STATISTISK TIDSKRIFT

NY FÖLJD
ÅRGÅNG 6
1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
STOCKHOLM

INLEDNING

TILL

Statistisk tidskrift / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Norstedt, 1860-1913, 1952-1962.
Efter ett uppehåll 1914-1951 uppstod Statistiska tidskrift igen åren 1952-1984.
H. 165, utg. 1913 utgör register till 1860-1913. – I Statistisk tidskrift årgångarna 1871-1913 publicerades *Sveriges officiella statistik i sammandrag* som första nummer.

Efterföljare:

Journal of official statistics : JOS : an international quarterly / published by SCB, Statistics Sweden. – Stockholm : Statistics Sweden [Statistiska centralbyrån], 1985-.
Tidskriften finns från 1985 fritt tillgänglig i fulltext på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift har häftena med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift, 1957
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2012.

URN:NBN:SE:SCB-st-1957

STATISTISK TIDSKRIFT

NY FÖLJD
ÅRGÅNG 6
1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
STOCKHOLM

STATISTICAL REVIEW

NEW SERIES

VOL. 6

1957

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

ÄMNESREGISTER

Siffran inom parentes anger tidskriftshäftets nummer

Alkoholhaltiga drycker

BOLANDER, A. M., Alkoholfrågan i Frankrike 143 (3)
Fylleriförseelser och spritsmuggling
1956: 3 kv. 37, 47 (1)
4 » 155, 160 (3)
1957: 1 » 295, 304 (6)
2 » 534, 573 (10)

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

EKBOHM, L., I statens tjänst anställd personal år 1956 ..... 321, 389 (7)
LINDH, TH., Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1956 451, 522 (9)
Statistiska centralbyråns utlåtande över långtidsutredningens betänkande..... 241 (5)

Brottslighet

Se även: Alkoholhaltiga drycker
Brott, som kommit till polisens kännedom år 1955 ..... 57, 77 (1)
Brott, som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter
1956: 4 kv. 90, 104 (2)
1957: 1 » 249, 258 (5)
2 » 398, 408 (8)
3 » 625, 634 (11)

Byggnader och bostäder

Se även: Folkmängden och dess förändringar
Andra europeiska statistiska möten:
Bostadsstatistiskt möte i Genève .. 376 (7)
Europeiskt bostadsstatistiskt möte. 32 (1)

Finanser

Kommunalskatterna år 1957 ..... 98 (2)
Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1957 ..... 721 (12)
Kommunernas finanser
De borgerliga primärkommunerna år 1955 515 (9)
Landstingen 1955 ..... 210 (4)
Sammanfattning år 1954 ..... 54 (1)
Städerna år 1955 ..... 169 (3)
Kommunernas inkomster och utgifter
Snabb- och prognosstatistik
1955—1957 ..... 50 (1)
1956—1958 ..... 722 (12)
Taxeringsutfallet år 1957 ..... 574 (10)

Fiske

Se: Jordbruk med binäringar

Folkmängden och dess förändringar

ANDERSON, C. A., Employment, occupation and socio-economic status of Swedish wives in relation to occupation and status of husbands 3 (1)
Befolkningsutvecklingen: hela riket och städerna
1956: 4 kv. 154, 156 (3)
1957: 1 » 294, 296, 297 (6)
2 » 492, 494, 495 (9)
3 » 678, 680, 681 (12)
Befolkningsutvecklingen i länen under år 1956 ..... 206 (4)
BENDIKSEN, B., De Forente Nasjoners befolkningskommisjon: 9 Samling 229 (5)
Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1951—1955 ..... 315 (6)
Europeiska statistikerkonferensen:
Folkräknings- och bostadsräkningsfrågor 30 (1)
Den fjärde folkräkningen i Sovjetunionen år 1959 ..... 622 (11)
Flyktingarna i Västtyskland 178 (3)
GESCHWIND, H., Inrikes omflyttning 1951—1955 ..... 607, 669 (11)
GESCHWIND, H., och WIDSTAM, T., Gifta kvinnors yrkesverksamhet 1 ..... 445, 521 (9)
LUBLIN, F., Svenska hundraåringar under två århundraden 233, 284 (5)
NELSON, H., Invandrarna i USA och deras barn 126, 182 (3)
Nordiska statistiska utskotten:
Befolknings- och arbetskraftsstatistik 29 (1)
Svenska invandrare i Canada 1946—1955 441 (8)
WIDSTAM, T., och GESCHWIND, H., Gifta kvinnors yrkesverksamhet 1 ..... 445, 521 (9)

Försäkringsväsen

Preliminär försäkringsstatistik
1956: nov.—dec. 111 (2)
1957: jan.—febr. 202 (4)
mars—april 308 (6)
1956 och första halvåret 1957 425, 439 (8)
1957: juli—aug. 566 (10)
sept.—okt. 702 (12)

Handel och industri

Andra europeiska statistiska möten:
Europeiskt stålstatistiskt möte 33 (1)
Sammanträde med E. C. E. arbetsutskott för elstatistik 375 (7)
Europeiska statistikerkonferensen:
Sammanträde i Genève om företagsräkningar 246 (5)

Nordiska statistiska utskotten:
Industri och annan näringsstatistik 29 (1)

Industri

Se: Handel och industri

Inkomst och förmögenhet

Se även: Jordbruk med binäringar
Calculations of saving in Sweden. By the Economic Research Institute (Konjunkturinstitutet), Stockholm 215 (5)
CRONQUIST, S., Den finansiella förmögenhetsfördelningen i Sverige 595, 667 (11)
Europeiska statistikerkonferensen:
Investeringsstatistik 374 (7)
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. (branschvis). Preliminära uppgifter:
1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår 37, 38 (1)
1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår 249, 256 (5), 295, 298 (6), 384 (7), 398, 402 (8), 506, 520 (9), 534, 538 (10), 625, 628 (11), 679, 682 (12)
Förmögenhetsfördelningen 1955: Preliminär redogörelse 167 (3)
Inkomstfördelningen år 1956: Preliminär redogörelse 706, 718 (12)
Nordiska statistiska utskotten:
Nationalräkenskaper 29 (1)

Internationella organisationer och möten

Andra europeiska statistiska möten:
Bostadsstatistiskt möte i Genève .. 376 (7)
Europeiskt bostadsstatistiskt möte 32 (1)
Europeiskt stålstatistiskt möte 33 (1)
Sammanträde i Genève om samfärdselstatistik 621 (11)
Sammanträde i Genève om skogsstatistik 33 (1)
Sammanträde med E.C.E. arbetsutskott för elstatistik 375 (7)
BENDIKSEN, B., De Forente Nasjoners befolkningskommisjon: 9 Samling 229 (5)
DALENIUS, T., Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Det vetenskapliga programmet 581, 665 (11)
Europeiska statistikerkonferensen:
Folkräknings- och bostadsräkningsfrågor 30 (1)
Investeringsstatistik 374 (7)
Plenarsammanträde 374 (7)
Sammanträde i Genève om företagsräkningar 246 (5)
Sammanträde rörande elektroniska databehandlingsmaskiner 151 (3)
Världsjordbruksräkningen 1960 ... 31 (1)
Det internationella statistiska arbetet 376 (7)
Internationella statistiska institutets stockholmsmöte:
Program och avhandlingar från inbjudna medarbetare 369 (7)
Seminarier 247 (5)
Stockholmsmötet i minnet ... 484, 524 (9)
Det vetenskapliga programmet 24 (1)
Nordiska statistiska chefsmötet 372 (7)
Nordiska statistiska utskotten:
Befolknings- och arbetskraftsstatistik 29 (1)
Industri- och annan näringsstatistik 29 (1)
Nationalräkenskaper 29 (1)
Samfärdselstatistik 28 (1)
Nordiskt statistiskt chefsmöte i Stockholm:
Dagordning 150 (3)
Statistician wanted by international organization in Geneva 624 (11)
Union internationale pour l'étude scientifique de la population. Réunie en Stockholm le 9 août 1957. Extrait du discours de M. Giorgio Mortara, président 621 (11)

Jordbruk med binäringar

Arealinventeringen den 3 juni 1957 .. 424 (8)
Husdjursräkningen den 3 juni 1957 . 578 (10)
Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1955 .... 271 (5)
Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1956 ..... 208 (4)
Priserna på jordbruksfastigheter:
1956 ..... 418 (8)
1952—1956 ..... 651, 670 (11)
Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod
5. Av T. SÖDERLIND 16, 75 (1)
Resultat från jordbruksräkningen den 15 sept. 1956 ..... 638 (11), 726 (12)
Sammanträde i Genève om skogsstatistik 33 (1)
Svinräkningen i oktober 1956 ..... 56 (1)
Världsjordbruksräkningen 1960 ..... 31 (1)
Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1955 ..... 378 (7)

Konkurser och protesterade växlar

1956: dec. 42 (1)
1957: jan. 106 (2)
febr. 158 (3)
mars 200 (4)
april 260 (5)
maj 302 (6)
juni 382 (7)
juli 406 (8)
aug. 504 (9)
sept. 564 (10)
okt. 636 (11)
nov. 700 (12)

Litteratur

Bokanmälningar
The building labour market in Sweden 289 (5)
Clark, C., Population trends (H. Hyrenius) 525 (9)
Dalenius, T., Sampling in Sweden (M. Weibull) 673 (11)
Economic Survey of Europe in 1956 (L. Kalderén) 394 (7)
Folket vid varufloden (B. Hellberg) 187 (3)
Hearings before the Subcommittee on Economic Statistics of the Joint Committee on the Economic Report (S. Kruse) 289 (5)

Hyrenius, H., och Zackrisson, U., Undersökningar rörande barn i ofullständiga familjer (I. Uhnbom) 82 (1)
Kendall, M. G., och Buckland, W. R., A dictionary of statistical terms (H. Wold) 392 (7)
Migration in Sweden (G. Ahlberg) . 527 (9)
Narain, R. D., Methods of collecting current agricultural statistics (T. Söderlind) 286 (5)
Program for a census of transportation (S. Rengby) 84 (1)
Statistics of national income and expenditure 393 (7)
Sveri, K., Tyvskriminaliteten i Sverige og Norge 1935—1954 (S. Rengby) .. 288 (5)
Nyare svensk statistisk litteratur. Ett urval av tidskriftsartiklar och böcker 671 (11)
The issue in brief 75 (1), 182 (3), 284 (5), 389 (7), 439 (8), 521 (9), 665 (11)
Publikationer utgivna av statistiska centralbyrån under år 1957 XI
Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek ... 79 (1), 185 (3), 391 (7)

Löneförhållanden

Se: Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

Penning- och bankväsen

Se även: Konkurser och protesterade växlar
SJÖSTRAND, J., Sparbankerna i Sverige 1820—1955 ..... 135, 184 (3)
Sparbankernas verksamhet länsvis år 1956 536 (10)
Sparbanksstatistik
1956: 4 kv. 93 (2)
1957: 1 » 255 (5)
2 » 401 (8)
3 » 627 (11)

Priser och konsumtion

Socialstyrelsens förslag till ny levnadskostnadsundersökning år 1958 ..... 27, 76 (1)

Protesterade växlar

Se: Konkurser och protesterade växlar

Rättsväsen

Se: Alkoholhaltiga drycker, Brottslighet, Konkurser och protesterade växlar

Skogsbruk

Se: Jordbruk med binäringar

Spritsmuggling

Se: Alkoholhaltiga drycker

Statistikens organisation och historia

DRAGVOLL, R., Statistisk Sentralbyrå (Norge). Virksamhet og organisasjon .. 119, 182 (3)
Europeiska statistikerkonferensen:
Sammanträde rörande elektroniska databehandlingsmaskiner 151 (3)
Forum för statistikkonsumenter i U. S. A. 153 (3)
JOHNSTON, TH., The third statistical account of Scotland 615 (11)
Omorganisation av statistiken i Sovjetunionen 489 (9)
Personalnotiser..... 247 (5), 624 (11)
Spanskt statistiskt jubileum 34 (1)
Statistikfråga i riksdagen 245 (5)
Statistiska centralbyrån:
Instruktion 620 (11)
Krönika 1956 ..... 25 (1)
Statförslag för budgetåret 1958/59 . 487 (9)
Statistiska centralbyråns organisation och verksamhet
10. BREDAL BAUER, J., Maskincentralen jämte centrala bilregistret. 586, 666 (11)
Statistiska föreningens verksamhet år 1956 150 (3)
Det Statistiske Departement, Köpenhamn:
Ändrad arbetsfördelning 620 (11)

Statistikens teori och metod

Amerikanska större urvalsundersökningar 152 (3)
Förslag till gemensam nordisk varuförteckning i utrikeshandelsstatistiken 620 (11)
Nordiska riktlinjer för befolkningsprognoser 245 (5)

Transport- och kommunikationsväsen

Beställningstrafik med lastbil under 1956 173, 184 (3)
Beställningstrafik med lastbil. Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd
1956: *nov.* 44 (1)
dec. 91, 108 (2)
1957: jan. 164 (3)
febr. 194 (4)
mars 268, 280 (5)
april 312 (6)
maj 386 (7)
juni 399, 410 (8)
juli 512 (9)
aug. 570 (10)
sept. 625, 642 (11)
okt. 694 (12)
Centrala bilregistret
Fordon fördelade efter fordonsslag, traktorer, bilar fördelade efter drivmedel, förändringar i beståndet av motorfordon
1956: 2 kv. 88, 94 (2)
3 » 248, 250 (5)
4 » 493, 496 (9)
1957: 1 » 645, 646 (11)
Motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1956 års slut 534, 558 (10)
Felles nordisk definisjon av handelsflåten og felles regler for gruppering av skipene i flåten 373 (7)
Hur går det med statistiken över turisttrafiken. 192 (4)

Nordiska statistiska utskotten: Samfärdselstatistik 28 (1)
Sammanträde i Genève om samfärdselstatistik 621 (11)
Det svenska väg- och gatunätet den 1 januari 1957 ..... 281 (5)
Vägtrafikolyckor
1956: nov. 39 (1)
dec. 99 (2)
4 kv. 89, 102 (2)
1957: jan. 161 (3)
febr. 197 (4)
mars 263 (5)
1 kv. 257, 266 (5)
april 305 (6)
maj 379 (7)
juni 413 (8)
2 kv. 400, 416 (8)
juli 501 (9)
aug. 561 (10)
sept. 629 (11)
3 kv. 626, 632 (11)
okt. 697 (12)

Undervisning

WALLBERG, K., Ett försök att mäta studietiderna vid de filosofiska fakulteterna 474, 523 (9)

Val

Andrakammarvalet 1956 .... 48 (1), 278 (5)

SUBJECT INDEX

The figures in parentheses indicate the issue numbers

Agriculture and adjacent industries

Census of agriculture in 1956 638 (11), 726 (12)
Census of livestock in June 1957 .... 578 (10)
Census of pigs in October 1956 ..... 56 (1)
Farm real estate prices
1956 ..... 418 (8)
1952—1956 ..... 651, 670 (11)
Farmers' assessed income and expenditure in cash and net income in 1955..... 271 (5)
Income and expenditure of professional fishermen in 1955 ..... 378 (7)
Landings in the Swedish sea fisheries in 1956. Preliminary data 208 (4)
Meeting in Geneva on forest statistics 33 (1)
Pilot crop-cutting survey
5. By T. SÖDERLIND 16, 75 (1)
Survey of acreage: June 3, 1957 ..... 424 (8)
World census of agriculture in 1960.. 31 (1)

Alcoholic liquors

BOLANDER, A. M., The alcohol question in France 143 (3)
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors
1956: 3 qr. 37, 47 (1)
4 » 155, 160 (3)
1957: 1 » 295, 304 (6)
2 » 534, 573 (10)

Bankruptcies and Protested Bills

1956: Dec. 42 (1)
1957: Jan. 106 (2)
Feb. 158 (3)
March 200 (4)
April 260 (5)
May 302 (6)
June 382 (7)
July 406 (8)
Aug. 504 (9)
Sept. 564 (10)
Oct. 636 (11)
Nov. 700 (12)

Commerce and Manufacturing

Conference of European Statisticians:
General economic censuses..... 246 (5)
Other European statistical meetings:
E.C.E. Steel Committee: Session of working party on steel statistics 33 (1)
Working party on electric power statistics 375 (7)
Statistical Committees of the Northern Countries
Production and distribution statistics 29 (1)

Criminality

See also: Alcoholic liquors
Offences known to the police in 1955 57, 77 (1)
Offences known to the police. Preliminary data.
1956: 4 qr. 90, 104 (2)
1957: 1 » 249, 258 (5)
2 » 398, 408 (8)
3 » 625, 634 (11)

Education

WALLBERG, K., An estimate of time of studies in the faculties of arts and science 474, 523 (9)

Elections

Elections to the Second Chamber of the Riksdag in 1956 ..... 48 (1), 278 (5)

Fisheries

See: Agriculture and adjacent industries

Forestry

See: Agriculture and adjacent industries

Housing

See also: Population and vital statistics
Other European statistical meetings:
E.C.E. Housing Committee: Session of working party on housing and building statistics 32 (1), 376 (7)

Income and Property

See also: Agriculture and adjacent industries
Calculations of saving in Sweden. By the Economic Research Institute (Konjunkturinstitutet), Stockholm 215 (5)
Conference of European Statisticians:
Statistics of capital formation..... 374 (7)
CRONQUIST, S., The distribution of financial wealth in Sweden 595, 667 (11)
Distribution of property in 1955. Preliminary data 167 (3)
The income distribution of 1956. Preliminary data 706, 718 (12)
Income, expenditure and profits of business enterprises (by branches). Preliminary data.
1954 and 1955..... 37, 38 (1)
1955 and 1956 249, 256 (5), 295, 298 (6), 384 (7), 398, 402 (8), 506, 520 (9), 534, 538 (10), 625, 628 (11), 679, 682 (12)
Statistical Committees of the Northern Countries:
National accounting 29 (1)

Insurance

Preliminary insurance statistics
1956: Nov.—Dec. 111 (2)
1957: Jan.—Feb. 202 (4)
March—April 308 (6)
1956 and Jan.—June 1957 ... 425, 439 (8)
1957: July—Aug. 566 (10)
Sept.—Oct. 702 (12)

International Organizations and Conferences

BENDIKSEN, B., The United Nations Population Commission: Ninth session 229 (5)
Conference of European Statisticians:
General economic censuses 246 (5)
Meeting on data-processing electronic machines 151 (3)
Plenary session 374 (7)
Statistics of capital formation 374 (7)
Working group on censuses of population and housing 30 (1)
World census of agriculture in 1960 31 (1)
DALENIUS, T., International Statistical Institute: The Stockholm Session. The scientific programme 581, 665 (11)
International Statistical Institute (ISI) 30th session, Stockholm, August 1957:
Programmes and invited papers ... 369 (7)
Scientific programme 24 (1)
Seminars 247 (5)
The Stockholm session recalled 484, 524 (9)
Meeting of the Northern statistical directors 372 (7)
Meeting of the Northern statistical directors:
Provisional agenda 150 (3)
Other European statistical meetings:
E.C.E. Housing Committee: Session of working party on housing and building statistics 32 (1), 376 (7)
E.C.E. Inland Transport Committee: Session of working party of experts on statistical information 621 (11)
E.C.E. Steel Committee: Session of working party on steel statistics 33 (1)
Meeting in Geneva on forest statistics 33 (1)
Working party on electric power statistics 375 (7)
Statistical activities of international organizations 376 (7)
Statistical Committees of the Northern Countries:
National accounting 29 (1)
Population and labour force statistics 29 (1)
Production and distribution statistics 29 (1)
Transport and communications statistics 28 (1)
Statistician wanted by international organization in Geneva 624 (11)
Union internationale pour l'étude scientifique de la population. Réunie en Stockholm le 9 août 1957: Extrait du discours de M. Giorgio Mortara, président 621 (11)

Justice and Crime

See: Alcoholic liquors, Bankruptcies and protested bills, Criminality

Labour Market and Conditions of Work and Wages

Central Bureau of Statistics on the report of a Committee for long term economic planning 241 (5)
EKBOHM, L., Government employees in 1956 321, 389 (7)
LINDH, TH., Salaried employees in quasi-official occupational groups in 1956 .. 451, 522 (9)

Literature

Book reviews
The building labour market in Sweden 289 (5)
Clark, C., Population trends (H. Hyrenius) 525 (9)
Dalenius, T., Sampling in Sweden (M. Weibull) 673 (11)
Economic survey of Europe in 1956 (L. Kalderén) 394 (7)
Folket vid varufloden (B. Hellberg) 187 (3)
Hearings before the Subcommittee on Economic Statistics of the Joint Committee on the Economic Report (S. Kruse). 289 (5)
Hyrenius, H., och Zackrisson, U., Undersökningar rörande barn i ofullständiga familjer (I. Uhnbom) 82 (1)
Kendall, M. G., och Buckland, W. R., A dictionary of statistical terms (H. Wold) 392 (7)
Migration in Sweden (G. Ahlberg) 527 (9)
Narain, R. D., Methods of collecting current agricultural statistics (T. Söderlind) 286 (5)
Program for a census of transportation (S. Rengby) 84 (1)
Statistics of national income and expenditure 393 (7)
Sveri, K., Tyvskriminaliteten i Sverige og Norge 1935—1954 (S. Rengby) .. 288 (5)
Foreign books and news foreign series and periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics 79 (1), 185 (3), 391 (7)
The issue in brief 75 (1), 182 (3), 284 (5), 389 (7), 439 (8), 521 (9), 665 (11)
Recent Swedish books and articles on statistics 671 (11)
Reports and pamphlets issued in 1957 by the Central Bureau of Statistics XI

Manufacturing

See: Commerce and manufacturing

Money and Banking

See also: Bankruptcies and protested bills
Activity of local savings banks in 1956 536 (10)
Local savings banks statistics
1956: 4 qr. 93 (2)
1957: 1 » 255 (5)
2 » 401 (8)
3 » 627 (11)

SJÖSTRAND, J., Savings banks in Sweden 1820—1955 ..... 135, 184 (3)

Organization and History of Statistics

A debate on statistics in the Riksdag 245 (5)
Centenary of the Spanish statistics .. 34 (1)
Central Bureau of Statistics:
Chronicle 1956 ..... 25 (1)
New Statute 620 (11)
Proposals for the 1958 Riksdag.... 487 (9)
Conference of European Statisticians:
Meeting on data-processing electronic machines 151 (3)
DRAGVOLL, R., Activities and organization of the Central Bureau of Statistics of Norway 119, 182 (3)
Federal statistics users' conference .. 153 (3)
JOHNSTON, TH., The third statistical account of Scotland 615 (11)
The organization and activity of the Central Bureau of Statistics
10. BREDAL BAUER, J., The machine pool and the central register of motor vehicles 586, 666 (11)
Personal notes 247 (5), 624 (11)
Reorganization of Soviet statistics ... 489 (9)
The Statistical Department, Copenhagen:
Change of organization 620 (11)
The Swedish Statistical Society in 1956 150 (3)

Population and Vital Statistics

ANDERSON, C. A., Employment, occupation and socio-economic status of Swedish wives in relation to occupation and status of husbands 3 (1)
BENDIKSEN, B., The United Nations Population Commission: Ninth session 229 (5)
Conference of European Statisticians:
Working group on censuses of population and housing 30 (1)
Expellees in the German Federal Republic 178 (3)
The fourth census of population of USSR in 1959 ..... 622 (11)
GESCHWIND, H., Internal migration 1951—1955. A special investigation based on the population sample register 607, 669 (11)
GESCHWIND, H., and WIDSTAM, T., Married women economically active 1. 445, 521 (9)
Life tables in 1951—1955..... 315 (6)
LUBLIN, F., Centenarians during two centuries 233, 284 (5)
NELSON, H., The immigrants into the USA and their children 126, 182 (3)
Statistical Committees of the Northern Countries:
Population and labour force statistics 29 (1)
Swedish immigrants to Canada in 1946—1955 441 (8)
WIDSTAM, T., and GESCHWIND, H., Married women economically active 1. 445, 521 (9)
Vital statistics in 1956 by county.... 206 (4)
Vital statistics: total and urban districts
1956: 4 qr. 154, 156 (3)
1957: 1 » 294, 296, 297 (6)
2 » 492, 494, 495 (9)
3 » 678, 680, 681 (12)

Prices and consumption

Proposal for a family budget enquiry in 1958 27, 76 (1)

Protested Bills

See: Bankruptcies and protested bills

Public Finance

Local government finance
Civil primary communes in 1955... 515 (9)
County councils in 1955 ..... 210 (4)
Total in 1954 ..... 54 (1)
Towns in 1955 ..... 169 (3)
Local taxation: taxable income and debited tax in 1957 ..... 721 (12)
Local taxes in 1957 ..... 98 (2)
Preliminary tax assessment data of 1957 574 (10)
Revenue and expenditure of local governments. Provisional and projectional data
1955—1957 ..... 50 (1)
1956—1958 ..... 722 (12)

Smuggling of Liquors

See: Alcoholic liquors

Theory and Method of Statistics

Population projections in Northern statistics: a program 245 (5)
Proposal for a joint Internordic commodity nomenclature for foreign trade statistics 620 (11)
US 1956 National housing survey — National health survey 152 (3)

Transport and Communications

E.C.E. Inland Transport Committee: session of working party of experts on statistical information 621 (11)
For-hire lorry transport in 1956 173, 184 (3)
For-hire lorry transport. Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic
1956: Nov. 44 (1)
Dec. 91, 108 (2)
1957: Jan. 164 (3)
Feb. 194 (4)
March 268, 280 (5)
April 312 (6)
May 386 (7)
June 399, 410 (8)
July 512 (9)
Aug. 570 (10)
Sept. 625, 642 (11)
Oct. 694 (12)
Merchant fleet and grouping of vessels defined in Northern Statistics 373 (7)

Registered motor vehicles
Vehicles by make and model in 1956 534, 558 (10)
Vehicles by type, tractors, motor cars by fuel type, changes in registration
1956: 2 qr. ... 88, 94 (2)
3 » ... 248, 250 (5)
4 » ... 493, 496 (9)
1957: 1 » ... 645, 646 (11)
Road accidents
1956: Nov. ... 39 (1)
Dec. ... 99 (2)
4 qr. ... 89, 102 (2)
1957: Jan. ... 161 (3)
Feb. ... 197 (4)
March ... 263 (5)
1 qr. ... 257, 266 (5)
April ... 305 (6)
May ... 379 (7)
June ... 413 (8)
2 qr. ... 400, 416 (8)
July ... 501 (9)
Aug. ... 561 (10)
Sept. ... 629 (11)
3 qr. ... 626, 632 (11)
Oct. ... 697 (12)
Statistical Committees of the Northern Countries: Transport and Communications statistics ... 28 (1)
The Swedish network of roads and streets in 1957 ... 281 (5)
Tourist traffic statistics threatened .. 192 (4)

Wages

See: Labour market and conditions of work and wages.

Publikationer utgivna av statistiska centralbyrån under år 1957

Reports and pamphlets issued in 1957 by the Central Bureau of Statistics

Sveriges officiella statistik

Allmän sparbanksstatistik 1955.
Befolkningsrörelsen 1954.
Brottsligheten 1954.
Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet 1953—1954.
Dödsorsaker 1954, 1955.
Fiske 1955.
Folkmängden inom administrativa områden den 31 december 1956.
Företagens intäkter, kostnader och vinster år 1955.
Jordbruk och boskapsskötsel 1956.
Kommunernas finanser 1954.
Riksdagsmannavalen åren 1953—1956.
Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1956.
Vägtrafikolyckor 1955.
Årsväxten 1956.

Andra publikationer

Antalet kreatur enligt den representativa kreatursräkningen den 3 juni 1957 med fullständig fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen, inom vissa större produktionsområden. Stencilerad.
Arealer för skörd av vallfrö år 1957. Stencilerad.
Arealinventering i oktober 1957. Stencilerad.
Den extra svinräkningen den 7 januari 1957. Stencilerad.
Fiskauktionen i Gravarne. Redogörelse för år 1956. Stencilerad.
Fiskauktionen i Smögen. Redogörelse för år 1956. Stencilerad.
Kommunalskatterna år 1957. Preliminära uppgifter. Stencilerad.
Några resultat från arealinventeringen den 3 juni 1957. Stencilerad.
Några resultat från inventeringen av vallfröarealerna 1957. Stencilerad.
P. M. angående försöksverksamheten med studietidsstatistiken under 1955 och vårterminen 1956 vid de filosofiska fakulteterna. Stencilerad.
P. M. angående jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter år 1955. Stencilerad.
Preliminär fångststatistik över det svenska havsfisket år 1956. Stencilerad.
Preliminär redogörelse för inkomst- och yrkesfördelningen 1955 (taxeringsåret 1956); 1956 (taxeringsåret 1957). Stencilerade.
Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter 1957: 15 maj, 15 juli, 31 aug., 15 okt.
Statistisk årsbok för Sverige, årg. 44 (1957).
Svin- och hönsräkningen den 15 april 1957. Stencilerad.
Svinräkningen den 15 oktober 1956. Stencilerad.
Svinslaktens omfattning under år 1956. Stencilerad.
Taxeringsutfallet år 1957. Stencilerad.
Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1955. Stencilerad.
Åkerjordens användning för olika växtslag år 1957, i hektar, enligt den representativa arealinventeringen den 3 juni 1957 med fullständig fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen, inom vissa större produktionsområden. Stencilerad.
Årsbok för Sveriges kommuner, årg. 40 (1957).

Register över signaturer

Signatures

Tjänstemän vid statistiska centralbyrån, där ej annat angives.

B. M.	Bertil Matérn, försöksledare, statens skogsforskningsinstitut
E. Hqt	Erik Hasselquist, byrådirektör, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen
E. R.	Erik Ruist, fil. dr, Jernkontoret
F. L-n	Folke Lublin, förste aktuarie
Fzl	Yngve Fritzell, förste aktuarie
G. B.	Gerdt Brundin, byråchef, försäkringsinspektionen
G. E.	Gustaf Enroth, byrådirektör, försäkringsinspektionen
G. L.	Georg Ljung, byrådirektör, vattenfallsstyrelsen
G. S.	Gunnar Sidenvall, förste aktuarie, kommerskollegium
Hg	Cecil Hammarberg, byrådirektör
H. Gwd	Henrik Geschwind, byrådirektör
I. O.	Ingvar Ohlsson, byråchef, finansdepartementet
J. B. B.	John Bredal Bauer, tf byråchef
J. C.	John Collett,förste aktuarie, kontrollstyrelsen
JoS	Jo Södergren, förste aktuarie
K.-G. N.	Karl-Gunnar Nilsson, kommerseråd, kommerskollegium
K. K.	Karin Kock, överdirektör

K. Z. Karlis Ziverts, aktuarie
L. A. Lars Asplund, förste aktuarie
L. B. Lennart Björk, byrådirektör, bostadsstyrelsen
L. J. Lars Juréen, byråchef, statens jordbruksnämnd
M. G. Magnus Gunnarsson, agronom
O. Z. Otto Zetterberg, byråchef
Sjd Johannes Sjöstrand, byråchef
S. K. Sten Kruse, tf. förste aktuarie
S. Ö. Sören Öhman, förste aktuarie, kommerskollegium
Th. L. Thure Lindh, förste aktuarie
T. L. Tufve Ljunggren, byrådirektör, försäkringsinspektionen
T. S. Torsten Söderlind, tf. förste aktuarie
T. W-m Ture Widstam, tf byråchef
T. Z-r Tage Zander, aktuarie
T. Ö. Tord Österlund, amanuens, kontrollstyrelsen
V. B. Voldemars Brivkalns, kontorsskrivare
V. T. Viktor Tryselius, förste byråsekreterare, statens biltrafiknämnd

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 1 JANUARI 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

C. ARNOLD ANDERSON:

Employment, occupation, and socio-economic status of Swedish wives in relation to occupation and status of husbands 3

TORSTEN SÖDERLIND:

Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod. V 16, 75

MEDDELANDEN

Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Det vetenskapliga programmet 24
Statistiska centralbyråns krönika 1956. 25
Socialstyrelsens förslag till ny levnadskostnadsundersökning år 1958 ... 27, 76
De nordiska statistiska utskotten:
Samfärdselstatistik 28
Nationalräkenskaper 29
Befolknings- och arbetskraftsstatistik 29
Industri- och annan näringsstatistik.. 29
Europeiska statistikerkonferensen:
Folkräknings- och bostadsräkningsfrågor 30
Världsjordbruksräkningen 1960 31
Europeiskt bostadsstatistiskt möte.... 32
Europeiskt stålstatistiskt möte 33
Sammanträde i Genève om skogsstatistik 33
Spanskt statistiskt jubileum 34

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 37
Företagens intäkter, kostnader och vinster m.m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter 37, 38
Vägtrafikolyckor 39
Konkurser och protesterade växlar 42
Beställningstrafiken med lastbil 44
Fylleriförseelser och spritsmuggling 37, 47
Andrakammarvalet 1956 48
Kommunernas inkomster och utgifter åren 1955—1957. Snabb- och prognosstatistik 50
Sammanfattning av kommunernas finanser år 1954 54
Svinräkningen i oktober 1956 56
Brott som kommit till polisens kännedom år 1955 ..... 57, 77

THE ISSUE IN BRIEF 75

LITTERATUR

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden juli—november 1956 79
Bokanmälningar 82

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 No. 1 JANUARY 1957

CONTENTS

ARTICLES

C. A. ANDERSON:

Employment, occupation, and socio-economic status of Swedish wives in relation to occupation and status of husbands 3

T. SÖDERLIND:

Pilot crop-cutting survey. V 16, 75

NOTES

International Statistical Institute (ISI): 30th session, Stockholm, August 1957. Scientific programme 24

Chronicle of the Central Bureau of Statistics in 1956 25

Proposal for a family budget enquiry 27, 76

Statistical Committees of the Northern countries .....

Transport and communications statistics 28

National accounting 29

Population and labour force statistics 29

Production and distribution statistics 29

Conference of European Statisticians:

Working group on censuses of population and housing 30

World census of agriculture in 1960 31

ECE Housing Committee: session of working party on housing and building statistics 32

ECE Steel Committee: session of working party of steel statistics 33

Meeting in Geneva on forest statistics 33

Centenary of the Spanish statistics 34

TABLES

Commentary 37

Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data 37, 38

Road accidents 39

Bankruptcies and protested bills 42

For-hire lorry transport 44

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors 37, 47

Elections to the Second Chamber of the Riksdag in 1956 48

Revenue and expenditure of local governments in 1955—1957. Provisional and projectional data 50

Local government finance in 1954 54

Census of pigs, October 1956 56

Offences known to the police in 1955 57, 77

THE ISSUE IN BRIEF 75

LITERATURE

Foreign books and news foreign series and periodicals. Accessions in the library of the Central Bureau of Statistics, July—November, 1956 79

Book reviews 82

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än 0,5 / 0,05 av enheten....	0 / 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

EMPLOYMENT, OCCUPATION, AND SOCIO-ECONOMIC STATUS OF SWEDISH WIVES IN RELATION TO OCCUPATION AND STATUS OF HUSBANDS

By C. ARNOLD ANDERSON, Professor of Sociology, University of Kentucky,
(Fulbright Professor, Uppsala University, 1955—56)

As a research worker visiting Sweden Professor Anderson has shown a keen interest in our social life. His study published here of the interrelations between wives' and husbands' occupations sheds some light upon a little known field. Proceeding in a similar way, the author has also studied occupational mobility.[1]

Gainful employment of wives is commonly attributed to the inadequate incomes received by husbands. A few writers, and a growing number, recognize that employment among women is a sign of their improved legal and educational status.

It is possible to throw new light upon this topic by the use of certain unusual tabulations from Swedish censuses. These data represent a whole society and not merely an unrepresentative section of it. Though the Swedish situation has its distinctive national elements, Sweden basically resembles other advanced industrial nations. The present findings should have considerable generality.

The major part of this analysis deals with 1945 data showing the combination of occupation and socio-economic status of employed wives with the occupation and status of their husbands. Since one assumes the man's job to have priority, these figures reflect the constraint of his position upon hers. At the same time, light is thrown upon similarity of backgrounds, ability, education, and interests of mates. Indirectly one obtains suggestions of the cumulative effect of the wife's status added to that of the husband in shaping the characteristics of the home. Thereby we gain also some insight into the factors strengthening or weakening social classes.

As background for the major analysis, data from the 1935/36 and 1945 censuses are utilized to examine the influence of the husband's status upon the probability that his wife will be employed. These data are to some degree out of date, but such comparisons as were possible with later years indicate that in basic respects the same pattern persists today. These results, too, have application outside Sweden.

Wives in the non-farm sections of the economy in 1935 had about the same rate of full-time employment irrespective of the branch of the economy in which their husbands worked (Table 1). Wives of white collar workers, however, were a distinct exception; among these about one wife in eight was employed full-time for pay since marriage, whereas in the other urban branches the proportion was half as large. Only one out of fifty of the wives of farm laborers and only one out of two hundred farm operators' wives had remained at work since marriage.

[1] Lifetime inter-occupational mobility patterns in Sweden (Acta sociologica, vol. 1, p. 168).

Table 1. Percentage of Swedish wives who had been employed full-time since marriage, by husband's occupation and wife's age at marriage

Husband's Occupation	Wife's age at Marriage			
	-24	25-34	35-	Total
Farm Proprietor	0,2	0,9	1,5	0,6
Farm Laborer	0,7	2,2	3,8	1,8
Other Enterpriser ...	3,7	7,5	12,5	6,2
Functionary	7,1	15,7	22,1	12,7
Industrial Laborer ..	4,8	8,6	9,3	6,6
Other Labor	4,7	9,0	13,4	7,1
Total	3,7	7,4	9,1	5,8

Source: Census of 1935/36, vol. 6, Table 39; a 1/5 sample of all Sweden. The percentages refer to wives who were employed fulltime for all or most of the period of marriage. Farmer includes forestry and fishing; functionary includes white collar workers in agriculture also as well as professional men. Unpaid helpers of their husbands are not included. The categories are broad, but they correspond generally to »status groups».

Of special interest is the influence of the wife's age at marriage upon her employment, independently of the husband's occupation. Wives who had married after age 35 were three times as likely to retain jobs as were those who had married before age 25. Among wives residing on farms duration of marriage had an especially marked effect. The least association appeared among the wives of industrial workers; in absolute terms the effect of marriage age upon employment was greatest among wives of functionaries. Later marriage is associated with shorter duration of marriage and therefore with less opportunity for intervals of non-working as well as lower chances of motherhood. In Sweden, however, at given durations of marriage fertility differences among status groups or occupations are quite moderate.

Additional information concerning the factors affecting wives' employment can be found in the 1945 census (Table 2), enabling one to examine the joint and separate influences of husband's income (without the wife's income) and the status level of his job. Within each status group and in each branch of the economy, wives in the lowest income group had the highest rate of employment. Above this lowest income category, however, the patterns were diverse. Among the wives of enterprisers taken as a whole, about 3 % worked irrespective of husband's income. Among laborers' wives the proportion working increased with rising income — excepting the few families with high incomes. Within the white collar group employment among wives declined rapidly as the husband's income rose.

For all the income categories combined, employment of wives was most frequent in white collar families and least frequent among wives of enterprisers. Nearly one in six of the white collar group had employed wives, for manual workers the rate was one in nine, and for wives of enterprisers one in thirty-five.

When one compares the different branches of the economy it is quickly noticed that few wives of men in agriculture held jobs.[1] In commerce or trade and in »public administration and professions» about a sixth of the wives were at work, while in the other three branches one wife in ten was employed. The *relative* positions of the different branches were similar at each occupational status level. However, it is clear that wives of men in the professions and the higher administrative positions had

[1] This situation is partly a result of the criteria used by the census in classifying wives of farmers; but it is still true that in this branch employment of wives does not vary much with income.

Table 2. Percentage of Swedish wives employed at least half-time by income, branch of economy, and socio-economic status of husbands

Husband's Income	Husband's Branch of Economy					
	Agriculture	Industry and Crafts	Transportation and Communication	Trade	Public Administration and Professions	Total
	Husband's Status: Enterpriser					
— 999	2,0	15,2	—	31,5	58,7	10,4
1 000— 1 999	0,5	7,1	11,3	8,9	29,8	2,4
2 000— 2 999	0,7	7,3	9,6	10,0	19,9	2,6
3 000— 3 999	0,7	6,0	2,6	7,8	13,1	2,4
4 000— 5 999	0,6	5,4	4,3	6,4	13,5	2,6
6 000— 9 999	1,0	4,2	4,9	6,4	10,1	3,4
10 000—14 999	0,6	3,5	2,5	5,6	7,5	3,6
15 000—19 999	1,8	3,1	8,0	4,3	4,1	3,5
20 000—29 999	1,9	5,4	—	5,4	7,6	5,2
30 000—	2,6	1,9	—	3,4	2,4	2,7
Total	0,7	5,9	4,9	7,6	13,5	2,9
	Husband's Status: White Collar					
— 999	50,0	41,9	61,3	40,3	41,7	43,0
1 000— 1 999	16,9	21,0	64,4	32,0	20,0	28,0
2 000— 2 999	7,0	16,6	16,4	19,2	25,9	17,6
3 000— 3 999	4,7	18,2	16,5	20,4	22,6	16,6
4 000— 5 999	6,0	15,4	13,8	23,3	21,5	18,0
6 000— 9 999	10,0	10,8	9,8	17,1	17,1	13,9
10 000—14 999	9,1	7,5	11,2	13,9	13,1	11,6
15 000—19 999	5,1	6,3	6,9	7,8	9,0	7,7
20 000—29 999	—	2,3	12,2	4,2	8,0	5,3
30 000—	—	2,3	—	3,3	2,7	2,6
Total	6,6	11,9	12,5	18,3	17,1	14,7
	Husband's Status: Laborer					
— 999	7,1	25,1	30,1	40,0	44,1	21,1
1 000— 1 999	3,7	13,0	11,2	22,1	19,1	8,9
2 000— 2 999	2,4	12,6	12,8	17,2	14,4	9,5
3 000— 3 999	2,4	10,6	9,8	16,6	18,8	9,6
4 000— 5 999	3,9	10,8	13,2	21,4	15,1	11,7
6 000— 9 999	2,5	12,9	13,7	15,8	17,4	13,2
10 000—14 999	—	13,6	—	16,2	16,4	12,8
15 000—19 999	—	—	—	—	—	—
20 000—29 999	—	7,4	—	—	—	6,9
30 000—	—	—	—	—	—	—
Total	3,2	11,3	12,3	19,4	16,2	10,8
Grand Total	1,6	10,8	11,4	15,1	16,6	9,3

Source: 1945 Census of Sweden, vol. 10: 2, Table 14, 1/12 sample. The figures refer to wives who were employed for pay at least half-time. One twelfth of the 120 000 wives represented in this table were married to enterprisers, a third were wives of white collar men, and seven—twelfths had married manual laborers; in all, one out of every eleven wives were working half-time or more.

a disproportionately high employment rate in relation to wives of clerical workers and laborers in the same branch of the economy.

The picture becomes more complex when the effect of income is traced out within each branch separately. Income has little influence (except for the high

Table 3. Distribution of incomes of husbands and employed wives in Swedish cities

Wife's Income	Husband's Income						
	—999	1 000—1 999	2 000—2 999	3 000—4 999	5 000—9 999	10 000—	All Husbands
	Numbers						
— 999	167	286	420	346	72	15	1 306
1 000—1 999	351	581	958	916	110	14	2 930
2 000—2 999	135	169	278	555	190	28	1 355
3 000—4 999	54	49	64	173	227	53	620
5 000—9 999	11	11	6	28	46	19	121
10 000—	6	2	2	5	5	11	31
All Wives	724	1 098	1 728	2 023	650	140	6 363
	Percentage Distribution of Incomes of All Husbands						
	11,4	17,3	27,2	31,8	10,2	2,2	100,1
	Percentage Distribution of Incomes of Wives						All Wives
— 999	23,1	26,1	24,3	17,2	11,1	10,7	20,3
1 000—1 999	48,5	52,8	55,3	45,2	16,9	10,0	46,1
2 000—2 999	18,7	15,4	16,2	27,5	29,2	20,0	21,3
3 000—4 999	7,5	4,5	3,8	8,6	35,0	37,8	9,8
5 000—9 999	1,5	1,0	0,4	1,4	7,1	13,6	1,9
10 000—	0,8	0,2	0,1	0,2	0,8	7,8	0,5
Total	100,1	100,0	100,1	100,1	100,1	99,9	99,9

Source: Census of 1935/36, vol. 8, Table 23. The figures refer to families in which the wife had a main source of income and to cities of 20 000 population or larger.

rate among those with lowest incomes) among wives of enterprisers in agriculture or industry. In the other branches, and especially among wives of professional men and higher administrators, wives of enterprisers rapidly drop out of employment as the husband's income rises.

Among wives of white collar men employment declines rapidly with rising income and to about the same extent in each branch — except in agriculture where the effect disappears at a rather low income level.

The situation among the wives of laborers resembles that among wives of enterprisers in agriculture and industry in that employment shows little relation to husband's income except for high employment rates among families with lowest incomes.

Low employment among wives of enterprisers perhaps reflects the fact that many of them work in the husband's business »without pay». But it is mainly wives of men with lowest incomes who are employed, and it is precisely these wives one would expect to be needed in the family business. The relatively high employment among wives of white collar men at each income level doubtless reflects their superior training and more developed interests. A similar comment may be made about the wives of professional men and higher administrators.

In summary, one finds these results consistent with the assumption that wives must seek employment if their husbands earn only a small amount. But this conclusion is modified by other aspects of the same data; for example,

the insensitiveness of employment to change of income among some enterprisers' wives and the high rates of employment among wives of well-paid laborers. The data are consistent, therefore, with the alternative assumption that wives with better training and diversified interests are, at any income level, more likely to seek employment.[1] Thus over and above the effect of husband's income, employment of wives is strongly influenced by both social status and branch of economy in which he works.

Analysis of the relation between the incomes of husbands and wives (Table 3) supplements the foregoing data. Typically a wife has a lower income than her husband; a fifth of the wives had about the same income as the husband, a seventh had more, but two-thirds received less. Until the husband's income reached 3 000 kronor (i. e., among the lowest half of male incomes), three-fourths of the wives earned under 2 000 kronor. Only among men receiving over 5 000 kronor did as many as a tenth of the wives receive so large an income — which placed those wives in the upper 3 % of wives' incomes. There is clearly a positive correlation between income of husband and wife, but this correlation is by no means close.

Attention is turned now to the principal topic of this discussion: similarity of husband and wife in occupation and socio-economic status. Data from the 1945 Swedish census enable us to examine this question more thoroughly than is usually possible (Table 4).

[1] These conclusions are supported by a study of Stockholm families: »Statistisk undersökning rörande stockholmsfamiljer». Stockholms stads statistiska kontor, Specialundersökningar 24, 1947, Tables 14, 15.

It is impressive to notice that one combination for branch of economy (where both mates were employed in »industry and crafts») included 32 519 couples or a fourth of the total. Adding the second most numerous combination (husband in industry and wife in trade, 17 052) we have about 50 000 or over two-fifths of all cases. A third combination (husband in industry and wife in administration or professions, 10 343) brings the total to nearly half of all cases. Instances where both mates were in trade add 10 000 cases and there are 9 000 more where both mates were in administration or professions. Thus the five leading combinations of branch (out of all 25 combinations) total about 80 000 cases or nearly two-thirds of the marriages where both mates were employed — in the sense defined by the census. It is clear that a large proportion of employed wives work in the same general section of the economy as their husbands.

If we consider the status rather than the branch combinations, we find that both mates were laborers in 43 000 cases and both were white collar workers in 30 000 cases, so that these two (out of all nine) combinations included three-fifths of the cases.

The combinations for branch of employment are summarized in percentages in table 5a. Over half of the employed wives of men in industry and of men in administration or professions were working in the same branch, and the proportion was nearly as large for wives of men in trade. Few women are employed in transportation, even when their husbands work in this branch. Looking at the data the other way (lower section of Table 5a), we see that three-fourths of wives employed in

Table 4. Occupational and socio-economic status combinations of employed wives

Husband's Branch	Status[1]	Branch of Economy and Socio-Economic Status of Wives											
		Agriculture, etc				Industry & Crafts				Transport & Communication			
		E	WC	L	All	E	WC	L	All	E	WC	L	All
Agriculture	E	353	25	25	403	62	36	112	210	12	38	50	100
		[2] 11,9	7,8	1,9	8,7	1,6	0,34	0,21	0,31	9,2	0,33	2,2	0,71
	WC	125	24	75	224	13	26	13	52	—	63	—	63
		8,1	12,6	9,7	8,3	0,59	0,42	0,04	0,13	0	0,94	0	0,78
	L	1 070	—	464	1 534	88	24	373	485	—	113	—	113
		24,6	0	23,9	22,8	1,6	0,16	0,48	0,49	0	0,67	0	0,55
	All	1 548	49	564	2 161	163	86	498	747	12	214	50	276
		17,2	5,1	14,0	15,4	1,4	0,27	0,31	0,36	3,0	0,62	0,71	0,65
Industry	E	76	12	24	112	397	198	776	1 371	—	274	24	298
		1,2	1,8	0,89	1,2	5,2	0,91	0,70	0,98	0	1,2	0,51	1,0
	WC	—	24	—	24	173	1 652	1 071	2 896	—	826	24	850
		0	1,5	0	0,10	0,88	3,0	0,38	0,82	0	1,4	0,20	1,2
	L	151	12	198	361	979	2 295	24 978	28 252	—	1 907	507	2 414
		0,19	0,14	0,55	0,29	0,96	0,80	1,8	1,5	0	0,61	0,81	0,61
	All	227	48	222	497	1 549	4 145	26 825	32 519	—	3 007	555	3 562
		0,22	0,44	0,49	0,31	1,2	1,1	1,5	1,4	0	0,76	0,70	0,74
Transport	E	26	—	—	26	—	61	73	134	—	100	—	100
		2,1	0	0	1,4	0	1,4	0,33	0,48	0	2,1	0	1,7
	WC	12	—	—	12	25	197	308	530	—	818	74	892
		0,22	0	0	0,14	0,36	1,0	0,31	0,42	0	3,8	1,7	3,4
	L	25	25	25	75	236	395	2 892	3 523	50	582	655	1 287
		0,17	1,7	0,38	0,33	1,3	0,75	1,1	1,0	7,7	1,0	5,7	1,9
	All	63	25	25	113	261	653	3 273	4 187	50	1 500	729	2 279
		0,29	1,1	0,26	0,84	0,96	0,85	0,84	0,85	5,3	1,8	4,4	2,3
Trade	E	24	—	13	37	136	123	271	530	13	546	—	559
		0,42	0	0,51	0,42	1,9	0,61	0,26	0,41	5,2	2,5	0	2,1
	WC	38	49	13	100	100	946	1 215	2 261	—	899	36	935
		0,19	2,3	0,14	0,32	0,39	1,3	0,33	0,49	0	1,1	0,23	0,98
	L	—	—	13	13	61	222	1 525	1 808	—	208	61	269
		0	0	0,33	0,10	0,55	0,71	0,96	0,90	0	0,61	0,89	0,74
	All	62	49	39	150	297	1 291	3 011	4 599	13	1 653	97	1 763
		0,18	1,3	0,25	0,28	0,68	1,0	0,48	0,58	0,85	1,2	0,36	1,1
Administration	E	—	—	—	—	25	12	148	185	—	136	—	136
		0	0	0	0	0,98	0,17	0,42	0,40	0	1,8	0	1,4
	WC	49	38	12	99	125	591	638	1 354	12	948	49	1 009
		0,24	1,7	0,13	0,31	0,47	0,80	0,17	0,29	1,3	1,2	0,30	1,0
	L	—	—	—	—	51	148	775	974	—	88	37	125
		0	0	0	0	0,84	0,87	0,90	0,89	0	0,47	1,0	0,56
	All	49	38	12	99	201	751	1 561	2 513	12	1 172	86	1 270
		0,18	1,3	0,09	0,23	0,58	0,77	0,31	0,40	0,99	1,1	0,40	0,98
Total	E	479	37	62	578	620	430	1 380	2 430	25	1 094	74	1 193
		2,7	1,9	0,77	2,1	2,7	0,67	0,42	0,59	3,2	1,6	0,53	1,4
	WC	224	135	100	459	436	3 412	3 245	7 093	12	3 554	183	3 749
		0.35	2,0	0,35	0,46	0,54	1,5	0,29	0,48	0,43	1,4	0,37	1,2
	L	1 246	37	700	1 983	1 415	3 084	30 543	35 042	50	2 898	1 260	4 208
		1,1	0,30	1,4	1,1	0,99	0,77	1,5	1,4	1,0	0,66	1,4	0,79
		1 949	209	862	3 020	2 471	6 926	35 168	44 565	87	7 546	1 517	9150
Percentage Distribution of Wives		1,6	0,2	0,7	2,5	2,0	5,7	28,7	36,4	0,1	6,2	1,2	7,5

[1] E = Enterpriser; WC = White Collar; L = Laborer.
[2] The upper figure is number of cases; lower figure is ratio of actual to expected cases.

and husbands in Sweden, 1945

Trade				Administration				Total				Percentage Distribution of Husbands
E	WC	L	All	E	WC	L	All	E	WC	L	Total	
137	101	13	251	—	879	26	905	564	1 079	226	1 869	1,5
1,6	0,29	0,11	0,46	0	2,9	0,25	2,0	2,9	1,2	0,28		
50	161	—	211	—	514	24	538	188	788	112	1 088	0,9
1,0	0,78	0	0,65	0	2,9	0,39	2,1	1,7	1,5	0,24		
76	36	110	222	12	238	126	376	1 246	411	1 073	2 730	2,2
0,61	0,07	0,65	0,27	0,22	0,54	0,82	0,58	4,5	0,32	0,92		
263	298	123	684	12	1 631	176	1 819	1 998	2 278	1 411	5 687	4,6
1,0	0,28	0,36	0,40	0,11	1,7	0,55	1,3	3,4	0,85	0,58		
499	530	185	1 214	161	524	149	834	1 133	1 538	1 158	3 829	3,1
2,8	0,73	0,78	1,1	2,1	0,84	0,70	0,91	2,9	0,85	0,71		
359	2 784	245	3 388	209	2 035	333	2 577	741	7 321	1 673	9 735	8,0
0,80	1,5	0,41	1,2	1,1	1,3	0,61	1,2	0,74	1,6	0,40		
1 408	7 499	3 543	12 450	594	3 101	3 237	6 932	3 132	14 814	32 463	50 409	41,2
0,61	0,79	1,1	0,83	0,59	0,38	1,1	0,58	0,61	0,62	1,5		
2 266	10 813	3 973	17 052	964	5 660	3 719	10 343	5 006	23 673	35 294	63 973	52,3
0,77	0,89	1,0	0,90	0,76	0,54	1,0	0,68	0,76	0,78	1,3		
148	87	38	273	25	162	50	237	199	410	161	770	0,6
4,3	0,60	0,80	1,2	1,6	1,3	1,2	1,3	2,5	1,2	0,49		
136	799	223	1 158	49	750	72	871	222	2 564	677	3 463	2,8
0,86	1,2	1,0	1,1	0,71	1,3	0,37	1,1	0,63	1,6	0,46		
284	1 763	848	2 895	124	741	618	1 483	719	3 506	5 038	9 263	7,6
0,67	1,0	1,5	1,0	0,68	0,49	1,2	1,0	0,76	0,80	1,3		
568	2 649	1 109	4 326	198	1 653	740	2 591	1 140	6 480	5 876	13 496	11,0
0,92	1,0	1,3	1,1	0,74	0,75	0,97	1,1	0,83	1,0	1,0		
819	567	98	1 484	186	680	87	953	1 178	1 916	469	3 563	2,9
5,0	0,84	0,44	1,4	2,6	1,2	0,43	1,1	3,3	1,1	0,31		
927	4 822	606	6 355	320	2 463	333	3 116	1 385	9 179	2 203	12 767	10,4
1,4	2,0	0,77	1,7	1,3	1,2	0,46	1,0	1,1	1,5	0,41		
249	1 069	1 106	2 424	39	306	654	999	349	1 805	3 359	5 513	4,5
0,98	1,0	3,2	1,5	0,36	0,34	2,1	0,75	0,62	0,69	1,4		
1 995	6 458	1 810	10 263	545	3 499	1 074	5 068	2 912	12 900	6 031	21 843	17,8
2,0	1,6	1,3	1,6	1,3	1,0	0,88	0,97	1,3	1,3	0,65		
85	209	25	319	224	370	24	618	334	727	197	1 258	1,0
1,5	0,87	0,32	0,86	9,1	1,8	0,34	2,1	2,6	1,2	0,37		
358	2 152	392	2 902	394	6 668	632	7 694	938	10 397	1 723	13 058	10,7
0,60	0,87	0,48	0,75	1,5	3,1	0,85	2,5	0,62	1,7	0,38		
74	601	146	821	85	480	530	1 095	210	1 317	1 488	3 015	2,5
0,54	1,1	0,78	0,92	1,4	0,98	3,1	1,5	0,68	0,92	1,2		
517	2 962	563	4 042	703	7 518	1 186	9 407	1 482	12 441	3 408	17 331	14,2
0,65	0,91	0,53	0,78	2,1	2,7	1,2	2,3	0,84	1,5	0,46		
1 688	1 494	359	3 541	596	2 615	336	3 547	3 408	5 670	2 211	11 289	9,2
3,2	0,72	0,51	1,1	2,7	1,4	0,53	1,3	3,0	1,1	0,46		
1 830	10 718	1 466	14 014	972	12 430	1 394	14 796	3 474	30 249	6 388	40 111	32,8
0,99	1,4	0,59	1,2	1,2	1,9	0,62	1,6	0,85	1,6	0,38		
2 091	10 968	5 753	18 812	854	4 866	5 165	10 885	5 656	21 853	43 421	70 930	58,0
0,64	0,82	1,3	0,89	0,61	0,42	1,3	0,65	0,78	0,65	1,4		
5 609	23 180	7 578	36 367	2 422	19 911	6 895	29 228	12 538	57 772	52 020	122 330	100,0
4,6	18,9	6,2	29,7	2,0	16,3	5,6	23,9	10,2	47,2	42,5		100,0

Source: 1945 Census of Sweden, vol. 10: 2, Table 17, 1/12 sample.

Table 5 a. Percentage distribution of branch of employment of husbands and wives, 1945 and 1950

Husband's Branch	Wife's Branch									
	Agriculture		Industry		Transportation		Trade		Administration		Total	
	Percentage Distribution of Branch among Wives											
Agriculture	38 [1]	(62)	13	(9)	5	(4)	12	(8)	32	(17)	100	(100)
Industry	1	(1)	51	(50)	6	(5)	27	(26)	16	(17)	100	(100)
Transportation	1	(1)	31	(29)	17	(17)	32	(32)	19	(21)	100	(100)
Trade	1	(1)	21	(20)	8	(7)	47	(51)	23	(21)	100	(100)
Administration	1	(—)	15	(14)	7	(7)	23	(20)	54	(59)	100	(100)
Total	2	(5)	36	(36)	8	(7)	30	(29)	24	(23)	100	(100)
	Percentage Distribution of Branch among Husbands											
Agriculture	72	(85)	2	(2)	3	(4)	2	(2)	6	(5)	5	(7)
Industry	16	(10)	73	(76)	39	(46)	47	(49)	35	(41)	52	(55)
Transportation	4	(2)	9	(8)	25	(23)	12	(11)	9	(9)	11	(10)
Trade	5	(2)	10	(9)	19	(15)	28	(30)	17	(15)	18	(16)
Administration	3	(1)	6	(5)	14	(12)	11	(8)	32	(30)	14	(12)
Total	100	(100)	100	(100)	100	(100)	100	(100)	100	(100)	100	(100)

[1] In each cell the figure in ( ) refers to 1950, the first figure to 1945.

Source: 1945 Census of Sweden, vol. 10: 2, Table 17, 1/12 sample; 1950 Census of Sweden, vol. 2, Table 11.

agriculture and in industry were married to men in the same branch, whereas less than a third of the wives in other branches had husbands with similar work.

The parenthetical figures in Table 5a refer to the 1950 census and are inserted for comparison with 1945. The general picture is about the same in both years, with the marked exception of wives of farmers. This particular change in the case of agriculture reflects the procedure of the 1950 census in more readily classifying farm wives as employed than had been the practice in earlier censuses.

A similar analysis in percentage terms is presented for status levels in Table 5b. Three-fourths of the husbands who were white collar workers had wives employed in positions of similar status; for laborers the proportion was only three-fifths and for enterprisers less than a third. Five-sixths of the wives who were laborers had laborer husbands, a half of the white collar wives had husbands working at the same status level, and a quarter of the women who were enterprisers were married to enterprisers. The 1950 situation (parenthetical figures) resembled that for 1945, with the exception of enterprisers' wives — reflecting the change in classifying farmers' wives.

The comments in the preceding paragraphs are merely descriptive. In thinking about explanations for the various relationships, one immediately realizes that the occupational structure does not offer enterpriser positions for women in as great numbers as it does for men. At the laborer level, on the other hand, there is more nearly a parity of opportunities for both sexes. But further pursuit of these explanatory factors is deferred for the moment. Here

Table 5 b. **Percentage distribution of status of employment of husbands and wives, 1945 and 1950**

Husband's Status	Wife's Status			
	Enterpriser	White Collar	Laborer	Total
	Percentage Distribution of Status among Wives			
Enterpriser	30 [1] (16)	50 (45)	20 (39)	100 (100)
White Collar	9 (8)	75 (76)	16 (16)	100 (100)
Laborer	8 (7)	31 (33)	61 (60)	100 (100)
Total	10 (8)	47 (48)	43 (44)	100 (100)
	Percentage Distribution of Status among Husbands			
Enterpriser	27 (28)	10 (13)	4 (12)	9 (14)
White Collar	28 (28)	52 (48)	12 (11)	33 (30)
Laborer	45 (44)	38 (39)	84 (77)	58 (56)
Total	100 (100)	100 (100)	100 (100)	100 (100)

[1] *In each cell the figure in ( ) refers to 1950, the first figure to 1945.*
Source: same as Table 5 a.

it is important to note that merely by chance it is much more probable that a husband in industry will have a wife also employed in industry than that she will be a transport worker, simply because so many more wives are employed in the former (44 000) than in the latter (9 000). One needs some measure of how many wives would be at work in the same branch or status as their husbands if employments were drawn from a lottery. Combinations are certainly not actually formed in this manner. Nevertheless, such a measure of »chance» gives a uniform benchmark from which to measure the *effect* of the factors that do determine the combinations. Interpretation of the relative size of the various combinations after one has, so to speak, eliminated chance can then proceed on a sounder basis. To do this we compute the ratio of actual cases to »expected» cases (expected by chance) for each husband-wife combination. A ratio of 1,0 would indicate that the numbers actually appearing are what would be expected if only random factors were involved. These ratios of actual to expected numbers give a definite idea of how strong the non-chance factors are, though they do not tell us what these factors are.

In each cell of Table 4 there is given the actual number of husband-wife pairs and the ratio of the actual to the expected number. (To give the expected numbers also would make the table too cumbersome.) The table has branches as main headings and social status as sub-headings, but the arrangement could be reversed. Each of the 25 branch clusters contains 9 status sub-cells; there are also sub-total rows and columns. Expected frequencies are computed from marginal frequencies. Thus for the upper left cell: 1869/122 330 x 1949/122 330 x 122 330 gives 29,9 expected cases and a ratio of actual to expected cases of 11,9.

In over a third of all marriages with an employed wife (43 510 out of 122 330 cases) both mates worked not only in the same branch but also in the same status level. This is 2,1 times as many

Table 6 a. Ratio of actual to expected numbers of husbands and wives in each combination by branch of employment, 1945 and 1950

Husband's Branch		Wife's Branch of Employment				
		Agriculture	Industry	Transportation	Trade	Administration
Agriculture	1945	15,4	0,36	0,65	0,40	1,5
	1950	12,1	0,26	0,61	0,26	0,74
Industry	1945	0,31	1,4	0,74	0,90	0,68
	1950	0,18	1,4	0,84	0,91	0,75
Transportation	1945	0,84	0,85	2,3	1,1	1,1
	1950	0,21	0,82	2,3	1,1	0,88
Trade	1945	0,28	0,58	1,1	1,6	0,97
	1950	0,15	0,57	0,92	1,8	0,92
Administration	1945	0,23	0,40	0,98	0,78	2,3
	1950	0,05	0,40	1,0	0,68	2,5

Ratio for all diagonal cases: 1945 — 1,61; 1950 — 1,72.
Ratio for all non-diagonal cases: 1945 — 0,75; 1950 — 0,72.

cases as would occur at random, given the occupational distribution of each sex separately. In three-fifths of the families both mates worked in jobs at the same status level (whether or not in the same branch), and in over two-fifths of the cases they worked in the same branch (whether or not at the same status level). In both 1945 and 1950 each of these combinations is 1,5 times expectancy (Tables 6a and 6b). Employment in a different branch occurred (on the average) a little over 0,7 times as often as would be expected by chance, and employment at different status levels (regardless of branch) occurred to about 0,65 times chance (see the ratios for non-diagonal cells in Tables 6a and 6b).[1]

Table 6 b. Ratio of actual to expected numbers of husbands and wives in each combination by status of employment, 1945 and 1950

Husband's Status		Wife's Status		
		Enterpriser	White Collar	Laborer
Enterpriser	1945	3,0	1,1	0,46
	1950	2,0	0,94	0,88
White Collar	1945	0,85	1,6	0,38
	1950	0,92	1,6	0,36
Laborer	1945	0,78	0,65	1,4
	1950	0,80	0,69	1,4

Ratio for all diagonal cases: 1945 — 1,53; 1950 — 1,46.
Ratio for all non-diagonal cases: 1945 — 0,63; 1950 — 0,68.

Readers who examine Table 4 with care will discover that in 17 of the 25 branch combinations at least a half of the couples worked at the same status level. Conversely, only where both partners were enterprisers or both were laborers do we find as many as half employed in the same branch. Where the husband was an enterpriser and the wife a white collar worker as well as where the husband was a laborer and the wife a white collar worker,

[1] In 1945 employment in the same branch at different status levels as well as at the same status level in the different branches occurred to a random extent. This analysis cannot be made for 1950 since status and branch were not reported in combination.

Table 7 a. **Ratios of actual to expected numbers of marriages in which husband and wife have the same status, within each combination by branch of employment, 1945**

Husband's Branch	Wife's Branch of Employment					
	Agriculture	Industry	Transportation	Trade	Administration	Total
Agriculture	**16,4**	0,52	0,73	0,89	1,7	1,3
Industry	0,77	**1,8**	1,1	1,3	1,2	1,6
Transportation	0,61	1,1	**4,5**	1,4	1,3	1,4
Trade	0,65	1,1	1,1	**2,3**	1,3	1,6
Administration	0,60	0,86	1,2	0,88	**3,2**	1,6
Total	1,8	1,3	1,4	1,5	1,7	**1,5**

only a fifth of the mates worked in the same branch. Similarity of employment of mates is the general tendency, but the variations from one part of the economy to another are large. Of interest also are the situations where such a correspondence is absent. A study of the marginal numbers in Table 4 makes it clear, however, that this analysis in terms of proportions must take into account the number of combinations that would result from chance.

For the year 1945 one can analyze the employment correlation between mates for branch and status simultaneously; for instance, one adds the three diagonal sub-cells within each of the 25 branch combinations of Table 4. Where both mates were employed in agriculture (the upper left cluster) the ratio of actual to expected cases with both mates having the same status was 16,4; this ratio is shown in the upper left cell of Table 7a. The diagonal ratios of Table 7a show that whenever both mates were employed in the same branch they also held positions of similar status much more often than might be »expected». One can observe also that for all combinations of branch (except where one mate worked in agriculture) status similarity approximates or exceeds chance, though none of the ratios are as high as the lowest ratio where both mates worked in the same branch.[1]

Table 7 b. **Ratios of actual to expected numbers of marriages in which husband and wife have the same branch of employment, within each combination by status, 1945**

Husband's Status	Wife's Status			
	Enterpriser	White Collar	Laborer	Total
Enterpriser	**6,0**	1,1	0,58	1,4
White Collar	1,5	**2,6**	0,59	1,7
Laborer	1,8	0,89	**1,8**	1,6
Total	2,1	1,7	1,5	**1,6**

If one turns Table 4 inside out, so to speak, and recombines the cells so that each status combination of mates has a 5 × 5 cluster of branches within it,

[1] The extremely high ratio when both mates worked in agriculture may reflect both special inheritance customs concerning land and limited chances for women to find work outside farming due to residence limitations. There may be similar residence limitations also where men are transport workers. The relatively low diagonal ratios for industry and for trade doubtless reflect the diversity of employment opportunities in these two large branches. The very high ratio where both parties are in administration or professions probably reflects marriage selection for education.

Table 8. Tabular summary of combinations of husband-wife employment in relation to similarity and difference in status and branch of employment

Husband and Wife with:		Husband and Wife in		
		Same Branch	Different Branch	All
Same Status	Total cells	15: A/E 2,1[1]	60: A/E 1,1	75: A/E 1,5
	Cells with ratio 1,0—	14	35	49
	Cells with ratio 0,5—1,0	0	11	11
	Cells blank or — 0,5	1	14	15
Different Status	Total cells	30: A/E 0,9	120: A/E 0,6	150: A/E 0,6
	Cells with ratio 1,0—	12	22	34
	Cells with ratio 0,5—1,0	11	33	44
	Cells blank or — 0,5	7	65	72
All	Total cells	45: A/E 1,6	180: A/E 0,8	225: A/E 1,0
	Cells with ratio 1,0—	26	57	83
	Cells with ratio 0,5—1,0	11	44	55
	Cells blank or — 0,5	8	79	87

[1] A/E means ratio of actual to expected numbers in the particular combination of branch and/or status.

one can compute the ratios of Table 7b as the reverse of those in Table 7a. Similarity of mates for branch, when one allows for status similarity, is of about the same magnitude (compared to chance) as status resemblance — in both situations 50 % in excess of chance. Employment in the same branch is particularly likely when the wife is an enterpriser (due mainly to special circumstances in farming) and least likely when she is a laborer. Moreover, the diagonal cells show that similarity of branch is greatest when both mates hold jobs at the same status level. However, in those cases where the wife is a laborer but the husband is not, resemblance for branch falls considerable short of random expectancy. Similar employment of both partners occurs much more often and more generally than can be explained by the distribution of jobs among the individuals of either sex separately.

A similar pattern to this one found in Sweden might be expected in the United States though in the latter country the associations probably would be somewhat lower. A larger proportion of American families reside in large cities where labor markets are more diversified; there is therefore less likelihood that the two mates would hold jobs in the same branch. Similarity of socio-economic status of employment also probably would be less in the United States due to the fact that wives in ethnic groups are less assimilated to the national culture than are their husbands.

There are 225 combinations of husband's with wife's status and/or branch shown in Table 4. In 83 combinations the actual frequencies exceed those expected; in 36 cells there were no cases; in 51 cells the actual cases were less than 0,5 of those expected; hence, in 55 cells the ratio was between 0,5 and 1,0. There are 15 diagonal cells in which both branch and status were the same for both mates (in one of which no cases occurred). Hence there were 68 (83—15) combinations of dissimilar branch

and/or status for which the actual cases exceeded the expected. Study of these dissimilar combinations will be of particular interest to some readers, though there is not space to discuss them in detail. Table 8 gives a summary to guide such a study of Table 4.

Thus, for the 15 cells where the mates were alike in both status and branch, the ratios of actual to expected cases ranged from 23,9 (both farm laborers) down to 2,0 (both white collar in trade), 1,8 (both industrial laborers), and zero (both laborers in transport). Except for the three last-named instances the lowest ratio among these 15 cells was 3,0 (both enterprisers in transport). In 12 of the 30 cells where both persons were in the same branch but with different status and in the 35 of the 60 cells where they had the same status but worked in different branches — hence in 47 out of 90 cells — the ratio of actual to expected cases exceeded unity; in 21 of these 90 cells it was less than 0,5. The two working mates were dissimilar in both status and branch to an extent exceeding chance in only 22 of the 120 such combinations; the ratios were less than 0,5 in 65 of these 120 cells.

Any reader exploring the data summarized in Table 4 further will be struck by the number of cases where a large proportion of wives of men in some given branch-status category are working in a single one of the fifteen possible categories. For example, half the wives of industrial laborers are themselves industrial laborers and a quarter of the wives of trade enterprisers are in the same type of position. Likewise, 71 % of the husbands of women in industrial labor are classified the same, which is true also for 47 % of the husbands of women who are laborers in trade.

PROVUNDERSÖKNINGARNA FÖR NY SKÖRDEBERÄKNINGSMETOD. V

Av t. f. förste aktuarie TORSTEN SÖDERLIND

I Statistisk tidskrift 1953, sid. 135—143, 1954, sid. 15—19, 1955, sid. 212—216, och 1956, sid. 44—59 lämnades redogörelser för de provundersökningar för ny skördeberäkningsmetod, som utfördes under åren 1952—1955. I det följande redogöres för 1956 års undersökning. Vidare meddelas planerna för fortsatta undersökningar under 1957.

Undersökningens omfattning. Planläggningen av provyteundersökningen 1956 utfördes av statistiska centralbyrån i samråd med representanter för lantbruksstyrelsen, statens jordbruksnämnd, lantbrukshögskolan, hushållningssällskapens förbund och Jordbrukets utredningsinstitut. Det ansågs angeläget, att undersökningen utvidgades till att omfatta hela riket 1956 och att den även borde omfatta korn, som är det viktigaste sädesslaget i norra Sverige. Vidare förelåg det starkt intresse för att objektiva skördeuppskattningar prövades även för potatis. Då emellertid erforderliga erfarenheter saknades för en riksomfattande undersökning för potatis, ansågs det lämpligt att begränsa skördeuppskattningarna för denna gröda till ett län.

I. Sädesslagen

Urvalet av församlingar och brukningsenheter. För de områden, som 1955 års provyteundersökning omfattade (Götaland och Svealand utom norra Värmland och Kopparbergs län), användes 1956 samma urval av församlingar. Inom dessa gjordes emellertid ett nytt urval av brukningsenheter. I återstående delar av Svealand samt i Norrland uttogs ett urval av församlingar enligt samma metoder, som tillämpades 1955. Med ledning av bl. a. hektarskörden för ifrågavarande grödor indelades nämnda områden i 5 strata, se tab. 1. Numreringen utgör en fortsättning på de 20 strata, som bildades 1955.

Inom strata fördelades församlingarna på substrata. Det antal brukningsenheter, som skulle uttagas inom varje stratum, bestämdes med hänsyn till åkerarealens storlek. För norra Värmland, Kopparbergs län och Norrland uttogs 102 brukningsenheter. Uttagningen av dessa, som företogs enligt samma principer som 1955, gjordes med hjälp av listor över samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker utskrivna från RLF:s jordbruksregister. En utförlig redogörelse för urvalsmetoderna har publicerats i Statistisk tidskrift 1/1956.

Personal och utbildning. I de delar av landet, som undersöktes 1955, leddes fältarbetet i de flesta områdena av samma personer som föregående år, i regel hushållningssällskapens jordbruksinstruktörer. Endast i ett par områden hade nya ledare utsetts. För utbildning av arbetsledare i Kopparbergs län och Norrland anordnades en kurs på Nordviks lantmannaskola den 29—30 maj.

Fältarbetet. Liksom 1955 uppdelades fältarbetet i två etapper:

Tab. 1. Strata i norra Sverige *List of strata in Northern Sweden*

		Åkerareal i hektar 1951	
XXI	Kopparbergs län, Östra Dalarna	57 170	157 100
	Gävleborgs län, Gästrikland	33 890	
	» » , Hälsinglands kustland	66 040	
XXII	Västernorrlands län, kustlandet	64 320	107 800
	Jämtlands län, silurområdet	43 480	
XXIII	Västerbottens län, kustlandet	107 870	179 600
	Norrbottens län, kustlandet	71 730	
XXIV	Värmlands län, Norra Värmland	11 380	106 880
	Kopparbergs län, mellanbygden	37 600	
	Gävleborgs län, inlandet	11 590	
	Västernorrlands län, inlandet	33 800	
	» » , silurområdet	2 030	
	Jämtlands län, mellanbygden	10 480	
XXV	Kopparbergs län, fjällbygden	3 200	54 930
	Jämtlands län, »	14 330	
	Västerbottens län, inlandet	23 120	
	Norrbottens län, »	14 280	

1) Förarbete (utläggning av provytor m. m.) under våren och försommaren.

2) Provtagning omedelbart före skörden. Därtill kom tröskning och rensning samt vattenhaltsbestämning.

Utläggningen av provytorna och provtagningen utfördes på samma sätt som föregående år. Vid provtagningen verkställde provtagarna en oku'är uppskattning av hektarskörden på de provskördade fälten. Även vederbörande jordbrukare ombads göra sådan uppskattning. Det visade sig dock ej möjligt att erhålla uppskattning av samtliga.

Tröskning utfördes i alla områden på hushållningssällskapens parcelltröskverk, och för rensningen användes särskilda av centralbyrån anskaffade harpor. För samtliga fält togs prov för vattenhaltsbestämning, som utfördes av frökontrollanstalt eller kemisk station.

Bearbetning av materialet. På grund av skördens försening inkom uppgiftsmaterialet mycket sent till statistiska centralbyrån. Bearbetningen försenades därigenom avsevärt. Vid skattningarna av hektarskörden har tillämpats samma metoder som 1955 (se denna tidskrift 1956, sid. 50). För de uttagna fält, som ej blev provskördade, har använts en uppskattad hektarskörd, i ett par fall grundad på tröskningsresultat. Grödor, som skördats till grönfoder, har uteslutits.

Antal uttagna och skördade fält. I tab. 2 redovisas länsvis antalet uttagna brukningsenheter, antalet befintliga och skördade fält på dessa samt bortfallet (med bortfall menas att avsedd provtagning ej blivit verkställd). Av 594 undersökta brukningsenheter har 321 odlat höstvete, 282 vårvete, 436 havre och 317 korn. Provtagning har verkställts på samtliga uttagna fält med undantag av 13. I 7 fall har provyteskörd ej kunnat utföras, beroende på att fälten skördats som grönfoder. Det antal fält, som fallit bort av denna orsak, har i tabellen satts inom parentes. Egentligt bortfall föreligger således för endast 6 fält. På ett fält har provytor ej skördats, beroende på att detta helt förstörts av kreatur. Detta fält har ej redovisats som bortfall, utan avkastningen på de där uttagna provytorna har vid skattningen räknats som noll. Det har nämligen förutsatts, att skattningarna bör avse bärgad skörd.

Skattad hektarskörd. I följande tablå redovisas resultaten av de skattningar

Tab. 2. Antal befintliga, skördade och bortfallna fält på uttagna brukningsenheter inom olika hushållningssällskapsområden

Farms selected, by county; fields selected: Total number harvested and not harvested, by county

BE = brukningsenheter *farming units*, HV = höstvete *winter wheat*, VV = vårvete *spring wheat*, HA = havre *oats*, KO = korn *barley*

Område	Antal uttagna BE	Antal befintliga fält				Antal skördade fält				Bortfall			
		HV	VV	HA	KO	HV	VV	HA	KO	HV	VV	HA	KO
Stockholms län	24	22	13	11	8	22	13	11	8	—	—	—	—
Uppsala län	24	22	20	18	17	22	20	18	17	—	—	—	—
Södermanlands län	24	22	12	23	9	22	12	23	9	—	—	—	—
Östergötlands län	36	35	24	26	19	35	24	26	19	—	—	—	—
Jönköpings län	24	8	13	23	4	8	13	23	4	—	—	—	—
Kronobergs län	18	5	9	17	3	5	9	17	3	—	—	—	—
Kalmar läns norra	12	7	10	11	5	7	10	11	5	—	—	—	—
Kalmar läns södra	18	10	9	10	11	10	9	9	11	—	—	1	—
Gotlands län	12	12	6	2	12	12	5	2	12	—	1	—	—
Blekinge län	12	7	5	8	5	7	5	8	5	—	—	—	—
Kristianstads län	36	13	23	18	19	13	23	18	19	—	—	—	—
Malmöhus län	54	31	34	22	39	31	34	21	39	—	—	(1)	—
Hallands län	24	7	15	21	9	7	15	20	9	—	—	1	—
Göteborgs o. Bohus län	12	3	10	12	8	3	10	12	8	—	—	—	—
Älvsborgs läns norra	24	13	11	23	6	13	11	23	6	—	—	—	—
Älvsborgs läns södra	12	2	11	12	2	2	11	12	2	—	—	—	—
Skaraborgs län	42	31	10	41	25	31	10	41	25	—	—	—	—
Värmlands län	27	16	10	26	6	15	10	26	6	1	—	—	—
Örebro län	30	19	13	29	17	19	13	29	17	—	—	—	—
Västmanlands län	30	25	20	29	12	25	20	29	12	—	—	—	—
Kopparbergs län	18	10	—	15	13	10	—	15	13	—	—	—	—
Gävleborgs län	12	1	4	10	8	1	3	8	8	—	(1)	(2)	—
Västernorrlands län	18	—	—	10	16	—	—	6	16	—	—	2 (2)	—
Jämtlands län	15	—	—	9	15	—	—	9	15	—	—	—	—
Västerbottens län	21	—	—	2	20	—	—	2	20	—	—	—	—
Norrbottens län	15	—	—	8	9	—	—	7	9	—	—	(1)	—
Hela riket	594	321	282	436	317	320	280	426	317	1	1 (1)	4 (6)	—

Siffrorna inom parentes anger antal fält skördade till grönfoder.

av hektarskörden för hela riket, som verkställts på grundval av dels provytornas avkastning, dels jordbrukarnas och provtagarnas uppskattning av hektarskörden på de provskördade fälten och dels jordbrukskonsulenternas uppskattning av medelhektarskörden för de uttagna församlingarna. I de fall, där uppgift ej kunnat erhållas av jordbrukaren, har provtagarens uppskattning använts. Vidare anges i tablån de hektarskördar, som beräknats enligt årsväxt- och skörderapporterna i oktober 1956. Den skörd, som erhållits enligt provytorna, avser den totala (biologiska) skörden, medan övriga uppskattningar avser den faktiskt tillvaratagna skörden. En reducering av provyteskördarna för spill har liksom tidigare gjorts med 10 %. Både provyteskördarna och de av jordbrukarna resp. provtagarna uppskattade hektarskördarna har omräknats till att avse 16,5 % vattenhalt. De av konsulenterna och gillesombuden uppskattade hektarskördarna har ej kunnat omräknas på sådant sätt.

Skattad skörd per hektar i kg för hela riket.

	Höstvete	Vårvete	Havre	Korn
Enligt provytemetoden:				
biologisk skörd	3 320	3 130	2 980	3 210
reducerad med 10 % för spill	2 990	2 820	2 680	2 890
Enligt jordbrukarnas och i en del fall provtagarnas uppskattning för uttagna fält	2 780	2 990	2 730	2 940
Enligt provtagarnas uppskattning för uttagna fält	2 830	3 040	2 780	3 000
Enligt jordbrukskonsulenternas uppskattning för uttagna församlingar	3 040	2 910	2 670	3 030
Enligt skörderapporterna den $^{15}/_{10}$ 1956	2 370	2 400	2 110	2 570

I fråga om höstvete ligger hektarskördarna enligt de okulära uppskattningarna på uttagna fält lägre än enligt provytemetoden, medan ett motsatt förhållande konstateras för vårvete, havre och korn. Vid föregående års undersökning gjordes liknande jämförelser. Även då låg hektarskördarna enligt uppskattningen på provskördade fält högre än enligt provytemetoden, men avvikelserna var mindre. Det är sannolikt, att den frodiga växtlighet, som kännetecknat vårsäden 1956, bidragit till överskattningen i år. Den beräkning, som grundats på jordbrukskonsulenternas uppskattning för uttagna församlingar, visar för vete och havre mindre avvikelse än beräkningen enligt uppskattningen på fälten.

De enligt skörderapporterna i oktober beräknade hektarskördarna ligger liksom föregående år avsevärt under dem enligt provytemetoden. För höstvete och vårvete är avvikelsen större i år än 1955, medan ett omvänt förhållande föreligger för havre. I fråga om höstvete är differensen betydligt större i år, nämligen 21 % mot 9 % 1955.

Medelfelsberäkning. En approximativ skattning av medelfelet i hektarskördarna för hela riket har gjorts på följande sätt. För hela riket har verkställts 6 skattningar av hektarskörden, varvid varje församling representerats av 1 i stället för 6 brukningsenheter (se a. a.). För de sålunda erhållna 6 skattningarna av hektarskörden har sedan standardavvikelsen beräknats. Den uppgår för höstvete till 4,7 %, för vårvete till 4,0 %, för havre till 4,6 % och för korn till 5,7 %. För de tre förstnämnda grödorna var motsvarande tal föregående år resp. 4,7, 6,2 och 5,6 %. I fråga om vårvete och havre konstateras mindre varians vid årets undersökning än 1955. Det bör emellertid beaktas att de slumpfel, som kommer till uttryck i de angivna siffrorna, endast hänför sig till variansen mellan fält (brukningsenheter). Det bidrag till totala medelfelet, som härrör från variationen mellan församlingar inom substrata, ingår ej däri.

Använd tid och reslängd för fältarbetet. Fältpersonalen förde varje dag anteckningar om använd tid och reslängd. I tab. 3 redovisas för hela riket den sammanlagda arbetstiden och reslängden samt medeltal därav.

Sammanlagt användes för förarbetet 2 092 timmar och för provtagningen 2 426 timmar. Därtill kom tid för tröskning och andra arbeten. Den genomsnittliga tiden (inkl. restid) per undersökt brukningsenhet utgjorde för förarbetet 211 minuter och för provtagningen 245 minuter. Motsvarande medeltal föregående år var 196 resp. 210 minuter.

Den för fältarbetet använda reslängden uppgick till 61 360 km, varav 23 710 km för förarbetet och 37 650 km för provtagningen, vilket utgjorde 39,9 resp. 63,4 km per brukningsenhet. Den genomsnittliga reslängden 1955 utgjorde 34,7 resp. 57,4 km. Eftersom i år tillkommit

Tab. 3. Använd tid samt reslängd för fältarbetet

Field work: Time spent and length of journeys

Tidsuppgifterna avser använd tid, oavsett om medhjälpare använts eller ej. Tid och resor för tröskning och annat arbete ingår ej.

	Förarbete	Provtagning
Total tid (inkl. restid)	2 092 tim.	2 426 tim.
Per undersökt brukningsenhet	211 min.	245 min.
» uttaget fält	92 »	— »
» skördat »	— »	108 »
Reslängd		
Totalt	23 710 km	37 650 km
därav till första gården under dagen	9 310 »	13 670 »
mellan gårdar under dagen	5 500 »	9 600 »
från sista gården under dagen	8 900 »	14 380 »
Reslängd per undersökt brukningsenhet	39,9 »	63,4 »

dels nya områden och dels ytterligare ett växtslag föreligger ej full jämförbarhet. Olikheter i väderleksförhållandena 1955 och 1956 har även bidragit till att öka arbetstiden och reslängden.

På grund av koncentrerad mognad 1955 kunde ofta flera grödor skördas samtidigt, vilket ej kunnat ske i samma utsträckning i år. Detta framgår av medelantalet besök per brukningsenhet för provtagningen, som i år uppgick till 2,1 mot 1,7 föregående år.

II. Potatis

År 1954 gjordes vissa försök med objektiv skördeuppskattning för potatis. De utfördes på ett tiotal godtyckligt utvalda brukningsenheter i Kjula socken i Södermanlands län. Syftemålet var därvid ej att erhålla skattningar för ett område, utan att finna lämpliga metoder för mätningar, vägningar o. d. Vid planeringen av undersökningen i Södermanlands län 1956 var avsikten att skatta hektarskörden inom länet.

Urvalet av församlingar och brukningsenheter. För potatisundersökningen användes samma urval av församlingar som vid provtyeundersökningen i Södermanlands län 1954. Länet indelades då i 20 strata och i varje stratum utvaldes en församling. Antalet brukningsenheter som skulle uttagas inom varje uttagen församling begränsades till 3. För hela länet uttogs således 60 brukningsenheter. Avsikten var först att liksom vid undersökningen för sädesslagen välja gårdarna med sannolikheten proportionell mot åkerarealen. Det visade sig därvid, att stora gårdar skulle komma att dominera starkt i urvalet. Då av undersökningar framgick, att odlingen av potatis i Södermanlands län i genomsnitt för hela länet ökade obetydligt med åkerarealen, ansågs det vara riktigare att välja brukningsenheter med lika sannolikhet. Urvalet gjordes på listor över samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar, som för ifrågavarande församlingar erhölls från RLF:s jordbruksregister 1954. Uttagningen gjordes som systematiskt urval ur en ordnad population.

Fältarbetet utfördes under medverkan av hushållningssällskapet i Nyköping. Ledare för fältarbetet var en f. d. jordbruksinstruktör vid sällskapet, som genom medverkan vid provtyeundersökningarna i Södermanlands län 1954—

1955 hade god erfarenhet av dylikt arbete.

Fältarbetet uppdelades i tre arbetsmoment:

1) utläggning av provytor
2) provtagning
3) efterskörd.

Utläggningen verkställdes under försommaren. Där mer än ett fält fanns, valdes ett fält, på vilket placerades två provytor, som vardera omfattade ca 2 meter av en fåra. Där fältet var mer än 1 hektar ökades antalet provytor med 2 ytor per hektar. Endast för 1 av de uttagna fälten var detta fallet. Vid försöken 1954 beräknades först den totala radlängden, varefter valdes slumptal, som bestämde ytornas läge. Denna metod var emellertid arbetskrävande, då uppmätningen av totala radlängden tog lång tid på oregelbundna fält. Vid årets undersökning tillämpades samma metod som för sädesslagen, dvs. ytornas läge bestämdes av slumpmässigt valda koordinater. Ytornas ändpunkter på fårorna markerades med pålar.

Vid *provtagningen* fastställdes noggrant provytornas längd, som varierade något omkring 2 meter, beroende på att ändpunkterna placerades mittemellan 2 plantor. Radbredden bestämdes genom mätning vid ytornas ändar av halva avståndet mellan mittpunkterna på de två sidofårorna. Sedan provytornas längd och bredd bestämts på detta sätt, skördades provytan och vägdes den totala skörden. Separat vägning gjordes av den del därav, som utgjorde dels småpotatis, dels skadad potatis.

För att bestämma den tillvaratagna skördens storlek vid jordbrukarnas upptagning av potatis utfördes *efterskörd på de uttagna fälten efter jordbrukarnas skörd*. Därvid placerades slumpmässigt två provytor om 1 m^2 på fälten, på vilka kvantiteten kvarlämnad potatis fastställdes.

Bearbetning. Med ledning av måttuppgifterna har först beräknats ytornas storlek. Skörden på ytorna har sedan omräknats i kg per kvadratmeter och kg per hektar. Skattningarna har utförts på följande sätt:

y = avkastning på en provyta, uttryckt i kg/hektar,
h = hektarskörd,
x = odlad areal potatis,
t = totalskörd,
n = antalet provytor på fält,
N = totala antalet brukningsenheter inom församling,
P = urvalssannolikhet.

Areal odlad potatis på en uttagen brukningsenhet $x_{ijk} = \sum_{l} x_{ijkl}$, där i betecknar stratum, j församling inom stratum, k brukningsenhet inom församling och l fält på brukningsenhet.

Skattning för	areal	hektarskörd	totalskörd
brukningsenhet	—	$h_{ijk} = \frac{1}{n} \sum_{m} y_{ijklm}$ (m betecknar provyta)	$t_{ijk} = h_{ijk} \cdot x_{ijk}$
församling	$x_{ij} = N \cdot \frac{1}{3} \sum_{k} x_{ijk}$	$h_{ij} = \frac{1}{3} \sum_{k} h_{ijk}$	$t_{ij} = h_{ij} \cdot x_{ij}$
stratum	$x_i = \frac{1}{P_{ij}} \cdot x_{ij}$	—	$t_i = \frac{1}{P_{ij}} \cdot t_{ij}$
hela länet	$x = \sum_{i} x_i$	$h = \frac{t}{x}$	$t = \sum_{i} t_i$

Biologisk skörd, kg/ha	Därav		Av brukarna kvarlämnad skörd, kg/ha	Därav småpotatis kg/ha
	småpotatis kg/ha	skadad kg/ha		
19 815	1 150 5,8 %	147 0,7 %	2 373 12,0 %	709 29,9 %

Antal uttagna och skördade fält. I hela länet utlades provytor på 59 brukningsenheter. Provtagning verkställdes på samtliga provytor. I fråga om efterskörden uppstod bortfall på 3 brukningsenheter, vilket berodde på att de skördade potatisfälten var besådda med höstsäd vid besöket för efterskörd. I dessa fall användes medeltalet för samtliga övriga fält.

Skattad hektarskörd. I ovanstående tablå redovisas skattad skörd i kg per hektar för Södermanlands län.

Den tillvaratagna skörden per hektar uppgår till 19 815—2 373 = 17 442 kg. Den i jorden kvarlämnade potatisen utgör 12 % av den biologiska skörden. Efter reduktion av den tillvaratagna skörden med den skattade andelen småpotatis och skadad potatis uppgår heklarskörden till 16 300 kg. Vid efterskörden inhämtades uppgift från vederbörande jordbrukare om den faktiska skörden på de fält, där provytor hade skördats. Med ledning därav har verkställts en skattning av hektarskörden för hela länet, på samma sätt som enligt provytorna. Därvid har erhållits en hektarskörd av 16 400 kg. Då skadad potatis och småpotatis sorteras bort vid jordbrukarnas upptagning, torde jämförelse böra göras med den ovan erhållna hektarskörden 16 300 kg. För ytterligare jämförelse kan nämnas, att skörden per hektar i Södermanlands län enligt beräkning med ledning av sifferomdömena den 15 oktober 1956 utgjorde 13 100 kg.

Variansberäkningar. En belysning av variansen inom och mellan fält erhålles av tab. 4. Standardavvikelsen för provytornas avkastning har beräknats för varje fält och för hektarskörden på provskördade fält inom varje församling. För medianfältet uppgår standardavvikelsen till c:a 10 %. I fördelningen av församlingarna ligger medianvärdet vid c:a 20 %. Variansen inom fält är förhållandevis liten. Vid provyteundersökningarna i Södermanlands län 1954 uppgick motsvarande medianvärde för höstvete, vårvete och havre till c:a 15 %.

Allmänna synpunkter. 1956 års provyteundersökning har kunnat genomföras enligt de uppgjorda planerna. Fältarbetet har utförts på ett lika utomordentligt sätt som föregående år. Sedan undersökningarna i år utvidgats till hela riket, finnes nu i samtliga hushållningssällskapsområden personal utbildad för objektiva skördeuppskattningar. Vid 1955 års undersökning utbildades endast en instruktör i varje område. I år har i vissa områden utbildats ytterligare personal för fältarbetet. Den uppdelning av provtagningen på flera personer, som rekommenderats, har därigenom kunnat genomföras i viss utsträckning. I Kopparbergs län och Norrland har fältarbetet (både utläggning av ytor och provtagning) fördelats på minst två personer, boende i olika delar av områdena. Därigenom har reskostnaderna begränsats betydligt.

Sädens långsamma mognad i år har medfört, att provtagningen kunnat fördelas på längre tid än föregående år. För bearbetningen har detta varit en olä-

Tab. 4. Fält och församlingar fördelade efter den relativa standardavvikelsen för provytornas avkastning inom fält resp. fältens hektaravkastning inom församling

Fields and parishes, by relative standard deviation of crops within fields, resp. of mean crops of fields within parishes

	0–5 %	5– 10 %	10– 20 %	20– 30 %	30– 40 %	40– 50 %	50– 60 %	60– 70 %	70– 80 %	80– 90 %	90– 100 %	Summa
Fält	15	15	16	4	5	2	2	—	—	—	—	59
Församlingar	1	3	6	5	4	1	—	—	—	—	—	20

genhet, då resultaten därigenom ej kunnat framläggas så tidigt som varit önskvärt.

Planer för fortsatta undersökningar 1957

Statistiska centralbyrån har efter överläggningar med samma institutioner som tidigare upprättat planer för fortsättning och utvidgning av de objektiva skördeuppskattningarna under 1957. Avsikten är att provyteundersökningen 1957 förutom vete, havre och korn skall omfatta även höstråg, potatis och vallhö. Enligt centralbyråns planer skall den utföras för hela riket men endast avse skattningar av riksmedeltal, vilket innebär att urvalet får samma storlek som 1956. Det har ansetts vara möjligt att företaga riksomfattande skördeuppskattningar även för vallhö, trots att denna gröda ej ingått i de av centralbyrån hittills utförda försöken. Provundersökningar för vallar enligt provytemetoden har nämligen företagits under sommaren 1956 av skördeskadeutredningen i samarbete med statistiska centralbyrån. Med utnyttjande av därvid vunna erfarenheter kan skördeuppskattningar för vallhö utföras för hela riket redan under 1957.

Det urval av församlingar och brukningsenheter, som använts under åren 1955—1956, har uttagits för skattning av hektarskörden för säd. Då undersökningarna skall omfatta även potatis och vallhö, kan det befinnas nödvändigt att göra nya urval. I vissa områden torde det urval, som använts för sädesslagen, ej vara lika effektivt för skattning av potatisskörden. För klarläggande av dessa förhållanden måste särskilda undersökningar göras.

Internationella statistiska institutets stockholmsmöte:

Det vetenskapliga programmet

International Statistical Institute (ISI): 30th Session, Stockholm, August 1957. Scientific Programme

Internationella statistiska institutets 30:e möte skall, såsom preliminärt meddelats, äga rum i Stockholm den 8—15 augusti 1957.

I samband med inbjudningarna har i november utsänts ett förberedande meddelande om det vetenskapliga ämnesprogrammet. Det upptar följande ämnen:

1. The theory and the practice of linear programming with special reference to the stochastic aspects (organizer: R. Frisch, Norway).
2. Survey techniques in population research (in particular non sampling errors), (organizer: N. Keyfitz, Canada).
   (Joint meeting with the International Population Union.)
3. The use of electronic equipment in censuses of population and other fields (organizer: H. Campion, United Kingdom).
4. Statistical testing of national economic projections and programmes (organizer: Tj. C. Koopmans, USA).
   (Joint meeting with the Nordic Statistics Conference.)
5. Statistics of regions within countries (organizer: K. E. F. Wagner, Germany)
6. Programming of the 1960 World Census of Agriculture (organizer: P. V. Sukhatme, India).
7. Statistics of transport, statistics of road safety and traffic congestion (organizer: P. Depoid, France).

8/9. Statistical methods in industry (organized by: Committee on Statistics in Industry and Technology; Secretary: H. C. Hamaker).

8. The application of statistics in small plants.
9. The application of statistics in administrations.

10/11. Statistics in Municipal Administration (organized by: Committee on Statistics of Large Towns).

10. The place of statistics in municipal administration (organizer: P. de Wolff, Netherlands).
11. Subject to be decided later (organizer: B. Mewes, Germany).

12. Measurement of fertility (organizer: F. Lorimer, USA).
    (Joint meeting with the International Population Union.)

13/15. Joint meetings with the Biometric Society.

13. Statistical genetics (organizer: L. L. Cavalli-Sforza, Italy).

14/15. Subjects to be decided later.

16. Methods of sampling (organizer: W. E. Deming, USA).

17/20. Meetings for the discussion of contributed papers.

Avhandlingar, innehållande högst 4 000 ord, får insändas av medlemmar och inbjudna icke-medlemmar. De skall sedan såvitt möjligt distribueras före mötet.

Ordförande i organisationskommittén och i dess arbetsutskott är överdirektör Karin Kock och generalsekreterare för mötet Ragnar Thörn (adress Fack, Stockholm 5).

Såsom framgår av punkt 4, hålles här också ett nordiskt statistiskt möte vid samma tid. Såväl svenska som andra nordiska mötesdeltagare får jämväl deltaga i förhandlingarna i övrigt.

Statistiska centralbyråns krönika 1956

Chronicle of the Central Bureau of Statistics

Befolkningsstatistiska avdelningen

Efter en tvåårig försöksverksamhet har den år 1937 inrättade universitetsstatistiken helt omorganiserats. Då statistiken i samband härmed utökats till att omfatta flertalet utbildningslinjer som bygger på studentexamen eller motsvarande, har det ansetts påkallat att i stället för den tidigare officiella benämningen universitets- och högskolestatistik åsätta denna statistikgren beteckningen statistik över högre studier. Verksamheten regleras genom kung. 25/5 1956 (nr 239).

På framställning av statistiska centralbyrån har 1956 års riksdag anvisat medel för två specialbearbetningar av befolkningsregistret under budgetåret 1956/57. Den ena gäller ett studium av gift kvinnas förvärvsarbete, varvid bl. a. avses en analys av förändringarna mellan åren 1951 och 1954. Den andra har till syfte att för femårsperioden 1951—55 belysa omflyttningen mellan kommuner med avseende på bl. a. flyttningsintensitet i kombination med kön, ålder och civilstånd. Specialbearbetningarna beskrivs närmare i denna tidskrift 1955, sid. 562.

Statistiken över 1956 års val har påbörjats.

Jordbruksstatistiska avdelningen

Arbetet har påbörjats med 1956 års jordbruksräkning, som omfattar två skilda undersökningar. Den ena undersökningen grundas på en bearbetning av ett hos Riksförbundet landsbygdens folk på hålkort upplagt register över jordbruksfastigheter och avser att belysa strukturförhållandena inom jordbruket. Den andra undersökningen utgöres av en total arealinventering och kreatursräkning den 15 september 1956, omfattande brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Provundersökningarna för skördeuppskattning enligt objektiv metod har fortsatt i utökad skala under år 1956. Från att tidigare ha varit begränsade till Götaland och större delen av Svealand har de sålunda utvidgats till hela landet. I fråga om antalet växtslag har undersökningarna utsträckts till att omfatta förutom i likhet med närmast föregående år höstvete, vårvete och havre även korn. Dessutom har i år försöksvis en undersökning av potatisskörden företagits, vilken dock begränsats till Södermanlands län. Inom samtliga hushållningssällskapsområden finnes nu för fältarbetet utbildad personal. Se artikel på sid. 16.

Undersökningarna av arbetskraften inom jordbruket, som sedan år 1951 utförts i samband med arealinventeringen i juni, har under sistlidna år även företagits i anslutning till svin- och hönsräkningen i april och arealinventeringen i oktober.

Utöver de ordinarie arbetsuppgifterna har under året utförts extra svinräkning i januari i fyra län, en undersökning av mjölkproduktionen under 1955 och en intervjuundersökning angående fisket för 1954 års fiskeriutredning. En extra årsväxt- och skörderapport per den 31 augusti har vidare infordrats och bearbetats.

De för fiskestatistiken påbörjade försöken med insamling av uppgifter om försäljningen vid fiskauktionshamnarna har fortsatt under året.

Finansstatistik och rättsstatistik

På finansstatistiska och rättsstatistiska avdelningarna har inga större förändringar av organisation eller arbetsuppgifter inträffat under året.

Bibliotek, arkiv och upplysningsavdelning

Statistiska uppgifter om bibliotekets och arkivets verksamhet ingår fr. o. m. år 1954 i två tabeller i Statistisk årsbok innehållande redogörelser för verksamheten vid våra största vetenskapliga bi-

bliotek. Tabellerna innehåller uppgifter om bokbestånd och årlig tillväxt, antal löpande utländska tidskrifter, antal utlånade volymer, utländska bytesförbindelser, anslag för bokinköp och bindning samt personalbestånd. Se tab. 361 och 362 i årg. 1956.

Det otryckta materialet (primärmaterial, råtabeller och arbetstabeller) från folkräkningen 1950 och jordbruksräkningen 1951 har under året införlivats med arkivet och är nu tillgängligt där för forskning. Hela accessionen för året utgjorde nära 600 hyllmeter och gallringen 330 hm.

Revisionen av arkivförteckningarna pågår.

Arkivets lokaler i källaren Linnégatan 87 har utökats och nyinretts med 740 meter hyllor. Därefter har arkivlokalen vid Österlånggatan, 575 hm, utrymts.

Filmning av tabellverkets sockentabeller 1749—1801, vilka befinner sig hos landsarkiven, har igångsatts under året av geografiska och ekonomisk-historiska institutionerna vid Lunds universitet. Statistiska centralbyrån skall få den negativa filmen för sitt arkiv.

Folkbokföringsavdelningen

Mantalsuppgiften för år 1957 skall liksom den föregående utökas med bl. a. uppgift som utvisar, huruvida uppgiftslämnaren eller hos honom bosatt medlem av hans hushåll är innehavare av den bostadslägenhet där han bor (SFS 1956: 154). Bestämmelsen har tillkommit på framställning av statistiska centralbyrån och avser att göra det möjligt att ur mantalsuppgifterna draga stickprov av bostadslägenheter.

På grund av provisoriska bestämmelser har folkbokföringsmyndigheterna sedan år 1953 varit befriade från skyldighet att beräkna antalet inskrivningsskyldiga värnpliktiga. Vidare har länsbyråerna sedan nämnda år provisoriskt övertagit pastorsämbetenas skyldighet att upprätta och till inskrivningschef insända inskrivningskort samt underrättelser om vissa förändringar beträffande de värnpliktiga (flyttningar, dödsfall m. m.). Dessa anordningar har blivit definitiva genom den nya inskrivningsförordning som trätt i kraft från och med den 1 september 1956 (SFS 1956: 188). Uppgifter om värnpliktsförhållanden skall i fortsättningen icke antecknas i kyrkoböckerna.

De försök som på Kungl. Maj:ts uppdrag utföres av statens organisationsnämnd rörande användande av hålkortssystem inom folkbokförings- och skatteväsendet och som enligt tidigare plan beräknades vara slutförda under hösten 1956 torde komma att fortgå till omkring den 1 april 1957. Nämnden väntas under år 1957 komma att framlägga vissa förslag i ämnet.

Kungl. Maj:t har på förslag av centralbyrån fastställt de ersättningar, vilka skall tillkomma statsverket för längder och debetsedlar m. m. som länsstyrelse tillhandahållit stad med egen uppbördsförvaltning under år 1954.

Förslag angående statsbidrag till kostnaderna för de tryckande registren i Göteborg och Malmö framlades i mars 1956.

Statistiska centralbyrån har fastställt blankett till avgångslängd (se 10 § 1 mom. folkbokföringsförordningen) och i anslutning därtill utfärdat anvisningar till pastorsämbetena (cirkulär nr 43, april 56).

Kungl. Maj:t har utsett bl. a. avdelningens chef att ingå i ett utskott, sammansatt av representanter för de nordiska länderna, för att utreda frågan rörande internordiska flyttningsbetyg. Vidare har sakkunniga tillkallats för att utreda rätten till släktnamn och därmed sammanhängande frågor. Centralbyråns chef är medlem av utredningen.

Maskincentralen

Maskincentralens verksamhet, som under flera år företett en fortgående expansion, har under år 1956 ytterligare utvecklats. Maskinparken har tillförts en ny matematikmaskin (multiplier) av typen 604 i utbyte mot den som anskaffades föregående år. Vidare har en äldre tabulator utbytts mot en modernare (av typen 421), vilken kan sammankoppias med den nya multipliern.

Utredningsinstitutet

Här nedan nämnes de intervjuundersökningar som varit riksomfattande med undantag av dem som återkommer årligen.

Egnahemsundersökning. En undersökning av kostnaderna för en- och tvåfamiljshus gjordes på uppdrag av socialstyrelsen och avsåg att bestämma vikter vid beräkning av bostadsposten i konsumentprisindex.

Arbetstidsundersökning. På uppdrag av utredningen för kortare arbetstid gjordes under våren en intervjuundersökning i syfte att belysa enskilda personers totala arbetstid (inkl. övertidsarbete och extraarbete) samt deras önskemål rörande arbetstiden och om nya bestämmelser rörande denna.

Sparundersökning. En undersökning av de privata hushållens sparande beställdes av konjunkturinstitutet och några av kreditmarknadens organisationer. Fältarbetet utfördes under våren. Undersökningen utgjorde i första hand ett prov, som skulle ge riktlinjer för kommande undersökningar av samma slag.

Valundersökningar. På uppdrag av statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet gjordes en »panel»-undersökning om valpropagandans inverkan på väljarkåren. En intervjuomgång gjordes före och en efter andrakammarvalet i september 1956.

Maltdrycksundersökning. Som uppdragsgivare för undersökningen stod en privat organisation. Undersökningens syfte var att studera utvecklingen av maltdrycken konsumtionen och kännedomen om maltdrycker sedan september månad 1955, då en undersökning av liknande slag gjordes av institutet.

Vid två tillfällen under året har institutet kompletterat socialstyrelsens register över butiker och vissa betjäningsställen, som upprättades år 1954 under medverkan av institutets lokalombud.

Bland lokalt begränsade undersökningar, som institutet under året haft att utföra, kan nämnas två bostadsundersökningar i Örebro och en i Stockholms innerstad. På uppdrag av statens institut för folkhälsan har en serie intervjuer gjorts bland personer, bosatta i omgivningarna kring en större industri i Mellansverige.

Ombudskåren utgöres för närvarande av 5 distriktsombud och drygt 200 lokalombud. En distrikts- och en lokalombudskurs har hållits under året.

Socialstyrelsens förslag till ny levnadskostnadsundersökning år 1958

Proposal for a Family Budget Enquiry

Socialstyrelsen har hösten 1956 lagt fram ett förslag till en levnadskostnadsundersökning som avses utföras under år 1958. Förslaget innebär i korthet att undersökningsmaterialet i dess helhet insamlas genom månadsobservationer, varvid såväl bokföring som intervjuer används. Varje månad under år 1958 skall ca 350 slumpmässigt valda hushåll undersökas, totalt alltså 4 200 hushåll. Hushållen skall ombedjas att bokföra sina inkomster och utgifter under månaden, och för det förmodligen betydande antal som inte fullföljer bokföringen skall uppgifter i stället insamlas genom intervjuer. Månadsobservationerna skall eventuellt kompletteras med årsobservationer genom intervjuer om större inköp av varaktiga konsumtionsvaror och större årsbundna poster.

Undersökningsplanen förutsätter att materialinsamlingen sker genom statistiska centralbyråns utredningsinstitut. Kostnaderna för undersökningen har beräknats till 650 000 kr.

Syftet med den föreslagna levnadskostnadsundersökningen är att få uppgifter som kan användas a) för beräkning av den privata konsumtionen med fördelning på olika grupper av varor och tjänster; b) för beräkning av konsumtionen inom olika befolkningsgrupper samt för studium av inkomsternas fördelning på olika inkomstkällor och olika hushållsmedlemmars inkomster; c) för beräkningar av sambandet mellan inkomst och efterfrågan på olika varor och tjänster.

Den föreslagna metoden skiljer sig ganska starkt från de metoder som so-

cialstyrelsen nyttjat i sina tidigare levnadskostnadsundersökningar. De kartläggningar av konsumtionsvanorna som gjordes åren 1913, 1923 och 1933 byggde på detaljerade bokförda årsuppgifter om samtliga konsumtionsutgifter i hushåll som värvats bland medlemmar i olika organisationer, såsom konsumtionsföreningar, politiska föreningar etc. Urvalet av hushåll var sålunda redan från början av ett speciellt slag. Därtill uppstod under bokföringstidens gång ett betydande bortfall. Undersökningarnas material hade följaktligen en sådan karaktär att resultaten inte gärna kunde nyttjas för slutsatser om befolkningen i allmänhet.

Efter andra världskriget har tre mera omfattande undersökningar gjorts, nämligen åren 1948, 1951 (enbart landsbygden) och 1952. Vid dessa tillfällen gjordes vid intervjuer med slumpmässigt valda hushåll uppskattningar i efterhand av samtliga utgifter under ett helt år. Detaljerna inom livsmedelsposten framkom dock genom bokföring under en eller två veckor för varje hushåll, varvid bokföringsperioderna spreds ut över året.

Både bokföringsmetoden och intervjuerna har sina för- och nackdelar. Bokföringsmetodens fördel är den måttliga risken för minnesfel, dess nackdel det starka bortfallet och risken för indirekta mätfel (fel som uppkommer av att ett hushåll omställer sin konsumtion under inverkan av deltagandet i undersökningen). Intervjumetodens fördel är att bortfallet är måttligt och att det ej är någon risk för indirekta mätfel. Dess nackdel är den starka risken för minnesfel.

För att så långt det är möjligt undgå riskerna för bortfall och minnesfel har socialstyrelsen denna gång valt en metod som innebär en kombination av bokföring och intervjuer. Den valda metoden skall enligt förslaget prövas i speciella provundersökningar.

I socialstyrelsens förslag ingår också ett avsnitt som berör långtidsprogrammet för levnadskostnadsundersökningar. Enligt den uppfattning som var den förhärskande före andra världskriget och som hade stöd i internationell praxis borde stora levnadskostnadsundersökningar i likhet med folkräkningarna företas vart tionde år. Under senare år har emellertid behov framträtt att följa den löpande utvecklingen av den totala privata konsumtionen i landet.

Om man håller sig inom en viss kostnadsram för en tioårsperiod, är de extrema alternativen å ena sidan enbart stora undersökningar vart tionde år, å andra sidan enbart små undersökningar med korta intervall. Socialstyrelsen har vägt fördelarna och nackdelarna av dessa och mellanliggande tänkbara lösningar och efter överläggningar med olika intressenter kommit fram till att den lämpligaste fördelningen av resurserna på detta område innebär undersökningar vart femte år med en storleksordning som den nu föreslagna 1958 års levnadskostnadsundersökning.

Se närmare Sociala meddelanden nr 11/1956. Förslaget har upptagits i statsverkspropositionen år 1957.

S. K.

De nordiska statistiska utskotten:

Statistical Committees of the Northern Countries:

Samfärdselstatistik

Transport and Communications Statistics

Nordiska utskottet för samfärdselstatistik höll sitt fjärde sammanträde den 25—26 oktober i Köpenhamn under ordförandeskap av byråchef K. Ofstad, Statistisk sentralbyrå, Oslo. Från svensk sida deltog byrådirektören C. Hammarberg, statistiska centralbyrån, byrådirektören E. Hasselquist, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, och förste aktuarien G. Sidenvall, kommerskollegium.

Vid sammanträdet behandlades representativa lastbilsräkningar, trafikräkningar på internationella huvudvägar, vägtrafikolycksstatistiken, transporten som funktion, pris- och volymindex för samfärdseln samt sjöfartsstatistiken. Frågan om transporten som funktion i motsats till transporten som näring har diskuterats vid två tidigare sammanträden. Då den befintliga transportstatisti-

ken i huvudsak ger upplysning endast om de yrkesmässiga transporterna, beslöts bl. a. att utskottet skulle föreslå att i den reguljära näringsstatistiken om möjligt inrymmes uppgifter som belyser omfattningen av transporter för egen räkning såsom antal fordon av olika slag med fördelning på storleksgrupper. Beträffande sjöfartsstatistiken enades utskottet att föreslå vissa gemensamma gränsdragningar och definitioner. Vidare planerades utskottets fortsatta verksamhet. — Se närmare kommersiella meddelanden 1956, sid. 377.

G. S.

Nationalräkenskaper
National Accounting

Nordiska utskottet för nationalräkenskaper höll ett möte i Oslo den 29—30 oktober 1956 under ordförandeskap av docenten Ingvar Ohlsson. Från Sverige deltog även förste aktuarien Åke Lönnqvist, konjunkturinstitutet. Vid mötet behandlades fyra frågor: 1) Utskottet sammanställde en gemensam skrivelse till den europeiska statistikerkonferensen med beskrivning av och motiv för det i de nordiska länderna använda bruttobegreppet för investeringar. 2) Ett svar utformades på en skrivelse från det nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik angående vissa gränsdragnings- och värderingsproblem i samband med kreditmarknadsstatistiken. 3) Man diskuterade avskrivningsbegreppet; från svensk sida hade man nämligen åtagit sig att ställa en huvudrapportör till förfogande för ett memorandum angående detta begrepp till den europeiska statistikerkonferensen. 4) Utskottet diskuterade och planerade en gemensam nordisk genomgång av OEEC:s standardized system on national accounts samt i samband därmed en eventuell gemensam nordisk nationalräkenskapsstandard. Om en revision av OEEC:s system så småningom skulle bli föremål för diskussion, vore det lämpligt med ett gemensamt ståndpunktstagande från de nordiska ländernas sida; diskussionen på mötet syftade till att förbereda ett sådant.

I. O.

Befolknings- och arbetskraftsstatistik
Population and Labour Force Statistics

Nordiska utskottet för befolknings- och arbetskraftsstatistik sammanträdde den 31 oktober och 1 november 1956 i Oslo. I förhandlingarna deltog som representanter för Sverige byrådirektören Henrik Geschwind och förste aktuarien Folke Lublin, statistiska centralbyrån.

I direkt anslutning till de inledande överläggningar, som hållits vid utskottets möte i Helsingfors i januari 1955, diskuterades ett förslag till samordning i viss omfattning av de olika ländernas tabelleringsprogram för den löpande befolkningsstatistiken. Vidare behandlades en del tekniska spörsmål i samband med utarbetandet av dödlighets- och livslängdstabeller.

Efter förhandlingarna lämnades en redogörelse för arbetet inom det av Nordiska rådet tillsatta utskott, som skall utreda frågan om internordiska flyttningsbetyg samt en orientering rörande den i Sverige innevarande år omorganiserade statistiken över högre studier.

H. Gwd

Industri- och annan näringsstatistik
Production and Distribution Statistics

Nordiska utskottet för industri- och annan näringsstatistik sammanträdde i Oslo den 31 oktober och 1 november 1956. I mötet deltog från Sverige kommerseråden K.-G. Nilsson och A. Eriksson, förste aktuarien A. Näverfelt samt aktuarien B. Nyvander.

Vid mötet diskuterades frågor rörande branschnomenklaturen i handelsstatistiken, varunomenklaturen i industristatistiken, avgränsandet av räkneenheter och branscher i näringsstatistiken, byggnads- och anläggningsstatistik samt företagsräkningar. Sistnämnda fråga behandlades även vid ett sammanträde inom den norska statistiska föreningen, dit mötesdeltagarna var inbjudna.

Se närmare Kommersiella meddelanden 1956, sid. 377.

K.-G. N.

Europeiska statistikerkonferensen:

Conference of European Statisticians:

Folkräknings- och bostadsräkningsfrågor

Working Group on Censuses of Population and Housing

Den inom europeiska statistikerkonferensen upprättade arbetsgruppen för folkräknings- och bostadsräkningsfrågor höll sitt andra sammanträde i Genève den 19—24 november 1956. I sammanträdet deltog representanter från 19 europeiska länder samt från Förenta staterna. Representanter hade även infunnit sig från flera internationella organisationer, nämligen ILO, UNESCO, WHO och Internationella statistiska institutet. Från Sverige deltog t.f. byråchefen i statistiska centralbyrån Ture Widstam och t.f. förste aktuarien i bostadsstyrelsen Einar Eriksson.

På dagordningen stod ett antal rapporter i olika frågor, som sammanställts av FN:s statistiska kontor, särskilda expert- och rapportörgrupper, deltagarländernas statistiska ämbetsverk samt sekretariatet.

Den överläggning rörande planering och administration av folkräkningar, som påbörjats vid arbetsgruppens första sammanträde i augusti 1955, fortsattes. Bl. a. diskuterades folkräkningarnas periodicitet, försöksräkningar för prövning av frågeformulär och för andra behov, samordningen av folkräkningar och andra större räkningar samt publiceringen av redogörelser för folkräkningar och dessas resultat. Arbetsgruppen underströk vikten av att varje land utarbetade utförliga redogörelser för folkräkningarnas uppläggning och metodik.

Vid föregående sammanträde med arbetsgruppen hade frågor, som föreslagits bli upptagna på folkräkningsprogrammet, grupperats på tre olika listor, en minimilista, en något utvidgad och en väsentligt utvidgad lista. Arbetsgruppen beslöt att ersätta dessa tre listor med en enda lista, upptagande sådana frågor, som länderna rekommenderades att medtaga i folkräkningsprogrammet.

Arbetsgruppen behandlade även klassifikationen av vissa folkräkningsdata, nämligen »status» — i 1950 års svenska folkräkning benämnd yrkesställning — »socio-professional classification» och »type of activity in the economy». Dessa frågor hade förberetts av särskilda expert- och rapportörgrupper. Tiden medgav ej en mera ingående behandling av deras förslag, som delvis blev tillgängliga först under sammanträdet. Med hänsyn härtill uppmanades deltagarländerna att avgiva yttranden över förslagen senast den 31 mars 1957.

Förslag förelåg från en av konferensen tillsatt arbetsgrupp för statistik rörande högre undervisning m. m. att vid folkräkningarna inhämta uppgifter om högre utbildning. Till skillnad från Sverige hade flera länder goda erfarenheter av att dylika uppgifter inhämtas vid folkräkningarna, och med hänsyn till att representanter från det övervägande antalet deltagarländer uttalade sitt intresse för förslaget rekommenderade arbetsgruppen, att utbildning skulle medtagas som särskild gren på folkräkningsprogrammet.

En icke obetydlig tid ägnades åt diskussion av förslag till tabelleringsprogram för folkräkningarna.

Den andra huvudpunkten på sammanträdesprogrammet gällde bostadsräkningarna. Härvid behandlades huvudsakligen frågor angående definitioner och klassifikation av olika bostadsräkningsdata och diskuterades förslag till tabeller.

Arbetsgruppen behandlade slutligen användningen av samplingmetoder vid folk- och bostadsräkningar. Gruppen föreslog, att en särskild expertgrupp skulle tillsättas, bestående av såväl samplingsexpertis som folkräknings- och bostadsräkningsexpertis.

I ett av arbetsgruppen antaget uttalande rekommenderas fortsatt studium av flera av de frågor, som behandlades vid sammanträdet. Europeiska statistikerkonferensen kommer att vid sitt nästa plenarsammanträde i juni 1957 ta ställning till arbetsgruppens förslag.

T. W-m

Världsjordbruksräkningen 1960

World Census of Agriculture

Vid FAO:s åttonde årskonferens beslöts bl. a. att en världsomfattande jordbruksräkning skulle företagas, avseende förhållandena omkring år 1960. Frågan om en ny internationell jordbruksräkning har därefter behandlats bl. a. vid den europeiska statistikerkonferensens fjärde plenarsammanträde i Genève sommaren 1956. Därvid beslöts att man i samarbete med FAO skulle sammankalla en arbetsgrupp i december 1956 för att diskutera uppläggningen av jordbruksräkningarna. Gruppen sammanträdde i Rom under tiden den 11—20 december.

I sammanträdet deltog representanter från ett tjugotal europeiska länder jämte USA. Även de östeuropeiska länderna var företrädda, dock icke Sovjetunionen och Ungern.

Vid sammanträdet genomgicks i första hand ett omfattande preliminärt program för jordbruksräkningarna, vilket upprättats av sekretariatet inom FAO. I jämförelse med 1950 års program har man tänkt sig en väsentlig utvidgning. Allt det informationsmaterial som enligt det 160-sidiga programmet bör finnas tillgängligt efter den nya jordbruksräkningen är emellertid icke av obligatorisk art. En betydande del upptar frågor, där besvarandet blir frivilligt och resultatet alltså beroende på respektive länders förförmåga och villighet att lämna uppgifter.

Även de obligatoriska frågorna överskrider emellertid i några fall möjligheterna för vad som kan anses vara praktiskt genomförbart i flertalet länder. Som exempel kan nämnas att man redan i den första tabellen bl. a. önskar veta antalet parceller som omfattas av brukningsdelarna med gruppering efter brukningsdelarnas storleksordning. Från flera håll framhölls att man icke kunde vänta sig godtagbara resultat av en dylik fråga i en allmän jordbruksräkning. I själva verket vore frågan om brukningsdelarnas arrondering i olika länder ett undersökningsobjekt, som snarare borde belysas med hjälp av modern samplingmetodik.

Programmet upptar i sitt nuvarande preliminära skick obligatoriska och frivilliga frågor utan att dessa hålls klart isär. Ett av de viktigaste resultaten av arbetsgruppens genomgång var att man i en ny version av programmet kommer att i ett avgränsat avsnitt särredovisa de frågor som man önskar besvarade av samtliga länder (den obligatoriska »lilla listan»).

Det skulle föra för långt att gå in på programmets detaljer. Till belysning av dess ambitiösa art kan emellertid nämnas att det upptar icke endast frågor av vedertaget slag rörande arealer, husdjursantal m. m. utan även (icke obligatoriska) uppgifter om totalskörden av olika grödor, den totala produktionen av olika animaliska livsmedel, antalet sysselsatta i jordbruket etc., allt grupperat på brukningsdelar av olika storlek. Det är självfallet av betydande intresse att få kännedom om icke enbart jordbruksproduktionens totala storlek i varje land utan även dess fördelning på olika storleksgrupper. Det är emellertid klart att stora praktiska svårigheter uppkommer vid ett försök att inhämta uppgifter av detta slag vid allmänna jordbruksräkningar. För det första blir kostnaderna i många fall oöverstigliga. För dessa kostnader får man vidare endast något som man skulle kunna kalla ett ögonblicksfotografi av förhållandena under ett visst år utan hänsynstagande till de skevheter, som inträffar på grund av variationer i årsmånen. Produktionsjämförelser mellan olika länder måste bli missvisande eftersom man icke gärna kan förutsätta att skördeutfallet i världens alla länder under just den tid, som räkningen avser, blir i stort sett normalt.

Någon ingående diskussion av de icke obligatoriska frågorna förekom icke under sammanträdet. Det ringa intresset för dessa frågor, som i och för sig har största betydelse vid en bedömning av jordbruksproduktionens intensitet och effektivitet i olika länder, ger en antydan om att man icke kan vänta sig att världsjordbruksräkningen i nu nämnda hänseende kommer att ge användbara resultat. Här framhölls, bl. a. från svensk sida, att uppgifter om jordbruksproduktionen m. m. säkrare och till lägre kost-

nader kan erhållas vid årliga representativundersökningar, varvid produktionsgrenarna en efter en blir föremål för ingående studium, samt att ett dylikt system tillämpats i Sverige med gott resultat sedan början av 1950-talet.

Det kan tilläggas att såväl FAO:s avdelning inom ECE i Genève som huvudkvarterets ekonomiska avdelning i Rom f. n. planerar ingående undersökningar av jordbruksproduktionens storlek i olika länder. I Rom har sålunda gjorts upp en plan för en världsomspännande undersökning av mjölkproduktionens storlek och konsumtionen av mjölk och mejeriprodukter samt av utvecklingstendenserna på lång sikt på ifrågavarande område. I Genève arbetar man med en plan som är mindre omfattande i den meningen att man från början avstår att taga med samtliga länder. Å andra sidan ämnar man där undersöka icke enbart produktionen och konsumtionen av mjölk och mejeriprodukter utan även andra viktigare produktionsgrenar inom jordbruket, en efter en. Även där ämnar man emellertid börja med mjölkproduktionen. Man får förutsätta att den risk för dubbelarbete inom en och samma organisation, som här föreligger, kommer att elimineras. En samordning av arbetet i Genève och Rom på detta område torde kunna förutses.

Med tanke på de planerade undersökningar av produktionens och konsumtionens storlek, som här har berörts i korthet, kan man ifrågasätta om liknande uppgifter även bör tas med i FAO:s allmänna jordbruksräkning, låt vara att uppgifterna är frivilliga. Programmet för jordbruksräkningen kommer att ytterligare granskas, bland annat vid den europeiska statistikerkonferensens nästa plenarsammanträde. Det torde därvid finnas möjlighet att — sedan den av arbetsgruppen föreslagna uppdelningen av räkningsdata på obligatoriska och frivilliga uppgifter genomförts — diskutera huruvida icke en viss nedskärning av det frivilliga programmet bör äga rum. Det förutsättes då att de specialundersökningar av produktionen m. m. som planlagts av FAO kommer till utförande i särskild ordning. *L. J.*

Europeiskt bostadsstatistiskt möte

ECE Housing Committee: Session of Working Party on Housing and Building Statistics

Inom Ekonomiska Europakommissionens bostadskommitté har ett arbetsutskott för byggnads- och bostadsstatistiska frågor varit i verksamhet sedan 1953. Den 30 november—1 december i år höll detta utskott sitt sjunde sammanträde i Genève. I sammanträdet deltog delegater från ett tjugotal länder. Sverige representerades av byrådirektören L. Björk, bostadsstyrelsen.

Utskottets arbete har hittills väsentligen koncentrerats kring två uppgifter, nämligen dels utgivandet av en kvartalsskrift för europeisk bostads- och byggnadsstatistik (Quarterly Bulletin of Housing and Building Statistics for Europe) och förberedelser för en motsvarande årsskrift, samt dels utarbetandet av internationella definitioner av bostadsstatistiska begrepp. Härutöver har utskottet behandlat olika specialfrågor rörande exempelvis byggnadskostnadsstatistik och möjligheterna att statistiskt mäta bostadsbehovet.

Även vid utskottets senaste sammanträde — vilket i hög grad fick sin prägel av det stora antalet ärenden som bordlades — ägnades huvuddelen av tiden åt fortsatt diskussion av begreppsdefinitioner.

Sekretariatet kunde inledningsvis rapportera, att Europeiska statistikerkonferensens arbetsgrupp för folk- och bostadsräkningar vid sitt senaste sammanträde i huvudsak godtagit de definitioner av begreppen boende, hushåll, bostadslägenhet och rumsenhet som byggnads- och bostadsstatistiska arbetsutskottet rekommenderat.

För diskussion förelåg bl. a. en promemoria rörande definitioner av följande begrepp: byggnadsarbete för vilket tillstånd beviljats, påbörjat byggnadsarbete, byggnad under arbete, våningsyta, stad och landsbygd. I promemorian diskuterades vidare frågan hur byggnadsindustrin i industristatistiken

lämpligen borde uppdelas på branscher. Utskottet uppdrog åt sekretariatet att inhämta yttranden från deltagarländerna och att på grundval av dessa yttranden utarbeta en reviderad promemoria att diskuteras vid nästföljande sammanträde.

Vidare förelåg promemorior från Norge och Västtyskland rörande statistik över bostadsfinansiering. Medan den norska delegaten särskilt understrukit svårigheterna att i nuvarande läge överhuvud erhålla någorlunda fullständiga och jämförbara uppgifter om bostadsfinansiering i olika länder ställde sig den tyska delegaten mera optimistisk och framlade vissa förslag beträffande uppläggningen av en internationell statistik av detta slag. Inom utskottet rådde inga delade meningar beträffande värdet av en internationell statistik över bostadsfinansiering, men man konstaterade, att frågan om uppläggningen och inhämtandet av en sådan statistik krävde mera ingående överväganden. I första hand borde därvid det mera generella problemet om principerna för finansstatistiken överhuvud behandlas. Frågan borde därför hänskjutas till Europeiska statistikerkonferensen. Utskottet konstaterade vidare, att bostadskommittén tillsatt en grupp rapportörer som skulle ägna speciell uppmärksamhet åt bostadsfinansieringens ekonomiska och sociala aspekter. Sedan denna rapportörgrupp avslutat sitt arbete, borde det bli möjligt att bättre än för närvarande precisera vad slags statistik över bostadsfinansieringen som i första hand vore erforderlig. Resultaten av rapportörgruppens arbete borde därför delges Europeiska statistikerkonferensen.

Vid sammanträdet föredrogs slutligen en promemoria om statistik över byggnadsvärde, byggnadskostnader och byggnadsverksamhet. Utskottet uppdrog åt sekretariatet att från deltagarländerna inhämta skriftliga yttranden över denna promemoria.

Utskottet beslöt att vid sitt följande sammanträde — våren 1957 — till diskussion ta upp frågan om en sådan omläggning av Quarterly Bulletin, att tabeller redovisades ämne för ämne i stället för som nu land för land. Detta sammanträde skulle därutöver i första hand ägnas fortsatt diskussion av begreppsdefinitioner samt diskussion av den nyssnämnda promemorian om byggnadsvärde, byggnadskostnader och byggnadsverksamhet.

L. B.

Europeiskt stålstatistiskt möte

ECE Steel Committee: Session of Working Party on Steel Statistics

Det statistiska arbetsutskottet i Europakommissionens stålkommitté sammanträdde i Genève den 4—5 dec. 1956 med deltagare från 14 länder i såväl Öst- som Västeuropa. Svensk delegat var fil. dr Erik Ruist, Jernkontoret, som också valdes till ordförande i utskottet. Förhandlingarna gällde huvudsakligen rent tekniska frågor rörande nomenklatur m. m. Av mera allmänt intresse var den sovjetryska delegationens deklaration, vari den lovade att i fortsättningen regelbundet lämna statistiska uppgifter rörande produktion, utrikeshandel etc. med järn och stål till den stålstatistiska kvartalsbulletin, som ges ut av ECE. Av allt att döma kommer även Tjeckoslovakien att lämna dylik statistik. Bulletinen trycks f. n. endast i en engelsk/fransk upplaga, men på grund av den förväntade alleuropeiska omfattningen av dess innehåll beslöt utskottet rekommendera generalsekreteraren att föranstalta om publicering även på ryska.

E. R.

Sammanträde i Genève om skogsstatistik

Meeting in Geneva on Forest Statistics

Den av FAO och ECE sammankallade arbetsgruppen för statistik över skogar och skogsprodukter (se Statistisk tidskr. 1956, sid. 218) hade ett andra sammanträde i Genève den 12—16 november 1956 med ett trettiotal deltagare från 15 europeiska länder och USA.

Sverige representerades liksom vid januarimötet av jägmästare B. Lindfelt, skogsstyrelsen, och försöksledare B. Matérn, skogsforskningsinstitutet.

Bland de behandlade frågorna må följande nämnas. Den internationella statistiken rörande icke-kommersiell virkeskonsumtion, avverkning av träd utanför skogen samt skogsbränder diskuterades i ljuset av erfarenheter från de enskilda länderna. En något längre gående differentiering än den hittillsvarande av massan och massaveden i Standard International Trade Classification (SITC) föreslogs. Till mötet förelåg från flertalet deltagande länder insända förutberäkningar av virkesavverkningen åren 1960 och 1965. Det rekommenderades att förnyade beräkningar av detta slag skulle utföras vart femte år. En kritisk systematisk översikt av de enskilda ländernas statistik över skogar och skogsprodukter och de för denna statistik nyttjade definitionerna hade föreslagits av europeiska statistikerkonferensen. I anslutning till detta förslag rekommenderade mötet att det för FAO:s och ECE:s skogliga avdelningar gemensamma sekretariatet skulle fortsätta sin inventering, sektor för sektor, av deltagarländernas skogliga statistik.

B. M.

Spanskt statistiskt jubileum

Centenary of the Spanish Statistics

Den 2—8 november 1956 firade man i Spanien den spanska officiella statistikens hundraårsjubileum. Låt mig först ge en liten bakgrund härtill.

Den historik som utgavs vid detta tillfälle går ända tillbaka till romartiden och till de räkningar som då utfördes av olika spanska städer för skiftande ändamål. Även andra spår av statistik kan man finna från denna tid. Men den ur modern synpunkt märkligaste händelsen i spansk statistisk historia synes vara de räkningar som företogs 1575 och 1578. Frågeformulären var i båda fallen mycket omfattande och spände över befolkning, bostäder, jordbruk och andra näringsförhållanden, kyrko- och hälsovårdsfrågor m. m. För de myndigheter som skulle insamla uppgifterna utfärdades anvisningar, som slutade med att svaren skulle vara korta och klara och att man skulle bekräfta riktigheten av uppgifterna, så att man genom räkningarna kunde erhålla en sann bild av verkligheten. Den första räkningen torde av olika orsaker icke ha blivit så fullständig som man önskade och detta är orsaken till att man så snart därefter föranstaltade om en ny. Det mycket värdefulla svarsmaterialet — »en historisk och dokumentarisk juvel» — förvaras i klostret i Escorial.

Vi kan sedan gå 300 år framåt i tiden. Det jubileum som nu firades gällde upprättandet år 1856 av Comisión de Estadística General del Reino, som skulle vara ett statistiskt verk med huvuduppgift att anordna folkräkningar och att föra social- och befolkningsstatistik jämte vissa andra statistikgrenar. Den första folkräkningen ägde också rum 1857 och den första årsboken publicerades 1859.

Sedan denna tidpunkt har den spanska statistiken undergått många öden, och den centrala institutionen har ett par gånger ändrat namn. Efter det sista världskriget konstaterade man att tillståndet icke var tillfredsställande med bristande samordning och planläggning samt eftersläpningar i statistiken och utbildningen. En ny lag för den officiella statistiken tillkom detta år, och härigenom tillskapades den nuvarande centralbyrån, Instituto Nacional de Estadística, vilken sorterar direkt under regeringspresidiet (Presidencia del Gobierno). Man centraliserade emellertid icke all statistik till detta institut, men gav det fullmakt att samordna den statistiska verksamheten. Samordningen omfattar ledning och uppläggning samt en översyn i syfte att undvika dubbelarbete och metodiska brister samt att skapa jämförbarhet mellan resultaten. Över institutet står som rådgivande organ till regeringspresidiet Consejo Superior de Estadística, bestående av re-

På gården till El Greco's hus i Toledo
med början nr 3 från vänster Señora Baylos, avdelningschef i spanska centralbyrån, överdirektör Kock, Professor Darmois, president för ISI, M:me Darmois, Señor García-Ontiveros, chef för spanska centralbyrån och M. Closon, chef för franska centralbyrån.

presentanter för ministerierna, Instituto Nacional de Estadística, akademier och vetenskapliga institutioner samt ett antal fackstatistiker. Ordförande är undersekreteraren i ministerpresidiet. Som aktivt organ för institutet och lokalt statistiskt centrum finns i varje provins en Delegación de Estadística med uppgift att insamla statistiskt primärmaterial och utföra lokala undersökningar. Dessa delegationer sorterar under institutet. Dessutom finnes speciella statistiska delegationer i ministerierna för det statistikarbete som alltjämt utföres inom dessa. Även om dessa delegationer icke synes direkt sortera under institutet, är de med ministeriernas samtycke underställda detta i fråga om innehållet och arten av den statistik som de utarbetar.

Sedan år 1945 har man arbetat intensivt på att modernisera den spanska statistiken. Genom att Spanien numera är medlem av Förenta Nationerna har de spanska statistikerna fått ökade möjligheter till internationellt samarbete. Man sätter stort värde härpå med hänsyn till de impulser och det stöd man därigenom kan få för en fortsatt modernisering. Man lägger även stor vikt vid att popularisera statistiken. Publikationerna har en modern utstyrsel och man använder i ganska stor utsträckning diagram för att underlätta läsningen. Denna önskan att sprida kunskap om den officiella statistiken och dess användning tog sig även uttryck i den stora utställning som anordnats i samband med jubileet, där inte bara det centrala statistiska institutet utan även ministerierna i grafisk form och med andra den moderna utställningsteknikens hjälpmedel statistiskt belyste sin egen verksamhet och samhällsförhållandena i allmänhet. Även enskilda organisationer, som samarbetar med de officiella organen på det statistiska området, deltog i denna utställning. Man tillhandahöll vid detta tillfälle särskilda »statistiska» brevkort, och postverket gav ut en serie jubileumsfrimärken.

Låt mig nu återgå till själva jubileumsfirandet. Detta varade i åtta dagar, vilket ju kan synas en orimligt lång tid för att fira ett jubileum. Men man utnyttjade denna anledning till att bjuda in chefer och biträdande chefer för de olika delegationerna, både de regionala och de ministeriella, och kombinerade jubileumsfirandet med en kurs i statistiska problem. Vid sidan om föreläsningarna, bland vilka en hölls av professor Darmois, ordförande i Internationella statistiska institutet, samlade man de inhemska statistikerna till seminarieövningar, där deltagarna erhöll uppgifter av olika slag, som sedan diskuterades vid plenarsammanträden. Vidare ordnade man studiebesök, exempelvis på telefonbolagets maskinavdelning och hos handelskammaren, som bl. a. nu skall lägga upp en detaljhandelsstatistik för Madrid efter moderna principer. I dessa delar hade jubileet sålunda mer karaktären av en kongress eller konferens för det statistiska institutets egna medarbetare.

De festliga arrangemangen hade emellertid icke förbisetts. Förutom mottagningar hos borgmästare och andra myndigheter förekom det en utfärd till Toledo, en teaterföreställning och en avslutningsbankett. Det var endast ett fåtal utländska gäster — att Sverige blivit inbjudet torde ha berott på att vi i år skall stå som värdar för Internationella statistiska institutets session. De utländska gästerna togs om hand på det mest generösa sätt. Bil med chaufför stod till förfogande dag och natt och en av de två kvinnliga avdelningscheferna vid institutet hade avdelats som min ciceron och följeslagare. Överhuvudtaget mötte man överallt en spontan vänlighet och önskan att göra vistelsen i Madrid så angenäm som möjligt för gästerna.

K. K.

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 38.

For-hire lorry transport

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners in for-hire lorry transport
2 Number of lorries in ditto
3 Loading capacity in tons

Income

4 Gross profit from for-hire lorry transport
5 Dividends
6 Interest
7 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
8 Sundry
9 Total

Expenditure and net profit

10 Interest
11 Depreciation
12 Taxes
13 Pension funds
14 Investment reserve
15 Sundry
16 Net profit
17 Total

Gross profit account

18 Turnover
19 Deducted: Fuel and lubricant costs
20 Motor car duty and insurance
21 Administrative expenses and sundry
22 Total
23 Gross profit

Other data

24 Investments in lorries
25 of which primary investments
26 Amounts immediately written off on current investments
27 Costs of maintenance and repairs
28 Pensions and pension insurance fees
Wages and salaries:
29 Board of directors and executives
30 Wage-earners in for-hire lorry transport
31 Other employees
32 Paid dividends
33 Declared dividends

Fylleriförseelser. Enligt till kontrollstyrelsens straffregister inkomna uppgifter *avdömdes* under tredje kvartalet 1956 icke mindre än 22 022 fylleriförseelser, vilket innebär en ökning sedan motsvarande tid 1955 med 77 %. Motsvarande ökning under första halvåret 1956 var 72 %. Även de motsvarande siffrorna över antalet i städerna för fylleri omhändertagna personer tyder på en fortgående försämring i det allmänna nykterhetsläget under det första motbokslösa året.

Även kvinnofylleriet har under de båda senaste kvartalen ökat något. Av samtliga dömda var dock endast 1,4 % kvinnor. Mer än hälften av dessa faller på Stockholm och Göteborg.

Ungdomens andel av det totala fylleriet visar däremot knappast några tecken till minskning. Av samtliga under tredje kvartalet 1956 dömda hade sålunda 19 % uppnått en ålder av högst 25 år. Motsvarande andel under tredje kvartalet 1955 var knappt 20 %. Ungdomen svarar alltså för en förhållandevis stor del av det ökade fylleriet. Viss skiljaktighet föreligger dock mellan olika åldrar. Enligt en inom kontrollstyrelsen företagen specialbearbetning av de efter den 1 januari 1956 *begångna* fylleriförseelserna är den av restriktionssystemets slopande betingade ökningen störst i åldrarna under 18 år, där den i runt tal uppgår till 120 %. För åldrarna 18—21 år har den befunnits vara omkring 80 % och för åldrarna 21—25 år något under 50 %. Därefter sker en successiv försämring; för åldrarna 25—40 år 70 %, för 40—50 år 90 %, för 50—70 år drygt 100 % och för åldrarna över 70 år slutligen över 150 %. Särskilt ökningen inom de yngsta åldersgrupperna torde knappast ha varit förutsedd av lagstiftarna, samtidigt

(forts. sid. 56)

Företagens intäkter, kostnader och vinster m.m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data

Lastbilstrafikföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar)

Enterprises performing for-hire lorry transport

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m. i 69 lastbilstrafikföretag	1954	1955	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1954—1955	
				absolut	%
1	Antal arbetare i lastbilstrafik	2 455	2 510	+ 55	+ 2
2	Antal motorfordon i lastbilstrafik	1 826	1 867	+ 41	+ 2
3	Sammanlagd maximilast i ton	7 497	7 962	+ 465	+ 6
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
4	Bruttovinst	7,1	7,4	+ 0,3	+ 5
5	Utdelning å aktier och andelar	0,0	0,0	—	—
6	Räntor	0,1	0,1	+ 0,0	+ 5
7	Överskott å annan rörelse	0,5	0,6	+ 0,1	+ 12
8	Övriga intäkter	0,5	0,5	— 0,0	— 1
9	Summa	8,1	8,5	+ 0,4	+ 5
	Kostnader och vinst				
10	Räntor	0,6	0,8	+ 0,2	+ 34
11	Avskrivning å materiella anläggningstillgångar	5,4	5,9	+ 0,5	+ 9
12	Skatter samt investeringsavgift	0,6	0,8	+ 0,2	+ 33
13	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,9	0,4	— 0,4	— 51
14	Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
15	Övriga kostnader	0,3	0,4	+ 0,1	+ 20
16	Redovisad vinst	0,4	0,3	— 0,1	— 25
17	Summa	8,1	8,5	+ 0,4	+ 5
	Beräkning av bruttovinsten				
18	Bruttointäkt av rörelsen	78,1	89,4	+ 11,3	+ 14
19	Avgår: Kostnader för driv- och smörjmedel	7,5	8,8	+ 1,4	+ 18
20	Fordonsskatt, bil- och trafikförsäkring	3,8	4,5	+ 0,7	+ 19
21	Övriga driftskostnader samt förvaltningskostnader	59,7	68,6	+ 8,9	+ 15
22	Summa avgående poster	71,0	81,9	+ 10,9	+ 15
23	Bruttovinst	7,1	7,4	+ 0,3	+ 5
	Övriga uppgifter				
24	Anskaffning av lastfordon	7,4	5,8	— 1,6	— 21
25	Därav egentlig investering	7,0	5,5	— 1,5	— 22
26	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,0	+ 0,0	+ 41
27	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	7,3	8,0	+ 0,7	+ 9
28	Pensioner och pensionspremier	0,4	0,4	— 0,1	— 12
29	Lön till: Styrelse, verkst. dir. och andra företagsledare	2,2	2,3	+ 0,1	+ 3
30	Arbetare i lastbilstrafik	24,7	27,8	+ 3,1	+ 13
31	Andra anställda	6,1	7,3	+ 1,2	+ 20
32	Betald utdelning	0,0	0,0	—	—
33	Beslutad utdelning	0,0	0,0	— 0,0	— 5

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — November 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *November 1956*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	18	4	22	40	7	47	218	76	294	276	87	363
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	13	3	16	52	8	60	245	87	332	310	98	408
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	3	—	3	12	6	18	23	45	68	38	51	89
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	—	—	—	1	2	3	4	5	9	5	7	12
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	3	1	4	6	15	21	14	57	71	23	73	96
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	—	1	1	5	7	12	9	27	36	14	35	49
Cyklister *Cyclists*	5	5	10	19	19	38	32	103	135	56	127	183
Fotgängare *Pedestrians*	7	9	16	22	41	63	45	173	218	74	223	297
Övriga *Others*	8	1	9	6	5	11	13	18	31	27	24	51
Samtliga *Total*	57	24	81	163	110	273	603	591	1 194	823	725	1 548

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 814	2 846	4 660
Lastbil *Lorry*	588	872	1 460
Buss *Bus*	61	151	212
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	47	128	175
Moped *Cycle with aux. motor*	30	132	162
Annan lätt mc *Other light mc*	22	57	79
Spårvagn *Tram*	—	82	82
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	10	17	27
Cykel *Cycle*	64	176	240
Annat fordon *Other vehicle*	90	289	379
Fotgängare *Pedestrian*	78	230	308
Andra trafikelement *Other traffic elements*	27	7	34
Samtliga *Total*	2 831	4 987	7 818

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	870	1 614	2 484
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	60	441	501
med fotgängare *with pedestrian*	69	209	278
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	—	—
med djur *with animal*	25	6	31
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	12	35	47
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	86	114	200
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	560	94	654
Kullkörning *Vehicle overturned*	21	33	54
Olycka av annat slag *Other type of accident*	12	13	25
Samtliga *Total*	1 715	2 559	4 274

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas,* Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas,* S:a = *Total.*

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

November 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	6	45	74	125	214	7	19	61	87
Uppsala »	1	24	32	57	99	1	5	24	30
Södermanlands »	4	21	35	60	95	5	5	27	37
Östergötlands »	2	25	67	94	159	3	13	40	56
Jönköpings »	1	17	47	65	104	1	3	24	28
Kronobergs »	3	9	34	46	75	5	4	10	19
Kalmar »	4	17	32	53	84	5	8	14	27
Gotlands »	—	5	8	13	20	—	1	4	5
Blekinge »	—	18	44	62	93	—	2	20	22
Kristianstads »	2	30	36	68	113	2	9	30	41
Malmöhus »	2	39	48	89	144	3	7	37	47
Hallands »	—	24	36	60	100	—	8	22	30
Göteb. o. Bohus »	—	14	36	50	88	—	8	11	19
Älvsborgs »	4	25	69	98	163	4	9	29	42
Skaraborgs »	1	23	55	79	116	1	9	22	32
Värmlands »	—	31	51	82	128	—	6	30	36
Örebro »	1	23	38	62	109	1	5	28	34
Västmanlands »	3	17	48	68	113	3	8	17	28
Kopparbergs »	2	30	55	87	144	2	8	35	45
Gävleborgs »	3	31	75	109	187	3	12	31	46
Västernorrlands »	4	22	53	79	132	4	—	34	38
Jämtlands »	1	14	42	57	93	1	5	12	18
Västerbottens »	4	22	57	83	144	4	5	26	35
Norrbottens »	2	14	53	69	114	2	4	15	21
Summa *Total*	50	540	1 125	1 715	2 831	57	163	603	823

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *November 1956*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	2	123	512	637	1 257	2	17	128	147
Stockholms län	1	34	84	119	221	1	3	40	44
Uppsala »	3	15	49	67	129	3	4	14	21
Södermanlands »	—	13	41	54	104	—	2	11	13
Östergötlands »	—	24	79	103	198	—	3	24	27
därav Norrköpings stad	—	10	38	48	95	—	1	10	11
Jönköpings län	—	13	34	47	88	—	5	10	15
Kronobergs »	1	1	14	16	29	1	—	1	2
Kalmar »	—	7	20	27	48	—	2	7	9
Gotlands »	—	2	—	2	4	—	—	2	2
Blekinge »	1	10	16	27	51	1	—	10	11
Kristianstads »	—	15	32	47	91	—	6	10	16
Malmöhus »	3	76	157	236	463	3	13	72	88
därav Malmö stad	1	53	97	151	307	1	7	53	61
Hallands län	1	8	19	28	52	1	—	8	9
Göteb. o. Bohus »	3	119	340	462	918	3	29	106	138
därav Göteborgs stad..	3	108	318	429	857	3	29	94	126
Älvsborgs län	1	16	26	43	80	1	4	13	18
Skaraborgs »	2	10	35	47	91	2	2	11	15
Värmlands »	—	17	47	64	122	—	1	18	19
Örebro »	—	21	47	68	133	—	1	23	24
Västmanlands »	1	22	94	117	229	1	6	18	25
Kopparbergs »	—	9	37	46	96	—	2	7	9
Gävleborgs »	1	17	69	87	174	1	—	19	20
Västernorrlands »	2	17	59	78	149	3	3	15	21
Jämtlands »	—	6	22	28	54	—	2	5	7
Västerbottens »	1	12	27	40	78	1	4	8	13
Norrbottens »	—	12	57	69	128	—	1	11	12
Summa *Total*	23	619	1 917	2 559	4 987	24	110	591	725
Hela riket *Sweden*	73	1 159	3 042	4 274	7 818	81	273	1 194	1 548

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1954 Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	1954 Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255.1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1,147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: » » »	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
7	1956: Juni.....	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
8	Juli.....	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
9	Augusti.....	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
10	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
11	Oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
12	November	[2] 21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 576	4,05	6 905	453	15,24
B	Stockholms län	1 110	4,93	2 590	162	16,00
C	Uppsala län	530	5,36	557	38	14,54
D	Södermanlands län	736	4,85	1 032	69	15,06
E	Östergötlands län	959	5,10	1 411	95	14,77
F	Jönköpings län	734	5,23	913	63	14,49
G	Kronobergs län	456	5,12	329	24	13,54
H	Kalmar län	547	5,53	594	39	15,10
I	Gotlands län	194	4,10	184	13	13,95
K	Blekinge län	364	5,42	435	31	14,13
L	Kristianstads län	684	5,28	611	41	15,01
M	Malmöhus län	1 482	4,95	2 126	161	13,22
N	Hallands län	458	4,84	493	35	14,07
O	Göteborgs och Bohus län	1 831	4,25	4 306	345	12,49
P	Älvsborgs län	997	5,11	1 436	100	14,33
R	Skaraborgs län	716	5,09	835	53	15,76
S	Värmlands län	838	4,96	1 010	67	15,03
T	Örebro län	744	5,24	1 262	83	15,20
U	Västmanlands län	695	5,37	1 256	80	15,67
W	Kopparbergs län	816	5,05	1 074	71	15,20
X	Gävleborgs län	1 018	5,66	1 684	108	15,57
Y	Västernorrlands län	954	4,47	1 992	129	15,39
Z	Jämtlands län	380	4,25	581	36	16,02
AC	Västerbottens län	744	4,53	1 399	89	15,73
BD	Norrbottens län	706	4,42	1 649	104	15,94

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 119 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
7	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
8	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
9	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
10	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
11	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
12	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
A	10	209	11	—	306	8	329	149
B	88	503	346	41	34	40	748	88
C	110	817	464	36	51	61	1 095	85
D	135	997	523	34	54	73	1 528	101
E	179	1 293	592	31	58	92	1 844	98
F	148	1 075	374	26	59	74	1 540	106
G	126	866	354	29	51	63	1 201	98
H	101	907	350	28	77	59	1 301	104
I	62	224	136	38	19	20	359	100
K	56	719	174	20	113	40	896	100
L	195	1 658	499	23	76	108	2 348	109
M	314	1 676	726	30	45	131	2 646	110
N	62	609	281	32	69	49	865	97
O	72	647	241	27	83	42	1 051	118
P	171	1 199	523	30	45	91	1 695	98
R	130	1 156	409	26	76	75	1 591	102
S	157	992	642	39	49	82	1 723	105
T	130	867	433	33	62	63	1 391	107
U	152	748	380	34	54	60	1 214	108
W	198	889	588	40	35	80	1 536	104
X	150	890	500	36	53	69	1 570	113
Y	131	601	376	39	33	60	1 017	104
Z	166	333	304	48	11	34	663	104
AC	127	555	392	41	35	45	923	98
BD	99	406	387	49	28	34	666	84

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
7	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
8	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
9	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
10	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
11	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
12	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
A	3 154	10	3 256	10	97	179	2 808
B	2 973	25	5 031	15	59	182	3 007
C	5 590	20	10 049	11	56	188	3 116
D	7 304	21	11 361	13	64	193	3 479
E	10 366	18	16 684	11	62	195	3 395
F	8 684	18	12 952	12	67	187	3 342
G	6 481	19	9 404	13	69	192	3 355
H	7 728	17	10 729	12	72	180	3 463
I	1 191	30	1 756	20	68	172	2 801
K	6 267	14	8 858	10	71	193	3 657
L	14 864	16	20 823	11	71	217	4 326
M	13 975	19	19 642	13	71	197	3 220
N	4 258	20	6 801	13	63	183	2 964
O	5 952	18	8 805	12	68	211	2 926
P	7 769	22	12 988	13	60	191	3 141
R	9 900	16	13 426	12	74	178	3 389
S	7 662	22	10 042	17	76	178	3 261
T	8 060	17	13 544	10	60	196	3 566
U	8 158	15	11 151	11	73	201	3 555
W	6 862	22	11 392	13	60	184	3 199
X	8 040	20	13 651	12	59	174	3 197
Y	4 326	24	6 838	15	63	199	3 154
Z	1 807	37	3 570	19	51	186	3 274
AC	4 427	21	8 367	11	53	180	3 120
BD	2 754	24	4 912	14	56	194	3 280

[1] Se not 1 på föregående sida.

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1953 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal *Year and quarter*	Antal avdömda fylleri-förseelser *Convictions for drunkenness*	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna *Arrests for drunkenness in the cities*	Beivrade fall av spritsmuggling *Smuggling of liquors*	
		Stockholm	Göteborg	män *Males*	kvinnor *Females*	personer under 25 år *Persons under 25 years of age*		Antal beslag *Number of confiscations*	Liter *Litres*
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	8 531	42 545	2 689	5 280
1954*	41 941	6 518	5 644	40 987	954	[1] 9 106	43 564	2 360	5 847
1955*	50 051	6 573	7 122	49 150	901	[1] 10 386	58 732	2 145	4 498
1954* 1 kv.	9 780	1 750	1 569	9 559	221	[1] 2 160	9 285	435	803
2 kv.	10 048	1 488	1 310	9 875	173	[1] 2 164	11 407	569	1 810
3 kv.	11 399	1 413	1 353	11 137	262	[1] 2 383	12 130	738	1 641
4 kv.	10 714	1 867	1 412	10 416	298	[1] 2 399	10 742	618	1 593
1955* 1 kv.	10 225	1 791	1 532	10 011	214	[1] 2 078	10 134	436	882
2 kv.	10 979	1 630	1 599	10 789	190	[1] 2 205	12 822	612	1 378
3 kv.	12 456	1 438	1 637	12 230	226	[1] 2 442	14 326	765	1 360
4 kv.	16 391	1 714	2 354	16 120	271	[1] 3 661	21 450	332	878
1956* 1 kv.	16 997	2 098	2 668	16 792	205	[1] 3 557	20 600	141	832
2 kv.	19 378	2 549	3 672	19 151	227	[1] 3 870	27 863	234	463
3 kv.	22 022	2 159	3 252	21 716	306	[1] 4 186	31 032	340	696
Därav									
i Stockholm	2 159	2 159	·	2 105	54	[1] 257	7 421	35	64
i Göteborg	3 252	·	3 252	3 145	107	[1] 434	6 704	74	139

[1] De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

Andrakammarvalet 1956

Elections to the Second Chamber of the Riksdag

Statistiska centralbyrån framlägger härmed som första resultat av 1956 års valstatistik en tabell utvisande dels den relativa partifördelningen vid andrakammarvalet, dels den procentuella ökningen eller minskningen av rösttalen för de fem i hela landet deltagande partierna jämfört med 1952 års valresultat. Uppgifter meddelas såväl för varje valkrets som för hela riket med uppdelning på landsbygd och städer; valsedlar avgivna inför röstmottagare särredovisas emellertid. Dessutom lämnas uppgifter för vissa större städer.

Totalantalet godkända valsedlar har sedan 1952 års val ökat med 95 623 eller med 2,5 %. Ökning i rösttal uppvisar högern med 22,0 % och kommunisterna med 18,2 %. Nedgång har däremot ägt rum för bondeförbundet med 9,7 % och för socialdemokraterna med 0,7 %; folkpartiets röstsiffra är praktiskt taget oförändrad i jämförelse med år 1952.

I städerna har antalet röster (exkl. poströster) ökat med 4,9 %, medan på landsbygden rösttalet är oförändrat; antalet godkända valsedlar avgivna inför röstmottagare uppvisar en ökning med 6,4 %. På landsbygden har enbart högern och kommunisterna haft röstökning, medan i städerna samtliga partier utom bondeförbundet gått framåt.

Av tabellen framgår, att högern har ökat sin andel av väljarkåren betydligt. Partiet uppvisar vid 1956 års val avsevärt högre röstsiffra än bondeförbundet, vars andel av samtliga röster sjunkit från 10,7 % till 9,5 %; vid 1948 års andrakammarval var dessa båda partier lika starka. Folkpartiets andel av väljarkåren har sjunkit obetydligt sedan år 1952, och partiet har hållit sin ställning som det näst största partiet i landet. Ehuru socialdemokraternas andel av samtliga röster minskat från 46,1 % till 44,6 %, är partiet fortfarande det ojämförligt starkaste. Kommunisternas andel av väljarkåren uppvisar en mindre ökning. Högern och kommunistpartiet har båda ökat sin andel av väljarkåren såväl på landsbygden som i städerna, medan andelen har sjunkit för alla övriga partier. Av poströsterna tillföll nästan 2/5 högern.

Gruppen »övriga» avser huvudsakligen röster för vänstersocialisterna i Göteborgs stad (1 252) och för samlingspartiet i Malmöhus läns valkrets (635). Rösttalet för vänstersocialisterna utvisar en minskning med 45,6 % i förhållande till år 1952.

Motsvarande uppgifter för 1952 års andrakammarval återfinnes såväl i SOS Riksdagsmannavalen åren 1949—1952 som i Statistisk årsbok 1956, tab. 432.

K. Z.

Andrakammarvalet 1956 och 1952. Relativ partifördelning

Elections to the Second Chamber of the Riksdag, by constituency. Party affiliation

Valkretsar och vissa större städer	Partifördelning av godkända valsedlar i %							Ökning (+) eller minskning (−) av rösttalen 1952[2]—1956 i %					
	Högern	Bondeförbundet	Folkpartiet	Socialdemokrater	Kommunister	Övriga	Samtliga	Högern	Bondeförbundet	Folkpartiet	Socialdemokrater	Kommunister	Samtliga[2]
Stockholms stad	20,9	0,1	35,6	36,5	6,9	0,0	100	+17,1	−61,8	− 0,0	−4,3	+ 9,5	+ 1,9
Stockholms län	19,4	4,5	28,2	42,3	5,6	0,0	100	+33,6	− 8,5	+ 2,0	+2,5	+21,3	+ 7,6
Uppsala län	16,6	11,4	22,2	47,2	2,6	0,0	100	+26,1	− 7,1	− 0,7	+1,5	+37,1	+ 4,0
Södermanlands län	12,0	9,5	22,6	53,8	2,1	—	100	+28,9	−10,0	− 1,3	−0,8	+38,9	+ 1,5
Östergötlands län	18,5	8,8	18,2	50,6	3,9	0,0	100	+20,7	−13,1	− 0,1	−0,7	+25,5	+ 2,3
Jönköpings län	18,0	15,2	25,5	38,6	2,7	0,0	100	+31,4	− 4,5	+ 1,7	−1,8	+34,0	+ 4,2
Kronobergs län	22,8	19,5	14,1	39,7	3,9	—	100	+29,4	− 8,4	− 9,4	+3,9	+26,7	+ 4,4
Kalmar län	22,5	16,9	13,2	44,4	3,0	0,0	100	+14,0	− 9,1	+ 2,2	+3,2	+34,9	+ 3,6
Gotlands län	16,5	26,2	21,3	35,3	0,7	—	100	+ 2,3	−11,2	+10,2	−2,9	..	− 1,4
Blekinge län	15,1	8,9	25,4	46,7	3,9	—	100	+29,4	− 8,9	− 5,3	+6,8	+46,6	+ 5,6
Kristianstads län	23,0	14,4	20,1	41,0	1,5	0,0	100	+36,5	−15,5	− 3,6	−0,8	..	+ 4,1
Malmö m. fl. städers v:s	27,6	0,2	18,8	50,7	2,7	0,0	100	+20,7	−14,1	+ 3,9	+0,3	+33,3	+ 6,7
Malmöhus läns valkrets.	17,1	16,8	17,3	47,7	0,7	0,4	100	+39,1	−15,2	− 2,2	−4,1	+48,4	− 0,0
Hallands län	17,5	24,4	17,6	38,1	2,4	—	100	+27,1	− 9,8	− 3,0	−0,3	+24,1	+ 0,9
Göteborgs stad	11,9	0,1	41,1	35,3	11,0	0,6	100	+13,9	−49,7	+ 3,5	+1,8	+ 1,6	+ 3,2
Göteborgs o. Bohus läns landstingsområde	14,8	10,1	31,4	40,1	3,6	—	100	+13,9	−11,2	− 0,4	+1,6	+ 5,6	+ 1,2
Älvsborgs läns norra v:s	13,6	14,0	28,1	41,6	2,7	0,0	100	+15,3	−11,9	+ 1,8	+2,4	+21,5	+ 1,9
Älvsborgs läns södra v:s	27,7	12,2	17,0	39,5	3,6	0,0	100	+14,2	−11,3	− 1,9	+2,1	+27,5	+ 3,2
Skaraborgs län	18,6	18,2	25,5	35,1	2,6	0,0	100	+18,9	− 6,5	− 5,4	−1,8	+42,0	+ 0,4
Värmlands län	15,4	9,1	18,6	50,0	6,9	0,0	100	+30,6	− 8,4	− 4,6	−2,1	+25,9	+ 2,3
Örebro län	11,9	8,3	23,7	50,5	5,6	0,0	100	+26,3	− 2,0	− 2,8	−2,2	+35,9	+ 2,0
Västmanlands län	10,6	9,8	20,4	55,0	4,2	—	100	+38,2	−11,5	+ 3,3	+2,4	+20,6	+ 4,5
Kopparbergs län	11,7	10,1	22,8	50,7	4,7	—	100	+13,6	−18,2	− 0,9	−4,1	+28,0	− 2,1
Gävleborgs län	9,9	10,0	19,6	51,6	8,9	0,0	100	+33,9	− 7,8	+ 3,2	−1,6	+15,5	+ 2,7
Västernorrlands län	9,5	11,5	19,5	52,0	7,5	0,0	100	+16,5	− 5,5	+ 4,1	−2,3	+ 9,4	+ 0,9
Jämtlands län	17,2	13,7	15,9	50,7	2,5	0,0	100	− 0,9	− 9,1	+ 9,5	−7,1	..	− 1,5
Västerbottens län	14,1	10,8	26,3	46,2	2,6	0,0	100	+21,3	− 7,5	− 5,2	+1,9	+28,5	+ 1,6
Norrbottens län	13,5	9,0	11,0	49,3	17,2	0,0	100	+10,9	+ 2,5	− 7,6	−2,2	− 1,0	− 0,7
Landsbygden[1] 1956	14,7	18,4	18,6	44,2	4,1	0,0	100	+24,5	− 9,8	− 3,6	−2,2	+22,8	+ 0,0
1952	11,8	20,3	19,3	45,2	3,4	0,0	100	—	—	—	—	—	—
Städerna[1] 1956	18,2	1,0	28,6	45,9	6,2	0,1	100	+19,6	− 7,2	+ 2,2	+0,9	+15,4	+ 4,9
1952	16,0	1,2	29,4	47,8	5,5	0,1	100	—	—	—	—	—	—
Poströster 1956	39,3	3,2	28,5	27,4	1,5	0,1	100	+26,9	−17,7	+ 0,4	−6,3	+ 4,9	+ 6,4
1952	33,0	4,1	30,2	31,1	1,5	0,1	100	—	—	—	—	—	—
Hela riket 1956	17,1	9,5	23,8	44,6	5,0	0,0	100	+22,0	− 9,7	− 0,1	−0,7	+18,2	+ 2,5
1952	14,4	10,7	24,4	46,1	4,3	0,1	100	—	—	—	—	—	—
Därav större städer[1]:													
Malmö	27,8	0,2	17,9	51,3	2,8	—	100	+19,1	− 2,2	+ 8,1	+0,5	+29,5	+ 7,2
Norrköping	22,1	0,9	19,0	53,3	4,7	0,0	100	+10,6	−19,4	+ 9,7	−2,7	+25,7	+ 3,1
Hälsingborg	25,3	0,1	20,4	50,7	3,5	0,0	100	+19,1	−24,3	+ 1,3	+0,4	+46,6	+ 5,9
Örebro	13,5	0,9	29,7	50,8	5,1	—	100	+22,2	+21,8	+ 0,4	−4,5	+46,2	+ 2,0
Uppsala	21,3	1,1	28,8	44,9	3,9	0,0	100	+22,0	−16,3	+ 4,0	+3,4	+52,4	+ 8,1
Västerås	12,7	1,2	25,7	55,9	4,5	—	100	+37,7	−20,7	+12,0	+5,2	+27,2	+10,6
Borås	26,8	0,8	20,0	46,1	6,3	—	100	+20,0	+21,0	− 0,9	+2,4	+19,9	+ 7,0
Linköping	19,7	0,9	24,4	49,2	5,8	0,0	100	+27,7	−11,3	+ 2,4	+4,5	+30,4	+ 9,0
Eskilstuna	9,2	0,8	25,6	60,9	3,5	—	100	+47,9	− 4,5	− 0,9	+3,1	+26,0	+ 5,6
Gävle	14,7	0,2	28,3	52,3	4,5	—	100	+20,7	..	+ 6,6	−4,0	+55,5	+ 3,8

[1] Häri ingår ej de valsedlar, som avgivits vid röstning inför röstmottagare, s. k. poströster. — [2] Siffrorna för Kristianstads och Jämtlands län gäller omvalet i december 1952, då kommunisterna icke deltog. — [2] Häri ingår även röster för »övriga» partier.

Kommunernas inkomster och utgifter åren 1955—1957

Snabb- och prognosstatistik

Revenue and Expenditure of Local Governments. Provisional and Projectional Data

Till statistiska centralbyråns ordinarie arbetsuppgifter hör sedan några år tillbaka den s. k. snabb- och prognosstatistiken över kommunernas finanser, vars resultat i första hand användes för nationalbudgetarbetet inom finansdepartementet. En redogörelse för tillkomsten av denna statistik ävensom utarbetandet av densamma har tidigare lämnats i denna tidskrift (1954, sid. 121, och 1955, sid. 100).

De viktigaste resultaten av 1956 års snabb- och prognosstatistik framlägges i tab. 1—3. I tab. 1 har även några uppgifter från äldre års statistik medtagits. De siffror, som hänför sig till prognosstatistiken, avser i fråga om landskommuner och köpingar icke enbart de bearbetade kommunerna utan är beräknade totalsiffror. Tabellerna har samma uppställning som de tabeller över 1955 års snabb- och prognosstatistik, som återfinnes i denna tidskrift nr 1/1956.

Tab. 1 utgör en sammanställning över de borgerliga primärkommunernas finanser under åren 1953—1957. I denna tabell ingår icke de kyrkliga kommunernas skatter vare sig bland inkomsterna (skatter) eller utgifterna. Uppgifterna har, som framgår av tabellhuvudet, hämtats dels från räkenskapssammandragen, dels från prognosuppgifterna; i fråga om 1955 från båda materialen. Tabellen avser att i grova drag belysa utvecklingstendensen.

Av tabellen kan bl. a. utläsas, att flertalet poster visar en från 1953 till 1957 fortgående stegring. Emellertid finnes några anmärkningsvärda undantag. Så-

Tab. 1. Primärkommunernas inkomster och utgifter åren 1953—1957, milj. kr
Revenue and expenditure of primary communes

Inkomst- och utgiftsslag	Enligt räkenskapssammandragen			Enligt prognosstatistiken		
	1953	1954	1955	1955	1956	1957
Inkomster:						
Skatter	2 468,0	2 938,7	2 658,0	2 672,5	2 866.9	3 496,2
Statsbidrag	852,3	946,9	1 019,0	896,2	993,6	1 080,5
Övriga	1 429,1	1 558,0	1 869,6	1 607,9	1 866,6	1 990,4
S:a egentliga inkomster	4 749,4	5 443,6	5 546,6	5 176,6	5 727,1	6 567,1
Från skatteregleringsfond	7,1	5,0	16,6	15,2	9,1	7,8
Från andra fonder	143,2	182,6	205,5	151,3	183,3	214,9
Upplåning	756,1	717,7	619,7	646,9	649,9	743,9
Utgifter:						
Fastighetsanskaffning o. nyanläggningar	1 115,8	1 257,2	1 387,3	1 433,3	1 387,8	1 684,6
Underhåll av fastigheter o. anläggningar	270,3	283,4	302,6	256,0	273.4	297,1
Anskaffning och underhåll av maskiner o. inventarier	157,2	160,9	179,6	209,0	214,8	234.8
Löner o. pensioner	1 621,7	1 721,9	1 775,6	1 841,4	2 028,1	2 153,0
Räntor	136,6	142,3	155,7	161,9	187,1	216,9
Folkpensionering	135,0	159,3	206,2	218,0	247,4	292,1
Övriga	1 322,2	1 444,4	1 864,4	1 680,9	1 920,0	2 230,6
S:a egentliga utgifter	4 758,8	5 169,4	5 871,4	5 800,5	6 258,6	7 109,1
Avsättn. till skatteregleringsfond	191,6	299,5	35,0	55,7	24,6	22,9
» till andra fonder	240,7	359,6	344,3	255,4	312.8	553,6
Amorteringar	222,0	235,0	230,2	221,4	240,7	256,8

Tab. 2. Kommunernas inkomster och utgifter enligt räkenskapssammandragen år 1955, 1 000 kr. Preliminära tal

Actual revenue and expenditure of local governments. Preliminary figures

Kommuntyper och län	Samtliga inkomster	Utgifter					
		Löner	Fastighetsanskaffning och nyanläggning	Underhåll av fastigheter o. anläggningar	Anskaffning och underhåll av maskiner o. inventarier	Övriga	Samtliga utgifter
Borgerliga primärkommuner							
Landskommuner							
Stockholms län	119 626	28 780	36 358	3 594	2 824	34 657	106 213
Uppsala »	35 575	11 163	11 570	1 453	1 004	11 106	36 296
Södermanlands »	37 796	13 556	8 494	1 230	946	13 296	37 522
Östergötlands »	52 670	19 544	16 578	1 848	1 387	17 802	57 159
Jönköpings »	38 630	14 540	15 652	1 427	1 165	12 228	45 012
Kronobergs »	31 597	11 907	9 948	1 174	881	12 069	35 979
Kalmar »	57 998	21 415	18 706	2 164	1 235	20 502	64 022
Gotlands »	15 348	5 669	2 883	531	376	5 453	14 912
Blekinge »	31 468	11 793	10 004	1 034	858	10 222	33 911
Kristianstads »	54 033	20 594	12 696	2 134	1 728	17 903	55 055
Malmöhus »	59 990	22 178	13 113	2 920	1 703	19 582	59 496
Hallands »	30 827	11 084	8 651	1 248	665	9 924	31 572
Göteborgs och Bohus län	50 954	19 143	11 573	2 258	1 113	17 313	51 400
Älvsborgs län	71 359	25 950	18 593	2 502	1 823	25 105	73 973
Skaraborgs »	50 335	18 031	13 606	1 872	1 275	15 915	50 699
Värmlands »	63 945	22 850	18 083	2 951	1 847	23 908	69 639
Örebro »	38 918	13 316	11 087	1 231	1 100	14 585	41 319
Västmanlands »	36 808	11 344	14 292	1 132	1 013	12 215	39 996
Kopparbergs »	81 213	27 814	25 847	3 534	1 822	29 041	88 058
Gävleborgs »	77 901	28 549	22 968	3 378	2 020	29 576	86 491
Västernorrlands »	100 552	33 703	28 010	3 625	2 319	35 856	103 513
Jämtlands »	54 312	20 025	15 354	1 743	1 146	18 984	57 252
Västerbottens »	84 673	33 894	21 517	2 365	1 842	31 144	90 762
Norrbottens »	114 732	41 971	35 297	3 718	2 363	41 463	124 812
Samtliga landskommuner	1 391 260	488 813	400 880	51 066	34 455	479 849	1 455 063
Köpingar	263 544	77 381	84 673	14 090	9 030	101 152	286 326
Städer	3 891 775	1 209 455	901 752	237 406	136 137	1 645 243	4 129 993
Samtliga primärkommuner	5 546 579	1 775 649	1 387 305	302 562	179 622	2 226 244	5 871 382
Kyrkliga kommuner	325 392	114 898	30 426	59 505	9 163	96 905	310 897
Landsting	1 026 356	423 623	126 438	15 722	42 347	328 135	936 265

lunda understiger skatteinkomsterna enligt 1955 års preliminära statistik motsvarande siffra för år 1954 (definitiv uppgift) med cirka 280 milj. kr. Vidare uppvisar avsättningarna till skatteregleringsfond en synnerligen ojämn utvecklingslinje. De stora avsättningar som ägde rum åren 1953 och 1954, beror på — som påpekats i en tidigare artikel (årg. 1956, sid. 96) — att lagen den 30 maj 1952 angående skyldighet för kommunerna att avsätta medel till sådan fond endast gällde dessa båda år. Åren 1956 och 1957 beräknas avsättningen till skatteregleringsfond uppgå till mindre än en tiondel av motsvarande belopp för år 1954. Prognosstatistikens siffra för år 1955 (55,7 milj. kr) är med all sannolikhet för hög, då i åtskilliga fall avsättning till den s. k. särskilda skatteregleringsfonden i anledning av fastighetsskattens omläggning felaktigt torde ha inräknats i beloppet.

Investeringarna i fastigheter och an-

Tab. 3. Kommunernas beräknade inkomster och utgifter enligt prognosstatistiken åren 1956—1957, milj. kr

Estimated revenue and expenditure of local governments

Inkomst och utgiftsslag	Landskommuner		Köpingar		Städer		Samtliga primärkommuner		Landsting	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Inkomster:										
Skatter	799,8	985,0	167,8	200,7	1 899,3	2 310,5	2 866,9	3 496,2	790,8	934,6
Statsbidrag	421,8	443,4	51,8	54,3	520,0	582,8	993,6	1 080,5	74,3	88,1
Övriga	188,6	189,4	65,7	72,7	1 612,3	1 728,3	1 866,6	1 990,4	164,6	179,3
S:a egentliga inkomster	1 410,2	1 617,8	285,3	327,7	4 031,6	4 621,6	5 727,1	6 567,1	1 029,7	1 202,0
Utgifter:										
Fastighetsanskaffning o. nyanläggningar	360,8	431,1	85,0	84,1	942,0	1 169,4	1 387,8	1 684,6	150,4	214,9
Underhåll av fastigheter o. anläggningar	46,2	47,1	13,2	15,2	214,0	234,8	273,4	297,1	13,6	12,6
Anskaffning o. underhåll av maskiner o. invent.	28,5	30,0	8,6	9,0	177,7	195,8	214,8	234,8	41,2	42,5
Löner o. pensioner	500,6	534,6	88,6	95,7	1 438,9	1 522,7	2 028,1	2 153,0	473,2	531,1
Övriga	527,7	638,8	116,0	135,9	1 710,8	1 964,9	2 354,5	2 739,6	351,0	427,0
S:a egentliga utgifter	1 463,8	1 681,6	311,4	339,9	4 483,4	5 087,6	6 258,6	7 109,1	1 029,4	1 228,1

läggningar, som från år 1953 till år 1955 ökade med 271,5 milj. kr, beräknas fram till år 1957 bli ökade med ytterligare 297,3 milj. kr. Sistnämnda siffra motsvarar en ökning på omkring 21 % sedan år 1955. För löner och pensioner beräknas en lika stor ökning från år 1955 till år 1957 eller cirka 21 %. Ökningen av kommunernas inkomster och utgifter under hela femårsperioden uppgår till resp. 1 817,7 och 2 350,3 milj. kr eller 38 resp. 49 %. Inkomstsidan påverkas mest av skatterna, som ökats med nära 42 %, medan å utgiftssidan folkpensioneringskostnaderna visar den största relativa ökningen med ej mindre än 116 %.

Vad beträffar tillförlitligheten av prognosstatistikens uppgifter, har vid årets statistik såväl som tidigare kunnat konstateras, att dessa brukar visa sig något för låga. För år 1955 framträder detta förhållande särskilt i fråga om inkomsterna (jfr tab. 1), medan skillnaden ej är så stor beträffande utgifterna. Anledningen till att prognosstatistikens siffror är lägre än de, som framkommer vid bearbetningen av räkenskapssammandragen, torde delvis bero på, att kommunerna i tider av stigande priser och löner synes benägna att i sina beräkningar underskatta kommande inkomster och utgifter. Denna underskattning synes särskilt gå ut över posterna »övriga» inkomster och utgifter. Ett undantag härifrån må dock framhållas. För år 1955 är prognosstatistikens uppgift om kostnaderna för fastighetsanskaffning och nyanläggning 46 milj. kr högre än motsvarande uppgift enligt de senare inkomna räkenskapssammandragen, vilket bl. a. torde sammanhänga med åtstramningen på kreditmarknaden.

I snabb- och prognosstatistiken har huvudvikten lagts på att kunna redovisa kommunernas inkomster och utgifter med fördelning efter realekonomiska grunder. Däremot har uppgifter om uppdelning på skilda förvaltningsgrenar icke infordrats i prognosstatistiken annat än i fråga om investeringarna. I efterföljande sammanställning lämnas uppgifter om kostnader för nyanlägg-

ning och underhåll av fastigheter i milj. kr för åren 1955—1957 (samtliga år enligt prognosstatistiken).

	1955	1956	1957
Förvaltningsbyggnader .	56,8	55,7	64,3
Bostäder	105,7	104,6	114,0
Gator och vägar	296,6	318,6	380,7
Hamnar	63,6	68,0	88,7
Elverk	177,7	155,7	186,3
Gasverk	16,4	10,8	12,5
Hälso- och sjukvård ...	40,0	42,3	65,5
Vattenverk, avlopps- och reningsverk	357,7	356,2	446,1
Undervisning	285,6	252,8	337,9
Sociala ändamål	59,5	67,7	57,5
Övriga ändamål	107,3	101,7	131,1
Summa	1 566,9	1 534,1	1 884,6

Ovanstående slutsummor understiger motsvarande siffror i tab. 1, vilket beror på att utgifter för inköp av fastigheter jämte tomtmark icke ingår i sammanställningen men väl i tab. 1. Av tablån framgår bl. a. att de största investeringarna förekommer inom förvaltningsgrenarna Vattenverk, avlopps- och reningsverk, Gator och vägar samt Undervisning, vilka tillsammans svarar för omkring 60 % av samtliga investeringar.

I tab. 2 lämnas uppgifter enligt snabbstatistiken om kommunernas och landstingens inkomster och utgifter år 1955, för de egentliga landskommunernas vidkommande med fördelning på de särskilda länen. Av tabellen framgår bl. a., att de kyrkliga kommunernas inkomster och utgifter är obetydliga jämfört med de borgerliga primärkommunernas. Bland de senare dominerar städerna, medan köpingarna spelar en tämligen obetydlig roll.

En jämförelse av siffrorna i tab. 2 med 1954 års kommunala finansstatistik (definitiva siffror) ger bl. a. vid handen, att inkomsterna för samtliga borgerliga primärkommuner stigit med ungefär 2 % mellan åren 1954 och 1955. Ökningen av utgifterna var betydligt större eller nära 14 %.

I tab. 3 har de viktigaste uppgifterna ur prognosstatistiken fördelats på landskommuner, köpingar och städer. Till jämförelse meddelas även uppgifter för landstingen. Av tabellen framgår bl. a., att de totala inkomst- och utgiftssummorna för landstingen utgör mindre än en femtedel av motsvarande summor för samtliga primärkommuner.

Utöver vad som angivits i tabellerna kan nämnas, att skatteregleringsfonderna, som för samtliga primärkommuner beräknats uppgå till 756 milj. kr vid 1955 års slut, enligt prognosuppgifterna kan uppskattas till resp. 776 och 792 milj. kr för åren 1956 och 1957.

L. A.

Sammanfattning av kommunernas finanser år 1954

Local Government Finance

En kortfattad sammanfattning av samtliga kommunala finanser år 1954 framlägges härmed i tvenne tabeller. I ett tidigare häfte av tidskriften (nr 8/1956) har preliminära siffror rörande de borgerliga primärkommunernas finanser lämnats. Dessutom har preliminära uppgifter för enbart städer resp. landsting publicerats (nr 3 och 4/1956).

I tab. 1 redogöres för samtliga kommuners inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder. Av tabellen framgår bl. a. de borgerliga primär-

Tab. 1. Samtliga kommuners finanser år 1954 *Local Government finance*

Inkomster och utgifter (realekonomisk fördelning) Tillgångar Skulder Fonder	Belopp		Beloppets procentuella fördelning på				
			Primärkommuner		Landsting	Municipalsamhällen	Summa
	1 000 kr	%	Borgerliga	Kyrkliga			
Inkomster							
Skatter	4 099 516,9	59,0	71,7	6,0	22,0	0,3	100
Statsbidrag	1 052 751,3	15,2	89,9	2,8	7,0	0,3	100
Räntor	83 545,4	1,2	77,7	6,3	15,7	0,3	100
Avgifter och ersättningar	532 970,1	7,7	77,9	1,6	20,1	0,4	100
Inkomst av rörelse	871 023,7	12,5	93,8	4,7	0,7	0,8	100
Övriga	306 313,6	4,4	85,2	7,9	5,7	1,2	100
Summa	6 946 121,0	100	78,4	5,1	16,1	0,4	100
Utgifter vid årets slut							
Fastighetsanskaffning och nyanläggning	1 433 886,8	22,7	87,7	3,3	7,9	1,1	100
Underhåll av fastigheter och anläggningar	349 181,4	5,5	81,2	13,6	4,4	0,8	100
Anskaffning och underhåll av inventarier	208 977,4	3,3	77,0	4,0	18,5	0,5	100
Löner	2 048 170,1	32,4	76,6	5,2	18,0	0,2	100
Pensioner	170 729,1	2,7	89,3	2,1	8,5	0,1	100
Räntor	150 945,5	2,4	94,3	2,2	2,8	0,7	100
Övriga	1 964 018,3	31,0	81,6	4,0	14,0	0,4	100
Summa	6 325 908,6	100	81,7	4,7	13,1	0,5	100
Tillgångar vid årets slut							
Fastigheter och anläggningar	7 862 599,1	55,3	88,1	0,9	10,5	0,5	100
Övriga	6 350 871,8	44,7	81,6	4,5	13,6	0,3	100
Summa	14 213 470,9	100	85,2	2,5	11,9	0,4	100
Skulder vid årets slut							
Fasta lån	4 766 390,5	78,8	94,9	2,1	2,3	0,7	100
Övriga	1 284 276,5	21,2	92,7	0,9	6,0	0,4	100
Summa	6 050 667,0	100	94,5	1,8	3,1	0,6	100
Upplåningsöverskott	485 101,3	100	99,5	1,2	[1]—1,5	0,8	100
Fonder enligt lagen om kommunal fondbildning							
Särskilda fonder	806 367,9	34,9	79,5	7,2	13,1	0,2	100
Allmänna investeringsfonder	260 640,9	11,3	71,8	4,4	23,4	0,4	100
Skatteregleringsfonder	1 022 002,3	44,3	72,2	3,5	24,2	0,1	100
Tillfälliga fonder	219 627,7	9,5	90,4	5,2	3,9	0,5	100
Summa	2 308 638,8	100	76,4	5,1	18,3	0,2	100

[1] För landstingen var upplåningen mindre än den under året verkställda amorteringen.

Tab. 2. Samtliga kommuners inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda ändamål år 1954

Total revenue (excl. of taxes) and expenditure of communes by purpose

Ändamål	Inkomster		Utgifter	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%
Kyrkliga ändamål	103 314,8	3,6	286 823,5	4,5
Allmän förvaltning	5 103,2	0,2	123 725,4	2,0
Rätts- och ordningsväsen	28 867,0	1,0	176 543,6	2,8
Fastighetsförvaltning	225 605,9	7,9	451 510,8	7,2
Planerings- och anläggningsverksamhet	267 999,1	9,4	760 630,1	12,0
Därav: Gator och vägar	121 117,0	4,3	352 667,4	5,6
Vattenverk	120 066,6	4,2	201 462,7	3,2
Avlopps- och reningsverk	17 756,4	0,6	156 837,4	2,5
Industriella verk o. d.	726 512,4	25,5	770 621,7	12,2
Därav: Gasverk	135 284,5	4,8	135 018,9	2,1
Elektricitetsverk	244 724,3	8,6	412 620,5	6,5
Hamn	93 162,8	3,3	109 397,4	1,7
Kommunikationsföretag	70 609,1	2,5	99 265,9	1,6
Hälso- och sjukvård	265 351,0	9,3	1 056 918,0	16,7
Allmän hygien	61 258,7	2,2	112 718,1	1,8
Därav: Renhållningsverk	36 265,4	1,3	61 588,5	1,0
Undervisnings- och bildningsverksamhet	706 415,6	24,8	1 430 809,8	22,6
Därav: Folkskola	601 071,8	21,1	1 096 642,5	17,3
Annan undervisning	105 343,8	3,7	334 167,3	5,3
Socialvård	226 506,8	8,0	729 757,1	11,5
Därav: Fattigvård	164 372,8	5,8	355 701,4	5,6
Barnavård	44 421,9	1,6	127 816,5	2,0
Folkpensionering	72,0	0,0	162 110,5	2,6
Övriga specialförvaltningar	61 246,5	2,2	191 675,2	3,0
Därav: Brandförsvar	9 665,2	0,3	85 124,3	1,3
Finansförvaltning	168 423,1	5,9	234 175,3	3,7
Summa	2 846 604,1	100	6 325 908,6	100

kommunernas starka övervikt i jämförelse med övriga kategorier av kommuner. Av dessa har endast landstingen relativt taget någon större betydelse. Synnerligen obetydlig, mindre än en procent, är municipalsamhällenas andel av samtliga kommunala finanser. I övrigt kan utläsas av tabellen, att skatterna var den viktigaste inkomstposten med nära 4 100 milj. kr, varefter följde statsbidrag med 1 053 milj. kr. Bland utgifterna var lönerna den största posten med 2 048 milj. kr.

Beträffande redovisningen av kommunernas inkomster och utgifter må följande framhållas. Vissa transaktioner, såsom upptagna lån, i anspråk tagna medel ur egna fonder samt avbetalningar på av kommunerna utlämnade lån har ej medräknats bland inkomsterna. Ej heller har amorteringar på av kommunerna upptagna lån, avsättningar till egna fonder eller av kommunerna utlämnade lån medtagits bland utgifterna. Vidare ingår ej interna transaktioner o. d. bland kommunernas inkomster och utgifter. Vissa dubbelräkningar i form av ersättningar från kommunerna till andra kommuner eller mellan kommuner och landsting förekommer dock. Storleken av dessa ersättningar kan ej angivas, men vissa mer betydande av dessa redovisas i det statistiska primärmaterialet, nämligen ersättningar olika kommuner emellan för lämnad fattigvård och barnavård. Dessa uppgick år 1954 till resp. 8,3 och 3,9 milj. kr. Vidare uppgick landstingens ersättningar till kommuner för samma ändamål till resp. 3,8 och 1,0 milj. kr. I förhållande till de totala kommunala utgifterna är dessa ersättningar obetydliga.

Tab. 1 innehåller även uppgifter om

kommunernas tillgångar och skulder samt fonder enligt lagen om kommunal fondbildning. De borgerliga primärkommunernas övervikt över andra typer av kommuner framträder här ännu mera markant än beträffande inkomsterna och utgifterna. Av fonderna utgör de enligt lagen om kommunal fondbildning bildade skatteregleringsfonderna den största gruppen. I övrigt må framhållas, att en anmärkningsvärt stor del, eller nära en fjärdedel av de allmänna investeringsfonderna samt skatteregleringsfonderna, kom på landstingen.

En sammanställning av samtliga kommunala inkomster (utom skatter) och utgifter för olika verksamhetsområden lämnas i tab. 2. Av tabellen framgår bl. a., att undervisnings- och bildningsverksamhet är den mest betydande förvaltningsgrenen vad utgifterna beträffar, medan bland inkomsterna industriella verk o. d. svarar för den största andelen, ehuru nära följd av undervisnings- och bildningsverksamhet. Bland övriga mera kostnadskrävande förvaltningsgrenar kan nämnas hälso- och sjukvård, planerings- och anläggningsverksamhet samt socialvård. Särskilt må här framhållas hälso- och sjukvården, som är landstingens viktigaste verksamhetsområde. Den är — med undantag av kyrkliga ändamål — den enda förvaltningsgren, för vilken de borgerliga primärkommunerna icke är mest betydande.

L. A.

Svinräkningen i oktober 1956

Census of Pigs

Den årliga svinräkningen i oktober har nu slutförts av statistiska centralbyrån. Liksom tidigare har räkningen utförts enligt stickprovsmetod och omfattat Svealand, Götaland och Gästrikland. Huvudresultaten framlägges här.

Totala antalet svin i Svealand, Götaland och Gästrikland utgjorde den 15 oktober 1956 1 753 300, vilket var 134 800 eller drygt 8 % mer än i oktober 1955. Både avelssvin och gödsvin ökade i antal. Hela antalet avelssvin uppgick till 200 200, varav 5 900 fargaltar och 194 300 modersuggor. De senare fördelade sig på 37 900 dräktiga första gången, 86 500 övriga dräktiga, 60 200 digivande samt icke dräktiga och 9 700 utslagssuggor. Sammanlagt ökade antalet modersuggor med 34 100 eller 21 % i jämförelse med 1955. Det totala antalet gödsvin uppgick till 1 553 100, varav 766 400 svin 3 månader och däröver och 786 700 grisar under 3 månader, vilket innebar en ökning med cirka 4 resp. 10 % i jämförelse med antalet i oktober 1955. Av gödsvin beräknades 136 000 vara hushållssvin.

För mera detaljerade uppgifter hänvisas till Jordbruksekonomiska meddelanden 1/1957.

T.S.

(forts. från sid. 37)

som den är ägnad att inge starka bekymmer för framtiden.

Uppfattningen att ökningen i fylleriet skulle hänföra sig till en begränsad grupp av missbrukare synes icke heller hålla streck. Det har sålunda visat sig att 46 336 sedan årets början begångna fylleriförseelser fördelade sig på icke mindre än 32 734 olika *personer*. Av dessa hade 15 930 icke registrerats för någon fylleriförseelse under den senaste 5-årsperioden och var sålunda förstagångsfyllerister i denna mening. Av de övriga hade 6 123 en tidigare förseelse, 3 329 två tidigare förseelser och de återstående 7 352 tre eller flera tidigare förseelser under samma tid. En mera uttömmande personstatistik kommer att kunna lämnas när samtliga under år 1956 begångna fylleriförseelser hunnit bli avdömda.

Av de under den gångna delen av år 1956 begångna fylleriförseelserna var 85 % begångna i städerna och endast 15 % på landsbygden. En fördelning av de dömda efter kyrkobokföringsort visar emellertid att 61 % var hemmahörande i stad och 34 % på landsbygden. Återstående 5 % var utlänningar.

Brott som kommit till polisens kännedom år 1955

Offences Known to the Police

Inledning. Föregående årsredogörelse publicerades i denna tidskrift nr 12/1955, sid. 682 f. I tidskriften återfinnes även sammanställningar av uppgifter för de olika kvartalen. Årsredogörelsen för 1955 är den sjätte i ordningen. Den första, avseende år 1950, föreligger i en särskild publikation.

Av utrymmesskäl anges i tablåer och flertalet tabeller endast kapitelnumren i strafflagen. I slutet av textpartiet finnes emellertid en fullständig redovisning av brotten enligt kapitelrubrikerna, till vilken läsaren hänvisas.

En jämförelse mellan kvartals- och årsstatistiken ger följande resultat. De av tullåklagare redovisade brotten är icke medräknade.

	Årsstatistik	Kvartalsstatistik
SL 10 kap.	3 739	3 404
» 11 »	583	539
» 12 »	1 317	1 247
» 13 »	1 064	800
» 14 »	9 816	9 351
» 15 »	2 460	2 316
» 18 »	2 825	2 409
» 19 »	3 605	3 440
» 20 »	163 723	162 296
» 21 »	17 111	16 206
» 22 »	6 029	5 579
» 23 »	436	380
» 24 »	8 039	7 957
» 25 »	1 244	813
» i övrigt	3 239	3 125
Lönnbränning	237	231
Övriga brott mot förf. ang. rusdr. o. pilsnerdr.	1 434	1 364
Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredn.	35	35
Rattfylleri	9 071	9 066
Jaktlagstiftningen	1 130	1 123
Fiskelagstiftningen	797	729
Skattestrafflagen	3 592	3 813
Summa	241 526	236 223

Hela antalet i kvartalsstatistiken redovisade brott utgör enligt tablån inemot 98 % (97,8 %) av årsstatistikens motsvarande brottsantal. Siffran varierar något, eller med upp till omkring 1 % under olika år. Årsstatistiken är sålunda något fullständigare än kvartalsstatistiken. Till en del torde differensen kunna vara uttryck även för en viss dubbelredovisning i årsstatistiken av brott överlämnade till annan åklagare. Såvitt gäller de olika brottsgrupperna, torde olikheterna även åtminstone delvis kunna förklaras av att ett visst brottsfall vid redovisningen i årsstatistiken, då brottets art i regel kan säkrare bedömas, rubricerats på annat sätt än i kvartalsstatistiken.

Brott som kommit till polisens kännedom. Hela antalet till polisens kännedom komna brott är enligt tabell 1 för år 1955 243 786 mot 218 391 för år 1954. Detta motsvarar en ökning med 11,6 %. De av tullåklagare redovisade brotten är härvid medräknade. Såsom i redogörelserna fr. o. m. år 1953 skett, är däremot av de i primärmaterialet redovisade, i strafflagen ej upptagna brotten — avseende uteslutande sådana, varå urbota straff kan följa — endast vissa brott medtagna (se vidst. tablå; tab. 1, rad 45—51), enär det icke varit möjligt att få till stånd en enhetlig redovisning av samtliga brotten av detta slag.

Av ökningen i antalet brott kommer huvuddelen efter vanligheten på tjuvnadsbrotten (SL 20 kap.). Inom denna brottsgrupp ökade tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) med 9 303 eller från 15 726 till 25 029. Av denna ökning kommer huvuddelen på städerna Stockholm (62 %) och Göteborg (12 %). Gruppen omfattar, förutom de fullbordade motorfordontillgreppen, även försök till sådana brott.

Utvecklingen sedan år 1950 framgår av de absoluta talen i tablån överst sid. 58.

Ökningen i antal sedan år 1950 för strafflagsbrotten, från 161 778 till 225 231, motsvarar omkring 39 %. Den procentuella ökningen för övriga redovisade brott är betydligt större, c:a 65 %. För den dominerande gruppen strafflagsbrott, brotten enligt 20 kap. — stöld, rån m. m. — omfattande mer än två tredjedelar av samtliga strafflagsbrott, uppgår ökningen till inemot 48 %. Inom denna grupp har tillgreppen av bilar, motorcyklar och mopeder sedan år 1950 mer än tredubblats, medan grup-

	1950	1953	1954	1955
Brott enl. SL	161 778	192 851	201 317	225 231
därav enl. 20 kap.:				
tillgrepp av bilar, motorcyklar (mopeder)	7 065	10 515	15 726	25 029
övriga	103 595	127 850	127 183	138 694
summa	110 660	138 365	142 909	163 723
Övriga brott	11 221	15 781	17 074	18 555
därav: rattfylleri	3 460	6 508	7 442	9 071
Samtliga brott	172 999	208 632	218 391	243 786

pens övriga brott ökat med något mer än en tredjedel. Tillgreppen av motorfordon har härigenom kommit att utgöra omkring 11 % av samtliga strafflagsbrott, mot 4 % år 1950. För rattfylleribrotten utgör ökningen i hela riket sedan år 1950 omkring 162 %.

En mera specificerad redovisning efter brottens art ges i följande tablå, utvisande antalet brott av olika slag under vart och ett av åren 1953—1955 i procent av motsvarande tal år 1950. I fråga om de absoluta talen hänvisas till tab. 1 i denna och tidigare redogörelser.

	1953 %	1954 %	1955 %
SL 10 kap.	91,8	106,5	106,3
» 11 »	86,8	92,1	110,0
» 12 »	83,0	74,6	79,6
» 13 »	260,2	264,3	273,5
» 14 »	100,9	107,3	116,3
» 15 »	118,7	120,4	141,0
» 18 »	115,7	106,8	114,0
» 19 »	128,0	132,4	170,2
» 20 »	125,0	129,1	148,0
» 21 »	102,3	116,1	116,8
» 22 »	106,0	109,5	110,2
» 23 »	141,8	127,4	149,3
» 24 »	125,0	143,3	158,8
» 25 »	124,9	138,2	154,3
» 26 »	100,0	97,1	87,6
» i övrigt	51,0	44,5	44,9
Lönnbränning	82,7	75,4	57,8
Övriga brott mot förf. ang. rusdr. o. pilsnerdr.	164,0	136,6	140,7
Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredn.	340,0	540,0	700,0
Rattfylleri	188,1	215,1	262,2
Jaktlagstiftningen	109,6	101,3	98,8
Fiskelagstiftningen	92,2	81,6	107,3
Skattestrafflagen	94,3	139,2	126,7
Samtliga brott	120,6	126,2	140,9

Antalet mord och dråp är 49 för år 1955 mot 53, 59 och 64 för vart och ett av åren 1950, 1953 resp. 1954. För mordbrand är motsvarande siffror 271, 216, 218 resp. 193. Inbrottsstölder redovisades år 1955 till ett antal av 33 319 mot 20 714, 25 889 och 28 348 under vart och ett av åren 1950, 1953 resp. 1954.

Tab. A visar antalet brott på 100 000 av medelfolkmängden, fördelade på vissa huvudgrupper av brott, dels i hela riket för vart och ett av åren 1950—1955, dels i de olika länen år 1955. Strafflagsbrotten har, med undantag för de fåtaliga brotten enligt 16 och 17 kap., fördelats på de fyra huvudgrupperna; brott mot staten (8—10 kap., 11 kap. utom 10 och 11 §§, dvs utom fylleri och förargelseväckande beteende, samt 25 och 26 kap.), brott mot allmänheten (12, 13 och 19 kap.), brott mot person (14, 15 och 18 kap.) samt brott mot egendom (20—24 kap.). Brotten enligt 16 och 17 kap. strafflagen har, enär särskilda uppgifter om dem ej lämnas i primärmaterialet, sammanförts med de i strafflagen ej upptagna brotten till en grupp »övriga brott». Av egendomsbrotten redovisas brotten enligt 20 kapitlet särskilt. Strafflagens 27 kapitel, innehållande särskilda bestämmelser för krig, beredskapstillstånd m. m., berörs av denna anledning ej av gruppindelningen.

Rikssiffran visar för totalantalet brott i jämförelse med föregående åren påtaglig ökning. Detsamma gäller flertalet motsvarande länssiffror. Särskilt framträdande är ökningen för Stockholms stad (från 5 152,6 till 6 204,3). Ökningen av rikssiffran för totalantalet brott motsvaras för hela riket av en ökning inom samtliga huvudgrupper av brott, utom gruppen mot staten (exkl. fylleri och förargelseväckande beteende), särskilt märkbar i fråga om egendomsbrotten. Länssiffrorna visar i ett flertal fall ökning även inom gruppen brott mot staten. Särskilt för gruppen brott mot person noteras emellertid för vissa län en minskning av relativtalen i jämförelse med år 1954.

Tab. A. Brott som kommit till polisens kännedom, länsvis på 100 000 av medelfolkmängden, år 1955

Frequency of offences known to the police (per 100 000 population)

Av tullåklagare redovisade brott ej medtagna

Områden	Hela antalet	Brott mot staten (utom enl. SL 11: 10 och 11)	Brott mot allmänheten	Brott mot person (utom enl. SL 16 och 17 kap.)	Brott mot egendom		Övriga brott (=tab. 1 rader 44—51)
					Hela antalet	Därav enl. SL 20 kap.	
Stockholms stad	6 204,3	182,7	148,1	389,5	5 296,6	4 523,8	187,4
Stockholms län	3 987,7	139,1	72,0	222,8	3 242,4	2 793,2	311,4
Uppsala län	3 795,3	203,0	47,4	207,4	3 132,0	2 762,1	205,5
Södermanlands län	2 820,3	84,5	82,6	178,9	2 235,5	1 888,1	238,8
Östergötlands län	3 343,6	79,5	82,9	158,1	2 856,5	2 430,0	166,6
Jönköpings län	2 129,1	70,3	59,5	115,5	1 725,3	1 371,7	158,5
Kronobergs län	1 624,0	55,2	22,0	93,5	1 270,0	1 060,3	183,3
Kalmar län	1 977,2	88,1	78,4	142,0	1 460,6	1 194,4	208,1
Gotlands län	2 883,3	[1] 220,2	76,9	150,3	2 205,2	1 904,7	230,7
Blekinge län	2 485,1	[2] 446,8	57,6	183,9	1 643,7	1 295,0	153,1
Kristianstads län	1 913,8	85,2	50,9	115,0	1 415,8	1 129,5	246,9
Malmöhus län	4 080,1	84,6	66,4	267,9	3 484,0	2 939,3	177,2
Malmö stad	5 651,9	46,7	45,8	425,9	4 937,4	4 396,9	196,1
Länet i övrigt	3 247,5	104,6	77,3	184,3	2 714,1	2 167,2	167,2
Hallands län	2 975,6	142,0	69,8	174,6	2 290,7	1 918,2	298,5
Göteborgs och Bohus län	4 547,4	102,8	58,4	277,3	3 836,6	3 363,8	272,3
Göteborgs stad	5 586,3	103,4	28,1	335,6	4 804,0	4 282,1	315,2
Länet i övrigt	2 654,4	101,5	113,6	171,1	2 073,8	1 690,5	194,4
Älvsborgs län	2 203,8	60,4	66,4	119,2	1 785,5	1 502,5	172,3
Skaraborgs län	2 454,6	154,9	77,4	149,2	1 868,1	1 511,9	205,0
Värmlands län	2 858,7	103,2	103,6	237,1	2 175,3	1 770,4	239,5
Örebro län	3 140,4	78,0	87,0	179,9	2 515,3	1 983,5	280,2
Västmanlands län	3 344,9	76,8	65,7	244,8	2 706,7	2 335,5	250,9
Kopparbergs län	2 072,0	57,3	63,4	148,8	1 606,6	1 250,3	195,9
Gävleborgs län	2 870,3	103,6	87,4	188,9	2 256,5	1 866,2	233,9
Västernorrlands län	2 595,7	156,8	105,2	166,4	1 821,9	1 372,4	345,4
Jämtlands län	1 978,7	135,5	77,4	150,7	1 380,0	1 008,0	235,1
Västerbottens län	2 140,3	63,6	128,9	116,7	1 588,4	1 345,2	242,7
Norrbottens län	2 635,8	172,7	96,1	199,8	1 846,6	1 394,9	320,6
Tillsammans år 1955	3 325,7	118,0	82,4	207,9	2 689,7	2 254,4	227,7
» » 1954	2 995,1	120,3	70,2	191,4	2 405,6	1 981,1	207,6
» » 1953	2 871,5	113,3	71,0	187,6	2 313,4	1 929,3	186,2
» » 1952	2 780,7	115,9	69,2	181,1	2 236,0	1 846,0	178,5
» » 1951	2 910,6	127,6	57,8	194,5	2 367,8	1 899,1	162,9
» » 1950	2 452,2	117,9	59,3	180,5	1 940,2	1 577,1	154,3

[1] Därav 145,0 brott av krigsmän. — [2] Därav 354,8 brott av krigsmän.

Tablån å sid. 60 ger, med samma uppdelning på brottsgrupper som i tab. A, antalet brott på 100 000 av medelfolkmängden för städer med stadsfiskal resp. för landsfiskalsdistrikt:

Antalet städer med stadsfiskal var under redovisningsåret 56 samt antalet städer som tillhörde landsfiskalsdistrikt 77. Av de senare hade vid redovisningsårets ingång endast åtta mer än 15 000 invånare, medan av de förra vid samma tid tolv hade mindre än 15 000 invånare. Till övervägande delen återfinnes således bland städer med stadsfiskal de större städerna. Primärmaterialet medger icke någon annan indelningsgrund. Av brott begångna i städer med stadsfiskal kan vidare, utom såvitt angår de tre största städerna, de brott, vilka anmäits direkt till eller för beivran övertagits

Städer med stadsfiskal	Hela antalet	Brott mot staten	Brott mot allmänheten	Brott mot person	Brott mot egendom Hela antalet	Därav enl. SL 20 kap.	Övriga brott
Stockholm, Göteborg och Malmö	5 949,8	140,2	99,4	380,2	5 106,1	4 437,8	223,9
Övriga	5 121,9	197,3	109,5	236,3	4 334,6	3 788,0	244,2
Samtliga	5 511,9	170,4	104,7	304,1	4 698,0	4 094 1	234,7
Landsfiskalsdistrikt	1 872,6	83,0	67.6	144,0	1 354,9	1 031,6	223.1
Hela riket	3 325,7	118,0	82,4	207,9	2 689,7	2 254,4	227,7

av statsåklagare, icke redovisas särskilt för dessa städer. Vid en uppdelning av antalet till polisens kännedom komna brott på städer med stadsfiskal resp. landsfiskalsdistrikt kommer alltså en del av brottsligheten för dessa städer, utom såvitt angår Stockholm, Göteborg och Malmö, att bli inräknad i siffrorna för landsfiskalsdistrikten. Detta torde kunna i sänkande riktning påverka brottstalen för »övriga städer». Framför allt gäller detta gruppen »brott mot staten», vilken omfattar bl. a. ämbetsbrotten (25 kap.). *Motsvarande tal för landsfiskalsdistrikten* skulle i så fall tvärtom bli något för höga. En del av den grövre brottsligheten i vissa andra brottsgrupper torde bli på motsvarande sätt felredovisad. Icke desto mindre torde siffrorna ge en förhållandevis god uppfattning om framför allt egendomsbrottens, enkannerligen tjuvnadsbrottens (20 kap.) dominerande karaktär av storstadsföreteelse. Endast en tredjedel av samtliga till polisens kännedom komna brott och tre tiondelar av egendomsbrotten kommer på landsfiskalsdistrikten. Inom dessa utgör egendomsbrotten omkring 72 % och i städer med stadsfiskal 85 % av hela antalet därstädes till kännedom komna brott. Det bör dock märkas, att siffrorna i och för sig intet utsäger om den större eller mindre brottsligheten hos den inom resp. områden *bosatta* befolkningen, eftersom siffrorna endast avser antalet till polisens kännedom å olika orter komna brott, dvs de på orten begångna brotten, oavsett huruvida de begåtts av befolkningen på orten eller av andra.

Uppklarade brottsfall. Enligt anvisningarna till uppgiftsformuläret skall såsom uppklarade redovisas fall i vilka 1) brott konstaterats *icke* föreligga; 2) gärningen konstaterats ha blivit begången av person som vid gärningens utförande ännu icke fyllt 15 år; 3) åtal, strafföreläggande eller åtalseftergift åtminstone preliminärt beslutats; eller 4) gärningsmannen uppdagats men frågan om åtal förfallit på grund av dödsfall, sinnessjukdom, oanträffbarhet eller preskription och anledning till ytterligare förundersökning icke finnes. Såsom ännu en allmän anvisning har tillfogats, att ett brottsfall *icke* må redovisas såsom uppklarat blott därför, att undersökningsledaren personligen är övertygad *om vem den skyldige är utan att dock* kunna förete tillräckliga skäl för att åtala den misstänkte.

Hela antalet i denna bemärkelse uppklarade fall utgjorde år 1955 enligt tab. 2 105 419, varav 15 578 eller nära 15 % (14,8 %) kommit till polisens kännedom före redovisningsårets ingång. Återstoden, 89 841, utgör således det antal under redogörelseåret uppklarade brott, vilka kommit till polisens kännedom under samma år. Antalet sådana fall för ett visst år i procent av hela antalet under samma år till polisens kännedom komna brott av samma art, för år 1955 243 786 brott, brukas i polisstatistiken för att ge en bild av effektiviteten av kriminalpolisens arbete under året i fråga. Procenttalet för år 1955 är 36,9, vilket alltså innebär att ej fullt två femtedelar av alla brott, som kom till polisens kännedom under år 1955, blivit uppklarade före årets utgång. För landsfiskalsdistrikten är den genomsnittliga uppklarningsprocenten 46,4; för samtliga de till landsfiskalsdistrikten ej hörande städerna 31,1. Motsvarande tal för Stockholm, Göteborg och Malmö är 22,3, 34,0 resp. 31,3. En gynnsammare bild skulle erhållas, om vid uppklaringsprocentens beräkning hänsyn kunde tagas även till antalet under redogörelseåret

Tab. B. Uppklaringsprocent åren 1950—55

Cleared cases: Percent of all cases

Brott	1955	1950–1955
10 kap.	84,3	85,8
11 »	78,5	74,6
12 »	67,1	68,3
13 »	72,3	71,9
14 »	74,1	77,5
15 »	67,5	69,1
18 »	68.3	69,4
Därav: otukt (1—10 a §§)	77,0	78,6
sedlighetssår. handl.	61,2	60,4
övriga brott	53,5	69,4
19 kap.	54,1	60,3
20 »	21,6	23,2
Därav: inbrottsstöld	27,0	26,1
övriga brott	20,2	22,4
21 kap.	65,6	63,3
22 »	65,2	64,3
23 »	43,0	45,5
24 »	39,9	42,1
25 »	79,9	80,9
26 »	90,9	89,3
Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)	77,5	48,7
Lönnbränning	74,3	75,3
Övriga brott mot förf. ang. rusdr. o. pilsnerdricka	88,8	89,5
Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredningar	54,3	55,6
Rattfylleri	70,7	77,1
Jaktlagstiftningen	59,7	68,0
Fiskelagstiftningen	75,2	77,4
Skattestrafflagen	76,8	77,5
Samtliga brott	36,9	39,2

till polisens kännedom komna, men först under ett påföljande redogörelseår uppklarade brott. Primärmaterialet medger emellertid icke en beräkning jämväl av en på sådant sätt bestämd uppklaringsprocent för ett visst redogörelseår.

Uppklaringsprocenten i den här brukade bemärkelsen för olika slag av brott redovisas i *tab. B.*

En låg uppklaringsprocent visar tjuvnadsbrotten (20 kap.), skadegörelsebrotten (24 kap.) samt gäldenärsbrotten (23 kap.). Av antalet mord och dråp, tillsammans 49, har 43 uppklarats; av 15 barnamord och dyl. 14.

Av de uppklarade brottsfallen utgjordes enligt tab. 2 56 687 av sådana, där

Tab. C. Procentuella antalet fall av förhandskännedom bland de under åren 1950—55 uppklarade fallen

Cleared cases: Cases where the criminal was known at the beginning of the investigation %

Brott	1955	1950–1955
10 kap.	90,0	91,7
11 »	68,7	67,5
12 »	57,0	52,3
13 »	74,4	69,6
14 »	77,3	78,8
15 »	64,4	65,8
18 »	59,9	59,8
Därav: otukt (1—10 a §§)	62,6	67,3
sedlighetssår. handl.	55,8	51,1
övriga brott	66,3	51,4
19 kap.	46,7	42,3
20 »	23,4	23,1
Därav: inbrottsstöld	13,6	12,7
övriga brott	26,8	26,0
21 kap.	62,8	59,7
22 »	74,5	71,6
23 »	85,4	87,5
24 »	44,6	43,1
25 »	74,3	72,0
26 »	91,1	84,4
Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)	71,1	62,8
Lönnbränning	80,0	62,2
Övriga brott mot förf. ang. rusdr. o. pilsnerdricka	75,9	80,5
Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredningar	57,1	53,8
Rattfylleri	86,2	82,1
Jaktlagstiftningen	59,2	60,1
Fiskelagstiftningen	83,1	75,4
Skattestrafflagen	94,2	92,9
Samtliga brott	53,8	52,5

från början tydlig anvisning lämnats på den vid förundersökningens avslutande misstänkte. Med »tydlig anvisning» menas enligt de uppgiftslämnaren givna reglerna, att den misstänkte tagits på bar gärning eller att angivare eller vittne vid förundersökningens början utpekat någon person såsom misstänkt eller lämnat klar uppgift, var den brottslige står att anträffa. Däremot avses ej sådana signalements- eller andra uppgifter, som endast tjänar till ledning vid polisens spaning.

Tab. C visar att år 1955 antalet fall av sådan förhandskännedom rörande brottslingen för hela riket utgjorde 53,8 % av hela antalet under året uppklarade brottsfall.

Låga siffror visar enligt tab. C tjuvnadsbrotten (20 kap.), för vilka även den förut redovisade uppklaringsprocenten är låg; särskilt låg är den förra siffran för inbrottsstölderna. För bl. a. brott enligt skattestrafflagen samt 10 kap. strafflagen (bl. a. våldsamt motstånd samt våld eller hot mot tjänsteman), vilka har hög uppklaringsprocent, är av naturliga skäl det procentuella antalet fall av förhandskännedom om brottslingen högt. I fråga om gäldenärsförbrytelserna (23 kap.) är likaledes naturligt nog antalet fall av sådan förhandskännedom högt, medan uppklaringsprocenten däremot tvärtom är förhållandevis låg, vilket torde få ses såsom ett uttryck för dessa brotts ofta svårutredda beskaffenhet. Om hänsyn kunde tagas även till dem av dessa brott, vilka blivit uppklarade först ett senare redogörelseår, torde uppklaringsprocenten bli en helt annan. Det ligger nära till hands att antaga, att uppklaringsprocenten i allmänhet är större för brottsfall, där sådan förhandskännedom förelegat, än för övriga brott. Primärmaterialet medger emellertid icke ett siffermässigt belägg härför, enär kännedom saknas om antalet fall av förhandskännedom för både uppklarade och icke uppklarade brott. De anförda siffrorna synas dock icke motsäga riktigheten av ett sådant antagande.

Av hela antalet under året uppklarade brott har för år 1955 16 017 eller 15,2 % befunnits icke vara brott. Hur detta procenttal växlar från brottsgrupp till brottsgrupp framgår av *tab. D.* Hit hör endast fall där de objektiva förutsättningarna för brott saknas, däremot icke objektivt sett brottsliga gärningar, som begåtts av exempelvis minderåriga eller sinnessjuka.

Bland de brott, som redovisas med höga procenttal, må nämnas ämbetsbrotten (25 kap.); förmenta sådana brott har sålunda relativt ofta visat sig icke ha inneburit brottslig gärning.

Tab. D. Procentuella antalet fall som befunnits icke vara brott bland de under åren 1950—55 uppklarade fallen

Cleared cases: Cases of no offence %

Brott	1955	1950–1955
10 kap.	3,6	3,3
11 »	49,0	44,5
12 »	16,8	15,2
13 »	33,7	29,7
14 »	15,0	13,9
15 »	32,2	30,5
18 »	18,1	18,5
Därav: otukt (1—10 a §§)	16,4	20,1
sedlighetssår. handl.	18,0	14,3
övriga brott	41,3	40,6
19 kap.	37,8	37,3
20 »	10,9	12,9
Därav: inbrottsstöld	3,4	3,8
övriga brott	13,4	15,4
21 kap.	19,4	18,8
22 »	27,9	26,4
23 »	27,1	20,9
24 »	16,3	16,0
25 »	44,3	44,5
26 »	3,5	4,5
Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)	20,4	27,3
Lönnbränning	18,7	15,4
Övriga brott mot förf. ang. rusdr. o. pilsnerdricka	3,1	3,2
Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredningar	28,6	28,8
Rattfylleri	14,5	15,9
Jaktlagstiftningen	35,1	29,1
Fiskelagstiftningen	13,5	14,8
Skattestrafflagen	13,1	13,8
Samtliga brott	15,2	15,6

För brott misstänkta personer. Härmed avses endast för brott *skäligen* misstänkta personer. Såsom sådana anses personer, vilka anhållits för brott eller vid förhör underrättats om misstanken (jfr rättegångsbalken 23 kap. 18 §) eller vidgått brott och med vilka polis eller åklagare tagit befattning.

Uppgifterna för ett visst år om de för brott misstänkta personerna korresponderar icke med uppgifterna om brott, som kommit till polisens kännedom. Dels är nämligen de brott, för vilka någon redovisas såsom misstänkt, icke endast brott av den art, som medtages i brottsredovisningen, utan även brott av andra

slag (bl. a. således även brott, varpå kan följa endast bötesstraff; jfr även sid. 57 angående den i års- och kvartalsredogörelserna vidtagna inskränkningen i brottsredovisningen, vilken saknar motsvarighet i fråga om personredovisningen); dels kan dessa brott, i motsats till vad fallet är vid brottsredovisningen, vara icke endast brott begångna under redogörelseåret utan även brott begångna dessförinnan. Ytterligare gäller å ena sidan att person, vilken såsom misstänkt varit föremål för förundersökning, räknas såsom *en* misstänkt, även om undersökningen avsett flera brott. Å andra sidan är emellertid de misstänkta individerna i andra avseenden i stor utsträckning dubbelräknade i statistiken. För det första gäller sålunda, att en och samma individ kan ha varit misstänkt för flera olika brottsfall vid olika tillfällen under året. Han har då räknats som en särskild person för vart och ett av dessa tillfällen. Vidare har för det fall att förundersökning rörande misstänkt person nedlagts (RB 23: 4 sista punkten) och därefter ånyo upptagits beträffande samma person, denne redovisats särskilt för varje sådan del av förundersökningen. Slutligen måste det ofta ha inträffat (jfr sid. 67 under rubriken Biträde vid förundersökningar), att polis och åklagare i olika distrikt tagit befattning med en och samma för visst brottsfall misstänkt individ, som då vederbörligen redovisats i årsrapporten för vart och ett av dessa distrikt och sålunda blivit dubbelräknad vid summeringen av siffrorna för samtliga distrikt.

Enligt tab. 3 var hela antalet redovisade misstänkta personer 414 770 eller 7 491 på 100 000 av den preliminärt beräknade straffmyndiga medelfolkmängden. Vid ett bedömande av dessa båda tal måste emellertid betraktas att, enligt vad nyss nämnts de misstänkta personerna i stor utsträckning är dubbelräknade i statistiken. Någon möjlighet att eliminera denna dubbelräkning ger icke primärmaterialet. Den sistnämnda siffran kan redan av denna anledning icke jämföras med den i domstolsstatistiken meddelade siffran om antalet för brott sakfällda personer på 100 000 av den straffmyndiga medelfolkmängden. Säkerligen skulle emellertid en väsentligt lägre siffra erhållas, om i stället antalet för brott misstänkta *individer* kunde sättas i relation till den straffmyndiga medelfolkmängden.

Antalet för brott misstänkta personer visar år 1955, liksom antalet till polisens kännedom under året komna brott, en mera markant stegring än under år 1954, eller med omkring 19 % mot närmare 4 % från år 1953 till 1954. Ökningen är i jämförelse med förhållandena år 1954 mest framträdande i åldersgrupperna 18—21 samt 21 år och däröver. Antalet för brott misstänkta män i åldern under 18 år har sedan år 1950 mer än fördubblats.

Såsom framgår av tablån å sid. 64, är antalet misstänkta per 100 000 av folkmängden mycket olika för olika efter ålder och kön bestämda persongrupper.

Frekvenstalen för de misstänkta, som ej fyllt 21 år, är genomgående höga. Påfallande är en under senare år relativt stark stegring även för kvinnor inom åldersgruppen under 18 år.

Frekvenstalen var för kvinnor under 18 år åren 1950, 1953 och 1955 2 975,4, 3 690,9 resp. 4 669,5.

I fråga om den yngsta åldersgruppen är uppgifterna om åtalsbeslut och strafföreläggande icke jämförbara med siffrorna för tidigare år. De starkt ändrade relationerna mellan antalet åtal resp. strafföreläggande inom denna åldersgrupp under åren 1954 och i synnerhet 1955 i jämförelse med tidigare år är uttryck för den från och med den 1 juli 1954 införda möjligheten att använda strafföreläggande även beträffande misstänkta, som är under 18 år.

En mera utförlig redovisning av beslut i åtalsfrågan meddelas i *tab. E*, där de misstänkta personerna procentuellt fördelats efter beslutet. De efter vanligheten jämförelsevis höga siffrorna för åtalseftergift och dylikt för den lägsta åldersklassen torde sammanhänga med tillämpningen av 1944 års lag om eftergift av åtal mot vissa underåriga.

Nämnas bör i detta sammanhang, att rubriken Åtalseftergift o. dyl. avser ej

Samtliga misstänkta personer	Män	Kvinnor	Män o. kvinnor
Under 18 år	29 042,3	4 669,5	17 061,5
18 men ej 21 år .	26 082,3	2 857,5	14 564,9
21 år eller däröver	12 624,8	755,2	6 601,7
Samtliga år 1955	14 101,4	1 039,9	7 490,8
» » 1954	11 921,2	911,4	6 348,0
» » 1953	11 546,6	[1] 928,3	[1] 6 172,2
» » 1952	10 386,3	851,8	5 562,7
» » 1951	9 758,5	748,0	5 199,0
» » 1950	9 150,1	789,7	4 922,1
Åtalsbeslut			
Under 18 år.....	2 253,0	115,0	1 202,0
18 men ej 21 år.	6 790,0	396,0	3 618,9
21 år eller däröver	3 073,5	157,4	1 593,8
Samtliga år 1955	3 206,5	166,1	1 667,7
» » 1954	3 408,7	208,8	1 788,9
» » 1953	3 716,7	[1] 294,2	[1] 1 984,4
» » 1952	3 427,4	305,4	1 848,0
» » 1951	3 262,8	235,2	1 730,8
» » 1950	3 054,4	233,8	1 628,0
Åtalseftergift			
Under 18 år.....	3 227,0	468,0	1 870,8
18 men ej 21 år .	1 039,2	104,9	575,9
21 år eller däröver	403,5	27,8	212,8
Samtliga år 1955	578,4	52,6	312,3
» » 1954	528,0	52,2	287,1
» » 1953	469,4	[1] 50,7	[1] 257,5
» » 1952	438,7	52,3	243,2
» » 1951	430,3	59,8	242,8
» » 1950	531,9	88,5	307,6
Strafföreläggande			
Under 18 år	12 222,6	3 029,7	7 703,7
18 men ej 21 år .	12 965,1	1 933.7	7 494,5
21 år eller däröver	5 720,5	381,8	3 011,4
Samtliga år 1955	6 395,5	580,2	3 452,3
» » 1954	4 755,5	438,5	2 570,2
» » 1953	4 373,4	[1] 394,6	[1] 2 359,5
» » 1952	3 829,7	339,6	2 064,0
» » 1951	3 665,5	319.4	1 972.3
» » 1950	3 196,4	305,8	1 734,6

blott åtalseftergift i egentlig mening enligt rättegångsbalken 20: 7 och den nyssnämnda lagen av år 1944 utan också underlåtenhet att åtala efter lämplighetsprövning enligt barnavårdslagens 44 § 3 mom., ungdomsfängelselagen 19 § och lagen om nykterhetsvård 57 § ävensom sådan underlåtenhet att åtala, som stöder sig på vissa stadganden i strafflagen (8: 13, 14: 26, 20: 12, 21: 11, 22: 10 m. fl.).

Tab. F ger upplysning om den procentuella fördelningen på de olika åldersklasserna av de i närmast föregående tabell redovisade personerna.

[1] Uppgiften rättad på grund av korrigerad befolkningssiffra.

Antalet misstänkta kvinnor i procent av hela antalet misstänkta personer under åren 1953—1955 framgår av följande tablå.

Beslut i åtalsfrågan	1953	1954	1955
Åtal beslutat	7,5	5,9	5,0
Ej åtal på grund av			
a) strafföreläggande	8,5	8,6	8,5
b) åtalseftergift o. dyl.	10,0	9,2	8,5
c) dödsfall, oanträffbarhet, preskription	10,1	10,9	6,4
d) sinnessjukdom o. dyl.	8,1	8,1	8,5
e) gärningsmannen varit under 15 år vid gärningens begående	7,9	7,1	7,1
f) att saken slutligt överlämnats till annan åklagare ..	3,1	3,8	4,5
g) att brott visats ej föreligga (den misstänkte oskyldig eller förfarandet ej brottsligt) eller bevisningen befunnits otillräcklig	7,0	7,3	6,5
Samtliga.....	7,6	7,3	7,0

Tablån ger bl. a. vid handen, att kvinnornas andel minskats såväl i fråga om åtalen som i fråga om åtalseftergifterna.

Nästa tablå visar variationerna från år till år i det procentuella antalet kvinnor bland de på åldersklasser fördelade misstänkta personerna.

År	Under 18 år	18 men ej 21 år	21 år el. däröver	Samtliga
1950 ...	16,0	14,0	6,6	8,1
1951 ...	13,3	12,7	5,9	7,3
1952 ...	12,5	11,2	6,8	7,7
1953 ...	13,7	11,2	6,4	7,6
1954 ...	13,2	10,5	6,1	7,3
1955 ...	13,5	9,7	5.8	7,0

Av de misstänkta personerna var år 1955 3,2 % icke-svenska medborgare (1954: 3,3 %). Motsvarande procenttal är för männen 3,2 (1954: 3,0) och för kvinnorna 4,1 (1954: 6,4). De senare utgjorde 8,9 % av samtliga misstänkta icke-svenska medborgare (1954: 14,1 %).

Tab. 3 ger i sin nedre del upplysning om den utsträckning, vari vissa straffprocessuella tvångsmedel kommit till användning i avseende på de för brott misstänkta personerna. Vid denna redovisning har för fall, då en person flera gånger varit föremål för sådan åtgärd, tillgått så, att personen räknats som en enhet för var och en av dessa gånger.

Tab. E. För brott misstänkta personer, grupperade efter ålder och procentuellt fördelade efter beslutet i åtalsfrågan, år 1955

Persons suspected of offences, by age, by decision as to prosecution %

Beslut i åtalsfrågan	Under 18 år		18 men ej 21 år		21 år eller däröver		Samtliga misstänkta				
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män o. kv.		
									1955	1954	1953
Åtal beslutat	7,8	2,5	26,0	13,9	24,3	20,8	22,7	16,0	22,2	28,2	32,1
Ej åtal på grund av											
a) strafföreläggande	42,1	64,9	49,7	67,6	45,3	50,6	45,4	55,8	46,1	40,5	38,2
b) åtalseftergift o. dyl.	11,1	10,0	4,0	3,7	3,2	3,7	4,1	5,1	4,2	4,5	4,2
c) dödsfall, oanträffbarhet, preskription	0,2	0,2	0,5	0,5	1,1	1,1	0,9	0,8	0,9	0,6	0,9
d) sinnessjukdom o. dyl.	0,1	0,0	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3
e) att gärningsmannen varit under 15 år vid gärningens begående	27,4	13,5	0,0	—	0,0	—	2,9	2,9	2,9	2,8	2,5
f) att saken slutligt överlämnats till annan åklagare	7,0	5,5	10,6	6,9	9,0	5,3	8,9	5,5	8,7	8,0	7,4
g) att brott visats ej föreligga eller bevisningen befunnits otillräcklig[1]	4,3	3,4	9,0	7,1	16,9	18,2	14,9	13,6	14,8	15,1	14,4
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

[1] Den misstänkte oskyldig eller förfarandet ej brottsligt.

Tab. F. För brott misstänkta personer, grupperade efter beslutet i åtalsfrågan och procentuellt fördelade efter åldern vid tiden för första förhöret år 1955

Persons suspected of offences, by decision as to prosecution, by age %

Beslut i åtalsfrågan	Under 18 år		18 men ej 21 år		21 år eller däröver		Samtliga misstänkta	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Åtal beslutat	3,6	3,3	10,0	10,8	86,4	85,9	100	100
Ej åtal på grund av								
a) strafföreläggande	9,8	25,3	9,6	15,1	80,6	59,6	100	100
b) åtalseftergift o. dyl.	28,6	43,1	8,5	9,0	62,9	47,9	100	100
c) dödsfall, oanträffbarhet, preskription	2,5	5,6	4,6	7,3	92,9	87,1	100	100
d) sinnessjukdom o. dyl.	3,2	2,6	9,4	14,3	87,4	83,1	100	100
e) att gärningsmannen varit under 15 år vid gärningens begående	100,0	100,0	0,0	—	0,0	—	100	100
f) att saken slutligt överlämnats till annan åklagare	8,3	21,5	10,4	15,4	81,3	63,1	100	100
g) att brott visats ej föreligga eller bevisningen befunnits otillräcklig[1]	3,1	5,4	5.3	6,5	91,6	88,1	100	100
Samtliga år 1955	10,6	21,8	8,7	12,4	80,7	65,8	100	100
» » 1954	10,5	20,5	8,7	13,0	80,8	66,5	100	100
» » 1953	9,5	18,3	8,7	13,3	81,8	68,4	100	100

[1] Den misstänkte oskyldig eller förfarandet ej brottsligt.

Tab. G. För brott misstänkta personer mot vilka vidtagits vissa straffprocessuella tvångsåtgärder, i promille av samtliga misstänkta personer, år 1955

Persons proceeded against, in ‰ of all suspects

Straffprocessuella tvångsåtgärder	Under 18 år		18 men ej 21 år		21 år eller däröver		Samtliga misstänkta				
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män o. kv.		
									1955	1954	1953
Anhållande	25,3	9,6	36,5	20,4	19,9	16,0	21,9	15,2	21,4	21,7	20,2
Häktningsframställning	5,5	0,9	16,8	5,5	10,5	6,4	10,5	5,1	10,2	10,7	10,7
Häktning	4,0	0,3	13,9	3,6	9,2	4,9	9,1	3,7	8,7	9,4	9,3
Övervakning enl. RB 24: 3	0,3	0,3	0,1	—	—	—	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Reseförbud enl. RB 25 kap.	0,5	—	1,5	0,8	0,9	1,0	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9

Tab. G visar den relativa utsträckning, vari de misstänkta varit föremål för dylika straffprocessuella tvångsåtgärder. *Tab. H* ger en procentuell åldersfördelning av dem, mot vilka åtgärderna vidtagits.

Antalet häktade personer var 3 604, varav 109 (3 %) kvinnor och 364 (10,1 %) icke-svenska medborgare. Häktningsprocenten var större för männen (0,9 %) än för kvinnorna (0,4 %) och större bland misstänkta icke-svenska medborgare (2,7 %) än bland samtliga misstänkta personer (0,9 %).

Dödsfall och bränder. För att belysa polisens arbetsbörda redovisas under denna rubrik samtliga till polisens kännedom komna dödsfall (döda personer) och bränder, vilka föranlett utredning, oavsett om fallen redovisats även under andra rubriker i rapporterna. En sammanställning länsvis av dessa uppgifter återges i *tab. I.*

Husrannsakan och kroppsbesiktning. Arbetsbördan belyses även genom uppgifter om antalet fall, i vilka under året verkställts husrannsakan eller kroppsbesiktning.

Enligt anvisningarna till uppgiftsformuläret skall, vad angår uppgifterna om husrannsakan, varje förrättning som företagits inom ett hemvist med tillhörande utrymme räknas som en enhet. Hela antalet redovisade fall av husrannsakan var 2 946 (år 1954: 2 947).

Antalet fall av kroppsbesiktning, vid

Tab. H. För brott misstänkta personer mot vilka vidtagits vissa straffprocessuella tvångsåtgärder, procentuellt fördelade efter ålder vid tiden för första förhöret år 1955

Persons proceeded against, by age %

Straffprocessuella tvångsåtgärder	Under 18 år		18 men ej 21 år		21 år eller däröver		Samtliga misstänkta	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Anhållande	12,2	13,8	14,5	16,7	73,3	69,5	100	100
Häktningsframställning	5,5	4,1	13,8	13,5	80,7	82,4	100	100
Häktning	4,7	1,9	13,3	11,9	82,0	86,2	100	100
Övervakning enl. RB 24: 3	81,3	100,0	18,7	—	—	—	100	100
Reseförbud enl. RB 25 kap.	5,8	—	14,5	13,0	79,7	87,0	100	100

Tab. I. Under år 1955 till polisens kännedom komna dödsfall och bränder, vilka föranlett polisundersökning

Deaths and fires investigated by the police

Län m. m.	Dödsfall			Bränder	
	Antal	I ‰ av		Antal	I ‰ av
		medelfolkmängden	samtliga dödsfall		medelfolkmängden
Stockholms stad	827	1,1	115,4	130	0,2
Stockholms län	368	0,9	111,0	671	1,7
Uppsala län	106	0,7	66,4	240	1,5
Södermanlands län	144	0,7	68,4	382	1,7
Östergötlands län	256	0,7	71,5	546	1,5
Jönköpings län	110	0,4	40,8	430	1,5
Kronobergs län	58	0,4	38,7	162	1,0
Kalmar län	109	0,5	43,7	274	1,2
Gotlands län	37	0,6	55,1	73	1,3
Blekinge län	76	0,5	34,6	190	1,3
Kristianstads län	119	0,5	49,8	247	1,0
Malmöhus län	486	0,8	86,9	676	1,1
Hallands län	112	0,7	67,8	289	1,7
Göteborgs och Bohus län	496	0,8	97,8	1 221	2,1
Älvsborgs län	174	0,5	50,5	515	1,4
Skaraborgs län	104	0,4	39,8	322	1,3
Värmlands län	142	0,5	45,8	556	1,9
Örebro län	83	0,3	32,3	237	0,9
Västmanlands län	123	0,6	62,9	310	1,4
Kopparbergs län	151	0,5	53,3	337	1,2
Gävleborgs län	141	0,5	48,6	412	1,4
Västernorrlands län	152	0,5	54,4	545	1,9
Jämtlands län	68	0,5	50,8	171	1,2
Västerbottens län	95	0,4	46,8	435	1,8
Norrbottens län	115	0,5	64,1	498	2,0
Hela riket år 1955	4 652	0,6	67,8	9 869	1,4
» » » 1954	4 418	0,6	64,0	7 671	1,1
» » » 1953	4 405	0,6	63,4	7 728	1,1
» » » 1952	3 942	0,6	57,8	6 251	0,9
» » » 1951	3 888	0,5	55,8	5 995	0,8
» » » 1950	3 581	0,5	51,0	5 649	0,8

vilka endast tagits blodprov, är enligt primärmaterialet 8 482; dessutom har redovisats ytterligare 275 fall av kroppsbesiktning. Möjligen är sistnämnda tal något för högt, beroende på att uppgiftslämnarna trots påminnelser icke alltid torde ha beaktat skillnaden mellan kroppsbesiktning enligt rättegångsbalken 28: 12 och kroppsvisitation enligt samma balk 28: 11.

Biträde vid förundersökningar. Enligt de insända rapporterna har under år 1955 biträde med förhör eller annan åtgärd lämnats av polismyndighet utom undersökningsledarens eget tjänstgöringsområde (rättegångsbalken 23: 17) vid 95 949 förundersökningar (år 1954: 78 476). Detta antal utgör drygt 23 % (år 1954: 22 %) av hela antalet misstänkta personer.

Hg

Tab. 1. Brott som kommit till polisens kännedom, länsvis, år 1955

	Brottens beskaffenhet		Hela antalet	Stockholms stad	Stockholms län	Uppsala län
	Strafflagsbrott					
1	10 kap.	Våld eller hot mot tjänsteman o. dyl. (1—3 §§) .	774	250	21	8
2		Våldsamt motstånd (4 §)	1 776	462	68	45
3		Övriga brott	1 190	531	75	7
4	11 kap.	Upplopp (1, 2 §§)	4	1	—	1
5		Övriga brott (utom enl. 11: 10 och 11)	579	7	19	16
6	12 kap.	Urkundsförfalskning o. dyl. (1—4, 9, 12 §§)	1 102	117	61	22
7		Signaturförfalskning o. dyl. (5, 9, 12 §§)	20	—	1	—
8		Penningförfalskning o. dyl. (6, 9, 10, 12 §§)	112	42	8	1
9		Övriga brott	83	4	1	1
10	13 kap.	Mened o. dyl. (1—3, 15 §§)	359	45	27	4
11		Falsk angivelse, falskt åtal o. dyl. (5—7 §§)	178	33	20	9
12		Övriga brott	527	91	28	4
13	14 kap.	Mord och dråp (1, 3 §§)	49	7	4	—
14		Försök till mord eller dråp (2, 3 §§)	54	9	1	1
15		Misshandel varav döden följt (4—8 §§)	10	2	1	—
16		Vållande till annans död (9 §)	362	44	33	7
17		Barnamord o. dyl. (22—25, 34 §§)	15	3	2	—
18		Fosterfördrivning (26—28 a §§)	207	29	8	—
19		Övriga misshandelsbrott (10—14 §§)	8 605	1 885	419	223
20		Överförande av könssjukdom o. dyl. (21 §)	56	20	—	—
21		Övriga brott	458	74	20	16
22	15 kap.	Våldtäkt (12—15 a §§)	375	59	19	3
23		Övriga brott	2 085	407	151	36
24	18 kap.	Otukt (1—10 a §§)	1 339	195	85	22
25		Sedlighetssårande handling (13 §)	1 344	266	125	25
26		Övriga brott	142	44	5	—
27	19 kap.	Mordbrand (1, 2, 10, 11 §§)	271	54	13	5
28		Övriga brott	3 334	771	123	30
29	20 kap.	Stöld, även grov (1, 4, 10 §§)	79 276	18 880	6 260	1 569
30		Snatteri och bodräkt (2, 3 §§)	8 747	1 182	582	44
31		Tillgrepp av bilar och motorcyklar (1—4, 6, 10 §§)	25 029	11 477	1 360	555
32		Rån (5, 10 §§)	316	99	10	3
33		Övriga brott	50 355	3 713	2 732	2 264
34	21 kap.	Utpressning (4, 8 §§)	75	19	3	—
35		Ocker (5, 8 §§)	74	9	5	1
36		Häleri o. dyl. (6 §)	1 613	306	87	16
37		Bedrägeri och övriga brott	15 349	3 530	637	258
38	22 kap.	Förskingring m. m. (hela kap.)	6 029	1 203	365	95
39	23 kap.	Gäldenärsbrott (hela kap.)	436	30	28	8
40	24 kap.	Skadegörelse m. m. (hela kap.)	8 039	942	635	216
41	25 kap.	Ämbetsbrott (hela kap.)	1 244	11	77	20
42	26 kap.	Undanhållande o. rymning (11, 12, 19 §§)	1 248	114	190	27
43		Övriga brott	1 751	52	95	202
44	Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)		240	5	22	5
	I strafflagen ej upptagna brott, varå urbota straff kan följa					
45	Lönnbränning		237	8	14	7
46	Övriga brott mot förf. ang. rusdrycker o. pilsnerdricka		3 693	107	33	22
47	Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredningar		35	12	3	—
48	Rattfylleri		9 071	1 078	730	195
49	Jaktlagstiftningen		1 130	6	68	24
50	Fiskelagstiftningen		797	2	140	12
51	Skattestrafflagen		3 592	246	210	65
52	Summa		243 786	48 483	15 624	6 094

Offences known to the police, by county

Södermanlands län	Östergötlands län	Jönköpings län	Kronobergs län	Kalmar län	Gotlands län	Blekinge län	Kristianstads län	Malmöhus län	Därav Malmö stad	
9	31	8	9	30	3	13	15	58	22	1
35	49	25	31	67	11	32	20	133	31	2
15	31	16	4	30	6	16	17	106	28	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4
21	36	16	8	24	8	3	12	47	—	5
51	76	19	9	44	7	14	20	101	34	6
3	—	3	—	1	—	—	2	1	—	7
5	—	2	—	1	—	—	4	11	1	8
—	—	7	1	8	—	—	5	4	1	9
7	9	6	3	11	8	13	6	23	6	10
1	5	—	4	17	3	1	9	13	—	11
41	23	16	1	13	6	30	8	49	27	12
—	1	3	1	3	—	—	1	4	4	13
1	—	2	—	3	—	2	—	3	—	14
—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	15
8	31	8	6	10	3	12	13	35	14	16
1	—	2	—	—	—	—	—	2	1	17
1	4	3	3	—	3	7	—	3	2	18
237	292	186	92	175	48	153	162	1 009	589	19
1	1	—	—	9	—	—	—	5	3	20
9	16	6	3	11	1	7	10	37	18	21
8	19	12	1	13	—	4	11	26	8	22
44	97	45	29	36	16	35	45	189	83	23
50	30	16	8	40	8	23	26	91	37	24
30	65	39	5	30	7	20	23	185	114	25
4	5	—	1	6	—	5	7	15	11	26
11	16	5	—	4	1	7	8	20	—	27
63	165	108	17	87	19	19	70	176	26	28
1 878	3 133	1 577	800	1 010	436	993	1 619	8 678	4 622	29
358	974	243	77	151	17	69	118	1 197	408	30
447	844	263	92	129	91	79	201	1 822	1 060	31
6	11	3	3	7	3	4	5	28	22	32
1 469	3 658	1 739	717	1 538	543	742	985	5 893	3 014	33
1	3	4	2	—	2	—	2	12	6	34
—	4	5	3	5	—	—	—	5	3	35
17	200	17	7	39	3	46	33	62	2	36
316	574	494	157	240	62	166	407	1 692	550	37
129	283	146	66	150	33	82	110	563	224	38
13	17	20	6	33	4	3	18	52	7	39
289	432	300	93	165	68	211	172	879	330	40
40	35	32	17	41	15	70	65	73	3	41
33	40	39	8	5	25	171	40	50	2	42
33	60	60	11	12	58	346	52	39	11	43
2	7	4	8	14	2	5	4	13	—	44
2	10	—	1	3	2	5	5	—	—	45
53	31	6	3	31	2	10	24	37	18	46
—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	47
271	369	276	124	259	102	158	257	767	290	48
32	37	26	16	37	5	1	29	37	—	49
34	32	19	7	32	—	2	14	8	—	50
132	105	111	133	117	19	42	307	199	98	51
6 211	11 861	5 937	2 587	4 693	1 650	3 621	4 961	24 456	11 731	52

Tab. 1 (forts.). Brott som kommit till polisens kännedom, länsvis, år 1955

	Brottens beskaffenhet	Hallands län	Göteborgs o. Bohus län	Därav Göteborgs stad	Älvsborgs län
	Strafflagsbrott (forts.)				
1	10 kap. Våld eller hot mot tjänsteman o. dyl. (1—3 §§)	24	88	74	22
2	Våldsamt motstånd (4 §)	43	112	64	61
3	Övriga brott	22	51	19	31
4	11 kap. Upplopp (1, 2 §§)	—	—	—	—
5	Övriga brott (utom enl. 11: 10 och 11)	39	23	2	38
6	12 kap. Urkundsförfalskning o. dyl. (1—4, 9, 12 §§)	10	82	52	39
7	Signaturförfalskning o. dyl. (5, 9, 12 §§)	2	—	—	—
8	Penningförfalskning o. dyl. (6, 9, 10, 12 §§)	2	15	11	1
9	Övriga brott	3	2	2	3
10	13 kap. Mened o. dyl. (1—3, 15 §§)	4	23	11	21
11	Falsk angivelse, falskt åtal o. dyl. (5—7 §§)	1	11	3	4
12	Övriga brott	25	25	11	28
13	14 kap. Mord och dråp (1, 3 §§)	4	3	3	2
14	Försök till mord eller dråp (2, 3 §§)	4	1	1	2
15	Misshandel varav döden följt (4—8 §§)	1	—	—	—
16	Vållande till annans död (9 §)	9	3	—	19
17	Barnamord o. dyl. (22—25, 34 §§)	—	—	—	1
18	Fosterfördrivning (26—28 a §§)	—	12	12	2
19	Övriga misshandelsbrott (10—14 §§)	177	994	791	219
20	Överförande av könssjukdom o. dyl. (21 §)	—	3	3	1
21	Övriga brott	3	38	20	9
22	15 kap. Våldtäkt (12—15 a §§)	5	50	37	14
23	Övriga brott	51	169	111	67
24	18 kap. Otukt (1—10 a §§)	11	203	170	38
25	Sedlighetssårande handling (13 §)	18	132	106	58
26	Övriga brott	7	11	11	6
27	19 kap. Mordbrand (1, 2, 10, 11 §§)	3	12	3	9
28	Övriga brott	66	171	13	139
29	20 kap. Stöld, även grov (1, 4, 10 §§)	1 387	10 436	8 745	2 268
30	Snatteri och bodräkt (2, 3 §§)	151	597	477	373
31	Tillgrepp av bilar och motorcyklar (1—4, 6, 10 §§)	224	4 228	3 788	661
32	Rån (5, 10 §§)	—	69	62	1
33	Övriga brott	1 425	4 308	3 069	2 218
34	21 kap. Utpressning (4, 8 §§)	—	3	3	2
35	Ocker (5, 8 §§)	2	2	1	1
36	Häleri o. dyl. (6 §)	30	251	229	11
37	Bedrägeri och övriga brott	305	1 145	945	452
38	22 kap. Förskingring m. m. (hela kap.)	74	674	479	162
39	23 kap. Gäldenärsbrott (hela kap.)	11	35	16	22
40	24 kap. Skadegörelse m. m. (hela kap.)	197	650	294	390
41	25 kap. Ämbetsbrott (hela kap.)	69	44	12	23
42	26 kap. Undanhållande o. rymning (11, 12, 19 §§)	23	137	103	16
43	Övriga brott	16	145	116	31
44	Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)	35	9	3	14
	I strafflagen ej upptagna brott, varå urbota straff kan följa				
45	Lönnbränning	—	5	2	10
46	Övriga brott mot förf. ang. rusdrycker o. pilsnerdricka	37	401	382	63
47	Övertr. av best. om narkotiska ämnen o. beredningar	—	7	7	1
48	Rattfylleri	251	927	656	341
49	Jaktlagstiftningen	9	12	—	44
50	Fiskelagstiftningen	5	62	23	10
51	Skattestrafflagen	159	167	115	150
52	Summa	4 944	26 548	21 057	8 098

Offences known to the police, by county (cont.)

Skaraborgs län	Värmlands län	Örebro län	Västmanlands län	Kopparbergs län	Gävleborgs län	Västernorrlands län	Jämtlands län	Västerbottens län	Norrbottens län	Rikets tullåklagare	
14	33	40	20	10	21	15	7	14	11	—	1
33	113	53	58	34	96	95	17	27	56	—	2
28	31	30	13	18	29	35	13	10	24	1	3
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	.	4
36	21	8	8	30	23	47	12	25	52	.	5
79	54	40	35	27	43	49	30	34	39	.	6
—	1	1	1	1	—	1	—	—	2	.	7
4	—	1	—	1	2	4	—	—	8	.	8
1	1	31	2	2	1	—	1	—	5	.	9
9	8	11	6	31	12	15	18	14	25	.	10
1	10	3	—	16	5	3	4	2	3	.	11
17	17	6	15	15	28	19	6	5	11	.	12
3	1	—	—	—	—	4	2	2	4	.	13
1	8	—	—	5	1	4	—	1	5	.	14
2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	.	15
14	11	7	18	4	13	25	2	16	11	.	16
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	.	17
1	54	7	36	2	2	11	11	5	3	.	18
214	391	247	268	222	238	264	121	108	261	.	19
5	4	—	1	—	—	1	—	—	5	.	20
10	55	15	13	11	37	11	4	14	28	.	21
7	16	16	15	20	19	13	3	7	15	.	22
52	73	70	80	54	65	81	43	48	102	.	23
39	43	53	50	57	119	41	18	30	43	.	24
20	21	42	44	37	56	26	14	42	14	.	25
4	5	2	3	1	1	—	—	1	9	.	26
9	6	20	—	13	13	14	7	10	11	.	27
73	201	109	83	70	151	199	46	241	137	.	28
1 590	2 749	2 062	2 098	1 639	2 964	1 921	712	934	1 683	.	29
336	462	383	246	265	225	252	58	149	238	.	30
299	313	320	385	199	477	243	74	113	133	.	31
8	9	7	4	5	12	10	4	4	1	.	32
1 536	1 560	2 289	2 313	1 363	1 764	1 540	610	1 993	1 443	.	33
3	2	—	2	3	2	—	1	6	3	.	34
—	3	2	1	5	2	10	3	—	6	.	35
31	75	43	14	68	46	130	20	9	52	.	36
526	569	794	399	508	538	496	307	309	468	—	37
110	231	129	116	201	291	343	110	133	230	.	38
10	16	17	9	16	11	20	10	6	21	.	39
208	269	372	261	188	248	300	87	114	353	.	40
150	47	45	46	33	29	148	25	28	61	—	41
44	18	13	7	24	49	41	34	19	81	.	42
80	34	10	14	10	55	72	88	28	148	.	43
11	6	6	7	6	2	12	4	22	15	.	44
3	27	8	9	16	37	6	7	16	36	.	45
26	43	73	60	24	152	35	28	24	109	2 259	46
—	—	3	—	2	—	1	—	—	4	.	47
238	389	342	301	300	350	337	147	257	305	.	48
27	71	52	39	78	54	73	48	117	188	.	49
5	35	49	31	26	2	24	84	70	92	.	50
201	118	182	95	92	85	510	22	70	55	.	51
6 119	8 224	8 013	7 227	5 752	8 370	7 501	2 862	5 080	6 610	2 260	52

Tab. 2. Till polisens kännedom komna, under år 1955 uppklarade brottsfall

1	2	3	4	5
Brottens beskaffenhet	Hela antalet	Därav fall		
		som kommit till polisens kännedom under tidigare år	som befunnits icke vara brott	där från början tydlig anvisning lämnats på den vid förundersökningens avslutande misstänkte
Strafflagsbrott				
10 kap. Våld eller hot mot tjänsteman o. dyl. (1—3 §§)	747	101	20	634
Våldsamt motstånd (4 §)	1 781	235	36	1 675
Övriga brott	1 150	188	78	1 001
11 kap. Upplopp (1, 2 §§)	3	—	2	1
Övriga brott (utom enl. 11: 10 o. 11)	505	50	247	348
12 kap. Urkundsförfalskning o. dyl. (1—4, 9, 12 §§)	1 038	260	161	606
Signaturförfalskning o. dyl. (5, 9, 12 §§)	14	3	3	7
Penningförfalskning o. dyl. (6, 9, 10, 12 §§)	25	1	20	3
Övriga brott	100	29	14	55
13 kap. Mened o. dyl. (1—3, 15 §§)	295	85	186	261
Falsk angivelse, falskt åtal o. dyl. (5—7 §§)	156	34	61	131
Övriga brott	510	73	77	323
14 kap. Mord och dråp (1, 3 §§)	50	7	16	33
Därav: i förening med självmord	8	1	1	6
Försök till mord eller dråp (2, 3 §§)	51	7	17	44
Misshandel varav döden följt (4—8 §§)	12	3	6	9
Vållande till annans död (9 §)	340	49	110	267
Barnamord o. dyl. (22—25, 34 §§)	17	3	10	12
Fosterfördrivning (26—28 a §§)	204	24	55	48
Övriga misshandelsbrott (10—14 §§)	7 561	1 192	977	5 967
Därav: hustrumisshandel	579	51	72	547
Överförande av könssjukdom o. dyl. (21 §)	24	—	5	19
Övriga brott	347	45	92	251
15 kap. Våldtäkt (12—15 a §§)	290	16	134	184
Övriga brott	1 591	205	472	1 027
18 kap. Otukt (1—10 a §§)	1 173	142	192	734
Därav: med person under 15 år	782	118	134	584
Sedlighetssårande handling (13 §)	909	87	164	507
Därav: exhibitionism	350	30	27	182
Övriga brott	92	16	38	61
19 kap. Mordbrand (1, 2, 10, 11 §§)	175	22	60	83
Övriga brott	2 016	219	769	940
20 kap. Stöld, även grov (1, 4, 10 §§)	25 059	3 327	2 764	5 636
Därav: medelst sprängning el. svetsning	148	25	—	13
övriga fall av inbrottsstöld	10 216	1 332	355	1 393
Snatteri och bodräkt (2, 3 §§)	4 227	489	420	1 175
Tillgrepp av bilar och motorcyklar (1—4, 6, 10 §§)	7 169	843	327	1 185
Rån (5, 10 §§)	206	40	52	56
Övriga brott	3 973	563	857	1 455
21 kap. Utpressning (4, 8 §§)	64	13	33	48
Ocker (5, 8 §§)	62	14	38	44
Häleri o. dyl. (6 §)	1 518	252	125	843
Bedrägeri och övriga brott	11 992	2 127	2 451	7 631

Offences known to the police, cleared cases

1	2	3	4	5
Strafflagsbrott (forts.)				
22 kap. Förskingring m. m. (hela kap.) ...	5 076	1 146	1 416	3 783
Därav: olovl. förfog. över avbet. gods (4 §)	1 207	208	269	950
23 kap. Gäldenärsbrott (hela kap.)	369	181	100	315
24 kap. Skadegörelse m. m. (hela kap.) ...	3 590	383	584	1 600
25 kap. Ämbetsbrott (hela kap.)	1 231	237	545	915
26 kap. Undanhållande o. rymning (11, 12, 19 §§)	1 219	63	49	1 089
Övriga brott	1 664	93	53	1 538
Övriga strafflagsbrott (utom 11: 10 och 11)	211	25	43	150
I strafflagen ej upptagna brott, varå urbota straff kan följa				
Lönnbränning (Kungl. förordn. $^{26}/_{2}$ 1954 ang. tillv. av brännvin 19 §)	225	49	42	180
Övriga brott mot förf. ang. rusdrycker och pilsnerdricka	3 429	148	105	2 602
Överträdelse av bestämmelserna om narkotiska ämnen o. beredn. (Kungl. kung. $^{16}/_{9}$ 1933, nr 559, med ändr.)	21	2	6	12
Rattfylleri	7 992	1 575	1 160	6 888
Jaktlagstiftningen	792	117	278	469
Fiskelagstiftningen	639	40	86	531
Skattestrafflagen	3 515	755	461	3 311
Summa	105 419	15 578	16 017	56 687

Brottskatalog enligt strafflagens kapitelrubriker

Crimes according to the Penal Code

10 kap.	Brott mot allmän verksamhet	Chapter 10.	Offences against public activities
11 »	» » allmän ordning utom 10 utom fylleri och förargelseväckande o. 11 §§ beteende	» 11.	Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct except §§ 10—11
12 kap.	Förfalskningsbrott	Chapter 12.	Forgery
13 »	Mened och falskt åtal, annan osann utsaga	» 13.	Perjury, false charge and other false statements
14 »	Mord, dråp och annan misshandel	» 14.	Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
15 »	Brott mot annans frihet eller frid	» 15.	Violation of personal safety, etc.
18 »	Sedlighetsbrott	» 18.	Sexual offences
19 »	Allmännfarliga brott	» 19.	Offences dangerous to the public
20 »	Stöld och rån, egenmäktigt förfarande	» 20.	Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
21 »	Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri	» 21.	Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
22 »	Förskingring och annan trolöshet	» 22.	Embezzlement, etc.
23 »	Gäldenärsbrott	» 23.	Offences in bankruptcy
24 »	Skadegörelse, tagande av olovlig väg	» 24.	Damage, trespass on land
25 »	Ämbetsbrott	» 25.	Offences by officials
Övriga kap.:		Other chapters:	
8 kap.	Brott mot rikets säkerhet	Chapter 8.	Offences against the security of the State
9 »	Högmålsbrott	» 9.	Lese majesty
16 »	Ärekränkning	» 16.	Defamation
17 »	Brott emot familj	» 17.	Bigamy etc.
26 »	Brott av krigsmän	» 26.	Military offences

Tab. 3. För brott misstänkta personer år 1955 *Persons suspected of committing offences*

Personer	Antal									
	Under 18 år		18 men ej 21 år		21 år eller däröver		Summa		Därav icke svenska medborgare	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
beträffande vilka åtal beslutats	3 162	156	8 748	502	75 777	3 998	87 687	4 656	5 485	317
som ej åtalats på grund av										
a) strafföreläggande	17 154	4 111	16 705	2 451	141 037	9 698	174 896	16 260	3 926	521
b) åtalseftergift o. dyl.	4 529	635	1 339	133	9 949	705	15 817	1 473	292	88
c) dödsfall, oanträffbarhet, preskription	91	14	167	18	3 367	216	3 625	248	478	44
d) sinnessjukdom o. dyl.	27	2	78	11	726	64	831	77	23	6
e) att gärningsmannen varit under 15 år vid gärningens begående	11 158	856	3	—	3	—	11 164	856	90	9
f) att saken slutligt överlämnats till annan åklagare	2 863	349	3 552	249	27 883	1 021	34 298	1 619	633	63
g) att brott visats ej föreligga[1] eller bevisningen befunnits otillräcklig	1 776	213	3 014	258	52 521	3 481	57 311	3 952	1 333	146
Summa	40 760	6 336	33 606	3 622	311 263	19 183	385 629	29 141	12 260	1 194
som anhållits	1 032	61	1 226	74	6 194	307	8 452	442	727	34
beträffande vilka häktningsframställning gjorts[2]	224	6	563	20	3 281	122	4 068	148	447	21
som häktats	163	2	466	13	2 866	94	3 495	109	347	17
som övervakats enl. RB 24: 3	13	2	3	—	—	—	16	2	1	—
beträffande vilka reseförbud enl. RB 25 kap. meddelats	20	—	50	3	275	20	345	23	32	3

[1] *Den misstänkte oskyldig eller förfarandet ej brottsligt.* — [2] *Siffrorna för häktningsframställningar under åren 1951 och 1952 har på grund av felaktigheter i primärmaterialet blivit något för låga.*

Pilot Crop-Cutting Survey. V

By T. Söderlind

During 1956 the Central Bureau of Statistics has continued and expanded the pilot surveys for objective harvest estimates which were begun in 1952. The 1955 survey has covered the whole country and four different kinds of grain crops: winter wheat, spring wheat, oats and barley. Objective harvest estimates have also been tried out for potatoes in one county.

Grain crops. The same sample of parishes was used for the areas included in the 1955 survey. The remaining parts of the country, North Värmland, the County of Kopparberg, and Norrland, were stratified and parishes and farming units were chosen according to the same methods as were used in 1955 (see 1956, pp. 44—48). For the grain crops, 594 farming units were covered by the sample.

The fields were chosen and the plots laid out in the same way as in 1955. The field work was in general also organized as in the previous year, that is to say the position of the plots was fixed during the spring and early summer and test cuttings made just before the harvest by the farmer. In order to obtain comparative material, a visual estimate was made of the harvest on the fields included in the survey. The test cuttings were dried and threshed and their water content determined.

Estimates of the harvest per hectare were made as in 1955, as was also an approximate estimate of the standard error in the estimated harvest per hectare for the whole country (see 1956, p. 51—52).

Crop cutting was carried out on 1 343 of the 1 356 fields. Wastage thus amounted to 13 fields, in 7 of which this being due to the fact that the crops did not ripen.

The following table shows the estimated harvest per hectare according to the crop cutting method in comparison with the harvest per hectare, both according to the estimate made by the person taking the test cuttings on the field surveyed, and according to the official harvest estimates used to date (based on the harvest reports of 15th October 1956 by the local representative of the county agricultural associations).

Estimated harvest per hectare for the whole country, in kg

	Winter wheat	Spring wheat	Oats	Barley
According to the plot method				
Biological yield	3 320	3 130	2 980	3 210
Reduced by 10 % for waste	2 990	2 820	2 680	2 890
According to estimate of the person taking the crop cuttings	2 830	3 040	2 780	3 000
According to the official estimate	2 370	2 400	2 110	2 570

According to the approximate calculations, the total standard error amounted to 4,7 % for winter wheat, 4,0 % for spring wheat, 4,6 % for oats and 5,7 % for barley. The corresponding figures for the previous year for the first three crops were respectively 4,7 %, 6,2 % and 5,6 %.

Potatoes. A potato survey was made in the county of Södermanland and was intended to allow an estimate of the mean harvest per hectare in the county.

In each of the 20 strata that had been formed, 1 parish was selected and then 3 farming units were chosen per parish. On account of the fact that the cultivated area under potatoes was not much dependent on the area of arable land of the farming units, the latter

were chosen with equal probability independent of their area.

The field work was divided into three stages:

1) the positioning of the plots during the early summer,
2) the digging of the plots just before the harvest by the farmer,
3) an "after-harvest" when the whole field had been harvested.

As in the case of the grain crops, the placing of the plots was determined by co-ordinates chosen at random. The plots covered about 2 metres of 1 furrow. Two plots were placed on fields that did not exceed 1 hectare in size. When the tests were taken, the length of the plots and the width of the rows were first carefully established. In order to determine how large a part of the yield was left in the ground after the farmers had lifted the potatoes, new plots were laid out and the amount of potatoes remaining on them was determined.

Estimates were made in about the same way as in the case of the grain crops. Thus, the total harvest and the area for the whole county were estimated, the yield per hectare being obtained from the quotient between them.

Plots were laid out on 59 farming units and all of them were test harvested. The result of the estimates was as follows:

Biological harvest, kg/ha	Of which		Harvest left in ground by cultivators, kg/ha	Of which small potatoes kg/ha
	Small potatoes kg/ha	damaged kg/ha		
19 815	1 150	147	2 373	709

After reduction for the potatoes left in the ground, amounting to 12 % of the biological harvest, and for small and damaged potatoes, the harvest per hectare was estimated as 16 300 kilos. During the "after-harvest" data were collected on the actual harvest. On the basis of the latter, the harvest in the county was estimated as 16 400 kilos per hectare.

Plans for further surveys in 1957. Plans have been drawn up for the continuation and further expansion of the surveys in 1957. It is thus intended to make objective harvest estimates for the whole country for the same crops as in 1956 and, in addition, for winter rye, potatoes and tame hay. According to the plans, the surveys in 1957 are in general to be on the same lines as in 1956.

Proposal for a Family Budget Enquiry in 1958

During the autumn of 1956, the Social Welfare Board submitted a proposal for a cost of living survey to be made in 1958. By the proposal, it is implied in brief that the whole of the survey material will be collected by means of monthly observations in which both account-book records and interviews will be used. Each month during 1958 there will be an investigation of about 350 households which have been chosen at random; this means a total coverage of 4 200 households. Households will be requested to keep a record of their income and expenditure during the month. Data will instead be collected by interviews for the presumably considerable number who do not complete their accounts. The monthly observations may possibly be supplemented by annual observations made by means of interviews about bigger purchases of durable consumer goods and other larger items recurring annually.

It is assumed by the plans for the inquiry that the collection of material will be undertaken by the Survey Research Centre of the Central Bureau of Statistics. The cost of the survey has been estimated as Sw. kr 650 000.

The object of the proposed cost of living survey is to obtain data that can be used a) for calculation of private consumption with distribution according to different groups of goods and services; b) for calculation of consump-

tion in different groups of the population and for the study of the distribution of incomes both by different sources of income and by the incomes of different members of the households; c) for calculation of the correlation between income and the demand for different goods and services.

The proposed method differs rather considerably from the methods employed by the Social Welfare Board in its former family expenditure surveys. The studies of the patterns of consumption, which were carried out in 1913, 1923 and 1933, were based on detailed account-book records of all expenditures on consumption during a year by the households which were recruited from the members of different organizations. The selection of households was thus of a special kind right from the beginning. In addition, a considerable number of households dropped out during the period in which accounts were to be kept. Consequently the character of the material obtained in the surveys was such that the results could not very well be used to draw conclusions about the population in general.

Three more comprehensive surveys have been made since the Second World War, in 1948, 1951 (only rural areas) and 1952. On these occasions estimates of all expenditure during a complete year were made in interviews of households chosen at random. The details of the food item emerged however from account records for each household for one or two weeks; in this way the budgeting period of the different households were spread over the whole year.

Both advantages and disadvantages are to be found in the accounting and the interview methods. The advantage of the accounting method is a moderate risk of slips of memory, while its disadvantages are pronounced non-response and the risk of indirect errors of measurement that arise when a household, influenced by its participation in the survey, adjusts its consumption. The advantage of the interview method is that the wastage is moderate and that there is no risk of indirect errors in measurement. Its disadvantage is the great risk of slips of memory.

In order to avoid as far as possible the risks of non-response and slips of memory, the Social Welfare Board this time has chosen a method that is a combination of accounts and interviews. According to this proposal, the method chosen is to be tried out in special pilot surveys.

Included in the Social Welfare Board's proposal is a section dealing with the long-term programme for household expenditure surveys. According to the view which prevailed before the Second World War and which was supported by international usage, large cost of living surveys should be made every tenth year as are censuses of population. However, during recent years there has arisen a need to follow the current trend of total private consumption in the country.

If certain limits for expenditure in a ten-year period are not to be exceeded, the extreme alternatives are on the one hand large surveys every tenth year, on the other small surveys at short intervals. The Social Welfare Board has come to the conclusion that the most suitable distribution of resources in this field is to make surveys every fifth year of the same extent as the now proposed 1958 family budget enquiry. A detailed account of the proposal is given in the Sociala meddelanden, No. 11/1956.

Offences Known to the Police in 1955

As from 1950, it is the duty of public prosecutors and chiefs of police to submit to the Central Bureau of Statistics particulars concerning offences that have come to the notice of the police. Offences to be reported are: 1) Offences against the Penal Code except drunkenness and disorderly conduct 2) Other offences for which imprisonment may be imposed: From 1953, however,

not all "Other offences" are given in these reports, but only those specified in the following list. Quarterly preliminary data are published in this periodical. The present report gives revised data for 1955.

The number of different kinds of known offences is given for each county in table 1. Table A shows the frequency of these offences per 100 000 population, summarized into main groups, viz. offences against the State, against the public, against persons, against property, and other offences.

The total number of offences known to the police was 218 391 in 1954 and 243 786 in 1955. The increase was 11,6 %. The percentage change for the different groups as compared with the figures of 1950 is shown below (for the chapters of the Penal Code, see p. 73):

	1954 %	1955 %
Penal Code Ch. 10	106 5	106,3
» » » 11	92,1	110,0
» » » 12	74,6	79,6
» » » 13	264,3	273,5
» » » 14	107,3	116,3
» » » 15	120,4	141.0
» » » 18	106,8	114,0
» » » 19	132,4	170,2
» » » 20	129,1	148,0
» » » 21	116,1	116,8
» » » 22	109,5	110,2
» » » 23	127,4	149,3
» » » 24	143,3	158,8
» » » 25	138,2	154,3
» » » 26	97,1	87,6
» » Other chapters	44,5	44,9
Unlicensed distillery	75,4	57,8
Driving vehicles under influence of alcohol	215,1	262,2
Game legislation	101,3	98,8
Fisheries »	81,6	107,3
Taxation »	139,2	126,7
All offences	126,2	140,9

Cases of murder with intention to kill or manslaughter with intention to kill decreased from 64 in 1954 to 49 in 1955, whereas cases of thefts of motor vehicles (cycles with auxiliary motor included) increased from 15 726 in 1954 to 25 029 in 1955. Housebreaking and burglary increased from 28 348 in 1954 to 33 319 in 1955.

Out of the total number of offences reported in 1955 the cases cleared during the current year (table 2) were 36,9 %. Table B gives the corresponding percentage for the various kinds of offences. The figures are remarkably low for thefts etc. (Ch. 20), malicious injuries to property (Ch. 24) and offences in bankruptcy (Ch. 23).

Table 3 gives figures for persons suspected of offences by the police. Of course, this information refers only to persons who in some way or other have been dealt with by the police. The figures do not correspond to the offences given in table 1. The latter only covers certain kinds of offences and only those that have been known during the current year. Particulars concerning persons suspected for offences refer to all categories of offences and should be reported irrespective of the year when the offences were known to the police.

The total number of persons suspected of offences was 349 073 in 1954 and 414 770 in 1955, or 6 348 and 7 491 respectively per 100 000 of the adult population. This proportion is much higher for males than for females and it is especially high for young persons of both sexes, as shown by the following figures. However, for different reasons a great number of individuals are counted more than once.

	Males	Females	Both sexes
Under 18 years ..	29 042,3	4 669,5	17 061,5
18—20 years	26 082,3	2 857,5	14 564,9
21 years and more	12 624,8	755,2	6 601,7
Total 1955	14 101,4	1 039,9	7 490,8
» 1954	11 921,2	911,4	6 348,0
» 1953	11 546,6	928 3	6 172,2
» 1952	10 386,3	851,8	5 562,7
» 1951	9 758,5	748,0	5 199,0
» 1950	9 150,1	789,7	4 922,1

LITTERATUR

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden juli—november 1956

Foreign Books and New Foreign Series and Periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics, July—November, 1956

Publikationer utgivna av FN jämte fackorgan

Activities of FAO under the expanded technical assistance program 1954/55. Rome 1955. 99 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Agricultural mechanization. Methods of green fodder conservation. Geneva 1956. 4:o. 22 s. (Economic commission for Europe.)

Annual bulletin of electric energy statistics for Europe. Vol. 1 (1956). Geneva 1956. 4:o. (Economic commission for Europe.)

Current school enrolment statistics. No. 1 ff. Paris 1955 ff. 4:o. (UNESCO.)

Draft program of the 1960 world census of agriculture. Rome 1956. 4:o. 139 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Economic bulletin for Latin America. Publ. by the secretariat of the Economic commission for Latin America. Vol. 1 (1956) ff. Santiago. 4:o. (United nations.)

Economic commission for Europe. Annual report to the Economic and social council. 1955/56. New York 1956. 4:o.

European housing progress and policies. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Europe. 1955. Geneva 1956. 4:o.

Film and cinema statistics. A preliminary report on methodology with tables giving current statistics. Paris [1955?]. 4:o. 111 s. (UNESCO.)

Handbook of the international exchange of publications. 2. ed., ed. and rev. by G. von Busse. Paris 1956. 507 s. (UNESCO.)

International comparisons of real wages. A study of methods. Geneva 1956. 89 s. (International labour office. Studies and reports. N. s. No. 45.)

International statistics on libraries and book production. Preliminary report by the Statistical division of the Department of social sciences. Paris 1956. 4:o. 22 s. (United nations educational, scientific and cultural organization.)

Marketing of major edible oils (liquid) and oilseeds in the ECAFE region. Prep. by the ECAFE/FAO agriculture division, Economic commission for Asia and the Far East. New York 1956. 4:o. 47 s. (United nations publication. 1956. 2: F: 5.)

Methods employed for the determination of electric power consumption forecasts. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Europe. Geneva 1956. 4:o. 87 s.

National indices of agricultural production. Rome 1955. 4:o. 62 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Organization of electric power services in Europe. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Europe. Geneva 1956. 4:o. 114 s.

Problems of food and agricultural expansion in the Far East. Rome 1955. 78 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Proceedings of the World population conference, 1954. Rome, 31 August— 10 September 1954. Papers. Vol. 1. New York 1956. 4:o. (United nations publication. 1955. 13:8.)

Proceedings of the World population conference. Rome, 31 August—10 September 1954. Summary report. New York 1955. 4:o. 207 s. (United nations publication. 1955. 13:8.)

Production and employment in the metal trades. The problem of regularisation. Geneva 1956. 121 s. (International labour office. Studies and reports. N. s. No. 44.)

Public expenditure on education. A preliminary analytical report of the Department of social sciences, Statistical division. P. [1]—2: a—b. Paris 1955—56. 4:o. (United nations educational, scientific and cultural organization.)

Pulp and paper prospects in Latin America. P. 1: Report of the Latin American meeting of experts on the pulp and paper industry. P. 2: Working papers submitted to the meeting. New York 1955. 4:o. 465 s. (United nations publication. 1955. 2: G: 4. Food and agriculture organization.)

Quarterly bulletin of electric energy statistics for Europe. Vol. 1 (1956) ff. Geneva. 4:o. (Economic commission for Europe.)

Relationship between coal and black oils in the west European fuel market. Prep. by the Industry division, Economic commission for Europe. Geneva 1954. 4:o. 77 s.

Report of the third regional meeting on food and agricultural programs and outlook in Latin America. Buenos Aires, 1—10 September 1954. Rome 1955. 99 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Report of the third special meeting on the economic aspects of the rice industry. Bangkok, Thailand 30 September—7 October 1955. Rome 1955. 49 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Rural electrification. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Asia and the Far East. New York 1954. 4:o. 85 s. (United nations publication. 1954. 2: F: 1.)

Rural electrification. Reports prep. by the experts. Vol. 1—2. Geneva 1954, 4:o. (Technical assistance administration. Economic commission for Europe. Food and agriculture organization.)

Statistics of road traffic accidents in Europe. 1 (1954). Geneva 1956. 4:o. (Economic commission for Europe. Transport division.)

Steel and its alternatives. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Europe. Geneva 1956. 4:o. 75 s.

Officiella statistiska publikationer

Bulgarien

Planovo stopanstvo. 10 (1955) ff. Sofija. (D'ržavna planova komisija.)

Statistika. Organ na centralnoto statističesko upravlenie pri ministerskija s'vet. 2 (1955) ff. Sofija.

Canada

Trade of Canada. [Imports and exports, monthly.] 1955: Sept. ff. Ottawa. 4:o. (Dominion bureau of statistics.)

Danmark

Danmarks statistik. Erhvervsgeografisk materialesamling. Folketællingen 1950. Udg. af Det statistiske departement. Khvn 1956. 207 s. (Statistiske meddelelser. R. 4. Bd 162: 2.)

Ecuador

Comercio exterior ecuatoriano. 1955 ff. [Quito.] 4:o. (Banco central del Ecuador.)

Etiopien

Quarterly bulletin. Publ. by the Ministry of commerce and industry. Vol. 4 (1955) ff. Addis Ababa. 4:o.

Finland

Befolkningsstatistik. 1950 års allmänna folkräkning. D. 1—4. Hki 1955—56. 4:o. (Finlands officiella statistik.)

Irak

Quarterly bulletin of statistics. 1955 ff. Baghdad. 4:o. (Principal bureau of statistics.)

Iran

Statistique commerciale et renseignements mensuels douaniers. 1955 ff. Téhéran. 4:o. (Administration générale des douanes.)

Italien

Documenti. Berichte über das Leben in Italien. Jahrg. 4 (1956) ff. Rom. (Dokumentationsstelle des Ministerpräsidiums.)

Kina (Formosa)

Statistical abstract of the republic of China. 1955—56. [Taipei] u. å. (Directorate-General of budgets, accounts and statistics.)

Mexico

Boletín de técnicas y aplicaciones del muestreo. Núm. 3 ff. México 1955 ff. (Dirección general de estadistica. Departamento de muestreo.)

Norge

Bosettningskart over Norge. 1: 400 000. Utg. av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av folketellingen 1. 12. 1950 og Norges geografiske oppmålings kart. Bl. 1—15. Oslo [1955—56?]. Atlasfol.

Polen

Gospodarka planowa. Organ Państwowej komisji planowania gospodarczego. 11 (1956) ff. Warszawa. 4:o.

Sovjetunionen

Narodnoe chozjajstvo SSSR. Statističeskij sbornik. Moskva 1956. 262 s. (Central'noe statističeskoe upravlenie pri sovete ministrov SSSR.)

Sovetskaja torgovlja. Ežemesjačnyj žurnal Ministerstva torgovli SSSR. 1956 ff. Moskva. 4:o.

Storbritannien

National income statistics. Sources and methods. London 1956. 387 s. (Central statistical office. Studies in official statistics. 3.)

Thailand

Bulletin of statistics. Vol. 3 (1954) ff. [Bangkok.] 4:o. (The National economic council.)

Tyskland (Demokr. republ.)

Statistisches Jahrbuch der Deutschen Demokratischen Republik. Hrsg. von der Staatlichen Zentralverwaltung für Statistik. Jahrg. 1 (1955). Berlin 1956.

Tyskland (Förbundsrepubl.)

Der Bestand an Kraftfahrzeugen und Kraftfahrzeuganhängern und seine Veränderungen im Gebiet der Bundesrepublik Deutschland und in Berlin (West). Hrsg.: Kraftfahrtbundesamt. 1955. Bielefeld u. å. 4:o.

Statistisches Handbuch der Bank deutscher Länder 1948—1954. Frankfurt am Main u. å. 4:o. 306 s.

Övriga publikationer

Acta sociologica. Vol. 1 (1955—56) ff. Khvn.

Agricultural policies in Europe and North America. First report of the Ministerial committee for agriculture and food, May 1956. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 371 s.

Les Algériens en France. Etude démographique et sociale. Paris 1955. 166 s. (Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier. No 24.)

Autti, A., & Sipponen, K., Samkatalog över utländska juridiska tidskrifter och seriepublikationer i Finlands vetenskapliga bibliotek. Hki 1956. 215 s.

Barker, G. R., Some problems of incentives and labour productivity in Soviet industry. A contribution to the study of the planning of labour in the U. S. S. R. Oxford u. å. 129 s. (Monographs on the Soviet economic system. No. 1.)

Beretning om nordisk økonomisk samarbejde. Fremsendt af den danske, norske og svenske regering til Nordisk råds 4. session januar—februar 1956. Khvn 1956. 190 s. (Det nordiske økonomiske samarbejdsudvalg.)

Bibliography on productivity. Prep. by the National centre of the French association for the increase of productivity and the European productivity agency. Paris 1956. 249 s. (Organisation for European economic co-operation.)

Blanke, W., Die Seefischerei Nordwest-Europas. Struktur und Probleme. Hrsg. von der Forschungsstelle für Fischereiwirtschaft im Bremer Ausschuss für Wirtschaftsforschung. Hamburg 1956. 624 s.

Chambers's world gazetteer and geographical dictionary. Ed. by T. C. Collocott and J. O. Thorne. Edinburgh & London 1954. 792 s.

Confederazione generale dell'industria italiana. Annuario. 1956. Roma 1956.

Le Démographe. Bulletin of the International union for the scientific study of population. 1955 ff. Wash. 4:o.

Demographic trends in Western Europe 1951—1971. A report by the Manpower committee. Paris 1956. 155 s. (Organisation for European economic co-operation.)

Development of seed production and the seed trade in Europe. Paris 1955. 138 s. (Organisation for European economic co-operation.)

Dovring, F., Land and labor in Europe 1900—1950. A comparative survey of recent agrarian history. The Hague 1956. 480 s. (Studies in social life. 4.)

The Economist guide to weights & measures. Compiled by the Statistical department of the Economist. London u. å. 83 s.

Ekonomist. Organe de l'Union des associations d'économistes de Yougoslavie. 8 (1955) ff. Beograd.

Ekonomista. Organ komitetu nauk ekonomicznych Polskiej akademii nauk i Polskiego towarzystwa ekonomicznego. 1955 ff. Warszawa.

The electricity supply industry in Europe. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 132 s. (Trends in economic sectors.)

Elfvengren, E., Finlands arbetskraft. Struktur och utvecklingstendenser. Hki 1955. 244 s. (Ekonomiska utredningsbyrån. Ser. A: 2.)

The engineering industries in Europe. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 207 s. (Trends in economic sectors.)

Europe's growing needs of energy, how can they be met? A report prep. by a group of experts. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 120 s.

Finney, D. J., Experimental design and its statistical basis. Chicago 1955. 168 s. (The scientist's library. Biology and medicine.)

Gleitze, B., Ostdeutsche Wirtschaft. Industrielle Standorte und volkswirtschaftliche Kapazitäten des ungeteilten Deutschland. Berlin 1956. 239 s. (Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung.)

The hides and skins industry in Europe. A study on raw hides and skins, the tanning industry and the footwear industry prep. by the Hides and skins committee in December 1955. Paris 1956. 141 s. (Trends in economic sectors. Organisation for European economic co-operation.)

Improving the quality of statistical surveys. Papers contributed as a memorial to Samuel Weiss. Wash. 1956. 95 s.

International statistics of large towns. Ser. A: Population. No. 1. The Hague 1954. 4:o. (International statistical institute.)

The iron and steel industry in Europe. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 120 s. (Trends in economic sectors.)

Jeanneney, J. M., Forces et faiblesses de l'économie française 1945—1956. Paris 1956. 339 s.

Kurki-Suonio, E., Über die Bedeutung der Presbytokie in Finnland in quantitativer und qualitativer Hinsicht. Hämeenlinna 1956. 215 s. Akad. avh. Hfors. Även utg. som: Annales chirurgiae et gynaecologiae Fenniae. Vol. 45: suppl. 4.

Liberalisation of Europe's dollar trade. Paris 1956. 135 s. (Organisation for European economic co-operation.)

Lipman, V. D., Social history of the Jews in England 1850—1950. London 1954. 200 s.

The main products of the overseas territories. Cocoa. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 164 s.

Neyman, J., Lectures and conferences on mathematical statistics and probability. 2. ed., rev. and enl. Wash. 1952. 274 s. (U. S. department of agriculture. Graduate school.)

Nippon. A charted survey of Japan 1955. Tokyo [1955]. 368 s. (Tsuneta Yano memorial society.)

Notiziario economico-finanziario siciliano. 1955. Palermo 1956. 4:o. (Banco di Sicilia.)

Oxford regional economic atlas. The U. S. S. R. and Eastern Europe. Prep. by the Economist intelligence unit and the cartographic department of the Clarendon press. London 1956. 4:o. 134 s.

The Penguin atlas of the world. Ed. by J. S. Keates. Harmondsworth 1956. 76 s., 80 kartbl.

Postzeitungsliste für die Deutsche Demokratische Republik und für den demokratischen Sektor von Gross-Berlin. 1956: 1—2. Berlin u. å. 4:o.

Productivity measurement review. Publ. by the Productivity measurement advisory service of the European productivity agency. 1955 ff. Paris.

Przegląd statystyczny. Organ sekcji statystyki Polskiego towarzystwa ekonomicznego. 1954 ff. Warszawa.

R. E. M. P. bulletin. Vol. 3 (1955) ff. The Hague. (Research group for European migration problems.)

Revista de la bolsa de comercio. Año 58 (1956) ff. Montevideo. 4:o. (Cámara nacional de comercio.)

Reynolds, L. G., and Taft, C. H., The evolution of wage structure. New Haven 1956. 398 s. (Yale studies in economics. 6.)

Snedecor, G. W., Statistical methods. Applied to experiments in agriculture and biology. 5. ed. [rev.]. Ames, Iowa 1956. 534 s.

Social mobility in Britain. Ed. by D. V. Glass. London 1954. 412 s. (International library of sociology and social reconstruction.)

The textile industry in Europe. Paris 1956. 143 s. (Trends in economic sectors. Organisation for European economic co-operation.)

Tourism in Europe. Paris 1956. 99 s. (Trends in economic sectors. Organisation for European economic co-operation.)

Wolfenden, H. H., Population statistics and their compilation. Rev. ed. with an appendix on Some theory in the sampling of human populations by W. E. Deming. Chicago 1954. 258 s.

Bokanmälningar

Book Reviews

Hyrenius, Hannes, & Zackrisson, Uno, Undersökningar rörande barn i ofullständiga familjer. 1. Utom äktenskap födda barn i Göteborg 1928—1954. Sthlm 1955. 58 s. (Statistiska institutionen, Göteborgs universitet. Skriftserie. 2.) Även utg. som: Göteborgs universitets årsskrift. Vol. 61 (1955): 7. Med eng. resumé. Kr 8: —.

Vid Göteborgs universitets statistiska institution har igångsatts en serie socialstatistiska studier rörande de problem, som är förknippade med barn i »ofullständiga familjer». Undersökningarna baserar sig på förhållandena i Göteborg, delvis genom ett representativt urval och delvis genom totalundersökningar. Resultaten har sålunda begränsad räckvidd men avser att lämna en grundläggande information om de olika barnkategoriernas fördelning i skilda avseenden ävensom vissa allmänna resultat rörande den nuvarande barnavårdens funktionerande.

Den här föreliggande första redogörelsen behandlar vissa grundläggande data rörande utomäktenskapliga barn födda i Göteborg under tiden 1928—1954. Särskilda redogörelser planeras senare rörande fader- eller/och moderlösa äktenskapliga barn samt skilsmässobarn.

En inledande översikt lämnas rörande den utomäktenskapliga fruktsamheten i Göteborg jämförd med övriga Sverige. Man finner därvid, att det utomäktenskapliga allmänna födelsetalet (per 1000 av folkmängden), liksom procenten födda utom äktenskap i stort sett ligger på samma nivå och uppvisar likartade temporära förändringar. Använder man däremot vid jämförelsen ett speciellt fruktsamhetsmått (antalet utom äktenskap födda per 1000 icke gifta kvinnor i åldrar 20—40 år) ger sig en klar skillnad till känna utvisande att den göteborgska utomäktenskapliga fruktsamheten genomgående ligger ungefär 1/5 lägre än *riksgenomsnittet*.

Materialet till undersökningen utgöres av *data ur kyrkoböckerna samt uppgifter i barnavårdsnämndens handlingar*. Redovisningen omfattar för de under åren 1928—29 födda utomäktenskapliga barnen samtliga barn samt för de under åren 1930—54 födda ett stickprov bestående av ungefär 1/10 av totalantalet. De båda förstnämnda årgångarna består av 1 242 barn, och stickprovet omfattar 1 196 barn.

Den därpå följande analysen tar först sikte på att genom angivande av en del demografiska data för föräldrarna teckna en bild i stora drag av den sociala miljö, som kan anses utgöra utgångsläget för de utomäktenskapliga barnen. Kombinationer göres sålunda med föräldrarnas civilstånd, ålder och yrke samt antalet tidigare barn. Härvid är barnen efter födelseåret indelade i sex grupper, den första gruppen bestående av årgångarna 1928—29 och de följande årgångarna omfattande 5-årsgrupper fram t. o. m. årgång 1954.

Bland resultaten i detta sammanhang kan nämnas, att för 93,4 % av barnen modern var ogift, för 1,8 % änka, för 3,8 % frånskild, för 0,8 % hemskild och slutligen för 0,2 % gift. Medianåldern för mödrarna höll sig tämligen konstant omkring 23 år för resp. årsgrupper. En fjärdedel av de utomäktenskapliga barnaföderskorna var under 20 år, medan övre kvartilen stannade vid 27 à 28 år. Medianåldern för fäderna var omkring 27 år. I fråga om antalet tidigare barn visade sig, att ungefär 10 % av de ogifta utomäktenskapliga barnaföderskorna under resp. födelseperioder haft 1 eller flera tidigare barn. Av sina sammanställningar rörande föräldrarnas yrke och socialklass anser sig författarna kunna draga den slutsatsen, dels att en mycket ringa andel hör hemma inom de högre socialklas-

serna, dels att förskjutningarna av den sociala strukturen hos den stora huvudparten varit av rätt begränsad omfattning under den föreliggande observationsperioden.

Framställningen går därefter över till de centrala delar av undersökningsresultaten, som rör de ur barnavårdsmännens anteckningar hämtade uppgifterna. Problemet att undersöka hur barnen successivt får sin juridiska och sociala status förändrad blir i viss mån liktydigt med en undersökning av barnavårdsmannaförordnandets varaktighet och olika upplösningsformer. Man har på så sätt kommit fram till en avgränsning av sådana fall, där barnavårdsmannaförordnandet upplösts på grund av 1) barnets död, 2) legitimering, 3) adoption av styvfader, 4) adoption av annan person samt 5) avflyttning.

På grundval av dessa avgränsningar har sedermera utarbetats talserier, vilka från olika synpunkter belyser legitimering, adoption m. m. I fråga om legitimering visar sig, att legitimeringsfrekvensen före 5 års ålder legat på nivån 42—45 % i början (1928—29) och slutet (1945—49) av observationsperioden. För födelseperioden 1935—39 låg den något högre, vid 50 %, men under närmast påföljande femårsperiod i gengäld något lägre än »normalt» eller vid 37 %.

Då det sålunda visat sig att de kumulerade legitimeringsfrekvenserna under de 5 första levnadsåren icke undergått några större förändringar i tiden, har det ansetts berättigat att för beräkning av legitimeringsfrekvenstal och legitimeringssannolikheter etc. i *ettårsklasser* sammanslå hela det frambragta materialet till en grupp. En legitimeringstabell utvisande resultaten av dessa beräkningar har konstruerats. Dess räckvidd begränsas av att den i detta sammanhang endast gäller under antagandet att dödlighet och adoption kan negligeras.

Legitimeringstabellen ger vid handen, att legitimeringen i huvudsak äger rum under barnens första och andra levnadsår. Under första levnadsåret legitimeras ungefär 2/10 av barnen och under andra levnadsåret drygt 1/10. Ytterligare 1/10 legitimeras under tredje och fjärde året, så att vid 4 års ålder 40 % av barnen legitimerats genom att modern gift sig med barnafadern. Sammanlagt når den kumulerade legitimeringsfrekvensen vid 16-års-åldern upp till 49 %.

Efter liknande metoder har man behandlat fallen av adoption och erhållande av styvfader, varvid de olika förändringarna i barnens status behandlats fristående från varandra. Beräkningarna har sedermera utvidgats till ett studium av den *samtidiga förekomsten* av dödlighet, legitimering, adoption och erhållande av styvfader. Man har därvid kommit fram till resultatet, att inom en ursprunglig kull utomäktenskapliga barn fram till 16 års ålder har 1) 5 % avlidit, 2) 41 % legitimerats, 3) 10 % adopterats före ev. erhållande av styvfader, 4) 29 % erhållit styvfader och 5) 15 % förblivit utomäktenskapliga (modern icke gift efter barnets födelse).

En annan fråga, som också tagits upp till behandling, är barnens omplacering, och slutligen har en summarisk bearbetning ägt rum av sådana anteckningar av barnavårdsmännen i journaler och handlingar, som rör barnens hälsotillstånd, skolgång och omhändertagande för skyddsuppfostran och samhällsvård m. m.

*

Det är utan tvekan ett mycket lovvärt initiativ att söka, såsom här skett, kartlägga de allmänna levnadsbetingelserna för de utomäktenskapliga barnen och huru dessa barn successivt får sin juridiska och sociala status förändrad. Man kan hålla med om att våra kunskaper härvidlag är otillfredsställande, även om i skiftande sammanhang de »ofullständiga» familjerna och deras förhållanden varit föremål för utredningar, oftast dock i form av en detaljfråga ingående i ett större komplex av frågor. I dagens debatt om olika stödformer åt barnfamiljerna utgör en befolkningsstatistisk studie av de »ofullständiga» familjerna, som intar en särställning bland barnfamiljerna, ett välbehövligt bidrag.

Största intresset tilldrar sig det avsnitt av undersökningarna, som ger de kvantitativa måtten på hur en ursprunglig kull av utomäktenskapliga barn efter hand glider in i annan social och ekonomisk miljö i och med att barnen legitimeras, adopteras eller får sin position ändrad genom att modern gifter sig med annan person är barnafadern (styvfadersfrekvens). De härom sammanställda uppgifterna bör kunna komma till nytta i skilda sammanhang.

Därmed är icke sagt att icke också andra delar av undersökningen, t. ex. de som karakteriserar föräldrarnas demografiska förhållanden, skulle vara förtjänta av uppmärksamhet. Bristen på tillgängliga uppgifter är dock här icke så framträdande som i andra avseenden. I detta sammanhang må i förbigående anmärkas, att det av författarna konstruerade schemat för att belysa föräldrarnas yrkestillhörighet illustrerar de välkända svårigheterna att vid undersökningar av denna art åstadkomma en systematisk indelning, som på en gång anpassar sig efter materialets natur och syftet med undersökningen, och samtidigt ger den erforderliga anknytningen till gängse indelningar efter yrke och social status, utan vilken frekvensmätningarna icke kan göras med någon större grad av säkerhet. Omständigheterna härvidlag har framtvingat, att endast vaga slutsatser kunnat dragas ur dessa sammanställningar.

Såsom författarna betonar, har resultaten endast begränsad räckvidd, med hänsyn bl. a. till att undersökningsområdet omfattar endast Göteborgs stad. Den betydelse för individ och samhälle, de frågor och problemställningar har som undersökningen behandlar, gör det likväl angeläget att en riksomfattande undersökning i detta avseende kommer till stånd.

Ivar Uhnbom

Program for a census of transportation. A series of transportation surveys. A report submitted to the Secretary of Commerce. Wash. 1956. 41 s. (U. S. Department of Commerce.)

Transportstatistiken företer i Förenta staterna liksom i Sverige svåra brister beroende på att, i den mån statistiska sammanställningar över huvud taget utarbetas, de huvudsakligen är avsedda att fylla behovet av intern statistisk information inom de olika transportgrenarna. Detta har resulterat dels i att de statistiska uppgifterna från de olika transportgrenarna ej alltid är jämförbara, dels i att sådan statistik, som skulle kunna belysa transportväsendet som näringsgren och dess ställning i förhållande till andra grenar av det ekonomiska livet, i stor utsträckning saknas.

Sedan transportavdelningen inom Bureau of the Census under åren 1951—1955 utfört ett flertal provundersökningar, har handelsdepartementet i Washington i samråd med byrån utarbetat en plan för hur luckorna i transportstatistiken skall fyllas genom en serie undersökningar.

Det framhålles i den avgivna rapporten, att betydelsen av en adekvat transportstatistik visas av det faktum, att transportkostnaderna sannolikt utgör den till storleken tredje av produktionens utgiftsposter, överträffad endast av kostnaderna för arbetskraft och för råmaterial. Säkra statistiska uppgifter om strömmarna av råvaror och färdiga produkter samt om olika tillgängliga transportmetoder kan göra det möjligt för näringslivet att på ett förbättrat sätt lösa många viktiga produktions- och distributionsproblem. För statens del gäller, att korrekt och tillräcklig transportstatistik är nödvändig såväl för att ge vederbörande myndigheter möjlighet att fullfölja sin reglerande och främjande verksamhet som för planläggningen av det totala försvaret.

Enligt det framlagda programmet skall Bureau of the Census under år 1958 utföra fem stora, nedan närmare angivna undersökningar, varjämte byrån skall fortsätta sitt experimentarbete och sina provundersökningar för utvecklandet av metoder och teknik inom det transportstatistiska området.

1. *Distribution av förnödenheter genom land-, luft- och vattentransport.* Undersökningen skall omfatta industriföretag — fördelade på 20 representativa grupper — samt företag, som fungerar som försäljningsorganisation för jordbruket. Primäruppgifterna skall erhållas hos avsändarna genom mikrofilmning av systematiskt utvalda stickprov av fakturor eller fraktbandlingar. Avsikten är att man för olika grupper av avsändare och för olika varuslag skall få veta bl. a.:

vilket slag av transportmedel, som använts;

huruvida sändningen gått till detaljhandel, grosshandel, industriföretag, staten etc.;

hur de viktigare försäljningsområdena får sin tillförsel från de olika produktionsområdena;

den interregionala handelns omfattning;

i vilken utsträckning avsändarna använder egna transportmedel.

2. *Land-, luft- och vattentransport av passagerare.* Primäruppgifterna skall erhållas genom bearbetning av särskilt förda dagböcker i stickprov av hushåll. Undersökningen skall visa icke blott det använda transportmedlet och varje resas längd utan även huvudändamålet med resan och passagerarens inkomst eller yrke m. m.

3. *Lastbilarna och deras utnyttjande.* Primäruppgifterna skall erhållas i första hand ur ett frågeformulär, som per post skall sändas till ett antal genom stickprov uttagna lastbilägare. Ytterligare upplysningar kommer att inhämtas vid personliga besök hos en mindre del av de i stickprovet ingående bilägarna. Statistiken skall ge dels vissa uppgifter om själva fordonen såsom antal, karosserityp, lastkapacitet, ålder, dels uppgifter om den med bilarna bedrivna verksamheten, bl. a. näringsgren för ägarföretaget, användningssätt — särskilt huruvida bilen användes för egna transporter eller i yrkesmässig trafik — transporterade kvantiteter och transportlängderna för olika varuslag.

4. *Bussarna och deras utnyttjande.* I den mån uppgifter icke redan finnes tillgängliga skall de införskaffas på samma sätt som uppgifterna om lastbilarna. Denna undersökning får en något vidare syftning än de föregående. Den skall nämligen utom sådana uppgifter som antalet bussar, deras transportkapacitet och användning, körd väglängd, antalet befordrade passagerare o. d. även ge en översikt av hela branschen — antalet företag och de typer av trafik de bedriver, deras inkomster och de utbetalda lönerna m. m.

5. *Godstransport med flyg.* Genom mikrofilmning hos flygbolagen av systematiskt utvalda stickprov av flygfraktsedlar skall man söka klarlägga bl. a. varuslag, kvantitet, transportväg och transportlängd för det med flyg transporterade godset. Man vill också taga reda på hur stor andel av denna godstrafik, som ombesörjes av olika typer av flygföretag, samt vilka inkomster företagen erhåller av denna trafik.

Att Bureau of the Census föreslås att utföra dessa undersökningar oaktat transportstatistiska uppgifter i betydande utsträckning redan insamlas och till en del även publiceras av olika statsorgan, har motiverats på följande sätt. Syftet med den av dessa organ utarbetade statistiken är att tillgodose deras eget behov av sådan information, som erfordras för att deras administrativa verksamhet skall kunna bedrivas på rätt sätt, även om i viss utsträckning denna statistik därjämte begagnas av andra statliga organ och av allmänheten. Bureau of the Census däremot har som sin huvuduppgift just att införskaffa statistiska uppgifter av mera allmän betydelse. Den har dessutom tillgång till utbildad personal och disponerar en över hela Förenta staterna spridd fältorganisation för stickprovsundersökningar.

Slutligen må nämnas, att kostnaderna för genomförandet av de angivna undersökningarna har beräknats till sammanlagt 1,2 miljoner dollar, varav emellertid 50 000 dollar är avsedda för fortsatt experimentverksamhet på transportstatistikens område.

Sven Rengby

STATISTISK TIDSKRIFT

2 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 2 FEBRUARI 1957

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 88
Sparbanksstatistik kvartalsvis 93
Centrala bilregistret:
Fordon fördelade efter fordonsslag 88, 94
Traktorer 96
Bilar fördelade efter drivmedel 97
Förändringar i beståndet av motorfordon 98
Kommunalskatterna år 1957 98
Vägtrafikolyckor:
Månadsuppgifter 99
Års- och kvartalsuppgifter 89, 102
Brott som kommit till polisens kännedom 90, 104
Konkurser och protesterade växlar 106
Beställningstrafiken med lastbil 91, 108
Preliminär försäkringsstatistik för november och december 111

CONTENTS

TABLES

Commentary 88
Local savings banks statistics, quarterly 93
Registered motor vehicles 88, 94
Local taxes in 1957 98
Road accidents:
Monthly data 99
Annual and quarterly data 89, 102
Offences known to the police 90, 104
Bankruptcies and protested bills 106
For-hire lorry transport 91, 108
Preliminary insurance statistics 111

Kommentar

Commentary

Motorfordonsbeståndet. Vid slutet av andra kvartalet 1956 omfattade motorfordonsbeståndet 804 672 bilar, varav 687 235 var personbilar, 109 047 lastbilar och 8 390 bussar samt 282 676 motorcyklar, 138 804 traktorer och 26 195 släpfordon. Under andra kvartalet 1956 har antalet personbilar ökats med 40 789 mot 35 699 under samma kvartal år 1955. Motsvarande tal var för lastbilar 1 547 mot 1 462, motorcyklar 6 046 mot 6 609 och traktorer 3 426 mot 4 814.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade motorfordon, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan.

De definitiva avregistreringarna visar ökning för personbilar, motorcyklar och traktorer men oförändrad siffra för lastbilar vid jämförelse med andra kvartalet 1955. Nyregistreringarna har för personbilar varit flera men för lastbilar, mo-

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

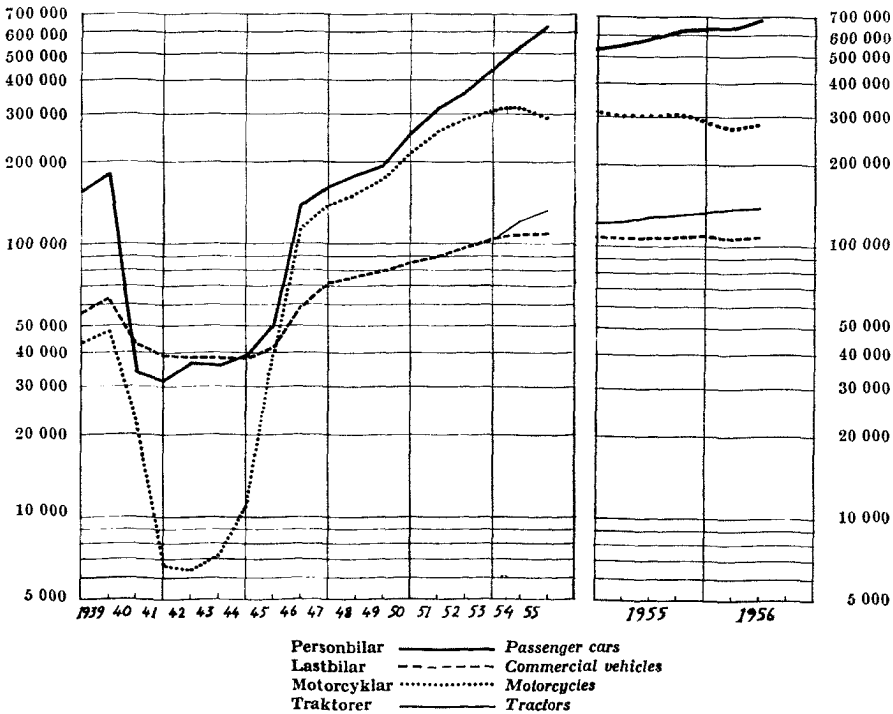

torcyklar och traktorer färre vid samma jämförelse. Sålunda har avregistrerats 3 203 personbilar mot 2 309, 2 983 motorcyklar mot 2 029 och 296 traktorer mot 166, men 909 lastbilar mot 877. Nyregistrerats har 41 046 personbilar mot 37 839, men 2 978 lastbilar mot 3 457, 5 632 motorcyklar mot 7 781 och 3 470 traktorer mot 5 017.

Vägtrafikolyckor. I tabellen, innehållande års- och kvartalsuppgifter (s. 102), har de definitiva årsuppgifterna för år 1955 kunnat meddelas. Enligt de definitiva siffrorna utgör ökningen från år 1954 av hela antalet vägtrafikolyckor som föranlett polisundersökning 13,0 %.

Från år 1955 till år 1956 uppgår ökningen enligt de preliminära siffrorna för båda åren till 7 %. På grund av de preliminära uppgifternas ofullständighet ger en jämförelse med den definitiva siffran för år 1955 ett något lägre procenttal. Rörande den preliminära redovisningens fullständighetsgrad är vissa siffror meddelade bl. a. i häfte 11/1956 (s. 618).

Vid ett bedömande av utvecklingen år 1956 måste tagas i betraktande det inflytande på olycksfrekvensen under fjärde kvartalet 1956, som kan ha utövats av den genom kungörelse den 14/11 1956 (nr 537) genomförda regleringen av omsättningen och användningen av flytande bränsle. Enligt denna kungörelse, som omedelbart trädde i kraft, får som bekant med vissa undantag motorbränsle icke utan körlicens användas för drift av motordrivet fordon å sön- eller helgdag, under tiden klockan 18—24 å dag före sön- eller helgdag och under tiden klockan 0—5 å dag efter sön- eller helgdag; jfr angående detta s. k. söndagskörförbud (S-förbud) även handels- och industrikommissionens meddelande den 14 november och 14 december 1956 (T 1 resp. T 3).

Antalet vägtrafikolyckor under fjärde kvartalet 1956 (12 889) visar enligt de preliminära siffrorna minskning med 7,5 % i jämförelse med samma kvartal år 1955 (13 928). Tendensen i siffrorna för de två sista kvartalen under de senare åren skulle närmast givit anledning förvänta en fortsatt ökning av vägtrafikolyckorna under fjärde kvartalet 1956 i jämförelse med såväl tredje kvartalet s. å., då antalet olyckor enligt den preliminära siffran var 13 173, som ock med siffran för fjärde kvartalet 1955. Minskningen torde få sättas i samband med den nyssberörda regleringsåtgärden. En uppdelning på veckodagar av vägtrafikolyckorna under fjärde kvartalet 1955 och 1956 med ledning av de s. k. veckorapporterna (opublicerade), vilka anger antalet olyckor för varje dag, visar också, att minskningen under fjärde kvartalet 1956 är förhållandevis starkare under lördagar, söndagar och måndagar (16,8 %) än under övriga veckodagar (3,3 %).

Det torde icke vara görligt att på det föreliggande materialet med någon absolut säkerhet beräkna, huru stor del av minskningen under fjärde kvartalet år 1956 i antalet vägtrafikolyckor, som är föranledd av det under november s. å. införda S-förbudet. Enligt en beräkning, grundad på de förutnämnda veckorapporterna för fjärde kvartalen 1955 och 1956 skulle emellertid denna minskning — under antagande att den procentuella antalsfördelningen av vägtrafikolyckorna på å den ena sidan lördagar, söndagar resp. måndagar samt å den andra, samtliga övriga veckodagar tillsammantagna, båda kvartalen varit densamma — motsvara 6—9 % av det eljest förväntade antalet olyckor under fjärde kvartalet 1956. Ett delvis annat beräkningssätt, varvid beräkningen, såvitt angår lördagar och måndagar, grundats på olycksfrekvensen hösten 1955 under tiden klockan 18—24 å lördagar samt före klockan 5 å måndagar, ger i huvudsak samma resultat. Omräknat på det preliminära antalet vägtrafikolyckor under hela år 1956 skulle detta motsvara en minskning med mellan 1,7—2,4 %, d. v. s. ökningen år 1956 i jämförelse med den preliminära siffran för år 1955 skulle — enligt detta antagande — om S-förbud icke gällt motsvarat omkring 9 % i stället för nuvarande 7 %. Under den tid S-förbud gällde, synes en tendens föreli-

ga till en ökad relativ olycksfrekvens mellan klockan 12—18 på lördagarna, starkast framträdande klockan 16—18.

Ökningen under år 1956 är enligt de preliminära siffrorna efter vanligheten procentuellt större för de olyckor, som medfört endast egendomsskada (8,4 %) än för dem, som medfört personskada (4,0 %). På varje olycka av det senare slaget kommer år 1956 2,2 olyckor med endast egendomsskada.

Antalet skadade personer har enligt de preliminära siffrorna för år 1956 ökat med 5 %. Motsvarande procenttal är för bilförare och bilpassagerare 17,8, för mopedister och förare av lätt motorcykel 28,9 samt för fotgängare 2,2. I fråga om förare av tung motorcykel jämte passagerare samt cyklister noteras tvärtom en minskning av antalet skadade sådana personer, motsvarande 9,6 % resp. 18,7 %. Tendensen har sålunda under år 1956, såvitt de preliminära siffrorna utvisar, varit densamma i dessa hänseenden som under år 1955 enligt de definitiva siffrorna för sistnämnda år.

Dödsolyckorna och olyckorna med annan personskada till följd var enligt de preliminära siffrorna för hela året en procentuellt större del av hela antalet olyckor i icke-tättbebyggda (2,8 % resp. 32,9 %) än i tättbebyggda områden (0,9 % resp. 27,1 %). Antalet olyckor med endast egendomsskada som följd utgjorde i förhållande till antalet dödsolyckor och olyckor med personskada i de förra 1,8 och i de senare områdena 2,6. Skiljaktigheten kan visserligen sammanhänga med att olyckor med endast egendomsskada icke blir föremål för polisundersökning lika ofta i icke-tättbebyggda som i tättbebyggda områden. Den anmärkta skillnaden mellan icke-tättbebyggda samhällen (Ej T) och tättbebyggda (T) har en motsvarighet i fråga om antalet skadade personer, i det att de dödade och svårt skadade personerna utgör en större procentuell andel av hela antalet skadade i icke-tättbebyggda områden (6 % resp. 19,6 %) än i tättbebyggda sådana (2,9 % resp. 14,3 %), såsom framgår av följande sammanställning av de absoluta talen.

	T		Ej T	
Olyckor med	Antal	%	Antal	%
dödlig utgång	266	0,9	497	2,8
annan personskada	8 167	27,1	5 749	32,9
endast egendomsskada	21 707	72,0	11 251	64.3
Hela antalet	30 140	100,0	17 497	100.0

	T		Ej T	
Personer	Antal	%	Antal	%
dödade	277	2,9	539	6,0
svårt skadade	1 389	14,3	1 750	19,6
lindrigt skadade ..	8 015	82,8	6 646	74,4
Hela antalet	9 681	100,0	8 935	100,0

Antalet olyckor med personskada är, enligt vad kvartalssiffrorna visar, genomgående en procentuellt större andel av hela antalet olyckor under andra och tredje (35,5 % resp. 38,8 %) än under första och fjärde kvartalen 1956 (19,9 % resp. 29,1 %). Tydligast framträder denna olikhet under andra kvartalet, då blott olyckorna med personskada visar ökning, medan olyckorna med endast egendomsskada tvärtom minskat. Förhållandet är i detta avseende detsamma som under år 1955.

Brottsligheten under fjärde kvartalet 1956, sådan den kommer till uttryck i uppgifterna om antalet till polisens kännedom komna brott, visar i flera avseenden en annan bild än vid samma tid år 1955.

Antalet strafflagsbrott är ungefär oförändrat eller 59 370 mot 59 321 under fjärde kvartalet 1955. En relativt stark ökning visar endast skadegörelsebrotten (21,2 %) samt gäldenärsbrotten (15,4 %) och förfalskningsbrotten (15,1 %). Brotten enligt 20 kap. omfattande det stora flertalet strafflagsbrott — stöld, rån m. m. — har emellertid i jämförelse med fjärde kvartalet år 1955 ökat blott från 43 844 till 44 906 eller med 2,4 %. Den fortgående ökningen för de till denna brottsgrupp hörande tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) efterträddes under fjärde kvartalet 1956 av en minskning från 7 632 under samma kvartal år 1955 till 6 871, motsvarande 10 %. Frånsett brotten enligt 19 kap. (allmänfarliga brott), visar brot-

ten enligt samtliga övriga särskilt redovisade kapitel, bl. a. misshandelsbrotten (14 kap.) och otuktsbrotten (18 kap.), samt brotten tillhörande gruppen »Övriga strafflagsbrott» (8, 9, 16, 17 och 26 kap.) minskning vid jämförelse med fjärde kvartalet år 1955.

För hela år 1956 visar de preliminära siffrorna visserligen en ökning av antalet strafflagsbrott från 219 862 år 1955 till 229 648 men endast med 4,5 % mot 12,5 % år 1955. För brotten enligt 20 kap. strafflagen utgör ökningen 4,7 % mot 15 % år 1955. Av de särskilda brotten enligt 20 kap. har enligt de preliminära siffrorna inbrottsstölderna ökat med 6 % mot 16,7 % år 1955 samt motorfordonstillgreppen med blott 3,5 % mot 59,2 % år 1955; antalet motorfordonstillgrepp var enligt den preliminära siffran för år 1956 25 922. Den preliminära siffran för år 1956 visar ökning av hela antalet strafflagsbrott även vid jämförelse med den definitiva siffran för år 1955 (225 231).

Av de i strafflagen ej upptagna brotten har här medtagits endast lönnbränning och rattfylleri. Lönnbränningsbrotten var under fjärde kvartalet 1956, liksom under vart och ett av de övriga kvartalen, färre till antalet än under samma kvartal 1955. Totalt har de enligt de preliminära siffrorna minskat från 231 år 1955 till 71 år 1956. Rattfylleribrottens kvartalssiffra var 2 334 mot 2 396 för fjärde kvartalet 1955. Minskningen motsvarar 2,6 %, medan siffran för fjärde kvartalet 1955 representerar en ökning med 19,1 % i förhållande till samma kvartal år 1954. Hela antalet rattfylleribrott var år 1956 11 553 mot år 1955 9 066.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 104.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities
Violence or threats against officials
Forcible resistance
» 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
» 12. Forgery
» 13. Perjury, false charge and other false statements
Chapter 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
Murder and manslaughter
Homicide by misadventure, etc.
Infanticide
Procuring abortion
» 15. Violation of personal safety, etc.
Rape
» 18. Sexual offences
Indecent assaults on persons under 15 years of age
Other indecent assaults
Indecent exposure
Other indecent actions
» 19. Offences dangerous to the public
Arson
» 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
Housebreaking and burglary
Thefts of motorcars and motorcycles
Robbery
» 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
» 22. Embezzlement, etc.
» 23. Offences in bankruptcy
» 24. Damage, trespass on land
» 25. Offences by officials
Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)
Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery
Driving vehicles under influence of alcohol

Beställningstrafik med lastbil. I detta nummer redovisas biltrafiknämndens statistik för december 1956 över beställningstrafiken för godsbefordran med lastbil.

Sysselsättningen — räknat i använd tid per bil och månad i all trafik — plägar varje år förete säsongmässig topp under hösten. År 1956 var höstsysselsättningen hög även jämfört med föregående år. Kulmen nåddes under oktober med 199 timmar, vilket utgör 10 enheter mera än motsvarande månad 1955 och 6 enheter mera än 1955 års toppmånader augusti och september, vilka redovisade 193 timmar vardera. Under november 1956 minskade sysselsättningen till 190 timmar men låg likväl 5 enheter över november 1955. December företedde däremot den ovanligt låga siffran 153 timmar per bil — 18 enheter lägre än 1955. Härigenom kom sysselsättningen

för fjärde kvartalet som helhet trots de goda sysselsättningssiffrorna för oktober och november att bli något lägre än för motsvarande kvartal 1955, nämligen 181 timmar mot 182.

Antalet bilar hade under föregående kvartal växt med cirka 300 men höll sig under fjärde kvartalet tämligen konstant vid omkring 21 250. Medelbärigheten har däremot fortsatt att stiga: från september till årets slut från 4,82 till 4,88 ton.

Frakten vid körning efter timtaxa/timtariff, som särskilt under tredje kvartalet uppvisade en markant ökning, beroende på att en under sommaren medgiven taxehöjning successivt tagits i anspråk, fortsatte att stiga även under oktober för att sedan under november och december uppvisa en något fallande tendens. Frakten utgjorde således för september, oktober, november och december i medeltal respektive 15:02, 15:04, 14:73 och 14:87 kronor per timme.

Frakten per körd kilometer efter kilometertaxa/kombinerad tariff fortsatte att öka. Totala ökningen under året var 6 öre, från 98 öre i januari till 104 öre i december. Motsvarande ökning under 1955 var 7 öre. Däremot har frakten per tonkilometer under hela fjärde kvartalet legat under årsmedeltalet 19,5 öre och var i december 18,8 öre, eller 0,7 öre mindre än i december 1955.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	.	*Category not applicable*
Preliminär uppgift	*	*Provisional or estimated figure*

Sparbanksstatistik, kvartalsvis 1956

Local savings banks statistics, quarterly

Preliminära uppgifter för de enskilda sparbankerna *Preliminary data*

	Ställningen i 1 000 kr			
	31 mars	30 juni	30 sept.	31 dec.
Tillgångar och skulder *Assets and liabilities*	..	11 536 335	11 774 289	11 981 830
AV TILLGÅNGARNA UTGJORDE: *Certain assets:*				
Kassabehållning *Cash*	32 563	39 297	34 136	44 304
I annan sparbank innestående *Due from other savings banks*	5 229	5 413	7 672	7 398
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kreditinstitut[1] innestående *Due from the Riksbank, commercial banks etc.*	190 744	158 570	212 794	218 423
Skattkammarväxlar och andra statsskuldförbindelser *Swedish treasury bills etc.*	3 213	2 249	3 799	4 746
Obligationer *Bonds*	1 114 551	1 131 088	1 145 674	1 167 427
Lån *Loans*	9 947 879	10 077 725	10 228 266	10 370 436
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning *Advances on current account*	..	252	585	883
AV SKULDERNA UTGJORDE: *Certain liabilities:*				
Insättarnas medel *Deposits by the public*	10 918 913	10 912 373	11 056 897	11 097 417
Därav sparbanksräkning *Of which savings accounts*	..	10 689 532	10 734 814	10 696 166
fria sektorn *Other*	..	222 841	322 083	401 251
Upplåning (inr. förlagsbevis) *Borrowings (incl. debentures)*	20 616	26 038	20 132	9 466

INSÄTTARNAS MEDEL *Deposits*

	Insatta medel *Deposits made* 1 000 kr	Uttagna medel *Withdrawals* 1 000 kr
Första kvartalet *1st quarter*	1 072 571	848 417
Andra » *2nd* »	990 021	996 282
Tredje » *3rd* »	1 036 264	893 655
Fjärde » *4th* »	1 235 156	1 194 981

Anm. Insättarnas medel vid ett kvartals början överensstämmer i en del fall icke med insättarnas medel vid föregående kvartals slut. Därtill kommer att fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland tillgångarna. Insättarnas medel vid ett kvartals slut ökade med resp. minskade med insättningarna resp. uttagningarna överensstämmer därför ej fullt med insättarbehållningen vid följande kvartals slut.

[1] Postsparbanken, svenska jordbrukskreditkassan, centralkassa för jordbrukskredit, postgiro samt inländskt bankbolag.

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av *End of*	Lastbilar *Commercial vehicles*										
	Skåp- och flakbilar med en maximilast av *Flat lorries, vans etc., by capacity*								Special-bilar *Special vehicles*	Summa[1] *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *For hire*
	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över 3–4 ton	över 4–5 ton	över 5–6 ton	över 6–7 ton	över *over* 7 ton			
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1954 2 kv.	33 823	8 257	6 641	15 166	21 452	5 636	1 450	2 614	9 158	104249	19 261
3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956 1 kv.	35 523	8 168	6 364	11 802	20 434	8 641	2 038	3 614	10 875	107500	20 448
2 kv.	36 253	8 243	6 400	11 596	20 447	9 221	2 002	3 697	[2]11 148	109047	20 320
Därav County											
A Stockholms stad	4 954	1 378	1 158	1 848	1 839	531	229	97	1 340	13 380	2 588
B Stockholms län	2 569	494	287	535	932	577	98	161	558	6 212	1 020
C Uppsala »	838	180	118	236	444	230	35	134	259	2 475	478
D Södermanlands »	1 136	208	149	292	713	266	57	149	391	3 364	715
E Östergötlands »	1 995	349	297	372	935	433	115	291	490	5 278	871
F Jönköpings »	1 003	306	201	336	753	410	98	174	309	3 590	649
G Kronobergs »	508	165	99	183	470	242	70	173	219	2 131	456
H Kalmar »	877	247	173	284	649	350	112	293	291	3 276	613
I Gotlands »	289	59	42	137	203	54	8	6	71	869	144
K Blekinge »	580	135	93	194	410	169	35	114	157	1 887	315
L Kristianstads »	1 285	348	264	374	873	479	67	194	447	4 334	617
M Malmöhus »	3 557	800	555	1 007	1 813	832	169	232	871	9 841	1 296
N Hallands »	851	208	156	296	589	275	46	69	228	2 719	428
O Göteb. o. Boh. »	3 164	770	745	1 098	1 516	549	207	208	724	8 985	1 904
P Älvsborgs »	1 795	324	323	497	1 003	555	96	202	550	5 346	910
R Skaraborgs »	983	255	177	306	651	503	103	185	317	3 483	692
S Värmlands »	1 161	215	215	390	754	353	85	139	687	4 003	812
T Örebro »	1 101	252	170	385	793	298	58	232	421	3 710	649
U Västmanlands »	1 034	218	148	318	665	271	66	177	395	3 292	627
W Kopparbergs »	1 253	270	239	530	768	258	50	141	648	4 158	756
X Gävleborgs »	1 403	331	210	524	724	289	49	109	720	4 360	937
Y Västernorrl. »	1 335	243	199	389	941	465	56	68	342	4 039	925
Z Jämtlands »	791	128	102	271	343	180	18	19	174	2 026	369
AC Västerbottens »	826	184	135	314	752	353	42	83	269	2 960	724
BD Norrbottens »	965	176	145	480	914	299	33	47	270	3 329	825

[1] Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — [2] Därav tankvagnar 897.

Registered motor vehicles by type

Personbilar *Passenger cars*		Bussar *Buses*	Summa bilar *Total motor cars*	Motorcyklar[3] *Motorcycles*		Släpvagnar med en maximilast av *Wheeled trailers, by capacity*					Släpslädar *Sleigh trailers*	Vid utgången av *End of*
Hela antalet *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *Taxis*			Hela antalet *Total*	Med sidvagn *With side-car*	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över *over* 3 ton	Summa[4] *Total*		
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
480 926	10 923	8 429	593 604	314 216	6 299	10 047	1 315	1 802	8 277	21 548	1 925	1954 2 kv.
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
646 446	10 772	8 269	762 215	276 630	6 560	11 188	1 253	1 390	9 867	23 796	1 917	1956 1 kv.
687 235	10 729	8 390	804 672	282 676	6 909	11 471	1 272	1 361	10076	24 278	1 917	2 kv.
												Därav *County*
69 114	1 502	799	83 293	15 503	1 013	474	48	50	376	948	—	A
36 132	497	547	42 891	11 197	505	432	48	34	242	762	1	B
16 826	209	210	19 511	6 888	276	314	18	48	278	659	6	C
23 692	275	259	27 315	7 938	317	264	25	45	330	665	—	D
36 253	395	369	41 900	14 249	388	442	47	49	571	1 110	2	E
29 662	406	364	33 616	13 348	207	535	44	50	344	974	—	F
15 840	328	114	18 085	6 409	80	295	22	25	201	545	3	G
23 328	361	220	26 824	9 411	143	395	26	41	301	766	—	H
5 377	72	70	6 316	3 490	76	135	14	16	33	198	—	I
11 779	120	135	13 801	4 879	96	250	8	12	185	458	—	K
27 081	325	176	31 591	10 498	155	604	17	22	527	1 178	—	L
60 191	542	462	70 494	19 827	592	950	69	86	798	1 917	—	M
15 949	181	177	18 845	8 105	134	257	17	39	208	523	—	N
43 443	898	551	52 979	22 200	609	601	60	60	384	1 108	—	O
35 675	507	390	41 411	16 895	313	427	67	76	402	978	—	P
27 161	379	239	30 883	11 781	197	543	23	36	446	1 057	3	R
28 210	557	367	32 580	12 660	226	475	96	134	408	1 116	16	S
27 976	306	277	31 963	11 508	338	508	39	38	364	952	1	T
23 293	214	303	26 888	7 716	261	341	27	27	460	858	52	U
29 434	449	328	33 920	14 660	260	511	48	62	629	1 257	105	W
26 668	501	423	31 451	13 577	248	695	92	49	692	1 538	205	X
23 579	527	499	28 117	12 602	183	511	100	98	525	1 237	225	Y
12 050	311	258	14 334	6 325	97	300	65	67	252	686	256	Z
20 418	474	434	23 812	11 487	97	739	131	120	648	1 642	447	AC
18 104	393	419	21 852	9 523	98	473	121	77	472	1 146	595	BD

[3] Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. — [4] Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer
Registered tractors

Vid utgången av *End of*	Hjultraktorer *Tractors wheeled*	Bandtraktorer *Caterpillars*	Summa *Total*	Fördelning efter drivmedel *Fuel type*					
				Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja *Gas oil*	Fotogen *Kerosene*	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Ej angivet *Unknown*
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1954 2 kv.	110 624	1 336	111 960	13 627	22 759	74 918	22	1	633
3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956 1 kv.	133 968	1 410	135 378	20 777	32 510	81 434	24	3	630
2 kv.	137 389	1 415	138 804	21 778	34 490	81 882	24	3	627
Därav *County*									
A Stockholms stad	531	56	587	225	242	119	—	—	1
B Stockholms län	5 602	24	5 626	582	1 477	3 522	1	—	44
C Uppsala »	6 226	15	6 241	328	2 015	3 860	2	—	36
D Södermanlands »	6 468	13	6 481	611	1 871	3 974	—	—	25
E Östergötlands »	9 377	47	9 424	861	2 805	5 712	2	—	44
F Jönköpings »	4 050	13	4 063	1 074	927	2 045	—	—	17
G Kronobergs »	2 418	20	2 438	472	709	1 246	—	—	11
H Kalmar »	6 580	17	6 597	617	1 669	4 293	—	—	18
I Gotlands »	3 584	7	3 591	195	855	2 506	—	—	35
K Blekinge »	1 909	4	1 913	214	511	1 169	—	—	19
L Kristianstads »	9 794	34	9 828	1 608	2 256	5 933	1	—	30
M Malmöhus »	14 763	71	14 834	2 388	3 212	9 123	5	1	105
N Hallands »	5 094	15	5 109	692	948	3 422	1	—	46
O Göteb. o. Bohus »	3 404	20	3 424	877	643	1 895	2	—	7
P Älvsborgs »	6 468	25	6 493	1 685	1 198	3 590	—	—	20
R Skaraborgs »	11 506	20	11 526	1 868	2 770	6 874	—	1	13
S Värmlands »	5 765	97	5 862	1 048	1 128	3 653	1	—	32
T Örebro »	6 051	64	6 115	777	1 312	3 994	2	—	30
U Västmanlands »	6 687	74	6 761	446	1 913	4 366	2	1	33
W Kopparbergs »	4 747	128	4 875	1 607	960	2 294	2	—	12
X Gävleborgs »	4 248	72	4 320	944	1 291	2 069	1	—	15
Y Västernorrlands »	3 201	145	3 346	832	862	1 643	2	—	7
Z Jämtlands »	2 067	117	2 184	483	711	982	—	—	8
AC Västerbottens »	4 350	179	4 529	1 009	1 339	2 172	—	—	9
BD Norrbottens »	2 499	138	2 637	335	866	1 426	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av *End of*	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*				Lastbilar *Commercial vehicles*			
	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin- och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 355	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1954 2 kv.	480 391	416	107	12	2 563	5 659	1	206	82 351	21 713	35	150
3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	72	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956 1 kv.	644 982	1 393	62	9	2 116	5 988	1	164	82 000	25 370	22	108
2 kv.	685 655	1 513	58	9	2 107	6 118	1	164	82 973	25 956	21	97
Därav: *County*												
A	68 945	166	1	2	22	628	—	149	12 129	1 213	—	38
B	36 051	78	3	—	87	460	—	—	4 984	1 223	1	4
C	16 793	33	—	—	54	156	—	—	1 768	706	—	1
D	23 664	28	—	—	88	171	—	—	2 563	796	—	5
E	36 212	41	—	—	134	235	—	—	4 016	1 261	—	1
F	29 597	57	8	—	124	240	—	—	2 455	1 132	2	1
G	15 804	34	1	1	44	70	—	—	1 390	739	1	1
H	23 298	30	—	—	104	116	—	—	2 301	975	—	—
I	5 375	2	—	—	38	32	—	—	704	165	—	—
K	11 767	10	2	—	24	111	—	—	1 442	443	—	2
L	27 052	28	—	1	61	115	—	—	3 427	906	—	1
M	60 129	48	14	—	125	337	—	—	8 560	1 273	7	1
N	15 912	35	2	—	62	115	—	—	2 149	569	—	1
O	43 240	196	6	1	70	466	—	15	7 693	1 279	5	8
P	35 618	51	5	1	99	291	—	—	3 994	1 338	1	13
R	27 109	49	3	—	68	171	—	—	2 321	1 161	—	1
S	28 058	150	1	1	139	228	—	—	2 620	1 382	—	1
T	27 936	38	1	1	81	196	—	—	2 669	1 038	2	1
U	23 251	42	—	—	111	192	—	—	2 279	1 011	—	2
W	29 394	39	1	—	91	237	—	—	2 782	1 372	—	4
X	26 614	53	1	—	133	290	—	—	3 047	1 305	—	8
Y	23 467	108	3	1	110	389	—	—	2 630	1 405	1	3
Z	12 015	35	—	—	50	208	—	—	1 349	677	—	—
AC	20 313	101	4	—	73	360	1	—	1 770	1 189	1	—
BD	18 041	61	2	—	115	304	—	—	1 931	1 398	—	—

[1] samt fotogen *and kerosene.*

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon
Changes in registration of motor vehicles

Förändring *Change*	1955		1956		1955		1956	
	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.
	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	7 720	5 688	16 361	8 602	214	161	180	132
Definitivt avregistrerade *Condemned*	4 095	2 309	4 576	3 203	21	16	24	19
Återregistrerade *Re-registered*	998	5 790	7 112	10 829	59	155	69	136
Nyregistrerade *Registered*	29 156	37 839	23 650	41 046	147	126	96	134
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+18 420	+35 699	+ 9 903	+40 789	— 27	+ 104	— 40	+ 121
	Lastbilar *Commercial vehicles*				Motorcyklar *Motorcycles*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	4 871	1 908	5 394	1 844	10 031	4 633	13 561	5 540
Definitivt avregistrerade *Condemned*	1 378	877	1 245	909	4 513	2 029	5 079	2 983
Återregistrerade *Re-registered*	564	874	828	1 272	632	5 494	1 842	8 838
Nyregistrerade *Registered*	4 420	3 457	3 141	2 978	1 558	7 781	1 069	5 632
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	— 1 351	+ 1 462	— 2 543	+ 1 547	— 12 365	+ 6 609	—15698	+ 6 046
	Traktorer *Tractors*				Släpfordon *Trailers*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	68	51	192	85	887	227	971	279
Definitivt avregistrerade *Condemned*	178	166	203	296	164	82	206	123
Återregistrerade *Re-registered*	12	20	16	25	78	172	71	174
Nyregistrerade *Registered*	3 628	5 017	2 605	3 470	794	807	626	724
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 3 388	+ 4 814	+ 2 376	+ 3 426	— 179	+ 672	— 479	+ 482

Kommunalskatterna år 1957

Local Taxes

En tabell över skatteunderlaget och den kommunala utdebiteringen för år 1957 har uppgjorts i statistiska centralbyrån. Tabellen innehåller preliminära uppgifter för de särskilda städerna och landskommunerna (inkl. köpingarna) om skatteunderlaget samt om utdebiteringen per skattekrona, dels enbart till borgerlig kommun, dels sammanlagt till kommun (borgerlig såväl som kyrklig), landsting och tingslag. Uppgifterna om utdebitering avser de skattesatser, efter vilka 1957 års preliminära kommunalskatter har beräknats. Tabellen, som föreligger i stencil, kan rekvireras från centralbyrån. Utförligare uppgifter om skatteunderlag och utdebitering för innevarande år kommer att publiceras i Årsbok för Sveriges kommuner 1957.

L. A.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — December 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *December 1956*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t. [2]	T. [2]	S:a [2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	6	—	6	28	7	35	162	69	231	196	76	272
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	9	2	11	21	6	27	190	78	268	220	86	306
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	1	—	1	4	4	8	13	32	45	18	36	54
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	1	—	1	1	4	5	9	43	52	11	47	58
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	1	2	3	6	5	11	2	13	15	9	20	29
Cyklister *Cyclists*	7	6	13	11	17	28	23	73	96	41	96	137
Fotgängare *Pedestrians*	11	10	21	34	40	74	26	156	182	71	206	277
Övriga *Others*	8	4	12	12	2	14	17	17	34	37	23	60
Samtliga *Total*	44	24	68	117	85	202	442	483	925	603	592	1 195

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 686	2 923	4 609
Lastbil *Lorry*	521	754	1 275
Buss *Bus*	69	170	239
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	27	76	103
Moped *Cycle with aux. motor*	20	82	102
Annan lätt mc *Other light mc*	12	38	50
Spårvagn *Tram*	1	72	73
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	7	6	13
Cykel *Cycle*	54	146	200
Annat fordon *Other vehicle*	91	251	342
Fotgängare *Pedestrian*	71	214	285
Andra trafikelement *Other traffic elements*	21	14	35
Samtliga *Total*	2 580	4 746	7 326

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	858	1 599	2 457
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	43	360	403
med fotgängare *with pedestrian*	70	206	276
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	1	—	1
med djur *with animal*	22	11	33
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	25	38	63
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	64	123	187
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	397	61	458
Kullkörning *Vehicle overturned*	11	10	21
Olycka av annat slag *Other type of accident*	10	21	31
Samtliga *Total*	1 501	2 429	3 930

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

December 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	4	27	52	83	133	5	8	34	47
Uppsala »	1	11	27	39	65	1	4	11	16
Södermanlands »	1	8	28	37	70	1	1	9	11
Östergötlands »	2	19	75	96	166	2	5	19	26
Jönköpings »	—	16	56	72	118	—	4	17	21
Kronobergs »	1	8	44	53	84	1	4	10	15
Kalmar »	2	15	38	55	95	2	3	15	20
Gotlands »	—	4	13	17	25	—	1	3	4
Blekinge »	—	8	29	37	59	—	3	10	13
Kristianstads »	2	16	36	54	89	2	5	14	21
Malmöhus »	2	26	46	74	123	2	8	26	36
Hallands »	1	10	17	28	47	1	1	12	14
Göteb. o. Bohus »	2	12	29	43	71	2	—	13	15
Älvsborgs »	1	18	41	60	105	1	7	20	28
Skaraborgs »	2	24	46	72	109	2	4	26	32
Värmlands »	3	28	63	94	165	3	10	30	43
Örebro »	—	15	45	60	109	—	4	22	26
Västmanlands »	1	13	68	82	142	1	6	20	27
Kopparbergs »	1	18	47	66	112	1	4	24	29
Gävleborgs »	2	26	72	100	182	2	10	25	37
Västernorrlands »	6	35	62	103	191	7	15	31	53
Jämtlands »	3	16	36	55	94	3	2	17	22
Västerbottens »	3	21	36	60	111	3	4	22	29
Norrbottens »	2	12	47	61	115	2	4	12	18
Summa *Total*	42	406	1 053	1 501	2 580	44	117	442	603

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *December 1956*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	5	113	484	602	1 191	5	24	103	132
Stockholms län	1	30	79	110	205	1	4	31	36
Uppsala »	1	9	43	53	105	1	2	8	11
Södermanlands »	2	12	39	53	105	2	1	11	14
Östergötlands »	1	23	77	101	191	1	4	20	25
därav Norrköpings stad	—	9	19	28	55	—	1	9	10
Jönköpings län	—	17	45	62	125	—	3	17	20
Kronobergs »	2	5	11	18	36	2	—	11	13
Kalmar »	1	6	29	36	68	1	2	5	8
Gotlands »	—	1	5	6	12	—	—	1	1
Blekinge »	1	3	24	28	55	1	—	3	4
Kristianstads »	—	10	24	34	65	—	3	7	10
Malmöhus »	—	43	208	251	499	—	6	42	48
därav Malmö stad	—	32	136	168	339	—	2	33	35
Hallands län	—	12	21	33	65	—	1	14	15
Göteb. o. Bohus »	3	98	337	438	863	3	20	86	109
därav Göteborgs stad..	2	97	318	417	820	2	19	86	107
Älvsborgs län	—	18	30	48	93	—	4	21	25
Skaraborgs »	—	7	35	42	79	—	—	10	10
Värmlands »	1	10	45	56	104	1	—	10	11
Örebro »	—	20	63	83	160	—	2	20	22
Västmanlands »	—	13	61	74	140	—	2	12	14
Kopparbergs »	1	8	33	42	79	1	1	8	10
Gävleborgs »	2	11	69	82	159	2	2	10	14
Västernorrlands »	1	10	59	70	135	1	1	10	12
Jämtlands »	—	1	15	16	31	—	1	—	1
Västerbottens »	1	8	16	25	53	1	1	11	13
Norrbottens »	1	13	52	66	128	1	1	12	14
Summa *Total*	24	501	1 904	2 429	4 746	24	85	483	592
Hela riket *Sweden*	66	907	2 957	3 930	7 326	68	202	925	1 195

Vägtrafikolyckor: Års- och kvartalsuppgifter

a) Antal olyckor *Number*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Antal olyckor *Number of accidents*			D ä r a v			
	Med personskada *Personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*	I Stockholm	I Göteborg	I Malmö	I Norrköping
1941	4 002	3 886	7 888	2 446	562	266	164
1942	4 421	4 238	8 659	2 642	602	332	178
1943	4 665	3 799	8 464	3 015	591	279	161
1944	4 474	3 701	8 175	2 960	571	313	173
1945	4 639	3 812	8 451	2 892	654	374	181
1946	7 276	8 590	15 866	4 319	1 163	636	300
1947	8 300	10 943	19 243	4 915	1 296	915	344
1948	7 602	9 215	16 817	4 116	1 241	1 008	336
1949	7 836	9 325	17 161	3 913	1 382	820	357
1950	9 130	12 450	21 580	4 559	1 496	1 013	482
1951	9 748	15 669	25 417	3 890	3 258	1 458	510
1952	10 965	19 294	30 259	4 325	3 465	1 472	496
1953	12 895	19 811	32 706	4 859	3 847	1 569	497
1954	14 359	27 033	41 392	6 312	4 587	1 765	595
1955	15 099	31 655	46 754	7 940	4 658	1 686	672
1956*	15 017	33 740	48 757	8 162	4 894	1 818	539
1953* 4 kv.	3 205	5 222	8 427	1 165	1 078	459	..
1954* 1 kv.	1 691	5 759	7 450	1 065	466	289	..
2 kv.	3 362	4 739	8 101	1 392	523	414	..
3 kv.	4 289	6 181	10 470	1 453	614	526	..
4 kv.	3 737	8 275	12 012	1 775	1 409	521	..
1955* 1 kv.	2 173	8 016	10 189	1 513	709	392	..
2 kv.	3 365	5 885	9 250	1 852	661	402	..
3 kv.	4 988	7 214	12 202	2 023	1 125	464	..
4 kv.	3 918	10 010	13 928	2 489	1 390	311	..
1956* 1 kv.	2 418	9 727	12 145	1 844	1 091	376	116
2 kv.	3 750	6 800	10 550	2 141	1 241	389	133
3 kv.	5 111	8 062	13 173	2 055	1 270	504	153
4 kv.	3 738	9 151	12 889				
Därav							
i Stockholm	475	1 647	2 122				
i Göteborg	337	955	1 292				
i Malmö	161	388	549				
i Norrköping	31	106	137				

Road Accidents: Annual and quarterly data

b) Antal skadade personer *Persons killed or injured*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Antal skadade *Persons killed or injured*	D ä r a v								
		Bilförare *Motorcar drivers*	Bilpassagerare *Motorcar passengers*	Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	Mopedist *Drivers of cycle with aux. mot.*	Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	Cyklister *Cyclists*	Fotgängare *Pedestrians*	Andra *Others*
1941	4 542	122	468	16	—	.	4	2 525	1 141	266
1942	4 919	131	421	40	11	.	3	2 826	1 173	314
1943	5 153	144	433	58	13	.	8	2 969	1 226	302
1944	4 999	154	442	53	21	.	18	2 813	1 088	410
1945	5 233	197	448	125	29	.	64	2 666	1 245	459
1946	8 783	654	1 297	1 003	259	.	193	3 075	1 764	538
1947	9 855	904	1 619	1 098	249	.	162	3 386	1 971	466
1948	9 114	683	1 474	1 087	243	.	127	3 070	1 911	519
1949	9 495	745	1 624	1 160	222	.	141	3 288	1 811	504
1950	11 178	1 182	2 161	1 553	272	.	130	3 484	1 845	551
1951	11 948	1 294	2 163	2 096	425	.	102	3 280	2 034	554
1952	13 596	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581
1953	15 954	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419
1954	17 905	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559
1955	18 952	2 922	3 970	2 466	542	1 505	658	3 280	3 015	594
1956*	18 959	3 428	4 282	2 094	520	1 754	895	2 571	3 018	397
1953* 4 kv.	3 939	521	772	627	86	160	37	880	777	79
1954* 1 kv.	2 213	459	683	149	23	49	11	285	412	142
2 kv.	4 124	423	663	909	195	283	58	909	617	67
3 kv.	5 356	581	996	1 207	282	415	82	1 090	620	83
4 kv.	4 667	743	1 049	556	75	245	57	917	864	161
1955* 1 kv.	2 777	608	813	127	15	78	12	380	593	151
2 kv.	4 103	481	711	846	193	338	47	760	663	64
3 kv.	6 283	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70
4 kv.	4 894	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167
1956* 1 kv.[1]	3 061	760	908	114	19	109	68	325	595	163
2 kv.	4 670	675	922	639	171	488	245	734	760	36
3 kv.	6 565	1 013	1 326	995	284	770	406	922	785	64
4 kv.	4 663	980	1 126	346	46	387	176	590	878	134
Därav										
i Stockholm	549	77	80	56	8	50	20	51	199	8
i Göteborg	370	17	26	48	4	57	15	47	133	23
i Malmö	177	14	20	13	2	37	4	41	45	1
i Norrköping	35	2	6	1	—	7	2	5	11	1

[1] Korr. siffror.

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott *Offences*[1]	1954	1955	1956	1955	
				1 kv.	2 kv.
Strafflagsbrott					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	3 346	3 404	3 646	755	752
Därav: våld eller hot mot tjänsteman o. dyl.	679	742	777	153	151
våldsamt motstånd	1 650	1 609	1 897	362	363
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	473	539	487	137	124
12 kap. Förfalskningsbrott	1 154	1 247	1 049	348	390
13 kap. Mened, falskt åtal och annan osann utsaga	771	800	750	199	203
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 658	9 351	9 163	2 089	2 108
Därav: mord och dråp	46	49	62	14	12
vållande till annans död	273	277	278	50	57
barnamord o. dyl.	12	11	10	2	4
fosterfördrivning	219	103	68	51	14
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 985	2 316	2 421	514	513
Därav: våldtäkt	284	304	335	54	70
18 kap. Sedlighetsbrott	2 217	2 409	2 166	555	623
Därav: otukt med person under 15 år.	665	673	645	163	169
annan otukt	214	344	236	61	126
exhibitionism	500	516	491	105	127
annan sedlighetssårande handling	702	738	677	188	165
19 kap. Allmänfarliga brott	2 707	3 440	3 651	633	996
Därav: mordbrand	135	205	249	27	54
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	141 119	162 296	169 905	29 522	39 488
Därav: inbrottsstöld	28 184	32 878	34 839	7 159	7 931
tillgrepp av bilar och motorcyklar inkl. mopeder	15 735	25 051	25 922	3 507	5 940
rån	262	291	396	62	61
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri	15 812	16 206	16 897	4 378	3 513
22 kap. Förskingring och annan trolöshet	5 881	5 579	5 573	1 350	1 402
23 kap. Gäldenärsbrott	318	380	497	92	94
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovlig väg	7 068	7 957	9 681	1 501	2 354
25 kap. Ämbetsbrott	761	813	800	195	241
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	3 096	3 125	2 962	679	646
Summa	195 366	219 862	229 648	42 947	53 447
Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vars urbota straff kan följa					
Lönnbränning	326	231	71	69	70
Rattfylleri	7 332	9 066	11 553	1 400	2 266

[1] *For translation of text, v. p. 91.*

Offences known to the police. Preliminary data

		1956				4:e kvartalet 1956		
3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	Stockholm	Göteborg	Malmö
949	948	892	925	946	883	251	46	25
223	215	203	191	204	179	57	11	9
431	453	417	500	495	485	117	21	9
176	102	134	141	127	85	2	—	—
244	265	262	220	262	305	44	16	11
132	266	204	165	157	224	37	4	4
2 411	2 743	2 138	2 354	2 483	2 188	470	178	185
12	11	12	18	12	20	9	1	—
85	85	62	48	73	95	15	—	4
—	5	—	4	1	5	1	2	—
14	24	20	15	18	15	2	3	—
583	706	567	599	598	657	140	33	20
88	92	69	86	116	64	16	10	—
646	585	553	642	538	433	121	24	32
151	190	178	220	136	111	38	7	2
87	70	75	41	62	58	26	2	3
158	126	94	154	136	107	31	9	3
213	172	171	203	179	124	17	5	18
1 073	738	818	1 252	826	755	174	3	24
78	46	52	82	46	69	11	—	24
49 442	43 844	31 914	42 677	50 408	44 906	10 828	4 037	2 336
8 366	9 422	7 450	8 412	9 242	9 735	2 212	1 145	756
7 972	7 632	4 563	6 079	8 409	6 871	3 146	853	329
76	92	92	97	117	90	38	16	6
4 212	4 103	4 506	4 566	3 990	3 835	839	269	124
1 287	1 540	1 423	1 314	1 324	1 512	255	126	59
90	104	142	118	117	120	7	4	1
1 947	2 155	1 834	2 655	2 581	2 611	320	103	106
163	214	209	205	188	198	1	6	1
792	1 008	899	757	648	658	7	59	3
64 147	59 321	46 495	58 590	65 193	59 370	13 496	4 908	2 931
58	34	19	14	11	27	—	4	—
3 004	2 396	1 788	3 349	4 082	2 334	319	175	64

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704 5	178,8	113,2	1957 Jan.

Beställningstrafik med lastbil — December 1956

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956* » » »	21 008	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1955: December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
7	1956: Juli	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
8	Augusti	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
9	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
10	Oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
11	November	21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
12	December	[2] 21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 579	4,08	5 684	366	15,51
B	Stockholms län	1 105	5,06	2 035	127	16,01
C	Uppsala län	530	5,39	387	28	13,88
D	Södermanlands län	739	4,89	749	52	14,38
E	Östergötlands län	955	5,12	1 071	75	14,21
F	Jönköpings län	742	5,21	707	51	13,80
G	Kronobergs län	453	5,17	266	19	14,24
H	Kalmar län	546	5,49	493	32	15,22
I	Gotlands län	192	4,14	142	10	14,82
K	Blekinge län	367	5,35	363	26	13,92
L	Kristianstads län	684	5,29	496	34	14,62
M	Malmöhus län	1 487	4,97	1 806	138	13,04
N	Hallands län	444	4,90	358	26	13,78
O	Göteborgs och Bohus län	1 873	4,26	3 519	246	14,28
P	Älvsborgs län	987	5,10	1 162	81	14,32
R	Skaraborgs län	736	5,06	655	46	14,36
S	Värmlands län	843	4,96	796	54	14,88
T	Örebro län	750	5,26	989	67	14,78
U	Västmanlands län	702	5,34	1 011	65	15,60
W	Kopparbergs län	830	5,03	783	52	15,11
X	Gävleborgs län	984	5,80	1 400	94	14,94
Y	Västernorrlands län	877	4,56	1 429	92	15,59
Z	Jämtlands län	381	4,30	384	25	15,38
AC	Västerbottens län	732	4,53	1 110	70	15,88
BD	Norrbottens län	733	5,04	1 363	85	15,97

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 142 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 515	33	51	1 476	36 219	101
6	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
7	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
8	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
9	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
10	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
11	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
12	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
A	6	174	4	—	434	7	280	157
B	78	401	249	38	29	33	576	89
C	78	659	332	34	54	49	883	89
D	101	843	366	30	61	63	1 226	101
E	120	1 086	467	30	71	77	1 528	98
F	91	839	266	24	81	59	1 367	124
G	94	687	261	28	54	50	925	98
H	69	726	265	27	93	50	1 007	102
I	27	115	63	35	19	11	169	95
K	38	505	112	18	114	29	640	104
L	133	1 180	392	25	80	79	1 743	111
M	200	1 243	531	30	53	98	1 872	106
N	54	498	223	31	63	41	705	98
O	57	512	170	25	82	33	797	117
P	127	1 015	425	30	53	76	1 402	97
R	98	971	327	25	85	64	1 348	104
S	108	760	464	38	56	64	1 285	105
T	97	767	358	32	73	56	1 192	106
U	130	644	309	32	49	49	1 025	108
W	153	739	479	39	37	66	1 274	105
X	115	748	468	39	58	64	1 300	107
Y	92	485	309	39	45	51	833	105
Z	128	280	272	51	12	31	613	111
AC	125	563	453	45	41	48	1 018	100
BD	68	359	306	46	31	32	633	95

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 237	20	231 858	12	64	177	2 903
6	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
7	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
8	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
9	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
10	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
11	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
12	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
A	2 732	10	2 933	10	93	145	2 312
B	2 271	25	4 285	13	53	145	2 363
C	4 214	21	7 503	12	56	146	2 396
D	6 086	20	9 416	13	65	156	2 673
E	8 470	18	13 324	12	64	160	2 722
F	7 388	18	9 866	14	75	149	2 795
G	5 097	18	7 441	12	69	153	2 630
H	6 394	16	8 385	12	76	152	2 748
I	498	34	865	20	58	109	1 622
K	4 375	15	6 289	10	70	150	2 732
L	10 615	16	15 000	12	71	164	3 273
M	10 522	18	15 001	12	70	159	2 474
N	3 432	21	5 631	13	61	150	2 396
O	4 661	17	6 887	12	68	149	2 304
P	6 689	21	11 410	12	59	159	2 598
R	8 270	16	11 395	12	73	149	2 722
S	6 075	21	9 480	14	64	139	2 469
T	7 103	17	11 266	11	63	163	2 908
U	6 348	16	10 710	10	59	163	2 900
W	5 624	23	9 432	14	60	142	2 479
X	6 640	20	13 547	10	49	160	2 744
Y	4 097	20	5 882	14	70	162	2 578
Z	1 581	39	3 021	20	52	148	2 618
AC	5 070	20	8 578	12	59	161	2 907
BD	2 090	30	4 071	16	51	160	2 723

[1] Se not 1 på föregående sida.

Preliminär försäkringsstatistik för november och december

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen[1] förvaltade tillgångarna uppgick den 31 december 1956 till nominellt 13 035 mkr. I *tabell 1 a* redovisas detta belopp fördelat på skilda placeringsobjekt. För jämförelse har i tabellen medtagits motsvarande siffror ultimo 1954, ultimo 1955 och 30/6 1956. Som framgår av tabellen har de förvaltade tillgångarna ökat med 374 mkr eller 3,1 % under första halvåret 1956 och med 508 mkr eller 4,1 % under andra halvåret 1956. Mätt i aktuella kontantvärden — d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. — uppgår ökningen till 432 mkr under

[1] Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1955 tillhopa svarade för knappt 2% av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1 a. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
	Nominella belopp *Nominal values*				Nominella belopp *Nominal values*			
	Ultimo 1954	Ultimo 1955	30/6 1956	31/12 1956	Ultimo 1954	Ultimo 1955	30/6 1956	31/12 1956
Fastigheter *Real property*	[2]489	[2]518	[2]531	[2]551	[2]271	[2]291	[2]298	[2]307
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	251	286	308	324	102	119	140	147
Svenska *Swedish*	236	272	295	309	102	119	140	147
Utländska *Foreign*	[3]15	[3]14	[3]13	[3]15	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	3 126	3 428	3 611	3 770	2 266	2 461	2 610	2 736
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	2 085	2 207	2 267	2 352	1 517	1 609	1 659	1 739
Övriga fastigheter *Others*	1 041	1 221	1 344	1 418	749	852	951	997
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	1 075	1 157	1 252	1 409	981	1 055	1 148	1 304
Lån till kommun *Loans to municipalities*	863	929	1 001	1 143	784	842	913	1 056
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	212	228	251	266	197	213	235	248
Obligationer *Bonds*	4 961	5 421	5 506	5 623	4 379	4 791	4 845	4 964
Svenska *Swedish borrowers*	4 794	5 266	5 331	5 466	4 279	4 701	4 739	4 874
Utländska *Foreign borrowers*	[3]167	[3]155	[3]175	[3]157	100	90	106	90
Förlagsbevis *Debentures*	148	143	155	154	69	66	75	75
Andra värdehandlingar *Other securities*	[4]362	[4]381	[4]367	[4]388	[4]230	[4]244	[4]229	[4]234
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	..	..	186	191	..	..	129	134
Övriga *Others*	..	..	181	197	..	..	100	100
Livlån *Policy loans*	653	620	611	616	653	620	611	616
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*	215	199	186	200	36	42	18	46
Summa *Total*	11 280	12 153	12 527	13 035	8 987	9 689	9 974	10 429

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [3] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [4] Exkl. Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal utgörande ult. 1954 179 miljoner kronor, ult. 1955 170 miljoner kronor, 30/6 1956 166 miljoner och 31/12 1956 161 miljoner kronor.

första halvåret och 480 mkr under andra halvåret. Dessa belopp utgör skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning som utgör för första halvåret 863 resp. 431 mkr och andra halvåret 893 resp. 413.

Av följande sammanställning framgår att de största ökningarna har skett under årets första och sista period.

Period	Brutto-ökning	Brutto-minskn.	Netto-ökning
januari—februari	390	201	189
mars—april	224	103	121
maj—juni	249	127	122
juli—augusti.....	220	112	108
september—oktober	268	119	149
november—december	405	182	223
Hela året	1 756	844	912

Brutto- och nettoökningarna med fördelning å skilda placeringsobjekt redovisas vad gäller andra halvåret i *tabell 1 b*. Det första halvårets ökningar har redovisats i Statistisk tidskrift 8/1956. De största nettoökningarna visar inteckningslånen och kommunlånen medan förlagsbevisen och de utländska obligationerna visar en nettominskning. Procentuellt sett visar kommunlånen den största stegringen. I *tabellerna 2 a och 2 b* lämnas en specifikation av de svenska obligationerna.

I sammanställningen på s. 114, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt, på rad 7),

Tab. 1 b. Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under andra halvåret 1956[1]

Cash values of increases in investments during July—Dec. 1956[1]

Miljoner kronor *000 000 omitted* *Brutto Gross*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direktteckande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
	Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.	Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.
Fastigheter *Real property*	15	11	11	37	2	5	5	12
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	5	5	7	17	3	3	3	9
Svenska *Swedish*	4	5	7	16	3	3	3	9
Utländska *Foreign*	[2] 1	[2] 0	[2] 0	[2] 1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages* ..	77	49	119	245	51	28	85	164
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	33	34	59	126	24	24	48	96
Övriga fastigheter *Others*	44	15	60	119	27	4	37	68
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	16	82	80	178	14	81	77	172
Lån till kommun *Loans to municipalities*	13	72	76	161	12	71	75	158
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	3	10	4	17	2	10	2	14
Obligationer *Bonds*	95	92	157	344	90	83	146	319
Svenska *Swedish borrowers*	94	90	156	340	90	83	146	319
Utländska *Foreign borrowers*	[2] 1	[2] 2	[2] 1	[2] 4	0	0	0	0
Förlagsbevis *Debentures*	1	1	0	2	1	0	0	1
Andra värdehandlingar *Other securities*	9	7	27	43	2	3	13	18
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	1	4	11	16	1	2	8	11
Övriga *Others*	8	3	16	27	1	1	5	7
Livlån *Policy loans*[3]	2	(2)	(1)	5	2	(2)	(1)	5
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*[3]	..	(19)	(3)	22	..	(13)	(16)	29
Summa *Total*	220	268	405	893	165	218	346	729

[1] Ökningarna under första halvåret 1956, se Stat. tidskr. 8/1956. *The increases during Jan.—June 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956.* — [2] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [3] Här har endast nettoförändringar angivits.

nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8)—10) vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under nov. 1956 (tab. 3) till 226 mkr (f. å. 197 mkr). Härav kom 160 mkr (f. å. 128 mkr) på stor försäkring och 66 mkr (f. å. 69 mkr) på folkförsäkring. Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 95 mkr temporär dödsfallsförsäkring, medan 131 mkr avsåg kapitalförsäkring med sparmoment.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under nov. 1956 till 190 mkr (f. å. 83 mkr).

Uppgifterna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i tab. 4, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De båda sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen

Tab. 1 b. (forts.) Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under andra halvåret 1956[1]

Cash values of increases in investments during July—Dec. 1956[1]. Concluded

Miljöner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
Netto Net	Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.	Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.
Fastigheter *Real property*	13	11	6	30	1	5	0	6
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	5	4	6	15	2	3	3	8
Svenska *Swedish*	4	4	6	14	2	3	3	8
Utländska *Foreign*	[2] 1	[2] 0	[2] 0	[2] 1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	60	22	77	159	46	14	65	125
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	26	16	45	87	23	15	42	80
Övriga fastigheter *Others*	34	6	32	72	23	—1	23	45
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	12	75	69	156	12	74	70	156
Lån till kommun *Loans to municipalities*	10	66	66	142	10	65	68	143
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	2	9	3	14	2	9	2	13
Obligationer *Bonds*	31	16	51	98	33	15	53	101
Svenska *Swedish borrowers*	37	27	54	118	38	24	56	118
Utländska *Foreign borrowers*	[2] —6	[2] —11	[2] —3	[2] -20	—5	—9	—3	—17
Förlagsbevis *Debentures*	0	0	—1	—1	0	0	—1	—1
Andra värdehandlingar *Other securities*	0	0	11	11	—4	1	4	1
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	—3	2	4	3	—2	2	5	5
Övriga *Others*	3	—2	7	8	—2	—1	—1	—4
Livlån *Policy loans*	2	2	1	5	2	2	1	5
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*	—15	19	3	7	—8	13	16	21
Summa *Total*	108	149	223	480	84	127	211	422

[1] Ökningarna under första halvåret 1956, se Stat. tidskr. 8/1956. *The increases during Jan.—June 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956.* —

[2] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten.

Belopp i mkr	Jan.–febr.	mars–april	maj–juni	juli–aug.	sept.–okt.	nov.–dec.	jan.–dec.
1) nettoökning av tillgångarna	189	121	122	108	149	223	912
2) bruttoökning av lån	17,4	16,0	12,6	15,6	8,6	14,1	84,3
3) härav banklån	10,4	12,0	11,3	5,4	4,6	4,8	48,5
4) bruttominskning av lån	7,4	19,3	10,3	14,9	9,7	5,0	66,6
5) härav banklån	2,1	15,6	7,8	14,1	7,1	0,4	47,1
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4)	10,0	—3,3	2,3	0,7	—1,1	9,1	17,7
7) rad 1)—rad 6)	179	124	120	107	150	214	894
8) influtna premier[1]	329	278	280	277	283	..	..
9) influten nettoavkastning av kapital[2]	48	94	81	49	83	..	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1]	146	152	152	131	149	..	..

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3 — givetvis under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan fr. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 25,8 milj. kronor. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 milj. kronor ult. 1955 till 437 milj. kronor vid nov. månads utgång 1956.

G. E.

Tab. 2 a. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*				Härav direktteckande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
		Nominella belopp *Nominal values*				Nominella belopp *Nominal values*			
		Ultimo 1954	Ultimo 1955	30/6 1956	31/12 1956	Ultimo 1954	Ultimo 1955	30/6 1956	31/12 1956
	Issued by								
Statens o. statsgarant.	*the Government*	1 767	1 990	1 932	1 943	1 585	1 772	1 703	1 716
Statsskuldförbind.	» »	25	25	25	25	20	20	20	20
Hypoteksbankens	*mortgage companies*	437	485	490	495	411	458	461	465
Stadshypotekskassans	*mortgage companies*	911	1 068	1 128	1 234	850	999	1 054	1 154
Bostadskreditkassans	*mortgage companies*	185	213	232	255	167	195	212	234
Skeppshypotekskass:s	*mortgage companies*	37	38	33	31	21	19	15	15
Övriga hyp. o. int. bol.	*mortgage companies*	152	135	95	92	142	126	85	83
Kommuners	*municipalities*	571	623	674	678	513	563	610	613
Trafik- o. industribolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	674	648	686	682	549	528	563	562
Övriga	*others*	35	41	36	31	21	21	16	12
Summa	*Total*	4 794	5 266	5 331	5 466	4 279	4 701	4 739	4 874

Tab. 2 b. Aktuella kontantvärden av ökningar i obligationsportföljen under andra halvåret 1956[1]

Cash values of increases of bonds during July—Dec. 1956[1]

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
		Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.	Juli–Aug.	Sept.–Okt.	Nov.–Dec.	Juli–Dec.
Brutto Gross									
Statens o. statsgarant.	*Issued by the Government*	52	27	101	180	51	26	96	173
Statsskuldförbind....	»	—	—	0	0	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	*mortgage companies*	—	2	1	3	—	1	1	2
Stadshypotekskassans		21	47	44	112	19	44	42	105
Bostadskreditkassans		8	9	9	26	7	9	6	22
Skeppshypotekskass:s		—	—	0	0	—	—	0	0
Övriga hyp. o. int. bol.		—	—	0	0	—	—	0	0
Kommuners	*municipalities*	7	4	0	11	7	3	0	10
Trafik- o. industri-bolags	*traffic, shipping and ind. comp.*	6	1	1	8	6	0	1	7
Övriga	*others*	—	—	0	0	—	—	0	0
Summa	*Total*	94	90	156	340	90	83	146	319
Netto Net									
Statens o. statsgarant.	*Issued by the Government*	10	—22	17	5	10	—23	19	6
Statsskuldförbind....	»	—	—	0	0	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	*mortgage companies*	—	2	1	3	—	1	1	2
Stadshypotekskassans		17	44	41	102	17	42	40	99
Bostadskreditkassans		8	9	6	23	7	9	5	21
Skeppshypotekskass:s		—1	—1	—0	—2	—0	—0	0	—0
Övriga hyp. o. int. bol.		—2	—0	—1	—3	—2	—0	—1	—3
Kommuners	*municipalities*	4	0	—3	1	4	—1	—3	0
Trafik- o. industri-bolags	*traffic, shipping and ind. comp.*	1	—3	—4	—6	2	—3	—2	—3
Övriga	*others*	—0	—2	—3	—5	—0	—1	—3	—4
Summa	*Total*	37	27	54	118	38	24	56	118

[1] Ökningarna under första halvåret 1956, se Stat. tidskr. 8/1956. *The increases during Jan.—June 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956.*

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] i milj. kr

New life insurance business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*			Folkförsäkring *Industrial insurance*			Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1955	1956 Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1955	1956 Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210.5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203.1
Mars	84,7	118,4	45,3	62,7	95,6	45,6	31,9	58,2	179,3	272.2
April	73,0	125,0	47,9	44,7	74,9	37,1	37,1	63,1	154,8	263,0
Maj	71.9	130,5	51,6	41,6	63,2	32,9	27,9	70,8	141,4	264.5
Juni	65,3	118,6	47,8	46,1	78,3	41,8	54,2	48,3	165,6	245.2
Juli	49,4	87,5	34,3	20,2	39,5	20,8	27,2	41,8	96,8	168.8
Aug.	31,6	81,2	33,9	25,5	44,3	24,0	26,1	44,8	83,2	170.3
Sept.	84,9	122,9	53,4	62,2	74,1	39,6	26,9	30,8	174,0	227.8
Okt.	119,0	153,6	60,2	96,6	108,8	56,7	42,9	111.8	258,5	374.2
Nov.	127,8	160,6	60,1	68,9	65,8	35,1	82,9	189,6	279,6	416.0
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa *Total*	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman i milj. kronor

Collective pension insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1955	1956	1955	1956	1955	1956
Jan.	3,5	1,7	2,6	[1]—25,4	361,8	395,8
Febr.	5,5	3,8	4,4	2,9	366,2	398,7
Mars	4,1	0,0	2,7	0,0	368,9	398,7
April	3,9	1,6	2,8	1,6	371,7	400,3
Maj	7,5	4,5	6,2	4,0	377,9	404,3
Juni	12,7	6,0	11,7	5,1	389,6	409,4
Juli	13,3	10,2	12,8	7,5	402,4	416.9
Aug.	7.3	6.9	6,7	6,5	409,1	423,4
Sept.	6,1	6,5	4,9	5,2	414,0	428,6
Okt.	4,9	6,3	2,8	5,0	416,8	433,6
Nov.	4,3	4,7	2,1	3,6	418,9	437,2
Dec.	3,9		2,3		421,2	

[1] Omtariffering av avgifterna i samband med ändring av grunderna medförde en sänkning av beståndet med 25,8 milj. kronor.

Kungl. Boktr. Stkhm 1957
570115

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 3 MARS 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

ROLF DRAGVOLL:
Statistisk Sentralbyrå (Norge). Virksomhet og organisasjon 119, 182

HELGE NELSON:
Invandrarna i USA och deras barn 126, 182

JOHANNES SJÖSTRAND:
Sparbankerna i Sverige 1820—1955 135, 184

ANNE MARIE BOLANDER:
Alkoholfrågan i Frankrike 143

MEDDELANDEN

Nordiskt statistiskt chefsmöte i Stockholm: Dagordning 150
Statistiska föreningens verksamhet år 1956 150
Europeiska statistikerkonferensen:
Sammanträde rörande elektroniska databehandlingsmaskiner 151
Amerikanska större urvalsundersökningar 152
Forum för statistikkonsumenter i USA 153

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 154
Befolkningsutvecklingen..... 154, 156
Konkurser och protesterade växlar 158
Fylleriförseelser och spritsmuggling 155, 160
Vägtrafikolyckor..... 161
Beställningstrafiken med lastbil 164
Förmögenhetsfördelningen 1955:
Preliminär redogörelse..... 167
Städernas finanser år 1955..... 169
Beställningstrafiken med lastbil under 1956 ..... 173, 184
Flyktingarna i Västtyskland 178

THE ISSUE IN BRIEF 182

LITTERATUR

Utländska böcker och utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden december 1956—februari 1957..... 185
Bokanmälningar:
Folket vid varufloden (B. Hellberg). 187

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 No. 3 MARCH 1957

CONTENTS

ARTICLES

R. DRAGVOLL:

Activities and organization of the Central Bureau of Statistics of Norway 119, 182

H. NELSON:

The immigrants into the USA and their children 126, 182

J. SJÖSTRAND:

Savings banks in Sweden 1820–1955 135, 184

A. M. BOLANDER:

The alcohol question in France 143

NOTES

Meeting of the Northern statistical directors: Provisional agenda 150
The Swedish statistical society in 1956 150
Conference of European Statisticians:
Meeting on data-processing electronic machines 151
US 1956 National housing survey — National health survey 152
Federal statistics users' conference 153

TABLES

Commentary 154
Vital statistics 154, 156
Bankruptcies and protested bills 158
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors 155, 160
Road accidents 161
For-hire lorry transport 164
Distribution of property in 1955: Preliminary data 167
Town finance in 1955 169
For-hire lorry transport in 1956.. 173, 184
Expellees in the German Federal Republic 178

THE ISSUE IN BRIEF 182

LITERATURE

Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the library of the Central Bureau of Statistics, December, 1956—February, 1957 185
Book reviews 187

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

STATISTISK SENTRALBYRÅ (NORGE)

VIRKSOMHET OG ORGANISASJON

Av konsulenten ROLF DRAGVOLL

Den första reflektionen man gör inför nedanstående redogörelse är, att de norska kollegerna i mycket kommit en bra bit längre än vi. Den andra är måhända, att vårt arbetsområde är så starkt internationellt betonat, att ungefär samma standard arbetas fram i många länder. Och den tredje kanske, hur mycket friare statistikerna i Norge arbetar inom sin kostnadsram än vi med våra rätt detaljerade anslag.

Trekk fra utviklingen

Statistisk Sentralbyrå ble grunnlagt som en selvstendig institusjon 1. juli 1876. Norsk statistikk går imidlertid lenger tillbake i tiden. Det første en kjenner av statistikk er folketellinger i årene 1664—1666. En fullstendig norsk folketelling ble imidlertid for første gang holdt i 1769.

Fra først av ble statistiske oppgaver innhentet og bearbeidd av de ymse regjeringskontorene, overveiende i administrative øyemed. I 1797 ble det opprettet et tabellkontor i København som utarbeidde oppgaver over folkemengdens bevegelse, handel og skipsfart, fabrikker, folketellinger m. v. Etter 1814 kom statistikken inn under Finans-, Handels- og Tolldepartementet, men først i 1832 ble det opprettet et eget tabellkontor. Kontoret hadde bare noen få funksjonærer. Noen større virksomhet kunne det derfor ikke drive. Etter hvert ble statsmaktene klar over nytten og nødvendigheten av statistikk. Kontoret ble utvidd og fikk større myndighet.

Norsk statistikk hadde en rik utvikling i siste del av attenhundretallet. Den ble både forbedret og utvidd til stadig flere områder. Det gjaldt for en stor del befolkningsstatistikk. En tendens til sentralisering av den offisielle statistikk i Byrået gjorde seg også gjeldende ved at statistikk ble overført fra andre institusjoner. I denne periode utga Byrået for første gang Statistisk årbok (i 1879) og Statistiske meldinger (i 1882). Bak denne store ekspansjonen innenfor statistikkproduksjonen sto Byråets første direktør, A. N. Kiær. Han var en internasjonalt anerkjent forsker som ytet et fremragende arbeid, og var en foregangsmann i statistikken.

Omkring 1900 kom det et tilbakeslag i utviklingen. Utarbeidingen av flere grener av statistikken ble lagt under andre institusjoner. På den annen side ble det nå grunnlagt en regelmessig sosialstatistikk i Byrået. Under den første verdenskrig arbeidde Byrået under vanskelige økonomiske kår, og statistikken ble sterkt forsinket. Også mellomkrigsårene var en vanskelig periode med knappe bevilgninger. Byråets stilling ble likevel styrket i disse årene. Det ble gjennomført en mer omfattende sentralisering enn noen gang før. Fra midten av 1920-årene skapte den økonomiske situasjon i landet et sterkt behov hos både den offentlige administrasjon og næringslivet for pålitelige opplysninger om utviklingen på de ulike områder. Byrået så det derfor nå som en viktig oppgave å

bygge ut den økonomiske statistikk. De mest betydningsfulle tiltak var oppbyggingen av en produksjonsstatistikk for industrien og moderniseringen av handelsstatistikken. Forholdene i 1920- og 1930-årene ga også støtet til flere sosialstatistiske spesialundersøkelser. Etter 1935 ble bevilgningene økt, og Byrået kunne påta seg nye store arbeidsoppgaver. Krigsårene 1940—1945 satte foreløpig en stopp for utviklingen. Efter krigen tok en med full kraft opp arbeidet både med å innhente det som var forsinket og med å bygge ut ny statistikk.

Virksomheten i de siste ti år

Behovet for statistikk har etter krigen vært vesentlig større enn før og har samtidig skiftet karakter. Dette henger dels sammen med at det offentlige har grepet mer inn i det økonomiske liv. Dels skyldes det utviklingen innenfor den økonomiske vitenskap. Teorien er mer blitt lagt opp slik at det er blitt behov for statistisk underbygging, og de ymse sidene ved den økonomiske utvikling blir sett i sammenheng med hverandre slik at en får et totalbilde av landets økonomi.

Den økonomiske politikk og den økonomiske vitenskap har således møtt hverandre i et krav om informasjon gjennom en mer effektiv økonomisk statistikk. Dette måtte nødvendigvis få konsekvenser for Byråets arbeid. For det første økte utviklingen kravet til aktualitet. Mer enn noen gang før ble det nødvendig at statistikken ble hentet inn og bearbeidd hurtig. Det ble også Byråets oppgave å fylle de hullene i statistikken som fortsatt eksisterte og gjøre den mest mulig fullstendig. Det var særlig behov for en økonomisk statistikk som dekket flest mulig områder av næringslivet og som samtidig ga totaltall, enten direkte eller ved beregninger, for hver næring. Dessuten måtte det legges mye større vekt enn tidligere på å standardisere de statistiske begrepene og inndelingene på en slik måte at det blir logisk sammenheng mellom dem.

De nevnte krav til statistikken — aktualitet, fullstendighet og logisk samordning — har i særlig grad vært avgjørende for utviklingen i Byrået etter krigen og er det fortsatt. Det blir stadig planlagt nye framstøt for å gjøre statistikken mer fullstendig. Dette har blant annet vært mulig som følge av de store framskritt som er gjort, når det gjelder moderne utvalgsteknikk. Men i takt med utvidingen og forbedringen av statistikken vokser kravet til samordning av de statistiske begrep og inndelinger og til å få føyd statistikken inn i det logiske systemet. Det blir derfor i arbeidet med å heve kvaliteten av statistikken lagt svært stor vekt på å få tilfredsstilt kravet til logisk konsekvens. Som resultat av dette arbeidet har en fått standarder for næringsgruppering, varegruppering og dødsårsaksgruppering. Det er dessuten gjort mye arbeid på andre grupperingsstandarder, f. eks. for yrkesgruppering og på standarder for statistisk terminologi.

Under arbeidet med å gjennomføre ensartede definisjoner og klassifiseringsprinsipper har nasjonalregnskapet vært et viktig hjelpmiddel. Det representerer i seg selv en oversiktlig måte å framstille økonomisk statistikk på og er et verdifullt verktøy til økonomiske analyser, blant andre kryssløpsanalyser. Det ble etter krigen lagt ned et stort og verdifullt arbeid med opplegget av et nytt og mer detaljert nasjonalregnskap. Etter at det for noen år siden forelå fullt utarbeidd, har det kommet til ny og bedre

statistikk på flere felter, slik at det stadig pågår revisjon av tallene.

Selv om utbyggingen av den økonomiske statistikken har dominert bildet i mange år, kan en ikke si at andre statistikkområder som befolknings- og sosialstatistikk, har blitt liggende nede. Allerede før midten av 1920-årene hadde en omfattende statistikk på disse områder. Senere har det i større eller mindre utstrekning også foregått en utvikling innenfor disse grener av statistikken. Etter krigen har det vært gjort framstøt innenfor sosialstatistikken. Spesielt er det grunn til å nevne omleggingen og den betydelige utvidingen av lønnsstatistikken og rettsstatistikken. I tiden framover kan en gjøre regning med at det blir lagt forholdsvis stor vekt på sosialstatistikken og enkelte områder av befolkningsstatistikken.

I tillegg til den ordinære årlige og månedlige statistikken har de mer omfattende tellinger og andre undersøkelser som folketellinger, jordbrukstellinger, bedriftstellinger, forbruksundersøkelser og fiskeritellinger gått inn som et fast ledd i Byråets arbeidsprogram. Folketellingen 1950 og i enda større grad Bedriftstellingen 1953 har vært av stor betydning for den videre utbygging av den økonomiske statistikk. I samband med Bedriftstellingen er det også lagt opp et sentralt bedrifts- og foretaksregister på hullkort. Det blir nå brukt ved innhenting av all løpende statistikk fra bedriftene og foretakene i registeret og er til stor hjelp ved gjennomføringen av standarden for næringsgruppering.

Et viktig trekk ved utviklingen i Byrået er den vekt som hele tiden har vært lagt på analysen av statistikken ut fra økonomiske og sosiale synspunkter. Etter siste verdenskrig ble det opprettet en egen forskningsavdeling som har til hovedoppgave å utføre økonomiske og sosiale undersøkelser, blant annet på grunnlag av den statistikk Byrået utarbeider. En vil senere komme inn på organiseringen av denne avdelingen.

Byrået har også mer og mer utviklet seg til å bli et sentralinstitutt for statistiske og økonomiske opplysninger. Byrået regner denne tjenesteytende virksomhet som svært viktig. Etterspørselen fra publikum og fra utlandet etter statistiske opplysninger er stor. Det er stadig stigende etterspørsel etter detaljerte handelsstatistiske oppgaver, og næringslivet har et merkbart behov for oppgaver til bruk for arbeidet med markedsanalyser, salgskontroll o. l.

Ved siden av sin hovedoppgave, innsamling og bearbeiding av statistisk materiale og utsending av statistiske publikasjoner, fungerer Byrået som Sentralkontor for folkeregistreringen. Byrået har til oppgave å gi regler for gjennomføringen av folkeregistreringslovens bestemmelser og føre kontroll med de kommunale folkeregistrenes virksomhet. Det er av praktiske grunner Byrået er tillagt denne funksjon som er av rent administrativ art. Byrået bearbeider statistisk alle de ulike oppgaver om den registrerte befolkning som folkeregistrene er pålagt å gi.

Byrået har alltid lagt stor vekt på å oppnå et godt samarbeid med oppgavegiverne. En anser det av vesentlig betydning for kvaliteten av statistikken. I samsvar med dette er det organisert et rådgivende utvalg for lønnsstatistikk hvor både arbeiderorganisasjonene og arbeidsgiverorganisasjonene er representert. En håper nå å få opprettet et liknende utvalg for industriell produksjonsstatistikk. Det blir ellers ofte søkt kontakt med interesserte organisasjoner når det gjelder planlegging av ny statistikk.

Oppgavegiverne er som regel pålagt oppgaveplikt med hjemmel i loven av 1907 om tilveiebringelse av oppgaver til den offisielle statistikk eller ifølge andre lover og bestemmelser i medhold av lov. En del statistikk blir imidlertid hentet inn på frivillig grunnlag.

Automasjon i statistikkproduksjonen

De store framskritt innenfor statistikkproduksjonen henger nøye sammen med utviklingen av det maskinelle utstyr som har stått til rådighet. Mekaniseringen av den statistiske bearbeiding har økt effektiviteten og gjort det mulig å foreta betydelig mer detaljerte undersøkelser enn tidligere.

Innføringen av hullkortmaskiner i statistikkproduksjonen ga støtet til en ny fase i utviklingen. I Statistisk Sentralbyrå kan en skille mellom fire ulike perioder i denne utviklingen.

Byrået fikk sine første hullkortmaskiner så tidlig som til folketellingen 1900, og i den perioden som fulgte fram til 1930, ble arbeidet med gruppering og aggregering mekanisert. I den neste periode 1930—1950 ble det mulig å automatisere utskrivingen av tabeller. I femåret 1950—1955 skjedde det ved hjelp av nye og mer effektive maskiner en viss automatisering av både registerarbeid, oppgaveinnhenting, dataoverføring og revisjon. Etter 1955 har en av oppgavene vært å automatisere arbeidet med å samordne de ulike operasjoner i statistikkproduksjonen. En viss automatisering av standardiseringsoperasjonen har også funnet sted. Opplysninger hos de enkelte enheter blir således kopiert automatisk i form av standardiserte koder.

Mens arbeidet med å automatisere statistikkproduksjonen ved hjelp av vanlige hullkortmaskiner pågår, står vi på terskelen til en ny epoke som er innledet med de programstyrte elektroniske siffermaskinene. Disse maskinene har åpnet muligheter for automatisering i langt større grad enn hittil. Spesielt gjelder det samordningsarbeidet slik at flere arbeidsoperasjoner kan skje helautomatisk.

Byrået legger stor vekt på å følge med i denne utviklingen og har allerede gjort et betydelig arbeid på dette felt. Det er samlet inn og studert et større materiale om elektroniske siffermaskiner og holdt kurs for Byråets funksjonærer. Videre er det laget utkast til program for kjøring av statistikk på slike maskiner.

Samordning av den offisielle statistikk

Det har gjennom tidene stort sett vært en tydelig tendens til sentralisering av norsk statistikk. I den utstrekning det har vært formålstjenlig, er utarbeidingen av den offisielle statistikk blitt overlatt til Byrået. Fordelene ved en slik sentralisering er åpenbare. Bearbeidingen faller billigere ved at en får utnyttet fordelene av stordrift, og en unngår lettere ulikheter i det logiske opplegg av statistikken og dobbeltarbeid ved at flere institusjoner henter inn samme oppgaver.

Det er fortsatt en del fagstatistikk som blir utarbeidd utenfor Byrået. Det gjelder for eksempel postverkets, telegrafverkets og jernbanens statistikk, fiskeristatistikken og statistikken over de sosiale trygder. De enkelte etater skal imidlertid samrå seg med Byrået om omfanget og formen av de publikasjoner de utgir.

Når det gjelder annen statistikk som blir utarbeidd utenfor Byrået, f. eks. statistikken over sysselsetting og arbeidsledighet, fungerer også Byrået som sentralinstans for samordning av statistikken. Statistiske spørreskjemaer fra andre statsinstitusjoner må således legges fram for Byrået før de kan sendes ut.

Publisering av statistikken

Den offisielle statistikk blir som regel publisert i serien Norges offisielle statistikk (NOS). I denne serie blir det sendt ut om lag 40 periodiske publikasjoner. Dessuten blir det i samme serie offentliggjort resultater fra større tellinger og spesialundersøkelser.

Utenom serien NOS utgir Byrået månedlig publikasjoner for vareomsetningen med utlandet og bankstatistikk og publikasjonen Statistiske meldinger. Sistnevnte publikasjon inneholder tabeller med løpende måneds- og kvartalsstatistikk, primærstatistikk som ikke blir sendt ut i egne publikasjoner, konjunkturoversikter og spesialartikler.

Serien Aktuell statistikk som blir sendt ut etter behov to—tre ganger pr. uke, bringer foreløpige meldinger om løpende månedsstatistikk og annen primærstatistikk og resultater av større statistiske undersøkelser etter hvert som de foreligger.

I februar 1954 sendte Byrået ut første publikasjon i en ny skriftserie som har tittelen Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serien utgir Byrået meldinger om undersøkelser som ikke er av rent statistisk karakter, blant annet historiske og analytiske studier om økonomiske forhold utført ved forskningsavdelingen.

Byråets organisasjon — ledelse

De mange og store arbeidsoppgavene som ble pålagt Byrået etter siste verdenskrig førte også til at det ble opprettet flere nye kontorer. Ved siden av de rent statistiske kontorer ble det organisert tre kontorer for konjunkturanalyser, nasjonalregnskap og skatteforskning. Med den sterke vekst i forskningsarbeidet fant en det senere formålstjenlig å samle disse tre kontorene i en egen forskningsavdeling. Organiseringen av denne avdelingen var et viktig skritt for effektiviseringen av forskningsarbeidet i Byrået. Det betyr imidlertid ikke at alt analytisk arbeid nå er sentralisert ved forskningsavdelingen. Det foregår fortsatt og vil i framtida måtte bli utført analysearbeid ved alle de statistikkproduserende kontorer.

Organisasjonskartet viser hvordan Byrået i dag er bygd opp. I grove trekk angir det også fordelingen av statistikkproduksjonen på de ymse kontorer.

Byrået er en selvstendig institusjon som blir ledet av en direktør. Som sentralorgan i tilknytning til departementene sorterer Byrået under Finansdepartementet, og direktøren må hvert år legge fram budsjettforslag for dette departement. Samtidig blir det gitt en melding om virksomheten i det budsjettår som er gått. Saker vedrørende innkreving av oppgaver i medhold av statistikkloven av 1907 må også forelegges departementet. Det samme gjelder tilsetting av embetsmenn og spesielle lønnssaker.

Innenfor rammen av bevilgningene bestemmer direktøren statistikkens omfang og utforming. Men direktøren er samtidig ansvarlig for at statistikkproduksjonen blir rasjonelt utført og i størst mulig utstrekning dekker behovet for sta-

tistiske opplysninger. Han er videre ansvarlig for at Byrået fyller sin oppgave som institutt for økonomiske og sosiale undersøkelser.

Under direktøren sorterer en underdirektør (stedfortredende direktør) og en forskningssjef. Underdirektøren assisterer direktøren i ledelsen av Byråets statistiske kontorer (1.—8. kontor). Til underdirektørens arbeidsområde hører også Administrasjonskontoret, Gruppen for metodespørsmål og statistiske standarder, Hullkortavdelingen og Biblioteket. Forskningssjefen er leder av Byråets forskningsavdeling (9.—11. kontor).

Hvert av Byråets fagkontorer blir ledet av en byråsjef. Kontorene er ansvarlige for den statistikk som hører under dem og utfører også selv det meste av arbeidet. Arbeid som med fordel kan utføres sentralt, er imidlertid lagt under de sentralt tjenesteytende organer.

Alt hullkortarbeid blir således utført av Hullkortavdelingen. Vel 60 pct. av all statistikk som Byrået utarbeider, blir nå hullkortbearbeidd. En del av regnearbeidet ellers er også sentralisert ved denne avdelingen.

Under Administrasjonskontoret sorterer blant annet personalforvaltning, budsjett og regnskap, innkjøp og forvaltning av kontorutstyr, sentralt brevarkiv og sentralt arkiv for statistisk grunnmateriale.

Utviklingen har gjort det nødvendig for Byrået — i likhet med andre land — å sentralisere arbeidet med teoretisk-statistiske metodespørsmål og standarder for definisjoner og klassifikasjoner. Det er derfor organisert en egen gruppe til å arbeide med slike spørsmål. Gruppen arbeider med oppdrag for de ymse kontorene, men tar også opp oppgaver på eget initiativ. I arbeidsområdet inngår studiet av elektroniske databehandlingssystemer og programmeringsarbeidet som er knyttet til bruken av slike systemer.

Byråets bibliotek er et sentralt fagbibliotek for hele landet når det gjelder statistisk og økonomisk litteratur. Det er til stor hjelp både for Byråets funksjonærer og for andre. Tallet på bind i biblioteket er i dag 89 290, og det har om lag 1 000 utenlandske bytteforbindelser.

For større tellinger, for eksempel folketellinger og bedriftstellinger, blir det gjerne opprettet egne kontorer som blir nedlagt når arbeidet er avsluttet.

Personale

Foruten de ledende stillinger, direktørene, forskningssjefen og byråsjefene, har personalet ellers stillinger som konsulenter, sekretærer, fullmektiger og assistenter eller spesialstillinger.

Tallet på funksjonærer varierer mye fra kontor til kontor. I alt har Byrået 263 faste stillinger. I tillegg kommer en del ekstraarbeidere og de midlertidige funksjonærer ved tellingskontorene. Pr. 1. desember 1956 var det i alt 301 funksjonærer i arbeid i Byrået.

Til stillinger som sekretærer og til høyere stillinger kreves som regel sosialøkonomisk embetseksamen eller tilsvarende høyere utdannelse. I enkelte av disse stillinger blir det tilsatt jurister, aktuarkandidater, landbrukskandidater og andre.

Statistisk Sentralbyrås organisasjon pr. 1. juli 1956

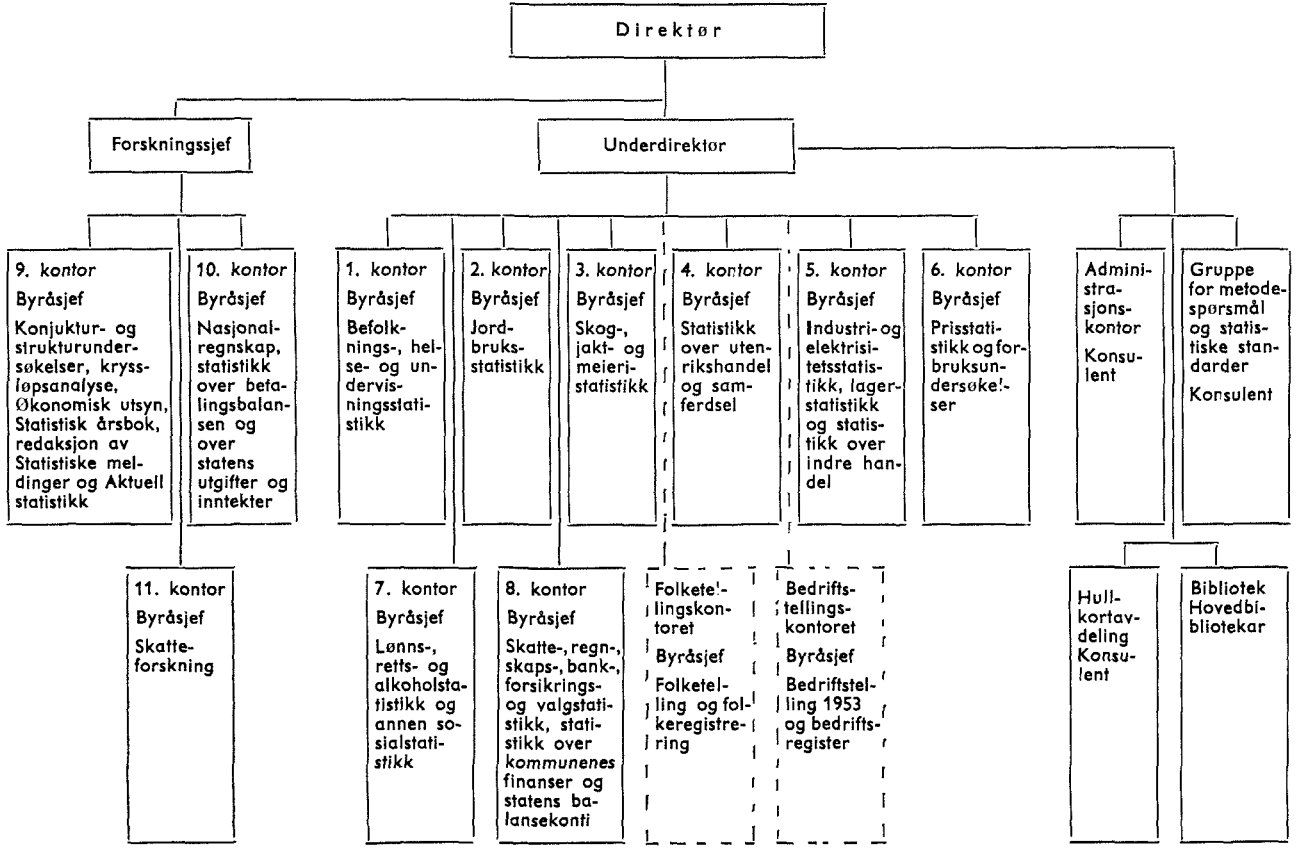

INVANDRARNA I USA OCH DERAS BARN

Av professor HELGE NELSON

E. P. Hutchinson, Immigrants and their children, 1850—1950[1] utgör en sammanfattande exposé av vad census under 100 år meddelar av statistiska data om den utlandsfödda befolkningen i USA och dess där födda barn. Längre ned i härstamningen går ej censusrapporterna. Tredje generationen räknas som »native», även om exempelvis en dylik amerikan både på fars och mors sida är av oblandad svensk härstamning.

En föregångare till denna monografi och med samma titel är N. Carpenter, Immigrants and their children 1920, Wash. 1927 (Census monographs, 7). Denna gav ett rikt utdrag av de då utkomna censusrapporterna. På ett flertal områden ger den mer än den nu genom professor E. P. Hutchinson och hans medhjälpare gjorda sammanställningen. Av dennas 11 kapitel behandlar nämligen ej mindre än 7 immigranternas och deras barns *yrken och sysselsättning*, medan dr Carpenters undersökning blott i ett enda kapitel analyserar yrkena och alla de 11 andra ägnas åt utbredningsförhållanden, nationalitet, ålder och kön, fruktsamhet, giftermål m. fl. demografiska element.

Med 1920-talet är den sista immigrationsperioden i USA:s historia slut. Det första världskriget medförde en avstängning av emigranter till USA, som 1915—1919 mottog endast 1 192 000 invandrare. Immigrationen svällde emellertid åter under 1920-talet och trots en hindrande lagstiftning 1921 och 1924 med fastställda invandringskvoter[1] strömmade 4 357 000 människor 1920—1930 in i USA eller omkr. 400 000 årligen.

Men fr. o. m. 1931 t. o. m. 1945 kom den skärpta invandringspolitiken immigrantströmmen att sina, och på de 15 åren invandrade blott 700 000 personer eller omkring 47 000 årligen. Genom kvotalättnader, bl. a. för flyktingar från de krigshärjade länderna i Europa, har emellertid invandringsströmmen åter svällt och utgjorde under fiskalåren 1946—54 (1 juli—30 juni) 1 714 000 eller c:a 190 000 pr år.

Ända till och med 1930 ökade de utlandsfödda i USA absolut taget och utgjorde vid census d. å. 14,2 milj. inv., men de utgjorde relativt sett blott 11,6 % av hela invånarantalet mot 14,7 % 1890 och 1910, den högsta procent immigranterna nått. Räknar man blott den utlandsfödda *vita* befolkningen, var denna år 1930 14,0 miljoner eller 12,7 % av USA:s vita befolkning.

Härtill kommer immigranternas i US födda barn, »den andra generationen». Censusrapporterna behandlar blott den *vita* befolkningen i andra generationen och räknar till den såväl barn till ut-

[1] Hutchinson, E. P., Immigrants and their children, 1850—1950. For the Social Science Research Council in cooperation with the U. S. Department of Commerce, Bureau of the Census. New York & London 1956. 391 s. (A volume in the Census monograph series.)

[1] Lagen av 1921 bestämde den årliga invandringen från skilda länder till 3 % av i vederbörande land födda, i USA år 1910 boende immigranter. 1924 års lag tillät blott 2 % av motsvarande antal år 1890 i USA boende, komma in i USA. Från kvotalagarna var dock undantagna länderna i Amerika. Av immigranterna 1920—30 kom omkr. 1 milj. från Canada och 1/2 miljon från Mexico.

landsfödd far och mor som också dem, där endera far eller mor är född i utlandet och den andra i USA (»white population of foreign and mixed parentage»). Denna andra generation räknade 25,9 milj. inv. år 1930. Detta år var hela den utländska vita stammen (the foreign white stock) således 39,9 milj. personer eller 36,2 % av US:s *hela* befolkning. År 1910 var den utländska folkstammen i denna dess vidaste bemärkelse relativt taget ändå mer betydande eller 39,5 % av USA:s *vita* befolkning, men hade ännu ej nått högre i absolut antal än 32,2 milj.

Med 1920-talet började som nämnt invandringen hämmas genom restriktiva åtgärder. De åldrande immigranterna föll allt mer undan, och USA:s egen snabba befolkningstillväxt medförde, att efter 1930 den utländska vita stammen minskats såväl absolut som relativt. De utlandsfödda utgjorde år 1950 endast 10,2 milj. eller blott 7,5 % av USA:s vita befolkning på 134,9 milj., den andra generationen av utländsk stam 23,6 miljoner eller 17,5 %. »The foreign stock» utgjorde således tillsammans 33,8 milj. eller 25 % av den vita befolkningen. Av hela befolkningen, 150,7 milj., de färgade folken inräknade, var år 1950 de utlandsfödda vita 6,9 % och hela den utländska folkstammen 22,4 %.

Då den andra generationen, immigranternas barn, i regel är amerikaniserad till nationalkänsla och tänkesätt och immigrationen är reglerad och avstannad, föreligger ej nu något problem för dessa främmande elements hopsmältning till en ensartad nationalitet. Då är negrerna, som från 1920 till 1950 relativt något ökat, från 9,9 till 10,0 % av USA:s befolkning, ett långt svårare problem att lösa.

Det kan i förbigående betonas, att utvandringen till USA för några av emigrantländerna betytt ett kanske ännu större socialt och ekonomiskt problem än för Förenta staterna. Irlandsfödda i USA utgjorde år 1890 39,8 %, alltså nära 2/5, av Irlands befolkning, och år 1930 21,7 %. De invandrade norrmännen och deras i USA födda barn utgjorde dessa år resp. 21,2 och 11,5 %. De i Sverige födda immigranterna utgjorde 1890 10,0 %, 1910 12,0 % och 1930 9,7 % men 1950 blott 4,6 % av vårt lands befolkning Tillsammans med den i USA födda 2:dra generationen utgjorde de där boende svenskättlingarna 1910 och 1920 25,7 % av Sveriges folkmängd men hade sjunkit till 16,9 % år 1950. Av USA:s vita folkmängd utgjorde denna svenska, delvis blandade stam år 1910 blott 1,74 % av USA:s vita befolkning och av dess hela befolkning 1,54 %, men proportionen hade år 1950 sjunkit till resp. 0,88 % och 0,79 %. För många av utvandringsländerna har således förlusten av stora delar av deras befolkning måst betyda en djupt ingripande retardation i deras demografiska och ekonomiska utveckling. USA:s hastigt ökade folkmängd har gjort insmältningsprocessen av de främmande elementen med årens gång allt lättare och tillfört landet för dess utveckling och ekonomiska blomstring oerhörda krafttillskott.

Invandrarna har emellertid till sammansättningen genomgått en betydande förändring under 100 års förlopp. Man talar, med en viss överdrift visserligen, om gamla och nya emigrationsländer. De förra, nordvästra Europas riken, lämnade största andelen av immigrationsströmmen till USA under 1800-talet och 1900-talets första decennium, men därefter sjönk invandringen från dem. Från 1920 till 1950 minskades därför de i USA boende immigranterna från Irland, Sve-

rige, Norge, Danmark och Tyskland till resp. 50, 52, 56, 57 och 58 % av deras antal år 1920. Ett par av de »gamla» emigrationsländerna, England och Wales samt Skottland, har dock även efter 1920 haft en tidvis betydande utvandring till USA, och 1950 var därför de i England och Wales födda 66 % av de år 1920 i USA boende immigranterna därifrån. För skottarna var motsvarande % t. o. m. 98.

Fr. o. m. sekelskiftet dominerar invandringen från Italien, de österrikisk-ungerska länderna och Östeuropa, tills första världskriget sätter en tillfällig spärr för invandringen. Det italienska inslaget i den utländska folkstammen i USA har exempelvis ökat såväl röran-de första som andra generationen från 1900 till 1950. 1900 var de italienfödda i USA 0,74 milj. och 1950 1,43 milj. trots minskning från 1930, medan andra generationen vuxit från 0,25 milj. till 3,14 milj. Sammanlagt 4,57 milj. italienare av första och andra generationen levde i USA år 1950.

Proportionen mellan könen hos immigranterna har högst väsentligt förskjutits mellan 1920 och 1950. Det förstnämnda året fanns på 100 utlandsfödda vita kvinnor 121,7 män, 1950 blott 102,0. Proportionen var sistnämnda år högst olika hos de olika nationerna, bland de irlandsfödda 70,9 män på 100 kvinnor, hos fransk-kanadensarna 88,1, men hos de italienfödda 127,3 män på 100 kvinnor. Den fortgående utjämningen i antal mellan män och kvinnor sammanhänger med att kvotabestämmelserna gav företräde åt *familjer* och flyktingperiodens immigranter bestod mer av familjer än av män som sökte arbete. En bidragande orsak till männens minskade flertal är att dödligheten hos de utlandsfödda männen är större än hos kvinnorna.

Först år 1880 hade de i USA födda barnen till immigranterna nått dessa i antal, proportionen var 1920 5 till 3, och 1950 var den andra generationen mer än dubbelt så stor som den första.

De olika nationernas utbredning i USA beror i hög grad på tiden för deras ankomst. De äldre invandrarna, såsom tyskar och skandinaver, sökte sig från 1840-talet särskilt till the Middle West, där jord fanns att få, och ännu längre västerut, sedan homesteadlagen tillkommit och järnvägsbolagens jord utlämnades billigt till immigranterna. I den mån denna jord blev upptagen och samtidigt invandringen från Europa växlade karaktär, samlades de invandrande i allt större massor i städerna, vilka f. ö. från första början upptagit mängder av immigranter, som måst stanna och arbeta där.

Trettioårsperioden 1920—50 utmärkes av en stark inre migration i USA: flyttningen från land till stad. De utlandsfödda vita var år 1920 till 75,5 % stadsbor, men 83,7 % år 1950. Av USA:s hela vita befolkning var dessa år 53,4 %, resp. 64,3 % stadsbor.

Av de utlandsfödda är skandinaverna i hög grad lantbor. År 1920 var av de norska immigranterna 47,2 % stadsbor, den lägsta siffra någon större nationsgrupp uppvisade, medan de i Sverige födda till 63,1 % var stadsbor. Trettio år därefter hade vandringen från land till stad förskjutit städernas andel till resp. 67,4 och 74,9 %. Den andra generationen av skandinaverna var ännu mer än den första lantbor. Endast 34,6 procent av de norska immigranterna i andra generationen och 56,2 % av de

Area	White population mill.	Foreign-born white		Percent of population		Relative concentration	
		Scotland	Finland	Scotland	Finland	Scotland	Finland
USA ..	94 821	254 567	149 824	0,268	0,158	100	100
Maine ..	766	2 171	1 393	0,284	0,182	106	115

svenska var 1920 stadsbor, år 1950 resp. 57,7 % och 68,8 %.

Tyngdpunkten i Hutchinsons arbete ligger, som förut nämnts, i framställningen av den utländska vita folkstammens i USA fördelning ifråga om utkomst och yrken.

De äldsta censusdata, som upplyser härom, finns i 1870 års census och berör blott den utlandsfödda befolkningen. Census 1890 var den första, som gav uppgifter om andra generationen. De fullständigaste upplysningarna om den förvärvsarbetande befolkningen 1900 ges i den stora »Immigration Commission Report» 1911.

De äldre censusrapporterna är inbördes mycket olika ifråga om uppgifterna rörande yrkeskategoriernas indelning samt de förvärvsarbetandes antal och ålder. I vissa censusrapporter uppges hemländerna för de utlandsfödda, i andra ej. Ifråga om yrkesutövarnas geografiska utbredning i USA ges i bästa fall endast uppgifter om USA:s olika stater.

Fr. o. m. 1910 blir censusuppgifterna mer likformiga, men de är också mer ofullständiga. För 1950 har utgivaren använt sig av en 3 1/3 % urvalsundersökning av den förvärvsarbetande vita befolkningen och dess underavdelningar efter kön och härkomstland. Census' 469 kategorier är här koncentrerade till 84.

Ojämnheten och luckorna i yrkesstatistiken betonas starkt av utgivaren. Svårigheterna av en jämförande framställning ligger också i att yrken och sysselsättning starkt ändrat karaktär, särskilt under det sista halvseklet. Mekaniseringen i jordbruket, samfärdselns och handelns oerhörda utveckling, hantverkets tillbakagång, nyskapandet av industrier som automobil- och oljeindustrierna och elektrifieringens ofantliga utbredning m. m. är faktorer, som helt ändrat de förvärvsarbetande kategoriernas inbördes fördelning.

Den statistiska analysen både av den utländska stammens geografiska utbredning och de förvärvsarbetandes yrkesfördelning sker hos Hutchinson medels formeln »relative concentration» (RC). Procenten utlandsfödda i den vita befolkningen uttryckes relativt genom RC i proportion till hela den vita befolkningen i USA. Detsamma sker också med den andra generationen. Förf. exemplifierar (Appendix C. s. 302—303) förfarandet i ovanstående tablå.

De 2 171 skottar, som levde i Maine år 1920 utgjorde 0,284 % av statens vita befolkning. I hela USA utgjorde de i Skottland födda 0,268 % av den vita befolkningen (RC = 100) men i Maine 6 % högre (RC = 106). Samma beräkning göres rörande de i Finland födda. Finländarnas antal i Maine var 15 % över medeltalet av de finlandsföddas i hela USA (RC = 100). Alltså RC för de finlandsfödda i Maine 115.

På liknande sätt beräknas RC för yrkesfördelningen:

Occupation	White males	Foreign-born white males	Percent foreign-born	Relative concentration
All occupations	29 654 mill.	6 628 mill.	22,35	100
Farm laborers	2 557 »	204 »	7,97	36

Genom RC-metoden har förf. fått ett tal, som anger den relativa koncentreringen till folkmängd och förvärvsarbeten oavsett den förras storlek och förvärvsarbetarnas antal. Nedan anföres ett exempel.

År 1900, efter 1880- och 1890-talens stora emigrationsvåg från Sverige, var RC-talet för manliga invandrade svenska farmare och brukare 95, medan motsvarande tal för immigranterna i USA från Danmark och Norge var 138 och 167. Den andra generationens farmare och brukare uppvisar RC-talen 49, 58 och 109 (H. tab. 35 a). Dessa RC-siffror ligger högre för de utlandsfödda än medeltalet (RC 66) men lägre för den andra generationens svenskar och danskar än medeltalet (RC 60). Att RC-siffrorna är så mycket lägre för andra generationen än för den första sammanhänger dels med flykten från land till stad men också med en omläggning av det amerikanska åkerbrukets struktur, som ökat antalet lantarbetare, men minskat jordägarnas antal. För de utlandsfödda manliga lantarbetarna var RC år 1900 38, den andra generationens RC-tal 85; för de i Sverige, Danmark och Norge födda resp. 57, 72 och 84, för den andra generationens manliga lantarbetare från dessa länder 226, 252 och 277. För den andra generation, som kom från de nordiska länderna, var RC-talen högre än medeltalet.

Det är påtagligt att den svenska stammen år 1900, trots att den i förhållande till den utländska i sin helhet är mycket bunden till jordbruksnäringen, dock är det i mindre grad än danskar och norrmän. En förklaring härtill ligger i att de senare är mer koncentrerade till de centrala jordbruksområdena i USA. Man finner således att om RC för norrmännen i första och andra generationen sättes till 100 för USA i dess helhet, så får Norddakota 1 555 resp. 2 003, Minnesota 992 och 1 158, Syddakota 708 och 975 samt Wisconsin 452 och 561. Den danska (och isländska) stammen i första och andra generationen var också koncentrerad till mellanvästern, Syddakota, Norddakota, Nebraska, Iowa och Minnesota med RC-tal i första generationen växlande mellan 484 och 358 och i andra generationen 605 och 400. De från Sverige komna immigranterna och deras barn hade de högsta siffrorna i mellanvästerns åkerbruksstater: första generationen i Minnesota RC 717, Illinois 254, Norddakota 250, Nebraska 223 och Syddakota 210, andra generationen i Minnesota 812, Nebraska 325, Norddakota 320, Syddakota 287. Dessa RC-tal för de gamla och under åren efter 1920 ifråga om den utländska stammen snabbt minskande jordbruksområdena visar således en långt högre proportionell andel av norsk och dansk befolkning än av svensk (Minnesota dock undantaget). Det kanske bör erinras om att en jämn utspridning av de två generationerna i hela USA innebär RC = 100. Läsaren torde i likhet med referenten kanske finna RC-talen ej lika lättfattliga som folkmängdsiffror och procenttal, men som jämförelsetal från årtionde till årtionde har de sitt värde.

Hutchinson använder sig mycket litet av kartor. Han har fyra kartogram, uttryckta i RC över immigranterna och andra generationen i de olika staterna 1920 och 1950. Diagram saknas.

1910 års census är den sista före världskriget med dess reducerande invandring. 1920 års ligger vid gränsen till en ny tid med statliga immigrationskvota. År 1950 har dessa fått verka i mer än ett kvarts sekel. De utlandsfödda har därunder fått relativt små tillskott

och decimerats genom en med stigande ålder allt större dödlighet.

Den förvärvsarbetande vita befolkningen i USA ökade från 1910 till 1950 från 32,7 till 52,6 milj., medan de utlandsföddas andel härav minskade från 23,9 % till 9,2 % och den andra generationens steg från 21,4 % till 22,4 %. Ännu 1950 var således nära 1/3 av USA:s förvärvsarbetande vita av utländsk stam i första och andra generationerna. Särskilt kraftigt har under de 40 åren den kvinnliga förvärvsarbetande befolkningen ökats, nämligen från 6 milj. till 14,4 miljoner. De utlandsfödda kvinnorna utgjorde 1910 20,2 % och 1950 7,5 % av arbetskraften, den andra generationen resp. 28,5 och 24,0 %. Således var ännu 1950 nära 1/3 även av USA:s kvinnor i olika förvärv av utländsk härkomst (mot nära hälften år 1910).

De manliga jordbrukarna omfattade år 1910 19,0 % av förvärvsarbetande vita och 9,9 % 1950, lantarbetarna 13,5 % 1910 och 4,4 % 1950, således en minskning för de i jordbruket sysselsatta från 32,5 % till 14,3 %, i absoluta tal från 8,66 milj. män till 5,32 milj. Hela farmbefolkningen var år 1950 25,1 miljoner.

Förnämsta orsaken till denna starka minskning i jordbrukets arbetskraft ligger i mekaniseringen och farmernas minskade antal men ökade areal. År 1910 hade USA 6,36 milj. farmer med en medelareal av 138 acres (1 acre = 0,405 ha). 1930 var medelarealen 157 acres och 1945 195 acres. År 1950 fanns 5,38 milj. farmer med en medelareal av 215 acres. År 1910 fanns 1 000 traktorer, år 1952 4 170 000 traktorer.[1]

[1] *Censusrapporterna.* — H. A. Petersen, Mechanical agriculture and the farm labor. Rural sociology 1954. — V. Rotherus and St. March, Economic development atlas, US Dep. of Commerce 1950 m. fl. källor.

Den förlust, som arbetskraften i jordbruket lidit, motväges av vinster för andra yrken och förvärvsområden, främst vissa industrigrenar, handel och samfärdsel. Några exempel härpå skall anföras.

Manliga mekaniker och reparatörer ökade från 34 tusen år 1910 till 1,65 milj. 1950, en nära 50-dubbling av arbetskraften, främst beroende på automobilismens utveckling.

En parallell härtill är att antalet manliga buss- och taxiförare samt annan transportpersonal steg från 1910 till 1950 från 240 tusen till 1,75 milj., vilket innebär en sjudubbling. I de sistnämnda två grupperna var den utländska stammen proportionsvis ej lika delaktig i ökningen som de infödda amerikanarna.

Ännu 1910 hade de utlandsfödda vita högsta RC som grovarbetare, som anställda inom samfärdsel och transport och som tjänstefolk. I vissa industrier hade olika folk hög andel som arbetare. I mindre utsträckning fanns de utlandsfödda som jordbruksarbetare, i handeln, i de lärda yrkena och på det tekniska fältet samt över huvud i yrken, som fordrar högre utbildning och större förtrogenhet med engelska språket och amerikansk miljö.

Fyrtio år efteråt, 1950, har denna fördelning i förvärvskällorna för de utlandsfödda undergått en påtaglig förändring. De utlandsfödda vita hade ökat relativt taget bland jordbruksarbetarna, i de lärda och tekniska yrkena och bland kontorsanställda i förhållande till hela arbetskraften.

De utlandsfödda kvinnorna hade liksom männen nått en högre yrkesstandard under perioden 1910—1950. Förstnämnda år fann de utlandsfödda vita av kvinnligt kön förnämligast anställning

som tjänarinnor i hemmen, som hustrur och arbetare på farmerna, som sömmerskor och textilarbetare, som lärarinnor, kontorister, gårdfari- och småhandlare. Medan flykten från jordbruket markant visar sig bland kvinnorna över huvud, synes immigrantkvinnorna och även kvinnorna i andra generationen i högre grad stanna kvar där både som farmare, farmarehustrur och arbetare. Det gäller i hög grad de nordiska folken. Den utländska stammen bland kvinnorna i första och andra led har alltjämt sin starka ställning som hemtjänarinnor. RC har högsta siffror för finländskor, svenskor och irländskor i 1:a generationen.

Dessa kvinnliga yrken har ännu år 1950 behållit sin dragningskraft med undantag av gårdfarihandeln. Kvinnorna har i ännu högre grad än männen upptagit nya förvärvskällor. De innehar som kontorister, stenografer och sekreterare fler anställningar än männen, likaså som lärare på lägre stadier, och de konkurrerar framgångsrikt med männen på handelns områden. Den utländska stammen kvinnor, särskilt de invandrade, når dock ej i de yrken, som fordrar större utbildning eller språkskicklighet lika hög RC som »de infödda» kvinnorna.

Censusmaterialet med sitt 10-års mellanrum tillåter inte den jämförande framställning mellan immigration och ekonomiska cyklar och perioder som så skarpt avspeglar sig i de stora folkförflyttningarna. Se exempelvis Thomas, Migration and Economic Growth, A study of Great Britain and the Atlantic economy. Cambridge 1954.

Luckor och svagheter i censusmaterialet har med styrka framhållits av såväl Carpenter som Hutchinson.[1] Båda har förtjänsten att med största försiktighet och kritik yttra sig om orsakerna till såväl immigranternas och deras USA-födda barns geografiska utspridning och yrkesfördelning. Värdet av Hutchinsons arbete ligger, som förut framhållits, främst i ordnandet till en översikt av det hittills publicerade censusmaterialet rörande den utländska stammens förvärvsarbeten och hans belysning av den nyare immigrationens förändrade karaktär.

Det förefaller, som om det censusmaterial, som finns opublicerat, ej kan ge så mycket belysning *i detalj* åt här behandlade problem. Det behövs specialstudier över immigranterna och deras avkomlingar både över bakgrunden till emigrationen i skilda länder och immigranternas miljö i USA vid olika tider.

Det finns ett flertal huvudsakligen historiska framställningar av båda. Enastående i sin systematiska, statistiska grundlighet och historiska djupsyn är, så långt jag känner den svenska, av G. Sundbärg ledda Emigrationsutredningen, vars Betänkande och 20 bilagor (Stockholm 1908—13) utgör en ännu ej helt utnyttjad källa till vårt lands inre historia.

Bakgrunden för den svenska emigrationen har ur skilda synpunkter behandlats av bl. a. två svensk-amerikaner, G. M. Stephenson, The religious aspects of Swedish immigration, A study of immigrant churches, Minneapolis 1932 och F. E. Janson, The background of Swedish immigration 1840—1930, Chicago 1931.

En god och kortfattad introduktion av översiktlig karaktär rörande den europeiska bakgrunden och immigrationen till Nordamerika gav G. M. Stephenson

[1] En yttterligare belysning härav ger: S. Kuznets and E. Rubin, Immigration and the foreign born. New York 1954. (National bureau of economic research. Occasional paper. 46.)

i A history of American immigration 1820—1924, Boston 1926.

Den utländska stammens arbete i USA:s miljö har skildrats av ett flertal författare, som huvudsakligen behandlat sitt eget folks arbetsliv och insatser i USA-miljön.

Jag skall här blott nämna några norska arbeten, T. C. Blegens tvåbandsverk Norwegian migration to America 1825—1860, Northfield, Minn. 1931 och Norwegian migration to America, The American transition, Northfield, Minn. 1940 samt I. Semmingsen, Veien mot vest, Utvandringen fra Norge til Amerika. 1. 1825—1865. 2. 1865—1915, Oslo 1941—1950, ger den historiska framställningen av den norska emigrationens bakgrund och den norska stammens arbete på Nordamerikas mark.

Ett arbete mer motsvarande mitt eget, »The Swedes and the Swedish settlements in North America 1—2, Lund 1943», är C. C. Qualey, Norwegian settlement in the United States, Northfield, Minn.. 1938. Qualeys arbete ger huvudsakligen på grund av censusrapporterna (och delvis även deras otryckta original) en översikt över den norska stammens utbredning i USA 1850—1930.

Vad som i hög grad försvårar kännedomen om immigranternas och deras efterkommandes utbredning och insats i amerikansk kultur och arbetsliv är att en utförlig statistisk eller kartografisk framställning av de olika folkelementens lokala fördelning saknas. De historiska framställningarna av resp. folks öden på amerikansk mark behöver ej dylika för att i *stora* drag ge en god karaktäristik,[1] särskilt om författarna själva vuxit upp i immigrantmiljöer i Amerika. Inte helfer har risken varit alltför stor för trångsynthet, om den lokale författaren sysslat endast med sitt eget folks öde. Det visar sig att i hög grad ej blott svenskar, danskar och norrmän utan även andra folk bosatt sig på olika områden utan alltför stor inre beblandning utom i städerna och att deras fortgående amerikanisering skett utan en dylik påskyndande faktor. En del nationella drag i lynnesläggning och näringsliv har emellertid starkare kunnat fortleva genom en dylik inre avskildhet olika folk emellan och framträder i de RC-tal, som förut meddelats.

Jämförande undersökningar av olika »foreign stocks» utbredning och kontakt inbördes och med befolkningen f. ö. bör naturligtvis vara en viktig uppgift. Jag har försökt göra en med kartor belyst studie för Minnesotas del av svenskarnas, norrmännens, tyskarnas m. fl. folks utbredning i statens olika counties. (The Swedes and Swedish Settlements in North America 1 s. 185—189, 2 kartorna 34, 35.)

Den berömvärda försiktighet, med vilken både Hutchinson och före honom Carpenter uttalat sig om orsakerna till utlandsstammens geografiska fördelning och dess olika folks skilda förvärvsarbeten har sin grund i att censusmaterialet ej ger tillräckligt med detaljer ifråga om the foreign stocks geografiska utspridning och ännu mindre rörande dennas yrken. Lokalundersökningar i dessa avseenden fattas, i synnerhet som de ekonomiska och sociologiska studierna blomstrat upp under de sista tiotalen år, då immigranternas och deras ätt-

[1] En välkommen undersökning av nyare datum är L. E. Truesdell, The Canadian born in the United States. An analysis of the statistics of the Canadian element in the population of the United States 1850 to 1930, New Haven 1943. Förbindelserna mellan Canada och USA har ju delvis varit ohämmade (men också statistiskt okontrollerade). Kanadensarna har märkligt nog utgjort ett särskilt starkt inslag i industrin och städerna.

lingars insmältning i den amerikanska miljön på grund av den minskade invandringen i dessa avseenden upphört att vara ett större problem för USA.

När jag åren 1921, 1925, 1926 och 1933 i fältet gjorde mina kolonisations- och svenskstudier i Nordamerika följde jag bl. a. den nordskridande odlingszonen från hav till hav i Canada. Jag fann den stämplad av de olika naturförhållandena i östra Canada, där odlingen bands till kustzonens och issjöarnas begränsade sediment- och kalkstensrika jord, precis som i Sverige. Prärierna med deras vidsträckta goda jordarter uppvisade en mer sammanhängande nybyggarfront. I det alpina Kordillerområdet i Brittiska Columbia var odlingsfronten helt upplöst — små åkerfläckar i dalarna mellan bergskedjorna. I Brittiska Columbia liksom i östra Canada hade då, som nu, skogsbruk och skogsindustrier en gigantisk omfattning. Växtförädlingen, som frambragt snabbt mognande sädessorter, och jordbruksmekaniseringen gjorde att uppodlingen gick snabbt. Mineralförekomsterna inom och utom odlingsområdena spelade redan en roll i »the northward movement», som efter 1930 blivit än mer accentuerad.

Nybyggarverksamheten var starkt influerad till sin landskapsomdanande karaktär av de olika folkelement, som deltog i den — fransk-kanadensarna i öster, engelsmän-skottar, skandinaver, ukrainare, tjecker, mennoniter etc. Den inre migrationen från engelsmännens och fransk-kanadensarnas gamla centra i öster följdes och fick sitt komplement av immigranternas, som också från USA:s prärier trängde in i Canadas. Brittiska Columbias bebyggelse begynner på allvar däremot från stillahavssidan. Av utomordentlig betydelse är Canadas och de enskilda staternas immigrationspolitik — homesteadpolitiken, upplåtande av public lands, befordrande och byggande av järn- och landsvägar, uppbyggande av farmer etc.

I USA hade en liknande nybyggarverksamhet och invandring skett många årtionden tidigare i ännu mer storslagen skala under tekniskt mer primitiva förhållanden och över liknande skilda naturområden. Men jorden till nybyggare var omkring 1920 för länge sedan upptagen, den äldre immigrationen av skandinaver, tyskar och andra hade för länge sedan avlösts av syd- och österuropéer och länge hade både invandrare och inre migration samlat den utländska stammen i allt större antal till städerna. En snabb amerikanisering utmärkte invandrarna och deras 2:dra generation. Så blev i detta snabba omvandlingsskede min uppgift, så mycket som jag i detalj kunde hinna med, att göra *ett möjligast liktidigt tvärsnitt* av utbredningen av svenskstammen i USA, liksom jag ägnat denna mitt huvudintresse i Canada. Till skillnad från de historiska arbetena på liknande områden har jag genom fältstudier sökt genomföra ett mer ensidigt *geografiskt* program: ett detaljstudium av svenskstammens utbredning och lokala koncentration. Därvid har jag väl sökt ta hänsyn till det historiska skeendet och den inre migrationen, men mitt huvudsyfte har varit att ge svenskstammens geografiska utbredning i USA och Canada 1920—1930 så i detalj, att mitt arbete kunde tjäna som bas för djupare studier, ekonomisk-geografiska, historiska, ekonomiska och sociologiska, under både mer ingående och vidare synpunkter.

Detta ändamål tjänar de 73 kartorna och kartogrammen i atlasbandet av mitt arbete »The Swedes and the Swedish Settlements in North America» samt ett

(forts. på sid. 149)

SPARBANKERNA I SVERIGE 1820—1955

Av byråchefen JOHANNES SJÖSTRAND

Genom den nya lagen om sparbanker den 3 juni 1955 har det svenska sparbanksväsendet med år 1956 i viss mån ingått i ett nytt skede. Här skall endast nämnas den nya bestämmelsen i 25 §, att intill ett sammanlagt belopp, motsvarande 15 % av de enligt senaste bokslut på sparbanksräkning innestående medlen, sparbank äger mottaga inlåning på annan, valfri räkning. Förut hade endast sparbanksräkning eller som det hittills kallats motboksräkning fått förekomma. Sparbankerna har sålunda från att i inlåningshänseende uteslutande ha fungerat som uppsamlingsorgan av sparmedel numera fått en delvis affärsbanksbetonad inriktning. Det kan därför vara lämpligt att göra en summarisk återblick på det svenska sparbanksväsendets utveckling genom tiderna från det den första egentliga sparbanken år 1820 inrättades t. o. m. år 1955.

Den första lagstiftningen beträffande sparbankerna tillkom genom en kungl. förordning av år 1875, men denna innehöll icke någon bestämmelse om skyldighet för sparbankerna att lämna statistiska uppgifter. Icke förrän genom 1892 års sparbankslag blev denna skyldighet fastslagen.

De äldsta någorlunda fullständiga statistiska uppgifterna om sparbankerna insamlades genom försorg av den s. k. finanskommittén av 1858, som i sitt betänkande angående Sveriges ekonomiska och finansiella utveckling under åren 1834—1860 även publicerat uppgifter om sparbankerna för åren 1834, 1840, 1845, 1850, 1855 och 1860. Emellertid hade uppgifter om sparbankerna inrymts i Kungl. Maj:ts Befallningshavandes femårsberättelser redan för femårsperioden 1856—60, i det att statistiska uppgifter om sparbankerna införskaffats på ett särskilt formulär för nämnda tid. Sedan fortsattes på den inslagna vägen. För perioden 1861—63 insamlades uppgifter på ett något utvidgat formulär, och därefter blev uppgifterna årliga. Uppgifterna var dock ganska bristfälliga och kunde för övrigt icke alltid erhållas från alla sparbanker, då uppgiftsskyldighet ej förelåg. Uppgifterna från de olika femårsberättelserna sammanställdes i Statistisk tidskrift, äldre serien.

Som ovan nämnts, inrycktes i 1892 års sparbankslag skyldighet för sparbankerna att avgiva årliga statistiska redogörelser, och alltsedan 1893 har statistiska centralbyrån utgivit årliga statistiska redogörelser i den officiella statistiken, för åren 1951—54 publicerade i Statistisk tidskrift, ny serie. Uppgifterna i föreliggande 6 tabeller grundar sig för åren t. o. m. 1860 på uppgifter i finanskommitténs av 1858 betänkande, för åren 1861—1892 på sammanställningarna i Statistisk tidskrift och för åren fr. o. m. 1893 på statistiska centralbyråns årsberättelser.

Tab. 1—3 innehåller uppgifter för hela riket, tab. 1 om antalet sparbanker och konton samt om insättarbehållningen vid årets slut, tab. 2 om fördelningen av kontona efter behållningens storlek vid årets slut och tab. 3 om sparbanker-

(forts. på sid. 138)

Tab. 1. Antal sparbanker och konton samt insättarnas behållning vid årets slut, hela riket, åren 1820—1955

Number of savings banks, depositors' accounts and deposits at the end of 1820—1955

År	Antal		Insättar-behållning vid årets slut 1000 kr	År	Antal		Insättar-behållning vid årets slut 1 000 kr	År	Antal		Insättar-behållning vid årets slut 1 000 kr
	spar-banker	konton			spar-banker	konton			spar-banker	konton	
1820	[1]2	..	..	1866	195	259 407	37 759	1911	438	1 612 113	857 007
1821	3	..	..	1867	202	274 892	40 056	1912	438	1 664 163	904 236
1822	6	..	..	1868	215	289 265	42 693	1913	440	1 717 694	952 605
1823	6	..	..	1869	221	309 110	47 071	1914	443	1 755 009	986 689
1824	12	..	..	1870	234	353 867	57 302	1915	444	1 807 498	1 065 446
1825	13	..	..					1916	455	1 893 901	1 207 257
1826	16	..	..	1871	254	414 083	71 482	1917	461	1 987 194	1 381 713
1827	20	..	..	1872	258	483 294	87 278	1918	464	2 106 880	1 623 660
1828	22	..	..	1873	263	559 733	105 526	1919	477	2 200 067	1 870 772
1829	23	..	..	1874	296	639 780	123 771	1920	485	2 270 318	2 023 954
1830	25	..	..	1875	316	685 962	132 715				
				1876	325	727 043	142 841	1921	487	2 298 274	2 129 687
1831	28	..	..	1877	327	749 936	144 620	1922	491	2 340 689	2 242 660
1832	30	..	..	1878	338	749 716	138 534	1923	492	2 392 809	2 358 937
1833	32	..	..	1879	343	746 628	135 312	1924	494	2 430 100	2 399 478
1834	31	[2] 22 964	[2] 2 334	1880	341	762 638	146 072	1925	496	2 497 449	2 488 684
1835	39	..	..					1926	497	2 593 406	2 620 942
1836	48	..	..	1881	347	794 684	160 095	1927	496	2 714 082	2 705 921
1837	49	..	..	1882	351	832 494	173 103	1928	488	2 763 799	2 793 440
1838	50	..	..	1883	358	879 443	190 391	1929	488	2 889 160	2 883 948
1839	59	..	..	1884	374	916 961	204 315	1930	482	2 987 221	2 961 405
1840	60	[2] 48 445	[2] 5 212	1885	373	952 420	218 529				
				1886	376	975 637	230 571	1931	481	3 090 639	3 051 029
1841	64	..	..	1887	375	995 795	239 975	1932	480	3 176 994	3 141 712
1842	64	..	..	1888	374	1 015 897	253 347	1933	481	3 271 044	3 206 398
1843	66	..	..	1889	377	1 046 330	268 081	1934	479	3 355 727	3 311 571
1844	67	..	..	1890	378	1 072 735	275 039	1935	478	3 424 648	3 350 509
1845	67	[2] 64 170	[2] 7 723					1936	476	3 486 079	3 401 814
1846	67	..	..	1891	375	1 072 746	283 916	1937	476	3 567 251	3 523 071
1847	71	..	..	1892	378	1 077 900	290 733	1938	476	3 646 959	3 684 710
1848	79	..	..	1893	377	1 090 928	307 688	1939	476	3 701 026	3 679 119
1849	81	..	..	1894	374	1 093 521	324 483	1940	472	3 767 128	3 595 806
1850	86	[2]100 194	[2] 12 934	1895	372	1 098 116	339 339				
				1896	371	1 114 226	359 712	1941	471	3 904 025	3 807 499
1851	91	..	..	1897	375	1 140 713	383 583	1942	468	4 064 654	4 137 034
1852	99	..	..	1898	376	1 171 551	402 923	1943	463	4 246 359	4 610 564
1853	109	..	..	1899	384	1 201 117	415 416	1944	463	4 410 149	5 106 453
1854	118	..	..	1900	388	1 228 930	437 391	1945	459	4 596 352	5 605 821
1855	122	[2]154 229	[2] 22 096					1946	458	4 697 771	6 034 342
1856	129	..	..	1901	390	1 259 639	466 936	1947	458	4 816 429	6 356 838
1857	133	..	..	1902	394	1 281 663	496 105	1948	456	4 959 851	6 750 892
1858	135	..	..	1903	404	1 314 110	531 499	1949	453	5 079 209	7 230 646
1859	143	180 252	25 334	1904	409	1 345 092	568 310	1950	451	5 214 048	7 618 553
1860	151	187 675	27 292	1905	415	1 374 632	601 751				
				1906	422	1 419 181	644 534	1951	451	5 344 134	8 059 865
1861	156	198 559	29 773	1907	426	1 460 395	682 039	1952	450	5 470 677	8 702 645
1862	167	208 343	31 261	1908	428	1 493 764	713 551	1953	449	5 580 692	9 342 799
1863	175	218 335	32 494	1909	431	1 523 333	760 397	1954	448	5 678 476	9 978 338
1864	179	228 249	33 377	1910	436	1 560 317	808 789	1955	447	6 063 578	10 695 960
1865	186	244 726	35 984								

[1] Den ena av dessa är den år 1813 stiftade Bromö glasbruksarbetares sparbank, den andra Göteborgs sparbank, som stiftades år 1820 och var den första egentliga sparbanken i Sverige. — [2] Enligt uppgift i Statistisk tidskrift 1863—65 är dessa uppgifter för låga, enär uppgifter saknas för några sparbanker.

Tab. 2. Fördelningen av kontona i sparbankerna efter behållningens storlek vid årets slut, åren 1865—1955
Depositors' accounts by size at the end of 1865—1955

År	Konton med behållning utgörande:											
	t. o. m. 10 kr antal	10—100 kr antal	t. o. m. 100 kr, belopp 1 000 kr	100—500 kr		500—1 000 kr		1 000—5 000 kr		5 000—10 000 kr	
				antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr
[1]1865	50 587	68 590	2 972	46 551	10 446	10 219	7 087	[2] 5 093	[2] 8 121	—	—
[1]1870	80 477	102 290	4 392	67 706	15 415	13 915	9 538	[2] 8 170	[2] 13 828	—	—
[1]1880	184 805	226 389	9 855	158 162	37 555	41 376	28 993	[2] 30 446	[2] 57 324	—	—
[1]1890	239 627	294 574	13 395	235 251	57 772	72 071	51 337	[2] 64 245	[2]126 745	—	—
1900	681 086		17 504	309 351	75 726	112 602	79 484	[2]125 891	[2]264 677	—	—
1910	819 539		21 860	357 961	88 840	148 332	105 901	[2]234 485	[2]592 188	—	—
1920	460 601	615 380	26 493	434 553	110 178	213 885	151 925	460 505	1 040 204	70 434	476 023
1930	820 719	787 689	34 764	488 647	122 860	229 853	162 704	500 720	1 155 995	113 018	771 037
[1]1940	1 096 063	1 040 403	50 282	526 755	130 921	233 772	166 947	515 454	1 199 250	120 618	834 161
1950	1 227 039	1 441 190	77 094	941 896	224 664	374 694	263 817	805 621	1 937 952	241 200	1 688 416
1955	1 219 172	1 573 732	79 259	1 114 247	274 209	458 093	323 227	1 132 712	2 478 035	297 356	2 089 661

År	Konton med behållning utgörande:											
	10 000—20 000 kr		20 000—30 000 kr		30 000—40 000 kr		40 000—50 000 kr		över 50 000 kr		Summa	
	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr	antal	belopp 1 000 kr
[1]1865	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181 040	28 626
[1]1870	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	272 558	43 173
[1]1880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	641 178	133 727
[1]1890	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	905 768	249 249
1900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 228 930	437 391
1910	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 560 317	808 789
1920	13 644	180 767	[3] 1 316	[3] 38 364	—	—	—	—	—	—	2 270 318	2 023 954
1930	39 237	513 383	5 635	133 692	[4] 1 703	[4] 66 970	—	—	—	—	2 987 221	2 961 405
[1]1940	52 961	712 969	11 754	282 503	[4] 5 730	[4]218 773	—	—	—	—	3 603 510	3 595 806
1950	127 941	1 735 479	32 871	787 142	13 024	440 668	3 819	171 518	4 753	291 803	5 214 048	7 618 553
1955	181 367	2 460 200	49 056	1 177 124	17 755	615 712	8 345	370 272	11 743	828 261	6 063 578	10 695 960

[1] För åren före 1900 ingick ej alla sparbankerna i klassifikationen. År 1940 avser antalet ej konton utan insättare. — [2] Alla över 1000 kr. — [3] Alla över 20 000 kr. — [4] Alla över 30 000 kr.

Tab. 3. Inlåningsräntan[1] år 1863 samt 1865—1955

År	Antal sparbanker med nedanstående räntefot, %																		Summa sparbanker
	Okänd el. 0	2	2¼	2½	2¾	3	3¼	3½	3¾	4	4¼	4½	4¾	5	5¼	5½	5¾	6	
1863	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	—	162	1	2	—	—	175
1865	12	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	156	3	8	—	2	186
1866	14	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	161	3	10	—	2	195
1867	13	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	165	3	12	—	4	202
1868	14	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	173	3	17	—	4	215
1869	14	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	178	3	18	—	4	221
1870	17	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	186	3	20	—	4	234
1871	16	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	205	3	21	—	4	254
1872	18	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	208	3	21	—	4	258
1873	13	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	26	9	190	3	7	—	—	263
1874	23	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	29	6	219	4	5	—	—	296
1875	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	25	3	267	4	7	—	—	316
1876	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1	293	6	10	1	—	325
1877	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	294	5	14	—	2	327
1878	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	265	10	54	—	6	338
1879	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	250	10	69	—	11	343
1880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	259	13	54	—	8	341
1881	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	12	4	284	9	31	—	4	347
1882	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	17	1	301	6	20	—	4	351
1883	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	5	306	3	19	—	4	358
1884	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	1	317	3	23	—	3	374
1885	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	27	5	318	4	14	—	3	373
1886	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34	10	310	5	14	—	2	376
1887	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	69	30	258	2	6	—	2	375
1888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	19	122	21	168	2	3	—	2	374
1889	—	—	—	—	—	—	—	6	11	133	9	129	12	76	1	—	—	—	377
1890	—	—	—	—	—	—	1	40	16	200	14	74	6	27	—	—	—	—	378
1891	—	—	—	—	—	—	—	10	4	244	9	86	2	20	—	—	—	—	375
1892	—	—	—	—	—	—	—	3	3	255	10	82	6	19	—	—	—	—	378
1893	—	—	—	—	—	—	—	2	7	256	9	75	2	26	—	—	—	—	377
1894	—	—	—	—	—	—	1	9	7	255	12	66	—	24	—	—	—	—	374
1895	—	—	—	—	—	1	1	47	20	237	4	47	6	9	—	—	—	—	372
1896	—	—	—	—	—	2	1	85	19	207	6	45	—	6	—	—	—	—	371
1897	—	—	—	—	—	3	8	135	17	173	8	26	1	4	—	—	—	—	375
1898	—	—	—	—	—	1	6	134	30	184	13	4	3	1	—	—	—	—	376
1899	—	—	—	—	—	—	—	13	27	150	50	85	51	8	—	—	—	—	384
1900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	13	106	11	178	—	1	—	—	388
1901	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	5	135	15	197	—	1	—	—	390
1902	—	—	—	—	—	—	—	—	3	64	72	109	52	93	—	1	—	—	394
1903	—	—	—	—	—	—	—	2	—	162	8	165	10	57	—	—	—	—	404
1904	—	—	—	—	—	—	—	—	—	164	18	189	6	32	—	—	—	—	409
1905	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119	47	226	7	16	—	—	—	—	415
1906	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	9	279	24	35	—	—	—	—	422
1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	14	160	48	174	1	1	—	—	426
1908	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	2	17	12	326	24	34	—	—	428
1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	10	59	113	218	4	13	—	—	431
1910	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	26	154	71	139	—	2	—	—	436

[1] Se nedan.

(forts. från sid. 135)

nas fördelning på olika av dem tillämpade räntesatser. Tab. 4—6 innehåller länssiffror, tab. 4 om antalet sparbanker, tab. 5 om antalet konton och tab. 6 om insättarbehållningen vid årets slut.

Interest on deposits in 1863 and 1865—1955

År	Antal sparbanker med nedanstående räntefot, %																		Summa sparbanker
	Okänd el. 0	2	2¼	2½	2¾	3	3¼	3½	3¾	4	4¼	4½	4¾	5	5¼	5½	5¾	[1] 6	
1911	3	—	—	—	—	—	—	—	—	64	19	221	31	100	—	—	—	—	438
1912	2	—	—	—	—	—	—	—	—	71	12	274	8	71	—	—	—	—	438
1913	1	—	—	—	—	—	—	—	—	41	6	312	4	75	—	1	—	—	440
1914	1	—	—	—	—	—	—	—	—	23	9	265	63	82	—	—	—	—	443
1915	2	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	124	16	289	1	—	—	—	444
1916	2	—	—	—	—	—	—	—	—	14	9	126	64	239	—	1	—	—	455
1917	2	—	—	—	—	—	—	—	—	23	4	274	23	132	—	2	—	1	461
1918	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	31	14	351	26	30	—	—	464
1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	19	23	222	89	113	1	3	477
1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	8	161	173	100	21	10	485
1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	29	47	181	82	[2] 147	487
1922	—	—	—	—	—	—	—	4	16	53	114	109	84	86	13	12	—	—	491
1923	—	—	—	—	—	1	1	36	12	319	24	76	5	18	—	—	—	—	492
1924	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	52	309	6	35	—	—	—	—	494
1925	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	25	374	21	58	—	—	—	—	496
1926	2	—	—	—	—	—	—	1	—	79	21	352	13	29	—	—	—	—	497
1927	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	73	311	8	19	—	—	—	—	496
1928	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100	44	328	2	13	—	—	—	—	488
1929	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	30	406	4	14	—	—	—	—	488
1930	—	—	—	—	—	—	—	—	1	140	211	114	9	7	—	—	—	—	482
1931	—	—	—	—	—	—	—	1	18	218	188	47	8	1	—	—	—	—	481
1932	—	—	—	—	—	—	—	1	—	31	212	176	48	12	—	—	—	—	480
1933	—	—	—	—	—	2	9	135	192	109	26	6	1	1	—	—	—	—	481
1934	—	—	—	4	27	179	143	109	8	8	1	—	—	—	—	—	—	—	479
1935	—	4	4	297	87	78	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	478
1936	—	2	8	335	93	33	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	476
1937	—	—	6	317	117	32	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	476
1938	—	1	18	325	117	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	476
1939	—	1	74	331	62	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	476
1940	—	—	—	—	2	9	290	165	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	472
1941	—	—	—	—	1	9	355	101	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	471
1942	—	—	—	—	3	457	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	468
1943	—	—	—	4	16	441	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	463
1944	—	—	—	14	62	386	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	463
1945	—	—	49	234	175	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	459
1946	—	2	83	373	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	458
1947	—	3	82	373	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	458
1948	—	—	81	375	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	456
1949	—	1	71	225	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	453
1950	—	1	38	224	187	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	451
1951	—	—	—	1	33	225	192	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	451
1952	—	—	—	1	32	224	193	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450
1953	—	—	—	—	43	225	181	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	449
1954	—	—	—	—	41	224	183	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	448
1955	—	—	—	—	—	—	—	109	338	—	—	—	—	—	—	—	—	—	447

[1] År 1921 var räntan 6 ¼ % i 3 och 6 ½ % i 2 sparbanker.

Vad beträffar tab. 3 bör observeras, att då ränteändring ägt rum under året liksom då differentierad ränta förekommit, genomsnittsräntan icke alltid varit exakt lika med någon av de i kolumnhuvudet angivna räntesatserna. Inplacering har då skett i närmast liggande kolumn.

Tab. 4. Antalet sparbanker, länsvis, vid slutet av åren 1830—1955

Number of savings banks, by county, at the end of 1830—1955

Län	År 1830	År 1834	År 1840	År 1850	År 1860	År 1870	År 1880	År 1890	År 1900	År 1910	År 1920	År 1930	År 1940	År 1950	År 1955
Stockholms stad	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Stockholms län	—	—	1	4	6	6	3	3	3	4	3	3	3	3	3
Uppsala »	2	—	4	4	5	4	4	6	5	5	4	4	4	3	3
Södermanlands »	1	1	5	7	8	12	12	12	13	14	13	13	13	12	12
Östergötlands »	1	3	3	3	22	32	33	37	35	41	42	41	40	36	36
Jönköpings »	—	1	3	3	6	8	22	25	26	25	27	29	28	27	27
Kronobergs »	1	1	1	1	1	3	16	18	20	21	27	28	28	28	28
Kalmar »	—	2	5	6	11	15	24	29	27	32	38	40	40	40	38
Gotlands »	1	1	1	1	2	12	30	25	21	24	27	27	26	23	23
Blekinge »	2	2	5	5	5	12	15	16	16	17	20	25	24	24	24
Kristianstads »	1	1	1	2	8	19	49	58	65	76	79	79	79	78	78
Malmöhus »	2	3	7	14	15	23	35	47	52	57	62	62	59	52	52
Hallands »	—	—	2	2	3	6	7	8	9	13	13	13	13	13	13
Göteborgs o. Bohus »	1	1	2	3	6	7	7	8	11	12	14	13	13	12	12
Älvsborgs »	1	3	3	4	6	7	8	9	8	12	12	13	13	12	11
Skaraborgs »	2	2	3	5	6	8	8	8	8	9	13	11	9	9	9
Värmlands »	2	2	2	3	5	6	6	7	8	10	13	12	11	11	11
Örebro »	1	1	4	7	13	17	18	18	16	17	19	18	18	16	15
Västmanlands »	2	2	2	3	6	7	7	6	5	5	8	7	7	6	6
Kopparbergs »	1	1	2	2	4	7	10	10	10	11	15	13	13	13	13
Gävleborgs »	2	2	2	3	6	11	11	10	8	8	11	10	10	10	10
Västernorrlands »	1	1	1	2	2	3	3	3	5	5	6	5	5	5	5
Jämtlands »	—	—	—	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Västerbottens »	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Norrbottens »	—	—	—	—	1	5	8	10	12	12	12	11	11	13	13
Hela riket	25	31	60	86	151	234	341	378	388	436	485	482	472	451	447
Därav belägna															
på landsbygden	3	..	14	30	80	146	252	278	285	326	336	347	336	316	312
i städerna	22	..	46	56	71	88	89	100	103	110	149	135	136	135	135

Tab. 5. Antalet konton, länsvis, vid slutet av åren 1834—1955

Number of depositors' accounts, by county, at the end of 1834—1955

Län	År 1834	År 1840	År 1850	År 1860	År 1870	År 1880	År 1890	År 1900	År 1910	År 1920	År 1930	År 1940	År 1950	År 1955
Stockholms stad	6 927	9 187	16 212	21 293	42 292	73 784	95 666	83 861	82 938	170 490	215 975	231 609	409 524	520 458
Stockholms .... län	—	..	..	974	11 345	26 151	36 260	38 163	41 931	53 812	71 459	114 817	146 506	185 314
Uppsala ..... »	..	1 030	2 188	5 685	9 697	19 866	24 924	25 078	30 462	40 701	66 189	105 968	140 735	165 770
Södermanlands .. »	65	295	2 109	7 478	11 928	25 686	32 559	38 997	49 534	71 479	104 935	129 492	187 391	208 724
Östergötlands .... »	1 864	3 074	7 892	13 371	24 687	47 938	65 451	70 257	93 039	117 067	138 859	172 779	267 129	323 537
Jönköpings ..... »	1 003	3 148	6 131	9 131	17 157	42 623	46 350	53 055	64 236	100 437	138 444	172 678	241 243	282 429
Kronobergs ..... »	..	1 897	5 028	6 750	10 225	30 603	43 823	49 956	52 600	64 761	90 628	120 332	151 156	170 456
Kalmar..... »	237	1 778	3 151	5 967	9 154	19 199	28 089	27 587	44 033	70 363	101 650	126 802	187 839	218 250
Gotlands ..... »	..	..	1 416	2 699	5 827	12 276	13 710	15 215	19 180	24 118	24 831	27 565	38 953	42 273
Blekinge ..... »	1 275	3 085	5 141	8 700	13 698	23 359	30 394	36 135	45 502	60 127	83 343	105 045	129 428	142 390
Kristianstads .... »	1 655	4 063	7 169	11 370	21 183	52 129	75 756	97 661	128 381	170 761	203 580	240 169	301 264	328 003
Malmöhus ..... »	3 021	8 247	18 861	33 501	63 770	135 178	197 714	236 837	308 220	405 177	539 203	635 316	770 680	842 673
Hallands ..... »	—	..	..	4 668	6 663	15 302	24 717	31 591	40 648	63 150	97 011	135 736	171 366	182 607
Göteborgs o. Boh. »	4 271	6 096	6 847	12 361	29 351	57 100	84 494	102 182	129 693	188 683	236 261	315 201	396 443	456 328
Älvsborgs..... »	640	1 386	2 857	6 292	11 099	22 198	37 663	42 769	57 641	78 986	110 424	149 670	227 015	276 193
Skaraborgs ..... »	80	120	2 485	9 130	11 750	25 530	38 054	38 066	52 302	78 262	103 173	136 990	201 840	238 143
Värmlands ..... »	1 146	2 174	4 157	7 634	9 816	21 023	32 859	37 099	43 926	57 427	90 042	116 976	162 844	196 761
Örebro ..... »	218	962	3 637	7 606	10 503	23 396	34 698	46 875	65 997	101 818	126 845	148 461	215 419	237 036
Västmanlands.... »	423	831	2 019	2 905	7 839	19 372	27 405	33 946	45 564	70 849	86 960	106 476	151 625	176 690
Kopparbergs .... »	..	921	1 888	3 618	7 040	18 525	22 807	26 100	42 144	78 554	102 171	134 700	182 432	211 382
Gävleborgs ..... »	..	..	111	2 387	10 468	26 103	35 325	43 505	56 326	91 798	122 579	156 745	215 153	251 644
Västernorrlands .. »	139	151	378	1 655	3 300	10 514	20 234	22 468	30 019	49 219	65 960	86 861	109 218	135 147
Jämtlands ..... »	—	—	517	1 429	2 149	4 502	5 891	6 648	8 740	15 396	15 821	28 612	49 878	60 594
Västerbottens .... »	—	—	—	355	1 330	5 271	9 982	12 230	12 999	25 543	27 299	33 031	87 907	122 328
Norrbottens..... »	—	—	—	716	1 596	5 010	7 910	12 649	14 262	21 340	23 579	35 097	71 060	88 448
Summa	22 964	48 445	100 194	187 675	353 867	762 638	1 072 735	1 228 930	1 560 317	2 270 318	2 987 221	3 767 128	5 214 048	6 063 578

Tab. 6. Insättarnas behållning vid årets slut, länsvis, åren 1834—1955, 1 000 kr

Deposits, by county, at the end of 1834—1955, 1 000 crowns

Län	År 1834	År 1840	År 1850	År 1860	År 1870	År 1880	År 1890	År 1900	År 1910	År 1920	År 1930	År 1940	År 1950	År 1955
Stockholms stad	900	1 398	2 852	3 410	7 806	14 858	21 785	31 172	47 763	113 176	227 833	264 639	554 479	811 790
Stockholms .....län	—	..	..	82	2 001	4 550	10 850	15 102	21 630	46 476	63 327	97 648	200 602	293 971
Uppsala ..... »	..	58	227	839	1 909	4 473	7 359	10 137	17 530	40 772	61 256	82 158	194 444	289 042
Södermanlands .. »	5	62	408	1 026	1 876	4 631	7 931	12 273	21 722	55 123	82 361	106 899	249 662	354 330
Östergötlands.... »	73	190	615	1 415	3 201	8 108	14 058	20 289	37 499	87 226	119 440	158 126	382 156	556 160
Jönköpings ..... »	55	168	478	803	1 614	4 369	7 764	12 391	23 479	79 591	132 872	169 359	406 969	570 305
Kronobergs ..... »	37	124	348	567	972	4 881	7 982	12 095	18 669	50 290	80 360	101 258	240 854	344 283
Kalmar..... »	10	179	466	991	1 431	3 364	6 842	8 729	18 855	59 463	93 762	114 708	310 083	419 169
Gotlands ..... »	16	34	132	270	510	1 321	2 442	3 731	6 551	14 032	17 193	18 953	33 868	42 182
Blekinge ..... »	118	309	711	1 393	2 287	4 697	7 765	11 163	19 858	45 376	76 046	89 638	177 316	240 216
Kristianstads .... »	122	371	1 184	2 290	3 591	11 864	22 687	37 943	76 953	189 127	234 365	267 316	487 390	637 404
Malmöhus ..... »	212	850	2 001	5 333	11 732	33 617	66 342	114 366	232 916	497 113	672 222	775 890	1 327 609	1 745 132
Hallands ..... »	—	28	113	481	898	2 586	5 184	8 717	16 429	49 853	86 682	110 668	251 871	349 401
Göteborgs o. Boh. »	447	735	996	2 312	5 114	10 149	19 625	32 179	61 339	190 999	298 466	333 983	667 053	922 260
Älvsborgs..... »	32	86	350	932	1 460	3 784	8 430	13 290	24 784	62 892	97 348	137 280	345 191	497 622
Skaraborgs ..... »	49	75	310	778	1 263	2 820	5 915	9 203	20 505	68 547	102 545	135 645	321 341	445 417
Värmlands ..... »	116	294	704	1 459	2 074	4 285	8 050	11 964	20 360	49 470	79 686	100 798	220 454	333 443
Örebro ..... »	23	64	456	1 140	1 877	5 143	9 997	18 576	32 130	82 740	111 355	131 773	298 787	423 971
Västmanlands.... »	30	60	180	363	1 190	2 572	5 125	10 013	19 254	59 766	80 198	99 087	210 776	308 830
Kopparbergs .... »	39	57	216	442	779	2 623	5 036	8 232	16 460	52 320	75 672	90 225	220 721	319 564
Gävleborgs ..... »	45	63	145	391	2 187	6 687	12 270	16 901	24 769	57 268	75 559	96 103	213 520	302 984
Västernorrlands .. »	5	7	23	229	595	1 814	4 795	6 755	11 967	26 055	32 076	35 044	87 927	147 760
Jämtlands ..... »	—	—	19	235	582	1 050	1 668	3 447	5 571	14 870	17 446	23 475	62 781	91 710
Västerbottens.... »	—	—	—	43	128	932	2 769	4 015	5 194	17 344	22 009	29 233	90 115	148 512
Norrbottens..... »	—	—	—	68	225	894	2 368	4 708	6 602	14 065	21 326	25 900	62 584	100 502
Summa	2 334	5 212	12 934	27 292	57 302	146 072	275 039	437 391	808 789	2 023 954	2 961 405	3 595 806	7 618 553	10 695 960

ALKOHOLFRÅGAN I FRANKRIKE

Av amanuensen ANNE MARIE BOLANDER

På senare år har man alltmera fått upp ögonen för alkoholskadorna i Frankrike. Vad som först fäste uppmärksamheten på dessa problem, var den nära på totala frånvaron av det onda under kriget och de närmast följande krisåren, vilken kunde avläsas på de klassiska mätarna, såsom levercirrhosen, den akuta alkoholismen och alkoholdemensen. Effekten på det psykiatriska området var så slående, att man rentav funderade på att bygga om en del sinnessjukhus till ålderdomshem. Men härav blev intet. Privatintressena inom alkoholnäringarna förfogade över en alltför stark opinion och snart var alkoholfrågan åter Frankrikes socialproblem nr 1.

Det var främst vid två statliga institut som alkoholproblemen blev föremål för studium, nämligen vid Institut National d'Hygiène och Institut National d'Etudes Démographiques (INED). Vad som förde en av det senare institutets statistiker, Sully Ledermann, in på dessa frågor var den i Frankrike så framträdande manliga överdödligheten. Efter att ha eliminerat de faktorer, som kunde tänkas öka den manliga eller minska den kvinnliga dödligheten, fick han en kvarstående avvikelse, som endast kunde få sin förklaring i den höga vin- och spritkonsumtionen bland männen i Frankrike.[1] Italien, som kommer närmast efter Frankrike i sammanlagd alkoholkonsumtion per individ, visade också en hög överdödlighet, men inte lika påfallande som grannlandet. Av dr Ledermann bedöms situationen särskilt i Holland men även i de skandinaviska länderna som god, Holland uppvisar så gott som ingen manlig överdödlighet och de skandinaviska länderna har blott en obetydlig sådan.

Ledermann fortsatte sina studier över dödsorsakerna och visade att bl. a. frekvensen av lungtuberkulos stod i nära samband med alkoholkonsumtionen. Bland andra av hans utredningar kan nämnas att han år 1952 genom en tillämpning av amerikanaren professor Jellineks metod uppskattade frekvensen av personer med mentala och kroppsliga rubbningar på grund av alkoholbruk. Detta antal minskade med 60 % under kriget, men steg hastigt från år 1948.[2]

Även alkoholens sociala och ekonomiska återverkningar har blivit föremål för studier inom INED. Resultaten av dessa finns publicerade i Population av L. Tabah, R. Dumond och J. Bénard. En av artiklarna har den talande titeln »Alcool, ou lait et viande?» en annan redovisar alkoholens roll i nationalinkomsten. En jämförelse mellan alkoholens och övriga posters andel i den privata konsumtionen visar att den förra uppgår till 8,8 % mot 2,8 för bostad (utan värme).[3]

Så småningom har även läkarnas intresse för och medverkan i dessa frågor tagit större proportioner. I verket »Al-

[1] S. Ledermann, Alkoholvanornas inverkan på dödligheten bland franska män i åldern 35—50 år i Tirfing 46 (1952): 5/6, s. 145—167. — [2] Se Population, avril—juin 1952, Une Evaluation du nombre des alcooliques en France depuis 1945. — [3] I Sverige kom 1955 på vin och sprit 4 och på öl 1 % av konsumtionsutgifterna enligt konjunkturinstitutet.

coolisme, problèmes médico-sociaux, problèmes economiques» frambär professor Perrin värdefulla vittnesmål från 1 700 franska läkare. För Sécurité Sociale, den franska socialförsäkringsorganisationen, utgör alkoholmissbruket och de därmed följande skadorna en käpp i hjulet för en fortsatt utbyggnad av verksamheten då dessa tar i anspråk en alltför stor del av tillgängliga resurser.

Sedan några år har även en allmän opinion mot missbruket gjort sig gällande, vilken tjänar som motvikt mot de starka privatekonomiska intressen, som vidlåder hela alkoholhanteringen och som försvårar en rationell upprensning. Till stöd för denna bildades en kommitté, »Le Haut Comité d'Etudes et d'Information sur l'Alcoolisme», vars medlemmar skulle stå helt fria från privatekonomiskt intresse i frågan. Den utvidgades och fick laglig sanktion i november 1955 med uppgift att leda propagandan mot alkoholmissbruket samt inspirera och igångsätta undersökningar, som ur olika aspekter skulle belysa problemen. Som ett led i propagandan utges en månatlig bulletin till pressen. Mottot för kommitténs verksamhet är att inte använda sig av eller sprida andra fakta än dem, som är vetenskapligt prövade. En av dess första uppgifter rörde klarläggandet av den franska inställningen till alkoholismen. Detta skedde genom en fortsättning och utvidgning av de enquêter, som gjordes i INED:s regi 1948 och 1953. Undersökningen utfördes av Institut Français d'Opinion Publique och omfattade ett representativt urval för hela Frankrike på 2 726 vuxna personer. De huvudsakliga frågorna rörde:

1. Definitionen av alkoholismen. Gränserna för konsumtionen.
2. Egenskaper som tillskrivas de alkoholhaltiga dryckerna.
3. Alkoholismens omfattning i Frankrike.
4. Nyttan av och medlen i kampen mot alkoholismen.

I den första frågan gällde det att ange vilken eller vilka av en rad uppräknade företeelser, som skulle definieras som alkoholism. Alternativen och svarsprocenten framgår av följande uppställning:

Anser Ni som alkoholist:

	Svarsprocent
den person som har för vana att dricka en apéritif före varje måltid?	37 %
den man som utan att ha ett fysiskt tröttande arbete förtär 1 liter vin vid varje måltid	50 %
den som varje morgon dricker ett glas eau-de-vie eller vin vid tidpunkten för morgonmålet	51 %
den som går på café flera gånger om dagen för att dricka apéritif, vin eller sprit	20 %
den som är full (ivre) ett par gånger om året	14 %

Mera preciserade frågor ställdes om gränserna för en godtagbar vinkonsumtion. Det gällde att ange den dagliga ransonen för olika grupper. Sammanställningen upptar medeltalen och männens och kvinnornas svar är redovisade var för sig.

Vid uppdelning efter de tillfrågades yrke fick man genomgående högre siffror från arbetare än från tjänstemän.

	Enligt männen liter	Enligt kvinnorna liter
Dagsransonen för		
en manlig kroppsarbetare	1,94	1,66
en man med stillasittande arbete	0,86	0,79
en kvinna	0,60	0,50

Vilka positiva egenskaper man till-

skriver alkoholen framgår av följande uppställning:

Egenskap	Svarsprocent för vin	Svarsprocent för likör o. annan starksprit	Svarsprocent för apéritif
Upplivar, ger styrka	66	17	9
Är närande	65	3	4
Underlättar umgänget	34	16	24
Kompletterar en god måltid.....	66	55	16

Vad vinet beträffar anser 86 % det nödvändigt eller nyttigt för en kroppsarbetare och endast 2 % tycker det är skadligt. Något mera kritiskt ser man på idrottsmannens vinkonsumtion, som betraktas som skadlig eller onödig av ungefär hälften av de tillfrågade.

Opinionen är dock vaken för faran av missbruk. 54 % av männen och 66 % av kvinnorna anser att man dricker för mycket vin och sprit i Frankrike. På frågan om vilka drycker som i synnerhet orsakar missbruket svarar 40 % starksprit, dvs. eau-de-vie, calvados, cognac och genèver samt vad som på franska rätt och slätt kallas alcool och väl närmast motsvarar vårt brännvin. 33 % framhåller apéritiferna och 27 % vinet, medan 11 % nämner pernod, absint eller anis. Restgrupperna utgör 11 %, vilket utvisar att närmare en fjärdedel angivit mer än ett alternativ.

Nyttan och behovet av en kamp mot alkoholismen avspeglar sig i följande siffror: 68 % anser denna mycket angelägen och 25 % ganska angelägen, 5 % svarar »utan betydelse» och 2 % »vet inte». De åtgärder man skulle vidtaga går i första hand ut på uppfostran och upplysning. 92 % svarar »Uppfostra de unga» och 80 % »Upplysa folket» (éduquer resp. instruire), 78 % anser att fylleriet skulle straffbeläggas, 73 % att alkoholproduktionen borde reduceras. 68 % vill stimulera tillverkningen av alkoholfria drycker och 66 % vill förbjuda all propaganda till spritens favör (supprimer la publicité en faveur de l'alcool). 52 % vill ha bort privilegiet av »bouilleurs de cru» (hembränning som sker genom ambulerande auktoriserade brännare med jordbruks- och trädgårdsprodukter som råvaror), 45 % vill höja alkoholbeskattningen. Man konstaterar också att kvinnorna har en positivare inställning till dessa motåtgärder än männen (74 mot 62) och att man i de burgnare klasserna är mera vaken för problemen än i de fattigare. I västra Frankrike, där det svåraste missbruket förekommer, önskar man i övrigast en minskning av alkoholproduktionen. Detta är i stort sett ett mått på den franska »alkoholopinionen» från sommaren 1955.

Helt nyligen har »Le Haut Comité» distribuerat första delen av en skrift med titeln »Alcool, Alcoolisme, Alcoolisation» med Sully Ledermann som redaktör och författare.[1] Även om huvudvikten ligger vid alkoholfrågan i Frankrike, har allmänna översikter lämnats i de kapitel som behandlar vetenskapliga undersökningar över alkoholens fysiologiska verkningar, dess inverkan på olycksfallen i arbete, på trafikolyckorna och på brottsligheten. I bilagor förekommer mera utförliga redogörelser för den statistiska metodiken dels för val av fördelningsfunktion för den individuella alkoholkonsumtionen (även de svenska och finska konsumtionstyperna får här en intressant analys), dels för bestämningar av den proportion olyckor i arbete och i trafik, som kan tillskrivas offrens alkoholförtäring.

Kvantitativa bestämningar av alkoholkonsumtionen men även av produktionen medför stora svårigheter och har

[1] Travaux et Documents, Cahier nº 29 (Institut national d'études démographiques). Paris 1956.

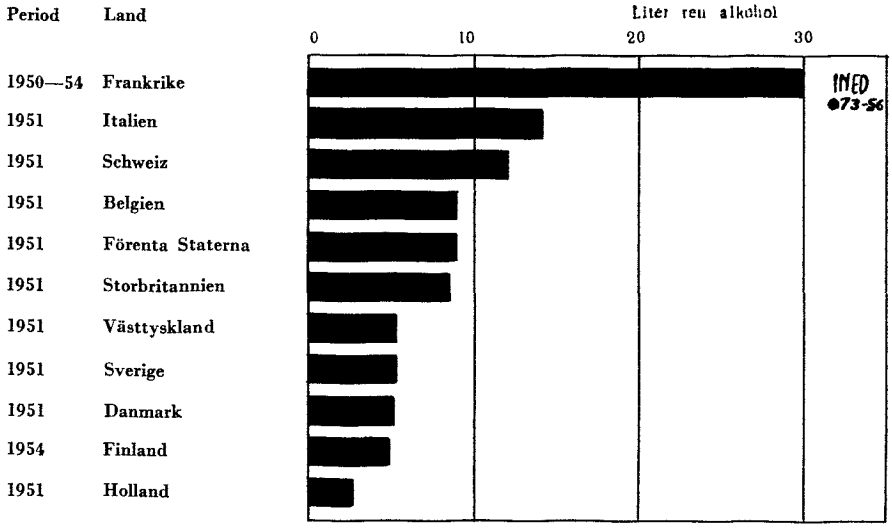

Diagram. Totalkonsumtionen per vuxen individ och år i liter ren alkohol i Frankrike och i utlandet.

Årlig konsumtion av alkoholhaltiga drycker i Frankrike och i utlandet

År	Land	Totalkonsumtion i liter ren alkohol	Därav Vin i liter	Öl i liter	Spritdrycker i lit. ren. alk.
1950—54	Frankrike	30,0	200	25	3,8
1951	Italien.....	14,2	130	4,5	1,1
1950—54	Schweiz	12,0	50	66	1,6
1951	Belgien	8,8	8	160	1,3
1951	Förenta staterna..	8,8	5	100	3,3
1951	Storbritannien	8,5	1,5	137	0,8
1951	Västtyskland	5,1	12	66	1,6
1951	Sverige	5,1	2	36	3,6
1951	Danmark	4,9	2	100	0,6
1954	Finland	4,8	—	—	—
1946—48	Holland.....	1,8	—	—	—

Konsumtionen är räknad på befolkningen över 20 år i liter per individ och år.

för Frankrikes del inneburit ett enormt arbete, då så många faktorer endast kunnat uppskattas på indirekt väg. Sammanställningar och redogörelser på detta gebit upptar inte mindre än 80 sidor och utgör en fjärdedel av boken. Endast en bråkdel kan tas upp i detta sammanhang.

För att få fram en parameter för jämförelse länderna emellan har den totala alkoholkonsumtionen omräknats i liter ren alkohol per vuxen individ. Av diagrammet med tillhörande siffersammanställning framgår att Frankrike ligger främst på konsumtionsskalan, när det gäller såväl vin och starksprit som i fråga om den totala konsumtionen, omräknad i liter 100-procentig alkohol. För Sverige är konsumtionen angiven för ett av åren före motbokens avskaffande, varför det finns risk för att vi nu i och med den fria försäljningen gått förbi

Frankrike i spritkonsumtion, men vår vinförbrukning har ju långtifrån tagit franska proportioner.

Vad vi knappast föreställt oss, när det gäller vinfrågan i Frankrike, är att importen, som främst härrör sig från Algeriet, kvantitativt är 6 gånger så stor som exporten, och att franska staten för att reducera överproduktionen låter destillera en sjättedel av landets vintillverkning, vilket ger en mycket liten återbäring för odlaren och dessutom åsamkar statskassan en ansenlig kostnad. Att enorma kvantiteter konsumeras inom landet, kan utläsas av siffran 200 liter per vuxen individ och år, alltså utslaget på samtliga män och kvinnor i åldern 20 år och uppåt.

Ett annat problem på produktionssidan utgör de 2 1/2 miljonerna »bouilleurs de cru», som på sina gårdar eller ställen bränner eller snarare genom av staten delvis kontrollerade agenter låter bränna produkter från lantbruk eller trädgård till starksprit av en alkoholhalt av 53 %. Den genomsnittliga uppgivna kvantiteten är låg, 22 liter per år och »bouilleur». Endast i några få departement är den betydande, nämligen i Charente-trakten norr om Bordeaux, där medelkvantiteten är omkring 150 liter, och i Medelhavslandskapen närmast Pyreneerna, cirka 100 liter.

Försäljnings- och utskänkningsställena ligger tätt i Frankrike. Det gick i genomsnitt 29 vuxna män per försäljningsställe och 46 per café eller bar år 1953. I vissa trakter är de synnerligen talrika, såsom i Bretagne och Massif Central. Givetvis inverkar turismen på frekvensen, men än mera vad beträffar hotell och restauranter, där man på täthetskartan direkt avläser turistdistrikten. Någon korrektion med hänsyn till detta har dock ej företagits i ovanstående siffror.

Om den genomsnittliga förbrukningen per vuxen och år i Frankrike av 30 liter ren alkohol fördelas på män och kvinnor, så får man enligt Ledermanns beräkningar ett manligt genomsnitt på 37 liter och ett kvinnligt på 22, motsvarande 10 resp. 6 cl ren alkohol per dag. Denna medelkonsumtion växlar emellertid, om man tar var provins för sig. Högsta siffrorna har Bretagne med 18 cl för män och 11 för kvinnor, medan Provence, som företer de lägsta siffrorna, har 5,5 resp. 2,5 cl. Dessa siffror återigen är genomsnitt, där den helt nyktre och stordrinkaren utgör extremerna. Vad som är av intresse ur missbrukssynpunkt är ju denna senare kategori och dess storlek. Här har Ledermann kommit fram till vissa antaganden, som med metodik och tillgängliga data presenteras i en av bilagorna. Dessa torde innebära att proportionen »storkonsumenter» inte ökar i direkt proportion till genomsnittskonsumtionen utan till kvadraten på denna. När man passerar från Midi till Bretagne, skulle alltså antalet alkoholister eller »alkoholistkandidater» öka i proportionen 1 till 10 i stället för från 1 till 3. Resonemanget låter bestickande, men då det får bli motivering för åtgärder att minska totalkonsumtionen med hänsyn till effekten på missbruket, ställer man sig något skeptisk. I Sverige har vi ju sedan decennier och till helt nyligen inriktat oss på att »kapa topparna», och de nedpressande allmänna åtgärder vi vidtagit, har snarast haft effekt på det skötsamma och måttliga klientelet. Det är emellertid vanskligt att överföra resonemang från ett land till ett annat, i synnerhet när dessa representerar så helt olika typer och traditioner.

Ledermann har emellertid andra sätt att verifiera sina teser. Om dödligheten i »alkoholsjukdomar» står i direkt pro-

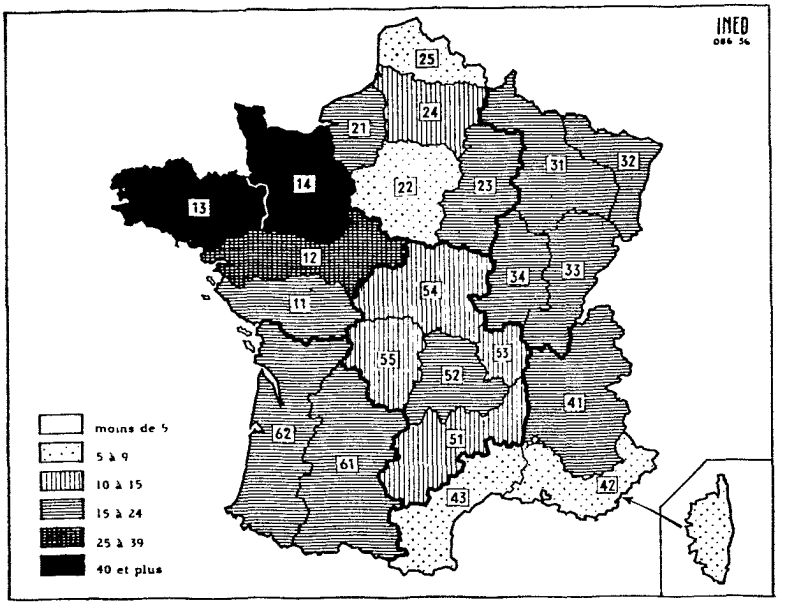

Fig. 1. Uppskattat årligt medelantal dödsfall i »kronisk eller akut alkoholism» per 100 000 män i åldern 20 år och däröver 1950—1951.

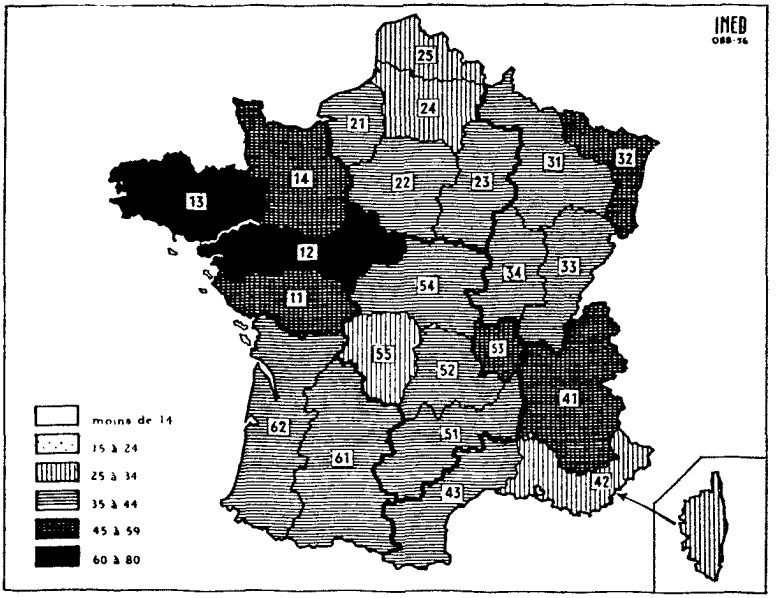

Fig. 2. Uppskattat årligt medelantal dödsfall i levercirrhos per 100 000 män i åldrarna 20 år och däröver 1950—1951.

portion till antalet ytterlighetskonsumenter, så bör även denna öka i proportion till kvadraten på genomsnittsförbrukningen. I stort sett anser sig Ledermann kunna konstatera detta vid jämförelser länderna emellan, men han reserverar sig för det på många punkter otillförlitliga materialet över dödsorsakerna.

Ett intressant studiematerial för Frankrikes del erbjuder emellertid de båda typerna av dödsorsaker, som i stort sett står i direkt samband med alkoholbruket, nämligen den kroniska och akuta alkoholismen samt levercirrhosen. Genom en utproportionering av dödsfall av okänd orsak, utförd efter principer, byggda på ingående studium av dessa restgrupper, har Ledermann fått fram två serietyper, en okorrigerad och en uppskattad. Även om vi håller oss till den okorrigerade, är siffrorna chockerande höga. På 250 000 dödsfall bland män har man närmare 3 000 i alkoholism och mellan 7 000 och 8 000 i levercirrhos. Man har beräknat att 84 % av dessa senare är alkoholcirrhoser. Motsvarande frekvenser för kvinnor är bland 240 000 dödsfall något över 1 000 i alkoholism och 4 500 i cirrhos, med frekvensen 74 % för alkoholcirrhoser. Detta gör närmare 17 000 dödsfall i rena alkoholsjukdomar. Den uppskattade dödlighetsfrekvensen inom dessa sjukdomar har också regionalt fördelats, såsom framgår av fig. 1 och 2. Här återges endast den manliga dödligheten uppdelad på 23 regioner. Denna fördelning pekar på att det skulle kunna föreligga ett visst samband mellan arten av alkoholkonsumtion och dödsorsaken, så att alkoholismen skulle vara starkare företrädd i starkspritdistrikten, medan levercirrhosen skulle visa högre frekvenser i utpräglade vindistrikt. Denna fråga behöver emellertid belysas ytterligare, innan säkra slutsatser kan dras, och Ledermann lovar att återkomma i senare publikationer. Dessa aspekter på alkoholfrågan bör ligga inom vår intressesfär, och troligen kommer resultaten av den stora statliga franska konsumtionsvaneundersökning på alkoholens område, som planerades i höstas, att kunna ge oss värdefulla synpunkter på vår egen alkoholfråga och på medlen att studera den. Resultaten av svenska utredningar och vetenskapliga undersökningar är rikhaltigt citerade i den franska litteraturen på området. Som ett tecken på att Sverige varit ett föregångsland anför Ledermann att det var en svensk, nämligen Magnus Huss, som 1849 skapade termen alkoholism. Att det i fortsättningen kommer att bli Frankrike som blir den ledande nationen i Europa på alkoholforskningens område, har man med anledning av den nyligen framlagda dokumentationen all orsak att förmoda.

(forts. från sid. 134)

30-tal kartor och diagram i textbandet. De åskådliggör i främsta rummet den svenska stammens utbredning och vilar främst på censusrapporterna i USA och Canada men också på andra källor och egna undersökningar.

En ny tid har kommit även i vårt land. Här, liksom i USA, har den inre migrationen sedan länge skjutit emigrationen tillbaka som avfolkande eller koncentrerande faktor. Även här lockar centrala problem. De gamla emigrationsbygderna ligger delvis ännu under avfolkning — följdverkningarna till den blodavtappning som väl var nödvändig och svårhämmad men betydde en folkförlust, som enbart i två generationer kostade vårt land en fjärdedel av dess befolkning.

Nordiskt statistiskt chefsmöte i Stockholm: Dagordning

Meeting of the Northern Statistical Directors: Provisional Agenda

Den 20—22 maj 1957 hålles det 21:a nordiska statistiska chefsmötet i Stockholm med deltagare från alla fem länderna. Den preliminära dagordningen upptager:

1. Rapporter från de nordiska utskotten.
2. Utgivande av en mindre statistisk bok med engelsk text för de nordiska länderna.
3. Systematisk gruppering av samhällsstatistiken.
4. Basår för ekonomiska indexserier.
5. Redaktörskapet för den nordiska skriftserien.
6. De internationella tabellerna i Statistisk årsbok.
7. Dagordningen för den europeiska statistikerkonferensens session juni 1957.
8. Information om Internationella statistiska institutets session augusti 1957.
9. Arbetsprogrammet för kommande treårsperiod.
10. Övriga ärenden.

Statistiska föreningens verksamhet år 1956

The Swedish Statistical Society

Föreningen har under år 1956 hållit sju ordinarie sammanträden och sju styrelsesammanträden. Undantar man sammanträdet angående elektronmaskiner i september då cirka 160 medlemmar var närvarande och sammanträdet i oktober med cirka 60 deltagare, har besöksfrekvensen vid sammanträdena legat vid cirka 30 personer eller ungefär lika med årsmedeltalet 1955.

Vid de ordinarie föreningssammanträdena har följande föredrag hållits:

1. Vid årsmötet den 2 mars 1956 höll dr Chikio Hayashi, Institute of Statistical Mathematics, Japan, föredrag om »Development of statistics in Japan since 1945».
2. Den 17 april 1956 höll prof. H. Wold, Uppsala, föredrag om: »Kausalanalys på grundval av icke-experimentella data».
3. Den 16 maj 1956 höll överdirektör E. Höijer föredrag om: »Några intryck från ISI:s tidigare sessioner». Överdirektör K. Kock lämnade en redogörelse för sina intryck och erfarenheter från institutets senare sessioner.
4. Den 6 september 1956 höll fil. dr Bengt Helger föredrag om: »Statistikens omorganisation i Grekland».
5. Den 21 september 1956 höll dr Samuel Alexander, Autronic AB, föredrag om »Principer och metoder för statistisk bearbetning med tillhjälp av elektroniska maskiner».
6. Den 24 oktober höll dr Paul Gekker ett kortare anförande om den officiella statistiken i USA.
7. Den 11 december 1956 höll fil. lic. Sven Jonasson föredrag om »Problem kring yrkesnomenklatur för tjänstemän».

Följande studiegrupper har varit verksamma under året:

1. Studiegruppen för de tekniska hjälpmedlen.

Gruppen har hållit ett sammanträde, nämligen den 11 april, då överingenjör Otto Grauffin, National Kassa Register, talade över ämnet »Autronics för affärslivet. National Kassa Registers tillverkningsprogram för utnyttjande av elektroniska räknemaskiner och tillsats-

aggregat i kontorsarbetet». De deltagande fick tillfälle bese National Kassa Registers olika maskintekniska nyheter för det moderna kontoret. Över 100 medlemmar bevistade sammanträdet.

2. Studiegruppen i demografi och socialstatistik.

Gruppen fortsatte sina under föregående år påbörjade diskussioner rörande hushålls- och familjestatistiska problem. Den 1 februari talade tekn. dr Lennart Holm och dåvarande avdelningschefen i Hemmens forskningsinstitut Carin Boalt om en planerad hushållsundersökning. Den 7 mars talade aktuarien i socialstyrelsen Eva Herner om en undersökning om ensamma mödrar. Studiegruppen har enligt årsmötets beslut upplösts.

Statistiska föreningens medlemsantal uppgick den 31 december 1956 till 378 mot 371 vid 1955 års slut.

Europeiska statistikerkonferensen:

Sammanträde rörande elektroniska databehandlingsmaskiner:

Conference of European Statisticians: Meeting on Data-Processing Electronic Machines

Under tiden 21—24 januari 1957 hölls i Genève ett av den europeiska statistikerkonferensen anordnat sammanträde för behandling av spörsmål i samband med elektroniska databehandlingsmaskiner. I sammanträdet deltog representanter för 15 europeiska länder samt för Förenta staterna. Även från en del internationella organisationer, nämligen ILO, ISI, ITO, WHO och IRU (International Road Union) samt Comité Central Permanent de l'Opium var representanter närvarande. Från Sverige deltog arbetschefen i matematikmaskinnämnden Gunnar Hävermark samt t.f. byråchefen i statistiska centralbyrån John Bredal-Bauer.

I samband med inbjudan till sammanträdet meddelades, att europeiska statistikerkonferensen anmodat Mr. Morris Hansen från United States Bureau of the Census att leda diskussionerna. Samtidigt överlämnades sammanfattningar av i Amerika gjorda erfarenheter av elektroniska databehandlingsmaskiner. Därjämte uppmanades experter från andra länder att meddela sina erfarenheter, antingen muntligt vid sammanträdet eller ännu hellre skriftligen för utdelning till deltagarna före sammanträdet. Förutom de förut nämnda bidragen från Förenta staterna inkom i förväg redogörelser från England och Norge samt under sammanträdets gång från Sovjetunionen.

Sammanträdet var arrangerat för att bland statistikerna sprida ökad information om de fördelar för det statistiska arbetet, som de nya elektroniska databehandlingsmaskinerna kan medföra. Mr. Hansen redogjorde därvid för den utveckling, som nu pågick inom den maskinella sifferbearbetningsteknikens område, där de hittillsvarande hålkortsmaskinerna begynt undanträngas av de elektroniska databehandlingsmaskinerna. Han uppehöll sig särskilt vid Univacmaskinen (Universal Automatic Computer), som använts några år i Förenta staterna.

Av diskussionerna framgick, att med undantag för England hade i intet av de vid sammanträdet representerade länderna elektroniska databehandlingsmaskiner använts för statistiskt bruk. I England hade bruket av dylika maskiner hittills varit av ringa omfattning. Dessa hade begagnats, förutom inom handelsstatistiken, huvudsakligen för kontrollräkningar. I flera av de representerade länderna hade dock undersökningar påbörjats, särskilt med tanke på den förestående folkräkningen år 1960, angående möjligheterna att för statistisk bearbetning utnyttja elektroniska databehandlingsmaskiner. Dessa undersökningar befann sig dock ännu på ett förberedande stadium.

Mr. Hansen ansåg, att de elektroniska databehandlingsmaskinerna sannolikt skulle visa sig mycket fördelaktiga i statistikens tjänst. Han underströk emellertid vikten av noggranna förberedelser, innan övergång sker från nuvarande bearbetningsmetoder till användning av elektroniska databehandlingsmaskiner. Han framhöll, att programmeringsarbetet är ett både viktigt och tidskrävande

arbete samt rekommenderade de statistiska verken att snarast möjligt låta utbilda programmerare. I fråga om val av maskintyp ansåg Mr. Hansen, att ingen särskild typ kunde i förväg rekommenderas, men vederbörande statistikverk borde i varje särskilt fall genom förhandlingar med skilda maskinfirmor söka utröna, vilken maskintyp som bäst kunde genomföra det uppgjorda programmet. Beträffande val av större eller mindre maskin framhöll han, att på de större maskinerna arbetena skulle kunna utföras mer ekonomiskt än på de mindre. I samband därmed varnade han även för decentralisering av maskinarbetet, i varje fall till en början, innan någon mer betydande erfarenhet vunnits.

Sammanträdet beslöt att hemställa hos europeiska statistikerkonferensen, att en arbetsgrupp skulle bildas för frågor rörande elektroniska databehandlingsmaskiner, vilken skulle ha till uppgift att fortsätta utbytet av erfarenheter samt framlägga nya förslag inom detta fack. Ett sammanträde inom denna grupp skulle hållas någon gång under detta eller nästa år, helst på våren 1958. Dessförinnan skulle de olika staternas statistiska verk uppmanas att före oktober 1957 till sekretariatet insända handlingar av betydelse för arbetsgruppens verksamhet, särskilt sådana som kunde behövas för det till våren 1958 planerade sammanträdet.

J. B. B.

Amerikanska större urvalsundersökningar

US 1956 National Housing Survey — National Health Survey

Bostadsundersökning. 1956 års bostadsundersökning utföres av den amerikanska censusbyrån och skall lämna besked om bostadsbeståndets storlek i riket och i större områden. Den skall ge data angående beskaffenheten av bostäderna, om innehavarnas ålder, om flyttningsfrekvensen samt, beträffande självägda bostäder, om finansieringen. En nyhet är att förändringarna i bostadsbeståndet sedan den sista bostadsräkningen, 1950, studeras och att man söker få fram typen av ändring; därvid skall 1956 och 1950 års primäruppgifter identifieras, samtidigt som nytillkomna bostäder grupperas efter tillkomstsätt.

Urvalet omfattar 20 600 små områden med 255 000 bostäder inom 638 counties över hela landet. Hela urvalsmassan undersöks med avseende på förändringstypen. Nytillskottet av lägenheter studeras närmare inom tättbebyggda orter. I ett underurval söker man mäta avgången genom rivning, katastrofer o. d. Lägenheternas beskaffenhet bedömes genom ett annat underurval bland de 255 000, medan alla självägda hus i huvudurvalet medtages i finansieringsstudien. Beskaffenhetsundersökningen företas genom personliga intervjuer.

Vid bearbetningen tänker man delvis använda FOSDIC, ett system för automatisk överföring av primärblankettens uppgifter till tape-remsa vilken matas in i en elektronisk matematikmaskin (se denna tidskrift 1955, sid. 566).

(Statistical Reporter No. 227, Nov. 1956).

Hälsovårdsundersökning. Sedan åtskilliga år följes arbetskraftstillgången i USA — liksom i flera andra länder — genom intervjuundersökningar av små stickprov av befolkningen. Nu har man beslutat tillämpa metoden även på hälsoområdet. Med början under våren 1957 skall man på detta sätt söka bedöma omfattningen av sjukligheten och invaliditeten inom olika grupper av befolkningen och de ekonomiska följderna härav. Det är högst behövligt att få kännedom härom dels för statens planeringsverksamhet dels för forskningen bl. a. i de kroniska sjukdomarna.

Fortlöpande skall man göra intervjuer med ett urval av hushåll. I specialstudier, utförda som engångsundersökningar eller med bestämda intervall, skall man ta ut underurval av personer som undersöks med kliniska metoder.

Innehåll, analys och publicering svarar den amerikanska medicinalstyrelsen för, medan fältarbete och tabellering skall skötas av censusbyrån.

(Statistical Reporter, No. 224, Aug. 1956).

Forum för statistikkonsumenter i USA

Federal Statistics Users' Conference

Statistikkonsumenten är en person som man vet ganska litet om. Därför har han många gånger efterlysts, t. ex. i diskussionen om samordningen av det statistiska arbetet. Nu skall han emellertid i Amerika få ett forum där han kan göra sin röst hörd.

I november 1956 bildades Federal Statistics Users' Conference i Washington. Den skall arbeta för statistikkonsumenterna i syfte att vidmakthålla en optimal standard på den federala statistiken till minimikostnad. Konferensen är en ideell förening som opartiskt skall arbeta för upplysning, utbildning och forskning enligt ett omfattande långtidsprogram. Upplysning skall inte lämnas bara åt ena hållet, till medlemmarna och allmänheten, utan också gentemot de statistiska myndigheterna och kongressen. Kontakt skall sökas med specialsammanslutningarna på området.

Det tycks vara de stora organisationerna, som står bakom den nya föreningen, vars styrelse enligt stadgarna skall representera näringslivet, fackföreningsrörelsen, jordbruket och forskningen. Ett kansli skall inrättas i Washington.

(Statistical Reporter, No. 227, Nov. 1956).

Kommentar

Commentary

Befolkningsutvecklingen. Hela antalet under år 1956 ingångna äktenskap visade en från 1954 fortsatt svagt sjunkande tendens såväl absolut som relativt taget. Detsamma gäller, om jämförelsen begränsas till endast fjärde kvartalet under de tre senaste åren.

Årliga antalet levande födda höll sig åren 1951—1953 vid ungefär 110 000 och sjönk 1954 till 105 000 för att år 1955 åter ökas till över 107 000. Hela antalet levande födda år 1956 blev något större än 1955, 108 000, men räknat på medelfolkmängden hade båda åren samma födelsetal.

Jämfört med år 1955 förekom under år 1956 en ökning av antalet dödsfall, som huvudsakligen belöpte på fjärde kvartalet. Denna ökning är på intet sätt

Befolkningsutvecklingen i o/oo *Birth, death and marriage rates*

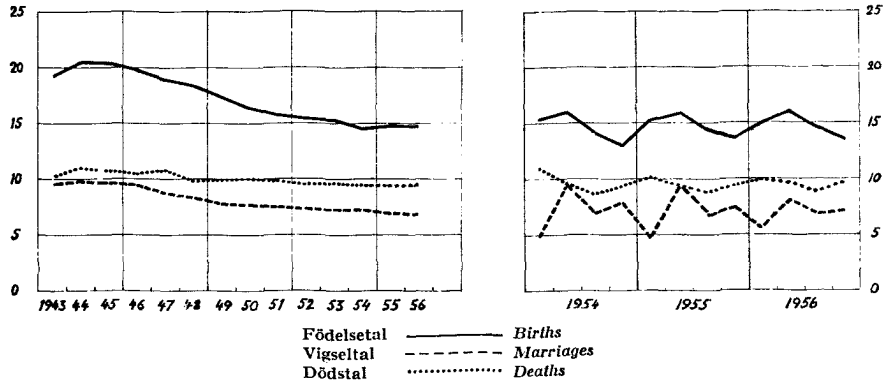

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i o/oo *Infant and foetal mortality rates*

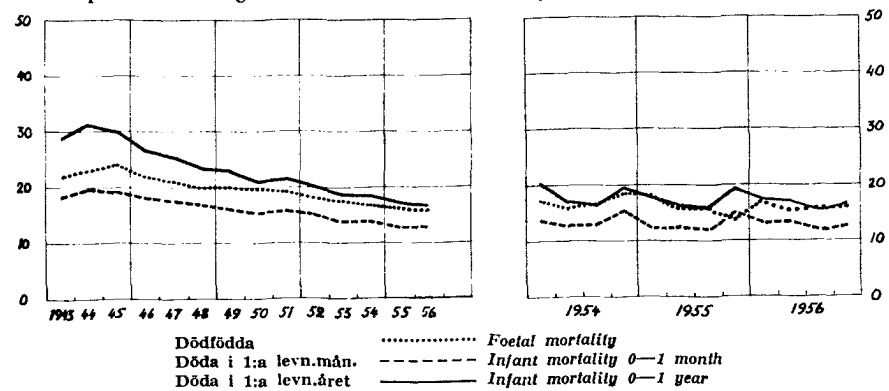

anmärkningsvärd, eftersom antalet döda under år 1955 var osedvanligt lågt.

Invandringen har under fjärde kvartalet 1956 varit av mindre omfattning än under samma kvartal 1955, medan siffrorna för utvandring samtidigt ökats. Årssiffrorna för 1956 företer samma utveckling jämfört med 1955. Nettoimmigrationen har sålunda minskat med ungefär 3 000 från i runt tal 17 400 under hela år 1955 till 14 300 år 1956.

Fylleriförseelser. Under år 1956 avdömdes över 80 000 fylleriförseelser, motsvarande 14,5 förseelser per 1 000 invånare över 15 år, vilket innebär i det närmaste en fördubbling sedan år 1954. Man får gå tillbaka till år 1913 för att finna en ännu högre siffra, 15,3 per 1 000 invånare.

Av de större städerna visade följande den största relativa ökningen, nämligen Göteborg (101 %), Karlstad (100 %), Solna (94 %) och Västerås (90 %).

Det största antalet avdömda fylleriförseelser i förhållande till folkmängden förekom under år 1956 i Haparanda (96 per 1 000 inv.), närmast följt av Sundsvall (67), Kungsbacka (53), Filipstad (51), Hudiksvall (47), Östersund (44) och Falun (43).

Antalet för fylleri dömda kvinnor ökade från 901 till 1 140 eller med 27 %.

De under år 1956 avdömda fylleriförseelserna fördelar sig på omkring 50 000 olika personer. Som jämförelse kan nämnas, att antalet personer, som blivit dömda för under år 1953 begånget fylleri var 32 427. Ökningen av fylleriförseelserna hänför sig sålunda i första hand till en ökning av klientelet och beror endast i mindre grad på att samma personer återkommer flera gånger under året. En fördelning av de dömda på olika åldrar visar, att ökningen i samband med ransoneringens slopande varit störst i de yngsta och de äldsta åldersgrupperna. Frekvensen är dock alltjämt störst omkring 20-årsåldern och avtar därefter långsamt upp till de högsta åldrarna. I åldersgruppen 21—24 år förekom under år 1956 21,8 fylleriförseelser per 1 000 invånare. För åldersgruppen 50—69 år var motsvarande jämförelsetal 10,9.

Av de under år 1956 begångna fylleriförseelserna var 86 % begångna i stad och endast 14 % på landsbygden. En fördelning av de dömda efter kyrkobokföringsort visar emellertid, att icke mindre än 32 % var hemmahörande på landsbygden och endast 63 % i städerna. *Landsbygdsbefolkningens bidrag till det* offentliga fylleriet är följaktligen betydligt större än vad en fördelning enbart efter orten för begåendet ger vid handen. Återstående 5 % av de dömda var utlänningar.

Statistiken över antalet omhändertaganden för fylleri i städerna visar för år 1956 i dess helhet en ökning från 58 350 till 101 148 eller med 73 %. Jämfört med år 1954 var ökningen icke mindre än 132 %. Ökningen under år 1956 var störst under andra och tredje kvartalen, då motsvarande siffror från år 1954 överträffades med 144 resp. 156 %. Utvecklingen under fjärde kvartalet 1956 är av särskilt intresse, då man här för första gången kan göra en jämförelse med en period av fri försäljning av spritdrycker. Oktober visade ökning från samma månad 1955 med 2 %, november minskning med 10 % och december ökning med 17 %. Minskningen under november sammanhänger tydligen med höjningen av spritdrycksbeskattningen den 5 november. Trots denna åtgärd överträffades under fjärde kvartalet den jämförelsevis höga fylleriförekvensen från fjärde kvartalet 1955 med 3 %.

J. C.

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsåret *0—1 year*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsmånaden[1] *0—1 month*[2]	Dödfödda *Stillbirths*
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955*	7 263 000	51 467	[3]107 651	[3]68 526	[3]39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1956*	7 316 000	50 676	108 379	70 131	38 248	27 946	13 627	1 832	1 409	1 767
1955* okt.		4 300	8 782	5 521	3 261					
nov.	7 283 000	4 061	8 033	5 412	2 621	13 454	4 646	482	374	421
dec.		5 299	8 089	6 246	1 843					
1956* jan.		2 658	8 597	5 908	2 689					
febr.	7 296 000	2 549	8 394	6 028	2 366	5 018	2 503	480	360	473
mars		4 845	10 236	6 088	4 148					
april		3 270	10 267	6 047	4 220					
maj	7 308 000	4 702	10 066	6 094	3 972	4 480	2 834	514	403	461
juni		6 870	8 927	5 484	3 443					
juli		4 728	9 160	5 611	3 549					
aug.	7 322 000	3 622	8 777	5 417	3 360	5 950	2 830	421	325	425
sept.		4 084	8 964	5 600	3 364					
okt.		3 303	8 642	5 893	2 749					
nov.	7 336 000	3 978	7 982	5 787	2 195	12 398	5 460	416	320	408
dec.		6 067	8 367	6 174	2 192					
	På 1 000 av medelfolkmängden[4] *Per 1 000 of mean population*							På 1 000 levande födda[5]		På 1 000 födda[6]
1952	7 124 673	7,48	15,47	9.58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7.09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1956*	7 316 000	6,92	14,81	9.59	5,22	3,82	1,86	16,9	13.0	16,0
1954* 4 kv.	7 230 000	7,9	13,0	9,3	3,7	6,2	2,9	19,5	15,5	18,5
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
2 kv.	7 254 000	9.3	16,0	9.5	6,5	2.4	1,3	16,0	12,4	15,5
3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9
1956* 1 kv.	7 296 000	5,5	15,0	9,9	5,1	2,8	1,4	17,6	13,2	17,1
2 kv.	7 308 000	8.2	16,1	9,7	6,4	2,5	1,6	17,6	13.8	15.5
3 kv.	7 322 000	6,8	14,6	9,0	5,6	3.3	1,5	15,6	12,1	15,6
4 kv.	7 336 000	7.3	13,6	9,7	3,9	6,8	3,0	16,6	12,8	16,1

[1] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [2] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [3] Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — [4] För kvartal räknat på folkmängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffra. — [5] *Per 1 000 live births.* — [6] *Per 1 000 births.*

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsåret *0—1 year*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsmånaden[1] *0—1 month*[2]	Dödfödda *Stillbirths*
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955*	3 574 024	30 346	[3] 54 507	[3] 30 737	[3] 23 770	16 961	7 583	931	746	838
1956*	..	30 319	55 811	32 081	23 730	16 297	8 690	369	672	878
1955* okt.	..	2 539	4 448	2 477	1 971	7 459	2 784	239	190	212
nov.	..	2 351	4 065	2 490	1 575					
dec.	..	3 063	4 118	2 771	1 347					
1956* jan.	..	1 651	4 381	2 669	1 712	3 194	1 826	232	176	235
febr.	..	1 605	4 394	2 698	1 696					
mars	..	2 990	5 286	2 758	2 528					
april	..	1 986	5 345	2 833	2 512	2 500	1 949	241	195	229
maj	..	2 758	5 189	2 767	2 422					
juni	..	4 060	4 570	2 478	2 092					
juli	..	2 862	4 629	2 580	2 049	3 529	1 846	195	148	202
aug.	..	2 089	4 501	2 507	1 994					
sept.	..	2 468	4 583	2 568	2 015					
okt.	..	2 010	4 496	2 722	1 774	7 074	3 069	201	153	212
nov.	..	2 291	4 088	2 664	1 424					
dec.	..	3 549	4 349	2 837	1 512					
		På 1 000 av medelfolkmängden[4] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[5]		På 1 000 födda[6]
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8 82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955*	3 574 024	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1
1956*	..	8,41	15,48	8,90	6,58	4,52	2,41	15,6	12,0	15,5
1954* 4 kv.	..	9,5	13,6	8,6	5,0	7,2	4,1	19,3	15,5	19,9
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4
2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7.8	2.8	1,7	15,7	13,1	13,5
3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5
4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5
1956* 1 kv.	..	7,0	15,7	9,1	6,6	3,5	2,0	16,5	12,5	16,4
2 kv.	..	9,8	16,9	9.0	7.9	2,8	2,2	16,0	12,9	14,9
3 kv.	..	8,2	15,1	8,4	6,7	3,9	2,0	14,2	10,8	14,5
4 kv.	..	8,7	14,4	9.1	5,3	7,9	3,4	15.5	11,8	16,1

[1] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [2] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [3] Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — [4] För kvartal räknat på folkmängden vid årets början och omräknat till årssiffra. — [5] *Per 1 000 live births.* — [6] *Per 1 000 births.*

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	1955 Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334.1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329.5	133.4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252.9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005.9	704 5	178.8	113.2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1953 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal *Year and quarter*	Antal avdömda fylleriförseelser *Convictions for drunkenness*	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna *Arrests for drunkenness in the cities*	Beivrade fall av spritsmuggling *Smuggling of liquors*	
		Stockholm	Göteborg	män *Males*	kvinnor *Females*	personer under 25 år *Persons under 25 years of age*		Antal beslag *Number of confiscations*	Liter *Litres*
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	8 531	42 545	2 689	5 280
1954*	41 941	6 518	5 644	40 987	954	[1] 9 106	43 564	2 360	5 847
1955*	50 053	6 573	7 122	49 152	901	[1] 10 387	58 350	2 145	4 498
1956*	80 708	10 843	14 349	79 568	1 140	[1] 15 751	101 148	1 070	2 790
1954* 4 kv.	10 714	1 867	1 412	10 416	298	[1] 2 399	10 742	618	1 593
1955* 1 kv.	10 225	1 791	1 532	10 011	214	[1] 2 078	10 133	436	882
2 kv.	10 979	1 630	1 599	10 789	190	[1] 2 205	12 822	612	1 378
3 kv.	12 456	1 438	1 637	12 230	226	[1] 2 442	14 326	765	1 360
4 kv.	16 393	1 714	2 354	16 122	271	[1] 3 662	21 069	332	878
1956* 1 kv.	17 001	2 098	2 668	16 795	206	[1] 3 558	20 599	141	832
2 kv.	19 397	2 550	3 675	19 170	227	[1] 3 877	27 863	234	463
3 kv.	22 143	2 261	3 257	21 832	311	[1] 4 197	31 032	340	696
4 kv.	22 167	3 934	4 749	21 771	396	[1] 4 119	21 654	355	799
Därav									
Stockholm	3 934	3 934	·	3 770	164	[1] 424	5 517	24	21
Göteborg	4 749	·	4 749	4 615	134	[1] 666	4 682	91	194

[1] De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Januari 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *January 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade[1] *Killed*[1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	7	2	9	31	6	37	156	82	238	194	90	284
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	4	2	6	35	4	39	167	77	244	206	83	289
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	—	—	—	4	10	14	6	15	21	10	25	35
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	—	1	1	—	1	1	1	4	5	1	6	7
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	—	1	1	2	8	10	9	33	42	11	42	53
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	—	1	1	5	1	6	6	10	16	11	12	23
Cyklister *Cyclists*	3	1	4	8	13	21	21	63	84	32	77	109
Fotgängare *Pedestrians*	13	11	24	22	35	57	24	130	154	59	176	235
Övriga *Others*	4	—	4	3	2	5	14	11	25	21	13	34
Samtliga *Total*	31	19	50	110	80	190	404	425	829	545	524	1 069

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 366	2 540	3 906
Lastbil *Lorry*	512	679	1 191
Buss *Bus*	54	134	188
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	20	64	84
Moped *Cycle with aux. motor*	16	89	105
Annan lätt mc *Other light mc*	14	35	49
Spårvagn *Tram*	—	56	56
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	9	14	23
Cykel *Cycle*	38	114	152
Annat fordon *Other vehicle*	68	228	296
Fotgängare *Pedestrian*	64	184	248
Andra trafikelement *Other traffic elements*	27	10	37
Samtliga *Total*	2 188	4 147	6 335

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	704	1 372	2 076
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	46	329	375
med fotgängare *with pedestrian*	61	177	238
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	1	—	1
med djur *with animal*	22	6	28
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	27	32	59
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	57	103	160
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	365	70	435
Kullkörning *Vehicle overturned*	6	10	16
Olycka av annat slag *Other type of accident*	1	30	31
Samtliga *Total*	1 290	2 129	3 419

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*. S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Januari 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	4	22	47	73	126	4	7	15	26
Uppsala »	—	4	34	38	59	—	1	3	4
Södermanlands »	—	12	25	37	56	—	5	10	15
Östergötlands »	1	16	62	79	134	1	6	21	28
Jönköpings »	2	12	40	54	88	2	3	12	17
Kronobergs »	1	11	29	41	62	1	4	14	19
Kalmar »	1	8	30	39	66	1	—	10	11
Gotlands »	—	1	9	10	17	—	1	1	2
Blekinge »	1	6	30	37	57	1	3	9	13
Kristianstads »	1	18	23	42	76	1	7	16	24
Malmöhus »	1	37	47	85	149	1	6	47	54
Hallands »	1	12	30	43	69	1	8	12	21
Göteb. o. Bohus »	1	20	34	55	97	1	9	20	30
Älvsborgs »	1	24	45	70	116	1	12	25	38
Skaraborgs »	—	18	50	68	109	—	4	21	25
Värmlands »	2	19	47	68	100	2	7	28	37
Örebro »	1	9	38	48	75	1	5	10	16
Västmanlands »	—	10	44	54	96	—	1	9	10
Kopparbergs »	—	14	28	42	75	—	8	15	23
Gävleborgs »	3	18	46	67	117	3	2	30	35
Västernorrlands »	5	23	58	86	158	5	3	29	37
Jämtlands »	2	10	24	36	67	2	1	12	15
Västerbottens »	1	8	37	46	84	1	2	9	12
Norrbottens »	2	22	48	72	135	2	5	26	33
Summa *Total*	31	354	905	1 290	2 188	31	110	404	545

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *January 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	3	110	458	571	1 132	3	18	109	130
Stockholms län	—	21	80	101	183	—	3	24	27
Uppsala »	—	14	48	62	117	—	2	14	16
Södermanlands »	—	9	25	34	70	—	—	11	11
Östergötlands »	—	20	68	88	172	—	4	19	23
därav Norrköpings stad	—	7	21	28	59	—	—	7	7
Jönköpings län	1	10	40	51	97	1	4	6	11
Kronobergs »	—	3	10	13	23	—	1	2	3
Kalmar »	—	4	26	30	59	—	1	4	5
Gotlands »	—	1	6	7	15	—	—	1	1
Blekinge »	—	5	20	25	47	—	—	5	5
Kristianstads »	1	8	24	33	62	1	3	5	9
Malmöhus »	5	49	173	227	451	5	10	44	59
därav Malmö stad	2	27	120	149	293	2	3	26	31
Hallands län	2	11	21	34	65	2	2	9	13
Göteb. o. Bohus »	1	84	290	375	740	1	16	79	96
därav Göteborgs stad..	1	76	272	349	695	1	16	70	87
Älvsborgs län	1	15	25	41	73	1	4	13	18
Skaraborgs »	—	7	25	32	60	—	3	4	7
Värmlands »	1	8	47	56	103	1	—	8	9
Örebro »	1	9	39	49	96	1	2	7	10
Västmanlands »	1	11	47	59	112	1	—	12	13
Kopparbergs »	1	10	23	34	65	1	1	13	15
Gävleborgs »	—	6	41	47	90	—	1	6	7
Västernorrlands »	—	8	29	37	67	—	1	7	8
Jämtlands »	—	3	16	19	39	—	1	2	3
Västerbottens »	—	10	14	24	48	—	1	10	11
Norrbottens »	1	10	69	80	161	1	2	11	14
Summa *Total*	19	446	1 664	2 129	4 147	19	80	425	524
Hela riket *Sweden*	50	800	2 569	3 419	6 335	50	190	829	1 069

Beställningstrafik med lastbil — Januari 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
7	1956: Augusti	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
8	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
9	Oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
10	November	21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
11	December	21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
12	1957: Januari	[2] 20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 475	4,14	5 797	381	15,19
B	Stockholms län	1 035	4,97	2 102	129	16,26
C	Uppsala län	531	5,35	415	29	14,22
D	Södermanlands län	741	4,87	770	52	14,90
E	Östergötlands län	954	5,14	1 154	78	14,72
F	Jönköpings län	742	5,24	748	54	13,77
G	Kronobergs län	453	5,17	296	21	13,84
H	Kalmar län	551	5,79	449	32	14,17
I	Gotlands län	167	4,11	137	10	14,44
K	Blekinge län	358	5,36	393	28	14,09
L	Kristianstads län	681	5,32	549	37	14,67
M	Malmöhus län	1 485	4,99	1 783	136	13,09
N	Hallands län	462	4,89	382	28	13,59
O	Göteborgs och Bohus län	1 798	4,27	3 424	240	14,30
P	Älvsborgs län	967	5,13	1 088	80	13,66
R	Skaraborgs län	711	5,09	667	47	14,16
S	Värmlands län	829	5,02	784	53	14,77
T	Örebro län	735	5,31	1 087	72	15,14
U	Västmanlands län	717	5,43	1 134	73	15,45
W	Kopparbergs län	788	5,15	738	49	15,01
X	Gävleborgs län	985	5,86	1 398	95	14,75
Y	Västernorrlands län	951	4,63	1 653	104	15,85
Z	Jämtlands län	368	4,32	386	26	15,12
AC	Västerbottens län	730	4,60	1 222	76	16,14
BD	Norrbottens län	717	4,48	1 481	91	16,22

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 148 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km		Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
		lastad *loaded*	tom *empty*					
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
7	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
8	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
9	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
10	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
11	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
12	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
A	7	195	3	—	431	8	290	146
B	81	413	274	40	28	34	630	92
C	91	772	422	35	57	57	1 034	87
D	106	943	432	31	69	68	1 391	101
E	139	1 270	550	30	74	91	1 833	101
F	120	973	325	25	64	70	1 441	111
G	87	771	297	28	64	57	1 025	96
H	88	919	279	23	69	56	1 193	100
I	25	100	53	35	16	10	147	96
K	36	543	104	16	138	30	728	112
L	119	1 213	438	27	95	79	1679	102
M	163	1 248	513	29	65	89	1 832	104
N	56	557	272	33	68	45	812	98
O	58	538	187	26	86	34	851	117
P	113	1 065	423	28	63	81	1 455	98
R	96	1 026	331	24	94	67	1 422	105
S	115	845	489	37	58	68	1 377	103
T	125	828	425	34	61	62	1 365	109
U	136	727	359	33	48	57	1 155	106
W	185	921	636	41	37	83	1 563	100
X	161	935	597	39	53	81	1 698	111
Y	143	733	490	40	38	62	1 259	103
Z	127	356	334	48	16	41	820	119
AC	136	757	630	45	51	64	1 372	99
BD	77	471	428	48	41	40	785	87

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären ha avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

	Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*					Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
7	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
8	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
9	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
10	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
11	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
12	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
A	2 842	10	3 105	9	92	157	2 459
B	2 265	28	4 057	16	56	157	2 640
C	5 168	20	9 436	11	55	163	2 730
D	7 286	19	10 838	13	67	162	2 917
E	10 235	18	16 175	11	63	177	3 132
F	7 660	19	11 970	12	64	167	2 949
G	5 574	18	8 376	12	67	172	2 917
H	6 098	20	8 509	14	72	160	2 981
I	402	36	636	23	63	116	1 700
K	4 979	15	7 244	10	69	163	3 131
L	11 331	15	16 686	10	68	171	3 272
M	10 522	17	15 341	12	69	152	2 434
N	3 819	21	6 663	12	57	159	2 583
O	4 923	17	7 216	12	68	152	2 378
P	7 092	21	11 587	13	61	166	2 629
R	9 076	16	11 892	12	76	161	2 938
S	6 674	21	10 484	13	64	146	2 607
T	7 575	18	12 546	11	60	183	3 337
U	6 571	18	10 732	11	61	181	3 192
W	6 874	23	12 076	13	57	168	2 921
X	8 570	20	15 421	11	56	178	3 143
Y	5 404	23	9 286	14	58	175	3 062
Z	1 983	41	3 839	21	52	180	3 275
AC	6 886	20	12 375	11	56	191	3 553
BD	3 154	25	5 037	16	63	183	3 160

[1] Se not 1 på föregående sida.

Förmögenhetsfördelningen 1955

Preliminär redogörelse

Distribution of Property
Preliminary Data

Uppgifterna till statistiken beträffande förmögenheter över 50 000 kr har erhållits ur 1956 års längder över taxeringen till statlig förmögenhetsskatt och avser således i huvudsak förmögenheterna den 31 december 1955. Föreliggande statistik omfattar endast A-längdernas skattskyldiga, d. v. s. fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. Vidare bör nämnas, att samtaxerade makar räknats som en förmögenhetsägare.

Huvudresultaten redovisas i tab. 1—2. Uppgifterna här avser *den skattepliktiga förmögenheten.*

Tab. 1 utvisar fördelningen av förmögenheterna på storleksklasser samt efter de skattskyldigas inkomst. Av tabellen framgår, att antalet förmögenheter över 50 000 kr uppgick till sammanlagt 196 831, varav 106 623 (54,2 %) på landsbygden, 89 849 (45,6 %) i städerna och 359 (0,2 %) i det för riket gemensamma taxeringsdistriktet. Mellan landsbygd och stä-

Tab. 1. Antal förmögenheter över 50 000 kr efter storlek och i förhållande till de skattskyldigas inkomster i hela riket år 1955 (taxeringsåret 1956)

Owners of taxable property, by size of property and size of income

Inkomstklasser, kr *Income*	Förmögenhetsklasser, kr *Property*											
	50 000— 60 000	60 000— 70 000	70 000— 80 000	80 000— 100 000	100 000— 150 000	150 000— 200 000	200 000— 300 000	300 000— 400 000	400 000— 500 000	500 000— 1 000 000	1 000 000— ω	Summa
—	162	90	61	96	129	56	57	21	11	27	15	725
< 1 200...	417	268	222	155	282	64	37	10	12	15	2	1 484
1 200— 2 000...	820	336	150	143	115	37	26	11	2	4	—	1 644
2 000— 3 000...	1 915	1 451	819	588	364	64	49	8	1	11	2	5 272
3 000— 4 000...	3 206	1 782	1 004	1 204	753	84	47	5	12	8	2	8 107
4 000— 5 000...	2 876	2 120	1 495	1 618	1 258	164	64	17	7	5	2	9 626
5 000— 6 000...	2 699	1 852	1 329	1 711	1 679	305	94	25	10	4	2	9 710
6 000— 7 000...	2 681	1 680	1 219	1 540	1 708	445	111	16	9	11	3	9 423
7 000— 8 000...	2 796	1 806	1 308	1 466	1 577	565	199	24	12	2	3	9 758
8 000— 10 000...	5 474	3 704	2 453	3 017	2 850	1 134	580	68	24	23	4	19 331
10 000— 12 000...	4 870	3 488	2 446	3 016	2 885	1 014	726	160	17	31	3	18 656
12 000— 15 000...	5 054	3 817	2 816	4 050	4 179	1 446	1 104	352	64	50	5	22 937
15 000— 20 000...	4 721	3 623	2 868	4 102	5 112	2 131	1 540	621	222	139	13	25 092
20 000— 30 000...	3 847	3 102	2 391	3 861	5 537	2 758	2 356	935	486	536	42	25 851
30 000— 50 000...	1 677	1 461	1 280	2 260	3 736	2 327	2 549	1 274	710	1 038	182	18 494
50 000—100 000...	454	369	377	684	1 286	958	1 308	870	612	1 105	526	8 549
100 000—ω ...	42	35	41	67	151	152	240	212	185	441	606	2 172
Hela riket[1] *Total*	43 711	30 984	22 279	29 578	33 601	13 704	11 087	4 629	2 396	3 450	1 412	196831
Därav landsbygden *Rural districts* ..	27 354	18 924	13 307	16 938	17 125	5 837	3 927	1 335	603	864	409	106623
städerna *Towns*	16 319	12 034	8 948	12 606	16 419	7 822	7 110	3 264	1 769	2 567	991	89 849
I %:												
Hela riket	22,2	15,7	11,3	15,0	17,1	7,0	5,6	2,4	1,2	1,8	0,7	100
Landsbygden	25,6	17,7	12,5	15,9	16,1	5,5	3,7	1,2	0,6	0,8	0,4	100
Städerna	18,2	13,4	10,0	14,0	18,3	8,7	7,9	3,6	2,0	2,8	1,1	100

[1] Inräknat det för riket gemensamma taxeringsdistriktet med sammanlagt 359 förmögenheter.

Tab. 2. Summorna av skattepliktiga förmögenheter över 50 000 kr inom olika förmögenhetsklasser år 1955 (taxeringsåret 1956)

Value of taxable property, by size

Förmögenhetsklasser, kr	Förmögenhetssummor i 1 000-tal kr			I % av totalsumman		
	Landsbygden *Rural districts*	Städerna *Towns*	Hela riket[1] *Total*	Landsbygden	Städerna	Hela riket[1]
50 000— 60 000	1 496 756	893 760	2 392 610	12,9	6,2	9,2
60 000— 70 000	1 223 623	779 175	2 004 467	10,5	5,4	7,7
70 000— 80 000	993 734	669 135	1 664 649	8,6	4,6	6,4
80 000— 90 000	820 786	595 334	1 417 481	7,1	4,1	5,4
90 000— 100 000	686 790	529 241	1 217 738	5,9	3,7	4,6
100 000— 125 000	1 225 530	1 090 587	2 319 822	10,5	7,6	8,9
125 000— 150 000	832 879	908 976	1 745 070	7,2	6,3	6,7
150 000— 175 000	578 236	735 293	1 318 090	5,0	5,1	5,0
175 000— 200 000	421 933	612 035	1 037 133	3,6	4,3	4,0
200 000— 250 000	559 984	991 003	1 557 289	4,8	6,9	6,0
250 000— 300 000	383 653	726 905	1 116 532	3,3	5,1	4,3
300 000— 400 000	457 239	1 121 283	1 589 000	3,9	7,8	6,1
400 000— 500 000	266 974	787 650	1 065 504	2,3	5,5	4,1
500 000— 750 000	373 016	1 116 836	1 497 526	3,2	7,8	5,7
750 000—1 000 000	209 911	608 302	823 285	1,8	4,2	3,1
1 000 000—ω	1 096 032	2 219 501	3 334 621	9,4	15,4	12,8
Summa	11 627 076	14 385 016	26 100 817	100	100	100

[1] Inräknat det för riket gemensamma taxeringsdistriktet med en förmögenhetssumma av 88 725 (1 000-tal kr).

der föreligger en betydande skillnad i förmögenhetsfördelningen, i det att de lägre klasserna är avsevärt starkare representerade på landsbygden än i städerna, medan det motsatta förhållandet är fallet beträffande de högre klasserna. Jämfört med år 1954 hade en ökning av antalet förmögenheter ägt rum med något över 4 % för både landsbygd och städer.

Tab. 1 visar vidare, att stora förmögenheter såsom man kan vänta i allmänhet motsvaras av höga inkomster. I åtskilliga fall förekommer dock stora förmögenheter helt utan eller med endast mindre inkomst.

Fördelningen av antalet förmögenhetsägare på olika närings- och yrkesgrupper framgår av följande sammanställning.

I tab. 2 redogöres för summorna av den skattepliktiga förmögenheten i de olika klasserna. Totalsumman för hela riket uppgick till 26 100,8 milj. kr mot 25 480,5 milj. kr år 1954. Ökningen var alltså 620,3 milj. kr eller 2,4 %.

Närings- och yrkesgrupper	Förmögenhetsägare Antal	%
Jordbruk med binäringar	74 512	37,9
Byggnadsverksamhet	6 457	3,3
Industri o. hantverk i övrigt	22 935	11,7
Samfärdsel	6 946	3,5
Handel	36 045	18,3
Allmän förvaltningstjänst	16 432	8,3
Fria yrken	3 922	2,0
Husligt arbete	969	0,5
Övriga	28 613	14,5
Summa	196 831	100
Därav: Företagare	96 656	49,1
Anställda	46 480	23,6
Icke yrkesverksamma	53 695	27,3

Den beskattningsbara förmögenheten i hela riket uppgick enligt föreliggande förmögenhetsstatistik till 25 479,1 milj. kr och understeg sålunda den skattepliktiga med 621,7 milj. kr. Av denna skillnad kan 9,8 milj. kr antagas bero på att den beskattningsbara förmögenheten i regel utgöres av den skattepliktiga avrundad till närmast lägre 100-tal kr, medan återstoden, 611,9 milj. kr eller

(forts. på sid. 177)

Städernas finanser år 1955

Town Finance

Härmed framlägges i tre tabeller uppgifter om städernas finanser år 1955. Uppgifterna får ej anses som helt definitiva, men några mer väsentliga förändringar i dem i samband med deras slutliga publicering i berättelsen Kommunernas finanser torde dock ej vara att vänta.

I tab. 1 och 2 lämnas uppgifter om städernas inkomster och utgifter. I tab. 1 redogöres för dessas fördelning efter realekonomiska grunder, d. v. s. efter de särskilda slagen av inkomster och utgifter, såsom skatter och statsbidrag resp. löner samt anskaffning av fastighet, medan i tab. 2 uppgifter lämnas om inkomsternas och utgifternas fördelning på de huvudtitlar, i vilka städernas räkenskaper enligt svenska stadsförbundets bokföringssystem är indelade. Vidare må nämnas, att uppgifterna avser endast de borgerliga kommunerna och att således inga inkomster eller utgifter för de kyrkliga kommunerna är medtagna. Däremot ingår sådana räkenskaper, som är gemensamma antingen för enbart städer

Tab. 1. Städernas inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder år 1955 *Income and expenditure of towns by economic categories*

Inkomster *Revenue*	Belopp, 1 000 kr	%	Utgifter *Expenditure*	Belopp, 1 000 kr	%
Driftinkomster *Current revenue*			Driftutgifter *Current expenditure*		
Skatter *Taxes*	1 830 908,1	47,9	Löner och arvoden *Wages and salaries*	1 209 426,3	29,8
Därav:			Pensioneringskostnader *Pensions*	159 067,8	3,9
allmän kommunalskatt.	1 803 204,3	47,2	Underhåll av fastigheter och anläggningar *Maintenance of real estate*	237 867,9	5,9
andra skatter	27 703,8	0,7	Anskaffning och underhåll av inventarier *Inventory*	59 565,8	1,5
Statsbidrag *State grants*	438 261,9	11,5	Hyror och arrenden *Rents*	34 712,7	0,9
Hyror och arrenden *Rents*	147 353,9	3,8	Bränsle, lyse, renhållning o. d. *Fuel, light, cleaning*	111 385,8	2,7
Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	343 747,4	9,0	Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	101 772,8	2,5
Inkomst av rörelse *Trading revenue*	862 922,5	22,6	Förbrukningsmateriel, råvaror o. d. *Articles of consumption, etc.*	411 627,3	10,1
Räntor *Interest*	61 060,3	1,6	Räntor och lånekostnader *Interest*	132 522,4	3,3
Andra driftinkomster *Others*	16 375,2	0,4	Expenser *Stationery, etc.*	65 697,5	1,6
Summa *Total*	3 700 629,3	96,8	Andra driftutgifter *Others*	529 553,7	13,1
			Summa *Total*	3 053 200,0	75,3
Kapitalinkomster *Capital revenue*			Kapitalutgifter *Capital expenditure*		
Bidrag av staten till investering *State grants*	66 408,3	1,7	Fastighetsanskaffning och nyanläggning *Investment in real estate*	912 073,2	22,5
Andra bidrag till investering *Other grants*	11 272,8	0,3	Anskaffn. av maskiner m. m. *Investment in machinery etc.*	76 708,2	1,9
Försäljning av fastigheter och anläggningar *Sale of real estate*	43 254,9	1,1	Förvärv av aktier och andelar *Shares*	14 376,9	0,3
Försäljning av andra fasta tillgångar *Other sales*	2 118,3	0,1	Andra kapitalutgifter *Others*	0,1	0,0
Andra kapitalinkomster *Others*	414,7	0,0	Summa *Total*	1 003 158,4	24,7
Summa *Total*	123 469,0	3,2	Totalsumma *Grand total*	4 056 358,4	100
Totalsumma *Grand total*	3 824 098,3	100			

Tab. 2. Städernas inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda huvudtitlar, år 1955 *Income (except taxes) and expenditure of towns by administrative units*

Huvudtitlar *Administrative units*	Belopp, 1 000 kr			%		
	Inkomster *Revenue*	Bruttoutgifter *Gross expenditure*	Nettoutgifter *Net expenditure*	Inkomster	Bruttoutgifter	Nettoutgifter
Allmän förvaltning	7 039,4	67 683,6	60 644,2	0,4	1,7	2,9
Rätts- och ordningsväsen	23 951,0	157 886,0	133 935,0	1,2	3,9	6,5
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen	5 014,8	41 013,7	35 998,9	0,3	1,0	1,7
Byggnads- och stadsplaneväsen	7 459,3	35 138,0	27 678,7	0,4	0,9	1,3
Försvarsväsen	21 247,8	27 014,2	5 766,4	1,1	0,7	0,3
Brandförsvar	7 109,3	55 297,9	48 188,6	0,4	1,4	2,3
Fastighetsförvaltning (ej annorstädes redovisad)	190 298,3	380 982,2	190 683,9	9,5	9,4	9,2
Gatu- och parkförvaltning	133 988,2	382 010,0	248 021,8	6,7	9,4	12,0
Hamnförvaltning	102 402,6	115 929,4	13 526,8	5,1	2,9	0,7
Kommunikationsföretag	76 534,5	111 711,7	35 177,2	3,8	2,8	1,7
Industriella verk	603 375,2	574 942,5	—28 432,7	30,3	14,2	—1,4
Hälso- och sjukvård	111 572,9	378 702,0	267 129,1	5,6	9,3	13,0
Allmän hygien	150 665,7	308 483,2	157 817,5	7,6	7,6	7,7
Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel	10 569,4	9 840,8	—728,6	0,5	0,2	—0,0
Undervisnings- och bildningsverksamhet	309 460,0	727 385,1	417 925,1	15,5	17,9	20,3
Socialvård	106 622,3	330 010,8	223 388,5	5,3	8,1	10,8
Social förmedlingsverksamhet	2 078,5	3 859,2	1 780,7	0,1	0,1	0,1
Socialförsäkring	—	130 880,8	130 880,8	—	3,2	6,3
Kristidsförvaltning	12,5	1 984,5	1 972,0	0,0	0,0	0,1
Finansförvaltning	123 788,5	215 602,8	91 814,3	6,2	5,3	4,5
Summa	1 993 190,2	4 056 358,4	2 063 168,2	100	100	100

eller för städer och landskommuner. Dessa gemensamma räkenskaper är emellertid av en mycket obetydlig storleksordning. Deras sammanlagda utgifter utgör sålunda endast omkring 1 1/2 promille av de i tabellen angivna totalsummorna.

I tab. 1 har åtskillnad även gjorts mellan drift- och kapitalinkomster resp. drift- och kapitalutgifter. Skillnaden mellan drift- och kapitalbudget kan sammanfattningsvis sägas vara den, att den förstnämnda avser den löpande verksamheten, medan den sistnämnda innebär förändringar i kommunernas förmögenhetsförhållanden. Av tab. 1 framgår i stort sett vilka slags poster, som räknas till det ena eller det andra slaget. I detta sammanhang må även påpekas, att i den kommunala finansstatistiken upptagna lån eller i anspråk tagna medel ur egna fonder icke redovisas som inkomst, liksom ej heller amorteringar på kommunernas lån eller avsättningar till egna fonder medtagas bland utgifterna.

Såsom framgår av tab. 1, uppgick städernas inkomster år 1955 till 3 824 milj. kr, varav den övervägande delen eller nära 97 % utgjordes av driftinkomster. Den mest betydande delposten var skatterna, som i sin tur huvudsakligen utgjordes av den allmänna kommunalskatten. Den sistnämnda uppgick till 47 % av totalsumman inkomster. En betydande andel, nära 23 %, belöpte även på rörelseinkomsterna. Dessa härrör huvudsakligen från de industriella verken samt vattenverken. Det må i samband härmed påpekas, att gränsdragningen mellan rörelseinkomster samt avgifter och ersättningar ej alltid torde ske efter enhetliga principer i de olika städerna. Kapitalinkomsterna bestod hu-

vudsakligen av statsbidrag till investering samt inkomster genom försäljning av fastigheter och anläggningar.

Utgifterna uppgick till sammanlagt 4 056 milj. kr varav omkring tre fjärdedelar utgjorde driftutgifter. Den största delposten är löner och arvoden, som svarar för nära 30 % av den totala utgiftssumman. Här må framhållas, att åtskilliga löner även ingår i posterna underhåll av fastigheter och anläggningar samt fastighetsanskaffning och nyanläggning. Anskaffningskostnaderna uppgår till drygt 22 % av utgiftssumman och kommer sålunda som nummer två i betydelse bland de i tabellen upptagna utgiftsslagen.

Till jämförelse kan nämnas, att städernas inkomster och utgifter år 1954 uppgick till 3 719 resp. 3 605 milj. kr. Siffrorna för år 1955 överstiger således 1954 års med 105 milj. kr eller 3 % i fråga om inkomsterna samt med 451 milj. kr eller 13 % i fråga om utgifterna.

Den förhållandevis obetydliga inkomstökningen beror på minskade skatteintäkter. Den allmänna kommunalskatten har sålunda nedgått med 6 %. Övriga inkomstslag har däremot, liksom flertalet utgiftsslag, ökats i förhållande till år 1954.

I tab. 2 lämnas uppgifter om inkomster, bruttoutgifter och nettoutgifter för de i städernas räkenskaper begagnade 20 olika huvudtitlarna. I inkomsterna ingår här som tidigare nämnts inga skatter. Med nettoutgifter förstås skillnaden mellan bruttoutgifterna och inkomsterna. Totalsumman nettoutgifter motsvarar i stort sett det belopp, som måste finansieras medelst skatter, upplåningsöverskott eller i anspråk tagna fondmedel.

Av tab. 2 framgår även de olika huvudtitlarnas inbördes betydelse. Som synes kommer de industriella verken (elektricitetsverk, gasverk m. m.) främst i fråga om inkomster, men undervisnings- och bildningsverksamhet i fråga om bruttoutgifter. I regel brukar inkomsterna överstiga bruttoutgifterna för de industriella verken. Detta var också fallet år 1955. Huvudtiteln livsmedelshygien och livsmedelstillförsel, som bl. a. omfattar räkenskaper för saluhallar och salutorg, uppvisar även ett litet inkomstöverskott. Ifrågavarande huvudtitel tillhör emellertid en av de minst betydande i stadsförbundets bokföringssystem.

En viktig huvudtitel är däremot undervisnings- och bildningsverksamhet, som i fråga om nettoutgifterna är den mest betydande med drygt 20 % av totalsumman. Till nära 3/5 avser denna titel folkskoleväsendet. För ytterligare tre huvudtitlar överstiger nettoutgifterna 10 %, nämligen hälso- och sjukvård, gatu- och parkförvaltning samt socialvård.

I tab. 3 lämnas uppgifter om städernas tillgångar och skulder vid 1955 års slut. Samtliga tillgångar uppgår till

Tab. 3. Städernas tillgångar och skulder vid 1955 års slut *Assets and liabilities of towns at the end of 1955*

	Belopp, 1000 kr	%
TILLGÅNGAR *Assets*		
Fasta *Fixed assets*		
Fastigheter och anläggningar *Real estate*	5 680 062,6	56,3
Inventarier och transportmedel *Inventory and transport equipment*	250 541,9	2,5
Aktier och andelar *Shares*	183 570,3	1,8
Utlånade medel *Loans*	390 677,9	3,9
Andra fasta tillgångar *Others*	661 899,6	6,6
Summa *Total*	7 166 752,3	71,1
Rörliga *Liquid assets*		
Kassa *Cash in hand*	15 799,9	0,1
Postgiro *Postal cheque accounts*	27 551,7	0,3
Bank *At banks*	561 598,1	5,6
Obligationer *Bonds*	91 517,4	0,9
Interimsfordringar *Interim claims*	1 246 252,4	12,3
Andra rörliga tillgångar *Others*	975 340,8	9,7
Summa *Total*	2 918 060,3	28,9
Samtliga tillgångar *Total assets*	10084812,6	100
SKULDER *Liabilities*		
Fasta *Fixed*	4 155 976,7	78,8
Rörliga *Liquid*	1 117 651,4	21,2
Samtliga skulder *Total Liabilities*	5 273 628,1	100

10 085 kr, varav 71 % belöper på fasta tillgångar. De fasta tillgångarna består till övervägande delen av fastigheter och anläggningar. Bland de rörliga tillgångarna märkes bank- och postgirotillgodohavandena med sammanlagt 589 milj. kr, medan kassabehållningen utgör endast 16 milj. kr.

Städernas skulder utgjorde vid 1955 års slut 5 274 milj. kr, varav 79 % fasta och 21 % rörliga skulder.

Enligt 1954 års statistik uppgick städernas tillgångar och skulder vid detta års slut till resp. 9 114 och 4 842 milj. kr. Under år 1955 ökades sålunda tillgångarna med 971 och skulderna med 432 milj. kr.

Beträffande städernas fonder enligt kommunallagen lämnas uppgifter i efterföljande sammanställning.

	Belopp 1000 kr	%
Pensionsfonder	313 279,3	23,3
Kassaförlagsfonder	27 864,5	2,1
Allmänna investeringsfonder	283 826,3	21,1
Särskilda investeringsfonder	68 029,2	5,1
Skatteregleringsfonder	462 925,2	34,5
Särskilda skatteregleringsfonder	23 621,3	1,8
Övriga fonder	162 604,6	12,1
Summa	1 342 150,4	100

Bestämmelserna om de kommunala fonderna har fr. o. m. 1955 års ingång ändrats i samband med att ny kommunallag då trädde i kraft. Uppgifterna om fonderna är därför ej i alla avseenden jämförbara med motsvarande uppgifter för tidigare år.

Av fondernas totalbehållning kommer över 34 % på skatteregleringsfonderna, under det att den näst största gruppen, pensionsfonderna, utgör 23 % av densamma. Med skatteregleringsfonderna bör ej förväxlas de s. k. särskilda skatteregleringsfonderna i anledning av fastighetsskattens omläggning, varom föreskrives i lagen den 9 april 1954 (nr 154). Enligt denna lag åligger det nämligen stad, köping, landskommun eller landsting att verkställa avsättning till särskild skatteregleringsfond med sådant belopp, att denna fond vid utgången av år 1957 uppgår till belopp ej understigande vad staden, köpingen, landskommunen eller landstinget av statsverket under år 1955 uppburit på grundval av 1954 års fastighetstaxering. Avsättningen må fördelas på åren 1955, 1956 och 1957 eller ock göras under något eller några av dessa år. Bland övriga fonder ingår fonder enligt äldre kommunala fondbildningslagar med 32 milj. kr.

Samtliga fonders behållning har stigit med nära 180 milj. kr sedan år 1954. Den kraftigaste ökningen visar de allmänna investeringsfonderna med ej mindre än 219 milj. kr, vilket dock delvis torde bero på, att en del fonder enligt den tidigare gällande lagen om kommunal fondbildning, såsom förnyelse- och försäljningsmedelsfonder, överförts till den allmänna investeringsfonden.

Slutligen må nämnas, att städernas fasta upplåning under år 1955 uppgick till 512 milj. kr, under det att verkställda amorteringar endast utgjorde 180 milj. kr. Ett upplåningsöverskott på 332 milj. kr förelåg alltså nämnda år.

L. A.

Beställningstrafiken med lastbil under 1956

For-hire Lorry Transport

I föregående nummer redovisades preliminära årssiffror över beställningstrafiken med lastbil 1956. Sedan siffrorna granskats och till viss del korrigerats, lämnas i tabell A en översikt av rikssiffrorna månad för månad.

Takten i den sedan längre tid fortgående ökningen i lastbilarnas antal har avtagit. Från december 1955 till december 1956 steg antalet sålunda ej mera än från 20 972 till 21 251, d. v. s. med 1,3 %. Föregående år hade ökningen varit närmare 3 % och året dessförinnan 5 %.

Samtidigt med ökningen i antal har även, liksom hittills, bilarnas medelbärighet ökat, nämligen från 4,72 ton i december 1955 till 4,88 ton i december 1956. Bilarnas sammanlagda lastförmåga har sålunda ökat mera än antalet, nämligen med 4,9 % från cirka 99 000 ton till cirka 104 000 ton.

Liksom hittills iakttager man vidare den ändring i bilparkens struktur, att klassen 2—4,5 ton minskat både procentuellt och absolut, medan såväl den lägsta som de två högsta bärighetsklasserna tillväxt. Den betydande verkan på längre sikt av denna successiva förändring framgår av nedanstående jämförelse, som förts tillbaka till 1950, det första år under vilket den nuvarande indelningen i bärighetsklasser tillämpades.

På 6 år har således klassen över 6 ton i det närmaste fördubblat sin procentuella andel i antalet, medan klassen 2,0—4,5 ton fått sin andel minskad med en tredjedel och absolut sett gått ned med en femtedel.

Totala antalet biltimmar i tjänst steg med drygt 1 % till 44,5 milj. Härav belöpte på körning enligt timtariff 26,8 milj. och på körning enligt kilometertaxa/kombinerad tariff 17,7 milj.

Sammanlagda bruttofrakten steg med 8 % till 732 milj. kronor, som fördelade sig med 386 milj. på timtariff och 346 milj. på kilometertaxa/kombinerad tariff. Ökningen utgjorde för det förstnämnda trafikslaget 7 % och för det sistnämnda 9 %. Den härrör till en del av ökad transportprestation — sålunda presterades, bortsett från släpvagnar, 214 milj. bärighetstontimmar eller 4 % mer än 1955 — men viktigare synes ha varit ökade omkostnader, vilka ledde till att under senare halvåret taxehöjningar medgavs.

Den goda sysselsättningen 1955 — 178 timmar per bil och månad — hävdades i huvudsak även under 1956 med 177 timmar. December visade dock det lägsta hittills iakttagna timantalet, nämligen 153. Detta sammanhängde emellertid till en del med helgernas infallande: trots det låga timantalet motsvarade sysselsättningen 82 % av ordinarie arbetstid under månaden. Variationerna från månad till månad var starkare än under 1955. Sålunda var sysselsättningen i procent av ordinarie arbetstid under nedannämnda månader följande:

	Jan.	Mars	Maj	Juli	Sept.	Dec.
1955	85	84	92	80	92	85
1956	81	84	95	77	95	82

I timtaxetrafik var frakten per timme för januari 13,95 kronor och i genomsnitt för första halvåret 13,94 kronor. För andra halvåret var den däremot 14,75 kronor, vilket sammanhänger med den förut omnämnda taxehöjningen. Fraktökningen kulminerade i oktober med 15,04 kronor per timme men efterföljdes av en nedgång till 14,87 kronor i december.

Bärighet ton över		2,0		4,5		6,0		Totalt
högst	2,0		4,5		6,0			
December	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
1950	737	4,3	11 462	66,5	3 531	20,5	1 513	8,8	17 243
1955	979	4,7	10 487	50,0	6 191	29,5	3 315	15,8	20 972
1956	1 044	4,1	9 126	42,9	7 521	35,4	3 560	16,8	21 251

Tab. A. Beställningstrafik med lastautomobil

Relativtalen är beräknade på icke avrundade siffror

	År *Year*	Antal redovisade bilar *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1943: Medeltal per månad	14 097	3,14	8 862	1 228	7,22
2	1944: » » »	14 497	3,15	9 295	1 255	7,41
3	1945: » » »	14 715	3,19	10 144	1 352	7,50
4	1946: » » »	15 677	3,45	10 232	1 414	7,24
5	1947: » » »	16 329	3,76	10 865	1 478	7,35
6	1948: » » »	16 474	3,94	12 112	1 460	8,30
7	1949: » » »	16 719	4,06	12 415	1 448	8,57
8	1950: » » »	16 882	4,16	13 619	1 567	8,69
9	1951: » » »	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
10	1952: » » »	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
11	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
12	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
13	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
14	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
15	1956: Månadsvis Januari.....	20 573	4,77	28 467	2 041	13,95
16	Februari.....	20 825	4,75	28 674	2 042	14,04
17	Mars	20 903	4,78	28 059	2 054	13,66
18	April.....	20 713	4,82	28 348	2 046	13,85
19	Maj	20 967	4,79	32 505	2 330	13,95
20	Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
21	Juli	21 076	4,81	28 696	2 013	14,26
22	Augusti.....	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
23	September	21 264	4,82	36 476	2 429	15,02
24	Oktober	21 243	4,85	39 178	2 605	15,04
25	November	21 269	4,84	36 665	2 490	14,73
26	December.....	21 251	4,88	29 160	1 961	14,87
27	1956: Totalt.....		4,81	385 539	26 806	14,38

Den kombinerade tariffen är sammansatt av en tidsavgift, som beräknas per timme, och en sträckavgift, som beror av transportavståndet. Avgifterna stiger vid stigande bärighet hos bilen. Beträffande trafiken enligt denna tariff göres följande iakttagelser.

Vid 1955 års taxehöjning höjdes icke den kombinerade tariffen utan endast timtariffen. Vid 1956 års taxeändring höjdes emellertid även den kombinerade tariffen. Det oaktat har frakten per tonkilometer fortsatt att falla; här verkar, i motsats till vad fallet är i timtaxetrafiken, en ökad bärighet i fraktsänkande riktning, och i samma riktning verkar stigande medeltransportlängd. Årsmedeltalet för frakten föll från 20,2 öre 1955 till 19,5 öre 1956. Maximum var 21,2 öre 1956 mot 22,1 öre 1955 (båda åren nåddes maximum i juli) medan minimum var 18,8 öre 1956 (november—december) mot 19,2 öre 1955 (april).

Medeltransportlängden uppgick för 1956 till 51 km mot 47 km 1955. Från månad till månad rörde sig variationerna mellan 41 km (juli) och 63 km (februari).

För bedömningen av frakten per tonkilometer är även av viss betydelse att körsträckan per timme i tjänst stigit från 18,6 km 1955 till 19,3 km 1956. Vidare

Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km		Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
		lastad *loaded*	tom *empty*					
1	1 426	9 536	5 963	38	22	1 215	9 406	61
2	1 586	10 580	6 362	38	22	1 357	10 651	63
3	1 714	10 465	6 247	37	20	1 363	10 997	66
4	1 808	11 256	6 961	38	23	1 376	11 563	63
5	1 784	12 903	6 830	35	31	1 346	12 001	61
6	1 778	13 034	6 335	33	34	1 278	12 938	67
7	1 999	13 965	6 770	33	35	1 351	14 283	69
8	1 988	14 369	6 366	31	38	1 323	14 594	70
9	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
10	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
11	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
12	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
13	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
14	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
15	2 085	16 410	7 711	32	59	1 303	23 678	98
16	2 112	17 502	8 469	33	63	1 375	25 807	99
17	2 578	19 907	10 024	33	60	1 555	29 211	98
18	2 668	19 137	9 431	33	56	1 511	28 244	99
19	3 048	19 163	9 547	33	50	1 489	29 165	102
20	3 205	19 328	10 154	34	47	1 528	30 062	102
21	3 043	16 927	9 360	36	41	1 375	26 324	100
22	3 400	20 074	10 408	34	46	1 554	31 204	102
23	3 365	20 249	10 296	34	47	1 557	31 432	103
24	3 605	21 903	10 911	33	49	1 633	33 732	103
25	3 268	20 837	10 005	32	52	1 553	31 741	103
26	2 388	16 798	7 870	32	57	1 282	25 641	104
27	34 765	228 235	114 186	33	51	17 715	346 241	101

inverkar att från 1955 till 1956 medellastvikten steg från 4,79 till 5,20 ton och antalet godston per biltimme från 1,91 till 1,93. Tomkörningen var i huvudsak oförändrad, nämligen 33,1 % 1955 och 33,3 % 1956.

I den kombinerade tariffen steg totala godsmängden med 3 % från 33,7 till 34,8 milj. ton. Eftersom både lastvikt och medeltransportlängd stigit, ökade antalet godstonkilometer starkare, nämligen med 13 % från 1 569 milj. till 1 779 milj. Ökningen i totalanalet körda kilometer var 5 % från 327 milj. till 342 milj. Procenttalet utnyttjade bärighetstonkilometer var 63,9 (1955: 63,7).

Den speciella trafiktyp, som benämnes fjärrtrafik, belyses i tabell B. I denna avses med beteckningen »fjärrtrafikbilar» sådana bilar, som regelmässigt användas på transportavstånd om minst 100 km.

Antalet dylika bilar växte från 1 106 i december 1955 till 1 138 i december 1956. Under samma tid steg deras medelbärighet från 7,52 till 7,65 ton frånsett släpvagnar, vilka som regel åtföljer fjärrbilarna.

Transportarbetet ökades från 2,4 milj. godston och 595 milj. tonkilometer 1955 till 2,7 milj. godston och 694 milj. tonkilometer 1956. Tomkörningen är i detta

Beställningstrafik med lastautomobil (forts.)

Transport by lorries (trucks) for hire (cont.)

	Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate*					Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm[1] *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm[1] *Load factor* %		
1	31 045	30	50 673	18	61	173	1 296
2	34 389	31	55 116	19	62	180	1 376
3	34 182	32	55 148	20	62	185	1 437
4	41 027	28	64 354	18	63	178	1 390
5	55 937	22	76 521	15	71	173	1 400
6	60 814	21	79 150	16	75	166	1 521
7	69 060	21	87 152	16	77	167	1 597
8	75 567	19	117 165	12	64	171	1 671
9	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
10	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
11	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
12	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
13	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
14	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
15	123 580	19	194 715	12	63	163	2 535
16	134 022	19	208 925	12	64	164	2 616
17	153 617	19	239 814	12	64	173	2 740
18	149 191	19	229 765	12	65	172	2 732
19	150 837	19	230 870	13	65	182	2 941
20	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
21	124 106	21	205 864	13	60	161	2 611
22	154 882	20	248 095	13	62	189	3 180
23	159 071	20	249 632	13	64	187	3 194
24	175 101	19	270 441	13	65	199	3 432
25	168 549	19	256 549	12	66	190	3 216
26	136 342	19	211 521	12	65	153	2 579
27	1 778 913	19	2 782 408	12	64	177	2 903

[1] Före 1950 beräknades antalet bärighetstonkm enligt en uppskattningsmetod. Siffrorna blev genomgående för låga, särskilt under de senare åren.

slag av trafik avsevärt lägre än i övrig trafik. Den var 1956 i genomsnitt 10,2 %, vilket var något mera än 1955 års 9,3 %. Medeltransportlängden steg med 7 km från 246 till 253, genomsnittliga lastvikten från 9,2 till 10,0 ton.

Fallet i frakt per tonkilometer gjorde sig gällande även inom fjärrtrafiken. Från 1955 till 1956 föll genomsnittet från 12,3 till 12,1 öre. Minimum iakttogs i oktober med 11,8 öre, maximum i juli med 12,3 öre. Totalt körde fjärrbilarna in 84,7 miljoner kronor 1956 mot 74,4 milj. 1955.

De i fjärrtrafiken använda stora bilarna utnyttjas intensivare än övriga bilar. Deras genomsnittliga sysselssättning var 217 timmar per bil och månad, medan de bilar, som gick i regional eller lokal trafik, utvisade allenast 174 timmar. Bruttofrakten per bil och månad uppgick likaledes till helt andra belopp, nämligen omkring 6 200 kronor för fjärrbilarna mot 2 700 för de övriga. På bruttofrakten inverkar, förutom storleken och användningen av släpvagn, att fjärrbilarna i betydande omfattning bemannas med 2 förare samt att de hade en körsträcka av 24 km per timme i tjänst mot 18 km för de övriga.

Viktor Tryselius

Tab. B. Jämförelse mellan fjärrtrafik och övrig kilometertaxetrafik 1956

Long-distance transport compared with other kilometre rate transport

F = fjärrtrafikbilar *Long-distance lorries.* Ö = övriga bilar *Other lorries.*

Månad *Month*	Antal bilar *Number of vehicles*	Godsvikt *Goods carried* 1000 ton		Miljoner *Millions* km		Tomkörning *Empty haulage* %		Medeltransportlängd *Mean hauling distance* km		1000 tonkm per timme ordinarie arbetstid *per regular working hour*		Frakt *Freight* per tonkilometer öre	
	F	F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö
Januari	1 113	199	1 886	5,1	19,0	9,3	38,1	253	39	251	365	12,2	24,0
Februari	1 131	250	1 862	6,0	19,9	12,7	38,6	224	42	280	389	12,6	24,0
Mars	1 136	227	2 351	5.9	24,1	10,5	39,1	259	40	286	460	11,9	23,4
April	1 132	227	2 441	5,6	22,9	9,9	38,7	254	38	300	477	12,0	23,3
Maj	1 137	232	2 816	5,8	22,9	9,5	39,3	257	32	311	475	12,1	24,1
Juni	1 139	236	2 969	5,8	23,7	10,0	40,5	248	31	296	461	12,1	25,2
Juli	1 148	174	2 868	4,8	21,5	13,5	40,9	251	28	210	384	12,3	26,1
Augusti	1 149	232	3 168	5,9	24,5	10.3	39,9	253	30	270	442	12,1	25,0
September	1 162	245	3 120	6,2	24,4	10,0	39,7	254	31	314	491	12,0	24,7
Oktober	1 133	256	3 349	6,5	26,3	9,5	39,1	265	32	313	492	11,8	24,0
November	1 144	262	3 007	6,3	24,6	9,8	38,2	253	34	326	503	11,9	23,3
December	1 138	203	2 185	5,0	19,6	9,1	37,8	267	38	291	442	12,0	23,3
Månadsmedeltal *Average*	1 139	229	2 668	5,8	22,8	10,2	39,2	253	34	287	448	12,1	24,2

(forts. från sid. 168)

2,3 % av den skattepliktiga förmögenheten, torde utgöra det belopp, som till följd av reduktionsregeln i 9 § i förordningen om statlig förmögenhetsskatt undandragits från beskattning. Enligt nämnda regel skall den beskattningsbara förmögenheten icke överstiga ett belopp motsvarande 30 gånger den sammanräknade nettoinkomsten, men får dock ej vara mindre än hälften av den skattepliktiga förmögenheten.

Sjd

Flyktingarna i Västtyskland

Expellees in the German Federal Republic

Västtyskland har utgivit en »Statistical Pocket-Book on Expellees» (Federal Statistical Office, Wiesbaden 1953). Det synes angeläget att låta vidare kretsar ta del av vad denna bok ger. Frågan om flyktingarnas anpassning är av sådan betydelse främst för Tyskland men också för hela världen, att statistiken däröver bör vara värdefull, även om den som alltid blott kan belysa den yttre sidan av sitt ämne. På ett par punkter har bokens uppgifter kompletterats enligt senare erfarenheter.

Eftersom boken utöver tabellerna endast ger nödvändiga definitioner, men saknar beskrivande text, föreligger risk för feltolkningar, helst som jämförande studier endast i få fall medhunnits.

»Expellee» = »Vertrieben» har i brist på bättre ord översatts med flykting (eller fördriven), och den stora massan flyktingar i Tyskland tillhör denna kategori. Två olika definitioner har förekommit. Enligt den ena är »expellees» det folk, nu inom Västtyskland, som den 1/9 1939 bodde i de östtyska områdena nu under polsk eller rysk administration eller utomlands och som i det sista fallet hade tyska som modersmål. Den andra definitionen gäller dem som hade flyktingpass och synes avse i huvudsak samma kategorier.

Några få av tabellerna innehåller siffror, utom på vad som här kallats flyktingar, även på dem som under senare år flytt från Öst- till Västtyskland (»Zugewanderte»).

En jämförelse mellan förr och nu ger vid handen, att knappt hälften av den tyskspråkiga befolkning, som flyktingarna tillhört, har hamnat i Västtyskland. Proportionen är icke alltför olika i det avseendet i de olika områden varifrån de kommit. De har således inte gjort som karelarna, vilka gått man ur huse. Störst av grupperna, absolut sett, är de från Schlesien och Tjeckoslovakien på vardera vid pass 2 miljoner, och sedan kommer ostpreussarna som är 1 1/3 miljon. Sammanlagda antalet var i september 1950 7,9 miljoner. Ser man efter hur de särskilda grupperna fördelat sig över sitt nya hemland, så förefaller det som om Nordrhein-Westfalen med sina stora industrier i Ruhr hade dragit till sig proportionsvis tämligen lika stora andelar av alla grupper. Men i övrigt märker man hur schlesarna väsentligen kommit till Niedersachsen och Bayern, ostpreussarna till det förra landet och Slesvig-Holstein, pomrarna till det sistnämnda samt sudettyskarna till Bayern (mer än hälften), Hessen och Baden-Württemberg. Blott för den sista gruppen har det varit nästväg till målet.

Flyktingtätheten är störst i Slesvig-Holstein (30 % 1953), Niedersachsen (26 %) och Bayern (21 %). Minst är den i Rheinland-Pfalz (8 %). En utjämning har i någon mån försökts 1950—1952, men den har blott i den nordligaste delstaten mera avsevärt sänkt procenttalet (från 33 % 1950). Den genomsnittliga tätheten är 17 %. »Zugewanderte» utgjorde 3,8 % 1952.

Man får inte direkt veta hur flyktingarna fördelar sig på land och stad, men de utgör en avsevärt större proportion av landsbygdens befolkning än av städernas.

Åldersfördelningen hos flyktingarna visar ingen väsentlig avvikelse från den hos totalbefolkningen, utom att det helt naturligt är lite färre åldringar och särskilt gamla män bland de förra.

I en fördelning efter ålder och civilstånd är det en sak som frapperar, och det är det stora antalet kvinnor som redovisas gifta ej sammanlevande med maken. I åldersklasserna 35—40 och 40—45 år är de 15 % av de gifta. Man kan förmoda att maken i en del av dessa fall tillhör dem som i kriget rapporterats saknade. För totalbefolkningen är motsvarande procenttal 9.

Undersöker man religionstillhörigheten skall man i vissa delstater finna rätt god överensstämmelse mellan de nya medborgarna i förbundsrepubliken och dem som bodde där förut. Sålunda väger protestantismen även hos de förra starkt över i norr och katolicismen — mindre utpräglat — i söder. I centrum och i sydväst är dock avvikelserna betydande.

Det har kommit övervägande protestanter till det ganska katolska Nordrhein-Westfalen. Omvänt har Hessen med protestantiskt flertal fått mottaga övervägande katolska flyktingar. I Baden-Württemberg vägde det förut tämligen jämnt mellan de båda religionerna, men nykomlingarna är mestadels katoliker. Andra förhållanden än religionen har väl varit bestämmande för flyktingströmmens riktning.

I fråga om giftermålen får man uppgifter om hur de fördelar sig på de fyra kombinationer, som kan förekomma mellan fördrivna män och kvinnor och infödda (här andra än flyktingar) män och kvinnor. En systematisk skillnad råder i de blandade äktenskapen, om man jämför det mest flyktingbefolkade Slesvig-Holstein med de flesta övriga länder. I det förra landet är kombinationen infödd man — fördriven kvinna vanligare än den motsatta kombinationen. I väster och söder är det däremot vanligare att en fördriven man gifter sig med en infödd kvinna. Det förefaller inte troligt att skillnaden beror på olikheter i köns- och ålderssammansättningen. Blandäktenskapen är som kan väntas i stigande.

Födelsetalet är något högre bland de fördrivna än bland de infödda. Stor är skillnaden i dödstalen, de förra visar avgjort gynnsammare tal i alla åldersklasser. Det kan väl vad de vuxna beträffar förklaras av att ett naturligt urval ägt rum i samband med förflyttningen och andra strapatser som de fördrivna varit med om. Detta urval har inverkat även på spädbarnens dödlighet. Underskottet under *total*befolkningens relativtal är här 30 %. Men även den infödda befolkningen måste ha fått de svagaste utgallrade. Förklaringen är möjligen den att flyktingarna, vare sig de utdrivits eller själva gett sig iväg, genom urvalet vid starten och i samband med förflyttningen utgör en grupp med bättre hälsa än den inhemska befolkningen i Västtyskland. Den tyska officiella tidskriften Wirtschaft und Statistik innehåller ett uttalande i den riktningen. Skillnaden är dock mindre än bokens tal ger vid handen (häfte 10/1955, s. 497). Även den franska tidskriften Population har uppmärksammat dessa differenser (häfte 4/1954, s. 752). Enligt senaste uppgifter förmodas huvudorsaken till den gynnsammare dödligheten (särskilt hos spädbarnen) likväl vara bristande uppgifter om att de döda varit flyktingar, men det anses likväl kvarstå en mindre underdödlighet för flyktingarna.

Man bör härvid lägga märke till att (som visas här nedan) flyktingarnas bostäder genomsnittligt är mycket sämre än »urinvånarnas». Delar man t. ex. bostäderna i fyra grupper: normala, nödbostäder, massbostäder och inneboende-bostäder, så representerar nöd- och massbostäderna 5 % av *alla* bostäder men 10 % av flyktingarnas. Ser man efter hur bostadskvaliteten förhåller sig till hushållsstorleken, så stiger den förra starkt med antalet hushållsmedlemmar. Men inte ens för den största hushållsstorleken, 5 personer eller fler, kommer bland flyktingarna de »normalt» boende upp till mer än 43 % eller lika mycket som inneboende-gruppen, medan motsvarande del av befolkningen i dess helhet är 83 % för normalgruppen och 13 % för de inneboende.

Skulle man resonera på ett sätt, inte sällan hört här i Sverige, att man säger att flyktingarna »tar bort» så och så stor del av bostäderna för den gamla befolkningen, så kan man göra en intressant jämförelse med Västtyskland. Flyktingarna utgör i Sverige högst 2 % mot i Västtyskland 17 % (utom dem från sovjetzonen). Men inte ens i Tyskland går det bort mer än 6 % av *normal*bostäderna till flyktingar. Visserligen får en del av de övriga »normalt» boende tränga ihop sig och ta emot inneboende, och bland dessa inneboende representerar flyktingarna omkring en tredjedel. Vi i Sverige har inget skäl att klaga på intrång på bostadsmarknaden från balter och andra.

Gör man en fördelning av hushållen efter antalet rum, dels för hela befolkningen och dels för flyktingarna, så får man följande resultat. Grupperar man hushållen efter antalet rum i sådana med ett, två, tre och mer än tre rum i bostaden, så finner man grovt räknat en fjärdedel i var och en av grupperna.

Däremot har flyktingarna i hälften av fallen bara ett rum, i en tredjedel har de två och bara i en åttondel tre. Några har bara del i rum.

Hur folkförflyttningarna har inverkat på boendetätheten, kan naturligen bara indirekt avläsas av jämförelser mellan delstaterna, och då får man förutsätta att bombningarna gått lika hårt fram i alla landsändar. I den flyktingtätaste staten, Slesvig-Holstein, har man emellertid också den största boendetätheten: i 17 % av hushållen bor flera än två personer per rum, och Niedersachsen och Bayern kommer också här närmast med 12 och 11 %.

Husmödrar kan få en talande bild av matlagningsmöjligheterna om man meddelar, att emot 28 % med eget kök och 11 % med del i kök står 50 % med provisorisk kokplats (kokplatta o. d.) och 10 % utan möjligheter alls. Observera att detta gäller normala bostäder enligt ovanstående indelning.

I en redogörelse för undervisning och utbildning fäster man sig vid det stora antalet flyktingar i Slesvig-Holstein, som genomgår lärarseminarier, de utgör över 50 % av seminariernas elever, men i hela Västtyskland är den proportionen rätt stor. Högskolestudenterna är däremot proportionsvis färre än inom den gamla befolkningen. Såsom man kan vänta sig, är det särskilt vanligt bland flyktingstudenterna att bedriva ett yrke vid sidan om studierna. Det gör 30 % av universitetsstudenterna och 34 % av teknologer o. d., och i en restgrupp av andra högskolestudenter är procenttalet 40. Bland de övriga tyska studenterna låg denna andel vid respektive 24, 26 och 30 %.

Vi kommer nu till yrkesfördelningen bland flyktingarna. Vad då först bör betonas men inte framgår av boken, är den ganska naturliga sänkningen av socialklassen. I den officiellt utgivna »Deutschland heute» (2. uppl. 1954) kan man se siffror häröver, som jämför yrkesställningen före förflyttningen med den år 1950 uppnådda. Det var 36 % företagare eller medhjälpande familjemedlemmar före kriget, men bara 8 % efter. Det innebär att gruppen tjänstemän och arbetare hade stigit från 64 till 92 % (arbetarna ingår i den första siffran med 50 och i den senare med 73 %). I den senaste upplagan av boken (1955) är talen ungefär desamma.

Bland de yrken som är relativt mest företrädda inom flyktingbefolkningen märks jordbruks- och trädgårdsarbetare (36 % är gruppens andel av detta yrkes totala utövarantal), dito i sten- och keramikindustrin (27), företagare i glasindustrin (40), arbetare där (32), dito i plastindustrin (24) och hembiträden (27).

Vid en gruppering i stort blir bilden en annan. Näringsgrenen jordbruk med binäringar är vida svagare företrädd bland flyktingarna (14 %) än inom hela folket (24); skillnaden är ett uttryck för det ringa antalet självständiga jordbrukare inom flyktinggruppen och är särskilt stor i Sydtyskland. I samma trakter är industrin och byggnadsverksamheten överrepresenterade bland flyktingarna. Allmän tjänst och serviceyrken är i varje delstat talrikare företrädda bland flyktingarna än i genomsnitt; härom mera nedan.

Det föreligger också data över flyktingarna bland de arbetslösa. Totala antalet arbetslösa är ju alltjämt ganska stort i Västtyskland (1,2 miljoner i årsmedeltal 1954; ett år senare 0,9 milj.), även om valutareformen åstadkom en vändning till det bättre. Även på det här området är flyktingarna sämre ställda än de infödda. Emot flyktingprocenten 17 i allmänhet står sålunda ett procenttal gällande de arbetslösa av 30 för män och 27 för kvinnor. Dessa tal varierar naturligtvis efter flyktingtätheten i olika delstater och är sålunda högst i Slesvig-Holstein med 46 % för vartdera könet. Den avgjort största yrkesgruppen bland de arbetslösa flyktingarna finnes inom byggnadsbranschen. Flyktingbefolkningens arbetslösa är likaledes sämre ställda än de övriga i fråga om åldern och arbetslöshetens varaktighet. — Den socialhjälp, som ej har karaktären av arbetslöshetsunderstöd, har ett klientel som år 1950 till 53 % bestod av flyktingar. Bland internerna på ålderdomshemmen uppgick denna grupp till 30 %.

Ett par avdelningar av boken skall belysa hur flyktingarna inordnats i samhällets olika näringsgrenar. Den visar bl. a. ett rätt stort antal »ersättningsanläggningar». Därmed menas industriella arbetsställen som upprättats i Västtyskland efter 1/1 1945 i stället för nedlagda sådana i flyktingarnas hemtrakter. Där sysselsattes 1950 770 000 personer (varav dock förmodligen minst hälften var icke-flyktingar). Vidare redovisas flyktingföretag, och därmed menas sådana som ägdes av flyktingar eller — för bolag — där flyktingar ägde minst hälften av kapitalet; antalet i dylika företag sysselsatta var 420 000. — Huruvida ersättningsanläggningar och flyktingföretag delvis avser samma arbetsställen är inte redovisat. En särskild tabell redogör för medelstora och större industriella anläggningar (över 10 anställda) ägda av flyktingar. De är särskilt framträdande som tillverkare av musikinstrument samt inom glasindustrin och textil- och beklädnadsindustrin. En näringsgren som dragit till sig relativt många flyktingar är byggnadsindustrin (juli 1952 218 000). Huruvida de talrika arbetslösa flyktingarna i denna bransch inräknats är ovisst.

En viktig sida av flyktingarnas infogande i samhället gäller deras placering i statlig och kommunal tjänst. I somliga fall finns lagbestämmelser att en viss proportion av tjänsterna skall besättas med flyktingar. Resultatet av dessa strävanden belyses från en rad olika synpunkter. När det gäller indelningen i federala, statliga och kommunala tjänstemän i högre och lägre skikt och efter anställningsform är det dock svårt för en utlänning att få ett grepp på dem. Flyktingarna är emellertid minst talrika bland de kommunala befattningshavarna samt i järnvägen och posten. Så mycket oftare träffar man på dem bland lärarna. I Slesvig-Holstein och Bayern utgör dessa omkring 40 % och i Niedersachsen och Baden-Württemberg över 30 % av hela lärarkåren. Det är således en väsentlig del av undervisningen som ligger i händerna på flyktinglärare, vida mer än som motsvarar deras andel av befolkningen. Man får inte reda på fördelningen mellan könen mer än för en liten grupp, där den är jämn. Naturligt nog är flyktingprocenten större för folkskollärare än för läroverkslärare. Man undrar om krigsförlusterna bland lärarpersonalen har varit särskilt stora och huruvida Volksdeutsche (utlandstyskarna) i något större antal har kunnat engageras i lärarsysslor, men därom får man ingen upplysning.

I en redogörelse för myndigheternas åtgärder för hjälp åt flyktingarna finner man en mängd hjälpformer. Störst till beloppet är den »omedelbara hjälpen», som översteg 6 miljarder DM under åren 1949—1/7 1952 och varav omkring två tredjedelar gick till flyktingar. Dessutom förekommer krediter till näringsidkare. Men även ren socialvård måste utgå i många fall, i juli 1949 till 15 % av flyktingarna, men i juli 1952 reducerad till 2,7 %. Bland de hemlösa ungdomar som måste tas om hand av barnavårdsmyndigheterna varierade flyktingprocenten starkt till både ort och tid. Man kan dock se att i alla delstater flyktingbarnen var huvudparten av klientelet; i detta speciella fall har dock till flyktingarna räknats dem som kommit från östzonen.

De sista tabellerna innehåller siffror för Västberlin och uppgifter i sammandrag för de särskilda regeringsdistrikten.

Boken avslutas med en kronologisk översikt över folkförflyttningarna till Tyskland under och efter världskriget.

Man skulle ha önskat bilden av flyktingläget i Västtyskland kompletterad med åtminstone några data för Östtyskland. Boken innehåller ingenting därom, men i »Deutschland heute» lämnas två uppgifter om antalet av »Ostvertriebene» i östzonen, den ena på 2,3 miljoner, den andra på 3,8 miljoner. Redan en sådan diskrepans visar hur litet man vet om denna grupp.

Om världskrigets folkförflyttningar, som det sagts, skulle vara de största som någonsin ägt rum under motsvarande tidsrymd, så är all upplysning välbehövlig om de förhållanden under vilka de fördrivna och flyktade lever.

Fzl

Activities and Organization of the Central Bureau of Statistics of Norway

The first statistical office in Norway was established in 1832 as an integrated part of the Ministry of Finance, Commerce and Customs. During the 19th century the statistical activity was, however, expanding fast and in 1876 the Central Bureau of Statistics was separated from the Ministry as an independent agency. This rich expansion of the preceding century stagnated in the first decades of the present, even though the statistical activities became more centralized. But in the thirties a new expansion of the statistical activities started again and has continued so far, only interrupted by the war.

Actuality, completeness and logical consistence are the requirements to modern statistics. Accordingly, the present work in the Bureau comprises elaboration of statistical standards and methods as well as statistical investigations in new fields of the social and economic life. Another new aspect of the statistical activities is the establishment of the research division. One of the main methodological problems for the Bureau has been to simplify and mechanize the procedures to obtain more efficient processing. In this connection, the first punch card machines were already acquired to the 1900 Census of Population, and the Bureau is now appraising large-scale electronic data processing machines for statistical work.

Most of the official statistics are now centralized in the Bureau, which is also working as a coordinating agency for the few statistics not centralized. The results are published in Norway's Official Statistics (NOS) which includes about 40 current publications in addition to a number of reports of extraordinary investigations. The Bureau also publishes some monthly reports and the series Social Economic Studies (SØS) including historical and analytical studies from the research division.

The organization of the Bureau is indicated by the organization chart. The Bureau has a director, a deputy director and a research director. The deputy director is responsible to the director for the divisions preparing statistics, while the research director is responsible for the research division. There are 263 ordinary and a varying number of extraordinary positions in the Bureau. The higher positions are usually held by economists.

The Immigrants into the USA and their Children

E. P. Hutchinson's work is a summary and a co-ordination of the Census Report data on the foreign white stock of the USA from 1850—1950, and their changing composition and geographical distribution, but above all it gives, in 7 of the 11 chapters, the changing *occupational* distribution and the changing countries of origin of the foreign born and their children.[1] N. Carpenter's work (1927) with the same title gives more of an all-round description of territorial distribution, nationality, age and sex composition, marital condition and citizenship, but only contains one chapter on the occupations of the foreign-born white population (not the foreign stock).

The main sources for Hutchinson's account are the Census Reports which are supplemented by minor contributions from other sources. However for 1950 a 3 1/3 % sample survey has been made of the economically active white population (Appendix tables pp. 335—364).

[1] Hutchinson, E. P., Immigrants and their children, 1850—1950. For the Social Science Research Council in cooperation with U. S. Department of Commerce, Bureau of the Census. New York & London 1956. 391 s. (A volume in the Census Monograph Series.)

The occupational data for the foreign white stock is of very varying content for the decades between 1870—1900, while they are more homogeneous for 1910—1950 but at the same time become scantier.

The unevenness and omissions in the Censuses are strongly emphasized by Hutchinson. Both the latter and Carpenter before him have dealt with the limited Census material with laudable discrimination and are very restrained in their judgement of the *causes* determining the geographical distribution of the foreign born and the second generation, this being specially true where their occupations are concerned.

The USA's policy of restriction that limited immigration began in the 1920's. By the new century the new immigration from Southern and Eastern Europe had already dominated over the old from North-West Europe and to a greater extent than was previously the case had collected the immigrants into the towns. During the last decades, internal migration has thinned out the old immigration settlements in the Middle West and has further increased the population of the towns. In 1920, ants in the whole of the white population were urban, while the figure was 83,7 % in 1950. The percentage urban inhabitants in the whole of the white population of the USA in these two years was 53,4 % and 64,3 % respectively. The foreign stock is far more living in towns than the native population of the USA. Scandinavians, and especially Norwegians, are notwithstanding this fact rural to a much greater extent than the foreign stock in general. As the immigrants often move into the towns when growing old, the second generation of Scandinavians are more rural than the first generation. The fact that the last decade's immigrants are now more inclined to stay in the towns than in the past is no doubt also a contributory cause.

In order to obtain the relative comparative values of the geographical distribution of the foreign stock in respect of population and occupations Hutchinson uses the statistical formula of »relative concentration» (abbreviated here to RC), and in this way the percentage of foreign-born and the second generation and their employment are expressed in relation to the whole population. His method of proceeding as set out in his work (Appendix C, pp. 302—3) should be made clear by the tables given in this Review on p. 129 which have also been taken from the above Appendix. The author makes much use of tables of this kind, but there are few maps and no graphs. Five appendices to his work contain census instruction to the enumerators on nativity and parentage, and notes on all the censuses between 1850—1950 as well as accounts of the classification and co-ordination of occupational groups in 1910, 1920 and 1950, etc. Hutchinson's work is therefore an extremely useful and discriminating guide to the origin and content of the Census Reports.

A more penetrating investigation of the foreign stock's geographical distribution, occupation, cultural influence and assimilation into the American environment must be made by means of continued detailed studies of the distribution of the different national groups and of their internal contact with each other and with the more numerous and culturally dominant people in the area where they have settled and in whose expansion they have taken part. An equally important task is to see the historical development in an even wider perspective — against the background of the internal conditions of the emigrant country and of the economic rhythm that are so clearly reflected in these enormous movements of peoples. This is a big field for research in the sphere of economic geography, historical geography, history, statistics, economics, and sociology, etc.

My own geographical field studies in Canada and the USA on the spread and localization of the Swedish stock have only set out to provide a geographically diversified background for such local, comparative and profound studies of this general migration which is up to now the world's most important from an economic and historical point of view.

Savings Banks in Sweden 1820-1955

Since 1956 there has been some reorganization of the Swedish savings banks system on account of a new savings bank law. A retrospective survey is therefore given here of the Swedish savings banks from the founding of the first real savings bank in Gothenburg in 1820 up to and including 1955. In Table 1 data are given for the whole country on the number of savings banks and depositors' accounts, and the amount of deposits, for each year, in Table 2 on the distribution of depositors' accounts by size, and in Table 3 on the interest on deposits. In Tables 4—6 the number of savings banks and depositors' accounts, and deposits, are given by county.

For-hire Lorry Transport in 1956

The total number of for-hire lorries in December 1956 was 21 251 which represents an increase during the year by 1,3 %. The total loading capacity of the lorries (trailers not included) was 104 000 metric tons, or 4,9 % more than in December 1955. The mean loading capacity had increased from 4,72 tons to 4,88 tons. The capacity class of 2,0—4,5 tons had decreased by one third since 1950, while the classes of 4,5—6,0 tons and over 6,0 tons had more than doubled during the same period.

Hours in service increased by 1 % to 44,5 million, gross freight by 8 % to 732 million kronor. The difference between percentages was due in part to the increase in loading capacity, but in part to rising cost which caused the authorities to allow a raise of the maximum tariffs.

The fair occupation of 1955 — 178 hours per lorry and month — was practically maintained also in 1956 with 177 hours. December, however, presented the lowest figure hitherto observed, 153 hours.

In hour rate traffic the mean freight per hour was 13,94 kronor during the first half of the year. In connexion with the tariff raise mentioned, it rose to 14,75 kronor for the second half. Maximum, 15,04 kronor, occurred in October.

In spite of the tariff raise, freight per ton-kilometre in combined tariff traffic decreased from 20,2 öre in 1955 to 19,5 öre in 1956. This should be compared with a rise in mean hauling distance from 47 to 51 kilometres, as well as with the increase in mean loading capacity and an increase in mileage per hour in service.

The total weight of goods transported rose by 3 % to 34,8 million tons, and the goods ton-kilometres by 13 % to 1 779 million. The mean load factor was 63,9 %.

In long-distance transport — 100 kilometres or more — 1 138 lorries carried 2,7 million tons of merchandise over a mean hauling distance of 253 kilometres, thereby producing 694 million ton-kilometres. This represents an increase of between 10 and 20 %. The long-distance lorries had a mean loading capacity of 7,65 tons and were usually accompanied by trailers. The average weight of load carried was 10 tons, average freight per ton-kilometre 12,1 öre. Hours in service amounted to 217, gross freight to 6 200 kronor per lorry and month. The corresponding averages for other lorries were 174 hours and 2 700 kronor.

V. T.

LITTERATUR

Utländska böcker och utländska serier och tidskrifter Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden december 1956—februari 1957

Foreign Books and New Foreign Series and Periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics, December, 1956—February, 1957

Publikationer utgivna av FN jämte fackorgan

Barker, R. E., Books for all. A study of international book trade. Paris 1956. 102 s. (UNESCO.)

Selected problems of production and trade in the Near East. Rome 1956. 167 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)

Statistique du service télex dressée d'après des documents officiels par le secrétariat général de l'Union internationale des télécommunications. 1955. Genève 1956. 4:o.

Officiella statistiska publikationer

Brasilien

Comércio exterior do Brasil por países, segundo as mercadorias. 1953/54. Rio de Janeiro 1955. 4:o. (Serviço de estatística econômica e financeira.)

Burma

Union of Burma. 1953 stage census. Population. Ser. A. General data on age, sex, race, marital status, number of industries and farmers. Rangoon 1955. 4:o. 351 s.

Chile

12. censo general de población y 1. de vivienda. Levantado el 24 de abril de 1952. T. 1. Santiago 1956. 4:o. (Servicio nacional de estadística y censos.)

Egypten

The Atlas of services 1955. U. o. o. å. Fol. (The Permanent council for public welfare services.)

Filippinerna

Summary report on the 1948 census of agriculture. Compiled and publ. by the Bureau of the census and statistics. Manila 1952. 4:o. 1174 s.

Frankrike

Code des catégories socio-professionnelles. 3. éd. P. 1—4. Paris 1954. 4:o. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Données statistiques sur l'Union française. Paris 1956. 4:o. 16 s. (Institut national de la statistique et des études économiques. — Ministère de la France d'outre-mer. Service des statistiques.)

Les Etablissements industriels et commerciaux en France en 1954. Paris 1956. 4:o. 263 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

I. N. S. E. E. [Institut national de la statistique et des études économiques] 1946—1956. Paris 1956. 4:o. 52 s.

La Méthode des sondages. Principes généraux, emploi. [Paris 1949?] 4:o. 102 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Plan d'echantillonnage de l'enquête sur l'ameublement et l'équipement ménager. 4e trimestre 1954. Paris 1954. 4:o. 27 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Rapport annuel sur l'exécution du plan de modernisation et d'équipement de l'Union française. [1954.] [Paris] 1955. (Commissariat général au plan de modernisation et d'équipement.)

Régions agricoles de France. Echelle 1 : 500 000. Feuille 1—9. [Paris] u. å. Atlasfol. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

— Nomenclature et code des régions agricoles de la France 1956. Paris 1956. 4:o. 340 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Tableaux de l'économie française. Paris 1956. 326 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Grekland

L'Industrie à domicile au recensement du 7 avril 1951. Athènes 1956. 4:o. 70 s. (Statistique nationale de la Grèce.)

Population de la Grèce au recensement du 7 avril 1951. Population de fait par départements, provinces, municipalités, communes, villes et villages. Athènes 1955. 4:o. 193 s. (Statistique nationale de la Grèce.)

Guadeloupe

Annuaire statistique de la Guadeloupe 1949—1953. Paris 1954. 4:o. 132 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Guatemala

Censo agropecuario 1950. T. 1—3. Guatemala [1954—55]. 4:o. (Dirección general de estadística. Boletín. 49/50—52.)

Irak

Report on the industrial census of Iraq 1954. Baghdad 1956. 4:o. 214 s. (Principal bureau of statistics.)

Italien

Annuario dell'agricoltura italiana. Vol. 9 (1955). Roma 1956. (Istituto nazionale di economia agraria.)

Jamaika

Digest of statistics. Issued by Department of statistics. No. 13 (1953)—14 (1954). Kingston 1955—56. 4:o.

External trade of Jamaica. 1953—54. Kingston u. å. 4:o. (Department of statistics.)

Nigeria

Trade report. 1952—54. Lagos 1954—56. 4:o. (Department of statistics.)

Panamá

Censo de población 1940. Vol. 10. Panamá 1945. (Oficina del censo.)

Peru

Estadística del comercio exterior. 1953/54—1955. Lima 1955—56. (Superintendencia general de aduanas.)

Spanien

Así es España. T. 1—2. [Madrid 1952?] 4:o. Ill. (Instituto nacional de estadística.)

Indice cronológico de legislación estadística años 1813—1956. Madrid 1956. 236 s. (Instituto nacional de estadística. Publicaciones del primer centenario de la estadística española.)

Publicaciones estadísticas de España. Madrid 1956. 202 s. (Instituto nacional de estadística. Publicaciones del primer centenario de la estadística española.)

Sanz Serrano, A., Resumen histórico de la estadística en España. Madrid 1956. 224 s. (Instituto nacional de estadística. Centenario de la estadística oficial española 1856—1956.)

Sudan

The 1953 pilot population census for the first population census in Sudan. Khartoum 1955. 4:o. 183 s. (Department of statistics.)

Thailand

Annual statement of the foreign trade and navigation of Thailand. 1954. Bangkok [1956]. Tv. 8:o. (Department of customs.)

Tjeckoslovakien

Deset let rozvoje národního hospodářství a kultury Československé Republiky 1945—1955. [Tio års utveckling av statshushållning och kultur . . .] [Praha] 1956. 135 s.

Ungern

Fontosabb adatok az 1956 október—decemberi időszakról. [Viktiga uppgifter från perioden okt.—dec. 1956.] Budapest 1957. 81 s. (Központi statisztikai hivatal.)

Magyar statisztikai zsebkönyv. [Ungersk statistisk fickårsbok.] 16 (1956). Budapest 1956. (Központi statisztikai hivatal.)

Venezuela

Censo general de población. 8. (26 de noviembre de 1950). 1—3. Caracas 1955—56. 4:o. (Dirección general de estadística y censos nacionales.)

Censo pesquero. 1. 1951. Caracas 1955. 4:o. 52 s. (Dirección general de estadística y de censos nacionales. Censos económicos nacionales.)

Övriga publikationer

Un Aspect de l'évolution du niveau de vie. Le progrès de l'automobilisme selon les milieux de 1900 environ à aujourd'hui. Le cas de Genève. Lausanne 1956. 172 s. (Alliance internationale de tourisme. Vol. 6.)

Bibliografia geográfico-estatística brasileira. Vol. 1. Rio de Janeiro 1956. (Conselho nacional de estatística.)

Bolsa de comercio. Cámara nacional de comercio. Informe anual. 1954. Montevideo 1955.

Catalogue des périodiques français et étrangers conservés à la bibliothèque. Paris 1956. 175 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Devons, E., An introduction to British economic statistics. Cambridge 1956. 254 s.

Falk project for economic research in Israel. Annual report. 1 (1954)—2 (1955). Jerusalem 1955—56.

Fleury, M., & Henry, L., Des registres paroissiaux à l'histoire de la population. Manuel de dépouillement et d'exploitation de l'état civil ancien. Paris 1956. 84 s.

Gil, B. Z., Statistical organization and techniques. Report on a six month study visit (1954/55) to the United States and selected countries. Jerusalem 1955. 4:o. 98 s.

Graduate employment. A sample survey. London 1956. 300 s.

Hum Lee, R., The city. Urbanism and urbanization in major world regions. Chicago. Philadelphia . . . 1955. 568 s.

Market research methods in Europe. Publ. by the European productivity agency of the Organisation for European economic cooperation. Paris 1956. 189 s. (Project. No 261.)

Miller, H. P., Income of the American people. New York & London 1955. 206 s. (A volume in the census monograph series.)

Die Statistik in den internationalen Organisationen. Hrsg.: Statistisches Bundesamt. H. 1—2. Wiesbaden [1955—56]. 4:o.

Stone, R., Quantity and price indexes in national accounts. Publ. by the Organisation for

European economic co-operation. Paris 1956. 120 s.
Wool production and trade 1952—56. A suppl. to Wool intelligence. Prep. in the Intelligence branch of the Commonwealth economic committee. London 1956. 4:o. 148 s.
World population and resources. A report by P E P (Political and economic planning). London 1956. 339 s.
Yuan-Li Wu, An economic survey of Communist China. New York 1956. 566 s.

Bokanmälningar

Book Reviews

Folket vid varuflöden. En skrift om handeln och de handelsanställda. Utg. av Svenska handelsarbetareförbundet vid dess 50-årsjubileum. Malmö 1956. 363 s. Kr 20: —.

Under senare år har en hel del talats och skrivits om de höga distributionskostnaderna och om hur mycket snabbare dessa kostnader ökat än produktionskostnaderna gjort. Produktionskostnadsutvecklingen anses i så fall böra vara normerande för distributionskostnadsutvecklingen. Anledningen härtill synes dock icke vara helt självklar för alla. Den förr relativt vanliga negativa inställningen gentemot handeln och dess folk påträffas nog alltjämt men ersättes numera med mer eller mindre väl grundade rationaliseringsargument under hänvisning till distributionens eftersläpning i fråga om teknisk och strukturell rationalisering jämfört med produktionsledets intensiva rationaliseringsverksamhet.

Den här anmälda jubileumsskriften erbjuder i stort sett en intressant läsning. Inte minst glädjande har varit avkallet på en sträng kronologi. I en artikel ges en bred översikt över de politiska, sociala, ekonomiska och kulturella förhållandena i Sverige och utlandet under handelsarbetarförbundets födelseår 1906. I några artiklar behandlas fackliga frågor, och i en uppsats »De handelsanställdas löner och förmåner» redogör pol. mag. Allan Johansson för en undersökning av de ekonomiska och sociala förhållandena för de i Svenska Handelsarbetarförbundet organiserade arbetstagarna inom varuhandeln. Syftet med undersökningen var »inte blott att belysa penninglönens förändringar utan även att ge en bild av de förmåner, som tillkommer den anställde utöver den kontanta lönen. »Undersökningens primärmaterial utgjordes av kollektivavtalen slutna mellan Svenska Handelsarbetarförbundet och arbetsgivarna eller deras organisationer. Resultatet av undersökningen presenteras på ett upplysande och vederhäftigt sätt i uppsatsen, och läsaren får en god bild av icke blott penninglönens utan även den s. k. reallönens (d. v. s. penninglön plus förmåner av olika slag: semesterersättning, sjuklön, naturaförmåner m. m.) förändringar under förbundets 50-åriga tillvaro för de tre huvudkategorierna av handelsanställda, butiksbiträden, lagerarbetare och kontorister. Läsaren blir också medveten om den möda, som nedlagts på att få löneuppgifterna under denna långa tid så jämförbara som möjligt. Avslutningsvis jämföres de handelsanställdas löner med industriarbetarnas och stationskarlarnas löner. Jämförelsen visar svagare reallöneutveckling för de handelsanställda än för industriarbetarna men större sociala förmåner för de förra än för de senare. Stationskarlarnas penninglöneutveckling har varit kraftigare än lagerarbetarnas och kontoristernas men svagare än butiksbiträdenas. Enär stationskarlarnas sociala förmåner är avsevärt större än de handelsanställdas, är emellertid den totala ersättningen för fullgjord arbetsprestation betydligt större för stationskarlarna än för de handelsanställda.

Några företagare berättar i boken om sina företag, i andra bidrag inpassas handeln som välståndsskapande faktor i samhällsmaskineriet. Innehållet i boken lättas betydligt upp av några litterärt-merkantila och kulturhistoriska kåserier.

I några uppsatser har en och samma synpunkt framhävts, nämligen den, att höjd levnadsstandard och ökat distributionsarbete intimt hänger samman. Påståendet förefaller anmälaren närmast truistiskt och skulle knappast behöva framföras så ofta. Man understryker dessutom att handeln med sina förutsättningar väl vetat att hålla sin rationaliseringsverksamhet i paritet med produktionens. I jubileumsskriftens sista avsnitt behandlas produktivitets- och effektivitetsförhållandena inom handeln utförligare. Inledningsvis omnämndes i denna anmälan den under senare år rätt livliga diskussionen om distributionen och dess kostnader. Varan har fördyrats för mycket genom handelns förmedling, har det sagts, och olika botemedel har föreslagits, bl. a. att den enligt somliga alltför stora andelen av småföretag inskränkes. Anmälaren, som i hög grad uppskattar det engelska uttrycket »It takes all sorts of people to make a world», kan inte finna det önskvärt, att människor, som vill vara sina egna, vara självständiga, om än med något mindre pekuniär ersättning för sitt arbete än annars, skall hindras därifrån. De uttalanden, som gjorts om handelns otillräckliga produktivitet har nog i allmänhet inte varit så väl genomtänkta, om man får tro amanuens Engström i hans artikel »Arbetskraften och handelns

effektivitet», i vilken påståendet om handelns rationaliseringsefterblivenhet på ett utmärkt sätt upplöses i sina primfaktorer, bristande jämförbarhet mellan produktion och distribution, produktivitetsbegreppets begränsade innebörd, sammanblandning av produktivitets- och effektivitetsbegreppen, mätningssvårigheter (varuvolymen är endast en av distributionsföretagets prestationer, bland de övriga kan nämnas större urval, större närhetsservice och ökad försäljningsberedskap genom fler biträden), och — bl. a. på grund av kvalitetsförändringar — osäkra jämförelser mellan olika tidpunkter. Engström understryker i sin artikel att produktivitetsmåttet, omsättning per anställd, har så gott som ingen praktiskt betydelsefull innebörd i en analys av distributionens rationaliseringsutveckling och att för detta ändamål fordras ett effektivitetsbegrepp. Detta är mer omfattande än produktivitetsbegreppet, och det mäter prestationen vid den kombinerade insatsen av alla produktionsfaktorer, i st. f. prestationen av enbart en av dem under varierande förhållanden beträffande de andra. Detta innebär rent tekniskt, att man jämför å ena sidan insatsen av de olika produktionsfaktorerna (arbete, kapital etc.) med å andra sidan de prestationer, som erhålles. Bland de svårigheter man har att brottas med vid effektivitetsundersökningar inom distributionen, nämner artikelförfattaren särskilt konstruktionen av ett samlat mått på ett handelsföretags alla prestationer, eftersom detta ju förutsätter någon form av minsta gemensamma nämnare, så att de olika prestationerna kan adderas. Vidare frågar sig artikelförfattaren också om utvecklingen alltid innebär en rationalisering, d. v. s. huruvida de utförda tjänsterna innebär den ur konsumentens synpunkt bästa fördelningen av de totala resurserna, eller om konsumenten i själva verket i stället skulle föredraga mindre tjänster och lägre priser. En annan svårighet, som man stöter på, när rationalisering av distributionen planeras, är den, att konsumentens inställning till distributionens prestationer starkt varierar med de individuella värdeskalorna, som är mycket svåråtkomliga trots gjorda attitydundersökningar. En stor del av arbetet i detaljhandeln kan ej heller förplaneras, eftersom det till stor del är direkt styrt av kunden och äger rum i kundens åsyn. Expeditionsarbete är dock lättare att rationalisera än försäljningsarbete. Avslutningsvis förordar artikelförfattaren att provisionslönesystemet mera allmänt genomföres inom distributionsföretagen i syfte att bidraga till att höja arbetsprestationerna och till att medgiva individuella löneförbättringar för den handelsanställde, även om man på grund av nödvändig enkelhet i systemet tvingas acceptera vissa orättvisor och brister och mindre mätningsnoggrannhet i jämförelse med industriens ackordslönesystem.

Den avslutande uppsatsen i jubileumsskriften behandlar detaljhandelns utveckling mellan 1931 och 1951. Utgångspunkten i uppsatsen är det välkända förhållandet, att varuhandeln liksom övriga servicenäringar tar en växande del av näringslivets resurser i anspråk, vilket av de båda författarna betraktas som en relativt naturlig följd av vår stigande levnadsstandard. De förment höga distributionskostnaderna diskuteras i uppsatsen och förklaras. Den i stort sett intressanta uppsatsen utgöres av en intelligent bearbetning av officiell statistik, bl. a. företagsräkningarna. Förändringarna i varuhandeln belyses i uppsatsen mot bakgrunden av marknadsmässiga förändringar, så uppgick t. ex. befolkningsökningen mellan 1930 och 1950 till 15 % och realinkomstökningen per invånare till 60 %. Denna senare ökning har lett till icke blott ökning av konsumtionen utan även till förändrad sammansättning av densamma, t. ex. övergång till dyrbarare, mer förädlade livsmedel. Per invånare ökade konsumtionen i sin helhet med 50 % och livsmedel och beklädnadsvaror vardera med drygt 30 %. Antal sysselsatta inom varuhandeln (exkl. medhjälpande familjemedlemmar) ökade med 52 % under tiden 1930—1950 mot 37 % inom industri och hantverk och 18 % totalt.

I uppsatsen redogöres närmast för förändringarna inom detaljhandeln mellan 1931 och 1951 och hur läget inom denna var under 1951, medan partihandeln behandlas relativt summariskt. Detaljhandelsföretagen har under denna period dels ökat i antal och dels blivit genomsnittligt större. Dessutom har försäljningsvolymen per sysselsatt blivit större mätt i oförändrat penningvärde. Författarna understryker i detta sammanhang, att särskilt detaljhandeln icke kunnat mekaniseras i lika hög grad som industrin, att direktkontakten med kunden utgör en ganska stor del av arbetsuppgifterna, att kundbesöken dessutom ofta är mycket ojämnt fördelade mellan dagens timmar, veckans dagar och även mellan olika säsonger och att kravet på närhet till butiken hämmar utvecklingen mot större enheter.

Självbetjäningssystemets snabba utveckling under de senaste 10 åren framträder slutligen tydligt i denna jubileumsskriftens sista uppsats.

Bert Hellberg

STATISTISK TIDSKRIFT

4 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 4 APRIL 1957

INNEHÅLL

MEDDELANDEN

Hur går det med statistiken över turisttrafiken? 192

STATISTISKA UPPGIFTER

Beställningstrafiken med lastbil 194
Vägtrafikolyckor 197
Konkurser och protesterade växlar 200
Preliminär försäkringsstatistik för januari och februari..... 202
Befolkningsutvecklingen i länen under år 1956 206
Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1956 208
Landstingens finanser 1955 210

CONTENTS

NOTES

Tourist traffic statistics threatened 192

TABLES

For-hire lorry transport 194
Road accidents 197
Bankruptcies and protested bills 200
Preliminary insurance statistics 202
Vital statistics in 1956, by county 206
Landings in the Swedish sea fisheries in 1956. Preliminary data 208
County council finance in 1955 210

Hur går det med statistiken över turisttrafiken?

Tourist Traffic Statistics Threatened

Nordiska Rådet har rekommenderat avskaffande av all passkontroll vid gränserna mellan de nordiska länderna. Proposition i ärendet lär vara att vänta vid vårriksdagen. I anledning av de konsekvenser ett upphävande för med sig för den svenska turiststatistiken har Svenska Turisttrafikförbundet den 20 mars till inrikesministern riktat en påminnelse som återgives härnedan.

Med hänsyn till den utländska turisttrafiken skulle införandet av generell passfrihet inom det nordiska området innebära en reform av stor positiv betydelse. Mot bakgrunden av efterkrigsepokens internationella strävanden till ett successivt avlägsnande av gränsformaliteterna och gränskontrollen vill Turisttrafikförbundet med särskild tillfredsställelse notera, att de nordiska länderna i och med föreliggande förslag tagit initiativet till passlättnader, som skulle komma att sakna motsvarighet i någon annan del av världen. Såsom Turisttrafikförbundet haft anledning att i olika sammanhang framhålla, skulle emellertid ett förverkligande av förslaget för svenskt vidkommande få konsekvensen, att grundmaterialet för den nuvarande inrese- och turiststatistiken skulle bortfalla. Denna statistik bygger som bekant på de in- och utresekort, som för närvarande måste avlämnas av utomnordiska resenärer vid passerandet av de svenska gränserna. Enligt det förslag till generell passfrihet, som framlagts av Nordiska parlamentariska kommittén för friare samfärdsel m. m. i dess slutbetänkande (SOU 1956: 45), skulle dessa kort i huvudsak avskaffas. I sitt yttrande den 15 februari 1957 över nämnda betänkande anförde Turisttrafikförbundet bl. a. följande:

»Frågan om turiststatistiken skulle vid en ändring av nuvarande resandekontroll beröra Sverige på ett helt annat sätt än Norge och Danmark, i vilka senare länder man har turiststatistik som baseras på utlänningarnas bostadsanmälningar, främst från hotellen. En ändring av de nordiska ländernas inresekontroll skulle således ej behöva föranleda någon omläggning av turiststatistiken i Norge och Danmark.

Skulle kommitténs förslag avseende slopande av passkontrollen mellan de nordiska länderna bli genomfört, synes det Turisttrafikförbundet i högsta grad angeläget, att åtgärder vidtagas för att även i fortsättningen trygga möjligheten att mäta den icke minst ur ekonomisk synpunkt betydelsefulla turistströmmen till Sverige från utomnordiska länder. Turisttrafikförbundet förutsätter därför att, om frågan aktualiseras, förbundet blir i tillfälle att framlägga sina synpunkter på denna för turismen så väsentliga fråga.»

Resandestatistik grundad på gränskontroll har i olika former funnits sedan 1925. Statistiken för åren 1925—26 redovisades i ett betänkande angående turistreklam- och upplysningsverksamheten i utlandet (SOU 1927: 28), medan åt järnvägsstyrelsens statistiska kontor uppdrogs att utarbeta främlingsstatistiken för åren 1927—32, vilket material offentliggjordes genom Svenska Trafikförbundets försorg. Trafikförbundet erhöll år 1935 ett särskilt statsbidrag, med vars hjälp främlingsstatistiken för åren 1933—35 publicerades, och med fortsatt anslag redovisades statistik även för åren 1936 och 1937. För åren 1938—39 offentliggjordes främ-

lingsstatistiken av socialstyrelsen, och fr. o. m. den 1/1 1940 publicerades materialet kvartalsvis i Sociala meddelanden. Genom förordnande av Kungl. Maj:t 1946 bestämdes, att främlingsstatistiken fr. o. m. den 1/10 samma år skulle omhänderhas av utlänningskommissionen, som sedermera av inrikesdepartementet ålades att fr. o. m. den 1/1 1949 förutom inresandestatistiken även utarbeta statistik över antalet egentliga turister (enligt internationellt vedertagen definition) i den utländska reseströmmen till Sverige och deras uppehållsdagar i landet. De sålunda utarbetade översikterna ingår fr. o. m. 1953 i Statistisk årsbok.

Nyssnämnda direktiv till utlänningskommissionen synes innebära, att inrikesdepartementet tillmäter den ifrågavarande statistiken betydelse. För turisttrafikförbundets del fyller den en central funktion i olika avseenden. Genom redovisningen av antalet inresor för olika nationaliteter har förbundet erhållit material för en bedömning av inriktningen och omfattningen av sina åtgärder på olika utlandsmarknader. De månadsvisa sammanställningarna över inresetrafiken har tjänat som utgångspunkt för åtgärder i syfte att åstadkomma en förlängning av den turistiska högsäsongen. Den utländska resandetrafikens koncentration till månaderna juli och augusti har skapat speciella problem, och hithörande frågor ägnas kontinuerlig uppmärksamhet inom Turisttrafikförbundet. Den av utlänningskommissionen redovisade statistiken över egentliga turister och deras uppehållsdagar i landet har legat till grund för de beräkningar av Sveriges turistinkomster, som Turisttrafikförbundet sedan 1949 årligen utfört. Dessa beräkningar har möjliggjort en förhållandevis exakt bedömning av den nationalekonomiska och valutamässiga betydelsen av den utländska turisttrafiken till Sverige och har därför varit av stort värde för Turisttrafikförbundet i dess stadgeenliga uppgift att verka för en utveckling av landets turistväsen. Genom den nuvarande statistiken har det också varit möjligt att jämföra utvecklingen av turisttrafiken till Sverige med motsvarande utveckling i andra länder och därmed bedöma, i vad mån Sverige kunnat hävda sig i den internationella konkurrensen. De av Turisttrafikförbundet tryckta årssammanställningarna av statistiken har också regelbundet utsänts till turisttrafikens olika intressenter inom landet.

Därest på angivet sätt grundmaterialet för den nuvarande statistiken skulle bortfalla utan att något annat system för registrering av utländska medborgares besök i landet samtidigt skulle införas, skulle Sverige komma i den unika positionen att såsom enda land av betydenhet i världen sakna tillgång till någon form av turiststatistik. Turisttrafikförbundet vill med hänsyn härtill och till vad ovan anförts understryka betydelsen av att möjligheterna till en fortsättning i någon form av resandestatistiken snarast möjligt utredes.

Turisttrafikförbundet, som i olika sammanhang tidigare skisserat tänkbara lösningar härvidlag, avser att återkomma med förslag i ärendet. I avvaktan härpå har förbundet velat rikta Herr Statsrådets uppmärksamhet på frågan.

Förbundet vill också framhålla angelägenheten av att en eventuell ny metod för sådan statistik kan under förslagsvis sex månader tillämpas parallellt med nuvarande, på inresekontroll grundade system.

Beställningstrafik med lastbil — Februari 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
7	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
8	Oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
9	November	21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
10	December	21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
11	1957: Januari	[2] 20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
12	Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 472	4,13	5 564	377	14,76
B	Stockholms län	1 026	4,92	2 068	128	16,18
C	Uppsala län	531	5,37	422	30	14,20
D	Södermanlands län	740	4,88	779	54	14,40
E	Östergötlands län	951	5,15	1 105	75	14,70
F	Jönköpings län	743	5,30	772	54	14,32
G	Kronobergs län	456	5,17	281	20	13,98
H	Kalmar län	532	5,62	419	25	16,44
I	Gotlands län	165	4,09	119	8	14,61
K	Blekinge län	361	5,38	433	30	14,19
L	Kristianstads län	681	5,33	581	38	15,33
M	Malmöhus län	1 489	5,01	1 701	130	13,04
N	Hallands län	464	4,87	356	26	13,44
O	Göteborgs och Bohus län	1 802	4,34	3 124	222	14,09
P	Älvsborgs län	958	5,12	990	72	13,77
R	Skaraborgs län	715	5,07	653	45	14,65
S	Värmlands län	842	5,08	802	54	14,78
T	Örebro län	744	5,40	1 171	78	15,06
U	Västmanlands län	723	5,41	989	64	15,46
W	Kopparbergs län	799	5,08	790	51	15,36
X	Gävleborgs län	956	5,90	1 481	92	16,15
Y	Västernorrlands län	946	4,69	1 744	108	16,16
Z	Jämtlands län	381	4,40	474	38	12,53
AC	Västerbottens län	735	4,63	1 175	72	16,34
BD	Norrbottens län	737	4,51	1 665	102	16,37

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 163 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
7	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
8	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
9	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
10	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
11	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
12	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
A	7	195	2	—	364	7	315	160
B	76	401	280	41	35	33	597	88
C	93	721	391	35	55	55	1 009	91
D	98	851	393	32	65	62	1 285	103
E	131	1 104	491	31	69	82	1 679	105
F	124	979	327	25	66	71	1 488	114
G	94	772	314	29	59	58	1 067	98
H	93	700	277	28	71	54	1 187	121
I	39	97	63	39	10	10	151	95
K	37	529	114	18	124	31	703	109
L	116	1 114	377	25	92	72	1 546	104
M	174	1 245	506	29	62	87	1 766	101
N	65	532	258	33	57	44	780	99
O	62	497	184	27	72	32	793	117
P	99	995	372	27	68	74	1 369	100
R	82	937	288	24	97	62	1 293	106
S	117	853	518	38	59	72	1 444	105
T	124	950	413	30	58	63	1 362	100
U	128	704	328	32	51	54	1 122	109
W	180	927	647	41	40	82	1 594	101
X	157	896	571	39	51	78	1 687	115
Y	149	750	544	42	38	67	1 375	106
Z	110	363	337	48	20	42	833	119
AC	152	877	753	46	52	73	1 585	97
BD	99	526	479	48	37	47	909	90

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
7	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
8	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
9	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
10	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
11	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
12	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
A	2 584	12	3 008	11	86	155	2 378
B	2 620	23	4 742	13	55	156	2 598
C	5 180	19	9 044	11	57	159	2 695
D	6 324	20	9 895	13	64	158	2 789
E	9 042	19	14 768	11	61	166	2 927
F	8 194	18	11 620	13	71	169	3 041
G	5 598	19	8 379	13	67	172	2 957
H	6 589	18	9 665	12	68	149	3 018
I	404	37	694	22	58	111	1 643
K	4 639	15	6 937	10	67	170	3 146
L	10 644	15	15 207	10	70	161	3 123
M	10 730	16	15 471	11	69	146	2 328
N	3 671	21	6 239	13	59	152	2 450
O	4 477	18	6 863	12	66	141	2 174
P	6 703	20	10 733	13	62	152	2 463
R	7 947	16	11 379	11	70	149	2 723
S	6 944	21	11 146	13	62	149	2 668
T	7 224	19	12 532	11	58	189	3 406
U	6 536	17	11 707	10	56	164	2 920
W	7 156	22	11 963	13	60	167	2 983
X	8 066	21	14 165	12	57	177	3 314
Y	5 596	25	9 420	15	59	185	3 297
Z	2 253	37	4 368	19	52	210	3 431
AC	7 832	20	13 901	11	56	197	3 754
BD	3 714	24	6 554	14	57	202	3 491

[1] Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Februari 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *February 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t. [2]	T. [2]	S:a [2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	8	1	9	29	6	35	181	76	257	218	83	301
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	8	1	9	38	11	49	201	95	296	247	107	354
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	1	1	2	11	4	15	6	19	25	18	24	42
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	—	—	—	1	—	1	1	1	2	2	1	3
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	3	—	3	6	2	8	6	37	43	15	39	54
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	2	—	2	2	1	3	6	9	15	10	10	20
Cyklister *Cyclists*	4	1	5	11	12	23	17	52	69	32	65	97
Fotgängare *Pedestrians*	5	7	12	20	33	53	23	122	145	48	162	210
Övriga *Others*	6	—	6	9	1	10	14	12	26	29	13	42
Samtliga *Total*	37	11	48	127	70	197	455	423	878	619	504	1 123

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 866	3 056	4 922
Lastbil *Lorry*	690	797	1 487
Buss *Bus*	96	178	274
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	26	64	90
Moped *Cycle with aux. motor*	16	67	83
Annan lätt mc *Other light mc*	13	25	38
Spårvagn *Tram*	—	59	59
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	9	9	18
Cykel *Cycle*	42	115	157
Annat fordon *Other vehicle*	66	300	366
Fotgängare *Pedestrian*	53	171	224
Andra trafikelement *Other traffic elements*	29	11	40
Samtliga *Total*	2 906	4852	7 758

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	1 017	1 648	2 665
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	58	418	476
med fotgängare *with pedestrian*	48	161	209
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	3	3
med djur *with animal*	27	3	30
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	23	30	53
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	61	85	146
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	398	67	465
Kullkörning *Vehicle overturned*	9	6	15
Olycka av annat slag *Other type of accident*	12	25	37
Samtliga *Total*	1 653	2 446	4 099

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*. S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Februari 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	—	29	70	99	171	—	9	33	42
Uppsala »	—	15	21	36	66	—	8	18	26
Södermanlands »	1	23	43	67	114	1	7	30	38
Östergötlands »	2	15	74	91	150	2	3	16	21
Jönköpings »	1	14	60	75	129	1	3	16	20
Kronobergs »	1	15	27	43	70	1	1	16	18
Kalmar »	1	9	36	46	77	1	3	7	11
Gotlands »	—	1	8	9	15	—	—	1	1
Blekinge »	1	11	28	40	63	1	—	16	17
Kristianstads »	—	15	55	70	118	—	3	13	16
Malmöhus »	2	27	45	74	117	2	13	26	41
Hallands »	—	13	17	30	49	—	5	11	16
Göteb. o. Bohus »	1	16	33	50	90	1	6	10	17
Älvsborgs »	2	23	82	107	191	2	13	29	44
Skaraborgs »	1	33	95	129	213	1	7	46	54
Värmlands »	4	15	59	78	138	5	6	11	22
Örebro »	1	15	53	69	117	2	6	19	27
Västmanlands »	3	15	55	73	128	3	9	15	27
Kopparbergs »	—	22	60	82	143	—	3	28	31
Gävleborgs »	3	20	58	81	153	3	2	23	28
Västernorrlands »	4	18	58	80	153	4	5	18	27
Jämtlands »	3	8	39	50	95	3	2	12	17
Västerbottens »	2	13	47	62	124	2	4	23	29
Norrbottens »	2	19	91	112	222	2	9	18	29
Summa *Total*	35	404	1 214	1 653	2 906	37	127	455	619

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *February 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	1	100	568	669	1 346	1	17	104	122
Stockholms län	1	21	103	125	235	1	4	23	28
Uppsala »	1	14	45	60	116	1	2	14	17
Södermanlands »	—	5	47	52	106	—	—	5	5
Östergötlands »	—	12	73	85	168	—	1	11	12
därav Norrköpings stad	—	3	28	31	67	—	—	3	3
Jönköpings län	—	13	31	44	86	—	2	14	16
Kronobergs »	—	6	13	19	35	—	—	6	6
Kalmar »	—	2	25	27	51	—	—	2	2
Gotlands »	—	1	8	9	18	—	—	2	2
Blekinge »	—	9	18	27	55	—	1	8	9
Kristianstads »	1	5	24	30	56	1	1	5	7
Malmöhus »	1	57	165	223	446	1	9	60	70
därav Malmö stad	—	38	100	138	279	—	5	38	43
Hallands län	—	6	22	28	58	—	—	9	9
Göteb. o. Bohus »	1	62	308	371	740	1	11	55	67
därav Göteborgs stad	1	62	279	342	683	1	11	55	67
Älvsborgs län	1	13	36	50	95	1	3	16	20
Skaraborgs »	—	5	37	42	83	—	1	4	5
Värmlands »	—	5	56	61	112	—	2	4	6
Örebro »	1	10	61	72	144	1	1	9	11
Västmanlands »	—	10	85	95	192	—	2	8	10
Kopparbergs »	—	8	37	45	94	—	2	13	15
Gävleborgs »	—	12	77	89	177	—	3	11	14
Västernorrlands »	2	9	45	56	106	2	3	6	11
Jämtlands »	—	5	24	29	59	—	2	4	6
Västerbottens »	—	8	25	33	63	—	2	7	9
Norrbottens »	1	15	89	105	211	1	1	23	25
Summa *Total*	11	413	2 022	2 446	4 852	11	70	423	504
Hela riket *Sweden*	46	817	3 236	4 099	7 758	48	197	878	1 123

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	1955 Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704 5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077,3	1 511,5	3 062,6	685,8	293,5	164,5	Mars

Preliminär försäkringsstatistik för januari och februari

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen[1] förvaltade tillgångarna har under januari och februari 1957 ökat med 193 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning å 254 resp. 61 mkr. Förändringarna har mätts i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I *tabell 1* redovisas bruttoökningarna och nettoförändringarna för skilda placeringsobjekt.

[1] Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka tillhopa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*			Härav direktteckande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*		
	Ultimo 1956[2]	Ökningar[3] *Increases*[3] Jan.+Febr. 1957		Ultimo 1956[2]	Ökningar[3] *Increases*[3] Jan.+Febr. 1957	
		Brutto *Gross*	Netto *Net*		Brutto *Gross*	Netto *Net*
Fastigheter *Real property*	[4] 551	5	5	[4] 307	5	4
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	324	7	7	147	3	3
Svenska *Swedish*	309	7	7	147	3	3
Utländska *Foreign*	[5] 15	[5] 0	[5] 0	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	3 770	83	67	2 736	57	51
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	2 352	44	37	1 739	39	35
Övriga fastigheter *Others*	1 418	39	30	997	18	16
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	1 409	32	24	1 304	28	21
Lån till kommun *Loans to municipalities*	1 143	20	13	1 056	16	10
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	266	12	11	248	12	11
Obligationer *Bonds*	5 623	108	80	4 964	86	63
Svenska *Swedish borrowers*	5 466	107	85	4 874	86	68
Utländska *Foreign borrowers*	[5] 157	[5] 1	[5] — 5	90	0	— 5
Förlagsbevis *Debentures*	154	0	— 1	75	0	— 0
Andra värdehandlingar *Other securities*	[4] 388	11	3	[4] 234	4	— 1
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	191	5	2	134	2	— 0
Övriga *Others*	197	6	1	100	2	— 1
Livlån[7] *Policy loans*	616	(3)	3	616	(3)	3
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav.[7] *Cash at banks and in hand*	200	(5)	5	46	..	— 8
Summa *Total*	13 035	254	193	10 429	186	136

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [3] Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. *Cash values.* — [4] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [5] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [6] Exkl. 159 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — [7] Här har endast nettoförändringar angivits.

Period	Bruttoökning		Bruttominskning		Nettoökning	
	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957
januari — februari	390	254	201	61	189	193
mars — april	224		103		121	
maj — juni	249		127		122	
juli — augusti	220		112		108	
september — oktober	268		119		149	
november — december	405		182		223	
Hela året	1 756		844		912	

Svenska obligationer visar den största nettoökningen medan utländska obligationer och förlagsbevis visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden samt aktier och andra andelsbevis den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2*.

I tidigare rapporter — återgivna i Statistisk tidskrift häfte 8/1956 och häfte 2/1957 — har lämnats utförliga uppgifter rörande 1956. Bruttoförändringarna återges här ovan.

I sammanställningen på sid. 204, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt på rad 7) nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8)—10) vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under jan.—febr. 1957 (tab. 3) till 307 mkr (f. å. 271 mkr). Härav kom 227 mkr (f. å. 154 mkr) på stor försäkring och

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*		
		Ultimo 1956[1]	Ökningar[2] *Increases*[2] Jan.+Febr. 1957		Ultimo 1956[1]	Ökningar[2] *Increases*[2] Jan.+Febr. 1957	
			Brutto *Gross*	Netto *Net*		Brutto *Gross*	Netto *Net*
	Issued by the						
Statens o. statsgar.	*Government*	1 943	60	56	1 716	48	46
Statsskuldförbind.	»	25	—	—	20	—	—
Hypoteksbankens	*mortgage companies*	495	17	17	465	17	17
Stadshypotekskassans		1 234	14	13	1 154	11	10
Bostadskreditkassans		255	6	5	234	4	3
Skeppshypotekskass:s		31	—	— 1	15	—	— 1
Övriga hyp. o. int. bol.		92	0	— 2	83	—	— 1
Kommuners	*municipalities*	678	1	— 2	613	1	— 2
Trafik- o. industri-bolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	682	2	— 2	562	1	— 3
Övriga	*others*	31	7	1	12	4	— 1
	Summa *Total*	5 466	107	85	4 874	86	68

[1] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [2] Kontantbelopp (se not. 3 till tab. 1) *Cash values.*

Belopp i mkr	År 1956							År 1957
	Jan.–febr.	mars–april	maj–juni	juli–aug.	sept.–okt.	nov.–dec.	jan.–dec.	jan.–febr.
1) nettoökning av tillgångarna	189	121	122	108	149	223	912	193
2) bruttoökning av lån	17,4	16,0	12,6	15,6	8,6	14,1	84,3	6,2
3) härav banklån	10,4	12,0	11,3	5,4	4,6	4,8	48,5	—
4) bruttominskning av lån	7,4	19,3	10,3	14,9	9,7	5,0	66,6	7,3
5) härav banklån	2,1	15,6	7,8	14,1	7,1	0,4	47,1	4,3
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4).	10.0	—3,3	2,3	0,7	—1,1	9,1	17,7	—1.1
7) rad 1)—rad 6)	179	124	120	107	150	214	894	194
8) influtna premier[1]	329	278	280	277	283	364	1 811	..
9) influten nettoavkastning av kapital[2]	48	94	81	49	83	108	463	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1]	146	152	152	131	149	169	899	..

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

80 mkr (f. å. 117 mkr) på liten försäkring (folkförsäkring). Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 150 mkr (f. å. 109 mkr) temporär dödsfallsförsäkring, medan 157 mkr (f. å. 162 mkr) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment. Uppgifterna för de båda åren är ej helt jämförbara, emedan 1957 års siffror endast avser nytecknad kapitalförsäkring för dödsfall, medan 1956 års uppgifter även inkluderar nytecknad kapitalförsäkring för livsfall. Då nyteckningen av kapitalförsäkring för livsfall under hela år 1955, det senaste år, för vilket uppgifter finnes tillgängliga, uppgick till 21 milj. kronor, torde dock jämförbarheten mellan siffrorna vara ganska god.

Den större andel i nyteckningen, som stor försäkring svarar för jämfört med 1956, sammanhänger bl. a. med att två av de fyra s. k. folklivförsäkringsbolagen fr. o. m. jan. 1957 upphört att teckna folklivförsäkring. Beträffande de båda övriga bolagen kan en tydlig förskjutning i nyteckningen från liten till stor försäkring iakttagas. Av siffrorna framgår vidare, att den rena dödsfallsförsäkringen vinner alltmer ökad utbredning, medan däremot nyanskaffningen av kapitalförsäkring med sparmoment något minskat jämfört med motsvarande period 1956.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under jan.—febr. 1957 till 214 mkr (f. å. 142 mkr).

Utom i fråga om gruppförsäkring inbegriper siffrorna i tab. 3 icke SPP, som i huvudsak driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i tab. 4, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De båda sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3 under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan fr. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 26,4 milj. kronor. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 milj. kronor ult. 1955 till 438 milj. kronor vid dec. månads utgång 1956.

G. E.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] (i milj. kr)
New Life Insurance Business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*				Folkförsäkring *Industrial insurance*				Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1956		1957		1956		1957					
	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1956	1957	1956	1957
Jan.	60,4	23,2	93,2	44.4	50,9	21,3	35,2	18,7	99,2	147,9	210,5	276,3
Febr.	93,6	35,9	133,9	63,6	66,3	28,6	44,7	23,1	43,2	66,5	203,1	245.1
Mars	118,4	45,3			95,6	45,6			58,2		272,2	
April	125,0	47,9			74,9	37,1			63,1		263,0	
Maj	130,5	51,6			63,2	32,9			70,8		264,5	
Juni	118,6	47,8			78,3	41,8			48,3		245,2	
Juli	87,5	34,3			39.5	20,8			41,8		168,8	
Aug.	81,2	33,9			44,3	24,0			44,8		170,3	
Sept.	122,9	53,4			74,1	39,6			30,8		227,8	
Okt.	153,6	60,2			108,8	56,7			111,8		374,2	
Nov.	160,6	60,1			65,8	35,1			189,6		416,0	
Dec.	353,8	83,8			64,4	32,6			372,4		790,6	
Summa *Total*	1606,1	577,4			826,1	416,1			1 174,0		3 606.2	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftsumman i milj. kronor

Collective pension insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Jan.	1,7	3,2	[1]—25,4	0,4	395,8	438.3
Febr.	3,8	4,4	2.9	3,6	398,7	441,9
Mars	0,0		0,0		398,7	
April	1,6		1,6		400,3	
Maj	4,5		4,0		404,3	
Juni	6,0		5,1		409.4	
Juli	10.2		7,5		416,9	
Aug.	6,9		6,5		423,4	
Sept.	6.5		5,2		428,6	
Okt.	6.3		5,0		433,6	
Nov.	4,7		3,6		437,2	
Dec.	3,8		0,7		437,9	

[1] Omtariffering av avgifterna i samband med ändring av grunderna m. m. medförde en sänkning av beståndet med 26,4 milj. kronor.

Befolkningsutvecklingen i länen under år 1956

Vital Statistics in 1956, by County

Sveriges folkmängd uppgick vid årsskiftet 1956/1957 till 7 341 122 personer enligt inom statistiska centralbyrån utförd sammanräkning av pastorsämbetenas summariska folkmängdsredogörelser. Vid 1956 års ingång utgjorde folkmängden 7 290 112 personer, och under år 1956 har sålunda uppstått en folkökning med 51 010 personer, vilken motsvarar 6,97 ‰ av medelfolkmängden. Denna folkökning är något mindre än år 1955, då den uppgick till 55 448 personer eller 7,63 ‰.

På landsbygden har folkminskningen fortsatt. Denna utgjorde under året 5 035 personer eller 1,37 ‰. Dessutom reducerades landsbygdens befolkning vid årsskiftet med 6 258 personer genom områdesregleringar mellan landsbygd och städer. Landsbygdens befolkning utgjorde härigenom den 1 januari i år 3 674 792 personer. Detta antal överstiger endast obetydligt städernas folkmängd, som vid samma tidpunkt uppgick till 3 666 330 personer. Bortsett från ökningen genom områdesregleringar har stadsbefolkningen under förra året ökats med 15,68 ‰. Särskilt betydande har folkökningen varit i städerna med 25 000—50 000 invånare, medan städerna med mindre än 10 000 invånare uppvisar de minsta förändringarna.

På varje tusental män kom 1 006 kvinnor vid början av år 1956 och 1 005 vid årets slut. I städerna fanns vid årets slut 1 079 kvinnor per 1 000 män mot 1 082 vid årets början. Kvinnounderskottet på landsbygden, 937 kvinnor per 1 000 män, undergick ej någon förändring under året.

Såsom vidstående tabell visar, har folkökningen varit störst i Stockholms län med 26,78 ‰, i Västmanlands län med 20,21 ‰, i Göteborgs och Bohus län med 15,20 ‰ och i Stockholms stad med 10,34 ‰. Ökningen i dessa län beror huvudsakligen på inflyttningsöverskott. Folkminskning har uppkommit framför allt i de sydöstra delarna av landet samt i Jämtlands län. Den relativt största nedgången konstateras på Gotland med 7,33 ‰.

Av befolkningsrörelsens olika faktorer visar äktenskapsfrekvensen rätt betydande regionala variationer från maximum i Stockholms stad med 9,16 ‰ till endast 5,67 ‰ i Jämtlands län. Födelsetalet var som vanligt högst i Norrbottens län med 18,33 ‰, närmast följt av Västerbottens och Gotlands län. I motsats härtill var födelsefrekvensen särskilt låg i Blekinge, Kristianstads och Örebro län, där den understeg 13,50 ‰. Norrbottens län uppvisade även låg dödlighet (7,73 ‰) och hade till följd härav det största födelseöverskottet med 10,60 ‰. Detta var jämförelsevis betydande även i Västerbottens, Stockholms och Västmanlands län.

Om man jämför det i tabellen redovisade födelseöverskottet i varje län med folkökningen, finner man, att detta överskott i de flesta län avsevärt reducerats genom omflyttning eller förbytts i folkminskning. Utflyttningen översteg sålunda inflyttningen i samtliga norrlandslän och i hela Götaland med undantag av Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län; i Svealand däremot förelåg inflyttningsöverskott i alla län utom ett. Landsbygdens flyttningsförlust under år 1956 uppgick till i runt tal 27 000 personer.

Folkbytet med andra stater medförde under år 1956 ett invandringsöverskott av drygt 13 000 personer, vilket innebär en nedgång från år 1955 med omkring 4 000 personer. Antalet immigranter uppgick till cirka 28 000 personer eller omkring 2 000 personer mindre än år 1955. Antalet emigranter ökades däremot från sistnämnda år med cirka 2 000 personer till närmare 15 000 personer. Invandringsöverskottet härrör från folkbytet med andra europeiska länder, medan utflyttningen till främmande världsdelar överstiger inflyttningen därifrån med omkring 1 500 personer. Den sistnämnda utflyttningen har i främsta rummet gått till Förenta staterna och Canada. Alla tal rörande folkbytet gäller den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Av samtliga emigranter var 29 % svenska medborgare, varefter kom emigran-

(forts. sid. 208)

Folkmängden den 1 januari 1957 och dess förändringar under år 1956 länsvis [1]

Vital statistics in 1956, by county

Län *County*	Folkmängd den 1 januari 1957 *Population 1 January 1957*			Ingångna äktenskap *Marriages*		Levande födda *Live births*		Döda *Deaths*		Födelseöverskott *Excess of births*		Folkökning[2] *Population growth*	
	Män *Males*	Kvinnor *Females*	Summa *Total*	Absolut	‰	Absolut	‰	Absolut	‰	Absolut	‰	Absolut	‰
Stockholms stad	370 299	423 814	794 113	7 234	9,16	11 337	14,35	7 668	9,71	3 669	4,64	8 168	10,34
Stockholms län	203 320	204 587	407 907	2 940	7,30	6 542	16,25	3 333	8,28	3 209	7,97	10 780	26,78
Uppsala »	80 285	82 542	162 827	1 210	7,46	2 594	16,00	1 574	9,71	1 020	6,29	1 444	8,91
Södermanlands »	111 044	110 847	221 891	1 479	6,68	3 170	14,32	2 197	9,92	973	4,40	945	4,27
Östergötlands »	177 963	178 635	356 598	2 375	6,67	5 139	14,44	3 582	10,06	1 557	4,38	1 254	3,52
Jönköpings »	140 815	139 699	280 514	1 840	6,57	4 238	15,12	2 756	9,84	1 482	5,28	761	2,72
Kronobergs »	81 704	77 587	159 291	949	5,95	2 277	14,29	1 721	10,80	556	3,49	— 191	—1,20
Kalmar »	120 175	116 640	236 815	1 442	6,09	3 375	14,24	2 433	10,27	942	3,97	— 441	—1,86
Gotlands »	28 497	28 014	56 511	359	6,33	953	16,80	621	10,95	332	5,85	— 416	—7,33
Blekinge »	72 944	71 889	144 833	929	6,40	1 928	13,29	1 387	9,56	541	3,73	— 554	—3,82
Kristianstads »	130 113	128 559	258 672	1 542	5,96	3 447	13,32	2 498	9,65	949	3,67	— 375	—1,45
Malmöhus »	297 046	309 494	606 540	4 298	7,11	8 414	13,92	5 738	9,50	2 676	4,42	4 566	7,56
Hallands »	84 190	82 719	166 909	1 070	6,42	2 331	13,99	1 593	9,56	738	4,43	476	2,86
Göteborgs och Bohus »	294 709	302 352	597 061	4 872	8,22	9 018	15,22	5 444	9,19	3 574	6,03	9 006	15,20
Älvsborgs »	184 671	185 008	369 679	2 543	6,89	5 215	14,14	3 537	9,59	1 678	4,55	1 611	4,37
Skaraborgs »	126 144	123 045	249 189	1 622	6,51	3 607	14,47	2 646	10,62	961	3,85	— 1	—0,00
Värmlands »	147 449	142 192	289 641	1 953	6,76	4 062	14,05	3 046	10,54	1 016	3,51	1 061	3,67
Örebro »	129 310	128 794	258 104	1 636	6,36	3 448	13,41	2 668	10,38	780	3,03	1 930	7,51
Västmanlands »	114 029	108 822	222 851	1 440	6,53	3 551	16,10	1 887	8,55	1 664	7,55	4 458	20,21
Kopparbergs »	142 761	138 436	281 197	1 818	6,49	4 195	14,98	2 866	10,23	1 329	4,75	2 115	7,55
Gävleborgs »	148 435	145 178	293 613	1 869	6,38	4 206	14,35	2 910	9,93	1 296	4,42	1 072	3,66
Västernorrlands »	146 908	142 836	289 744	1 835	6,34	4 262	14,72	2 799	9,67	1 463	5,05	379	1,31
Jämtlands »	74 199	69 655	143 854	818	5,67	2 095	14,53	1 370	9,50	725	5,03	— 498	—3,45
Västerbottens »	123 600	115 865	239 465	1 685	7,05	4 029	16,87	2 020	8,46	2 009	8,41	1 188	4,97
Norrbottens »	130 534	122 769	253 303	1 892	7,50	4 621	18,33	1 948	7,73	2 673	10,60	2 272	9,01
Hela riket *Total*	3 661 144	3 679 978	7 341 122	51 650	7,06	108 054	14,77	70 242	9,60	37 812	5,17	51 010	6,97

[1] Uppgifterna företer vissa avvikelser från de i häfte 3 publicerade preliminära uppgifterna, för vilka kvartalsstatistiken ligger till grund. — [2] Räknat från den 31 december 1955 till den 31 december 1956.

Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1956

Landings in the Sea Fisheries

Preliminary Data

Den totala fångsten vid havsfisket år 1956 utgjorde endast 179,5 milj. kg (166,9 milj. kg om skrapfisk och industrifisk frånses) till ett värde av 128,2 milj. kr (125,4 milj. kr utom skrap- och industrifisk) enligt den preliminära statistik, som utarbetats av statistiska centralbyrån. Denna fångstmängd är den lägsta som noterats sedan år 1947 och är 17 % (18 % om skrap- och industrifisk inräknas) lägre än 1955 års visserligen ovanligt stora fångst; i fråga om värdet stannar dock nedgången vid 4 %. Vid denna jämförelse är att märka, att 1955 års preliminära fångstsiffra för sill och motsvarande värden korrigerats med hänsyn till en större post.

Av vidstående tabell framgår i absoluta tal för de viktigaste fiskslagen fångstmängdens och fångstvärdets fördelning på kuststräckor resp. utrikes ilandföring under år 1956 under jämförelse, vad hela fångsten beträffar, med år 1955. I relativa tal var förändringarna följande:

	Fångstmängd %	Fångstvärde %
Ostkusten	— 22	— 4
Sydkusten [1]	— 8	— 12
Västkusten [1]	— 20	— 3
Utrikes ilandföring [1]	— 20	+ 4
Hela fångsten [1]	— 18	— 4
därav:		
sill	— 24	— 11
strömming	— 27	— 18
skarpsill	— 18	+ 14
torskfiskar	+ 6	+ 6
flundrefiskar	— 12	— 6
makrill	— 24	— 7
ål	— 45	— 37
lax	+ 122	+ 97
nordhavsräka	+ 31	+ 37

[1] Skrapfisk resp. industrifisk inräknade.

På begäran kan en utförligare redogörelse erhållas från statistiska centralbyrån. Därjämte finns mer detaljerade uppgifter införda i aprilnumret av Jordbruksekonomiska meddelanden.

JoS

(forts. från sid. 206)

ter av finländsk nationalitet med 23 %. Tyskar utgjorde 14 % av emigranterna, danskar 14 % och norrmän 7 %. Större delen av invandringsöverskottet kom på Finland, Danmark och Tyskland med resp. 5 700, 4 400 och 1 900 personer. Av immigranterna var endast 8 % svenska medborgare. Den största gruppen av immigranterna, 32 %, var finländare. Danskarna utgjorde 23 %, tyskarna 14 % och norrmännen 8 %.

T. W—m

Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1956

Landings in the salt-water fishery in 1956: Preliminary data

Anm. Tal, som innehåller approximativa tilläggsposter av 10—25 % storlek, har markerats med * för att utvisa, att en viss grad av osäkerhet föreligger. I de fall, där tilläggsposterna utgör mer än 25 % eller talen av annan anledning får betecknas som i högre grad osäkra, har de markerats med **.

Fiskar och skaldjur *Fish and crustaceans*	I Sverige ilandförda fångster vid *Landings in Sweden*						Utrikes ilandföring *Landings abroad*		Summa år 1956 *Total*		Summa år 1955 *Total*	
	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten							
	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr
Sill och strömming *Herrings*	16 017	9 288	11 981	6 032	41 377	20 646	24 994	12 195	94 369	48 161	124 842	54 955
Skarpsill *Sprats*	**38	**14	—	—	6 765	5 873	312	162	7 115	6 049	8 665	5 289
Torskfiskar *Cods, haddocks, lings, etc.*	2 263	1 230	14 330	7 680	23 045	19 083	3 259	1 993	42 897	29 986	40 367	28 414
Flundrefiskar *Flounders, plaices, witches, etc.*	**420	**427	556	617	2 029	3 534	161	176	3 166	4 754	3 582	5 057
Makrill *Mackerels*	—	—	80	85	7 563	5 845	1 176	827	8 819	6 757	11 554	7 253
Ål *Eels*	526	2 656	676	2 980	112	394	—	—	1 308	6 030	2 383	9 619
Lax *Salmons*	341	2 809	244	2 342	6	57	0	0	591	5 208	266	2 647
Övriga havsfiskar *Other salt-water fishes*	—	—	110	68	1 405	1 412	219	172	1 734	1 652	2 202	2 175
Övriga söt- och bräckvattensfiskar *Other fresh-water fishes*	**2 200	**3 751	81	241	16	57	—	—	**2 297	**4 049	**2 327	**3 989
Skaldjur *Shell-fish*	—	—	0	4	**2 924	**11 254	2	1	**2 926	**11 259	**2 594	**8 965
Ej specificerade *Not specified*	**113	**132	249	59	8 174	2 876	194	80	8 730	3 147	11 065	3 237
därav skrapfisk	..	..	**205	**50	**6 807	**1 580	..	..	**7 012	**1 630	** 8 479	**1 351
Samtliga år 1956 *Total*	*21 918	*20 307	28 301	20 108	93 416	71 031	[1] 30 317	[1] 15 606	[1]173 952	[1]127 052	—	—
Samtliga år 1955 *Total*	*28 104	*21 223	30 709	22 780	116 157	73 481	[1, 2]34 877	[1, 2]14 116	—	—	[1]209 847	[1] 131 600
därav skrapfisk	..	..	..	..	** 8 479	**1 351	..	..	—	—	** 8 479	**1 351

[1] Därjämte industrifisk (skrapfisk försåld i danska hamnar): år 1956 5 511 ton, värde 1 105 000 kr, år 1955 10 095 ton, värde 2 000 000 kr. — [2] Enligt SOS Fiske 1955.

Landstingens finanser 1955

County Council Finance

Uppgifter om landstingens finanser år 1955 föreligger nu färdiga. Siffrorna får ej anses vara helt slutgiltiga, men några mer väsentliga förändringar torde dock ej vara att vänta.

I tab. 1 lämnas uppgifter om landstingens inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder, varvid även fördelning på drift- och kapitalbudget meddelas. Av tabellen framgår, att driftbudgeten visar en betydande övervikt beträffande såväl inkomsterna som utgifterna. Inkomsterna består till största delen av skatter, som år 1955 upptog 74,6 % av totalsumman. På utgiftssidan är löner och arvoden den största delposten med 46,0 % av samtliga utgifter. Tämligen betydande är även kostnaderna för fastighetsanskaffning och nyanläggning med 13,7 % av totalsumman samt förbrukningsmateriel o. d. (främst vid sjukvårdsanstalterna) med 11,8 %.

Tab. 1. Landstingens inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder år 1955 ***Income and expenditure of County Councils by economic categories***

Inkomster *Revenue*	Belopp, 1 000 kr	%	Utgifter *Expenditure*	Belopp, 1 000 kr	%
Driftinkomster *Current revenue*			Driftutgifter *Current expenditure*		
Skatter *Taxes*	766 571,8	74,6	Löner och arvoden *Wages and salaries*	423 784,9	46,0
Statsbidrag *State grants*	68 504,6	6,7	Pensioneringskostnader *Pensions*	16 291,5	1,8
Hyror och arrenden *Rents*	15 883,2	1,5	Underhåll av fastigheter och anläggningar *Maintenance of real estate*	15 759,9	1,7
Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	126 254,8	12,3	Anskaffning och underhåll av inventarier *Inventory*	23 290,8	2,5
Inkomst av rörelse *Trading revenue*	7 924,0	0,8	Hyror och arrenden *Rents*	6 557,9	0,7
Räntor *Interest*	22 797,6	2,2	Bränsle, lyse, renhållning o. d. *Fuel, light, cleaning*	40 563,9	4,4
Andra driftinkomster *Others*	2 734,0	0,3	Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	80 610,9	8,8
Summa *Total*	1 010 670,0	98,4	Förbrukningsmateriel, råvaror o. d. *Articles of consumption, etc.*	109 140,0	11,8
Kapitalinkomster *Capital revenue*			Räntor och lånekostnader *Interest*	3 728,4	0,4
Bidrag av staten till investering *State grants*	11 311,3	1,1	Expenser *Stationery, etc.*	11 333,1	1,2
Andra bidrag till investering *Other grants*	4 572,8	0,4	Andra driftutgifter *Others*	45 179,9	4,9
Försäljning av fastigheter och anläggningar *Sale of real estate*	909,1	0,1	Summa *Total*	776 241,2	84,2
Försäljning av andra fasta tillgångar *Other sales*	65,2	0,0	Kapitalutgifter *Capital expenditure*		
Andra kapitalinkomster *Others*	—	—	Fastighetsanskaffning o. nyanläggning *Investment in real estate*	126 647,9	13,7
Summa *Total*	16 858,4	1,6	Anskaffn. av maskiner m. m. *Investment in machinery etc.*	19 035,4	2,1
Totalsumma *Grand total*	1 027 528,4	100	Förvärv av aktier och andelar *Shares*	67,8	0,0
			Andra kapitalutgifter *Others*	—	—
			Summa *Total*	145 751,1	15,8
			Totalsumma *Grand total*	921 992,3	100

Tab. 2. Landstingens inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda ändamål, år 1955 *Income (except taxes) and expenditure of County Councils by administrative units*

Ändamål *Administrative units*	Belopp, 1 000 kr			%		
	Inkomster *Revenue*	Bruttoutgifter *Gross expenditure*	Nettoutgifter *Net expenditure*	Inkomster	Bruttoutgifter	Nettoutgifter
Hälso- och sjukvård	189 151,6	782 090,3	592 938,7	72,5	84,8	89,7
därav: lasarettsvård	85 456,0	471 591,3	386 135,3	32,7	51,1	58,4
epidemisjukvård	3 379,2	20 370,0	16 990,8	1,3	2,2	2,6
tuberkulossjukvård	11 948,2	47 339,3	35 391,1	4,6	5,1	5,4
vård av kroniskt sjuka	10 278,5	54 544,1	44 265,6	3,9	5,9	6,7
vård av sinnessjuka	8 173,4	20 294,4	12 121,0	3,1	2,2	1,8
undervisning och vård av sinnesslöa	19 458,4	38 070,3	18 611,9	7,5	4,1	2,8
folktandvård	29 541,7	55 075,5	25 533,8	11,3	6,0	3,9
Undervisnings- o. bildningsanstalter	35 886,2	75 860,0	39 973,8	13,7	8,2	6,1
Social verksamhet o. d.	9 264,2	36 440,0	27 175,8	3,6	4,0	4,1
Allmän förvaltning	270,0	16 438,7	16 168,7	0,1	1,8	2,4
Fastighetsförvaltning	764,0	1 260,6	496,6	0,3	0,1	0,1
Finansförvaltning	25 620,6	9 902,7	— 15 717,9	9,8	1,1	— 2,4
Summa	260 956,6	921 992,3	661 035,7	100	100	100

Landstingens totala inkomster och utgifter uppgick år 1955 till 1 027,5 resp. 922,0 milj. kr. Till jämförelse kan nämnas, att de år 1954 utgjorde 1 119,0 resp. 829,4 milj. kr. Inkomsterna har sålunda nedgått med 91,5 milj. kr, eller 8 % i jämförelse med år 1954, medan utgifterna däremot visar ökning med 92,6 milj. kr eller 11 %. Nedgången av inkomsterna beror på minskade skatteintäkter. Orsaken härtill är av uppbördsteknisk natur, beroende dels på fastighetsskattens omläggning dels på eftersläpningar av kommunalskatteutbetalningarna. Genom den kraftiga ökningen av inkomstnivån under år 1952 tillfördes staten kraftigt stigande preliminärskatteinkomster, som i sin helhet icke kom kommunerna till godo förrän under år 1954.

Huru landstingens inkomster (utom skatter) och utgifter år 1955 fördelar sig på skilda ändamål, framgår av tab. 2. Som synes av denna, utgöres landstingens huvudsakliga verksamhet av hälso- och sjukvård. Inkomsterna och utgifterna för denna förvaltningsgren upptar nämligen 72,5 resp. 84,8 % av landstingens samtliga inkomster och utgifter. Inom hälso- och sjukvården är lasarettsvården den mest omfattande verksamhetsgrenen. Landstingens undervisnings- och bildningsverksamhet avser huvudsakligen folkhögskolor och lantmannaskolor samt anstalter för yrkesutbildning o. d.

Tab. 2 innehåller även uppgifter om landstingens nettoutgifter för de olika verksamhetsområdena. Dessa uppgifter har erhållits genom att minska bruttoutgifterna med de i tabellen redovisade inkomsterna.

I tab. 3 lämnas uppgifter om landstingens tillgångar och skulder vid 1955 års slut. Tillgångarna uppgår till 1 886,1 milj. kr, varav 905,2 milj. kr eller 48 % utgöres av fastighetsvärdena. De rörliga tillgångarna består till största delen av medel innestående i bank. Skulderna utgjorde vid samma tidpunkt 185,1 milj. kr. Vid 1954 års slut uppgick tillgångarna till 1 686,1 och skulderna till 186,8 milj. kr, vilket betyder att tillgångarna under år 1955 ökat med 12 % medan skulderna minskat med 1 %.

Beträffande landstingens fonder enligt landstingslagen lämnas uppgifter i sammanställningen på nästa sida.

Tab. 3. Landstingens tillgångar och skulder vid 1955 års slut *Assets and liabilities of County Councils at the end of 1955*

	Belopp. 1 000 kr	%
TILLGÅNGAR *Assets*		
Fasta *Fixed assets*		
Fastigheter och anläggningar *Real estate*	905 236,9	48,0
Inventarier och transportmedel *Inventory and transport equipment*....	87 008,4	4,6
Aktier och andelar *Shares*	2 452,4	0,1
Utlånade medel *Loans* ..	13 365,7	0,7
Summa *Total*	1 008 063,4	53,4
Rörliga *Liquid assets*		
Kassa *Cash in hand*	1 568,6	0,1
Postgiro *Postal cheque accounts*	13 646,8	0,7
Bank *At Banks*	590 562,0	31,3
Obligationer *Bonds*	121 911,6	6,5
Interimsfordringar *Interim claims*	42 794,0	2,3
Andra rörliga tillgångar *Others*	107 541,8	5,7
Summa *Total*	878 024,8	46,6
Samtliga tillgångar *Total assets*	1 886 088,2	100
SKULDER *Liabilities*		
Fasta *Fixed*	104 620,6	56,5
Rörliga *Liquid*.....	80 503,2	43,5
Samtliga skulder *Total Liabilities*	185 123,8	100

	Belopp, 1 000 kr	%
Pensionsfonder	59 564,6	11,1
Kassaförlagsfonder	14 290,3	2,7
Allmänna investeringsfonder	101 248,4	18,8
Särskilda investeringsfonder	74 047,2	13,8
Skatteregleringsfonder	260 944,0	48,5
Särskilda skatteregleringsfonder	25 811,0	4,8
Övriga fonder.....	1 627,2	0,3
Summa	537 532,7	100

Bestämmelserna om fonderna har fr. o. m. 1955 års ingång ändrats i samband med att ny landstingslag då trädde i kraft. Ovanstående uppgifter är därför ej i alla avseenden jämförbara med motsvarande uppgifter för tidigare år.

Som synes av sammanställningen är skatteregleringsfonderna de mest betydande, omfattande nära hälften av den totala fondbehållningen. Den därnäst största gruppen, de allmänna investeringsfonderna, uppnådde knappt 19 % av totalbehållningen. Med skatteregleringsfonderna bör ej förväxlas de s. k. särskilda skatteregleringsfonderna i anledning av fastighetsskattens omläggning jämlikt lag den 9 april 1954 (nr 154).

Det totala fondkapitalet har sedan år 1954 stigit med nära 115 milj. kr, eller omkring 27 %. Av ökningen faller omkring 40 milj. kr på de allmänna investeringsfonderna.

Slutligen må nämnas, att landstingens fasta upplåning under år 1955 uppgick till 5,1 milj. kr, under det att verkställda amorteringar utgjorde 10,5 milj. kr. Den fasta upplåningen visade sålunda ett underskott på 5,4 milj. kr.

L. A.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

KUNGL. BOKTR. STHLM 1957
570600

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 5 MAJ 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

The Economic Research Institute (Konjunkturinstitutet), Stockholm: Calculations of saving in Sweden 215

BJØRNULF BENDIKSEN: De Forente Nasioners befolkningskommisjon: 9. Samling 229

FOLKE LUBLIN Svenska hundraåringar under två århundraden 233, 284

MEDDELANDEN

Statistiska centralbyråns utlåtande över långtidsutredningens betänkande 241
Statistikfråga i riksdagen 245
Nordiska riktlinjer för befolkningsprognoser 245
Europeiska statistikerkonferensen: Sammanträde i Genève om företagsräkningar 246
Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Seminarier 247
Personalnotiser 247

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 248
Centrala bilregistret:
Fordon fördelade efter fordonsslag 248, 250
Traktorer 252
Bilar fördelade efter drivmedel..... 253
Förändringar i beståndet av motorfordon 254
Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter .. 255
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 249, 256
Brott som kommit till polisens kännedom 249, 258
Konkurser och protesterade växlar 260
Vägtrafikolyckor:
Månadsuppgifter..... 263
Års- och kvartalsuppgifter.....257, 266
Beställningstrafiken med lastbil.... 268, 280
Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1955 271
Andrakammarvalet 1956 278
Det svenska väg- och gatunätet den 1 januari 1957 281

THE ISSUE IN BRIEF 284

LITTERATUR

Bokanmälningar:
Narain, R. D., Methods of collecting current agricultural statistics (T. Söderlind) 286
Sveri, K., Tyvskriminaliteten i Sverige og Norge 1935—1954 (S. Rengby) .. 288
The building labour market in Sweden 289
Hearings before the Subcommittee on Economic Statistics of the Joint Committee on the Economic Report (S. Kruse) 289

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 No. 5 MAY 1957

CONTENTS

ARTICLES

The Economic Research Institute, Stockholm:
Calculations of saving in Sweden 215

B. BENDIKSEN:
De Forente Nasjoners befolkningskommisjon: 9. Samling..... 229

F. LUBLIN:
Centenarians during two centuries 233, 284

NOTES

Central Bureau of Statistics on the report of a Committee for long-term economic planning 241
A debate on statistics in the Riksdag .. 245
Population projections in Northern statistics: a program 245
Conference of European Statisticians: General economic censuses 246
International Statistical Institute (ISI): 30th session, August 1957. Seminars 247
Personal notes 247

TABLES

Commentary 248
Registered motor vehicles 248, 250
Local savings banks statistics, quarterly 255
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 249, 256
Offences known to the police 257, 258
Bankruptcies and protested bills 260
Road accidents:
Monthly data 263
Annual and quarterly data 257, 266
For-hire lorry transport 268, 280
Farmers' assessed income and expenditure in cash and net income in 1955 271
Elections to the Second Chamber of the Riksdag in 1956 278
The Swedish network of roads and streets 281

THE ISSUE IN BRIEF 284

LITERATURE

Book reviews 286

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	.	*Category not applicable*
Preliminär uppgift	*	*Provisional or estimated figure*

CALCULATIONS OF SAVING IN SWEDEN

Memorandum by the Economic Research Institute[1] (Konjunkturinstitutet), Stockholm

The official calculations of saving in Sweden (in so far as usable figures can at all be considered to exist) are made by the Economic Research Institute. The calculations of saving are derived from the compilation of the national accounts in Sweden. As saving at present is a focal point in general economic discussions in Sweden, an expansion of primary statistics is taking place in many fields in order to obtain more reliable calculations of savings. In addition to the official calculations connected with the national accounts, certain other calculations of saving will also be described in this memorandum. They have been made by Dr. Lindberger in his Ph. D. thesis on investment and saving, his work being to some extent carried out at the Economic Research Institute.

A. Introduction

1. Problems of Definition

The definition of total gross saving in Sweden is related to the system of national accounts. As in other countries, gross saving is by definition equal to gross investment (inclusive of changes in stocks) plus the surplus or minus the deficit of the current balance of payments. The definition of saving will therefore be dependent on the choice of the definition of investment. This choice of definition raises questions primarily of the extent of investment and the valuation of investment. The latter problem also includes the treatment of gains and losses on existing real capital and stocks (and of course also on financial capital).

The definition of investment, and thus of saving, depends on the purpose for which a certain calculation of saving is to be used. Considerable variations in the concept of saving are to be found in theoretical literature. Of course, the national accounts ought to enable calculations according to as many definitions of saving as possible. The demand for variations in the information can, however, only be met up to a certain point.

The calculations of saving in the Swedish national accounts are largely based on the same definitions that are common in international usage. As the national accounts have up to now been primarily intended to describe the real economic transactions in the community, i. e. transactions of goods and services, and certain types of income redistribution, it may be said that saving is equal to the increase in real and financial capital in different sectors (and in the community as a whole) valued according to certain conventions. This is a type of *"statement of results"* that may be used for analysis of real capital formation, and for instance in the analysis of long-term economic development. For this type of analysis it is important to

[1] Delivered in June 1956 to the U N Economic Commission for Europe.

obtain calculations of both gross saving and net saving.

The national accounts and calculations of saving are however also often used for the analysis of *short-term economic fluctuations*. In carrying out an analysis of that kind, the significance of the relation between saving and investment in the various sectors is obvious. It should however be pointed out that in the analysis of short-term economic fluctuations it may be necessary to express the concept of saving in a way which is different from that used in traditional national accounts. Thus it is for instance desirable to follow the economic activity of the institutional economic unit, i. e. the decision unit. The traditional division of economic subjects, and of their different activities, into different sectors is thus not always the most suitable one. This is above all the case in the treatment of unincorporated enterprises. Where the analysis of short-term economic fluctuations is concerned, it is an object of importance to have all the activities, both productive and consumptive, carried on by these economic subjects accounted for in their own sector and separate from corporate business and from other households. Only when this has been achieved, it is possible to make a fruitful analysis of saving and investment for these subjects. When analysing short-term economic fluctuations it is to a rather great extent important to study that part of saving in an economic unit which does not correspond to investments within the sector. This implies that it is of interest to use for different economic subjects as a concept of saving the difference between total income and total expenditure, expenditure referring to both consumption, investment and current transfers. In Sweden this saving concept is called financial saving which can be positive or negative.

Financial saving can also be obtained by making compilations of changes in the financial assets and liabilities of a sector. This gives a clear connection with the analysis of the credit market. For the latter, the different forms of financial saving (in cash, bonds, shares, bank deposits etc.) are decisive.

The treatment of transfers is also of significance for the concept of saving. For the type of analysis that the traditional national accounts seem primarily intended to serve, it appears that the treatment of all transfers as current transfers is suitable, even if this is not international usage. In an analysis of short-term economic fluctuations, it may be suitable from certain points of view to treat some transfers as capital transfers and not let them affect the distribution of saving between different sectors. It is primarily in connection with governmental activities that such capital transfers occur.

2. *Methods of Calculation*

There are principally two methods of calculating the saving of a certain sector. Saving can either be calculated as the balance between certain items of income and expenditure or as the difference between changes in the value of assets and liabilities. The assets may consist of both financial capital and real capital, the liabilities only of financial capital. When calculating financial saving according to the latter method, the changes in real capital do not enter into the calculations.

Both these types of calculations have been used in Sweden. They have also

played an essential part in the plans for the improvement of the statistics, some of which have already been put into practice while others are still being worked out.

B. The Official Swedish National Accounts

1. Presentation

The Swedish national accounts, which are calculated once a year, are set out in an Appendix, p. 226. The accounts have four different sectors which may be considered as generally accepted, viz., private and public enterprises, central government, local authorities, and households.

These sectors have been given three accounts: production account, income re-distribution account and consumption account. No itemized capital accounts have, however, been included in the national accounts. Saving (which is the residual of the consumption account from a bookkeeping point of view), the sale of real capital (gross investment), depreciation, and the costs of repairs and maintenance, are entered in a common capital account for all the sectors (savings and investment account). This account contains the regular information on saving available in Sweden. To a great extent, the figures in this account are extremely uncertain. This is marked by uncertainty factors (x, y and z) which will be explained in more detail later on.

2. The Deviations from Traditional Definitions

As has been mentioned above, the Swedish national accounts largely follow traditional definitions. Some deviations from international usage are, however, set out in the following:

(i) *Insurance and Banking Activity.* The treatment of the activities of insurance companies and banks is a problem often internationally debated. Swedish usage differs from the methods used in other countries. In the Swedish national accounts, the activities of banks and insurance companies are dealt with in the same way as the activities of public administrative institutions; the reason for this is that the services derived from banking and insurance can not be separated and given a market price. The method used implies that the consumption of insurance and banking services is registered in the enterprise sector in the Swedish national accounts (cf. public consumption) and is to be found in the consumption account of that sector (See Appendix, sector I, item 26). This method also means that *insurance saving* is accounted for in the enterprise sector, where it is registered as a special part of the saving of enterprises. This saving of enterprises corresponds to the increase of funds on the part of the insured.

(ii) *Public saving.* By definition, the calculation of *public saving* depends on the treatment of investments in the public sectors. In Sweden all investments in construction and machinery in the public sector are considered as investment; this accordingly also includes investments in military construction, etc. This means that public gross saving also has gross investments in their broadest sense as a counter-item. If net saving were to be calculated, some allowances should be made for depreciation. As such allowances for depreciation cannot be calculated for statistical reasons, *net saving*

in the public sector is put equal to financial saving. This procedure can also be described as public investments being immediately written off.

(iii) *Depreciation.* There have been no calculations of depreciation in Sweden in recent years. This implies that, as far as capital formation is concerned, the national accounts are founded on a gross basis. As it has been necessary for purposes of international comparisons to present certain depreciation figures, depreciation has been counted as equal to a constant proportion of the gross national product. This item, which is based to a certain extent on a comparison with figures from countries having a similar economic structure, has been included in the national accounts in order to make the system complete. It must therefore be emphasized that the calculations of saving made in Sweden are strictly only calculations of saving on a *gross* basis.

(iv) *Certain Capital Transfers.* Certain transactions that are considered as *capital transfers* in other countries, are regarded as current transfers in Sweden. This holds true for all types of unilateral transactions of assets and of subsidies for capital formation. The way these transactions are treated, affects the distribution of saving in different sectors.

One exception is the classification of capital transfers made from the Government to government enterprises which are included in the enterprises sector. As the investments which are financed by these capital transfers are intended to give an economic yield in a market sense, these transactions have been treated in the official national accounts in the same way as loans. When calculations of financial saving have been made for the purpose of analysing short-term economic fluctuations, the sectoral distribution of financial saving has however been carried out after these transfers have been taken into account. The reason for this procedure is that the aim in view is to gauge by means of financial saving the demand for funds and contribution of funds to the credit market from the different sectors; the above mentioned capital transfers are taking place outside the credit market. In this connection, attention should finally be paid to the fact that the housing policy has given rise to different types of Government transactions of a capital nature for the construction of dwellings; the treatment of these transactions is especially problematical when attempting to establish the financial saving of different sectors.

3. *Methods of Calculations*

Different methods of calculation have been used in the Swedish national accounts. We shall first indicate in general terms the method used in the calculation of saving in the Swedish national accounts and then in a subsequent section (Section C) deal with the statistics that have been introduced in order to facilitate the estimations of saving.

(i) *Public Saving.* The calculation of gross saving for the two public sectors, the Central Government and the Local Authorities, is comparatively reliable. The financial saving of the Central Government on the whole agrees with the surplus of the ordinary current budget. The gross saving of the Central Government is obtained by adding those gross investments which are accounted for on the current budget. Government saving is thus calculated as the diffe-

rence between revenue and certain expenditure. On the expenditure side, it is sometimes difficult to know what is to be classified as consumption and what as investment. However, this is not a very important source of error. Expenditure incurred in financing the investments of the Government enterprises and for governmental loans is not included in the current budget.

The governmental budget accounting which forms the basis of the above calculation, is issued once a year, but there are also some statistics showing the monthly changes accounted for. In general the budget statistics account for the transactions on a "payment basis". This leads to difficulties in the compilation of statistics which are otherwise founded on a "payable basis". The fact that the annual budget accounting refers to a budget year beginning on July 1st and ending on June 30th, while the national accounts refer to the calendar year, gives rise to another difficulty when using governmental budget accounting for calculations of saving. For larger items, the transformation from budget year to calendar year is made by means of the above-mentioned monthly data. On the other hand, other items are transformed by a simple halving of the budget year values (with due regard to increases in wages and prices during the fiscal year), which implies certain risks for the reliability of the result.

The saving of the *local authorities* is calculated in principle in the same way as that of the Central Government. The statistics of the local authorities are based on the calendar year. In these statistics, there is some difficulty in distinguishing their business activities. The issue of the complete statistics of the local authorities is characterized by a certain time lag, but this tendency is to some extent counteracted by more rapid preliminary statistics and a special estimation of some of the more important items. There is in addition every autumn a sample survey of income and expenditure of the local authorities for the current year and for the coming year (statistics of plans).

(ii) *Private Saving.* The figures for the total gross saving in the country, and for public gross saving, can thus be regarded as fairly reliable. As the same holds for the surplus or deficit on the current balance of payments (apart from the timing of the transactions) *the total gross saving and the financial saving of the private sector* is also fairly reliably calculated. Attention should nevertheless be drawn to the fact that gross saving by definition, and thus by size, depends on the definitions and the certainty in the calculations of investments and changes in stocks. These calculations, especially regarding changes in stocks, are of course subject to rather wide margins of error which accordingly are inherent also in the figures for gross saving.

The distribution of the total private saving between enterprises and households, is, on the other hand, very difficult to accomplish in Sweden. Even if certain calculations are given in the national accounts, it can be said that the problem of estimating the absolute level of these two saving items still remains unsolved. However, it would seem that some idea of the year by year change in corporate and personal saving can be obtained. It may be of some interest to consider the various steps of the calculations of the saving of enterprises and households presented in the national accounts. In doing so, the significance

of the uncertainty factors, x. y and z, will also be made clear.

If we look at the enterprise sector, the first uncertainty occurs in the depreciation calculations (item 4 in Sector I, in Appendix). The estimation in question is of a purely formal nature and is therefore provided with an uncertainty factor "y", which runs through the system. The balance of the production account is in the first place affected by this uncertainty item. A second element of uncertainty is introduced by the estimation of the net incomes from unincorporated business (item 14) which are transferred to the households sector. Where farmers are concerned, it is based on the official estimates which are made in connection with the fixing of prices for agricultural products. In respect of other entrepreneurs it is based on the tax return statistics. These are net incomes. A transfer of them is made to the households sector. The depreciations made in these enterprises therefore "remain" in the enterprises sector. The depreciations behind the incomes for which tax returns have been made naturally do not agree with the previously mentioned depreciation item (item 4).

A calculation is then made of a special item, the saving of the other enterprises in the enterprises sector, i. e. companies, public trading enterprises, banks and insurance companies. Insurance saving (27 a) is calculated directly from the insurance statistics and there is no need to deal with it more closely in this connection. Calculations of the remaining saving by enterprises (27 b) are based on statistics of income payments and profits of enterprises, which are to a great extent planned with consideration to the statistical requirements of the national accounts. These statistics will be described in greater detail in the next section, it only being necessary to mention here that these calculations are also made on a net basis. Nor can the depreciations behind these calculations be considered *a priori* to be in agreement with the calculations mentioned in respect of total depreciation. The savings item for enterprises has also been provided with an uncertainty factor "x", which is transferred "backwards" to the income re-distribution account in which the two uncertainty factors, x and y, thus meet.

When income and expenditure statistics are compiled in this way for different sectors, a residual item appears. This residual is a phenomenon which is known in most countries. Income statistics show a total value which is lower than expenditure and production statistics. The greater part of this residual (item 15) is transferred to the households sector where it correspondingly raises the savings of the households. The development year by year of this item, however, is calculated on the development of the remaining income items of the households sector. It is this "regular" part of the residual that is provided with the uncertainty factor, "z", which is the sum of the uncertainty factors, x and y. The remainder of the residual, the irregular part, is put in item (27 c).

Households saving, thus, becomes a residual (Appendix, sector IV, item 19).

(iii) *Summary.* This description should have made it quite clear that it has not as yet been possible to distribute saving between households and enterprises in the Swedish national accounts in a way that has attained any considerable degree of reliability. This also explains the addition of uncertainty factors that may amount to very ap-

preciable amounts, sometimes varying year from year. Statistical work is now in progress in Sweden which aims at providing a considerably improved primary statistics for the calculation of savings. These primary statistics will be dealt with in the next section. They may form the part of Swedish experience in this field, that can be of some interest to other countries.

C. Primary Statistics

1. Statistics of Income, Expenditure and Profits (the income-expenditure approach).

As the depreciation allowances are rather liberally regulated in the Swedish tax laws, it has not been possible, if reasonable reliability is to be obtained, to use the assessment statistics to estimate the development of the incomes (and saving) of enterprises. When the work of national accounting had got properly started, it was found necessary to set up statistics that could be used to calculate the different income items in the national accounts. On the suggestion of the Economic Research Institute, statistics of income, expenditure and profits of enterprises were set up at the Central Bureau of Statistics from 1950 (cf Statistisk tidskrift No. 2, 1952).

The aim of these statistics has, *inter alia*, been to give items dealing with income payments such as wages and salaries, interest and dividends etc. Their object has also been to make possible the calculation of corporate profits according to the definition used in the national accounts. For the latter purpose, data have been collected on changes in stocks valued at the prices for the current year and these values have been inserted instead of those accounted for in the business accounts. Questions have also been asked on depreciations entered in the books on repairs and maintenance, and on capital expenditure that is written off directly as a cost. A voluntary question on normal depreciation according to the national accounting rules has not been entirely successful, i. a. because of the frequency of non-response.

These income statistics are used for the calculation of an item corresponding to the net saving of the enterprises sector. The profits of the enterprises for which returns have been made, are taken as a basis, and are corrected by, i. a. the addition of allocations to the enterprises' own pension schemes and investment funds, and other funds of their own. Changes in the "hidden reserves" of stocks are added. In order to give some idea of the procedure, a schedule is given below of the calculation of the saving of the enterprises; it is founded on the profit (or loss) originally accounted for in the books of the enterprise:

+ Depreciation of intangible assets
+ Losses from sale of tangible fixed assets
+ Allocation to reserves for bad debts
+ Tax liabilities (including investment duty)[1]
+ Contribution to concern (costs)
+ Different sorts of fees
+ Allocations to the enterprise's own pension scheme, and similar funds

[1] This item corresponds to the tax which, according to the enterprises' own estimation, will be payable on the current year's activities. In the further calculation of the enterprise saving, the taxes actually paid by the enterprises during the same period are deducted. These latter data are obtained from the assessment statistics.

+ Allocations to investment funds

+ Allocations to other enterprise funds

+ Decrease in the book value of stocks

+ Increase in the volume of stocks valued at current prices

— Gains on sale of tangible fixed assets

— Bad debts payed

— Contributions from concern (receipts)

— Returned fees

— Increase in the book value of stocks

— Decrease in the volume of stocks valued at current prices

— Dividends on the profit of the previous accounting year

A considerable inaccuracy originates from the lack of agreement, mentioned before, between the different concepts of depreciation. The depreciation figures behind the calculations of net saving do not agree with the depreciation calculated in the national accounts for the enterprise sector. The latter is calculated in accordance with other definitions and it also covers small enterprises. The difficulty of obtaining agreement between depreciation calculations for the community as a whole and income calculations for enterprises is a great problem in calculating saving, and it would seem that this point also has proved troublesome in other countries.

As has been mentioned before, the items obtained from the statistics of income payments and profits which are used in the calculation of the saving of enterprises only refer to a sample of enterprises. They must therefore be correspondingly enlarged in order to give the total values which are required. This has been done with the aid of the assessment statistics. The total figure is calculated with the aid of the quotient between, on the one hand, the total assessed incomes of Swedish incorporated companies and of economic associations (with deduction for those enterprises for which saving is directly calculated)[1] and, on the other, a corresponding figure for the enterprises covered by the statistics of income payments and profits. This procedure is based on the assumption that there is a co-variation between assessed income and saving. This assumption has been tested for one year (1954) and gave a correlation coefficient of $+ 0.79 \pm 0.13$. The co-variation is however of very varying strength in different branches. The method of sampling and the procedure of applying inflated figures therefore entail considerable uncertainty. The over-representation of the larger enterprises should be specially stressed.

2. *The Saving of Households* (the asset-liability approach)

In the previous section we have described the calculation of the saving of the enterprises and all the difficulties associated with this calculation. Up to now, the saving of households has been calculated by deducting the saving of enterprises from total private saving. By calculating the saving of households directly by interview inquiries you may get round these difficulties. An advantage of such a method is that it gives an estimation of the saving of employees which is separate from that of entrepreneurs of unincorporated businesses. This

[1] These enterprises are certain government enterprises and certain credit institutions. The saving of these enterprises is calculated directly from their published yearly statements.

is a sector division which is in line with the aims that were previously mentioned for the analysis of short-term economic fluctuations.

(i) *The Cost of Living Surveys of the Social Board, 1947, 1948 and 1952.* In the cost of living surveys of the Social Board for 1947, 1948 and 1952, questions were also included concerning the saving of households. These surveys primarily referred to the income and expenditure of the households, thus giving — at least in principle — saving as a residual. Certain direct questions were however asked about changes in financial assets. The 1947 survey was relatively limited (198 households).

The 1948 survey has been used for a special analysis of saving. Sufficient data on saving were obtained only from 619 households, i.e. from 62 % of the households chosen. The frequency of non-response was greatest among enterpreneurial households and among high-salaried employees. The definition of saving used in this survey was not appropriate for national accounting purposes partly in respect of insurance saving, and partly because changes in instalment debts were not included in estimating the savings items but were regarded as consumption expenditure.

(ii) *1956 Survey of Consumer Finances.* At the present time a savings survey is being made by the Economic Research Institute, the Central Bureau of Statistics and some banking and insurance associations in an attempt to obtain information on the saving of households by asking questions about changes in capital assets and liabilities. Changes in financial saving are primarily in view.

The survey may partly be regarded as a pilot survey in order to map out the practical and methodological difficulties that can be expected in this type of survey. The survey is intended to comprise almost 1.000 dwelling units, with all their occupants. As far as can be estimated at present, non-response will be about 10 %. The income unit has been chosen as the survey unit (interview unit). Each unmarried person born 1940 or earlier constitutes an independent income unit. Married couples are combined into common units, and children born in 1941 or later are included in the income unit of their parents.

The information collected is fairly detailed and makes it possible in the final analysis to use different concepts of saving and income. As the survey has not yet been completed, nothing can at present be said about the results. It is however to the advantage of the interview method that it makes possible the estimation of random errors. The errors of measurement can only be evaluated on certain points by means of other kinds of statistics.

3. Dr. Lindberger's Investigation into the Composition of Saving 1946—1951 (the asset-liability approach).

An attempt has been made by Dr. Lindberger to shed light on the distribution of saving between personal saving, other private saving and public saving.[1] These calculations differ from those of the Economic Research Institute partly in their definition and partly in their methods of calculation. The most important difference in the latter is that Lindberger has tried to calculate the saving of private enterprises by estimating changes in real capital and financial capital.

[1] See *L. Lindberger:* Investeringsverksamhet och sparande, Sthlm 1956 (SOU 1956: 10).

(i) *Definitions.* The sectoral division in Lindberger's investigation differs from that used in the national accounts, in that he has sought to apply a special institutional point of view. He has done so because the investigation has aimed at analysing, in the first place, the investment activities of the private enterprises; he has assumed that the extent of private investment is to a high degree determined by the saving that is performed in this sector. A consequence of his approach has been that public trading enterprises have been included in the public sector. In addition, the saving occurring in unincorporated enterprises has been put under the saving of private enterprises. It has not been possible, however, to follow the institutional division completely: that part of the saving of the individual employers etc. invested in dwellings or in pension funds or life insurance, has been included in the saving of households.

(ii) *Methods of Calculation.* The method used in Lindberger's calculation has been the same as in the national accounts inasmuch as public saving and (private) enterprise saving have been calculated separately, household saving being obtained as a residual. Enterprise saving has here been estimated as the sum of the investments of the enterprises and the changes in the asset-liability balance of the enterprises in relation to other sectors.

In respect of *joint-stock companies,* information on cash, and bank deposits, as well as on security holdings, has been obtained directly from their balance-sheets. Data on bank debts have been obtained from the examination of the distribution of bank loans among different categories of borrowers. The same is the case for borrowing by the enterprises from the insurance companies. It has only been possible to make a very rough approximation of the amounts allocated to the enterprises by the subscription of new shares. For the more important *economic associations,* e. g. consumers co-operatives and agricultural co-operatives, data have been obtained from their published balance summaries.

For the *unincorporated enterprises,* the development of the asset-liability balance of the entrepreneurs etc. has been calculated with the aid of a comparison between the data on property to be found in the 1945 and 1950 Censuses of Population.

An approximation having been made in the way mentioned above, of the financial saving of enterprises, the value of their total saving has been obtained by combining the financial saving items with the calculations made by the Economic Research Institute on the investments of the enterprises. However, the gross saving of the financial enterprises (commercial banks, savings banks and insurance companies) has been estimated directly on the basis of their accounting.

In the calculation of *public saving,* the method has been first to establish the excess of total public expenditure over income (= the demand of the public sector for funds from other sectors); public saving has then been obtained as the difference between public investment and this excess of public expenditure.

As to the results of the calculations it may be mentioned that for the latter half of the 1940's Lindberger's figures gave considerably higher values for personal saving than did the calculations presented in the national accounts.

D. Problems and Plans

It should be apparent from the description given above that the estimates made of saving in Sweden suffer from many deficiencies. These deficiencies are associated in the first place with the lack of depreciation calculations for a reliable estimation of net saving, and secondly with the difficulty of separating personal saving from enterprise saving. Apart from the theoretical difficulties connected with this calculation from the conceptual point of view, the main problem is to obtain for different types of enterprises income estimates which use definitions consistent with those of the national accounts in estimating depreciation and changes in stocks.

However, it should also have become apparent from the above description that at present great emphasis is put in Sweden on the calculation of saving. Saving occupies a prominent position in all economic discussions and the greater attention devoted in recent years to problems of the credit market has increased the need for data on financial saving and its investment in different types of financial assets. The development that can be hoped for from the national accountant's point of view, is as follows:

It would be desirable to expand the statistics on income payments and profits of the enterprises to cover the whole economy (excl. of agriculture). It would also be desirable if the household saving survey now being conducted could be made annually (presuming that its result comes up to expectations). In addition a calculation of financial saving from the financial capital side is needed for incorporated and unincorporated businesses separately. The Economic Research Institute is at present making an investigation into the effects of the credit squeeze in 1955. In the inquiries made among enterprises in different economic branches, data have also been requested on the change in the financial assets and liabilities of the enterprises. In this connection, this inquiry may be regarded as an attempt to throw light on enterprise financial saving by means of the asset-liability approach.

It should also be pointed out that work is now going on at the Economic Research Institute with the object of compiling a financial matrix for various sectors of importance in the community. The longterm aim is to expand the national accounts by means of financial capital transactions, thus bridging the gap existing in both theory and practice between the analysis of real economic developments and the analysis of the credit market. Financial saving may be said to form the boundary-line between these two spheres.

APPENDIX

NATIONAL ACCOUNTS FOR SWEDEN 1954

Current prices. Millions of kronor[1]

For definitions, cf Meddelanden från Konjunkturinstitutet Serie B: 13

Note For each item the identification number of the corresponding item (items) in other parts of the National Accounts is given.

I PRIVATE AND PUBLIC ENTERPRISES

PRODUCTION

Debit		*Credit*	
1. Wages and salaries (assessed) IV: 4	20 150	Sales of goods and services for current use to:	
2. Imports, c. i. f. V: 4	9 192	6. Households IV: 1, IV: 17	25 014
3. Costs for repair and maintenance VI: 9, VI: 10	3 118	7. Central government II: 2	2 121
4. Depreciation VI: 8	2 270 ± y	8. Local authorities III: 2—III: 8	2 107
5. Balance I: 23	15 424 ∓ y	9. Exports f. o. b. of goods V: 1	8 196
		10. Exports of net services V: 2	830
		11. Value of investment production VI: 1	10 908
		12. Changes in inventories and others[2] VI: 2	— 140
		13. Income from internal consumption I: 26	1 118
Total	50 154	Total	50 154

INCOME REDISTRIBUTION

14. Income of private entrepreneurs (assessed) IV: 12	5 240	23. Balance from the production account I: 5	15 424 ∓ y
15. Regular residual[3] IV: 13	2 443 ∓ z	24. Subsidies II: 10, III: 11	500
16. Interest and dividends (net)[4]	395	25. Insurance premiums IV: 8	1 519
17. Transferred surplus of public enterprises II: 13, III: 14	503	Total	17 443 ∓ y
18. Direct corporate taxes II: 14, III: 15	1 445		
19. Indirect taxes II: 15, III: 16	3 465		
20. Fees II: 16	85		
21. Insurance claims IV: 16	721		
22. Disposable I: 28	3 146 ± x		
Total	17 443 ∓ y		

CONSUMPTION

26. Consumption I: 13	1 118	28. Disposable I: 22	3 146 ± x
a) intermediate	777		
b) final	341		
27. Savings VI: 4	2 028 ± x		
a) insurance savings	777		
b) other	1 251 ± x		
c) irregular part of residual			
Total	3 146 ± x		

[1] The presentation in millions of kronor must not be considered as an indication of the reliability of the separate items. This applies in particular to the residuals.

[2] Including correction for variations in timber cutting.

[3] z = x + y

[4] I: 16 + II: 7 + III: 3 + III: 9 = II: 12 + III: 13 + IV: 14

II CENTRAL GOVERNMENT

Production

Debit		*Credit*	
1. Wages and salaries IV: 4	1 692	5. Income from internal consumption II: 17	3 813
2. Purchases of goods and other services I: 7	2 121	6. Income from internal investment VI: 1	1 533
3. Costs for repair and maintenance VI: 11	369	Total	5 346
4. Depreciation VI: 8	1 164		
Total	5 346		

Income redistribution

7. Interest[1]	346	12. Interest and dividends[1]	229
Other direct transfers:		13. Transferred surplus of public enterprises I: 17	337
8. to households IV: 15	2 190	14. Direct taxes I: 18, IV: 6	4 014
9. to local authorities III: 18	1 051	15. Indirect taxes I: 19, IV: 7	3 250
10. Subsidies I: 24	477	16. Fees I: 20, IV: 9	178
11. Disposable II: 19	3 944	Total	8 008
Total	8 008		

Consumption

17. Consumption II: 5 a) intermediate b) final	3 813	19. Disposable	3 944
18. Savings VI: 5	131		
Total	3 944		

III LOCAL AUTHORITIES

Production

1. Wages and salaries IV: 4	2 297	6. Income from internal consumption III: 19	4 469
2. Purchases of goods and services I: 8	2 435	7. Income from internal investment VI: 1	1 392
3. Imputed interest on rented real estate[1]	65	8. Sales of goods and services I: 8	328
4. Costs for repair and maintenance VI: 11	305	Total	6 189
5. Depreciation VI: 8	1 087		
Total	6 189		

Income redistribution

9. Interest[1]	146	13. Interest and dividends[1]	250
10. Other direct transfers IV: 15	438	14. Transferred surplus of public enterprises I: 17	166
11. Subsidies I: 24	23	15. Direct taxes I: 18, IV: 6	3 727
12. Disposable III: 21	5 392	16. Indirect taxes I: 19, IV: 7	339
Total	5 999	17. Fees IV: 9	466
		18. Transfers from central government II: 9	1 051
		Total	5 999

Consumption

19. Consumption III: 6 a) intermediate b) final	4 469	21. Disposable	5 392
20. Savings VI: 6	923		
Total	5 392		

[1] Cf. note 4 for Private and Public Enterprises.

IV HOUSEHOLDS

PRODUCTION

Debit		*Credit*	
1. Purchases of goods and other services I: 6, IV: 4	918	4. Wages and salaries I: 1, II: 1, III: 1, IV: 1	24 414
2. Costs for repair and maintenance and depreciation VI: 8, VI: 9	540	5. Income from internal consumption IV: 18	1 719
3. Balance IV: 11	24 675	Total	26 133
Total	26 133		

INCOME REDISTRIBUTION

6. Direct taxes II: 14, III: 15	6 296	11. Balance from the production account IV: 3	24 675
7. Indirect taxes II: 15, III: 16	124	12. Income of private entrepreneurs I: 14	5 240
8. Insurance premiums I: 25	1 519	13. Residual from the enterprise income redistribution account[1] I: 15	2 443 ∓ z
9. Fees II: 16, III: 17	559	14. Interest and dividends net[2]	473
10. Disposable IV: 20	27 682 ∓ z	15. Other direct transfers II: 8, III: 10	2 628
Total	36 180 ∓ z	16. Insurance claims I: 21	721
		Total	36 180 ∓ z

CONSUMPTION

Consumption:		20. Disposable IV: 10	27 682 ∓ z
17. Purchases from enterprises I: 6	24 371		
18. Of own production IV: 5	1 719		
19. Savings VI: 7	1 592 ∓ z		
Total	27 682 ∓ z		

CURRENT BALANCE OF PAYMENTS

1. Exports f. o. b. of goods I: 9	8 196	4. Imports c. i. f. I: 2	9 192
2. Exports of net services I: 10	830		
3. Net borrowing from abroad VI: 12	166		
Total	9 192		

SAVINGS AND INVESTMENT

1. Gross investment I: 11, II: 6, III: 7	13 833	4. Savings by enterprises incl. the irregular part of the residual I: 27	2 028 ± x
a) private	7 963	5. Savings by central government II: 18	131
b) public enterprises	2 945	6. Savings by local authorities III: 20	923
c) other public	2 925	7. Savings by households IV: 19	1 592 ∓ z
2. Changes in inventories and others I: 12	— 140	8. Depreciation I: 4, II: 4, III: 5, IV: 2	4 702 ± y
Total	13 693	Costs for repair and maintenance:	
		9. Private I: 3, IV: 2	2 779
		10. Public enterprises I: 3	698
		11. Other public II: 3, III: 4	674
		12. Net borrowing from abroad V: 3	166
		Total	13 693

[1] $z = x + y$.

[2] Cf. note 4 for Private and Public Enterprises.

DE FORENTE NASJONERS BEFOLKNINGSKOMMISJON:

9. SAMLING

Av byråchefen BJØRNULF BENDIKSEN

Den norska representanten i Förenta Nationernas befolkningskommission har för Statistisk tidskrift utarbetat följande redogörelse för det senaste mötet.

De Forente Nasjoners befolkningskommisjon holdt sin 9. samling i dagene 25. februar—8. mars 1957 under ledelse av J. T. Marshall (Canada), som ble gjenvalgt til formann. I praksis består arbeidet til Befolkningskommisjonen dels i å motta rapport om, og å vurdere det arbeid som Sekretariatets befolkningsavdeling har utført siden foregående samling, dels i å trekke opp planene for avdelingens videre arbeid.

Under samlingen var samarbeidet mellom de forskjellige land stort sett meget godt, ihvertfall så lenge diskusjonen ikke dreidde seg om problemer som kunne ha en viss politisk betydning. I forbindelse med spørsmål som kom inn på barnebegrensning, synes det f. eks. som om de to grupper som tidligere har vært sterkest imot dette, de katolske og de kommunistiske land, nå er villige til å innrømme at overbefolkning kan være et alvorlig problem for mange land i verden i dag, og at barnebegrensning kan være et av de midler som kan løse vanskelighetene. De var imidlertid ikke på noen måte villige til å gå med på at Kommisjonen i sin rapport skulle uttrykke noe som kunne tolkes som en anbefaling av barnebegrensning, men presiserte sterkt at hvert land selv måtte ta dette opp til overveielse.

Den 9. samling arbeidet særlig med forberedelsene til den »Verdensfolketelling» som skal holdes omkring 1960. I tillegg til dette var en rapport som Sekretariatet hadde utarbeidd om befolkningssituasjonen i verden av særlig stor interesse. Tidligere har det vært en tendens til at Befolkningskommisjonen har anbefalt så vidt mange forskjellige tiltak at Sekretariatet i for stor utstrekning har måttet spre sine krefter. Kommisjonen forsøkte denne gang å begrense seg når det gjaldt nye oppdrag som den ba Sekretariatet utføre i den kommende 2-årsperioden. En la hovedvekten på å få gjennomført eller fullført ting som var tilrådd i tidligere møter. På grunn av ulike lokale interesser var det imidlertid ikke alltid like lett å få medlemmene i enkelte områder til å avstå fra å foreslå satt i gang spesielle tiltak innen sitt område.

Som nevnt ble en vesentlig del av kommisjonens arbeid viet de kommende folketellinger omkring 1960. Det ser ut til at det da vil bli holdt tellinger over større områder av verden enn noen gang tidligere. Blant annet meddelte representanten fra Sovjet-Samveldet at det var bestemt at Samveldet skulle holde telling i januar 1959. Han kunne imidlertid ikke gi nærmere detaljer om denne tellingen.

Tellingen i 1960 forberedes for tiden på mange fronter. Innen rammen av de utkast til tellingen som er utarbeidd av

Sekretariatet i F.N., arbeider fire regionale grupper for tiden med tilrådinger for sine områder. De europeiske land samarbeider i en gruppe, de arabiske i én, de amerikanske i én, mens en gruppe er sammensatt av representanter fra de asiatiske land. På den 9. konferanse av arbeidsstatistikere i Geneve i april—mai i år vil det bli lagt fram utkast til en vesentlig utvidd standard for stillingsgrupperinger, og også statusgrupperingen er foreslått utvidd. Videre arbeider Sekretariatet i F.N. med en revidert utgave av den internasjonale næringsgruppering. Kommisjonen ba Sekretariatet om å samle de forskjellige anbefalinger i ett dokument som så skulle forelegges Statistical Commission i 1958.

Kommisjonen gikk gjennom det utkast til tabeller som Sekretariatet hadde foreslått utarbeidd ved 1960-tellingene, men for ikke å binde det arbeid som for tiden foregår, ville Kommisjonen ikke gjøre noen endelige vedtak, men nøydde seg med å diskutere de forskjellige problemer. Av særlig interesse for de nordiske land var det at flere av de delegerte sa seg enige i det standpunkt vi har inntatt, at skille mellom betalt og ikke betalt familiearbeidskraft er forvirrende. Kommisjonen sa seg videre helt enig i at det ofte vil være meningsløst å bruke et folketall på 2 000 innbyggere i en tettbebyggelse som et absolutt skille mellom bydistrikt og landdistrikt. Det ble henstilt til Sekretariatet å ta dette opp til ny overveielse. Det kan også nevnes at Kommisjonen viste stor interesse for det samarbeid mellom folketelling og folkeregistre som finner sted i de skandinaviske land. I de fleste land er det som bekjent fremdeles et problem både å få tellingene og å få den løpende befolkningsstatistikk tilnærmelsesvis fullstendige.

At store deler av verden fremdeles savner en tilnærmelsesvis fullstendig befolkningsstatistikk kom tydelig fram i den oversikt over befolkningssituasjonen i verden i dag som Sekretariatet hadde utarbeidd. I denne oversikten hadde ikke Sekretariatet nøydd seg med å bruke de offisielle tall, men hadde vurdert dem, sammenliknet dem med andre kilder og undersøkt den innbyrdes sammenheng i tallene. På grunnlag av disse sammenlikninger hadde Sekretariatet så satt opp en revidert serie for folkemengde og folketilvekst i de forskjellige deler av verden. Resultatet er blitt et overordentlig interessant dokument (E/CN. 9/139) som senere vil bli trykt. Kommisjonen ba om at liknende oversikter måtte bli forelagt den på senere møter, og at det også ble trykt tilsvarende data i Population Bulletin.

Oversikten viste at middelfolkemengden i 1955 var nær 2,7 milliarder, og at folkeøkningen nå er ca. 1,7 prosent pr. år. Det vesentligste i oversikten var imidlertid de anslag som var gjort for dødelighet og fruktbarhet i land med upålitelige statistiske oppgaver. Særlig stor differanse mellom de offisielle og de beregnede tall var det for dødelighetens vedkommende, idet en rekke av de underutviklede land trolig har en dødelighet som er over dobbelt så stor som det de offisielle tall forteller. De sør-amerikanske land ser ut til å ha vesentlig mer pålitelige tall for fødsler enn for dødsfall, mens også de offisielle fødselstall i enkelte av de asiatiske land (f. eks. Pakistan og Filippinene) bare ligger under det halve av hva som sannsynligvis er korrekt.

Den store svikt i det befolkningsstatistiske materiale i en rekke land viser tydelig at det er stort behov for det arbeid som Sekretariatet utfører for å

skaffe mer pålitelige oppgaver. Dette arbeid består i opplæring av personell, delvis ved hjelp av seminarer og utdeling av stipend, delvis ved å organisere treningssentra, men dessuten sendes det ut tekniske eksperter til land som ber om assistanse.

I 1955 arrangerte Sekretariatet to befolkningsseminarer. Det ene skulle dekke Asia, og ble holdt i Bandung, Indonesia, i november 1955. Det andre skulle dekke Sør-Amerika, og ble holdt i Rio de Janeiro i desember samme år. I alt deltok over 180 personer fra 21 land i seminarene. Befolkningskommisjonen anbefalte at det ble holdt liknende seminarer i de arabiske land og i Afrika hvis dette kunne la seg arrangere uten at det gikk ut over andre prosjekter som Kommisjonen hadde gitt høy prioritet.

Sekretariatet holder for tiden på å organisere to trenings- og forskningssentra i demografi. Det ene av disse sentra skal ligge i Bombay, det andre i Santiago.[1] Formålet er først og fremst å utdanne demografer fra henholdsvis Asia og Latin-Amerika og å skape et miljø for demografer i disse regionene. Det er imidlertid også forutsetningen at de oppgaver som personene ved sentraene arbeider med, skal være praktiske oppgaver som vil kaste lys over befolkningsforholdene i regionene, og være til direkte nytte for de land det gjelder. Finansielt støttes begge sentra av Population Council. Kommisjonen vedtok et resolusjonsutkast som ble oversendt til Det økonomiske og sosiale råd, der Sekretariatet ble oppfordret til å undersøke mulighetene for å arrangere et tilsvarende senter i Afrika. Resolusjonsforslaget var satt fram av Egypt og India, men ble av England og USA oppfattet som politisk, slik at disse land avholdt seg fra å stemme over utkastet.

Senteret i Bombay vil bli drevet som et indisk foretagende, idet fire indiske forskningsinstitusjoner i fellesskap står bak det, men F.N. vil sende tekniske eksperter til senteret for å gi det en bedre faglig bakgrunn. Senteret vil som nevnt være åpent for folk fra hele Asia, men tallet på personer som kan tas opp ved senteret, vil være meget begrenset, og til første kurs regnes det med at bare noen få prosent av søkerne kan tas opp. Foreløpig har den indiske regjering bedt om at F.N. sender eksperter til senteret over en periode av fem år.

Senteret i Santiago vil i det alt vesentlige bli drevet av F.N.[1] Det vil bli knyttet til Chile's universitet, men både ledelse og de tekniske eksperter vil bestå utelukkende av F.N.'s folk, og F.N. vil også utstyre senteret med bøker og teknisk utstyr og bevilge stipendier til studenter fra andre sør-amerikanske land enn Chile. Foreløpig er det planlagt å drive dette senteret i F.N.-regi over en periode av tre år.

Etterspørselen etter tekniske eksperter har vært så stor at det har vært vanskelig å skaffe hjelp til alle land som har bedt om assistanse. De eksperter som det kan bli tale om å sende, er som regel så opptatt i sitt hjemland at de ikke — og ihvertfall ikke på forholdsvis kort varsel — kan påta seg oppdrag i underutviklede land. For å motvirke disse vanskeligheter foreslo Kommisjonen at det ble opprettet en eller to stillinger ved Sekretariatet for mer fast ansatte spesialister, og den foreslo (etter forslag fra USA og Norge) at Det økonomiske og sosiale råd vedtok en resolusjon som bl. a. ba de regjeringer som ville ha teknisk hjelp, om å komme med

[1] Må ikke forveksles med det tidligere biostatistiske sentret i Santiago som opphørte som egen institusjon fra 1. jan. 1956. Jfr. Stat. Tidskr. 1956, s. 561.

sine henstillinger om hjelp så tidlig som mulig.

Sekretariatet utfører selv et ikke ubetydelig arbeid ved å samle inn statistikk for enkelte begrensede områder og ved å analysere foreliggende statistikk. Når det gjelder innsamlingen av statistikk, er vel den undersøkelse som foretas i Mysore i India best kjent. Denne undersøkelse har pågått i flere år, og er nå kommet så langt at Kommisjonen uformelt fikk seg forelagt utkastet til rapport. Denne rapporten vil bli trykt i den nærmeste fremtid og inneholder en rekke interessante oppgaver om befolkningsforholdene i området. Kommisjonen fant likevel at undersøkelsen hadde størst verdi som en praktisk prøve på de metoder som ble nyttet, og den ba Sekretariatet om å utarbeide en rapport som nærmere går inn på metodiske spørsmål ved undersøkelser av denne art. I tillegg til undersøkelsen i Mysore vil det minst bli utført to liknende undersøkelser til i Asia, den ene som blir foretatt på Filippinene har allerede startet. Kommisjonen antydet at det muligens kunne komme på tale også å foreta liknende undersøkelser i Sentral-Amerika og i Afrika.

Når det gjelder Sekretariatets arbeid med analyser av foreliggende statistikk har oversikten over befolkningssituasjonen i verden i dag allerede vært nevnt flere ganger. I tillegg vil Sekretariatet blant annet med det første sende ut en rapport om utviklingen av fruktbarheten i de industrialiserte land, det vil gi en rapport om sammensetningen av yrkesbefolkningen i forskjellige land og en utredning om forholdet mellom befolkningsutviklingen og den økonomiske og sosiale utvikling i India. Utgivelsen av papirene fra Befolkningskonferansen i Rom i 1954 er nå på det nærmeste avsluttet, idet det bare gjenstår ett bind, og Demographic Dictionary[1] kan også ventes med det første.

Når det gjelder det videre arbeid i befolkningsavdelingen i Sekretariatet ga Kommisjonen høy prioritet til en oversikt om sammenhengen mellom fruktbarhet og den økonomiske og sosiale utvikling i enkelte underutviklede land og til andre regionale befolkningsundersøkelser, men som nevnt i innledningen var den forsiktig med å pålegge Sekretariatet for meget arbeid, og tilrådde i stedet at Sekretariatet nå fullførte de prosjekter som er i gang.

Neste møte i Befolkningskommisjonen vil bli holdt i begynnelsen av 1959.

[1] Provisorisk upplaga utk. juni 1954.

SVENSKA HUNDRAÅRINGAR UNDER TVÅ ÅRHUNDRADEN

Av förste aktuarien FOLKE LUBLIN

Personer, som uppnått ovanligt hög ålder, har alltid varit föremål för demografernas och även allmänhetens särskilda intresse. I speciellt hög grad gäller det sådana, som före sin död hunnit fylla 100 år. Det är därför naturligt att statistiken lämnar utförliga uppgifter om hundraåringarna, ja, man kan gott fastslå att ingen annan befolkningsgrupp av så ringa numerär betydelse som hundraåringarna har blivit föremål för så utförlig bearbetning. Beträffande dem har de statistiska publikationerna (både folkräkningarna och de årliga berättelserna om befolkningsrörelsen) till och med gjort ett undantag från den eljest i all befolkningsstatistik gällande regeln att inga nominativa uppgifter lämnas.

Vår statistiks intresse för personer med särskilt hög ålder är ingalunda av sent datum. Tvärtom kan det sägas vara lika gammalt som svensk statistik över huvud taget. Redan vid tabellverkets begynnelse år 1749 gav sig detta intresse tillkänna, ehuru det till en början gällde alla personer, som vid sin död uppnått 90 år. I den tabell, som prästerskapet årligen skulle uppgöra över alla döda, var dessa uppdelade i femårsklasser upp till 90 år, men i en särskild anmärkning skulle redogöras för kön och ålder för alla döda över 90 år. Härigenom har det blivit möjligt att för en tidsrymd av drygt 200 år få uppgifter om avlidna hundraåringar.

Uppgifterna skulle av pastor årligen insändas till kontraktsprosten, som uppgjorde ett sammandrag för hela sitt prosteri (kontrakt) på ett formulär av samma utseende som de till honom insända tabellerna. Prosten i sin tur insände sedan sitt sammandrag till konsistorium (domkapitlet), som sedan upprättade ett likadant sammandrag för varje länsdel av stiftet och sände det till landshövdingen. Denne uppgjorde sedan ett länssammandrag, som insändes till kanslikollegium, som slutligen skulle upprätta en »generaltabell» (rikstabell). Det sistnämnda arbetet övertogs 1756 av kommissionen över tabellverket (ofta endast kallad tabellkommissionen).

Det var således många mellanhänder, som varit i verksamhet, innan materialet slutligen nådde den centrala myndigheten. Detta var givetvis menligt för uppgifternas kvalitet. Beträffande de egentliga tabellerna, där varje mellanhand endast skulle summera, kanske detta inte hade så stor betydelse. Men beträffande de många anmärkningarna, som fanns på blanketterna, var det risk för att utförliga uppgifter sammanfördes och blev mindre utförliga. Beträffande den anmärkning, som i detta sammanhang är av intresse, nämligen om avlidna åldringar, kan nämnas att utrymmet var mycket litet.

Det är endast länssammandragen och generaltabellen, som förvaras i statistiska centralbyråns arkiv, och det är endast länssammandragen som här kommit till användning, då ett studium av

de ursprungliga tabellerna, som i regel finns på landsarkiven, hade blivit alltför kostsamt och tidsödande. Generaltabellen kan icke användas, då anmärkningarna ej ifyllts, och dessutom ingår i denna tabell Finland, som bör undantagas, då en jämförelse med senare tider eljest bleve missvisande. De ojämförligt flesta länstabellerna är, trots det knappa utrymmet, ordentligt ifyllda, ehuru det ibland förekommer en uppgift att för ett visst antal personer över 90 år åldern ej angivits i de till landshövdingen insända tabellerna. Några länsstyrelser uppgiver dock endast antalet män och kvinnor utan åldersuppgifter eller med begränsade åldersuppgifter, t. ex. »5 kvinnor mellan 93 och 104 år» eller »5 kvinnor, varav de äldsta 104 och 102 år». I några fall förekommer det dessutom att anmärkningen ifråga ej ifyllts eller att någon länstabell saknas. I alla fall, där tvekan råder, har räknats med minimital. Således har exempelvis alla personer, om vilka man endast vet att de varit över 90 år, ansetts vara 90—100 år och därför ej medtagits, vilket i det övervägande antalet fall måste ha varit riktigt.

Även i ett annat avseende råder ofta oklarhet. Åldern angives i regel endast med ett åldersår, t. ex. 103 år. Detta kan emellertid tolkas på tre olika sätt, nämligen:

1) fyllda 103 år, d. v. s. 103—104 år, vilket är det numera vanliga beteckningssättet;

2) på det 103:e året, d. v. s. 102—103 år, som är det sätt på vilket tabellkommissionen i sina berättelser tolkade det (det kan nämnas att på de blanketter, som användes åren fr. o. m. 1802, efter femårsgrupperna 90—95 år och 95—100 år direkt följde 101 år, 102 år etc., men ej 100 år, beroende på att 101 år avsåg vad vi numera kallar 100 år;

3) död under det kalenderår, som den döde fyllt eller skulle ha fyllt 103 år, vilket kan vara antingen 102—103 eller 103—104 år, men oftast dock är 102—103 år beroende på det i dessa åldrar

Tab. 1. Redovisat antal avlidna hundraåringar efter kön
Centenarians deceased, by sex

Dödsår (årtionde)	Män	Kvinnor	Summa	På 100 000 avlidna personer
Tiden 1751—1800[1]				
1751—1760	158	291	449	89
1761—1770	93	159	252	46
1771—1780	57	103	160	27
1781—1790	54	101	155	26
1791—1800	25	57	82	14
Summa 1751—1800	387	711	1 098	39
Tiden 1801—1860[1]				
1801—1810	25	70	95	14
1811—1820	11	27	38	6
1821—1830	15	41	56	9
1831—1840	5	26	31	5
1841—1850	8	24	32	5
1851—1860	7	23	30	4
Summa 1801—1860	71	211	282	7
Tiden efter 1860[1]				
1861—1870	8	26	34	4
1871—1880	8	35	43	5
1881—1890	5	38	43	5
1891—1900	14	49	63	8
1901—1910	19	66	85	11
1911—1920	36	118	154	19
1021—1930	76	176	252	35
1931—1940	105	198	303	42
1941—1950	83	192	275	39
1951—1956[2]	71	129	200	48
Summa 1861—1956	425	1 027	1 452	20
Summa avlidna[3]	883	1 949	2 832	20
Kvarlevande $^1/_1$ 1957[2]	19	59	78	·
Summa pers. fyllda 100 år[3]	902	2 008	2 910	·

[1] Rörande de olika primärmaterialen under de tre tidsperioderna samt rörande graden av uppgifternas tillförlitlighet under dessa perioder, se texten. — [2] Uppgifterna om avlidna år 1956 och kvarlevande $^1/_1$ 1957 har erhållits från pensionsstyrelsen. — [3] På grund av att talen för de äldsta åren är mycket otillförlitliga och uppenbart för höga (se texten), blir även det totala antalet för högt.

med varje åldersår snabbt avtagande antalet avlidna personer.

Det har här ansetts vara riktigast att endast när det tydligt framgår att 103—104 år avses, t. ex. genom uttryck såsom »fyllda 103 år», »över 103 år», »103 år 4 mån.» etc., anse att den avlidne tillhörde denna åldersklass, medan i alla andra fall för säkerhets skull räknats med den lägre åldern 102—103 år, vilket även med hänsyn till den tydligt märkbara benägenheten att överdriva höga aldrar i regel torde vara med sanningen mest överensstämmande. Av detta skäl har personer, som uppgivits vara 100 år, i regel räknats till åldern 99—100 år och därför i de flesta fall ej medtagits.

Man skulle med hänsyn till vad här sagts kunna vänta att de redovisade talen bleve något för låga, men bristerna uppväges mer än väl av att i många fall uppenbart för höga åldrar angivits, så att i stället talen blir alldeles för höga, varom mera i det följande.

De äldsta uppgifterna avsåg år 1749, men för detta år samt för år 1750 finnes inget annat material bevarat än generaltabellen (utan uppgift om 100-åringar) samt ett enda länssammandrag (för år 1750 dessutom sammandraget för Stockholms stad). Fr. o. m. år 1751 finns däremot länssammandragen kvar, och därigenom har det varit möjligt att lämna uppgifter för hela den senare hälften av 1700-talet. I tab. 1 och 2 lämnas uppgift om alla avlidna 100-åringar under varje 10-årsperiod åren 1751—1950 samt perioden 1951—1956 samt dessutom antalet kvarlevande 100-åringar vid 1957 års början; genom att lägga till de sistnämnda får man uppgift om det kända antalet personer, som uppgives ha fyllt 100 år. I tab. 1 har uppdelning skett efter kön och i tab. 2 efter ålder. I den förra tabellen meddelas dessutom hur många av 100 000 avlidna personer som uppgives ha fyllt 100 år; dessa tal ger ett begrepp om tillförlitligheten av talen för olika perioder.

Det framgår av tabellerna att talen för de första årtiondena är alldeles orimligt höga.[1] Således uppgives icke mindre än 449 personer över 100 år ha dött åren 1751—1760, vilket är nästan lika många som under hela 1800-talet. Av talen i sista kolumnen av tab. 1 synes att under en mycket lång period, nämligen 1831—1890, antalet 100-åringar av 100 000 döda konstant höll sig vid 4 à 5 för att därefter successivt kraftigt ökas. Det är därför i hög grad sannolikt att motsvarande antal under 1750-talet, som uppgives vara 89, i verkligheten låg lägre än 4 à 5, varför talen torde vara mer än 20 gånger för höga. Uppgifterna för 1750-talet får därför icke betraktas som någon statistik över det faktiska antalet avlidna 100-åringar, men kan dock ha intresse som en statistik över hur många personer, som enligt samtidens åsikt ansågs ha uppnått en så hög ålder.

Att den uppgivna dödsåldern för så många gamla personer uppenbart är för hög, är icke egendomligt när man betänker att de personer som det här är fråga om varit (eller i varje fall uppgivits vara) födda så tidigt som på mitten av 1600-talet, i många fall redan på drottning Kristinas tid, och att några kyrkoboksanteckningar från vederbörandes födelse väl oftast icke torde ha funnits bevarade, om de ens någonsin funnits. Pastor har därför måst lita på den uppgift om åldern, som den avlidne ti-

[1] Gustav Sundbärg har i sina artiklar i Statistisk tidskrift om tabellverket (t. ex. 1903, sid. 167 ff.) påvisat att i de tidigare statistiska uppgifterna antalet personer med hög ålder i allmänhet varit något för högt. Han sysslar emellertid övervägande med personer under 90 år, för vilka övertaligheten icke är tillnärmelsevis lika frapperande som för 100-åringarna.

Tab. 2. Redovisat antal avlidna hundraåringar efter åldersår

Centenarians deceased, by age

Dödsår (årtionde)	100-101 år	101-102 år	102-103 år	103-104 år	104-105 år	105-106 år	106-107 år	107-108 år	Minst 108[4] år	Ej uppgiven ålder[5]	Summa
Tiden 175[1]—1800[1]											
1751—1760	81	70	62	53	39	33	23	15	54	19	449
1761—1770	52	42	36	23	35	17	12	7	21	7	252
1771—1780	18	19	8	5	8	6	1	4	14	77	160
1781—1790	7	10	4	4	1	1	3	—	6	119	155
1791—800	10	6	4	3	3	1	1	2	4	48	82
Summa 1751—1800	168	147	114	88	86	58	40	28	99	270	1 098
Tiden 1801—1860[1]											
1801—1810	39	18	23	3	3	5	2	—	2	—	95
1811—1820	16	9	3	3	1	2	—	1	3	—	38
1821—1830	31	7	6	3	4	—	2	1	2	—	56
1831—1840	12	4	5	3	1	2	1	1	2	—	31
1841—1850	9	8	8	4	—	2	1	—	—	—	32
1851—1860	9	6	4	3	4	1	—	1	2	—	30
Summa 1801—1860	116	52	49	19	13	12	6	4	11	—	282
Tiden efter 1860[1]											
1861—1870	19	8	6	—	—	1	—	—	—	—	34
1871—1880	20	11	6	4	—	2	—	—	—	—	43
1881—1890	22	9	7	2	2	—	1	—	—	—	43
1891—1900	29	18	8	3	3	2	—	—	—	—	63
1901—1910	43	22	11	6	1	1	1	—	—	—	85
1911—1920	74	44	16	12	4	2	2	—	—	—	154
1921—1930	124	67	39	13	5	4	—	—	—	—	252
1931—1940	139	78	46	25	7	7	1	—	—	—	303
1941—1950	132	70	41	14	8	7	2	1	—	—	275
1951—1956[2]	96	49	33	14	5	—	1	2	—	—	200
Summa 1861—1956	698	376	213	93	35	26	8	3	—	—	1 452
Summa avlidna[3]	982	575	376	200	134	96	54	35	110	270	2 832
Kvarlevande 1/1 1957[2]	39	22	10	6	1	—	—	—	—	—	78
Summa pers. fyllda 100 år[3]	1 021	597	386	206	135	96	54	35	110	270	2 910

[1]–[3] Se motsvarande noter till tab. 1. — [4] Specifikation av åldern finnes i en texttablå. — [5] Dessa personer uppgives alla vara minst 100 år men noggrannare åldersangivelse saknas.

digare kunde ha lämnat eller som de anhöriga kunde lämna vid dödsfallet, och att denna i fråga om en mycket gammal person ofta var betydligt överdriven är naturligt. Särskilt kan man vänta att många gärna velat skryta med att de uppnått sin hundraårsdag. Även om pastor skulle ha varit osäker på uppgiftens riktighet, har han väl knappast haft något skäl att göra omfattande undersökningar, där sådana över huvud taget varit möjliga; i regel torde han nog snarast ha varit stolt över att kunna redovisa ett högt antal personer i sin församling, som uppnått hög ålder.

I tab. 2 har åldern specificerats upp till 108 år. Orsaken till att just 108 år valts som gräns är att ingen person, sedan uppgifterna i nyare tid blivit helt säkra, uppnått 108 år, medan däremot 3 personer avlidit i åldern 107—108 år.

Uppgifterna om personer, som avlidit i högre ålder måste därför, möjligtvis utom i rena undantagsfall, vara direkt felaktiga. Endast av kuriositetsskäl lämnas i följande tablå uppgifter om dessa personers ålder. Därvid har 1750-talet, som ensamt svarar för ungefär hälften av dessa åldringar, tagits för sig, medan övriga årtionden fram till 1860 sammanförts i två grupper. Efter 1860 har inga personer avlidit, som uppgivits vara minst 108 år gamla.

Åldersår	Tiden 1751—1760	Tiden 1761—1800	Tiden 1801—1860	Summa
108 — 109	12	8	5	25
109 — 110	12	7	1	20
110 — 111	2	5	3	10
111 — 112	6	8	—	14
112 — 113	4	4	1	9
113 — 114	5	2	—	7
114 — 115	4	6	—	10
115 — 116	—	1	1	2
116 — 117	2	—	—	2
117 — 118	2	3	—	5
119 — 120	4	—	—	4
123 — 124	1	—	—	1
127 — 128	—	1	—	1
Summa	54	45	11	110

För varje årtionde, som följer efter 1750-talet, blir uppgifterna emellertid allt vederhäftigare. Dels torde det i allt fler fall ha blivit möjligt att i kyrkoböckerna kontrollera uppgifterna, dels har ett flertal reformer bidragit därtill. Huruvida någon uppmaning från tabellkommissionen att noggrannare kontrollera uppgifternas riktighet förekommit är okänt, men med hänsyn till att kommissionens ledande man Pehr Wilhelm Wargentin ägde ett allmänt bekant intresse för dödlighetsförhållanden är det ej omöjligt att så varit fallet.

Den första viktiga reformen skedde fr. o. m. 1774 års ingång. Då ersattes det hittillsvarande utrymmet för anmärkningar om kön och ålder för avlidna personer över 90 år med en liten tabell, där uppgifterna skulle ifyllas på ett enhetligt sätt. Tabellen bestod av en kolumn för män och en för kvinnor, och i förspalten skildes på tre grupper, nämligen 90—95 år, 95—100 år och över 100 år, varvid i den sista gruppen specifikation av ålder skulle ske. Härigenom blev det direkt möjligt att alltid särskilja personer över 100 år från personer i åldrarna mellan 90 och 100 år, och då tabellen synes nästan genomgående ha ordentligt ifyllts, behöver man inte längre räkna med att något större antal personer uteglömts. Däremot förekommer det i åtskilliga fall att man icke observerat anvisningen att åldern för personer över 100 år skulle specificeras. Antalet fall, som i tab. 2 har måst införas på »ej uppgiven ålder», blir därför tyvärr större än under de föregående åren, men denna nackdel torde mer än väl uppvägas av fördelen att vid redovisningen kunna avgränsa alla personer, som vid sin död fyllt 100 år.

En annan förändring, som även inträffade vid 1774 års början, är i detta sammanhang av betydelse. Uppgifterna skulle nämligen hädanefter av konsistorierna insändas direkt till tabellkommissionen och icke genom länsstyrelserna. Ur redovisningssynpunkt var detta en försämring, då möjligheten att lämna uppgifter länsvis upphörde, men i fråga om tabellernas säkerhet var det en fördel, emedan mellanhändernas antal minskades med en. Under 1780-talet inträdde i realiteten ytterligare en förbättring, ehuru den icke byggde på något direkt beslut; då började nämligen vissa konsistorier att insända prostarnas tabeller.

År 1792 skedde nästa reform. Då försvann ytterligare en mellanhand, nämligen konsistorierna; fr. o. m. år 1792 skulle nämligen prostarna sända tabel-

lerna direkt till tabellkommissionen. Från några prosterier måste flera tabeller insändas. Särskilda tabeller skulle nämligen upprättas för landsbygden (med särskiljande av områden, som tillhörde olika län, vilket då för tiden ofta förekom) och för varje stad (med särskiljande av varje stadsförsamling, då stad var delad på flera församlingar). Genom att det varit möjligt att studera uppgifterna för varje prosteri eller del därav, har fullständigare uppgifter kunnat erhållas.

En del av prostarna har skrivit utförligare uppgifter om sina hundraåringar. Något som helst tvivel på åldersuppgifternas riktighet kan man icke spåra i dessa meddelanden men däremot ett stort intresse för personerna. Rent rörande är de vackra ord som kontraktsprosten Olof Lindman i Kind (Älvsborgs län) skriver om en år 1794 avliden åldring. Då de kan vara av intresse såsom typiska för den tidens skrivsätt och betraktelsesätt, återges de här fullständigt och med oförändrad stavning:

»Gamla Pigan, Martha Jansdotter, född i Svenljunga Sokn 1684, begrofs vid Redslareds kyrka d. 26 octob. d. å. 110 år gammal. Snäll i en sann Christendoms både kunskap och utöfning, läste hon flitigt in til sitt sista, utan glasögon. I andras tjenst altid trogen, flitig, arbetsam, från 8 til 76 års ålder, wistades hon sedan på et torp hos fromt och fattigt folk i 34 års tid. Gick aldrig omkring efter allmoser el. sörgde för morgondagen, så aktad och älskad för sin gudaktighets skul, at hon af omliggande soknars Christelige Invånare tillräckes försörgdes. Aldrig sängliggande af sjukdom mer än på 99 åldersåret el. 1783, af rödsoten, då man tänkte hon skolat dö. Men hon kom snart til helsa och krafter igen och gick sedan, som tilförne, hvar messedag, 1/4 mil til Redslareds kyrka, intil 2 månader för sin död.»

En ny epok började år 1802. Då infördes nämligen ett nytt formulär, som ur redovisningssynpunkt innebar en stor förbättring. Hittills hade de döda redovisats efter varje dödsorsak i kombination med ålder i femårsklasser upp till 90 år, och de äldsta personerna i en särskild liten tabell. I fortsättningen skulle däremot dödsorsakerna icke endast kombineras med ålder utan även med fördelning efter dödsmånad, och då utrymmet var ungefär detsamma, var det nödvändigt att slå tillsammans åldersgrupperna till 7 större grupper, av vilka den högsta omfattade alla personer över 50 år. I stället infördes en mindre tabell, där de döda (utan uppdelning efter dödsorsaker) fördelades efter kön och ålder. Åldern redovisades i 5-årsklasser upp till 100 år och därefter i 1-årsklasser med plats beräknad ända till 115 år. Detta system medförde flera fördelar. Dels tvingades pastor att ifylla den exakta åldern för varje person över 100 år, och de talrika fallen med ej uppgiven ålder försvann fullständigt. Dels fanns det garanti för att uppgifterna om 100-åringarna verkligen ifylldes, ty eljest skulle ju uppgifterna om antalet döda i olika tabeller icke stämma. Några utelämnade fall bör således icke finnas i uppgifterna fr. o. m. år 1802, och därför har i tabellerna den nu följande tiden, som varar fram till år 1860, räknats såsom en särskild period. För att få jämna årtionden i tabellerna, har dock dit förts även år 1801, som egentligen tillhör den första perioden, samt år 1860, som egentligen hör till den tredje perioden.

Även om uppgifterna under perioden 1801—1860 i alla avseenden är väsent-

ligt överlägsna uppgifterna för perioden 1751—1800, kan man dock icke räkna med att de är alldeles felfria. Visserligen torde de som nämnts vara fullständiga, men däremot torde åldern i en del fall sannolikt vara för hög. Antalet personer över 108 år uppgives vara 11 (mot 99 under första perioden), men bland dessa ingår en 115-åring, en 112-åring och tre 110-åringar, och man kan med skäl tvivla på dessa uppgifter. Även bland dem, som icke fyllt 108 år och som alltså har uppnått mera rimlig ålder torde talen vara för höga, i synnerhet under periodens förra hälft. En av de nyssnämnda 110-åringarna tillhör egentligen den tredje perioden, emedan detta dödsfall inträffade år 1860, då, som i det följande skall nämnas, nominativa uppgifter finns att tillgå. Det är »rotehjonet» änkan Dorothea (Dordi) Andersdotter i Krokstad (Göteborgs och Bohus län), som alltså är den sista, som redovisas såsom avliden vid så hög ålder. Statistiska centralbyrån har i sin berättelse för 1856—1860 godtagit uppgiften om hennes ålder, men då pastor i dödboksutdraget endast ifyllt åldern 110 år men ej kunnat ifylla uppgiften om antalet månader och dagar, som även skulle lämnas, är nog riktigheten ej tillräckligt bevisad.

Från och med år 1816 finns uppgifter publicerade i tabellkommissionens vart femte år utkommande berättelser, och möjligt är att kontrollen blev noggrannare, när uppgifterna började publiceras. Fortfarande kvarstod dock den tidigare nämnda osäkerheten hur t. ex. åldersuppgiften »103 år» borde tolkas. Tabellkommissionen har utgått från att det betydde »103:e levnadsåret», d. v. s. 102—103 år, men man är ju icke säker på att pastorsämbetena verkligen alltid tolkat det så.

Under den tredje perioden, fr. o. m. år 1861 (egentligen fr. o. m. år 1860) har ett helt nytt system tillämpats, och uppgifternas tillförlitlighet torde under hela perioden vara mycket stor. Pastorsämbetena har (utan mellanhänder) insänt avskrifter av de viktigaste uppgifterna ur död- och begravningsboken, varigenom statistiska centralbyrån, som nu efterträtt tabellkommissionen, fått tillgång till nominativa förteckningar över alla döda. Dessa förteckningar innehåller åren 1860—1894 uppgifter om dödsålder, uttryckt i år, månader och dagar. Fr. o. m. år 1895 uppgives i stället födelsedatum, och med ledning av det även antecknade dödsdatum har åldern uträknats inom centralbyrån, vilket torde ha givit säkrare uppgifter. I årgångarna 1899 och 1900 av centralbyråns berättelser förekommer följande beträffande uppgifterna om avlidna hundraåringar: »Då åldersuppgifterna i vårt land hämtas ur kyrkoböckerna och i sådana ytterlighetsfall alltid göras till föremål för särskilda förfrågningar, torde uppgifterna för dessa åldringar få anses säkra, vilket icke torde vara fallet med de mycket höga ålderssiffror man ej sällan möter i berättelser från en del andra länder».

Fr. o. m. år 1903 publicerades i statistiska centralbyråns berättelser nominativa uppgifter om de äldsta bland de avlidna, och fr. o. m. år 1907 utsträcktes detta till att gälla alla avlidna personer över 100 år, vilket fortfarande tillämpas.

Den sista reformen inträffade år 1950, då dödboksutdragen ersattes av särskilda avtryckskort för varje person, där bl. a. födelse- och dödsdatum utsatts. Någon inverkan på uppgifterna om hundraåringarna hade dock denna förändring icke.

Av sista kolumnen i tab. 1 för den tredje perioden, då uppgifterna är säkra, framgår att under senare år antalet avlidna hundraåringar starkt ökats. Under perioden 1951—1956 var hundraåringarnas andel av de döda mer än 10 gånger så stor som under årtiondet 1861—1870. Ungefär en halv promille av de döda har numera uppnått hundra år eller mera.

Under hela tiden 1861—1946 var 106—107 år den högsta ålder, som någon uppnådde, och detta ägde i medeltal rum mindre än en gång per årtionde. Under de senaste tio åren har dock tre personer nått åldern 107—108 år. Dessa får anses vara de äldsta personer, vars ålder måste räknas som helt säker. De är alla kvinnor. Den som vid sin död var allra äldst var hushållerskan Johanna Andersson i Strövelstorps förs. (Kristianstads län), död 11/8 1952 i en ålder av 107 år 10 mån. 25 dagar. Endast fem dagar yngre var skräddaränkan Maria Charlotta Johansson, född Blomqvist, i Högsby förs. (Kalmar län), död 29/2 1956 i åldern 107 år 10 mån. 20 dagar. Den tredje 107-åringen var torparänkan Johanna Charlotta Johansson, född Lundqvist, i Veckholms förs. (Uppsala län), död 2/11 1947 i åldern 107 år 5 mån. 27 dagar. Med ledning av uppgifter om födelsedatum för de i tab. 2 redovisade vid 1957 års början kvarlevande hundraåringarna kan man räkna ut att det nyssnämnda åldersrekordet omöjligen kan slås av någon förrän allra tidigast år 1960.

Statistiska centralbyråns utlåtande över långtidsutredningens betänkande

Central Bureau of Statistics on the Report of a Committee for Long-Term Economic Planning

Statistiska centralbyrån har den 20 mars 1957 avgivit utlåtande över 1955 års långtidsutrednings betänkande (SOU 1956: 53). Här återges några väsentliga delar av yttrandet.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsstatistiken och på denna grundade prognoser utgör det grundläggande materialet, när det gäller bedömningen av den framtida tillgången på arbetskraft. Den osäkerhet som alltid vidlåder befolkningsprognoser får därför icke förhindra att dylika prognoser uppgöres och användes.

Den betydande osäkerhetsfaktor som ligger i ovissheten om fruktsamhetens utveckling bortfaller emellertid, om framtidsbedömningen av arbetskraftstillgången begränsas till tiden fram till år 1965, d. v. s. femton år efter den senaste prognosens basår. I detta fall har nämligen förändringarna i antalet 0—14-åringar icke något särskilt intresse. Skall prognosen användas för andra ändamål eller vill man utsträcka den längre fram i tiden blir förändringar i fruktsamheten av största betydelse och därmed ökas prognosens osäkerhet.

Ur befolkningsstatistiska synpunkter är en successiv revision av utredningens framtidsbedömning i hög grad påkallad. Som stöd härför kan man peka på vissa demografiska faktorer, som hittills under 1950-talet varit särskilt framträdande. Dödligheten har så förbättrats, att det ej längre är tillrådligt att reservationslöst bygga på den senaste officiella dödlighets- och livslängdstabellen, som omfattar åren 1946—1950. I statistiska centralbyråns senaste prognos (Folkräkningen den 31 december 1950: 5, sid. 40) har räknats med en fortsatt förbättring av dödligheten i vissa åldrar. Det är dock angeläget att dessa antaganden fortlöpande prövas och eventuellt revideras. I än högre grad är det angeläget att beträffande ut- och invandring fortlöpande jämföra prognosens förutsättningar med den faktiska utvecklingen. Centralbyråns nyssnämnda prognos bygger på förutsättningen att ut- och invandring fr. o. m. år 1954 skall vara av samma storlek och därför kunna lämnas åsido. I själva verket har ett invandringsöverskott uppstått, som uppgick till 7 000 år 1954 och 17 000 år 1955. Så vitt nu kan bedömas kommer siffran att för 1956 ligga något lägre än 1955. Utredningen har ansett det nödvändigt att i sin framtidsbedömning införa vissa antaganden om ett årligt invandringsöverskott och har stannat för årssiffran 10 000. Även detta antagande är dock vanskligt.

Den officiella statistiken ger årligen för varje län den totala vinsten eller förlusten genom omflyttning. Uppgifter om de inrikes flyttandes åldersfördelning har centralbyrån först under 1950-talet kunnat erhålla från befolkningsregistrets material men någon uppdelning på län har ej företagits. För riket i dess helhet har av samtliga inrikes flyttande män i runt tal 81—82 % varit i åldern 15—64 år. För kvinnorna har motsvarande tal varit 83—85 %.

För en rättvisande bild av flyttningsrörelsen fordras emellertid att man vet något om hur flyttningsströmmarna går inom landet. I de preliminära bearbetningar, som hittills verkställts på be-

folkningsregistrets material över inrikes omflyttning, har endast flyttningar mellan riksområden studerats. För närvarande pågår i centralbyrån en bearbetning av samma material för femårsperioden 1951—1955 avsedd att bl. a. ur olika synpunkter belysa flyttningen mellan länen under denna tid.[1]

Tillgången på arbetskraft

Vid bedömningen av den framtida tillgången på arbetskraft har utredningen arbetat med utgångspunkt från tillgänglig statistik för perioden 1930—1955. Eftersom genom statsmakternas beslut någon folkräkning ej anordnades 1955, saknas aktuella uppgifter om antalet yrkesutövare och dessas fördelning efter näringsgren, yrkesställning, kön, ålder m. m. Det är en betydande brist att det nuvarande läget på arbetsmarknaden ej kan siffermässigt belysas och att bedömningen på längre sikt ej kan ske från ett på en gång aktuellt och tillförlitligt material.

Då någon egentlig labour force-undersökning aldrig blivit utförd i vårt land, existerar över huvud taget icke någon statistik, som ger en tillförlitligare och mera ingående belysning av yrkesverksamheten än folkräkningarna. Dessa är emellertid icke ägnade att ge en allsidig bild av arbetskraftsläget, enär de icke ger upplysning huruvida en person verkligen är sysselsatt inom sitt yrke eller icke.

Vid varje folkräkning inhämtas uppgifter om huvudyrke. Dessutom har vid vissa folkräkningar inhämtats andra uppgifter om yrkesverksamheten, exempelvis om biyrke, säsongyrkesverksamhet och yrkesväxling.

Yrkesstatistiken har vid de senaste folkräkningarna byggts på av allmänheten vid mantalsskrivningen avgivna uppgifter. I likhet med andra självdeklarerade uppgifter är yrkesuppgifterna behäftade med vissa brister och felaktigheter. Dessa avhjälpes i stor utsträckning genom den granskning som utföres av kommunernas för detta ändamål tillsatta granskningsnämnder. I de fall där mantalsuppgift ej avgivits har yrkesbeteckning i allmänhet kunnat åsättas med ledning av andra tillgängliga uppgifter. På sid. 89 i betänkandet framhåller utredningen att personer, som inte avgivit mantalsuppgift men är förvärvsarbetande i landet, ej är medtagna i 1950 års folkräkning. Med denna formulering är påståendet felaktigt. Folkräkningen baserades nämligen på mantalslängden, som ersatte de vid tidigare folkräkningar upprättade utdragen ur församlingsböckerna, och grundade sig därför på ett fullständigare material än mantalsuppgifterna.

Den kritik som riktas mot folkräkningens redovisning av yrkesutövare, är närmast en kritik av den begreppsmässiga bestämningen av benämningen »förvärvsarbetande». I detta sammanhang ter sig jämförelsen med statistiken över »förvärvsarbetande inkomsttagare år 1951» orealistisk (tab. IV: 7). Som framgår av redogörelsen för inkomstundersökningen (Folkräkningen 1950: 7), i betänkandet benämnd 1951 års inkomststatistik, innefattar denna ett betydande antal inkomsttagare som efter yrkesställningen betecknats som tjänstemän eller arbetare men som ej skulle ha kunnat medtagas i denna egenskap i folkräkningens yrkesstatistik. I inkomstundersökningen ställdes ej som i folkräkningen minimikrav på förvärvsarbetets omfattning. Även personer med yrkesverksamhet av ringa omfattning räknades sålunda som förvärvsarbetande. Inkomstundersökningens uppgifter hade vidare hela året som observationstid. Vad de i betänkandet anförda uppgifterna angår, är att märka att folkräkningsuppgifterna avser yrkesverksamheten vid *mantalsskrivningen år 1950*, medan inkomstundersökningen hänför sig till arbetsinkomsten under *hela nästföljande år*. Det är sålunda två skilda populationer, som utredningen tar upp till jämförelse.

Det torde dock kunna sägas att utredningen har rört vid en välbekant och för centralbyrån aktuell problemställning. Det kan till en början erinras om

[1] Se Stat. tidskr. 1955 s. 562 och 1957 s. 25.

att man vid inkomstundersökningen vid 1950 års folkräkning sökte göra vissa jämförelser med finansstatistiska avdelningens inkomststatistik för inkomståret 1951. Denna bygger på ett urval ur taxeringslängderna och medger ej samma möjligheter till differentiering som självdeklarationerna. Redan i centralbyråns berättelse rörande skattetaxeringarna m. m. för taxeringsåret 1952 har klart utsagts, att yrkesuppgifterna i primärmaterialet enligt taxeringslängderna icke vore jämförbara med folkräkningarnas yrkesstatistik. Orsaken härtill är främst densamma som angivits ovan för folkräkningen och den särskilda inkomstundersökningen 1951. Skillnaden torde bl. a. bero på att hustrur och andra familjemedlemmar, som i mantalsuppgifterna icke anger någon yrkesbeteckning, har inkomster av tillfällig eller mindre omfattande yrkesverksamhet, varigenom de kommer att redovisas som yrkesverksamma i den årliga inkomststatistiken. Ur samma primärmaterial som den årliga inkomststatistiken hämtar befolkningsregistret sina yrkesuppgifter om inkomst och yrke för personer födda den 15:e i varje månad. Vid planerandet av befolkningsregistret framhölls också i en av ett särskilt arbetsutskott framlagd grundläggande promemoria i ämnet, att syftet icke varit att för den årliga statistikens vidkommande få till stånd ett uppgiftsmaterial, som kunde »läggas till grund för ingående fördelningar efter näringsgren, socialklass och individualyrke»; utarbetandet av en sådan statistik tillkommer andra statistikgrenar såsom folkräkningar, arbetsmarknadsstatistik, industristatistik etc.

I betänkandet (sid. 101) göres gällande att folkräkningarna till följd av metodomläggningar ger sinsemellan ojämförbara data. Det torde närmast vara av denna anledning som uppgifter från 1945 års folkräkning ej medtagits. Enligt utredningen torde ej heller 1930 och 1940 års folkräkningar vara fullt jämförbara (bil. 4, sid. 42). Däremot har utredningen jämfört 1940 och 1950 års folkräkningars resultat, varvid en korrigering gjorts beträffande antalet förvärvsarbetande kvinnor enligt 1940 års folkräkning. I sin kritik mot folkräkningarna citerar utredningen Rudolf Meidner, Svensk arbetsmarknad vid full sysselsättning (Stockholm 1954), där emellertid 1930 och 1940 liksom 1940 och 1945 års folkräkningar ansetts jämförbara i angivna avseende, men däremot inte 1945 och 1950 års folkräkningar.

Med anledning av de olika uppfattningarna i denna fråga må följande anföras.

En omfattande omläggning av yrkesgrupperingen verkställdes vid 1940 års folkräkning, motiverad i första hand av behovet av anpassning efter de ändrade betingelserna för näringslivets utveckling. Denna gruppering har bibehållits vid 1945 och 1950 års folkräkningar med obetydliga förändringar, som vidtagits huvudsakligen för att nå internationell jämförbarhet. Av denna orsak är 1930 och 1940 års yrkesräkningar ej direkt jämförbara.[1]

Vidare är de förändringar i primärmaterialets omfattning och metoden för dess insamlande, som företogs vid sistnämnda folkräkning, av väsentlig betydelse. Yrkesuppgifterna vid 1930 års folkräkning hämtades från tre källor, nämligen utdragen ur församlingsböckerna, mantalsuppgifterna och självdeklarationerna. De sistnämnda betraktades som det tillförlitligaste materialet och ägde vitsord i de fall, då församlingsboksutdrag och mantalsuppgift innehöll skiljaktiga uppgifter. Vid 1940 års folkräkning stod det sistnämnda materialet ej till förfogande, utan yrkessättningen företogs på grundval av vid mantalsskrivningen deklarerade uppgifter, som av pastorsämbetena överfördes till utdrag ur församlingsböckerna. Medan vid 1930 års folkräkning yrkessättningen sålunda avsåg det yrke, som givit den högsta inkomsten

[1] Vad beträffar huvudgrupperna av näringsgrenar gjordes dock 1940 vid sidan av den nya indelningen också en approximativ indelning efter samma grunder som 1930.

under året, har vid 1940 och senare års folkräkningar yrkesutövarna redovisats under det yrke de arbetade i vid räkningstidpunkten. Härav följer att en jämförelse mellan resultaten av 1930 och 1940 års folkräkningar ej är möjlig.

Vid yrkesklassifikationen är redovisningssvårigheterna särskilt betydande för vissa kategorier. Detta gäller i synnerhet jordbruksbefolkningen, framför allt den kvinnliga, vars arbete ofta är delat mellan hemsysslor och jordbruksarbete. Förfaringssättet vid yrkesklassifikationen har emellertid ej varit detsamma vid olika folkräkningar, vilket är nödvändigt att beakta vid en analys av folkräkningsresultaten. En grupp, som särskilt berörs härav, är de medhjälpande familjemedlemmarna. Vid 1930 års folkräkning räknades jordbruksföretagares hemmavarande vuxna barn, såväl manliga som kvinnliga, *även*som *närstående släktingar* såsom medhjälpande familjemedlemmar, om det ej av primärmaterialet framgick, att de utövade annat yrke. Ett försök gjordes vid 1940 års folkräkning att differentiera denna grupp genom att inhämta uppgifter vid mantalsskrivningen, huruvida vederbörande till övervägande del ägnade sig åt hemsysslor eller biträdde familjens huvudman i hans yrke; endast i sistnämnda fall räknades vederbörande såsom förvärvsarbetande. Något minimikrav på förvärvsarbetets omfattning ställdes däremot ej. Först vid de båda senaste folkräkningarna har en mera preciserad definition av begreppet förvärvsarbetande angivits: person som vid mantalsskrivningen utför inkomstgivande arbete i sådan omfattning, att det upptar större delen av en normal arbetsdag.

Utredningen framhåller att yrkesverksamhetens framtida utveckling för främst de gifta kvinnorna har intresse ur den synpunkten att man här torde ha en mycket betydande arbetskraftsreserv. Det föreligger emellertid stora svårigheter att kvantitativt bedöma utvecklingen av de gifta kvinnornas yrkesverksamhet, enär de enda uppgifter som står till buds härvidlag är folkräkningarna. Jämförelser mellan folkräkningsåren försvåras av att de förvärvsarbetande gifta kvinnorna klassificerats efter olika grunder vid 1930—1950 års folkräkningar. Övergången från deklarationsmaterialet till mantalsuppgifterna som underlag för yrkesklassifikationen berörde framförallt denna grupp. Vid 1940 års folkräkning räknades gift kvinna såsom egentlig yrkesutövare, när hennes yrkesverksamhet hade sådan omfattning, att hon hade sin huvudsakliga utkomst därav, och som medhjälpande familjemedlem, när hon regelbundet biträdde mannen i hans yrke. Undantag bildade jordbrukarhustrurna, som alltid räknades såsom ej förvärvsarbetande.[1] Det var först vid 1950 års folkräkning som jordbrukarhustrurna uppdelades på förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande med ledning av mantalsuppgifterna. Av dessa skäl är en *direkt jämförelse mellan de under åren* 1930—1950 företagna folkräkningarnas resultat på denna punkt ej möjlig. I 1950 års folkräkningsredogörelse har de förvärvsarbetande kvinnorna inom jordbruket uteslutits vid jämförelsen i kommentarerna av utvecklingen under den närmast föregående femårsperioden. I betänkandet har ett försök gjorts att åstadkomma jämförbarhet genom att korrigera resultaten av 1930 och 1940 års folkräkningar. Korrigeringen omfattar endast de kvinnliga medhjälpande familjemedlemmarna inom jordbruk med binäringar och utgör därför endast en halvmesyr, eftersom den väsentliga olikheten mellan folkräkningarna kvarstår, nämligen att klassificeringen utförts på två olikartade material, där yrkesangivningen skett efter skilda grunder. Vid jämförelser som gäller de gifta kvinnornas förvärvsverksamhet vid olika tidpunkter torde det därför vara lämpligast att begränsa dessa till näringsgrenar utanför jordbruket på sätt som gjorts i kommentarerna till 1950 års folkräkning.

I sin kritik av folkräkningssiffrorna

[1] Härvid har givetvis förutsatts att de ej uppgivit särskilt yrke, som hänför sig till annat arbete än jordbruksarbete på den egna gården.

på denna punkt citerar utredningen Rudolf Meidners ovannämnda arbete. Då Meidners omdömen rörande jämförbarheten mellan 1945 och 1950 års siffror kritiskt granskats i Statistisk tidskrift 1954, häfte 10, ingår vi icke här på en närmare granskning av Meidners resultat. Det framgår emellertid av vad ovan sagts att folkräkningsmaterialet icke tillåter någon mera ingående analys av förändringar i de gifta kvinnornas yrkesverksamhet. Då någon ny folkräkning ej kom till stånd 1955, finnes icke heller något material tillgängligt för att bedöma utvecklingen under förra hälften av 1950-talet. Centralbyrån har emellertid påbörjat en bearbetning av de uppgifter härom som finnes i befolkningsregistret; bl. a. undersökes därvid huruvida de gifta kvinnor som hade förvärvsarbete 1951 fortfarande var förvärvsarbetande 1954 eller hade lämnat arbetsmarknaden. Undersökningen gäller även hur många av de kvinnor som under denna period gift sig som fortfarande var yrkesverksamma vid periodens slut. Alla dessa uppgifter sättes i relation till barnantalet. Om denna undersökning visar sig kunna ge det tillskott till analysen på detta område som man räknat med vore det önskvärt att liknande undersökningar kunde få göras med vissa års mellanrum.

Statistikfråga i riksdagen

A Debate on Statistics in the Riksdag

Kungl. Maj:t hade begärt och statsutskottet hade tillstyrkt, att civildepartementets statistikgrupp skulle utvidgas och göras till byrå. För löneförhandlingarna behövde departementet ett eget utredningsorgan som fortlöpande införskaffade och bearbetade lönestatistiska uppgifter. I en reservation hade yrkats avslag med hänvisning till den sittande statistikutredningen.

Vid frågans behandling i andra kammaren yttrade fröken Vinge, att statistik lämpligast bör insamlas och bearbetas av ett centralt ämbetsverk och inte inom ett departement. Man vinner då att metoderna kan diskuteras offentligt och frågeformulären kan fastställas med hänsyn till vad olika parter önskar.

Civilminister Lindholm anförde att det inte var fråga om insamling och sammanställning av statistiskt primärmaterial, utan det gällde det direkta hanterandet av statistiken i förhandlingsskedet. Personalorganisationernas statistikavdelningar var nu så kraftigt utbyggda, att det var civildepartementet som därvid låg i efterhand. Departementet behövde ökade resurser för att kunna tala samma språk som motparten, när statistikuppgifter diskuterades.

Utskottets hemställan bifölls.

Nordiska riktlinjer för befolkningsprognoser

Population Projections in Northern Statistics: a Program

Det har påpekats för redaktionen, att tidskriften inte återgivit de riktlinjer för befolkningsprognoser, som antagits på ett tidigare statistiskt chefsmöte (Oslo 1954). Inom Det statistiske departement, Köpenhamn, har dessa riktlinjer slutgiltigt utformats:

1) at anse det for forsvarligt som grundlag for beregningerne at forudsætte, at dødeligheden i de kommende 20 år vil svare til de seneste dødelighedserfaringer,

2) at basere beregningerne for frugtbarhedens vedkommende på ægteskabets varighed uden hensyn til moderens alder — for Finlands og Danmarks vedkommende dog kun forsøgsvis,

3) at vælge så vidt muligt samme beregningsperiode, hvis længde ikke bør overstige 20 år på grund af den usikkerhed, der altid vil være forbundet med prognoser, og som forøges stærkt med beregningsperiodens længde,

4) at overlade til de enkelte lande at foretage beregningerne under alternative forudsætninger, hvorved blandt an-

det beregningernes usikkerhed også bliver tydeliggjort over for konsumenterne,

5) at tydeliggøre ved offentliggørelse af prognoserne hvilke tal, der hviler på en fremskrivning af den allerede eksisterende befolkning, og hvilke der er beregnet på en bestand af endnu ikke fødte,

6) at resultaterne af de foretagne prognoser burde offentliggøres med de nødvendige kommentarer, herunder en præcisering af de anvendte forudsætninger, og at man som mindste krav ved offentliggørelsen må sætte en fordeling efter køn og 5-års aldersklasser,

7) at se bort fra de udenlandske vandringer ved selve prognoseberegningerne i Norge, Sverige og Danmark, hvor vandringerne er af forholdsvis beskeden betydning,

8) at udvise forsigtighed med udarbejdelsen af regionale prognoser, da disse på grund af de indenlandske vandringer er forbundet med en særlig stor usikkerhed.

Europeiska statistikerkonferensen:

Sammanträde i Genève om företagsräkningar

Conference of European Statisticians: General Economic Censuses

En inom ECE sammankallad arbetsgrupp för företagsräkningar sammanträdde i Genève den 24—29 mars med deltagare från ett tjugotal länder i såväl Väst- som Östeuropa. Representanter hade även inkommit sig från några internationella organisationer, bl. a. från ISI. Från Sverige deltog förste aktuarien i kommerskollegium Gunnar Sidenvall.

Vid mötet diskuterades bl. a. syftet med och värdet av företagsräkningar, deras omfattning och innehåll, rapportenhet m. m. och sambandet med andra räkningar. På grund av det statistiska systemets olika konstruktion i olika länder ledde diskussionen på flertalet punkter endast till redogörelser för och konstateranden av olikheterna i olika länders företagsräkningar och endast i ett fåtal fall till direkta uttalanden och rekommendationer. Syftet med företagsräkningarna konstaterades allmänt vara att genom införskaffande av vissa grundläggande uppgifter för de »ekonomiska» enheterna åstadkomma en inventering av alla grenar av näringslivet och med detaljerade uppgifter för olika regioner och tätorter. De sålunda erhållna uppgifterna utgjorde en ram på vilken andra undersökningar av olika slag kunde baseras. De regionala uppgifterna var av stort intresse för bl. a. marknadsundersökningar, region- och stadsplanering m. m. Vid redogörelsen för frågan om med vilket tidsintervall företagsräkningar ägde rum konstaterades att dessa i europeiska länder oftast företagits med 10 års mellanrum; arbetsgruppen uttalade att de uppgifter som erhölls genom företagsräkningarna skulle insamlas åtminstone vart tionde år.

Företagsräkningarna borde principiellt omfatta alla verksamhetsgrenar som bidrager till nationalprodukten. Beträffande näringsgrenarna jordbruk och »tjänster», konstaterades att dessa ej omfattades av företagsräkningarna i vissa länder. I regel var ej heller den statliga förvaltningsapparaten inkluderad.

Vid diskussionen av de vid olika länders företagsräkningar använda rapportenheterna — »firma», arbetsställe eller teknisk enhet — framkom bl. a. att svårigheter mött att genomföra en strikt tillämpning av enheterna och att vissa länder ej tillämpat rekommendationerna i International Standard Industrial Classification (ISIC) beträffande avgränsningen av olika enheter. Med hänsyn till den inom FN:s statistiska byrå pågående revisionen av ISIC uttalade arbetsgruppen som sin uppfattning, att frågan om rapportenheterna och deras avgränsning borde ägnas utförlig uppmärksamhet vid den ovannämnda revisionen. Arbetsgruppen föreslog att sekretariatet skulle insamla material från de statistiska organen i

olika länder om klassificeringen av ett antal komplicerade fall och att ett sammanträde vid lämplig tidpunkt skulle behandla frågan om den statistiska enheten i förhållande till ISIC.

Med hänsyn till att frågan om koordinationen av olika slag av räkningar var upptagen på europeiska statistikerkonferensens arbetsprogram och en rapport under utarbetande — av England — till instundande plenarsammanträde, begränsades diskussionen om sambandet mellan företagsräkningar och andra räkningar till vissa mera allmänna frågor. I förhållande till folkräkningarna konstaterades att dessa och företagsräkningarna kompletterade varandra; vidare diskuterades fördelar och nackdelar av att utföra dessa båda slag av räkningar samtidigt. Av diskussionen framgick bl. a. att det i vissa länder ansågs fördelaktigast med hänsyn till förefintliga personella och maskinella resurser att utföra dessa båda slag av räkningar vid olika tidpunkter.

G. S.

Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Seminarier

International Statistical Institute (ISI): 30th Session, August 1957. Seminars

Sedan mötet i Bern 1949 har internationella seminarier i statistik ägt rum efter varje ISI-möte.

Ett sådant seminarium är avsett att hållas i Stockholm den 16—17 augusti. Statistiker från olika länder, som deltar i mötet, skall hålla föreläsningar. Programmet är ännu inte fastställt. Enligt svenska förslag skulle åtta ämnen behandlas, hälften berörande teori och hälften tillämpning, dock ej befolkningsstatistik.

Den 15—16 augusti planeras ett seminarium rörande undervisning i demografi. Det arrangeras av Internationella unionen för vetenskapligt studium av befolkningsfrågor.

Ytterligare meddelanden om mötet lämnas i dagarna direkt till anmälda deltagare samt i nästa häfte av denna tidskrift.

Personalnotiser

Personal Notes

Förste aktuarien Karl-Gunnar Brolin, skolöverstyrelsens statistiska kontor, skall på uppdrag av UNESCO om någon tid avresa till Teheran för att som statistisk expert biträda iranska regeringen i fråga om undervisningsstatistikens organisation. Uppdraget gäller ett år.

Chefen för Dominion Bureau of Statistics i Canada, Herbert Marshall, har avgått efter 34 års tjänst i den kanadensiska centralbyrån. Han efterträdes av Walter E. Duffett. Marshall är vice president i Internationella statistiska institutet.

Kommentar

Commentary

Motorfordonsbeståndet. Vid utgången av tredje kvartalet år 1956 omfattade motorfordonsbeståndet 842 397 bilar, varav 722 864 personbilar, 111 138 lastbilar och 8 395 bussar, samt 285 535 motorcyklar, 141 091 traktorer och 27 067 släpvagnar jämte släpslädar. Under nämnda kvartal har antalet personbilar ökats med 35 629 mot 30 847 under samma kvartal år 1955. Lastbilarnas antal har stigit med 2 091 mot 1 186, traktorernas med 2 287 mot 2 084 och motorcyklarnas med 2 859 mot 1 808 vid samma tid året förut. Ökningen har således för de viktigaste fordonsslagen varit större än vid motsvarande tid året förut, särskilt för personbilarna.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade fordon, har överföringarna till och från

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

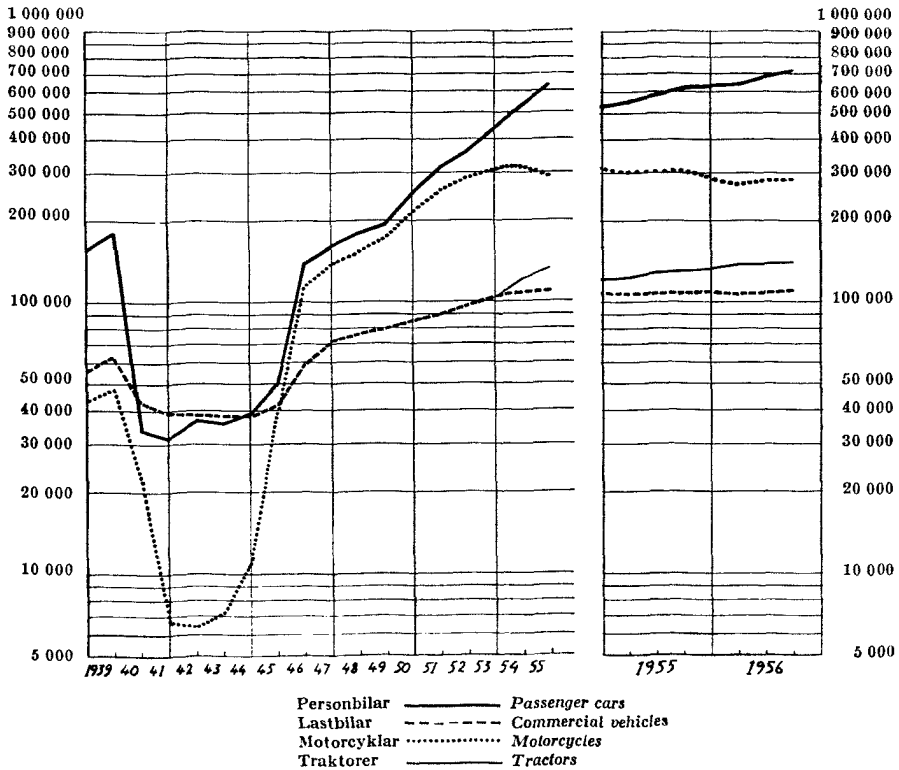

bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan. Antalet definitivt avregistrerade bilar har varit större än föregående år. Av personbilar har sålunda 3 985 avregistrerats mot 2 936 samma kvartal år 1955, av lastbilar 973 mot 925 och av motorcyklar 3 182 mot 2 931. Antalet nyregistrerade personbilar har varit 39 942 mot 35 416 samma kvartal år 1955, lastbilar 3 603 mot 2 813 samt motorcyklar 7 044 mot 7 281.

Företagens intäkter, kostnader och vinster. Preliminära uppgifter om företagens intäkter, kostnader och vinster år 1955 eller motsvarande bokföringsår har varit införda i Statistisk tidskrift 1956:5—12 och 1957:1. En definitiv redogörelse för 1955 utkommer under innevarande år. Denna publikation, Företagens intäkter, kostnader och vinster år 1955, ingår i serien Sveriges officiella statistik.

Uppgifter för år 1956 eller motsvarande bokföringsår insamlas från i stort sett samma företag som närmast föregående år eller omkring 4 200. Härav tillhör närmare 2 000 industrin och c:a 1 700 handeln.

I fråga om industrin omfattar undersökningen så gott som samtliga företag med mer än 50 arbetare och ett begränsat antal med 26—50 arbetare samt i fråga om handeln de flesta företag med mer än 50 anställda jämte ett antal mindre företag.

Undersökningen rörande förhållandena inom rederinäringen grundar sig på drygt 200 rederiföretag (vilka uttagits med hjälp av Sveriges skeppslista).

Utvecklingen inom den yrkesmässiga lastbilstrafiken belyses genom uppgifter från c:a 300 lastbilstrafikföretag.

För varje bransch upprättas en preliminär sammanställning, så snart huvuddelen av dit hänförliga uppgifter hunnit bearbetas. Ett sammandrag därav införes i närmast följande nummer av Statistisk tidskrift. Den första av dessa delrapporter för år 1956 avser bryggerier och vattenfabriker och återfinnes på sid. 256.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 256.

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing
3 Dividends
4 Interest
5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
6 Sundry
7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest
9 Depreciation
10 Taxes
11 Pension funds
12 Investment reserve
13 Sundry
14 Net profit
15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds
17 Deducted: Production costs etc.
18 Excise duties
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 of which primary investments
23 Amounts immediately written off on current investments
24 Costs of maintenance and repairs
25 Inventories; variation in value
26 » ; » » volume (rough estimate)
27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)
28 Wages and salaries
29 of which wages
30 Costs of pension and pension insurance
31 Paid dividends
32 Declared dividends

Brottsligheten. För första kvartalet 1957 redovisas 54 700 till polisens kännedom komna strafflagsbrott mot 46 495 för första kvartalet 1956. Den inträffade ökningen motsvarar 17,6 %.

I fråga om den dominerande gruppen av strafflagsbrott, stöld och dylikt (20 kap.) utgör ökningen 24,4 %. Förhållandevis stark är inom denna grupp ökningen (31,2 %) av inbrottsstölderna, till vilken sedan polisstatistikens tillkomst år 1950 under detta kvartal en-

(forts. sid. 257)

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av *End of*	Lastbilar *Commercial vehicles*										
	Skåp- och flakbilar med en maximillast av *Flat lorries, vans etc., by capacity*								Special-bilar *Special vehicles*	Summa[1] *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *For hire*
	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över 3–4 ton	över 4–5 ton	över 5–6 ton	över 6–7 ton	över *over* 7 ton			
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1954 3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956 1 kv.	35 523	8 168	6 364	11 802	20 434	8 641	2 038	3 614	10 875	107500	20 448
2 kv.	36 253	8 243	6 400	11 596	20 447	9 221	2 002	3 697	11 148	109047	20 320
3 kv.	37 167	8 365	6 440	11 476	20 479	9 910	1 997	3 788	[2]11 475	111138	20 674
Därav *County*											
A Stockholms stad	5 153	1 415	1 165	1 843	1 861	577	224	105	1 398	13 747	2 610
B Stockholms län	2 669	500	289	550	939	604	105	162	561	6 380	1 032
C Uppsala »	844	180	118	235	453	247	32	135	262	2 507	488
D Södermanlands »	1 157	209	159	286	712	285	55	149	413	3 428	728
E Östergötlands »	2 029	350	300	357	911	465	112	295	500	5 320	865
F Jönköpings »	1 019	308	201	333	723	452	92	174	330	3 632	612
G Kronobergs »	521	165	100	188	457	275	67	175	226	2 176	466
H Kalmar »	879	246	169	275	643	360	110	292	306	3 280	608
I Gotlands »	289	57	47	137	203	68	6	10	75	892	157
K Blekinge »	595	137	94	197	414	177	31	107	160	1 912	330
L Kristianstads »	1 316	351	270	383	868	505	67	198	466	4 427	623
M Malmöhus »	3 615	819	555	997	1 819	889	174	235	900	10 009	1 385
N Hallands »	884	213	159	288	594	303	47	68	238	2 795	440
O Göteb. o. Boh. »	3 288	775	729	1 073	1 538	612	203	213	749	9 184	1 936
P Älvsborgs »	1 817	338	326	488	1 004	608	100	211	567	5 460	931
R Skaraborgs »	998	258	183	300	649	528	99	190	329	3 537	706
S Värmlands »	1 180	215	219	382	752	374	86	151	698	4 061	795
T Örebro »	1 110	254	172	379	795	323	56	246	415	3 750	704
U Västmanlands »	1 063	215	147	314	659	284	66	180	403	3 331	644
W Kopparbergs »	1 275	273	240	521	777	282	55	151	661	4 236	761
X Gävleborgs »	1 421	336	213	513	716	326	46	111	725	4 408	964
Y Västernorrl. »	1 400	248	209	395	963	487	60	77	351	4 191	951
Z Jämtlands »	811	129	104	260	346	194	19	23	179	2 065	360
AC Västerbottens »	836	194	130	315	762	363	49	80	287	3 018	729
BD Norrbottens »	998	180	142	467	921	322	36	50	276	3 392	849

[1] Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — [2] Därav tankvagnar 914.

Registered motor vehicles by type

Personbilar *Passenger cars*		Bussar *Buses*	Summa bilar *Total motor cars*	Motorcyklar[3] *Motorcycles*		Släpvagnar med en maximilast av *Wheeled trailers, by capacity*					Släpslädar *Sleigh trailers*	Vid utgången av *End of*
Hela antalet *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *Taxis*			Hela antalet *Total*	Med sidvagn *With side-car*	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över *over* 3 ton	Summa[4] *Total*		
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	1954 3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
646 446	10 772	8 269	762 215	276 630	6 560	11 188	1 253	1 390	9 867	23 796	1 917	1956 1 kv.
687 235	10 729	8 390	804 672	282 676	6 909	11 471	1 272	1 361	10076	24 278	1 917	2 kv.
722 864	10 855	8 395	842 397	285 535	7 411	12 027	1 281	1 332	10410	25 150	1 917	3 kv.
												Därav *County*
74 075	1 574	801	88 623	16 693	1 119	516	49	53	386	1 004	—	A
38 472	495	553	45 405	11 549	551	457	47	36	246	792	1	B
17 448	213	211	20 166	6 858	290	326	16	50	284	677	6	C
24 500	277	261	28 189	7 954	350	280	25	40	346	692	—	D
37 570	402	369	43 259	14 326	412	471	46	48	579	1 146	2	E
30 698	408	361	34 691	13 283	216	568	44	48	360	1 021	—	F
16 453	331	113	18 742	6 454	96	304	23	24	205	558	3	G
24 123	373	218	27 621	9 362	147	417	26	38	321	805	—	H
5 498	68	70	6 460	3 492	90	131	14	16	33	194	—	I
12 335	120	135	14 382	4 940	107	266	8	10	192	479	—	K
28 047	328	177	32 651	10 505	168	620	17	20	540	1 205	—	L
62 563	529	464	73 036	19 893	605	975	71	87	826	1 973	—	M
16 583	186	179	19 557	8 119	148	269	19	38	218	546	—	N
46 334	907	552	56 070	22 760	641	631	60	61	393	1 148	—	O
37 921	507	387	43 768	17 078	334	464	68	73	442	1 053	—	P
28 299	386	232	32 068	11 815	216	572	23	37	459	1 100	3	R
29 910	550	369	34 340	12 895	257	497	97	127	434	1 158	16	S
29 170	309	270	33 190	11 390	355	533	40	33	387	996	1	T
24 510	215	301	28 142	7 787	275	373	28	25	478	907	52	U
31 098	454	327	35 661	14 684	278	544	52	60	654	1 317	105	W
28 001	494	422	32 831	13 536	258	729	91	52	696	1 578	205	X
25 121	528	506	29 818	12 781	189	528	98	100	539	1 268	225	Y
12 796	322	260	15 121	6 368	103	308	67	66	253	696	256	Z
21 816	486	430	25 264	11 417	103	764	133	115	653	1 669	447	AC
19 523	393	427	23 342	9 596	103	484	119	75	486	1 168	595	BD

[3] Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. — [4] Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer
Registered tractors

Vid utgången av *End of*	Hjultraktorer *Tractors wheeled*	Bandtraktorer *Caterpillars*	Summa *Total*	Fördelning efter drivmedel *Fuel type*					
				Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja *Gas oil*	Fotogen *Kerosene*	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Ej angivet *Unknown*
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1954 3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956 1 kv.	133 968	1 410	135 378	20 777	32 510	81 434	24	3	630
2 kv.	137 389	1 415	138 804	21 778	34 490	81 882	24	3	627
3 kv.	139 667	1 424	141 091	22 560	35 851	82 033	24	2	621
Därav *County*									
A Stockholms stad	550	57	607	233	253	120	—	—	1
B Stockholms län	5 681	25	5 706	597	1 540	3 525	1	—	43
C Uppsala »	6 241	14	6 255	336	2 053	3 829	2	—	35
D Södermanlands »	6 552	13	6 565	637	1 942	3 961	—	—	25
E Östergötlands »	9 484	46	9 530	891	2 858	5 735	2	—	44
F Jönköpings »	4 124	13	4 137	1 113	973	2 034	—	—	17
G Kronobergs »	2 462	20	2 482	488	731	1 252	—	—	11
H Kalmar »	6 692	17	6 709	648	1 740	4 303	—	—	18
I Gotlands »	3 626	7	3 633	200	885	2 513	—	—	35
K Blekinge »	1 949	4	1 953	222	546	1 167	—	—	18
L Kristianstads »	9 926	35	9 961	1 652	2 346	5 931	2	—	30
M Malmöhus »	15 017	70	15 087	2 448	3 385	9 144	5	—	105
N Hallands »	5 197	15	5 212	730	1 006	3 429	1	—	46
O Göteb. o. Bohus »	3 472	20	3 492	919	672	1 892	2	—	7
P Älvsborgs »	6 631	25	6 656	1 773	1 259	3 606	—	—	18
R Skaraborgs »	11 685	20	11 705	1 929	2 866	6 896	—	1	13
S Värmlands »	5 886	97	5 983	1 105	1 170	3 675	1	—	32
T Örebro »	6 120	63	6 183	803	1 346	4 002	2	—	30
U Västmanlands »	6 718	74	6 792	449	1 943	4 365	2	1	32
W Kopparbergs »	4 879	130	5 009	1 652	1 018	2 325	2	—	12
X Gävleborgs »	4 312	72	4 384	976	1 340	2 053	—	—	15
Y Västernorrlands »	3 272	147	3 419	865	891	1 654	2	—	7
Z Jämtlands »	2 144	117	2 261	510	752	991	—	—	8
AC Västerbottens »	4 451	185	4 636	1 030	1 414	2 183	—	—	9
BD Norrbottens »	2 596	138	2 734	354	922	1 448	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av *End of*	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*				Lastbilar *Commercial vehicles*			
	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin- och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1954 3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956 1 kv.	644 982	1 393	62	9	2 116	5 988	1	164	82 000	25 370	22	108
2 kv.	685 655	1 513	58	9	2 107	6 118	1	164	82 973	25 956	21	97
3 kv.	721 186	1 615	56	7	2 071	6 159	1	164	84 326	26 704	21	87
Därav: *County*												
A	73 901	171	1	2	23	629	—	149	12 446	1 269	—	32
B	38 385	85	2	—	87	466	—	—	5 117	1 258	1	4
C	17 416	32	—	—	57	154	—	—	1 787	719	—	1
D	24 472	28	—	—	84	177	—	—	2 599	824	—	5
E	37 527	43	—	—	130	239	—	—	4 042	1 277	—	1
F	30 632	58	8	—	121	240	—	—	2 477	1 152	2	1
G	16 416	35	1	1	43	70	—	—	1 416	758	1	1
H	24 092	31	—	—	102	116	—	—	2 300	980	—	—
I	5 496	2	—	—	37	33	—	—	717	175	—	—
K	12 322	11	2	—	23	112	—	—	1 462	448	—	2
L	28 015	31	—	1	61	116	—	—	3 494	932	—	1
M	62 501	49	13	—	126	338	—	—	8 676	1 325	7	1
N	16 538	43	2	—	62	117	—	—	2 197	598	—	—
O	46 127	201	6	—	71	466	—	15	7 831	1 340	5	8
P	37 860	54	6	1	95	292	—	—	4 035	1 411	1	13
R	28 241	55	3	—	64	168	—	—	2 341	1 195	—	1
S	29 746	162	1	1	136	233	—	—	2 643	1 416	—	2
T	29 128	40	1	1	78	192	—	—	2 667	1 080	2	1
U	24 460	50	—	—	107	194	—	—	2 306	1 023	—	2
W	31 048	48	2	—	85	242	—	—	2 833	1 400	—	3
X	27 941	59	1	—	131	291	—	—	3 081	1 322	—	5
Y	25 004	115	2	—	110	396	—	—	2 712	1 475	1	3
Z	12 755	41	—	—	50	210	—	—	1 378	687	—	—
AC	21 710	102	4	—	72	357	1	—	1 802	1 215	1	—
BD	19 453	69	1	—	116	311	—	—	1 967	1 425	—	—

[1] samt *fotogen and kerosene.*

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon
Changes in registration of motor vehicles

Förändring *Change*	1955		1956		1955		1956	
	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.
	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	5 688	6 413	8 C02	8 348	161	186	132	213
Definitivt avregistrerade *Condemned*	2 309	2 936	3 203	3 985	16	17	19	20
Återregistrerade *Re-registered*	5 790	4 687	10 829	7 759	155	67	136	83
Nyregistrerade *Registered*	37 839	35 416	41 046	39 942	126	101	134	160
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+35 699	+30 847	+40 789	+35 629	+ 104	— 34	+ 121	+ 5
	Lastbilar *Commercial vehicles*				Motorcyklar *Motorcycles*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	1 908	1 699	1 844	1 952	4 633	6 800	5 540	7 463
Definitivt avregistrerade *Condemned*	877	925	909	973	2 029	2 931	2 983	3 182
Återregistrerade *Re-registered*	874	965	1 272	1 294	5 494	4 178	8 838	6 141
Nyregistrerade *Registered*	3 457	2 813	2 978	3 603	7 781	7 281	5 632	7 044
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 1 462	+ 1 186	+ 1 547	+ 2 091	+ 6 609	+ 1 808	+ 6 046	+ 2 859
	Traktorer *Tractors*				Släpfordon *Trailers*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	51	64	85	91	227	228	279	345
Definitivt avregistrerade *Condemned*	166	209	296	209	82	93	123	98
Återregistrerade *Re-registered*	20	11	25	27	172	228	174	264
Nyregistrerade *Registered*	5 017	2 260	3 470	2 338	807	961	724	1 035
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 4 814	+ 2 084	+ 3 426	+ 2 287	+ 672	+ 869	+ 482	+ 872

Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter

Local savings banks statistics, quarterly

Preliminära uppgifter för de enskilda sparbankerna *Preliminary data*

	Ställningen i 1 000 kr		
	31 mars 1956	31 dec. 1956	31 mars 1957
Tillgångar och skulder *Assets and liabilities*	..	11 981 830	12 283 074
AV TILLGÅNGARNA UTGJORDE:			
Certain assets:			
Kassabehållning *Cash*	32 563	44 304	39 428
I annan sparbank innestående *Due from other savings banks*	5 229	7 398	8 078
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kreditinstitut[1] innestående *Due from the Riksbank, commercial banks etc.*	190 744	218 423	328 263
Skattkammarväxlar och andra statsskuldförbindelser *Swedish treasury bills etc.*	3 213	4 746	4 729
Obligationer *Bonds*	1 114 551	1 167 427	1 155 341
Lån *Loans*	9 947 879	10 370 436	10 598 640
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning *Advances on current account*	..	883	1 290
AV SKULDERNA UTGJORDE:			
Certain liabilities:			
Insättarnas medel *Deposits by the public*	10 918 913	11 097 417	11 784 783
Därav sparbanksräkning *Of which savings accounts*	..	10 696 166	11 272 010
fria sektorn » » *others*	..	401 251	512 773
Upplåning *Borrowings*	20 616	9 466	5 370

INSÄTTARNAS MEDEL *Deposits*

	Insatta medel *Deposits made* 1 000 kr	Uttagna medel *Withdrawals* 1 000 kr
Första kvartalet 1956 *1st quarter*	1 072 571	848 417
Fjärde » 1956 *4th* »	1 235 156	1 194 981
Första » 1957 *1st* »	1 550 367	1 270 586

Anm. Insättarnas medel vid föregående årsskifte ökade med resp. minskade med insättningarna resp. uttagen under första kvartalet 1957 överensstämmer icke med behållningen vid sistnämnda kvartals slut. Detta beror huvudsakligen dels på räntekrediteringar, dels på att förändringar i sparbankernas fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland insättningar och uttag.

[1] Inländskt bankbolag, postgiro, postsparbanken, svenska jordbrukskreditkassan samt centralkassa för jordbrukskredit.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data

Industriföretag *Manufacturing enterprises*

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Bryggerier och vattenfabriker (27 företag) *Breweries and aerated water industry*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	3 959	3 893	— 66	— 2
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	33,8	24,5	— 9,2	— 27
3 Utdelning å aktier och andelar	5,9	8,8	[1] + 2,9	[1] + 50
4 Räntor	1,9	1,7	— 0,2	— 8
5 Överskott å annan rörelse	0,7	1,0	+ 0,3	+ 49
6 Övriga intäkter	0,7	0,8	+ 0,1	+ 13
7 Summa	42,9	36,9	— 6,0	— 14
Kostnader och vinst				
8 Räntor	1,7	1,8	+ 0,1	+ 8
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	9,4	10,5	+ 1,2	+ 13
10 Skatter samt investeringsavgift	11,8	7,1	— 4,7	— 40
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	3,1	2,5	— 0,6	— 19
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,0	—	— 0,0	— 100
13 Övriga kostnader	2,0	1,8	— 0,2	— 11
14 Redovisad vinst	15,0	13,2	— 1,8	— 12
15 Summa	42,9	36,9	— 6,0	— 14
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	284,5	280,3	— 4,2	— 1
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	163,1	164,1	+ 1,0	+ 1
18 Varuskatter	87,6	91,6	+ 4,0	+ 5
19 Summa avgående poster	250,7	255,8	+ 5,0	+ 2
20 Bruttovinst	33,8	24,5	— 9,2	— 27
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	15,2	14,8	— 0,3	— 2
22 Därav egentlig investering	14,1	11,5	— 2,7	— 19
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	1,7	1,3	— 0,4	— 21
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	8,3	8.2	— 0,1	— 1
25 Lagervärdeförändring	+ 2,4	+ 3,7	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 1,1	+ 4.8	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 3,5	+ 1,1	.	.
28 Lön till anställda	58,8	61,7	+ 2,9	+ 5
29 Därav till industriarbetare	40,3	41,7	+ 1,4	+ 4
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	4,1	3,7	— 0,5	— 11
31 Betald utdelning	12,1	12,9	+ 0,8	+ 6
32 Beslutad utdelning	12,9	11,8	— 1,0	— 8

[1] Ökningen sammanhänger med en bokföringsteknisk omläggning inom vissa koncernföretag.

(forts. från sid. 249)
dast år 1952 (32,5 %) visar motsvarighet vid jämförelse med det föregående året. Även motorfordonstillgreppen har ökat (19 %).

Från och med första kvartalet 1957 redovisas i tabellen tillgreppen av cyklar ävensom, av brotten enligt 21 kap., restaurant-, hotell- och droskbedrägeri särskilt. Primärmaterialet innehåller en uppdelning jämväl av dels otuktsbrotten i heterosexuell (18 kap. 1—9 §§) och homosexuell otukt (18 kap. 10—10 a §§) samt av motorfordonstillgreppen i tillgrepp av bilar, motorcyklar och mopeder. Antalet av dessa tillgrepp var under första kvartalet 1957 3 382, 558 resp. 1 490; antalet cykeltillgrepp 10 226.

Av de i strafflagen ej upptagna brotten har, förutom efter vanligheten lönnbränning och rattfylleri, här upptagits endast brott enligt skattestrafflagen. Rattfylleribrotten har i jämförelse med första kvartalet år 1956 ökat från 1 788 till 1 856 eller med 3,8 %.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 258.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities
of which:
Violence or threats against officials
Forcible resistance
» 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
» 12. Forgery
» 13. Perjury, false charge and other false statements
» 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
of which:
Murder and manslaughter
Homicide by misadventure, etc.
Infanticide
Procuring abortion
» 15. Violation of personal safety, etc.
of which:
Rape
» 18. Sexual offences
of which:
Indecent assaults on persons under 15 years of age
Other indecent assaults
Indecent exposure
Other indecent actions
» 19. Offences dangerous to the public
of which:
Arson
Chapter 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
of which:
Housebreaking and burglary
Thefts of motorcars and motorcycles
Thefts of bicycles
Robbery
» 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
of which: hotel, restaurant and taxi fraud
» 22. Embezzlement, etc.
» 23. Offences in bankruptcy
» 24. Damage, trespass on land
» 25. Offences by officials
Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)
Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery
Driving vehicles under influence of alcohol
False or negligent income-tax return

Vägtrafikolyckor. Kvartalstabellerna har från och med första kvartalet 1957 närmare anslutits till månadsstatistiken. I enlighet härmed redovisar även dessa vägtrafikolyckor med dödlig utgång samt därvid dödade personer. Bl. a. har härjämte genomförts en uppdelning på tättbebyggt resp. icke tättbebyggt område, medan den särskilda redovisningen av antalet vägtrafikolyckor i vissa städer slopats.

Antalet vägtrafikolyckor, som föranlett polisundersökning, var under första kvartalet 1957 enligt de preliminära siffrorna, liksom under fjärde kvartalet 1956, mindre än under motsvarande kvartal närmast föregående år. Minskningen faller helt på de olyckor, vilka föranlett endast egendomsskada. För de sistnämnda motsvarar den 6,8 %; för hela antalet vägtrafikolyckor 3,4 %. Olyckorna med personskada till följd visar under första kvartalet 1957, liksom förut under detta kvartal, ökning i jämförelse med samma kvartal föregående år. Ökningen uppgår till 10,3 %. Ökningen av antalet olyckor med enbart egendomsskada till följd från tredje kvartalet 1956 till första kvartalet 1957 har alltså varit förhållandevis sva-

(forts. sid. 262)

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott *Offences* [1]	1954	1955	1956	1955	
				1 kv.	2 kv.
Strafflagsbrott					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet	3 346	3 404	3 646	755	752
Därav: våld el. hot mot tjänsteman o. dyl.	679	742	777	153	151
våldsamt motstånd	1 650	1 609	1 897	362	363
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	473	539	487	137	124
12 kap. Förfalskningsbrott	1 154	1 247	1 049	348	390
13 kap. Mened, falskt åtal o. annan osann utsaga	771	800	750	199	203
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 658	9 351	9 163	2 089	2 108
Därav: mord och dråp	46	49	62	14	12
vållande till annans död	273	277	278	50	57
barnamord o. dyl.	12	11	10	2	4
fosterfördrivning	219	103	68	51	14
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 985	2 316	2 421	514	513
Därav: våldtäkt	284	304	335	54	70
18 kap. Sedlighetsbrott	2 217	2 409	2 166	555	623
Därav: otukt med person under 15 år	665	673	645	163	169
annan otukt	214	344	236	61	126
exhibitionism	500	516	491	105	127
annan sedlighetssårande handling	702	738	677	188	165
19 kap. Allmänfarliga brott	2 707	3 440	3 651	633	996
Därav: mordbrand	135	205	249	27	54
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	141 119	162 296	169 905	29 522	39 488
Därav: inbrottsstöld	28 184	32 878	34 839	7 159	7 931
tillgrepp av bilar, motorcyklar och mopeder	15 735	25 051	25 922	3 507	5 940
cyklar	..	..	..	..	..
rån	262	291	396	62	61
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri	15 812	16 206	16 897	4 378	3 513
Därav: restaurant-, hotell- o. droskbedrägeri	..	..	..	..	..
22 kap. Förskingring och annan trolöshet	5 881	5 579	5 573	1 350	1 402
23 kap. Gäldenärsbrott	318	380	497	92	94
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovl. väg	7 068	7 957	9 681	1 501	2 354
25 kap. Ämbetsbrott	761	813	800	195	241
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	3 096	3 125	2 962	679	646
Summa	195 366	219 862	229 648	42 947	53 447
Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vard urbota straff kan följa					
Lönnbränning	326	231	71	69	70
Rattfylleri	7 332	9 066	11 553	1 400	2 266
Skattestrafflagen	..	..	..	..	..

[1] *For translation of text, v. p. 257.*

Offences known to the police. Preliminary data

		1956				1957	Därav i		
3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	Stockholm	Göteborg	Malmö
949	948	892	925	946	883	954	266	55	24
223	215	203	191	204	179	187	63	21	11
431	453	417	500	495	485	486	112	26	11
176	102	134	141	127	85	101	5	1	—
244	265	262	220	262	305	315	25	14	13
132	266	204	165	157	224	265	50	9	3
2 411	2 743	2 138	2 354	2 483	2 188	2 238	483	203	213
12	11	12	18	12	20	8	2	1	—
85	85	62	48	73	95	47	5	—	3
—	5	—	4	1	5	1	—	—	—
14	24	20	15	18	15	22	1	1	2
583	706	567	599	598	657	638	157	32	34
88	92	69	86	116	64	69	15	2	5
646	585	553	642	538	433	453	92	32	17
151	190	178	220	136	111	153	23	7	1
87	70	75	41	62	58	44	7	5	1
158	126	94	154	136	107	108	30	14	—
213	172	171	203	179	124	122	20	6	14
1 073	738	818	1 252	826	755	853	233	1	13
78	46	52	82	46	69	85	23	—	—
49 442	43 844	31 914	42 677	50 408	44 906	39 688	8 644	4 218	2 342
8 366	9 422	7 450	8 412	9 242	9 735	9 776	2 481	1 184	817
7 972	7 632	4 563	6 079	8 409	6 871	5 430	2 281	854	325
..	..	..	..	..	..	10 226	586	505	697
76	92	92	97	117	90	110	49	15	12
4 212	4 103	4 506	4 566	3 990	3 835	4 103	964	310	151
..	..	..	..	..	..	931	364	70	35
1 287	1 540	1 423	1 314	1 324	1 512	1 435	292	132	69
90	104	142	118	117	120	121	7	3	4
1 947	2 155	1 834	2 655	2 581	2 611	2 650	352	88	98
163	214	209	205	188	198	232	3	4	1
792	1 008	899	757	648	658	654	5	43	10
64 147	59 321	46 495	58 590	65 193	59 370	54 700	11 578	5 145	2 992
58	34	19	14	11	27	24	—	—	—
3 004	2 396	1 788	3 349	4 082	2 334	1 856	298	204	87
..	..	..	..	..	..	830	48	28	25

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stock-holm	Göte-borg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	1955 April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704 5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077,3	1 511,5	3 062,6	685,8	293,5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292,4	93,6	April

(forts. från sid. 257)
gare än förut under motsvarande kalenderkvartal. Vid betraktande av dessa siffror bör hållas i minnet den reglering, som genom kungörelsen den 14/11 1956 (nr 537) genomförts av omsättningen och användningen av flytande bränsle, det s. k. söndagsförbudet (S-förbudet). Därav orsakad minskning av det eljest förväntade antalet olyckor har för fjärde kvartalet 1956 uppskattats till 6—9 %; se härom i häfte 2/1957, sid. 89. En på enahanda sätt verkställd uppskattning för första kvartalet 1957 ger för detta kvartal såsom motsvarande tal 4—7 %. S-förbudet har fr. o. m. den 9/2 1957 upphävts av handels- och industrikommissionen genom utfärdande av generell körlicens, först tillfälligt genom meddelandena den 4 och den 25/2 1957 (nr T5 och T6) därefter tills vidare genom meddelandet den 29/3 1957 (nr T7).

Den konstaterade ökningen under 1:a kvartalet 1957 av antalet olyckor med personskada, 10, 3% av siffran för 1:a kvartalet 1956, är större inom tättbebyggda områden (15,6 %) än inom icke tättbebyggda områden (4,4 %).

De kvartalsvisa förändringarna av antalet vägtrafikolyckor, vilka föranlett personskada, och av antalet vägtrafikolyckor med enbart egendomsskada till följd, belyses i någon mån genom det här införda diagrammet. Som synes visar under andra kvartalet personskadeolyckorna ökning, men olyckorna med enbart egendomsskada till följd tvärtom minskning. Under fjärde och emellanåt även under första kvartalet är förhållandet det omvända. Möjligen står dessa kvartalsvisa förändringar i fråga om vägtrafikolyckornas svårhetsgrad i samband med årstidens växlingar i väderleks- och vägförhållandena.

Antalet olyckor, som medfört personskada, utgjorde under första kvartalet 1957 22,7 % av totalantalet olyckor under samma tid (under 3:e kvartalet 1956 38,8 %).

Antalet skadade personer har från första kvartalet 1956 till första kvartalet 1957 ökat med 10,7 %. Ökningen är störst inom tättbebyggda områden,

Antal vägtrafikolyckor: Kvartalssummor
Number of Road Accidents: Quarterly data

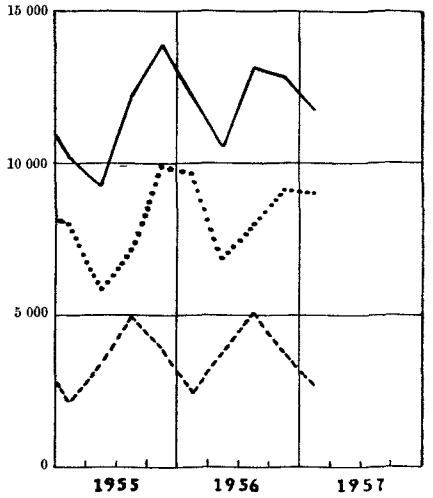

Hela antalet
Total
Med personskada
Personal injury
Med enbart egendomsskada
Damage to property only

19,9 %, medan den inom ej tättbebyggda områden uppgått till 3,0 %.

Av de olika trafikantgrupperna uppvisar mopedisterna den största ökningen, eller med 63,3 % av motsvarande antal under första kvartalet 1956; deras andel i totala antalet skadade personer har därmed från första kvartalet 1955 till första kvartalet 1957 ökat från 2,8 % till 5,3 %. Den största gruppen, bilförare och -passagerare, har, jämfört med första kvartalet 1956, ökat med 7,6 %. Anmärkningsvärd är ökningen för gruppen förare av och passagerare på tung motorcykel, som uppgår till 21,8 %. Denna grupp har nämligen under varje kvartalet 1956 visat minskning, vilket framgår av följande siffror avseende jämförelse med motsvarande kvartal 1955: 1 kv. —6,3 %, 2 kv. —22,0 %, 3 kv. —1,8 %, 4 kv. —3,7 %. Av de andra redovisade trafikantgrupperna är det endast gruppen »Andra», som visar en minskning (33,7 %).

(forts. sid. 280)

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Mars 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *March 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t. [2]	T. [2]	S:a [2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	5	3	8	16	2	18	144	68	212	165	73	238
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	3	—	3	40	3	43	153	90	243	196	93	289
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	2	4	6	5	8	13	10	27	37	17	39	56
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	1	1	2	1	1	2	2	8	10	4	10	14
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	3	—	3	5	8	13	4	47	51	12	55	67
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	2	2	4	7	3	10	6	28	34	15	33	48
Cyklister *Cyclists*	5	3	8	5	15	20	18	76	94	28	94	122
Fotgängare *Pedestrians*	7	5	12	13	25	38	26	174	200	46	204	250
Övriga *Others*	2	—	2	7	3	10	10	9	19	19	12	31
Samtliga *Total*	30	18	48	99	68	167	373	527	900	502	613	1 115

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 495	3 086	4 581
Lastbil *Lorry*	483	695	1 178
Buss *Bus*	91	178	269
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	21	100	121
Moped *Cycle with aux. motor*	16	128	144
Annan lätt mc *Other light mc*	15	59	74
Spårvagn *Tram*	—	68	68
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	9	5	14
Cykel *Cycle*	40	128	168
Annat fordon *Other vehicle*	70	377	447
Fotgängare *Pedestrian*	48	214	262
Andra trafikelement *Other traffic elements*	22	8	30
Samtliga *Total*	2 310	5 046	7 356

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	833	1 664	2 497
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	42	474	516
med fotgängare *with pedestrian*	47	202	249
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	1	2	3
med djur *with animal*	20	6	26
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	11	29	40
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	52	106	158
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	279	53	332
Kullkörning *Vehicle overturned*	12	21	33
Olycka av annat slag *Other type of accident*	13	17	30
Samtliga *Total*	1 310	2 574	3 884

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Mars 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	2	20	56	78	134	3	11	24	38
Uppsala »	—	9	24	33	61	—	1	8	9
Södermanlands »	—	9	39	48	80	—	—	16	16
Östergötlands »	—	17	56	73	117	—	7	14	21
Jönköpings »	2	14	32	48	86	2	6	16	24
Kronobergs »	1	9	17	27	43	1	4	9	14
Kalmar »	2	10	23	35	57	2	1	11	14
Gotlands »	—	1	10	11	16	—	—	1	1
Blekinge »	2	7	17	26	40	3	1	8	12
Kristianstads »	1	17	39	57	92	1	6	14	21
Malmöhus »	2	14	39	55	87	2	4	24	30
Hallands »	2	7	29	38	67	2	—	9	11
Göteb. o. Bohus »	1	13	36	50	86	1	3	16	20
Älvsborgs »	1	16	45	62	101	1	4	18	23
Skaraborgs »	—	12	35	47	79	—	1	15	16
Värmlands »	1	14	48	63	109	1	7	12	20
Örebro »	—	11	32	43	76	—	3	11	14
Västmanlands »	2	10	29	41	76	2	1	13	16
Kopparbergs »	—	12	45	57	105	—	4	10	14
Gävleborgs »	2	23	59	84	157	2	3	27	32
Västernorrlands »	1	29	86	116	218	1	11	27	39
Jämtlands »	1	15	33	49	94	1	11	31	43
Västerbottens »	2	13	48	63	125	2	4	16	22
Norrbottens »	3	20	83	106	204	3	6	23	32
Summa *Total*	28	322	960	1 310	2 310	30	99	373	502

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *March 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	1	130	621	752	1 482	1	13	132	146
Stockholms län	2	33	95	130	263	2	3	39	44
Uppsala »	—	12	54	66	124	—	1	12	13
Södermanlands »	—	12	55	67	125	—	1	12	13
Östergötlands »	—	26	74	100	191	—	6	23	29
därav Norrköpings stad	—	15	31	46	93	—	4	14	18
Jönköpings län	—	11	31	42	75	—	1	11	12
Kronobergs »	1	7	10	18	36	1	1	7	9
Kalmar »	—	6	20	26	50	—	2	6	8
Gotlands »	—	3	4	7	13	—	—	3	3
Blekinge »	—	7	30	37	68	—	1	6	7
Kristianstads »	—	10	23	33	62	—	—	10	10
Malmöhus »	4	65	170	239	476	5	11	70	86
därav Malmö stad	1	47	110	158	312	1	6	52	59
Hallands län	—	12	18	30	58	—	1	11	12
Göteb. o. Bohus »	4	78	261	343	686	4	12	78	94
därav Göteborgs stad..	4	70	231	305	612	4	11	70	85
Älvsborgs län	2	8	34	44	86	2	—	11	13
Skaraborgs »	—	2	27	29	58	—	—	3	3
Värmlands »	—	8	38	46	86	—	2	8	10
Örebro »	1	10	52	63	120	1	1	9	11
Västmanlands »	—	17	69	86	165	—	—	17	17
Kopparbergs »	1	13	31	45	89	1	4	13	18
Gävleborgs »	—	15	81	96	190	—	3	14	17
Västernorrlands »	1	7	79	87	169	1	1	7	9
Jämtlands »	—	1	23	24	45	—	—	1	1
Västerbottens »	—	8	37	45	90	—	1	11	12
Norrbottens »	—	15	104	119	239	—	3	13	16
Summa *Total*	17	516	2 041	2 574	5 046	18	68	527	613
Hela riket *Sweden*	45	838	3 001	3 884	7 356	48	167	900	1 115

Vägtrafikolyckor: Års- och kvartalsuppgifter

a) Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer

Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*		
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[1] *Killed*	Eljest skadade *Injured*	Summa *Total*
Hela riket *Sweden*								
1946	435	6 841	8 590	15 866	29 652	461	8 322	8 783
1947	500	7 800	10 943	19 243	36 398	527	9 328	9 855
1948	492	7 110	9 215	16 817	31 976	531	8 583	9 114
1949	494	7 342	9 325	17 161	32 318	517	8 978	9 495
1950	571	8 559	12 450	21 580	40 490	595	10 583	11 178
1951	662	9 086	15 669	25 417	47 958	708	11 240	11 948
1952	723	10 242	19 294	30 259	56 647	750	12 846	13 596
1953	872	12 023	19 811	32 706	61 186	921	15 033	15 954
1954	899	13 460	27 033	41 392	77 043	942	16 963	17 905
1955	871	14 228	31 655	46 754	86 932	902	18 050	18 952
1956*	763	14 254	33 740	48 757	91 055	816	18 143	18 959
1955* 1 kv.	158	2 015	8 016	10 189	20 108	165	2 612	2 777
2 kv.	195	3 170	5 885	9 250	18 313	203	3 900	4 103
3 kv.	214	4 774	7 214	12 202	22 352	221	6 062	6 283
4 kv.	237	3 681	10 010	13 928	25 879	243	4 651	4 894
1956* 1 kv.	131	2 287	9 727	12 145	23 244	141	2 920	3 061
2 kv.	147	3 603	6 800	10 550	19 685	156	4 514	4 670
3 kv.	257	4 854	8 062	13 173	24 358	279	6 286	6 565
4 kv.	228	3 510	9 151	12 889	23 768	240	4 423	4 663
1957* 1 kv.	141	2 525	9 070	11 736	22 067	146	3 244	3 390
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*								
1956* 1 kv.	75	1 077	3 560	4 712	8 607	81	1 575	1 656
2 kv.	94	1 296	1 958	3 348	5 604	101	1 896	1 997
3 kv.	180	2 045	2 861	5 086	8 547	199	2 976	3 175
4 kv.	148	1 470	3 144	4 762	7 894	158	2 104	2 262
1957* 1 kv.	94	1 109	3 191	4 394	7 650	98	1 607	1 705
Tättbebyggt område *Built-up areas*								
1956* 1 kv.	56	1 210	6 167	7 433	14 637	60	1 345	1 405
2 kv.	53	2 307	4 842	7 202	14 081	55	2 618	2 673
3 kv.	77	2 809	5 201	8 087	15 811	80	3 310	3 390
4 kv.	80	2 040	6 007	8 127	15 874	82	2 319	2 401
1957* 1 kv.	47	1 416	5 879	7 342	14 417	48	1 637	1 685

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» resp. »Dödade personer» ingår i de preliminära siffrorna fr. o. m. *visional figures from 3:rd quarter 1955 forth are including under »Fatal accidents» and »Persons killed»*

Road Accidents: Annual and quarterly data

b) Antal skadade personer efter trafikantgrupper

Persons killed and injured by group of road users

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Bilförare *Motorcar drivers*	Bilpassagerare *Motorcar passengers*	Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	Mopedister *Drivers of cycle with aux. motor*	Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	Cyklister *Cyclists*	Fotgängare *Pedestrians*	Andra *Others*	Summa skadade personer *Total*
Hela riket *Sweden*										
1946	654	1 297	1 003	259	·	193	3 075	1 764	538	8 783
1947	904	1 619	1 098	249	·	162	3 386	1 971	466	9 855
1948	683	1 474	1 087	243	·	127	3 070	1 911	519	9 114
1949	745	1 624	1 160	222	·	141	3 288	1 811	504	9 495
1950	1 182	2 161	1 553	272	·	130	3 484	1 845	551	11 178
1951	1 294	2 163	2 096	425	·	102	3 280	2 034	554	11 948
1952	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581	13 596
1953	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419	15 954
1954	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559	17 905
1955	2 922	3 970	2 466	542	1 505	658	3 280	3 015	594	18 952
1956*	3 428	4 282	2 094	520	1 754	895	2 571	3 018	397	18 959
1955* 1 kv.	608	813	127	15	78	12	380	593	151	2 777
2 kv.	481	711	846	193	338	47	760	663	64	4 103
3 kv.	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70	6 283
4 kv.	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167	4 894
1956* 1 kv.	760	908	114	19	109	68	325	595	163	3 061
2 kv.	675	922	639	171	488	245	734	760	36	4 670
3 kv.	1 013	1 326	995	284	770	406	922	785	64	6 565
4 kv.	980	1 126	346	46	387	176	590	878	134	4 663
1957* 1 kv.	842	953	138	24	178	92	343	712	108	3 390
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*										
1956* 1 kv.	554	669	38	9	23	26	108	128	101	1 656
2 kv.	469	615	244	73	132	83	207	157	17	1 997
3 kv.	725	922	429	156	223	174	297	220	29	3 175
4 kv.	707	820	130	16	86	56	161	213	73	2 262
1957* 1 kv.	590	664	47	7	39	36	97	156	69	1 705
Tättbebyggt område *Built-up areas*										
1956* 1 kv.	206	239	76	10	86	42	217	467	62	1 405
2 kv.	206	307	395	98	356	162	527	603	19	2 673
3 kv.	288	404	566	128	547	232	625	565	35	3 390
4 kv.	273	306	216	30	301	120	429	665	61	2 401
1957* 1 kv.	252	289	91	17	139	56	246	556	39	1 685

3 kv. 1955 i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat 24 timmar från olyckan. *The pro- only those leading to death within 24 hours.*

Beställningstrafik med lastbil — Mars 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
7	Oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
8	November	21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
9	December	21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
10	1957: Januari	20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
11	Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
12	Mars	[2] 20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 466	4,11	5 804	381	15,24
B	Stockholms län	1 025	4,95	2 074	130	15,99
C	Uppsala län	530	5,39	424	32	13,25
D	Södermanlands län	741	4,92	780	54	14,52
E	Östergötlands län	947	5,18	1 161	79	14,75
F	Jönköpings län	753	5,27	828	58	14,25
G	Kronobergs län	457	5,42	310	22	13,83
H	Kalmar län	533	5,63	450	30	15,00
I	Gotlands län	168	4,12	136	9	14,99
K	Blekinge län	351	5,46	424	30	14,00
L	Kristianstads län	680	5,35	714	43	16,73
M	Malmöhus län	1 464	5,02	1 937	150	12,88
N	Hallands län	457	4,91	445	32	14,13
O	Göteborgs och Bohus län	1 799	4,32	3 565	244	14,35
P	Älvsborgs län	960	5,13	1 093	82	13,33
R	Skaraborgs län	713	5,04	671	46	14,75
S	Värmlands län	855	5,01	788	54	14,56
T	Örebro län	749	5,38	1 167	76	15,38
U	Västmanlands län	724	5,37	1 009	64	15,79
W	Kopparbergs län	806	5,08	776	51	15,27
X	Gävleborgs län	1 003	5,89	1 508	94	15,98
Y	Västernorrlands län	922	4,63	1 874	115	16,24
Z	Jämtlands län	380	4,39	502	31	16,24
AC	Västerbottens län	745	4,61	1 342	82	16,44
BD	Norrbottens län	677	4,53	1 648	97	16,97

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 126 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km		Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
		lastad *loaded*	tom *empty*					
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
7	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
8	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
9	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
10	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
11	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
12	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
A	8	211	3	—	425	8	336	157
B	80	452	307	40	39	37	705	93
C	80	784	430	35	70	59	1 048	86
D	117	983	472	32	61	73	1 496	103
E	168	1 338	573	30	64	97	1 978	104
F	162	1 109	404	27	55	83	1 738	115
G	106	861	359	29	57	66	1 228	101
H	100	867	321	27	71	60	1 323	111
I	36	97	60	38	11	11	168	107
K	44	617	137	18	125	36	841	112
L	157	1 302	459	26	77	85	1 871	106
M	199	1 368	615	31	60	99	2 009	101
N	80	625	286	31	54	51	928	102
O	66	599	220	27	83	38	994	121
P	122	1 075	428	28	59	81	1 481	99
R	99	1 086	399	27	93	73	1 504	101
S	131	948	572	38	59	79	1 637	108
T	138	859	461	35	57	64	1 438	109
U	153	768	352	31	44	58	1 234	110
W	182	994	707	42	43	88	1 692	99
X	148	893	562	39	57	82	1 718	118
Y	224	896	518	37	25	65	1 336	94
Z	109	355	336	49	20	46	938	136
AC	159	919	788	46	52	78	1 666	98
BD	114	547	506	48	37	52	1 005	95

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
7	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
8	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
9	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
10	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
11	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
12	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
A	3 342	10	3 756	9	89	158	2 490
B	3 133	23	5 150	14	61	162	2 712
C	5 617	19	10 126	10	56	172	2 776
D	7 145	21	11 402	13	63	171	3 070
E	10 744	18	17 115	12	63	186	3 315
F	8 860	20	12 673	14	70	188	3 408
G	6 105	20	9 568	13	64	193	3 365
H	7 084	19	10 739	12	66	170	3 327
I	403	42	704	24	57	118	1 809
K	5 476	15	8 139	10	67	190	3 605
L	12 060	16	17 537	11	69	188	3 801
M	12 061	17	1 742	12	69	170	2 696
N	4 315	22	7 291	13	59	180	3 005
O	5 422	18	8 221	12	66	157	2 501
P	7 168	21	12 057	12	59	170	2 681
R	9 124	16	13 020	12	70	166	3 051
S	7 698	21	12 166	13	63	156	2 836
T	7 877	18	12 691	11	62	187	3 479
U	6 755	18	10 805	11	63	168	3 098
W	7 879	21	13 186	13	60	172	3 062
X	8 473	20	15 192	11	56	176	3 217
Y	5 542	24	11 673	11	47	195	3 481
Z	2 220	42	4 257	22	52	202	3 788
AC	8 247	20	14 345	12	57	214	4 037
BD	4 185	24	6 592	15	63	220	3 919

[1] Se not 1 på föregående sida.

Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1955

Farmers' Assessed Income and Expenditure in Cash and Net Income

Material och metod. I anslutning till de alltsedan 1930-talet årligen utförda undersökningarna av jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m. m. har statistiska centralbyrån nu efter Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 augusti 1956 verkställt en undersökning för inkomståret 1955, grundad på självdeklarationer avlämnade under år 1956.

I fråga om det urval av brukningsenheter, som numera användes vid dessa deklarationsundersökningar, hänvisas till den detaljerade redogörelse, som lämnades i samband med undersökningen för 1953, intagen som bil. 4 i Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, nr 180/1955.

Skattningen av totalsiffror har gjorts på samma sätt som tidigare, men vid de senaste undersökningarna är den utförd med ledning av uppgifter om åkerareal och areal jordbruksjord från 1951 års allmänna jordbruksräkning. Vid användningen av det gamla urvalet kunde de skattade *absoluta* talen ej tillmätas önskvärd säkerhet på grund av bristande representativitet i urvalet. Resultaten användes därför främst att belysa de *relativa* förändringarna från år till år. De på grundval av det nya urvalet för åren 1953, 1954 och 1955 skattade talen torde däremot ej vara behäftade med systematiska fel ur representativ synpunkt, varför de för dessa år erhållna resultaten bör kunna användas ej enbart för att belysa relativa förändringar från år till år utan även för att ge respektive posters absoluta storlek.

Tab. 1. Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter milj. kr 1953, 1954 och 1955

Farmers' assessed income and expenditure in cash and net income

	Södra o. mell. Sveriges slättbygder			Södra o. mell. Sveriges skogs- o. dalbygder		
	1953	1954	1955	1953	1954	1955
Samtliga kontanta inkomster *Income*....	2 572,7	2 623,2	2 671,0	1 399,8	1 513,0	1 598,9
därav: från försålda jordbruksprodukter *Farming*	2 362,9	2 337,9	2 351,3	1 037,3	1 056,4	1 103,6
från skogsbruk *Forests*	136,7	204,0	231,8	298,3	383,1	410,4
Samtliga kontanta utgifter *Expenditure*..	1 897,0	1 941,9	2 004,3	949,5	990,5	1 072,3
därav arbetslöner *Wages*	425,0	440,9	432,0	192,8	204,1	198,0
Samtliga nettointäkter *Net income*.....	930,0	952,3	971,9	751,7	813,9	845,9
därav av jordbruksfastighet *Farming and forests*.....	822,8	828,2	827,8	631,7	687,7	701,1
	Norra Sverige			Hela riket		
Samtliga kontanta inkomster *Income*....	661,0	727,9	751,3	4 633,5	4 864,1	5 021,2
därav: från försålda jordbruksfastigheter *Farming*	338,5	345,8	345,8	3 738,7	3 740,1	3 800,7
Från skogsbruk *Forests*.....	238,6	279,3	304,8	673,6	866,4	947,0
Samtliga kontanta utgifter *Expenditure*..	385,4	410,9	430,6	3 231,9	3 343,3	3 507,2
därav arbetslöner *Wages*.....	83,4	89,7	96,6	701,2	734,7	726,6
Samtliga nettointäkter *Net income*	537,2	567,2	605,1	2 218,9	2 333,4	2 422,9
därav av jordbruksfastighet *Farming and forests*.....	388,0	407,0	414,0	1 842,5	1 922,9	1 942,9

Tab. 2. Indextal för jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1955 (år 1953 = 100)

Index numbers for farmers' assessed income and expenditure in cash and net income

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder	Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	Norra Sverige	Hela riket
KONTANTA INKOMSTER *Income*				
Jordbruksprodukter *Farming*	99,5	106,4	102,1	101,7
därav vegetabiliska	86,8	80,5	148,8	87,0
animaliska	108,4	110,6	99,6	108,1
Diverse inkomster *Sundry*	124,0	137,4	117,9	125,3
Skogsbruk *Forests*	169,5	137,6	127,8	140,6
Samtliga kontanta inkomster *Total*	103,8	114,2	113,7	108,4
KONTANTA UTGIFTER *Expenditure*				
Arbetslöner *Wages*	101,7	102,7	115,8	103,6
Inköp av förnödenheter *Requisites*	110,4	123,0	115,6	114,5
Inköp av levande och döda inventarier *Investments in equipment*	101,2	107,0	91,4	102,0
Underhåll av inventarier och byggnader *Maintenance*	95,1	101,9	104,3	98,7
Diverse driftkostnader *Sundry*	103,2	112,4	116,7	108,0
Räntor *Interest*	121,5	131,2	132,8	125,4
Samtliga kontanta utgifter *Total*	105,7	112,9	111,7	108,5
Samtliga nettointäkter *Net income*	104,5	112,5	112,6	109,2
därav av jordbruksfastighet *Farming and forests*	100,6	111,0	106,7	105,4

Vid användningen av resultaten från deklarationsundersökningen bör man observera, att brukningsenheter med mindre än 2 hektar åker ej ingår, att undersökningen avser kalenderår och att skogsbruket ingår däri, under det att den s. k. totalkalkylen för jordbruket omfattar samtliga brukningsenheter, avser produktionsår och ej tar hänsyn till skogsbruket.

Resultaten av den beräkning av jordbrukarnas sammanlagda taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter under år 1955, som grundats på självdeklarationernas A-bilaga, redovisas i tab. 1 med absoluta tal och i tab. 2 med indextal. I detta sammanhang bör framhållas, att vid fastställande av nettointäkterna hänsyn tagits även till värdet av naturaförmånerna. Nettointäkterna har hämtats ur deklarationernas huvudformulär och avser hela den areal av åker och skog, som jordbrukarna här deklarerat för.

Tabellerna i föreliggande redogörelse lämnar uppgifter dels för hela riket och dels för dess tre naturliga jordbruksområden. Sifferuppgifterna avser åren 1953, 1954 och 1955. Utvecklingen kommenteras med 1953 som det basår, då nytt urval av gårdar uttogs.

Inkomster för hela riket. Av jordbrukarnas sammanlagda kontanta inkomster, som redovisas i tab. 1, härrör 1955 över hälften eller 2 808,5 milj. kronor (55,9 %) från försäljningen av animaliska produkter, under det att inkomsterna av vegetabiliska produkter uppgår till 990,8 milj. kronor (19,7 %) och inkomster från skogsbruk 947,0 milj. kronor (18,9 %). Dessa tre grupper av inkomster omfattar 94,5 % av samtliga kontanta inkomster.

Jordbrukarnas sammanlagda kontanta inkomster (tab. 1) ökade 1955 med 157,1 milj. kronor eller 3,2 %. Från 1953 till 1955 var ökningen 387,7 milj. kronor

eller 8,4 % (tab. 2). Nämnda ökningar kan väsentligen hänföras till skogsbruket, då det sammanlagda beloppet för kontanta inkomster av jordbruksprodukter (tab. 1) endast ökade 1,7 % från 1953 till 1955. Såväl 1954 som 1955 minskade emellertid inkomsterna av vegetabilieprodukter och ökade inkomsterna av animalieprodukter. Minskningen för vegetabilieprodukterna från 1953 till 1955 var 13,0 % och ökningen för animalieprodukter 8,1 %. Förändringarna var störst 1955. Då inföll också en sammanlagd ökning för de båda inkomstslagen med 1,6 %. De relaterade förändringarna för vart och ett av inkomstslagen hade som bakgrund prissänkningar på vegetabilieprodukter och prishöjningar på animalieprodukter. De särskilt kraftiga förändringar, som inträffade 1955, hade dessutom såsom orsak den torka, som rådde i vissa områden av landet. Torkan medförde avsevärt sänkta skördar med minskning av vegetabilieinkomsterna som följd. Foderbrist framtvingade onormal utslaktning av storbokskap, varigenom animalieinkomsterna ökade.

Minskningen i *vegetabilieinkomsterna* hänför sig väsentligen till spannmål och frövaror. Den utgjorde sammanlagt från 1953 till 1955 18,5 %. Då priserna på brödsäd föll 15—20 % och dessutom hektarskördarna under 1955 sjönk 20—30 % framgår, att inkomstminskningen härvidlag begränsats av höjda fodersädspriser, utdelade arealbidrag och eventuellt tidigare försäljningar av spannmålen än vanligt samt ev. realisation av lagerbehållningar. För sockerbetor var inkomsterna 9,4 % lägre och för potatis 10,5 % högre 1955 än 1953. Även härvid råder överensstämmelse rörande inkomstutvecklingen samt pris- och kvantitetsutvecklingen enligt officiell statistik.

Den sammanlagda ökningen av *animalieinkomsterna* är resultatet av dels en kraftig inkomstökning för slaktboskap samt fjäderfä och ägg, dels en mindre betydande inkomstminskning för mjölkproduktionen. För slaktboskap och svin var ökningen 19,7 % från 1953 till 1955. Ökningen under 1955 var kraftigast, nämligen 13,0 %. Jämför man inkomst- och prisutveckling, framgår, att ökade utslaktningar inträffat. Enligt officiell statistik ökade slakten av nötkreatur 20 % och av svin 8 %. Väsentligen inföll ökningen av nötkreaturslakten 1955. För fjäderfä och ägg var inkomstökningen från 1953 till 1955 12,6 %. Sammanlagt minskade inkomsterna av mjölkproduktionen 3 % från 1953 till 1955. Med hänsyn till prisutvecklingen härvidlag framgår, att en kvantitetsminskning inträtt och att denna var störst 1955.

Skogsinkomsterna ökade relativt kraftigt såväl 1954 som 1955. Den sammanlagda ökningen från 1953 till 1955 var 40,6 %. Vid dessa jämförelser bör beaktas, att skogsavverkningarna kvantitativt sett var låga 1953. Ökningen av skogsinkomsterna under såväl år 1954 som 1955 torde till viss del sammanhänga med att stora mängder skog stormfälldes under januari 1954, särskilt i mellersta Sverige. I övrigt får de allmänt ökade skogsinkomsterna 1954 och 1955 tillskrivas höjda priser jämte ökade avverkningar. Den fortsatta inkomstökningen 1955 torde väsentligen sammanhänga med höjda priser. De avverkade kvantiteterna enligt officiell statistik var ungefär lika 1954 och 1955 och samtidigt ca 20 % högre än 1953; sistnämnda år var avverkningarna lägre än tidigare år. Förutom de i tabell 1 redovisade skogsinkomsterna insatte jordbrukarna på s. k. skogskonto i bank 70,0 milj. kronor 1955 och 55,6 milj. kronor 1954. För dessa belopp erhålles uppskov vid inkomstbeskattning.

Inkomsterna för rikets olika områden företer något olika utveckling. För jordbruksproduktionens del beror detta dels på den olika totala produktionsvolymen och dels på den relativa omfattningen av vegetabilie- respektive animalieproduktion. I södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder ökade de totala inkomsterna av jordbruksprodukter genom att animalieproduktionen, vilken gynnades av prishöjningar, där har en relativt stor omfattning. I södra och mellersta Sveriges slättbygder blev de absoluta förändringarna stora och bety-

Tab. 3. Taxerade kontanta inkomster och utgifter i kr per hektar jordbruksjord vid jordbruksfastighet inom olika storleksgrupper och områden 1955

Assessed income and expenditure in cash of farming per hectare of arable land, by size groups in major regions

	Storleksgrupper, hektar åker *Hectare of arable land*							Samtliga
	2–5	5–10	10–20	20–30	30–50	50–100	över 100	
INKOMSTER AV FÖRSÅLDA VEGETABILISKA PRODUKTER *Income from vegetable products*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	228	206	252	362	466	571	593	409
skogs- och dalbygder	34	50	81	133	188	254	417	104
Norra Sverige	51	48	64	94	..	..	..	55
Hela riket	74	89	170	300	411	510	567	270
INKOMSTER AV FÖRSÅLDA ANIMALISKA PRODUKTER *Income from animal products*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1 271	1 155	928	772	631	471	409	723
skogs- och dalbygder	1 027	1 041	906	750	642	509	496	885
Norra Sverige	702	699	634	492	..	..	..	674
Hela riket	941	973	886	758	631	478	421	766
SAMTLIGA KONTANTA INKOMSTER *Total income*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1 639	1 533	1 322	1 281	1 218	1 196	1 208	1 287
skogs- och dalbygder	1 671	1 591	1 377	1 198	1 068	1 102	1 516	1 434
Norra Sverige	1 826	1 505	1 443	1 415	..	..	..	1 584
Hela riket	1 726	1 552	1 356	1 266	1 194	1 181	1 249	1 370
UTGIFTER FÖR ARBETSLÖNER *Expenditure: wages*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	64	80	110	169	209	287	394	208
skogs- och dalbygder	126	126	141	200	229	333	547	178
Norra Sverige	210	182	229	236	..	..	..	204
Hela riket	148	130	135	178	213	295	413	198
SAMTLIGA KONTANTA UTGIFTER *Total expenditure*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1 172	1 022	899	911	922	969	1 081	966
skogs- och dalbygder	1 048	987	899	834	835	952	1 358	962
Norra Sverige	1 056	850	823	868	..	..	..	908
Hela riket	1 072	957	890	892	906	965	1 116	957
Indextal, år 1953 = 100								
SAMTLIGA KONTANTA INKOMSTER *Total income*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	105,7	109,0	104,6	106,9	99,8	101,0	102,8	103,9
skogs- och dalbygder	117,8	114,6	113,3	108,9	111,8	107,9	122,6	114,3
Norra Sverige	111,3	114,3	113,6	127,5	..	..	..	113,7
Hela riket	113,0	113,0	108,7	108,0	102,0	102,3	105,6	108,4
SAMTLIGA KONTANTA UTGIFTER *Total expenditure*								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	106,4	109,1	106,0	108,5	101,5	102,8	107,6	105,7
skogs- och dalbygder	115,0	112,8	112,9	109,0	114,2	107,3	117,5	112,9
Norra Sverige	106,6	114,7	111,2	130,3	..	..	..	111,7
Hela riket	110,0	112,3	108,9	109,1	103,8	103,7	109,0	108,5

Tab. 4. Jordbrukarnas taxerade nettointäkter i kr per brukningsenhet 1953—1955
Farmers' assessed net income per holding

	År	Storleksgrupper, hektar åker *Hectare of arable land*							Samtliga
		2–5	5–10	10–20	20–30	30–50	50–100	över 100	
TAXERAD NETTOINTÄKT AV JORDBRUKSFASTIGHET *Assessed net income from farming and forests*									
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1953	3 013	5 420	7 956	10 560	13 916	18 460	30 916	8 381
	1954	3 281	5 694	7 921	10 807	13 864	17 746	29 100	8 436
	1955	3 253	5 919	8 166	10 953	13 361	16 690	26 526	8 432
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	1953	3 492	5 876	7 938	10 397	10 953	12 267	18 838	5 766
	1954	3 889	6 315	8 538	10 886	12 354	14 720	26 094	6 277
	1955	3 976	6 476	8 792	10 937	11 622	13 641	26 415	6 399
Norra Sverige	1953	3 819	5 859	9 002	12 233	..	..	..	5 211
	1954	4 138	6 093	8 784	13 864	..	..	..	5 466
	1955	4 075	6 309	9 177	14 579	..	..	..	5 560
Hela riket	1953	3 543	5 759	8 081	10 581	13 473	17 542	29 472	6 529
	1954	3 886	6 096	8 251	10 932	13 717	17 427	28 974	6 814
	1955	3 891	6 289	8 518	11 076	13 198	16 396	26 837	6 885
SAMTLIGA TAXERADE NETTOINTÄKTER *Assessed total net income*									
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1953	4 933	6 391	8 500	11 110	14 821	20 779	36 585	9 473
	1954	5 284	6 758	8 537	11 441	14 821	20 178	39 386	9 701
	1955	5 817	7 172	8 832	11 656	14 493	19 438	37 334	9 900
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	1953	4 978	6 636	8 616	11 441	12 416	15 818	33 490	6 862
	1954	5 398	7 192	9 231	12 043	13 765	17 608	41 980	7 429
	1955	5 817	7 425	9 623	12 297	13 467	16 475	35 695	7 721
Norra Sverige	1953	6 323	7 341	10 191	13 992	..	..	..	7 214
	1954	6 736	7 798	10 257	15 023	..	..	..	7 618
	1955	7 191	8 273	11 030	16 275	..	..	..	8 126
Hela riket	1953	5 523	6 785	8 755	11 287	14 504	20 100	36 412	7 863
	1954	5 928	7 265	9 002	11 704	14 767	19 946	40 019	8 269
	1955	6 382	7 614	9 392	11 965	14 779	19 178	37 432	8 586

dande för animalie- och vegetabilieinkomsterna var för sig. De tog emellertid ut varandra och ingen större förändring inträdde för de sammanlagda inkomsterna av jordbruksprodukter.

I fråga om inkomsterna för skogsprodukter framgår av tab. 2 en inkomstutveckling, som är i överensstämmelse med den olika prisutvecklingen för områdena.

Utgifter för hela riket. Jordbrukarnas samtliga kontanta utgifter för hela riket framgår av tab. 1. Förutom de här medtagna posterna tillkommer samtliga år vissa belopp för icke avdragbara investeringar. Dessa var 1955 63,1 milj. kronor för nyuppsättning av yttre inventarier, 98,6 milj. kronor för ny-, till- och ombyggnad samt 9,6 milj. kronor för nyanläggningar av vägar, diken, stängsel o. d. I de sammanlagda utgifterna ingår även de för hushållens elförbrukning, som 1955 värderades till 18,9 milj. kronor, vilket motsvarar 23,7 % av jordbrukarnas totala elförbrukning.

Samtliga kontanta utgifter ökade 1955 med 163,9 milj. kronor eller 4,9 %. Från 1953 till 1955 var ökningen 275,3 milj. kronor eller 8,5 %. Endast ett begränsat antal utgiftsslag ökade 1955. Jämför man 1955 med 1953 framgår ökningar för flertalet utgiftsslag (tab. 2).

Kontanta utgifter för arbetslöner

minskade 1,1 % 1955. Under 1954 inträffade däremot en ökning med 4,8 %. Från 1953 till 1955 var den sammanlagda ökningen för arbetslöneutgifterna 3,6 %. Då under nämnda tid samtidigt timlönerna steg ca 15—20 %, innebär utvecklingen en minskning av lejd arbetskraft, som synes särskilt stark 1955. Denna kan sättas i samband med den låga skörden detta år. I fråga om utsäde och foder framträder en kraftig ökning 1955. Den var 21,3 % och orsakad dels av stegrade priser på fodersäd och hö, dels av ökade inköp på grund av foderbrist vid felslagen skörd. Utgifter för gödsel var i stort sett oförändrade åren 1953—1955. För bränn- och smörjoljor stegrades utgifterna med 11,9 % från 1953 till 1955, samtidigt som priserna sjönk 3—4 %. Här är det fråga om ökad förbrukning vid en allt mer omfattande mekanisering och användning av redan befintliga traktorer. Utgifter för elström ökade 18,2 % från 1953 till 1955. Härvid är såväl höjda taxor som ökad förbrukning vid olika mekaniska anordningar orsaken.

Inköp av levande inventarier, d. v. s. djur, minskade 1955. Detta var en följdriktig parallell till foderbrist och utslaktningar av djur. Ersättningsköp för döda inventarier minskade 6,4 % 1955, medan föregående år en ökning inträffade med 13,9 %. En uppbromsning synes således ha inträffat i mekaniseringen genom ersättningsköp. Underhållet ökade däremot något såväl 1954 som 1955. De sammanlagda utgifterna för ersättningsköp och underhåll minskade emellertid. Om man även medräknar nyinköpen framträder en sammanlagd minskning 1955 med 6,3 %.

För byggnadsunderhållet inföll också utgiftsminskningar, som även om de ses tillsammans med en ökad nybyggnad, innebär en minskad byggnadsverksamhet. Särskilt blir detta fallet, om prishöjningar på arbete och material beaktas. I fråga om underhåll av vägar, diken, stängsel o. d. ökade utgifterna 33,2 % från 1953 till 1955. De kraftiga ökningarna får sättas i samband med prisstegringar på arbete och material. En väsentligt ökad omfattning av vägförbättringar torde emellertid ha inträtt, framtvingade av ökad traktor- och bilanvändning för jordbrukets och skogens transporter.

Under 1955 ökade jordbrukarnas ränteutgifter 16,4 %. Från 1953 till 1955 var ökningen 25,4 %. Dessa utgiftsstegringar är en konsekvens av höjda räntesatser och ökad skuldsättning; den senare kan konstateras i deklarationsundersökningen.

Utgifterna för rikets olika huvudområden företer något olika utveckling. Arbetslönernas ökning från 1953 till 1955 var relativt sett mindre i de båda södra områdena än för riket i dess helhet. För norra Sverige var ökningen kraftigast och parallell med den för timpriserna. De anförda skillnaderna sammanhänger med att man i norra Sverige hade oförändrat behov av arbetskraft för skogskörslor, medan man i södra Sverige vid den dominerande jordbruksproduktionen kunde minska behovet av arbetskraft. För övriga utgiftsslag föreligger liknande tendenser inom de skilda områdena. För södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder inföll emellertid procentuellt sett större ökningar för ett flertal utgiftsslag än inom de båda andra områdena. De synes för foder sammanhänga med produktionsinriktningen, för bränn- och smörjoljor samt inköp och underhåll av inventarier med en ökad användning av traktorer i jord- och skogsbruk. Det ökade vägunderhållet ansluter sig härtill.

Kontanta inkomster och utgifter per hektar jordbruksjord för olika storleksklasser av jordbruk och för olika områden framgår av tab. 3. Här belyses en del av de faktorer, som främst är orsak till lönsamhetsresultatens — nettointäkternas — förändringar. De kommentarer, som lämnas i det följande, grundas även på ett mera detaljerat material än som framlagts i hithörande tabeller.

För *södra och mellersta Sveriges slättbygder* ökade skogsinkomsterna ungefär lika inom samtliga storleksklasser av jordbruk. Denna förändring blev den avgörande på inkomstsidan. Endast vid jordbruk med 2—5 upp till 20—30 hekt-

ar ökade inkomsten av jordbruksprodukter något. Inom samtliga storleksklasser minskade utgifter för arbetslöner också något. Utgifter för foder ökade genomgående kraftigt. Relationen emellan de var för sig sammanlagda inkomsterna och utgifterna försämrades dock väsentligen endast 1955. Vid storleksklasserna fr. o. m. 30—50 hektar t. o. m. över 100 hektar försämrades nettointäkterna.

För *södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder* medförde ökningarna för animalieproduktionen 1955, att de sammanlagda inkomsterna av jordbruksprodukter ökade vid småjordbruken. Den avgörande inverkan fick emellertid inom hela området skogsinkomsterna. På utgiftssidan märks höjningar för ett flertal poster, främst foder. Relationen mellan de var för sig sammanlagda inkomsterna och utgifterna förbättrades från 1953 till 1955. Nettointäkterna per gård ökade både 1954 och 1955.

I *norra Sverige* ökade väsentligen endast skogsinkomsterna. Arbetslönerna ökade kraftigt vid de mindre gårdarna med lejd arbetskraft för skogskörslor. En något försämrad relation mellan inkomster och utgifter inträdde emellertid 1955. För de flesta storleksklasserna av jordbruk ökade nettointäkterna per gård.

Jordbrukarnas taxerade nettointäkter för hela riket framgår av tab. 1. Enligt tab. 2 ökade dessa 5,4 % från 1953 till 1955. Vid bedömningen av denna siffra som innebär en i förhållande till utvecklingen för arbetslöner och räntesatser liten höjning, bör beaktas, att dessutom icke de lagerminskningar, som förmodligen blev följden av minskad skörd och större utslaktningar 1955, kommit till uttryck. Nettointäktsberäkningarna utföres nämligen i väsentlig omfattning utan hänsyn till lagerförändringar.

Nettointäkten av jordbruksfastighet per brukare vid olika storleksklasser av jordbruk framgår av tab. 4. Dessa nettointäkter avser hela den areal av åker och skog, som jordbrukarna deklarerat i huvudformuläret. Medeltalet i fråga om samtliga taxerade nettointäkter (medelinkomsten) för samtliga jordbrukare med över 2 hektar åker var enligt tabell 4 för 1953 7 863 kronor, 1954 8 269 kronor och 1955 8 586 kronor. Enligt den av centralbyrån för publikationen »Skattetaxeringarna» utarbetade taxeringsstatistiken är medelinkomsten för åren 1953, 1954 och 1955 för företagare inom jordbruk med binäringar 7 003, 7 392 och 7 696 kronor för vart och ett av åren. Vissa förhållanden föreligger emellertid här, som gör att sistnämnda siffror bör höjas ca 6 % för att man skall få bättre jämförbarhet. Efter en sådan höjning av beloppen enligt »Skattetaxeringarna» erhålles för de tre åren 7 423, 7 836 och 8 158 kronor per jordbrukare. Härigenom blir de senast anförda nettointäkterna endast 5,6, 5,2 och 5,0 % lägre än de vilka erhållits enligt den här refererade deklarationsundersökningen. Statistisk tidskrift nr 5/1956 lämnar en närmare förklaring till ifrågavarande skiljaktigheter.

En utförligare redogörelse för deklarationsundersökningen ingår i Jordbruksekonomiska meddelanden nr 5/1957.

M. G.

Andrakammarvalet 1956

Elections to the Second Chamber of the Riksdag

Härmed framlägges ur 1956 års valstatistik i tabellform uppgifter om röstberättigade och i valet deltagande. Uppgifterna får ej anses som helt definitiva, men några mer väsentliga förändringar i dem torde dock ej vara att vänta i samband med deras slutliga publicering i berättelsen Riksdagsmannavalen.

Uppgift om röstberättigade i % av folkmängden lämnas för varje valkrets i dess helhet. I fråga om valdeltagande meddelas uppgifter såväl för varje valkrets som för hela riket med uppdelning på landsbygd och städer samt efter kön. Dessutom lämnas uppgifter om valdeltagandet efter kön för vissa större städer.

Hela antalet röstberättigade har sedan 1952 års val ökat med 82 200 personer eller 1,7 %; för landsbygden föreligger en minskning med 1,1 %, medan städerna företer en ökning med 4,7 %. Av nedanstående tabell framgår, att städerna vid 1956 års val för första gången hade flera röstberättigade än landsbygden.

Kvinnornas övertalighet bland de röstberättigade år 1956 utgjorde liksom vid föregående riksdagsmannaval 1 032 på 1 000 män för riket i dess helhet. Städerna har alltjämt ett betydande överskott av kvinnor; däremot föreligger underskott av kvinnor på landsbygden. Nedgång i kvinnornas övertalighet har ägt rum efter år 1952 i städerna, medan på landsbygden proportionen mellan könen i fråga om de röstberättigade praktiskt taget ej undergått någon förändring sedan år 1948.

Den andel av befolkningen, som äger rösträtt vid riksdagsmannaval, har sjunkit från 67,7 % år 1952 till 67,0 % år 1956, vilket är en följd av förändringar i befolkningens ålderssammansättning. För landsbygden utgjorde procenttalet 66,2 och för städerna 67,9. Talet varierar, såsom tabellen utvisar, mellan högst 70,3 % i Stockholms stad och lägst 59,3 % i Norrbottens län.

Antalet i valet deltagande har för hela riket sedan år 1952 ökats med 100 757 personer eller 2,7 %, vilket beror dels på ökning av antalet röstberättigade, dels på livligare valdeltagande. Ökningen av antalet valdeltagare för städernas vidkommande uppgick till 5,3 %, medan den för landsbygden stannade vid 0,1 %. Proportionen mellan könen är en annan inom väljarkåren än bland de röstberättigade. Liksom vid tidigare val var år 1956 kvinnorna underlägsna till antalet bland valdeltagarna, nämligen 990 kvinnor på 1 000 män. Denna proportion var helt olika för landsbygden (889) och städerna (1 098), till stor del beroende på olikheter i den totala befolkningens sammansättning efter kön.

Valdeltagandet vid det senaste valet i förhållande till samtliga röstberättigade (79,8 %) är lägre än vid 1948 års andrakammarval och vid 1950 års kommunala val, men överträffar siffran för samtliga övriga föregående val. Relativtalet är liksom förut högre för städerna (81,1 %) än för landsbygden (78,6 %).

I fråga om röstfrekvenserna inom de olika valkretsarna framgår av tabellen, att liksom vid tidigare val fyrstadsvalkretsen i Malmöhus län kommer i främsta rummet med ett valdeltagande av 86,4 %. Därnäst följer Älvsborgs läns södra valkrets och Södermanlands län med resp. 84,5 % och 84,1 %. Lägsta röstfrekvensen återfinnes i Kopparbergs län (72,1 %) och Norrbottens län (73,8 %).

Den högsta röstfrekvensen inom de större städerna har förekommit i Malmö (87,0 %) och den lägsta uppvisar Gävle (77,9 %), såsom framgår av tablån s. 280.

	Röstberättigade						Kvinnor på 1 000 män	
	Män %		Kvinnor %		Båda könen %			
	1952	1956	1952	1956	1952	1956	1952	1956
Landsbygden	53.7	52,3	49.1	47,7	51,4	49,9	943	942
Städerna	46.3	47,7	50.9	52,3	48,6	50.1	1 136	1 131
Hela riket	100.0	100.0	100,0	100.0	100.0	100.0	1 032	1 032

Andrakammarvalet 1956. Relativt antal röstberättigade och valdeltagandet valkretsvis, med fördelning på landsbygd och städer

Number of electors and of votes recorded in the elections to the Second Chamber of the Riksdag, by constituency

Valkretsar *Constituencies*	Röstberättigade i % av folkmängden *Electors, % of population*	Röstande i % av röstberättigade *Votes recorded, % of electors*											
		Landsbygd *Rural districts*			Städer *Urban districts*			Hela valkretsen *Total*					
		Män *Males*	Kvinnor *Females*	Båda könen *Total*	Män	Kvinnor	Båda könen	Män	Ökn. el. minskn. mot år 1952	Kvinnor	Ökn. el. minskn. mot år 1952	Båda könen	Ökn. el. minskn. mot år 1952
Stockholms stad	70,3	—	—	—	81,3	80,3	80,8	81.3	+ 0,1	80,3	+ 0,1	80,8	+ 0,1
Stockholms län	64,1	81,7	79,1	80,4	83,6	81.8	82,7	82,5	+ 0,8	80,3	+ 0,8	81,4	+ 0,8
Uppsala län	67,1	82,3	77,6	80,0	81,6	76,5	78,8	81,9	+ 1,5	77.0	+ 1,2	79,4	+ 1,4
Södermanlands län	66,3	84,8	80,8	82,8	86,9	83,4	85,1	86.0	+ 0,7	82,3	+ 0.6	84,1	+ 0,6
Östergötlands län	67.3	83,1	78,8	81,0	83,6	80,3	81,8	83,4	+ 1,3	79,7	+ 1,2	81,5	+ 1 2
Jönköpings län	66.9	86,9	82,5	84,8	84,1	80.8	82,4	85,6	+ 2,2	81,7	+ 2,4	83,7	+ 2,4
Kronobergs län	67,9	82,0	76,7	79,5	81,6	75,7	78,4	81,9	+ 3,2	76.5	+ 3.5	79,3	+ 3,4
Kalmar län	67.6	80,6	76,0	78,4	80,0	77,0	78,4	80.4	+ 2,5	76.3	+ 2.5	78,4	+ 2 5
Gotlands län	64,6	83 1	79 5	81,3	84,1	79 6	81,7	83 3	+ 1,8	79,5	+ 2 0	81,4	+ 1 9
Blekinge län	66 8	79 4	75 9	77,7	81,4	77,8	79 5	80,2	+ 4,1	76,7	+ 4 0	78,4	+ 4,0
Kristianstads län	67,2	82 1	77 9	80,0	84 2	80,3	82,1	82.5	+ 3.4	78 4	+ 3,3	80,5	+ 3 4
Malmö m. fl. städers v:s	68,7	—	—	—	86,9	86,0	86,4	86,9	+ 1.2	86,0	+ 1,4	86,4	+ 1 3
Malmöhus läns v:s	67,9	84,9	81,7	83 3	87,3	84,9	86.0	85,3	+ 1,3	82,4	+ 0 9	83,9	+ 1,1
Hallands län	67.7	81.1	77,6	79,4	82,5	78,7	80,5	81,7	+ 0,2	78,1	+ 0.4	79.9	+ 0 3
Göteborgs stad	69 3	—	—	—	80,6	79,7	80.1	80,6	— 1,2	79.7	— 1 5	80,1	— 1,4
Göteborgs och Bohus läns landstingsområde	67,4	77,4	74,0	75.7	80,0	77 7	78,8	78,2	— 0,0	75,2	+ 0,5	76.7	+ 0,2
Älvsborgs läns norra v:s	68,0	80,8	76,4	78.7	81,3	77,7	79.4	81.0	+ 0.9	76,9	+ 1,2	78,9	+ 1,0
Älvsborgs läns södra v:s	66,7	86.7	83,4	85.1	85,3	82 4	83,7	86,2	+ 1,6	83.0	+ 1,6	84,5	+ 1.6
Skaraborgs län	67,8	80,6	75.0	77,9	83 1	78,8	80,9	81,4	+ 0.9	76.3	+ 0.9	78.9	+ 0,9
Värmlands län	68,3	80,7	74,5	77,7	80,4	76.2	78.2	80,6	+ 1,0	75,1	+ 1,7	77.9	+ 1,3
Örebro län	67,8	80,4	75.0	77.7	81.5	77,3	79 3	80,9	+ 1,3	76,2	+ 1.0	78 5	+ 1,1
Västmanlands län	63,6	81,3	77.2	79 3	82.5	78,6	80.5	81.9	+ 1.2	78 0	+ 1,5	80,0	+ 1,4
Kopparbergs län	66,6	73,3	67,0	70,2	80,2	75,1	77.6	75,0	— 2.1	69,2	— 2.9	72,1	— 2,5
Gävleborgs län	67.6	76,4	70,7	73,6	80,7	77,4	78,9	77,8	+ 1,4	73.1	+ 1,1	75,5	+ 1,3
Västernorrlands län	66,0	81,4	76.8	79 2	82,5	78 4	80,4	81,7	+ 0,1	77.2	— 0.4	79.5	— 0.1
Jämtlands län	65,3	77,2	71.9	74.7	79.4	74,6	76,8	77,5	— 0,1	72,4	— 1,4	75.0	— 0 8
Västerbottens län	62,8	80.4	75,7	78.2	82,4	78 6	80.4	80,8	— 0,9	76,3	— 0,8	78,6	— 0,9
Norrbottens län	59,3	76 8	71 6	74,3	74,2	70,9	72.6	76,0	— 3,3	71,4	— 3.2	73,8	— 3 2
Hela riket *Sweden* 1956	67,0	80 8	76,2	78,6	82,4	80 0	81,1	81,5	+ 0,7	78,2	+ 0.7	79.8	+ 0,7
» » » 1952	67.7	79,9	75,3	77,6	81 8	79,6	80,7	80,8	—	77,5	—	79,1	—

Röstande i % av röstberättigade i större städer

	Män 1956	Ökn. el. minskn. mot år 1952	Kvinnor 1956	Ökn. el. minskn. mot år 1952	Båda könen 1956	Ökn. el. minskn. mot år 1952
Malmö	87,4	+ 1.4	86,7	+ 1,4	87.0	+ 1.4
Norrköping	83,5	+ 1.3	81.4	+ 1.5	82.4	+ 1.4
Hälsingborg	85,5	+ 1.7	84.2	+ 2,0	84.8	+ 1,9
Örebro	80.9	— 0,6	77,0	— 0.4	78.8	— 0.5
Uppsala	82,1	+ 1.7	76.8	+ 0,7	79.2	+ 1.2
Västerås	81,5	+ 2.2	78,1	+ 2,1	79 7	+ 2.1
Borås	85.0	+ 1.7	82,2	+ 1,1	83.5	+ 1,4
Linköping	83,3	+ 2.2	78 4	+ 0.5	80.7	+ 1,3
Eskilstuna	87.5	+ 1.5	85,2	+ 1.7	86 3	+ 1,6
Gävle	79 3	— 1 8	76,7	+ 1.0	77.9	— 0.3

Ökningen av röstfrekvensen är större för landsbygden än för städerna, nämligen 1,0 mot endast 0,4 enheter. Skillnaden i röstfrekvens mellan män och kvinnor (3,3 enheter) för riket i dess helhet har vid det senaste valet förblivit oförändrad i jämförelse med år 1952.

Motsvarande uppgifter för 1952 års andrakammarval återfinnes i SOS Riksdagsmannavalen åren 1949—1952 (tab. K och L) och delvis i Statistisk årsbok 1956, tab. 433.

K. Z.

(forts. från sid. 262)

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer redovisas biltrafiknämndens statistik för mars 1957 över beställningstrafik för godsbefordran med lastbil.

Sysselsättningen — räknat i använd tid per bil och månad i all trafik — uppgick för månaderna januari, februari och mars i år till respektive 165, 163 och 175 timmar. Detta innebär samma sysselsättningsnivå som under första kvartalet 1956, då motsvarande siffror var 163, 164 och 173 timmar.

Antalet bilar uppgick för mars 1957 till 20 905. Den fortgående antalsökningen har som vanligt haft ett uppehåll under de tre första månaderna av året. Medan antalet redovisade bilar under månaderna november och december 1956 var 21 269 respektive 21 251, varierade det under månaderna januari—mars 1957 mellan 20 905 och 20 949. Bilarnas bärighet har däremot liksom tidigare fortsatt att öka; från december 1956 till mars 1957 från 4,88 till 4,92 ton.

Frakten vid körning efter timtaxa/timtariff — som under månaderna november och december förra året uppvisade en sjunkande tendens — förhöll sig någorlunda konstant under de två första månaderna i år för att under mars kraftigt öka till 15,04 kronor d. v. s. till samma belopp som under toppmånaden oktober förra året.

Frakten per körd km vid körning efter kilometertaxa/kombinerad tariff hade under år 1956 stigit med 6 öre, såsom omtalades i föregående kommentar. Den fortsatte att öka även under första kvartalet i år — bortsett från en mindre nedgång under januari — från kr 1: 04 i december 1956 till kr 1: 05 i mars 1957.

Frakten per tonkilometer steg från 18,8 öre i december successivt till 19,4 öre i mars. Nivån blev därigenom i stora drag densamma som under första kvartalet 1956. I samband härmed må framhållas, att medeltransportlängden — i mars 56 km — var något lägre än motsvarande tid 1956, vilket i och för sig tenderar att verka höjande på denna frakt.

Det svenska väg- och gatunätet den 1 januari 1957

The Swedish Network of Roads and Streets

I följande tabeller 1—4 redovisas längden den 1 januari 1957 av det svenska vägnätet. I tab. 1 har längden av hela den i landet befintliga väg- och gatulängd — för vilken tillförlitliga uppgifter finns — medtagits. Tre huvudkategorier föreligger, nämligen allmänna vägar på landet, — inkl. sådana städer där kronan är väghållare — bidragsberättigade vägar och gator i städer och samhällen, som är egna väghållare, samt enskilda bidragsberättigade vägar. De allmänna vägarna på landet är riksvägar och länsvägar. Riksvägarna motsvarar de förutvarande rikshuvudvägarna, länsvägarna de förutvarande länshuvudvägarna och bygdevägarna (inkl. ödebygdsvägar).

Uppgifter för städerna i tab. 1 har erhållits i samband med underhållsberäkningen 1956, medan längden av de allmänna vägarna på landet och enskilda bidragsvägar redovisats av vägförvaltningarna. I fråga om riksväglängden i tab. 3 har till stor del använts resultatet av de mätningar av väglängden som utföres av styrelsens vägbyrå. På grund härav föreligger icke exakt överensstämmelse mellan uppgifterna i tab. 1 och 2 å ena sidan samt tab. 3 å den andra.

Förändringar i det allmänna vägnätet på landet uppkommer genom nyanläggning och omläggning av väg, enskild vägs förändring till allmän, indragning av allmän väg eller — i samband med ändringar i rikets administrativa indelning — vägs övertagande av stad, som är egen väghållare. De enskilda bidragsvägarnas längd tillväxer genom ett år från år ökat antal vägar. Viss justering av väglängdsuppgifterna, som göres efter hand som mera noggranna mätningar hinner utföras, medför även smärre förändringar.

Den totala längden av de i tab. 1 medtagna kategorierna vid 1957 års ingång uppgår till ca 144 000 km[1] varav ca

[1] Den totala omfattningen av det svenska väg- och gatunätet är icke känd. De kategorier för vilka fullständiga uppgifter ej står att få utgöres av ej bidragsberättigade vägar och gator i städer och samhällen som är egna väghållare samt enskilda vägar utan statsbidrag. De förra uppskattas till ca 5 600 km, de senare till 45 000—50 000 km. Utgår man från nämnda siffror skulle den totala väg- och gatulängden av någon betydelse utgöra minst ca 200 000 km.

Tab. 1. Längd i km av det svenska väg- och gatunätet den 1 januari 1957, fördelad efter vägens art samt längden belagd väg

Length in km of public roads in rural districts and thoroughfares in towns, by kind and by surface

	Total väglängd	Belagd väglängd *Surfaced*	% belagd väg	Grusväglängd *Other*
A. Allmänna vägar på landet	92 069,5	9 597,8	10,4	82 471,7
1. Riksvägar	4 322,8	3 088,8	71,5	1 234,0
2. Länsvägar	87 746,7	6 509,0	7,4	81 237,7
därav förutvarande länshuvudvägar	19 580,4	3 983,2	20,3	15 597,2
» » bygdevägar[1]	68 166,3	2 525,8	3,7	65 640,5
B. Bidragsberättigade vägar och gator i städer och samhällen som är egna väghållare[2]	5 598,5	3 197,9	57,1	2 400,6
C. Enskilda bidragsberättigade vägar[3]	46 230,5	—	—	46 230,5
Summa	143 898,5	12 795,7	8.9	131 102,8

[1] Inkl. s. k. ödebygdsvägar, vilka numera icke redovisas särskilt.
[2] Uppgifterna hänför sig till den 1 januari 1956.
[3] Omfattar sådana vägar till vilkas underhåll statsbidrag beviljats under år 1956.

92 000 km allmänna vägar på landet. Jämfört med den 1 januari 1956 redovisas en ökning av dessas längd med ca 460 km.

Den belagda väglängden har som framgår av tab. 2 under år 1956 ökats med ca 950 km. Viss avgång av belagd väglängd sker varje år dels genom inkorporering till städerna, dels genom upprivning av sönderkörda beläggningar. Följaktligen blir den verkliga ökningen av den belagda väglängden mindre än nyanläggningen.

Av de allmänna vägarna är riksvägarna i regel mest trafikerade och är därför av särskilt intresse. De redovisas för sig i tab. 3, som även visar städernas riksvägar.

Längden av de bituminösa beläggningarna har som framgår av tab. 4 under 1956 tillväxt med sammanlagt ca 1 060 km — 585 km högklassiga och 475 km enkla — medan en avgång med ca 105 km konstateras för gatstensbeläggningen. Längden av beläggning med cementbetong är ungefär oförändrad. Att de enk-

Tab. 2. Längd i km av samtliga allmänna vägar på landet den 1 januari 1957, fördelad efter vägarnas art, länvis

Length in km of total public roads in rural districts by kind of roads and by county

Län	Riksvägar	% belagd väg	Länsvägar	% belagd väg	Total väglängd	% belagd väg
Stockholms	105,6	100,0	3 103,3	24,3	3 208,9	26,8
Uppsala	156,7	100,0	1 871,8	5,5	2 028,5	12,8
Södermanlands	143,4	100,0	2 456,3	8,3	2 599,7	13,4
Östergötlands	217,5	68,7	3 899,4	5,8	4 116,9	9,1
Jönköpings	114,4	99,7	4 241,8	7,2	4 356,2	9,6
Kronobergs	77,9	100,0	3 673,7	7,2	3 751,6	9,2
Kalmar	261,6	59,8	3 549,3	8,3	3 810,9	11,9
Gotlands	—	—	1 491,5	15,3	1 491,5	15,3
Blekinge	101,0	100,0	1 344,6	11,7	1 445,6	17,9
Kristianstads	138,2	100,0	3 390,0	17,4	3 528,2	20,6
Malmöhus	142,6	100,0	3 807,7	26,7	3 950,3	29,3
Hallands	146,7	100,0	2 289,3	9,9	2 436,0	15,3
Göteborgs och Bohus	219,0	94,4	2 368,5	11,4	2 587,5	18,4
Älvsborgs	291,2	70,6	4 803,5	7,0	5 094,7	10,6
Skaraborgs	136,7	90,9	3 783,8	6,5	3 920,5	9,5
Värmlands	206,3	49,2	4 411,9	4,6	4 612,2	6,5
Örebro	246,8	72,2	2 217,8	5,3	2 464,6	12,0
Västmanlands	110,8	100,0	2 186,3	7,2	2 297,1	11,7
Kopparbergs	266,6	76,3	4 445,4	5,1	4 712,0	9,2
Gävleborgs	243,1	66,4	2 980,3	5,9	3 223,4	10,5
Västernorrlands	337,6	49,5	5 098,6	3,1	5 436,2	6,0
Jämtlands	190,4	37,3	4 738,7	2,3	4 929,1	3,7
Västerbottens	259,6	30,0	8 374,4	0,9	8 634,0	1,8
Norrbottens	215,1	23,9	7 218,8	0,9	7 433,9	1,6
Hela riket 1957	4 322,8	71,5	87 746,7	7,4	92 069,5	10,4
» » 1956	4 345,7	67,6	87 263,3	6,5	91 609,0	9,4
» » 1955	4 349,3	63,7	86 887,5	5,7	91 236,8	8,5
» » 1954	4 381,0	60,1	86 666,4	4,9	91 047,4	7,5
» » 1953	4 316,9	54,9	86 292,2	4,4	90 609,1	6,8
» » 1952	4 332,1	50,0	86 020,9	4,1	90 353,0	6,3
» » 1951	4 393,1	46,9	86 080,7	3,9	90 473,8	6,0
» » 1950	4 420,1	45,0	85 988,7	3,7	90 408,8	5,8
» » 1949	4 424,2	40,7	85 582,4	3,4	90 006,6	5,3
» » 1948	4 506,2	34,1	85 478,0	3,1	89 984,2	4,7

Tab. 3. De olika riksvägarnas längd den 1 januari 1957. (I landsbygden är inräknad väglängden i sådana städer där kronan är väghållare)

Course and length in km of national roads

Riks-väg	Vägsträckans omfattning	Landsbygd km	% belagd väglängd	Städer km	% belagd väg- o. gatulängd	Summa km	% belagd väg- o. gatulängd
1	Hälsingborg—Stockholm	473,6	100,0	103,5	100,0	577,1	100,0
2	Trelleborg—Svinesund ..	438,5	97,2	76,8	100,0	515,3	97,6
3	Djurhagshus—S. Varalöv	10,5	100,0	—	—	10,5	100,0
4	Malmö—Norrköping	511,8	72,8	66,1	100,0	577,9	75,9
5	Göteborg—Jönköping ..	117,8	78,9	36,2	100,0	154,0	83,9
6	Göteborg—Södertälje	363,6	95,1	98,4	91,9	462,0	94,4
7	Göteborg—Grums	201,2	72,4	30,8	96,4	232,0	75,6
8	Ödeshög—Tomta.....	107,0	59,2	8,6	51,2	115,6	58,6
9	Hån—Örebro	183,3	39,3	66,3	95,0	249,6	54,1
10	Örebro—Gävle.....	248,7	62,2	36,1	98,9	284,8	66,9
11	Arboga—Enköping	60,2	100,0	26,5	100,0	86,7	100,0
12	Solna—Mora.....	272,2	88,3	44,4	100,0	316,6	89,9
13	Stockholm—Haparanda	1 042,8	50,7	73,8	88,9	1 116,6	53,2
14	Sundsvall—Duved	291,4	35,0	11,9	100,0	303,3	37,6
Samtliga		4 322,6	71,5	679,4	96,3	5 002,0	74,8

Tab. 4. Längden av belagda allmänna vägar på landet den 1 januari åren 1948—1957

Length of surfaced public roads in rural districts

År	Belagd väglängd totalt	därav med slitlager av			
		gatsten	cementbetong	bitum. beläggn.	
				högklassig	enkel
1957	9 597,8	467,2	344,9	5 660,6	3 125,1
1956	8 648,9	572,4	351,1	5 075,7	2 649,7
1955	7 751,0	644,8	351,0	4 520,4	2 234,8
1954	6 857,8	677,2	352,4	3 935,9	1 892,3
1953	6 166,0	685,4	311,3	3 496,0	1 673,3
1952	5 680,1	685,3	292,3	3 053,9	1 648,6
1951	5 414,1	689,9	278,2	2 739,1	1 706,9
1950	5 214,7	701,9	271,9	2 449,1	1 791,8
1949	4 750,4	680,7	265,4	1 981,3	1 823,0
1948	4 185,3	681,3	269,9	1 497,3	1 736,8

la beläggningarna under de senaste åren ökat i längd, beror på att man i allmänhet i direkt anslutning till ombyggnaden förser vägarna med en enkel beläggning eller ett bitumenstabiliserat bärlager, som i regel efter viss tid förses med högklassigt slitlager.

Eric Ericson

Centenarians during two Centuries

By F. Lublin

People reaching an unusually great age have always been of particular interest to demographers and also to the general public. This is especially so of those who have attained the age of 100 before their death

Our statistical interest in such people is by no means of recent date. As long ago as the beginning in 1749 of the population statistics (the "Tables Board"), this interest became apparent although it was directed at first towards people who had attained the age of 90 before their death. In the table of deaths that the clergy had to draw up annually, there were divisions according to five-year classes up to the age of 90, but the age and sex of all deceased persons over 90 had to be given in a special note. The records of the Central Bureau of Statistics contain county summaries of these tables from the year 1751. It has thus proved possible to obtain particulars on deceased centenarians during a period of more than 200 years.

In Tables 1 and 2 (pp. 234 and 236), data are given on all the deceased centenarians during each ten-year period since 1751. In Table 1 the division has been according to sex, and in Table 2 according to age. In the first table information is also given on how many persons have been stated to have attained 100 years of age out of 100 000 deceased persons; these figures give some idea of the reliability of the figures for different periods.

It may be seen from the tables that the figures for the first decades are quite absurdly high. They show, for instance, that no less than 449 persons of more than 100 years of age had died between 1751—60, which is as many as during the whole period between 1801—1910. It may be seen from the figures in the last column of Table 1 that during a very long period, 1831—90, the number of centenarians out of 100 000 deceased persons remained constant at 4—5, only gradually to increase greatly in the next period. It is therefore highly probable that the corresponding number in the 1750's, given to have been 89, was lower than 4—5 in reality, it thus being likely that the figures are more than 20 times too high. The data for the first decades should not therefore be regarded as statistics of the actual number of deceased centenarians, but nevertheless they may be of interest as statistics of the number of people considered by their contemporaries as having attained such a great age. Gustav Sundbärg also observed that on the whole unusually high figures for the number of old people were given during this period.

However the data have become more and more reliable for each subsequent decade. This is probably partly due to the fact that it has become possible in an increasing number of cases to check the particulars against the ecclesiastical registers, and partly due to the introduction of various reforms. Some of these reforms will be touched on here.

In 1774 a little table, on which particulars were to be entered in a uniform way, replaced the former space left for notes on the sex and age of deceased persons over 90 that had often been filled in badly. The table consisted of one column for men and one for women, and in the text column a distinction was made between three groups, 90—95 years of age, 95—100 years of age and over 100 years of age; age was also to be specified for the last group. Although

previously it had not been possible to distinguish in certain cases between deceased persons of 100 years old and deceased persons between 90 and 100, one could always do so by the new method, and as the tables seem to have been filled in properly almost throughout, there is no longer any need to take into account the omission of any considerable number of persons. On the other hand it can be seen that in several cases the direction that the age of those over 100 should be specified has not been observed.

A new epoch began in 1802 with the introduction of a new form, which meant a great improvement from an accounting point of view. On the new form an alteration was made in the table in which deceased persons were distributed according to age, so that age was to be entered in five-year classes up to 100 years old and then in one-year classes, room being left for those right up to 115 years old. Several advantages were inherent in this system. Firstly the clergyman was forced to fill in the exact age for each person over the age of 100, and the cases with no age stated, that had been numerous previously, disappeared completely. Secondly there was now a guarantee that the particulars on centenarians were actually filled in, for otherwise the particulars on the number of deceased persons in the different tables would naturally not tally. No omissions should thus be found in the data for the years from 1802; the years from this date up to 1860 (with the addition of 1801) have thus been counted as a special period in the tables.

During the third period, from 1861 (in actual fact from 1860), a completely new system has been applied, and it appears that the data for the whole period are very reliable. The parish clergy sent copies of the most important data given in the death records to the Central Bureau of Statistics, thus giving it access to nominal lists of all deceased persons. For the years between 1860—94 these lists contain data on age at death expressed in years, months and days. From 1895 date of birth has instead been given and age has been calculated by the Central Bureau with the aid of the date of decease that has also been noted; this has probably made the particulars more exact.

It may be seen from the last column in Table 1 for the third period, when the particulars are more exact, that there has been a great increase in the number of deceased centenarians during recent years. During the period between 1951—56 the proportion of centenarians among deceased persons was more than 10 times as large as it had been between 1861—70. Approximately one half per thousand of deceased persons now attain the age of 100 or more.

During the whole of the period between 1861—1946, the age of 106—107 was the highest that was reached; this happened on an average less than once per decade. During the last ten years three persons have nevertheless reached the age of 107—108.

Bokanmälningar

Book Reviews

Narain, R. D., Methods of collecting current agricultural statistics. Rome 1955. (Food and Agriculture Organization of the United Nations.) $ 3.00.

FAO:s ekonomiska avdelning har sett det som en av sina huvuduppgifter att stimulera till en förbättring av jordbruksstatistiken. Som ett led i dessa strävanden har insamlats uppgifter om jordbruksstatistiken i olika länder, vilket möjliggjort jämförelser och en viss bedömning av denna statistiks kvalitet. På grundval av dessa uppgifter har inom FAO utarbetats ovannämnda publikation, som i mycket koncentrerad form ger en världsomfattande belysning av statistiken över jordbruket. I företalet till publikationen uttalas den förhoppningen, att den skall göra det möjligt för olika länder att betrakta sitt eget statistiska system ur vidare perspektiv och ge impulser till förbättringar därav. För var och en av 89 stater och områden, för vilka uppgifter erhållits, har upprättats en sammanställning över jordbruksstatistikens organisation.[1] Därvid har för de olika länderna använts ett gemensamt schema av följande modell.

1. Administrativ indelning
2. Slag av insamlade jordbruksstatistiska uppgifter
3. Uppgiftsinsamlingen
   a) Uppgiftsenhet
   b) Typ av räkning
   c) Räknemetod
4. Samplingmetoder
5. Organisation för insamling och bearbetning
   a) Fältorganisation
   b) Central organisation
6. Tidsschema
7. Bearbetning
8. Publicering

I flertalet länder inhämtas uppgifter om arealer och skörd för olika växtslag, i många stater om antalet husdjur men blott i få fall beträffande mjölk- och köttproduktionen.

Den enhet, uppgifts- eller räkneenhet (unit of enumeration), från vilken uppgifter avges eller infordras för de olika räkningarna eller inventeringarna varierar i olika stater. I vissa fall utgör fält eller brukningsdel uppgiftsenhet, i andra fall ett område av växlande storlek.

Arealer för skörd. Uppgiftsenheten utgör en grov indikator på jordbruksstatistikens utveckling i olika stater. De använda metoderna står ofta i nära samband med denna enhets karaktär. I nedanstående tablå har de 89 staterna fördelats efter slag av uppgiftsenhet vid arealinventeringarna. I fråga om enheter, som utgör ett område, har införts en gradering från I till III, som kan exemplifieras på följande sätt: I motsvarar t. ex. en by, II ett distrikt och III en provins.

I Europa infordras i regel arealuppgifter från enskilda brukningsdelar och i allmänhet är arealinventeringarna totala. Samplingmetoder har dock börjat komma till användning. I några länder användes vid sidan av totalräkningar stickprovsmetod dels för att erhålla snabbstatistik för viktigare grödor och dels för kontroll (Danmark, Holland och Irland). Uppgifterna inhämtas i vissa stater per post och i andra genom intervjuer; exempel på det senare förfarandet är i Europa Norge, Finland, Irland och Holland. Denna metod användes även i andra världsdelar, särskilt i Mellan- och Sydamerika, Afrika och Oceanien. I allmänhet sker uppgiftsinsamlingen genom lokala organ, som ofta även upprättar sammandrag för respektive distrikt.

I många av de utomeuropeiska länderna avser de primära arealuppgifterna ett område och är grundade på uppskattningar.

De använda metoderna måste bedömas med hänsyn till vederbörande lands allmänna utveckling. Metoder som är effektiva i ett land kan vara olämpliga i ett annat; sålunda är det

[1] Sovjetunionen och Kina hör inte till dessa stater.

Uppgiftsenhet	Europa	Asien	Nord- och Central-amerika	Syd-amerika	Afrika	Oceanien	Summa
Brukn. del el. fält	15	7	6	5	10	4	47
Område I	3	3	3	1	1	1	12
» II	—	6	1	5	5	—	17
» III	—	1	—	—	—	—	1
Ingen räkn.	—	—	1	—	11	—	12

Uppgiftsenhet	Europa	Asien	Nord- och Central-amerika	Syd-amerika	Afrika	Oceanien	Summa
Brukn.del el. fält	5	6	5	4	7	3	30
Område I	9	3	5	1	2	1	21
» II	3	6	1	6	8	—	24
» III	1	2	—	—	—	—	3
Uppgifter genom handeln	—	—	—	—	7	1	8
Ingen räkn.	—	—	—	—	3	—	3

ej möjligt att infordra uppgifter per post från *jordbrukarna i sådana länder som Indien och* Egypten på grund av bristande läskunnighet. I Egypten erhålles arealstatistiken genom intervjumässigt utförda totalräkningar. I Indien hade (år 1953) 70 % av arealen undersökts genom uppmätning av de enskilda fälten, vilka kartlagts, räknats och införts i ett byregister. Aktualiseringen av dessa register sköts av tjänstemän som var och en ansvarar för en grupp av byar.

Antalet husdjur. Uppgiftsenheten för husdjursräkningarna motsvarar i huvudsak den för arealinventeringarna. I Europa utgöres den i allmänhet av brukningsdelen eller djurägaren. I bl. a. Frankrike och Italien är kommunen uppgiftsenhet. Där arealuppgifterna infordras för brukningsdelen inhämtas i regel även djuruppgifter samtidigt.

Skörd. Att primäruppgifterna omfattar områden är vanligare i skördestatistiken än i fråga om arealinventeringar och husdjursräkningar. Ovanstående tablå visar de redovisade staternas fördelning efter slag av uppgiftsenhet i fråga om skörd.

Av de 18 redovisade länderna i Europa var det endast Västtyskland, som 1953 använde objektiva metoder för skördeberäkningarna. Där tillämpas för vissa grödor skörd av provytor på slumpmässigt valda fält. Fyra övriga europeiska stater baserade skördeuppskattningarna på deklarerad totalskörd för brukningsdelar, nämligen Danmark, Finland, Irland och Portugal, i de tre förstnämnda från slumpmässigt valda brukningsenheter.

Av de sex länder i Asien, där de införskaffade skördeuppgifterna avser brukningsdel eller fält, har två, Indien och Japan, skördeberäkningarna grundade på objektiv metod, nämligen skörd av provytor på slumpmässigt valda fält. På Ceylon och i Indonesien pågick 1953 uppbyggnad av liknande system. I Nord- och Centralamerika redovisas i gruppen med skördeuppgifter för brukningsdel eller fält staterna Puerto Rico, Panama, Guatemala, Dominikanska republiken och Costa Rica. Från ett slumpmässigt urval av brukningsdelar infordras där skördeuppgifter genom intervjuer.

I fem av staterna i Afrika inhämtas skördeuppgifter från enskilda gårdar, vilket sker i samband med deklaration av produktionen för beskattningsändamål. I Zansibar utföres skördeuppskattningarna enligt slumpmässiga metoder.

Brukningsdelen är uppgiftsenhet i fem av de sydamerikanska staterna. I två av dessa noteras skörden av maskinhållare, som lämnar uppgifter för de gårdar, där skördearbete utföres. I två stater skall skördeuppgifter avges *för samtliga jordbruk*, vilket dock i regel endast sker vid de större gårdarna. Även i Australien och på Fidjiöarna skall skörden deklareras vid samtliga gårdar. På Nya Zeeland inhämtas skördeuppgifter från ett sampel av gårdar. I vissa länder, bl. a. USA och Canada, verkställes i efterhand korrigering av skördestatistiken med ledning av omsättningsuppgifter från handeln.

Av publikationen framgår, att i flertalet länder skördeberäkningarna grundas på subjektiva uppskattningar för områden av något slag. Skillnaden mellan utvecklade och underutvecklade länder består främst i att i de förra utföres uppskattningar i regel av jordbrukare boende i området men i de senare av tjänstemän, som avger rapporter för ett administrativt område.

Det framhålles som anmärkningsvärt, att de objektiva metoderna för skördeuppskattningar fått en så begränsad tillämpning. Indien, Tyskland och Japan framstår som föregångsländer i detta hänseende. De objektiva metoderna torde emellertid av bl. a. kostnadsskäl vara oanvändbara för alla mindre grödor, varför vissa enklare metoder anses behöva utvecklas.

Den animala produktionen. Statistiken över den animala produktionen bedömes som mycket otillfredsställande. I allmänhet baseras denna statistik på uppgifter från allmänna slakterier, medan den privata slaktens storlek är föga känd. Även i Europa är uppgifter om köttproduktionen i vissa fall grundade på subjektiva uppskattningar för områden; detta är fallet i Grekland, Italien och Frankrike. Statistiken över köttproduktionen är om man ställer rimliga krav på fullständighet i det närmaste obefintlig i stora delar av Asien, Afrika och delar av Oceanien.

I fråga om mjölkproduktionen är svårigheterna att erhålla tillförlitliga uppgifter ännu större. Fem av de 18 redovisade staterna i Europa har endast uppskattningar för administrativa områden. I ett fåtal länder är det möjligt att erhålla huvuddelen av mjölkproduktionen redovisad genom uppgifter från mejerier. Vissa länder, bl. a. USA, Canada och Australien, inhämtar uppgifter från enskilda jordbrukare om mjölkproduktion. I Asien och Afrika är denna statistik lika bristfällig som i fråga om köttproduktionen.

Det bör beaktas, att uppgifterna i publikationen hänför sig till år 1953, varför de i vissa fall nu kan vara inaktuella.

Torsten Söderlind

Sveri, Knut, Tyvskriminaliteten i Sverige og Norge 1935—1954. Nordisk tidsskrift for kriminalvidenskab 44 (1956): 4, s. 319—333.

Statistiska jämförelser mellan brottslighetssiffrorna för olika länder brukar mottagas med en viss skepsis. Detta beror troligen delvis på att tidigare alltför lättvindigt gjorda jämförelser ansetts motivera omdömen om de olika nationernas moraliska standard men också på de avsevärda svårigheter, som är förknippade med dylika undersökningar, om de skall ge någorlunda tillförlitliga resultat.

Sveri har betonat dessa svårigheter men även framhållit, att jämförelser mellan kriminaliteten i olika länder är av mycket stort intresse och att kriminalstatistiken trots sina många felkällor likväl utgör vår enda möjlighet att mäta kriminaliteten. Han förklarar vidare, att man möjligen skulle kunna jämföra utvecklingstendenserna i de olika länderna i stället för de absoluta kriminalitetssiffrorna. Detta torde vara riktigt — om man jämför utvecklingstendenserna behöver man förutsätta endast, att mörktalet (förhållandet mellan det verkliga antalet brott och det i statistiken redovisade antalet) är någorlunda konstant i varje land för sig, medan man vid en direkt jämförelse mellan frekvenstalen dessutom måste antaga, att mörktalet är lika i de jämförda länderna.

Som jämförelseobjekt har Sveri valt stöldbrottsligheten under tiden 1935—1954. För bedömandet av felkällornas betydelse har han ställt frågan vilka av den verkliga kriminalitetsskillnaden oberoende faktorer som kan tänkas påverka den svenska resp. den norska statistiken över stöldbrott och funnit, att dessa faktorer i huvudsak kan hänföras till sex olika områden, nämligen: 1) strafflagarnas brottsbeskrivning; 2) myndigheternas (och domstolarnas) tolkning och tillämpning av lagbestämmelserna; 3) straffprocessen; 4) polisens effektivitet; 5) befolkningens inställning till myndigheterna; samt 6) kriminalstatistikens organisation.

Efter en mycket grundlig jämförelse mellan bestämmelserna om stöld i de båda ländernas strafflagar har Sveri kommit fram till att gränserna mellan olika undergrupper av stöldbrott (i Sverige grov stöld, enkel stöld och snatteri, i Norge grovt tyveri, simpelt tyveri och naskeri) visserligen icke sammanfaller i de båda länderna, men att däremot de sammanlagda siffrorna för de tre nämnda brottstyperna är jämförbara.

Att konstatera, att domstolarnas praxis icke försvårar en jämförelse, erbjuder inga svårigheter, ty denna praxis har ingående behandlats i den rättsvetenskapliga litteraturen. En källa till osäkerhet är däremot praxis hos åklagare och polismyndigheter, om vilken man vet mycket litet. Förmodligen är det riktigt som Sveri antagit, att inga väsentliga ändringar skett under tidsperioden.

De straffprocessuella reglerna påverkar domstolsstatistiken men har icke något inflytande på polisstatistikens uppgifter om antalet begångna brott. Sveri har kommit till den uppfattningen, att på denna punkt endast den olika behandlingen av åtalseftergifterna har någon betydelse. I Sverige redovisas dessa ej i domstolarnas statistik, som omfattar endast de dömda, medan man i Norge begagnar begreppet »straffbare», som omfattar även personer, som fått åtalseftergift.

Beträffande polisens effektivitet och befolkningens inställning antager Sveri, förmodligen med rätta, att eventuella skillnader icke är av den storlek, att de skulle kunna påverka jämförbarheten.

I fråga om kriminalstatistikens organisation gäller för domstolsstatistikens vidkommande, att den enda skillnaden av vikt torde vara den olika redovisningen av åtalseftergifterna, en skillnad, som fått betydelse från och med den 1/7 1944, då en lag om åtalseftergift trädde i kraft i Sverige. Däremot är de polisstatistiska uppgifter Sveri haft att tillgå relativt bristfälliga — vad Sverige angår är den huvudsakliga källan Stockholms polisstatistik, som emellertid undergått flera förändringar under loppet av de år undersökningen omfattar.

Jämförelsen omfattar två avdelningar: dels antalet dömda resp. »straffbare» för stöld, dels antalet till polisens kännedom komna tillgreppsbrott i Stockholm och Oslo.

För att taga hänsyn till de svenska åtalseftergifterna har Sveri i ett diagram för tiden fr. o. m. år 1944 lagt in två kurvor för Sverige, den ena visande enbart de dömda, den andra detta antal ökat med 700 per år, men dessutom angivit, att detta tilläggsantal troligen borde ligga i närheten av 2 000. Riktigheten av dessa uppgifter torde kunna ifrågasättas. År 1953 utgjorde antalet åtalseftergifter för tillgreppsbrott 1 873. Till detta antal kommer motsvarande antal för åtalseftergifter enligt ungdomsfängelselagen och barnavårdslagen. Enligt dessa båda lagar meddelades sammanlagt för alla brott 1 081 åtalseftergifter. Man torde kunna antaga att hela antalet åtalseftergifter för tillgreppsbrott under nämnda år uppgick till omkring 2 700. Härvidlag är emellertid att märka, att detta antal till stor del utgöres av åtalseftergifter för tillgrepp av motorfordon (och cyklar). Dylika tillgrepp torde i Sverige under tiden 1935—1954 endast i undantagsfall, nämligen vid tydlig tillägnelseavsikt, ha hänförts under strafflagens stöldparagrafer. Ej heller i Norge räknas dylika brott som stöld. Hur stort antal åtalseftergifter, som borde läggas till de svenska domstolssiffrorna, är därför omöjligt att ange, det torde dock vara säkert, att talet 2 000 är alltför högt. Bäst synes vara att utgå från enbart uppgifterna om de dömda, som alltså med säkerhet är för låga. Det visar sig också, att antalet åtalseftergifter ej i väsentlig mån påverkar resultatet av jämförelsen.

Antalet dömda var år 1935 i Sverige 2 499 och i Norge 2 451, steg sakta i Sverige till 2 906 år 1940 men sjönk i Norge till 2 284. Därefter inträffade i båda länderna en kraftig stegring, som kulminerade år 1943 med 6 450 resp. 4 348 personer, varefter siffrorna åter sjönk till 3 532 resp. 1 947 år 1948. Sedan går kurvorna

i olika riktning, i Sverige ökar antalet på nytt till 5 529 år 1952 och 5 386 år 1953, medan däremot de norska siffrorna förefaller att ha stabiliserats omkring 2 000. Denna olikhet skulle givetvis bli ännu mer markerad, om de svenska siffrorna kunde ökas med antalet åtalseftergifter.

Den andra avdelningen av jämförelsen avser antalet till polisens kännedom komna tillgreppsbrott i Stockholm och Oslo. Brottsbegreppet skiljer sig från det i den första delen använda i så måtto att jämväl tillgrepp av motorfordon och cyklar ingår. Antalet brott i Oslo ökade från 5 333 år 1935 till 15 859 år 1944 men sjönk därefter till 8 009 år 1954. För Stockholms vidkommande ökade antalet från 6 851 ar 1935 till 20 996 år 1942. Från år 1946 fortsatte ökningen till år 1951, då antalet uppgick till 29 294, varefter en minskning inträdde till 24 676 år 1953. Oaktat den svenska statistiken finnes publicerad även för åren 1954 och 1955, har det icke varit möjligt att komplettera Sveris siffror, ty dessa synes icke överensstämma med vare sig den officiella statistiken eller den i Stockholms stads statistiska årsbok publicerade tabellen. Med hänsyn till den kraftiga ökningen i antalet motorfordonstillgrepp är det emellertid sannolikt, att Stockholmssiffrorna ånyo ökat. Sveri anför också spridda siffror från Västmanlands och Kronobergs län samt från Göteborg och Malmö, vilka tyder på att utvecklingen beträffande tillgreppsbrottens antal varit likartad i hela Sverige. Utvecklingen i Danmark och Finland synes överensstämma mera med den norska än med den svenska.

Resultaten av sin ytterst intressanta undersökning har Sveri sammanfattat i två punkter, mot vilka inga invändningar torde kunna göras.

1. Under krigsåren 1940—1945 ökade stöldbrottsligheten mycket kraftigt i både Sverige och Norge.

2. Under åren 1945—1953(54) tycks stöldbrottsligheten, efter en nedgång åren 1944—1945, ha ökat kraftigt i Sverige, medan den i Norge fortsatt att minska så att den där vid periodens slut ligger på samma nivå som före kriget.

Sven Rengby

The building labour market in Sweden. Summary in English. Sthlm 1957 (Byggfackens industriutredning. 1).

Byggnadsfackförbunden i Sverige har sedan åtskilliga år en utredningsavdelning, ledd av en statistiker. Inom denna har sammanställts ett antal tabeller som belyser byggnadsindustrins aktuella problem. Tabellerna ingår i en utredning, Byggindustrins arbetsmarknad, Sthlm 1956, som gjorts för byggnadsfackens räkning.

Det nu föreliggande häftet innehåller samma tabeller försedda med engelsk översättning och därjämte en kort engelsk text. Man finner härav, att fackförbundens kooperativa bostadsproduktion genom Svenska Riksbyggen motsvarar 12 % av hela bostadsproduktionen. De svenska byggnadsarbetarnas höga sysselsättningsnivå är, framhålles det, okänd i andra europeiska länder och kanske i världen. Ännu under högkonjunkturen 1938—39 var arbetslösheten 20—25 % men hittills under 1950-talet 4—6 %.

Bland tabellerna ingår en över åldersfördelningen i byggfacken 1955 och ett antal prognoser för arbetarantalet 1960 och 1965 i de olika byggfacken. Man framlägger slutligen en del praktiska förslag, främst om inrättandet av ett *rådgivande organ för att koordinera samhällets* och arbetsmarknadsparternas åtgärder. För yrkesutbildningen kommer att utarbetas ett särskilt förslag.

Hearings before the Subcommittee on Economic Statistics of the Joint Committee on the Economic Report. 84th Congress: Session 1. Washington, D. C.: Government Printing Office, 1955. (Reports of Federal Reserve Consultant Committees on Economic Statistics) 722 sid. $ 2.25.

Behovet att ompröva den officiella statistikens innehåll och form gör sig märkbart inte bara här i Sverige, där ju en speciell kommitté tillsattes i augusti 1956 i detta syfte, utan även i andra länder.

I USA har sålunda The Federal Reserve System, det amerikanska centralbanksystemet, funnit det angeläget att utvidga sitt statistiska kontroll- och analysprogram inom några av sina intresseområden, nämligen lagerhållning, sparande samt företagens och hushållens planer.

Den utredning som utfördes skulle enligt direktiven innefatta en noggrann översyn och penetration av begrepp, existerande data, källor samt metoder att förbättra dessa statistikgrenar. Kommittéarbetet redovisas i ovannämnda rapport, vilken på grund av sin metodologiska uppläggning förtjänar ett omnämnande, särskilt med hänsyn till den aktuella diskussionen här i landet.

Styrelsen för The Federal Reserve System tillsatte fem studiegrupper bestående av framstående specialister representerande konsumentsidan, varvid universiteten inte glömdes bort. Som exempel på sammansättningen kan anföras studiegruppen för statistik över sparande, där följande institutioner var företrädda:

National Bureau of Economic Research;
Textile Workers Union of America (CIO);
Johns Hopkins University;
Life Insurance Association of America;
Bankers Trust Company;
Brookings Institution, Stanford University;
Federal Reserve Board (sekreterare).

Varje studiegrupp lade fram en rapport som senare blev föremål för diskussion, varvid den berörda statistikgrenens producent samt det statistiska samordningsorganet, Office of Statistical Standards, var företrädda och hade tillfälle att framföra sina synpunkter på rapporten.

Rapporten om konsumtionsundersökningar

kan, med hänsyn till att en likartad levnadskostnadsundersökning är aktuell just nu i Sverige, tas som exempel på uppläggningen av studiegruppernas arbete.

Efter en kort inledning med historik etc. skisseras behovet av undersökningar på detta område. Vidare behandlas uppgifternas precision samt attitydmaterialets prognosvärde, varvid jämförelser bl. a. görs mellan planerade och faktiska köp. Den tekniska effektiviteten i konsumtionsundersökningarna prövas punkt för punkt: allmän planering, frågeblankett, stickprov, fältarbete, kodifiering, tabellering, rapportskrivning m. m.

Möjligheterna att förbättra statistikgrenen spaltas upp på två avsnitt. Dels redovisas förbättringar som inte medför nämnvärd kostnadsökning, såsom återintervjuer, överläggningar om metoder o. dyl., dels anges förbättringar som kräver väsentligt större kostnader, t. ex. större och mer skiktade stickprov, utförligare återintervjuer.

Rapporten avslutas med utdrag från svar på kommitténs rundfråga ställd till personer som använder uppgifter från konsumtionsundersökningar samt en förteckning över de personer som kommittén intervjuat.

Frågeskrivelsen — återgiven in extenso i rapporten — sändes till 66 personer, varav 26 hade föreslagits av kommittéledamöterna själva och de övriga hade plockats ut ur Federal Reserve Boards distributionsförteckningar över personer som begärt material från konsumtionsundersökningar. Kommitténs lista upptog specialister på marknadsundersökningar, fackföreningsekonomer, forskare hos finansinstitutioner, branschorganisationer och publicitetsföretag, ekonomiska rådgivare samt ekonomer vid universitet och annorstädes, vilka inte var knutna till affärsintressen. (Ekonomer i statlig tjänst hade intervjuats tidigare.) Tjugonio svar kom in från vitt skilda konsumentgrupper. Svaren analyseras sedan ur skilda synvinklar.

En motsvarande metod användes av de övriga studiegrupperna. Från konsumenterna av statistik över sparande hade 56 svar inkommit, medan motsvarande antal för statistik över lagerhållning var ca 210 (320 tillfrågade).

Sten Kruse

STATISTISK TIDSKRIFT

6 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 6 JUNI 1957

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 294
Befolkningsutvecklingen 294, 296
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 295, 298
Konkurser och protesterade växlar 302
Fylleriförseelser och spritsmuggling 295, 304
Vägtrafikolyckor 305
Preliminär försäkringsstatistik för mars och april 308
Beställningstrafiken med lastbil 312
Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1951—1955 315

CONTENTS

TABLES

Commentary 294
Vital statistics 294, 296
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 295, 298
Bankruptcies and protested bills 302
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors 295, 304
Road accidents 305
Preliminary insurance statistics 308
For-hire lorry transport 312
Life tables: 1951—1955 315

†1—570986

Kommentar

Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antalet vigslar ligger kvar på samma nivå som åren 1954 och 1955. En ökning av vigselfrekvensen under första kvartalet 1956 berodde på att påsken då till en del inföll under första kvartalet.

Antalet levande födda visar, så långt de preliminära siffrorna ger vid handen, ingen utpräglad utvecklingstendens jämfört med samma kvartal föregående år. Möjligen kan man nämna en viss nedgång i siffrorna för landsbygden.

Dödligheten ligger för riket i sin helhet vid i stort sett oförändrad nivå.

Frekvensen av såväl in- som utvandring översteg siffrorna för första kvartalet 1956. Invandringsöverskottet som första kvartalet 1957 i runt tal uppgick till 3 000 personer var dock något större än samma kvartal föregående år.

Befolkningsutvecklingen i o/oo *Birth, death and marriage rates*

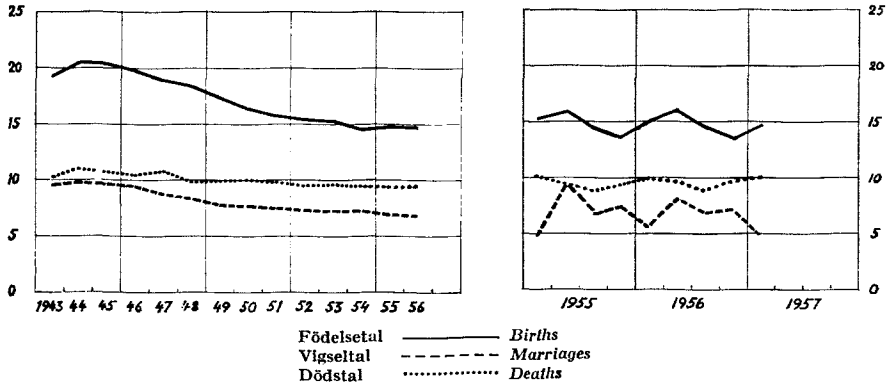

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i o/oo *Infant and foetal mortality rates*

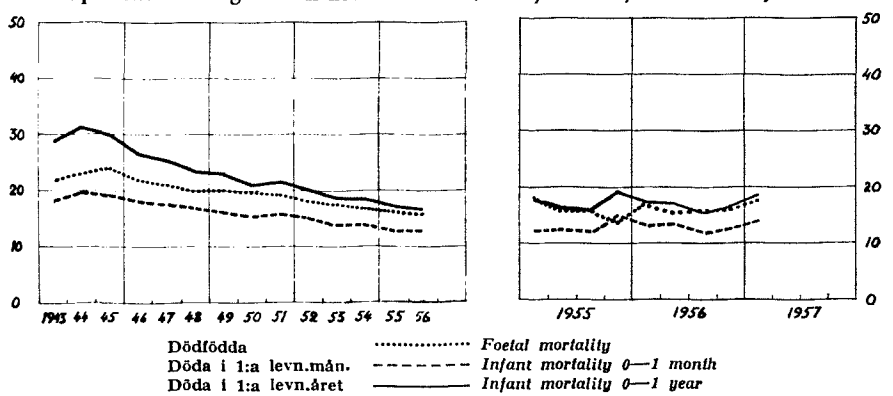

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 298.

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing
3 Dividends
4 Interest
5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
6 Sundry
7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest
9 Depreciation
10 Taxes
11 Pension funds
12 Investment reserve
13 Sundry
14 Net profit
15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds
17 Deducted: Production costs etc.
18 Excise duties
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 of which primary investments
23 Amounts immediately written off on current investments
24 Costs of maintenance and repairs
25 Inventories; variation in value
26 » ; » » volume (rough estimate)
27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)
28 Wages and salaries
29 of which wages
30 Costs of pension and pension insurance
31 Paid dividends
32 Declared dividends

Fylleriförseelser. Enligt till kontrollstyrelsens straffregister inkomna uppgifter *avdömdes* under första kvartalet 1957 18 647 fylleriförseelser, vilket innebär en ökning sedan motsvarande tid 1956 med 10 %. Jämfört med första kvartalet 1955 uppvisar första kvartalet 1957 en ökning med 82 %.

Av de större städerna visade följande den största relativa ökningen, nämligen Karlskoga (90 %), Eskilstuna (80 %), Göteborg (40 %) och Malmö (38 %).

Det största antalet avdömda fylleriförseelser i förhållande till folkmängden förekom under första kvartalet 1957 i Sundsvall (19 per 1 000 inv.) närmast följt av Filipstad (15), Haparanda (13), Falun (12), Kungsbacka (12) och Göteborg (10).

Antalet för fylleri dömda kvinnor ökade från 206 till 231 eller med 12 %. Av samtliga dömda var dock endast 1,2 % kvinnor. Antalet för fylleri dömda personer under 25 års ålder ökade från 3 558 till 3 582 eller med knappt 1 %.

Av de 18 647 under kvartalet avdömda fylleriförseelserna hade 7 154 *begåtts* under kvartalet. Dessa sistnämnda fördelade sig på 6 275 olika personer, av vilka 2 455 icke registrerats för någon fylleriförseelse under den senaste 5-årsperioden och sålunda var förstagångsfyllerister i denna mening. Jämfört med första kvartalet 1956 har antalet »förstagångsfyllerister» minskat med 18 %, medan däremot antalet personer med upprepat fylleri varit i det närmaste oförändrat.

Av de under första kvartalet 1957 begångna fylleriförseelserna var 84 % begångna i stad och endast 16 % på landsbygden. En fördelning av de dömda ef-

(forts. på sid. 318)

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än 0,5 / 0,05 av enheten....	0 / 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths*		Dödfödda *Stillbirths*
								1:a levnadsåret *0—1 year*	1:a levnadsmånaden[1] *0—1 month*[2]	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955*	7 263 000	51 467	[3]107 651	[3]68 526	[3]39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1956*	7 315 617	50 676	108 379	70 131	38 248	27 946	13 627	1 832	1 409	1 767
1956* jan.		2 658	8 597	5 908	2 689					
febr.	7 296 000	2 549	8 394	6 028	2 366	5 018	2 503	480	360	473
mars		4 845	10 236	6 088	4 148					
april		3 270	10 267	6 047	4 220					
maj	7 308 000	4 702	10 066	6 094	3 972	4 480	2 834	514	403	461
juni		6 870	8 927	5 484	3 443					
juli		4 728	9 160	5 611	3 549					
aug.	7 322 000	3 622	8 777	5 417	3 360	5 950	2 830	421	325	425
sept.		4 084	8 964	5 600	3 364					
okt.		3 303	8 642	5 893	2 749					
nov.	7 336 000	3 978	7 982	5 787	2 195	12 398	5 460	416	320	408
dec.		6 067	8 367	6 174	2 192					
1957* jan.		2 218	8 611	6 423	2 188					
febr.	7 347 000	2 794	8 250	5 441	2 809	5 913	3 097	495	376	484
mars		3 656	10 217	6 665	3 552					
		På 1 000 av medelfolkmängden[4] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[5]		På 1 000 födda[6]
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7,09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1956*	7 316 000	6,92	14,81	9,59	5,22	3,82	1,86	16,9	13,0	16,0
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
2 kv.	7 254 000	9,3	16,0	9,5	6,5	2,4	1,3	16,0	12,4	15,5
3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9
1956* 1 kv.	7 296 000	5,5	15,0	9,9	5,1	2,8	1,4	17,6	13,2	17,1
2 kv.	7 308 000	8.2	16,1	9,7	6,4	2,5	1,6	17,6	13,8	15,5
3 kv.	7 322 000	6,8	14,6	9,0	5,6	3.3	1,5	15,6	12,1	15,6
4 kv.	7 336 000	7,3	13,6	9,7	3,9	6,8	3,0	16,6	12,8	16,1
1957* 1 kv.	7 347 000	4,7	14,8	10,1	4,7	3,2	1,7	18,3	13,9	17,6

[1] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [2] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [3] Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — [4] För kvartal räknat på folkmängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffra. — [5] *Per 1 000 live births.* — [6] *Per 1 000 births.*

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths*		Dödfödda *Stillbirths*
								1:a levnadsåret *0—1 year*	1:a levnadsmånaden[1] *0—1 month*[2]	
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955*	3 574 024	30 346	[3] 54 507	[3] 30 737	[3] 23 770	16 961	7 583	931	746	838
1956*	3 632 196	30 319	55 811	32 081	23 730	16 297	8 690	369	672	878
1956* jan.	..	1 651	4 381	2 669	1 712					
febr.	..	1 605	4 394	2 698	1 696	3 194	1 826	232	176	235
mars	..	2 990	5 286	2 758	2 528					
april	..	1 986	5 345	2 833	2 512					
maj	..	2 758	5 189	2 767	2 422	2 500	1 949	241	195	229
juni	..	4 060	4 570	2 478	2 092					
juli	..	2 862	4 629	2 580	2 049					
aug.	..	2 089	4 501	2 507	1 994	3 529	1 846	195	148	202
sept.	..	2 468	4 583	2 568	2 015					
okt.	..	2 010	4 496	2 722	1 774					
nov.	..	2 291	4 088	2 664	1 424	7 074	3 069	201	153	212
dec.	..	3 549	4 349	2 837	1 512					
1957* jan.	..	1 354	4 588	2 947	1 641					
febr.	..	1 674	4 364	2 447	1 917	3 839	2 278	267	201	234
mars	..	2 194	5 379	3 059	2 320					
		På 1 000 av medelfolkmängden[4] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[5]		På 1 000 födda[6]
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8,82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955*	3 574 024	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1
1956*	3 632 196	8,41	15,48	8,90	6,58	4,52	2,41	15,6	12,0	15,5
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4
2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7,8	2,8	1,7	15,7	13,1	13,5
3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5
4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5
1956* 1 kv.	..	7,0	15,7	9,1	6,6	3,5	2,0	16,5	12,5	16,4
2 kv.	..	9,8	16,9	9,0	7,9	2,8	2,2	16,0	12,9	14,9
3 kv.	..	8,2	15,1	8,4	6,7	3,9	2,0	14,2	10,8	14,5
4 kv.	..	8,7	14,4	9,1	5,3	7,9	3,4	15,5	11,8	16,1
1957* 1 kv.	..	5,7	15,6	9,2	6,4	4,2	2,5	18,6	14,0	16,1

[1] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [2] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [3] Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas antalet enligt de summariska redogörelserna för helår.» — [4] För kvartal räknat på folkmängden vid årets början och omräknat till årssiffra. — [5] *Per 1 000 live births.* — [6] *Per 1 000 births.*

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Cementvaru- och lättbetongfabriker (12 företag) *Manufacture of concrete products*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	2 046	2 126	+ 80	+ 4
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	12,0	13,4	+ 1,5	+ 12
3	Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,2	— 0,0	— 9
4	Räntor	0,3	0,2	— 0,1	— 45
5	Överskott å annan rörelse	0,0	0,1	+ 0,1	(+ 187)
6	Övriga intäkter	0,1	0,1	— 0,0	— 42
7	Summa	12,6	13,9	+ 1,3	+ 11
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	2,2	2,4	+ 0,3	+ 11
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	5,9	6,9	+ 1,0	+ 17
10	Skatter samt investeringsavgift	2,7	2,3	— 0,4	— 15
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,3	0,6	+ 0,3	+ 82
12	Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13	Övriga kostnader	0,1	0,1	— 0,0	— 29
14	Redovisad vinst	1,4	1,6	+ 0,3	+ 19
15	Summa	12,6	13,9	+ 1,3	+ 11
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	100,0	115,3	+ 15,3	+ 15
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	88,0	101,8	+ 13,8	+ 16
18	Varuskatter	0,0	0,1	+ 0,0	+ 58
19	Summa avgående poster	88,1	101,9	+ 13,8	+ 16
20	Bruttovinst	12,0	13,4	+ 1,5	+ 12
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	18,6	4,2	— 14,4	— 77
22	Därav egentlig investering	[1] 9,7	4,2	— 5,5	— 57
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	—	—	—
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	6,0	4,6	— 1,4	— 23
25	Lagervärdeförändring	+ 3,4	— 0,6	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	+ 2,1	+ 0,4	.	.
27	Uppskattad lagerreservförändring	— 1,3	+ 1,1	.	.
28	Lön till anställda	29,6	32,3	+ 2,7	+ 9
29	Därav till industriarbetare	23,1	24,8	+ 1,7	+ 7
30	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,3	0,4	+ 0,0	+ 5
31	Betald utdelning	1,0	0,9	— 0,0	— 2
32	Beslutad utdelning	0,9	0,9	—	—

[1] Värdet av en från dotterföretag förvärvad industrianläggning har icke medräknats.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Manufacturing enterprises

Tegelbruk (23 företag) *Manufacture of bricks and tiles*				Porslins-, kakel- och lergodsindustri (10 företag) *Manufacture of china, pottery and earthenware*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
1 551	1 460	— 91	— 6	6 630	6 296	— 334	— 5	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
4,2	3,5	— 0,7	— 17	18,7	16,9	— 1,9	— 10	2
0,0	0,0	+ 0,0	+ 6	1,6	1,6	— 0,0	— 2	3
0,2	0,3	+ 0,1	+ 47	1,0	0,9	— 0,1	— 9	4
0,1	0,2	+ 0,1	(+ 180)	0,1	0,1	+ 0,1	+ 71	5
0,1	[1] 0,8	+ 0,7	(+ 1178)	[2] 6,5	[2] 3,0	— 3,5	— 54	6
4,5	4,7	+ 0,2	+ 4	28,0	22,6	— 5,4	— 19	7
0,7	0,8	+ 0,2	+ 23	3,0	4,2	+ 1,2	+ 42	8
1,7	1,7	— 0,0	— 2	6,1	6,3	+ 0,1	+ 2	9
0,7	0,6	— 0,1	— 16	3,5	4,4	+ 0,9	+ 24	10
0,1	0,0	— 0,1	— 73	1,4	1,2	— 0,2	— 14	11
0,2	0,1	— 0,0	— 3	3,0	—	— 3,0	— 100	12
0,5	0,5	+ 0,0	+ 7	0,9	0,2	— 0,7	— 77	13
0,6	0,9	+ 0,3	+ 43	10,1	6,3	— 3,8	— 38	14
4,5	4,7	+ 0,2	+ 4	28,0	22,6	— 5,4	— 19	15
34,3	31,9	— 2,4	— 7	209,5	217,5	+ 8,0	+ 4	16
30,0	28,3	— 1,7	— 6	190,6	200,4	+ 9,9	+ 5	17
0,1	0,1	+ 0,0	+ 13	0,2	0,2	+ 0,0	+ 1	18
30,1	28,4	— 1,7	— 6	190,7	200,6	+ 9,9	+ 5	19
4,2	3,5	— 0,7	— 17	18,7	16,9	— 1,9	— 10	20
2,7	2,2	— 0,5	— 19	9,5	9,5	+ 0,0	+ 0	21
2,7	2,2	— 0,5	— 20	9,2	9,0	— 0,2	— 2	22
0,1	0,0	— 0,1	— 75	0,1	0,0	— 0,1	— 69	23
2,2	2,0	— 0,2	— 11	2,9	2,5	— 0,4	— 13	24
+ 0,5	+ 1,8	.	.	+ 10,9	+ 3,0	.	.	25
— 0,0	+ 1,0	.	.	+ 10,7	+ 4,8	.	.	26
— 0,5	— 0,8	.	.	— 0,2	+ 1,8	.	.	27
16,2	16,3	+ 0,1	+ 1	71,2	73,9	+ 2,7	+ 4	28
13,2	13,2	+ 0,0	+ 0	53,8	55,0	+ 1,1	+ 2	29
0,2	0,3	+ 0,0	+ 19	1,9	1,8	— 0,2	— 8	30
0,3	0,3	+ 0,0	+ 9	4,1	4,1	— 0,0	— 1	31
0,3	0,3	+ 0,0	+ 8	4,1	4,0	— 0,0	— 0	32

[1] Häri ingår brandskadeersättning med 0.7 milj. kr. — [2] Häri ingår vinst vid avyttring av aktier med år 1955 6,2 milj. kr och år 1956 1.8 milj. kr.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Glasindustri (27 företag) *Manufacture of glass and glass products*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	3 524	3 657	+ 133	+ 4
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	12,0	5,0	— 6,9	— 58
3 Utdelning å aktier och andelar	0,1	0,0	— 0,0	— 8
4 Räntor	0,3	0,3	— 0,0	— 14
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,2	— 0,0	— 4
6 Övriga intäkter	0,7	0,2	— 0,5	— 71
7 Summa	13,2	5,7	— 7,5	— 57
Kostnader och vinst				
8 Räntor	0,5	0,6	+ 0,1	+ 10
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	3,3	3,2	— 0,1	— 4
10 Skatter samt investeringsavgift	2,3	1,0	— 1,3	— 55
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	2,8	0,0	— 2,7	— 99
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,0	—	— 0,0	—100
13 Övriga kostnader	2,2	0,2	— 2,0	— 89
14 Redovisad vinst	2,1	0,7	— 1,5	— 69
15 Summa	13,2	5,7	— 7,5	— 57
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	85,5	88,7	+ 3,2	+ 4
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	73,5	83,6	+ 10,2	+ 14
18 Varuskatter	0,1	0,1	+ 0,0	+ 25
19 Summa avgående poster	73,5	83,7	+ 10,2	+ 14
20 Bruttovinst	12,0	5,0	— 6,9	— 58
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	5,3	7,5	+ 2,2	+ 40
22 Därav egentlig investering	5,1	7,3	+ 2,1	+ 42
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,0	— 0,2	— 91
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,6	1,6	+ 0,0	+ 2
25 Lagervärdeförändring	— 0,3	+ 4,2	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 1,1	+ 2,4	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 1,4	— 1,7	.	.
28 Lön till anställda	34,4	38,1	+ 3,7	+ 11
29 Därav till industriarbetare	27,6	30,8	+ 3,2	+ 12
30 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	0,9	1,0	+ 0,1	+ 10
31 Betald utdelning	0,9	1,0	+ 0,0	+ 5
32 Beslutad utdelning	1,0	0,8	— 0,2	— 19

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Icke specificerad jord- och stenindustri (31 företag) *Unspecified non-metallic mineral products industries*				Jord- och stenindustri; samtliga branscher (103 företag) *Total non-metallic mining, quarrying and manufacturing of non-met. mineral prod.*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
6 784	6 687	— 97	— 1	20 535	20 226	— 309	— 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
47,5	54,0	+ 6,4	+ 14	94,4	92,8	— 1,6	— 2	2
0,6	0,4	— 0,3	— 42	2,5	2,2	— 0,3	— 13	3
2,2	2,3	+ 0,0	+ 1	4,1	3,9	— 0,2	— 4	4
0,1	0,3	+ 0,1	(+ 125)	0,4	0,8	+ 0,4	+ 81	5
3,1	2,8	— 0,3	— 9	[1] 10,5	[1] 6,9	— 3,6	— 34	6
53,6	59,7	+ 6,1	+ 11	112,0	106,7	— 5,4	— 5	7
4,6	5,3	+ 0,7	+ 16	11,0	13,4	+ 2,4	+ 22	8
26,8	24,7	— 2,1	— 8	43,9	42,8	— 1,1	— 3	9
8,1	12,1	+ 3,9	+ 48	17,3	20,3	+ 3,0	+ 18	10
3,3	4,1	+ 0,8	+ 24	7,9	6,0	— 2,0	— 25	11
0,1	2,0	+ 2,0	(+ 3900)	3,2	2,1	— 1,1	— 33	12
1,5	3,0	+ 1,5	+ 103	5,2	4,0	— 1,2	— 22	13
9,3	8,5	— 0,8	— 8	23,5	18,0	— 5,5	— 24	14
53,6	59,7	+ 6,1	+ 11	112,0	106,7	— 5,4	— 5	15
310,4	332,0	+ 21,6	+ 7	739,7	785,4	+ 45,7	+ 6	16
261,7	276,7	+ 15,0	+ 6	643,8	690,9	+ 47,1	+ 7	17
1,1	1,3	+ 0,2	+ 15	1,5	1,7	+ 0,2	+ 15	18
262,8	278,0	+ 15,2	+ 6	645,3	692,6	+ 47,3	+ 7	19
47,5	54,0	+ 6,4	+ 14	94,4	92,8	— 1,6	— 2	20
37,4	34,9	— 2,5	— 7	73,6	58,3	— 15,3	— 21	21
37,1	33,8	— 3,4	— 9	[2] 63,8	56,4	— 7,4	— 12	22
0,2	0,5	+ 0,3	+ 111	0,6	0,6	— 0,1	— 9	23
26,4	27,4	+ 1,1	+ 4	39,1	38,2	— 0,9	— 2	24
+ 1,4	+ 2,0	.	.	+ 15,9	+ 10,4	.	.	25
+ 1,0	+ 1,3	.	.	+ 14,9	+ 10,0	.	.	26
— 0,3	— 0,7	.	.	— 1,0	— 0.4	.	.	27
84,9	90,7	+ 5,7	+ 7	236,2	251,2	+ 15,0	+ 6	28
62,6	65,9	+ 3,4	+ 5	180,2	189,6	+ 9,4	+ 5	29
2,9	2,9	+ 0,0	+ 1	6,3	6,3	+ 0,0	+ 0	30
5,6	5,8	+ 0,2	+ 3	11,9	12,1	+ 0,2	+ 2	31
5,8	5,8	+ 0,0	+ 1	12,1	11,9	— 0,1	— 1	32

[1] Jämför not 1 och not 2 sid. 299. — [2] Jämför not 1 sid. 298.

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522.7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	1955 Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255.1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704 5	178,8	113.2	1957 Jan.
199.0	239,6	997,2	1 206,7	2 642.5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077.3	1 511.5	3 062.6	685,8	293.5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292,4	93,6	April
239,1	260.5	1 244.9	1 806,5	3 551,0	1 074.8	197,0	197,0	Maj

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1954 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal *Year and quarter*	Antal avdömda fylleriförseelser *Convictions for drunkenness*	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna *Arrests for drunkenness in the towns*	Beivrade fall av spritsmuggling *Smuggling of liquors*	
		Stockholm	Göteborg	män *Males*	kvinnor *Females*	personer under 25 år *Persons under 25 years of age*		Antal beslag *Number of confiscations*	Liter *Litres*
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	8 531	42 545	2 689	5 280
1954	42 734	6 925	5 525	41 783	951	8 721	43 564	2 360	5 847
1955*	50 057	6 573	7 123	49 156	901	[1] 10 389	58 350	2 145	4 498
1956*	82 219	12 201	14 369	81 024	1 195	[1] 15 916	101 148	1 070	2 790
1955* 1 kv.	10 225	1 791	1 532	10 011	214	[1] 2 078	10 133	436	882
2 kv.	10 981	1 630	1 599	10 791	190	[1] 2 206	12 822	612	1 378
3 kv.	12 456	1 438	1 637	12 230	226	[1] 2 442	14 326	765	1 360
4 kv.	16 395	1 714	2 355	16 124	271	[1] 3 663	21 069	332	878
1956* 1 kv.	17 001	2 098	2 668	16 795	206	[1] 3 558	20 599	141	832
2 kv.	19 400	2 551	3 675	19 173	227	[1] 3 878	27 863	234	463
3 kv.	22 159	2 264	3 257	21 848	311	[1] 4 204	31 032	340	696
4 kv.	23 659	5 288	4 769	23 208	451	[1] 4 276	21 654	355	799
1957* 1 kv.	18 647	2 709	3 726	18 416	231	[1] 3 582	21 784	355	674
Därav									
Stockholm	2 709	2 709	·	2 657	52	[1] 221	6 237	84	164
Göteborg	3 726	·	3 726	3 627	99	[1] 461	4 723	122	232

[1] De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — April 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *April 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade[1] *Killed*[1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	8	3	11	17	8	25	99	65	164	124	76	200
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	5	1	6	18	6	24	123	85	208	146	92	238
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	3	1	4	20	17	37	22	78	100	45	96	141
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	1	—	1	4	2	6	9	15	24	14	17	31
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	2	1	3	11	21	32	15	87	102	28	109	137
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	—	2	2	7	7	14	10	44	54	17	53	70
Cyklister *Cyclists*	4	2	6	15	12	27	25	105	130	44	119	163
Fotgängare *Pedestrians*	7	7	14	9	36	45	27	136	163	43	179	222
Övriga *Others*	2	—	2	1	1	2	1	8	9	4	9	13
Samtliga *Total*	32	17	49	102	110	212	331	623	954	465	750	1 215

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	929	2 628	3 557
Lastbil *Lorry*	196	488	684
Buss *Bus*	31	91	122
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	67	237	304
Moped *Cycle with aux. motor*	29	199	228
Annan lätt mc *Other light mc*	26	89	115
Spårvagn *Tram*	—	61	61
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	9	8	17
Cykel *Cycle*	48	190	238
Annat fordon *Other vehicle*	34	361	395
Fotgängare *Pedestrian*	44	181	225
Andra trafikelement *Other traffic elements*	18	5	23
Samtliga *Total*	1 431	4 538	5 969

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	423	1 494	1 917
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	19	450	469
med fotgängare *with pedestrian*	41	175	216
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	1	1
med djur *with animal*	17	2	19
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	12	25	37
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	38	54	92
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	287	34	321
Kullkörning *Vehicle overturned*	26	37	63
Olycka av annat slag *Other type of accident*	21	21	42
Samtliga *Total*	884	2 293	3 177

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*. S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

April 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	2	21	48	74	123	3	4	24	31
Uppsala »	—	9	27	36	65	—	3	7	10
Södermanlands »	2	11	17	30	53	5	6	14	25
Östergötlands »	1	15	29	45	75	1	8	16	25
Jönköpings »	1	28	28	57	93	1	8	25	34
Kronobergs »	2	11	13	26	38	3	4	11	18
Kalmar »	—	14	20	34	55	—	5	11	16
Gotlands »	1	4	6	11	17	1	—	5	6
Blekinge »	—	12	15	27	42	—	3	13	16
Kristianstads »	2	12	29	43	71	2	7	14	23
Malmöhus »	—	19	36	55	89	—	5	28	33
Hallands »	2	13	19	34	57	2	6	14	22
Göteb. o. Bohus »	1	16	25	42	73	1	6	13	20
Älvsborgs »	5	18	24	47	73	5	8	16	29
Skaraborgs »	—	14	31	45	64	—	2	16	18
Värmlands »	2	15	27	44	66	2	2	22	26
Örebro »	1	9	21	31	51	1	2	13	16
Västmanlands »	1	11	27	39	61	1	2	13	16
Kopparbergs »	1	8	15	24	41	1	4	9	14
Gävleborgs »	—	9	20	29	49	—	4	8	12
Västernorrlands »	1	11	17	29	47	1	5	8	14
Jämtlands »	—	8	11	19	27	—	3	8	11
Västerbottens »	1	10	25	36	57	1	4	14	19
Norrbottens »	1	8	18	27	44	1	1	9	11
Summa *Total*	27	309	548	884	1 431	32	102	331	465

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *April 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	3	155	572	730	1 467	3	24	152	179
Stockholms län	1	33	72	106	197	1	4	35	40
Uppsala »	1	11	43	55	109	1	4	8	13
Södermanlands »	—	12	29	41	83	—	—	13	13
Östergötlands »	—	27	75	102	260	—	9	23	32
därav Norrköpings stad	—	9	31	40	76	—	4	6	10
Jönköpings län	—	15	31	46	94	—	4	12	16
Kronobergs »	—	3	10	13	27	—	1	2	3
Kalmar »	—	3	16	19	35	—	—	3	3
Gotlands »	—	3	1	4	7	—	—	3	3
Blekinge »	1	3	16	20	38	1	1	2	4
Kristianstads »	—	6	20	26	49	—	—	7	7
Malmöhus »	—	77	149	226	448	—	11	80	91
därav Malmö stad	—	48	102	150	301	—	4	51	55
Hallands län	—	15	23	38	74	—	2	17	19
Göteb. o. Bohus »	6	128	248	382	755	7	18	128	153
därav Göteborgs stad..	5	113	225	343	680	6	14	113	133
Älvsborgs län	—	16	35	51	101	—	3	17	20
Skaraborgs »	—	13	24	37	71	—	5	10	15
Värmlands »	—	10	29	39	72	—	2	9	11
Örebro »	—	27	41	68	139	—	6	26	32
Västmanlands »	—	29	51	80	153	—	6	24	30
Kopparbergs »	1	11	15	27	55	1	3	9	13
Gävleborgs »	2	11	41	54	104	2	3	9	14
Västernorrlands »	1	14	36	51	104	1	2	14	17
Jämtlands »	—	1	14	15	31	—	—	1	1
Västerbottens »	—	7	18	25	46	—	1	12	13
Norrbottens »	—	8	30	38	79	—	1	7	8
Summa *Total*	16	638	1 639	2 293	4 538	17	110	623	750
Hela riket *Sweden*	43	947	2 187	3 177	5 969	49	212	954	1 215

Preliminär försäkringsstatistik för mars och april 1957

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen[1] förvaltade tillgångarna har under mars och april 1957 ökat med 177 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning å 247 resp. 70 mkr. Förändringarna har mätts i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I *tabell 1* redovisas bruttoökningarna och nettoförändring-

[1] Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1955 tillhopa svarade för knappt 2% av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*			
	Ultimo 1956[2]	Ökningar[3] *Increases*[3]			Ultimo 1956[2]	Ökningar[3] *Increases*[3]		
		Jan. + Febr. 1957	Mars + April 1957			Jan. + Febr. 1957	Mars + April 1957	
		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*
Fastigheter *Real property*	[4]551	5	5	5	[4]307	4	3	3
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	324	7	7	7	147	3	4	4
Svenska *Swedish*	309	7	6	6	147	3	4	4
Utländska *Foreign*	[5]15	[5]0	[5]1	[5]1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	3 770	67	112	84	2 736	51	69	57
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	2 352	37	51	39	1 739	35	35	31
Övriga fastigheter *Others*	1 418	30	61	45	997	16	34	26
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	1 409	24	12	5	1 304	21	5	— 1
Lån till kommun *Loans to municipalities*	1 143	13	11	6	1 056	10	4	— 0
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	266	11	1	— 1	248	11	1	— 1
Obligationer *Bonds*	5 623	80	89	68	4 964	63	79	62
Svenska *Swedish borrowers*	5 466	85	88	70	4 874	68	79	64
Utländska *Foreign borrowers*	[5]157	[5]— 5	[5]1	[5]— 2	90	— 5	—	— 2
Förlagsbevis *Debentures*	154	— 1	0	— 3	75	— 0	0	— 1
Andra värdehandlingar *Other securities*	388	3	14	3	[6]234	— 1	7	5
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	191	2	10	7	134	— 0	6	6
Övriga *Others*	197	1	4	— 4	100	— 1	1	— 1
Livlån[7] *Policy loans*	616	3	..	— 0	616	3	..	— 0
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav.[7] *Cash at banks and in hand*	200	5	(8)	8	46	— 8	..	— 9
Summa *Total*	13 035	193	247	177	10 429	136	167	120

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [3] Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. *Cash values.* — [4] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [5] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [6] Exkl. 159 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — [7] Här har endast nettoförändringar angivits.

Period	Bruttoökning		Bruttominskning		Nettoökning	
	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957
januari — februari	390	254	201	61	189	193
mars — april	224	247	103	70	121	177
maj — juni	249		127		122	
juli — augusti	220		112		108	
september — oktober	268		119		149	
november — december	405		182		223	
Hela året	1 756		844		912	

arna för skilda placeringsobjekt. Svenska inteckningslån visar den största nettoökningen medan utländska obligationer, förlagsbevis och övriga andra värdehandlingar visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden samt lån till svenska näringslivet den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2.*

I tidigare rapporter — återgivna i Statistisk tidskrift häfte 8/1956 och häfte 2/1957 — har lämnats utförliga uppgifter rörande 1956. Bruttoförändringarna återges här ovan.

I sammanställningen sid. 310, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt på rad 7) nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8)—10) vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*				Härav direktte cknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*			
		Ultimo 1956[1]	Ökningar[2] *Increases*[2]			Ultimo 1956[1]	Ökningar[2] *Increases*[2]		
			Jan. + Febr. 1957	Mars + April 1957			Jan. + Febr. 1957	Mars + April 1957	
			Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*
Statens o. statsgarant.	*Issued by the Government*	1 943	56	55	49	1 716	46	53	48
Statsskuldförbind.	» »	25	—	—	—	20	—	—	—
Hypoteksbankens	*mortgage companies*	495	17	2	2	465	17	1	1
Stadshypotekskassans	*mortgage companies*	1 234	13	24	24	1 154	10	20	20
Bostadskreditkassans	*mortgage companies*	255	5	5	3	234	3	4	2
Skeppshypotekskass:s	*mortgage companies*	31	— 1	—	— 0	15	— 1	—	— 0
Övriga hyp. o. int. bol.	*mortgage companies*	92	— 2	—	— 0	83	— 1	—	—
Kommuners	*municipalities*	678	— 2	1	— 4	613	— 2	0	— 4
Trafik- o. industribolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	682	— 2	1	— 4	562	— 3	1	— 3
Övriga	*others*	31	1	0	0	12	— 1	0	0
Summa	*Total*	5 466	85	88	70	4 874	68	79	64

[1] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [2] Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1) *Cash values.*

Belopp i mkr	År 1956 jan.— dec.	År 1957 jan.— febr.	mars— april
1) nettoökning av tillgångarna....	912	193	177
2) bruttoökning av lån	84,3	6,2	8,4
3) härav banklån	48,5	—	1,0
4) bruttominskning av lån.....	66,6	7,3	3,9
5) härav banklån	47,1	4,3	0,0
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4)	17,7	— 1,1	4,5
7) rad 1)—6)	894	194	173
8) influtna premier[1]	1 811	353	..
9) influten nettoavkastning av kapital[2]	463	58	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1] ..	899	156	..

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under mars—april 1957 (tab. 3) till 384 mkr (f. å. 414 mkr). Härav kom 289 mkr (f. å. 243 mkr) på stor försäkring och 95 mkr (f. å. 171 mkr) på liten försäkring (folkförsäkring). Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 191 mkr (f. å. 176 mkr) temporär dödsfallsförsäkring, medan 193 mkr (f. å. 238 mkr) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment. Uppgifterna för de båda åren är ej helt jämförbara, emedan 1957 års siffror endast avser nytecknad kapitalförsäkring för dödsfall, medan 1956 års uppgifter även inkluderar nytecknad kapitalförsäkring för livsfall. Då nyteckningen av kapitalförsäkring för livsfall under hela år 1955, det senaste år, för vilket uppgifter finnes tillgängliga, uppgick till 21 milj. kronor, torde dock jämförbarheten mellan siffrorna vara ganska god.

Den stora nedgång i nyteckningen, inom liten försäkring, som siffrorna utvisar jämfört med 1956, sammanhänger bl. a. med att två av de fyra s. k. folklivförsäkringsbolagen f. o. m. jan. 1957 upphört att teckna liten försäkring. Beträffande de båda övriga bolagen kan en tydlig förskjutning i nyteckningen från liten till stor försäkring iakttagas. Av siffrorna framgår vidare, att den rena dödsfallsförsäkringen vinner alltmer ökad utbredning, medan däremot nyanskaffningen av kapitalförsäkring med sparmoment minskat jämfört med motsvarande period 1956.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under mars—april 1957 till 195 mkr (f. å. 121 mkr).

Utom i fråga om gruppförsäkring inbegriper siffrorna i tab. 3 icke SPP, som i huvudsak driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i tab. 4, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De båda sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3 under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan f. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 26,4 milj. kronor. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 milj. kronor ult. 1955 till 444 milj. kronor vid mars månads utgång 1957.

G. E.

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] (i milj. kr)
New Life Insurance Business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*				Folkförsäkring *Industrial insurance*				Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1956		1957		1956		1957					
	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1956	1957	1956	1957
Jan.	60,4	23,2	93,2	44,4	50,9	21,3	35,2	18,7	99,2	147,9	210,5	276,3
Febr.	93,6	35,9	133,9	63,6	66,3	28,6	44,7	23,1	43,2	66,5	203,1	245,1
Mars	118,4	45,3	153,2	78,8	95,6	45,6	58,0	29,8	58,2	87,1	272,2	298,3
April	125,0	47,9	135,5	63,3	74,9	37,1	37,6	19,2	63,1	107,8	263,0	280,9
Maj	130,5	51,6			63,2	32,9			70,8		264,5	
Juni	118,6	47,8			78,3	41,8			48,3		245,2	
Juli	87,5	34,3			39,5	20,8			41,8		168,8	
Aug.	81,2	33,9			44,3	24,0			44,8		170,3	
Sept.	122,9	53,4			74,1	39,6			30,8		227,8	
Okt.	153,6	60,2			108,8	56,7			111,8		374,2	
Nov.	160,6	60,1			65,8	35,1			189,6		416,0	
Dec.	353,8	83,8			64,4	32,6			372,4		790,6	
Summa *Total*	1606,1	577,4			826,1	416,1			1 174,0		3 606,2	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman i milj. kronor

Collective pensions insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Jan.	1,7	3,2	[1]—25,4	0,4	395,8	438,3
Febr.	3,8	4,4	2,9	3,6	398,7	441,9
Mars	0,0	4,6	0,0	2,3	398,7	444,2
April	1,6		1,6		400,3	
Maj	4,5		4,0		404,3	
Juni	6,0		5,1		409,4	
Juli	10,2		7,5		416,9	
Aug.	6,9		6,5		423,4	
Sept.	6,5		5,2		428,6	
Okt.	6,3		5,0		433,6	
Nov.	4,7		3,6		437,2	
Dec.	3,8		0,7		437,9	

[1] Omtariffering av avgifterna i samband med ändring av grunderna m. m. medförde en sänkning av beståndet med 26,4 milj. kronor.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
7	November	21 269	4,84	36 664	2 489	14,73
8	December	21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
9	1957: Januari	20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
10	Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
11	Mars	20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
12	April	[2] 21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 466	4,15	5 612	367	15,30
B	Stockholms län	1 044	4,93	2 116	131	16,18
C	Uppsala län	537	5,44	456	34	13,20
D	Södermanlands län	739	4,91	835	57	14,65
E	Östergötlands län	950	5,19	1 257	87	14,52
F	Jönköpings län	758	5,15	804	57	14,09
G	Kronobergs län	457	5,22	314	23	13,50
H	Kalmar län	525	5,60	515	35	14,63
I	Gotlands län	173	4,12	165	11	14,58
K	Blekinge län	361	5,43	411	27	15,22
L	Kristianstads län	687	5,35	735	47	15,74
M	Malmöhus län	1 487	5,00	1 957	150	13,06
N	Hallands län	460	4,90	531	36	14,68
O	Göteborgs och Bohus län	1 813	4,33	3 472	245	14,18
P	Älvsborgs län	978	5,17	1 189	84	14,14
R	Skaraborgs län	715	5,05	721	49	14,81
S	Värmlands län	845	5,03	814	55	14,64
T	Örebro län	742	5,58	1 118	57	19,75
U	Västmanlands län	724	5,46	1 025	66	15,53
W	Kopparbergs län	809	5,10	782	51	15,19
X	Gävleborgs län	1 004	5,90	1 570	98	16,02
Y	Västernorrlands län	968	4,67	1 850	132	14,05
Z	Jämtlands län	368	4,49	425	27	15,98
AC	Västerbottens län	743	4,64	1 227	76	16,17
BD	Norrbottens län	690	4,50	1 426	87	16,39

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 112 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km		Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
		lastad *loaded*	tom *empty*					
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
7	3 269	20 836	10 005	32	52	1 553	31 740	103
8	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
9	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
10	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
11	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
12	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
A	7	194	2	—	432	7	308	157
B	75	447	301	40	40	37	686	92
C	85	751	399	35	64	56	1 063	92
D	113	899	454	34	62	70	1 467	108
E	176	1 303	594	31	61	94	1 953	103
F	142	1 076	378	26	69	70	1 669	115
G	125	828	375	31	50	66	1 239	103
H	88	804	274	25	74	55	1 191	111
I	65	131	94	42	10	14	224	99
K	36	567	137	20	137	33	670	95
L	178	1 245	448	26	66	79	1 763	104
M	220	1 406	655	32	54	105	2 052	100
N	70	608	272	31	62	48	902	102
O	67	561	204	27	72	37	916	120
P	147	1 134	471	29	50	85	1 558	97
R	171	1 100	389	26	55	74	1 530	103
S	122	835	501	37	53	68	1 317	99
T	116	846	452	35	69	60	1 394	107
U	153	720	349	33	44	54	997	93
W	172	812	539	40	36	72	1 432	106
X	142	755	474	39	54	72	1 491	121
Y	123	707	500	41	57	62	1 289	107
Z	87	291	267	48	21	34	683	122
AC	168	780	656	46	37	66	1 423	99
BD	63	392	351	47	47	33	679	91

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
7	168 552	19	256 032	12	66	190	3 216
8	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
9	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
10	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
11	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
12	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
A	2 978	10	3 471	9	86	152	2 401
B	3 007	23	5 015	14	60	161	2 683
C	5 406	20	9 708	11	56	169	2 828
D	6 961	21	10 489	14	66	171	3 115
E	10 805	18	17 103	11	63	190	3 379
F	9 826	17	13 223	13	74	167	3 263
G	6 259	20	9 307	13	67	195	3 399
H	6 543	18	8 829	13	74	172	3 250
I	671	33	987	23	68	147	2 245
K	4 920	14	7 624	9	65	166	2 993
L	11 744	15	17 215	10	68	183	3 636
M	11 965	17	17 853	11	67	171	2 696
N	4 347	21	7 184	13	61	184	3 115
O	4 864	19	9 169	10	53	156	2 420
P	7 427	21	12 612	12	59	173	2 809
R	9 419	16	13 433	11	70	172	3 148
S	6 492	20	10 356	13	63	147	2 522
T	7 962	18	13 217	11	60	157	3 385
U	6 737	15	12 865	8	52	165	2 792
W	6 166	23	10 486	14	59	153	2 737
X	7 676	19	13 279	11	58	169	3 049
Y	6 992	18	11 102	12	63	201	3 243
Z	1 783	38	3 530	19	51	165	3 010
AC	6 266	23	12 044	12	52	191	3 566
BD	2 989	23	4 751	14	63	174	3 051

[1] Se not 1 på föregående sida.

Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1951—1955

Life Tables

Inom statistiska centralbyrån har nu utarbetats dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1951—1955. De viktigaste delarna härav, nämligen uppgifter om observerade dödsrisker, kvarlevande av 100 000 levande födda, återstående medellivslängden och sannolika återstående livslängden, återfinns i bifogade tabell, och dessa uppgifter kommer med undantag av sannolika återstående livslängden att publiceras även i den under utgivning varande årgång 1957 av Statistisk årsbok. Övriga uppgifter, som av ålder brukar ingå i fullständiga dödlighets- och livslängdstabeller, nämligen om medelfolkmängd, döda, »efter födelsedagen döda», successivt avlidna, genomlevda år och år att genomleva (de tre sistnämnda uppgifterna beräknade på 100 000 levande födda), finns f. n. endast i manuskript hos centralbyrån men avses att publiceras i den i höst utkommande publikationen »Befolkningsrörelsen 1955».

Medelfolkmängden har beräknats med ledning av folkräkningen 1950 samt den i »Befolkningsrörelsen» publicerade, på framskrivning grundade, åldersfördelningen vid slutet av vart och ett av åren 1951—1955. Civilståndsfördelning och fördelning på landsbygd och städer brukar endast företagas för 10-årsperioder och har därför icke nu gjorts; uppdelning på landsbygd och städer skulle dessutom icke kunna göras, eftersom åldersfördelningen inom dessa delar av riket endast är känd folkräkningsår och således icke kan angivas för 1955. Några korrektioner för utrikes omflyttning har icke gjorts; såsom framgår av »Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet 1941—1950», sid. 6, är dylika korrektioner praktiskt taget betydelselösa.

En jämförelse mellan dödlighets- och livslängdstabellerna för femårsperioderna 1951—1955 och 1946—1950, visar att dödsriskerna i praktiskt taget samtliga åldrar minskats (endast några enstaka åldrar över 90 år bildar här undantag). Den procentuella minskningen av dödsriskerna och den därav följande ökningen av återstående medellivslängden i vissa åldrar framgår av följande tablå:

Åldersår — Förändringar i dödlighetsförhållandena mellan perioderna 1946—1950 och 1951—1955

Åldersår	Procentuell nedgång av dödsriskerna[1]		Ökning av återstående medellivslängden (år)	
	M	Kv	M	Kv
0	15,92	16,46	1,45	1,85
1	23,71	13,41	1,19	1,63
2	18,18	21,60	1,14	1,62
5	17,82	28,33	1,10	1,57
10	1,96	27,91	1,05	1,54
15	19,57	28,33	1,02	1,50
20	26,14	41,41	0,96	1,41
25	32,45	43,90	0,84	1,27
30	22,80	35,81	0,72	1,15
35	11,06	27,37	0,64	1,04
40	20,71	20,99	0,58	0,93
45	3,82	17,24	0,52	0,85
50	12,77	19,78	0,46	0,75
55	1,83	10,59	0,37	0,67
60	2,86	10,38	0,33	0,58
65	4,99	8,90	0,29	0,48
70	2,50	7,24	0,23	0,39
75	1,63	9,37	0,21	0,31
80	5,55	6,15	0,15	0,22
85	1,27	5,55	0,07	0,15
90	0,82	9,55	0,04	0,10

Minskningen av dödsriskerna är särskilt stor i åldrarna omkring 20 och 30 år, i synnerhet för kvinnorna, men talen är delvis ganska ojämna. Det låga talet för 10-åriga gossar får ses mot bakgrunden av de låga absoluta talen i denna ålder.

Statistiska centralbyrån gjorde med ledning av dödlighets- och livslängdstabellerna för åren 1946—1950 en prognos rörande befolkningen vid slutet av åren 1955, 1960, 1965 och 1970 (publicerad i Folkräkningen 1950, del V, sid. 40 och Statistisk tidskrift 1955, sid. 77). Här antogs dödsriskerna successivt komma att sjunka. Sålunda räknades med att dödsriskerna 1951—1955 i åldrarna under 50 år skulle utgöra 80 % av dödsriskerna 1946—1950. Beträffande åldern 50—54 år räknades med 90 % och för åldern 55—59 år med 95 %, medan för 60 år och över räknades med oförändrad dödlighet.

Det kan vara av intresse att undersö-

[1] Räknat på talen för perioden 1946—1950.

Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1951—1955
Life tables

Åldersår *Age*	Observerade dödsrisker, ‰ *Mortality rates*		Kvarlevande av 100 000 levande födda *Survivors of 100 000 births*		Återstående medellivslängd, år[1] *Mean expectation of life, years*		Sannolika återstående livslängden, år[2] *Probable expectation of life*	
	Män *Males*	Kvinnor *Females*	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
0	22,39	17,15	100 000	100 000	70,49	73,43	75,06	77,31
1	1,77	1,55	97 761	98 285	71,11	73,71	74,41	76,54
2	1,26	0,98	97 588	98 133	70,23	72,82	73,44	75,57
3	0,95	0,78	97 465	98 037	69,32	71,89	72,46	74,58
4	0,94	0,53	97 372	97 961	68,39	70,95	71,47	73,59
5	0,83	0,43	97 280	97 909	67,45	69,99	70,48	72,60
6	0,76	0,46	97 199	97 867	66,51	69,02	69,50	71,60
7	0,63	0,43	97 125	97 822	65,56	68,05	68,51	70,61
8	0,58	0,37	97 064	97 780	64,60	67,08	67,52	69,61
9	0,54	0,31	97 008	97 744	63,63	66,10	66,53	68,62
10	0,50	0,31	96 956	97 714	62,67	65,12	65,53	67,62
11	0,41	0,33	96 908	97 684	61,70	64,14	64,54	66,63
12	0,52	0,35	96 868	97 652	60,72	63,16	63,55	65,63
13	0,49	0,29	96 818	97 618	59,75	62,18	62,56	64,64
14	0,57	0,40	96 771	97 590	58,78	61,20	61,56	63,64
15	0,74	0,43	96 716	97 551	57,82	60,23	60,57	62,64
16	0,88	0,40	96 644	97 509	56,86	59,25	59,58	61,65
17	1,06	0,47	96 559	97 470	55,91	58,28	58,60	60,66
18	1,17	0,53	96,457	97 424	54,97	57,30	57,61	59,66
19	1,23	0,53	96 344	97 372	54,03	56,33	56,63	58,67
20	1,30	0,58	96 225	97 320	53,10	55,36	55,65	57,68
21	1,37	0,65	96 100	97 264	52,17	54,40	54,67	56,68
22	1,44	0,59	95 968	97 201	51,24	53,43	53,69	55,69
23	1,34	0,65	95 830	97 144	50,31	52,46	52,71	54,70
24	1,25	0,72	95 702	97 081	49,38	51,49	51,73	53,71
25	1,27	0,69	95 582	97 012	48,44	50,53	50,75	52,72
26	1,40	0,75	95 461	96 945	47,50	49,57	49,77	51,73
27	1,30	0,78	95 327	96 872	46,57	48,60	48,79	50,74
28	1,24	0,74	95 203	96 796	45,63	47,64	47,81	49,75
29	1,32	0,93	95 085	96 724	44,68	46,68	46,82	48,76
30	1,49	0,95	94 959	96 634	43,74	45,72	45,84	47,77
31	1,42	0,93	94 818	96 542	42,80	44,76	44,86	46,78
32	1,53	1,00	94 683	96 452	41,86	43,80	43,89	45,79
33	1,61	1,15	94 538	96 356	40,93	42,85	42,91	44,81
34	1,65	1,21	94 386	96 245	39,99	41,89	41,93	43,82
35	1,77	1,30	94 230	96 129	39,06	40,94	40,96	42,84
36	1,85	1,39	94 063	96 004	38,13	40,00	39,98	41,86
37	1,85	1,42	93 889	95 871	37,20	39,05	39,08	40,87
38	2,10	1,51	93 715	95 735	36,26	38,11	38,03	39,89
39	2,16	1,53	93 518	95 590	35,34	37,16	37,06	38,91
40	2,22	1,92	93 316	95 444	34,42	36,22	36,09	37,93
41	2,59	1,94	93 109	95 261	33,49	35,29	35,13	36,96
42	2,75	2,08	92 868	95 076	32,58	34,36	34,16	35,98
43	2,89	2,29	92 613	94 878	31,66	33,43	33,20	35,01
44	3,26	2,51	92 345	94 661	30,76	32,50	32,24	34,04
45	3,78	2,88	92 044	94 423	29,85	31,58	31,29	33,07
46	3,81	2,95	91 696	94 151	28,97	30,67	30,34	32,10
47	4,37	3,36	91 347	93 873	28,07	29,76	29,39	31,14

Åldersår	Observerade dödsrisker, ‰		Kvarlevande av 100 000 levande födda		Återstående medellivslängd, år[1]		Sannolika återstående livslängden, år[2]	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
48	4,63	3,71	90 948	93 558	27,20	28,86	28,45	30,18
49	5,22	3,93	90 527	93 211	26,32	27,97	27,51	29,23
50	5,60	4,46	90 054	92 845	25,45	27,07	26,58	28,27
51	6,14	4,95	89 550	92 431	24,60	26,19	25,66	27,33
52	6,80	5,40	89 000	91 973	23,74	25,32	24,74	26,39
53	7,58	5,82	88 395	91 476	22,90	24,46	23,83	25,45
54	8,50	6,46	87 725	90 444	22,07	23,60	22,93	24,52
55	9,65	6,84	86 979	90 357	21,26	22,75	22,04	23,60
56	10,84	7,84	86 140	89 739	20,46	21,90	21,16	22,68
57	11,00	8,10	85 206	89 035	19,68	21,07	20,30	21,77
58	12,47	9,18	84 269	88 314	18,89	20,24	19,43	20,86
59	13,99	10,08	83 218	87 503	18,13	19,42	18,59	19,97
60	15,60	11,23	82 054	86 621	17,38	18,61	17,75	19,08
61	16,56	12,19	80 774	85 648	16,64	17,82	16,94	18,21
62	18,07	13,15	79 436	84 604	15,92	17,03	16,13	17,34
63	19,97	15,24	78 001	83 491	15,20	16,25	15,33	16,49
64	22,17	16,53	76 443	82 219	14,50	15,50	14,56	15,65
65	23,98	18,74	74 748	80 860	13,82	14,75	13,80	14,83
66	26,58	20,75	72 956	79 345	13,14	14,02	13,05	14,02
67	29,61	23,19	71 017	77 699	12,49	13,31	12,32	13,23
68	32,50	26,44	68 914	75 897	11,85	12,61	11,62	12,46
69	35,64	28,96	66 674	73 890	11,24	11,94	10,93	11,71
70	39,86	33,19	64 298	71 750	10,63	11,28	10,26	10,98
71	43,47	36,66	61 735	69 369	10,05	10,65	9,62	10,28
72	48,42	42,39	59 051	66 826	9,49	10,04	9,00	9,60
73	51,88	46,36	56 192	63 993	8,94	9,46	8,41	8,95
74	57,59	50,95	53 277	61 026	8,41	8,90	7,82	8,33
75	64,47	56,60	50 209	57 917	7,89	8,35	7,27	7,73
76	70,94	63,95	46 972	54 639	7,40	7,82	6,74	7,16
77	79,48	71,88	43 640	51 145	6,93	7,32	6,24	6,63
78	87,18	80,74	40 171	47 469	6,48	6,84	5,78	6,13
79	97,82	89,06	36 669	43 636	6,05	6,40	5,34	5,66
80	107,76	99,19	33 082	39 750	5,65	5,98	4,94	5,23
81	118,31	112,10	29 517	35 807	5,28	5,58	4,56	4,84
82	131,34	122,45	26 025	31 793	4,92	5,22	4,19	4,49
83	143,57	133,13	22 607	27 900	4,58	4,88	3,86	4,14
84	154,56	147,53	19 361	24 186	4,27	4,56	3,56	3,81
85	174,74	156,86	16 369	20 618	3,96	4,26	3,25	3,53
86	188,80	175,72	13 509	17 384	3,69	3,96	2,99	3,23
87	208,79	192,13	10 959	14 329	3,43	3,69	2,77	2,96
88	223,98	207,08	8 671	11 576	3,21	3,45	2,58	2,79
89	239,96	227,73	6 729	9 179	2,99	3,22	2,38	2,61
90	260,58	233,31	5 114	7 089	2,77	3,03	2,16	2,44
91	289,93	253,38	3 781	5 435	2,57	2,79	1,97	2,20
92	305,60	287,44	2 685	4 058	2,42	2,57	1,86	1,98
93	326,67	304,74	1 864	2 892	2,26	2,41	1,76	1,88
94	340,33	320,04	1 255	2 011	2,12	2,24	1,60	1,72

[1] Det antal år, som i medeltal återstår att leva för en person i viss ålder. — [2] Det antal år, efter vilkas förlopp antalet personer i viss ålder blir genom döden förminskat till hälften.

Åldersår	Dödsriskerna 1951—1955 i % av dödsriskerna 1946—1950		
	Enligt tidigare gjort antagande	Verkliga tal	Differens
0—4	80	80	0
5—9	80	80	0
10—14	80	75	— 5
15—19	80	70	— 10
20—24	80	60	— 20
25—29	80	65	— 15
30—34	80	75	— 5
35—39	80	75	— 5
40—44	80	85	+ 5
45—49	80	85	+ 5
50—54	90	85	— 5
55—59	95	90	— 5
60—64	100	90	— 10
65—69	100	95	— 5
70—74	100	95	— 5
75—79	100	95	— 5
80—84	100	95	— 5
85—89	100	95	— 5
90—94	100	95	— 5

ka hur dessa antaganden överensstämmer med de verkliga förhållandena. För att möjliggöra en dylik jämförelse har för varje femårsåldersgrupp uträknats medeltal på de tal, som anger dödsriskens procentuella minskning, och därvid har männens och kvinnornas tal ansetts väga lika. Dessa medeltal har avrundats till närmaste 5-tal, och resultatet blir enligt vidstående tablå.

Med undantag för några få åldersgrupper var således dödlighetens nedgång större än väntat. Skulle en för alla åldrar under 50 år gemensam reduktionsfaktor uträknas, blir denna 75. För åldrarna fr. o. m. 60 år är motsvarande tal 95.

F. L—n

(forts. från sid. 295)

ter kyrkobokföringsort visar emellertid, att 35 % var hemmahörande på landsbygden och 61 % i städerna. Återstående 4 % av de dömda var utlänningar.

Statistiken över antalet *omhändertaganden* för fylleri i *städerna* visar för första kvartalet 1957 en ökning från 20 599 till 21 784 eller med 6 %. Jämfört med första kvartalet 1955 var ökningen icke mindre än 115 %.

T. Ö.

Kungl. Boktr. Stkm 1957
570986

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 7 JULI 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

Lage Ekbohm:
I statens tjänst anställd personal år 1956 ..... 321, 389

MEDDELANDEN

Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Program och avhandlingar från inbjudna medarbetare 369
Nordiska statistiska chefsmötet..... 372
Felles nordisk definisjon av handelsflåten og felles regler for gruppering av skipene i flåten 373
Europeiska statistikerkonferensen:
Investeringsstatistik 374
Plenarsammanträde 374
Andra europeiska statistiska möten:
Sammanträde med ECE arbetsutskott för elstatistik 375
Bostadsstatistiskt möte i Genève 376
Det internationella statistiska arbetet.... 376

STATISTISKA UPPGIFTER

Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1955 378
Vägtrafikolyckor..... 379
Konkurser och protesterade växlar..... 382
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 384
Beställningstrafiken med lastbil 386

THE ISSUE IN BRIEF..... 389

LITTERATUR

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden mars — maj 1957 391
Bokanmälningar:
Kendall, M. G. & Buckland, W. R., A dictionary of statistical terms (H. Wold)..... 392
Statistics of national income and expenditure 393
Economic survey of Europe in 1956 (L. Kalderén) 394

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 No. 7 JULY 1957

CONTENTS

ARTICLES

L. EKBOHM:

Government employees in 1956.. 321, 389

NOTES

International Statistical Institute (ISI): 30th session, Stockholm, August 1957. Programmes and invited papers 369

Meeting of the Northern statistical directors 372

Merchant fleet and grouping of vessels defined in Northern statistics..... 373

Conference of European Statisticians: Statistics of capital formation 374

Plenary session 374

Other European statistical meetings: Working party on electric power statistics 375

ECE Housing Committee: Session of working party on housing and building statistics 376

Statistical activities of international organizations 376

TABLES

Income and expenditure of professional fishermen in 1955 378

Road accidents 379

Bankruptcies and protested bills 382

Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 384

For-hire lorry transport..... 386

THE ISSUE IN BRIEF 389

LITERATURE

Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the library of the Central Bureau of Statistics, March—May, 1957..... 391

Book reviews:

Kendall, M. G. & Buckland, W. R., A dictionary of statistical terms (H. Wold)..... 392

Statistics of national income and expenditure 393

Economic survey of Europe in 1956 (L. Kalderén) 394

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	.	*Category not applicable*
Preliminär uppgift	*	*Provisional or estimated figure*

I STATENS TJÄNST ANSTÄLLD PERSONAL ÅR 1956

Av amanuensen LAGE EKBOHM

1. Statistikens omfattning; Primärmaterial och redovisningsprinciper

Sedan år 1954 utarbetar statistiska centralbyrån statistik över tjänstemännen inom det statliga och statsunderstödda verksamhetsområdet. En redogörelse för statistikens tillkomst och planläggning lämnades år 1955 i denna tidskrift (nr 7, sid. 342 o. f.).

Detta år upplades ett hålkortsregister över de den 1 oktober anställda tjänstemännen, vilket aktualiseras årligen med hänsyn till inträffade förändringar. Aktualiseringen, som äger rum per den 1 oktober, tillgår på så sätt, att statistiska centralbyrån till myndigheterna utsänder en maskinmässigt framställd lista över den personal, som redovisats ett år tidigare. På denna lista inför uppgiftslämnarna alla ändringar, som inträffat under året, såsom befordran, avgång m. m., varefter listan återsändes till centralbyrån. Samtidigt infordras på särskild blankett data för alla nyanställda tjänstemän. Listan jämte blanketten över nyanställningar utgör sålunda det primärmaterial, som legat till grund för aktualiseringen av registret. Detta har emellertid begränsats till att omfatta endast löneplansplacerade tjänstemän. För icke löneplansplacerad arvodespersonal har uppgifter infordrats på särskild blankett.

Från ovan beskrivna plan för personalstatistiken har för några större myndigheter gjorts vissa undantag. Detta gäller i första hand statens järnvägar och postverket, vilka själva bearbetat sitt material vid egna hålkortsanläggningar, varefter färdigställda tabeller överlämnats till centralbyrån. För militär personal har ett mera summariskt redovisningssystem bibehållits tills vidare. Försvarets civilförvaltning har sålunda tillställt centralbyrån hopsummerade uppgifter. Anledningen till att militär personal uteslutits från de nya redovisningsmetoderna är den, att inom försvarets civilförvaltning arbete pågår med att överföra all löneuträkning inom försvaret till hålkort. Sedan detta hålkortskartotek färdigställts, är avsikten att därur skall kunna erhållas erforderliga uppgifter även för centralbyråns personalstatistik över såväl civil som militär personal. Beträffande flygvapnets civila personal har uppgifter ur kartoteket lämnats redan under detta år.

Även ur en annan synpunkt har ett avsteg från den generella uppläggningen gjorts beträffande vissa myndigheter. Några myndigheter med stor personal — postverket, televerket, väg- och vattenbyggnadsverket samt arbetsmarknadsstyrelsen — har nämligen erhållit tillstånd att redovisa per den 1 januari i stället för den 1 oktober. När i redovisningen angives den 1 oktober 1956, avses sålunda för dessa myndigheter den 1 januari 1957.

Förutom den ovan beskrivna personalredovisningen omfattar statistiken dels summariska uppgifter om utbetalda löne-

summor, dels uppgifter om städerskepersonal och till viss del även annan arbetarpersonal (se nedan).

Primärmaterialet till personalstatistiken upptager för löneplansplacerad personal följande data:

namn
folkbokföringsnummer (födelseår, -månad, -dag, -nr)
anställningsåret i statstjänst
lönegradsbeteckning
lönegrad
löneklass
anslagstyp (avlöningsanslag, sakanslag m. m.)
pensionsålder
befattning
utbildning

För nyanställda redovisas dessutom anställningsdatum samt för avgångna tidpunkt för och orsak till avgången. För icke löneplansplacerade tjänstemän (arvodister) har använts en något enklare blankett, där uppgifterna om födelsenummer, anställningsår och utbildning uteslutits. Uppgifterna om lönegrad m. m. ersättes av månadsarvode. Dessutom har för denna kategori redovisats vissa uppgifter om anställningens omfattning.

De väsentligaste redovisningsprinciperna för statistiken beröres nedan.

Statistiken omfattar i huvudsak endast tjänstemän. Härtill kommer, som tidigare nämnts, summariska uppgifter för städerskepersonal (se sid. 331) samt i viss mån arbetarpersonal. Till arbetarpersonal har hänförts enligt kollektivavtal eller med personliga avtal med jämförliga arbetsuppgifter anställda personer. Övrig personal har hänförts till tjänstemän, dels löneplansplacerade sådana, varmed förstås all personal, som uppbär lön eller arvode enligt viss löneklass å någon av löneplanerna 1—5 i statens löneplansförordning, dels övrig tjänstemannapersonal. Gränslinjen mellan icke löneplansplacerade tjänstemän och arbetare kan dock stundom vara oklar. I allmänhet har myndighetens klassificering fått godtagas.

Avgränsningen av statliga myndigheter från icke statliga, främst statsunderstödd verksamhet av olika slag, har bibehållits oförändrad sedan föregående år. Till statstjänstemän har sålunda icke räknats följande kategorier, som avlönas enligt av staten fastställda avlöningsreglementen: präster, kyrkomusiker, personal vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser, lärarpersonal inom folk- och småskoleväsendet, lärarpersonal vid Stockholms högskola och socialinstituten samt polispersonal. Uppgifter har dock infordrats även för dessa grupper, ehuru de icke inräknats i de här framlagda siffrorna över statstjänstemän. Av utrymmesskäl kommer en särskild redogörelse att lämnas för dessa kategorier först i en andra artikel i häfte 9.

Ett besvärligt avgränsningsproblem i statistiken utgör frågan i vad mån personer, som ej är heltidsanställda, skall medtagas. Vad först löneplansplacerad personal beträffar, redovisas liksom tidigare all personal på löneplan, även om tjänstgöringstiden är avkortad. Även tjänstledig personal har medtagits utom i sådana fall, då tjänstledigheten åtnjutes för tjänstgöring vid annan statlig myndighet. Däremot ingår icke vakanta tjänster. Som allmän regel gäller, att uppgifterna skall avse samtliga anställda personer men däremot icke antalet tjänster enligt tjänsteförteckningarna.

Den icke löneplansplacerade personalen omfattar mycket skilda grupper från heltidsanställda tjänstemän ned till personer med obetydliga uppdrag av bi-

sysslekaraktär. Såsom allmän regel för redovisningen i de framlagda tabellerna gäller, att endast personal med anställning motsvarande minst halv arbetstid medtagits. Uppgifter har dock infordrats även för anställda med mindre än halv arbetstid, men dessa ingår icke i de publicerade siffrorna. Svårigheten att klassificera de skiftande arvodesuppdrag det här gäller medför, att en redovisning skulle bli av ringa värde. Härtill kommer att en avsevärd del av innehavarna av mindre arvodesuppdrag uppehåller annan statlig tjänst.

Tillämpningen av regeln om minst halv arbetstid är för vissa personalgrupper utan klart fixerad arbetstid förenad med svårigheter. Som exempel härpå kan nämnas olika slag av lärare, assistent- och amanuenspersonal vid universitet, högskolor och likartade forskningsinstitutioner samt vissa av civilförsvarets anställda. För den stora gruppen timlärare vid läroverken har i anvisningarna till blanketterna gränsen fixerats till minst 15 undervisningstimmar per vecka. Vid granskningen av det inkomna materialet har centralbyrån i övrigt sökt uppnå en enhetlig behandling av dylika oklara grupper.

Ett annat problem, som främst berör arvodespersonalen, är frågan hur dubbelredovisning skall undvikas beträffande personer, som innehar tjänst hos mer än en statlig myndighet. Enligt anvisningarna till blanketterna skall personal, som åtnjuter tjänstledighet från befattning hos en myndighet för att uppehålla tjänst hos en annan statlig myndighet, endast redovisas av den sistnämnda myndigheten. Vidare skall så snart en person innehar mer än en statlig tjänst, på blanketten uppgivas den andra myndighetens namn samt tjänstens art. Härigenom har vid granskningen av materialet dubbelföringar i stort sett kunnat elimineras.

Varje anställd upptages i den högsta befattning vederbörande innehar eller uppehåller med vikariatslön. Anställd med vikariatslön redovisas sålunda i den befattning och den lönegrad, som gäller för den tjänst förordnandet avser. Förordnande med vikariatsersättning redovisas däremot ej. För vissa speciella redovisningsprinciper, såsom definition av anställningsår, utbildning m. m. redogöres i kommentaren till resp. tabeller.

2. Personalläget den 1 oktober 1956

Statens allmänna avlöningsreglemente omfattar fem löneplaner, varav löneplan 1 avser tjänstemän i allmänhet, såväl civila som militära, medan löneplan 2 avser vissa chefstjänstemän. I tablån på sid. 324 ges en sammanfattning av vad dessa båda löneplaner omfattar.

Löneplan 3 avser ordinarie, medelst fullmakt tillsatt provinsialläkartjänst med beteckning Coa, löneplan 4 ordinarie, medelst fullmakt tillsatt distriktsveterinärtjänst med beteckning Cob, samt slutligen löneplan 5 icke-ordinarie, medelst kontrakt för viss tid tillsatt manskapsbeställning vid försvaret med beteckning Mha. Löneplanerna 1 och 5 avd. B är dyrortsgrupperade, medan den till löneplanerna 3 och 4 hörande personalen är fördelad på lönegrupper i huvudsak efter tjänstgöringsdistriktens svårsköthet och praktikinkomsternas storlek. Fr. o. m. den 1 juli 1957 gäller de nya löneplanerna A—E i stället för de gamla 1—5.

I likhet med föregående år redovisas statstjänstemännens fördelning efter huvudtitlar, lönegrader, löneklasser, an-

Anställningsform	Löneplan 1			Löneplan 2		
	Lönegradsbeteckning		Lönegradsnummer	Lönegradsbeteckning		Lönegradsnummer
	Civila	Militära		Civila	Militära	
Ordinarie anställning:						
Fullmakt eller konstitutorial	Ca	Ma	1—37	Co	Mo	1—25
Förordnande för viss tid	Cb	—	1—14	Cp	Mp	1—25
» för begränsad anställningstid	—	—	—	Cq	—	1—25
» tillsvidare	—	Md	1—37	Cr	Mr	1—25
Icke ordinarie anställning:						
Förordnande såsom e. o. tjänsteman	Ce	Me	1—37	Cs	—	1—25
» såsom aspirant	Cf	Mf	1—35	—	—	—
» såsom extra tjänsteman	Cg	Mg	1—37	—	—	—

ställningsform, utbildning och ålder i ett antal tabeller (tab. 1—8, 10).

Dessutom har liksom för två år sedan medtagits en tabell avseende tjänstemännens fördelning på olika myndigheter (tab. 9).

I tablån invid visas tjänstemännens relativa fördelning på huvudtitlar m. m. på grundval av de i tab. 1 redovisade absoluta talen. Affärsverkens tjänstemän utgör något mer än hälften av samtliga. Av de manliga tjänstemännen återfinnes de största grupperna inom statens järnvägar och försvaret. Kvinnliga tjänstemän förekommer främst i televerket, till inrikesdepartementet hörande myndigheter och postverket.

Som synes av tab. 1 uppgick antalet statstjänstemän den 1 oktober 1956 till 220 868 varav 150 627 män (68,2 %) och 70 241 kvinnor (31,8 %). Detta innebär en ökning sedan den 1 oktober 1955 av antalet män med 1,4 % och av antalet kvinnor med 3,3 %. Av totala antalet utgjorde en mindre del (9,2 %) arvodister, medan huvudparten var löneplansplacerade. Löneplan 1 omfattar det övervägande antalet tjänstemän, närmare 90 % av samtliga, medan endast 1,4 % tillhör någon av löneplanerna 2—5. Av kvinnorna var 11,2 % arvodister, medan återstoden nästan helt hänförde sig till löneplan 1. Endast 8 kvinnor var inplacerade i löneplan 2, 14 i löneplan 3 och 1 i löneplan 4. I tablån på sid. 325 belyses närmare tjänstemännens relativa fördelning på olika löneplaner.

Tjänstemännens fördelning efter olika anställningsformer framgår av tab. 1 och

Relativ fördelning på huvudtitlar och affärsverk

Government employees by ministries and State business enterprises, %

	Män	Kvinnor	Summa
Allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet:			
Justitiedep:t	1,7	1,7	1,7
Utrikesdep:t	0,4	0,7	0,5
Försvarsdep:t	21,0	10,6	17,7
Socialdep:t	1,6	3,8	2,3
Kommunikationsdep:t.	2,3	1,6	2,1
Finansdep:t	3,1	1,9	2,7
Ecklesiastikdep:t	6,2	7,8	6,7
Jordbruksdep:t	2,0	2,7	2,2
Handelsdep:t	1,8	0,8	1,5
Inrikesdep:t	6,1	20,9	10,8
Civildep:t	0,0	0,1	0,1
Riksdagen och dess verk	0,3	0,7	0,4
Summa	46,5	53,3	48,7
Affärsverken:			
Postverket	11,7	16,6	13,3
Televerket	4,4	24,2	10,6
Statens järnvägar	32,9	3,6	23,6
Statens vattenfallsverk	3,1	1,2	2,5
Domänverket	0,8	0,6	0,7
Övriga affärsverk	0,6	0,5	0,6
Summa	53,5	46,7	51,3
Totalsumma	100	100	100

Relativ fördelning efter löneplaner m. m.

Government employees by salary schemes etc., %

Löneplaner m. m.	Allm. civilförv. o. försvarsväsendet		Affärsverken		Hela statsförvaltningen		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
Löneplan 1: ordinarie	46,9	28,4	66,8	39,7	57,6	33,7	50,0
extra ordinarie	27,8	36,9	15,4	26,6	21,1	32,1	24,6
aspiranter	2,0	2,3	4,4	5,5	3,3	3,8	3,5
extra	13,9	27,1	2,5	10,3	7,8	19,2	11,4
S:a för löneplan 1	90,6	94,7	89,1	82,1	89,8	88,8	89,5
Löneplan 2	1,8	0,0	0,2	—	1,0	0,0	0,6
Löneplan 3	0,7	0,0	—	—	0,3	0,0	0,2
Löneplan 4	0,4	0,0	—	—	0,2	0,0	0,1
Löneplan 5	1,1	—	—	—	0,5	—	0,4
Arvodister	5,4	5,3	10,7	17,9	8,2	11,2	9,2
Summa	100	100	100	100	100	100	100

i relativa tal av tablån ovan. Endast c:a 51 % av samtliga innehar ordinarie tjänst. Väsentliga olikheter kan konstateras mellan män och kvinnor i avseende på anställningsformen. Kvinnliga tjänstemän uppnår sålunda i betydligt mindre utsträckning än männen ordinarie tjänst, vilket främst har sin orsak i att kvinnorna oftare än männen slutar sin statliga anställning efter ett fåtal år. Av de kvinnliga tjänstemännen inom civilförvaltningen och försvarsväsendet innehade c:a 28 % ordinarie tjänst. Inom affärsverken var motsvarande procentsiffra dock betydligt högre eller ungefär 40 %. Av de manliga tjänstemännen vid affärsverken innehade icke mindre än 67 % ordinarie anställning.

I tab. 9 kan man studera fördelningen mellan ordinarie, extra ordinarie och övriga tjänstemän samt mellan män och kvinnor för varje enskild myndighet. Sedan 1954 har vissa förändringar i myndighetsindelningen inträffat, bl. a. har krigsmaterielverket försvunnit och dess förråd uppgått i armétygförvaltningen. Sjöfartsstyrelsen under handelsdepartementet har tillkommit och huvudsakligen bildats genom sammanslagning av lotsstyrelsen, sjökarteverket och ett par avdelningar inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och kommerskollegium. Vidare är statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter samt länsnykterhetsnämnderna flyttade från inrikes- till socialdepartementet. Ny myndighet är lärarhögskolan i Stockholm.

De till löneplan 1 hörande tjänstemännens fördelning på lönegrader redovisas i tab. 2. De Cb-placerade rektorerna har inplacerats i tabellen på så sätt, att de hänförts till den lönegrad, som har ifrågavarande löneklass som slutlöneklass, t. ex. Cb 7 (löneklass 33) till lönegrad 30. Tablån överst på sid. 326 belyser tjänstemännens relativa fördelning på lönegrader.

Som synes av tablån förefinnes betydande olikheter i lönegradsplaceringen dels mellan manliga och kvinnliga tjänstemän, dels mellan affärsverken och statsförvaltningen i övrigt. Av de civila tjänstemännen inom civilförvaltningen och försvaret återfinnes 25 % av männen och icke mindre än 73,5 % av kvinnorna i lönegraderna 1—12. I 20:e lönegraden eller högre redovisas närmare 41 % av männen men endast 10 % av kvinnorna. Inom affärsverken hänföres huvudparten eller 70 % av de manliga

Relativ fördelning på lönegrader (löneplan 1)

Government employees by salary scale (Salary scheme 1), %

Lönegrad	Allm. civilförvaltningen o. försvarsväsendet			Affärsverken		Totalt		Summa
	Civila		Militära					
	M	Kv		M	Kv	M	Kv	
1— 3	0,1	0,6	—	0,0	0,2	0,1	0,4	0,2
4— 6	0,6	25,3	—	0,2	34,0	0,3	29,1	9,4
7— 9	2,4	25,1	5,8	6,5	22,6	5,0	24,0	11,0
10	4,8	7,5	9,0	18,7	13,8	12,6	10,3	11,9
11	7,7	12,7	6,4	22,3	10,3	15,3	11,7	14,2
12	9,4	2,3	—	4,9	0,0	5,9	1,3	4,4
13—15	18,2	12,0	16,2	24,3	15,1	21,2	13,3	18,7
16—19	16,2	4,2	35,7	12,3	3,0	16,5	3,7	12,4
20—23	13,5	4,2	8,2	6,3	0,9	9,0	2,8	7,1
24—27	12,5	4,0	14,4	2,8	0,1	7,6	2,3	5,9
28—33	12,3	2,0	4,1	1,6	0,0	5,7	1,1	4,2
34—37	2,3	0,1	0,2	0,1	—	0,8	0,0	0,6
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100

tjänstemännen till lönegraderna 10—15, medan kvinnorna är koncentrerade till lönegraderna 4—10 med samma procenttal. I 20:e eller högre lönegrad återfinnes inom affärsverken 11 % av männen och endast 1 % av kvinnorna.

Tjänstemännens fördelning på löneklasser och ortsgrupper framgår av tab. 3. Till ortsgrupp 2 hörde 5,1 % till ortsgrupp 3 46,1 %, till ortsgrupp 4 14,4 % samt till ortsgrupp 5 34,4 %.

I tablån nedan redovisas några relativtal, som belyser i vad mån tjänstemän inom olika lönegrader är placerade i lägsta löneklass eller erhållit en eller flera löneklassuppflyttningar.

De icke löneplansplacerade tjänstemännen enligt tab. 7 uppvisar i allmänhet mycket låga månadslöner. Huvudparten av dessa arvodister, 14 490 eller c:a 75 %, tillhör affärsverken, varav icke mindre än 11 399 återfinnes i postverket. De största arvodesgrupperna inom postverket utgöres av brevbärarbiträden 3 385, postbiträden 2 754, lantbrevbärare 2 504, lådbrevbärare 484 samt poststationsföreståndare 1 949.

I tab. 8 lämnas redovisning för tjänstemännens utbildning i kombination med födelseår och lönegradsfördelning, dels för män och dels för kvinnor. De uppgifter som infordrats avser icke en fullständig redovisning av utbildningsförhållandena i avseende på grundutbildning, yrkesutbildning, kurser o. d. I regel skall i stället endast *en* utbildning anges från-

Relativ fördelning på lönegrader och löneklass

Government employees by salary scale and salary class, %

Löneklass	Lönegrader						1956 Samtliga	1955 Samtliga	1954 Samtliga	1953 Samtliga
	1-7	8-9	10	11-15	16-23	24-37				
I lägsta löneklass	73,9	48,1	16,3	12,7	30,8	28,8	28,7	27,7	29,1	32,5
Uppflyttade en löneklass	12,3	22,7	29,4	13,2	17,2	20,7	17,4	18,8	19,0	19,6
Uppflyttade två löneklasser	7,4	16,2	24,2	18,1	14,7	15,0	16,5	18,1	18,2	16,0
I högsta löneklass	6,4	13,0	30,1	56,0	37,3	35,5	37,4	35,4	33,7	31,9
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

sett vissa kombinationer. Allmänbildande studier skall sålunda redovisas endast i de fall, då denna utbildning icke efterföljts av yrkesutbildande studier. Som regel skall sålunda yrkesutbildningen angivas, där sådan finnes. Intern verksutbildning, d. v. s. utbildning bedriven inom ett verk helt inriktad på vederbörande verks personalbehov (t. ex. postassistentutbildning, kammarskrivareutbildning) skall icke redovisas. Med verksutbildning jämställes officers- och underofficersutbildning. Utbildning, som normalt förvärvas på kortare tid än ett år (två terminer), medtages icke. I fall då mer än en examen av samma inriktning avlagts, skall endast den högsta examen redovisas. Två eller flera examina av olika inriktning skall däremot redovisas var för sig. Vid kodsättningen har uppgifterna grupperats på c:a 125 olika examina eller utbildningslinjer, varav de viktigaste medtagits i tab. 8.

De i tab. 8 redovisade tjänstemännen med utbildning utöver folkskola och mindre kurser utgör endast 37,9 % av samtliga löneplansplacerade män och 50,2 % av kvinnorna. Dessa siffror påverkas dock i hög grad av affärsverkens stora tjänstemannagrupper, som i stor utsträckning antingen saknar utbildning av det slag som här redovisas eller också genomgått intern verksutbildning.

Av tab. 8 kan man utläsa skillnaden i åldersfördelning och lönegradsfördelning, dels mellan olika slag av utbildning och dels mellan män och kvinnor. Att kvinnorna i allmänhet har en ogynnsammare lönegradsfördelning än männen framgår tydligt. Skillnaden är störst inom vissa lägre examina, såsom studentexamen, realexamen och handelsutbildning, där kvinnorna oftast synes vara anställda i biträdeskarriären, medan skillnaden inom akademiska och liknande examina är förhållandevis liten. Man får naturligtvis vid bedömningen ta hänsyn till att kvinnorna ofta stannar i statstjänst endast ett fåtal år och därför ej får tillfälle att uppnå högre lönegrader. Åldersfördelningen är också en helt annan för kvinnorna än för männen.

Relativ fördelning efter födelseår

Government employees by year of birth, %

Födelseår	Män	Kvinnor
—1937	2,4	8,1
36—32	6,3	17,2
31—27	11,5	18,8
26—22	17,1	14,3
21—17	18,3	10,7
16—12	13,1	8,5
11—07	16,7	8,5
06—02	8,0	6,7
01—1897	7,9	5,1
96—92	4,2	1,9
91—	0,5	0,2
Summa	100	100

Statstjänstemännens fördelning på födelseår framgår av tab. 10 och av tablån ovan (i relativa tal). Här ser man tydligare skillnaden i åldersfördelningen mellan män och kvinnor. Av männen är något över 37 % födda 1922 eller senare, medan motsvarande relativtal för kvinnorna är drygt 58 %.

3. Förändringar i personalens antal och sammansättning under redovisningsåret 1955—1956

Resultatet av förändringsstatistiken framlägges i tab. 11—17. Under året nyanställda tjänstemän redovisas med fördelning efter erhållen lönegrad (tab. 11) samt efter utbildning i kombination med erhållen lönegrad (tab. 12). Avgångna tjänstemän belyses i tab. 13 och 14, dels efter födelseår och dels efter lönegrad, i båda fallen i kombination med avgångs-

orsak. Under året erhållen befordran framgår av tab. 15 och 16, som utvisar antalet vunna lönegrader och löneklasser. Slutligen har i tab. 17 gjorts en sammanställning av antalet tjänstemän i de vanligaste befattningarna med hänsyn till ålder samt under året inträffad nyanställning, avgång och befordran. Förändringsstatistiken omfattar i enlighet med vad som tidigare sagts endast civilanställda löneplansplacerade tjänstemän, således ej militär personal och ej arvodister.

Vid redovisningen av avgångna och nyanställda tjänstemän har övergång till annan statstjänst utgjort ett speciellt problem. Principen har varit, att förflyttning inom statstjänst icke räknas som vare sig avgång eller nyanställning. Centralbyrån har sålunda vid bearbetningen kvittat dylika avgångs- och nyanställningskort med varandra. Det har dock visat sig omöjligt, att vare sig på maskinell eller manuell väg bland de nyanställda återfinna alla personer, som uppgiftslämnarna uppgivit ha övergått till annan statstjänst. Detta kan ha flera orsaker. Uppgiftslämnarna torde i en del fall ha lämnat felaktig uppgift om avgången, såsom att för jurister och lärare vid övergång till kommunal tjänst angivits övergång till annan statstjänst. En del fall torde dock kvarstå, där det verkligen rör sig om en överflyttning inom statstjänst. Dessa personer har på så sätt kommit med både som avgångna och nyanställda.

Tillfälliga nyanställningar i form av vikarier o. dyl., som avgått före redovisningsårets slut, ingår icke i de redovisade siffrorna. Dessa personer har icke heller medräknats bland avgångna.

Beträffande uppgifterna om befordran bör nämnas, att en person, som befordrats under året och därefter avgått, endast redovisas som avgången. På samma sätt ingår ej heller i befordringsstatistiken ev. befordran, som erhållits av under året nyanställd tjänsteman. Dylika har redovisats som nyanställda i den lönegrad de hade vid redovisningsårets slut. Däremot har hänsyn tagits till befordran, som erhållits i samband med överflyttning till annan statlig tjänst.

Relativ fördelning av nyanställda efter anställningsform

Civil Government employees by type of appointment, %

Anställningsform	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet	Affärsverken
Ca	4,2	1,4
Ce	15,9	11,9
Cf	7,5	61,4
Cg	70,0	24,9
Arvode motsvarande viss löneklass	2,4	0,4
Summa	100	100

I de framlagda tabellerna över förändringarna har använts uttrycket »redovisningsåret 1955—56». Detta innebär beträffande huvudparten tiden 2 oktober 1955—1 oktober 1956. För sådana myndigheter, som lämnar uppgift per den 1 januari (se sid. 321), innebär det i stället tiden 2 januari 1956—1 januari 1957.

Det totala antalet nyanställda personer under redovisningsåret utgjorde 18 269, varav 17 896 på löneplan 1. Av tab. 11 och av ovanstående tablå framgår, att en stor del av de nyanställda erhåller Cg-anställning, inom allmänna civilförvaltningen icke mindre än 70 %. Affärsverken har däremot inplacerat mer än 60 % av de nyanställda i aspirantställning.

Antalet avgångna tjänstemän uppgick enligt tab. 13 till 13 909. Härav utgjorde

Avgångna civila tjänstemän i olika åldersgrupper i procent av samtliga tjänstemän i motsvarande åldrar

Civil Government employees who have resigned their post, by age, %

Födelseår	Män	Kvinnor
—1932	17,3	18,1
31—27	8,5	13,7
26—22	5,1	10,7
21—17	2,9	7,3
16—12	2,1	4,8
11—07	1,8	3,9
06—02	1,6	3,6
01—1897	2,2	10,2
96—92	22,4	17,4
91—	52,8	48,4
Summa	6,0	11,1

avgång med ålderspension 2 380 eller 17,1 %. Avgångsorsakerna annan pension och dödsfall uppgick till endast 5,1 %, medan avgång av annan orsak utgjorde icke mindre än 77,8 %. Denna siffra innefattar huvudsakligen övergång till annan verksamhet.

Avgången inom olika åldrar enligt tab. 13 belyses ytterligare i övre vänstra tablån, där avgången sammanförts till femårsklasser och ställts i relation till det totala antalet föregående år anställda tjänstemän i motsvarande åldersklasser. Förutom de höga procentsiffrorna för avgång inom pensionsåldrarna kan konstateras, att den relativa avgången ur statstjänst är koncentrerad till de yngre åldersklasserna. Tablån utvisar helt naturligt betydligt högre siffror för kvinnorna än för männen.

Avgångna tjänstemän i olika lönegrader på löneplan 1 enligt tab. 14 belyses ytterligare i övre högra tablån, där avgången satts i relation till samtliga vid redovisningsårets början anställda tjänstemän i motsvarande lönegrader. De högsta talen förekommer som synes i lönegraderna 1—8.

Avgångna civila tjänstemän i olika lönegrader på löneplan 1 i procent av samtliga tjänstemän i motsvarande lönegrad

Civil Government employees who have resigned their post, by salary scale, %

Lönegrad	Män	Kvinnor
1— 4	29,5	18,9
5— 8	22,6	12,8
9—11	5,3	8,3
12—15	4,5	7,3
16—19	5,5	7,5
20—23	7,7	11,1
24—29	6,1	7,2
30—	6,0	4,6
Summa	6,0	11,1

Antalet under redovisningsåret befordrade tjänstemän på löneplan 1 utgjorde enligt tab. 15 18 464 män och 8 093 kvinnor. Enligt tab. 16 uppgår motsvarande siffror till 18 495 män och 8 109 kvinnor. Skillnaden beror på att i denna tabell är medtagna arvodister med lön enligt viss löneklass. Såsom befordrade inom denna kategori har räknats de tjänstemän, som uppflyttats 2 löneklasser eller mer. Bland dem som uppflyttats endast 1 klass, kan man ej skilja de befordrade från de enbart löneklassuppflyttade.

Den stora ökningen av antalet beford-

Relativ fördelning av befordrade civila tjänstemän efter antal uppflyttade lönegrader och löneklasser

Promotions, by rise in salary scale and class scale

Antal uppflyttade lönegrader resp. löneklasser	Lönegrad		Löneklass	
	M	Kv	M	Kv
1	28,3	11,0	44,1	22,6
2	57,1	65,0	46,1	63,6
3	6,3	15,7	3,7	6,7
4	5,7	4,9	3,9	4,7
5	0,7	2,1	0,8	1,4
6—	1,9	1,3	1,4	1,0
Summa	100	100	100	100

Tab. A. Förändringar i antalet tjänstemän mellan åren 1955 och 1956

Changes in Government employee staff

Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet:	1955	1956	Ökning (+) Minskning (—)	Procentuell förändring
Civila tjänstemän				
Löneplan 1:				
Ordinarie	31 824	32 052	+ 228	+ 0,7
Extra ordinarie	30 105	30 415	+ 310	+ 1,0
Aspiranter	1 249	1 332	+ 83	+ 6,6
Extra	16 563	18 821	+ 2 258	+ 13,6
S:a för löneplan 1	79 741	82 620	+ 2 879	+ 3,6
Löneplan 2	1 078	1 132	+ 54	+ 5,0
Löneplan 3	480	490	+ 10	+ 2,1
Löneplan 4	255	253	— 2	— 0,8
Arvodister m. fl.	5 969	5 752	— 217	— 3,6
Summa	87 523	90 247	+ 2 724	+ 3,1
Militära tjänstemän				
Löneplan 1:				
Ordinarie	11 400	11 472	+ 72	+ 0,6
Extra ordinarie	3 168	2 862	— 306	— 9,7
Aspiranter	955	939	— 16	— 1,7
Extra	126	103	— 23	— 18,3
Pensionerad personal i arvodesbefattn.	931	920	— 11	— 1,2
S:a för löneplan 1	16 580	16 296	— 284	— 1,7
Löneplan 2	167	164	— 3	— 1,8
Löneplan 5	993	786	— 207	— 20,8
Summa	17 740	17 246	— 494	— 2,8
Samtliga huvudtitlar	105 263	107 493	+ 2 230	+ 2,1
Affärsverken:				
Löneplan 1:				
Ordinarie	67 783	66 839	— 944	— 1,4
Extra ordinarie	21 051	21 097	+ 46	+ 0,2
Aspiranter	3 802	5 342	+ 1 540	+ 40,5
Extra	4 520	5 441	+ 921	+ 20,4
S:a för löneplan 1	97 156	98 719	+ 1 563	+ 1,6
Löneplan 2	154	157	+ 3	+ 1,9
Arvodister	13 945	14 499	+ 554	+ 4,0
Summa	111 255	113 375	+ 2 120	+ 1,9
Samtliga statstjänstemän	216 518	220 868	+ 4 350	+ 2,0

rade män sedan föregående år har sin förklaring i, att statens järnvägars personal i år är medräknad i tabellerna.

Såsom befordran har med ovan nämnda undantag räknats enbart uppflyttning i lönegrad men ej förändring av anställningsformen, t. ex. ordinariesättning i de fall tjänstemannen bibehållit sin tidigare lönegrad. Antalet vid befordran vunna lönegrader och löneklasser uppgår i det övervägande antalet fall till en eller två. Detta belyses även av tablån på sid. 329.

De löneklassuppflyttningar under redovisningsåret, som ej erhållits i samband med befordran, har även bearbetats men redovisas ej i någon tabell. Inalles utgjorde dessa 27 019, varav 17 424 män och 9 595 kvinnor.

Tab. B. Städningspersonal den 1 oktober 1956

Cleaning staff 1st October 1956

Huvudtitlar och affärsverk	Ortsgrupp				S:a $^{1}/_{10}$ 1956	Utbetald lönesumma, 1 000 kr
	2	3	4	5		
Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet:						
Justitiedepartementet	—	9	9	34	52	230
Utrikesdepartementet	—	—	—	27	27	99
Försvarsdepartementet	30	671	211	500	1 412	5 295
Socialdepartementet	46	211	50	163	470	1 051
Kommunikationsdepartementet	—	74	31	61	166	492
Finansdepartementet	4	95	44	183	326	1 075
Ecklesiastikdepartementet	101	1 023	272	645	2 041	6 833
Jordbruksdepartementet	51	251	58	175	535	1 231
Handelsdepartementet	—	9	11	89	109	410
Inrikesdepartementet	100	396	102	208	806	1 958
Civildepartementet	—	—	—	4	4	20
Riksdagen och dess verk	—	23	11	38	72	298
S:a för allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet	332	2 762	799	2 127	6 020	18 992
Affärsverk:						
Postverket	246	714	265	427	1 652	4 300
Statens järnvägar	234	744	195	391	1 564	4 698
Televerket	61	309	101	178	649	2 993
Statens vattenfallsverk	2	93	118	122	335	1 447
Övriga	5	53	61	39	158	440
S:a för affärsverken	548	1 913	740	1 157	4 358	13 878
Totalsumma	880	4 675	1 539	3 284	10 378	32 870

I *tab. A* redovisas förändringarna gentemot föregående år genom en jämförelse av det totala antalet tjänstemän. Om man i denna tabell skall få fram en förändringssiffra, som motsvarar skillnaden i antal mellan nyanställda och avgångna tjänstemän, måste de arvodister, som ej har lön enligt viss löneklass, räknas bort. Den ökning i antalet civilanställda löneplansplacerade tjänstemän som man på detta sätt erhåller, uppgår till 4 476 personer. Enligt förändringsstatistiken skulle motsvarande siffra bli 4 360. Skillnaden beror huvudsakligen på att uppgiftslämnarna vid aktualiseringen lagt till en del tjänstemän, som redan tidigare varit anställda men som uteglömts föregående år. Dessa personer har tillagts registret direkt utan att betraktas som nyanställda.

Antalet civila tjänstemän på löneplan 1 ökade under redovisningsåret med 4 442 mot endast 2 032 året före. Den stora ökningen av antalet arvodister under 1954—55, 1 606, har efterträtts av en betydligt mindre ökning det sista redovisningsåret, eller med 337 personer. Militärerna fortsatte att minska i antal.

4. Arbetarpersonal i statens tjänst; statens lönekostnader

Vid sidan av den detaljerade statistiken över tjänstemän har centralbyrån infordrat summariska uppgifter för i statens tjänst anställd städningspersonal. De infordrade uppgifterna avser endast antalet städerskor vid varje myndighet

Tab. C. Antal arbetare i statens tjänst år 1956

Number of workers in Government service in 1956

Huvudtitlar och affärsverk	År 1956			Summa år 1955
	M	Kv	Summa	
Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet:				
Justitiedepartementet	14	—	14	12
Utrikesdepartementet	—	—	—	—
Försvarsdepartementet	12 500	653	13 153	13 358
Socialdepartementet	55	5	60	66
Kommunikationsdepartementet	11 985	1	11 986	12 811
Finansdepartementet	63	11	74	65
Ecklesiastikdepartementet	449	49	498	481
Jordbruksdepartementet	584	50	634	648
Handelsdepartementet	438	1	439	173
Inrikesdepartementet	254	7	261	300
Civildepartementet	—	—	—	—
Riksdagen och dess verk	198	88	286	276
Summa för allm. civilförvaltn. och försvarsväsendet	26 540	865	27 495	28 190
Affärsverken m. m.:				
Postverket	833	101	934	908
Televerket	8 164	520	8 684	8 914
Statens järnvägar	15 843	1 554	17 397	16 323
Statens vattenfallsverk	7 239	—	7 239	7 256
Domänverket	12 280	390	12 670	11 958
Statens reproduktionsanstalt	98	14	112	121
Försvarets fabriksverk	1 464	939	2 403	2 407
Luftfartsverket	41	—	41	36
Summa för affärsverken	45 962	3 518	49 480	47 923
Summa	72 502	4 383	76 885	76 113

med fördelning på ortsgrupper samt utbetald lönesumma. Resultatet av undersökningen redovisas sid. 331 i *tab. B.* Antalet städerskor har i jämförelse med föregående år ökat med 4,2 %. Den utbetalda lönesumman till städerskor på 32,9 milj. kr innebär en medellön på 3 167 kr.

Uppgifter om arbetarpersonal i statens tjänst infordras för alla större grupper av avtalsnämnden. Centralbyrån har i samband med uppgifterna om städningspersonal även infordrat kompletterande uppgifter för avtalsnämndens statistik över arbetarpersonalen. I *tab. C* redovisas det totala antalet arbetare i statens tjänst. Tabellen har sammanställts av avtalsnämnden på grundval av eget och centralbyråns primärmaterial. Siffrorna avser i allmänhet tredje kvartalet 1956. För departementen samt statens reproduktionsanstalt, luftfartsverket och domänverket avser de dock medelantalet under hela år 1956.

I tabellen är ej medtagna arbetare sysselsatta med beredskapsarbete, som drives i arbetsmarknadsstyrelsens regi. Uppgången av antalet arbetare under handelsdepartementet beror bl. a. på sjöfartsstyrelsens hamn- och farledsarbetare, vilka tidigare redovisats under kommunikationsdepartementet. Statens järnvägars ökning hänför sig till största delen till banunderhållsarbeten.

Uppgifter om under år 1956 utbetalda löner infordrades på särskild blankett

under januari månad 1957 från samtliga myndigheter. Enligt anvisningarna till blanketten skulle de löneuppgifter, som under nämnda månad lämnas till skattemyndigheterna, ligga till grund för uppgiftslämnandet. Lönesummorna avser sålunda icke enbart från avlöningsanslag utbetalda belopp utan myndigheternas totala lönekostnader. Enligt tab. 18 utgjorde statens lönekostnader under år 1956 sammanlagt 3 556 milj. kr, vilket innebär att statens lönekostnader under år 1956 stigit med 7,2 % i jämförelse med året förut.

Tab. 1. Samtliga tjänstemän fördelade efter löneplan och anställningsform å olika huvudtitlar m. m. den 1 oktober 1956

	Huvudtitel	Kön	Löneplan 1										
			Ordinarie tjänstemän				Extra-ord. tjänstemän		Aspiranter		Extra tjänstemän		Pens. pers. i arv.-bef.
			Ca	Ma	Cb	Md	Ce	Me	Cf	Mf	Cg	Mg	
	Allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet:												
1	Justitiedep:t	M	789	—	—	—	613	—	1	—	944	—	—
2		Kv	496	—	—	—	327	—	43	—	334	—	—
3	Utrikesdep:t	M	157	—	—	—	127	—	14	—	62	—	—
4		Kv	110	—	—	—	171	—	49	—	18	—	—
5	Försvarsdep:t	M	4 414	11 382	1	90	6 716	2 862	52	939	2 993	103	920
6		Kv	1 259	—	—	—	3 763	—	122	—	2 118	—	—
7	Socialdep:t	M	882	—	—	—	1 011	—	47	—	351	—	—
8		Kv	873	—	—	—	1 137	—	57	—	495	—	—
9	Kommunikationsdep:t	M	608	—	—	—	1 559	—	6	—	931	—	—
10		Kv	224	—	—	—	417	—	13	—	370	—	—
11	Finansdep:t	M	3 705	—	—	—	594	—	77	—	119	—	—
12		Kv	537	—	—	—	434	—	140	—	154	—	—
13	Ecklesiastikdep:t	M	3 853	—	261	—	2 080	—	114	—	902	—	—
14		Kv	1 823	—	9	—	2 168	—	131	—	636	—	—
15	Jordbruksdep:t	M	984	—	—	—	1 164	—	57	—	290	—	—
16		Kv	471	—	—	—	797	—	79	—	448	—	—
17	Handelsdep:t	M	1 050	—	4	—	767	—	32	—	307	—	—
18		Kv	152	—	—	—	216	—	7	—	99	—	—
19	Inrikesdep:t	M	4 448	—	—	—	1 852	—	53	—	1 793	—	—
20		Kv	4 543	—	—	—	4 214	—	198	—	5 379	—	—
21	Civildep:t	M	14	—	—	—	29	—	1	—	6	—	—
22		Kv	8	—	—	—	39	—	—	—	11	—	—
23	Riksdagen och dess verk.	M	251	—	—	—	109	—	9	—	10	—	—
24		Kv	126	—	—	—	111	—	30	—	51	—	—
	Summa för allm. civilförvaltn. o. försvarsväs.	M	21 155	11 382	266	90	16 621	2 862	463	939	8 708	103	920
		Kv	10 622	—	9	—	13 794	—	869	—	10 113	—	—
	Affärsverken m. m.:												
25	Postverket	M	8 912	—	—	—	1 113	—	633	—	369	—	—
26		Kv	4 618	—	—	—	1 095	—	558	—	623	—	—
27	Televerket	M	4 145	—	—	—	1 737	—	90	—	150	—	—
28		Kv	7 199	—	—	—	5 977	—	884	—	2 364	—	—
29	Statens järnvägar	M	39 729	—	—	—	4 858	—	2 542	—	873	—	—
30		Kv	1 131	—	—	—	533	—	246	—	158	—	—
31	Statens vattenfallsverk	M	294	—	—	—	3 519	—	214	—	483	—	—
32		Kv	23	—	—	—	596	—	86	—	125	—	—
33	Domänverket	M	706	—	—	—	416	—	42	—	34	—	—
34		Kv	60	—	—	—	260	—	28	—	32	—	—
35	Övriga affärsverk	M	18	—	—	—	733	—	7	—	137	—	—
36		Kv	4	—	—	—	260	—	12	—	93	—	—
	Summa för affärsverken	M	53 804	—	—	—	12 376	—	3 528	—	2 046	—	—
		Kv	13 035	—	—	—	8 721	—	1 814	—	3 395	—	—
	Samtliga tjänstemän	M	74 959	11 382	266	90	28 997	2 862	3 991	939	10 754	103	920
		Kv	23 657	—	9	—	22 515	—	2 683	—	13 508	—	—
		S:a	98 616	11 382	275	90	51 512	2 862	6 674	939	24 262	103	920

All Government employees by salary and type of appointment under different ministries etc, 1st October 1956

Samtliga å löneplan 1	Löneplan 2										Löneplan 3	Löneplan 4	Löneplan 5	Övriga tjänstemän (arvodister m. fl.)	Samtliga tjänstemän	
	Ordinarie tjänstemän							E.o. tj.män	Pens. pers. i arv.-bef.	Samtliga å löneplan 2						
	Co	Mo	Cp	Mp	Cq	Cr	Mr	Cs			Coa	Cob	Mha			
2 347	209	—	—	—	—	10	—	—	—	219	—	—	—	35	2 601	1
1 200	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	21	1 222	2
360	45	—	—	—	—	—	—	—	—	45	—	—	—	154	559	3
348	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	120	469	4
30 472	2	147	60	15	—	6	—	11	2	243	1	—	786	201	31 703	5
7 262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	7 424	6
2 291	1	—	13	—	—	5	—	1	—	20	—	—	—	92	2 403	7
2 562	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101	2 663	8
3 104	1	—	75	—	—	5	—	—	—	81	—	—	—	294	3 479	9
1 024	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	1 091	10
4 495	6	—	6	—	—	18	—	—	—	30	—	—	—	81	4 606	11
1 265	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	107	1 373	12
7 210	361	—	5	—	13	7	—	—	—	386	—	—	—	1 750	9 346	13
4 767	2	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	683	5 453	14
2 495	48	—	17	—	—	5	—	—	—	70	—	252	—	144	2 961	15
1 795	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	94	1 890	16
2 160	1	—	22	—	—	6	—	3	—	32	—	—	—	519	2 711	17
474	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	582	18
8 146	81	—	18	—	—	7	—	—	—	106	475	—	—	482	9 209	19
14 334	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	14	—	—	325	14 675	20
50	—	—	1	—	—	6	—	—	—	7	—	—	—	3	60	21
58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	22
379	—	—	41	—	—	8	—	—	—	49	—	—	—	17	445	23
318	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	192	510	24
63 509	755	147	258	15	13	83	—	15	2	1 288	476	252	786	3 772	70 083	
35 407	4	—	2	—	1	1	—	—	—	8	14	1	—	1 980	37 410	
11 027	—	—	11	—	—	—	—	1	—	12	—	—	—	6 612	17 651	25
6 894	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 787	11 681	26
6 122	—	—	28	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	367	6 517	27
16 424	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	603	17 027	28
48 002	—	—	41	—	—	—	—	2	—	43	—	—	—	1 494	49 539	29
2 068	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	433	2 501	30
4 510	—	—	34	—	—	—	—	14	—	48	—	—	—	136	4 694	31
830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	861	32
1 198	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	9	1 210	33
380	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	389	34
895	—	—	21	—	—	—	—	2	—	23	—	—	—	15	933	35
369	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	372	36
71 754	—	—	138	—	—	—	—	19	—	157	—	—	—	8 633	80 544	
26 965	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 866	32 831	
135 263	755	147	396	15	13	83	—	34	2	1 445	476	252	786	12 405	150 627	
62 372	4	—	2	—	1	1	—	—	—	8	14	1	—	7 846	70 241	
197 635	759	147	398	15	14	84	—	34	2	1 453	490	253	786	20 251	220 868	

Tab. 2. Tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och ortsgrupp den 1 oktober 1956

Lönegrad	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet										
	Civila tjänstemän						Militära tjänstemän				
	Ortsgrupp				Summa civila	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa militära
	2	3	4	5			2	3	4	5	
1	9	75	34	54	172	118	—	—	—	—	—
2	1	19	4	37	61	54	—	—	—	—	—
3	—	3	—	36	39	34	—	—	—	—	—
4	81	1 998	428	1 049	3 556	3 414	—	—	—	—	—
5	55	1 300	337	1 814	3 506	3 461	—	—	—	—	—
6	53	1 036	193	884	2 166	2 077	—	—	—	—	—
7	9	139	31	180	359	309	7	354	164	139	664
8	244	3 841	1 074	4 185	9 344	8 353	5	145	74	51	275
9	8	141	34	156	339	228	—	—	—	—	—
10	66	2 976	478	1 393	4 913	2 671	46	816	252	360	1 474
11	229	3 126	1 019	3 766	8 140	4 508	16	651	156	223	1 046
12	176	3 264	494	1 317	5 251	812	—	—	—	—	—
13	159	2 434	907	2 050	5 550	2 007	—	—	—	—	—
14	65	947	295	667	1 974	510	13	1 468	482	680	2 643
15	109	2 855	613	1 743	5 320	1 717	—	—	—	—	—
16	97	843	283	486	1 709	296	15	1 413	499	650	2 577
17	134	1 356	408	1 028	2 926	341	—	—	—	—	—
18	30	294	85	174	583	218	—	—	—	—	—
19	144	1 762	486	1 517	3 909	620	28	1 735	589	890	3 242
20	105	285	95	158	643	127	—	—	—	—	—
21	149	1 277	375	1 326	3 127	489	1	186	73	111	371
22	60	406	119	241	826	163	—	11	2	1	14
23	90	1 387	417	1 371	3 265	713	4	478	154	309	945
24	2	72	15	41	130	27	—	—	—	—	—
25	70	1 326	445	1 929	3 770	830	—	—	—	—	—
26	—	49	19	35	103	29	—	—	—	—	—
27	188	1 261	336	1 526	3 311	551	11	985	342	1 006	2 344
28	—	45	8	16	69	20	—	—	—	—	—
29	104	1 317	408	1 641	3 470	588	—	—	—	—	—
30	13	172	27	90	302	19	3	157	55	253	468
31	9	322	93	584	1 008	40	—	—	—	—	—
32	23	221	72	133	449	4	—	—	—	—	—
33	30	522	181	500	1 233	35	—	63	25	108	196
34	13	135	29	71	248	2	—	—	—	—	—
35	—	—	2	6	8	1	—	—	—	—	—
36	—	7	5	4	16	—	—	—	—	—	—
37	2	248	79	496	825	21	—	11	3	23	37
S:a	2 527	37 461	9 928	32 704	82 620	35 407	149	8 473	2 870	4 804	16 296

Government employees in salary scheme 1 by salary scale and regional group, 1st October 1956

Summa för allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken m. m.						Totalt			Löne-grad
M	Kv	Båda könen	Ortsgrupp 2	3	4	5	Sum-ma	Därav kvin-nor	M	Kv	Båda könen	
54	118	172	—	—	2	6	8	6	56	124	180	1
7	54	61	—	2	1	—	3	3	7	57	64	2
5	34	39	—	6	5	38	49	47	7	81	88	3
142	3 414	3 556	102	1 210	646	1 191	3 149	3 085	206	6 499	6 705	4
45	3 461	3 506	—	3	3	18	24	3	66	3 464	3 530	5
89	2 077	2 166	440	3 405	883	1 404	6 132	6 090	131	8 167	8 298	6
714	309	1 023	95	1 029	482	726	2 332	8	3 038	317	3 355	7
1 266	8 353	9 619	212	2 469	958	3 303	6 942	6 017	2 191	14 370	16 561	8
111	228	339	87	685	295	437	1 504	57	1 558	285	1 843	9
3 716	2 671	6 387	1 786	8 960	2 822	3 551	17 119	3 730	17 105	6 401	23 506	10
4 678	4 508	9 186	2 359	8 830	2 721	4 875	18 785	2 768	20 695	7 276	27 971	11
4 439	812	5 251	115	1 790	613	1 007	3 525	5	7 959	817	8 776	12
3 543	2 007	5 550	1 060	5 606	1 941	3 118	11 725	1 381	13 887	3 388	17 275	13
4 107	510	4 617	49	683	221	554	1 507	38	5 576	548	6 124	14
3 603	1 717	5 320	239	3 660	1 450	2 944	8 293	2 650	9 246	4 367	13 613	15
3 990	296	4 286	44	182	106	93	425	93	4 322	389	4 711	16
2 585	341	2 926	441	3 192	1 190	1 941	6 764	432	8 917	773	9 690	17
365	218	583	15	61	40	40	156	2	519	220	739	18
6 531	620	7 151	41	846	332	1 036	2 255	285	8 501	905	9 406	19
516	127	643	220	368	106	129	823	22	1 317	149	1 466	20
3 009	489	3 498	44	715	314	974	2 047	171	4 885	660	5 545	21
677	163	840	13	131	51	68	263	—	940	163	1 103	22
3 497	713	4 210	54	548	223	799	1 624	54	5 067	767	5 834	23
103	27	130	—	8	—	2	10	2	111	29	140	24
2 940	830	3 770	36	330	127	678	1 171	13	4 098	843	4 941	25
74	29	103	—	3	—	—	3	—	77	29	106	26
5 104	551	5 655	9	263	102	497	871	2	5 973	553	6 526	27
49	20	69	—	—	—	1	1	—	50	20	70	28
2 882	588	3 470	3	108	50	291	452	1	3 333	589	3 922	29
751	19	770	—	—	1	6	7	—	758	19	777	30
968	40	1 008	1	64	17	261	343	—	1 311	40	1 351	31
445	4	449	9	43	15	43	110	—	555	4	559	32
1 394	35	1 429	—	95	38	122	255	—	1 649	35	1 684	33
246	2	248	—	—	—	—	—	—	246	2	248	34
7	1	8	—	—	—	—	—	—	7	1	8	35
16	—	16	—	—	—	—	—	—	16	—	16	36
841	21	862	—	6	6	30	42	—	883	21	904	37
63 509	35 407	98 916	7 474	45 301	15 761	30 183	98 719	26 965	135 263	62 372	197 635	S:a

Tab. 3. Tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1956

I tabellen ingår 946 icke lönegradsplacerade tjänstemän, som har arvode motsvarande viss löneklass.

Löne-klass	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet										
	Civila tjänstemän						Militära tjänstemän				
	Ortsgrupp				Summa civila	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa militära
	2	3	4	5			2	3	4	5	
1	9	89	35	53	186	125	—	—	—	—	—
2	1	20	5	38	64	55	—	—	—	—	—
3	1	7	—	36	44	34	—	—	—	—	—
4	84	1 971	429	1 055	3 539	3 364	—	—	—	—	—
5	33	490	119	946	1 588	1 555	—	—	—	—	—
6	61	1 205	275	1 048	2 589	2 470	—	—	—	—	—
7	13	405	71	327	816	750	7	354	164	139	664
8	129	2 288	595	2 053	5 065	4 224	5	145	74	51	275
9	73	940	261	1 188	2 462	2 298	—	—	—	—	—
10	74	1 759	454	1 524	3 811	2 704	46	810	248	354	1 458
11	102	1 816	454	2 174	4 546	3 677	—	14	6	6	26
12	99	1 731	397	1 562	3 789	2 058	12	450	110	159	731
13	133	2 497	544	1 696	4 870	2 287	3	110	24	42	179
14	162	2 019	563	1 738	4 482	1 522	5	425	136	164	730
15	122	2 697	627	1 411	4 857	998	—	189	71	112	372
16	122	2 164	685	1 541	4 512	1 106	7	742	218	325	1 292
17	112	1 551	398	978	3 039	648	10	867	298	427	1 602
18	96	1 824	424	1 132	3 476	1 081	1	293	102	113	509
19	124	1 239	384	1 128	2 875	484	8	717	241	322	1 288
20	74	874	287	644	1 879	286	7	263	107	166	543
21	154	1 202	328	1 136	2 820	556	2	288	112	136	538
22	96	896	238	612	1 842	289	17	917	307	489	1 730
23	152	1 138	352	1 038	2 680	611	1	221	55	157	434
24	33	522	169	503	1 227	141	3	258	107	150	518
25	55	727	230	976	1 988	395	—	32	6	14	52
26	26	615	169	718	1 528	291	1	162	59	88	310
27	45	526	172	763	1 506	257	2	171	61	182	416
28	62	875	284	947	2 168	493	1	130	40	153	324
29	71	550	168	778	1 567	258	3	261	94	273	631
30	91	798	192	834	1 915	294	6	431	149	414	1 000
31	15	324	81	480	900	100	—	22	12	65	99
32	43	650	190	685	1 568	231	2	42	10	94	148
33	10	180	61	282	533	18	—	90	31	85	206
34	13	350	112	379	854	21	—	4	—	10	14
35	21	235	81	164	501	12	—	16	9	45	70
36	24	247	61	202	534	9	—	38	16	46	100
37	11	81	28	127	247	6	—	—	—	—	—
38	1	25	14	106	146	3	—	—	—	2	2
39	—	31	13	94	138	5	—	—	—	1	1
40	1	161	38	206	406	9	—	11	3	20	34
S:a	2 548	37 719	9 988	33 302	83 557	35 725	149	8 473	2 870	4 804	16 296

Government employees in salary scheme 1 by salary class and regional group, 1st October 1956

Summa för allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken m. m.						Totalt			Löne-klass
M	Kv	Båda könen	Ortsgrupp 2	3	4	5	Summa	Därav kvinnor	M	Kv	Båda könen	
61	125	186	—	—	2	6	8	6	63	131	194	1
9	55	64	—	2	1	—	3	3	9	58	67	2
10	34	44	—	5	5	38	48	46	12	80	92	3
175	3 364	3 539	101	1 204	646	1 192	3 143	3 079	239	6 443	6 682	4
33	1 555	1 588	—	2	3	18	23	2	54	1 557	1 611	5
119	2 470	2 589	218	1 694	474	884	3 270	3 228	161	5 698	5 859	6
730	750	1 480	220	1 950	698	1 019	3 887	1 564	3 053	2 314	5 367	7
1 116	4 224	5 340	166	1 623	594	1 411	3 794	2 880	2 030	7 104	9 134	8
164	2 298	2 462	161	1 639	647	1 482	3 929	2 483	1 610	4 781	6 391	9
2 565	2 704	5 269	147	1 271	515	991	2 924	1 425	4 064	4 129	8 193	10
895	3 677	4 572	700	3 533	1 155	2 289	7 677	2 408	6 164	6 085	12 249	11
2 462	2 058	4 520	664	3 100	969	1 437	6 170	1 329	7 303	3 387	10 690	12
2 762	2 287	5 049	895	4 572	1 407	2 459	9 333	2 773	9 322	5 060	14 382	13
3 690	1 522	5 212	1 964	7 529	2 260	3 525	15 278	1 022	17 946	2 544	20 490	14
4 231	998	5 229	260	2 393	891	1 644	5 188	651	8 768	1 649	10 417	15
4 698	1 106	5 804	866	4 761	1 730	2 564	9 921	1 386	13 233	2 492	15 725	16
3 993	648	4 641	119	1 538	564	1 293	3 514	546	6 961	1 194	8 155	17
2 904	1 081	3 985	182	2 462	964	1 718	5 326	1 131	7 099	2 212	9 311	18
3 679	484	4 163	73	865	344	797	2 079	152	5 606	636	6 242	19
2 136	286	2 422	319	2 015	682	1 114	4 130	362	5 904	648	6 552	20
2 802	556	3 358	38	387	188	592	1 205	54	3 953	610	4 563	21
3 283	289	3 572	39	499	173	521	1 232	243	4 272	532	4 804	22
2 503	611	3 114	200	514	198	567	1 479	41	3 941	652	4 593	23
1 604	141	1 745	27	365	137	328	857	92	2 369	233	2 602	24
1 645	395	2 040	13	266	95	428	802	12	2 435	407	2 842	25
1 547	291	1 838	47	303	123	320	793	36	2 304	327	2 631	26
1 665	257	1 922	3	100	51	240	394	4	2 055	261	2 316	27
1 999	493	2 492	31	216	63	313	623	7	2 615	500	3 115	28
1 940	258	2 198	1	48	29	179	257	1	2 196	259	2 455	29
2 621	294	2 915	8	156	48	231	443	—	3 064	294	3 358	30
899	100	999	—	33	12	124	169	—	1 068	100	1 168	31
1 485	231	1 716	4	77	28	167	276	—	1 761	231	1 992	32
721	18	739	1	26	14	83	124	—	845	18	863	33
847	21	868	4	62	13	113	192	—	1 039	21	1 060	34
559	12	571	3	47	17	32	99	—	658	12	670	35
625	9	634	—	38	15	43	96	—	721	9	730	36
241	6	247	—	2	3	7	12	—	253	6	259	37
145	3	148	—	3	3	4	10	—	155	3	158	38
134	5	139	—	1	—	7	8	—	142	5	147	39
431	9	440	—	—	—	12	12	—	443	9	452	40
64 128	35 725	99 853	7 474	45 301	15 761	30 192	98 728	26 966	135 890	62 691	198 581	S:a

Tab. 4. Civila tjänstemän å löneplan 1 (utom rektorer) fördelade efter lönegrad och löneklass den 1 oktober 1956

Government employees (non-military) in salary scheme 1 (except principals of schools) by salary scale and salary class

Den översta sifferanhopningen motsvarar lönegraderna 1—9, den andra lönegraderna 10—19, den tredje lönegraderna 20—29 och den nedersta lönegraderna 30—37.

Löne-klass	Lönegradens tiotals-siffra	Lönegradens entalssiffra										Summa
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1			179									179
2	0		1	64								65
3			—	—	87							87
4			—	—	1	6 604						6 605
5				—	—	28	1 575					1 603
6					—	42	790	4 987				5 819
7						31	477	1 748	2 439			4 695
8							688	1 023	73	7 002		8 786
9								540	47	4 058	1 723	6 368
10		3 589							132	2 917	50	6 688
11	1	6 484	3 336							2 309	23	12 152
12		5 333	3 360	1 198							47	9 938
13		6 626	4 716	1 163	1 671							14 176
14			15 513	1 807	1 716	696						19 732
15				4 608	2 944	449	2 013					10 014
16					10 944	471	2 558	443				14 416
17						1 865	2 710	403	1 554			6 532
18							6 332	395	1 867	190		8 784
19								893	1 636	117	2 278	4 924
20		183							4 633	91	1 087	5 994
21	2	251	2 492							341	887	3 971
22		171	795	174							1 912	3 052
23		861	721	164	2 356							4 102
24			1 166	158	696	51						2 071
25				593	549	28	1 566					2 736
26					1 288	13	931	70				2 302
27						48	601	10	1 219			1 878
28							1 843	8	867	60		2 778
29								18	708	4	1 080	1 810
30		144							1 388	1	803	2 336
31	3	59	409							4	589	1 061
32		33	252	94							1 449	1 828
33		72	211	114	247							644
34			474	92	421	45						1 032
35				237	255	77	—					569
36					515	58	—	—				573
37						26	—	—	180			206
38							—	—	142			142
39								—	128			128
40									288			288
												181 064

Tab. 5. Till löneplan 1 hörande civila tjänstemän fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1956

Government employees (non-military) in salary scheme 1 by salary scale and type of appointment

Löne-grad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspiranter		Extra		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
1	—	—	—	—	—	—	56	124	56	124	180
2	—	—	—	—	—	—	7	57	7	57	64
3	—	—	—	—	—	1	7	80	7	81	88
4	—	—	—	57	52	2 346	154	4 096	206	6 499	6 705
5	—	—	18	1 825	13	3	35	1 636	66	3 464	3 530
6	—	701	23	4 716	4	140	104	2 610	131	8 167	8 298
7	—	15	7	239	2 287	14	80	49	2 374	317	2 691
8	77	5 174	164	6 826	900	12	775	2 358	1 916	14 370	16 286
9	—	53	544	87	42	17	972	128	1 558	285	1 843
10	11 064	4 758	3 334	1 256	24	2	1 209	385	15 631	6 401	22 032
11	15 334	3 633	3 465	2 900	17	2	833	741	19 649	7 276	26 925
12	5 336	398	1 929	191	59	13	635	215	7 959	817	8 776
13	11 354	1 872	1 963	1 276	75	10	495	230	13 887	3 388	17 275
14	1 864	263	895	191	33	15	141	79	2 933	548	3 481
15	7 168	3 448	1 368	772	110	2	600	145	9 246	4 367	13 613
16	707	201	940	169	3	—	95	19	1 745	389	2 134
17	6 198	546	1 993	165	47	1	679	61	8 917	773	9 690
18	249	124	234	74	3	1	33	21	519	220	739
19	1 859	499	2 396	297	58	7	946	102	5 259	905	6 164
20	1 014	87	229	51	1	—	73	11	1 317	149	1 466
21	1 559	240	1 724	107	243	92	988	221	4 514	660	5 174
22	500	78	368	72	—	1	58	5	926	163	1 089
23	1 475	216	2 063	521	11	3	573	27	4 122	767	4 889
24	62	19	41	9	—	—	8	1	111	29	140
25	1 634	356	2 044	470	8	—	412	17	4 098	843	4 941
26	19	4	25	19	—	—	33	6	77	29	106
27	2 041	404	1 350	137	1	1	237	11	3 629	553	4 182
28	6	—	1	—	—	—	43	20	50	20	70
29	2 244	490	862	50	—	—	227	49	3 333	589	3 922
30	35	—	206	17	—	—	49	2	290	19	309
31	781	31	464	8	—	—	66	1	1 311	40	1 351
32	449	4	65	—	—	—	41	—	555	4	559
33	1 193	30	230	5	—	—	30	—	1 453	35	1 488
34	232	2	8	—	—	—	6	—	246	2	248
35	7	1	—	—	—	—	—	—	7	1	8
36	16	—	—	—	—	—	—	—	16	—	16
37	748	19	44	1	—	—	54	1	846	21	867
Summa	75 225	23 666	28 997	22 515	3 991	2 683	10 754	13 508	118 967	62 372	181 339

Tab. 6. Tjänstemän tillhörande löneplan 2 fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1956

Government employees in salary scheme 2 by salary scale and type of appointment

Lönegrad	Anställningsform									Därav		
	Co	Cp	Cq	Cr	Cs	Mo	Mp	Mr	Summa	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet		Affärsverken m. m.
										Civil personal	Militär personal	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	3	[5]13	—	—	—	—	—	[5]16	[5]16	—	—
6	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
7	—	3	—	2	—	—	—	—	5	2	—	3
8	—	1	—	12	—	—	—	—	13	13	—	—
9	—	23	—	2	—	—	—	—	25	16	—	9
10	—	98	—	2	19	—	—	—	119	70	—	49
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	3	—	—	3	—	—	—	6	2	—	4
13	4	104	1	[5]36	3	15	—	—	[5]163	[5]122	15	26
14	[1]550	[4]36	—	1	—	88	1	—	[6]676	[6]579	89	8
15	[2]109	43	—	17	9	30	6	—	[2]214	[2]154	36	24
16	—	17	—	—	—	—	—	—	17	3	—	14
17	[2]14	19	—	10	—	14	—	—	[2]57	[2]37	14	6
18	—	7	—	—	—	—	—	—	7	1	—	6
19	17	24	—	1	—	—	4	—	46	42	4	—
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	65	5	—	—	—	—	3	—	73	67	3	3
22	—	3	—	1	—	—	1	—	5	4	1	—
23	—	4	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2
24	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
25	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1
Summa	[3]759	[4]398	[5]14	[5]84	34	147	15	—	[7]1 451	[7]1 132	162	157

[1] Därav 2 kvinnor. — [2] Därav 1 kvinna. — [3] Därav 4 kvinnor. — [4] Därav 2 kvinnor. — [5] Därav 1 kvinna. — [6] Därav 4 kvinnor. — [7] Därav 8 kvinnor.

Tab. 7. Icke lönegradsplacerade tjänstemän fördelade efter månadslönens storlek samt kön den 1 oktober 1956

Government employees not in receipt of schemed salary by amount of monthly salary and sex

I tabellen ingår icke 946 tjänstemän med arvode motsvarande viss löneklass. Jämför tabell 3 å sid. 338.

Månadslön, kr	Allmänna civilförvaltn. och försvarsväsendet			Affärsverken			Samtliga	Därav		
	M	Kv	Summa	M	Kv	Summa		stadigvarande anställda	uppbärande statlig pension	uppehåll. tjänst även hos annan statlig myndighet
Högst 99.....	3	1	4	296	244	540	544	538	14	1
100— 199.....	41	5	46	366	397	763	809	783	21	—
200— 299.....	62	78	140	516	612	1 128	1 268	1 227	39	1
300— 399.....	225	182	407	1 243	1 030	2 273	2 680	2 459	79	10
400— 499.....	147	309	456	1 230	1 110	2 340	2 796	2 532	71	3
500— 599.....	368	329	697	1 546	1 150	2 696	3 393	2 970	100	16
600— 699.....	251	271	522	1 460	604	2 064	2 586	2 246	130	15
700— 799.....	365	136	501	1 044	499	1 543	2 044	2 004	106	9
800— 899.....	214	76	290	684	188	872	1 162	1 046	81	8
900— 999.....	203	44	247	152	25	177	424	334	17	8
1 000—1 099.....	117	31	148	27	6	33	181	118	16	2
1 100—1 199.....	311	60	371	15	—	15	386	292	16	5
1 200—1 299.....	124	40	164	20	—	20	184	107	10	1
1 300—1 399.....	138	31	169	8	—	8	177	97	7	2
1 400—1 499.....	156	22	178	4	—	4	182	140	5	1
1 500—1 599.....	90	15	105	5	—	5	110	77	2	2
1 600—1 699.....	41	8	49	1	—	1	50	31	8	2
1 700—1 799.....	75	7	82	2	—	2	84	57	2	—
1 800—1 899.....	50	5	55	1	—	1	56	42	4	—
1 900—1 999.....	35	6	41	—	—	—	41	36	1	—
2 000—2 099.....	27	4	31	1	—	1	32	25	1	—
2 100—2 199.....	21	1	22	1	—	1	23	19	1	—
2 200—2 299.....	20	—	20	1	—	1	21	18	—	2
2 300—2 399.....	16	1	17	1	—	1	18	14	—	2
2 400—2 499.....	9	—	9	—	—	—	9	8	—	—
2 500—2 599.....	10	—	10	1	—	1	11	8	—	—
2 600—2 699.....	2	—	2	—	—	—	2	2	1	—
2 700—2 799.....	4	—	4	—	—	—	4	2	—	—
2 800—2 899.....	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—
2 900—2 999.....	3	—	3	—	—	—	3	3	—	1
3 000 och däröver	24	—	24	—	—	—	24	22	1	—
Summa	3 153	1 662	4 815	8 625	5 865	14 490	19 305	17 258	733	91

Tab. 8 a. Statstjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter födelseår och lönegrad den 1 oktober 1956. Män

Utbildning	Samtliga löneplansplacerade män										
	Födelseår										Summa
	–1935	34–31	30–27	26–22	21–17	16–12	11–07	06–02	01–1897	96–	
Teol. dr, teol. lic., teol. kand.	—	—	2	20	47	57	68	57	35	38	324
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	—	29	348	395	428	430	392	313	222	208	2 765
Med. dr, med. lic., med. kand.	—	6	49	171	226	181	223	186	189	158	1 389
Fil. dr, fil. lic.	—	4	22	113	240	255	309	273	175	295	1 686
Fil. mag.	—	50	301	373	336	268	241	277	152	196	2 194
Fil. kand.	1	14	41	90	85	46	58	57	40	46	478
Pol. mag.	—	3	29	36	69	42	4	—	—	—	183
Kansliexamen	—	—	—	—	—	11	37	45	41	43	177
Utländsk akademisk examen	—	—	7	7	15	19	17	20	26	16	127
Tekn. dr, tekn. lic., civilingenjörsex.	—	68	341	559	474	410	374	272	216	184	2 898
Läroverksingenjörsexamen	40	326	454	621	545	372	223	119	129	110	2 939
Institutsingenjörsexamen	27	231	406	815	964	577	346	121	81	60	3 628
Sjöingenjörsexamen	—	—	11	17	34	33	49	41	27	17	229
Utländsk högre tekn. utbildning	—	—	16	4	8	9	16	22	22	8	105
Lägre teknisk utbildning	144	311	476	763	750	617	481	360	235	124	4 261
Ekon. dr, ekon. lic., civilekonom	—	4	38	72	95	93	69	35	19	19	444
Handelsgymnasium	13	32	48	85	96	46	39	32	25	24	440
Handelsskola o. handelsinstitut	32	44	65	92	148	117	102	67	66	48	781
Studentex. jämte handelsutbildning	—	16	8	31	66	46	30	22	16	8	243
Realex. jämte handelsutbildning	12	29	21	45	57	49	32	20	16	10	291
Sjökaptensexamen	—	2	20	64	78	46	64	53	23	12	362
Styrmansexamen	—	—	18	26	35	39	66	38	29	13	264
Lägre navigationsutbildning	—	10	18	20	41	50	44	59	59	10	311
Radiotelegrafistutbildning	4	16	48	204	107	34	33	25	20	9	500
Odont. dr, lic., tandläkarexamen	—	—	—	9	25	16	23	27	6	5	111
Farm. lic., apotekarex., receptarieex.	—	1	1	5	11	9	5	—	—	—	32
Vet. med. dr, veterinärexamen	—	—	9	23	38	51	60	72	55	70	378
Diplomerad från socialinstitut	—	—	13	30	50	45	23	8	1	2	172
Folkskoleseminarium	1	33	77	118	70	59	100	56	50	31	595
Gymnastiklärarexamen	—	1	23	45	50	40	38	18	6	16	237
Musikhögskolan	—	1	6	13	16	18	34	21	17	11	137
Teckningslärarexamen	—	1	14	17	34	29	17	25	6	15	158
Slöjdlärarutbildning	—	2	16	24	25	48	19	11	8	6	159
Agr. dr, agr. lic., agronomexamen	—	—	17	43	45	27	33	44	34	42	285
Annan jordbruks- o. trädgårdsutbildn.	5	12	50	68	91	134	91	63	51	37	602
Civiljägmästarexamen	—	—	41	63	55	33	28	22	49	67	358
Skogsskolor	—	2	45	153	213	148	90	61	80	64	856
Landsfiskalsutbildning	—	—	47	62	58	30	85	174	98	41	595
Studentexamen utan påbyggnad	30	229	341	577	625	404	320	147	232	321	3 226
Realexamen » »	660	482	566	930	991	618	422	308	391	354	5 722
Andra allmänbildande studier	241	149	224	370	315	310	229	133	95	55	2 121
Övrig utbildning	6	89	153	738	833	666	307	174	144	166	3 276
Summa	1 216	2 197	4 430	7 911	8 489	6 532	5 241	3 878	3 186	2 959	46 039

Civil Government employees by education, year of birth and salary scale: Males

Därav löneplan 1

Lönegrad															Summa
1–7	8–9	10–11	12–14	15–16	17–18	19–20	21–22	23–24	25–26	27–28	29–30	31–32	33–36	37	
—	—	—	—	—	—	—	19	20	10	49	118	9	52	—	277
—	—	—	—	—	1	216	264	141	302	302	351	203	209	347	2 336
—	—	—	—	—	—	—	—	3	85	46	446	67	48	101	796
—	—	—	—	—	1	3	31	44	58	88	245	221	601	64	1 356
—	—	—	1	—	2	11	266	313	92	341	999	22	13	9	2 069
—	3	4	2	4	7	25	44	35	102	84	75	26	31	10	452
—	—	—	1	—	—	18	10	16	46	35	32	8	2	4	172
—	—	—	1	1	1	6	8	1	37	62	30	16	2	7	172
—	3	3	3	3	1	7	9	5	9	23	26	8	4	—	104
—	—	—	—	—	1	14	177	212	106	390	449	710	387	93	2 539
2	1	5	30	177	155	371	434	471	608	399	165	70	20	—	2 908
1	5	65	133	177	357	528	640	605	652	285	91	36	8	—	3 583
1	—	1	16	38	31	53	28	28	22	10	1	—	—	—	229
—	—	—	2	2	1	5	11	10	9	17	18	12	8	1	96
60	83	595	802	681	681	674	374	161	84	31	7	6	2	1	4 242
—	—	3	1	—	3	21	27	33	88	103	58	46	17	14	414
3	4	8	44	19	35	98	80	38	46	31	19	3	2	—	430
27	41	111	173	92	57	99	65	26	31	22	3	3	—	—	750
—	4	4	13	5	3	19	40	43	41	42	10	4	4	—	232
13	13	17	32	28	28	59	34	17	23	12	2	1	—	—	279
—	4	6	49	184	10	37	10	16	22	15	6	6	3	—	359
—	1	2	32	188	15	20	1	2	1	1	1	—	—	—	264
—	4	24	122	101	43	16	1	—	—	—	—	—	—	—	311
—	2	7	35	116	188	101	34	8	4	2	—	—	—	—	497
—	—	—	—	—	—	1	50	28	6	1	—	10	6	2	104
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	9	2	9	1	1	27
—	—	—	—	—	—	—	2	2	19	16	20	13	39	1	112
—	—	—	3	3	8	16	37	18	44	21	9	3	6	1	169
—	2	1	1	—	38	62	56	167	214	10	9	4	22	1	587
—	—	—	—	—	—	3	50	154	24	5	—	1	—	—	237
—	—	—	1	—	—	3	16	69	40	7	—	—	—	—	136
—	—	—	1	—	—	3	20	96	25	9	1	—	—	—	155
—	1	1	1	46	81	7	1	20	—	—	1	—	—	—	159
—	—	2	1	—	1	2	25	23	29	64	61	19	29	9	265
1	12	87	156	80	124	70	31	9	10	12	4	1	1	—	598
—	—	—	—	—	—	—	19	42	44	52	15	132	19	18	341
—	1	6	184	22	531	41	40	7	8	3	3	3	3	—	852
—	—	1	2	1	—	20	60	33	124	287	49	14	1	1	593
5	23	43	58	54	75	507	656	567	546	374	148	60	23	22	3 161
375	285	908	827	660	515	663	478	294	281	198	90	50	27	1	5 652
177	128	427	704	266	129	150	75	26	12	10	4	—	1	1	2 104
5	20	962	1 149	288	313	146	71	77	78	59	21	27	5	7	3 228
670	640	3 293	4 571	3 236	3 436	4 095	4 294	3 874	3 987	3 527	3 589	1 823	1 596	716	43 347

Tab. 8 b. Statstjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter födelseår och lönegrad den 1 oktober 1956. Kvinnor

Utbildning	Samtliga löneplansplacerade kvinnor										
	Födelseår										Summa
	–1935	34–31	30–27	26–22	21–17	16–12	11–07	06–02	01–1897	96–	
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	—	14	56	52	48	36	17	13	3	3	242
Med. dr, med. lic., med. kand.	—	1	11	18	35	14	19	11	7	8	124
Fil. dr, fil. lic.	—	1	3	13	34	23	28	20	9	11	142
Fil. mag.	—	85	241	234	278	180	158	154	84	47	1 461
Fil. kand.	—	5	22	34	52	32	35	13	6	12	211
Pol. mag.	—	2	3	15	18	9	—	—	—	—	47
Kansliexamen	—	—	—	—	—	5	5	6	4	—	20
Utländsk akademisk examen	—	2	3	9	7	11	11	2	7	1	53
Civilingenjörsexamen	—	2	3	9	5	2	2	—	1	—	24
Läroverksingenjörsexamen	—	5	3	6	4	2	1	1	—	1	23
Institutsingenjörsexamen	1	6	10	21	17	3	8	—	—	2	68
Lägre teknisk utbildning	78	68	53	59	30	30	23	13	8	3	365
Civilekonomexamen	—	—	3	6	8	5	2	—	—	—	24
Handelsgymnasium	27	35	31	42	45	33	19	8	10	2	252
Handelsskola och handelsinstitut	362	405	339	391	245	155	111	92	78	43	2 221
Studentex. jämte handelsutbildning	9	16	11	17	38	27	15	5	2	—	140
Realex., normalskolekompetens jämte handelsutbildning	150	108	100	144	113	89	61	32	23	14	834
Sjukgymnastutbildning	—	3	2	2	—	2	6	1	3	2	21
Sjuksköterske- och barnmorskeutbildn.	—	172	159	191	177	150	157	144	71	19	1 240
Laboratris- och preparatrisutbildning	9	44	22	12	10	8	4	7	4	1	121
Tandsköterske- o. tandteknikerutbildn.	11	34	47	43	19	20	16	7	2	—	199
Diplomerad från socialinstitut	—	1	25	29	44	45	24	8	5	—	181
Högre lärarinneseminarium	—	—	—	—	17	30	41	86	48	72	294
Folkskoleseminarium	4	43	47	44	31	31	42	52	33	26	353
Småskoleseminarium	1	3	—	3	2	2	4	7	10	9	41
Gymnastiklärarexamen	—	16	20	32	27	33	37	32	27	18	242
Musikhögskolan	—	—	2	8	8	9	9	9	5	3	53
Teckningslärarexamen	—	—	5	10	13	13	16	11	6	10	84
Skolköks- och lanthushållsseminarium	—	5	17	18	20	37	33	30	13	10	183
Handarbets- och vävlärarinneutbildn.	—	3	20	13	20	33	34	44	23	18	208
Ekonomi- och internatföreståndarinneutbildning	—	5	15	61	42	39	27	25	9	5	228
Barnsköterskeutbildning	13	23	13	7	12	10	11	8	3	1	101
Lanthushållsskolor, husmoderskurser	19	26	11	15	16	15	12	9	4	3	130
Studentexamen utan påbyggnad	75	246	267	346	309	163	153	78	62	31	1 730
Normalskolekompetens	455	515	576	684	657	592	635	474	679	290	5 557
Realexamen	2 611	1 821	1 883	1 577	973	447	345	200	207	79	10 143
Andra allmänbildande studier	824	709	686	529	357	251	217	135	96	32	3 836
Övrig utbildning	9	20	33	41	37	45	34	36	25	14	294
Summa	4 658	4 444	4 742	4 735	3 768	2 631	2 372	1 773	1 577	790	31 490

Civil Government employees by education, year of birth and salary scale: Females

Därav löneplan 1

Lönegrad															Summa
1–7	8–9	10–11	12–14	15–16	17–18	19–20	21–22	23–24	25–26	27–28	29–30	31–32	33–36	37	
—	—	—	—	2	—	47	32	22	82	22	20	3	3	4	237
—	—	—	—	—	—	—	1	2	8	8	68	9	1	10	107
—	—	—	1	—	—	—	10	12	14	20	36	13	28	2	136
1	—	2	3	4	3	8	240	279	172	312	424	6	—	—	1 454
—	2	18	22	18	9	15	26	11	51	21	11	1	—	—	205
—	—	—	—	2	1	2	7	2	19	7	3	—	—	—	43
—	—	3	1	1	—	3	2	1	4	2	1	1	1	—	20
—	12	6	3	2	1	2	3	4	—	8	10	—	—	—	51
—	—	—	—	1	—	—	5	3	4	4	5	—	1	—	23
—	—	3	1	3	3	1	7	3	—	1	—	—	—	—	22
1	—	13	14	7	12	8	6	5	2	—	—	—	—	—	68
90	86	94	67	16	3	5	—	1	—	—	—	—	—	—	362
—	—	—	1	1	—	2	1	4	7	5	1	—	—	—	22
15	20	66	61	44	15	14	13	—	3	—	—	—	—	—	251
429	864	544	211	105	18	18	6	2	—	1	—	—	—	—	2 198
17	14	33	24	12	6	12	9	4	2	1	—	—	—	—	134
162	201	235	126	57	14	19	6	1	1	1	—	—	—	—	823
1	3	1	7	2	2	—	1	4	—	—	—	—	—	—	21
3	1	22	701	393	18	76	7	10	4	1	—	—	—	—	1 236
—	10	61	35	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
1	81	94	17	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	198
—	—	2	8	13	40	29	23	20	31	8	2	1	1	1	179
—	—	2	2	—	2	3	16	—	167	100	1	—	—	—	293
2	3	3	1	1	34	45	27	75	156	3	—	—	—	1	351
2	1	5	4	15	2	3	2	2	5	—	—	—	—	—	41
—	2	2	6	3	1	8	54	122	36	4	—	—	—	—	238
—	—	—	—	—	—	—	6	25	22	—	—	—	—	—	53
—	—	1	—	—	—	—	28	43	11	1	—	—	—	—	84
—	1	—	—	13	18	127	3	1	13	3	1	2	—	1	183
—	12	3	20	8	101	21	1	38	1	2	1	—	—	—	208
—	2	3	24	98	71	23	5	2	—	—	—	—	—	—	228
55	4	25	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101
48	21	27	12	17	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	130
79	126	230	180	623	106	183	123	38	26	4	1	1	—	—	1 720
686	1 224	1 466	705	910	233	180	67	24	8	2	—	1	—	—	5 506
2 667	2 798	2 297	813	1 258	130	90	41	8	7	1	—	—	—	—	10 110
1 360	1 119	978	215	125	11	7	4	—	—	—	—	—	—	—	3 819
29	32	24	56	22	17	25	9	19	9	21	21	2	1	—	287
5 648	6 639	6 263	3 353	3 794	879	978	792	787	865	563	606	40	36	19	31 262

Tab. 9. Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex

	Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
		M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
	Justitiedepartementet									
1	Justitiedepartementet	20	11	9	13	9	14	38	38	76
2	Lagberedningen	—	—	1	—	3	1	4	1	5
3	Justitiekanslersämbetet	7	1	—	—	1	—	8	1	9
4	Riksåklagarämbetet	6	1	1	2	—	—	7	3	10
5	Högsta domstolen och nedre justitierevisionen	76	27	3	8	4	5	83	40	123
6	Regeringsrätten	16	—	—	—	—	—	16	—	16
7	Svea hovrätt	52	25	84	14	44	17	180	56	236
8	Göta hovrätt	17	7	21	1	8	8	46	16	62
9	Hovrätten över Skåne och Blekinge	15	9	23	3	10	4	48	16	64
10	Hovrätten för Västra Sverige	16	9	21	4	8	4	45	17	62
11	Hovrätten för Nedre Norrland	11	4	8	4	6	—	25	8	33
12	Hovrätten för Övre Norrland	9	6	10	6	8	4	27	16	43
13	Domsagorna	150	306	55	138	309	190	514	634	1 148
14	Vattendomstolarna	24	7	6	14	15	12	45	33	78
15	Tornedalens rättshjälpsanstalt	—	—	2	—	1	1	3	1	4
16	Fångvårdsstyrelsen	18	14	10	10	8	16	36	40	76
17	Fångvårdsanstalterna	560	65	347	95	542	107	1 449	267	1 716
18	Interneringsnämnden	—	—	1	1	—	1	1	2	3
19	Ungdomsfängelsenämnden	—	—	1	1	—	1	1	2	3
20	Skyddskonsulentorganisationen	11	5	10	13	4	13	25	31	56
	Summa	1 008	497	613	327	980	398	2 601	1 222	3 823
	Utrikesdepartementet									
21	Utrikesförvaltningen	202	111	126	169	225	170	553	450	1 003
22	Flyktkapitalbyrån	—	—	1	2	2	1	3	3	6
23	Likvidationsnämnden	—	—	—	—	3	16	3	16	19
	Summa	202	111	127	171	230	187	559	469	1 028
	Försvarsdepartementet [1]									
24	Försvarsdepartementet	20	8	6	9	4	—	30	17	47
25	Försvarets civilförvaltning	76	72	63	52	19	19	158	143	301
26	Försvarets sjukvårdsstyrelse	15	7	11	8	8	5	34	20	54
27	Fortifikationsförvaltningen	24	14	208	53	195	46	427	113	540
28	Armétygförvaltningen	161	106	398	135	363	170	922	411	1 333
29	Arméintendenturförvaltningen	19	24	60	28	43	39	122	91	213
30	Marinförvaltningen	109	35	157	65	143	60	409	160	569
31	Flygförvaltningen	171	24	305	126	362	106	838	256	1 094
32	Försvarsstaben m. m.	164	80	284	126	195	133	643	339	982
33	Armén	8 106	556	3 728	1 643	1 873	782	13 707	2 981	16 688
34	Marinen	3 468	150	1 561	527	1 500	334	6 469	1 011	7 480
35	Flygvapnet	3 772	145	2 340	576	1 034	400	7 146	1 121	8 267
36	Krigsarkivet	4	1	5	1	6	3	15	5	20
37	Armémuseum	6	2	—	1	—	—	6	3	9
38	Försvarets forskningsanstalt	25	3	424	112	193	63	642	178	820
39	Försvarets socialbyrå	1	1	6	2	3	2	10	5	15
40	Försvarets läroverk	24	—	1	2	1	—	26	2	28
41	Försvarets sjukvårdsförråd	1	—	10	2	2	1	13	3	16
42	Garnisonssjukhusen	11	31	12	278	37	220	60	529	589
43	Militärapoteket	1	—	10	17	15	19	26	36	62
	Summa	16 118	1 259	9 589	3 763	5 996	2 402	31 703	7 424	39 127
	Socialdepartementet									
44	Socialdepartementet	18	5	2	8	3	10	23	23	46
45	Socialstyrelsen	22	81	29	74	5	30	56	185	241
46	Arbetsdomstolen	1	—	1	1	2	1	4	2	6

Tab. 9 (forts.). Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex (cont.)

	Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
		M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
47	Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	99	54	79	91	80	54	258	199	457
48	Statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	57	3	27	8	43	15	127	26	153
49	Länsnykterhetsnämnderna	—	—	40	27	—	4	40	31	71
50	Arbetsmarknadsstyrelsen	46	50	105	93	40	65	191	208	399
51	Den offentliga arbetsförmedlingen	420	257	368	323	141	228	929	808	1 737
52	Arbetskliniken i Stockholm	—	—	2	2	3	7	5	9	14
53	Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsföretag	—	—	67	—	71	4	138	4	142
54	Bostadsstyrelsen	17	37	68	104	29	31	114	172	286
55	Länsbostadsnämnderna	—	8	85	70	8	40	93	118	211
56	Statens nämnd för byggnadsforskning	1	—	—	3	—	2	1	5	6
57	Försäkringsrådet	19	6	7	2	—	1	26	9	35
58	Riksförsäkringsanstalten	80	183	51	147	12	48	143	378	521
59	Arbetarskyddsstyrelsen	15	13	11	16	4	6	30	35	65
60	Yrkesinspektionen	61	28	23	16	5	12	89	56	145
61	Pensionsstyrelsen	45	148	47	152	31	67	123	367	490
62	Statens hyresråd	—	—	—	—	13	28	13	28	41
	Summa	901	873	1 012	1 137	490	653	2 403	2 663	5 066
	Kommunikationsdepartementet									
63	Kommunikationsdepartementet	17	7	4	8	9	—	30	15	45
64	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen	70	49	103	51	111	41	284	141	425
65	Vägförvaltningarna	437	81	1 046	160	747	222	2 230	463	2 693
66	Statens bilinspektion	49	17	25	26	22	10	96	53	149
67	Statens biltrafiknämnd	—	3	6	8	5	1	11	12	23
68	Statens trafiksäkerhetsråd	—	—	—	—	2	1	2	1	3
69	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	31	21	139	54	145	116	315	191	506
70	Byggnadsstyrelsen	46	33	123	48	121	19	290	100	390
71	Länsarkitektsorganisationen	24	10	77	53	24	19	125	82	207
72	Statens väginstitut	8	—	17	2	26	8	51	10	61
73	Statens geotekniska institut	2	—	13	5	16	10	31	15	46
74	Statens elektriska inspektion	5	3	4	—	—	3	9	6	15
75	Djurgårdsnämnden	—	—	2	2	3	—	5	2	7
	Summa	689	224	1 559	417	1 231	450	3 479	1 091	4 570
	Finansdepartementet									
76	Finansdepartementet	20	17	20	20	33	27	73	64	137
77	Kammarkollegiet	21	12	4	3	6	1	31	16	47
78	Statskontoret	26	33	11	16	5	5	42	54	96
79	Kammarrätten	38	18	52	14	6	2	96	34	130
80	Statistiska centralbyrån	25	102	13	56	34	80	72	238	310
81	Riksräkenskapsverket	50	41	15	38	6	25	71	104	175
82	Konjunkturinstitutet	4	2	2	7	10	7	16	16	32
83	Statens sakrevision	1	—	15	5	1	1	17	6	23
84	Statens organisationsnämnd	2	—	20	3	23	10	45	13	58
85	Valutakontoret	9	1	4	—	18	46	31	47	78
86	Generaltullstyrelsen	70	49	2	44	15	38	87	131	218
87	Tullstaten	3 423	220	336	186	81	116	3 840	522	4 362
88	Kontrollstyrelsen	18	30	57	23	23	31	98	84	182
89	Mynt- och justeringsverket	13	5	9	12	4	9	26	26	52
90	Statens justerare	1	—	30	—	3	—	34	—	34
91	Riksskattenämnden	1	—	2	4	2	2	5	6	11
92	Bank- och fondinspektionen	8	5	—	3	—	—	8	8	16

Tab. 9 (forts.). Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex (cont.)

Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
93 Sparbanksinspektionen	5	3	2	—	1	—	8	3	11
94 Mellankommunala prövningsnämnden	—	—	—	—	6	1	6	1	7
Summa	3 735	538	594	434	277	401	4 606	1 373	5 979
Ecklesiastikdepartementet									
95 Ecklesiastikdepartementet	24	7	11	13	7	4	42	24	66
96 Riksarkivet	20	5	19	11	7	2	46	18	64
97 Lands- och länsarkiven	19	—	20	7	22	5	61	12	73
98 Kungl. biblioteket	18	7	13	15	16	19	47	41	88
99 Stifts- och landsbiblioteken	6	1	3	4	2	1	11	6	17
100 Nationalmuseet	23	4	15	14	4	4	42	22	64
101 Livrustkammaren	7	2	2	3	1	2	10	7	17
102 Naturhistoriska riksmuseet	28	5	19	6	2	5	49	16	65
103 Statens etnografiska museum	3	1	4	—	—	1	7	2	9
104 Domkapitlen och stiftsnämnderna	59	18	13	18	7	23	79	59	138
105 Vitterhets-, historie- och antikvitets-akademien	34	19	22	20	6	15	62	54	116
106 Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan	14	2	2	—	2	—	18	2	20
107 Musikaliska akademien med musik-högskolan	23	2	21	5	2	1	46	8	54
108 Universitetskanslersämbetet	5	1	—	2	1	1	6	4	10
109 Uppsala universitet	194	38	212	106	381	129	787	273	1 060
110 Lunds universitet	156	19	103	100	227	87	486	206	692
111 Göteborgs universitet	63	10	27	38	73	25	163	73	236
112 Karolinska mediko-kirurgiska institutet	69	11	42	81	101	45	212	137	349
113 Tandläkarhögskolan i Stockholm	16	30	26	40	90	97	132	167	299
114 Tandläkarhögskolan i Malmö	12	1	39	90	56	18	107	109	216
115 Rasbiologiska institutet	—	—	3	3	2	1	5	4	9
116 Farmacevtiska institutet	7	—	6	8	6	5	19	13	32
117 Ortnamnskommissionen	—	—	5	2	—	1	5	3	8
118 Landsmålsarkiven	—	1	9	6	3	2	12	9	21
119 Garantilånenämnden	—	—	1	2	—	2	1	4	5
120 Överstyrelsen för de tekniska högskolorna	1	—	—	2	—	—	1	2	3
121 Tekniska högskolan i Stockholm	99	19	58	56	475	77	632	152	784
122 Chalmers tekniska högskola	51	1	32	24	167	28	250	53	303
123 Skolöverstyrelsen	46	64	27	51	29	64	102	179	281
124 Lärarhögskolan i Stockholm	30	12	5	4	11	17	46	33	79
125 Allmänna läroverken	2 771	1 284	905	938	781	564	4 457	2 786	7 243
126 Direktionen över Stockholms stads undervisningsverk	—	—	—	2	—	1	—	3	3
127 Statens skolköksseminarium och hushållsskola	—	8	—	7	—	3	—	18	18
128 Psykologisk-pedagogiska institutet	—	—	1	3	—	1	1	4	5
129 Folkskoleseminarierna	267	80	223	173	36	17	526	270	796
130 Småskoleseminarierna	67	54	33	40	10	9	110	103	213
131 Folkskoleinspektionen	47	—	—	—	5	—	52	—	52
132 Nomadskolorna	9	24	3	12	9	29	21	65	86
133 Läroanstalterna för blinda	15	15	3	33	2	16	20	64	84
134 Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte	5	9	1	44	—	13	6	66	72
135 Dövstumskolorna	61	50	35	117	16	51	112	218	330
136 Präster och konsulenter för döva	9	1	—	—	—	—	9	1	10
137 Överstyrelsen för yrkesutbildning	15	18	23	32	6	13	44	63	107
138 Högre tekniska läroverk	173	3	67	16	37	6	277	25	302

Tab. 9 (forts.). Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex (cont.)

Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
109 Konstfackskolan	22	5	12	9	13	6	47	20	67
110 Studiehjälpsnämnden	1	—	1	1	—	3	2	4	6
111 Statens biografbyrå	5	2	—	—	1	2	6	4	10
112 Gymnastiska centralinstitutet	6	2	3	3	4	2	13	7	20
113 Statens medicinska forskningsråd	—	—	—	2	—	1	—	3	3
114 Statens naturvetenskapliga forskningsråd	—	—	—	2	—	2	—	4	4
115 Statens nämnd för flyg- och navalmedicinsk forsknings- och försöksverksamhet	—	—	7	2	10	4	17	6	23
116 Atomkommittén	—	—	—	1	115	20	115	21	136
117 Matematikmaskinnämnden	—	—	4	—	21	6	25	6	31
Summa	4 500	1 835	2 080	2 168	2 766	1 450	9 346	5 453	14 799
Jordbruksdepartementet									
118 Jordbruksdepertementet	18	3	4	10	1	1	23	14	37
119 Lantbruksstyrelsen	40	20	20	28	16	14	76	62	138
150 Lantbruksnämnderna	210	109	179	93	23	74	412	276	688
151 Lantbruksakademien	6	—	1	—	—	—	7	—	7
152 Jordbrukets forskningsråd	—	—	1	—	—	—	1	—	1
153 Statens växtskyddsanstalt	6	3	23	11	10	15	39	29	68
154 Lantbrukshögskolan	55	7	99	52	110	57	264	116	380
155 Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	25	—	22	23	19	17	66	40	106
156 Lantbruksskolan vid Ultuna	2	—	1	—	8	—	11	—	11
157 Statens hingstdepåer och stuteri	5	—	30	—	2	1	37	1	38
158 Veterinärstyrelsen	9	5	9	11	1	2	19	18	37
159 Veterinärhögskolan	54	2	37	34	37	19	128	55	183
160 Veterinärinrättningen i Skara	2	—	6	1	5	2	13	3	16
161 Statens veterinärmedicinska anstalt	27	16	29	39	15	40	71	95	166
162 Veterinärstaten	276	1	—	—	—	—	276	1	277
163 Statens centrala frökontrollanstalt	8	19	20	95	2	5	30	119	149
164 Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	4	1	2	6	5	8	11	15	26
165 Statens jordbruksnämnd	21	16	26	47	22	18	69	81	150
166 Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter	—	—	8	4	6	4	14	8	22
167 Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader	1	—	3	3	3	1	7	4	11
168 Jordbrukets upplysningsnämnd	—	—	2	1	—	—	2	1	3
169 Nämnden för täckdikningsförsök	—	—	—	—	3	1	3	1	4
170 Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök samt fiskeriintendenter	19	1	34	15	9	13	62	29	91
171 Skogsstyrelsen	11	4	11	5	9	6	31	15	46
172 Skogshögskolan	10	3	13	8	18	11	41	22	63
173 Statens skogsmästarskola	—	—	4	—	—	1	4	1	5
174 Statens skogsforskningsinstitut	16	21	32	22	43	44	91	87	178
175 Statens skogsskolor m. m.	11	—	5	—	—	—	16	—	16
176 Lantmäteristyrelsen	17	19	10	12	2	9	29	40	69
177 Lantmäteristaten	292	181	463	263	81	228	836	672	1 508
178 Rikets allmänna kartverk	156	39	57	13	38	30	251	82	333
179 Lappfogdarna m. fl.	5	2	13	1	3	—	21	3	24
Summa	1 306	472	1 164	797	491	621	2 961	1 890	4 851
Handelsdepartementet									
180 Handelsdepartementet	15	7	7	12	20	6	42	25	67
181 Kommerskollegium	30	30	46	45	8	14	84	89	173

Tab. 9 (forts.). Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex (cont.)

Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
182 Bergsstaten	5	4	—	—	—	—	5	4	9
183 Sprängämnesinspektionen	3	2	2	1	—	—	5	3	8
184 Näringsfrihetsrådet och ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor	—	—	3	2	2	1	5	3	8
185 Sveriges geologiska undersökning	21	2	12	10	22	11	55	23	78
186 Statens provningsanstalt	15	10	38	19	47	6	100	35	135
187 Flygtekniska försöksanstalten	5	—	43	20	114	28	162	48	210
188 Statens hantverksinstitut	6	5	11	3	35	12	52	20	72
189 Statens tekniska forskningsråd	—	—	—	—	20	3	20	3	23
190 Sjöfartsstyrelsen	69	26	95	14	42	26	206	66	272
191 Lots- och fyrstaten	706	1	368	—	327	1	1 401	2	1 403
192 Fartygsinspektionen	27	7	10	2	12	—	49	9	58
193 Sjöbefälsskolorna	36	—	—	—	10	4	46	4	50
194 Södertälje kanalverk	15	1	4	—	—	—	19	1	20
195 Handelsflottans pensionsanstalt	1	1	1	—	—	1	2	2	4
196 Statens skeppsprovningsanstalt	2	—	18	2	15	1	35	3	38
197 Statens sjöhistoriska museum	5	2	6	—	8	—	19	2	21
198 Handelssekreterare	—	—	—	—	15	—	15	—	15
199 Patent- och registreringsverket	102	44	73	65	32	22	207	131	338
200 Försäkringsinspektionen	10	4	7	7	—	—	17	11	28
201 Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap	9	6	24	7	31	12	64	25	89
202 Statens handels- och industrikommission	—	—	—	—	45	39	45	39	84
203 Statens priskontrollnämnd	—	—	—	—	53	27	53	27	80
204 Exportkreditnämnden	1	—	2	7	—	—	3	7	10
Summa	1 083	152	770	216	858	214	2 711	582	3 293
Inrikesdepartementet									
205 Inrikesdepartementet	16	6	6	8	6	5	28	19	47
206 Medicinalstyrelsen	39	28	19	49	17	29	75	106	181
207 Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd	—	—	6	9	8	5	14	14	28
208 Sinnessjuknämnden	—	1	—	—	—	—	—	1	1
209 Statens bakteriologiska laboratorium	23	16	31	87	56	135	110	238	348
210 Statens rättskemiska laboratorium	1	3	4	5	11	41	16	49	65
211 Statens farmacevtiska laboratorium	3	3	7	10	2	12	12	25	37
212 Svenska farmakopékommittén m. m.	—	—	—	1	—	2	—	3	3
213 Statens rättsläkarstationer	2	1	3	4	3	2	8	7	15
214 Provinsialläkarstaten	498	14	—	—	—	—	498	14	512
215 Statens sinnessjukhus	2 732	2 687	667	1 235	1 196	2 935	4 595	6 857	11 452
216 Statens skol- och yrkeshem	10	4	11	16	3	4	24	24	48
217 Statens anstalt för fallandesjuka	20	58	4	15	8	82	32	155	187
218 Karolinska sjukhuset och garnisonssjukhuset i Stockholm	68	232	144	618	192	910	404	1 760	2 164
219 Serafimerlasarettet	30	79	49	213	16	312	95	604	699
220 Statens institut för folkhälsan	11	4	23	92	30	45	64	141	205
221 Barnmorskeläroanstalterna	3	4	—	1	—	1	3	6	9
222 Statens sjuksköterskeskolor	—	4	—	20	1	6	1	30	31
223 Centralskolan för specialutbildning av barnsjuksköterskor	—	—	—	—	—	2	—	2	2
224 Medicinalstyrelsens skärmbildscentral	—	—	20	20	5	26	25	46	71
225 Centrala sjukvårdsberedningen	3	—	7	3	2	2	12	5	17
226 Överståthållarämbetet	120	75	22	54	24	66	166	195	361
227 Länsstyrelserna	819	827	352	503	285	560	1 456	1 890	3 346
228 Landsfogdarna m. fl.	25	2	29	—	12	1	66	3	69

Tab. 9 (forts.). Samtliga tjänstemän med fördelning efter myndigheter, anställningsform och kön den 1 oktober 1956

All Government employees by authorities, type of appointment and sex (cont.)

Myndighet	Ordinarie		Extra ordinarie		Övriga		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
229 Häradsskrivarna m. fl.	159	200	76	604	32	243	267	1 047	1 314
230 Landsfiskalerna m. fl.	376	282	245	299	167	216	788	797	1 585
231 Statspolisintendenten m. fl.	5	12	4	97	14	42	23	151	174
232 Poliskåren i Boden	32	1	5	3	11	1	48	5	53
233 Statens polisskola	1	1	6	2	4	4	11	7	18
234 Statens kriminaltekniska anstalt	13	3	6	21	8	11	27	35	62
235 Civilförsvarsstyrelsen	17	11	20	17	36	18	73	46	119
236 Civilförsvarsområdena	1	1	67	61	175	126	243	188	431
237 Statens brandinspektion	1	—	—	—	—	—	1	—	1
238 Statens brandskola	1	—	1	2	—	—	2	2	4
239 Statens utlänningskommission	—	—	18	145	4	58	22	203	225
Summa	5 029	4 559	1 852	4 214	2 328	5 902	9 209	14 675	23 884
Civildepartementet									
240 Civildepartementet	14	1	8	6	6	1	28	8	36
241 Statens lönenämnd	1	—	3	2	2	1	6	3	9
242 Statens avtalsnämnd	1	—	4	3	1	—	6	3	9
243 Statens pensionsanstalt	5	7	14	28	1	9	20	44	64
Summa	21	8	29	39	10	11	60	58	118
Riksdagen och dess verk									
244 Riksgäldskontoret	23	41	8	27	5	18	36	86	122
245 Riksdagens ekonomibyrå	26	1	20	4	4	2	50	7	57
246 Riksdagsbiblioteket	6	—	3	6	1	1	10	7	17
247 Justitieombudsmannen och hans expedition	4	1	—	—	4	1	8	2	10
248 Militieombudsmannen och hans expedition	4	1	—	—	2	1	6	2	8
249 Riksdagens revisorer (kansliet)	1	—	3	—	1	—	5	—	5
250 Riksbanken (inkl. sedeltryckeriet och pappersbruket)	236	82	75	74	19	250	330	406	736
Summa	300	126	109	111	36	273	445	510	955
Affärsverken m. m.									
251 Generalpoststyrelsen (inkl. postsparbanken och postgirokontoret)	269	1 554	186	641	179	1 777	634	3 972	4 606
252 Postverkets lokalförvaltningar	8 654	3 064	928	454	7 435	4 191	17 017	7 709	24 726
253 Telestyrelsen	340	183	498	108	175	123	1 013	414	1 427
254 Televerkets lokalförvaltningar	3 833	7 016	1 239	5 869	432	3 728	5 504	16 613	22 117
255 Järnvägsstyrelsen	998	246	375	147	167	95	1 540	488	2 028
256 Statens järnvägars lokalförvaltningar	38 772	885	4 485	386	4 742	742	47 999	2 013	50 012
257 Vattenfallsstyrelsen	45	15	1 130	326	408	132	1 583	473	2 056
258 Statens vattenfallsverks lokalförvaltningar och byggnadsföretag	283	8	2 403	270	425	110	3 111	388	3 499
259 Domänstyrelsen	34	39	92	106	22	44	148	189	337
260 Domänverkets lokalförvaltningar	675	21	324	154	63	25	1 062	200	1 262
261 Statens reproduktionsanstalt	—	—	14	13	2	4	16	17	33
262 Försvarets fabriksstyrelse	4	—	89	45	35	20	128	65	193
263 Försvarets fabriksverks lokalförvaltningar	8	—	371	137	81	61	460	198	658
264 Luftfartsstyrelsen	20	4	49	30	22	3	91	37	128
265 Luftfartsverkets lokalförvaltningar	7	—	212	35	19	20	238	55	293
Summa	53 942	13 035	12 395	8 721	14 207	11 075	80 544	32 831	113 375
Totalsumma	88 834	23 689	31 893	22 515	29 900	24 037	150 627	70 241	220 868

Tab. 10. Löneplansplacerade civila tjänstemän fördelade efter födelseår den 1 oktober 1956

Civil Government employees (in receipt of a schemed salary) by year of birth

Födelse-år	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken			Samtliga		
	M	Kv	S:a	M	Kv	S:a	M	Kv	S:a
—1939	98	396	494	467	718	1 185	565	1 114	1 679
38	123	787	910	1 028	1 086	2 114	1 151	1 873	3 024
37	159	1 036	1 195	1 102	1 065	2 167	1 261	2 101	3 362
36	176	1 131	1 307	964	1 017	1 981	1 140	2 148	3 288
35	248	1 128	1 376	1 004	959	1 963	1 252	2 087	3 339
34	381	1 108	1 489	1 203	1 021	2 224	1 584	2 129	3 713
33	418	1 070	1 488	1 310	1 059	2 369	1 728	2 129	3 857
32	586	1 181	1 767	1 317	1 107	2 424	1 903	2 288	4 191
31	731	1 083	1 814	1 456	1 130	2 586	2 187	2 213	4 400
30	883	1 182	2 065	1 629	1 306	2 935	2 512	2 488	5 000
29	951	1 113	2 064	1 689	1 342	3 031	2 640	2 455	5 095
28	1 233	1 132	2 365	1 958	1 280	3 238	3 191	2 412	5 603
27	1 361	1 017	2 378	2 047	1 185	3 232	3 408	2 202	5 610
26	1 421	981	2 402	2 212	1 134	3 346	3 633	2 115	5 748
25	1 492	1 062	2 554	2 384	996	3 380	3 876	2 058	5 934
24	1 514	912	2 426	2 678	764	3 442	4 192	1 676	5 868
23	1 584	978	2 562	2 971	675	3 646	4 555	1 653	6 208
22	1 500	859	2 359	3 026	603	3 629	4 526	1 462	5 988
21	1 617	976	2 593	3 182	618	3 800	4 799	1 594	6 393
20	1 670	968	2 638	3 353	536	3 889	5 023	1 504	6 527
19	1 531	855	2 386	2 715	455	3 170	4 246	1 310	5 556
18	1 476	816	2 292	2 833	361	3 194	4 309	1 177	5 486
17	1 568	765	2 333	2 285	346	2 631	3 853	1 111	4 964
16	1 453	754	2 207	2 048	287	2 335	3 501	1 041	4 542
15	1 332	773	2 105	1 818	281	2 099	3 150	1 054	4 204
14	1 383	816	2 199	1 741	281	2 022	3 124	1 097	4 221
13	1 466	741	2 207	1 672	366	2 038	3 138	1 107	4 245
12	1 475	737	2 212	1 577	329	1 906	3 052	1 066	4 118
11	1 461	730	2 191	1 412	347	1 759	2 873	1 077	3 950
10	1 436	714	2 150	1 275	318	1 593	2 711	1 032	3 743
09	1 408	695	2 103	1 249	395	1 644	2 657	1 090	3 747
08	1 365	713	2 078	1 140	418	1 558	2 505	1 131	3 636
07	1 284	655	1 939	959	360	1 319	2 243	1 015	3 258
06	1 274	680	1 954	906	272	1 178	2 180	952	3 132
05	1 154	634	1 788	824	213	1 037	1 978	847	2 825
04	1 116	577	1 693	813	175	988	1 929	752	2 681
03	1 006	542	1 548	792	226	1 018	1 798	768	2 566
02	1 009	559	1 568	896	321	1 217	1 905	880	2 785
01	988	517	1 505	950	279	1 229	1 938	796	2 734
00	918	440	1 358	1 010	297	1 307	1 928	737	2 665
1899	818	382	1 200	995	254	1 249	1 813	636	2 449
98	781	329	1 110	1 159	209	1 368	1 940	538	2 478
97	765	291	1 056	1 240	195	1 435	2 005	486	2 491
96	639	230	869	837	124	961	1 476	354	1 830
95	557	214	771	630	89	719	1 187	303	1 490
94	562	156	718	539	104	643	1 101	260	1 361
93	414	126	540	309	34	343	723	160	883
92	421	97	518	212	22	234	633	119	752
91	265	61	326	88	6	94	353	67	420
90	100	20	120	11	—	11	111	20	131
89—	113	29	142	4	1	5	117	30	147
Summa	49 684	35 748	85 432	71 919	26 966	98 885	121 603	62 714	184 317

Tab. 11. Under redovisningsåret 1955—56 nyanställda civila tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter erhållen lönegrad och anställningsform

Civil Government employees appointed in the year 1955/56 by salary scale and type of appointment

Lönegrad	Anställningsform				Summa			Därav					
	Ca	Ce	Cf	Cg	M	Kv	Båda könen	Allmänna civilförvaltn. o. försvarsväs.		Affärsverken (utom S J)		Statens järnvägar	
								M	Kv	M	Kv	M	Kv
1	—	—	—	154	41	113	154	39	107	2	6	—	—
2	—	—	—	58	4	54	58	4	51	—	3	—	—
3	—	—	1	75	5	71	76	3	29	2	42	—	—
4	—	—	1 716	2 815	119	4 412	4 531	84	2 162	35	2 085	—	165
5	—	28	15	753	30	766	796	12	764	18	2	—	—
6	—	73	88	513	33	641	674	28	455	5	140	—	46
7	—	4	2 199	39	2 217	25	2 242	26	17	552	8	1 639	—
8	18	222	908	975	1 359	764	2 123	488	624	13	127	858	13
9	1	19	42	151	124	89	213	65	65	52	23	7	1
10	31	321	23	571	810	136	946	441	132	130	4	239	—
11	45	338	16	506	506	399	905	259	297	180	101	67	1
12	16	53	37	289	212	183	395	150	183	61	—	1	—
13	57	230	73	293	556	97	653	160	52	380	45	16	—
14	19	93	17	95	170	54	224	153	50	17	2	—	2
15	40	94	99	259	418	74	492	208	64	189	10	21	—
16	9	23	—	35	56	11	67	49	11	7	—	—	—
17	19	80	41	223	325	38	363	198	37	77	1	50	—
18	5	23	2	20	23	27	50	21	27	2	—	—	—
19	11	184	41	388	506	118	624	416	113	78	5	12	—
20	2	10	1	23	26	10	36	16	10	5	—	5	—
21	22	35	210	471	532	206	738	441	206	77	—	14	—
22	40	23	—	11	59	15	74	59	15	—	—	—	—
23	16	289	3	124	317	115	432	290	115	21	—	6	—
24	5	9	—	1	10	5	15	10	5	—	—	—	—
25	13	111	4	80	156	52	208	131	52	24	—	1	—
26	1	3	—	32	31	5	36	31	5	—	—	—	—
27	46	46	1	35	103	25	128	92	25	11	—	—	—
28	—	—	—	26	19	7	26	19	7	—	—	—	—
29	52	203	—	138	342	51	393	338	51	3	—	1	—
30	—	54	—	26	76	4	80	76	4	—	—	—	—
31	24	8	—	15	46	1	47	41	1	5	—	—	—
32	3	1	—	14	18	—	18	18	—	—	—	—	—
33	31	11	—	5	44	3	47	44	3	—	—	—	—
34	6	—	—	3	9	—	9	9	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—
37	9	1	—	12	22	—	22	21	—	—	—	1	—
Summa	542	2 589	5 537	9 228	9 325	8 571	17 896	4 441	5 739	1 946	2 604	2 938	228

Tab. 12. Under redovisningsåret 1955—56 nyanställda civila tjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter erhållen lönegrad

Civil Government employees appointed in the year 1955/56, by education and salary scale

Utbildning	Antal nyanställda	Därav löneplan 1; lönegrad									
		1-9	10-13	14-15	16-18	19-21	22-23	24-25	26-27	28-29	30-37
Teol. dr, teol. lic., teol. kand.	30	—	—	—	—	10	8	3	2	4	3
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	267	—	—	1	1	216	10	11	6	2	20
Med. dr, med. lic., med. kand.	434	—	—	—	—	—	2	19	37	301	75
Fil. dr, fil. lic.	137	—	—	—	—	26	24	5	2	4	76
Fil. mag.	605	—	4	—	1	348	129	50	36	35	2
Fil. kand.	74	1	6	1	4	37	11	4	5	3	2
Pol. mag.	22	—	—	—	—	18	1	—	1	2	—
Utländsk akademisk examen	31	1	3	1	—	7	2	1	2	13	1
Tekn. dr, tekn. lic., civilingenjörsexamen	217	—	2	—	—	120	18	9	24	20	24
Läroverksingenjörsexamen, sjöingenjörsexamen	388	1	23	150	46	97	34	23	12	1	1
Institutsingenjörsexamen	401	2	134	63	47	96	27	24	5	3	—
Lägre teknisk utbildning	556	173	229	51	72	24	4	2	1	—	—
Ekon. dr, ekon. lic., civilekonom	39	—	3	—	—	22	3	6	1	2	2
Handelsgymnasium	80	19	36	6	7	7	2	—	—	3	—
Handelsskola och handelsinstitut	342	285	46	7	2	1	—	1	—	—	—
Studentex. jämte handelsutbildning	43	17	20	3	3	—	—	—	—	—	—
Realexamen, normalskolekompetens jämte handelsutbildning	192	129	55	4	3	—	1	—	—	—	—
Sjökaptensexamen	23	4	7	3	1	3	2	1	2	—	—
Radiotelegrafistutbildning	29	1	6	20	1	1	—	—	—	—	—
Odont. dr, odont. lic., tandläkarex.	13	—	—	—	—	—	9	4	—	—	—
Farm. lic., apotekarex., receptarieex.	8	—	1	—	—	2	—	2	3	—	—
Veterinärexamen	11	—	—	—	—	1	2	6	2	—	—
Sjuksköterske- och barnmorskeutbildning	235	1	175	45	5	9	—	—	—	—	—
Laboratris- o. preparatrisutbildning	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Tandsköterske- och tandteknikerutbildning	38	29	7	—	1	1	—	—	—	—	—
Diplomerad från socialinstitut	22	—	—	3	8	7	2	2	—	—	—
Folkskoleseminarium	226	—	—	—	49	79	78	14	1	3	2
Gymnastiklärarexamen	44	—	—	—	—	—	40	4	—	—	—
Musikhögskolan	18	—	—	—	—	—	6	9	3	—	—
Teckningslärarexamen	16	—	—	—	—	—	14	2	—	—	—
Skolköks- o. lanthushållsseminarium	40	—	—	3	6	29	—	1	—	1	—
Slöjdlärarutbildning	19	1	—	—	17	—	1	—	—	—	—
Agr. dr, agr. lic., agronomexamen	22	—	1	—	—	10	5	—	3	1	2
Civiljägmästarexamen	24	—	—	—	—	15	3	—	4	—	2
Skogsskolor	45	1	19	17	4	4	—	—	—	—	—
Barnsköterskeskola	34	32	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Husmoderskurs, lanthushållsskola	23	21	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Studentexamen utan påbyggnad	298	87	88	12	28	75	5	2	1	—	—
Normalskolekompetens	402	354	39	8	—	1	—	—	—	—	—
Realexamen	1 779	1 586	165	14	3	7	4	—	—	—	—
Andra allmänbildande studier	933	834	71	14	8	6	—	—	—	—	—
Övrig utbildning	309	62	73	38	38	57	15	9	9	7	1
Summa	8 471	3 641	1 218	465	355	1 336	462	214	162	405	213

Tab. 13. Under redovisningsåret 1955—56 avgångna civila tjänstemän fördelade efter födelseår och avgångsorsak

Civil Government employees who have resigned their post in 1955/56, by year of birth and cause of resignation

Födelse-år	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän						Aspiranter, extra tjänstemän och arvodister[2]		Samtliga	Därav	
	Avgångsorsak				Summa					Allm. civilförv. o. försvarsväs.	Affärsverken
	Ålderspension	Annan pension[1]	Dödsfall	Annan orsak	M	Kv	M	Kv			
—1938	—	—	—	—	—	—	144	177	321	100	221
37	—	—	—	1	—	1	183	304	488	203	285
36	—	—	—	19	7	12	153	332	504	274	230
35	—	—	1	150	51	100	103	269	523	287	236
34	—	—	3	281	124	160	114	197	595	272	323
33	—	—	—	323	107	216	109	155	587	291	296
32	—	—	3	309	104	208	91	153	556	312	244
31	—	—	2	367	127	242	100	136	605	338	267
30	—	—	—	364	108	256	114	104	582	317	265
29	—	—	4	353	113	244	102	90	549	300	249
28	—	1	2	376	136	243	104	76	559	325	234
27	—	3	2	346	124	227	88	85	524	308	216
26	—	2	3	315	129	191	96	62	478	292	186
25	—	1	6	308	142	173	66	60	441	290	151
24	—	1	8	300	164	145	60	60	429	281	148
23	—	1	10	245	147	109	56	46	358	229	129
22	—	4	7	224	145	90	38	54	327	209	118
21	—	2	7	245	148	106	40	34	328	221	107
20	—	3	3	182	108	80	45	42	275	188	87
19	—	—	6	118	76	48	37	32	193	144	49
18	—	1	3	118	67	55	21	25	168	127	41
17	—	3	2	111	74	42	31	28	175	142	33
16	—	1	5	88	58	36	21	26	141	109	32
15	—	4	7	68	55	24	16	26	121	89	32
14	—	4	6	63	47	26	23	21	117	94	23
13	—	6	5	65	48	28	11	20	107	80	27
12	—	2	8	47	37	20	13	26	96	70	26
11	—	2	17	52	51	20	11	17	99	77	22
10	—	4	12	45	38	23	9	15	85	66	19
09	—	5	16	42	43	20	12	23	98	80	18
08	—	3	2	31	21	15	11	28	75	67	8
07	—	2	10	31	26	17	9	26	78	75	3
06	—	4	9	20	21	12	6	22	61	48	13
05	—	7	5	24	24	12	12	7	55	44	11
04	—	8	11	17	24	12	7	19	62	50	12
03	—	13	16	20	28	21	7	9	65	42	23
02	—	11	13	22	20	26	5	11	62	47	15
01	201	6	21	9	30	207	6	4	247	76	171
00	28	10	16	10	26	38	7	9	80	54	26
1899	10	14	22	12	37	21	5	9	72	41	31
98	26	23	22	4	38	37	1	11	87	39	48
97	2	33	27	6	55	13	6	7	81	44	37
96	692	24	18	7	663	78	8	12	761	156	605
95	239	12	22	3	256	20	6	20	302	77	225
94	44	11	12	2	49	20	3	10	82	42	40
93	362	6	14	3	334	51	13	7	405	137	268
92	135	3	9	2	125	24	11	4	164	68	96
91	282	1	10	4	258	39	4	12	313	166	147
90	255	—	3	3	235	26	9	6	276	197	79
89—	104	—	1	—	99	6	33	14	152	138	14
Summa	2 380	241	411	5 755	4 947	3 840	2 180	2 942	13 909	7 723	6 186

[1] Invalid-, sjuk- och förtidspension. — [2] Därav annan pension 4, dödsfall 53.

Tab. 14 a. Under redovisningsåret 1955—56 avgångna civila tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och avgångsorsak. Män

Civil Government employees who have resigned their post in 1955/56, by salary scale and cause of resignation. Males

Lönegrad	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän					Aspiranter och extra tjänstemän[1]	Samtliga	Därav	
	Avgångsorsak				Summa			Allm. civilförv. o. försvarsväs.	Affärsverken
	Ålderspension	Annan pension	Dödsfall	Annan orsak					
1	—	—	—	—	—	14	14	12	2
2	—	—	—	—	—	2	2	2	—
3	—	—	—	—	—	6	6	3	3
4	—	—	—	—	—	63	63	38	25
5	—	—	—	1	1	4	5	5	—
6	—	—	—	3	3	20	23	17	6
7	—	—	—	1	1	336	337	10	327
8	—	—	—	22	22	333	355	243	112
9	—	—	—	42	42	118	160	17	143
10	74	21	32	763	890	227	1 117	280	837
11	297	24	62	285	668	89	757	179	578
12	108	10	18	121	257	67	324	205	119
13	197	21	41	160	419	91	510	182	328
14	26	4	2	78	110	17	127	88	39
15	236	9	21	202	468	80	548	256	292
16	21	2	2	39	64	14	78	65	13
17	262	11	27	89	389	70	459	134	325
18	18	—	6	7	31	2	33	18	15
19	50	4	21	121	196	99	295	204	91
20	87	4	11	5	107	4	111	26	85
21	53	3	14	100	170	231	401	303	98
22	11	1	8	9	29	4	33	21	12
23	38	6	10	129	183	76	259	189	70
24	—	—	—	2	2	1	3	3	—
25	50	4	18	115	187	47	234	183	51
26	1	—	—	4	5	4	9	9	—
27	56	2	15	86	153	23	176	139	37
28	—	—	—	—	—	8	8	8	—
29	113	6	15	65	199	24	223	194	29
30	1	—	1	17	19	2	21	20	1
31	27	1	8	39	75	8	83	55	28
32	20	—	2	7	29	4	33	25	8
33	49	1	10	18	78	4	82	66	16
34	7	—	—	3	10	—	10	10	—
35	—	—	—	1	1	—	1	1	—
36	3	—	—	1	4	—	4	4	—
37	15	1	7	11	34	5	39	35	4
Summa	1 820	135	351	2 540	4 846	2 097	6 943	3 249	3 694

[1] Därav annan pension 3, dödsfall 47.

Tab. 14 b. Under redovisningsåret 1955—56 avgångna civila tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och avgångsorsak. Kvinnor

Civil Government employees who have resigned their post in 1955/56, by salary scale and cause of resignation. Females

Lönegrad	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän					Aspiranter och extra tjänstemän[1]	Samtliga	Därav	
	Avgångsorsak				Summa			Allm. civilförv. o. försvarsväs.	Affärsverken
	Ålderspension	Annan pension	Dödsfall	Annan orsak					
1	—	—	—	—	—	26	26	26	—
2	—	—	—	—	—	11	11	11	—
3	—	—	—	—	—	31	31	25	6
4	—	—	1	3	4	959	963	538	425
5	8	1	2	168	179	547	726	726	—
6	14	3	7	544	568	439	1 007	340	667
7	3	—	1	12	16	10	26	26	—
8	43	15	4	1 216	1 278	394	1 672	1 018	654
9	1	—	1	14	16	29	45	37	8
10	203	28	7	226	464	56	520	208	312
11	44	13	5	398	460	101	561	410	151
12	12	1	1	77	91	82	173	173	—
13	27	7	7	111	152	10	162	116	46
14	13	—	1	40	54	41	95	90	5
15	43	15	5	141	204	10	214	54	160
16	7	7	1	14	29	4	33	22	11
17	19	3	2	19	43	22	65	40	25
18	—	—	3	7	10	5	15	15	—
19	10	4	—	26	40	7	47	39	8
20	1	—	1	7	9	4	13	12	1
21	5	1	1	9	16	63	79	76	3
22	2	1	1	10	14	1	15	15	—
23	7	2	—	53	62	8	70	67	3
24	—	—	—	1	1	—	1	1	—
25	7	1	1	56	65	5	70	69	1
26	—	—	—	1	1	—	1	1	—
27	11	1	—	18	30	4	34	34	—
28	—	—	—	—	—	4	4	4	—
29	15	1	3	9	28	2	30	30	—
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	2	—	—	1	3	—	3	3	—
32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	1	—	—	—	1	—	1	1	—
34	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	—	—	—	1	1	—	1	1	—
Summa	498	104	55	3 182	3 839	2 875	6 714	4 228	2 486

[1] Därav dödsfall 16.

Tab. 15. Under redovisningsåret 1955—56 å löneplan 1 befordrade civila tjänstemän, fördelade efter erhållen lönegrad och antal uppflyttade lönegrader

Civil Government employees promoted during 1955/56, by salary scale and by their rise on the scale

Efter befordran erhållen lönegrad	Antal uppflyttade lönegrader													
	Män							Kvinnor						
	1	2	3	4	5	6—	Summa	1	2	3	4	5	6—	Summa
2	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
3	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
4	2	3	14	—	—	—	19	25	28	73	—	—	—	126
5	—	2	—	2	—	—	4	27	10	1	—	—	—	38
6	—	51	—	—	1	—	52	22	1 863	2	2	9	—	1 898
7	—	18	14	—	—	4	36	17	16	—	—	—	—	33
8	93	59	1	9	—	2	164	12	1 498	14	251	—	3	1 778
9	27	883	7	6	4	—	927	16	17	—	2	9	—	44
10	585	554	87	3	—	1	1 230	1	358	1	27	4	—	391
11	3 535	68	64	4	6	6	3 683	34	45	1 059	1	49	28	1 216
12	262	484	3	17	—	1	767	1	68	—	—	—	3	72
13	105	1 413	79	4	11	9	1 621	12	508	12	2	76	4	614
14	18	204	38	11	5	2	278	—	54	2	5	1	—	62
15	242	1 253	401	115	48	10	2 069	652	198	72	36	21	20	999
16	80	108	6	14	4	3	215	7	23	—	7	—	—	37
17	34	1 064	109	247	3	61	1 518	8	129	6	5	—	15	163
18	10	38	16	6	1	5	76	25	4	4	2	—	—	35
19	18	687	64	139	11	60	979	7	51	10	12	3	7	90
20	20	25	164	2	2	1	214	7	1	4	—	—	1	13
21	44	926	3	53	—	8	1 034	8	59	—	3	2	3	75
22	50	34	14	—	5	2	105	2	4	2	—	—	—	8
23	52	902	19	57	5	11	1 046	3	132	4	8	—	3	150
24	4	3	3	1	—	—	11	1	1	—	—	—	—	2
25	2	649	18	66	1	9	745	—	75	4	9	—	2	90
26	3	1	7	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—
27	4	493	4	127	1	36	665	—	46	—	9	—	8	63
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	4	383	—	79	—	48	514	1	61	—	13	—	5	80
30	4	1	10	—	1	—	16	—	—	—	—	—	—	—
31	6	167	1	34	—	18	226	1	2	—	1	—	1	5
32	5	4	10	—	12	5	36	—	—	—	—	—	—	—
33	5	65	3	28	—	22	123	—	2	—	1	—	—	3
34	1	4	1	3	—	—	9	1	—	—	—	—	—	1
35	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
36	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
37	1	2	5	27	5	33	73	—	—	—	1	—	1	2
Summa	5 218	10 548	1 159	1 054	126	359	18 464	891	5 257	1 270	397	174	104	8 093

Tab. 16. Under redovisningsåret 1955—56 å löneplan 1 befordrade civila tjänstemän, fördelade efter erhållen löneklass och antal uppflyttade löneklasser

Civil Government employees, who have advanced in 1955/56, by salary class and by their rise on the class scale

Efter befordran erhållen löneklass	Antal uppflyttade löneklasser													
	Män							Kvinnor						
	1	2	3	4	5	6—	Summa	1	2	3	4	5	6—	Summa
2	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
3	—	—	—	—	—	—	—	5	4	—	—	—	—	9
4	2	3	15	—	—	—	20	28	28	73	—	—	—	129
5	—	2	—	2	—	—	4	23	10	1	—	—	—	34
6	—	55	—	—	1	—	56	15	1 857	2	2	9	—	1 885
7	—	18	19	—	—	—	37	16	5	2	—	—	—	23
8	94	59	1	13	—	2	169	151	1 085	8	251	—	2	1 497
9	25	883	7	6	4	—	925	61	197	—	2	9	—	269
10	513	528	86	4	—	1	1 132	119	177	8	12	1	2	319
11	89	135	60	6	12	9	311	270	416	270	3	44	30	1 033
12	573	202	6	16	—	2	799	110	112	4	1	1	2	230
13	1 396	235	11	7	18	5	1 666	108	246	19	22	33	4	432
14	1 720	386	9	8	5	2	2 130	84	69	52	—	—	1	206
15	798	344	17	58	40	7	1 264	121	154	22	17	9	14	337
16	411	859	17	14	7	—	1 308	81	163	10	8	1	1	264
17	384	516	46	121	2	28	1 097	68	81	4	5	1	8	167
18	560	655	30	4	3	3	1 255	428	94	30	8	—	—	560
19	180	459	60	93	11	23	826	39	29	5	5	2	2	82
20	110	300	45	47	6	13	521	18	77	3	3	—	—	101
21	182	624	25	35	5	8	879	20	35	5	5	—	—	65
22	119	157	13	7	1	2	299	13	28	1	4	—	—	46
23	195	598	87	45	5	6	936	7	120	6	8	—	2	143
24	83	95	5	2	1	—	186	3	10	—	1	1	1	16
25	184	401	23	31	1	7	647	7	73	4	5	1	1	91
26	82	100	7	—	—	—	189	2	9	—	—	—	—	11
27	110	212	21	101	5	29	478	5	25	3	8	—	6	47
28	49	127	4	6	—	—	186	—	7	—	—	—	—	7
29	112	188	21	44	2	40	407	23	23	2	10	—	5	63
30	55	133	6	4	—	1	199	6	14	1	—	—	—	21
31	56	96	10	10	2	15	189	4	2	2	—	—	1	9
32	25	74	5	4	6	5	119	—	4	—	—	—	—	4
33	22	42	16	8	4	15	107	—	2	1	—	—	—	3
34	18	32	2	3	—	—	55	—	1	—	—	—	—	1
35	9	2	1	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—
36	1	5	2	—	—	3	11	—	1	—	—	—	—	1
37	4	3	12	12	10	14	55	—	—	2	1	—	—	3
38	1	—	—	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—
39	1	—	1	1	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—
40	1	2	2	—	—	8	13	—	—	—	—	—	—	—
Summa	8 159	8 530	692	713	151	250	18 495	1 836	5 158	540	381	112	82	8 109

Tab. 17. Tjänstemän i nedanstående befattningar fördelade efter lönegrad och födelseår samt under redovisningsåret 1955—56 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Lönegrad	Antal tjänstemän 1 oktober 1956										
		Födelseår										Summa
		-1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
Skrivbiträde	1—3	187	6	2	1	1	—	—	—	2	1	200
	4	2 643	311	103	72	52	54	34	18	10	6	3 303
	5—7	936	319	70	37	35	18	18	10	7	11	1 461
Kontorsbiträde	8	390	1 075	1 206	1 006	539	370	373	321	263	101	5 644
Kanslibiträde	9	6	9	1	1	1	—	—	—	—	—	18
	11	68	531	1 216	1 674	1 126	762	593	374	353	94	6 791
Kontorist	12	—	—	—	—	1	1	1	1	9	4	17
	13	13	139	396	908	1 445	1 048	603	392	431	209	5 584
Kontorist, förste	14	—	—	2	3	2	—	1	2	5	5	20
	15	—	—	8	76	128	166	112	95	140	170	895
Kansliskrivare	15	1	15	56	157	266	202	197	171	212	127	1 404
Kansliskrivare, förste	17	—	3	25	84	112	131	100	98	178	157	888
Kontorsskrivare	15	—	—	—	—	2	1	5	3	5	3	19
	19	1	7	37	92	125	87	60	64	107	80	660
Kontorsskrivare, förste	18, 21	—	—	—	2	3	3	11	12	21	12	64
Sjukvårdsbiträde	2—4	23	—	1	—	—	—	—	—	—	—	24
	5	217	167	123	108	79	92	75	64	40	22	987
	6—7	4	6	2	5	11	18	23	10	10	—	89
Sjuksköterska	12	—	152	109	62	30	9	5	4	2	1	374
	14	—	1	3	5	11	12	6	5	—	—	43
Ekonomibiträde	2—4	99	34	23	31	37	38	40	28	17	10	357
	5	210	205	170	215	268	335	398	290	202	84	2 377
	6	6	11	11	10	18	27	42	37	17	4	183
	7	1	5	18	16	14	22	35	26	14	5	156
	8	1	2	11	19	24	44	61	55	45	11	273
	9—11	9	25	21	22	39	68	50	45	45	14	338
Skötare	8	177	217	89	49	17	14	5	4	3	1	576
	10	5	63	33	22	4	1	2	1	—	2	133
	12	2	84	259	380	422	472	338	156	88	6	2 207
Skötare, förste	13	—	—	—	—	3	50	64	58	16	3	194
Sköterska	4	623	188	64	56	41	47	32	13	4	5	1 073
	6	119	104	58	59	71	62	77	62	45	19	676
	8	102	68	20	23	11	2	6	6	3	—	241
	10	47	325	350	367	374	389	282	239	65	18	2 456
Sköterska, första	12	—	8	2	16	67	125	88	56	3	—	365
Överskötare	14	—	—	—	—	—	1	11	6	4	4	26
	15	—	—	—	1	2	13	47	51	52	8	174
Översköterska (med sjuksköterskeutbildning)	14	1	8	27	56	51	42	39	29	19	4	276
	15	—	2	16	51	58	69	70	55	20	7	348
Översköterska (övriga)[1]	14	1	—	3	1	8	9	12	13	4	—	51
	15	—	—	1	2	15	69	95	128	10	—	320

[1] Inom sinnessjukvården.

Government employees in certain types of employment in 1955/56: by salary scale and year of birth, number on October 1, resignations, appointments and promotions

Antal avgångna		Antal nyanställda	Befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad										
Samtliga	Därav med ålderspens.		Födelseår										Summa
			—1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
43	—	183	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
501	—	2 283	120	4	3	—	—	1	2	—	1	—	131
198	—	287	761	209	42	20	24	11	8	6	1	2	1 084
1 389	15	631	541	410	106	52	40	25	18	7	5	2	1 206
17	—	42	10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	13
489	46	241	39	232	328	278	132	60	51	38	25	6	1 189
—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
229	57	73	6	82	154	216	256	104	55	27	30	7	937
2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
49	43	—	—	—	6	35	40	57	33	16	10	3	200
46	13	19	—	10	30	41	48	14	23	12	15	6	199
37	20	6	—	2	10	31	37	40	23	13	22	14	192
1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
25	11	9	—	2	5	23	24	18	9	3	16	8	108
5	3	—	—	—	—	—	—	1	2	—	2	—	5
20	—	23	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
272	3	298	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
6	—	2	2	1	2	—	1	2	1	1	—	—	10
147	—	164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	—	125	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
443	5	428	8	3	4	2	3	—	4	3	—	—	27
20	1	36	1	—	—	1	2	2	2	3	—	—	11
17	3	7	1	1	3	2	1	2	1	1	1	—	13
32	7	55	—	—	1	2	2	3	7	3	1	—	19
20	4	—	—	1	3	2	4	5	6	8	2	—	31
170	—	372	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	—	17	3	31	6	12	1	—	—	—	—	—	53
58	13	19	1	20	17	4	1	1	2	—	1	—	47
9	6	1	—	—	—	—	—	16	7	4	—	1	28
158	—	741	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149	—	140	48	13	10	8	1	7	4	1	1	—	93
31	—	44	61	41	15	14	4	—	1	3	1	—	140
180	30	112	34	32	11	11	6	2	2	—	—	—	98
22	11	7	—	2	2	7	20	24	13	2	—	—	70
1	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4
8	7	1	—	—	—	1	1	9	40	48	45	7	151
49	6	24	—	3	12	18	8	1	1	—	1	—	44
8	4	14	—	2	15	44	54	66	68	53	13	5	320
9	6	1	—	—	1	—	2	2	1	3	—	—	9
11	9	2	—	—	1	2	15	69	96	130	19	1	333

Tab. 17 (forts.). Tjänstemän i nedanstående befattningar fördelade efter lönegrad och födelseår samt under redovisningsåret 1955—56 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Lönegrad	Antal tjänstemän 1 oktober 1956										
		Födelseår										Summa
		-1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
Vaktkonstapel	10	10	48	49	50	24	12	7	5	4	3	212
	12	—	21	75	127	153	126	103	68	49	10	732
Eldare	10	9	19	22	23	30	17	14	18	10	8	170
	11	1	16	28	54	101	113	125	107	83	43	671
Vaktmästare, exp.vakt o. förste exp.vakt	1—9	181	12	5	2	7	1	2	1	2	11	224
	10	34	143	130	135	120	122	132	109	84	76	1 085
	11	1	12	24	37	48	55	60	51	38	22	348
	12	—	7	13	17	34	61	68	65	48	42	355
Reparatör	11	1	1	4	6	4	4	14	26	42	—	102
	12	1	2	7	11	37	61	60	39	30	15	263
	13	—	63	283	673	899	773	616	384	326	36	4 053
Reparatör, förste	15	—	2	40	189	389	424	297	198	214	25	1 778
Flygtekniker	13	2	24	8	6	5	—	—	—	—	—	45
	15	—	81	486	809	283	73	34	20	11	—	1 797
Ingenjörsbiträde	17	2	36	54	72	73	48	45	14	9	7	360
Ingenjör, biträdande	19	—	46	93	108	115	57	43	18	12	7	499
Ingenjör	21	—	43	223	346	243	112	61	37	22	22	1 109
	22	—	—	1	—	7	18	9	1	8	8	52
	23	—	7	125	347	364	182	112	51	50	39	1 277
	25	—	1	14	118	196	132	86	29	32	34	642
	27	—	—	31	79	73	77	62	29	35	23	409
	29—31	—	—	1	10	10	4	7	4	2	3	41
Byråingenjör o. förste byråingenjör	25	—	1	13	66	131	116	70	28	19	16	460
	27	—	—	12	53	90	91	65	31	24	17	383
	29	—	—	5	72	61	74	41	29	8	16	306
Amanuens	19	—	17	45	20	8	4	2	—	—	—	96
	21	—	1	40	40	16	6	3	—	—	1	107
	23	—	—	22	71	25	11	2	1	1	—	133
Byråsekreterare	25	—	1	5	71	151	89	52	32	23	32	456
Byråsekreterare, förste	27	—	1	3	23	75	84	59	39	25	26	335
	29	—	—	—	3	40	78	54	42	27	42	286
Adjunkt	21	—	114	224	114	29	24	11	7	9	3	535
	23	—	4	220	210	76	26	15	6	1	—	558
	25	—	—	13	87	80	42	10	5	3	6	246
	27	—	4	29	91	235	187	98	63	28	22	757
	29	—	—	7	95	218	209	280	368	217	231	1 625
Lektor	25—30	—	—	—	—	1	1	5	2	—	—	9
	31	—	—	1	23	39	26	27	20	11	4	151
	33	—	—	—	4	61	97	156	119	86	149	672
Tullvakt	7—9	29	24	2	—	—	—	—	—	—	—	55
	10	9	52	18	1	—	2	1	—	—	—	83
	11	—	47	129	152	13	2	1	—	—	—	344

Government employees in certain types of employment in 1955/56: by salary scale and year of birth, number on October 1, resignations, appointments and promotions. (Cont.)

Antal avgångna		Antal nyanställda	Befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad										
Samtliga	Därav med ålderspens.		Födelseår										Summa
			—1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
45	—	109	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	3
39	14	16	—	5	10	12	5	4	1	1	2	—	40
41	2	60	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
18	5	24	1	11	19	40	75	67	66	68	50	21	418
31	—	95	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
92	7	101	25	19	2	1	1	—	—	1	—	2	51
14	3	7	—	1	2	—	4	—	2	2	1	—	12
13	5	11	—	3	5	2	7	4	5	1	3	1	31
21	15	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	8	18	—	—	—	5	5	6	2	1	—	1	20
142	62	218	—	11	59	114	87	50	34	49	30	—	434
59	43	39	—	1	26	95	126	115	58	27	12	2	462
21	—	37	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
111	—	34	—	27	27	10	2	—	—	—	—	—	66
40	—	65	—	21	17	26	11	6	4	5	—	1	91
56	—	83	—	15	33	39	31	4	3	2	3	—	130
93	3	123	—	11	115	147	63	23	8	10	3	1	381
6	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3
90	6	66	—	5	69	145	104	47	17	6	7	4	404
29	1	27	—	1	12	60	63	27	26	6	8	4	207
15	5	8	—	—	27	49	25	31	15	4	6	1	158
4	—	3	—	—	1	6	4	—	4	1	—	—	16
22	1	22	—	—	5	20	18	15	11	2	1	1	73
22	2	13	—	—	6	18	20	13	7	2	—	1	67
20	6	9	—	—	3	33	19	19	6	5	2	1	88
8	—	61	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	4
10	—	24	—	1	11	11	3	—	1	—	—	—	27
6	—	11	—	—	13	25	7	4	3	—	1	—	53
22	5	7	—	1	3	37	35	12	4	2	2	2	98
11	1	4	—	1	1	12	24	20	8	8	5	3	82
5	2	3	—	—	—	2	8	17	5	5	2	5	44
97	—	349	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	4
51	—	74	—	3	107	61	20	4	5	2	—	—	202
30	—	26	—	—	9	38	13	10	5	1	—	1	77
39	2	43	—	3	15	30	35	8	7	4	—	1	103
117	86	48	—	—	6	47	63	37	36	20	4	4	217
—	—	3	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	5
6	3	14	—	—	1	7	7	4	2	4	2	—	27
36	24	22	—	—	—	—	5	4	4	1	2	1	17
13	—	40	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9
3	—	—	9	27	2	—	—	—	—	—	—	—	38
10	—	—	—	17	26	4	—	—	—	—	—	—	47

Tab. 17 (forts.). Tjänstemän i nedanstående befattningar fördelade efter lönegrad och födelseår samt under redovisningsåret 1955—56 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Lönegrad	Antal tjänstemän 1 oktober 1956										
		Födelseår										Summa
		-1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
Tulluppsyningsman	13	—	—	28	301	171	222	237	226	157	17	1 359
Tulluppsyningsman,förste	15	—	—	—	—	—	—	7	40	118	73	238
Tullöveruppsyningsman	17	—	—	—	—	—	—	—	16	66	48	130
Telefonist	4	991	125	44	29	23	4	1	1	—	—	1 218
	6	12	6	3	1	3	5	6	4	4	—	44
	8	—	10	11	34	17	18	18	20	26	8	162
Lokaltelefonist	4	500	49	8	1	1	3	1	—	—	—	563
	6	980	1 944	1 464	400	78	33	33	11	9	—	4 952
Landstelefonist	8	—	83	811	471	70	47	46	30	15	—	1 573
Rikstelefonist	10	—	10	546	1 093	633	486	446	402	67	—	3 683
Brevbärare	7	576	48	5	2	—	—	—	—	—	—	631
	9	460	—	—	—	—	—	—	—	—	—	460
	10	250	950	738	392	202	125	136	92	40	14	2 939
Brevbärarförman	12	—	—	1	33	108	119	114	82	91	4	552
Postiljon	11	—	10	225	631	438	192	157	130	79	5	1 867
	12	—	2	17	128	207	137	112	99	96	7	805
Postiljon, förste	13	—	—	—	8	35	52	57	31	25	3	211
Överpostiljon	14	—	—	—	65	303	381	314	66	51	4	1 184
Postexpeditör	13	31	10	3	1	—	—	—	—	—	—	45
	15	66	395	355	272	138	41	34	12	14	—	1 327
Postexpeditör, förste	17	—	2	12	21	32	35	32	9	5	4	152
Stationskarl	7	1 390	13	—	1	—	—	—	—	—	—	1 404
	8	149	418	161	28	6	1	—	—	—	—	763
	9	763	13	3	2	1	—	—	—	—	—	782
	10	165	2 162	2 454	2 431	830	306	252	155	128	41	8 924
Trafikbiträde	7—10	3	1	1	1	2	2	3	—	4	2	19
	11	—	46	735	2 625	2 556	528	244	155	310	60	7 259
Stationsförman	12	—	—	1	1	2	15	2	3	23	5	52
	13	—	—	—	83	273	233	68	37	112	14	820
Banvakt	7—9	191	41	12	4	—	—	—	—	—	—	248
	10	32	184	146	191	174	124	76	37	44	8	1 016
Banbiträde	11	1	95	259	443	627	637	625	464	424	71	3 646
Maskinbiträde	11	5	70	305	623	442	229	156	106	125	18	2 079
Lokbiträde	12	—	—	220	717	466	19	4	16	40	9	1 491
Lokförare	15	—	—	—	317	594	44	3	1	2	—	961
	17	—	—	—	109	941	716	310	202	415	71	2 764
Konduktör	12	—	—	—	—	1	—	1	2	2	—	6
	13	—	—	3	119	501	445	131	59	83	11	1 352

Government employees in certain types of employment in 1955/56: by salary scale and year of birth, number on October 1, resignations, appointments and promotions. (Cont.)

Antal avgångna		Antal nyanställda	Befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad										
Samtliga	Därav med ålderspens.		Födelseår										Summa
			—1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—1897	96—	
24	4	—	—	—	6	76	13	1	2	—	1	—	99
16	13	—	—	—	—	—	—	—	1	8	24	6	39
8	7	—	—	—	—	—	—	—	—	4	12	1	17
162	—	846	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	2	8	2	—	—	1	—	—	—	—	—	11
14	2	6	—	2	—	2	2	—	—	—	—	—	6
95	—	395	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
566	8	83	519	108	29	14	12	4	3	3	—	—	692
125	16	—	—	54	211	80	10	13	6	7	2	—	383
310	169	1	—	10	124	102	19	7	4	3	—	—	269
83	—	533	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
32	—	2	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	230
213	8	50	266	41	3	—	1	—	—	—	—	—	311
17	14	—	—	—	—	17	29	7	4	2	1	—	60
41	7	—	—	7	96	107	43	10	8	4	3	—	278
23	16	—	—	1	4	45	56	9	3	2	1	1	122
4	3	—	—	—	—	5	8	7	5	2	1	—	28
15	9	—	—	—	—	33	48	10	8	4	6	—	109
—	—	34	2	4	3	1	—	—	—	—	—	—	10
93	—	6	18	23	4	2	—	—	—	—	—	—	47
2	1	—	—	—	7	5	10	16	11	4	—	—	53
222	—	1 467	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100	—	768	54	32	—	—	—	—	—	—	—	—	86
92	—	3	577	6	2	1	1	—	—	—	—	—	587
523	40	83	171	389	79	17	7	—	—	1	—	—	664
2	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
217	117	—	—	—	40	373	864	539	53	28	15	14	1	1 927
6	1	—	—	—	1	1	—	12	—	—	—	—	14
36	34	—	—	—	—	37	74	26	7	2	6	1	153
7	—	184	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
43	12	133	25	34	5	2	—	—	—	—	—	—	66
128	88	54	1	58	74	63	48	32	18	11	9	1	315
86	38	—	—	53	81	93	46	32	17	12	8	—	342
40	14	—	—	—	117	168	44	3	—	2	3	—	337
9	3	—	—	—	—	121	238	8	2	—	—	—	369
139	121	—	—	—	—	66	212	45	1	1	—	—	325
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	11	—	—	—	3	47	94	11	1	—	—	—	156

Tab. 18. Statens lönekostnader under år 1956 (1 000 kr)

Government expenditure on wages and salaries during 1956 (000 omitted)

Huvudtitlar och affärsverk m. m.	Löneplans-placerade tjänste-män	Övriga tjänste-män	Arbetare (inkl. städerske-personal)	Summa år 1956	Summa år 1955
Allmänna civilförvaltningen och försvars-väsendet:					
Justitiedepartementet	51 530	839	270	52 639	48 315
Utrikesdepartementet	23 558	2 780	99	26 437	25 031
Försvarsdepartementet	507 110	17 487	138 419	663 016	645 270
Därav civil personal: armén	71 725	2 260	45 839	119 824	119 278
marinen	32 030	1 209	53 071	86 310	79 173
flygvapnet	69 244	965	30 989	101 198	95 901
i övrigt	89 155	1 932	8 520	99 607	100 682
militär personal: armén	136 857	7 465	—	144 262	135 022
marinen	61 835	1 599	—	63 434	63 390
flygvapnet	35 372	1 336	—	36 708	37 834
i övrigt	10 892	781	—	11 673	13 990
Socialdepartementet	64 754	2 792	7 372	74 918	65 900
Därav arbetsmarknadsstyrelsen och den offentliga arbetsförmedlingen	29 385	1 329	6 800	37 514	29 683
Kommunikationsdepartementet	59 663	2 084	134 214	195 961	186 496
Därav väg- och vattenbyggnadsverket	41 639	—	121 724	163 363	155 498
Finansdepartementet	75 025	1 827	1 678	78 530	75 543
Därav generaltullstyrelsen och tullstaten	56 018	212	643	56 873	54 733
Ecklesiastikdepartementet	234 111	35 424	10 028	279 563	252 368
Därav allmänna läroverken	132 229	6 971	4 204	143 404	128 772
Jordbruksdepartementet	66 423	3 427	4 992	74 842	70 539
Handelsdepartementet	44 003	4 834	4 980	53 817	46 703
Inrikesdepartementet	253 803	12 896	4 381	271 080	250 638
Därav statens sinnessjukhus	107 736	576	1 443	109 755	99 387
ÖÄ och länsstyrelserna jämte häradsskrivare- och landsfiskalsorganisationen	87 526	5 017	2 147	94 690	88 294
Civildepartementet	1 776	73	20	1 869	1 718
Riksdagen och dess verk	11 007	2 025	2 744	15 776	15 006
Summa för allm. civ.-förv. o. försvarsväsendet	1 392 763	86 488	309 197	1 788 448	1 683 527
Affärsverken m. m.:					
Postverket	187 518	76 492	13 938	277 948	257 518
Televerket	220 820	61 253	91 150	373 223	344 164
Statens järnvägar	562 631	16 572	174 831	754 034	697 656
Statens vattenfallsverk	70 882	1 254	87 127	159 263	147 335
Domänverket	22 058	306	138 725	161 089	147 232
Övriga	18 066	405	23 293	41 764	37 995
Summa för affärsverken	1 081 975	156 282	529 064	1 767 321	1 631 900
Totalsumma	2 474 738	242 770	838 261	3 555 769	3 315 427
Hushållningssällskap	9 340	1 286	1 161	11 787	11 068
Skogsvårdsstyrelser	11 219	247	7 567	18 964	17 392

Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Program och avhandlingar från inbjudna medarbetare

International Statistical Institute (ISI): 30th Session, Stockholm, August 1957. Programmes and Invited Papers

PROGRAMMES

The following provisional programmes are given:

a) Scientific Programme

The figures in parentheses correspond to the number of the meetings in the provisional programme (also in this Review, no. 1/1957, p. 24).

August 8,	2—4.30 p.m.	(6)	The 1960 world census of agriculture.
		(17)	Statistical theory.
August 9,	10—12.30 a.m.	(2)	Survey techniques in population research.
		(10)	Statistics in municipal administration.
	2—4.30 p.m.	(16)	Methods of sampling.
		(5)	Statistics of regions within countries.
August 10,	10—12.30 a.m.	(15)	Problems of experimentation.
		(11)	Selected municipal statistical investigations.
August 12,	10—12.30 a.m.	(9)	The application of statistics in administrations.
		(4)	Statistical testing of national economic projections and programmes.
	2—4.30 p.m.	(13)	Statistical genetics.
		(7)	Statistics of transport, statistics of road safety and traffic congestion.
August 13,	10—12.30 a.m.	(12)	Measurement of fertility.
		(18)	Statistical theory.
	2—4.30 p.m.	(8)	The application of statistics in small plants.
		(3)	The use of electronic equipment in censuses of population and other fields.
August 14.	10—12.30 a.m.	(1)	The theory and the practice of linear programming with special reference to the stochastic aspects.
		(14)	Statistics in relation with medical research.
	2—4.30 p.m.	(20)	Economic statistics.
		(19)	Demography.

N. B. Subject to amendment.

b) Programme for the receptions, excursions etc.

Wednesday, August 7,	4 p.m.	Reception of welcome at the City Hall by the City of Stockholm
Thursday, August 8,	5-7.30 p.m.	Tour of the City by motor-coach.
Saturday, August 10,	2.30 p.m.	Facultative visit to the museum of the sculptor Carl Milles (at the participants' own expense).

Sunday, August 11,		Excursion by boat in the archipelago of Stockholm; luncheon on a little island, where the participants will have the opportunity to take a seabathe.
Tuesday, August 13,	evening	Trip by boat to Drottningholm; performance at the 18th century theatre.
Wednesday, August 14,	7.30 p. m.	Official dinner at the Grand Hôtel Royal.

c) Programme for accompanying family members

Thursday, August 8,	p.m.	Visit to the Royal Palace; walk in the Old City with a brief historical outline.
Friday, August 9,	a.m.	Visit to social institutions; luncheon in the staff canteen at the hospital »Södersjukhuset».
Saturday, August 10,	a.m.	Demonstration of Swedish kitchen standard and of advisory activities for consumers. (Visit to an experimental kitchen or film.)
Monday, August 12,	a. m.	Visit to the Gustavsberg Porcelain-Factory, demonstration of its social activities. Before departure: luncheon and a short account of the Co-operative Movement at the Hotel Malmen.
Tuesday, August 13,	p.m.	Mannequin-parade at the Märthaskolan, the dressmaker's and school of needlework and domestic economy. Luncheon or tea at the participants' own expense.
Wednesday, August 14,	a.m.	Visit to the Nordic Museum, a museum of Swedish ethnography and art handicraft. Luncheon at the restaurant »Blå Porten».
	p.m.	Visit to Waldemarsudde, the home and the art-collection of the late Prince Eugen, the uncle of H. M. the King of Sweden.

As mentioned in no. 5/1957, international seminars of statistics will be arranged on 15—17 August. For subjects of the lectures, please apply to the Secretariat, Riksdagshuset, telephone 10 84 98.

SCIENTIFIC PAPERS

Only those invited papers are listed that had arrived before 10 July, 1957.

Linear programming

G. B. Dantzig	On the status of multistage linear programming problems.
L. Törnqvist	Some new principles for solving linear programming problems.

The use of electronic equipment

H. Duprat and D. Hoffsaes	Le dépouillement du recensement agricole français à l'aide d'un calculateur électronique.
M. H. Hansen and J. F. Daly	Data processing on electronic computers in the U. S. Bureau of the Census.
J. Stafford	Initial plans for the use of a computer for work on economic censuses in the United Kingdom.

Statistical testing of economic projections

P. J. Bjerve	Interpretation of deviations between national budgets and national accounts for Norway.
S. Tsúru	Empirical testing of economic programs and plans in Japan.

Regional statistics

F. A. Hanna	Relative growth among regions.
W. Isard and J. H. Cumberland	Regional input-output analysis.

The 1960 World Census of Agriculture

G. Loyo	The place of an agricultural census in a national statistical system and the Mexican experience.
P. C. Mahalanobis	Some observations on the world census of agriculture 1960.
M. Rauterberg	The 1960 world census of agriculture from the administrative aspect.
P. V. Sukhatme	The 1960 world census of agriculture.
C. Taeuber	Using a census of agriculture.

Statistics of transport

C. D'Agata	On the measurement of intensity of road traffic.
L. Ehrman	Causes of highway accidents: U. S. experience.
G. M. W. Fürst	Functional or institutional transport statistics.
R. J. Smeed	Theoretical studies and operational research on traffic congestion.

Statistical methods in industry

J. H. Enters	Statistics in small plants.
D. Lobsinger	The application of quality control in industrial administration.
M. J. Moroney	Statistics in the small plant.
P. J. Stanley	The application of statistics in industrial administration.

Statistics in municipal administration

C. Clark	Urban population densities.
K. Johansen	A preliminary report of a sample survey of housing requirements in the Copenhagen Metropolitan housing area.
P. de Wolff and A. C. Hissink	Public entertainment and the public in Amsterdam.
I. Öman	Great cities and their surroundings — a statistical delimitation problem.

Methods of sampling

A. M. Flores	On Deming's method of replicated sampling applied in Mexico.
S. Koller and H. J. Joachim Zindler	On the problems of replicated sampling in German Government statistics.

Demographical statistics

J. L. E. Bourgeois-Pichat	L'utilisation de la notion de population stable pour mesurer la mortalité et la fécondité des populations des pays sous-développés.

S. Goldberg and D. B. Lahiri	Recent developments in the use of techniques for the assessment of errors in nation-wide surveys in India.
A. Ross Eckler and W. N. Hurwitz	Response variances and biases in censuses and surveys.
C. Gini	Fécondité et fécondabilité de la femme mariée. (Rapport de la Commission de l'IIS sur la fécondité nuptiale).
L. Henry	Aspects mathématiques de l'étude de la fécondité et de la famille.
F. W. Notestein	Pretest results of a new study of fertility in the United States.

Biometric statistics

N. A. Barricelli	Hereditary changes and evolution in numerical organisms.
J. A. Böök	Some aspects of practical applications of the theory of population genetics to man.
G. E. P. Box	Use of statistical methods in the elucidation of basic mechanisms.
O. L. Davies	The design of screening tests in the pharmaceutical industry.
D. J. Finney	Statistical problems of plant selection.
R. A. Fisher	Polymorphism in mendelian populations as a mixed strategy (prov. title).
J. O. Irwin	Experiments on the carcinogenic action of mineral oils.
A. W. Kimball	Disease incidence estimation in populations subject to multiple causes of death.
D. Schwartz and G. Anguera	Une cause de biais dans certaines enquêtes médicales; le temps de séjour des malades à l'hôpital.

For the subject group Statistical theory all papers were sent in without invitation.

Nordiska statistiska chefsmötet

Meeting of the Northern Statistical Directors

Det tjugoförsta nordiska statistiska chefsmötet avhölls i Stockholm den 20—22 maj 1957 med deltagare från de fem nordiska länderna.

Vid mötet förelåg rapporter från de nordiska utskott som tillsatts av chefsmötet, nämligen utskotten för befolknings- och arbetskraftsstatistik, industri- och annan näringsstatistik, samfärdselstatistik, kreditmarknadsstatistik samt nationalräkenskaper.

Från utskottet för industri- och annan näringsstatistik framlades en rekommendation rörande varunomenklaturerna i näringsstatistiken samt ett förslag om allmänna principer för avgränsande av räkneenheter och branscher.

Från utskottet för samfärdselstatistik framlades för chefsmötet förslag till gemensam nordisk definition av handelsflottan och till gemensamma regler för gruppering av de fartyg som ingår i handelsflottan.

Dessa rekommendationer och förslag godkändes av chefsmötet.

Den gemensamma nordiska definitionen av handelsflottan och gemensamma regler för gruppering av fartygen i handelsflottan publiceras på nästa sida.

I samtliga utskottsrapporter redovisades hur utskottens arbete bedrivits efter nästföregående chefsmöte i Oslo år 1954 och skisserades riktlinjer för det fortsatta arbetet. Rapporterna godkändes av chefsmötet vilket gav utskotten i uppdrag att fortsätta arbetet efter direktiv som utformades vid mötet.

Utskottet för befolknings- och arbetskraftsstatistik fick i uppdrag att tillsätta en undergrupp för behandling av arbetsmarknadsstatistiska frågor inom ramen

för sitt mandat. Detta arbete bör utföras i nära kontakt med den nordiska socialstatistiska kommittén och det nordiska arbetsmarknadsutskottet.

Förslag framfördes till chefsmötet angående tillsättande av nya utskott på jordbruksstatistikens och kulturstatistikens område.

Rörande jordbruksstatistiken beslöt chefsmötet att vid lämplig tidpunkt skulle anordnas ett sammanträde mellan nordiska jordbruksstatistiker för att dryfta problem i samband med nästkommande jordbruksräkning. Av diskussionen vid detta framtida möte finge framgå huruvida ett fortsatt samarbete skulle vara önskvärt.

Från den nordiska kulturkommissionen hade framställts önskemål om nordiskt samarbete på kulturstatistikens område. Chefsmötet beslöt att tillsätta ett utskott för kulturstatistik, vars mandat skulle bestämmas efter korrespondens mellan de olika statistiska centralinstitutionerna.

Ordförandeskap och sekretariat för utskotten för nationalräkenskaper och för kreditmarknadsstatistik överflyttas från Sverige till Danmark vid slutet av 1957, medan Sverige övertar ansvaret för utskottet för befolkningsstatistik samt för det nybildade utskottet för kulturstatistik.

Nästa ordinarie chefsmöte skall programenligt hållas i Helsingfors år 1960.

Ett fullständigt referat av chefsmötet kommer att publiceras i *Nordisk statistisk skriftserie*.

S. K.

Felles nordisk definisjon av handelsflåten og felles regler for gruppering av skipene i flåten

(Beslutad vid nordiska statistiska chefsmötet i Stockholm 1957).

Merchant Fleet and Grouping of Vessels Defined in Northern Statistics

1. Til handelsflåten skal bare regnes maskindrevne fartøyer for befordring av gods og/eller passasjerer. Handelsflåten skal således ikke omfatte fiske- og- fangstfartøyer, lektere uten eget framdriftsmiddel eller spesialfartøyer som bukserbåter, bergingsfartøyer, isbrytere osv.
2. Til handelsflåten skal bare regnes skip på 100 bruttotonn og over.
3. Ved størrelses- og aldersfordelinger av handelsflåten skal nyttes følgende minimumsgruppering:

   a) Størrelsesgrupper:

100—	499	bruttotonn
500—	999	»
1 000—	1 499	»
1 500—	1 999	»
2 000—	2 499	»
2 500—	2 999	»
3 000—	3 999	»
4 000—	4 999	»
5 000—	5 999	»
6 000—	7 999	»
8 000—	9 999	»
10 000—	14 999	»
15 000—	19 999	»

   osv. (grupper på 5 000)

   b) Aldersgrupper:

   0— 4 år
   5— 9 »
   10—14 »
   15—19 »
   20—24 »
   25 år og over
4. Tabeller over handelsflåten bør vise fordelingen etter skipenes art og maskineritype. Følgende arter av skip og maskinerityper spesifiseres:

   a) Fartøyets art:
      1. Tankskip
      2. Malmtankskip
      3. Kjøle- og fryseskip
      4. Tørrlastskip

   b) Maskineritype:
      1. Motorskip
      2. Dampskip, kullfyrte
      3. » oljefyrte
      4. Turbinskip

Gruppering bør foretas samtidig etter skipenes art og maskineritype.

Europeiska statistikerkonferensen:

Conference of European Statisticians:

Investeringsstatistik

Statistics of Capital Formation

Den 20—24 maj sammanträdde en grupp på fyra rapportörer i Genève i den europeiska statistikerkonferensens regi för en diskussion om investeringsstatistik. Som huvudrapportör fungerade docenten Ingvar Ohlsson, Finansdepartementet. Dagordningen upptog två diskussionsämnen: 1) komplettering av förslaget till program för statistik över bruttoinvesteringarna och 2) definitioner och beräkningsmetoder för statistik över avskrivningarna av realkapital.

Sekretariatet hade utarbetat en promemoria angående behandlingen av försäljningen av begagnat kapitalföremål och av jord i investeringsstatistiken. Gruppen ansåg att dessa typer av realkapital vid försäljning skulle behandlas som positiv investering i den köpande och som negativ investering i den säljande sektorn. Om någon konsumentsektor sålde sådant realkapital (t. ex. konsumentbilar) skulle detta behandlas som negativ konsumtion. Gruppens diskussion av detta problem utmynnade i ett förslag till komplettering av programmet för investeringsstatistiken. Kompletteringar föreslogs även på ett par andra punkter av programmet.

Eftersom man inte vid ett tidigare möte inom arbetsgruppen för kapitalbildningsstatistik kunnat avsluta den teoretiska diskussionen om avskrivningsbegreppet, fortsatte denna nu inom rapportörgruppen. Enighet nåddes om flera definitionsproblem och man klarlade också skiljelinjerna i olika typer av definitioner. Även om olika meningar råder om teoretiska detaljer, var man enig om att det statistiska arbetet med nuvarande informationskällor måste fortskrida enligt relativt ensartade linjer. Gruppen beslöt därför att föreslå en utvidgning av programmet över investeringsstatistiken till att också omfatta avskrivningar och nettokapitalbildning. Därvid utarbetades dels vissa allmänt hållna teoretiska definitioner, dels en del praktiska rekommendationer. Man inbjöd också sekretariatet att distribuera de olika memoranda angående avskrivningsbegreppet, som hade utarbetats under arbetet med investeringsstatistik i konferensens regi. Därigenom skulle en redovisning av olika ståndpunkter beträffande den teoretiska sidan av avskrivningsbegreppet finnas tillgänglig.

I. O.

Plenarsammanträde

Plenary Session

Den europeiska statistikerkonferensen höll sitt 5:e plenarsammanträde 17—21 juni 1957. I sammanträdet deltog representanter för 23 europeiska länder samt statistiska experter från Förenta staterna, FN:s sekretariat, ILO, FAO, IMF, UNESCO, och från ett antal andra mellanstatliga organisationer såsom OEEC och Europarådet. Island var representerat för första gången, men däremot hade representanter ej infunnit sig från bl. a. Danmark och Sovjetunionen.

Mötesprogrammet upptog rapporter från arbetsgrupper och »rapportörer» samt meddelanden om arbetet i övrigt inom konferensens område.

Vissa av de arbeten som pågått under året skall betraktas som tills vidare avslutade såsom bland annat arbetet med statistiken över kapitalbildning och kapitalkonsumtion, jordbruksräkningar och årliga urvalsundersökningar inom jordbruket samt frågan om samordning av olika slag av räkningar. Flertalet arbeten skall emellertid fortsättas under det kommande året. Några nya arbetsuppgifter togs även upp på arbetsprogrammet. Programmet för 1957/1958 omfattar följande ämnen:

Folkräkningar och bostadsräkningar. Den tidigare tillsatta arbetsgruppen på detta område skall vid ett sammanträde hösten 1957 diskutera bl. a. klassificeringen av befolkningen efter näringsverksamhet samt socialekonomiska grunder (socioprofessional classification), vidare definition och klassificering samt tabellering av resultaten beträffande tät-

orter och ekonomiska regioner. Sekretariatet skall från de olika ländernas statistiska myndigheter begära redogörelser för planläggningen av kommande räkningar.

Datamaskiner. En arbetsgrupp skall tillsättas under året och från de olika länderna skall till sekretariatet insändas uppgifter om publikationer, artiklar m. m. beträffande elektroniska datamaskiner för upprättande av en internationell litteraturförteckning på detta område. Föreliggande planer och erfarenheter i de olika länderna beträffande användning av nya typer av statistiska maskiner (inklusive elektroniska datamaskiner) skall meddelas sekretariatet (jfr s. 377).

Ekonomiska indikatorer. Arbetsgruppen skall sammanträda för att på grundval av riktlinjer, utarbetade av sekretariatet, diskutera lämpliga uppgifter och metoder för att månadsvis och kvartalsvis belysa olika slag av privata konsumentutgifter.

Sparande. En arbetsgrupp för statistik över sparandet skall tillsättas och som grundval för sitt arbete lägga den av Nederländerna inlämnade rapporten på detta område.

Den statistiska enheten i ekonomisk statistik. En expertgrupp skall diskutera definitionen av det statistiska begreppet firma (enterprise), principerna för urskiljande av olika »under-enheter» till firman lämpliga för olika statistiska ändamål och för gruppering i viktigare sektorer samt vilka slag av uppgifter som lämpar sig för olika enheter.

System för nationalbokföring. Om möjligt skall en jämförande studie mellan de nationalräkenskapssystem som användes i Västeuropa och Österuropa genomföras. I första hand skall den bygga på erfarenheter i två länder och analysera de problem som uppkommer vid insättande av vartdera landets uppgifter i det andras system.

Ordlista över statistiska termer på olika språk. FN:s sekretariat skulle efter vad dess resurser tillät arbeta med denna uppgift, såvida icke ISI vore villigt att åtaga sig denna uppgift (jfr s. 392).

Kapitalbildning och kapitalkonsumtion. Sekretariatet skall låta cirkulera bl. a. det uppgjorda programmet för statistik över brutto- och nettokapitalbildning och -konsumtion samt en redogörelse för likheter och olikheter i innebörden av »gross-» och »gross-gross»-begreppen för investeringar.

Statistiskt seminarium i Aten. I samarbete med FN:s tekniska hjälpverksamhet hade arrangerats ett statistiskt seminarium i Aten under maj 1957 med deltagare från Grekland, Jugoslavien, Österrike och Spanien. De diskuterade med experter frågor rörande metoder och teknik inom näringsstatistiken. Konferensen ansåg att ett nytt seminarium borde diskutera jordbruks- och folkräkningar, produktivitet och prisindexserier.

Vid mötet beslöts även att undersöka i vilken utsträckning rekommendationer av Statistical Commission eller andra internationella organ fullföljs i olika länder. Partipriser valdes som första ämne i denna undersökning.

G. S.

Andra europeiska statistiska möten:

Other European Statistical Meetings:

Sammanträde med ECE arbetsutskott för elstatistik

Working Party on Electric Power Statistics

Under tiden 16—17 maj 1957 hölls i Genève ett sammanträde med elektricitetskommitténs inom ECE arbetsutskott för elstatistik. I sammanträdet deltog representanter för 14 europeiska länder samt för USA, ävensom representanter från International Union of Producers and Distributer of Electrical Energy (UNIPEDE) och tre andra internationella organisationer. Från Sverige deltog byrådirektören i vattenfallsstyrelsen Georg Ljung.

Vid mötet ventilerades frågor sammanhängande med den av ECE redovisade statistiken avseende produktionen och konsumtionen av elektrisk energi i Europa. Bl. a. fastställdes de underrubriker på vilka industrins energiför-

brukning skall redovisas, liksom regler för redovisningen av energiexporten respektive -importen länderna emellan. I senare fallet enades man om att lägga huvudvikten vid redovisningen av importen. För att fastlägga ett lands totala energitillgång behöver man känna den egna produktionen samt importen.

I anslutning till en från elektricitetskommittén till arbetsutskottet hänskjuten fråga om sammanställning av en samling definitioner berörande elkraftförsörjningen hänvisades till den av UNIPEDE utarbetade sammanställningen. Kommittén enades om att rekommendera denna sammanställning (Statistical terminology employed in electric supply economics) att antagas i alla europeiska länder, och uppdrog åt sekretariatet att i samarbete med UNIPEDE komplettera densamma.

Vidare genomgicks de av sekretariatet utgivna statistiska kvartals- och årsbulletinerna. Här beslöts att göra vissa smärre justeringar beträffande metodik och omfattning av redovisningen. Sekretariatet meddelade att samtliga de länder, som samarbetar inom ECE lämnar grunduppgifter till bulletinerna, vilket av arbetsutskottet noterades med tillfredsställelse.

G. L.

Bostadsstatistiskt möte i Genève

ECE Housing Committee: Session of Working Party on Housing and Building Statistics

Arbetsutskottet för bostadsstatistiska frågor inom ECE:s bostadskommitté sammanträdde i Genève den 27—29 maj.

I sammanträdet deltog representanter för 22 europeiska stater, däribland ett stort antal östeuropeiska. Sverige representerades av byrådirektören L. Björk, bostadsstyrelsen.

Till ny ordförande i arbetsutskottet valdes norrmannen Carl Anonsen.

Dagordningen upptog bland annat ett fullföljande av den diskussion som tidigare förts om bostadsstatistiska begrepp och definitioner. Utskottet hade bland annat att ta ställning till vissa ändringsförslag framlagda av internationella arkitektförbundet i fråga om definitionerna av exempelvis rum och lägenhetsyta. De förslag till definitioner om vilka man tidigare enats lämnades dock i stort sett oförändrade. Vidare beslöts bland annat att utskottet inte skulle utarbeta några definitioner av begreppet våningsyta samt begreppen stad och land. De båda sistnämnda begreppen hade visserligen stor betydelse i bostadsstatistiken, men det kunde inte betraktas som något speciellt bostadsstatistiskt problem att försöka definiera dem.

På grundval av en promemoria utarbetad av rapportörerna P. J. Deneffe (Västtyskland) och J. Hirdes (Holland) diskuterades frågan om metoderna för utarbetande av statistik över investeringar i byggnader och anläggningar, byggnadsverksamhet och byggnadskostnader. I diskussionen underströks kraftigt svårigheterna att på detta område rekommendera någon speciell metod oberoende av förhållandena i varje särskilt land.

Vid nästa sammanträde, som skall hållas i november 1957, kommer utskottet att diskutera en omläggning på ämnesbasis av Quarterly Bulletin of Housing and Building Statistics. Den inom utskottet planerade Annual Bulletin väntas däremot att föreligga i utkast först våren 1958.

L. B.

Det internationella statistiska arbetet

Statistical Activities of International Organizations

Redogörelsen grundar sig liksom de föregående, senast oktober 1956, främst på FN-publikationen Statistical Notes (No. 21, 31/12 1956). Tyvärr är häftet i synnerhet denna gång starkt försenat. När månad men ej årtal angivits, avses 1956. Meddelanden lämnas i annat sammanhang om det nordiska och europeiska samarbetet ävensom om verksamheten i de båda FN-kommissionerna på området.

Ekonomiska och sociala rådet har föreslagit generalförsamlingen, att antalet experter vid statistiska byrån skall ökas och ställas till förfogande för medlemsstaterna på deras begäran.

Internationellt centrum för databehandling. UNESCO förbereder ett organ för datamaskiner med säte i Rom. Dess uppgifter är tre: vetenskaplig forskning, utbildning samt rådgivning och databehandling. För ändamålet skall man bl. a. befordra samarbetet mellan forskningsinstituten på området. Experter som möttes i Rom i oktober drog upp riktlinjer för en provisorisk start.

Ekonomiska kommissionen för Latinamerika. ECLA gör indexberäkningar för importen till länderna inom området. 85 % av importens värde täcks av kalkylerna. Man beräknar dels enhetsvärdet år efter år, dels totalvärdet i konstanta priser. Varugrupperingen möjliggör alternativa arrangemang. Åtta länder är hittills behandlade. — En avdelning för nationalinkomstberäkningar har bildats inom ECLA:s statistiska sektion.

Internationella arbetsorganisationen (ILO). I oktober hölls möte med expertgruppen för arbets- och socialförsäkringsstatistik. Man behandlade översiktligt möjligheterna att för statistiskt bruk utnyttja de sociala säkerhetssystemen. Därvid betonades värdet av urvalsmetoden. Ämnet har tagits upp på nionde internationella socialstatistikerkonferensen i april—maj 1957. — Bland nionde konferensens övriga ärenden märktes internationella yrkesklassifikationen och en klassifikation efter status (socialklass eller ställning i yrket). Redogörelse för konferensen kan väntas i Sociala meddelanden.

Livsmedels- och lantbruksorganisationen (FAO). Ett internationellt träningscentrum var i verksamhet april—juli i Mexiko; det var ägnat metoder för jordbruksförsök. — Ett expertmöte i Genève i april behandlade statistiken över jordbrukspriser. — I en serie möten för att förbereda 1960 års världsjordbruksräkning gjordes början med ett i Kairo i oktober. Ett annat skulle ordnas i Brazzaville, Kongo, i februari och ett tredje i Fjärran Östern i april 1957. — Slutligen behandlade experter representerande de flesta jordbruksregioner i Rom i september frågan om indexserier för jordbrukets produktion. Det var det andra mötet i detta ämne.

Världshälsovårdsorganisationen (WHO). Ett möte ägde rum med expertkommittén för medicinalstatistik i december i Genève. Det behandlade bl. a. statistik över sjukfrekvensen, statistik från underutvecklade länder, utbildning av statistisk personal samt cancerregister och -statistik. — Ett afrikanskt möte för medicinalstatistik hölls i Brazzaville, Kongo, i november.

UNESCO. Från europeiska statistikerkonferensen (jfr 1956, sid. 370) har föreslagits att UNESCO skulle studera metoder för inkomst- och utgiftsundersökningar för högre utbildning, insamla uppgifter om studietidens längd för olika ämnen av högre studier och studera metoder för statistik över bildningsgraden i samband med folkräkningar. — Internationella biblioteksfederationen (IFLA) har tillsatt en statistisk kommitté som behandlat statistiken över bokproduktionen.

Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1955

Income and Expenditure of Professional Fishermen

Genom beslut den 31 augusti 1956 uppdrog Kungl. Maj:t åt statistiska centralbyrån att i anslutning till de tidigare urvalsundersökningarna av yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m., avseende åren 1938 och 1941—1954, verkställa en motsvarande undersökning för år 1955. Som primärmaterial för undersökningen infordrades från länsstyrelserna självdeklarationer, avseende inkomståret 1955, för samma urval av yrkesfiskare som användes vid närmast föregående undersökning, vilken gällde inkomståret 1954. En fullständig redogörelse för dessa undersökningar lämnas årligen i Jordbruksekonomiska meddelanden, och kommer närmast i nr 1957: 9.

I detta sammanhang kan endast några korta kommentarer till resultaten lämnas.

Under år 1955 förbättrades fiskets lönsamhet för södra Östersjö- och Öresundskusten samt framför allt för Västkusten, medan däremot inkomsterna av fisket på Ostkusten var ännu lägre än år 1954. Lönsamheten för insjöfisket i dess helhet var ungefär densamma som under åren 1953 och 1954. För såväl ostkustfisket som sydkust- och insjöfisket var utvecklingen dock oenhetlig. Ser man på det beräknade kontanta nettot av fisket, finner man sålunda för Norrlandskusten någon ökning från 1954 års rekordlåga siffror och för sträckan södra Kalmar—Blekinge—Kristianstads län en mycket stark ökning, medan detta netto såväl för sträckan Östergötland—norra Kalmar som för Malmöhus—norra Halland är nästan exakt lika med föregående år och för sträckorna Uppsala—Stockholms—Södermanlands län och Öland och Gotland lägre än året förut. I fråga om insjöfisket var år 1955 nettot av fisket lägre än föregående år för fisket i Vänern och Vättern men högre för fisket i Mälaren och Hjälmaren.

I undersökningen har även gjorts en jämförelse mellan yrkesfiskarnas och jordbrukarnas ekonomiska förhållanden. Denna jämförelse omfattar självägande jordbrukare i storleksgrupperna 2—5, 5—10, 10—20 och 20—30 hektar åkerjord. Uppgifterna för jordbrukarna har erhållits från en liknande deklarationsundersökning, för vilken redogjorts i nr 1957: 5 av Jordbruksekonomiska meddelanden.

För jordbrukare med större åkerareal än 5 hektar konstateras en gynnsammare inkomstfördelning än för fiskarna. Detta gäller samtliga områden med undantag för Västkusten, där fisket ofta bedrives i stor omfattning och jordbruket i regel är av mindre storleksordning, varför en direkt jämförelse mellan jordbruk och fiske inom detta område är svår att göra.

För att erhålla en fullständigare redovisning av västkustfisket har man liksom under tidigare år utfört specialundersökningar för kommunerna Öckerö, Styrsö, Smögen, Tjärnö och Tanum i Göteborgs och Bohus län. För dessa kommuner har samtliga självdeklarationer som avgivits av yrkesfiskare lånats från länsstyrelsen. Dessutom har de av taxeringsmyndigheterna infordrade s. k. båt- och samfiskebilagorna använts i detta avsnitt av deklarationsundersökningen.

Under år 1955 ökade liksom fallet var år 1954 båtlagens nettointäkter och därmed också utdelningen på båt- och redskapslotter samt manskapslotter i samtliga kommuner. Även kostnaderna ökade emellertid, och skuldsättningen av båtarna var, utom för Smögen, större än 1954.

JoS

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Maj 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *May 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	16	2	18	37	13	50	286	143	429	339	158	497
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	2	—	2	7	1	8	25	15	40	34	16	50
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	8	4	12	23	26	49	49	122	171	80	152	232
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	—	—	—	1	—	1	3	9	12	4	9	13
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	5	4	9	14	14	28	28	124	152	47	142	189
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	2	1	3	11	21	32	18	56	74	31	78	109
Cyklister *Cyclists*	8	12	20	11	26	37	28	128	156	47	166	213
Fotgängare *Pedestrians*	4	5	9	11	43	54	25	192	217	40	240	280
Övriga *Others*	4	1	5	2	1	3	4	11	15	10	13	23
Samtliga *Total*	49	29	78	117	145	262	466	800	1 266	632	974	1 606

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 077	2 843	3 920
Lastbil *Lorry*	221	588	809
Buss *Bus*	26	125	151
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	108	365	473
Moped *Cycle with aux. motor*	59	260	319
Annan lätt mc *Other light mc*	46	128	174
Spårvagn *Tram*	—	75	75
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	12	6	18
Cykel *Cycle*	59	270	329
Annat fordon *Other vehicle*	42	364	406
Fotgängare *Pedestrian*	40	250	290
Andra trafikelement *Other traffic elements*	26	9	35
Samtliga *Total*	1 716	5 283	6 999

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	534	1 736	2 270
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	19	480	499
med fotgängare *with pedestrian*	37	242	279
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	—	—
med djur *with animal*	25	5	30
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	5	18	23
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	41	58	99
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	335	59	394
Kullkörning *Vehicle overturned*	42	48	90
Olycka av annat slag *Other type of accident*	14	20	34
Samtliga *Total*	1 052	2 666	3 718

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Maj 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	2	33	54	89	144	2	7	36	45
Uppsala »	1	14	16	31	52	2	7	11	20
Södermanlands »	3	11	18	32	50	3	—	13	16
Östergötlands »	2	35	29	66	102	2	7	46	55
Jönköpings »	2	20	22	44	70	2	8	18	28
Kronobergs »	—	11	22	33	55	—	1	12	13
Kalmar »	—	13	25	38	57	—	2	16	18
Gotlands »	1	4	8	13	21	1	2	2	5
Blekinge »	1	9	15	25	45	1	1	15	17
Kristianstads »	1	22	26	49	85	1	9	28	38
Malmöhus »	4	36	50	90	152	7	13	50	70
Hallands »	4	15	21	40	65	5	4	19	28
Göteb. o. Bohus »	2	21	18	41	69	2	7	23	32
Älvsborgs »	2	21	41	64	106	3	7	19	29
Skaraborgs »	4	26	38	68	106	4	6	28	38
Värmlands »	—	17	27	44	61	—	6	18	24
Örebro »	1	9	13	23	38	1	3	11	15
Västmanlands »	—	18	24	42	66	—	2	25	27
Kopparbergs »	4	13	16	33	53	4	5	13	22
Gävleborgs »	1	18	28	47	85	1	7	17	25
Västernorrlands »	2	19	25	46	84	2	5	20	27
Jämtlands »	2	2	8	12	19	2	—	2	4
Västerbottens »	4	9	29	42	59	4	4	10	18
Norrbottens »	—	13	27	40	72	—	4	14	18
Summa *Total*	43	409	600	1 052	1 716	49	117	466	632

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *May 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	8	229	613	850	1 712	8	31	221	260
Stockholms län	2	49	69	120	226	2	7	49	58
Uppsala »	—	18	40	58	112	—	3	16	19
Södermanlands »	—	16	27	43	85	—	2	15	17
Östergötlands »	—	37	72	109	213	—	7	36	43
därav Norrköpings stad	—	21	36	57	114	—	2	23	25
Jönköpings län	1	16	36	53	100	1	3	14	18
Kronobergs »	—	8	10	18	35	—	1	7	8
Kalmar »	1	13	25	39	76	1	3	11	15
Gotlands »	—	1	4	5	10	—	—	1	1
Blekinge »	—	6	13	19	35	—	—	6	6
Kristianstads »	—	9	33	42	81	—	1	10	11
Malmöhus »	1	102	171	274	546	1	20	90	111
därav Malmö stad	1	57	111	169	338	1	11	49	61
Hallands län	4	20	23	47	93	4	2	20	26
Göteb. o. Bohus »	2	135	303	440	883	2	17	140	159
därav Göteborgs stad	2	125	274	401	805	2	15	130	147
Älvsborgs län	1	15	29	45	88	1	3	14	18
Skaraborgs »	—	10	31	41	80	—	4	7	11
Värmlands »	—	24	37	61	121	—	10	16	26
Örebro »	—	35	46	81	158	—	19	22	41
Västmanlands »	1	19	55	75	149	1	1	20	22
Kopparbergs »	2	16	24	42	82	2	1	22	25
Gävleborgs »	2	20	43	65	125	2	3	19	24
Västernorrlands »	1	8	37	46	91	1	1	10	12
Jämtlands »	—	7	12	19	36	—	1	8	9
Västerbottens »	2	8	13	23	47	2	—	12	14
Norrbottens »	1	18	32	51	99	1	5	14	20
Summa *Total*	29	839	1 798	2 666	5 283	29	145	800	974
Hela riket *Sweden*	72	1 248	2 398	3 718	6 999	78	262	1 266	1 606

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	1955 Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704,5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077,3	1 511,5	3 062,6	685,8	293,5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292,4	93,6	April
239,1	260,5	1 244,9	1 806,5	3 551,0	1 074,8	197,0	197,0	Maj
240,1	295,5	1 341,2	1 823,8	3 700,6	1 172,1	262,2	258,1	Juni

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Malmbrytning och anrikningsverk (12 företag) *Ore mines and processing plants*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	9 499	9 856	+ 357	+ 4
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	454,8	493,9	+ 39,2	+ 9
3	Utdelning å aktier och andelar	71,9	89,7	+ 17,8	+ 25
4	Räntor	14,2	14,5	+ 0,3	+ 2
5	Överskott å annan rörelse	38,8	71,9	+ 33,0	+ 85
6	Övriga intäkter	12,6	29,5	+ 16,8	+133
7	Summa	592,4	699,5	+ 107,1	+ 18
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	3,3	3,2	— 0,1	— 3
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	58,8	98,0	+ 39,2	+ 67
10	Skatter samt investeringsavgift	227,0	276,8	+ 49,8	+ 22
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	5,4	7,0	+ 1,6	+ 30
12	Avsättningar till investeringsfonder	10,0	21,6	+ 11,6	+116
13	Övriga kostnader	11,0	23,1	+ 12,2	+111
14	Redovisad vinst	276,9	269,8	— 7,1	— 3
15	Summa	592,4	699,5	+ 107,1	+ 18
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	842,8	974,3	+ 131,4	+ 16
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	387,9	480,1	+ 92,2	+ 24
18	Varuskatter	0,2	0,2	+ 0,0	+ 14
19	Summa avgående poster	388,1	480,3	+ 92,3	+ 24
20	Bruttovinst	454,8	493,9	+ 39,2	+ 9
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	132,5	135,9	+ 3,4	+ 3
22	Därav egentlig investering	132,2	135,8	+ 3,6	+ 3
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	0,7	+ 0,6	(+773)
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	30,0	37,0	+ 6,9	+ 23
25	Lagervärdeförändring	+ 1,2	— 1,9	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	— 5,6	+ 6,0	.	.
27	Uppskattad lagerreservförändring	— 6,8	+ 2,6	.	.
28	Lön till anställda	158,1	175,0	+ 16,9	+ 11
29	Därav till industriarbetare	110,2	124,0	+ 13,8	+ 12
30	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	10,5	11,3	+ 0,8	+ 8
31	Betald utdelning	141,0	191,1	+ 50,1	+ 36
32	Beslutad utdelning	[1] 191,1	[1] 232,4	+ 41,3	+ 22

[1] Utdelningen i LKAB till preferensaktieägaren (svenska staten) utgjorde 81,4 milj. kr år 1955 och 108,6 milj. kr år 1956.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data
Manufacturing enterprises

Järn-, stål- och andra metallverk (17 företag) *Iron, steel and other metal mills*				Järn- och stålmanufaktur (61 företag) *Manufacture of hardware*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
24 161	24 721	+ 560	+ 2	10 709	10 694	— 15	— 0	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
226,0	236,2	+ 10,3	+ 5	44,0	43,6	— 0,4	— 1	2
3,7	5,9	+ 2,3	+ 62	1,5	[2] 3,8	+ 2,3	+ 146	3
2,7	3,6	+ 0,9	+ 33	0,9	0,8	— 0,1	— 11	4
5,6	5,6	+ 0,1	+ 1	1,6	0,9	— 0,7	— 44	5
1,4	1,1	— 0,4	— 26	[1] 2,6	0,4	— 2,2	— 86	6
239,3	252,5	+ 13,1	+ 5	50,6	49,5	— 1,2	— 2	7
15,0	15,1	+ 0,0	+ 0	4,3	4,9	+ 0,6	+ 14	8
81,8	106,1	+ 24,3	+ 30	14,0	15,6	+ 1,5	+ 11	9
62,8	57,4	— 5,4	— 9	12,6	11,8	— 0,8	— 6	10
8,5	18,0	+ 9,5	+ 111	3,9	3,6	— 0,3	— 8	11
18,0	4,0	— 14,0	— 78	1,5	1,4	— 0,1	— 6	12
6,9	2,3	— 4,6	— 67	1,6	1,8	+ 0,2	+ 11	13
46,2	49,6	+ 3,4	+ 7	12,6	10,4	— 2,3	— 18	14
239,3	252,5	+ 13,1	+ 5	50,6	49,5	— 1,2	— 2	15
1 226,9	1 459,0	+ 232,1	+ 19	425,3	461,9	+ 36,5	+ 9	16
998,7	1 219,9	+ 221,2	+ 22	381,0	417,9	+ 36,9	+ 10	17
2,3	2,9	+ 0,6	+ 27	0,3	0,4	+ 0,1	+ 24	18
1 001,0	1 222,8	+ 221,8	+ 22	381,3	418,3	+ 37,0	+ 10	19
226,0	236,2	+ 10,3	+ 5	44,0	43,6	— 0,4	— 1	20
86,6	84,3	— 2,3	— 3	23,4	19,4	— 4,0	— 17	21
86,3	84,2	— 2,1	— 2	21,8	19,1	— 2,7	— 12	22
1,8	2,4	+ 0,6	+ 37	0,4	[3] 2,4	+ 2,0	+ 483	23
83,9	79,6	— 4,2	— 5	11,9	14,2	+ 2,2	+ 19	24
+ 19,1	— 4,9	.	.	+ 14,3	+ 5,3	.	.	25
+ 22,4	+ 0,2	.	.	+ 13,7	+ 2,9	.	.	26
+ 3,4	+ 5,2	.	.	— 0,5	— 2,4	.	.	27
335,1	370,3	+ 35,2	+ 10	135,3	144,8	+ 9,5	+ 7	28
244,7	271,4	+ 26,7	+ 11	98,7	105,3	+ 6,6	+ 7	29
15,1	15,3	+ 0,2	+ 1	3,5	3,6	+ 0,1	+ 3	30
20,1	24,5	+ 4,4	+ 22	6,7	7,1	+ 0,4	+ 6	31
24,5	25,2	+ 0,7	+ 3	7,1	7,3	+ 0,1	+ 2	32

[1] Häri ingår en realisationsvinst vid försäljning av materiella anläggningstillgångar med 1,6 milj. kr. — [2] Häri ingår en aktieutdelning av engångskaraktär med 1,9 milj. kr. — [3] Eldsvådefond å 2,1 milj. kr har tagits i anspråk för nedskrivning av värdet å maskiner och inventarier.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Maj.	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
7	December	21 251	4,88	29 158	1 961	14,87
8	1957: Januari	20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
9	Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
10	Mars	20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
11	April	21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
12	Maj.	[2] 21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 476	4,69	6 352	415	15,32
B	Stockholms län	1 087	5,00	2 605	158	16,47
C	Uppsala län	534	5,41	578	40	14,44
D	Södermanlands län	740	4,95	1 078	70	15,31
E	Östergötlands län	952	5,28	1 424	94	15,07
F	Jönköpings län	751	5,40	978	68	14,43
G	Kronobergs län	461	5,24	354	26	13,84
H	Kalmar län	532	5,71	712	47	15,09
I	Gotlands län	172	4,13	168	12	13,80
K	Blekinge län	359	5,42	407	29	14,12
L	Kristianstads län	689	5,35	845	52	16,22
M	Malmöhus län	1 487	5,02	2 059	155	13,27
N	Hallands län	456	4,92	534	38	14,12
O	Göteborgs och Bohus län	1 825	4,36	4 008	274	14,62
P	Älvsborgs län	936	5,17	1 368	93	14,65
R	Skaraborgs län	739	5,03	927	59	15,63
S	Värmlands län	847	5,08	977	65	15,03
T	Örebro län	757	5,47	1 332	88	15,19
U	Västmanlands län	722	5,41	1 235	78	15,86
W	Kopparbergs län	802	5,08	1 015	67	15,15
X	Gävleborgs län	1 022	5,95	1 826	115	15,94
Y	Västernorrlands län	976	4,69	2 088	132	15,87
Z	Jämtlands län	363	4,43	507	32	15,70
AC	Västerbottens län	728	4,45	1 354	85	16,01
BD	Norrbottens län	735	4,53	1 625	97	16,70

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 124 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
7	2 387	16 799	7 871	32	57	1 280	25 641	104
8	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
9	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
10	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
11	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
12	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
A	8	228	6	—	380	8	369	158
B	101	471	325	41	29	38	750	94
C	116	763	401	34	46	59	1 150	99
D	138	999	507	34	55	74	1 604	106
E	250	1 409	705	33	46	107	2 182	103
F	191	1 116	415	27	45	84	1 819	119
G	127	893	408	31	52	69	1 351	104
H	94	851	304	26	84	56	1 283	111
I	55	122	84	41	9	12	195	95
K	46	621	142	19	122	35	835	109
L	144	1 315	460	26	86	80	1 858	105
M	239	1 482	701	32	54	102	2 179	100
N	83	610	290	32	52	48	904	100
O	74	630	229	27	78	40	1 029	120
P	144	1 099	476	30	51	84	1 595	101
R	133	1 193	477	29	78	80	1 721	103
S	192	1 052	680	39	43	88	1 864	108
T	145	899	463	34	59	65	1 561	115
U	174	792	393	33	40	60	1 285	108
W	231	924	592	39	30	80	1 668	110
X	154	909	536	37	53	76	1 648	114
Y	114	668	416	38	49	56	1 254	116
Z	90	288	255	47	20	29	588	108
AC	252	743	621	46	24	54	1 265	93
BD	101	319	308	49	24	27	564	90

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
7	136 342	19	211 618	12	64	153	2 579
8	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
9	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
10	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
11	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
12	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
A	3 120	12	3 913	9	80	171	2 716
B	2 902	26	5 453	14	53	180	3 087
C	5 374	21	9 491	12	57	186	3 236
D	7 574	21	11 235	14	67	195	3 623
E	11 593	19	17 386	13	67	212	3 788
F	8 660	21	12 825	14	68	202	3 725
G	6 638	20	9 964	14	67	204	3 698
H	7 908	16	11 165	11	71	193	3 751
I	519	38	903	22	57	142	2 113
K	5 574	15	8 091	10	69	176	3 460
L	12 380	15	18 348	10	67	191	3 923
M	12 788	17	18 943	12	68	173	2 850
N	4 309	21	7 102	13	61	189	3 153
O	5 745	18	8 778	12	66	172	2 760
P	7 404	22	12 243	13	60	190	3 166
R	10 381	17	14 814	12	70	189	3 583
S	8 272	23	13 126	14	63	181	3 354
T	8 559	18	14 310	11	60	202	3 821
U	6 993	18	10 977	12	64	190	3 490
W	7 013	24	11 461	15	61	183	3 346
X	8 114	20	14 440	11	56	186	3 399
Y	5 539	23	9 578	13	58	192	3 424
Z	1 791	33	3 418	17	52	168	3 016
AC	5 934	21	11 396	11	52	190	3 599
BD	2 445	23	3 895	15	63	169	2 977

[1] Se not 1 på föregående sida.

Government Employees in 1956

By L. Ekbohm

Since 1954 the Central Bureau of Statistics has collected annual statistics of salaried employees in official and quasi-official occupational groups. A punched-card register on the salaried employees who were employed on 1st October was set up during this year. Changes that have occurred are entered in the register during its annual revision. The result of the revision relating to 1st October 1956 is set out in an article on p. 321.

The primary material for the personnel statistics includes the following data: name, date of birth, year of appointment to Government service, salary scale designation, salary scale, salary class, pensionable age, type of employment, and education. For those recently appointed, their date of appointment is also given and for those who have resigned, the date and the reason for their resignation. A somewhat simpler form has been used for salaried employees outside the salary scheme (persons in receipt of specific remuneration).

The statistics mainly only cover salaried employees. Some brief particulars have however also been collected for persons appointed under the terms of collective agreements. Certain quasi-official occupational groups, such as teachers in primary and infant schools, policemen and clergymen, etc., have not been counted as Government employees. A separate analysis has however been made of these groups and will be described in a second article in issue no. 9.

Where those coming under the salary scheme are concerned, all persons are covered, even if they were only employed for reduced working hours. Persons on leave of absence have also been included, but not, on the other hand, vacant situations. Each employee is recorded in the highest position he holds, or is filling with a deputy's salary. Where other personnel are concerned, it has been the rule only to include those doing at least half the standard hours of work.

The State Remuneration Regulations cover five salary schemes, Salary Scheme 1 referring to salaried employees in general and covering about 90 % of all Government employees. Certain higher salaried employees come under Salary Scheme 2, while Salary Schemes 3—5 refer to special salaried employees. Only 1,4 % of all salaried employees belong to Salary Schemes 2—5. Persons in receipt of specific remuneration, about 9 %, account for the remainder. From 1st July 1957 the Salary Schemes 1—5 are to be replaced by the Salary Schemes A—E.

Figures for the personnel situation on 1st October 1956 are set out in Tables 1—10. The distribution of the employees here includes type of appointment, salary scale, salary class, employing authority, education and age.

As can be seen from Table 1, there were 220 868 Government employees on 1st October 1956, 150 627 being men (68,2 %) and 70 241 (31,8 %) being women. Salaried employees in Government business enterprises amounted to somewhat more than half the total. Of the remainder, the largest group which includes about 17 200 military personnel, comes under defence. Only approximately 51 % of all salaried employees held permanent positions. The distribution by salary scale in Table 2 shows that where the civilian employees were concerned, 25 % of the men and 74 % of the women came under Salary Scales 1—12, i.e. with a monthly salary of at

the most Sw. kr 951. In the Government business enterprises, the majority or 70 % of the male employees came under Salary Scales 10—15 (monthly salary of Sw. kr 700—1 062), while 70 % of the women are concentrated in Salary Scales 4—10. According to Table 7, it can be seen that salaried employees outside the salary schemes have in general much lower monthly salaries.

The data requested on the education of the salaried employees refer as a rule only to one examination, i.e. professional training, if any. Table 8 sets out the difference in age distribution and salary-scale distribution, both between different types of education, and between men and women. The women display a considerably less favourable salary-scale distribution than the men, but this must of course be looked at against the background of the differences in age distribution. The women in several cases only remain for a few years in Government service. It is apparent, after calculation, from Table 10 that 58 % of the female Government employees were born in 1922 or after, while this was only the case of 37 % of the men.

The changes that have taken place during the accounting year, 2nd October 1955—1st October 1956, are set out in Tables 11—17. These changes do not refer to military service personnel. Newly appointed salaried employees are recorded with distribution by salary scale received and by education; those who have resigned are recorded both by year of birth and by salary scale in combination with cause of resignation. Employees who have been promoted are recorded by their rise in salary scale and salary class. A compilation has finally been made in Table 17 of the number of salaried employees in the most usual types of employment with distribution by salary scale and year of birth, as well as by the resignations, new appointments and promotions that have occurred during the accounting year. In the analysis, transfer to other Government employment has neither been counted as resignation nor as new appointment. Nor have short-term deputies who have resigned before the end of the accounting year been included in the figures.

During the year 18 269 persons were appointed, while 13 909 resigned. Although 2 380 of the latter resigned on reaching pensionable age, the majority left Government service for other employment. The net figure for new appointments within the salary scheme was 4 400 persons. Since the total number of salaried employees increased by about the same figure, it has meant that the increase in the number of persons with specific remuneration largely makes up for the decrease in the number of military service personnel (See Table A on p. 330). A total of 18 495 men and 8 109 women were promoted. In the great majority of cases promotion was upwards by one or two salary scales and salary classes.

In addition to the detailed statistics on salaried employees, brief particulars were requested on persons appointed under collective agreement, and on Government expenditure on wages and salaries. According to the tables on pp. 331—332, there were 76 900 wage-earners in Government employment and 10 400 cleaning personnel. According to Table 18, Government expenditure on wages and salaries in 1956 amounted to Sw. kr 3 556 million, this being an increase of 7,2 % since the previous year.

LITTERATUR

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden mars—maj 1957

Foreign Books and New Foreign Series and Periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics, March—May, 1957

Publikationer utgivna av FN jämte fackorgan

Asia and the Far East seminar on population, Bandung 21 November to 3 December 1955. Organized by the United nations in co-operation with the government of Indonesia, with the collaboration of the International social science council. New York 1957. 4:o. 67 s. (United nations publication. 2: H: 1.)

Brummel, L., Union catalogues. Their problems and organization. Paris 1956. 92 s. (UNESCO bibliographical handbooks. 6.)

The Economic commission for Europe. A general appraisal. Geneva 1957. 4:o.

The electric power situation in Europe. 1955. Geneva 1957. 4:o. (Economic commission for Europe.)

The first ten years of the International monetary fund. Washington [1956]. 4:o. 47 s.

The selective expansion of agricultural production in Latin America. Joint report of the Economic commission for Latin America and the Food and agriculture organization of the United nations. New York 1957. 4:o. 69 s. (United nations publication. 1957. 2: G: 4.)

Tait, M., The education of women for citizenship. Some practical suggestions. Paris 1954. 106 s. (Problems in education. 8.)(UNESCO.)

Officiella statistiska publikationer

Bulgarien

Résultats préliminaires de recensement de la population au 31 décembre 1946. Nombre de la population par localités. Sofia 1957. 4:o. 106 s. (Direction générale de la statistique.)

Danmark

Undersögelser over landbrugets maskiner og bygningstekniske udstyr. Udfört af Det landökonomiske driftsbureau. Frederiksberg 1956. 36 s.

Etiopien

Economic progress of Ethiopia. Publ. by Ministry of commerce and industry. Addis Ababa 1955. 171 s.

Frankrike

Annuaire statistique de l'Union française 1949—1954. Fasc. 1. Paris 1956. 4:o. (Institut national de la statistique et des études économiques. — Service des statistiques, Ministère de la France d'outre-mer.)

Résultats statistiques de recensement général de la population des départements d'outremer effectué le 1er juillet 1954. [1]. Paris 1956. 4:o. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Sovjetunionen

National economy of the U.S.S.R. Statistical returns. Moscow 1957. 230 s. (Central statistical board of the U.S.S.R. council of ministers.)

Övriga publikationer

Aide américaine à l'Europe. Bibliographie sélectionnée. Documents officiels américains relatifs à l'aide économique, financière et militaire, catalogués à la bibliothèque. 1947/53—1947/56. Paris 1954—56. 4:o. (Organisation européenne de coopération économique.)

Die Arbeitereinkommen der Industrien der Gemeinschaft im Realvergleich. Eine statistische Analyse. [Luxemburg] 1956. 153 s. (Studien und Dokumente.) (Europäische Gemeinschaft für Kohle und Stahl.)

Bartlett, M. S., An introduction to stochastic processes with special reference to methods and applications. Cambridge 1956. 312 s.

Booth, A. D., Numerical methods. London 1955. 195 s.

Conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Rapports et procès-verbaux des réunions. Vol. 140. Copenhague 1955—56. 4:o.

The design and analysis of industrial experiments. Ed. by O. L. Davies. London & Edinburgh 1954. 636 s.

Economie et population. Les doctrines françaises avant 1800. [1 – 2.] Paris 1954-56. (Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier. No. 21, 28.)

Federer, W. T., Experimental design. Theory and application. New York 1955. 544 s.

Gad, H., Befolknings- og arbejdskraftproblemer i dansk landbrug. 1. Aarhuus 1956. (Studier fra Aarhus universitets ökonomiske institut. Nr 12.)

Gnedenko, B. V., & Kolmogorov, A. N., Limit distributions for sums of independent random variables. Translated from the Russian and

annotated by K. L. Chung. Cambridge, Mass. 1954. 264 s.

Henry, L., Anciennes familles genevoises. Etude démographique: XVIe—XXe siècle. Paris 1956. 232 s. (Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier. No. 26.)

Hutchinson, E. P., Immigrants and their children, 1850—1950. For the Social science research council in cooperation with the U. S. department of commerce, Bureau of the census. New York & London 1956. 391 s. (A volume in the Census monograph series.)

Jaffe, A. J., & Carleton, R. O., Occupational mobility in the United States 1930—1960. New York 1954. 4:o. 105 s.

Jefferys, J. B., Hausberger, S., & Lindblad, G., Productivity in the distributive trade in Europe. Wholesale and retail aspects. Publ. by the Organisation for European economic co-operation. Paris 1955. 118 s.

Kendall, M. G., & Buckland, W. R., A dictionary of statistical terms. Edinburgh & London 1957. 493 s. ISI (Se recension nedan).

Lasorsa, G., Indagini sui bilanci delle famiglie contadine di Puglia e Lucania. Bari 1956. 166 s.

Ledermann, S., Alcool, alcoolisme. alcoolisation. *Données scientifiques de caractère physiologique*, économique et social. [Paris] 1956. 314 s. (*Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier.* No. 29.)

Massignon, L., Annuaire du monde musulman statistique, historique, social et économique. 4. éd., rev. et mise à jour avec le concours de V. Monteil. Paris 1955. 428 s.

The measurement and behavior of unemployment. A conference of the universities — National bureau committee for economic research. New York 1957. 605 s. (National bureau of economic research. Special conference series. 8.)

A million random digits with 100 000 normal deviates. By the Rand corporation. Glencoe, Ill. 1955. 4:o.

Palmer, G. L., Labor mobility in six cities. A report on the survey of patterns and factors in labor mobility, 1940—1950. With the assistance of C. P. Brainerd. New York 1954. 177 s.

Pouthas, C. H., La population française pendant la première moitié du XIXe siècle. Paris 1956. 225 s. (Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier. No. 25.)

Productivity in the wholesale trade. Publ. by the European productivity agency of the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 157 s. (Project. No. 153.)

Report on the possibility of creating a free trade area in Europe. Prep. for the council of OEEC by a special working party. Paris 1957. 57 s.

Rusev, R., Bălgaro-anglijski rečnik. Sofija 1947. 235 s.

Schellenberg, T. R., Modern archives. Principles and techniques. Chicago 1956. 247 s.

Schmid, C. F., Handbook of graphic presentation. New York 1954. 316 s.

Schönkron, M., *Rumanian-English and English-Rumanian* dictionary. With suppl. of new words English-Rumanian. New York 1952. 482 s.

Statistical quality control. Publ. by the European productivity agency of the Organisation for European economic co-operation. Paris 1956. 89 s. (Project. No. 148.)

The supply of capital funds for industrial development in Europe. Resources, structure, methods. Publ. by the European productivity agency of the Organisation for European economic co-operation. Paris 1957. 235 s. (Project. No. 292.)

Le «tiers monde». Sous-développement et développement. Ouvrage réalisé sous la direction de G. Balandier. [Paris] 1956. 393 s. (Institut national d'études démographiques. Travaux et documents. Cahier. No. 27.)

Ulrich's periodicals directory. A classified guide to a selected list of current periodicals, foreign and domestic. 8. ed. Ed. by E. C. Graves. New York 1956. 730 s.

Wald, A., Selected papers in statistics and probability. New York, Toronto . . . 1955. 4:o. 702 s.

Wallis, W. A., & Roberts, H. V., Statistics. A new approach. Glencoe, Ill. 1956. 646 s.

Bokanmälningar

Book Reviews

Kendall, Maurice G., & Buckland, William R., A dictionary of statistical terms. Edinburgh & London 1957. 493 s. Price 25 s.

Det hör till den statistiska litteraturens stötestenar att terminologin är oenhetlig och ofta *rör sig med dubbla eller flerdubbla termer för* ett och samma begrepp. De äldsta termerna går tillbaka på befolkningsläran, andra anknyter t. ex. till ekonomiska, biologiska eller psykologiska tillämpningar, och terminologin bär också vittne om att den moderna statistiken i hög grad inriktat sig på samplingteknik och experimentalstatistiska tillämpningar. Samtidigt som statistiska metoder vunnit insteg och blivit oumbärliga på allt fler tillämpnings-

områden — en expansion som alltjämt fortsätter — har statistiken som vetenskap alltmer fått karaktären av en allmän metodlära, vars problematik och grundläggande principer är gemensamma för hela det brokiga fältet av tillämpningar. I samband härmed har det länge framstått som ett angeläget önskemål att rationalisera den statistiska terminologin, rensa bort föråldrade begrepp och överflödiga dubbleringar, skapa ett normativt och enhetligt system av ändamålsenliga termer.

Föreliggande bok har karaktären av ett terminologiskt översiktsverk. Förf:na tar uttryckligen avstånd från tanken att standardisera och normera, men tack vare deras energiska strävan till konsekvens och enhetlighet ävensom den auktoritativa uppläggningen kan boken ej undgå att bli normerande. Boken har utarbetats på uppdrag av Internationella statistiska institutet med ekonomiskt stöd av Unesco och i konsultativt samarbete med ett tjugotal specialister. Kendall är huvudförfattare, och såsom hans vidsträckta erfarenhet som forskare och läroboksförfattare ger rättighet att vänta har arbetet stora förtjänster.

Boken är både en ordbok och ett flerspråkigt lexikon. Första avsnittet (sid. 1—319) ger engelska definitioner och förklaringar till omkring 1500 statistiska termer. Sedan följer en fransk-lexikalisk avdelning, där franska termer i alfabetisk ordning översätts till engelska med sidhänvisning till den i första avsnittet givna definitionen. Slutligen följer enligt samma princip uppställda tyska, italienska och spanska lexika.

Ordbokens definitioner är formulerade med suverän förmåga att i korta och klara vändningar få fram det väsentliga. Slår man t. ex. upp Ancillary statistics, Chunk sampling, Power function, Randomisation, Variance analysis förstår man att boken kommer att få stor betydelse som uppslagsbok, som hjälp vid självstudier och som normerande kod. När flera termer för samma begrepp föreligger, sker valet dem emellan med smak och omdöme. Det är t. ex. en god sak att förf:na rekommenderar termerna »Frequency function» och »Distribution function», så att man hädanefter kan bortse från andra alternativ, såsom »Density function» och »Cumulative frequency function»; på denna punkt har förf:na sålunda anslutit sig till den terminologi som sedan länge begagnats av H. Cramér.

När förf:na kommer i beröring med aktuella forskningsproblem och frågor som är eller har varit kontroversiella, är de ej rädda att ta ställning och även här har de gått till verket med objektivitet och gott omdöme, dock utan att bli doktrinära eller påträngande. Uppslagsord sådana som Bayes' estimation, Fiducial inference och Neyman-Pearson theory ger prov på gott handlag även med de svåraste uppgifter av denna art. Naturligt nog är deras ställningstagande ibland diskutabelt. Deras distinktion mellan den psykologiska faktoranalysens Component analysis och Factor analysis tar t. ex. ej vederbörlig hänsyn till P. Whittles resultat att komponentanalys kan tolkas som ett specialfall av faktoranalys. Ett annat exempel är Least-Squares method, där förf:na förbiser den grupp av tillämpningar, där minsta kvadratmetoden är konsistent utan att residualens fördelning behöver specificeras.

När det gäller namnfrågor — bör t. ex. den normala fördelningen uppkallas efter Gauss eller Laplace eller efter båda? — är det en angelägen uppgift att systematisera den vildvuxna floran, men i hithörande frågor visar förf:na mindre gott handlag. I rättvisans namn bör framhållas att uppgiften är särskilt svår eftersom det finns korsande benämningsprinciper och många gränsfall; kanske bör det också tilläggas att förf:na är mer intresserade av sådana frågor än engelsmän i allmänhet. Som exempel må nämnas uppslagsorden Cramér—Rao's inequality, Cramér—Tchebycheff's inequality och Cramér—von Mises test. Cramér har gett så många helt självständiga bidrag till den matematiska statistiken att det ter sig egendomligt att hans namn genomgående förekommer med bindestreck. I detta fall motiveras bindestrecken av olika principer; med strikt tillämpning av prioritetsprincipen skulle de tre uppslagsorden lyda Frechet's inequality, Berge's inequality och Cramér's test.

Ett par störande errata: Under Bernoulli's theorem står $\pm \epsilon \cdot \sigma$, bör vara $\pm \sigma$. Under Reversible relation står P = cV/T, bör vara P = cT/V. Under Cramér-Tchebycheff's inequality har villkoret $t > 1$ bortfallit.

Unescos och ISI:s initiativ och författarnas energiska arbete har berikat den statistiska litteraturen med ett standardverk, som tryggt kan rekommenderas till statistiker och lekmän av alla kategorier. Saklig men ändå lättillgänglig kan den av alla användas som uppslagsbok när man möter något främmande fackuttryck. Genom sin normativa karaktär kommer den att bli av stor betydelse för den terminologiska florans ans. De framförda kritiska anmärkningarna väger lätt i jämförelse med bokens stora förtjänster, och förekommande inadvertenser är mestadels av den art att de lätt kan bortarbetas i kommande upplagor.

Herman Wold

Statistics of national income and expenditure. New York 1957. 4:o. 280 s. (Statistical papers. Ser. H: 10.) (United nations publication. 1957. 17: 4.) $ 3. 00.

Förenta Nationernas statistiska byrå har utgivit ett nytt nummer i sin publikationsserie över nationalräkenskaper i olika länder. Serien bör skiljas från FN:s metodologiska studier i ämnet, av vilka den förnämsta är A system of national accounts and supporting tables (Statistical Papers. Series F, no. 2. New York 1953).

FN:s nationalräkenskapssystem har antagits av allt flera länder antingen helt eller såsom komplement till ett eget system. Detta har gjort det möjligt för statistiska byrån att börja insamla uppgifter direkt från länderna. Av tolv standardtabeller ingående i systemet har man utvalt nio såsom viktigast. För första gången

i denna statistik har man utsänt frågeformulär för ifyllande och samtidigt begärt erforderliga förklaringar vid avvikelser från FN-systemet.

Även i den yttre formen avviker tabellerna från motsvarande i äldre nummer av serien. Förr var huvudindelningen efter kategorier (vanligen i sex tabeller) och underindelningarna per år och land.

Nu när ett mycket större material erhållits, har man gjort landindelningen till det primära och lämnar sålunda för varje land ett antal tabeller, som beror på mängden av erhållna data och högst uppgår till nio. Det är möjligt att FN med denna ändring också velat understryka svårigheten att göra jämförelser länderna emellan i fråga om nationalinkomstens nivå. Per capita-inkomsten har inte längre angivits.

Samtidigt betonas dock att alla ansträngningar gjorts för att få materialet användbart för internationella jämförelser.

Economic survey of Europe in 1956. Including studies of European transport problems and income distribution in Western Europe. Prep. by the Research and Planning Division, Economic Commission for Europe. Geneva 1957. 4:o. (United Nations publication. 2: E: 1.) $ 2.50.

ECE-sekretariatets årliga ekonomiska översikt brukar alltid innehålla åtskilligt av intresse för ekonomer och statistiker. Den nu framlagda rapporten för 1956 utgör härvidlag inte något undantag. Ett särskilt värde får den dessutom genom att vara den sista i raden av översikter som utarbetats under Gunnar Myrdals tid som Ekonomiska europakommissionens generalsekreterare och under ledning av den nuvarande chefen för sekretariatets forskningsavdelning, dr Lary. Båda dessa skall från nästa arbetsår övergå till andra sysselsättningar.

Årsöversikten ger som vanligt dels en överblick av den aktuella ekonomiska utvecklingen i Öst- och Västeuropa och dels en belysning av några västeuropeiska strukturella problem. Skildringen av den aktuella problematiken i väst-länderna ansluter sig tämligen väl till den bild som här i Sverige angivits i den reviderade nationalbudgeten. Tonvikten ligger i hög grad på det dilemma som under det senaste året trätt i förgrunden i så många europeiska länder, nämligen att en deflatorisk nedkylning av en överhettad ekonomi alltför lätt drar med sig att produktionstillväxten upphör. ECE-rapporten bidrar till att konkretisera frågeställningarna men söker knappast ange hur de skall lösas. — När det gäller Östeuropa har ECE under hela efterkrigstiden utfört ett unikt statistiskt detektivarbete. Detta har småningom givit sekretariatet möjlighet att presentera en tämligen detaljerad och siffermässigt underbyggd skildring av öststaternas ekonomi, och bildens kvalitet har på de senaste åren ytterligare förhöjts genom större tillmötesgående från ifrågavarande statliga uppgiftslämnares sida.

Framför allt är det dock de mera strukturellt inriktade specialstudierna av den västeuropeiska ekonomin som tilldrar sig intresse. Sålunda behandlas utförligt förutsättningarna för de nu aktuella integrationssträvandena. Med hjälp av handels- och tullstatistiska sammanställningar diskuteras effekten för regionen som helhet liksom för de enskilda länderna av Romfördragen om den gemensamma marknaden och av ett eventuellt frihandelsområde i anslutning härtill. Analysen utmynnar visserligen i ett förord för ett större mått av ekonomisk integration i Västeuropa men samtidigt också i en varning för att produktionsfaktorernas ökade frihet kan medföra en alltför kraftig koncentration av Europas befolkning och näringsliv till vissa speciellt gynnade områden, såsom den redan överbefolkade Rhendalen. Det är naturligt att rapporten också uttrycker tvekan inför de intereuropeiska frihandelssträvandenas effekt på öst-västhandeln liksom på Europas transoceana handel.

I ett par specialkapitel analyseras de europeiska transportproblemen. Järnvägs- respektive landsvägstransporternas relativa betydelse i olika länder, transportgrenarnas ekonomiska förhållanden samt utvecklingstendenserna på lång sikt behandlas utförligt och med en mängd delvis nytt statistiskt material. Vägtrafikens våldsamma frammarsch i Västeuropa framträder klart: från att ha ombesörjt en obetydlighet av transportarbetet 1930 svarar nu *motorfordonen för drygt 1/3 av godstrafiken* och omkring 2/3 av persontrafiken. I Östeuropa däremot dominerar alltjämt järnvägstrafiken helt. Övergången i väst-länderna från järnvägs- till landsvägstrafik har ju medfört en rad problem som är välkända också hos oss. De sammanhänger främst med svårigheten att tillräckligt snabbt omvandla transportapparatens fasta kapital från överflödiga bananläggningar och järnvägsmateriel till vägar och andra trafikanordningar samt att utbygga dessa i takt med fordonsökningen. Taxe- och skattepolitikens liksom lokaliseringspolitikens roll när det gäller att göra omställningen så smidig som möjligt påvisas utförligt i rapporten.

Slutligen görs i ett par kapitel ett försök att beräkna den sektorsvisa produktivitetsutvecklingen och den härmed förbundna förskjutningen i inkomstfördelningen sedan förkrigstiden i de västeuropeiska länderna. Löneandelens relativa ökning i flertalet länder visas ha skett huvudsakligen på företagarnas och de självständiga yrkesutövarnas bekostnad (exkl. jordbrukarna). För några länder, däribland Sverige, ges uppgifter om inkomstutvecklingen efter skatt. I dessa sammanhang synes de *Bentzelska undersökningarna ha utnyttjats*, ehuru inte alltid på ett helt rättvisande sätt.

Årsrapporten avslutas med en mycket fyllig redogörelse för beräkningsmetoder och källor. Den ger på sina drygt 350 sidor ett överflöd av statistiskt material och intressanta synpunkter och kan varmt rekommenderas envar som är road av att se våra inhemska bekymmer i ett mera alleuropeiskt perspektiv.

Lars Kalderén

Kungl. Boktr. Stkhm 1957
571006

STATISTISK TIDSKRIFT

8 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 8 AUGUSTI 1957

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar ... 398
Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter ... 401
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter ... 398, 402
Konkurser och protesterade växlar ... 406
Brott som kommit till polisens kännedom ... 398, 408
Beställningstrafiken med lastbil ... 399, 410
Vägtrafikolyckor:
Månadsuppgifter ... 413
Års- och kvartalsuppgifter ... 400, 416
Priserna på jordbruksfastigheter 1956 ... 418
Arealinventeringen den 3 juni 1957 ... 424
Preliminär försäkringsstatistik för 1956 och första halvåret 1957 425, 439
Svenska invandrare i Canada 1946—1955 ... 441

CONTENTS

TABLES

Commentary ... 398
Local savings banks statistics, quarterly ... 401
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data ... 398, 402
Bankruptcies and protested bills ... 406
Offences known to the police ... 398, 408
For-hire lorry transport ... 399, 410
Road accidents:
Monthly data ... 413
Annual and quarterly data ... 400, 416
Real estate prices in 1956 ... 418
Survey of acreage 3rd June 1957 ... 424
Preliminary insurance statistics: 1956 and Jan.—June 1957 .. 425, 439
Swedish immigrants to Canada in 1946—1955 ... 441

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 402.

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing
3 Dividends
4 Interest
5 Gross profit from other activities (forestry etc.)
6 Sundry
7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest
9 Depreciation
10 Taxes
11 Pension funds
12 Investment reserve
13 Sundry
14 Net profit
15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds
17 Deducted: Production costs etc.
18 » Excise duties
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 » of which primary investments
23 Amounts immediately written off on current investments
24 Costs of maintenance and repairs
25 Inventories; variation in value
26 » ; » » volume (rough estimate)
27 Wages and salaries
28 » of which wages
29 Costs of pension and pension insurance
30 Paid dividends
31 Declared dividends

Brottsligheten. För andra kvartalet 1957 redovisas 62 378 till polisens kännedom komna strafflagsbrott mot 58 590 för andra kvartalet 1956. Ökningen uppgår till 6,5 %.

Den dominerande gruppen strafflagsbrott, stöld och dyl. (SL 20 kap.) ökade med 10,7 %. Särskilt stark är ökningen för de i denna grupp ingående tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) för vilka redovisas en ökning med 34,7 %. Jämväl för de till gruppen hörande inbrottsstölderna är ökningen kraftig, 22,6 %. Antalet inbrott uppgår för andra kvartalet 1957 till 10 315, vilket är den högsta redovisade kvartalssiffran för dylika brott sedan polisstatistikens tillkomst år 1950.

Primärmaterialet utvisar, att av motorfordonstillgreppen under andra kvartalet, tillhopa 8 191 (inberäknat försök), 4 120 avsåg tillgrepp av bilar, 1 308 tillgrepp av motorcyklar samt 2 763 tillgrepp av mopeder. Motsvarande siffror för första kvartalet var 5 430, 3 382, 558 resp. 1 490.

Av de i strafflagen ej upptagna brotten redovisas här endast lönnbränning, rattfylleri och brott mot skattestrafflagen. Av dessa har lönnbränningsbrotten ökat från 14 till 48 medan rattfylleribrotten minskat med 6,7 %.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 408.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities
of which:
Violence or threats against officials
Forcible resistance
» 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
» 12. Forgery
» 13. Perjury, false charge and other false statements

Chapter 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
of which:
Murder and manslaughter
Homicide by misadventure, etc.
Infanticide
Procuring abortion

» 15. Violation of personal safety, etc.
of which:
Rape

» 18. Sexual offences
of which:
Indecent assaults on persons under 15 years of age
Other indecent assaults
Indecent exposure
Other indecent actions

» 19. Offences dangerous to the public
of which:
Arson

» 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
of which:
Housebreaking and burglary
Thefts of motorcars and motorcycles
Thefts of bicycles
Robbery

» 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
of which: hotel, restaurant and taxi fraud

» 22. Embezzlement, etc.

» 23. Offences in bankruptcy

» 24. Damage, trespass on land

» 25. Offences by officials

Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)
Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery
Driving vehicles under influence of alcohol
False or negligent income-tax return

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer redovisas biltrafiknämndens statistik för juni 1957 över beställningstrafik för godsbefordran med lastbil.

Sysselsättningen — räknat i använd tid per bil och månad i all trafik — har under andra kvartalet i år varit lägre än under motsvarande period 1956. Den sedvanliga ökningen, som brukar inträda under våren—försommaren, var inte lika markerad som föregående år. Under denna period i år inträffade dessutom den högsta sysselsättningen redan under maj månad mot juni månad 1956. Sysselsättningen under andra kvartalet 1956 och 1957 uppgick till 172, 182 och 186 respektive 168, 184 och 176 timmar.

Antalet bilar i trafiken ävensom bilarnas bärighet har även under 1957 fortsatt att öka. För juni månad 1956 och 1957 var bilarnas antal 20 963 respektive 21 199 och bilarnas genomsnittliga bärighet 4,79 respektive 4,95 ton.

Frakten vid körning efter timtaxa/timtariff — som under mars månad i år hade ökat till 15,04 kronor — fortsatte att öka mycket kraftigt under månaderna maj och juni. Siffrorna för dessa månader var 15,22 respektive 15,68 kronor. Den kraftiga ökningen torde i huvudsak bero på att ett flertal nya avtal angående mjölktransporter och skogstransporter samt transporter i samband med byggnadsverksamhet ingåtts under våren.

Frakten per körd kilometer efter kilometertaxa/kombinerad tariff steg även den från kronor 1:05 i mars i år till kronor 1:08 i juni och kom därmed att ligga 6 öre högre än vid utgången av andra kvartalet 1956.

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

Antal vägtrafikolyckor: Kvartalssummor
Number of Road Accidents: Quarterly data

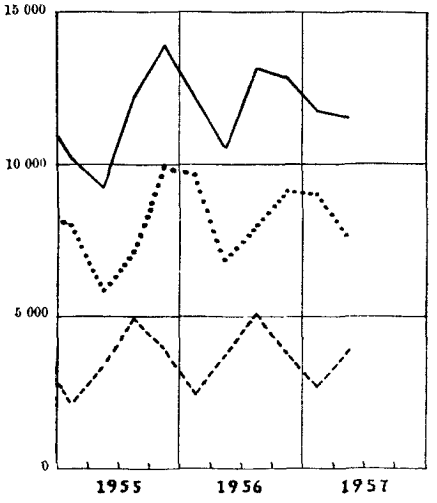

Hela antalet
Total
Med personskada
Personal injury
Med enbart egendomsskada
Damage to property only

Vägtrafikolyckor. Antalet under andra kvartalet 1957 inträffade vägtrafikolyckor, som blivit föremål för polisundersökning, var 11 499 mot 10 550 under motsvarande kvartal år 1956. Ökningen uppgår till 9 %. Huvudsakligen faller den på olyckorna med enbart egendomsskada till följd. Dessa ökades från 6 800 till 7 602, motsvarande 11,8 %. Anmärkningsvärd är den starka relativa ökningen av antalet olyckor med dödlig utgång, uppgående till 38,8 %, eller från 147 under andra kvartalet 1956 till 204 under motsvarande kvartal år 1957. Särskilt hög är junisiffran, 88 mot 54 vägtrafikolyckor med dödlig utgång under juni 1956. För vägtrafikolyckorna med annan personskada till följd är det motsvarande procenttalet lägre för år 1957 (2,5) än för år 1956 (13,7).

Av andra kvartalets dödsolyckor inträffade under år 1957 133 i icke-tättbebyggda samt 71 i tättbebyggda samhällen. Ökningen i jämförelse med motsvarande kvartal år 1956 uppgår i de icke-tättbebyggda samhällena till 41,5 % samt i de tättbebyggda samhällena till 34 %.

Det ökade antalet vägtrafikolyckor med dödlig utgång eller annan personskada till följd har huvudsakligen drabbat bilförarna. Ökningen i jämförelse med andra kvartalet 1956 utgör för denna grupp 55,1 %. Motsvarande procenttal för icke-tättbebyggda och tättbebyggda områden är 51,2 resp. 64,1.

Det vidstående diagrammet visar de kvartalsvisa förändringarna av antalet vägtrafikolyckor, vilka föranlett personskada resp. enbart egendomsskada samt av totalantalet vägtrafikolyckor för hela riket.

Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter

Local savings banks statistics, quarterly

Preliminära uppgifter för de enskilda sparbankerna *Preliminary data*

	Ställningen i 1 000 kr			
	30 juni 1956	31 dec. 1956	31 mars 1957	30 juni 1957
Tillgångar och skulder *Assets and liabilities*	11 536 335	11 981 830	12 283 074	12 379 256
AV TILLGÅNGARNA UTGJORDE:				
Certain assets:				
Kassabehållning *Cash*	39 297	44 304	39 428	46 108
I annan sparbank innestående *Due from other savings banks*	5 413	7 398	8 078	8 069
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kreditinstitut[1] innestående *Due from the Riksbank, commercial banks etc.*	158 570	218 423	328 263	266 425
Skattkammarväxlar och andra statsskuldförbindelser *Swedish treasury bills etc.*	2 249	4 746	4 729	4 647
Obligationer *Bonds*	1 131 088	1 167 427	1 155 341	1 170 679
Lån *Loans*	10 077 725	10 370 436	10 598 640	10 742 243
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning *Advances on current account*	252	883	1 290	1 673
AV SKULDERNA UTGJORDE:				
Certain liabilities:				
Insättarnas medel *Deposits by the public*	10 912 373	11 097 417	11 784 783	11 744 892
Därav sparbanksräkning *Of which savings accounts*	10 689 532	10 696 166	11 272 010	11 224 224
fria sektorn » » *other*	222 841	401 251	512 773	520 668
Upplåning *Borrowings*	26 038	9 466	5 370	20 057

INSÄTTARNAS MEDEL *Deposits*

	Insatta medel *Deposits made* 1 000 kr	Uttagna medel *Withdrawals* 1 000 kr
Andra kvartalet 1956 *2nd quarter*	990 021	996 282
Fjärde » 1956 *4th* »	1 235 156	1 194 981
Första » 1957 *1st* »	1 550 367	1 270 586
Andra » 1957 *2nd* »	1 263 316	1 303 139

Anm. Insättarnas medel den 31 dec. 1956 och den 31 mars 1957 ökade med resp. minskade med insättningarna resp. uttagen under nästföljande kvartal överensstämmer icke med behållningarna den 31 mars resp. 30 juni 1957. Detta beror huvudsakligen dels på att förändringar i sparbankernas fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland insättningar och uttag, dels vad behållningen den 31 mars 1957 beträffar på räntekrediteringar.

[1] Inländskt bankbolag, postgiro, postsparbanken, svenska jordbrukskreditkassan samt centralkassa för jordbrukskredit.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.		Annan metallmanufaktur (31 företag) *Manufacture of non-ferrous metal products*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	4 100	4 099	— 1	— 0
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	16,4	16,8	+ 0,5	+ 3
3	Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,1	— 0,0	— 9
4	Räntor	0,8	1,0	+ 0,2	+ 32
5	Överskott å annan rörelse	0,2	0,2	+ 0,1	+ 33
6	Övriga intäkter	0,8	0,4	— 0,4	— 47
7	Summa	18,3	18,7	+ 0,4	+ 2
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	1,1	1,3	+ 0,2	+ 21
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	4,5	4,5	— 0,0	— 1
10	Skatter samt investeringsavgift	5,4	6,5	+ 1,1	+ 21
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	1,4	1,0	— 0,5	— 32
12	Avsättningar till investeringsfonder	0,6	0,2	— 0,4	— 70
13	Övriga kostnader	0,5	0,4	— 0,1	— 17
14	Redovisad vinst	4,7	4,7	— 0,0	— 1
15	Summa	18,3	18,7	+ 0,4	+ 2
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	250,9	253,8	+ 2,9	+ 1
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	234,5	236,9	+ 2,5	+ 1
18	Varuskatter	0,1	0,1	— 0,0	— 7
19	Summa avgående poster	234,5	237,0	+ 2,5	+ 1
20	Bruttovinst	16,4	16,8	+ 0,5	+ 3
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	6,4	8,2	+ 1,8	+ 28
22	Därav egentlig investering	6,4	6,9	+ 0,5	+ 8
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,0	— 0,1	— 89
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,8	2,8	— 0,1	— 3
25	Lagervärdeförändring	+ 6,5	— 0,8	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	+ 4,1	+ 6,3	.	.
27	Lön till anställda	50,9	55,0	+ 4,1	+ 8
28	Därav till industriarbetare	34,8	37,3	+ 2,5	+ 7
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,7	0,8	+ 0,2	+ 26
30	Betald utdelning	2,4	2,6	+ 0,2	+ 9
31	Beslutad utdelning	2,6	2,8	+ 0,1	+ 5

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Manufacturing enterprises

Percentage of increase or decrease of profit must be regarded in connection with the magnitude of the absolute numbers and other factors of importance.

Percentages, which are founded on small numbers or for some other reason are of little value have been put in brackets.

Mekaniska verkstäder och gjuterier (192 företag) *Engineering works and foundries*				Skeppsvarv och båtbyggerier (14 företag) *Shipyards and boat building*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
65 558	67 198	+ 1 640	+ 3	16 721	17 419	+ 698	+ 4	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
354,9	399,0	+ 44,1	+ 12	103,5	89,4	— 14,1	— 14	2
10,8	11,6	+ 0,8	+ 7	1,2	1,3	+ 0,1	+ 9	3
22,5	26,0	+ 3,6	+ 16	31,6	43,5	+ 11,8	+ 37	4
4,3	4,9	+ 0,6	+ 15	0,0	0,0	—	—	5
10,0	9,1	— 1,0	— 10	2,4	3,4	+ 1,0	+ 44	6
402,4	450,5	+ 48,1	+ 12	138,7	137,5	— 1,2	— 1	7
31,9	40,7	+ 8,8	+ 28	6,3	8,4	+ 2,1	+ 33	8
118,9	143,4	+ 24,5	+ 21	28,1	28,8	+ 0,7	+ 2	9
110,3	121,5	+ 11,2	+ 10	39,2	40,0	+ 0,7	+ 2	10
24,8	36,7	+ 11,9	+ 48	21,0	27,0	+ 6,0	+ 29	11
3,5	7,0	+ 3,5	+ 99	10,5	8,3	— 2,2	— 21	12
9,2	10,3	+ 1,1	+ 12	2,6	0,7	— 2,0	— 75	13
103,8	91,0	— 12,8	— 12	30,9	24,4	— 6,5	— 21	14
402,4	450,5	+ 48,1	+ 12	138,7	137,5	— 1,2	— 1	15
4 104,9	4 623,9	+ 519,0	+ 13	901,2	876,6	— 24,5	— 3	16
3 748,8	4 223,2	+ 474,4	+ 13	797,5	787,1	— 10,4	— 1	17
1,2	1,7	+ 0,5	+ 42	0,1	0,2	+ 0,0	+ 20	18
3 750,0	4 224,9	+ 474,9	+ 13	797,7	787,3	— 10,4	— 1	19
354,9	399,0	+ 44,1	+ 12	103,5	89,4	— 14,1	— 14	20
217,5	271,0	+ 53,5	+ 25	32,9	53,3	+ 20,4	+ 62	21
214,8	254,7	+ 39,9	+ 19	32,8	50,7	+ 17,9	+ 55	22
5,1	6,0	+ 0,9	+ 19	3,0	3,0	+ 0,1	+ 2	23
107,5	107,3	— 0,1	— 0	17,7	19,1	+ 1,4	+ 8	24
+ 203,6	+ 111,7	.	.	+ 18,8	+ 187,0	.	.	25
+ 195,9	+ 162,0	.	.	+ 13,3	+ 181,4	.	.	26
1 024,1	1 136,3	+ 112,2	+ 11	249,8	286,3	+ 36,5	+ 15	27
666,4	730,1	+ 63,7	+ 10	183,7	211,2	+ 27,6	+ 15	28
36,7	38,9	+ 2,1	+ 6	4,5	3,1	— 1,4	— 31	29
65,9	60,3	— 5,6	— 9	7,2	7,5	+ 0,3	+ 4	30
60,3	58,6	— 1,7	— 3	7,5	9,7	+ 2,3	+ 30	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Elektroteknisk industri (48 företag) *Manufacture of electrical machinery, apparatus, etc.*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	31 994	33 221	+ 1 227	+ 4
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	224,7	189,6	— 35,1	— 16
3 Utdelning å aktier och andelar	22,3	29,1	+ 6,8	+ 31
4 Räntor	22,0	19,3	— 2,7	— 12
5 Överskott å annan rörelse	0,5	0,5	— 0,1	— 10
6 Övriga intäkter	8,0	31,0	[1] + 23,0	+ 287
7 Summa	277,5	269,5	— 8,0	— 3
Kostnader och vinst				
8 Räntor	13,1	14,7	+ 1,6	+ 12
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	41,4	49,1	+ 7,7	+ 19
10 Skatter samt investeringsavgift	97,1	79,1	— 18,0	— 19
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	15,0	18,4	+ 3,3	+ 22
12 Avsättningar till investeringsfonder	10,5	10,6	+ 0,1	+ 1
13 Övriga kostnader	22,4	20,2	— 2,2	— 10
14 Redovisad vinst	77,9	77,4	— 0,5	— 1
15 Summa	277,5	269,5	— 8,0	— 3
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 749,8	1 894,8	+ 145,0	+ 8
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 523,1	1 703,2	+ 180,1	+ 12
18 Varuskatter	2,0	2,0	— 0,0	— 0
19 Summa avgående poster	1 525,1	1 705,2	+ 180,1	+ 12
20 Bruttovinst	224,7	189,6	— 35,1	— 16
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	81,6	90,2	+ 8,6	+ 11
22 Därav egentlig investering	67,1	86,8	+ 19,7	+ 29
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,6	0,3	— 0,3	— 53
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	40,4	49,3	+ 8,9	+ 22
25 Lagervärdeförändring	+ 113,0	+ 13,2	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 131,8	+ 43,5	.	.
27 Lön till anställda	526,7	585,3	+ 58,5	+ 11
28 Därav till industriarbetare	298,8	331,9	+ 33,1	+ 11
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	26,5	27,9	+ 1,4	+ 5
30 Betald utdelning	47,2	52,3	+ 5,1	+ 11
31 Beslutad utdelning	52,3	53,5	+ 1,2	+ 2

[1] Återvunna kundfordringar utgjorde år 1956 26,2 och år 1955 4,1 milj. kr.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Annan metallindustri (30 företag) *Not specified metal industries*				Malmbrytning och metallindustri; samtliga branscher (405 företag) *Ore mining, metal industries, manufacture of metal products*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
18 360	18 548	+ 188	+ 1	181 102	185 756	+ 4 654	+ 3	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
153,6	156,2	+ 2,6	+ 2	1 577,8	1 624,7	+ 46,9	+ 3	2
21,8	20,5	— 1,3	— 6	133,4	162,1	+ 28,7	+ 22	3
10,8	11,8	+ 1,0	+ 9	105,5	120,6	+ 15,1	+ 14	4
1,0	0,8	— 0,1	— 14	51,9	84,8	+ 32,9	+ 63	5
0,7	2,0	+ 1,3	+198	38,5	76,8	+ 38,2	+ 99	6
187,9	191,4	+ 3,5	+ 2	1 907,1	2 069,6	+ 161,9	+ 8	7
9,7	12,8	+ 3,1	+ 32	84,7	101,2	+ 16,4	+ 19	8
43.5	51.6	+ 8,1	+ 19	391,0	497,0	+ 106,0	+ 27	9
65,5	67,7	+ 2,2	+ 3	619,9	660,8	+ 40,8	+ 7	10
5,3	13,7	+ 8,4	+159	85,4	125.3	+ 39,9	+ 47	11
10,0	—	— 10,0	—100	64,6	53,1	— 11,5	— 18	12
5,1	2,9	— 2.2	— 42	59,5	61,8	+ 2,4	+ 4	13
48,9	42,7	— 6,2	— 13	602,0	569,8	— 32,1	— 5	14
187,9	191,4	+ 3,5	+ 2	1 907,1	2 069,0	+ 161,9	+ 8	15
1 165,3	1 277,6	+ 112,3	+ 10	10 667,2	11 821,9	+1 154,8	+ 11	16
1 009,8	1 119,5	+ 109,7	+ 11	9 081.2	10 187,8	+1 106.6	+ 12	17
1,9	2,0	+ 0,1	+ 4	8,1	9,4	+ 1,3	+ 16	18
1 011,7	1 121,5	+ 109,8	+ 11	9 089,3	10 197,2	+1 107,9	+ 12	19
153,6	156,2	+ 2,6	+ 2	1 577,8	1 624,7	+ 46,9	+ 3	20
69,4	69,2	— 0,2	— 0	650,2	731,4	+ 81,2	+ 12	21
69,0	68,1	— 0,9	— 1	630,3	706,3	+ 75,9	+ 12	22
0,4	2,8	+ 2,4	(+649)	11,5	17,6	+ 6,2	+ 54	23
54,5	60,5	+ 6,0	+ 11	348,7	369,7	+ 21.0	+ 6	24
+ 47,5	+ 13,1	.	.	+ 423,9	+ 322,5	.	.	25
+ 55,1	+ 7,0	.	.	+ 430,9	[1] + 446,5	.	.	26
282,8	310,9	+ 28.1	+ 10	2 762,9	3 063,7	+ 300,8	+ 11	27
185,4	204,3	+ 19,0	+ 10	1 822,6	2 015,6	+ 192,9	+ 11	28
14,7	15,3	+ 0,6	+ 4	112,1	116,2	+ 4.0	+ 4	29
30,5	34,4	+ 3.9	+ 13	320,9	379.9	+ 58.9	+ 18	30
34,4	38,9	+ 4,5	+ 13	[2] 379,9	[2] 428,3	+ 48,5	+ 13	31

[1] Motsvarande uppgifter sid. 385 (bransch järn-, stål- o. a. metallverk samt bransch järn- och stålmanufaktur) uppgår efter korrigering till resp. 39,9 och 6,3 milj. kr.

[2] Jfr not 1 sid. 384.

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98
Juli	95	15	1 034	349	565	108	2 056	532	157	70

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stock-holm	Göte-borg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	1955 Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704,5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077,3	1 511,5	3 062,6	685,8	293,5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292,4	93,6	April
239,1	260,5	1 244,8	1 806,5	3 551,0	1 074,8	197,0	197,0	Maj
240,1	295,5	1 341,2	1 823,8	3 700,6	1 172,1	262,2	258,1	Juni
250,9	255,5	1 234,2	1 470,9	3 211,5	1 040,1	231,3	126,2	Juli

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott *Offences* [1]	1954	1955	1956	1955	
				2 kv.	3 kv.
Strafflagsbrott					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	3 346	3 404	3 646	752	949
Därav: våld el. hot mot tjänsteman o. dyl.	679	742	777	151	223
våldsamt motstånd	1 650	1 609	1 897	363	431
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	473	539	487	124	176
12 kap. Förfalskningsbrott	1 154	1 247	1 049	390	244
13 kap. Mened, falskt åtal o. annan osann utsaga	771	800	750	203	132
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 658	9 351	9 163	2 108	2 411
Därav: mord och dråp	46	49	62	12	12
vållande till annans död	273	277	278	57	85
barnamord o. dyl.	12	11	10	4	—
fosterfördrivning.....	219	103	68	14	14
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 985	2 316	2 421	513	583
Därav: våldtäkt	284	304	335	70	88
18 kap. Sedlighetsbrott	2 217	2 409	2 166	623	646
Därav: otukt med person under 15 år.	665	673	645	169	151
annan otukt	214	344	236	126	87
exhibitionism	500	516	491	127	158
annan sedlighetssårande handling	702	738	677	165	213
19 kap. Allmänfarliga brott	2 707	3 440	3 651	996	1 073
Därav: mordbrand	135	205	249	54	78
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	141 119	162 296	169 905	39 488	49 442
Därav: inbrottsstöld	28 184	32 878	34 839	7 931	8 366
tillgrepp av bilar, motorcyklar inkl. mopeder.....	15 735	25 051	25 922	5 940	7 972
tillgrepp av cyklar.....	..	..	..	..	..
rån	262	291	396	61	76
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri ...	15 812	16 206	16 897	3 513	4 212
Därav: restaurant-, hotell- o. droskbedrägeri	..	..	..	..	..
22 kap. Förskingring och annan trolöshet	5 881	5 579	5 573	1 402	1 287
23 kap. Gäldenärsbrott	318	380	497	94	90
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovl. väg	7 068	7 957	9 681	2 354	1 947
25 kap. Ämbetsbrott	761	813	800	241	163
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	3 096	3 125	2 962	646	792
Summa	195 366	219 862	229 648	53 447	64 147
Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vars urbota straff kan följa					
Lönnbränning	326	231	71	70	58
Rattfylleri	7 332	9 066	11 553	2 266	3 004
Skattestrafflagen	..	..	..	..	..

[1] *For translation of text, v. p. 398.*

Offences known to the police. Preliminary data

	1956				1957		Därav i		
4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	Stockholm	Göteborg	Malmö
948	892	925	946	883	954	946	284	56	40
215	203	191	204	179	187	178	54	14	12
453	417	500	495	485	486	538	143	37	20
102	134	141	127	85	101	126	4	3	—
265	262	220	262	305	315	287	40	6	7
266	204	165	157	224	265	180	36	6	6
2 743	2 138	2 354	2 483	2 188	2 238	2 269	495	204	254
11	12	18	12	20	8	13	—	—	—
85	62	48	73	95	47	59	14	—	3
5	—	4	1	5	1	9	—	—	2
24	20	15	18	15	22	54	42	1	1
706	567	599	598	657	638	591	129	30	33
92	69	86	116	64	69	90	18	8	5
585	553	642	538	433	453	538	117	48	40
190	178	220	136	111	153	148	35	11	7
70	75	41	62	58	44	30	9	1	3
126	94	154	136	107	108	151	39	19	7
172	171	203	179	124	122	161	19	13	16
738	818	1 252	826	755	853	1 116	287	—	19
46	52	82	46	69	85	47	6	—	8
43 844	31 914	42 677	50 408	44 906	39 688	47 241	11 609	4 627	2 502
9 422	7 450	8 412	9 242	9 735	9 776	10 315	2 485	985	779
7 632	4 563	6 079	8 4[illegible]9	6 871	5 430	8 191	3 444	1 091	414
..	..	..	..	..	10 226	13 222	1 471	768	741
92	92	97	117	90	110	93	43	15	6
4 103	4 506	4 566	3 990	3 835	4 103	3 931	822	289	162
..	..	..	..	..	931	850	317	91	48
1 540	1 423	1 314	1 324	1 512	1 435	1 229	269	107	53
104	142	118	117	120	121	160	8	2	3
2 155	1 834	2 655	2 581	2 611	2 650	2 970	339	74	111
214	209	205	188	198	232	193	5	4	1
1 008	899	757	648	658	654	601	6	39	1
59 321	46 495	58 590	65 193	59 370	54 700	62 378	14 450	5 495	3 232
34	19	14	11	27	24	48	1	—	—
2 396	1 788	3 349	4 082	2 334	1 856	3 124	503	203	131
..	..	..	..	..	830	330	24	24	2

Beställningstrafik med lastbil — Juni 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
7	1957: Januari	20 931	4,91	30 037	2 021	14,86
8	Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
9	Mars	20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
10	April	21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
11	Maj.	21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
12	Juni	[2] 21 199	4,95	35 604	2 271	15,68
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 506	4,10	6 419	371	17,31
B	Stockholms län	1 076	4,99	2 407	143	16,85
C	Uppsala län	531	5,42	561	38	14,96
D	Södermanlands län	747	4,97	1 017	64	15,94
E	Östergötlands län	961	5,28	1 312	85	15,40
F	Jönköpings län	759	5,32	876	63	13,91
G	Kronobergs län	457	5,30	327	24	13,87
H	Kalmar län	526	5,58	788	49	16,15
I	Gotlands län	171	4,12	142	10	14,53
K	Blekinge län	368	5,42	351	25	13,97
L	Kristianstads län	693	5,36	751	46	16,26
M	Malmöhus län	1 462	5,02	1 904	144	13,18
N	Hallands län	463	4,94	515	43	11,96
O	Göteborgs och Bohus län	1 840	4,36	3 885	258	15,08
P	Älvsborgs län	1 001	5,16	1 441	96	15,01
R	Skaraborgs län	713	5,06	882	55	15,92
S	Värmlands län	853	5,07	999	66	15,13
T	Örebro län	761	5,54	1 225	79	15,50
U	Västmanlands län	721	5,45	1 163	71	16,27
W	Kopparbergs län	816	5,09	987	64	15,44
X	Gävleborgs län	1 037	5,88	1 925	115	16,78
Y	Västernorrlands län	961	4,72	2 131	131	16,24
Z	Jämtlands län	364	4,23	574	35	16,40
AC	Västerbottens län	746	4,57	1 454	104	13,96
BD	Norrbottens län	666	4,67	1 568	92	17,05

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 130 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km		Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
		lastad *loaded*	tom *empty*					
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
7	2 590	19 119	9 291	33	59	1 434	29 157	103
8	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
9	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
10	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
11	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
12	3 217	19 274	10 115	34	49	1 450	31 737	108
A	7	192	6	—	398	8	314	159
B	78	451	330	42	32	36	733	94
C	115	707	399	36	43	55	1 079	97
D	135	928	495	35	55	67	1 511	106
E	189	1 318	644	33	59	93	2 058	105
F	158	1 065	404	28	58	78	1 672	114
G	115	715	369	34	50	61	1 191	110
H	91	640	301	32	56	45	1 059	113
I	42	108	68	39	10	10	158	90
K	45	567	141	20	117	33	771	109
L	128	1 193	437	27	90	75	1 717	105
M	222	1 333	617	32	47	95	2 005	103
N	79	588	289	33	52	47	908	103
O	81	636	261	29	74	40	1 237	138
P	207	1 177	559	32	39	88	1 792	103
R	114	1 090	424	28	86	73	1 621	107
S	211	1 110	757	41	41	90	1 998	107
T	138	862	458	35	57	62	1 468	111
U	155	709	374	35	43	57	1 171	108
W	255	972	671	41	28	88	1 830	111
X	158	893	487	35	50	72	1 595	116
Y	107	595	404	40	44	51	1 075	108
Z	111	319	291	48	19	34	710	116
AC	180	749	618	45	37	59	1 359	99
BD	96	357	311	47	27	33	705	106

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

†2—571190

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
7	152 963	19	241 527	12	63	165	2 828
8	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
9	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
10	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
11	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
12	158 718	20	250 957	13	63	176	3 177
A	2 908	11	3 439	9	85	151	2 687
B	2 498	29	4 976	15	50	166	2 918
C	4 892	22	8 929	12	55	173	3 088
D	7 453	20	10 095	15	74	176	3 384
E	11 106	19	17 480	12	64	185	3 507
F	9 122	18	12 884	13	71	186	3 357
G	5 718	21	8 831	13	65	186	3 314
H	5 139	21	8 021	13	64	178	3 511
I	423	37	788	20	54	117	1 758
K	5 253	15	7 546	10	70	158	3 048
L	11 474	15	16 461	10	70	175	3 562
M	10 541	19	16 566	12	64	164	2 673
N	4 083	22	6 774	13	60	195	3 074
O	5 995	21	8 617	14	70	162	2 784
P	8 145	22	13 170	14	62	184	3 230
R	9 769	17	13 254	12	74	180	3 511
S	8 677	23	13 730	15	63	183	2 514
T	7 811	19	13 535	11	58	185	3 539
U	6 602	18	9 909	12	67	179	3 237
W	7 185	25	12 276	15	59	186	3 452
X	7 847	20	15 980	10	49	180	3 394
Y	4 708	23	7 764	14	61	189	3 336
Z	2 111	34	3 776	19	56	190	3 526
AC	6 657	20	11 692	12	57	219	3 771
BD	2 601	27	4 464	16	58	187	3 414

[1] Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Juni 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *June 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade[1] *Killed*[1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	8	2	10	33	10	43	183	85	268	224	97	321
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	18	2	20	39	6	45	272	103	375	329	111	440
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	14	2	16	34	21	55	66	131	197	114	154	268
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	2	1	3	12	5	17	26	39	65	40	45	85
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	8	6	14	16	16	32	40	112	152	64	134	198
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	—	4	4	14	5	19	24	48	72	38	57	95
Cyklister *Cyclists*	12	5	17	16	26	42	32	141	173	60	172	232
Fotgängare *Pedestrians*	10	4	14	14	28	42	29	141	170	53	173	226
Övriga *Others*	4	—	4	1	1	2	15	8	23	20	9	29
Samtliga *Total*	76	26	102	179	118	297	687	808	1 495	942	952	1 894

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 558	3 016	4 574
Lastbil *Lorry*	264	543	807
Buss *Bus*	37	130	167
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	161	388	549
Moped *Cycle with aux. motor*	84	249	333
Annan lätt mc *Other light mc*	61	109	170
Spårvagn *Tram*	—	73	73
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	13	9	22
Cykel *Cycle*	70	245	315
Annat fordon *Other vehicle*	50	295	345
Fotgängare *Pedestrian*	55	184	239
Andra trafikelement *Other traffic elements*	51	15	66
Samtliga *Total*	2 404	5 256	7 660

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision* mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	712	1 870	2 582
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	31	395	426
med fotgängare *with pedestrian*	54	169	223
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	1	1
med djur *with animal*	52	7	59
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	13	24	37
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	45	52	97
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	496	59	555
Kullkörning *Vehicle overturned*	49	58	107
Olycka av annat slag *Other type of accident*	21	29	50
Samtliga *Total*	1 473	2 664	4 137

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Juni 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	1	61	70	132	228	1	11	75	87
Uppsala »	1	13	35	49	79	1	7	19	27
Södermanlands »	3	25	37	65	115	3	9	28	40
Östergötlands »	4	37	76	117	184	4	18	50	72
Jönköpings »	1	15	32	48	75	1	7	19	27
Kronobergs »	1	12	21	34	59	1	5	20	26
Kalmar »	3	12	27	42	65	3	6	10	19
Gotlands »	—	7	8	15	26	—	1	8	9
Blekinge »	4	9	23	36	67	4	6	13	23
Kristianstads »	3	24	30	57	99	3	12	24	39
Malmöhus »	3	46	61	110	184	5	12	59	76
Hallands »	4	19	32	55	85	4	12	17	33
Göteb. o. Bohus »	3	39	33	75	132	4	13	40	57
Älvsborgs »	3	35	40	78	126	3	7	42	52
Skaraborgs »	1	23	41	65	108	1	7	23	31
Värmlands »	6	39	48	93	150	7	6	47	60
Örebro »	5	27	26	58	89	7	8	37	52
Västmanlands »	3	11	29	43	64	5	3	15	23
Kopparbergs »	4	17	31	52	87	10	3	25	38
Gävleborgs »	4	21	50	75	104	4	5	24	33
Västernorrlands »	1	26	29	56	95	1	5	29	35
Jämtlands »	1	12	17	30	45	1	6	11	18
Västerbottens »	3	22	22	47	70	3	7	35	45
Norrbottens »	—	18	23	41	68	—	3	17	20
Summa *Total*	62	570	841	1 473	2 404	76	179	687	942

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *June 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	5	191	559	755	1 518	5	28	204	237
Stockholms län	1	39	76	116	221	1	5	46	52
Uppsala »	1	14	42	57	108	1	2	13	16
Södermanlands »	—	20	25	45	89	—	2	19	21
Östergötlands »	1	36	94	131	255	1	4	35	40
därav Norrköpings stad	1	15	41	57	109	1	3	12	16
Jönköpings län	3	20	34	57	110	3	3	21	27
Kronobergs »	—	5	13	18	37	—	—	7	7
Kalmar »	1	16	24	41	80	1	4	14	19
Gotlands »	—	4	5	9	17	—	—	5	5
Blekinge »	2	12	28	42	84	2	4	11	17
Kristianstads »	1	9	32	42	82	1	2	8	11
Malmöhus »	—	83	180	263	528	—	7	87	94
därav Malmö stad	—	52	100	152	305	—	2	57	59
Hallands län	1	16	42	59	107	1	1	20	22
Göteb. o. Bohus »	2	121	274	397	791	2	17	127	146
därav Göteborgs stad..	1	114	254	369	739	1	15	121	137
Älvsborgs län	2	22	46	70	132	2	4	23	29
Skaraborgs »	—	14	25	39	73	—	5	14	19
Värmlands »	1	21	29	51	101	1	4	24	29
Örebro »	1	26	61	88	170	1	3	24	28
Västmanlands »	1	22	72	95	184	1	2	24	27
Kopparbergs »	—	18	35	53	104	—	2	18	20
Gävleborgs »	1	33	53	87	166	1	9	27	37
Västernorrlands »	—	10	41	51	101	—	3	9	12
Jämtlands »	—	6	15	21	40	—	—	6	6
Västerbottens »	—	8	14	22	45	—	3	9	12
Norrbottens »	2	16	37	55	113	2	4	13	19
Summa *Total*	26	782	1 856	2 664	5 256	26	118	808	952
Hela riket *Sweden*	88	1 352	2 697	4 137	7 660	102	297	1 495	1 894

Vägtrafikolyckor: Års- och kvartalsuppgifter

a) Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer

Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*		
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[1] *Killed*	Eljest skadade *Injured*	Summa *Total*
Hela riket *Sweden*								
1946	435	6 841	8 590	15 866	29 652	461	8 322	8 783
1947	500	7 800	10 943	19 243	36 398	527	9 328	9 855
1948	492	7 110	9 215	16 817	31 976	531	8 583	9 114
1949	494	7 342	9 325	17 161	32 318	517	8 978	9 495
1950	571	8 559	12 450	21 580	40 490	595	10 583	11 178
1951	662	9 086	15 669	25 417	47 958	708	11 240	11 948
1952 :	723	10 242	19 294	30 259	56 647	750	12 846	13 596
1953	872	12 023	19 811	32 706	61 186	921	15 033	15 954
1954	899	13 460	27 033	41 392	77 043	942	16 963	17 905
1955	871	14 228	31 655	46 754	86 932	902	18 050	18 952
1956*	763	14 254	33 740	48 757	91 055	816	18 143	18 959
1955* 2 kv.	195	3 170	5 885	9 250	18 313	203	3 900	4 103
3 kv.	214	4 774	7 214	12 202	22 352	221	6 062	6 283
4 kv.	237	3 681	10 010	13 928	25 879	243	4 651	4 894
1956* 1 kv.	131	2 287	9 727	12 145	23 244	141	2 920	3 061
2 kv.	147	3 603	6 800	10 550	19 685	156	4 514	4 670
3 kv.	257	4 854	8 062	13 173	24 358	279	6 286	6 565
4 kv.	228	3 510	9 151	12 889	23 768	240	4 423	4 663
1957* 1 kv.	141	2 525	9 070	11 736	22 067	146	3 244	3 390
2 kv.	204	3 693	7 602	11 499	21 464	230	4 669	4 899
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*								
1956* 2 kv.	94	1 296	1 958	3 348	5 604	101	1 896	1 997
3 kv.	180	2 045	2 861	5 086	8 547	199	2 976	3 175
4 kv.	148	1 470	3 144	4 762	7 894	158	2 104	2 262
1957* 1 kv.	94	1 109	3 191	4 394	7 650	98	1 607	1 705
2 kv.	133	1 357	2 121	3 611	5 872	158	1 977	2 135
Tättbebyggt område *Built-up areas*								
1956* 2 kv.	53	2 307	4 842	7 202	14 081	55	2 618	2 673
3 kv.	77	2 809	5 201	8 087	15 811	80	3 310	3 390
4 kv.	80	2 040	6 007	8 127	15 874	82	2 319	2 401
1957* 1 kv.	47	1 416	5 879	7 342	14 417	48	1 637	1 685
2 kv.	71	2 336	5 481	7 888	15 592	72	2 692	2 764

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» resp. »Dödade personer» ingår i de preliminära siffrorna fr. o. m. *provisional figures from 3:rd quarter 1955 forth are including under »Fatal accidents» and »Persons killed»*

Road Accidents: Annual and quarterly data

b) Antal skadade personer efter trafikantgrupper

Persons killed and injured by group of road users

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Bilförare *Motorcar drivers*	Bilpassagerare *Motorcar passengers*	Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	Mopedister *Drivers of cycle with aux. motor*	Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	Cyklister *Cyclists*	Fotgängare *Pedestrians*	Andra *Others*	Summa skadade personer *Total*
Hela riket *Sweden*										
1946	654	1 297	1 003	259	·	193	3 075	1 764	538	8 783
1947	904	1 619	1 098	249	·	162	3 386	1 971	466	9 855
1948	683	1 474	1 087	243	·	127	3 070	1 911	519	9 114
1949	745	1 624	1 160	222	·	141	3 288	1 811	504	9 495
1950	1 182	2 161	1 553	272	·	130	3 484	1 845	551	11 178
1951	1 294	2 163	2 096	425	·	102	3 280	2 034	554	11 948
1952	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581	13 596
1953	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419	15 954
1954	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559	17 905
1955	2 922	3 970	2 466	542	1 505	658	3 280	3 015	594	18 952
1956*	3 428	4 282	2 094	520	1 754	895	2 571	3 018	397	18 959
1955* 2 kv.	481	711	846	193	338	47	760	663	64	4 103
3 kv.	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70	6 283
4 kv.	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167	4 894
1956* 1 kv.	760	908	114	19	109	68	325	595	163	3 061
2 kv.	675	922	639	171	488	245	734	760	36	4 670
3 kv.	1 013	1 326	995	284	770	406	922	785	64	6 565
4 kv.	980	1 126	346	46	387	176	590	878	134	4 663
1957* 1 kv.	842	953	138	24	178	92	343	712	108	3 390
2 kv.	1 047	773	661	133	546	284	632	755	68	4 899
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*										
1956* 2 kv.	469	615	244	73	132	83	207	157	17	1 997
3 kv.	725	922	429	156	223	174	297	220	29	3 175
4 kv.	707	820	130	16	86	56	161	213	73	2 262
1957* 1 kv.	590	664	47	7	39	36	97	156	69	1 705
2 kv.	709	540	250	62	149	89	157	143	36	2 135
Tättbebyggt område *Built-up areas*										
1956* 2 kv.	206	307	395	98	356	162	527	603	19	2 673
3 kv.	288	404	566	128	547	232	625	565	35	3 390
4 kv.	273	306	216	30	301	120	429	665	61	2 401
1957* 1 kv.	252	289	91	17	139	56	246	556	39	1 685
2 kv.	338	233	411	71	397	195	475	612	32	2 764

3 kv. 1955 i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *The only those leading to death within 24 hours.*

Priserna på jordbruksfastigheter år 1956

Real Estate Prices

De uppgifter rörande förhållandet mellan jordbruksfastigheters saluvärden och taxeringsvärden, vilka här framlägges, avser 1956, det sista året i den senast tilländagångna taxeringsperioden. Motsvarande uppgifter för de föregående åren i perioden är meddelade i häftena 1953: 7, s. 318, 1954: 5, s. 278, 1955: 7, s. 401, och 1956: 6, s. 304. En sammanfattande redogörelse för hela perioden 1952—1956 kommer att inflyta i ett senare nummer.

De på anförda ställen redovisade siffrorna för den genomsnittliga överprisprocenten för riket i dess helhet åren 1952—1955 har med anledning av senare inkomna uppgifter ändrats. En sammanställning av de preliminära och definitiva procenttalen meddelas här för åren 1952—55 samt 1956.

	Överprisprocent	
	Preliminär	Definitiv
1952	48,6	51,1
1953	59,7	61,2
1954	68,2	69,2
1955	78,4	78,0
1956	..	81,9
1952—1955	64,6	65,1
1952—1956	67,3	67,6

Det genomsnittliga överpristalet för hela riket har, som synes, stigit ytterligare något under år 1956, ehuru icke i samma mån som under periodens övriga år. Såsom av tab. 1 (jfr 1956: 6) framgår, är ökningen icke en genomgående företeelse i samtliga län. Bl. a. i Kronobergs, Gotlands, Blekinge, Kristianstads och Hallands samt Gävleborgs och Norrbottens län synes marknadspriserna tvärtom genomsnittligt visat en viss nedåtgående tendens under periodens sista år.

Redovisningsåret omfattar dock ett mindre antal köp än periodens övriga år, eller 2 198 köp.

Resultaten enligt tab. 2—4 summeras sålunda:

Tab. 1. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis[1]

Market prices and assessed values of farm land, by county

Län	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor		
Stockholms.....	37	1 928,1	1 166,3	65,3
Uppsala.....	43	3 989,4	1 848,9	115,8
Södermanlands..	83	5 320,7	3 032,9	75,4
Östergötlands...	115	9 327,6	4 917,5	89,7
Jönköpings.....	72	4 493,0	2 268,1	98,1
Kronobergs.....	68	2 988,2	1 623,3	84,1
Kalmar.....	54	2 681,7	1 582,7	69,4
Gotlands.....	52	2 028,0	1 379,6	47,0
Blekinge.....	36	1 487,4	782,0	90,2
Kristianstads...	217	11 666,9	6 504,9	79,4
Malmöhus.....	253	15 975,2	9 114,4	75,3
Hallands.....	65	3 365,6	2 008,5	67,6
Göteborgs o. Bohus.....	54	2 164,4	1 385,2	56,3
Älvsborgs.....	185	7 412,6	3 922,7	89,0
Skaraborgs.....	213	9 711,0	5 041,0	92,6
Värmlands.....	128	4 835,8	2 483,9	94,7
Örebro.....	123	5 044,9	2 965,1	70,1
Västmanlands..	53	2 775,6	1 484,1	87,0
Kopparbergs...	36	1 314,6	669,9	96,2
Gävleborgs.....	66	2 105,7	1 192,2	76,6
Västernorrlands.	94	1 769,7	931,7	89,9
Jämtlands.....	47	1 228,4	592,1	107,5
Västerbottens...	67	1 421,6	777,0	83,0
Norrbottens....	37	483,0	334,9	44,2
Tillsammans	2 198	105519,1	58 008,9	81,9

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

1. Fastigheter med ett taxeringsvärde ej överstigande 10 000 kronor har under år 1956, liksom tidigare, betingat de relativt sett högsta marknadspriserna. Mycket nära följer dock under 1956 den högsta värdegruppen, omfattande fastigheter med ett taxeringsvärde överstigande 100 000 kronor. Denna grupp omfattar emellertid endast 60 köp (tab. 2).

2. Grupperade efter skogsmarkens och den växande skogens värde visar fastigheter med skogsmark och skog till

(Forts. sid. 442)

Tab. 2. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter taxeringsvärdet[1]

Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed farm value

Län	Fördelning efter taxeringsvärdet															
	Högst 10 000 kronor				10 100—50 000 kronor				50 100—100 000 kronor				Över 100 000 kronor			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	7	83,9	46,4	80,8	26	1 292,2	801,5	61,2	3	337,0	217,0	55,3	1	215,0	101,4	112,0
Uppsala	6	77,6	41,4	87,4	31	1 559,3	854,1	82,6	2	287,5	147,2	95,3	4	2 065,0	806,2	156,1
Södermanlands	7	70,7	34,8	103,2	62	2 762,0	1 605,5	72,0	10	1 083,0	666,5	62,5	4	1 405,0	726,1	93,5
Östergötlands	11	153,4	79,8	92,2	74	3 721,0	1 922,1	93,6	24	3 155,2	1 691,1	86,6	6	2 298,0	1 224,5	87,7
Jönköpings	11	156,7	74,1	111,5	49	2 514,0	1 250,9	101,0	10	1 262,3	677,4	86,3	2	560,0	265,7	110,8
Kronobergs	16	202,0	105,6	91,3	46	2 106,2	1 111,9	89,4	6	680,0	405,8	67,6	—	—	—	—
Kalmar	5	54,0	33,0	63,6	44	1 772,7	1 055,0	68,0	3	430,0	203,4	111,4	2	425,0	291,3	45,9
Gotlands	23	213,5	132,8	60,8	18	774,0	512,1	51,1	11	1 040,5	734,7	41,6	—	—	—	—
Blekinge	13	179,2	88,7	102,0	21	908,2	463,3	96,0	1	125,0	67,0	86,6	1	275,0	163,0	68,7
Kristianstads	55	765,4	383,0	99,8	132	5 508,7	3 011,0	83,0	23	2 792,8	1 661,1	68,1	7	2 600,0	1 449,8	79,3
Malmöhus	39	575,4	308,0	86,8	167	6 701,2	3 764,3	78,0	32	3 961,8	2 259,8	75,3	15	4 736,8	2 782,3	70,2
Hallands	12	174,4	85,4	104,2	45	1 933,2	1 142,3	69,2	7	733,0	417,8	75,4	1	525,0	363,0	44,6
Göteborgs o. Bohus	11	138,2	75,2	83,8	36	1 216,2	847,4	43,5	7	810,0	462,6	75,1	—	—	—	—
Älvsborgs	50	652,6	338,6	92,7	128	5 470,9	2 918,9	87,4	4	402,1	299,0	34,5	3	887,0	366,2	142,2
Skaraborgs	64	807,7	395,9	104,0	130	5 508,3	2 865,5	92,2	13	1 593,2	898,2	77,4	6	1 801,8	881,4	104,4
Värmlands	59	759,4	365,4	107,8	63	2 630,4	1 431,4	83,8	4	551,0	297,2	85,4	2	895,0	389,9	129,5
Örebro	41	512,7	299,6	71,1	71	2 466,0	1 571,5	56,9	8	1 071,7	568,0	88,7	3	994,5	526,0	89,1
Västmanlands	21	296,1	151,6	95,3	24	1 123,5	668,7	68,0	6	656,0	356,0	84,3	2	700,0	307,8	127,4
Kopparbergs	14	220,6	93,4	136,2	20	959,0	473,8	102,4	2	135,0	102,7	31,5	—	—	—	—
Gävleborgs	24	255,2	138,2	84,7	40	1 505,5	854,1	76,3	1	60,0	54,3	10,5	1	285,0	145,6	95,7
Västernorrlands	66	834,7	427,0	95,5	28	935,0	504,7	85,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	24	286,4	149,8	91,2	22	742,0	363,5	104,1	1	200,0	78,8	153,8	—	—	—	—
Västerbottens	32	362,6	189,3	91,5	35	1 059,0	587,7	80,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	21	170,0	125,7	35,2	16	313,0	209,2	49,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	632	8 002,4	4 162,7	92,2	1 328	55 481,5	30 790,4	80,2	178	21 367,1	12 265,6	74,2	60	20 668,1	10 790,2	91,5

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen[1]

Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed value of forests

Län	Fördelning efter den procent summan av skogsmarksvärde och skogsvärde utgjort av hela taxeringsvärdet											
	0,0 %				0,1—25 %				25,1—50 %			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	7	127,9	72,0	77,6	20	1 165,2	674,4	72,8	9	590,0	389,9	51,3
Uppsala	7	299,2	128,0	133,8	26	2 889,7	1 295,4	123,1	9	680,5	376,6	80,7
Södermanlands	8	179,1	102,7	74,4	45	2 582,1	1 500,5	72,1	27	2 382,0	1 314,2	81,3
Östergötlands	27	1 577,4	865,1	82,3	41	3 531,0	1 764,4	100,1	31	1 982,2	1 187,0	67,0
Jönköpings	6	104,5	61,5	69,9	8	275,5	148,4	85,6	28	1 448,2	742,4	95,1
Kronobergs	4	83,3	37,8	120,4	19	545,6	300,3	81,7	33	1 746,0	959,0	82,1
Kalmar	10	326,0	183,4	77,8	14	554,0	351,0	57,8	14	813,0	479,4	69,6
Gotlands	11	111,4	75,9	46,8	25	1 162,4	755,6	53,8	13	650,0	484,1	34,3
Blekinge	5	140,4	72,4	93,9	12	411,5	195,0	111,0	11	617,5	344,0	79,5
Kristianstads	113	6 997,4	3 979,8	75,8	77	3 607,8	1 920,5	87,9	20	802,8	465,5	72,5
Malmöhus	232	14 418,6	8 129,7	77,4	19	1 533,6	971,5	57,9	2	23,0	13,2	74,2
Hallands	28	1 945,1	1 185,6	64,1	22	928,4	510,8	81,8	11	343,0	204,6	67,6
Göteborgs o. Bohus	4	231,3	115,9	99,6	31	1 225,3	787,5	55,6	17	527,8	382,8	37,9
Älvsborgs	19	409,8	205,2	99,7	64	2 370,1	1 423,9	66,5	67	2 823,8	1 493,3	89,1
Skaraborgs	76	2 594,2	1 395,8	85,9	104	4 759,3	2 462,1	93,3	24	1 487,8	794,2	87,3
Värmlands	20	271,7	141,0	92,7	44	1 105,2	594,0	86,1	44	1 770,4	979,8	80,7
Örebro	30	652,4	407,8	60,0	59	2 066,8	1 314,3	57,3	25	1 639,2	899,4	82,3
Västmanlands	12	148,6	78,3	89,8	27	1 278,5	712,8	79,4	11	1 108,5	534,8	107,3
Kopparbergs	4	88,5	56,0	58,0	15	448,1	209,2	114,2	10	409,0	248,1	64,9
Gävleborgs	8	97,0	51,4	88,7	26	472,6	266,4	77,4	21	1 044,1	602,3	73,4
Västernorrlands	46	623,6	314,3	98,4	31	530,3	282,6	87,7	11	373,3	221,6	68,5
Jämtlands	13	179,3	95,6	87,6	18	353,8	206,1	71,7	12	422,2	186,4	126,5
Västerbottens	11	121,5	67,9	78,9	40	876,4	486,5	80,1	11	333,8	177,5	88,1
Norrbottens	9	75,6	51,5	46,8	24	351,6	245,8	43,0	3	48,8	34,8	40,2
Tillsammans	710	31 803,8	17 874,6	77,9	811	35 024,8	19 379,0	80,7	464	24 066,9	13 514,9	78,1

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen[1] (forts.)

Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed value of forests (cont.)

Län	Fördelning efter den procent summan av skogsmarksvärde och skogsvärde utgjort av hela taxeringsvärdet											
	50,1—75 %				75,1—90 %				Över 90 %			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	1	45,0	30,0	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	1	120,0	48,9	145,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	3	177,5	115,5	53,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	11	715,0	336,6	112,4	5	1 522,0	764,4	99,1	—	—	—	—
Jönköpings	27	1 889,8	1 039,6	81,8	3	775,0	276,2	180,6	—	—	—	—
Kronobergs	12	613,3	326,2	88,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	14	773,7	446,0	73,5	2	215,0	122,9	74,9	—	—	—	—
Gotlands	2	100,0	61,8	61,8	1	4,2	2,2	90,9	—	—	—	—
Blekinge	7	283,0	151,9	86,3	1	35,0	18,7	87,2	—	—	—	—
Kristianstads	7	258,9	139,1	86,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands	1	7,5	6,3	19,0	3	141,6	101,2	39,9	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus	2	180,0	99,0	81,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	31	1 689,9	745,3	126,7	4	119,0	55,0	116,4	—	—	—	—
Skaraborgs	8	693,7	317,0	118,8	1	176,0	71,9	144,8	—	—	—	—
Värmlands	17	1 502,5	709,3	111,8	2	171,0	54,8	212,0	1	15,0	5,0	200,0
Örebro	9	686,5	343,6	99,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	3	240,0	158,2	51,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	5	313,0	135,4	131,2	2	56,0	21,2	164,2	—	—	—	—
Gävleborgs	11	492,0	272,1	80,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	5	182,5	84,9	115,0	1	60,0	28,3	112,0	—	—	—	—
Jämtlands	3	73,1	25,2	190,1	1	200,0	78,8	153,8	—	—	—	—
Västerbottens	4	83,1	43,4	91,5	1	6,8	1,7	300,0	—	—	—	—
Norrbottens	1	7,0	2,8	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	185	11 127,0	5 638,1	97,4	27	3 481,6	1 597,3	118,0	1	15,0	5,0	200,0

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter åkerarealens storlek[1] *Market prices and assessed values of farm land, by county and arable land area*

Län	Fördelning efter åkerarealens storlek											
	Högst 5 ha				5—10 ha				10—20 ha			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	8	103,9	60,9	70,6	5	199,0	102,3	94,5	13	909,0	533,6	70,4
Uppsala	6	137,6	56,2	144,8	6	192,5	114,6	68,0	14	698,8	388,4	79,9
Södermanlands	11	170,3	98,9	72,2	14	594,3	327,6	81,4	21	1 108,0	637,7	73,7
Östergötlands	19	396,7	200,1	98,3	13	615,0	287,7	113,8	17	1 169,5	635,1	84,1
Jönköpings	6	76,5	44,7	71,1	7	253,5	132,8	90,9	1	50,0	32,4	54,3
Kronobergs	18	321,4	156,0	106,0	3	137,0	73,8	85,6	2	170,5	108,3	57,4
Kalmar	13	261,0	135,1	93,2	5	129,5	80,5	60,9	3	189,5	108,1	75,3
Gotlands	19	197,0	125,9	56,5	3	57,3	34,4	66,6	3	120,0	66,0	81,8
Blekinge	11	176,2	88,0	100,2	2	125,2	48,0	160,8	4	250,5	131,4	90,6
Kristianstads	87	1 871,3	993,3	88,4	45	1 732,6	929,0	86,5	42	3 137,7	1 762,4	78,0
Malmöhus	115	2 629,9	1 478,2	77,9	60	2 557,2	1 434,9	78,2	49	4 534,7	2 507,9	80,8
Hallands	15	267,9	135,5	97,7	11	391,1	239,4	63,4	19	1 293,5	751,5	72,1
Göteborgs o. Bohus	12	211,1	123,5	70,9	13	387,5	248,7	55,8	6	369,0	243,5	51,5
Älvsborgs	37	657,6	329,4	99,6	21	493,0	297,5	65,7	16	871,2	484,5	79,8
Skaraborgs	65	1 077,3	529,7	103,4	46	1 305,7	667,4	95,6	49	2 273,3	1 197,2	89,9
Värmlands	46	747,3	368,3	102,9	10	201,5	130,2	54,8	4	150,1	92,4	62,4
Örebro	46	695,5	408,3	70,3	21	525,3	368,3	42,6	17	697,2	477,4	46,0
Västmanlands	19	270,1	140,8	91,8	3	90,0	51,8	73,7	9	298,0	210,2	41,8
Kopparbergs	13	221,6	103,0	115,1	2	78,0	34,0	129,4	3	187,0	94,4	98,1
Gävleborgs	27	405,1	210,0	92,9	6	146,5	90,6	61,7	1	18,0	17,2	4,7
Västernorrlands	73	1 044,4	536,4	94,7	4	109,5	60,5	81,0	—	—	—	—
Jämtlands	26	415,3	213,4	94,6	3	59,3	44,1	34,5	2	58,5	44,2	32,4
Västerbottens	34	528,0	264,7	99,5	15	408,2	241,0	69,4	2	61,7	48,7	26,7
Norrbottens	31	393,2	267,8	46,8	1	12,0	10,9	10,1	1	22,0	18,6	18,3
Tillsammans	757	13 276,2	7 068,1	87,8	319	10 800,7	6 050,0	78,5	298	18 637,7	10 591,1	76,0

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1956 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter åkerarealens storlek[1] (forts.) *Market prices and assessed values of farm land, by county and arable land area (cont.)*

Län	Fördelning efter åkerarealens storlek											
	20—50 ha				50—100 ha				Över 100 ha			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	1	81,2	49,6	63,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	4	290,0	170,0	70,6	2	570,0	275,4	107,0	1	1 300,0	418,8	210,4
Södermanlands	6	538,6	337,2	59,7	—	—	—	—	1	350,0	201,8	73,4
Östergötlands	18	2 587,2	1 322,6	95,6	1	340,0	184,0	84,8	—	—	—	—
Jönköpings	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	2	125,0	81,2	53,9	1	175,0	129,5	35,1	—	—	—	—
Gotlands	9	741,5	477,2	55,4	2	158,0	128,0	23,4	—	—	—	—
Blekinge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	11	1 938,6	1 059,4	83,0	4	1 200,0	753,7	59,2	1	725,0	402,5	80,1
Malmöhus	23	3 822,3	2 342,1	63,2	2	883,1	415,6	112,5	2	1 525,0	922,5	65,3
Hallands	4	396,0	207,0	91,3	—	—	—	—	1	525,0	363,0	44,6
Göteborgs o. Bohus	4	489,0	287,7	70,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	8	648,1	424,7	52,6	1	110,0	93,0	18,3	—	—	—	—
Skaraborgs	14	1 460,4	773,8	88,7	6	1 236,8	689,8	79,3	—	—	—	—
Värmlands	4	278,0	144,1	92,9	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	5	801,2	468,1	71,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	7	629,0	315,0	99,7	1	140,0	73,3	91,0	—	—	—	—
Kopparbergs	1	50,0	33,8	47,9	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	121	14 876,1	8 493,5	75,1	20	4 812,9	2 742,3	75,5	6	4 425,0	2 308,6	91,7

[1] Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Arealinventeringen den 3 juni 1957

Survey of Acreage

Enligt kungörelsen den 13 april 1956 (nr 116) skall statistiska centralbyrån årligen i början av juni verkställa en inventering av åkerarealens fördelning på olika växtslag. För denna liksom andra årliga jordbruksstatistiska inventeringar använder centralbyrån sedan år 1950 stickprovsmetod. Arealinventeringen innevarande år omfattade hela landet och avsåg liksom tidigare brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Antalet utvalda brukningsenheter uppgick till 27 623. Insamlingen av primärmaterialet verkställdes av kommunernas styrelser. I det följande lämnas några huvudresultat från 1957 års arealinventering.

Minskning i odlingen av brödsäd, fodersäd och grönfoder samt ökning av arealerna för vall till hö och fröskörd och för oljeväxter är de mest karakteristiska dragen i 1957 års arealdisposition.

Brödsädsarealen uppgår i år till 449 200 hektar och är 71 600 hektar (13,7 %) mindre än 1956. Odlingen av höstvete omfattar 179 900 hektar, dvs. 76 600 hektar (29,9 %) mindre än 1956; arealen för höstråg är 111 800 hektar, vilket understiger 1956 års areal med 7 900 hektar (6,6 %). Flera faktorer samverkade för en stark utvidgning av höstsädsodlingen 1956; särskilt må nämnas de goda väderleksförhållandena för höstsådden 1955 och de stora arealer, som då voro tillgängliga genom bl. a. uppharvning av höstsådda oljeväxter. Vid höstsådden 1956 däremot, reducerades arealerna starkt, framförallt för höstvete, huvudsakligen på grund av försenad skörd av vårsäd och oljeväxter, varigenom arealerna för dessa grödor ej kunde i normal omfattning användas för höstsäd. Vårvetearealen å andra sidan har i år ökat med 13 200 hektar (9,4 %) och uppgår till 153 900 hektar. Man väntade en större ökning i detta fall med hänsyn till den betydande nedgången av höstvetearealen.

Som redan framhållits är även den totala fodersädsarealen i år mindre än 1956. Den uppgår till 1 063 700 hektar, vilket understiger 1956 års areal med 14 200 hektar (1,3 %). Det är odlingen av havre och blandsäd, som minskat, nämligen med 19 500 hektar (3,6 %) respektive 18 500 hektar (6,3 %). Kornarealen har däremot ökat med 23 800 hektar (9,9 %).

Den fältmässiga odlingen av potatis har i år gått ned med 2 700 hektar (2,1 %) och omfattar 123 200 hektar. Sockerbetsarealen är i år 3 300 hektar (6,6 %) större än i fjol och uppgår till 53 500 hektar.

Arealerna för vall till hö och till fröskörd är i år större än i fjol. I förra fallet är ökningen rätt obetydlig, 5 300 hektar (0,5 %) men i senare fallet avsevärd, 14 500 hektar (51,1 %). Den starka ökningen i år av vall till fröskörd förklaras av att 1956 års areal var mycket reducerad på grund av den ovanligt dåliga utvecklingen detta år av förstaårsvallarna. Vall till grönfoder och bete samt permanent betesvall visar i år något minskad omfattning, nämligen med 5 500 hektar (5,3 %) respektive 2 500 hektar (1,3 %).

Oljeväxtodlingen är i år mer än tre gånger så stor som 1956 och omfattar sammanlagt 95 000 hektar. Ökningen kommer huvudsakligen på de höstsådda oljeväxterna, nämligen från 8 600 till 58 100 hektar för höstraps och från 4 700 till 20 000 hektar för höstrybs. Vid denna jämförelse bör man beakta, att förra årets areal för höstsådda oljeväxter var onormalt låg på grund av den mycket ogynnsamma övervintringen 1955—56. Av de vårsådda oljeväxterna har odlingen av vårraps i år ökat från 5 200 till 6 400 hektar och av vårrybs från 1 300 till 2 200 hektar, under det att arealen för oljelin är oförändrad vid 1 700 hektar och odlingen av övriga oljeväxter (främst vitsenap) har minskat från 7 700 till 6 600 hektar.

För mer detaljerade uppgifter hänvisas till Jordbruksekonomiska meddelanden nr 8/1957.

O. Z.

Preliminär försäkringsstatistik för 1956 och första halvåret 1957

Preliminary Insurance Statistics

Försäkringsinspektionens preliminärstatistik är grundad dels på hittills *ogranskade* uppgifter, som bolagen varje år har att insända till inspektionen, dels på preliminära månadsrapporter från bolagen.

Förändringarna i riksbolagens *förvaltade tillgångar* under 1956 har tidigare redovisats i Statistisk tidskrift nr 8 1956 och nr 2 1957, till vilka hänvisas. Den 30 juni 1957 uppgick dessa tillgångar till nominellt 13 508 mkr. I tabell 1 a redovisas detta belopp fördelat på skilda placeringsobjekt. För jämförelse har i tabellen medtagits dels motsvarande siffror ultimo 1955 och 1956, dels de bokförda värdena[1] ultimo 1938, 1946 och 1955. Som framgår av tabellen har de förvaltade tillgångarna ökat med 473 mkr eller 3,6 % under första halvåret 1957 (mot resp. 396 mkr och 3,3 % under första halvåret 1956). Mätt i aktuella kontantvärden — dvs. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. — uppgick ökningen under första halvåret 1957 till 493 mkr. Detta belopp utgör skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning på 788 resp. 295 mkr.

I ovan nämnda nummer av Statistisk tidskrift har utförliga uppgifter om förändringarna under 1956 lämnats. Här återges endast bruttoförändringarna.

Brutto- och nettoökningarna under första halvåret 1957 redovisas i tabell 1 b med fördelning å skilda placeringsobjekt. De största nettoökningarna visar de svenska obligationerna och inteckningslånen medan kommunlånen och de utländska obligationerna visar en nettominskning. I tabellerna 2 a och 2 b lämnas en specifikation av de svenska obligationerna.

I sammanställningen på sid. 426, som på rad (1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån, samt, på rad (7), nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna (8)—(10), vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Utvecklingen av *livförsäkringsverksamheten* under 1938—1956 framgår av översikten i tabell 3. År 1956 var det första hela kalenderår, under vilket de nya premiegrunderna för nytecknade försäkringar tillämpats. Vad först beträffar andra bolag än SPP, må följande nämnas. Premieinkomsten under året (589 miljoner) var 2 % lägre än 1955 (602 miljoner). Härtill bör anmärkas, att av 1955 års premieinkomst 29 miljoner utgjorde engångspremier av för året specifik art (överföring från pensionsstiftelser och viss återbäringstilldelning). Med hjälp av levnadskostnadsindex (exkl. skatter) kan beräknas (jfr de sista raderna i tab. 3), att realvärdet av premieintäkten i andra bolag än SPP år 1956 var 44 % högre än 1938. Utbetalningar för återköp 1956 (94 miljoner) understiger beloppet för 1955 (114 miljoner) men överstiger avsevärt beloppet för 1954 (40 miljoner). Återköpens ansvällning, som 1955 till övervägande del sammanhängde med avvecklingen av ett antal stora engångsbetalda men omedelbart belånade kapitalförsäkringar av skatteflyktskaraktär, vilka tecknats under andra halvåret 1952 och de första månaderna 1953, berodde 1956

[1] För åren före 1954 saknas uppgifter om nominella belopp.

Period	Bruttoökning		Bruttominskning		Nettoökning	
	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957	år 1956	år 1957
januari—februari	390	254	201	61	189	193
mars—april	224	247	103	70	121	177
maj—juni	249	287	127	164	122	123
juli—augusti	220		112		108	
september—oktober	268		119		149	
november—december	405		182		223	
Hela året	1 756		844		912	

Belopp i mkr.	År 1956		År 1957			
	jan.— dec.	jan.— juni	jan.— juni	jan.— febr.	mars— april	maj— juni
(1) nettoökning av tillgångarna	912	432	493	193	177	123
(2) bruttoökning av lån	84,3	46,0	23,2	6,2	8,4	8,6
(3) härav banklån	48,5	33.7	5,5	—	1,0	4,5
(4) bruttominskning av lån	66,6	37,0	17,6	7,3	3,9	6,4
(5) härav banklån	47,1	25,5	5,4	4,3	0,0	1,1
(6) nettoökning av lån rad (2) — rad (4)	17,7	9,0	5,6	—1,1	4,5	2,2
(7) rad (1) — rad (6)	894	423	487	194	173	121
(8) influtna premier[1]	1 811	887	..	353	312	..
(9) influten nettoavkastning av kapital[2]	463	223	..	58	92	..
(10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1]	899	450	..	156	149	..

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

alltjämt till viss del (35 miljoner) på den fortsatta avvecklingen av nämnda slag av försäkringar. Rensade från nämnda extraordinära utbetalningar, visade utbetalningarna för återköp (46 miljoner 1955, 59 miljoner 1956) jämfört med 1954 års utbetalningar (40 miljoner) en viss uppgång.

I nedanstående tablå jämföres livförsäkringstagarnas behållningar med bankspararnas. Såsom behållningar i livbolag räknas summan av försäkringsfond och övriga tekniska fonder minskat med utestående livlån. Härigenom uppstår dock viss underskattning av livspararnas tillgodohavanden, eftersom livförsäkringstagarna enligt återbäringsgrunderna även skall utfå sina andelar i sådana dolda reserver, som åstadkommits genom konsolideringsnedskrivningar å bolagens aktiva. I fråga om banker medräknas behållningar i sparbanker och postsparbanken, på sparkasseräkning och kapitalsamlingsräkning i affärsbanker, på lönsparkonto samt på KF:s och jordbrukskassornas sparkasse- och kapitalräkningar.

Av tablån framgår, att realvärdet av livförsäkringstagarnas tillgångar i andra bolag än SPP stigit med 30 % sedan 1938, under det att ökningen för bankspararnas del anges till 80 %. Medan livspararnas behållningar under mellankrigstiden även i andra bolag än SPP steg snabbare än bankspararnas,[1] har utvecklingen sedan 1938 sålunda tagit en motsatt vändning. Detta beror på att det individuella livförsäkringssparandet är mera »inflationskänsligt» än bankspararandet. Vid en inflationistisk högkonjunktur uppstår visserligen ökat utrymme för nyteckning, men det dröjer innan det sparande som hänför sig till ökningen i beståndet överstiger nedgången i realvärde av de sparprestationer som fullgöres på grund av förut tecknade avtal. Under år 1956, liksom under 1955, inträdde sålunda endast en obetydlig ökning i realvärdet av de individuel-

Spararnas behållningar i livbolag och banker

	Livbolag		Banker, sparbanker o. d.
	inkl. SPP	exkl. SPP	
1. Milj. kr i löpande priser			
1938	2 239	1 998	5 222
1954	7 912	5 184	16 642
1955	8 627	5 484	18 809
1956	9 315	5 743	20 747
2. Milj. kr i 1956 års priser			
1938	4 938	4 407	11 518
1954	8 685	5 690	18 267
1955	8 969	5 701	19 554
1956	9 315	5 743	20 747
3. Indextal enligt 2			
1938	100	100	100
1954	176	129	159
1955	182	129	170
1956	189	130	180

[1] Jfr härom Enskilt försäkringsväsen: hur det vuxit fram, hur det övervakas, beskrivet av Försäkringsinspektionen, Stockholm 1954, sid. 109 o. f.

Tab. 1 a. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*						Härav direktteckn. liv- och sjukförs.-bolag *Life and Sickness insurance companies*	
	Bokförda värden *Book values*			Nominella belopp *Nominal values*			Nominella belopp *Nominal values*	
	Ultimo 1938	Ultimo 1946	Ultimo 1955	Ultimo 1955	Ultimo 1956	%/o 1957	Ultimo 1956	%/o 1957
Fastigheter *Real property*	133	197	495	[2]518	[2]551	[2]554	[2]307	[2]308
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	60	108	294	286	324	338	147	153
Svenska *Swedish*	55	106	279	272	309	322	147	153
Utländska *Foreign*	5	2	15	[3]14	[3]15	[3]16	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	1 332	1 619	3 413	3 428	3 770	3 994	2 736	2 901
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	1 095	1 352	2 201	2 207	2 352	2 448	1 739	1 823
Övriga fastigheter *Others*	237	267	1 212	1 221	1 418	1 546	997	1 078
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	198	195	1 155	1 157	1 409	1 377	1 304	1 262
Lån till kommun *Loans to municipalities*	..	..	928	929	1 143	1 102	1 056	1 005
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	..	..	227	228	266	275	248	257
Obligationer *Bonds*	1 101	2 824	5 112	5 421	5 623	5 885	4 964	5 201
Svenska *Swedish borrowers*	938	2 760	4 989	5 266	5 466	5 738	4 874	5 121
Utländska *Foreign borrowers*	163	64	123	[3]155	[3]157	[3]147	90	80
Förlagsbevis *Debentures*	9	7	125	143	154	150	75	73
Andra värdehandlingar *Other securities*	116	179	[4]370	[4]381	[4]388	[4]396	[4]234	[4]238
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	..	..	..	..	191	200	134	136
Övriga *Others*	..	..	..	..	197	196	100	102
Livlån *Policy loans*	190	200	619	619	616	619	616	619
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*	106	135	199	199	200	195	46	17
Summa *Total*	3 245	5 464	11 782	12 152	13 035	13 508	10 429	10 772

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [3] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [4] Exkl. Förenade- Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal utgörande ult. 1955 170 miljoner kronor, ult. 1956 161 miljoner kronor och 30/6 1957 157 miljoner kronor.

la försäkringstagarnas behållningar.

Nyteckningen av individuell kapitalförsäkring (2 352 miljoner) var 34 % högre än 1955 (1 759 miljoner). Ökningen i nyteckningen avsåg uteslutande temporära dödsfallsförsäkringar, vilkas premier reducerades förhållandevis mest i de premietariffer, som livförsäkringsbolagen tillämpar fr. o. m. den 1 september 1955; härtill kom att provisionsvillkoren särskilt för sådana försäkringar gjordes mer förmånliga för försäljarna. Nyteckningen av övriga slag av individuell kapitalförsäkring för dödsfall visar en mindre nedgång. Det totala beståndet av individuell kapitalförsäkring för dödsfall uppgick ultimo 1956 till 19 136 miljoner, varav temporär dödsfallsförsäkring och försäkring mot naturliga premier 3 605 miljoner. Häri ingår 1 277 miljoner, utgörande tilläggsförsäkringar för dödsfallsrisk på grund av återbäring, som tilldelats i samband med övergången 1955 till nya premiegrunder. Beståndet av individuell kapitalförsäkring för dödsfall fördelar

Tab. 1 b. Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under första halvåret 1957[1]

Cash values of increases in investments during Jan.—June 1957[1]

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
Brutto Gross	Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni	Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni
Fastigheter *Real property*	5	5	5	15	5	3	2	10
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	7	7	7	21	3	4	5	12
Svenska *Swedish*	7	6	7	20	3	4	5	12
Utländska *Foreign*	[2] 0	[2] 1	[2] 0	[2] 1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	83	112	92	287	57	69	61	187
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	44	51	30	125	39	35	21	95
Övriga fastigheter *Others*	39	61	62	162	18	34	40	92
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	32	12	8	52	28	5	6	39
Lån till kommun *Loans to municipalities*	20	11	8	39	16	4	6	26
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	12	1	—	13	12	1	—	13
Obligationer *Bonds*	168	89	157	354	86	79	144	309
Svenska *Swedish borrowers*	107	88	155	350	86	79	143	308
Utländska *Foreign borrowers*	[2] 1	[2] 1	[2] 2	[2] 4	0	—	1	1
Förlagsbevis *Debentures*	0	0	1	1	0	0	1	1
Andra värdehandlingar *Other securities*	11	14	16	41	4	7	5	16
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	5	10	9	24	2	6	3	11
Övriga *Others*	6	4	7	17	2	1	2	5
Livlån *Policy loans*[3]	(3)	..	(1)	(4)	(3)	..	(1)	(4)
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*[3]	(5)	(8)	..	(13)	..	..	..	..
Summa *Total*	254	247	287	788	186	167	225	578

[1] Ökningarna under 1956 se Stat. tidskr. 8/1956 och 2 1957. *The increases during 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956 and 2/1957.* — [2] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [3] Här har endast nettoförändringar angivits.

sig på något mer än 5 miljoner försäkringar, varvid dock bör observeras att samma person ofta har två eller flera försäkringar. Folkförsäkringsbolagen har alltmera övergått till att anskaffa stor försäkring. Folket lade redan 1955 om anskaffningen till att avse i huvudsak stor försäkring. Fr. o. m. 1957 har Folket och Svenska Lif-Balder helt upphört att anskaffa liten försäkring. Även inom Förenade-Framtiden och Trygg har liten försäkrings andel i nyteckningen minskat till förmån för stor försäkring. Samtliga ifrågavarande bolag bearbetar därjämte systematiskt det äldre folklivbeståndet i syfte att höja försäkringssummorna, varvid försäkringarna i stor utsträckning överföras till stor försäkring. Beståndet av liten individuell kapitalförsäkring för dödsfall (7 119 miljoner 1956) ökade av angivna orsaker mindre (6 %) än beståndet (12 017 miljoner) av stor försäkring (9 %). Beståndsminskningen på grund av återköp och fribrev för individuell kapitalförsäkring för dödsfall (368 miljoner 1956, 277 miljoner 1955), som ökat väsentligt jämfört med 1954 (203 miljoner), beror delvis på den ovan berörda avvecklingen av vissa engångsbetalda kapitalförsäkringar. Beståndet av grupplivförsäkring (3 887 miljoner) ökade

Tab. 1 b. (forts.) Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under första halvåret 1957[1]

Cash values of increases in investments during Jan.—June 1957[1]. Concluded

Miljoner kronor *000 000 omitted* *Netto Net*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
	Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni	Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni
Fastigheter *Real property*	5	5	3	13	4	3	1	8
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	7	7	7	21	3	4	5	12
Svenska *Swedish*	7	6	7	20	3	4	5	12
Utländska *Foreign*	[2] 0	[2] 1	[2] 0	[2] 1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	67	84	73	224	51	57	57	165
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	37	39	24	100	35	31	20	86
Övriga fastigheter *Others*	30	45	49	124	16	26	37	79
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	24	5	—62	—33	21	—1	—61	—41
Lån till kommun *Loans to municipalities*	13	6	—61	—42	10	—0	—60	—50
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	11	—1	—1	9	11	—1	—1	9
Obligationer *Bonds*	80	68	115	263	63	62	112	237
Svenska *Swedish borrowers*	85	70	118	273	68	64	115	247
Utländska *Foreign borrowers*	[2] —5	[2] —2	[2] —3	[2] —10	—5	—2	—3	—10
Förlagsbevis *Debentures*	—1	—3	—1	—5	—0	—1	—1	—2
Andra värdehandlingar *Other securities*	3	3	—3	3	—1	5	—6	—2
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	2	7	0	9	—0	6	—4	2
Övriga *Others*	1	—4	—3	—6	—1	—1	2	—4
Livlån *Policy loans*	3	—0	1	4	3	—0	1	4
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. *Cash at banks and in hand*	5	8	—10	3	—8	—9	—6	—23
Summa *Total*	193	177	123	493	136	120	102	358

[1] Ökningarna under 1956 se Stat. tidskr. 8/1956 och 2/1957. *The increases during 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956 and 2/1957.* — [2] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten.

med 49 %, vilket delvis får ses mot bakgrunden av ändringar i för verksamheten gällande föreskrifter.

Den kollektiva tjänstepensionsförsäkringen (SPP) fortsatte att expandera, ehuru något långsammare än 1955. Beståndet av försäkringar (1 467 miljoner i årligt livräntebelopp) ökade sålunda med 11 % mot 16 % föregående år. Premieintäkten (399 miljoner) ökade med endast 3 %, vilket sammanhänger med att SPP fr. o. m. 1956 sänkt premierna. SPP svarade för 40 % av premieintäkten i all livförsäkring (988 miljoner), trots att dess verksamhet endast avsåg 178 000 försäkrade personer. Realvärdet av premieintäkten för SPP var 418 % högre än 1938 (jfr de sista raderna i tab. 3).

Beträffande sparandet uppvisar SPP en från andra bolag starkt avvikande bild (se tablån sid. 426). Där var realvärdet av spararnas tillgodohavanden år 1956 drygt 6,7 gånger så stort som 1938. Denna avvikelse beror delvis på att SPP företett en starkare strukturell ökningstendens. Härtill kommer att tjänstemännens organisationer vid löneökningar, vare sig de betingats av inflation eller andra omständigheter, sökt genomdriva en däremot svarande anpassning av pensionsförmånerna. Delvis har visserligen sådan anpassning kommit till stånd genom anordningar utanför SPP, t. ex. med användning av stif-

Tab. 2 a. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*						Härav direktteckn. liv- och sjukförs.-bolag *Life and Sickness insurance companies*	
		Bokförda värden *Book values*			Nominella belopp *Nominal values*			Nominella belopp *Nominal values*	
		Ultimo 1938	Ultimo 1946	Ultimo 1955	Ultimo 1955	Ultimo 1956	30/6 1957	Ultimo 1956	30/6 1957
	Issued by								
Statens o. statsgarant.	*the Government*	169	1 568	1 911	1 990	1 943	2 117	1 716	1 881
Statsskuldförbind.....	» »	6	142	23	25	25	25	20	20
Hypoteksbankens	*mortgage companies*	101	177	457	485	495	519	465	488
Stadshypotekskassans		256	391	1 003	1 068	1 234	1 300	1 154	1 213
Bostadskreditkassans		21	39	203	213	255	266	234	242
Skeppshypotekskass:s		9	0	36	38	31	28	15	13
Övriga hyp. o. int. bol.		68	116	124	135	92	90	83	81
Kommuner	*municipalities*	93	152	585	623	678	669	613	606
Trafik- o. industri-bolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	211	175	606	648	682	692	562	566
Övriga	*others*	4	0	41	41	31	32	12	11
	Summa *Total*	938	2 760	4 989	5 266	5 466	5 738	4 874	5 121

telser. Men i den mån SPP fått fungera i sammanhanget, har sådana anpassningar föranlett icke blott ökade årliga betalningar till SPP utan dessutom inbetalning av engångsbelopp, som icke sällan varit betydande.

Till följd av den starka ökningen inom SPP var den reala stegringen sedan 1938 i sparamas behållningar i samtliga livbolag (89 %) större än den här registrerade ökningen i bankspararnas tillgodohavanden. Ökningen i tillgodohavandena från ultimo 1955 till ultimo 1956 uppgick för livbolagens del till 638 miljoner, varav SPP svarade för nära två tredjedelar (429 miljoner). Medräknas dessutom ökningen i de dolda reserver som rätteligen tillhör försäkringstagarnas tillgodohavanden, uppgick livförsäkringssparandet under 1956 till omkring 750 miljoner kronor. Till jämförelse må nämnas, att det här registrerade banksparandet uppgick till 1 938 miljoner kronor.

Vissa detaljuppgifter angående nyanskaffningen av livförsäkringar t. o. m. juni 1957 lämnas i tabellerna 4 och 5. Månadsvis för perioden 1.1.1956—30.6. 1957 visar tab. 4 livförsäkringsbolagens nyanskaffning av dödsfallskapital mätt i försäkringssumma och tab. 5 förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman.

Nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under maj—juni 1957 (tab. 4) uppgick till 346 mkr. (f. å. 391 mkr.). Härav kom 275 mkr. (f. å. 249 mkr.) på stor försäkring och 71 mkr. (f. å. 142 mkr.) på liten försäkring (folkförsäkring). Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 175 mkr. (f. å. 174 mkr.) temporär dödsfallsförsäkring, medan 171 mkr. (f. å. 217 mkr.) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment. Uppgifterna för de båda åren är ej helt jämförbara, emedan 1957 års siffror endast avser nytecknad kapitalförsäkring för dödsfall, medan 1956 års uppgifter även inkluderar nytecknad kapitalförsäkring för livsfall. Då nyteckningen av kapitalförsäkring för livsfall under hela år 1955, det senaste år, för vilket uppgifter finnes tillgängliga, uppgick till endast 21 miljoner kronor, torde dock jämförbar-

Tab. 2 b. Aktuella kontantvärden av ökningar i obligationsportföljen under första halvåret 1957[1]

Cash values of increases of bonds during Jan.—June 1957[1]

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and sickness insurance companies*			
		Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni	Jan.–Febr.	Mars–April	Maj–Juni	Jan.–Juni
Brutto Gross									
Statens o. statsgarant.	*Issued by the Government*	60	55	92	207	48	53	88	189
Statsskuldförbind....	»	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	*mortgage companies*	17	2	5	24	17	1	5	23
Stadshypotekskassans		14	24	29	67	11	20	29	60
Bostadskreditkassans		6	5	4	15	4	4	4	12
Skeppshypotekskass:s		—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hyp. o. int. bol.		0	—	—	0	—	—	—	—
Kommuners	*municipalities*	1	1	1	3	1	0	0	1
Trafik- o. industribolags	*traffic, shipping and ind. comp.*	2	1	24	27	1	1	17	19
Övriga	*others*	7	0	0	7	4	0	0	4
Summa	*Total*	107	88	155	350	86	79	143	308
Netto Net									
Statens o. statsgarant.	*Issued by the Government*	56	49	67	172	46	48	69	163
Statsskuldförbind....	»	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	*mortgage companies*	17	2	5	24	17	1	5	23
Stadshypotekskassans		13	24	29	66	10	20	29	59
Bostadskreditkassans		5	3	4	12	3	2	4	9
Skeppshypotekskass:s		—1	—0	—2	—3	—1	—0	—1	—2
Övriga hyp. o. int. bol.		—2	—0	—	—2	—1	—	—	—1
Kommuners	*municipalities*	—2	—4	—2	—8	—2	—4	—1	—7
Trafik- o. industribolags	*traffic, shipping and ind. comp.*	—2	—4	17	11	—3	—3	10	4
Övriga	*others*	1	0	—0	1	—1	0	0	—1
Summa	*Total*	85	70	118	273	68	64	115	247

[1] Ökningarna under 1956 se Stat. Tidskr. 8/1956 och 2 1957. *The increases during 1956, see Statistisk Tidskrift 8/1956 and 2/1957.*

heten mellan siffrorna vara ganska god.

Den stora nedgången i nyteckningen inom liten försäkring, som siffrorna utvisar jämfört med 1956, sammanhänger med den ovan nämnda omläggningen av försäljningen från liten till stor försäkring. Av siffrorna framgår vidare, att under 1957 en fortsatt förskjutning i försäljningen mot rena dödsfallsförsäkringar ägt rum.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under maj—juni 1957 till 150 mkr. (f. å. 119 mkr.).

Utom ifråga om gruppförsäkring inbegriper siffrorna i tab. 4 icke SPP, som i huvudsak driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i tab. 5, är icke jämförbara med dem i tab. 4. De båda sista kolumnerna i tab. 5 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningsta-

Tab. 3. Översikt av livförsäkringsverksamheten 1938—1956.

Direkt försäkring i svenska bolag

Belopp i miljoner kronor, där ej annat angives. Antal i 1 000-tal

	1938	1942	1946	1950	1951
All verksamhet utom tjänstepensionsförsäkring (SPP)					
Premier	188	222	319	438	496
Avkastning av kapital [1]	84	97	114	140	149
Utbetalningar för försäkringsfall	98	112	147	173	177
» » återköp	14	11	12	29	26
Tilldelad återbäring	4	3	11	13	19
Förvaltningskostnader	35	41	55	75	90
Försäkringsfond vid årets slut	2 033	2 459	3 089	3 968	4 238
Tekniska överskottsfonder vid årets slut	162	177	254	389	426
Tjänstepensionsförsäkring (SPP)					
Premier	35	59	98	182	271
Avkastning av kapital [1]	8	15	26	43	51
Utbetalningar för försäkringsfall och återköp	4	7	13	27	29
Tilldelad återbäring	—	—	—	—	—
Förvaltningskostnader	1	1	2	3	5
Försäkringsfond vid årets slut	237	434	772	1 338	1 582
Tekniska överskottsfonder vid årets slut	5	8	23	95	130
Vissa uppgifter om försäkringsbeståndet [2]					
Försäkrat dödsfallskapital					
Individuell kapitalförsäkring för dödsfall, stor försäkring.	3 732	4 094	5 241	7 260	7 763
» » » » , liten »	1 780	2 058	2 704	3 800	4 095
» » » » , summa	5 512	6 152	7 945	11 060	11 858
Därav temporär försäkring och försäkring med naturliga premier	..	..	..	..	..
Grupplivförsäkring	4	6	9	196	327
Tjänstepensionsförsäkring (SPP) [3]	53	73	140	240	307
Årligt belopp i livränteförsäkring					
Tjänstepensionsförsäkring (SPP) [4]	129	186	332	578	757
Annan livränteförsäkring	56	83	140	239	264
Individuell kapitalförsäkring, för dödsfall, antal försäkr.					
stor försäkring	1 167	1 223	1 364	1 484	1 512
liten försäkring	1 746	1 954	2 360	2 750	2 820
summa	2 913	3 177	3 724	4 234	4 332
Grupplivförsäkring, antal försäkrade	1	7	7	77	132
Antal försäkrade i tjänstepensionsförsäkring (SPP)	42	56	84	121	132
Specialuppgift för individuell kapitalförsäkring för dödsfall					
Nettoökning av försäkrat dödsfallskapital	188	345	445	718	798
Ökning på grund av nyteckning [5]	379	522	714	1 105	1 209
Därav temporär försäkring och försäkring med naturliga premier	..	..	..	..	..
Ökning på grund av annan ändring (netto)	6	6	— 10	7	— 5
Minskning på grund av dödsfall eller utlupen försäkringstid	85	105	155	174	178
» » » » återköp eller fribrev	49	45	57	114	121
» » » » annullation utan vederlag	63	33	47	106	107
Total försäkringssumma per försäkring i kronor					
Nytecknade försäkringar	1 823	2 403	3 061	4 852	5 123
Beståndet vid årets slut	1 892	1 937	2 134	2 612	2 737
Index (1938 = 100) utvisande realvärdet [6] av					
premier i					
all verksamhet, exkl. tjänstepensionsförsäkring (SPP) ..	100	84	119	147	144
tjänstepensionsförsäkring (SPP)	100	117	195	325	419

[1] Här ingår icke kursvinster, uppskrivningar, kursförluster eller nedskrivningar. — [2] Exkl. ränte- och kapitalförsäkringsanstalter för åren före 1953. — [3] Kombinerad med å följande rad redovisad livränteförsäkring i SPP. — [4] Här ingår icke sjuk- och invalidräntor. Dessa ingår emellertid i den ekonomiska redovisningen ovan. [5] Exkl. försäkringar, som ej inlösts. — [6] Realvärdet har beräknats med användning av socialstyrelsens levnadskostnadsindex utan skatter

Summary of life insurance 1938—1956. Direct insurance. Swedish companies

Amounts 000 000 omitted, where not otherwise is stated. Numbers 000 omitted

1952	1953	1954	1955	1956	
					Total business, except group pension insurance for salaried employees (SPP)
546	720	551	602	589	Premiums
167	190	204	218	237	Interest and other investment earnings
176	194	205	220	239	Claims paid
27	31	40	114	94	Surrenders paid
19	29	34	50	43	Bonus allocated to Policyholders
97	98	99	115	130	Administration expenses
4 566	5 038	5 295	5 509	5 710	Insurance fund at end of year
451	496	545	597	656	Bonus fund and similar funds at end of year
					Group pension insurance for salaried employees (SPP)
310	316	342	389	399	Premiums
62	74	88	103	124	Interest and other investment earnings
34	40	47	52	58	Claims and surrenders paid
—	8	9	10	12	Bonus allocated to Policyholders
6	6	7	7	8	Administration expenses
1 866	2 164	2 487	2 858	3 337	Insurance fund at end of year
170	204	240	285	[7]234	Bonus fund and similar funds at end of year
					Data on policies in force
					Life insurance (death benefit), amount
8 486	9 045	9 509	11 055	12 017	Individual life insurance, Ordinary
4 450	5 192	5 759	6 727	7 119	» » » , Industrial
12 936	14 237	15 268	17 782	19 136	» » » , Total
..	..	..	2 841	3 605	of which term insurance and pure premium insurance
485	875	1 447	2 604	3 887	Group life insurance
364	392	429	488	534	Group pension insurance (SPP)
					Annuities, annual income
942	1 017	1 138	1 316	1 467	Group pension insurance (SPP)
308	342	379	426	473	Other annuities
					Individual life insurance, (death benefit) No. of policies
1 543	1 571	1 582	1 615	1 694	Ordinary insurance
2 956	3 264	3 432	3 396	3 361	Industrial insurance
4 499	4 835	5 014	5 011	5 055	Total
219	302	599	934	1 133	Group life insurance, No. of insured persons
140	148	158	168	178	Group pension insurance (SPP), No. of insured persons
					Special data on individual life insurance (death benefit)
1 065	913	842	2 514	1 354	Net increase of amount
1 492	1 418	1 425	1 759	2 352	New business
..	..	..	[8]392	[8]1 047	of which term insurance and pure premium insurance
16	3	— 15	[9]1 437	[10]—152	Other changes (net)
188	205	226	239	260	Reduction of amount: death or maturity
143	171	203	277	368	» » » surrenders or reduced paid-up ins.
112	132	139	166	218	» » » lapses without compensation
					Business in force per policy (Kr)
6 393	5 899	6 366	7 904	8 586	Policies written during year
2 875	2 944	3 045	3 549	3 786	Policies in force at end of year
					Index numbers (1938 = 100) showing real value of
					premiums in
147	192	145	155	144	total business, except group pension insurance (SPP)
443	447	480	530	518	group pension insurance (SPP)

med 1935 som bas. Efter juni 1954 har levnadskostnadsindex fortskrivits med konsumentprisindex. — [7] Under tekniska överskottsfonder redovisas t. o. m. 1955 s. k. tilläggsreserv, vilken den 31/12 1955 uppgick till 95 milj. kronor. F. o. m. 1956 har tilläggsreserven överförts till premiereserven. — [8] Inkl. försäkringar, som ej inlösts, vilka utgör c:a 3 % av nyteckningen. — [9] Härav ökn. på grund av särskild återbäring 1433. — [10] Härav minskning av särskilda tilläggförsäkringar 150.

len återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 4 under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan fr. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 26,4 miljoner kronor. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 miljoner kronor ultimo 1955 till 454 miljoner kronor vid juni månads utgång 1957.

Skadeförsäkringens utveckling återspeglas i tab. 6 och 7. Det bör uppmärksammas, att de uppgifter om premieinkomst och om under året betalda skador, som återfinnes i tab. 6, inte ägnar sig för bedömande av frågan om hur stor del av premien, som försäkringstagaren får tillbaka i form av skadeersättningar (inkl. skaderegleringskostnader).[1] De under ett visst år betalda premierna avser nämligen till väsentlig del skador som inträffar och/eller regleras efter det året. Uppgifterna i tab. 6 om under året influtna premier och betalda skador kan däremot, tillsammans med beståndsuppgifterna i tab. 7, tjäna till att belysa utvecklingen inom olika branscher.

De svenska riksbolagens totala premieinkomst av direkt skadeförsäkring i Sverige — exkl. socialförsäkringsbolagen, som i konkurrens med riksförsäkringsanstalten driver yrkesskadeförsäkring — uppgick 1956 till 788 milj. kr eller 8 % mer än 1955. För skadorna var motsvarande tal 481 milj. kr och 19 %.

Inom sjökaskoförsäkringen har såväl premieinkomsten (85 milj. kr) som försäkringsbeståndet (5,3 miljarder kr) ökat med omkring 13 % sedan 1955. Skadebeloppet (73 milj. kr) ökade endast med 5 % och kom därigenom att stå i något mindre ogynnsam relation till premieinkomsten än vad fallet var 1955. Transportförsäkringen (55 milj. kr i premier och 40 milj. kr i skador) kännetecknas av en betydande ökning av skadorna (över 40 %) under det premieinkomsten ökat med endast omkring 6 %.

På grund av ändrat redovisningsförfarande har den tidigare tillämpade fördelningen av verksamhetsgrenen brand-, skogs-, ansvarighets-, vattenledningsskade-, glas-, husbocks-, stormskade-, maskin-,[2] inbrotts-, stöld- och rånförsäkring m. m. efter skilda försäkringsgrenar (eller grupper av försäkringsgrenar) ersatts med en uppdelning å hemförsäkring, fastighetsägareförsäkring och företagareförsäkring. För hela verksamhetsgrenen utgjorde premieinkomsten 269 milj. kr mot 247 milj. kr 1955, innebärande en ökning med omkring 9 %. Skadorna ökade från 137 milj. kr 1955 till 166 milj. kr 1956, dvs. med omkring 21 %. Skadeutfallet synes sålunda ha varit ogynnsammare än 1955, som i sin tur visade ett ogynnsammare resultat än de båda näst föregående åren. Premieinkomst och skador fördelade sig 1956 med 44 resp. 19 milj. kr på hemförsäkring, 33 resp. 25 milj. kr på fastighetsägareförsäkring och 175 resp. 114 milj. kr på företagareförsäkring. Härtill kommer 14 resp. 8 milj. kr avseende villaägareförsäkring inom bolag, som med hänsyn till försäkringarnas konstruktion ej kunnat skilja mellan hem- och fastighetsägaremomentet inom denna försäkringskategori. Vidare tillkommer brandförsäkring för all framtid, som alltjämt redovisas separat, med 2,9 resp. 1,6 milj. kr. Premieinkomst och skador för skogsförsäkring, som ingår i de anförda siffrorna uppgick till 4,1 resp. 0,6 milj. kr.

Inom den obligatoriska trafikförsäkringen (150 milj. kr i premier och 81 milj. kr i skador) befinnes att premieinkomsten ytterligare nedgått trots att

[1] En mera rättvisande jämförelse i detta avseende, grundad på uppgifter om på året belöpande premier och skador, återges däremot regelbundet i inspektionens årliga publikation. Se t. ex. Enskilda Försäkringsanstalter 1955, sid. 52° o. f.

[2] Maskinförsäkring redovisas först fr. o. m. 1956 under denna verksamhetsgren; den har tidigare hänförts till verksamhetsgrenen »Annan skadeförsäkring».

Tab. 4. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] (i milj. kr)
New Life Insurance Business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*				Folkförsäkring *Industrial insurance*				Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1956		1957		1956		1957					
	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1956	1957	1956	1957
Jan.	60,4	23,2	93,2	44.4	50,9	21,3	35,2	18,7	99,2	147,9	210,5	276,3
Febr.	93,6	35,9	133,9	63,6	66,3	28,6	44,7	23,1	43,2	66,5	203,1	245,1
Mars	118,4	45,3	153,2	78,8	95,6	45,6	58,0	29,8	58,2	87,1	272,2	298,3
April	125,0	47,9	135,5	63.3	74,9	37,1	37.6	19,2	63,1	107.8	263,0	280,9
Maj	130,5	51,6	135,6	68.7	63,2	32,9	33,7	17,3	70,8	75,9	264,5	245,2
Juni	118,6	47,8	139,8	70,3	78,3	41,8	37,2	19.1	48,3	74,2	245,2	251,2
Juli	87,5	34.3			39.5	20,8			41,8		168,8	
Aug.	81,2	33.9			44,3	24,0			44,8		170,3	
Sept.	122,9	53,4			74,1	39,6			30,8		227,8	
Okt.	153,6	60,2			108,8	56,7			111,8		374,2	
Nov.	160,6	60,1			65,8	35,1			189,6		416,0	
Dec.	353,8	83,8			64,4	32,6			372,4		790,6	
Summa *Total*	1606,1	577,4			826,1	416,1			1 174,0		3 606,2	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 5. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman i milj. kronor

Collective pensions insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Jan.	1,7	3,2	[1]—25,4	0,4	395,8	434,0
Febr.	3,8	4,4	2,9	3,6	398,7	437,6
Mars	0,0	4,6	0,0	2,3	398,7	439,9
April	1,6	2,0	1,6	0,8	400,3	440,7
Maj	4,5	6,9	4,0	5,3	404,3	446,0
Juni	6,0	9.0	5,1	8,0	409,4	454,0
Juli	10.2		7,5		416,9	
Aug.	6,9		6,5		423,4	
Sept.	6,5		5,2		428,6	
Okt.	6,3		5,0		433,6	
Nov.	4,7		3,6		437,2	
Dec.	3,8		0,7		[2]437,9	

[1] Omtariffering av avgifterna i samband med ändring av grunderna m. m. medförde en sänkning av beståndet med 26,4 milj. kronor. — [2] Sedan den exakta siffran ultimo 1956 framräknats till 433,6, har nettoökningarna under 1957 adderats till detta tal. Beståndssiffrorna för 1957 har därför justerats sedan föregående rapport.

Tab. 6. Under året influtna premier och betalda skador i olika skadeförsäkringsgrenar[1]

Tabellen omfattar de svenska riksbolagens direkta affär i Sverige. 1 000-tal kronor

	1938	1942	1946
Premieinkomst			
Sjukförsäkring för längre tid än tio år	2 595	3 037	4 861
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år	858	1 138	2 177
Olycksfalls- och sjukförsäkring för högst tio år			
Individuell försäkring	9 695	10 831	15 283
Kollektiv försäkring	5 929	14 464	9 983
Brand-, skogs-, ansvarighets-, vattenlednings-skade-, glas-, husbocks-, stormskade-, maskin-, inbrotts-, stöld- och rånförsäkring m. m.[2]	58 487	84 769	109 226
Sjökaskoförsäkring	27 051	56 955	71 596
Transportförsäkring			
Trafikförsäkring	17 149	5 073	20 530
Motorfordonsförsäkring	10 659	7 943	15 731
Luftfärdsförsäkring[3]	—	—	1 078
Hagelförsäkring	383	616	898
Regn- samt storm-, hagel- och frostförsäkring	256	241	495
Garantiförsäkring	565	586	705
Kreditförsäkring	276	160	216
Smycke- och diverseförsäkring[4]	52	171	717
Husdjursförsäkring			
Försäkring mot smittsjukdomar	620	583	362
Annan försäkring	6 817	8 159	11 061
Summa	141 392	194 726	264 919
Skador			
Sjukförsäkring för längre tid än tio år	1 188	1 248	1 796
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år	302	468	438
Olycksfalls- och sjukförsäkring för högst tio år			
Individuell försäkring	8 861	13 513	16 500
Kollektiv försäkring			
Brand-, skogs-, ansvarighets-, vattenlednings-skade-, glas-, husbocks-, stormskade-, maskin-, inbrotts-, stöld- och rånförsäkring m. m.[2]	23 985	39 534	57 022
Sjökaskoförsäkring	24 698	27 810	26 508
Transportförsäkring			
Trafikförsäkring	9 948	6 087	8 011
Motorfordonsförsäkring	4 193	3 275	5 675
Luftfärdsförsäkring[3]	—	—	370
Hagelförsäkring	308	154	278
Regn- samt storm-, hagel- och frostförsäkring	141	138	286
Garantiförsäkring	81	106	137
Kreditförsäkring	65	—4	15
Smycke- och diverseförsäkring[4]	11	46	363
Husdjursförsäkring			
Försäkring mot smittsjukdomar	164	19	8
Annan försäkring	4 601	3 794	8 704
Summa	78 546	96 188	126 111

[1] Exkl. erkända sjukkassor och yrkesskadeförsäkring. *Approved sickness funds and workmen's compensation insurance are not included.* — [2] Beträffande den före 1956 tillämpade branschfördelningen se Statistisk Tidskrift, häfte 8, 1956. — [3] Självständig gren först fr. o. m. 1943.

Premiums received and claims paid during the year in specified lines of fire and casualty insurance[1]

Direct business in Sweden of Swedish nation-wide companies. 000 omitted

1954	1955	1956	
			Premiums
14 046	16 873	20 247	Sickness insurance for more than ten years
3 308	3 140	2 708	Accident insurance for more than ten years
			Accident and sickness insurance for ten years or less
26 105	25 466	27 762	Individual insurance
32 746	27 440	29 366	Collective insurance
			Fire, forest, liability, water damage, plate glass, housebock, windstorm, machinery, burglary, theft
234 740	246 527	[5a] 269 407	and robbery insurance
75 330	75 416	84 986	Marine hull insurance
50 871	51 693	54 561	Transportation insurance
160 846	158 121	150 373	Motor third party insurance
95 841	102 133	117 450	Motor vehicle insurance
1 969	2 043	1 816	Aviation insurance
3 177	2 953	2 372	Hailstorm insurance
			Rain, windstorm and hailstorm insurance and insurance against frost
922	907	751	
1 788	2 006	2 296	Fidelity guarantee insurance
680	858	1 234	Credit insurance
2 606	2 885	3 167	Jewellery insurance and miscellaneous
			Live stock insurance
345	305	211	Insurance against epizootic diseases
13 707	13 750	19 245	Other insurance
719 027	732 516	787 950	Total
			Claims
3 926	4 185	5 059	Sickness insurance for more than ten years
850	1 012	1 061	Accident insurance for more than ten years
			Accident and sickness insurance for ten years or less
11 148	10 602	11 413	Individual insurance
25 792	17 880	19 140	Collective insurance
			Fire, forest, liability, water damage, plate glass, housebock, windstorm, machinery, burglary, theft
112 341	137 137	[5b] 166 337	and robbery insurance
59 884	70 227	73 419	Marine hull insurance
24 336	28 180	39 734	Transportation insurance
60 427	68 823	81 112	Motor third party insurance
38 747	52 409	67 825	Motor vehicle insurance
943	212	1 304	Aviation insurance
2 396	1 380	1 771	Hailstorm insurance
			Rain, windstorm and hailstorm insurance and insurance against frost
621	496	801	
675	1 054	1 108	Fidelity guarantee insurance
76	151	298	Credit insurance
1 122	1 414	1 394	Jewellery insurance and miscellaneous
			Live stock insurance
16	2	1	Insurance against epizootic diseases
10 152	9 956	9 466	Other insurance
353 452	405 120	481 243	Total

— [1] Före 1941 enbart smyckeförsäkring. — [5] Härav hemförsäkring [a] 44 624, [b] 18 818, fastighetsägareförsäkring [a] 32 506, [b] 24 682, företagareförsäkring [a] 175 197, [b] 113 552, villaägareförsäkring [a] 14 231, [b] 7 652 samt brandförsäkring för all framtid [a] 2 850, [b] 1 633.

Tab. 7. Försäkringsbestånd i vissa försäkringsgrenar
Business in force in specified lines of fire and casualty insurance

Tabellen omfattar de svenska riksbolagens direkta affär i Sverige
Direct business in Sweden of Swedish nation-wide companies

	1938	1942	1946	1954	1955	1956
Sjuk- och olycksfallsförsäkring. Antal försäkringar, resp. antal försäkrade personer, 1 000-tal. [1]*Sickness and accident insurance. No. of policies or of insured persons, 000 omitted*						
Sjukförsäkring för längre tid än tio år. *Sickness insurance for more than ten years* ...	47	50	60	109	128	143
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år. *Accident insurance for more than ten years*	23	31	52	95	95	89
Olycksfallsförsäkring för högst tio år. *Accident insurance for ten years or less*						
individuell *individual*	259	298	374	534	549	624
kollektiv *collective*	724	910	1 372	2 749	2 828	3 377
Brand- och skogsförsäkring. Försäkringssumma, miljoner kronor. *Fire and forest insurance. Business in force, 000 000 omitted*	34 119	48 126	65 384	179 726	195 272	205 708
Fartygsförsäkring. Försäkringssumma, miljoner kronor. *Marine hull insurance. Business in force, 000 000 omitted*	579	1 059	1 362	4 013	4 633	5 266
Trafik- och motorfordonsförsäkring. Antal försäkrade fordon, 1 000-tal. *Motor third party and vehicle insurance. No. of insured vehicles, 000 omitted*						
Obligatorisk trafikförsäkring. *Compulsory motor third party insurance*	220	71	304	1 027	1 120	1 194
Härav med vagnskadeförsäkring. *Of which motor vehicle insurance*	35	26	48	184	226	273
Husdjursförsäkring (ej smittsjukdom). *Live stock insurance (epizootic diseases excluded)*						
Försäkringssumma, miljoner kronor (hästar o. nötkreatur). *Business in force, 000 000 omitted (horses and cattle)*	272	337	491	700	723	728
Antal försäkrade djur, 1 000-tal. *No. of insured animals, 000 omitted*						
hästar *horses*	304	306	350	194	180	165
nötkreatur *cattle*	340	341	445	751	769	771
svin *swine*	13	41	114	229	221	299

[1] Endast för kollektiv olycksfallsförsäkring avser uppgifterna antalet försäkrade personer; i övriga fall avses antalet försäkringar.

försäkringsbeståndet alltjämt ökat (från 1,12 till 1,19 milj. fordon). Detta är en följd av att de reduktioner av trafikförsäkringspremierna, som genomfördes under våren 1955, först under 1956 nått sin fulla verkan. Denna premierevision, som genomfördes samtidigt med att ansvarssummorna i trafikförsäkring höjdes till följd av lagändring, åtföljdes därjämte av betydande rabatter (eller återbäring) till försäkringstagarna inom trafikförsäkringen. Dessa motiverades till att börja med av det gynnsamma rörelseresultatet under 1953 och 1954 men har än-

nu så länge blivit bestående och, beträffande några bolag, t. o. m. höjts under 1956.

Sammanför man övrig motorförsäkring med trafikförsäkringen befinnes, att de kombinerade motorbranscherna nådde ungefär samma premieinkomst (tillhopa 268 milj. kr) som brandförsäkringen med därmed kombinerade eller angränsande branscher (brand-, skogs-, ansvarighets-, vattenledningsskade-, glas-, husbocks-, stormskade-, maskin-, inbrotts-, stöld- och rånförsäkring m. m.), vilka redovisade en total premieinkomst å tillhopa 269 milj. kr. Motorförsäkringsbranschens tidigare »försteg» har sålunda numera utjämnats.

S. k. lång sjukförsäkring, d. v. s. sådan med avtalstider på mer än 10 år, omfattade 1956 c:a 143 000 försäkringar och uppvisade en premieintäkt å 20 milj. och ett skadebelopp å 5 milj. kr. Den fortgående ökningen av antalet försäkringar (c:a 11 %) tyder på att det finns god marknad för denna försäkringsform vid sidan av den allmänna sjukförsäkringen. Den långa olycksfallsförsäkringen, som endast inbegriper speciella former, främst barn- och reseolycksfallsförsäkring, är numera under avveckling, vilket förklarar de sjunkande siffrorna för såväl premieinkomst som försäkringsbestånd. Inom den korta olycksfalls- och sjukförsäkringen dominerar olycksfallsförsäkringen, medan sjukförsäkring bara ingår som kompletterande moment. Premieintäkten i individuell kort försäkring utgjorde 28 milj., innebärande en ökning från föregående år med omkring 10 %. Skadorna uppgick liksom föregående år till omkring 11 milj. Inom den kollektiva formen, som till större delen drivs av Samarbete och uppvisar väsentligt lägre förvaltningskostnader, uppgick premieintäkten till 29 milj. (ökning omkring 7 %) och skadorna till 19 milj. (ökning likaledes omkring 7 %). Beståndet uppgick till 624 000 försäkringar i individuell försäkring och 3 380 000 personer i kollektiv försäkring.

I övrigt torde endast uppgifterna om försäkringen mot smittsamma husdjurssjukdomar erfordra några förklarande kommentarer. Denna försäkringsform avser numera endast betes- och mjölkförluster, eftersom staten betalar direkt för nedslaktning. Branschen kännetecknas av stor »ryckighet». Endast vissa år inträffar skador av större omfattning och då inträder också en stegring i premieinkomsten, som betingas dels av ökad anslutning och dels av att premiebefrielse och rabatter till äldre försäkringstagare dras in. Sedan epizootin upphört sjunker efter hand premieinkomsten, ehuru eftersläpningen i förhållande till nedgången i skadebeloppen kan vara lång. Inom denna verksamhet har också uppsamlats reserver, som ter sig betydande i förhållande till rörelsens omfattning, men som kan behövas när skadorna undergår en plötslig stegring.

Preliminary Insurance Statistics: 1956 and Jan.—June 1957

The nominal values of the assets of Swedish insurance companies (not counting amounts due from other insurance companies, values of reinsurers' liabilities, or assets of local companies) at the end of 1956 were 7 % higher than in 1955. During the first six months of 1957 the assets increased by 473 million kronor or 3,6 % and attained a figure of over 13 500 million kronor or about $ 2 610 million, life insurance companies accounting for 80 % of the total amount (Table 1 a, p. 427). The net cash value of increase in investments during 1957 was 493 million kronor (Table 1 b, p. 429). Mortgages and Swedish bonds showed the greatest increase, whereas loans to municipalities and foreign bonds had a net decline. Swedish bonds are specified in Tables 2 a and 2 b.

The growth of life insurance business has been exposed in Tables 3, 4 and 5. Premiums received by other life insurance companies than *Svenska Personal-Pensionskassan* (SPP), which

carries on collective pension insurance of salaried private employees, amounted to 589 million kronor. This was 2 % less than in 1955 (602 million). It should be observed, however, that part of the premium receipts in 1955 (29 million kronor) was of a special character; for instance, bonuses, allocated in 1955 in one sum at the adoption of new premium bases to provide policies in force higher protection at deaths were counted as premiums. Surrenders paid in 1956 (94 million) fell below those paid in 1955 (114 million) but exceeded considerably the amount in 1954 (40 million). The increase in surrenders in 1955 was due mainly to the liquidation of some endowment policies which had been sold during the period July 1952 —February 1953 and which, technically, were fully paid up, but in reality were paid out of policy loans; the same applies to part of the surrender value (35 million). Even excepting these extraordinary payments, the surrenders paid (46 million in 1955, 59 million in 1956) have nevertheless risen in comparison with those paid in 1954 (40 million). The amount of new business in individual endowment insurance (2 352 million) was 34 % higher than in 1955 (1 759 million). Level premium term insurance accounted for the increase whereas other types of individual life insurance showed a slightly smaller volume of sales.

The business in force in individual endowment insurance at end of 1956 amounted to 19 136 million kronor of which term insurance and pure premium insurance accounted for 3 605 million. It comprised 1 277 million kronor consisting of additional insurances for protection at deaths, arising from bonuses allocated when the new premium bases were established. The business in force in industrial insurance (7 119 million) was 6 % higher than in 1955, whereas ordinary endowment insurance (12 017 million) showed a somewhat higher increase (9 %). The figures illustrate the actual tendency to reduce the sale of industrial insurance to the benefit of ordinary insurance. Group life insurance attained a business in force of 3 887 million kronor — as much as 49 % more than in 1955. The collective pension insurance of SPP continued its expansion, though a little slower than in 1955. The business in force (1 467 million in value of annual pensions) increased by 11 %, the premium income (399 million), however, only by 3 %, due to a reduction in premium rates, which took effect on January 1, 1956.

On the basis of the cost-of-living index, it has been calculated (see the last lines in Table 3), that the real value of premiums received in other companies than SPP was 44 % higher in 1956 than in 1938. In the case of SPP, the corresponding increase was 418 %. Despite the losses suffered by insurants because of the decline in the value of money, the real value of savers' assets — i. e. policy reserves and technical reserves less policy loans — in other life insurance companies than SPP (5 743 million kronor) was 30 % higher than in 1938. The corresponding gain in real value of savers' assets in saving banks, on saving accounts of commercial banks etc. (20 747 million kronor) was 80 %. Thus, the increase in saving activity conducted in companies engaged in individual life insurance has been more adversely affected by inflationary forces. A main reason for this is that, while an inflationary boom tends to increase the sale of new business in insurance, it takes time before this trend offsets the decline in real value of savings arising out of the stock of existing insurance contracts. If SPP is included, however, the real value of the assets of the insurants was 89 % higher in 1956 than in 1938. The total increase in total savers' holdings in life insurance companies during 1956 amounted to nearly 750 million kronor, decreases in book values included.

Premiums received in 1956 by Swedish nation-wide companies (except workmens' compensation insurance companies) in direct fire and casualty insurance in Sweden totalled 788 million kronor, whereas claims paid amo-

unted to 481 million kronor (Table 6, p. 437). The increase over 1955 was 8 and 19 per cent, respectively.

Premiums received in marine hull insurance (85 million kronor) and the volume of insurance increased (Table 7, p. 438) by 13 % in 1956, whereas claims increased by scarcely 5 %, making the balance somewhat less unfavourable than in 1955. In transportation insurance claims increased much more (40 %) than premiums (6 %).

From 1956 on fire and allied lines of business (forest, liability, burglary, theft and robbery, water damage and plate glass insurance) which, more and more often, are included on the same comprehensive policy, are not broken down any more by line of business, but rather by the character of the comprehensive policy (real estate, home, business insurance, etc.). The total amount of premiums received in 1956 was 269 million or 9 % more than in 1955. Claims (166 million) increased by 21 %. In motor third party insurance there was a decline of premiums by 8 %, which was due to the effect of a previous cut in rates and to extra bonus deductions. Claims, on the other hand, increased by 18 %. In other motor insurance there was an expansion in both premiums and claims.

G. E. T. L. G. B.

Svenska invandrare i Canada 1946—1955

Swedish Immigrants to Canada

Data hämtade ur en kanadensisk statistisk tidskrift över de tio sista årens invandrare med fördelning efter nationalitet och yrke ger tillfälle till en intressant jämförelse med och komplettering av svensk statistik.

Medan båda dessa källor överensstämmer i kurvans allmänna tendens: stigande under efterkrigsåren, kulmen år 1951 och därefter ett successivt avtagande, ligger de svenska talen från 1948 på en vida högre nivå än de kanadensiska. Orsaken framgår av en specifikation av de

Svensk invandring i Canada 1946/55

	Enligt Sverige Totalt	Därav svenskar	Canada
1946	50	..	86
1947	37	..	63
1948	619	..	137
1949	2 100	..	172
1950	1 489	..	139
1951	4 964	..	798
1952	1 049	463	503
1953	827	358	435
1954	605	290	306
1955	338	199	271
Summa	12 078	..	2 910

svenska utvandrarna efter nationalitet och invandringsland, som dock är införd först 1952. Den visar att mindre än hälften av invandrarna till Canada från Sverige åren 1952—1953 var svenska medborgare. I gruppen fanns ett starkt inslag av f. d. balter och andra flyktingar. I Canadas siffror är dessa grupperade på sina ursprungsländer. För de år som kan jämföras stämmer våra och Canadas siffror något så när, om man tar bort de utländska medborgarna ur vårt material. (De baltiska invandrarna i Canada är helt naturligt vida fler än de som ingår i det svenska materialet, och kurvan för de förra har två toppar, en 1948 och en 1951.) Att de kanadensiska siffrorna överstiger de svenska kan bero på dels att svenskar invandrat till Canada över annat land (USA), dels på vissa brister i det svenska materialet. Dessa torde ha sin orsak i att personer utvandrar utan att anmäla detta till pastorsämbetet och därigenom ej kommer med i uppgifterna över utvandrare.

Det är de centrala provinserna, Quebec och Ontario, som är de tillämnade bosättningsorterna för flertalet eller 1 600 av de 2 910 svenskarna, men en mycket stor del, 700, ämnade sig till Brittiska Columbia vid stillahavskusten. Ej fullt så många eller 600 svenskar sökte sig till prärieprovinserna Manitoba, Saskatchewan och Alberta. Siffrorna ger ingen ledning för att bedöma om någon förskjutning i fördelningen har ägt rum under tioårsperioden.

Den tillämnade sysselsättningen kan

däremot avläsas för varje år. En ändring i klassifikationen fr. o. m. 1953 minskar dock jämförbarheten åren emellan. Man kan ändå skönja en minskad tillströmning till jordbruket och en ökad frekvens av »professions» d. v. s. i stort sett de fria yrkena.

Av 1953—1955 års svenska invandrare betecknade sig endast 12 % som tillhörande jordbruk och skogsbruk, under det att 40 % angav industri som sin tilltämnade näringsgren. Motsvarande tal för Canadas hela invandring var de sagda åren 15 och 43 %. De fria yrkena representerade ibland svenskarna 16 och i hela invandrarstocken endast 10 %, men den höga nivån för svenskarna kan ju vara en tillfällig företeelse.

Fzl

(forts. från sid. 418)

mer än 50 % av taxeringsvärdet den högsta överprisprocenten (tab. 3).

3. Fastigheterna med den minsta åkerarealen, högst 5 ha, har den högsta överprisprocenten, om man bortser från de fåtaliga redovisade fastigheterna med mer än 100 ha åker. För mellangrupperna ligger procenttalen nära varandra (tab. 4).

Hg

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 9 SEPTEMBER 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

TURE WIDSTAM och HENRIK GESCHWIND:
Gifta kvinnors yrkesverksamhet. I ..445, 521

THURE LINDH:
Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1956....451, 522

KLAS WALLBERG:
Ett försök att mäta studietiderna vid de filosofiska fakulteterna 474, 523

MEDDELANDEN

Internationella statistiska institutet:
Stockholmsmötet i minnet 484, 524

Statistiska centralbyråns verksamhet:
statförslag för budgetåret 1958/59.. 487

Omorganisation av statistiken i Sovjetunionen..... 489

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 492

Befolkningsutvecklingen 492, 494

Centrala bilregistret:
Fordon fördelade efter fordonsslag..493, 496
Traktorer 498
Bilar fördelade efter drivmedel 499
Förändringar i beståndet av motorfordon..... 500

Vägtrafikolyckor..... 501

Konkurser och protesterade växlar .. 504

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 506, 520

Beställningstrafiken med lastbil..... 512

De borgerliga primärkommunernas finanser år 1955..... 515

THE ISSUE IN BRIEF..... 521

LITTERATUR

Bokanmälningar:
Clark, C., Population trends (H. Hyrenius) 525
Migration in Sweden (G. Ahlberg).. 527

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 | No. 9 | SEPTEMBER 1957

CONTENTS

ARTICLES

T. WIDSTAM and H. GESCHWIND:
Married women economically active. I 445, 521

T. LINDH:
Salaried employees in quasi-official occupational groups in 1956 .... 451, 522

K. WALLBERG:
An estimate of time of studies in the faculties of arts and science .. 474, 523

NOTES

International Statistical Institute:
The Stockholm session recalled .. 484, 524

Central Bureau of Statistics: Proposals for the 1958 Riksdag 487

Reorganization of Soviet statistics .. 489

TABLES

Commentary 492
Vital statistics 492, 494
Registered motor vehicles 493, 496
Road accidents 501
Bankruptcies and protested bills 504
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 506, 520
For-hire lorry transport 512
Finance of civil primary communes in 1955 515
THE ISSUE IN BRIEF 521

LITERATURE

Book reviews:
Clark, C., Population trends (H. Hyrenius) 525
Migration in Sweden (G. Ahlberg) 527

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	"	*Repetition*
Intet finnes att redovisa	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0.05}$ av enheten	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	.	*Category not applicable*
Preliminär uppgift	*	*Provisional or estimated figure*

GIFTA KVINNORS YRKESVERKSAMHET. I

Redogörelse för en specialbearbetning av befolkningsregistret

Av t. f. byråchefen TURE WIDSTAM och byrådirektören HENRIK GESCHWIND

I samband med 1950 års folkräkning upprättades i statistiska centralbyrån ett befolkningsregister, som för ett till 3,3 % av befolkningen uppgående urval fortlöpande registrerar en del demografiska faktorer, såsom vigslar, födelser, dödsfall, omflyttningar, yrkes- och inkomstförändringar m. m. Registret, som uteslutande tjänar statistiska syften, avser bl. a. att utnyttjas för sådana statistiska specialundersökningar, där undersökningsbehovet icke kan tillgodoses genom materialet till den löpande befolkningsstatistiken eller bearbetningen eljest skulle bli alltför omständlig och tidskrävande. Enligt programmet skulle registret byggas upp successivt. Dess användbarhet växer i samma mån som år från år allt flera uppgifter tillföres de individer, som ingår såsom element i registret. Under mellantiden mellan folkräkningarna kan det också i viss utsträckning utnyttjas för sådana undersökningar av folkräkningsnatur, där kravet på en långtgående uppdelning, t. ex. i regionalt avseende eller i fråga om yrkesklassificering, icke utgör en oundgänglig förutsättning.

Befolkningsregistret, som omfattar alla personer födda den 15:de i månaden, har hittills huvudsakligen använts för uppgifter angående befolkningens fördelning efter kön, ålder och civilstånd, vissa familjestatistiska undersökningar samt en summarisk statistik över den inrikes omflyttningen. Vid 1956 års riksdag beviljades anslag till två specialbearbetningar av registret för belysning av de aktuella frågorna om de gifta kvinnornas yrkesverksamhet och den bl. a. ur arbetsmarknadssynpunkt betydelsefulla utvecklingen av den inrikes omflyttningen. Slutligen beviljade 1957 års riksdag anslag till bearbetningar, som går ut på att vinna ökad kännedom om bakgrunden till de förändringar, vilka ägt rum i fråga om familjebildning och fruktsamhet.

I fråga om gifta kvinnors yrkesverksamhet får man gå tillbaka till 1950 års folkräkning för att erhålla en mera utförlig redovisning av yrkesverksamhetens art och omfattning. Den viktiga kombinationen yrkesverksamhet och barnantal togs icke upp i detta sammanhang men har senare i viss utsträckning bearbetats för 1954 års familjeutredning på basis av 1952 års material i centralbyråns befolkningsregister. I samband med den årliga inkomststatistiken lämnas även vissa uppgifter om gifta kvinnors inkomstförhållanden.

Undersökningen av de gifta kvinnornas yrkesverksamhet omfattar inalles fem tabeller. Av dessa har hittills två framställts, och dessa publiceras på följande sidor jämte en redogörelse för primärmaterialets omfattning och beskaffenhet samt vid bearbetningen tillämpade definitioner.

Befolkningsregistret aktualiseras årligen med avseende på demografiska förändringar och inkomst samt arten av den yrkesverksamhet, varigenom inkomsten förvärvats. Observationsperioden för de inkomstuppgifter, som utnyttjats, omfattar inkomståren 1951—1954. Uppgifterna om inkomst under år 1954 enligt 1955 års taxering blev tillgängliga för statistisk bearbetning omkring tio månader efter taxeringsårets ingång.

Vid en beskrivning av de inkomstuppgifter, som årligen införes i befolkningsregistret, bör först framhållas, att dessa uppgifter ingår som en del i det tioprocentiga stickprovsmaterial, som fr. o. m. inkomståret 1951 insamlas för taxeringsstatistiken. Uppgifterna om inkomst antecknas av taxeringsnämndernas ordförande på av länsstyrelserna i förväg färdigställda nominativa inkomstblanketter, som upprättats enligt av statistiska centralbyrån fastställt formulär.

Det inkomstbelopp, som redovisas med ledning av deklarationsmaterialet, är den sammanräknade nettoinkomsten. Denna utgöres av summan av inkomsttagarnas enligt förordningen om statlig inkomstskatt uppskattade inkomster av olika förvärvskällor (jordbruksfastighet, annan fastighet, rörelse, tjänst, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital), sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla men icke för övriga allmänna avdrag, såsom skatter, försäkringsavgifter o. d. En uppdelning av inkomsten på förvärvskällor har tills vidare ej ansetts böra ifrågakomma, även om en redovisning i denna form vore av värde. För gift inkomsttagare skall om möjligt antecknas inkomst även för den andra maken, varigenom deras sammanlagda inkomst i regel kunnat uträknas.

Till den yrkesuppgift i klarskrift, som infördes i registret vid dess uppläggning år 1951, hade fogats en sjusiffrig yrkeskod enligt vid 1950 års folkräkning gällande kodningsschema. Resultaten av en bearbetning av befolkningsregistret enligt denna yrkeskod har publicerats i del 2 av folkräkningsberättelsen. För registrets årliga aktualisering med hänsyn till yrkesändringar saknades emellertid tekniska förutsättningar att bibehålla en så specialiserad kodsättning, utan en tvåsiffrig kod infördes upptagande näringsgren och yrkesställning. Senast gällande yrkesuppgift är genom länsstyrelsernas försorg införd på den ovan nämnda inkomstblanketten, som granskas av taxeringsnämndernas ordförande mot tillgängliga taxeringsuppgifter. I förekommande fall skall därvid på blanketten införd uppgift om yrke ändras. I samband därmed skall även utsättas en yrkesbeteckning. Frågan i vad mån den yrkesredovisning, som kommer till stånd efter här antydda riktlinjer, är jämförbar med yrkesstatistiken vid de senaste folkräkningarna, är av stor vikt. Hela denna problemställning klarlägges närmare i ett avsnitt av statistiska centralbyråns utlåtande över långtidsutredningens betänkande, till vilket här hänvisas (Stat. tidskr. 5/57, sid. 242 och 243).

Enligt centralbyråns anvisningar skall taxeringsnämndernas ordförande som yrkesbeteckning på inkomstblanketten ange dels den näringsgren eller det verksamhetsområde, där inkomsttagaren under inkomståret företrädesvis varit sysselsatt, dels ställningen inom näringsgrenen eller verksamheten (företagare, anställd, icke yrkesverksam). Som icke yrkesverksamma räknas förutvarande yrkesutövare (pensionärer o. d.), personer, som ännu icke börjat någon yrkesverksamhet, och sådana inkomst-

tagare, som har inkomst enbart av kapital o. d. eller av annat skäl (t. ex. kronisk sjukdom) icke utövar något yrke. I detta sammanhang bör särskilt understrykas, att hustrur, som haft mindre inkomster, ej upptages under rubriken icke yrkesverksamma utan hänföres till den näringsgren, som motsvarar deras yrke.

I samband med att inkomstuppgifterna granskas och införes på vederbörande inkomsttagares registerkort framkommer vissa brister i materialet. Vanligast är att länsstyrelse vid färdigställandet av inkomstblanketterna av förbiseende hoppat över ett antal personer födda den 15:de. Kompletterande uppgifter erhålles emellertid från länsstyrelserna.

Det urvalsförfarande, som har använts vid befolkningsregistrets uppläggning, kan betecknas som ett systematiskt urval av persongrupper, där medlemmarna i varje grupp har gemensam födelsedag, den 15/1, 15/2 etc. Metoden med systematiskt urval erbjuder många fördelar, medan frågan om skattning av variansen i populationen med ledning av stickprovet rymmer betydande svårigheter. Mellan befolkningsregistret och den totala befolkningen har överensstämmelsen i avseende på flera variabler, såsom ålder, kön och civilstånd, visat sig tillfredsställande.

Metoden med systematiskt urval har varit mycket lätt att tillämpa såväl vid registrets uppläggning som vid dess aktualisering. Inkommande anmälningar till den totala vitalstatistiken om demografiska förändringar har genomgående uppgift om berörda personers födelsetid och födelsenummer, och det är därför lätt att omedelbart sortera fram det material, som tillhör befolkningsregistret. Liknande är förhållandet med inkomstuppgifterna. Det kan måhända principiellt betecknas som en svaghet i statistikens anordning, att man vid den centrala bearbetningen i viss mån saknar möjlighet att kontrollera de lokala taxeringsmyndigheternas bedömanden, då det gäller att på inkomstblanketten införa inkomstbelopp och yrkesbeteckning. Hittills har dock ingenting framkommit, som ger anledning att i detta avseende ifrågasätta systemets bärighet.

Av de båda tabeller, som här offentliggöres, lämnar den första uppgifter om fördelning efter ålder år 1954 samt efter näringsgren och yrkesställning enligt de principer, som närmare angivits i det föregående. Såsom yrkesverksamma räknas liksom i den årliga inkomststatistiken alla personer, som angivits vara företagare eller anställda. Detta begrepp har en betydligt vidsträcktare räckvidd än det vid folkräkningarna använda begreppet förvärvsarbetande, varmed avses personer, som vid tidpunkten för mantalsuppgifternas avgivande utförde inkomstgivande arbete i sådan omfattning, att det upptog större delen av en normal arbetsdag.

Av nedersta raden i tab. 1 framgår, hur stor andel av de gifta kvinnorna som är helt eller delvis yrkesverksamma. Som man kunnat vänta, visar sig yrkesverksamhet för gifta kvinnor vara särskilt ofta förekommande i de yngsta åldrarna. Förekomsten av yrkesverksamhet sjunker sedan tämligen snabbt med åldern. I åldern 30—34 år var dock alltjämt omkring hälften av de gifta kvinnorna yrkesverksamma och mellan 40 och 50 år över 40 %. Det bör observeras, att — såsom framgår av kommentarerna nedan — dessa procenttal anger, hur stor del av de gifta kvinnorna (år 1954), som haft någon inkomst av yrkesverksamhet under åren 1951—

Tab. 1. Yrkesverksamma gifta kvinnor efter näringsgren och yrkesställning samt ålder den 31 december 1954. Observerade tal

Married women economically active, by age, industry and status

Näringsgrenar Yrkesställning	Åldersår								
	Under 25	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–64	65 o. över	Summa
Jordbruk med binäringar *Agriculture, forestry, fishing*									
Företagare	3	12	14	24	17	41	82	29	222
Tjänstemän	8	9	6	10	3	2	5	—	43
Arbetare	87	142	169	152	167	186	295	40	1 238
Summa	98	163	189	186	187	229	382	69	1 503
Industri och hantverk *Mining, manufacturing*									
Företagare	8	23	25	31	23	36	74	9	229
Tjänstemän	199	278	240	127	90	84	78	3	1 099
Arbetare	533	764	1 022	953	901	803	1 000	58	6 034
Summa	740	1 065	1 287	1 111	1 014	923	1 152	70	7 362
Samfärdsel *Transport and communications*									
Företagare	—	1	—	1	—	—	—	—	2
Tjänstemän	149	240	155	89	78	57	109	8	885
Arbetare	20	21	39	58	51	51	74	5	319
Summa	169	262	194	148	129	108	183	13	1 206
Handel *Commerce*									
Företagare	7	17	33	62	62	92	172	23	468
Tjänstemän	794	930	845	661	557	488	556	23	4 854
Arbetare	184	253	335	324	307	262	436	19	2 120
Summa	985	1 200	1 213	1 047	926	842	1 164	65	7 442
Allmän förvaltningstjänst *General administration*									
Tjänstemän	317	598	480	355	310	273	406	7	2 746
Arbetare	54	83	154	189	240	247	335	21	1 323
Summa	371	681	634	544	550	520	741	28	4 069
Fria yrken *Professions*									
Företagare	3	21	38	28	18	20	21	5	154
Tjänstemän	76	103	70	49	35	18	22	1	374
Arbetare	41	48	52	39	45	38	42	2	307
Summa	120	172	160	116	98	76	85	8	835
I övrigt *Others*									
Företagare	—	1	—	—	—	2	3	1	7
Tjänstemän	13	12	15	15	7	8	9	1	80
Arbetare	268	189	131	102	114	89	177	19	1 089
Summa	281	202	146	117	121	99	189	21	1 176
Samtliga näringsgrenar *All industries*									
Företagare	21	75	110	146	120	191	352	67	1 082
Tjänstemän	1 556	2 170	1 811	1 306	1 080	930	1 185	43	10 081
Arbetare	1 187	1 500	1 902	1 817	1 825	1 676	2 359	164	12 430
Summa	2 764	3 745	3 823	3 269	3 025	2 797	3 896	274	23 593
I % av samtliga gifta kvinnor i samma ålder	83,2	66,0	51,1	45,7	42,3	41,3	29,2	5,6	42,3

Tab. 2. Yrkesverksamma gifta kvinnor efter näringsgren och yrkesställning den 31 december 1954 och inkomst enligt 1955 års taxering. Observerade tal

Married women economically active, by income, industry and status

Näringsgrenar Yrkesställning	Inkomst								
	Ingen inkomst	-3 000 kr	3 000-5 000 kr	5 000-7 000 kr	7 000-10 000 kr	10 000-15 000 kr	15 000- kr	Summa	Därav med minst 3 000 kr
Jordbruk med binäringar *Agriculture, forestry, fishing*									
Företagare	67	82	28	14	14	9	8	222	73
Tjänstemän	11	10	5	6	7	3	1	43	22
Arbetare	532	632	47	21	5	1	—	1 238	74
Summa	610	724	80	41	26	13	9	1 503	169
Industri och hantverk *Mining, manufacturing*									
Företagare	68	103	18	16	8	10	6	229	58
Tjänstemän	299	196	120	207	223	42	12	1 099	604
Arbetare	1 679	2 193	993	877	270	20	2	6 034	2 162
Summa	2 046	2 492	1 131	1 100	501	72	20	7 362	2 824
Samfärdsel *Transport and communications*									
Företagare	1	1	—	—	—	—	—	2	—
Tjänstemän	151	121	108	166	266	66	7	885	613
Arbetare	72	143	50	32	18	4	—	319	104
Summa	224	265	158	198	284	70	7	1 206	717
Handel *Commerce*									
Företagare	85	110	63	62	61	54	33	468	273
Tjänstemän	1 320	1 429	760	704	527	97	17	4 854	2 105
Arbetare	501	957	338	241	69	14	—	2 120	662
Summa	1 906	2 496	1 161	1 007	657	165	50	7 442	3 040
Allmän förvaltningstjänst *General administration*									
Tjänstemän	505	514	314	351	532	411	119	2 746	1 727
Arbetare	291	626	228	136	39	2	1	1 323	406
Summa	796	1 140	542	487	571	413	120	4 069	2 133
Fria yrken *Professions*									
Företagare	32	44	31	22	10	10	5	154	78
Tjänstemän	101	73	36	69	58	22	15	374	200
Arbetare	85	129	53	29	9	2	—	307	93
Summa	218	246	120	120	77	34	20	835	371
I övrigt *Others*									
Företagare	2	3	1	—	—	1	—	7	2
Tjänstemän	39	24	6	6	3	—	2	80	17
Arbetare	637	346	66	32	5	2	1	1 089	106
Summa	678	373	73	38	8	3	3	1 176	125
Samtliga näringsgrenar *All industries*									
Företagare	255	343	141	114	93	84	52	1 082	484
Tjänstemän	2 426	2 367	1 349	1 509	1 616	641	173	10 081	5 288
Arbetare	3 797	5 026	1 775	1 368	415	45	4	12 430	3 607
Summa	6 478	7 736	3 265	2 991	2 124	770	229	23 593	9 379

1954. Tabellen ger därför icke upplysning om den aktuella yrkessituationen för de gifta kvinnorna. Den saknar dock icke intresse, enär den belyser i vilken utsträckning de gifta kvinnorna har eller har haft kontakt med arbetslivet utanför hemmet genom aktivt arbete under redogörelseåret eller under en period av tre år dessförinnan.

I tab. 2 har fördelning skett efter näringsgren, yrkesställning och inkomst. I tabellen har även inlagts en kolumn rubricerad »Ingen inkomst», som kräver närmare kommentar. Här redovisas gifta kvinnor, som varit inkomsttagare minst ett av åren 1951—1953 men ej år 1954. Till denna kategori har 27 % av de såsom yrkesverksamma betecknade gifta kvinnorna hänförts.

Då utebliven inkomst under ett taxeringsår kan innebära, att vederbörande endast tillfälligt avstått från inkomstgivande arbete, möter här frågan, om befolkningsregistret överhuvudtaget har möjlighet att belysa gifta kvinnors avgång från resp. inträde i yrkesverksamhet. Under den tid befolkningsregistret varit i verksamhet har på grund av gjorda erfarenheter registrets nuvarande möjligheter att ge upplysning i detta avseende i stort sett klarlagts. Bland inkomsttagare synes sålunda i första rummet en gruppering böra ske efter inkomst, så att t. ex. endast inkomst över en viss överenskommen gräns godtages som »yrkesverksamhet i egentlig mening». Om från de yrkesverksamma gifta kvinnorna uteslutas de, som under år 1954 antingen saknade inkomst eller hade inkomst understigande 3 000 kr, torde man kunna räkna med att de återstående i stort sett utgöres av gifta kvinnor med yrkesverksamhet i egentlig mening. Denna kategori utgjorde 18 % av samtliga gifta kvinnor år 1954. Av de i denna snävare mening yrkesverksamma var 32 % anställda inom handel, 30 % inom industri och hantverk samt 23 % inom allmän förvaltningstjänst.

En uppfattning om avgången från yrkesverksamhet skulle kunna vinnas genom fördelning av icke-inkomsttagare efter det kalenderår, då vederbörande senast varit taxerad för en inkomst, som enligt det nyss anförda kunde anses motsvara yrkesverksamhet i egentlig mening. En sådan fördelning är möjlig, eftersom registrets hålkortskartotek innehåller uppgift om senaste inkomst och inkomstår.

I ett följande nummer av tidskriften kommer resultaten av den fortsatta bearbetningen av befolkningsregistrets uppgifter om de yrkesverksamma gifta kvinnorna att publiceras. Därvid kommer tabellmaterial att framläggas, som belyser sambandet mellan de gifta kvinnornas yrkesverksamhet och deras inkomster i kombination med barnantalet ävensom de förändringar, vilka inträffat under åren 1952—1955.

TJÄNSTEMÄN INOM DET STATSUNDERSTÖDDA VERKSAMHETSOMRÅDET ÅR 1956

Av förste aktuarien THURE LINDH

Sedan år 1954 utarbetar statistiska centralbyrån statistik över tjänstemännen inom det statliga och statsunderstödda verksamhetsområdet. I denna tidskrift (1957: 7, s. 321 o. f.) har en redogörelse tidigare lämnats för den i statens tjänst anställda personalen år 1956. Av utrymmesskäl kunde icke samtidigt tjänstemännen inom det statsunderstödda verksamhetsområdet redovisas, varför en redogörelse för dessa kategorier lämnas här nedan.

År 1954 upplades ett hålkortsregister över samtliga anställda tjänstemän inom de områden statistiken omfattar. Detta register aktualiseras årligen per den 1 oktober med hänsyn till under året inträffade förändringar. Aktualiseringen tillgår på så sätt, att statistiska centralbyrån till myndigheterna utsänder en maskinmässigt framställd lista över den personal, som redovisats ett år tidigare. På denna lista inför uppgiftslämnarna alla ändringar, som inträffat under året, såsom befordran, avgång m. m., varefter listan återsändes till centralbyrån. Samtidigt infordras på särskild blankett data för alla nyanställda tjänstemän. Listan jämte blanketten över nyanställningar utgör sålunda det primärmaterial, som legat till grund för aktualiseringen av registret. Detta har emellertid begränsats till att omfatta endast löneplansplacerade tjänstemän. För icke löneplansplacerad arvodespersonal har uppgifter infordrats på särskild blankett.

I ovannämnda artikel i häfte 7 har lämnats en redogörelse för primärmaterialet till statistiken samt för redovisningsprinciperna, varför här endast återges en sammanfattning. De infordrade uppgifterna omfattar namn, folkbokföringsnummer, anställningsår, lönegradsbeteckning, lönegrad, löneklass, pensionsålder, befattning och utbildning. För nyanställda redovisas dessutom anställningsdatum samt för avgångna tidpunkt för och orsak till avgången. Redovisningen omfattar endast tjänstemän men ej arbetarpersonal, vilken senare kategori definieras som enligt kollektivavtal eller med personliga avtal med jämförliga arbetsuppgifter anställda personer. Tjänstemännen har indelats i dels löneplansplacerad personal, dels arvodister m. fl. Vad först löneplansplacerad personal beträffar, redovisas all personal på löneplan, även om tjänstgöringstiden är avkortad. Även tjänstledig personal har medtagits utom i sådana fall, då tjänstledigheten åtnjutes för tjänstgöring vid statlig myndighet eller därmed jämställd statsunderstödd verksamhet. Däremot redovisas icke vakanta tjänster. Varje anställd upptages i den högsta befattning vederbörande innehar eller uppehåller med vikariatslön. Anställd med vikariatslön redovisas sålunda i den befattning och den lönegrad, som gäller för den tjänst förordnandet avser. Förordnande med vikariatsersättning redovisas däremot ej.

Den icke löneplansplacerade persona-

len, arvodister m. fl., har redovisats på en något enklare blankett med åtskillnad av personer med minst halv arbetstid och mindre än halv arbetstid. I de framlagda tabellerna har endast förstnämnda kategori medtagits.

Den nu framlagda statistiken omfattar följande tjänstemannagrupper, vilka utgör huvudparten av de tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet, för vilka av staten fastställda avlöningsreglementen gäller:

präster
kyrkomusiker
lärarpersonal vid folk- och småskolor
personal vid skogsvårdsstyrelserna
» » hushållningssällskapen
polismän
personal vid Stockholms högskola
» » socialinstituten

Uppgifterna för präster och kyrkomusiker har inhämtats från domkapitlen. Primärmaterialet rörande lärare vid folk- och småskolor har insamlats genom folkskolinspektörernas försorg. För Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Gävle har vederbörande folkskolestyrelse (folkskoledirektion) tillhandahållit uppgifterna. Skogsstyrelsen resp. lantbruksstyrelsen har svarat för insamlingen av primärmaterialet för skogsvårdsstyrelserna och hushållningssällskapen samt även företagit viss granskning av detta. Uppgifterna rörande polismän har infordrats från länsstyrelserna, vilka dock i allmänhet torde ha vidarebefordrat blanketterna till polischeferna för ifyllande. För Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Hälsingborg har uppgifterna av centralbyrån infordrats direkt från polismästarna.

De i tab. 1—10 framlagda resultaten avser personalläget den 1 oktober 1956. Dessa tabeller motsvarar i stort sett redovisningen föregående år. För första gången har det dessutom varit möjligt att i år bearbeta inträffade förändringar i form av nyanställning, avgång och befordran, på samma sätt som tidigare skett för det statliga området. Av utrymmesskäl har endast mera väsentliga resultat kunnat redovisas. I tab. 11—14 framlägges sålunda förändringsstatistik för de båda största grupperna, nämligen lärarpersonal vid folk- och småskolor samt polismän. För en del övriga i statistiken ingående tjänstemannagrupper redovisas vissa huvuddata i texttabell på sid. 455. För samtliga grupper finnes hos statistiska centralbyrån arbetstabeller, som mera ingående belyser förändringarna under året.

Då de bearbetade uppgifterna avser år 1956, grundar sig redovisningen på de då gällande bestämmelserna i statens grundlöneförordning. Fr. o. m. den 1 juli 1957 har denna ersatts med statens löneförordning innebärande bl. a. ny lönegradsfördelning.

Personalläget den 1 oktober 1956

Prästerna uppgår till inalles 2 855 personer och redovisas i tab. 1 efter löneklass och ortsgrupp samt i tab. 8 efter ålder, varjämte fördelning på lönegrad och anställningsform framgår av tab. A på sid. 453. Ca 76 % av prästerna (tab. B, sid. 454) innehar ordinarie tjänst, d. v. s. i allmänhet kyrkoherde- eller komministertjänst. Av icke publicerade arbetstabeller framgår, att kyrkoherdarnas antal utgjorde 1 337, varav något mer än hälften är placerad i 29:e lönegraden, medan de övriga ganska jämt fördelar sig på lönegraderna 27, 31 och 33. Antalet komministrar utgjorde 855, varav 63 % i lönegraderna 25—26 och de övriga i lönegraderna

Tab. A. Präster och kyrkomusiker fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1956

Clergymen and church organists, by salary scale and type of appointment

Lönegrad	Präster				Kyrkomusiker			
	Ordinarie	Extra ordinarie	Övriga	Summa	Ordinarie	Extra ordinarie	Övriga	Summa
Löneplan 2								
18	12	—	—	12	—	—	—	—
20	1	—	—	1	—	—	—	—
Summa	13	—	—	13	—	—	—	—
Löneplan 1								
14	—	—	—	—	—	—	1	1
16	—	—	—	—	—	1	12	13
18	—	—	—	—	—	—	2	2
19	—	—	83	83	—	—	2	2
21	—	46	9	55	1	—	2	3
23	—	22	—	22	1	3	—	4
24	—	—	—	—	132	106	—	238
25	223	456	7	686	—	—	—	—
26	303	7	—	310	—	—	—	—
27	364	15	—	379	9	—	—	9
28	133	—	—	133	—	—	—	—
29	724	9	—	733	—	—	—	—
31	210	—	—	210	—	—	—	—
33	199	—	—	199	—	—	—	—
37	11	—	—	11	—	—	—	—
Summa	2 167	555	99	2 821	143	110	19	272
Arvodister	—	—	21	21	—	—	109	109
Samtliga	2 180	555	120	2 855	143	110	128	381

27—28. Av icke ordinarie präster utgör adjunkterna huvudparten med placering i Ce 21—25. Åldersfördelningen i tab. 8 utvisar, att nära hälften av prästerna uppnått en ålder av 50 år.

Kyrkomusikerna, som omfattar endast 381 tjänstemän, redovisas i tab. 1 och tab. A. Huvudparten är placerad i 24:e lönegraden som ordinarie eller extra ordinarie, men hela 29 % av samtliga kyrkomusiker utgöres av arvodister.

Lärare vid folk- och småskoleväsendet redovisas efter löneklass och ortsgrupp i tab. 2, efter anställningsform och lönegrad i tab. 3, efter lönegrad och löneklass i kombination i tab. 5, efter ålder i tab. 8 samt efter utbildning i tab. 10. Dessutom redovisas i tab. 12 olika lärarkategorier efter lönegrad och ålder. Samtliga lärare uppgick enligt tab. 3 till 42 325, varav huvudparten eller 39 685 var löneplansplacerade. Omkring 65 % av lärarna utgöres av kvinnor. Något mer än hälften av kvinnorna är placerade som småskollärarinnor i lönegraderna 11, 13 och 15, medan huvudparten av de övriga liksom flertalet män innehar folkskollärartjänst i lönegraderne 17, 19 och 21. Av samtliga lärare innehade ca 87 % ordinarie eller extra ordinarie tjänst. Ifrågavarande tal var ungefär detsamma för såväl män som kvinnor. Med undantag för ett fåtal lärare i aspirantställning utgöres återsto-

Tab. B. Procentuell fördelning efter anställningsform *Type of appointment*, %

Anställningsform	Präster	Kyrkomusiker	Lärare vid folk- och småskolor		Anställda vid		Polismän
			M	Kv	skogsvårdsstyrelser	hushållningssällskap	
Löneplan 1: ordinarie	75,9	37,5	66,2	59,1	60,7	66,3	85,3
extra ordinarie	19,4	28,9	20,3	27,6	16,8	7,7	6,0
aspiranter	3,0	—	0,1	0,1	9,0	2,0	2,8
extra	0,5	5,0	8,8	9,6	10,9	10,7	3,4
S:a för löneplan 1	98,8	71,4	95,4	96,4	97,4	86,7	97,5
Löneplan 2	0,5	—	—	—	—	—	—
Arvodister	0,7	28,6	4,6	3,6	2,6	13,3	2,5
Summa	100	100	100	100	100	100	100

den av Cg-anställda eller arvodister. Till de sistnämnda har räknats timlärare m. fl., av vilka dock endast sådana med minst 15 veckotimmar medtagits i redovisningen.

I lönegradsfördelningarna ingår de Cb-placerade distriktsöverlärarna på så sätt, att de hänförts till den lönegrad, som har ifrågavarande löneklass som slutlöneklass, t. ex. Cb 2 (löneklass 28) till lönegrad 25.

Av redovisningen efter olika lärarkategorier i tab. 12 framgår att ca 86 % av hela lärarkåren utgöres av folk- eller småskollärare. Av övriga större grupper utgör distriktsöverlärare 961, adjunkter

Tab. C. Procentuell fördelning efter lönegrad, löneplan 1
Salary scheme 1: Salary scale, %

Lönegrad	Präster	Kyrkomusiker	Lärare vid folk- och småskolor [1]		Anställda vid		Polismän
			M	Kv	skogsvårdsstyrelser	hushållningssällskap	
1—10	—	—	—	—	14,6	20,6	—
11	—	—	0,0	4,5	3,3	3,0	4,6
12	—	—	—	0,1	6,9	1,3	—
13	—	—	0,0	13,4	0,8	5,7	5,6
14	—	0,4	—	—	18,3	0,8	2,9
15	—	—	0,1	35,9	0,2	0,9	30,4
16	—	4,8	2,4	3,3	0,1	0,2	3,9
17	—	—	9,1	5,4	35,3	18,5	26,7
18	—	0,7	3,6	2,8	0,3	—	0,1
19	2,9	0,7	17,3	11,8	2,6	11,2	13,8
20	—	—	0,1	0,0	—	0,3	0,0
21	1,9	1,1	58,5	22,3	3,3	1,4	8,0
22	—	—	0,1	0,0	—	—	—
23	0,8	1,5	1,4	0,2	1,7	2,7	2,2
24—27	48,8	90,8	6,3	0,2	6,2	9,5	1,2
28—33	45,2	—	1,1	0,1	5,2	23,9	0,6
34—37	0,4	—	—	—	1,2	—	—
Summa	100	100	100	100	100	100	100

[1] Distriktsöverlärarna i Cb 2—6 har inräknats i lönegraderna 25—29.

Tab. D. Antal avgångna, nyanställda och befordrade inom vissa tjänstemannagrupper

Number of resignations, appointments and promotions in certain groups of employees

Lönegrad	Präster			Skogsvårdsstyrelser			Hushållningssällskap		
	Avgång	Nyanställning	Befordran	Avgång	Nyanställning	Befordran	Avgång	Nyanställning	Befordran
4	—	—	—	2	12	1	2	16	—
5	—	—	—	—	—	—	—	1	—
6	—	—	—	4	5	15	2	3	10
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	13	14	2	13	10	10
9	—	—	—	—	—	—	—	1	2
10	—	—	—	1	14	3	—	—	3
11	—	—	—	—	2	4	4	3	5
12	—	—	—	7	32	5	—	—	—
13	—	—	—	2	2	—	4	3	2
14	—	—	—	7	9	18	—	1	2
15	—	—	—	—	—	—	—	2	1
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	—	16	1	26	4	13	3
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	1	51	—	2	—	5	6	3	6
20	—	—	—	—	—	—	1	1	—
21	—	3	20	3	9	2	—	—	1
22	—	—	—	—	—	—	1	—	—
23	1	—	8	2	—	8	1	1	—
24	—	—	—	—	—	—	1	2	—
25	13	7	55	1	1	3	2	4	5
26	6	1	26	—	—	—	—	—	—
27	12	1	25	2	2	3	—	—	1
28	6	1	11	—	—	—	1	1	4
29	24	—	33	—	—	—	6	6	4
30	—	—	—	—	—	1	—	—	—
31	15	1	10	—	—	—	1	—	2
32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	7	—	8	—	—	—	1	1	—
37	—	—	1	—	—	1	—	—	—
Summa	85	65	197	62	103	97	50	72	61

222, slöjdlärare 1 789 och lärare i hushållsgöromål 805. Lärare i gymnastik, musik och teckning är däremot relativt fåtaliga. Antalet timlärare m. fl. (med minst 15 veckotimmar) uppgår till 1 679.

Lärarnas åldersfördelning enligt tab. 8 utvisar ett relativt litet antal lärare i åldrarna 35—45 år, medan frekvensen är större såväl i de yngre som i de äldre åldersklasserna. Omkring 46 % av de manliga och 48 % av de kvinnliga lärarna är födda 1920 eller senare. Beträffande lärarnas utbildning framgår av tab. 10, att det finnes ca 1 000 lärare, som icke är utexaminerade från folk- och småskoleseminarium eller har den för lärare i övningsämnen stipulerade utbildningen. Av dessa har drygt 450 akademisk examen samt ca 500 annan utbildning, huvudsakligen studentexamen. Då statistiken avser en viss tidpunkt, kan det antagas att flertalet lärare med icke erforderlig kompetens utgöres av tillfälliga vikarier.

Polismännen har fr. o. m. den 1 juli 1954 inordnats i det statliga avlönings-

Tab. E. Förändringar i antalet tjänstemän mellan åren 1955 och 1956

Changes in the number of employees

	1955	1956	Ökning (+) Minskning (—)	Procentuell förändring
Präster				
Ordinarie	2 191	2 180	— 11	— 0,5
Extra ordinarie	572	555	— 17	— 3,0
Aspiranter	70	85	+ 15	+ 21,4
Extra	17	14	— 3	— 17,6
Arvodister	17	21	+ 4	+ 23,5
Summa	2 867	2 855	— 12	— 0,4
Lärare vid folk- och småskolor				
Ordinarie	25 924	26 047	+ 123	+ 0,5
Extra ordinarie	9 843	10 622	+ 779	+ 7,9
Aspiranter	25	30	+ 5	+ 20,0
Extra	4 267	3 947	— 320	— 7,5
Arvodister	1 709	1 679	— 30	— 1,8
Summa	41 768	42 325	+ 557	+ 1,3
Polismän				
Ordinarie	7 411	7 786	+ 375	+ 5,1
Extra ordinarie	336	552	+ 216	+ 64,3
Aspiranter	410	254	— 156	— 38,0
Extra	409	308	— 101	— 24,7
Arvodister	237	232	— 5	— 2,1
Summa	8 803	9 132	+ 329	+ 3,7
Tjänstemän vid hushållningssällskapen				
Ordinarie	465	483	+ 18	+ 3,9
Extra ordinarie	49	56	+ 7	+ 14,3
Aspiranter	13	15	+ 2	+ 15,4
Extra	81	78	— 3	— 3,7
Arvodister	88	97	+ 9	+ 10,2
Summa	696	729	+ 33	+ 4,7
Tjänstemän vid skogsvårdsstyrelserna				
Ordinarie	564	563	— 1	— 0,2
Extra ordinarie	148	156	— 8	+ 5,4
Aspiranter	86	83	— 3	— 3,5
Extra	62	101	+ 39	+ 62,9
Arvodister	30	24	— 6	— 20,0
Summa	890	927	+ 37	+ 4,2

reglementet. De i tabellerna redovisade siffrorna avser endast kommunalanställda polismän (inkl. statspolisavdelningarna) men däremot ej landsfiskaler, viss polispersonal i landsfiskalsdistrikten, poliskåren i Boden m. fl. grupper, vilka samtliga är statstjänstemän och ingår i redovisningen över i statens tjänst anställd personal.

I tab. 2, 4 och 5 redovisas polismännen efter löneklass, ortsgrupp, anställningsform och lönegrad. Fördelningen efter lönegrad (se tab. C sid. 454) utvisar ganska stora förändringar gentemot föregående år. Lönegrad 15, som representerar den största gruppen av polismännen, omfattar nu 30 % av samtliga mot 35 % föregående år. I lönegraderna 11—16 var föregående år icke mindre än 61 % av polismännen placerade, medan motsvarande siffra detta år endast utgör 47 %. Förändringen beror främst på inrättandet av förste poliskonstapeltjänster i 17:e lönegraden.

Tab. 1. Präster och kyrkomusiker på löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1956

Clergymen and church organists in salary scheme 1, by salary class and regional cost-of-living group

Löneklass	Präster					Kyrkomusiker					
	Ortsgrupp				Summa	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor
	2	3	4	5		2	3	4	5		
10	—	—	—	—	—	4	2	—	3	9	3
14	—	—	—	—	—	3	6	3	4	16	6
16	—	—	—	—	—	5	3	—	4	12	7
17	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
18	—	—	—	—	—	2	4	2	2	10	4
19	24	41	6	12	83	1	—	—	—	1	1
20	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
21	15	32	6	2	55	1	1	—	—	2	—
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	9	11	—	2	22	—	1	—	—	1	—
24	—	—	—	—	—	3	13	8	4	28	1
25	37	86	31	26	180	17	21	7	3	48	8
26	60	99	30	23	212	11	19	4	5	39	2
27	81	119	33	28	261	67	41	6	13	127	24
28	93	148	37	40	318	—	—	—	—	—	—
29	86	136	36	44	302	—	—	—	—	—	—
30	118	175	31	23	347	1	5	2	1	9	—
31	66	89	24	18	197	—	—	—	—	—	—
32	214	225	36	8	483	—	—	—	—	—	—
33	17	32	18	19	86	—	—	—	—	—	—
34	41	54	26	22	143	—	—	—	—	—	—
35	5	20	9	17	51	—	—	—	—	—	—
36	—	38	14	18	70	—	—	—	—	—	—
37	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
38	—	5	2	—	7	—	—	—	—	—	—
39	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Summa	866	1 311	340	304	2 821	117	116	32	39	304	57

vilken lönegrad nu omfattar närmare 27 % av samtliga mot endast 15 % föregående år. Lönegraderna 19—23 (polis- och kriminalassistenter samt förste polis- och kriminalassistenter) har uppnåtts av 24 % av samtliga mot knappt 22 % föregående år, medan lönegraderna 25—31 (huvudparten av kommissarierna) endast omfattar 2 %. De icke löneplansplacerade polismännen i arvodesbefattning utgör 232. Enligt tab. 4 är de kvinnliga polismännens antal 76. Annan kvinnlig personal inom polisväsendet, såsom kontorsbiträden m. fl., ingår icke i statistiken.

Huvudparten av polismännen, 85 %, innehar ordinarie tjänst. Aspiranterna utgör endast ca 250 mot 400 föregående år.

Polismännens åldersfördelning framgår av tab. 8. I tab. 9 redovisas utbildning i kombination med dels födelseår och dels lönegrad. Enligt tabellen skulle 1 430 eller omkring 15 % av polismännen sakna utbildning utöver folkskolestadiet. Uppgifterna torde dock fortfarande vara något bristfälliga och nämnda siffra därför för hög. Polisutbildning ingår icke i tabellen utan endast grundutbildning. Som synes av tabellen, är

Tab. 2. Lärare vid folk- och småskolor samt polismän på löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1956

Teachers in primary schools and policemen in salary scheme 1, by salary class and regional cost-of-living group

Löne-klass	Lärare vid folk- och småskolor [1]						Polismän					
	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor
	2	3	4	5			2	3	4	5		
11	259	510	163	140	1 072	1 072	25	277	73	77	452	11
12	8	16	7	8	39	39	1	10	6	14	31	—
13	300	824	297	392	1 813	1 811	26	363	88	78	555	7
14	131	499	164	231	1 025	1 023	9	35	18	33	95	2
15	280	744	249	220	1 493	1 489	129	520	125	104	878	8
16	307	872	335	384	1 898	1 744	93	327	138	352	910	4
17	707	1 877	676	812	4 072	2 696	117	399	117	169	802	8
18	1 339	2 935	1 012	1 121	6 407	6 228	227	575	256	130	1 188	8
19	587	1 966	880	1 059	4 492	2 658	46	219	128	151	544	8
20	214	736	306	335	1 591	961	102	679	278	428	1 487	11
21	481	1 219	500	602	2 802	1 210	21	140	53	51	265	2
22	302	743	338	376	1 759	741	56	400	161	254	871	7
23	195	386	227	230	1 038	413	2	43	20	19	84	—
24	2 259	4 706	1 581	1 438	9 984	4 498	9	260	135	201	605	—
25	2	9	5	6	22	13	—	9	2	5	16	—
26	7	18	17	11	53	12	—	56	36	99	191	—
27	3	12	7	16	38	13	—	6	3	3	12	—
28	229	153	22	15	419	10	—	29	14	23	66	—
29	120	160	42	25	347	16	—	4	2	1	7	—
30	38	88	27	17	170	9	—	10	2	2	14	—
31	4	23	12	10	49	1	—	—	4	6	10	—
32	1	30	16	16	63	4	—	—	8	7	15	—
33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	11	—
34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Summa	7 773	18 526	6 883	7 464	40 646	26 661	863	4 361	1 667	2 219	9 110	76

[1] Distriktsöverlärare inräknade.

den vanligaste utbildningen för polismännen militära skolor, vilken utbildning redovisas för 44 % av samtliga. Omkring 13 % har avlagt realexamen och 21 % genomgått folkhögskolor o. dyl.

Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser (729 resp. 927 tjänstemän), vilkas personal till största delen avlönas med statsmedel, redovisas i tab. 6 och 7. Uppgifterna från skogsvårdsstyrelserna har på skogsstyrelsens önskan infordrats per 1 januari 1957. Med hänsyn till de små tjänstemannagrupper det här gäller, har redovisningen inskränkts till att omfatta löneklass, ortsgrupp, anställningsform, lönegrad och kön.

Vid Stockholms högskola anställda tjänstemän uppgår till sammanlagt 414. Dessa utgöres av 51 löneplansplacerade professorer i Co 14, 153 tjänstemän på löneplan 1 samt 210 arvodister. Av tjänstemännen på löneplan 1 kommer 84 i lönegraderna 6—15 samt 54 i lönegraderna 30—37. Det stora antalet arvodister utgöres huvudsakligen av assistenter och amanuenser. Av de sistnämnda har endast förste amanuenser medtagits i redovisningen.

Socialinstitutens anställda tjänstemän

Tab. 3. Lärare vid folk- och småskolor fördelade efter anställningsform och lönegrad den 1 oktober 1956

Teachers in primary schools, by type of appointment and salary scale

Lönegrad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspiranter		Extra		Arvodister		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	S:a
Distriktsöverlärare													
Cb 2	404	6	—	—	—	—	—	—	—	—	404	6	410
Cb 3	289	4	—	—	—	—	—	—	—	—	289	4	293
Cb 4	152	1	—	—	—	—	—	—	—	—	152	1	153
Cb 5	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	—	47
Cb 6	57	1	—	—	—	—	—	—	—	—	57	1	58
Summa	949	12	—	—	—	—	—	—	—	—	949	12	961
Löneplan 1 i övrigt:													
11	—	—	—	—	—	—	1	1 209	—	—	1	1 209	1 210
12	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	12	12
13	1	17	2	3 560	—	—	—	1	—	—	3	3 578	3 581
15	7	9 547	11	8	—	—	—	1	—	—	18	9 556	9 574
16	109	569	224	318	—	—	—	—	—	—	333	887	1 220
17	1	—	11	29	—	—	1 261	1 414	—	—	1 273	1 443	2 716
18	387	344	121	405	—	—	—	—	—	—	508	749	1 257
19	4	15	2 417	3 133	—	—	3	5	—	—	2 424	3 153	5 577
20	1	—	3	1	—	—	3	3	—	—	7	4	11
21	8 057	5 783	73	127	16	14	28	15	—	—	8 174	5 939	14 113
22	—	1	11	9	—	—	—	—	—	—	11	10	21
23	108	22	86	36	—	—	3	—	—	—	197	58	255
25	4	4	3	8	—	—	—	—	—	—	7	12	19
27	20	18	9	2	—	—	—	—	—	—	29	20	49
29	48	19	3	—	—	—	—	—	—	—	51	19	70
Summa	8 747	16 339	2 974	7 648	16	14	1 299	2 648	—	—	13 036	26 649	39 685
Arvodister (timlärare m. fl.)	—	—	—	—	—	—	—	—	671	1 008	671	1 008	1 679
Samtliga	9 696	16 351	2 974	7 648	16	14	1 299	2 648	671	1 008	14 656	27 669	42 325

uppgår endast till 23, av vilka 13 var placerade i lönegrad 25 eller högre.

Förändringar i personalens antal och sammansättning under redovisningsåret 1955—1956

Såsom förut nämnts, omfattar statistiken d. å. en särskild bearbetning över nyanställning, avgång och befordran. Några speciella problem i samband härmed bör något beröras.

Förflyttning av en tjänsteman inom samma verksamhetsområde har icke räknats som vare sig avgång eller nyanställning. Centralbyrån har sålunda vid bearbetningen kvittat dylika avgångs- och nyanställningskort mot varandra. Detta innebär, att t. ex. en folkskollärare, som flyttar till annat skoldistrikt, icke registreras som vare sig avgången eller nyanställd. Erhåller han däremot en tjänst vid läroverk eller annan skola utanför folk- och småskollärarväsendet räknas han som avgången. I en del fall har

Tab. 4. Polismän fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1956

Policemen, by salary scale and type of appointment

Lönegrad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspiranter		Extra		Arvodister		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	S:a
Löneplan 1													
11	—	—	—	—	247	7	152	2	—	—	399	9	408
13	—	—	401	7	—	—	91	1	—	—	492	8	500
14	219	1	13	1	—	—	24	—	—	—	256	2	258
15	2 597	13	69	—	—	—	31	—	—	—	2 697	13	2 710
16	283	2	57	1	—	—	7	—	—	—	347	3	350
17	2 345	25	3	—	—	—	—	—	—	—	2 348	25	2 373
18	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	14
19	1 215	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1 215	11	1 226
20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
21	713	—	—	—	—	—	—	—	—	—	713	—	713
23	198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	198	—	198
25	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	—	86
26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
27	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	17
29	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	18
30	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23
31	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Summa	7 734	52	543	9	247	7	305	3	—	—	8 829	71	8 900
Arvodister..	—	—	—	—	—	—	—	—	227	5	227	5	232
Samtliga	7 734	52	543	9	247	7	305	3	227	5	9 056	76	9 132

dock avgångs- och nyanställningkorten icke kunnat identifieras mot varandra, varför ett mindre antal förflyttningar kommit att ingå i siffrorna.

Tillfälligt nyanställda, såsom vikarier o. dyl., vilka avgått före redovisningsårets slut, ingår icke i de redovisade siffrorna. Dessa personer har icke heller medräknats bland avgångna.

Beträffande uppgifterna om befordran kan nämnas, att en person som befordrats under året och därefter avgått, endast redovisas som avgången. På samma sätt ingår ej heller i befordringsstatistiken ev. befordran, som erhållits av under året nyanställd tjänsteman. Dessa har redovisats som nyanställda i den lönegrad de hade vid redovisningsårets slut. Däremot har hänsyn tagits till befordran, som erhållits i samband med förflyttning. Som befordran har endast räknats uppflyttning i lönegrad men däremot ej förändring av anställningsformen, t. ex. ordinariesättning, i de fall den tidigare lönegraden kvarstår.

Resultatet av bearbetningen rörande nyanställning, avgång och befordran framgår beträffande lärarpersonal och polismän av tab. 11—14. För präster samt tjänstemän vid skogsvårdsstyrelser och hushållningssällskap lämnas sammanfattningsvis siffror i tab. D på sid. 455. Förändringarna i antalet anställda den 1 oktober 1956 jämfört med året dessförinnan framgår av tab. E på sid. 456. Sistnämnda tabell, som utgör skillnaden av samtliga anställda vid de båda tidpunkterna, uppvisar mindre differenser gentemot den nettonyanställning, som kan framräknas av övriga tabeller. Detta beror på brister i materialet.

Beträffande lärarpersonalen framgår

Tab. 5. Lärare vid folk- och småskolor samt polismän fördelade efter lönegrad och löneklass den 1 oktober 1956

Teachers in primary schools and policemen by salary scale and salary class

Lönegrad	Lärare vid folk- och småskolor					Polismän			
	I lägsta löne-klass	Upp-flyttade en löne-klass	Upp-flyttade två löne-klasser	I högsta löne-klass	Annan löne-klass[1]	I lägsta löne-klass	Upp-flyttade en löne-klass	Upp-flyttade två löne-klasser	I högsta löne-klass
11	1 072	38	14	9	77	370	27	3	8
12	1	1	3	7	—	—	—	—	—
13	1 798	1 013	378	288	104	468	24	5	3
14	—	—	—	—	—	51	24	28	155
15	1 107	1 234	970	5 881	382	824	707	415	764
16	376	263	181	400	—	171	98	20	61
17	2 664	16	12	18	6	134	400	435	1 404
18	324	215	158	560	—	2	3	1	8
19	3 517	1 374	328	252	106	45	82	251	848
20	7	2	1	1	—	—	—	1	1
21	1 910	1 489	761	9 953	—	6	22	82	603
22	17	3	—	1	—	—	—	—	—
23	163	31	11	50	—	1	2	14	181
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	10	3	2	4	—	2	10	12	62
26	—	—	—	—	—	—	—	2	—
27	36	5	1	7	—	—	2	5	10
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	53	10	2	5	—	2	2	5	9
30	—	—	—	—	—	2	5	5	11
31	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	13 055	5 697	2 822	17 436	675	2 078	1 409	1 284	4 129

[1] I allmänhet en löneklass över slutlöneklassen i samband med förordnande.

bl. a., att omkring 7 % av den löneplansplacerade lärarkåren avgått under året. Endast en mindre del av avgången, sammanlagt 837, hänför sig till avgång med ålderspension. En väsentlig del av de avgångna torde få hänföras till korttidsvikarier, som tjänstgjort omkring uppgiftstillfället 1 oktober. Nyanställning har dock medfört en ökning av lärarkåren med 557 personer eller 1,3 %. Genom befordran har närmare 8 % av de löneplansplacerade lärarna under året erhållit högre lönegradsplacering.

Polismännens antal har under redovisningsåret ökat med 329 eller 3,7 %. Mer än 300 polismän har under året slutat sin tjänst, varav 59 avgått med ålderspension. Nyanställningen har uppgått till omkring 650. Den tidigare omnämnda förbättringen i lönegradsfördelningen för polismän kommer till synes i befordringsstatistiken. Sålunda har omkring 2 800 polismän eller närmare en tredjedel av hela kåren under året erhållit uppflyttning i lönegrad. Omkring 70 % av befordringarna har avsett uppflyttning med två lönegrader.

Tab. 6. Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser fördelade efter löneklass och ortsgrupp år 1956[1]

Employees of the County Agricultural Committees and of the County Forestry Boards, by salary class and regional cost-of-living group

Löne-klass	Hushållningssällskap						Skogsvårdsstyrelser					
	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor
	2	3	4	5			2	3	4	5		
4	—	18	1	1	20	20	—	15	2	3	20	20
5	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
6	—	19	—	1	20	20	1	10	4	5	20	20
7	—	2	—	—	2	—	—	—	—	1	1	1
8	—	31	4	4	39	39	1	24	4	3	32	31
9	—	14	2	2	18	15	—	10	1	2	13	12
10	—	14	2	2	18	14	5	17	5	11	38	20
11	—	17	1	1	19	11	1	9	1	4	15	11
12	—	6	—	3	9	3	16	37	15	11	79	12
13	—	15	1	4	20	9	—	6	1	—	7	4
14	—	5	—	3	8	4	22	27	9	11	69	8
15	—	15	5	3	23	16	16	26	6	2	50	1
16	—	10	—	1	11	7	3	18	5	4	30	4
17	2	23	3	6	34	1	18	34	10	14	76	—
18	2	19	2	5	28	2	12	24	7	6	49	1
19	3	35	16	13	67	—	6	20	8	12	46	—
20	3	20	9	8	40	1	46	71	37	39	193	—
21	1	11	4	—	16	5	—	12	2	3	17	2
22	—	12	1	3	16	1	1	12	2	3	18	2
23	—	2	—	—	2	1	—	14	1	—	15	3
24	—	6	—	3	9	8	—	9	1	—	10	1
25	—	22	5	3	30	10	—	6	5	4	15	—
26	1	5	3	2	11	7	—	5	2	3	10	—
27	1	13	5	4	23	19	—	6	2	—	8	—
28	—	10	1	—	11	—	—	4	4	2	10	—
29	—	13	4	1	18	1	—	6	1	3	10	—
30	1	61	8	12	82	—	—	5	2	2	9	—
31	—	8	—	—	8	—	—	3	1	1	5	—
32	—	3	—	1	4	—	—	4	2	2	8	—
33	—	6	1	—	7	—	—	3	2	4	9	—
34	—	5	—	—	5	—	—	8	1	2	11	—
35	—	11	2	3	16	—	—	7	—	1	8	—
36	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—
37	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3	—
38	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—
Summa	14	456	80	90	640	215	148	461	146	159	914	153

[1] Hushållningssällskapen avser tidpunkten 1 oktober 1956, skogsvårdsstyrelserna den 1 januari 1957.

Tab. 7. Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser fördelade efter lönegrad och anställningsform år 1956

Employees of the County Agricultural Committees and the County Forestry Boards, by salary scale and by type of appointment

Lönegrad	Hushållningssällskap							Skogsvårdsstyrelser						
	Ordinarie	Extra ordinarie	Aspiranter	Extra	Arvodister	Summa	Därav kvinnor	Ordinarie	Extra ordinarie	Aspiranter	Extra	Arvodister	Summa	Därav kvinnor
4	1	—	15	3	—	19	19	—	—	18	1	—	19	19
5	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
6	1	4	—	15	—	20	19	—	9	1	10	—	20	20
8	17	36	—	15	—	68	67	13	37	1	13	—	64	61
9	6	—	—	2	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—
10	9	2	—	3	—	14	1	—	3	7	19	—	29	7
11	11	3	—	5	—	19	11	26	—	—	4	—	30	29
12	8	—	—	—	—	8	3	—	6	45	11	—	62	—
13	33	—	—	3	—	36	29	7	—	—	—	—	7	6
14	4	—	—	1	—	5	3	78	65	—	22	—	165	—
15	2	—	—	4	—	6	1	2	—	—	—	—	2	1
16	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
17	103	3	—	11	—	117	1	295	17	1	6	—	319	—
18	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	2
19	70	1	—	—	—	71	—	13	5	—	5	—	23	—
20	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
21	8	1	—	—	—	9	8	18	—	10	2	—	30	6
23	17	—	—	—	—	17	5	5	6	—	4	—	15	—
24	34	—	—	1	—	35	35	—	—	—	—	—	—	—
25	11	—	—	10	—	21	3	24	8	—	1	—	33	—
27	2	—	—	2	—	4	—	21	—	—	2	—	23	—
28	8	2	—	1	—	11	1	—	—	—	—	—	—	—
29	101	1	—	—	—	102	—	—	—	—	—	—	—	—
30	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	22	—
31	10	2	—	—	—	12	—	11	—	—	—	—	11	—
33	26	—	—	—	—	26	—	14	—	—	—	—	14	—
34	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5	—
37	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6	—
Arvodister	—	—	—	—	97	97	41	—	—	—	—	24	24	9
Summa	483	56	15	78	97	729	252	563	156	83	101	24	927	160

Tab. 8. Löneplansplacerade präster, lärare vid folk- och småskolor samt polismän fördelade efter födelseår den 1 oktober 1956

Clergymen, teachers in primary schools and policemen (in receipt of a schemed salary) by year of birth

Födelseår	Präster	Lärare vid folk- och småskolor			Polismän		
		M	Kv	Summa	M	Kv	Summa
1939—	—	—	2	2	—	—	—
38	—	1	10	11	—	—	—
37	—	6	19	25	1	—	1
36	—	7	184	191	1	—	1
35	—	37	419	456	55	1	56
34	—	110	670	780	129	3	132
33	—	222	925	1 147	217	6	223
32	2	404	1 147	1 551	276	2	278
31	2	503	1 252	1 755	321	1	322
30	3	581	1 278	1 859	276	1	277
29	16	590	1 125	1 715	321	2	323
28	21	620	1 148	1 768	353	1	354
27	20	591	967	1 558	344	4	348
26	28	540	856	1 396	372	4	376
25	29	586	705	1 291	349	4	353
24	32	479	600	1 079	301	2	303
23	50	378	463	841	265	5	270
22	30	299	371	670	291	5	296
21	49	258	346	604	298	4	302
20	58	243	344	587	342	2	344
19	50	202	302	504	318	2	320
18	55	205	267	472	320	1	321
17	68	181	243	424	293	3	296
16	67	190	214	404	229	1	230
15	56	182	240	422	207	2	209
14	93	201	225	426	226	3	229
13	89	201	283	484	249	3	252
12	67	202	317	519	256	3	259
11	79	276	359	635	279	—	279
10	104	241	387	628	224	2	226
09	116	237	417	654	224	2	226
08	116	287	470	757	216	2	218
07	156	270	496	766	177	—	177
06	138	353	640	993	171	1	172
05	122	315	687	1 002	178	2	180
04	112	327	834	1 161	162	—	162
03	94	362	912	1 274	122	—	122
02	105	371	914	1 285	148	1	149
01	65	403	837	1 240	120	—	120
00	70	360	765	1 125	95	—	95
1899	59	345	783	1 128	87	—	87
98	68	342	732	1 074	76	1	77
97	77	315	693	1 008	87	—	87
96	53	307	597	904	26	—	26
95	65	259	443	702	18	—	18
94	57	270	406	676	7	—	7
93	74	167	233	400	2	—	2
92	65	96	82	178	—	—	—
91	43	56	38	94	4	—	4
90	57	7	10	17	1	—	1
—89	54	—	4	4	—	—	—
Summa	2 834	13 985	26 661	40 646	9 034	76	9 110

Tab. 9. Polismän fördelade efter utbildning, födelseår och lönegrad den 1 oktober 1956

Policemen by education, year of birth and salary scale

Utbildning	Födelseår										
	-1935	34-31	30-27	26-22	21-17	16-12	11-07	06-02	01-1897	96-	Summa
Studentexamen	—	1	2	7	15	24	49	31	10	—	139
Normalskolekompetens	1	2	5	—	2	3	—	2	1	—	16
Realexamen	14	181	131	132	219	158	192	90	22	2	1 141
Andra allmänbildande studier (folkhögskolor o. dyl.)	19	261	440	333	345	248	163	88	38	4	1 939
Teknisk utbildning	1	15	28	18	6	6	8	2	2	—	86
Handelsutbildning	—	16	12	20	17	22	27	16	7	1	138
Sjuksköterskeutbildning	—	4	—	5	2	8	3	3	—	—	25
Officersutbildning	—	28	34	39	14	1	1	1	—	1	119
Underofficersutbildning	—	36	46	61	55	61	68	66	43	6	442
Underbefälsutbildning	17	262	343	723	665	476	457	314	203	6	3 466
Övrig utbildning	—	14	26	33	20	15	26	20	13	2	169
Ingen redovisad utbildning	6	135	235	227	223	157	132	152	127	36	1 430
Summa	58	955	1 302	1 598	1 583	1 179	1 126	785	466	58	9 110

Utbildning	Därav i nedanstående lönegrader										
	10-11	12-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	31-32	Summa
Studentexamen	1	1	9	18	25	33	26	11	1	13	—	138
Normalskolekompetens	1	2	8	3	1	—	—	—	—	—	—	15
Realexamen	64	101	253	237	225	162	55	22	3	5	—	1 127
Andra allmänbildande studier (folkhögskolor o. dyl.)	123	218	778	433	231	77	24	5	1	2	—	1 892
Teknisk utbildning	11	8	31	18	9	7	—	—	—	—	—	84
Handelsutbildning	7	13	35	27	22	20	6	5	1	2	—	138
Sjuksköterskeutbildning	4	—	2	13	6	—	—	—	—	—	—	25
Officersutbildning	15	15	60	22	3	1	—	—	—	2	—	118
Underofficersutbildning	15	39	127	115	68	46	11	7	6	2	1	437
Underbefälsutbildning	94	193	936	1 237	522	322	72	28	4	12	1	3 421
Övrig utbildning	8	20	72	23	13	17	2	8	1	3	—	167
Ingen redovisad utbildning	65	148	749	241	103	28	2	2	—	—	—	1 338
Summa	408	758	3 060	2 387	1 228	713	198	88	17	41	2	8 900

Tab. 10. Löneplansplacerade lärare vid folk- och småskolor fördelade efter utbildning, födelseår och lönegrad den 1 oktober 1956

Utbildning	Födelseår								
	-1935	34-31	30-27	26-22	21-17	16-12	11-07	06-02	01-1897
Män									
Fil. mag.	—	7	28	44	28	6	15	8	6
Fil. kand.	1	—	9	25	5	16	15	14	15
Övrig akademisk utbildning	—	5	3	4	4	4	7	6	7
Teknisk utbildning	—	—	—	5	4	7	6	2	—
Handelsutbildning	—	1	1	2	3	1	2	—	2
Folkskoleseminarium	5	517	922	857	351	381	660	1 093	1 253
Folkskolesem. jämte kantorsutbildning	4	45	99	86	94	112	216	310	237
Folkskolesem. jämte behörighet att undervisa i visst ämne	10	611	1 148	979	380	269	205	179	156
Folkskolesem. jämte behörighet för erh. av tjänst i lönegrad 23	—	—	45	109	41	32	25	20	12
Gymnastiklärarexamen	1	2	9	9	3	1	4	1	—
Musikhögskolan	—	—	1	—	3	3	8	6	1
Teckningslärarexamen	—	—	—	4	4	—	1	2	—
Slöjdlärareutbildning	—	11	96	145	159	129	126	75	58
Studentexamen	28	34	7	4	3	3	4	—	4
Realexamen	2	1	1	—	—	2	2	2	—
Utländsk utbildning	—	—	6	2	2	5	4	5	2
Övrig utbildning	—	5	7	7	5	5	11	5	12
Summa	51	1 239	2 382	2 282	1 089	976	1 311	1 728	1 765
Kvinnor									
Fil. mag.	—	5	24	16	16	5	7	7	7
Fil. kand.	—	—	3	4	6	10	20	10	2
Övrig akademisk utbildning	1	2	4	3	2	1	4	1	2
Högre lärarinneseminarium	—	—	—	—	1	3	4	12	3
Folkskoleseminarium	62	831	688	373	272	367	537	1 129	1 011
Folkskolesem. jämte kantorsutbildning	1	37	30	20	21	18	24	15	18
Folkskolesem. jämte behörighet att undervisa i visst ämne	85	997	1 031	590	229	208	176	262	163
Folkskolesem. jämte behörighet för erh. av tjänst i lönegrad 23	—	2	26	31	19	7	9	7	5
Småskoleseminarium	385	2 003	2 435	1 720	707	439	1 104	2 250	2 361
Gymnastiklärarexamen	—	13	25	23	12	11	16	12	7
Musikhögskolan	—	—	1	5	4	4	6	3	6
Teckningslärarexamen	—	—	3	6	—	1	1	6	1
Slöjdlärarinneutbildning	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Skolköks- o. lanthushållsseminarium	—	26	97	100	96	114	117	103	85
Handarbets- o. vävlärarinneutbildning	—	39	134	89	99	80	94	152	118
Studentexamen	75	24	6	7	7	4	2	2	4
Realexamen	13	5	—	—	2	1	—	—	2
Normalskolekompetens	10	4	2	—	1	2	1	1	1
Utländsk examen	—	1	3	6	1	2	3	7	4
Övrig utbildning	2	5	5	2	7	2	4	8	8
Summa	634	3 994	4 518	2 995	1 502	1 279	2 129	3 987	3 810

[1] Cb-placerade distriktsöverlärare ingår; jfr texten sid. 454.

Teachers in primary schools (in receipt of a schemed salary), by education, year of birth and salary scale

		Därav i lönegraderna [1]										
96-	Summa	10-11	12-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	Summa
1	143	—	—	—	1	3	44	22	5	22	46	143
13	113	—	—	—	6	12	63	11	9	8	4	113
3	43	—	—	—	14	4	18	1	1	3	2	43
3	27	—	—	5	8	2	9	2	—	—	1	27
1	13	—	—	—	3	—	6	3	—	1	—	13
857	6 896	—	—	2	584	1 140	4 467	30	479	148	46	6 896
162	1 365	—	—	—	39	34	1 183	—	96	11	2	1 365
55	3 992	—	—	—	492	1 188	2 164	12	101	29	6	3 992
2	286	—	—	—	3	30	126	114	7	5	1	286
—	30	—	—	—	1	—	29	—	—	—	—	30
4	26	—	—	—	—	1	23	1	1	—	—	26
1	12	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	12
49	848	—	1	336	502	2	7	—	—	—	—	848
4	91	—	—	—	81	4	6	—	—	—	—	91
—	10	—	—	—	7	3	—	—	—	—	—	10
1	27	—	—	—	11	6	9	1	—	—	—	27
6	63	1	2	8	29	2	19	—	1	1	—	63
1 162	13 985	1	3	351	1 781	2 431	8 185	197	700	228	108	13 985
2	89	—	—	1	2	1	41	15	7	10	12	89
4	59	1	—	3	3	5	38	3	—	1	5	59
1	21	1	—	1	9	2	6	—	—	1	1	21
4	27	—	—	2	2	4	6	—	5	8	—	27
711	5 981	7	14	53	635	1 415	3 840	7	8	1	1	5 981
8	192	—	—	3	18	42	129	—	—	—	—	192
90	3 831	1	5	7	584	1 612	1 616	4	2	—	—	3 831
—	106	—	—	—	2	25	51	28	—	—	—	106
790	14 194	1 119	3 543	9 458	45	6	23	—	—	—	—	14 194
9	128	—	—	—	—	1	127	—	—	—	—	128
1	30	—	—	—	—	1	29	—	—	—	—	30
7	25	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	25
2	5	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	5
65	803	—	—	3	760	30	10	—	—	—	—	803
108	913	—	12	887	14	—	—	—	—	—	—	913
—	131	44	1	2	82	1	1	—	—	—	—	131
3	26	14	—	1	10	1	—	—	—	—	—	26
1	23	12	—	1	10	—	—	—	—	—	—	23
1	28	2	—	5	8	10	2	—	—	—	1	28
6	49	8	11	15	8	1	5	1	—	—	—	49
13	26 661	1 209	3 590	10 443	2 192	3 157	5 949	58	22	21	20	26 661

Tab. 11. Polismän i olika befattningar den 1 oktober 1956 samt under redovisningsåret 1955—56 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Löne-grad	Antal polismän den 1 oktober 1956										
		Födelseår										Sum-ma
		-1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—97	96—	
Polisaspirant	11	36	209	50	5	1	—	—	1	—	—	302
	12	—	8	1	1	—	—	—	—	—	—	10
Polisman	11	10	59	19	3	2	3	2	1	3	4	106
	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	—	18	10	2	1	—	—	—	—	—	31
	14	—	1	2	—	1	—	1	—	—	—	5
Exekutionsbiträde	14	—	1	6	6	2	5	2	5	2	2	31
	15	—	—	—	2	1	—	4	2	2	3	14
Poliskonstapel	13	1	320	115	18	1	3	—	1	—	—	459
	14	—	10	18	38	35	25	18	47	22	9	222
	15	—	206	812	714	357	177	158	149	105	19	2 697
	16	—	17	87	149	46	16	23	7	5	—	350
Förste poliskonstapel	17	—	3	111	536	444	314	294	205	142	4	2 053
Polisassistent												
	17	—	—	—	16	70	35	20	6	6	1	154
	18	—	—	—	—	4	5	3	1	1	—	14
	19	—	—	1	29	162	117	104	65	25	2	505
Kriminalassistent												
	17	—	—	2	37	87	25	10	4	1	—	166
	19	—	—	—	25	305	230	101	42	18	—	721
Polisöverkonstapel	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förste polisassistent	21	—	—	—	2	41	100	131	86	40	2	402
	23	—	—	—	—	1	2	13	16	7	—	39
Förste kriminalassistent	21	—	—	—	1	17	101	125	49	19	—	312
	23	—	—	—	—	3	18	70	47	17	—	155
Poliskommissarie	23	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	4
	25	—	—	—	—	1	2	20	14	2	13	52
	26	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
	27	—	—	—	—	—	—	1	3	5	1	10
	29	—	—	—	—	—	—	2	2	6	1	11
	30	—	—	—	—	—	—	1	4	7	1	13
	31	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kriminalkommissarie	25	—	—	—	—	—	—	18	13	3	—	34
	27	—	—	—	—	—	—	1	2	3	1	7
	29	—	—	—	—	—	—	1	2	4	—	7
	30	—	—	—	—	—	—	—	5	4	1	10
	31	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1

Policemen in various employments: by year of birth, resignations, appointments and promotions in 1955/56

Antal avgångna		Antal nyanställda	Antal till ifrågavarande befattning och lönegrad befordrade										
			Födelseår										Summa
Samtliga	Därav med ålderspension		—1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—97	96—	
31	—	225	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	1	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	11
1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
14	—	90	1	233	70	8	—	—	—	—	—	—	312
22	5	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
87	21	109	—	133	277	83	11	5	2	1	—	—	512
34	9	—	—	17	29	10	—	1	—	—	—	—	57
21	9	13	—	1	107	413	242	173	154	126	75	4	1 295
2	1	1	—	—	—	5	10	3	1	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	3	4	—	—	—	16	75	34	20	8	8	1	162
7	1	1	—	—	2	13	22	2	—	—	—	—	39
14	3	—	—	—	—	14	104	24	10	4	1	—	157
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	2	1	—	—	—	2	16	39	50	26	11	1	145
—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	11	4	—	20
4	3	—	—	—	—	1	4	27	12	6	1	—	51
—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	2	7	3	1	1	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 12. Lärare vid folk- och småskolor i olika befattningar den 1 oktober 1956 samt under redovisningsåret 1955—56 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Löne-grad	Antal lärare den 1 oktober 1956										
		Födelseår										Summa
		-1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—97	96—	
Småskollärare	11	398	518	121	54	20	19	27	21	19	12	1 209
	13	32	1 197	1 212	516	132	58	93	140	110	52	3 542
	15	—	291	1 098	1 154	559	373	993	2 091	2 219	713	9 491
Biträdande folkskollärare	11	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
och lärare vid mindre	13	2	5	7	2	2	—	—	2	2	3	25
folkskolor	15	—	—	—	2	—	—	4	14	32	10	62
Folkskollärare	17	239	1 572	509	198	53	35	26	19	17	11	2 679
	19	14	1 374	2 342	1 096	277	135	84	102	68	49	5 541
	21	—	169	1 139	1 691	1 011	1 142	1 608	2 656	2 537	1 722	13 675
	23	—	1	38	73	34	15	16	15	11	1	204
Ämneslärare	17–27	—	1	6	5	4	2	3	11	3	—	35
Adjunkt	21	—	10	27	12	9	1	2	1	—	—	62
	23	—	2	14	17	4	—	2	1	—	—	40
	25	—	—	2	3	3	—	2	—	—	—	10
	27	—	—	6	9	10	4	8	2	1	—	40
	29	—	—	2	17	21	7	10	8	4	1	70
Distriktsöverlärare	Cb 2	—	1	3	22	33	46	61	103	97	44	410
	3	—	—	—	10	17	31	53	58	83	41	293
	4	—	—	—	2	8	11	29	46	33	24	153
	5	—	—	1	1	3	8	3	16	8	7	47
	6	—	—	—	1	—	3	9	16	13	16	58
Annan överlärare	21	—	—	—	1	4	16	22	30	30	22	125
	23	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Lärare i kvinnl. slöjd	12–15	—	1	3	2	—	1	5	7	3	4	26
	16	—	39	130	87	97	78	88	148	111	104	882
	18	—	—	—	1	2	1	2	—	4	1	11
Lärare i manl. slöjd	13	—	—	1	—	—	—	—	—	2	3	6
	15	—	—	1	2	5	—	3	—	1	—	12
	16	—	7	46	78	84	53	36	16	10	2	332
	18	—	4	49	66	70	78	87	58	48	48	508
	19–21	—	—	—	2	—	3	2	3	1	1	12
Lärare i hushållsgöromål	16–17	—	1	5	3	1	4	5	6	3	—	28
	18	—	22	89	92	92	106	106	93	79	59	738
	19–21	—	2	4	6	4	4	5	4	4	6	39
Lärare i gymnastik	21	—	11	33	26	12	11	18	12	7	9	139
	22	—	4	1	5	2	—	2	—	—	—	14
Lärare i musik	19–20	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	3
	21	—	—	2	5	4	7	12	7	7	4	48
	22–25	—	—	—	—	2	—	1	—	—	1	4
Lärare i teckning	21	—	—	3	8	4	1	3	8	1	9	37
	22	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Yrkeslärare	15–23	—	—	1	5	5	2	8	—	2	—	23

Teachers in primary schools: by year of birth, resignations, appointments and promotions in 1955/56

Antal avgångna		Antal nyanställda	Antal till ifrågavarande befattning och lönegrad befordrade										
Samtliga	Därav med ålderspension		Födelseår										Summa
			—1935	34—31	30—27	26—22	21—17	16—12	11—07	06—02	01—97	96—	
200	—	654	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
216	17	269	4	341	78	17	6	6	4	7	2	3	468
529	394	65	—	123	193	99	34	12	18	30	9	1	519
2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
13	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
615	2	1 529	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4
381	7	373	—	574	319	101	31	7	3	6	4	—	1 045
673	353	115	—	90	300	212	49	20	20	16	3	1	711
4	1	19	—	1	19	29	17	9	10	9	4	—	98
5	—	17	—	—	3	—	1	—	2	3	—	—	9
19	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	10	—	—	9	7	2	—	2	—	—	—	20
2	—	1	—	—	1	2	1	—	1	—	—	—	5
4	—	9	—	—	2	5	4	1	—	—	1	—	13
1	—	12	—	—	1	4	5	3	2	2	1	—	18
13	7	—	—	—	1	6	5	4	4	—	3	—	23
8	5	5	—	—	—	5	2	2	3	—	1	—	13
6	4	2	—	—	—	1	—	1	2	6	—	—	10
2	1	1	—	—	1	1	2	—	—	1	1	—	6
4	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
11	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
2	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	9	74	—	1	—	4	2	2	1	—	2	1	13
3	2	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	1	58	—	—	1	2	4	4	2	—	—	—	13
17	5	37	—	—	10	6	7	2	1	3	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
9	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	8	129	—	—	7	7	2	5	3	1	—	1	26
2	—	12	—	—	—	2	1	1	1	1	1	2	9
16	2	15	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
1	—	5	—	1	1	2	1	—	1	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
—	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
1	—	8	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	4

Tab. 13. Polismän: förändringar under redovisningsåret 1955—56

Policemen: changes in 1955/56

Lönegrad	Nyanställda							Avgångna							Befordrade till ifrågavaran de lönegrad						
	Anställningsform				Summa			Ordinarie och extra ordinarie				Asp., extra o. arvodister		Samtliga avgångna	Antal uppflyttade lönegrader				Summa		
	Ca	Ce	Cf	Cg	M	Kv	Båda könen	M	Kv	S:a	Därav ålders-pens.	M	Kv		1	2	3	4	M	Kv	Båda könen
11	—	—	179	130	302	7	309	—	—	—	—	36	1	37	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
13	5	57	—	29	91	—	91	5	1	6	—	14	—	20	20	303	—	—	319	4	323
14	2	5	—	1	7	1	8	13	—	13	6	11	—	24	—	—	1	—	1	—	1
15	94	6	—	9	109	—	109	83	1	84	21	3	—	87	173	289	5	46	510	3	513
16	—	—	—	—	—	—	—	32	2	34	9	—	—	34	2	53	2	—	56	1	57
17	15	—	—	—	15	—	15	27	2	29	11	1	—	30	423	912	18	—	1 347	6	1 353
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	4	—	—	—	4	—	4	20	—	20	6	—	—	20	8	261	16	34	311	8	319
20	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
21	1	—	—	—	1	—	1	8	—	8	5	—	—	8	49	137	—	10	196	—	196
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	4	—	27	—	27
25	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	1	13	—	3	17	—	17
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	2
29	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1
Arvodister	—	—	—	—	114	6	120	—	—	—	—	52	—	52	—	—	—	—	9	—	9
Summa	121	68	179	169	643	14	657	191	6	197	59	120	1	318	676	1 992	46	95	2 796	22	2 818

Tab. 14. Lärare vid folk- och småskolor: förändringar under redovisningsåret 1955—56

Teachers in primary schools: changes in 1955/56

Anm. Cb-placerade distriktsöverlärare ingår; jfr texten sid. 454.

Lönegrad	Nyanställda							Avgångna							Befordrade till ifrågavarande lönegrad						
	Anställningsform				Summa			Ordinarie och extra ordinarie				Asp., extra o. arvodister		Samtliga avgångna	Antal uppflyttade lönegrader				Summa		
	Ca	Ce	Cf	Cg	M	Kv	Båda könen	M	Kv	S:a	Därav ålderspens.	M	Kv		1	2	3	4	M	Kv	Båda könen
11	—	1	—	654	3	652	655	—	1	1	—	1	200	202	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
13	1	270	—	3	1	273	274	—	219	219	17	—	—	219	—	467	—	—	1	466	467
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	65	3	—	—	1	67	68	3	541	544	406	—	—	544	—	486	—	32	—	518	518
16	*19*	*115*	—	—	*60*	*74*	*134*	7	*37*	*44*	*11*	—	—	*44*	*26*	—	—	—	*13*	*13*	*26*
17	—	9	—	1 528	757	780	1 537	1	8	9	—	233	380	622	—	—	—	5	—	5	5
18	21	147	—	—	39	129	168	18	58	76	14	—	—	76	28	27	2	—	29	28	57
19	1	386	—	—	194	193	387	146	238	384	8	—	—	384	7	1 030	—	15	514	538	1 052
20	—	1	—	5	4	2	6	1	—	1	—	—	2	3	—	1	—	—	1	—	1
21	118	24	22	26	108	82	190	388	316	704	360	7	15	726	2	640	3	73	437	281	718
22	—	8	—	—	5	3	8	1	—	1	—	—	—	1	8	1	—	1	5	5	10
23	7	22	—	2	25	6	31	7	2	9	—	—	1	10	—	103	—	20	92	31	123
24	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
25	3	2	—	—	—	5	5	15	1	16	7	—	—	16	1	4	—	23	24	4	28
26	6	—	—	—	6	—	6	7	1	8	5	—	—	8	6	—	—	7	13	—	13
27	6	6	—	—	7	5	12	9	1	10	4	—	—	10	3	6	—	17	22	4	26
28	1	—	—	—	1	—	1	2	—	2	1	—	—	2	3	—	—	3	6	—	6
29	12	2	—	—	11	3	14	5	—	5	2	—	—	5	—	9	1	9	17	2	19
S:a	260	996	22	2 218	1 222	2 274	3 496	610	1 425	2 035	837	241	598	2 874	84	2 774	6	205	1 174	1 895	3 069

ETT FÖRSÖK ATT MÄTA STUDIETIDERNA VID DE FILOSOFISKA FAKULTETERNA

Av förste aktuarien KLAS WALLBERG

Under budgetåren 1954/55 och 1955/56 bedrevs vid statistiska centralbyrån försöksverksamhet inom universitetsstatistiken med sikte på en förbättring och väsentlig utvidgning av statistiken. Därvid ägnades bl. a. särskild uppmärksamhet åt problemet att mäta studietiderna för studerande vid universitet och högskolor. Försöksverksamheten på området begränsades dock till de filosofiska fakulteterna.

Materialet till studietidsstatistiken under försöksperioden avser examina avlagda under 1955 och vårterminen 1956. Resultaten av bearbetningen av detta material har tidigare presenterats i en stencilerad redogörelse, av vilken denna artikel utgör ett sammandrag.

Önskemål om en tillförlitlig statistik över studietidens längd för olika universitetsexamina är av gammalt datum. Beräkningar av bruttostudietiden, d. v. s. tiden mellan studiernas påbörjande för en examen och examensdatum, har gjorts i olika sammanhang. Däremot har inga offiella beräkningar kunnat göras av den studietid, som verkligen använts för att läsa in en viss examen — nettostudietiden. Denna studietid definieras då som bruttostudietiden med avdrag av tid då studierna icke bedrivits på grund av förvärvsarbete, sjukdom, militärtjänst, ferier m. m.

Ett första preciserat förslag till en officiell statistik av detta slag framfördes av 1945 års universitetsberedning, som förordade att statistiken skulle grundas på deklarationer, som varje studerande vid de teologiska, juridiska, medicinska och filosofiska fakulteterna skulle lämna en gång varje termin. Förslaget byggde i huvudsak på det system, som studentkåren använde vid Stockholms högskola sedan 1944.

I remissyttrandena över universitetsberedningens förslag framfördes bl. a. från centralbyrån stark kritik mot förslaget att studietidsstatistiken skulle grundas på sådana terminsvisa deklarationer. Från några håll framfördes tanken, att man i stället som underlag för statistiken borde införa examensdeklarationer. Centralbyrån förordade att studietidsstatistik skulle utarbetas vid intermittenta undersökningar.

Då centralbyrån år 1954 fick i uppdrag att under två år bedriva den nämnda försöksverksamheten inom universitetsstatistiken med särskild inriktning på bl. a. studietidstatistik, stannade man för att pröva alternativet med examensdeklarationer. I den fr. o. m. den 1 juli 1956 omorganiserade statistiken över högre studier har systemet med examensdeklarationer bibehållits för de filosofiska fakulteterna samt utsträckts till att omfatta även de juridiska och teologiska faktulteterna. Dessutom ges numera i förekommande fall möjligheter till mer djupgående analys genom intermittenta undersökningar.

Studietidsstatistikens material samt vissa definitioner

Redan i den kungörelse, som reglerade försöksverksamheten (SFS 574/1954), ingick en föreskrift, att avlämnande av examensdeklaration skulle utgöra villkor för att utfå examensbevis. Som följd härav har deklarationsmaterialet blivit fullständigt. Enligt centralbyråns examensstatistik avlades under 1955 och vårterminen 1956 vid universiteten och Stockholms högskola 2 041 lägre filosofiska examina. Under samma tid har inkommit 2 039 examensdeklarationer, varav dock 39 (1,9 % av samtliga inkomna) av olika anledningar var helt oanvändbara — datumangivelser beträffande studieperioderna saknades, studierna var utspridda under flera decennier o. d. Enligt examensstatistiken har tillsammans 221 bevis om efterprövningar och särskilda tentamensbevis utdelats under motsvarande period. För sådana studerande har dock inkommit endast 136 examensdeklarationer.

Materialet till studietidsstatistiken är således fullständigt vad avser avlagda filosofiska examina men ofullständigt för efterprövningarna. Bearbetningen har därför helt begränsats till att avse studietiden för fullständiga examina. Vid bearbetningen av materialet har för alla studerande, som under de tre terminerna avlagt två primärexamina inom fakulteten — exempelvis filosofie kandidat- och filosofie magisterexamen — endast den högre examen medtagits. På detta sätt har 124 examensdeklarationer tagits bort ur materialet, varefter återstår 1 876 deklarationer avseende 748 filosofie kandidater, 348 filosofie magistrar enligt 1907 års examensstadga, 715 filosofie magistrar enligt 1953 års stadga, 24 med statsvetenskaplig filosofisk examen och 41 med teologisk-filosofisk examen.

En studietidsstatistik belyser i huvudsak två frågeställningar, som kan betecknas som studietiderna sedda ur effektivitetssynpunkt och studietiderna sedda ur prognossynpunkt. Den förstnämnda frågeställningen avser närmast att belysa i vad mån den studerandes nettostudietid överensstämmer med den normalstudietid om fem effektiva studiemånader per betygsenhet, som förutsättes i 1953 års examensstadga för filosofiska examina. Sedd ur prognossynpunkten avser studietidsstatistiken närmast att belysa bruttostudietiden. På grundval av dessa resultat jämte uppgifter om avgången från studierna kan man göra beräkningar av den sannolika framtida examinationen i en given inskrivningsårgång.

Den blankett, på vilken primäruppgifterna till studietidsstatistiken insamlats, innefattar bl. a. frågor om studiernas påbörjande, studieperioder i enskilda ämnen, absoluta studiehinder såsom militärtjänst, sjukdom, ferier, studier i annat ämne o. d. och det helt studiehindrande förvärvsarbetet, samt perioder med förvärvsarbete parallellt med studierna.

Vid bearbetningen av försöksmaterialet har bruttostudietiden beräknats som tiden mellan inskrivningen vid filosofisk fakultet och datum för den sista tentamen. I några fall har avsevärd tid förflutit mellan den formella inskrivningen och tidpunkten för studiernas påbörjande enligt ämnesredovisningen. I dessa fall har den senare uppgiften fått gälla. Vid beräkning av nettostudietiden har från bruttostudietiden frändragits 1) tiden för studier av i examen ej ingående ämnen, såvida dessa ej helt eller delvis sammanfaller med studier i äm-

nen som ingår i examen, 2) alla absoluta studiehinder, 3) den del av förvärvsarbete parallellt med studier som anses vara studiehindrande samt 4) viss del av tiden för studier i ämnen, som ej ingår i examen men som bedrivits parallellt med studier i examensämnen.

Heltidsarbete parallellt med studier antages reducera den uppgivna bruttostudietiden med 2/3, d. v. s. om en studerande uppgivit att han under en tremånadersperiod såväl studerat som heltidsarbetat har från bruttostudietiden dragits 2/3 eller 2 månader (nettostudietiden för perioden blir alltså 3 — 2/3 × 3 = 1 månad). På motsvarande sätt antages halvtidsarbete reducera bruttostudietiden med 1/3, vilket för en tremånaders studieperiod med halvtidsarbete innebär ett avdrag på 1/3 × 3 = 1 månad (nettostudietiden blir 3 — 1/3 × 3 = 2 månader). Bakom dessa beräkningar ligger som utgångspunkt ett antagande om att den totala sysselsättningen per vecka (arbete + studier) utgör 60 timmar. Heltidsarbete antages vara ungefär 40 timmar/vecka och halvtidsarbete 20 timmar/vecka. Med denna utgångspunkt om total veckosysselsättning beräknas deltidsarbetets studiehindrande del genom att dividera antalet uppgivna deltidstimmar per vecka med 60.

Studier i icke examensämnen parallellt med studier i examensämnen antages utgöra halvt studiehinder, d. v. s. om en studerande under 2 månader läst ett ämne, som ej slutförts, samtidigt med ett ämne, vari tentamen avlagts, delas bruttostudietiden lika mellan de två ämnena. »Studiehindret» blir i detta fall 1 månad. Tjänstgöring som assistent eller amanuens vid vetenskaplig institution räknas icke som studiehinder.

Då uppdelning på läroanstalter göres, avses alltid den läroanstalt där examen avlagts. Detta innebär att studietiden till längre eller kortare tid kan vara förlagd till en annan läroanstalt. Man torde dock kunna säga, att flertalet av de examinerade har haft huvuddelen av studietiden förlagd till den läroanstalt där de examineras.

Vid redovisning av de examinerade på ämnesgrupper har följande gruppindelning tillämpats.

1 = Fysik, kemi, matematik, försäkringsmatematik, mekanik, teoretisk fysik, astronomi
2 = Botanik, geologi, genetik, geografi, zoologi
3 = Övriga naturvetenskapliga ämnen
4 = Nationalekonomi, statistik, statskunskap, sociologi, geografi
5 = Pedagogik, praktisk filosofi, psykologi, teoretisk filosofi
6 = Engelska, romanska språk, slaviska språk, tyska
7 = Nordiska språk, litteraturhistoria
8 = Ekonomisk historia, historia, konsthistoria, religionshistoria
9 = Latin, grekiska, klassisk fornkunskap
0 = Övriga humanistiska ämnen
x = Blandade ämneskombinationer

Examen har förts till den grupp, vari två eller fler av examensämnena återfinnes. Om exempelvis i examen med fyra ämnen två tillhört en grupp och två en annan har examen förts till den grupp vars ämnen har den högsta betygssumman. Om samtliga i examen ingående ämnen återfinnes i skilda grupper föres examen till gruppen »Blandade ämneskombinationer». Undantag från huvudregeln har gjorts då två ämnen tillhört en grupp och övriga ämnen andra grupper och de två förstnämnda ämnenas betygssumma är lägre än övriga ämnens.

Slutligen bör framhållas att vid angivande av antal betyg endast räknats hela betygsenheter, ej s. k. »spetsar». Medeltal, procenttal m. m. har genomgående ej beräknats på totalfrekvenser i grupper understigande 10.

Antal betyg i examen

Vid redovisningen i det följande av bruttostudietider och studietidens fördelning på olika sysselsättningar måste man vid jämförelse mellan olika kategorier studerande kunna taga hänsyn till att medelantalet betyg i examen kan variera mellan de olika grupperna. I följande tablå har sammanställts medelantalet betyg i filosofie kandidatexamen och filosofisk ämbetsexamen med fördelning på kön och läroanstalt.

Examen och kön	Uppsala	Lund	Göteborg	Sthlm
Fil. kand				
Män	6,1	6,2	6,3	6,2
Kvinnor..	6,1	6,1	6,1	6,1
Fil. mag., gamla				
Män	7,7	7,9	7,8	8,0
Kvinnor..	7,6	7,8	..	7,8
Fil. mag., nya				
Män	6,4	6,7	6,4	6,7
Kvinnor..	6,3	6,5	6,3	6,2

Inom samtliga grupper utom en redovisas det lägsta genomsnittliga betygsantalet för Uppsala universitet. Mellan de tre övriga läroanstalterna kan man icke finna någon mera påtaglig skillnad i betygsantal för någon grupp. Kvinnorna har genomgående mindre genomsnittligt antal betyg i examen än männen. Påtagligt är också att filosofie kandidatexamen är avsevärt »slätare» än filosofisk ämbetsexamen. Den gamla ämbetsexamen innehöll i genomsnitt nästan en hel betygsenhet mer än vad som fordrades, medan skillnaden är mindre för den nya — omkring en halv betygsenhet i genomsnitt. I detta sammanhang torde man dock få göra den reservationen att omläggningen av studieordningen 1953 i någon mån kan ha påverkat resultaten för dem som examinerats under 1955 och våren 1956. Det kan sålunda tänkas att de som ännu under 1955 och 1956 avlagt examen enligt den gamla stadgan varit inriktade på en mer kvalificerad examen än studerande, som läst enligt nya stadgan. Huvudsakligen får skillnaderna dock troligen förklaras så att ämnesvalet i de tre examina är väsentligt olika. I filosofie kandidatexamen är det helt fritt medan det är bundet i ämbetsexamen, hårdare i den gamla än i den nya. Detta kan ha resulterat i att man i ämbetsexamen tagit med ämnen utanför kombinationen — antingen med avsikt eller beroende på att man från början icke varit helt klar på ämnesinriktningen.

Även vid en jämförelse mellan de olika ämnesgrupperna iakttages skillnader beträffande antalet betyg i examen. I nedanstående tablå har beräknats medelantalet betygsenheter i kandidat- och magisterexamina med uppdelning på ämnesgrupp.

För filosofie kandidatexamen är som synes skillnaderna mellan ämnesgrupperna förhållandevis små, medan de är avsevärt större för magisterexamina. Den enda enhetliga tendens som kan iakttagas är att matematik-kemi-fysikgruppen (1) genomgående ligger lägre än övriga grupper. Högt betygsantal re-

Examen	Ämnesgrupp										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	x
Fil. kand.	6,1	6,3	..	6,1	6,1	6,1	6,2	6,0	..	6,1	6,1
Fil. mag., gamla	7,3	8,0	..	7,9	..	7,7	7,7	..	..	..	7,4
Fil. mag., nya	6,3	6,8	..	6,7	6,6	6,2	6,7	..	..	..	7,2

Tab. 1. Bruttostudietiden i månader för olika ämneskombinationer i filosofiska examina avlagda 1955 och vårterminen 1956 med uppdelning på kön
Gross time of studies in months for different combinations of subjects, by sex

Ämnesgrupp Examen	Män			Kvinnor			Samtliga		
	UK[1]	M[2]	ÖK[3]	UK	M	ÖK	UK	M	ÖK
Matematisk (1)									
FK	38,0	54,1	77,9	..	..	..	38,4	53,5	77,6
FM gamla	55,6	78,7	101,2	..	..	..	56,3	77,7	96,9
FM nya	40,7	55,8	68,8	42,6	52,9	84,6	42,2	55,3	71,2
Biologisk (2)									
FK	40,0	54,8	72,5	39,0	44,7	62,1	39,3	51,9	68,7
FM gamla	51,1	58,9	74,0	59,6	72,9	101,7	53,7	65,1	80,8
FM nya	43,0	54,2	66,3	52,5	62,7	80,5	44,9	55,9	72,3
Övr. naturvetenskaplig (3)									
FK	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM gamla	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM nya	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Statsvetenskaplig (4)									
FK	28,4	44,0	59,1	43,8	56,8	73,0	29,4	46,7	63,2
FM gamla	45,2	65,7	96,7	..	..	..	49,8	67,5	94,7
FM nya	44,3	55,8	71,2	..	..	..	44,8	55,7	68,7
PM	48,8	63,2	77,0	..	..	..	50,2	59,7	75,2
Psykologisk (5)									
FK	23,7	37,0	51,4	31,5	43,5	57,5	28,3	40,5	55,5
FM gamla	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM nya	42,3	60,5	85,8	37,2	53,4	67,6	41,8	56,5	82,7
Moderna språk (6)									
FK	42,3	52,1	64,9	50,5	62,1	72,4	45,0	56,5	69,2
FM gamla	51,7	68,0	88,9	54,0	60,0	68,7	53,3	63,4	81,9
FM nya	41,0	54,4	68,9	44,2	55,9	68,4	43,3	55,8	68,4
Nord. språk, litt. hist. (7)									
FK	38,1	51,8	56,2	37,8	51,2	60,3	38,1	51,3	56,8
FM gamla	50,8	63,4	78,7	51,4	61,6	74,7	51,0	62,6	78,3
FM nya	44,0	58,5	72,9	45,2	56,6	68,5	44,7	56,8	68,8
Historisk (8)									
FK	37,4	41,3	55,1	..	..	..	38,4	42,5	69,1
FM gamla	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM nya	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Klassisk (9)									
FK	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM gamla	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM nya	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Övr. humanistisk (0)									
FK	32,3	44,1	71,8	33,0	40,1	62,7	32,7	41,7	67,3
FM gamla	..	..	..	..	..	..	..	..	..
FM nya	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Blandade (x)									
FK	31,9	42,5	56,4	42,1	51,1	63,0	36,0	45,3	62,5
FM gamla	44,5	67,5	91,7	..	..	..	44,5	62,9	91,5
FM nya	50,4	56,6	84,1	55,1	62,9	74,9	52,5	60,0	80,7

[1] Undre kvartil. — [2] Median. — [3] Övre kvartil.

dovisas i den biologiska ämnesgruppen (2).

Studietiderna ur prognossynpunkt

Vid redovisningen av studietiderna har medianstudietiden använts kompletterad med uppgift om den undre och den övre kvartilen. Dessa bruttostudietidsmått har sammanställts i *tabell 1* med uppdelning på kön, examen och ämnesgrupp.

Det föreligger som synes väsentliga skillnader mellan medianstudietiderna i olika ämneskombinationer. För filosofie kandidatexamen varierar medianstudietiden från ungefär 40 månader i den psykologisk-pedagogiska ämnesgruppen till 56 månader i moderna språkgruppen. Den äldre magisterexamen varierar från 63 månader i nordiska språk-litteraturhistoriegruppen till 78 månader i matematik-kemi-fysikgruppen. För den nya magisterexamen däremot är skillnaderna betydligt mindre; 55 månader i matematikgruppen och 60 månader i den blandade ämnesgruppen. I det senare fallet torde man dock få göra den reservationen att examen har varit i kraft så kort tid, att »långläsarna» ännu icke hunnit påverka medianstudierna. I sammanhanget bör nämnas att de 41 studerande, som under perioden avlagt teologisk-filosofisk examen, redovisat en bruttostudietid på 17 månader.

Vid den hittills gjorda jämförelsen spelar antalet betygsenheter i examen en viss roll. För att vid jämförelser kunna bortse från denna inverkan har i följande tablå beräknats bruttostudietid per betygsenhet i månader.

Av tablån framgår att 15 värden av 22 angivna ligger mellan 8,1 och 9,0 bruttomånader per betygsenhet. Långa studietider vid jämförelse med övriga ämnesgrupper redovisas för matematik-kemi-fysikgruppen (1) samt moderna språkgruppen (6). Det framgår också av tablån, att det råder ganska god överensstämmelse i studietider mellan filosofie kandidatexamen och den nya magisterexamen.

Tabell 1 visar också att skillnaderna mellan könen vad avser bruttostudietiderna icke är entydiga. I den biologiska ämnesgruppen (2) har kvinnorna i genomsnitt redovisat något längre studietider än männen, medan i nordiska språk-litteraturhistoriegruppen (7) förhållandet är det motsatta. Däremot synes tabellen visa att av den bästa fjärdedelen i varje grupp (med kortare studietider än den undre kvartilen) männen i regel har kortare studietid än kvinnorna.

Studietiderna ur effektivitetssynpunkt

Vid en bedömning av studietiderna ur effektivitetssynpunkt är det i första hand kontrollen av i vilken utsträckning normalstudietiderna kan hållas, som är av intresse. I 1953 års stadga för filosofiska examina förutsättes att varje betygsenhet skall kräva fem effektiva studiemånader.

I *tabell 2* har sammanställts nettostudietiderna uttryckta som medianstudietider. Härav framgår att det finns avsevärda skillnader i studietid mellan såväl de olika ämneskombinationerna som läroanstalterna. För samtliga läroanstal-

Examen	Ämnesgrupp								
	2	3	4	5	6	7	8	0	x
Fil. kand.	8,7	8,3	7,7	6,7	9,2	8,3	7,0	6,9	7,4
Fil. mag., gamla	10,7	8,1	8,6	..	8,3	8,1	..	..	8,5
Fil. mag., nya	8,8	8,2	8,3	8,5	9,0	8,5	..	..	8,3

Tab. 2. Nettostudietider i månader per betygsenhet för olika ämneskombinationer i filosofiska examina avlagda 1955 och vårterminen 1956 med uppdelning på kön och läroanstalt

Net time of studies in months per mark, by sex and university

Läroanstalt Kön	Ämnesgrupp										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	x
Uppsala universitet											
Män	6,2	6,6	—	5,4	4,6	6,1	5,8	4,0	..	..	4,9
Kvinnor	6,3	7,6	..	6,3	4,7	6,8	5,9	..	..	..	5,4
Samtliga	6,3	6,9	..	5,5	4,7	6,6	5,8	4,8	..	..	5,2
Lunds universitet											
Män	6,2	5,4	..	5,8	4,0	6,1	4,7	..	..	..	4,9
Kvinnor	6,0	5,8	..	..	4,3	5,9	5,5	..	..	..	6,4
Samtliga	6,2	5,5	..	5,5	4,3	6,0	5,0	..	..	9,0	5,7
Göteborgs universitet											
Män	..	..	—	..	4,5	8,0	6,4	..	..	..	4,9
Kvinnor	..	..	..	..	..	6,4	6,6	..	..	..	..
Samtliga	..	..	..	4,8	4,5	7,1	6,5	..	..	..	5,7
Stockholms högskola											
Män	5,9	6,6	..	3,8	3,6	5,7	6,0	..	..	..	5,4
Kvinnor	..	7,5	..	5,0	5,0	6,3	6,2	..	..	..	5,4
Samtliga	5,9	6,6	..	4,1	3,8	6,1	6,1	6,3	..	..	5,4
Samtliga läroanstalter											
Män	6,1	6,0	..	4,9	4,2	6,3	5,6	4,9	4,5	6,0	5,1
Kvinnor	6,4	6,8	..	5,4	4,7	6,5	6,0	7,0	..	4,0	5,7
Samtliga	6,2	6,3	..	5,0	4,4	6,5	5,8	5,4	6,1	5,2	5,4

ter tillsammantagna gäller att de båda naturvetenskapliga ämnesgrupperna (1 och 2) samt moderna språk- (6) och klassikergrupperna (9) redovisar de längsta medianstudietiderna per betygsenhet — 1 à 1,5 månad över normalstudietiden. Den utan jämförelse kortaste nettostudietiden redovisas däremot för den psykologisk-pedagogiska gruppen (5) med ungefär 4,5 månader per betygsenhet. Även den samhällsvetenskapliga gruppen (4) ligger lågt med en median på 5 månader. I övriga ämnesgrupper ligger nettostudietiden per betygsenhet mellan 5 och 6 månader.

För att mer i detalj kunna studera hur stor andel studerande, som avlägger sin examen inom den angivna normalstudietiden, redovisas i *tabell 3* relativa andelen studerande i olika nettostudietidsklasser med uppdelning på kön och ämnesgrupper. Det är av denna tabell tydligt att i de tre ämnesgrupperna med de längsta nettostudietiderna (1, 2 och 6) endast drygt en fjärdedel har en nettostudietid per betygsenhet, som understiger 5 månader. I matematikergruppen (1) har en tredjedel av de examinerade läst mer än 8 månader per betygsenhet och bland biologer (2) och språkstuderande (6) är motsvarande andel nästan en fjärdedel. Som ytterligare belysning av matematik-kemi-fysikgruppens långa studietider kan anfö-

Tab. 3. Studerande som avlagt filosofiska examina 1955 och vårterminen 1956 med relativ fördelning efter nettostudietid per betygsenhet samt med uppdelning på kön, läroanstalt och ämnesgrupp

Graduations, by net time of studies per mark, %, by sex, university and combination of subjects

Nettostudietid per betygsenhet (månader) Läroanstalt	Ämnesgrupp										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	x
—5,00											
Uppsala universitet ...	22,7	16,5	..	41,7	59,1	23,8	31,9	52,6	..	..	44,1
Lunds universitet	27,8	37,5	..	42,1	64,3	26,4	50,0	..	..	25,0	38,2
Göteborgs universitet .	..	..	..	60,0	56,3	22,0	20,0	..	..	..	38,9
Stockholms högskola..	29,7	25,0	..	65,3	64,9	31,6	28,4	30,8	..	..	36,5
Samtliga läroanstalter.	26,0	27,6	..	50,0	61,6	26,0	35,4	41,9	39,1	45,8	40,4
Män	26,4	30,5	..	51,6	64,9	32,8	38,4	51,5	56,3	35,7	47,5
Kvinnor	22,6	22,4	..	43,3	56,3	22,3	32,5	10,0	..	60,0	30,4
5,01—8,00											
Uppsala universitet ...	43,0	54,1	..	40,0	25,0	53,7	52,1	42,1	..	..	44,9
Lunds universitet	44,3	46,6	..	39,5	32,1	50,6	37,3	..	..	16,7	47,3
Göteborgs universitet .	..	..	..	40,0	31,2	43,9	57,5	..	..	..	38,9
Stockholms högskola..	36,5	47,5	..	30,4	29,7	45,6	52,2	38,5	..	..	52,4
Samtliga läroanstalter.	41,0	48,9	..	37,0	28,8	50,0	48,2	44,2	47,8	25,0	46,9
Män	40,5	49,6	..	36,3	27,3	39,2	44,6	39,4	37,5	21,4	42,5
Kvinnor	45,1	47,4	..	40,0	31,2	55,7	51,5	60,0	..	30,0	53,1
8,01—											
Uppsala universitet ...	34,3	29,4	..	18,3	15,9	22,5	16,0	5,3	..	..	11,0
Lunds universitet	27,9	15,9	..	18,4	3,6	23,0	12,7	..	..	58,3	14,5
Göteborgs universitet .	..	..	..	0,0	12,5	34,1	22,5	..	..	..	22,2
Stockholms högskola..	33,8	27,5	..	4,3	5,4	22,8	19,4	30,7	..	..	11,1
Samtliga läroanstalter.	33,0	23,5	..	13,0	9,6	24,0	16,4	13,9	13,0	29,2	12,7
Män	33,1	19,9	..	12,1	7,8	28,0	17,0	9,1	6,2	42,9	10,0
Kvinnor	32,3	30,2	..	16,7	12,5	21,0	16,0	30,0	..	10,0	16,5

ras att 14 % av de examinerade redovisat en nettostudietid per betygsenhet på mer än 10 månader.

I motsats till dessa ämnesgrupper med långa studietider står den psykologisk-pedagogiska ämnesgruppen (5), där drygt 60 % av de examinerade använt en nettostudietid under 5 månader per betygsenhet.

Som en sammanfattning redovisas i följande tablå dels en relativ fördelning av de examinerade efter nettostudietid per betygsenhet dels motsvarande kumulativa fördelning.

Härav framgår att endast något över

		%	
— 4,00	månader	17,9	17,9
4,01— 5,00	»	17,4	35,3
5,01— 6,00	»	19,2	54,5
6,01— 8,00	»	25,4	79,9
8,01—10,00	»	12.0	91,9
10,01—	»	8,1	100
		100	

en tredjedel av samtliga examinerade slutfört studierna på den förutsatta normalstudietiden. På 8 nettomånader per betygsenhet eller mindre har 80 % examinerats.

Som visas av tabell 2 har kvinnorna nästan alltid genomsnittligt längre studietider än männen. Även mellan de oli-

Tab. 4. Studietidens disponering i månader och i % för de studerande som under 1955 och vårterminen 1956 avlagt filosofiska examina, med uppdelning på kön och läroanstalt

Length of study time: in months and as a percentage for graduate students, by sex and university

	Uppsala universitet		Lunds universitet		Göteborgs universitet		Stockholms högskola	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Studietid i månader								
Nettostudietid	40,5	42,5	39,2	40,9	43,6	43,2	39,6	39,4
Studier i annat ämne	2,3	1,7	2,4	1,6	2,0	2,0	2,3	1,7
Förvärvsarbete	8,3	7,3	6,9	7,3	15,0	9,8	14,1	16,5
Militärtjänst	2,6	0,0	2,4	0,0	3,1	0,0	3,0	0,0
Ferier	4,0	5,7	3,2	4,5	2,8	2,8	2,6	4,0
Sjukdom (inkl. havandeskap)	0,6	1,5	0,8	1,6	1,4	1,9	0,7	1,8
Övriga studiehinder	0,5	0,6	0,4	1,3	0,3	1,3	1,2	2,2
Bruttostudietid	58,8	59,3	55,3	57,2	68,2	61,0	63,5	65,6
Antal studerande	443	293	313	214	93	50	257	172
Fördelning i %								
Nettostudietid	69,1	71,8	71,0	71,6	64,0	71,0	62,3	60,0
Studier i annat ämne	3,9	2,8	4,3	2,8	2,9	3,3	3,6	2,6
Förvärvsarbete	14,0	12,3	12,5	12,7	22,0	16,0	22,3	25,2
Militärtjänst	4,4	0,0	4,3	0,0	4,5	0,0	4,7	0,1
Ferier	6,7	9,6	5,8	7,9	4,2	4,6	4,2	6,1
Sjukdom (inkl. havandeskap)	1,0	2,6	1,5	2,7	2,0	3,0	1,0	2,7
Övriga studiehinder	0,9	0,9	0,6	2,3	0,4	2,1	1,9	3,3
Bruttostudietid	100	100	100	100	100	100	100	100

ka lärosätena kan man iakttaga olikheter i studietid inom ämnesgrupperna.

Studerande för teologisk-filosofisk examen redovisar en nettostudietid på 12,4 månader för hela examen.

Studietidens fördelning på studier och studiehinder

I det föregående har anförts, att nettostudietiden bestämmes med utgång från bruttostudietiden genom subtraktion av tid för studiehindren. De olika slagen av studiehinder har förut angivits. I *tabell 4* redovisas studietider och studiehinder angivna som aritmetiska medeltal. Det bör anmärkas att här redovisade netto- och bruttostudietider icke skall jämföras med de tidigare angivna medianvärdena. I tabell 4 har studietiden endast redovisats för att tjäna en belysning av studietidens disponering.

Tabellen visar, att nettostudietiderna varierar förhållandevis litet mellan könen och olika läroanstalter. Bruttostudietiderna däremot uppvisar större skillnader, vilket främst sammanhänger med olikartade förvärvsarbetsförhållanden. I Stockholm och Göteborg redovisar de examinerade filosoferna betydligt mer förvärvsarbete än vid de övriga universiteten. Förvärvsarbetet omfattar både det arbete som varit absolut studiehindrande och den studiehindrande delen av arbete parallellt med studierna. Då

	Uppsala universitet	Lunds universitet	Göteborgs universitet	Stockholms högskola
Män				
Studiehindrande förvärvsarbete, i månader....	6,9	5,0	10,5	6,6
Förvärvsarbete parallellt med studier, i månader	1,4	1,9	4,5	7,5
Kvinnor				
Studiehindrande förvärvsarbete, i månader....	5,8	4,8	6,3	10,2
Förvärvsarbete parallellt med studier, i månader	1,5	2,5	3,5	6,3

man kan vänta att det förra slaget av arbete företrädesvis är förlagt till sommarmånaderna eller andra uppehåll i studierna och parallellarbetet till terminerna, är det av intresse att belysa om det finns några skillnader mellan läroanstalter och kön i omfattningen av dessa två typer av förvärvsarbete. I följande tablå har förvärvsarbetet uppdelats på de två typerna. Parallellarbetet är alltså angivet med sin studiehindrande del, d. v. s. 5 månaders parallellarbete kan betyda att arbetsperioden varit utsträckt under 10 månader.

Förvärvsarbetet förlägges som synes mycket olika i de skilda universitetsorterna. Det studiehindrande förvärvsarbetet förekommer bland männen intensivast i Göteborg och bland kvinnorna i Stockholm. Förvärvsarbetet parallellt med studierna är förhållandevis obetydligt i Uppsala och Lund men utgör i Göteborg och framför allt i Stockholm en betydande del av allt förvärvsarbete under studietiden. Av tablån ovan synes framgå att närvaron av arbetstillfällen i Malmö, Göteborg och Stockholm gör att andelen parallellarbete växer mycket kraftigt från Uppsala över Lund och Göteborg till Stockholm. Vid jämförelse mellan könen framkommer också, bortsett från att kvinnorna givetvis icke redovisar någon militärtjänstgöring, att de har längre tid för ferier och sjukdom, men mindre tid för studier i annat ämne. I kvinnornas bortovaro för sjukdom ingår även havandeskap som orsak.

Internationella statistiska institutet: Stockholmsmötet i minnet

International Statistical Institute (ISI): The Stockholm Session Recalled

Den som arbetar vetenskapligt äger vissa grundläggande egenskaper: nyfikenhet, ett öppet sinne och förmågan att ordna olika faktorer efter deras betydelse, sade presidenten i ISI, Darmois, i sitt anförande vid det 30:de mötets öppnande i Konserthuset, uppläst av M. Bunle i landsmannens frånvaro för sjukdom. Han hänsyftade särskilt på ett av mötets viktigaste ämnen, statistikens användning i industrien, när han sade, att bakom denna ligger en pånyttfödelse av forskarandan.

I Konserthusets stora sal bjöds de 580 deltagarna och deras 250 familjemedlemmar välkomna av statsministern, vice presidenten Geary höll ett anförande och utmärkt svensk orkestermusik utfördes.

Det vetenskapliga programmet (se häfte 7, sid. 369[1]) följdes men ett par extra möten tillkom. Förhandlingarna ägde rum i två lokaler samtidigt, ja en dag måste tre salar användas på en gång. Några möten hölls, som vanligt vid ISI-sessionerna, gemensamt med andra sammanslutningar, nämligen Internationella befolkningsunionen (The International Union for the Scientific Study of Population) och The Biometric Society. Den förstnämnda sammanslutningen hade årsmöte under ISI-sessionen. De extra mötena gällde följande frågor: 1) Statistikens tillämpning i industri, teknologi och sådana vetenskaper som kemi, fysik, geofysik, geologi och meteorologi, 2) bibliografi över tidsserier och stokastiska processer, 3) medicinalstatistikens plats i ett socialt säkerhetssystem.

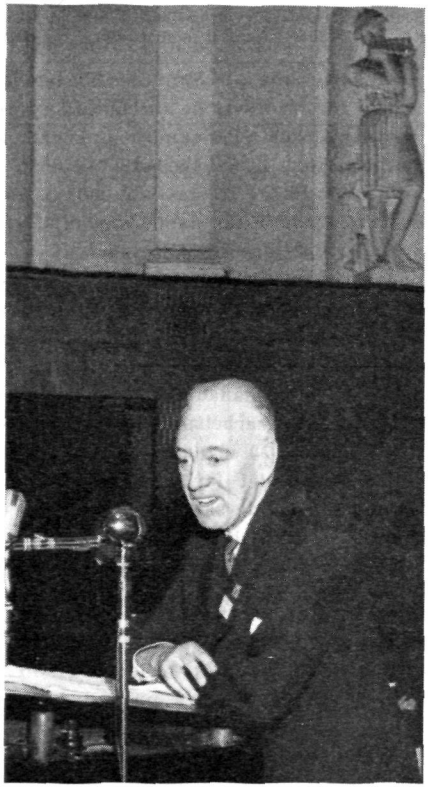

V. Presidenten R. C. Geary i Konserthuset

Till styrelse för ISI valdes följande personer: president G. Darmois, Frankrike (omvald), vice presidenter M. Boldrini, Italien, och H. Marshall, Canada (omvalda) samt Y. Morita, Japan, och H. Wold, Sverige (nyvalda), generalsekreterare G. Goudswaard, Holland (nyvald), och kassaförvaltare Gertrude Cox, USA (omvald).

[1] Rättelse till programmet den 12 aug. *Står:* The application of statistics in administrations. *Skall vara:* Statistical methods in industry.

FRUMKIN
SCHWEIZ
DUFRASNE
BELGIEN
MAHALA-
NOBIS
INDIEN
GEARY
IRLAND
SIR
RONALD
FISHER
PEARSON
STORBR.
STUART
RICE
USA
LARSSON
SVERIGE
BARCZTON
FRANKRIKE
MARTIN
BELGIEN

Statistisk teori: fr. v. *from left* E. J. Gumbel (USA), S. Rengby, H. Cramér

Omedelbart efter ISI-mötet hölls ett seminarium (rundabordskonferens) över ämnet Undervisningen i demografi. Det andra planerade seminariet blev däremot tyvärr inställt på grund av svårigheten att anskaffa föreläsare och emedan önskvärt antal deltagare inte väntades anmäla sig.

En liten utställning var öppen under mötestiden i läsesalen i statistiska centralbyråns bibliotek. Den visade prov på vårt äldre statistiska material: tabellverket, äldre handels- och bergverksstatistik, stereogram över Sveriges befolkning, utförda i Rom på 1880-talet, samt porträtt och medaljer. Dagens statistik karakteriserades av tre tillämpningar av samplingstekniken: provytemetoden för skördeuppskattningar, befolkningsregistret och utredningsinstitutet. Av folkbokföringens viktigaste formulär och plåttyper fanns också prover. Demonstrationer av maskincentralen anordnades även under mötestiden.

Centralbyrån besöktes av ett flertal deltagare, bl. a. direktörerna för de statistiska centralbyråerna i många länder på särskild inbjudan. Socialstatistikerna bereddes tillfälle att diskutera frågor berörande levnadskostnadsundersökningar m. m. med kollegerna i socialstyrelsen.

I ett följande nummer av Statistisk tidskrift skall tecknas en bild av ISI-mötet ur vetenskaplig synpunkt.

Här skall endast konstateras, att det lättare programmet väl fyllde sin plats, såvitt »värdfolket» kan bedöma. Skärgårdsturen kunde i det idealiska vädret inte bli annat än en fullträff, men arrangemangen därvid har särskilt berömts. Samkvämen i »statistikerhemmen» gjorde nog lycka, men det kunde varit fler svenska värdar som anmält sig.

Det *åttonde nordiska statistikermötet* måste naturligtvis komma en smula i skymundan för det internationella mötet, varav det utgjorde en del. Öppningssammanträde och en överläggning ägde dock

rum den 7 augusti före det stora mötets början. Överläggningen gällde Statistiken över den högre utbildningen — några metodproblem. Den inleddes av förste aktuarien K. Wallberg, Sverige. Vidare möttes de nordiska kollegerna till en särskild fest på Högloftet, samma lokal där början gjordes år 1927. För den som var med redan då gav minnet av detta urmöte en förhöjd stämning. Måhända var höjdpunkten den gången då isländska statistikchefen Thorsteinsson tackade värdarna i ett tal på svenska. Tyvärr kunde islänningarna inte komma med den här gången.

Och vad var naturligare än att höjdpunkten vid det stora mötet blev avslutningsfesten på Grand Hotel Royal. Det hjälpte inte att överdirektör Kock, sessionens stora arrangör, frammanade bilden av det fattiga Sverige som Malthus besökte år 1799. Där släppte vi oss lösa riktigt, med presidenten Geary i spetsen. Även nu fick vi höra ett tacktal på svenska, framfört av Mrs de Wolff, Holland, till arrangörerna av damprogrammet. Ja, generalsekreterare Thörn kan vara nöjd med mötesarrangemangen. Och man får hoppas att vänskapsförbindelser knöts, som kommer att bestå och främja det internationella statistiska samarbetet.

Fzl

Statistiska centralbyråns verksamhet: statförslag för budgetåret 1958/59

Central Bureau of Statistics:
Proposals for the 1958 Riksdag

Sammanlagt innebär de av statistiska centralbyrån framlagda förslagen, förutom vissa folkbokföringsanslag m. m. samt den allmänna anslagsuppräkningen på grund av de stegrade grundlönekostnaderna, en ökning med 756 300 kr till 4,4 milj. kr. I centralbyråns petitaskrivelse är det fyra punkter som är av särskilt intresse, nämligen förslagen beträffande skolstatistiken, 1960 års folkräkning, kriminalstatistiken samt centralbyråns organisation på det högre akademiska planet.

Skolstatistiken föreslås bli överförd från skolöverstyrelsen till centralbyrån fr. o. m. 1 juli 1958. Förslaget till centraliseringen kommer ursprungligen från skolöverstyrelsen, som framhåller att den statistiska avdelningen inom överstyrelsen under så gott som hela sin tillvaro arbetat under svåra förhållanden. Undervisningsstatistiken har under flera decennier varit märkbart tillbakasatt i förhållande till andra statistikgrenar, samtidigt som utvecklingen på skolområdet kräver ett bättre underlag för prognoser och utredningar av olika slag.

Den mest rationella lösningen av de sålunda uppkomna svårigheterna synes överstyrelsen vara att den löpande statistiken överflyttas till statistiska centralbyrån, medan en mindre arbetsenhet bibehålls inom överstyrelsen såsom utredningssektion.

Beträffande *1960 års folkräkning* anför centralbyrån att arbetet bör inriktas på att erhålla resultaten från räkningen tidigare än förut. Betydande tids- och kostnadsbesparingar kan nås om en detaljerad planläggning av räkningen görs, innan materialet insamlas, i stället för under bearbetningens gång. Vid tidigare folkräkningar har förberedelsearbetet närmast varit inriktat på att utforma en plan för folkräkningen i stora drag, medan den detaljerade planläggningen fått anstå till längre fram.

Denna uppläggning av folkräkningarna har medfört olägenheter i olika avseenden. Sådana arbetsuppgifter som upprättande av kodsystem, utarbetande av instruktioner och utformning av de tabellariska uppläggningarna bör förläggas till tiden före det egentliga folkräkningsarbetets början, så att alla undersökningar som skall utföras är i detalj planerade, innan materialet föreligger för bearbetning. I andra länder har en sådan organisationsplan för folkräkningarna prövats med framgång och visat sig ge avsevärt snabbare resultat till lägre bearbetningskostnader.

De frågor som sammanhänger med den tekniska bearbetningen av folkräk-

ningsmaterialet kräver denna gång större uppmärksamhet än förut. Utvecklingen har gått mycket snabbt på det tekniska området, nya census-maskintyper har konstruerats och ställning skall tas till om datamaskiner skall användas i folkräkningsarbetet. Det är oundgängligen nödvändigt att de tekniska framstegen på detta område ingående studeras. Med hänsyn härtill anmäler sig behovet av kvalificerad personal i olika grader på ett tidigt stadium.

Riksdagen har vid ett par tillfällen under senare år uttalat sig för en förbättring av *kriminalstatistiken* och centralbyrån understryker angelägenheten av att den nuvarande i hög grad ofullständiga kriminalstatistiken med det snaraste förbättras.

Kriminalstatistikutredningens förslag till utbyggnad av kriminalstatistiken kan ej genomföras annat än etappvis, varför det blir angeläget att förberedande åtgärder vidtas snarast möjligt. Detta kan ske genom att centralbyrån får i uppdrag att redan under innevarande budgetår utföra erforderliga förberedelsearbeten. Centralbyrån har därför gemensamt med fångvårdsstyrelsen hemställt att Kungl. Maj:t ville lämna centralbyrån detta uppdrag.

Genomförandet av utbyggnaden av kriminalstatistiken i huvudsaklig överensstämmelse med kriminalstatistikutredningens förslag räknar centralbyrån skall ske successivt fr. o. m. budgetåret 1958/59 fram till budgetåret 1961/62. Förslag till etappuppläggning framlägges i centralbyråns petitaskrivelse.

Vidare har centralbyrån i sina petita framhållit följande i fråga om *personalorganisationen* på de fyra statistiska avdelningarna inom byrån.

Dessa avdelningars arbetsuppgifter har under senare år undergått en betydande utökning. Vid olika tillfällen då nya statistikgrenar införts eller gamla utvidgats, har i regel i första hand biträdeskåren utökats och i vissa fall den lägre akademiska personalen. Centralbyrån har därigenom nu kommit i den situationen att en genomgång av organisationen med hänsyn till sammansättningen av den akademiska personalen är ofrånkomlig.

För närvarande finns det på de fyra statistiska avdelningarna 21 akademiker mot ca 150 biträden. Det är svårt att fastställa någon norm för hur stor akademisk personal som bör finnas i förhållande till biträdespersonalen, och det är givet att i ett verk med centralbyråns arbetsuppgifter biträdeskåren måste bli relativt stor. Av en undersökning som gjordes år 1952 framgick emellertid att den svenska centralbyrån var illa utrustad med akademiker i jämförelse med motsvarande institutioner i grannländerna.

Centralbyrån föreslår nu att avdelningarna för jordbruksstatistik och finansstatistik tillförs vardera en ny tjänst som byrådirektör i 26:e lönegraden och att den befolkningsstatistiska avdelningen genom uppflyttning av tjänster erhåller två byrådirektörer i samma grad, en för befolknings- och en för undervisningsstatistik.

Genom en placering i 26:e lönegraden understryks att innehavaren skall tjänstgöra såsom byråchefens närmaste man och överta vissa delar av de arbetsuppgifter som för närvarande åvilar denne. Genom en placering i denna lönegrad kan man också tänka sig, beroende på de personliga konstellationerna, att man på dessa tjänster kan erhålla akademiker från universiteten med en modern utbildning, som kan biträda byråchefen i planläggningen av avdelningens arbetsuppgifter och vid utarbetande av förslag till de moderniseringar och rationaliseringar som ständigt måste genomföras.

Centralbyrån framhåller vidare i sina petita att *statistiken över det finansiella sparandet* företer väsentliga brister. För att täcka ett par av dessa luckor, nämligen fördelningen av sparbankernas utlåning på näringsgrenar samt de enskilda fondernas och stiftelsernas kapitalplaceringar, föreslår centralbyrån att verket får medel för undersökningar på dessa områden.

Någon undersökning av stiftelsernas förhållanden har ej gjorts sedan den inventering med viss statistisk be-

arbetning som gjordes på material från år 1910 och som redovisades i en publikation »Stiftelser», vilken kom ut år 1917. Ett enastående tillfälle att utan särskilda föranstaltningar för materialinsamling få ett begrepp om de enskilda fondernas och stiftelsernas betydelse för kapitalmarknaden har man nu fått genom att stiftelser, som helt eller delvis är frikallade från skattskyldighet, ålagts avge självdeklaration för år 1956.

Omorganisation av statistiken i Sovjetunionen

Reorganization of Soviet Statistics

Inom Sovjetunionens kommunistiska partis centralkommitté diskuterades vid dess plenum i februari 1957 förvaltningen av Sovjetunionens industri och byggnadsverksamhet på grundval av en rapport av partisekreterare N. S. Chrusjtjov. Centralkommittén beslöt att uppdra åt centralkommitténs presidium och Sovjetunionens ministerråd att framlägga konkreta förslag i frågan vid Sovjetunionens Högsta sovjets sjunde session i maj 1957. Åt Chrusjtjov uppdrogs att vara rapportör även i Högsta sovjet. Hans rapport offentliggjordes i de sovjetiska tidningarna den 30 mars 1957.

Rapporten blev föremål för omfattande diskussioner i hela Sovjetunionen och godkändes i något modifierat skick av Högsta sovjet.

Det nya förvaltningssystemet innebär i korthet följande. Tyngdpunkten för industrins och byggnadsverksamhetens effektiva ledning förskjuts till de lokala orterna, närmare företagen och byggena. Detta nås genom en övergång från förvaltning av folkhushållningen medelst branschministerier och departement till en förvaltningsreform som bär territoriell prägel. Organisationsformen för denna decentraliserade förvaltning blir folkhushållningsråd som etableras i de ekonomiska administrationsdistrikten.

I sina teser behandlade Chrusjtjov statistikens roll och uppgift i det nya förvaltningssystemet. En framgångsrik lösning av det kommunistiska uppbyggandets uppgifter är, anförde Chrusjtjov, otänkbar utan ett enhetligt, centraliserat system för räkenskapsföring och statistik i landets ekonomi, enär organiserandet av den strängaste allmänna räkenskapsföring och kontroll över produktionen och fördelningen av produkterna tillhör de viktigaste förutsättningarna för en riktig ledning av ekonomin.

Centraliseringen av räkenskapsföring och statistik i landets ekonomi betyder att hela arbetet med insamling och bearbetning av uppgifter måste koncentreras till den statistiska centralförvaltningens organ. Det är nödvändigt att ytterligare stärka den statliga statistikens hela system alltifrån de minsta distrikten över de större till centrum. I detta syfte skall parallella led i räkenskapsföring och statistik slopas.

Den statistiska centralförvaltningens organ skall inte bara insamla, bearbeta och analysera data som rör folkhushållningsrådens resultat utan också data som anger de outnyttjade reserverna och som klarlägger om det sker ett otillfredsställande uppfyllande av den enhetliga ekonomiska planens uppgifter.

Räkenskapsföringen och statistiken skall organiseras så att industriföretagen och byggena redovisar ett minimalt antal huvuddata uteslutande till den statistiska centralförvaltningens organ. I framtiden skall åtgärder vidtas för att centralisera räkenskapsföringen och statistiken även i andra näringsgrenar, särskilt i jordbruket, handeln och hälsovården.

En framgångsrik centralisering av räkenskapsföring och statistik är endast möjlig på grundval av en omfattande mekanisering av de ifrågavarande arbetsuppgifterna. I den statistiska centralförvaltningens system måste ett stort antal räknemaskinstationer skapas, vilka utrustas med moderna och effektiva maskiner.

Vid förverkligandet av åtgärderna för centralisering av räkenskapsföringen och statistiken gäller det att starkt förenkla och inskränka den nuvarande räkenskapsföringen och rapporteringen. Den primära räkenskapsföringen i industriföretag och byggen måste också

inskränkas, varvid allt överflödigt skall uteslutas och den primära räkenskapsföringen i största utsträckning skall mekaniseras.

Chrusjtjovs teser kommenterades i *Pravda* den 7 april 1957 av chefen för den statistiska centralförvaltningen vid Sovjetunionens ministerråd, professor V. Starovski.[1]

I artikeln framhåller Starovski att trots de på senare tid gjorda inskränkningarna är industriföretagens och byggenas rapportering överbelastad. Inte bara statistikerna och bokförarna utan även den industriell-tekniska personalen i företagen, myndigheterna och ministerierna hindras från att utöva sin produktiva verksamhet för att ställa samman olika avräkningar, rapporter och meddelanden. Statistiska uppgifter får inte bara den statliga statistikens organ utan — parallellt därmed — även fackministerierna, och detta i en ännu större omfattning. Industriföretagen och byggena rapporterar dessutom till finansministeriet, till bankorganen och till andra lokala organ, varvid ofta även »svarta» undersökningar förekommer.

De i Chrusjtjovs teser föreslagna åtgärderna för reorganisation av förvaltningen av industrin och byggnadsverksamheten i Sovjetunionen avlägsnar, enligt Starovski, de hinder som funnits för en likvidation av sådan parallell rapportering. Folkhushållningsråden som befinner sig mycket nära industriföretagen och som står i daglig förbindelse med dessa behöver färre uppgifter än vad som fordrades av ministerierna. Det är därför möjligt att mycket starkt beskära ministeriernas fackstatistik, som består vid sidan av den statliga statistiken.

I samband med att unionsrepublikernas rättigheter vidgas och industriföretagen underställs unionsrepublikerna måste den statistiska centralförvaltningens organ utöka de statistiska uppgifterna för de enskilda unionsrepublikerna. Data om nationalprodukten och nationalinkomsten liksom om arbetskraftsbalansen, produktionen och distributionen måste beräknas inte bara för Sovjetunionen utan även för de enskilda unionsrepublikerna.

Under de nya förhållandena har studiet av förhållandena inom och förbindelserna mellan unionsrepublikerna ifråga om distribution, produktionsspecialisering och -samverkan en särskild betydelse. Övergången till nya förvaltningsformer inom industrin och byggnadsverksamheten och motsvarande omgestaltning av de statistiska organen kräver inte bara en snabb lösning av praktisk-organisatoriska frågor utan även till en del av metodologisk-vetenskapliga frågor. Så måste exempelvis en enhetlig, vetenskapligt grundad klassificering av industrigrenarna göras. De statistiska organen måste vidare sörja för att jämförbara uppgifter om produktionsnivå och utvecklingstempo finns för olika förvaltningar och ekonomiska områden samt dessutom uppgifter om arbetsproduktivitet och självkostnader samt teknisk-ekonomiska data.

I den fortsatta diskussionen i *Pravda* om det nya förvaltningssystemets konsekvenser för statistiken belyste akademiledamoten K. Ostrovitjanov en annan sida av problemet (26 april 1957).

En framgångsrik lösning av de uppgifter som den statliga statistiken står inför tarvar, anförde Ostrovitjanov, en allmän höjning av den vetenskapliga nivån i arbetet vid den statistiska centralförvaltningen och dess organ.

Det är därför nödvändigt att knyta fler vetenskapliga krafter såväl till de centrala som till de regionala statistikorganen för överläggningar och behandling av teoretiska och metodologiska statistikfrågor.

En statistisk förening omfattande hela Sovjetunionen måste bildas och grundandet av ett vetenskapligt statistiskt forskningsinstitut måste övervägas.

Den vetenskapliga kaderns anknytning kommer att föra in en frisk kritisk vind i de statistiska organens arbete och hjälpa till att höja arbetet till en högre vetenskaplig nivå. Vidare kommer vetenskaparnas och de akademiska lärarnas

[1] Förkortade versioner av Chrusjtjovs teser och Starovskis artikel återfinns i *Statistische Praxis* 1957: 5.

kontakter med det praktiska statistiska arbetet att stärkas.

Det är nödvändigt att ge de vetenskapliga forskningsinstituten och högskolorna större möjligheter att studera den statliga statistikens data. De nuvarande formerna för räkenskapsföring och statistik medger inte studium av en rad viktiga problem.

Därför måste, skriver Ostrovitjanov, de vetenskapliga ekonomiska institutionerna ges rätt att — med tillstånd från den statistiska centralförvaltningen och dess organ — utföra stickprovsundersökningar rörande speciella frågor.

S. K.

Kommentar

Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antalet vigslar under andra kvartalet i år är betydligt större än motsvarande tid förra året, då emellertid påsken endast delvis inföll i april månad. För hela första halvåret visar vigselfrekvensen någon ökning sedan 1956.

Antalet levande födda under andra kvartalet visar, så långt de preliminära uppgifterna ger vid handen, i jämförelse med föregående år inga nämnvärda förändringar.

Antalet döda företer däremot en viss ökning, varigenom födelseöverskottet reducerats något sedan föregående år.

Invandringen under andra kvartalet var större än motsvarande tid förra året, medan utvandringen ej visar någon nämnvärd förändring. Invandringsöverskottet blev härigenom större än föregående år och uppgick till cirka 2 500 personer. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Befolkningsutvecklingen i o/oo ***Birth, death and marriage rates***

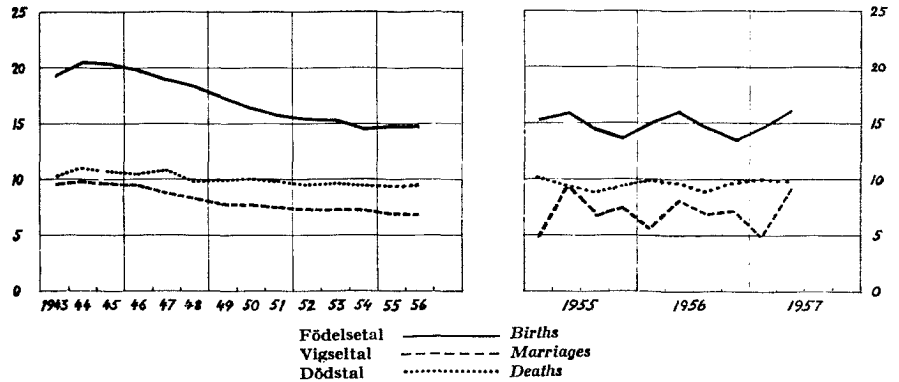

Spädbarnsdödlighet och dödfödhet i o/oo ***Infant and foetal mortality rates***

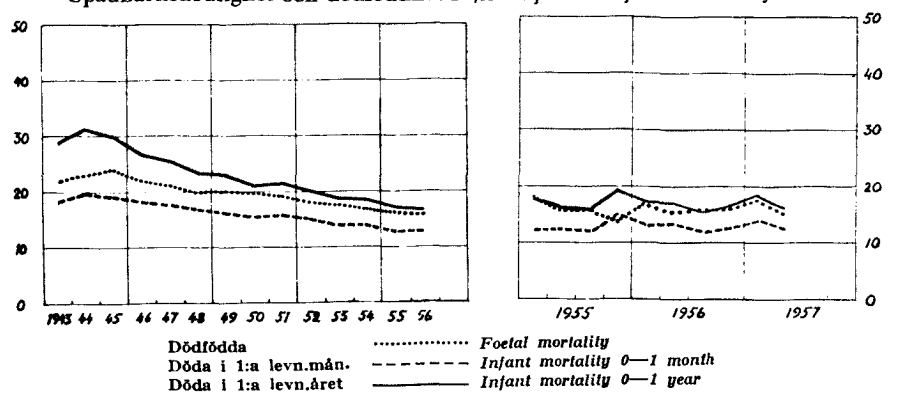

Motorfordonsbeståndet. Vid utgången av fjärde kvartalet år 1956 omfattade motorfordonsbeståndet 855 148 bilar, varav 734 533 personbilar, 112 319 lastbilar och 8 296 bussar, samt 266 786 motorcyklar, 143 913 traktorer och 27 489 släpvagnar jämte släpslädar. Under nämnda kvartal har antalet personbilar ökats med 11 669 mot 15 720 under samma kvartal år 1955. Lastbilarnas antal har stigit med 1 181 mot 646, traktorernas med 2 822 mot 2 469, medan motorcyklarnas minskats med 18 749 mot 17 529 vid samma tid året förut.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade fordon, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan. Antalet definitivt avregistrerade bilar har varit mindre än föregående år. Av personbilar har sålunda 4 332 avregistrerats mot 4 628 samma kvartal år 1955, av lastbilar 1 072 mot 1 158 och av motorcyklar 4 498 mot 4 588. Antalet nyregistrerade personbilar har varit 30 115 mot 30 870 samma kvartal år 1955, lastbilar 3 498 mot 3 593 samt motorcyklar 2 275 mot 3 256.

(forts. sid. 520)

Beståndet av motorfordon ***Motor vehicles***

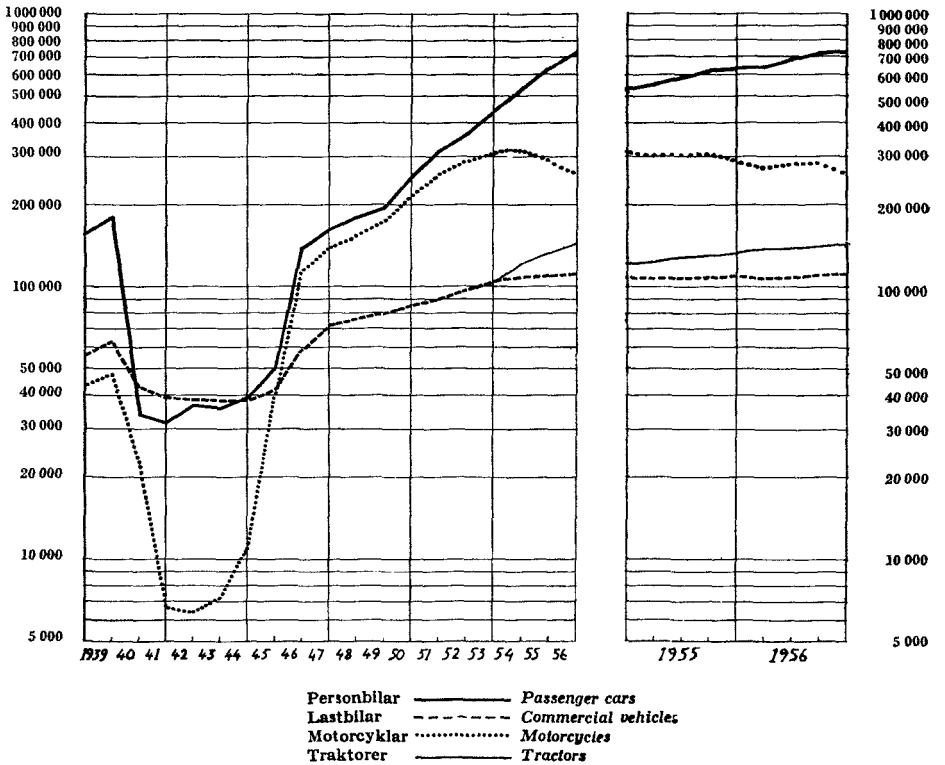

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths*		Dödfödda *Stillbirths*
								1:a levnadsåret *0—1 year*	1:a levnadsmånaden[1] *0—1 month*[2]	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955	7 262 388	52 250	107 305	68 634	38 671	30 069	12 675	1 871	1 387	1 819
1956*	7 315 617	50 676	108 379	70 131	38 248	27 946	13 627	1 832	1 409	1 767
1956* april		3 270	10 267	6 047	4 220					
maj	7 308 000	4 702	10 066	6 094	3 972	4 480	2 834	514	403	461
juni		6 870	8 927	5 484	3 443					
juli		4 728	9 160	5 611	3 549					
aug.	7 322 000	3 622	8 777	5 417	3 360	5 950	2 830	421	325	425
sept.		4 084	8 964	5 600	3 364					
okt.		3 303	8 642	5 893	2 749					
nov.	7 336 000	3 978	7 982	5 787	2 195	12 398	5 460	416	320	408
dec.		6 067	8 367	6 174	2 192					
1957* jan.		2 218	8 611	6 423	2 188					
febr.	7 347 000	2 794	8 250	5 441	2 809	6 051	3 145	495	376	484
mars		3 656	10 217	6 665	3 552					
april		5 658	10 292	6 224	4 068					
maj	7 359 000	2 716	9 807	6 089	3 718	5 293	2 765	476	367	456
juni		8 839	9 370	5 813	3 557					
		På 1 000 av medelfolkmängden[3] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[4]		På 1 000 födda[5]
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955	7 262 388	7,19	14,78	9,45	5,33	4,14	1,75	17,4	12,9	16,7
1956*	7 315 617	6,92	14,81	9,59	5,22	3,82	1,86	16,9	13,0	16,0
1956* 2 kv.	7 308 000	8.2	16,1	9,7	6,4	2,5	1,6	17,6	13,8	15,5
3 kv.	7 322 000	6,8	14,6	9,0	5,6	3,3	1,5	15,6	12,1	15,6
4 kv.	7 336 000	7,3	13,6	9,7	3,9	6,8	3,0	16,6	12,8	16,1
1957* 1 kv.	7 347 000	4,7	14,8	10,1	4,7	3,3	1,7	18,3	13,9	17,6
2 kv.	7 359 000	9,4	16,1	9,9	6,2	2,9	1,5	16,2	12,5	15,2

[1] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [1] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [2] För kvartal räknat på folkmängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffra. — [3] *Per 1 000 live births.* — [5] *Per 1 000 births.*

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par[1] *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda utom dödfödda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsåret *0—1 year*	Döda i *Infant deaths* 1:a levnadsmånaden[2] *0—1 month*[3]	Dödfödda *Still-births*
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955	3 574 024	29 649	54 418	30 754	23 664	17 242	8 602	932	732	850
1956*	3 632 196	30 319	55 811	32 081	23 730	16 297	8 690	369	672	878
1956* april	..	1 986	5 345	2 833	2 512					
maj	..	2 758	5 189	2 767	2 422	2 500	1 949	241	195	229
juni	..	4 060	4 570	2 478	2 092					
juli	..	2 862	4 629	2 580	2 049					
aug.	..	2 089	4 501	2 507	1 994	3 529	1 846	195	148	202
sept.	..	2 468	4 583	2 568	2 015					
okt.	..	2 010	4 496	2 722	1 774					
nov.	..	2 291	4 088	2 664	1 424	7 074	3 069	201	153	212
dec.	..	3 549	4 349	2 837	1 512					
1957* jan.	..	1 335	4 588	2 947	1 641					
febr.	..	1 659	4 364	2 447	1 917	3 911	2 299	267	201	234
mars	..	2 167	5 379	3 059	2 320					
april	..	3 348	5 476	2 813	2 663					
maj	..	1 523	5 116	2 779	2 337	2 994	1 927	238	183	227
juni	..	4 899	4 838	2 595	2 243					
	På 1 000 av medelfolkmängden[4] *Per 1 000 of mean population*							På 1 000 levande födda[5]		På 1 000 födda[6]
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8,82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955	3 574 024	8,30	15,23	8,60	6,63	4,82	2,41	17,1	13,5	15,4
1956*	3 632 196	8,41	15,48	8,90	6,58	4,52	2,41	15,6	12,0	15,5
1956* 2 kv.	..	9,8	16,9	9,0	7,9	2,8	2,2	16,0	12,9	14,9
3 kv.	..	8,2	15,1	8,4	6,7	3,9	2,0	14,2	10,8	14,5
4 kv.	..	8,7	14,4	9,1	5,3	7,9	3,4	15,5	11,8	16,1
1957* 1 kv.	..	5,6	15,6	9,2	6,4	4,3	2,5	18,6	14,0	16,1
2 kv.	..	10,7	16,9	9,0	7,9	3,3	2,1	15,4	11,9	14,5

[1] Vigda par redovisas fr. o. m. år 1955 efter mannens kyrkobokföringsort mot förut efter kvinnans. De preliminära uppgifterna för år 1956 avser dock fördelning efter kvinnans kyrkobokföringsort. — [2] De definitiva årssiffrorna avser döda i de 4 första levnadsveckorna. — [3] *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — [4] För kvartal räknat på folkmängden vid årets början och omräknat till årssiffra. — [5] *Per 1 000 live births.* — [6] *Per 1 000 births.*

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av *End of*	Lastbilar *Commercial vehicles*										
	Skåp- och flakbilar med en maximilast av *Flat lorries, vans etc., by capacity*								Special-bilar *Special vehicles*	Summa[1] *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *For hire*
	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över 3–4 ton	över 4–5 ton	över 5–6 ton	över 6–7 ton	över *over* 7 ton			
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956	37 621	8 471	6 421	11 215	20 375	10 487	2 013	3 838	[2]11 834	112319	20 650
1954 4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956 1 kv.	35 523	8 168	6 364	11 802	20 434	8 641	2 038	3 614	10 875	107500	20 448
2 kv.	36 253	8 243	6 400	11 596	20 447	9 221	2 002	3 697	11 148	109047	20 320
3 kv.	37 167	8 365	6 440	11 476	20 479	9 910	1 997	3 788	11 475	111138	20 674
4 kv.	37 621	8 471	6 421	11 215	20 375	10 487	2 013	3 838	[2]11834	112319	20 650
Därav *County*											
A Stockholms stad	5 265	1 419	1 148	1 813	1 901	614	225	113	1 442	13 946	2 625
B Stockholms län	2 692	507	296	524	929	626	100	163	588	6 429	1 049
C Uppsala »	833	183	118	227	449	256	31	137	271	2 506	491
D Södermanlands »	1 155	214	156	280	701	303	54	146	432	3 444	742
E Östergötlands »	2 055	353	303	359	905	488	106	295	520	5 386	875
F Jönköpings »	1 047	315	200	329	694	476	86	175	358	3 680	640
G Kronobergs »	531	170	104	185	449	279	63	177	227	2 187	467
H Kalmar »	884	243	164	269	630	380	109	298	317	3 294	601
I Gotlands »	302	56	47	133	196	76	7	10	81	908	142
K Blekinge »	613	133	94	193	408	191	35	112	165	1 944	322
L Kristianstads »	1 307	354	268	369	865	541	74	198	477	4 456	628
M Malmöhus »	3 648	824	555	992	1 807	922	176	234	931	10 092	1 328
N Hallands »	888	221	154	281	592	316	50	70	251	2 824	446
O Göteb. o. Boh. »	3 401	797	734	1 053	1 560	645	203	220	780	9 397	1 950
P Älvsborgs »	1 842	340	323	480	980	645	99	220	576	5 507	917
R Skaraborgs »	1 017	270	183	296	633	539	103	192	337	3 573	707
S Värmlands »	1 181	219	216	380	747	398	88	150	714	4 098	753
T Örebro »	1 133	254	173	365	791	343	50	244	434	3 787	732
U Västmanlands »	1 059	225	153	305	659	320	70	183	413	3 387	644
W Kopparbergs »	1 265	281	249	503	780	312	57	150	658	4 256	743
X Gävleborgs »	1 414	333	210	496	705	366	45	111	724	4 405	966
Y Västernorrl. »	1 416	255	203	373	955	509	63	79	367	4 221	921
Z Jämtlands »	831	128	109	251	349	225	21	25	184	2 123	376
AC Västerbottens »	817	189	122	293	756	358	56	81	296	2 970	716
BD Norrbottens »	1 025	188	139	466	934	359	42	55	291	3 499	869

[1] Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — [2] Därav tankvagnar 990.

Registered motor vehicles by type

Personbilar *Passenger cars*		Bussar *Buses*	Summa bilar *Total motor cars*	Motorcyklar[3] *Motorcycles*		Släpvagnar med en maximilast av *Wheeled trailers, by capacity*					Släpslädar *Sleigh trailers*	Vid utgången av *End of*
Hela antalet *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *Taxis*			Hela antalet *Total*	Med sidvagn *With side-car*	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över *over* 3 ton	Summa[4] *Total*		
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
734 533	11 176	8 296	855 148	266 786	7 041	12 158	1 286	1 324	10705	25 574	1 915	1956
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954 4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
646 446	10 772	8 269	762 215	276 630	6 560	11 188	1 253	1 390	9 867	23 796	1 917	1956 1 kv.
687 235	10 729	8 390	804 672	282 676	6 909	11 471	1 272	1 361	10076	24 278	1 917	2 kv.
722 864	10 855	8 395	842 397	285 535	7 411	12 027	1 281	1 332	10410	25 150	1 917	3 kv.
734 533	11 176	8 296	855 148	266 786	7 041	12 158	1 286	1 324	10705	25 574	1 915	4 kv.
												Därav *County*
72 949	1 576	826	87 721	13 769	945	519	49	52	396	1 016	—	A
39 581	521	516	46 526	10 375	514	471	49	44	254	824	1	B
17 646	225	211	20 363	6 143	267	320	16	44	289	670	6	C
24 586	271	254	28 284	7 381	328	269	26	40	350	686	—	D
38 023	416	366	43 775	13 253	413	468	46	48	602	1 165	2	E
31 092	425	350	35 122	12 498	201	580	45	47	377	1 050	—	F
16 947	334	112	19 246	6 154	105	308	23	23	210	566	3	G
24 520	398	219	28 033	8 866	148	418	26	39	327	813	—	H
5 742	73	69	6 719	3 246	96	135	14	16	36	201	—	I
12 476	122	132	14 552	4 674	109	267	8	10	208	496	—	K
28 551	328	174	33 181	10 058	165	634	17	19	548	1 226	—	L
63 847	532	482	74 421	18 832	591	979	70	84	821	1 969	—	M
16 950	179	177	19 951	7 688	144	267	23	40	252	584	—	N
48 591	901	512	58 500	21 377	619	645	58	61	414	1 182	—	O
38 461	527	389	44 357	16 308	331	479	66	70	461	1 082	—	P
28 957	394	221	32 751	11 319	219	600	23	35	479	1 146	3	R
30 554	547	363	35 015	12 478	257	497	104	125	448	1 177	16	S
29 677	304	276	33 740	10 433	334	522	37	35	401	998	1	T
24 884	256	310	28 581	7 035	260	357	28	25	489	902	52	U
31 895	470	326	36 477	14 004	267	560	49	61	665	1 342	105	W
28 094	505	419	32 918	12 543	247	733	89	53	696	1 581	205	X
25 374	555	493	30 088	12 231	185	533	102	99	560	1 297	225	Y
12 937	352	256	15 316	6 087	92	321	64	67	264	718	256	Z
22 109	509	420	25 499	10 887	103	772	134	114	661	1 685	445	AC
20 090	456	423	24 012	9 147	101	504	120	73	497	1 198	595	BD

[3] Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. — [4] Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer

Registered tractors

Vid utgången av *End of*	Hjul-traktorer *Tractors wheeled*	Band-traktorer *Caterpillars*	Summa *Total*	Fördelning efter drivmedel *Fuel type*					
				Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja *Gas oil*	Fotogen *Kerosene*	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Ej angivet *Unknown*
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956	142 489	1 424	143 913	23 576	37 698	82 001	18	3	617
1954 4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956 1 kv.	133 968	1 410	135 378	20 777	32 510	81 434	24	3	630
2 kv.	137 389	1 415	138 804	21 778	34 490	81 882	24	3	627
3 kv.	139 667	1 424	141 091	22 560	35 851	82 033	24	2	621
4 kv.	142 489	1 424	143 913	23 576	37 698	82 001	18	3	617
Därav *County*									
A Stockholms stad	612	57	669	235	317	116	—	—	1
B Stockholms län	5 783	25	5 808	624	1 606	3 533	1	—	44
C Uppsala »	6 325	14	6 339	346	2 144	3 813	2	—	34
D Södermanlands »	6 663	13	6 676	661	2 058	3 932	—	—	25
E Östergötlands »	9 617	46	9 663	926	2 963	5 729	2	—	43
F Jönköpings »	4 241	13	4 254	1 177	1 040	2 020	—	—	17
G Kronobergs »	2 542	20	2 562	507	788	1 256	—	—	11
H Kalmar »	6 816	17	6 833	695	1 813	4 307	—	—	18
I Gotlands »	3 686	7	3 693	212	929	2 517	—	—	35
K Blekinge »	1 984	3	1 987	226	580	1 163	—	—	18
L Kristianstads »	10 096	35	10 131	1 724	2 474	5 903	1	—	29
M Malmöhus »	15 308	70	15 378	2 511	3 617	9 145	1	1	103
N Hallands »	5 312	16	5 328	784	1 076	3 420	1	—	47
O Göteb. o. Bohus »	3 544	20	3 564	960	704	1 891	2	—	7
P Älvsborgs »	6 772	24	6 796	1 852	1 311	3 615	—	—	18
R Skaraborgs »	11 877	19	11 896	2 033	2 958	6 891	—	1	13
S Värmlands »	5 993	99	6 092	1 161	1 222	3 678	1	—	30
T Örebro »	6 225	64	6 289	850	1 406	4 001	2	—	30
U Västmanlands »	6 801	71	6 872	465	2 027	4 344	2	1	33
W Kopparbergs »	5 045	130	5 175	1 722	1 084	2 356	1	—	12
X Gävleborgs »	4 409	73	4 482	1 009	1 405	2 053	—	—	15
Y Västernorrlands »	3 333	145	3 478	885	920	1 665	2	—	6
Z Jämtlands »	2 209	119	2 328	546	778	996	—	—	8
AC Västerbottens »	4 560	184	4 744	1 068	1 476	2 190	—	—	10
BD Norrbottens »	2 736	140	2 876	397	1 002	1 467	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av *End of*	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*				Lastbilar *Commercial vehicles*			
	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin-och bensinblandn. *Gasoline*	Bränn-olja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956	732 785	1 691	50	7	2 007	6 121	1	167	84 907	27 319	21	72
1954 4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956 1 kv.	644 982	1 393	62	9	2 116	5 988	1	164	82 000	25 370	22	108
2 kv.	685 655	1 513	58	9	2 107	6 118	1	164	82 973	25 956	21	97
3 kv.	721 186	1 615	56	7	2 071	6 159	1	164	84 326	26 704	21	87
4 kv.	732 785	1 691	50	7	2 007	6 121	1	167	84 907	27 319	21	72
Därav: *County*												
A	72 787	160	1	1	23	652	—	151	12 605	1 322	—	19
B	39 490	90	1	—	80	436	—	—	5 145	1 279	1	4
C	17 611	35	—	—	54	157	—	—	1 770	735	—	1
D	24 552	34	—	—	79	175	—	—	2 600	839	—	5
E	37 971	52	—	—	125	241	—	—	4 084	1 301	—	1
F	31 028	58	6	—	120	230	—	—	2 514	1 163	2	1
G	16 908	38	1	—	44	68	—	—	1 427	758	1	1
H	24 491	29	—	—	102	117	—	—	2 289	1 005	—	—
I	5 738	4	—	—	36	33	—	—	732	176	—	—
K	12 464	11	1	—	23	109	—	—	1 475	467	—	2
L	28 514	36	—	1	58	116	—	—	3 493	962	—	1
M	63 775	59	13	—	122	360	—	—	8 737	1 347	7	1
N	16 904	44	2	—	61	116	—	—	2 210	614	—	—
O	48 376	209	6	—	60	436	—	16	7 994	1 392	4	7
P	38 397	59	3	2	94	295	—	—	4 047	1 447	1	12
R	28 890	63	3	1	62	159	—	—	2 357	1 215	—	1
S	30 388	165	1	—	134	229	—	—	2 637	1 458	1	2
T	29 631	44	1	1	77	199	—	—	2 686	1 098	2	1
U	24 830	54	—	—	105	205	—	—	2 321	1 064	—	2
W	31 843	50	2	—	82	244	—	—	2 839	1 414	—	3
X	28 034	58	2	—	133	286	—	—	3 070	1 330	—	5
Y	25 251	121	2	—	109	384	—	—	2 720	1 497	1	3
Z	12 893	44	—	—	50	206	—	—	1 399	724	—	—
AC	22 000	104	4	1	65	354	1	—	1 752	1 217	1	—
BD	20 019	70	1	—	109	314	—	—	2 004	1 495	—	—

[1] samt fotogen *and kerosene.*

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon

Changes in registration of motor vehicles

Förändring *Change*	1955		1956		1955		1956	
	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.
	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	6 413	15 620	8 348	21 411	186	268	213	315
Definitivt avregistrerade *Condemned*	2 936	4 628	3 985	4 332	17	44	20	28
Återregistrerade *Re-registered*	4 687	5 139	7 759	7 058	67	134	83	124
Nyregistrerade *Registered*	35 416	30 870	39 942	30 115	101	84	160	123
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+30 847	+15 720	+35 629	+11 669	— 34	— 98	+ 5	— 99
	Lastbilar *Commercial vehicles*				Motorcyklar *Motorcycles*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	1 699	2 782	1 952	2 596	6 800	18 298	7 463	19 077
Definitivt avregistrerade *Condemned*	925	1 158	973	1 072	2 931	4 588	3 182	4 498
Återregistrerade *Re-registered*	965	1 000	1 294	1 234	4 178	2 077	6 141	2 448
Nyregistrerade *Registered*	2 813	3 593	3 603	3 498	7 281	3 256	7 044	2 275
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 1 186	+ 646	+ 2 091	+ 1 181	+ 1 808	—17 529	+ 2 859	—18 749
	Traktorer *Tractors*				Släpfordon *Trailers*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	64	119	91	122	228	511	345	520
Definitivt avregistrerade *Condemned*	209	331	209	334	93	122	98	118
Återregistrerade *Re-registered*	11	15	27	30	228	93	264	123
Nyregistrerade *Registered*	2 260	2 791	2 338	3 115	961	806	1 035	884
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 2 084	+ 2 469	+ 2 287	+ 2 822	+ 869	+ 256	+ 872	+ 422

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Juli 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *July 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade[1] *Killed*[1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	10	1	11	39	6	45	179	76	255	228	83	311
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	6	3	9	62	6	68	277	122	399	345	131	476
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	5	3	8	41	27	68	101	137	238	147	167	314
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	4	1	5	9	8	17	38	50	88	51	59	110
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	4	3	7	18	20	38	56	137	193	78	160	238
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	5	2	7	19	9	28	26	41	67	50	52	102
Cyklister *Cyclists*	7	5	12	23	19	42	49	140	189	79	164	243
Fotgängare *Pedestrians*	7	4	11	20	18	38	33	114	147	60	136	196
Övriga *Others*	2	2	4	2	—	2	6	7	13	10	9	19
Samtliga *Total*	50	24	74	233	113	346	765	824	1 589	1 048	961	2 009

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	2 097	2 729	4 826
Lastbil *Lorry*	374	517	891
Buss *Bus*	39	103	142
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	230	393	623
Moped *Cycle with aux. motor*	93	260	353
Annan lätt mc *Other light mc*	73	104	177
Spårvagn *Tram*	—	67	67
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	12	13	25
Cykel *Cycle*	90	225	315
Annat fordon *Other vehicle*	54	219	273
Fotgängare *Pedestrian*	64	142	206
Andra trafikelement *Other traffic elements*	69	7	76
Samtliga *Total*	3 195	4 779	7 974

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision* mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	1 048	1 742	2 790
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	40	327	367
med fotgängare *with pedestrian*	60	139	199
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	1	—	1
med djur *with animal*	66	6	72
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	13	21	34
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	47	58	105
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	487	69	556
Kullkörning *Vehicle overturned*	69	58	127
Olycka av annat slag *Other type of accident*	24	20	44
Samtliga *Total*	1 855	2 440	4 295

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Juli 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	1	54	65	120	194	1	14	71	86
Uppsala »	2	14	23	39	68	2	3	21	26
Södermanlands »	5	28	44	77	132	5	11	33	49
Östergötlands »	2	36	49	87	156	3	11	39	53
Jönköpings »	4	28	50	82	146	4	14	25	43
Kronobergs »	2	11	37	50	88	2	7	11	20
Kalmar »	3	21	41	65	113	3	12	27	42
Gotlands »	—	6	8	14	25	—	4	7	11
Blekinge »	—	14	30	44	73	—	4	14	18
Kristianstads »	2	35	45	82	147	2	11	43	56
Malmöhus »	3	53	63	119	201	3	17	50	70
Hallands »	3	37	68	108	202	3	8	47	58
Göteb. o. Bohus »	3	38	54	95	181	3	16	46	65
Älvsborgs »	5	43	54	102	172	6	13	44	63
Skaraborgs »	—	34	42	76	123	—	13	30	43
Värmlands »	1	40	66	107	181	1	14	50	65
Örebro »	2	24	35	61	106	2	9	21	32
Västmanlands »	1	21	42	64	106	1	4	23	28
Kopparbergs »	1	23	49	73	130	1	7	25	33
Gävleborgs »	3	29	65	97	164	3	14	30	47
Västernorrlands »	—	33	53	86	153	—	7	35	42
Jämtlands »	2	16	41	59	95	2	3	21	26
Västerbottens »	2	24	55	81	127	2	9	31	42
Norrbottens »	1	22	44	67	112	1	8	21	30
Summa *Total*	48	684	1 123	1 855	3 195	50	233	765	1 048

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *July 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	4	172	379	555	1 094	4	22	180	206
Stockholms län	—	30	59	89	164	—	4	34	38
Uppsala »	1	13	37	51	99	1	—	15	16
Södermanlands »	—	22	31	53	105	—	2	26	28
Östergötlands »	1	40	69	110	212	1	2	46	49
därav Norrköpings stad	—	18	31	49	94	—	1	17	18
Jönköpings län	—	24	41	65	124	—	3	23	26
Kronobergs »	1	8	10	19	34	1	—	8	9
Kalmar »	1	15	27	43	85	1	3	18	22
Gotlands »	—	4	7	11	22	—	2	3	5
Blekinge »	—	10	18	28	52	—	—	10	10
Kristianstads »	1	17	43	61	118	1	3	19	23
Malmöhus »	1	94	171	266	536	1	9	99	109
därav Malmö stad	1	49	81	131	271	1	5	54	60
Hallands län	1	17	57	75	152	1	1	17	19
Göteb. o. Bohus »	7	98	231	336	677	7	13	103	123
därav Göteborgs stad..	6	90	197	293	592	6	11	96	120
Älvsborgs län	—	24	29	53	95	—	8	22	30
Skaraborgs »	—	13	26	39	75	—	1	14	15
Värmlands »	2	25	43	70	134	2	10	20	32
Örebro »	1	20	49	70	138	1	5	19	25
Västmanlands »	1	32	51	84	152	1	4	29	34
Kopparbergs »	1	19	35	55	111	1	3	21	25
Gävleborgs »	—	34	64	98	195	—	4	37	41
Västernorrlands »	1	24	62	87	169	1	2	25	28
Jämtlands »	—	7	21	28	54	—	—	7	7
Västerbottens »	—	17	20	37	69	—	7	10	17
Norrbottens »	—	19	38	57	113	—	5	19	24
Summa *Total*	24	798	1 618	2 440	4 779	24	113	824	961
Hela riket *Sweden*	72	1 482	2 741	4 295	7 974	74	346	1 589	2 009

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98
Juli	95	15	1 034	349	565	108	2 056	532	157	70
Aug.	79	6	1 038	359	539	104	2 040	536	175	62

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stock-holm	Göte-borg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	1955 Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005,9	704,5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997,2	1 206,7	2 642,5	637,9	212,4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077,3	1 511,5	3 062,6	685,8	293,5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292,4	93,6	April
239,1	260,5	1 244,9	1 806,5	3 551,0	1 074,8	197,0	197,0	Maj
240,1	295,5	1 341,2	1 823,8	3 700,6	1 172,1	262,2	258,1	Juni
250,9	255,5	1 234,2	1 470,9	3 211,5	1 040,1	231,3	126,2	Juli
241,7	287,7	1 177,6	1 750,8	3 457,8	1 381,3	283,6	68,5	Aug.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Sågverk och hyvlerier (25 företag) *Sawmills and planing mills*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	3 447	3 306	— 141	— 4
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	11,1	10,0	— 1,1	— 10
3	Utdelning å aktier och andelar	0,1	0,1	+ 0,0	+ 8
4	Räntor	0,4	0,4	— 0,0	— 2
5	Överskott å annan rörelse	0,5	0,6	+ 0,1	+ 17
6	Övriga intäkter	0,1	0,2	+ 0,1	+ 81
7	Summa	12,2	11,2	— 0,9	— 8
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	3,8	4,0	+ 0,2	+ 5
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	5,3	4,5	— 0,8	— 15
10	Skatter samt investeringsavgift	1,5	1,5	— 0,0	— 1
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,1	0,3	+ 0,2	+145
12	Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13	Övriga kostnader	0,2	0,3	+ 0,0	+ 16
14	Redovisad vinst	1,3	0,7	— 0,6	— 43
15	Summa	12,2	11,2	— 0,9	— 8
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	191,3	196,4	+ 5,1	+ 3
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	180,0	186,3	+ 6,3	+ 3
18	Varuskatter	0,2	0,1	— 0,1	— 51
19	Summa avgående poster	180,2	186,4	+ 6,2	+ 3
20	Bruttovinst	11,1	10,0	— 1,1	— 10
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	5,9	4,4	— 1,4	— 25
22	Därav egentlig investering	5,8	4,3	— 1,5	— 25
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	0,1	+ 0,1	.
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,7	1,7	+ 0,0	+ 1
25	Lagervärdeförändring	+ 5,7	— 6,9	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	+ 7,4	— 8,6	.	.
27	Lön till anställda	46,2	48,0	+ 1,8	+ 4
28	Därav till industriarbetare	30,5	31,8	+ 1,3	+ 4
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,3	0,4	+ 0,1	+ 17
30	Betald utdelning	0,5	0,6	+ 0,2	+ 32
31	Beslutad utdelning	0,6	0,6	— 0,0	— 1

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Manufacturing enterprises

Percentage of increase or decrease of profit must be regarded in connection with the magnitude of the absolute numbers and other factors of importance.

Percentages, which are founded on small numbers or for some other reason are of little value have been put in brackets.

Byggnadssnickerifabriker (9 företag) *Manufacture of window frames, doors and other wooden house fitting articles*				Möbelfabriker (43 företag) *Manufacture of furniture*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
1 115	1 102	− 13	− 1	2 805	2 723	− 82	− 3	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
1,8	1.7	− 0,1	− 5	3,3	3,6	+ 0,3	+ 8	2
—	—	—	—	0,0	0,0	+ 0,0	[1] (—)	3
0,0	0,1	+ 0,1	(+ 250)	0,1	0,1	− 0,0	− 10	4
—	—	—	—	0,1	0,1	+ 0,0	+ 1	5
0,0	—	− 0,0	− 100	0,3	0,2	− 0,1	− 27	6
1,9	1,8	− 0,0	− 2	3,9	4,0	+ 0,2	+ 4	7
0,4	0,4	+ 0,0	+ 5	1,1	1,1	+ 0,0	+ 5	8
1,1	0,9	− 0,2	− 14	1,3	1,4	+ 0,1	+ 5	9
0,2	0,3	+ 0,1	+ 47	0,5	0,6	+ 0,1	+ 27	10
0,1	0,0	− 0,0	− 20	0,3	0,3	+ 0,0	+ 4	11
—	0,0	+ 0,0	.	—	—	—	—	12
0,1	0,0	− 0,0	− 20	0,3	0,4	+ 0,1	+ 25	13
0,1	0,1	+ 0,0	+ 2	0,4	0,2	− 0,2	− 40	14
1,9	1,8	− 0,0	− 2	3,9	4,0	+ 0,2	+ 4	15
46,5	48,3	+ 1,8	+ 4	81,6	80,8	− 0,8	− 1	16
44,7	46.6	+ 1,9	+ 4	78,2	77,2	− 1,0	− 1	17
0,0	0,0	—	—	0,0	0,0	− 0,0	− 50	18
44,7	46.6	+ 1,9	+ 4	78,2	77,2	− 1,0	− 1	19
1,8	1,7	− 0,1	− 5	3,3	3,6	+ 0,3	+ 8	20
2,1	1,4	− 0,7	− 33	3,2	1,6	− 1,7	− 52	21
2,1	1,1	− 1,0	− 47	2,0	1,4	− 0,6	− 28	22
—	—	—	—	0,0	0,0	+ 0,0	+ 29	23
0,9	0,9	− 0,1	− 7	0,5	0,8	+ 0,3	+ 65	24
+ 0,2	− 0.8	.	.	+ 1,5	+ 0,5	.	.	25
− 0,0	− 1,2	.	.	+ 1,3	+ 0,4	.	.	26
12,4	13,6	+ 1,2	+ 9	31,2	32,0	+ 0,8	+ 3	27
10,1	10,8	+ 0,6	+ 6	24,5	24,7	+ 0,2	+ 1	28
0,2	0,2	− 0,1	− 24	0,4	0,5	+ 0,1	+ 25	29
0,0	0,0	—	—	0.1	0,1	+ 0,0	+ 5	30
0,0	0,0	− 0,0	− 50	0,1	0,1	− 0,0	− 5	31

[1] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Annan träindustri (47 företag) *Other wood industries*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	6 835	6 902	+ 67	+ 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	18,1	18,2	+ 0,1	+ 1
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,6	+ 0,4	+ 156
4 Räntor	0,6	0,9	+ 0,2	+ 39
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,3	+ 0,1	+ 63
6 Övriga intäkter	2,3	2,1	− 0,2	− 7
7 Summa	21,4	22,1	+ 0,7	+ 3
Kostnader och vinst				
8 Räntor	5,2	5,0	− 0,2	− 3
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	9,4	9,9	+ 0,5	+ 5
10 Skatter samt investeringsavgift	2,9	2,6	− 0,3	− 11
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,4	1,0	+ 0,6	+ 134
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,3	0,4	+ 0,1	+ 41
13 Övriga kostnader	0,8	1,3	+ 0,5	+ 62
14 Redovisad vinst	2,4	1,9	− 0,5	− 20
15 Summa	21,4	22,1	+ 0,7	+ 3
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	332,4	350,1	+ 17,7	+ 5
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	314,0	331,7	+ 17,7	+ 6
18 Varuskatter	0,3	0,3	− 0,0	− 16
19 Summa avgående poster	314,3	331,9	+ 17,6	+ 6
20 Bruttovinst	18,1	18,2	+ 0,1	+ 1
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	29,5	16,3	− 13,2	− 45
22 Därav egentlig investering	28,9	16,2	− 12,7	− 44
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	0,0	− 0,1	− 94
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	3,9	3,9	− 0,0	− 1
25 Lagervärdeförändring	+ 4,4	− 1,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 6,2	− 3,4	.	.
27 Lön till anställda	87,0	93,5	+ 6,5	+ 7
28 Därav till industriarbetare	60,7	66,2	+ 5,5	+ 9
29 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	1,9	1,8	− 0,0	− 2
30 Betald utdelning	1,0	0,9	− 0,1	− 7
31 Beslutad utdelning	0,9	0,9	− 0,1	− 9

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Pappersmassefabriker (18 företag) *Wood pulp mills*				Pappersbruk (29 företag) *Paper mills*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
8 759	8 759	—	—	12 172	12 600	+ 428	+ 4	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
115,0	99,4	— 15,7	— 14	73,0	66,0	— 7,1	— 10	2
3,5	3,5	— 0,1	— 1	5,8	5,4	— 0,5	— 8	3
4,7	4,2	— 0,6	— 12	2,7	2,7	— 0,0	— 1	4
23,5	25,3	+ 1,8	+ 8	5,2	5,4	+ 0,2	+ 3	5
0,6	0,3	— 0,3	— 44	4,1	2,5	— 1.5	— 37	6
147,4	132,7	— 14,7	— 10	90,9	82,0	— 8,9	— 10	7
7,5	8,9	+ 1,3	+ 18	5,2	6,9	+ 1,7	+ 33	8
38,4	38,8	+ 0,4	+ 1	31,1	33,0	+ 1,9	+ 6	9
46,2	38,8	— 7,4	— 16	21,8	20,6	— 1,2	— 5	10
2,5	9,0	+ 6,5	+ 258	3,0	1,5	— 1,5	— 50	11
16,1	6,6	— 9,5	— 59	2,0	0,9	— 1,1	— 57	12
1,2	1,6	+ 0,4	+ 33	3,9	1,0	— 2,9	— 73	13
35,4	28,9	— 6,5	— 18	23,8	18,1	— 5,7	— 24	14
147,4	132,7	— 14,7	— 10	90,9	82,0	— 8,9	— 10	15
711,4	754,4	+ 43,0	+ 6	711,2	745,5	+ 34,3	+ 5	16
595,1	653,8	+ 58,7	+ 10	636,3	677,4	+ 41,1	+ 6	17
1,3	1,3	— 0,0	— 3	1,8	2,1	+ 0,3	+ 17	18
596,4	655,0	+ 58,6	+ 10	638,1	679,5	+ 41,4	+ 6	19
115,0	99,4	— 15,7	— 14	73,0	66,0	— 7,1	— 10	20
54,1	45,9	— 8,2	— 15	53,3	47,1	— 6,2	— 12	21
54,0	45,7	— 8,3	— 15	53,0	46,6	— 6,4	— 12	22
0,2	0,3	+ 0,2	+ 109	0,2	0,2	+ 0,0	+ 8	23
47,1	49,7	+ 2,6	+ 5	30,7	28,4	— 2,4	— 8	24
+ 17,8	+ 19,9	.	.	+ 21,1	+ 11,0	.	.	25
+ 16,9	+ 12,1	.	.	+ 27,3	+ 12,0	.	.	26
187,5	201,1	+ 13,6	+ 7	162,0	178,8	+ 16,8	+ 10	27
89,2	95,8	+ 6,6	+ 7	115,3	125,5	+ 10,2	+ 9	28
3,2	3,4	+ 0,2	+ 6	5,1	5,1	+ 0,1	+ 2	29
17,0	19,1	+ 2,1	+ 12	12,8	13,0	+ 0,2	+ 2	30
19,1	19,9	+ 0,8	+ 4	13,0	12,7	— 0,3	— 2	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Kombinerad skogsindustri (16 företag) *Enterprises combining different forest products industries*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	23 813	23 466	— 347	— 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	316,1	297,0	— 19,0	— 6
3 Utdelning å aktier och andelar	5,3	5,0	— 0,3	— 6
4 Räntor	11,3	9,3	— 1,9	— 17
5 Överskott å annan rörelse	46,5	33,3	— 13,2	— 28
6 Övriga intäkter	12,7	5,0	— 7,7	— 61
7 Summa	391,8	349,6	— 42,2	— 11
Kostnader och vinst				
8 Räntor	26,4	33,4	+ 7,0	+ 26
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	112,7	115,7	+ 3,0	+ 3
10 Skatter samt investeringsavgift	116,2	83,6	— 32,6	— 28
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	29,4	46,9	+ 17,5	+ 60
12 Avsättningar till investeringsfonder	15,0	—	— 15,0	— 100
13 Övriga kostnader	[1] 30,1	5,6	— 24,5	— 81
14 Redovisad vinst	62,0	64,4	+ 2,4	+ 4
15 Summa	391,8	349,6	— 42,2	— 11
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 785,9	1 903,9	+118,0	+ 7
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 466,9	1 603,6	+136,7	+ 9
18 Varuskatter	3,0	3,2	+ 0,3	+ 9
19 Summa avgående poster	1 469,9	1 606,9	+137,0	+ 9
20 Bruttovinst	316,1	297,0	— 19,0	— 6
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	187,4	202,2	+ 14,9	+ 8
22 Därav egentlig investering	186,0	201,5	+ 15,5	+ 8
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,2	+ 0,2	[2] (—)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	126,4	124,9	— 1,6	— 1
25 Lagervärdeförändring	+ 49,5	+ 49,0	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 54,6	+ 42,0	.	.
27 Lön till anställda	514,8	549,0	+ 34,2	+ 7
28 Därav till industriarbetare	245,9	260,6	+ 14,7	+ 6
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	6,9	6,6	— 0,4	— 5
30 Betald utdelning	33,6	34,6	+ 1,0	+ 3
31 Beslutad utdelning	34,6	34,7	+ 0,1	+ 0

[1] Häri ingår aktienedskrivning med 22,7 milj. kr, avsedd att reducera framtida fusionsunderskott.
[2] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Skogs- och träindustri; samtliga branscher (187 företag) *Total wood and forest products industries*				Bok- och accidenstryckerier (30 företag) *Book and job printing*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
58 946	58 858	— 88	— 0	2 818	2 879	+ 61	+ 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
538,5	495,9	— 42,6	— 8	8,7	8,8	+ 0,1	+ 1	2
15,0	14,5	— 0,4	— 3	0,4	0,3	— 0,1	— 17	3
19,9	17,7	— 2,2	— 11	0,8	0,8	+ 0,1	+ 6	4
76,0	64,9	— 11,0	— 15	0,2	0,2	— 0,0	— 1	5
20,1	10,4	— 9,6	— 48	1,0	0,9	— 0,1	— 7	6
669,4	603,4	— 65,9	— 10	10,9	11,0	+ 0,0	+ 0	7
49,6	59,7	+ 10,1	+ 20	0,9	1,0	+ 0,1	+ 13	8
199,2	204,1	+ 4,9	+ 2	3,6	4,0	+ 0,4	+ 11	9
189,3	148,0	— 41,3	— 22	2,3	2,7	+ 0,4	+ 19	10
35,8	59,1	+ 23,3	+ 65	0,5	0,2	— 0,4	— 71	11
33,4	7,9	— 25,5	— 76	0,8	0,5	— 0,2	— 30	12
[1] 36,7	10,3	— 26,3	— 72	0,5	0,6	+ 0,1	+ 14	13
125,4	114,3	— 11,0	— 9	2,3	1,9	— 0,4	— 18	14
669,4	603,4	— 65,9	— 10	10,9	11,0	+ 0,0	+ 0	15
3 860,3	4 079,4	+ 219,1	+ 6	101,5	110,3	+ 8,8	+ 9	16
3 315,2	3 576,5	+ 261,3	+ 8	92,8	101,5	+ 8,7	+ 9	17
6,6	7,0	+ 0,4	+ 6	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 23)	18
3 321,8	3 583,5	+ 261,7	+ 8	92,8	101,5	+ 8,7	+ 9	19
538,5	495,9	— 42,6	— 8	8,7	8,8	+ 0,1	+ 1	20
335,4	318,9	— 16,5	— 5	5,9	4,7	— 1,2	— 20	21
331,8	316,8	— 15,0	— 5	5,7	4,6	— 1,0	— 18	22
0,4	0,8	+ 0,3	+ 72	0,1	0,0	— 0,1	— 95	23
211,3	210,2	— 1,1	— 1	1,1	1,1	— 0,1	— 5	24
+ 100,1	+ 70,8	.	.	+ 0,6	— 0,5	.	.	25
+ 113,6	+ 53,3	.	.	+ 0,9	— 0,0	.	.	26
1 041,1	1 116,0	+ 74,9	+ 7	39,7	43,4	+ 3,7	+ 9	27
576,1	615,3	+ 39,2	+ 7	26,4	28,4	+ 1,9	+ 7	28
18,0	17,9	— 0,0	— 0	1,5	1,6	+ 0,0	+ 1	29
65,0	68,3	+ 3,4	+ 5	1,5	1,5	+ 0,0	+ 1	30
68,3	68,9	+ 0,6	+ 1	1,5	1,5	+ 0,0	+ 0	31

[1] Häri ingår aktienedskrivning med 22,7 milj. kr.

Beställningstrafik med lastbil — Juli 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Juli	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
7	1957: Februari	20 949	4,92	29 658	1 993	14,88
8	Mars	20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
9	April	21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
10	Maj.	21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
11	Juni	21 199	4,95	35 604	2 271	15,68
12	Juli	[2] 21 244	4,95	31 020	1 994	15,55
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 497	4,14	4 688	305	15,36
B	Stockholms län	1 088	5,02	2 129	129	16,50
C	Uppsala län	529	5,43	527	33	15,88
D	Södermanlands län	737	4,98	795	55	14,43
E	Östergötlands län	967	5,26	1 005	67	14,91
F	Jönköpings län	766	5,34	817	53	15,51
G	Kronobergs län	458	5,26	320	23	14,07
H	Kalmar län	516	5,61	606	38	16,08
I	Gotlands län	173	4,13	128	9	14,52
K	Blekinge län	354	5,40	329	24	13,82
L	Kristianstads län	685	5,38	591	36	16,41
M	Malmöhus län	1 487	5,00	1 746	130	13,49
N	Hallands län	470	4,93	472	39	12,05
O	Göteborgs och Bohus län	1 846	4,37	3 043	202	15,05
P	Älvsborgs län	1 000	5,18	1 187	79	15,00
R	Skaraborgs län	726	5,09	751	48	15,54
S	Värmlands län	854	5,10	924	60	15,30
T	Örebro län	735	5,55	1 020	66	15,41
U	Västmanlands län	733	5,49	928	60	15,55
W	Kopparbergs län	808	5,11	1 033	66	15,60
X	Gävleborgs län	970	5,93	1 675	96	17,54
Y	Västernorrlands län	978	4,70	2 153	131	16,40
Z	Jämtlands län	369	4,44	635	37	16,97
AC	Västerbottens län	761	4,63	1 553	95	16,32
BD	Norrbottens län	737	4,54	1 965	113	17,42

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 109 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
7	2 606	18 515	9 227	33	58	1 412	28 939	104
8	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
9	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
10	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
11	3 217	19 274	10 115	34	49	1 450	31 737	108
12	3 033	18 219	9 868	35	47	1 397	28 958	103
A	6	174	6	—	457	7	280	155
B	99	427	308	42	27	35	701	96
C	118	694	394	36	40	55	1 062	98
D	97	808	416	34	64	59	1 261	103
E	160	1 105	554	33	54	80	1 660	100
F	109	886	343	28	64	64	1 294	105
G	102	697	331	32	47	55	1 043	101
H	95	664	306	32	50	48	1 081	111
I	52	121	78	39	9	13	202	101
K	38	483	136	22	106	30	653	105
L	108	1 181	423	26	106	72	1 591	99
M	220	1 439	741	34	52	104	2 084	96
N	69	589	286	33	58	46	850	97
O	72	538	218	29	67	36	879	116
P	149	1 028	526	34	43	83	1 591	102
R	101	989	427	30	90	68	1 404	99
S	206	1 046	754	42	40	91	1 977	110
T	106	729	394	35	61	53	1 192	106
U	164	689	362	34	37	54	1 156	110
W	283	939	684	42	24	88	1 759	108
X	149	768	473	38	40	66	1 383	111
Y	116	770	428	36	42	53	1 150	96
Z	132	373	335	47	18	37	774	109
AC	170	728	595	45	36	57	1 240	94
BD	112	354	350	50	21	43	691	98

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
7	150 667	19	240 340	12	63	163	2 797
8	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
9	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
10	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
11	158 718	20	250 957	13	63	176	3 177
12	142 631	20	233 811	12	61	160	2 823
A	2 741	10	3 175	9	86	125	1 989
B	2 658	26	5 032	14	53	150	2 602
C	4 743	22	8 534	12	56	167	3 003
D	6 145	21	9 620	13	64	154	2 790
E	8 667	19	14 901	11	58	153	2 756
F	7 060	18	10 540	12	67	152	2 756
G	4 735	22	7 595	14	62	170	2 974
H	4 812	22	8 123	13	59	167	3 269
I	478	42	867	23	55	125	1 908
K	3 994	16	6 550	10	61	152	2 773
L	11 438	14	16 468	10	69	158	3 185
M	11 521	18	18 099	12	64	157	2 576
N	4 036	21	6 869	12	59	181	2 813
O	4 766	18	7 405	12	64	129	2 125
P	6 431	25	11 572	14	56	162	2 778
R	9 065	15	11 759	12	77	160	2 967
S	8 172	24	13 350	15	61	177	2 397
T	6 499	18	11 219	11	58	161	3 010
U	6 062	19	10 061	11	60	155	2 844
W	6 798	26	9 328	19	73	191	3 455
X	6 046	23	13 322	10	45	167	3 152
Y	4 928	23	8 223	14	60	189	3 377
Z	2 346	33	4 402	18	53	202	3 818
AC	6 154	20	12 634	10	49	200	3 671
BD	2 336	30	4 163	17	56	212	3 604

[1] Se not 1 på föregående sida.

De borgerliga primärkommunernas finanser år 1955

Finance of Civil Primary Communes

En sammanfattning av samtliga borgerliga primärkommuners finanser år 1955 framlägges härmed i fyra tabeller. I ett tidigare häfte (nr 3/1957) har siffror lämnats endast för städerna. Uppgifterna är preliminära men torde ej komma att förete några mer betydande avvikelser från de definitiva.

På sätt som närmare beskrivits tidigare — senast i nr 8/1956, sid. 426 — avviker landskommunernas räkenskapssystem något från städernas.

Beträffande redovisningen av kommunernas inkomster och utgifter må framhållas, att vissa transaktioner ej ingår bland dessa. Sålunda har upptagna lån, i anspråk tagna medel ur egna fonder samt avbetalningar på av kommunerna utlämnade lån icke medräknats bland inkomsterna. Ej heller har amorteringar på av kommunerna upptagna lån, avsättningar till egna fonder eller av kommunerna utlämnade lån medräknats bland utgifterna.

Av tab. 1 framgår, att huvudparten av inkomsterna och utgifterna hänför sig till driftbudgeten. Kapitalinkomsterna utgör endast 5,0 % och kapitalutgifterna 26,3 % av samtliga inkomster resp. utgifter. Bland kapitalinkomsterna har då icke inräknats upptagna lån (se ovan).

I fråga om inkomsternas och utgifternas art framgår av tabellen, att skatterna, huvudsakligen allmän kommunalskatt, är den mest betydande inkomstkällan. Av totalsumman för hela riket utgör skatterna 48,7 %, statsbidragen (inkl. bidrag till investering) 18,7 % samt inkomst av rörelse 16,9 %. Rörelseinkomsterna, som främst härrör från de kommunala affärsverken, är av störst betydelse i städerna, medan däremot i landskommunerna statsbidragen är den näst skatterna största inkomstkällan.

Bland utgifterna framträder särskilt två delposter, nämligen löner och arvoden samt fastighetsanskaffning och nyanläggning. Av samtliga utgifter utgör det förstnämnda utgiftslaget 30,7 % och det sistnämnda 24,2 %.

Rörande kommunernas inkomster och utgifter för skilda ändamål lämnas uppgifter i tab. 2 och 3. I inkomsterna för finansförvaltningen ingår skatterna, varigenom denna förvaltningsgren kommit att bli den i inkomsthänseende mest betydande. Av övriga förvaltningsgrenar har de industriella verken, som främst finnes i städerna, de största inkomsterna. Närmast följer undervisnings- och bildningsverksamheten. Inkomsterna för detta ändamål utgöres till övervägande delen av statsbidrag till folkskoleväsendet. På landsbygden kommer sistnämnda förvaltningsgren i inkomsthänseende närmast efter finansförvaltningen.

I fråga om utgifterna belägger undervisnings- och bildningsverksamheten den främsta platsen, men även de industriella verkens utgifter liksom kostnaderna för byggnads- och anläggningsverksamheten samt socialvården uppgår till mycket betydande belopp.

I tab. 4 lämnas uppgifter om kommunernas tillgångar och skulder samt låneröreIse och fonder enligt kommunallagen. Tabellen utvisar, att i fråga om såväl tillgångar som skulder de »fasta» avsevärt överväger de »rörliga». Av tillgångarna består huvuddelen av fastigheter och anläggningar.

Nyupplåningen överstiger amorteringarna med sammanlagt 408 milj. kr.

Av primärkommunernas fonder är skatteregleringsfonderna och allmänna investeringsfonderna de mest betydande. I samband med att ny kommunallag trädde i kraft vid 1955 års ingång, har bestämmelserna om de kommunala fonderna ändrats. Uppgifterna om fonderna är därför ej i alla avseenden jämförbara med motsvarande uppgifter för tidigare år.

Avsättningar till fonder överstiger förbrukningen av fondmedel med 187 milj. kr.

Av tablån på sid. 520 framgår såväl den absoluta som den procentuella ökningen resp. minskningen av inkomster, utgifter, tillgångar och skulder mellan åren 1954 och 1955. Samtliga siffror med undantag av inkomsterna företer ökning.

Tab. 1. De borgerliga primärkommunernas inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder, 1 000 kr, år 1955

Revenue and expenditure of civil primary communes by economic categories

Inkomst- och utgiftsslag	Landskommuner *Rural communes*	Köpingar *Boroughs*	Städer *Towns*	Hela riket *Total*
INKOMSTER *Revenue*				
Driftinkomster *Current revenue*				
Skatter *Taxes*	687 068,3	139 402,4	1 830 908,1	2 657 378,8
Därav:				
allmän kommunalskatt *Local tax*	679 300,0	137 569,0	1 803 204,3	2 620 073,3
andra skatter *Other taxes*	7 768,3	1 833,4	27 703,8	37 305,5
Statsbidrag *State grants*	379 448,2	44 229,6	438 261,9	861 939,7
Hyror och arrenden *Rents*	27 485,7	5 638,5	147 353,9	180 478,1
Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	98 477,0	16 655,3	343 747,4	458 879,7
Inkomst av rörelse *Trading revenue*	29 234,6	30 378,5	862 922,5	922 535,6
Räntor *Interest*	19 884,4	3 278,8	61 060,3	84 223,5
Andra driftinkomster *Others*	2 395,1	1 721,2	16 375,2	20 491,5
Summa *Total*	1 243 993,3	241 304,3	3 700 629,3	5 185 926,9
Kapitalinkomster *Capital revenue*				
Bidrag av staten *State grants*	83 022,9	7 113,4	66 408,3	156 544,6
Andra bidrag till investering *Other grants*	12 519,7	1 412,2	11 272,8	25 204,7
Försäljning av fastigheter o. anläggningar *Sale of real estate*	41 300,6	4 326,6	43 254,9	88 882,1
Försäljning av andra fasta tillgångar *Other sales*	1 424,8	119,4	2 118,3	3 662,5
Andra kapitalinkomster *Others*	164,8	—	414,7	579,5
Summa *Total*	138 432,8	12 971,6	123 469,0	274 873,4
Totalsumma *Grand total*	1 382 426,1	254 275,9	3 824 098,3	5 460 800,3
UTGIFTER *Expenditure*				
Driftutgifter *Current expenditure*				
Löner och arvoden *Wages and salaries*	487 665,2	77 258 6	1 209 426,1	1 774 349,9
Pensioneringskostnader *Pensions*	8 686,1	4 074,5	159 067,8	171 828,4
Underhåll av fastigheter och anläggningar *Maintenance of real estate*	50 680,1	13 947,2	237 867,7	302 495,0
Anskaffning o. underhåll av inventarier *Inventory*	16 452,5	2 584,7	59 569,7	78 606,9
Hyror och arrenden *Rents*	6 158,3	1 855,3	34 712,7	42 726,3
Bränsle, lyse, renhållning o. d. *Fuel, light, cleaning*	48 084,2	9 194,3	111 385,8	168 664,3
Avgifter och ersättningar *Charges and fees*	78 311,4	9 295,6	101 772,8	189 379,8
Förbrukningsmateriel, råvaror o. d. *Articles of consumption etc.*	85 797,4	22 420,0	411 627,3	519 844,7
Räntor och lånekostnader *Interest*	18 539,3	7 209,0	132 522,4	158 270,7
Expenser *Stationery etc.*	34 942,7	5 415,9	65 697,5	106 056,1
Andra driftutgifter *Others*	185 250,5	34 797,4	529 552,1	749 600,0
Summa *Total*	1 020 567,7	188 052,5	3 053 201,9	4 261 822,1
Kapitalutgifter *Capital expenditure*				
Fastighetsanskaffning och nyanläggning *Investment in real estate*	405 308,7	84 574,4	912 073,3	1 401 956,4
Anskaffning av maskiner m. m. *Investment in machinery, etc.*	18 352,5	6 571,2	76 706,4	101 630,1
Förvärv av aktier och andelar *Shares*	1 308,8	185,1	14 376,7	15 870,6
Andra kapitalutgifter *Others*	153,2	2,2	0,1	155,5
Summa *Total*	425 123,2	91 332,9	1 003 156,5	1 519 612,6
Totalsumma *Grand total*	1 445 690,9	279 385,4	4 056 358,4	5 781 434,7

Tab. 2. De borgerliga primärkommunernas inkomster för skilda ändamål, 1 000 kr, år 1955

Revenue of civil primary communes for certain administrative purposes in 1955

Ändamål *Administrative units*	Landskommuner *Rural communes*	Köpingar *Boroughs*	Städer *Towns*	Hela riket *Total*
Allmän förvaltning *General administration* ...	2 154,3	781,2	7 039,4	9 974,9
Rätts- och ordningsväsen *Courts and police* ..	11 395,9	1 433,7	23 951,0	36 780,6
Fastighetsförvaltning *Real estate administration*	73 655,7	10 524,3	190 298,3	274 478,3
Byggnads- och anläggningsverksamhet *Construction and town planning*				
Gator, vägar och allm. platser *Streets and parks*	2 539,0	4 315,7	133 988,2	140 842,9
Vattenverk *Water works*	29 254,7	8 716,6	95 872,3	133 843,6
Avlopps- och reningsverk *Sanitary service*	18 175,0	1 291,9	4 763,2	24 230,1
Annan verksamhet *Other purposes*	937,7	527,1	7 459,3	8 924,1
Summa *Total*	50 906,4	14 851,3	242 083,0	307 840,7
Industriella och andra affärsdrivande verk *Public utilities*				
Gasverk *Gas works*	—	—	149 940,4	149 940,4
Elektricitetsverk *Electricity works*	7 421,9	20 865,3	450 378,9	478 666,1
Hamn *Harbours*	267,3	130,3	102 402,6	102 800,2
Kommunikationsföretag *Transport*	270,1	8,0	76 534,5	76 812,6
Andra verk *Other works*	788,3	104,5	3 055,9	3 948,7
Summa *Total*	8 747,6	21 108,1	782 312,3	812 168,0
Hälso- och sjukvård *Public health*	1 378,6	282,6	111 572,9	113 234,1
Allmän hygien *Sanitary service*				
Renhållningsverk *Sanitary works*	1 488,2	1 726,3	38 178,5	41 393,0
Annan verksamhet *Other purposes*	2 877,9	1 388,4	22 421,1	26 687,4
Summa *Total*	4 366,1	3 114,7	60 599,6	68 080,4
Undervisnings- och bildningsverksamhet *Education*				
Folkskola *Primary Schools*	360 493,7	37 872,4	240 648,9	639 015,0
Annan undervisning *Other education*	12 278,2	5 001,6	68 811,1	86 090,9
Summa *Total*	372 771,9	42 874,0	309 460,0	725 105,9
Socialvård *Social services*				
Fattigvård *Public assistance*	83 859,1	8 525,6	64 774,1	157 158,8
Barnavård *Child welfare*	11 170,8	1 804,0	30 566,5	43 541,3
Folkpensionering *National pensions*	53,4	7,3	0,0	60,7
Annan socialvård *Other social services*	6 465,5	920,3	11 281,7	18 667,5
Summa *Total*	101 548,8	11 257,2	106 622,3	219 428,3
Övriga specialförvaltningar *Other special purposes*				
Brandförsvar *Fire precaution*	3 191,3	537,0	7 109,3	10 837,6
Andra ändamål *Other purposes*	10 180,2	1 824,9	28 353,6	40 358,7
Summa *Total*	13 371,5	2 361,9	35 462,9	51 196,3
Finansförvaltning *Financial administration* ..	742 129,3	145 686,9	1 954 696,6	2 842 512,8
Totalsumma *Grand Total*	1 382 426,1	254 275,9	3 824 098,3	5 460 800,3

Tab. 3. De borgerliga primärkommunernas utgifter för skilda ändamål, 1 000 kr, år 1955

Expenditure of civil primary communes for certain administrative purposes in 1955

Ändamål *Administrative units*	Landskommuner *Rural communes*	Köpingar *Boroughs*	Städer *Towns*	Hela riket *Total*
Allmän förvaltning *General administration* ..	46 061,6	11 176,6	67 683,6	124 921,8
Rätts- och ordningsväsen *Courts and police* ..	33 488,2	7 411,7	157 886,0	198 785,9
Fastighetsförvaltning *Real estate administration*	131 597,5	28 347,3	380 982,2	540 927,0
Byggnads- och anläggningsverksamhet *Construction and town planning*				
Gator, vägar och allm. platser *Streets and parks*	18 563,3	26 430,4	382 010,0	427 003,7
Vattenverk *Water works*	74 006,7	16 724,0	113 016,4	203 741,1
Avlopps- och reningsverk *Sanitary service*	71 781,4	14 930,7	93 459,3	180 171,4
Annan verksamhet *Other purposes*	13 044,0	3 255,4	35 138,0	51 437,4
Summa *Total*	177 389,4	61 340,5	623 623,7	862 353,6
Industriella och andra affärsdrivande verk *Public utilities*				
Gasverk *Gas works*	—	—	141 117,2	141 117,2
Elektricitetsverk *Electricity works*	7 325,7	21 069,4	422 078,1	450 473,2
Hamn *Harbours*	626,6	135,2	115 929,4	116 691,2
Kommunikationsföretag *Transport*	386,1	34,7	111 711,7	112 132,5
Andra verk *Other works*	1 262,7	103,6	11 747,2	13 113,5
Summa *Total*	9 601,1	21 342,9	802 583,6	833 527,6
Hälso- och sjukvård *Public health*	8 949,9	1 849,1	378 702,0	389 501,0
Allmän hygien *Sanitary service*				
Renhållningsverk *Sanitary works*	3 563,9	2 771,2	64 824,7	71 159,8
Annan verksamhet *Other purposes*	7 783,7	3 007,0	47 023,6	57 814,3
Summa *Total*	11 347,6	5 778,2	111 848,3	128 974,1
Undervisnings- och bildningsverksamhet *Education*				
Folkskola *Primary schools*	632 462,8	75 444,3	481 078,7	1 188 985,8
Annan undervisning *Other education*	40 913,0	13 015,0	246 306,4	300 234,4
Summa *Total*	673 375,8	88 459,3	727 385,1	1 489 220,2
Socialvård *Social services*				
Fattigvård *Public assistance*	163 626,7	18 319,8	181 902,9	363 849,4
Barnavård *Child welfare*	20 133,5	3 187,7	96 866,2	120 187,4
Folkpensionering *National pensions*	79 588,6	11 177,8	129 193,0	219 959,4
Annan socialvård *Other social services*	26 159,7	3 806,4	52 931,6	82 897,7
Summa *Total*	289 508,5	36 491,7	460 893,7	786 893,6
Övriga specialförvaltningar *Other special purposes*				
Brandförsvar *Fire precaution*	28 698,4	6 273,8	55 297,9	90 270,1
Andra ändamål *Other purposes*	15 021,9	2 729,4	73 871,6	91 622,9
Summa *Total*	43 720,3	9 003,2	129 169,5	181 893,0
Finansförvaltning *Financial administration* ..	20 651,0	8 184,9	215 600,7	244 436,6
Totalsumma *Grand total*	1 445 690,9	279 385,4	4 056 358,4	5 781 434,7

Tab. 4. De borgerliga primärkommunernas tillgångar, skulder, lånerörelse och fonder, 1 000 kr, år 1955

Assets, liabilities, loans and funds of civil primary communes in 1955

	Landskommuner *Rural communes*	Köpingar *Boroughs*	Städer *Towns*	Hela riket *Total*
TILLGÅNGAR *Assets*				
Fasta *Fixed assets*				
Fastigheter och anläggningar *Real estate* ..	1 723 969,5	409 628,9	5 680 062,6	7 813 661,0
Inventarier och transportmedel *Inventory and transport equipment*	90 413,7	28 415,6	250 541,9	369 371,2
Aktier och andelar *Shares*	11 354,8	11 835,5	183 570,3	206 760,6
Utlånade medel *Loans*	20 026,1	5 692,5	390 677,9	416 390,5
Andra fasta tillgångar *Others*	7 281,5	1 196,2	661 899,6	670 377,3
Summa *Total*	1 853 039,6	456 768,7	7 166 752,3	9 476 560,6
Rörliga *Liquid assets*				
Kassa *Cash in hand*	4 811,5	407,8	15 799,9	21 019,2
Postgiro och bank *Postal cheque accounts and money at banks*	512 761,9	76 851,1	589 149,8	1 178 762,8
Obligationer *Bonds*	10 836,6	1 127,3	91 517,4	103 481,3
Interimsfordringar *Interim claims*	34 630,7	10 164,5	1 246 252,4	1 291 047,6
Andra rörliga tillgångar *Others*	313 803,6	37 610,7	975 340,8	1 326 755,1
Summa *Total*	876 844,3	126 161,4	2 918 060,3	3 921 066,0
Totalsumma tillgångar *Grand total*	2 729 883,9	582 930,1	10 084 812,6	13 397 626,6
SKULDER *Liabilities*				
Fasta *Fixed*	532 781,4	206 850,3	4 155 976,7	4 895 608,4
Rörliga *Liquid*	207 031,5	39 086,7	1 117 651,4	1 363 769,6
Summa skulder *Total*	739 812,9	245 937,0	5 273 628,1	6 259 378,0
LÅNERÖRELSE *Loans*				
Upptagna lån *Loans raised*	114 233,6	26 754,2	512 064,9	653 052,7
Betalda lån *Loans redeemed*	53 033,2	11 919,9	179 689,0	244 642,1
FONDER ENLIGT KOMMUNALLAGEN *Funds*				
Pensionsfonder	6 133,2	5 434,2	313 279,3	324 846,7
Kassaförlagsfonder	25 683,5	3 782,7	27 864,5	57 330,7
Allmänna investeringsfonder	131 544,2	15 726,6	283 826,3	431 097,1
Särskilda Investeringsfonder	91 112,2	16 214,1	68 029,2	175 355,5
Skatteregleringsfonder	253 594,6	40 537,6	462 925,2	757 057,4
Särskilda skatteregleringsfonder	26 778,6	2 499,6	23 621,3	46 899,5
Övriga fonder	18 342,4	5 271,7	162 604,6	186 218,7
Summa fonder *Total*	547 188,7	89 466,5	1 342 150,4	1 978 805,6
Till egna fonder avsatta medel	116 032,2	18 137,8	275 251,7	409 421,7
Från egna fonder i anspråk tagna medel ...	87 588,4	10 027,7	124 513,2	222 129,3

			Landskommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
Inkomster	1955	milj. kr	1 382,4	254,3	3 824,1	5 460,8
»	1954	» »	1 470,8	254,2	3 718,6	5 443,6
Ökning	1954—1955	» »	—88,4	0,1	105,5	17,2
»	»	i %	—6,0	0,0	2,8	0,3
Utgifter	1955	milj. kr	1 445,7	279,4	4 056,3	5 781,4
»	1954	» »	1 315,7	248,9	3 604,8	5 169,4
Ökning	1954—1955	» »	130,0	30,5	451,5	612,0
»	»	i %	9,9	12,3	12,5	11,8
Tillgångar	1955	milj. kr	2 729,9	582,9	10 084,8	13 397,6
»	1954	» »	2 462,6	528,2	9 114,2	12 105,0
Ökning	1954—1955	» »	267,3	54,7	970,6	1 292,6
»	»	i %	10,9	10,4	10,6	10,7
Skulder	1955	milj. kr	739,8	246,0	5 273,6	6 259,4
»	1954	» »	648,3	224,3	4 842,2	5 714,8
Ökning	1954—1955	» »	91,5	21,7	431,4	544,6
»	»	i %	14,1	9,7	8,9	9,5
Fonder	1955	milj. kr	547,2	89,5	1 342,1	1 978,8
»	1954	» »	520,8	80,8	1 162,8	1 764,4
Ökning	1954—1955	» »	26,4	8,7	179,3	214,4
»	»	i %	5,1	10,8	15,4	12,2

Inkomsterna har ökat något i städerna men minskat i landskommunerna, medan köpingarna uppvisar en i det närmaste oförändrad siffra. I fråga om utgifterna visar städerna den största procentuella ökningen och landskommunerna den minsta. Detsamma gäller även fonderna, medan motsatsen är förhållandet beträffande skulderna.

L. A.

(forts. från sid. 493.)

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 506.

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing
3 Dividends
4 Interest
5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
6 Sundry
7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest
9 Depreciation
10 Taxes
11 Pension funds
12 Investment reserve
13 Sundry
14 Net profit
15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds
17 Deducted: Production costs etc.
18 Excise duties
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 of which primary investments
23 Amounts immediately written off on current investments
24 Costs of maintenance and repairs
25 Inventories; variation in value
26 » ; » » volume (rough estimate)
27 Wages and salaries
28 of which wages
29 Costs of pension and pension insurance
30 Paid dividends
31 Declared dividends

Married Women Economically Active. I

A Special Investigation Based on the Population Sample Register

By T. Widstam and H. Geschwind

In connection with the 1950 Swedish population census a Population Sample Register was established at the Central Bureau of Statistics which, for a sample comprising 3,3 per cent of the population, provides a continuous registration of a number of demographic factors such as births, marriages, deaths, internal migration, changes of occupation and income and the like. The Register, which is intended solely for statistical purposes, is to be used *inter alia in special statistical investigations* where the material in the current vital statistics cannot be used or where its treatment would be too complicated and time consuming. A grant was made by the Government in 1956 to finance two special investigations based on the Register: problems pertaining to economically active married women and the development of internal migration, which is of such great importance i. a. to the labour market.

The data on incomes entered annually in the population register are included as part of the sample material taken for taxation statistics. The income shown is the total net income.

The occupation is indicated on the one hand by the industry or sphere of activities in which the income receiver has been chiefly engaged during the income year, and on the other by the status of the income receiver in the industry or business (enterpriser, employee, person not in the labour force). As »persons not in the labour force» are classed people formerly economically active (pensioners and so on), persons who have not yet commenced work and such people whose income is derived solely from capital, etc., or who for some other reason (chronic invalidity, for example) have no occupation. It should be observed in this connection that married women with small incomes are not included in the group »persons not in the labour force», but are included under the industry that corresponds to their gainful work.

The investigation of the economic activities of married women which is described here comprises five tables, two of which have been completed until now. The first of these two tables gives the distribution according to age in 1954, by industry and status. The concept »economically active» has a considerably wider application than the term »income receiver» used in the Swedish population censuses, by which is meant persons who at the time of the registration were performing gainful work to such an extent that it occupied the greater part of a normal working day.

The last line in Table 1 shows the proportion of married women fully or partly economically active. As was to be expected, the occurrence of economically active married women is greatest in the youngest group. Afterwards the frequency decreases rather quickly with increasing age. In the age group 30—34 years about half the married women are economically active, and between the ages of 40 and 50 years more than 40 per cent. It should be observed that these figures give, out of the group of married women living in 1954, the percentage of those who per-

formed gainful work during one or more of the years 1951—54. The table does not, therefore, indicate the current situation for married women. It is not without interest, however, as showing to what extent married women have, or have had contact with working life outside the home by active participation during the year in question or in the previous three-year period.

In Table 2 the distribution has been made according to branch of industry, status and income. The table also contains a column headed »No income», which requires explanation. In this column is given the number of married women who were economically active during at least one of the years 1951—53 but not in 1954. Of the married women included in the group »economically active» 27 per cent are in this category. If all the married women who during 1954 had no income or whose income was below Kr 3 000 are excluded, the remainder may be considered »economically active» in the usual meaning of the term. This category comprised 18 per cent of all married women in 1954. Of those economically active in the more limited sense, 32 per cent were engaged in commerce, 30 per cent in manufacturing and 23 per cent in general administration.

Salaried Employees in Quasi-Official Occupational Groups in 1956

By Th. Lindh

Since 1954, the Central Bureau of Statistics has been compiling statistics of government employees and of salaried employees in quasi-official occupational groups. The most recent account of the former group presented in this Review is inserted in no. 7/1957 and of the latter one in this issue.

The statistics comprise the following groups of salaried employees which come under the State Remuneration Regulations: the clergy, church organists, teaching staff in primary schools, employees of the County Forestry Boards and of the County Agricultural Committees, policemen and the staff of the University of Stockholm and of the Institutes of Social Science.

The result of the investigation is published in Tables 1—14. Data are given on distribution by type of appointment, salary scale, sex, etc. for each of the above categories. Where clergymen, policemen and teaching staff of primary schools are concerned, the description has, in addition, been extended also to comprise distribution by year of birth and by education. A special analysis of changes during the year (resignations, new appointments and promotions) is given in Tables 11—14.

The teaching staff of primary and infant schools is the largest, 42 325, of the groups presented. About 65 % of the teachers are women. The majority of the male teachers are primary school teachers in salary scales 17, 19 and 21; half of the female teachers are primary school teachers in the salary scales mentioned, while the other half are infant school teachers in salary scales 11, 13 and 15. There are 9 132 policemen, 47 % of whom are in salary scale 16 or under. There are 2 855 clergymen, 30 % of whom are curates in salary scales 25—28, while 47 % are rectors, mainly in salary scales 27—33. The remaining groups of salaried employees only comprise a few persons, i. e. church organists (381), employees of the County Forestry Boards (927) and the County Agricultural Committees (729), the staff of the University of Stockholm (414), and of the Institutes of Social Science (23).

The following data on changes during the year concern only the two most important groups, teachers in primary schools and policemen. 2 900 teachers left their service, 837 of which received service pension; new appointments were 3 500, which means a net increase of 600 teachers, and there were 3 069 promotions. — In the police there were 300 resignations and 650 new appointments. No less than 2 800, i. e. 30 % of the total, were promoted.

An Estimate of Time of Studies in the Faculties of Arts and Science

By K. Wallberg

During 1955 and the spring-term of 1956 the Central Bureau of Statistics made experiments with some new branches of statistics of higher education, among other things with statistics of time devoted to studies for students at the faculties of arts and science. Every student who graduated had to give a special declaration of how the period of studies had been used. Some of the data asked for were date of matriculation at a faculty of arts or science, date of beginning and finishing studies in the different subjects, temporary absolute breaks of studies (military service, gainful work, illness etc.) and periods of studies and gainful work simultaneously. On the basis of these data the approximate net time of study can be calculated. It means that all periods of gainful work, military service, illness etc. are subtracted from the whole period. Periods with both studies and gainful work have been divided between the two types of activity.

After the experiments during the three terms these statistics are now permanent and include also the faculties of theology and law.

During the experiment period 2 041 persons passed lower degrees at the faculties of arts and science (fil. kand., fil. mag., pol. mag. and teol. fil.). During the same period 2 039 persons gave declarations, of which 39 or 1,9 per cent had to be rejected.

Statistics of this kind throw light upon two problems, which can be called the aspect of efficiency and the aspect of forecasts. The first one tells us whether the net time of study corresponds to the »normal» time of five effective months of study per mark mentioned in the statutes of the faculties of arts and science.[1] The second aspect deals with the whole period of studies, from matriculation to graduation.

[1] For lower graduation from a Swedish university six marks are now as a rule required.

In the tabulations the material has often been classified in eleven different groups according to the majority of subjects in the examinations.

1) Physics, chemistry, mathematics — — —
2) Botany, geology, geography — — —
3) Other subjetcs of the faculty of science
4) Economics, statistics, political science, sociology
5) Psychology, philosophy — — —
6) Modern languages
7) Nordic languages, literature
8) History, economic history — — —
9) Classical languages — — —
0) Other subjects of the faculty of arts
X) Mixed combinations

In Table 1 the whole duration of studies is given as medians and with the lower and upper quartiles. There are marked differences between the various combinations of subjects.

In Table 2 the median net time of studies is given in months per mark. The table shows that as a rule the net time exceeds the five months mentioned.

In Table 3 all the persons have been classed in three groups as to the net time of studies. It is shown that of students in mathematics, physics and chemistry more than 30 per cent have studied effectively for more than 8 months per mark. Also students in geology, botany (2) and modern languages (6) have high rate of long time studies. Of these three groups only about 25 per cent have net times of studies that are less than five months per mark. Of all students together only 35 per cent finished their studies in 5 net months per mark or less.

Table 4 shows different breaks of studies in months and as a percentage of the whole duration of studies. There is a marked difference in the scope of gainful work between the students at the universities in Uppsala and Lund compared with the students in Stockholm and Gothenburg. In the two latter places the students do gainful work about twice as much as in Uppsala and Lund.

If one separates gainful work during vacancies from work carried on during

terms, it is found that the difference is still greater between Stockholm and Gothenburg on the one hand and Uppsala and Lund on the other hand.

International Statistical Institute: The Stockholm Session Recalled

The real scientific worker has two basic features: curiosity, an open mind and skill in arranging relevant factors in order of importance, Mr Darmois, the President, said in his address at the opening of the 30th session in the Concert Hall. Mr Bunle read this address, as the President could not come to Stockholm for illness. Aiming at one of the topics of the meeting, the use of statistics in industry, he said that what is really going on, is a regeneration of the spirit of research.

The scientific programme was followed (v. no. 7/1957, p. 369[1]) and a few extra meetings held, with the following subjects: 1) The application of statistics in industry and technology and in the basic sciences, 2) A bibliography of time series and stochastic processes, 3) The problems of medical statistics in the framework of social security. There was also a round table conference on the teaching of demography, organized by the Population Union. It is regretted that it was the only seminar which could be organized after this session.

An appraisal of the scientific outcome of the session will be presented in a coming issue.

During the session a small exhibition was open for participants in the library of the Central Bureau of Statistics. It showed questionnaires and reports of the ancient Swedish statistics of population, commerce and mining. Sampling methods used in modern agricultural and population statistics as well as for the interviews of the Survey Research Centre were demonstrated. Many of the participants in the session visited this exhibition, i. a. the directors of several national statistical bureaus. The Machine Tabulation Service was demonstrated at these visits.

There were also contacts between those interested in social statistics and their colleagues in the Social Welfare Board.

For the statisticians of the Northern countries one separate meeting was arranged, and they met at a dinner at Skansen, the same place where their first session was held in 1927.

The excursions and the ladies' programme we hope were arranged satisfactorily, and they were promoted by fine weather.

At the farewell dinner at Grand Hotel Royal we were reminded by Dr. Karin Kock, the organizer, of the gloomy state of things in Sweden in the 18th century when Swedish population statistics were started and Malthus paid a visit to this country. However, we did not think too much of that, but followed the example of President Geary and gladly took part in the dance. The personal contact, after all, is one of the best things in these conferences.

Fzl

[1] Corrigendum, v. p. 484 in this issue.

Bokanmälningar

Book Reviews

Clark, Colin, Population trends. Transactions of the Manchester statistical society 1955—56, s. 1—35.

Spörsmålet om reproduktionens storlek och förändringar och om hur man skall mäta dessa upphör icke att intressera. En lång rad vetenskapsmän av skilda fack har under de senaste decennierna kommit med bidrag av mer eller mindre komplicerad art. Flera gånger tror man sig ha sett sista ordet, men ofta har det inte dröjt länge förrän någon annan visat upp bristerna och eventuellt kommit med en ny teknik.

I dagens läge är det, åtminstone i de nord- och västeuropeiska länderna, icke så mycket reproduktionens absoluta storlek som är av störst intresse utan mera de ekonomiska och sociala omvälvningar, som följer som en ofrånkomlig konsekvens av tidigare skedda variationer i befolkningsutvecklingen, speciellt i antalet födda. För den stora del av jordens befolkning, som ännu icke kommit så långt i sin demografiska utveckling utan fortfarande befinner sig i »the demographic gap» — tidsrymden mellan dödlighetens begynnande nedgång och nativitetens slutliga stabilisering på låg nivå — är det av betydande värde att kunna uppställa ett objektivt mått på den aktuella reproduktionsnivån. Önskvärdheten att kunna göra internationella jämförelser och att därigenom kunna draga slutsatser av betydelse för den ekonomiska och sociala uppbyggnadspolitiken i de underutvecklade länderna leder till, att vi behöver ett rättvisande mått på reproduktionen, som ger ett entydigt besked oavsett befolkningens demografiska och ekonomiska utvecklingsnivå.

Uppgiften att konstruera ett allmänt gångbart reproduktionsmått med erforderliga egenskaper försvåras i hög grad av att befolkningsstatistiken icke är så detaljerad och så likartad, att man kan beräkna mera »avancerade» karakteristikor annat än för ett begränsat antal befolkningar. Många av de framsteg, som gjorts i reproduktionstekniken, kan beaktas inom blott några få — ofta likartat demografiskt utvecklade — befolkningar.

I ett föredrag, publicerat i Transactions of the Manchester Statistical Society 1955—56, har den kände engelske statistikern och ekonomen Colin Clark presenterat en läsvärd översikt över diskussionen om reproduktionsmätningen under årens lopp, utmynnande i en del kalkyler och kurvor enligt »senaste given», baserade på förhållanden i England och Wales.

Clark börjar med att beklaga, att många värdefulla bidrag till demografiens utveckling förblivit tämligen okända därför att de endast publicerats på franska. Detta är förvisso sant. Man vill bara tillägga, att åtskilligt av värde »begravts» även på andra språk, exempelvis svenska, portugisiska och finska. Det är därför svårt att göra en rättvisande historik i ämnet, och man kan knappast lasta Clark för vissa förbiseenden. Bristen på översyn av arbetet inom demografiens olika fält har givetvis i någon mån avhjälpts genom den bibliografiska tidskriften Population Index, men de där givna upplysningarna om vilka metodproblem som behandlas i de förtecknade arbetena är skäligen sparsamma och, när det gäller annat språk än engelska, oftast obefintliga.

Icke utan skäl erinrar Clark om att det första egentliga reproduktionstalet framlades i mitten av 1890-talet av dåvarande chefen för Berlins statistiska kontor, R. Boeckh. R. Kuczynski hade förtjänsten av att samla och kalkylera ett stort antal reproduktionstal av den ursprungliga typen (brutto- och netto-reproduktionstal) och att genom sina skrifter sprida kännedom om begreppet och stimulera demografisk-tekniska studier.

Bland de första förbättringarna av reproduktionsmätningen bör nämnas Alfred Lotkas idé att införa begreppet »intrinsic rate of natural increase», varigenom reproduktionsbegreppet erhöll en mera logisk grund. I praktiken skiljer sig det nya begreppet blott negligeabelt från vad som erhålles medelst formeln ränta på ränta, $(1 + r)^m = R$, där m = medelåldern bland nyblivna mödrar samt r och R de båda reproduktionsmåtten.

Nästa steg var differentiering på civilstånd, dvs. legitim och illegitim fruktsamhet. Det äldre förfaringssättet innebär ju, att man använder den aktuella befolkning-

ens civilståndsfördelning, uppkommen genom de senaste 30—35 årens giftermålsintensitet. S. D. Wicksell visade hur man kan bygga upp reproduktionstal utifrån separata serier över giftermålsfrekvens, inom- och utomäktenskaplig fruktsamhet och dödlighet. Han kom i förbigående också in på en metod, som senare skulle visa sig vara av värde, nämligen att uttrycka fruktsamhetskurvan, f(x), eller snarare l(x)f(x), som en funktion av åldern x med blott få parametrar, 3 eller 4, förslagsvis en Pearsons typ III eller I.

Under 1930-talet ägnades mycket arbete at att förbättra reproduktionsmätningstekniken, eftersom man börjat komma underfund med att det vanliga reproduktionstalet icke var tillfredsställande och understundom tycktes kunna ge fullkomligt missvisande resultat. Den kraftiga omsvängningen i födelsetalet under 1930-talet och 1940-talet i en rad länder riktade bl. a. uppmärksamheten på att ett informativt reproduktionsmatt ju icke borde ge uttryck för tillfälliga, begränsade förändringar i de ingående komponenterna. Det var ju dock fråga om att söka mäta reproduktionens totala nivå under tiden för en generations hela reproduktiva liv. Konjunkturberoende hos äktenskapsbildning och barnfödande borde därför kringgås. Dessa tankar torde ha spirat på många håll men framfördes tidigast i genomarbetad form av T. J. Woofter och av K. P. Whelpton i ett par cohort-fertility-studier av den amerikanska befolkningen. Senare har kohort- eller generations-begreppet blivit av genomgripande betydelse vid fruktsamhets- och reproduktionsberäkningar för sådana befolkningar, som befinner sig i något av de demografiska övergångs- eller slutskedena.

En annan typ av förbättring infördes genom att man som ytterligare indelningsgrund för den äktenskapliga fruktsamheten införde äktenskapets varaktighetstid (duration). Detta har skett i olika former genom användning av två av de tre åldersvariablerna vigselålder, nedkomstålder och duration. I Sverige utförde S. D. Wicksell och C.-E. Quensel dylika beräkningar från 1911 och framåt, och dessa har senare kontinuerligt fortsatts och i ett par avseenden utvidgats av den sistnämnde. Liknande fruktsamhetsmått beräknas nu för ett antal länder, som har erforderliga data.

En ytterligare differentiering är den efter barnets eller nedkomstens ordningsnummer (order, parity), vilket i allmänhet kombineras med indelning efter vigselålder. Även här föreligger nu data för en rad länder.

Dessa båda former av fruktsamhetsdifferentiering kan begagnas för beräkning av bl. a. medelbarnantalet i äktenskap med avslutad fruktsamhetsperiod, något som bl. a. utnyttjades i Wicksells och Quensels undersökningar. Man får härigenom en värdefull anknytning till folkräkningarna. För att kunna bedöma reproduktionens absoluta nivå erfordras dock en del kompletterande kalkyler.

Diskrepanserna mellan kvinnliga och manliga reproduktionstal har diskuterats och olika förslag att överbrygga dem har framlagts av bl. a. engelska, australiska, svenska och finländska demografer. Sålunda utarbetade den engelska befolkningskommissionen en »joint reproduction rate». I ett svenskt bidrag infördes könsproportionen på äktenskapsmarknaden som ett korrektiv.

Införandet av äktenskapsdurationen i beräkningen av reproduktionstalen ledde till en omvärdering av dessa och gjorde det möjligt att i viss mån spjälka nativitetsuppgången i olika komponenter (ändrad åldersstruktur, giftermålstalets uppsving etc.). Eftersom barnbegränsningen i de västerländska befolkningarna numera begränsat barnfödandet dels till en snävare åldersspridning, dels till huvudsakligen de första 10—12 äktenskapsåren, har det blivit möjligt att även vid användande av kohort-modellen föra fram kalkylerna till en relativt aktuell tidpunkt.

I detta sammanhang må nämnas Bourgeois-Pichats konstaterande, att fruktsamheten efter duration inom de enskilda vigselåldrarna med gott resultat kan beskrivas av en parabolisk funktion av durationen. Informationen kan därigenom koncentreras till ett par tre parametrar, av vilka blott en visat sig ha stor variabilitet. Detta sätt att schematiskt betrakta problemet var visserligen icke nytt men hade tidigare icke begagnats för systematiska internationella studier. Man inser lätt, att det nämnda sättet att beskriva fruktsamhetstabellerna i kombination med en riktigt vald giftermålstabell kan ge en ekvivalent till ett reproduktionsmått. Speciellt intresse har givetvis den faktiskt observerade vigselåldersfördelningen för en studerad födelsekull. Man skulle kunna föra schematiseringen ännu längre och även uttrycka nuptialiteten medelst en eller ett par parametrar (liksom man ju länge gjort med dödligheten). En svaghet i metodiken ligger i svårigheterna att erhålla realistiska, mot varje kohort eller period svarande kombinationer av parametrarna.

Ett bidrag, som enligt Clarks uppfattning nu skulle »hold the field», utgjordes av fransmannen M. Henrys »tillväxtsannolikheter» i en undersökning rörande den franska befolkningen, publicerad 1954. Han beräknade här sannolikheten för att familjer med ett angivet antal barn skulle få ännu minst ett. Liksom en del andra bidrag på »national level» var denna idé ingalunda ny; den hade bl. a. tillämpats i Sverige på en begränsad befolkningsgrupp.

Henrys tidsserier avslöjade flera intressanta rön om den franska befolkningsutvecklingen. Rent metodologiskt innebär den

vissa framsteg, men är i sin ursprungliga form användbar i få länder. Emellertid visar Clark i sin redogörelse, att man i viss utsträckning kan begagna folkräkningsmaterial och eventuellt knyta ihop detta med några års vitalstatistik. Den skulle då kunna användas för ett 25-tal länder och områden av olika demografisk utveckling. Kalkylen är emellertid synnerligen krävande och omfattar ett betydande antal korrektioner och skattningar. Det är därför vanskligt att avgöra deras värde för en rättvisande bedömning såväl absolut som relativt i tid och rum.

Clarks exposé, vilken här ovan kompletterats på en del punkter, ger anledning till den vidare anmärkningen, att han helt sysslat med frågan om ett nationellt reproduktionsmått. När man betraktar de demografiska olikheter, som trots många nivelleringar i alla fall föreligger mellan olika delar av samma befolkning — t. ex. städer—glesbygd, stadsnäringar—jordbruk samt regionalt — kan man inte frigöra sig från tanken att reproduktionsmätningen i viss grad måste förbli ett olöst problem, även om vi inför avsevärda förbättringar i definitioner och beräkningsmetoder. Bland de metoder, som successivt utarbetats och presenterats för »nationellt» bruk har de flesta redan åtskilligt tidigare, ofta på flera ställen samtidigt, konstruerats för studiet av mindre befolkningsgrupper.

Bland metoder, som ännu icke kommit fram på den stora arenan, må här nämnas studiet av tidsavståndet mellan nedkomsterna. Speciellt för befolkningar med en begynnande eller redan effektiv barnbegränsning synes det vara angeläget att klargöra »the timing of births». En framkomlig metod är här att för varje vigselåldersgrupp (lämpligen enligt en viss födelsekulls successiva giftermål) bestämma procenten som får 0, 1, 2 etc. barn och att därtill studera tidsavstånden 0—1, 1—2 etc. Härvid torde icke endast medelavståndet utan även själva fördelningen vara av intresse.

Om man önskar taga ställning i frågan om hur vi bör mäta reproduktionen och vad vi i så fall kan dra för konklusioner av våra slutsiffror, är det, såsom redan framgått av det ovan anförda, många olika synpunkter och önskemål som bör beaktas. Bl. a. synes följande förtjäna nämnas.

1. En befolknings reproductive behaviour, hur det än definieras och mätes, är icke någonting, som undergår kortfristiga förändringar. Om ett uppställt mått skulle uppvisa påtagliga korttidsvariationer, måste man söka bestämma någon sorts trendvärde.

2. Kohort-metoden synes ofrånkomlig med undantag för sådana befolkningar (perioder), om vilka man otvetydigt kan förutsätta, att förhållandena befinner sig på stabil nivå (dels primitivt stadium med hög och okontrollerad dödlighet och fruktsamhet och dels avancerat stadium med låg och väl kontrollerad dödlighet och fruktsamhet).

3. Differentiering på civilstånd (äktenskaplig och utomäktenskaplig fruktsamhet) synes böra vara regel. Undantag må göras för sådana befolkningar, där ingåendet av äktenskap är allmänt och variationerna i giftermålsfrekvensen därför obetydliga och utan effekt för reproduktionen. Med giftermål bör här jämställas alla former av familjebildning, antingen de har legal status eller ej.

4. De senast framkomna försöken till reproduktionsmått med uppdelning efter vigselålder och ordningsnummer må sägas vara goda men svåra att tillämpa med tillgängligt material. Anknytningen mellan census och vitalstatistik är önskvärd, medan enbart analys av folkräkningsdata kan medföra stor risk att olika trender döljes eller feldömes.

5. I princip borde alla reproduktionstal »Lotka-iseras». I praktiken lärer väl i allmänhet detta kunna undvikas på grund av de här tidigare nämnda relationerna. Detta måste dock först klargöras för de olika mått, som kan komma ifråga.

6. Hänsyn måste tagas till nödvändigheten att för en enskild befolkning erhålla i tiden jämförbara mått. Önskvärdheten av regionala jämförelser gör det angeläget att använda metoder, som kan tillämpas för ett betydande antal befolkningar å olika utvecklingsstadier och med olika befolkningsstatistik. Då under betydande tid framåt endast ett begränsat antal befolkningar kan beräknas ha tillräckligt utförlig statistik, vore det önskvärt om för de befolkningar, där så ske kan, kalkyler regelbundet utfördes enligt ett par tre alternativa metoder. Detta skulle möjliggöra mera rikhaltiga jämförelser och underlätta tolkningen av de demografiska förhållandena. Vilka standardmetoder, som härvid borde följas, kunde lämpligen bli föremål för internationella expertrekommendationer.

Hannes Hyrenius

Migration in Sweden. A symposium. Ed. by David Hannerberg, Torsten Hägerstrand, Bruno Odeving. Lund 1957. 336 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. 13.) Kr 30:—.

Våren 1954 anordnades i Lund en tvådagars s. k. migrationskonferens i och för diskussion av den inrikes omflyttningens teoretiska och praktiska problem. Ekonomiskt stöd hade givits av statens samhällsvetenskapliga forskningsråd, och för de organisatoriska arrangemangen stod geografiska institutionen vid Lunds universitet. Mötet samlade något hundratal deltagare, representerande olika verksamhetsområden: samhällsplanerare, geografer, sociologer

och statistiker. Det är huvudparten av de föredrag som då hölls som nu, i delvis omarbetat skick och i engelsk översättning, samlats i ovan rubricerade arbete.

Man kan kanske fråga sig varför migrationen ansågs värd en särskild mässa. Den viktigaste orsaken är gissningsvis att söka i det på senare tid starkt stegrade intresset från geografernas sida för omflyttningens mångskiftande problem. Det rör sig här om en fredlig ockupation av ett område som tidigare i likhet med övriga demografiska arbetsfält ansetts höra statistiken till. En befolkningsstatistiker skulle väl också — med risk att det uppfattades som jalousie de métier — kunna säga, att det på detta gebit finns praktiskt taget obegränsade möjligheter att ge sig kartritningen i våld med cirklar, schatteringar och pilar och att dessa möjligheter ej sällan blir till övermått utnyttjade. Men samtidigt måste han nog erkänna att geografernas gjort vad statistikerna i stor utsträckning försummat, nämligen att söka komma till rätta med omflyttningens dynamik och utröna vilka lagar som bestämmer flyttningsströmmarnas storlek, riktning och mål. Än mindre har statistikerna ju gått de flyttande själva in på livet; här har i stället sociologerna trätt till och bland mycket annat också tagit upp den intrikata frågan om vad som ytterst förmår människorna att bryta upp och söka sig till annan miljö. Slutligen har också de som sysslar med praktisk samhällsplanering, till följd av det stegrade behovet av generalplaner, regionplaner m. m., kommit att ägna migrationen ökad uppmärksamhet, väl icke så mycket av intresse för de flyttande individerna eller ens för bruttoströmmarnas invecklade mönster som fastmera för de lokala vinster och förluster, som utgör omflyttningens nettoresultat. Om exempelvis Stockholms stad på senare tid kunnat inregistrera en flyttningsvinst på runt 4 000 årligen, är detta det för befolkningsprognostikern väsentliga; av underordnad betydelse är det i och för sig beaktansvärda faktum att denna vinst härrör från en inflyttning på 32 000 och en utflyttning på 28 000.

Migrationsforskningens intensifiering förklaras ytterligare av en företeelse, som — i motsats till den egentliga omflyttningen — otvivelaktigt är på väg att få allt större betydelse, nämligen flyttningar av det slag som går under benämningen pendeltrafik och som företrädesvis består i dagliga resor mellan bostad och arbetsplats. Huruvida denna moderna form av mobilitet hör hemma under rubriken migration, kan möjligen ifrågasättas; säkert är i varje fall att den hör till samma problemkomplex som den egentliga omflyttningen och snarast kan betraktas som ett komplement till denna. Vid migrationskonferensen ägnades den också rätt stor uppmärksamhet.

Vad ovan sagts anknyter i någon mån till den uppsats av *Börje Hanssen*, som avslutar samlingsverket men som tack vare sina allmänt kritiska och tankeväckande synpunkter på migrationsforskningens mål och medel nog väl så gärna hade kunnat placeras först. Hanssen diskuterar de värderingar, som utgör drivfjädrarna till denna forskning, konstaterar att olika värderingar står emot varandra, framhåller att geografer, statistiker och sociologer var på sin kant riskerar att bli ensidiga och hemfalla åt »high methodological sophistication» samt uttalar sig för bättre samarbete mellan olika samhällsvetenskaper. Slutligen hävdar han att en rätt kunskap om migrationsfenomenen endast kan vinnas genom lokala intensivstudier: »Send out a team of research workers to a district of some few parishes and urban agglomerations», är hans paroll. Han förbiser ingalunda, att en undersökning av sådant slag måste bli kostsam och arbetskrävande men menar att det inte finns någon genväg till fördjupad kunskap om flyttningarna. En skeptisk läsare är kanske inte helt övertygad om att det ens finns någon kungsväg till detta mål.

De övriga tolv uppsatserna i boken kommenteras här nedan i tur och ordning, av naturliga skäl dock endast mycket kortfattat. Avsikten har icke så mycket varit att uttala värdeomdömen om de individuella bidragen som fastmera att ge en föreställning om mångfalden av de synpunkter som kan anläggas på migrationsfrågan och om olika forskares sätt att från skilda utgångspunkter angripa problemen.

Att börja med har *Bertil Wendel* lämnat en allmän redogörelse för omflyttningen i Sverige under tiden 1946—50. Materialet har hämtats från statistiska centralbyråns årsstatistik för de särskilda församlingarna. Resultaten av denna extensivundersökning har framlagts i ett antal kartor, som återger de regionala olikheterna i fråga om såväl nettoresultatet av omflyttningen som den allmänna mobiliteten (summan av in- och utflyttning). Med all respekt för förf:s intentioner kan man dock ställa sig något frågande beträffande den reella innebörden av kartorna 4 och 5, av vilka den ena avser områden med flyttningsvinster, den andra områden med flyttningsförluster. Det verkar exempelvis icke så litet förbryllande, att stora delar av Skåne och Västergötland markerats både som vinst- och förlustområden. Förklaringen till denna skenbara motsägelse ges visserligen i texten, men risken för att kartor av detta slag skall missförstås är därmed knappast helt eliminerad.

Den längsta uppsatsen — på 132 sidor — har till författare *Torsten Hägerstrand*, som under rubriken »Migration and Area» företrädesvis behandlat frågan om flyttningsfältens struktur. Först har för tolv valda

församlingar i skilda delar av riket medelst kartor åskådliggjorts såväl varifrån inflyttarna kommit som vart utflyttarna tagit vägen. Huvudresultatet är att ett områdes flyttningsfält är intensivast i dess närmaste grannskap och avtar i styrka ganska snabbt med avståndet, om också icke alltid på samma sätt i olika riktningar. Mera anmärkningsvärt är måhända, att flyttningsfältet för en och samma kommun förblivit tämligen oförändrat under tidernas lopp. Hägerstrand har påvisat detta beträffande jordbrukskommunen Asby i Östergötland. Den kartserie, som illustrerar flyttningsutbytet med omvärlden alltsedan 1840, är synnerligen monoton men förmedlar just därigenom intrycket av stabilitet i flyttningsfältet. Långväga flyttningar har dock med tiden blivit något vanligare.

Till redogörelsen för dessa empiriska undersökningar har Hägerstrand fogat ett mera spekulativt avsnitt, där tänkbara modeller för omflyttningen diskuteras. Här må endast nämnas en av hans intressanta hypoteser, nämligen att om en kommuns flyttningsfält en gång kommit att bli speciellt orienterat i en viss riktning, så fortsätter detta att bli fallet tack vare de kontakter som uppstått i denna riktning och som — i form av ett slags kedjereaktion — stimulerar till nya flyttningar. Exempelvis har Asby alltid haft större flyttningsutbyte med Linköping än med Jönköping, trots att båda städerna ligger på samma avstånd från kommunen och med avseende på storlek och näringsliv är ganska likartade.

Hägerstrands resultat exemplifierar bl. a. den allmänna regeln, att proportionerna mellan flyttningsströmmarna i riket förblir tämligen oförändrade från tid till annan. *Esse Lövgren* har tagit denna relativa konstans till utgångspunkt för en formelmässig flyttningsmodell av den typ man möter i input-output-analysen, varvid de nämnda proportionerna representeras av koefficienter. För deskriptiva ändamål kan en sådan modell säkerligen vara av värde; däremot har man anledning ställa sig mera tveksam, då förf. antyder att den även borde kunna få betydelse som prognosinstrument, i varje fall om syftet skulle vara att upprätta lokala befolkningsprognoser för den praktiska samhällsplaneringens behov.

Ett övervägande teoretiskt betraktelsesätt, med vissa ekonomiska hypoteser som utgångspunkt, har anlagts av *Reino Ajo* vid hans studie av nettoflyttningens geografiska variationer i Finland. Uppsatsen hör med sin ganska avancerade matematik, där exempelvis den imaginära enheten figurerar i några formler, icke till de lättsmälta och skall här icke närmare kommenteras.

I en påtagligare verklighet rör man sig vid läsningen av *Bengt Rundblads* skildring av den avfolkade norrlandsbyns problem. Det är här fråga om en sociologisk studie, som ingår som ett led i en serie på UNESCO:s initiativ företagna undersökningar i några valda länder. Samhällets anonymitet har bevarats under täcknamnet »Forestville» — en åtgärd som väl får antas ha varit starkt motiverad men som från vetenskaplig synpunkt ter sig som mindre lyckad. För förf. synes den dock ha inneburit den fördelen att han kunnat uttala sig mera oförblommerat om de lokala förhållandena, vilka han studerat på ort och ställe i drygt ett halvt år — en undersökningsmetodik alltså av den typ Börje Hanssen rekommenderat.

Även *Isak Winberg* har — inom ramen för sin verksamhet i lantbruksstyrelsen — ägnat sig åt studiet av i avfolkning stadda kommuner. Här rör det sig om befolkningsstatistiska undersökningar av mera traditionell typ med uppgifter om folkmängdsutveckling, omflyttning, åldersstruktur m. m. Diagrammen ger god exemplifiering av glesbygdernas demografiska problem. En specialundersökning för Loftahammar ger ytterligare belägg för att närflyttningarna i talrikhet vida överträffar fjärrflyttningarna. Av särskilt intresse är ett diagram (fig. 10), som avser den betydande grupp inflyttare, som åter lämnat kommunen: fördelning har gjorts efter den tid de vistats där och man fäster sig särskilt vid det stora inslaget av korta gästbesök på ett eller annat år. Här bekräftas sålunda det redan tidigare kända men föga uppmärksammade förhållandet, att migrationsstatistiken »belastas» av ett stort antal flyttningar, som endast mycket temporärt inverkar på befolkningens regionala fördelning och därför i åtskilliga sammanhang borde tillmätas mindre vikt än de flyttningar som leder till ett mera varaktigt byte av vistelseort. Det förefaller som om denna synpunkt vore värd visst beaktande vid alla undersökningar rörande flyttningsfält och flyttningsströmmar. Är det exempelvis icke troligt att vistelsetiden i inflyttningskommunen är positivt korrelerad med flyttningssträckans längd och att flyttningsfältet sålunda har olika struktur alltefter vistelsens varaktighet?

En lokalundersökning av annat slag har genomförts av *Sven Dahl*, som till studieobjekt valt en av rikets mest progressiva städer, nämligen Västerås. Dahls uppsats är en sammanfattning av de resultat han tidigare meddelat i en skrift med titeln »Västerås kontakter med landet i övrigt» (Göteborg 1954). Dessa kontakter har studerats med stöd av uppgifter om icke blott in- och utflyttningar utan även antalet sålda järnvägsbiljetter, antalet utgående interurbansamtal m. m. I fråga om telefonkontakterna har åtskillnad gjorts mellan dagssamtal och kvällssamtal, av vilka de förra förutsatts huvudsakligen vara av kommersiell natur, de senare av privat karaktär. Affärskontakterna har ytterligare belysts

medelst uppgifter om godstrafiken och detaljhandelsområdets utbredning.

Medan affärskontakterna knappast visar några anmärkningsvärda drag i sin regionala fördelning, är det påfallande i hur hög grad de privata kontakterna är orienterade mot i första hand Bergslagen och Dalarna och i andra hand Norrland. Märkligt nog tycks Mälaren utgöra något av en järnridå mot söder. Här möter man alltså ett belysande exempel på sådana avvikelser från flyttningsfältets koncentricitet som Hägerstrand fäst uppmärksamheten på.

Med *Edgar Kants* om internationell överblick och imponerande beläsenhet vittnande bidrag till samlingsverket kommer läsaren åter i kontakt med problem av mera generell natur. Det är här — liksom i de båda följande uppsatserna — framför allt pendelflyttningarna och deras växande betydelse som tas upp till diskussion. Kant tecknar bakgrunden till pendeltrafikens intensifiering: särskilt storstäderna har genom förortsbildning växt långt ut över sina administrativa gränser, ofta på ett oregelbundet sätt (»urban sprawl»), som gjort gränsen mellan stadsbygd och landsbygd allt mera diffus. Resultatet är bl. a. att avstånden mellan bostad och arbetsplats blivit allt större.

En av denna utvecklings konsekvenser är, att yrkesutövarnas fördelning efter hemort delvis ganska starkt avviker från deras fördelning efter verksamhetsort, och så länge endast den förra redovisas i folkräkningarna, riskerar man att få en ganska missvisande bild av olika kommuners och orters näringsgeografiska betydelse. Vid de båda senaste folkräkningarna har visserligen meddelats uppgifter om antalet »utpendlare» (d. v. s. personer som arbetar i annan kommun än hemortskommunen), men däremot saknas på det hela taget uppgifter om antalet »inpendlare». Kant menar därför att den förvärvsarbetande befolkningen borde systematiskt fördelas med hänsyn till såväl bostadens som arbetsplatsens belägenhet. »This double classification would be of equal interest to regional sociology, economic and social geography and town and country planning». Belysande för situationen är bl. a. en av Kant återgiven karta, som visar att »inpendlarna» till Brüssel kommer från praktiskt taget alla delar av Belgien. Även om detta land är föga större än Småland, vittnar resultatet om i hur hög grad sambandet mellan hem och arbetsplats i vår tid håller på att upplösas.

Att här berörda frågor icke saknar betydelse för den praktiska planeringsverksamheten har betonats av *Fred Forbat*. Ett progressivt samhälle behöver som regel tillskott av arbetskraft utifrån. Detta behov kan täckas antingen genom inflyttning i gängse mening eller också genom daglig in- och utpendling av i samhällets grannskap bosatta yrkesutövare. Men det är för framtidsplaneringen ingalunda oviktigt om det ena eller det andra alternativet realiseras: i förra fallet krävs bostäder och andra fasta anläggningar, i senare fallet trafikmedel. Forbat har bl. a. givit exempel på pendeltrafikens omfattning i Sölvesborg och Lidköping åren 1945 och 1950; i båda fallen har konstaterats en ökning som torde vara uttryck för en generell tendens. I nära anslutning till Forbats uppsats har *Måns Grundström* diskuterat de informationer 1945 och 1950 års folkräkningar ger angående sambandet mellan arbetsplats och bostadsplats och låtit sitt inlägg utmynna i vissa önskemål om framtida förbättring av den officiella statistiken på denna punkt.

Till denna statistiks företrädare har också *Odd Gulbrandsen* ett ärende, som antydes av den programmatiska rubriken »Geographical Studies of Farm Migration Require a New Location System in Census Returns». Efter att ha understrukit olägenheterna av att endast flyttningar över de administrativa gränserna redovisas i statistiken, anknyter han till ett av Hägerstrand framkastat förslag, enligt vilket varje bostads läge borde preciseras genom angivande av koordinaterna i ett lämpligt valt system. Hur ett sådant förfaringssätt skulle komma migrationsforskningen till godo har dock icke närmare utvecklats.

Slutligen har ett specialproblem tagits upp av *Heino Tarm*, som lämnat några förhandsmeddelanden om en undersökning rörande de cirka 27 000 estniska flyktingarna i Sverige. Huvudvikten har lagts vid en representativundersökning, omfattande en femtedel av ifrågavarande population och baserad på utsända frågeformulär. I denna allmänt sociologiska studie har bl. a. också tagits upp frågan om dessa immigranters flyttningar alltsedan den tid de sökte en fristad i vårt land.

Gösta Ahlberg

STATISTISK TIDSKRIFT

10 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 10 OKTOBER 1957

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 534
Sparbankernas verksamhet länsvis år 1956 536
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 534, 538
Centrala bilregistret:
Motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1956 års slut 534, 558
Vägtrafikolyckor 561
Konkurser och protesterade växlar 564
Preliminär försäkringsstatistik för juli och augusti 566
Beställningstrafiken med lastbil 570
Fylleriförseelser och spritsmuggling 534, 573
Taxeringsutfallet år 1957 574
Husdjursräkningen den 3 juni 1957 578

CONTENTS

TABLES

Commentary 534
Activity of local savings banks in 1956 536
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 534, 538
Registered motor vehicles by make and model in 1956 .... 534, 558
Road accidents 561
Bankruptcies and protested bills 564
Preliminary insurance statistics 566
For-hire lorry transport 570
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors 534, 573
Preliminary tax assessment data of 1957 574
Census of livestock: June 1957 578

Kommentar

Commentary

Företagens inläkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 538.

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing
3 Dividends
4 Interest
5 Gross profit from other activities (forestry etc.)
6 Sundry
7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest
9 Depreciation
10 Taxes
11 Pension funds
12 Investment reserve
13 Sundry
14 Net profit
15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds
17 Deducted: Production costs etc.
18 " " Excise duties
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 of which primary investments
23 Amounts immediately written off on current investments
24 Costs of maintenance and repairs
25 Inventories; variation in value
26 " " " volume (rough estimate)
27 Wages and salaries
28 of which wages
29 Costs of pension and pension insurance
30 Paid dividends
31 Declared dividends

Motorfordonsbeståndet. I tabellen över motorfordonsbeståndet vid 1956 års utgång med fördelning på fabrikat och årsmodeller har i fråga om årsmodellerna uppgifter lämnats om förkrigsmodeller d. v. s. modeller från år 1939 eller tidigare. Vidare har årsmodellerna 1940—1945 resp. 1946—1950 sammanförts i två särskilda grupper, medan åren 1951—1957 redovisas separat. Uppgifterna avser endast i gång varande fordon och omfattar således icke de till bilreservregistret överförda.

Som tabellen utvisar, utgör förkrigsmodellerna 9,4 % av personbil- och 16,1 % av motorcykelbeståndet.

Vad fabrikaten beträffar leder bland personbilarna Volvo och Ford med resp. 16,4 och 14,0 % av samtliga bilar. Därefter följer Volkswagen med 11,8 % samt Opel med 10,3 %. I fråga om bussarna är 47,7 % från Volvo samt 40,5 % från Scania-Vabis. Bland lastbilarna är Volvo det mest framträdande märket med 39,5 %, medan bland motorcyklarna Husqvarna intar den främsta platsen med 24,1 % av samtliga.

Fylleriförseelser. Höjningen av spritdrycksbeskattningen den 5 november 1956 var direkt riktad mot det efter motbokssystemets slopande den 1 oktober 1955 starkt stegrade spritmissbruket. Prishöjningarna, vilka uppgick till i genomsnitt drygt 5 kronor per liter, medförde som väntat en viss nedgång i konsumtionen av spritdrycker, vilken under första halvåret 1957 låg 14 % lägre än under första halvåret 1956 men alltjämt 16 % högre än under samma tid 1956.

Effekten på det offentliga fylleriet synes ha blivit väsentligt mindre. Totalantalet under första halvåret 1957 *avdömda fylleriförseelser* visade t. o. m.

ökning från samma tid föregående år med 7 %. Jämfört med första halvåret 1955 uppgår ökningen till 83 %. Ökningen sedan år 1956 faller emellertid huvudsakligen på Stockholm, där den delvis synes stå i samband med en avveckling av föreliggande balans i fråga om fyllerimål. För riket i övrigt inträffade en minskning med 2 %.

Antalet för fylleri dömda kvinnor uppgick under första halvåret 1957 till 598 mot resp. 433 under samma tid 1956. För personer under 25 år inträffade däremot minskning från 7 437 till 7 208 eller med 3 %.

Statistiken över antalet *omhändertaganden för fylleri i städerna* visade för första halvåret 1957 en ökning från 48 462 till 49 485 eller med 2 %. Ökningen faller huvudsakligen på januari och februari månader. En uppdelning på olika månader visar för januari—februari en ökning med 12 %, för mars—april en minskning med 0,2 % och för maj—juni en minskning med 2 %. Jämför man i stället med första halvåret 1955, erhålles för de tre perioderna ökning med resp. 116, 113 och 118 %.

Av olika orter visar Stockholm, Göteborg och Malmö ökning sedan första halvåret 1956 med resp. 23, 5 och 11 %, medan däremot för städerna i övrigt antalet omhändertaganden minskat med 9 %.

Det största antalet avdömda fylleriförseelser i förhållande till folkmängden förekom under 12-månadersperioden juli 1956—juni 1957 i Sundsvall (73 per 1 000 inv.), närmast följt av Haparanda (70), Filipstad (48), Falun (46), Hudiksvall (46), Kungsbacka och Östersund (42). Räknar man i stället med antalet omhändertaganden för fylleri, erhålles följande ordningsföljd nämligen: Haparanda (88), Sundsvall (88), Filipstad (57), Göteborg (56), Hudiksvall (55), Östersund (51) och Falun (49).

J. C.

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

Sparbankernas verksamhet länsvis år 1956 i 1 000 kr

Län och storlek	Skulder och tillgångar enligt balansräkningen								
	Insättarnas medel på sparbanks- och överinsättningsräkning			Insättarnas medel på andra räkningar	Egna fonder	Övriga skulder	Summa förvaltade medel	Kassa och likvida bankmedel	Bundna bankmedel
	Insättningar	Uttagningar	Behållning vid årets slut						
Stockholms stad	240 738	200 767	885 224	1 425	30 799	2 024	919 472	12 660	—
Stockholms län	103 964	86 166	321 650	4 009	12 728	954	339 341	6 432	—
Uppsala län	142 893	126 916	316 679	283	10 715	394	328 071	2 880	—
Södermanlands län	146 074	138 070	376 025	773	13 400	2 110	392 308	4 178	174
Östergötlands län	230 483	209 489	599 709	1 326	23 822	1 010	625 867	13 576	1 170
Jönköpings län	200 382	181 752	612 008	1 585	22 031	1 585	637 209	18 446	703
Kronobergs län	89 102	82 989	364 306	145	12 567	474	377 492	11 708	848
Kalmar län	195 555	185 316	446 072	938	16 972	611	464 593	18 145	1 181
Gotlands län	10 252	9 441	44 712	—	2 786	118	47 616	1 450	—
Blekinge län	77 158	71 845	255 304	83	11 372	874	267 633	6 056	—
Kristianstads län	189 147	184 973	667 238	1 546	33 409	2 118	704 311	20 355	1 505
Malmöhus län	657 563	611 171	1 862 677	7 268	91 482	3 466	1 964 893	48 197	1 970
Hallands län	108 730	98 762	373 495	457	15 001	204	389 157	9 963	200
Göteb. o. Bohus län	275 187	254 104	981 243	3 405	44 437	3 110	1 032 195	7 258	100
Älvsborgs län	183 345	166 775	533 589	2 757	19 832	680	556 858	7 685	100
Skaraborgs län	162 495	154 081	471 145	1 333	18 801	3 253	494 532	11 146	500
Värmlands län	111 078	98 087	359 517	—	11 908	503	371 928	9 726	200
Örebro län	135 496	124 735	451 083	155	17 297	1 795	470 330	7 702	300
Västmanlands län	107 407	96 165	332 104	478	12 653	771	346 006	8 067	400
Kopparbergs län	105 334	85 223	352 936	255	12 677	164	366 032	9 578	145
Gävleborgs län	124 519	109 152	330 784	2 462	13 897	2 601	349 744	11 470	920
Västernorrlands län	59 177	47 246	165 652	361	5 901	679	172 593	4 710	109
Jämtlands län	33 189	26 820	101 944	92	4 913	367	107 316	3 072	—
Västerbottens län	59 603	51 067	163 119	27	4 654	1 523	169 323	1 732	150
Norrbottens län	30 264	25 408	109 388	80	4 238	223	113 999	4 681	380
Storleksgrupper efter insättarbehållning									
I T. o. m. 1 000	3 022	2 549	19 328	—	1 339	73	20 740	1 482	—
II 1 000— 2 000	8 831	8 114	44 005	—	2 757	157	46 919	2 446	55
III 2 000— 5 000	86 466	77 037	345 216	280	15 641	818	361 955	17 108	1 602
IV 5 000— 10 000	209 584	197 128	705 241	1 127	30 078	1 863	738 309	28 717	2 365
V 10 000— 20 000	274 129	257 613	859 483	3 072	33 308	2 454	898 317	33 004	1 098
VI 20 000— 50 000	684 865	635 701	2 170 096	7 198	95 078	6 819	2 279 191	64 613	1 871
VII 50 000—100 000	817 043	751 853	2 365 366	5 238	97 706	7 884	2 476 194	47 695	1 565
VIII Över 100 000	1 695 135	1 496 525	4 968 868	14 328	192 385	11 613	5 187 194	65 808	2 490
Summa år 1956	3 779 075	3 426 520	11 477 603	31 243	468 292	31 681	12 008 819	260 873	11 046
» » 1955	3 555 949	3 208 051	10 695 960	—	456 701	41 434	11 194 095	193 140	23 492

Activity of local savings banks

				Av lån och utnyttjade krediter i checkräkning utgjorde[1]							
Obligationer	Lån och utnyttjade krediter i checkräkning	Övriga tillgångar	Därav fordringar på grund av beviljad kredit i checkräkning	Statsgaranterade lån	Kommunlån och kommungaranterade lån	Lån mot pant av fullgoda obligationer	Lån mot inteckning				Lån mot borgen
							i jordbruksfastighet	i andra fastigheter	i tomträtt	jämte borgen	
96 105	779 733	30 974	—	12 238	152 646	1 372	3 380	500 582	105 613	7 469	12 877
33 465	291 745	7 699	14	2 965	36 888	1 516	12 793	218 708	5 763	6 003	4 088
30 843	289 116	5 232	24	9 752	32 002	1 267	19 698	200 138	90	16 804	8 609
36 756	342 440	8 760	15	3 769	31 468	2 737	35 821	248 517	5 521	7 727	6 199
56 592	542 460	12 069	74	3 397	33 215	7 481	50 640	386 098	9 036	22 676	27 570
57 956	545 750	14 354	314	4 846	29 254	5 237	59 958	374 687	11 029	33 354	26 883
38 414	319 981	6 541	—	5 430	35 217	2 425	45 526	196 743	73	10 428	23 830
45 715	387 725	11 827	83	3 964	20 686	6 733	47 040	249 554	319	28 210	29 505
3 203	41 801	1 162	—	564	1 487	498	6 635	25 345	42	1 382	5 446
21 816	232 930	6 831	8	5 014	15 403	3 609	23 741	154 540	101	11 441	19 854
59 091	604 487	18 873	276	14 548	22 420	7 869	120 568	311 422	7 330	53 215	64 578
191 768	1 671 442	51 516	614	23 494	75 992	32 523	180 422	1 016 496	169 991	78 384	79 408
38 401	334 258	6 335	—	5 236	20 700	4 796	50 780	209 642	5 726	20 630	16 494
83 452	923 449	17 936	54	3 983	62 529	3 904	20 941	595 581	205 726	12 006	27 735
57 454	481 164	10 455	45	8 823	35 836	7 312	39 758	332 704	14 862	22 789	17 734
54 623	417 688	10 575	—	10 014	46 274	5 682	58 373	254 702	1 916	18 652	21 315
38 898	316 413	6 691	—	2 616	22 820	6 000	24 542	228 599	16 053	5 049	9 582
42 353	406 990	12 985	7	3 559	42 866	3 207	30 242	277 114	27 317	13 848	10 434
30 530	299 929	7 080	—	3 952	25 456	1 264	34 361	209 778	8 565	9 701	6 599
37 535	313 710	5 064	—	2 211	28 361	3 303	17 956	246 112	2 788	4 336	9 020
32 640	297 895	6 819	22	2 389	23 936	2 751	13 720	231 738	8 309	7 007	6 716
13 065	148 300	6 418	—	1 721	8 717	1 731	8 240	115 066	—	7 632	4 829
8 602	91 276	4 366	—	3 025	6 101	816	12 084	57 715	445	8 649	2 611
13 209	150 167	4 065	—	5 557	13 897	1 670	19 630	102 105	92	2 876	4 454
9 038	96 369	3 531	10	1 922	4 934	1 403	12 984	54 787	704	9 993	9 572
714	18 042	502	—	169	747	41	4 713	5 837	—	1 012	5 530
2 009	41 334	1 075	—	811	1 541	217	10 875	16 395	43	3 069	8 251
29 548	304 955	8 742	24	7 388	13 683	3 682	71 392	139 332	94	21 542	46 967
73 185	615 807	18 235	87	12 170	34 822	8 661	130 581	300 474	2 099	45 860	78 741
86 240	757 725	20 250	240	11 832	51 267	10 701	120 103	428 229	1 358	54 002	77 797
212 691	1 941 084	58 932	304	30 217	123 754	33 123	242 876	1 292 276	19 707	94 691	95 932
243 902	2 125 147	57 885	748	31 970	166 928	26 474	216 632	1 477 232	27 248	109 078	67 458
483 235	4 523 124	112 537	157	50 432	436 363	34 207	152 661	3 138 698	556 862	91 007	75 257
1 131 524	10 327 218	278 158	1 560	144 989	829 105	117 106	949 833	6 798 473	607 411	420 261	455 933
1 031 489	[1] 9 697 790	248 184	—	130 095	695 947	130 185	907 947	6 275 594	559 054	436 766	501 205

[1] Avser endast lån. — [2] År 1956 avses det nominella, år 1955 det bokförda värdet. År 1955 avses endast lån.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt olika vinstreglerande faktorer.

Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Tidningstryckerier (52 företag) *Printing of newspapers*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	5 637	5 705	+ 68	+ 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	11,9	6,1	— 5,8	— 49
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,4	+ 0,2	+ 65
4 Räntor	0,8	0,8	+ 0,0	+ 1
5 Överskott å annan rörelse	0,7	0,7	+ 0,0	+ 7
6 Övriga intäkter	[1]6,5	[1]15,7	+ 9,2	+ 143
7 Summa	20,1	23,7	+ 3,6	+ 18
Kostnader och vinst				
8 Räntor	3,1	3,5	+ 0,4	+ 13
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	6,1	7.1	+ 0,9	+ 16
10 Skatter samt investeringsavgift	5,0	4,5	— 0,5	— 10
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	2,0	2.4	+ 0,3	+ 17
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,4	0,3	— 0.1	— 36
13 Övriga kostnader	1,6	2.0	+ 0,4	+ 26
14 Redovisad vinst	1,9	4,0	+ 2,2	[2] + 117
15 Summa	20,1	23,7	+ 3,6	+ 18
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	412,6	451,8	+ 39,3	+ 10
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	400,6	445,7	+ 45,1	+ 11
18 Varuskatter	0,0	0.0	+ 0,0	+ 4
19 Summa avgående poster	400,6	445,7	+ 45,1	+ 11
20 Bruttovinst	11,9	6,1	— 5,8	— 49
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	12,6	14,9	+ 2,3	+ 18
22 Därav egentlig investering	12,4	14,8	+ 2,4	+ 19
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	0,2	+ 0,2	(+ 240)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	3,5	4,1	+ 0,5	+ 15
25 Lagervärdeförändring	+ 3,1	— 1,0	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 4,0	+ 0,0	.	.
27 Lön till anställda	153,6	168,8	+ 15,3	+ 10
28 Därav till industriarbetare	63,1	69,3	+ 6,2	+ 10
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	4,2	4,2	+ 0,0	+ 0
30 Betald utdelning	2,3	1,9	— 0,3	— 15
31 Beslutad utdelning	1,9	1,8	— 0,1	— 5

[1] Härav tillskott från aktieägare och intressenter 6,1 milj. kr år 1955 och 14,6 milj. kr år 1956. — [2] Jämför not 1.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Manufacturing enterprises

Percentage of increase or decrease of profit must be regarded in connection with the magnitude of the absolute numbers and other factors of importance.

Percentages, which are founded on small numbers or for some other reason are of little value have been put in brackets.

Annan grafisk industri och pappersförädling samt komb. företag (33 företag) *Printing and allied ind., not elsewhere classified*				Grafisk industri och pappersförädling; samtliga branscher (115 företag)[2] *Total printing and allied industries*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
9 888	10 072	+184	+ 2	18 343	18 656	+313	+ 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
40,3	39,7	− 0,6	− 2	60,9	54,6	− 6,3	− 10	2
2,4	2,2	− 0,2	− 7	3,0	2,9	− 0,1	− 3	3
2,1	2,2	+ 0,1	+ 7	3,6	3,9	+ 0,2	+ 6	4
0,1	0,1	− 0,0	− 8	0,9	1,0	+ 0,0	+ 4	5
0,9	[1]5,0	+ 4,1	+ 438	[3]8,4	[3]21,6	+ 13,2	+ 158	6
45,8	49,2	+ 3,5	+ 8	76,8	83,9	+ 7,1	+ 9	7
5,4	5,8	+ 0,3	+ 6	9,5	10,3	+ 0,8	+ 9	8
9,9	13,7	+ 3,8	+ 38	19,6	24,8	+ 5,1	+ 26	9
11,1	11,5	+ 0,4	+ 4	18,4	18,7	+ 0,4	+ 2	10
6,4	3,3	− 3,1	− 49	8,9	5,8	− 3,2	− 35	11
0,4	2,3	+ 1,9	+ 490	1,6	3,1	+ 1,5	+ 98	12
2,4	1,5	− 0,9	− 39	4,5	4,0	− 0,5	− 10	13
10,2	11,3	+ 1,1	+ 11	14,4	17,2	+ 2,8	+ 20	14
45,8	49,2	+ 3,5	+ 8	76,8	83,9	+ 7,1	+ 9	15
484,6	525,5	+ 40,9	+ 8	998,6	1 087,6	+ 89,0	+ 9	16
444,3	485,8	+ 41,5	+ 9	937,6	1 032,9	+ 95,3	+ 10	17
0,0	0,0	—	—	0,1	0,1	+ 0,0	+ 12	18
444,3	485,8	+ 41,5	+ 9	937,7	1 033,0	+ 95,3	+ 10	19
40,3	39,7	− 0,6	− 2	60,9	54,6	− 6,3	− 10	20
13,7	18,2	+ 4,5	+ 33	32,1	37,7	+ 5,6	+ 17	21
13,2	17,4	+ 4,3	+ 33	31,3	36,9	+ 5,7	+ 18	22
—	0,0	+ 0,0	.	0,2	0,3	+ 0,1	+ 31	23
4,1	4,3	+ 0,2	+ 4	8,8	9,4	+ 0,6	+ 7	24
+ 4,1	+ 0,2	.	.	+ 7,8	− 1,2	.	.	25
+ 8,8	+ 3,4	.	.	+ 13,6	+ 3,4	.	.	26
149,6	164,3	+ 14,7	+ 10	342,8	376,5	+ 33,7	+ 10	27
90,2	99,8	+ 9,6	+ 11	179,8	197,4	+ 17,6	+ 10	28
6,4	7,1	+ 0,7	+ 11	12,2	12,9	+ 0,7	+ 6	29
5,3	5,6	+ 0,3	+ 5	9.1	9,0	− 0,1	− 1	30
5,6	4,7	− 0,9	− 16	9,0	8,0	− 1,0	− 11	31

[1] Häri ingår tillskott från aktieägare 0,7 milj. kr, vinst vid avyttring av materiella anläggningstillgångar 2,1 milj. kr och vinst vid aktietörsäljning 1,7 milj. kr. — [2] Den i industrigruppen ingående branschen Bok- och accidenstryckerier har redovisats i nr 9 av denna tidskrift. — [3] Se not 1 ovan och not 1 föregående sida.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Kvarnar (9 företag) *Flour mills*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	1 227	1 225	− 2	− 0
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	6,3	7,2	+ 0,9	+ 14
3	Utdelning å aktier och andelar	0,4	0,2	− 0,1	− 37
4	Räntor	0,3	0,3	+ 0,0	+ 17
5	Överskott å annan rörelse	0,4	0,4	+ 0,0	+ 2
6	Övriga intäkter	1,0	0,2	− 0,8	− 76
7	Summa	8,3	8,3	− 0,0	− 0
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	2,1	1,7	− 0,3	− 17
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	3,7	4,8	+ 1,1	+ 30
10	Skatter samt investeringsavgift	0,9	1,0	+ 0,2	+ 20
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	—	—	—	—
12	Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13	Övriga kostnader	0,1	0,0	− 0,0	− 48
14	Redovisad vinst	1,7	0,8	− 0,9	− 54
15	Summa	8,3	8,3	− 0,0	− 0
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	288,7	295,0	+ 6,3	+ 2
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	261,5	268,1	+ 6,6	+ 3
18	Varuskatter	20,9	19,8	− 1,1	− 5
19	Summa avgående poster	282,4	287,8	+ 5,4	+ 2
20	Bruttovinst	6,3	7,2	+ 0,9	+ 14
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	5,6	5,2	− 0,4	− 8
22	Därav egentlig investering	5,6	4,9	− 0,8	− 14
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	0,0	+ 0,0	.
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,9	2,8	− 0,1	− 3
25	Lagervärdeförändring	− 5,2	− 3,4	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	− 3,7	− 0,6	.	.
27	Lön till anställda	15,9	16,7	+ 0,8	+ 5
28	Därav till industriarbetare	11,3	12,0	+ 0,7	+ 6
29	Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	1,1	0,9	− 0,1	− 12
30	Betald utdelning	1,0	1,0	—	—
31	Beslutad utdelning	1,0	0,8	− 0,1	− 15

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Bageriindustri (19 företag) *Bakeries*				Choklad- och konfektindustri (17 företag) *Manufacture of chocolate and sugar confectionery*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
2 841	2 876	+ 35	+ 1	2 665	2 700	+ 35	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
6,7	6,2	— 0,5	— 7	3,3	4,2	+ 0,9	+ 27	2
0,1	0,1	+ 0,0	+ 4	0,3	0,2	— 0,1	— 24	3
0,4	0,5	+ 0,1	+ 30	0,2	0,3	+ 0,1	+ 43	4
0,3	0,3	+ 0,0	+ 5	0,4	0,5	+ 0,1	+ 17	5
0,3	0,4	+ 0,1	+ 39	0,4	0,4	+ 0,0	+ 7	6
7,7	7,5	— 0,2	— 3	4,6	5,6	+ 1,0	+ 22	7
0,9	1,2	+ 0,2	+ 23	1,9	2,0	+ 0,1	+ 6	8
4,2	4,0	— 0,1	— 3	1,6	2,5	+ 1,0	+ 63	9
1,6	1,4	— 0,2	— 14	0,3	0,4	+ 0,1	+ 22	10
0,3	0,2	— 0,1	— 30	0,1	0,1	— 0,0	— 21	11
0,0	—	— 0,0	— 100	—	—	—	—	12
0,2	0,2	— 0,0	— 8	0,3	0,3	— 0,0	— 10	13
0,5	0,5	— 0,0	— 0	0,4	0,3	— 0,1	— 29	14
7,7	7,5	— 0,2	— 3	4,6	5,6	+ 1,0	+ 22	15
185,2	197,9	+ 12,7	+ 7	201,7	213,0	+ 11,2	+ 6	16
172,8	187,1	+ 14,2	+ 8	137,1	143,5	+ 6,4	+ 5	17
5,7	4,6	— 1,1	— 19	61,3	65 2	+ 3,9	+ 6	18
178,5	191,7	+ 13,2	+ 7	198,4	208,8	+ 10,4	+ 5	19
6,7	6,2	— 0,5	— 7	3,3	4,2	+ 0,9	+ 27	20
7,0	6,6	— 0,4	— 5	2,3	4,4	+ 2.1	+ 91	21
6,9	6,5	— 0,4	— 6	2,3	4,4	+ 2,2	+ 96	22
—	0,0	+ 0,0	.	0,1	0,2	+ 0,2	(+317)	23
4,0	6,1	+ 2,0	+ 50	2,8	3,0	+ 0,2	+ 8	24
+ 1,6	+ 3,3	.	.	— 0,0	— 3,7	.	.	25
+ 1,3	+ 4,1	.	.	— 3,0	— 1,0	.	.	26
38,7	42,4	+ 3,6	+ 9	30,2	32,6	+ 2,5	+ 8	27
27,5	29,7	+ 2,2	+ 8	18,2	19.6	+ 1,4	+ 8	28
0,5	0,6	+ 0,1	+ 11	1,4	1,4	— 0,0	— 1	29
0,3	0,3	+ 0,0	+ 0	0,5	0,4	— 0,1	— 19	30
0,3	0,3	+ 0,0	+ 11	0,4	0,3	— 0,1	— 16	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Mejeriindustri (23 företag)[1] *Manufacture of dairy products*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	3 647	3 617	— 30	— 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	19,0	20,8	+ 1,8	+ 10
3 Utdelning å aktier och andelar	0,1	0,1	+ 0,0	+ 9
4 Räntor	2,3	2,9	+ 0,5	+ 23
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,3	+ 0,1	+ 21
6 Övriga intäkter	0,8	1,3	+ 0,5	+ 71
7 Summa	22,4	25,3	+ 2,9	+ 13
Kostnader och vinst				
8 Räntor	2,7	2,8	+ 0,1	+ 5
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	14,4	17,0	+ 2,6	+ 18
10 Skatter samt investeringsavgift	2,4	3,1	+ 0,7	+ 30
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	1,5	1,2	— 0,4	— 24
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	0,6	0,3	— 0,3	— 52
14 Redovisad vinst	0,8	1,0	+ 0,1	+ 14
15 Summa	22,4	25,3	+ 2,9	+ 13
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	[2]1 092,0	[2]1 169,1	+ 77,2	+ 7
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 072,0	1 147,2	+ 75,2	+ 7
18 Varuskatter	1,0	1,1	+ 0,2	+ 16
19 Summa avgående poster	1 073,0	1 148,3	+ 75,4	+ 7
20 Bruttovinst	19,0	20,8	+ 1,8	+ 10
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	22,0	29,5	+ 7,5	+ 34
22 Därav egentlig investering	20,5	28,0	+ 7,5	+ 37
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	0,5	+ 0,4	(+ 689)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	11,5	13,4	+ 1,8	+ 16
25 Lagervärdeförändring	+ 3.8	— 1,0	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 4,9	+ 1,3	.	.
27 Lön till anställda	77,3	82,5	+ 5,2	+ 7
28 Därav till industriarbetare	32,6	35,1	+ 2,5	+ 8
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	3,3	3,9	+ 0,6	+ 17
30 Betald utdelning	0,1	0,1	—	—
31 Beslutad utdelning	0,1	0,1	—	—

[1] Flertalet företag är ekonomiska föreningar. Förmedlade leveranstillägg, producent- och kontantbidrag ingår icke i redovisningen. — [2] Nettointäkten av statliga och interna bidrag minus erlagda avgifter utgjorde 51,9 milj. kr år 1955 och 50,4 milj. kr år 1956.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Slakteriindustri (25 företag)[1] *Slaughtering and manufacture of meat products*				Konservindustri (17 företag) *Canning and preserving of fish etc.*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) el. minskn. *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
4 499	4 441	— 58	— 1	2 022	2 361	+ 339	+ 17	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
12,6	14,1	+ 1,5	+ 12	5,3	6,9	+ 1,6	+ 30	2
0,0	0,1	+ 0,1	(+571)	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 20)	3
1,2	1,4	+ 0,3	+ 22	0,2	0,2	— 0,0	— 10	4
0,2	0,1	— 0,0	— 23	0,1	0,1	— 0,0	— 20	5
0,3	0,9	+ 0,7	(+247)	0,1	0,0	— 0,0	— 75	6
14,2	16,7	+ 2,5	+ 17	5,6	7,1	+ 1,5	+ 27	7
1,6	2,0	+ 0,4	+ 25	1,0	1,4	+ 0,4	+ 44	8
6,8	8,4	+ 1,6	+ 23	2,3	2,8	+ 0,5	+ 22	9
2,4	3,4	+ 1,0	+ 40	1,2	1,7	+ 0,5	+ 45	10
1,7	1,2	— 0,5	— 28	0,1	0,2	+ 0,1	+ 117	11
0,2	—	— 0,2	—100	—	0,0	+ 0,0	.	12
0,8	0,8	+ 0,0	+ 4	0,0	0,1	+ 0,0	+ 51	13
0,8	0,9	+ 0,2	+ 20	1,1	1,0	— 0,1	— 7	14
14,2	16,7	+ 2,5	+ 17	5,6	7,1	+ 1,5	+ 27	15
1 183,4	1 327,7	+ 144,4	+ 12	103,2	123,4	+ 20,2	+ 20	16
1 166,9	1 298,3	+ 131,4	+ 11	97,7	116,3	+ 18,6	+ 19	17
[2]3,8	[2]15,3	+ 11,5	+303	0,2	0,2	+ 0,0	+ 14	18
1 170,7	1 313,6	+ 142,9	+ 12	97,9	116,5	+ 18,6	+ 19	19
12,6	14,1	+ 1,5	+ 12	5,3	6,9	+ 1,6	+ 30	20
14,1	20,1	+ 6,0	+ 42	4,0	5,2	+ 1,2	+ 29	21
14,0	19,6	+ 5,6	+ 40	3,7	4,2	+ 0,5	+ 14	22
0,6	0,2	— 0,5	— 72	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 33)	23
6,1	7,3	+ 1,2	+ 20	2,0	2,4	+ 0,4	+ 19	24
+ 6,2	— 8,2	.	.	+ 1,4	+ 8,5	.	.	25
+ 8,3	— 6,5	.	.	+ 1,3	+ 7,4	.	.	26
80,0	85,7	+ 5,7	+ 7	18,4	22,8	+ 4,4	+ 24	27
39,4	41,8	+ 2,5	+ 6	13,3	16,7	+ 3,4	+ 26	28
1.3	1,4	+ 0,1	+ 10	0,5	0,5	— 0,0	— 4	29
0,3	0,3	—	—	0,6	0,6	+ 0,1	+ 11	30
0,3	0,2	— 0,0	— 11	0,6	0,6	—	—	31

[1] Flertalet företag är ekonomiska föreningar. — [2] Slaktdjursavgifter.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.		Annan livsmedelsind. (även spritfabriker) samt komb. företag (16 företag)[1] *Other food industries incl. enterprises comb. different food ind. branches*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	7 816	7 665	— 151	— 2
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	111,2	87,9	— 23,2	— 21
3	Utdelning å aktier och andelar	1,1	1,5	+ 0,4	+ 35
4	Räntor	5,1	7,5	+ 2,4	+ 48
5	Överskott å annan rörelse	1,2	1,3	+ 0,1	+ 7
6	Övriga intäkter	1,9	3,4	+ 1,5	+ 81
7	Summa	120,5	101,6	— 18,8	— 16
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	6,0	6,9	+ 1,0	+ 16
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	26,1	24,0	— 2,1	— 8
10	Skatter samt investeringsavgift	38,4	25,1	— 13,3	— 35
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	4,1	8,1	+ 4,0	+ 97
12	Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13	Övriga kostnader	2,7	4,0	+ 1,3	+ 46
14	Redovisad vinst	43,1	33,5	— 9,6	— 22
15	Summa	120,5	101,6	— 18,8	— 16
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	2 810,1	3 012,1	+202,0	+ 7
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 123,9	1 164,2	+ 40,2	+ 4
18	Varuskatter	[1] 1 575,0	[1] 1 760,0	+185,0	+ 12
19	Summa avgående poster	2 698,9	2 924,1	+225,2	+ 8
20	Bruttovinst	111,2	87,9	— 23,2	— 21
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	35,1	33,6	— 1,5	— 4
22	Därav egentlig investering	33,9	32,5	— 1,4	— 4
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,3	0,4	+ 0,1	+ 29
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	28,8	30,7	+ 1,9	+ 7
25	Lagervärdeförändring	— 38,8	— 3,1	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	— 24,8	+ 9,8	.	.
27	Lön till anställda	109,7	114,5	+ 4,7	+ 4
28	Därav till industriarbetare	67,3	71,2	+ 3,9	+ 6
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	11,4	12,6	+ 1,2	+ 10
30	Betald utdelning	13,8	13,8	+ 0,0	+ 0
31	Beslutad utdelning	13,8	13,5	— 0,3	— 2

[1] AB Svenska Tobaksmonopolet och AB Vin- o. Spritcentralen ingår i denna bransch.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Livsmedelsindustri; samtliga branscher (153 företag)[1] *Total food manufacturing industries*				Ylleindustri (34 företag) *Wool industry*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
28 676	28 778	+ 102	+ 0	6 478	6 424	— 54	— 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
198,2	171,8	— 26,3	— 13	13,8	14,4	+ 0,5	+ 4	2
7,8	11,0	+ 3,2	+ 42	0,2	0,4	+ 0,1	+ 61	3
11,5	14,8	+ 3,3	+ 29	0,7	0,7	— 0,0	— 2	4
3,4	3,9	+ 0,5	+ 15	0,5	0,5	+ 0,0	+ 3	5
5,3	7,4	+ 2,1	+ 39	0,7	1,2	+ 0,4	+ 64	6
226,2	209,0	— 17,2	— 8	16,0	17,1	+ 1,1	+ 7	7
17,8	19,9	+ 2,1	+ 12	3,1	3,6	+ 0,5	+ 15	8
68,4	74,1	+ 5,7	+ 8	5,2	5,5	+ 0,3	+ 6	9
58,8	43,1	— 15,8	— 27	4,0	3,7	— 0,3	— 8	10
10,8	13,4	+ 2,5	+ 23	0,1	0,8	+ 0,7	[2](—)	11
0,2	0,0	— 0,2	— 97	0,6	0,6	+ 0,1	+ 9	12
6,8	7,5	+ 0,7	+ 10	0,9	1,2	+ 0,3	+ 29	13
63,4	51,2	— 12,3	— 19	2,1	1,8	— 0,3	— 16	14
226,2	209,0	— 17,2	— 8	16,0	17,1	+ 1,1	+ 7	15
6 148,8	6 618,5	+ 469,8	+ 8	225,2	238,0	+ 12,9	+ 6	16
4 195,1	4 488,8	+ 293,7	+ 7	211,2	223,6	+ 12,3	+ 6	17
1 755,5	1 957,9	+ 202,4	+ 12	0,1	0,1	— 0,0	— 4	18
5 950,6	6 446,7	+ 496,1	+ 8	211,3	223,7	+ 12,3	+ 6	19
198,2	171,8	— 26,3	— 13	13,8	14,4	+ 0,5	+ 4	20
105,2	119,4	+ 14,2	+ 13	6,5	6,1	— 0,4	— 6	21
101,1	111,6	+ 10,5	+ 10	5,8	5,8	+ 0,1	+ 2	22
2,8	2,7	— 0,1	— 2	0,1	0,1	+ 0,0	+ 32	23
66,5	73,9	+ 7,4	+ 11	4,2	3,9	— 0,3	— 8	24
— 28,7	— 3,9	.	.	+ 3,5	— 3,9	.	.	25
— 16,8	+ 19,3	.	.	— 3,0	— 7,6	.	.	26
429,0	458,9	+ 29,9	+ 7	65,0	67,8	+ 2,7	+ 4	27
249,8	267,9	+ 18,1	+ 7	46,5	49,3	+ 2,8	+ 6	28
23,6	24,9	+ 1,3	+ 5	1,9	2,0	+ 0,1	+ 8	29
28,5	29,3	+ 0,8	+ 3	1,8	1,8	— 0,0	— 2	30
29,3	27,8	— 1,5	— 5	1,8	1,5	— 0,3	— 15	31

[1] Den i gruppen ingående branschen Bryggerier och vattenfabriker har redovisats i nr 5 av denna tidskrift. — [2] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Bomullsindustri (18 företag) *Cotton industry*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	8 131	7 978	— 153	— 2
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	14,0	20,6	+ 6,6	+ 47
3 Utdelning å aktier och andelar	2,6	2,7	+ 0,1	+ 3
4 Räntor	0,8	1,0	+ 0,2	+ 23
5 Överskott å annan rörelse	1,0	0,9	— 0,1	— 10
6 Övriga intäkter	1,0	1,7	+ 0,7	+ 73
7 Summa	19,5	26,9	+ 7,5	+ 38
Kostnader och vinst				
8 Räntor	3,6	3,2	— 0,4	— 11
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	8,5	9,6	+ 1,1	+ 13
10 Skatter samt investeringsavgift	2,3	2,2	— 0,1	— 6
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,2	4,8	+ 4,7	[1] (—)
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,1	0,9	+ 0,8	(+ 620)
13 Övriga kostnader	3,2	0,6	— 2,7	— 83
14 Redovisad vinst	[2]1,5	5,6	[2]+ 4,1	[2]+ 279
15 Summa	19,5	26,9	+ 7,5	+ 38
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	270,3	274,8	+ 4,5	+ 2
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	256,1	254,0	— 2,1	— 1
18 Varuskatter	0,1	0,2	+ 0,0	+ 14
19 Summa avgående poster	256,3	254,2	— 2,1	— 1
20 Bruttovinst	14,0	20,6	+ 6,6	+ 47
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	8,4	7,6	— 0,8	— 10
22 Därav egentlig investering	8,1	7,5	— 0,7	— 8
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	0,0	+ 0,0	·
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	6,3	4,7	— 1,6	— 25
25 Lagervärdeförändring	+ 2,1	+ 2,8	·	·
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 3,6	— 3,4	·	·
27 Lön till anställda	77,0	80,5	+ 3,5	+ 5
28 Därav till industriarbetare	58,3	61,4	+ 3,1	+ 5
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,8	1,8	— 0,1	— 3
30 Betald utdelning	4,2	4,2	—	—
31 Beslutad utdelning	4,2	4,1	— 0,1	— 2

[1] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.
[2] Den låga siffran för år 1955 beror till stor del på att en större redovisad förlust avdragits, vilket även starkt påverkat skillnaden mellan 1955 och 1956.

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Trikåfabriker (31 företag) *Knitting mills*				Beklädnadssömnad (136 företag) *Manufacture of wearing apparel*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
3 864	4 098	+ 234	+ 6	20 012	20 258	+ 246	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
9,4	9,3	— 0,1	— 1	20,5	23,4	+ 2,9	+ 14	2
0,0	0,0	+ 0,0	+ 16	0,2	0,3	+ 0,1	+ 55	3
0,2	0,3	+ 0,1	+ 50	1,9	2,1	+ 0,1	+ 6	4
0,3	0,3	— 0,0	— 7	0,5	0,3	— 0,3	— 46	5
0,2	0,3	+ 0,1	+ 41	2,8	2,1	— 0,7	— 25	6
10,2	10,2	+ 0,1	+ 1	25,9	28,1	+ 2,2	+ 8	7
1,4	1,7	+ 0,3	+ 18	7,6	8,6	+ 1,0	+ 14	8
6,1	5,7	— 0,3	— 5	5,8	6,3	+ 0,5	+ 8	9
1,3	1,5	+ 0,2	+ 19	4,2	5,0	+ 0,8	+ 20	10
—	0,0	+ 0,0	.	0,8	1,0	+ 0,1	+ 15	11
—	0,0	+ 0,0	.	0,2	0,3	+ 0,1	+ 41	12
0,4	0,4	— 0,0	— 7	3,3	3,2	— 0,1	— 3	13
1,0	0,9	— 0,1	— 11	4,0	3,7	— 0,3	— 8	14
10,2	10,2	+ 0,1	+ 1	25,9	28,1	+ 2,2	+ 8	15
121,7	134,6	+ 12,9	+ 11	618,0	632,8	+ 14,9	+ 2	16
112,3	125,3	+ 13,0	+ 12	597,5	609,4	+ 12,0	+ 2	17
0,0	0,0	— 0,0	(— 43)	0,0	0,0	+ 0,0	+ 25	18
112,3	125,3	+ 13,0	+ 12	597,5	609,4	+ 12,0	+ 2	19
9,4	9,3	— 0,1	— 1	20,5	23,4	+ 2,9	+ 14	20
6,6	5,1	— 1,4	— 22	18,3	6,5	— 11,8	— 64	21
6,4	5,0	— 1,4	— 22	12,9	5,9	— 7,0	— 54	22
0,0	0,0	— 0,0	(— 71)	0,4	0,2	— 0,2	— 56	23
1,7	1,6	— 0,1	— 4	3,0	3,4	+ 0,4	+ 12	24
+ 2,8	— 1,1	.	.	+ 9,1	— 2,5	.	.	25
+ 0,9	— 1,7	.	.	+ 1,4	— 3,3	.	.	26
38,0	42,6	+ 4,6	+ 12	186,4	205,4	+ 19,0	+ 10	27
25,8	29,5	+ 3,7	+ 14	124,6	138,0	+ 13,3	+ 11	28
0,7	0,7	— 0,0	— 3	2,9	2,9	— 0,0	— 1	29
0,3	0,2	— 0,0	— 10	1,7	1,7	— 0,1	— 4	30
0,2	0,2	— 0,1	— 29	1,7	1,6	— 0,1	— 7	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Linne-, hamp- och juteindustri (10 företag) *Linen, hemp and jute industries*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	3 859	3,648	—211	— 5
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	5,5	6,1	+ 0,7	+ 13
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,3	+ 0,1	+ 59
4 Räntor	0,3	0,3	+ 0,0	+ 5
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,3	+ 0,0	+ 15
6 Övriga intäkter	2,5	0,7	—1,8	— 72
7 Summa	8,7	7,7	—0,9	— 11
Kostnader och vinst				
8 Räntor	1,0	1,0	+ 0,0	+ 2
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	3,6	4,1	+ 0,5	+ 13
10 Skatter samt investeringsavgift	1,1	1,2	+ 0,1	+ 11
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	—	—	—	—
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	2,2	0,7	— 1,6	— 70
14 Redovisad vinst	0,9	0,9	+ 0,0	+ 1
15 Summa	8,7	7,7	— 0,9	— 11
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	139,5	142,4	+ 2,9	+ 2
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	134,0	136,3	+ 2,3	+ 2
18 Varuskatter	0,0	0,0	+ 0,0	+ 21
19 Summa avgående poster	134,0	136,3	+ 2,3	+ 2
20 Bruttovinst	5,5	6,1	+ 0,7	+ 13
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	2,7	3,5	+ 0,8	+ 32
22 Därav egentlig investering	2,7	3,5	+ 0,8	+ 30
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	—	—	—
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	3,8	3,5	— 0,2	— 6
25 Lagervärdeförändring	+ 3,2	— 1,7	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 2,0	— 0,4	.	.
27 Lön till anställda	34,7	35,5	+ 0,8	+ 2
28 Därav till industriarbetare	27,2	27,7	+ 0,5	+ 2
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,2	1,1	—0,1	— 10
30 Betald utdelning	1,3	1,2	—0,1	— 8
31 Beslutad utdelning	1,2	1,3	+ 0,1	+ 6

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Annan textilindustri (52 företag) *Other manufacture of textile goods*				Kombinerad textilindustri (9 företag) *Enterprises combining different textile products manufactures*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
6 037	5 955	— 82	— 1	7 146	6 804	— 342	— 5	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
17,1	15,6	— 1,6	— 9	10,7	11,0	+ 0,3	+ 3	2
0,3	0,2	— 0,1	— 26	0,2	0,7	+ 0,5	+ 322	3
0,6	0,8	+ 0,2	+ 30	1,0	1,4	+ 0,4	+ 40	4
0,1	0,1	+ 0,0	+ 18	—	0,0	+ 0,0		5
0,3	0,8	+ 0,5	+ 160	1,6	0,6	— 1,0	— 62	6
18,4	17,4	— 1,0	— 5	13,5	13,8	+ 0,3	+ 2	7
3,0	3,6	+ 0,5	+ 17	2,8	3,2	+ 0,3	+ 12	8
9,8	9,8	— 0,0	— 0	4,4	4,1	— 0,3	— 7	9
2,1	1,8	— 0,3	— 15	2,2	2,6	+ 0,5	+ 22	10
0,1	0,0	— 0,1	— 64	1,2	—	— 1,2	— 100	11
0,1	—	— 0,1	— 100	0,2	0,1	— 0,1	— 53	12
1,6	1,2	— 0,4	— 22	1,1	1,5	+ 0,4	+ 34	13
1,7	1,0	— 0,6	— 38	1,6	2,3	+ 0,6	+ 38	14
18,4	17,4	— 1,0	— 5	13,5	13,8	+ 0,3	+ 2	15
221,1	238,4	+ 17,3	+ 8	218,6	223,4	+ 4,8	+ 2	16
203,9	222,7	+ 18,8	+ 9	207,7	212,2	+ 4,5	+ 2	17
0,1	0,2	+ 0,0	+ 20	0,1	0,1	— 0,0	— 1	18
204,0	222,9	+ 18,9	+ 9	207,8	212,3	+ 4,5	+ 2	19
17,1	15,6	— 1,6	— 9	10,7	11,0	+ 0,3	+ 3	20
11,3	9,2	— 2,1	— 18	5,6	4,0	— 1,6	— 29	21
11,2	9,2	— 2,0	— 18	4,8	3,9	— 0,9	— 18	22
0,0	0,0	— 0,0	— 25	—	0,0	+ 0,0	.	23
7,1	7,3	+ 0,3	+ 4	3,9	4,0	+ 0,1	+ 3	24
+ 1,8	— 1,0	.	.	+ 1,1	— 7,2	.	.	25
+ 0,5	— 2,8	.	.	— 5,4	— 15,7	.	.	26
68,6	72,5	+ 3,9	+ 6	69,1	69,3	+ 0,2	+ 0	27
46,1	48,7	+ 2,7	+ 6	48,0	48,6	+ 0,6	+ 1	28
1,7	1,8	+ 0,1	+ 6	2,1	4,0	+ 1,9	+ 87	29
1,4	1,5	+ 0,0	+ 2	1,8	1,6	— 0,2	— 13	30
1,5	1,1	— 0,4	— 25	1,6	1,6	—	—	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Textil- och beklädnadsindustri; samtliga branscher (290 företag) *Total manufacture of textiles, apparel and made-up textile goods*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	55 527	55 165	— 362	— 1
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	91,0	100,3	+ 9,3	+ 10
3	Utdelning å aktier och andelar	3,7	4,6	+ 0,9	+ 23
4	Räntor	5,5	6,5	+ 1,0	+ 18
5	Överskott å annan rörelse	2,7	2,4	— 0,3	— 10
6	Övriga intäkter	9,1	7,4	— 1,7	— 19
7	Summa	112,1	121,2	+ 9,1	+ 8
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	22,5	24,8	+ 2,3	+ 10
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	43,3	45,0	+ 1,7	+ 4
10	Skatter samt investeringsavgift	17,2	18,1	+ 0,9	+ 5
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	2,3	6,6	+ 4,3	+186
12	Avsättningar till investeringsfonder	1,1	1,9	+ 0,8	+ 68
13	Övriga kostnader	12,8	8,7	— 4,1	— 32
14	Redovisad vinst	12,8	16,2	+ 3,4	+ 26
15	Summa	112,1	121,2	+ 9,1	+ 8
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	1 814,2	1 884,4	+ 70,2	+ 4
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 722,7	1 783,5	+ 60,8	+ 4
18	Varuskatter	0,5	0,6	+ 0,0	+ 9
19	Summa avgående poster	1 723,2	1 784,1	+ 60,9	+ 4
20	Bruttovinst	91,0	100,3	+ 9,3	+ 10
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	59,4	42,1	— 17,3	— 29
22	Därav egentlig investering	51,8	40,8	— 11,0	— 21
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,5	0,3	— 0,2	— 34
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	29,9	28,5	— 1,5	— 5
25	Lagervärdeförändring	+ 23,6	— 14,6	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	— 7,3	— 34,9	.	.
27	Lön till anställda	538,8	573,4	+ 34,7	+ 6
28	Därav till industriarbetare	376,4	403,2	+ 26,7	+ 7
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	12,3	14,2	+ 1,9	+ 15
30	Betald utdelning	12,6	12,1	— 0,4	— 4
31	Beslutad utdelning	12,1	11,3	— 0,9	— 7

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Skoindustri (41 företag) *Manufacture of footwear*				Gummivarufabriker (8 företag) *Manufacture of rubber products*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
4 331	4 341	+ 10	+ 0	7 238	7 379	+ 141	+ 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
5,7	5,5	— 0,2	— 3	39,0	43,7	+ 4,7	+ 12	2
0,4	0,4	— 0,0	— 2	0,3	0,3	— 0,0	— 5	3
0,5	0,6	+ 0,0	+ 3	2,1	2,2	+ 0,1	+ 7	4
0,1	0,1	+ 0,0	+ 29	0,4	0,4	+ 0,1	+ 14	5
0,2	0,2	— 0,1	— 33	0,5	1,1	+ 0,6	+ 108	6
6,9	6,7	— 0,2	— 3	42,4	47,8	+ 5,4	+ 13	7
1,2	1,1	— 0,1	— 11	1,9	2,9	+ 1,0	+ 51	8
1,5	1,6	+ 0,2	+ 11	13,1	14,8	+ 1,7	+ 13	9
2,0	2,1	+ 0,1	+ 4	14,5	15,5	+ 1,1	+ 7	10
0,0	0.2	+ 0,1	+273	—	3,8	+ 3,8	.	11
—	—	—	—	—	—	—	—	12
0,3	0,2	— 0,1	— 35	1,2	0,8	— 0,4	— 34	13
1,9	1.5	— 0.4	— 19	11,6	9,9	— 1,7	— 15	14
6,9	6,7	— 0,2	— 3	42,4	47,8	+ 5,4	+ 13	15
205,2	211,2	+ 6,0	+ 3	361,0	390,0	+ 29,0	+ 8	16
199,6	205,7	+ 6,1	+ 3	321,8	346,1	+ 24,3	+ 8	17
0,0	0,0	+ 0,0	(+200)	0,1	0,1	+ 0,0	+ 2	18
199,6	205,7	+ 6,1	+ 3	321,9	346,3	+ 24,3	+ 8	19
5,7	5,5	— 0,2	— 3	39,0	43,7	+ 4,7	+ 12	20
1,2	0,9	— 0,3	— 24	23,6	28,2	+ 4,6	+ 20	21
1,1	0,9	— 0.3	— 23	22,3	28,2	+ 5,9	+ 26	22
0,0	0,0	+ 0,0	[1](—)	0,5	0,7	+ 0,2	+ 43	23
1,1	1,0	— 0,1	— 11	7,2	7,8	+ 0.5	+ 7	24
— 0,4	— 4,3	.	.	+ 15,3	— 5,6	.	.	25
— 3,0	— 3,0	.	.	+ 16,2	— 1,0	.	.	26
53,2	57,2	+ 3,9	+ 7	91,0	96,3	+ 5,3	+ 6	27
33,6	35,9	+ 2,3	+ 7	63,9	67,2	+ 3,3	+ 5	28
0,8	0,8	— 0,0	— 6	3,5	3,9	+ 0,4	+ 10	29
1,3	1,3	— 0,0	— 2	4,1	4,2	+ 0,2	+ 4	30
1,3	1,3	— 0,0	— 2	4,2	4,0	— 0,2	— 5	31

[1] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Garverier och läderfabriker (18 företag) *Tanneries and manufacture of leather products*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	2 624	2 650	+ 26	+ 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	7,4	5,9	— 1,5	— 20
3 Utdelning å aktier och andelar	0,3	0,4	+ 0,1	+ 39
4 Räntor	0,5	0,7	+ 0,2	+ 34
5 Överskott å annan rörelse	0,1	0,1	+ 0,1	+ 93
6 Övriga intäkter	0,2	0,6	+ 0,4	+274
7 Summa	8,5	7,8	— 0,7	— 8
Kostnader och vinst				
8 Räntor	1,4	1,5	+ 0,1	+ 5
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	2,1	1,8	— 0,3	— 16
10 Skatter samt investeringsavgift	2,0	1,9	— 0,1	— 3
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,5	0,3	— 0,2	— 40
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,1	—	— 0,1	—100
13 Övriga kostnader	0,5	0,4	— 0,1	— 12
14 Redovisad vinst	1,9	1,8	— 0,0	— 1
15 Summa	8,5	7,8	— 0,7	— 8
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	143,7	141,1	— 2,7	— 2
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	134,5	133,5	— 1,0	— 1
18 Varuskatter	1,8	1,6	— 0,2	— 12
19 Summa avgående poster	136,3	135,1	— 1,2	— 1
20 Bruttovinst	7,4	5,9	— 1,5	— 20
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	1,7	2,8	+ 1,1	+ 63
22 Därav egentlig investering	1,7	2,5	+ 0,8	+ 47
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,0	— 0,0	(— 64)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,0	1,6	— 0,5	— 24
25 Lagervärdeförändring	— 3,8	+ 4,3	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 4,8	+ 3,0	.	.
27 Lön till anställda	29,9	31,7	+ 1,8	+ 6
28 Därav till industriarbetare	22,2	23,4	+ 1,3	+ 6
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,2	1,1	— 0,1	— 7
30 Betald utdelning	1,1	1,1	+ 0,0	+ 1
31 Beslutad utdelning	1,1	1,2	+ 0,1	+ 10

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Annan läder-, hår- och gummivaruind. samt komb. företag (27 företag) *Manufacture of other leather, hair and rubber goods*				Läder-, hår- och gummivaruindustri; samtliga branscher (94 företag) *Total manufacture of leather, hair and rubber products*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
2 798	2 786	− 12	— 0	16 991	17 156	+ 165	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
3,7	4,1	+ 0,4	+ 12	55,8	59,2	+ 3,5	+ 6	2
0,0	0,0	+ 0,0	+ 28	1,0	1,1	+ 0,1	+ 9	3
0,2	0,2	+ 0,0	+ 20	3,3	3,7	+ 0,4	+ 11	4
0,1	0,1	— 0,0	— 33	0,6	0,7	+ 0,1	+ 16	5
0,3	0,3	+ 0,0	+ 15	1,2	2,2	+ 1,0	+ 83	6
4,2	4,7	+ 0,5	+ 11	61,9	66,9	+ 5,0	+ 8	7
1,2	1,3	+ 0,1	+ 7	5,8	6,8	+ 1,0	+ 17	8
1,2	1,3	+ 0,1	+ 8	17,8	19,5	+ 1,6	+ 9	9
0,6	1,0	+ 0,4	+ 74	19,1	20,6	+ 1,5	+ 8	10
0,1	—	— 0,1	—100	0,6	4,3	+ 3,7	(+611)	11
—	—	—	—	0,1	—	— 0,1	—100	12
0,2	0,3	+ 0,0	+ 22	2,2	1,7	— 0,5	— 24	13
0,9	0,9	— 0,1	— 7	16,3	14,1	— 2,2	— 13	14
4,2	4,7	+ 0,5	+ 11	61,9	66,9	+ 5,0	+ 8	15
98,8	104,8	+ 6,0	+ 6	808,7	847,0	+ 38,3	+ 5	16
95,2	100,7	+ 5,5	+ 6	751,0	786,1	+ 35,0	+ 5	17
0,0	0,0	—	—	1,9	1,7	— 0,2	— 11	18
95,2	100,7	+ 5,5	+ 6	753,0	787,8	+ 34,8	+ 5	19
3,7	4,1	+ 0,4	+ 12	55,8	59,2	+ 3,5	+ 6	20
2,6	1,4	— 1,2	— 46	29,1	33,3	+ 4,2	+ 14	21
2,6	1,4	— 1,2	— 47	27,7	32,9	+ 5,2	+ 19	22
—	—	—	—	0,5	0,7	+ 0,2	+ 47	23
0,5	0,3	— 0,1	— 29	10,9	10,6	— 0,2	— 2	24
— 0,3	— 1,3	.	.	+ 10,8	— 6,9	.	.	25
— 0,6	— 1,4	.	.	+ 7,9	— 2,4	.	.	26
30,6	32,9	+ 2,3	+ 8	204,7	218,1	+ 13,4	+ 7	27
20,4	21,8	+ 1,4	+ 7	140,1	148,3	+ 8,2	+ 6	28
0,4	0,4	— 0,1	— 14	6,0	6,2	+ 0,2	+ 3	29
0,2	0,2	— 0,1	— 29	6,7	6,8	+ 0,1	+ 1	30
0,2	0,2	+ 0,0	+ 3	6,8	6,7	— 0,1	— 2	31

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Kemisk-teknisk industri (77 företag) *Manufacture of chemicals and chemical products*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	15 956	16 101	+ 145	+ 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	138,6	152,0	+ 13,4	+ 10
3 Utdelning å aktier och andelar	2,9	4,0	+ 1,1	+ 40
4 Räntor	4,8	5,3	+ 0,6	+ 12
5 Överskott å annan rörelse	3,0	3,1	+ 0,1	+ 3
6 Övriga intäkter	7,8	5,9	− 1,9	− 25
7 Summa	157,0	170,3	+ 13,3	+ 8
Kostnader och vinst				
8 Räntor	17,4	19,9	+ 2,6	+ 15
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	62,7	65,3	+ 2,6	+ 4
10 Skatter samt investeringsavgift	36,7	43,2	+ 6,5	+ 18
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	1,9	6,6	+ 4,7	+251
12 Avsättningar till investeringsfonder	2,5	1,4	− 1,1	− 44
13 Övriga kostnader	1,8	2,9	+ 1,0	+ 55
14 Redovisad vinst	34,0	31,0	− 3,0	− 9
15 Summa	157,0	170,3	+ 13,3	+ 8
Beräkning av bruttovinsten				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 682,0	1 876,3	+ 194,3	+ 12
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 472,9	1 646,0	+ 173,2	+ 12
18 Varuskatter	70,5	78,2	+ 7,7	+ 11
19 Summa avgående poster	1 543,4	1 724,3	+ 180,9	+ 12
20 Bruttovinst	138,6	152,0	+ 13,4	+ 10
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	105,7	117,1	+ 11,3	+ 11
22 Därav egentlig investering	102,9	114,8	+ 11,9	+ 12
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	1,5	1,5	− 0,0	− 1
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	54,1	59,9	+ 5,8	+ 11
25 Lagervärdeförändring	+ 4,9	− 5,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	− 0,2	+ 10,9	.	.
27 Lön till anställda	259,1	281,9	+ 22,8	+ 9
28 Därav till industriarbetare	149,4	161,4	+ 12,1	+ 8
29 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	12,2	12,4	+ 0,1	+ 1
30 Betald utdelning	16,5	16,9	+ 0,3	+ 2
31 Beslutad utdelning	16,9	17,7	+ 0,8	+ 5

Income, expenditure and profits of business enterprises

Preliminary data (cont.)

Kraftverk (9 företag) *Electricity works*				Bruksföretag (13 företag) *Enterprises combining iron and forest products industries*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
2 301	2 283	— 18	— 1	19 815	20 374	+ 559	+ 3	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
85,1	81,3	— 3,8	— 4	201,1	241,5	+ 40,3	+ 20	2
3,0	3,7	+ 0,7	+ 23	8,3	9,8	+ 1,5	+ 18	3
2,8	4,5	+ 1,7	+ 59	4,8	6,2	+ 1,4	+ 28	4
0,1	0,3	+ 0,2	+261	47,5	51,4	+ 3,9	+ 8	5
1,7	1,9	+ 0,2	+ 9	4,4	4,4	— 0,0	— 0	6
92,7	91,7	— 1,0	— 1	266,2	313,3	+ 47,1	+ 18	7
12,7	14,4	+ 1,7	+ 14	8,7	9,7	+ 1,1	+ 12	8
44,9	47,6	+ 2,7	+ 6	88,3	100,4	+ 12,1	+ 14	9
14,6	14,1	— 0,6	— 4	81,3	92,3	+ 11,0	+ 14	10
0,3	1,3	+ 1,0	+342	1,1	18,5	+ 17,5	[1](—)	11
3,4	—	— 3,4	—100	21,9	27,0	+ 5,1	+ 23	12
1,4	0,1	— 1,3	— 95	7,1	7,8	+ 0,7	+ 10	13
15,5	14,2	— 1,3	— 8	57,9	57,6	— 0,3	— 1	14
92,7	91,7	— 1,0	— 1	266,2	313,3	+ 47,1	+ 18	15
251,5	268,6	+ 17,1	+ 7	1 067,7	1 234,1	+ 166,4	+ 16	16
164,7	185,5	+ 20,8	+ 13	863,8	989,1	+ 125,3	+ 15	17
1,6	1,7	+ 0,1	+ 4	2,8	3,5	+ 0,7	+ 27	18
166,4	187,2	+ 20,8	+ 13	866,5	992,6	+ 126,1	+ 15	19
85,1	81,3	— 3,8	— 4	201,1	241,5	+ 40,3	+ 20	20
79,7	65,0	— 14,6	— 18	124,0	136,9	+ 13,0	+ 10	21
78,8	64,5	— 14,3	— 18	123,9	135,4	+ 11,5	+ 9	22
0,6	0,5	— 0,1	— 13	4,1	4,5	+ 0,4	+ 10	23
23,1	24,3	+ 1,1	+ 5	40,5	42,7	+ 2,2	+ 5	24
+ 3,4	— 1,1	·	·	+ 27,7	+ 36,0	·	·	25
— 1,0	+ 3,1	·	·	+ 20,8	+ 22,9	·	·	26
43,2	46,7	+ 3,5	+ 8	343,0	368,2	+ 25,1	+ 7	27
24,2	27,0	+ 2,8	+ 11	192,9	216,1	+ 23,2	+ 12	28
3,3	3,4	+ 0,1	+ 4	11,0	12,9	+ 1,9	+ 17	29
10,2	10,6	+ 0,4	+ 4	32,0	34,4	+ 2,4	+ 8	30
10,6	13,6	+ 2,9	+ 28	34,4	41,0	+ 6,6	+ 19	31

[1] Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Andra kombinerade företag (16 företag) *Other enterprises combining different manufactures*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (−) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	10 984	11 555	+ 571	+ 5
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	82,7	88,3	+ 5,7	+ 7
3	Utdelning å aktier och andelar	3,3	3,3	— 0,0	— 0
4	Räntor	1,9	3,3	+ 1,3	+ 70
5	Överskott å annan rörelse	0,8	0,9	+ 0,1	+ 11
6	Övriga intäkter	3,2	2,0	— 1,2	— 37
7	Summa	91,9	97,8	+ 5,9	+ 6
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	5,2	6,0	+ 0,9	+ 17
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	35,0	37,4	+ 2,4	+ 7
10	Skatter samt investeringsavgift	21,6	26,7	+ 5,1	+ 24
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	4,6	4,5	— 0,2	— 4
12	Avsättningar till investeringsfonder	3,6	3,6	—	—
13	Övriga kostnader	1,9	0,9	— 1,0	— 51
14	Redovisad vinst	19,9	18,7	— 1,3	— 6
15	Summa	91,9	97,8	+ 5,9	+ 6
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	593,9	664,7	+ 70,7	+ 12
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	510,0	575,1	+ 65,1	+ 13
18	Varuskatter	1,2	1,2	— 0,0	— 2
19	Summa avgående poster	511,3	576,3	+ 65,1	+ 13
20	Bruttovinst	82,7	88,3	+ 5,7	+ 7
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	29,0	47,0	+ 18,0	+ 62
22	Därav egentlig investering	27,5	46,7	+ 19,2	+ 70
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	—	—	—
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	21,0	25,4	+ 4,4	+ 21
25	Lagervärdeförändring	+ 8,6	− 2,4	·	·
26	Uppskattad lagervolymförändring	+ 3,2	− 6,8	·	·
27	Lön till anställda	147,9	165,4	+ 17,5	+ 12
28	Därav till industriarbetare	102,2	115,3	+ 13,2	+ 13
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	7,4	7,7	+ 0,4	+ 5
30	Betald utdelning	10,7	11,8	+ 1,1	+ 10
31	Beslutad utdelning	11,8	11,9	+ 0,1	+ 1

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data (cont.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.		Samtliga industribranscher (1 462 företag) *Total*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal industriarbetare	429 176	434 908	+ 5 732	+ 1
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	3 124,1	3 162,6	+ 38,5	+ 1
3	Utdelning å aktier och andelar	183,8	219,2	+ 35,4	+ 19
4	Räntor	167,8	190,3	+ 22,5	+ 13
5	Överskott å annan rörelse	187,4	214,2	+ 26,9	+ 14
6	Övriga intäkter	110,2	146,8	+ 36,6	+ 33
7	Summa	3 773,3	3 933,2	+ 159,9	+ 4
	Kostnader och vinst				
8	Räntor	244,6	286,1	+ 41,4	+ 17
9	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	1 014,3	1 158,0	+ 143,7	+ 14
10	Skatter samt investeringsavgift	1 094,3	1 105,8	+ 11,5	+ 1
11	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	159,7	251,3	+ 91,6	+ 57
12	Avsättningar till investeringsfonder	135,5	100,0	— 35,5	— 26
13	Övriga kostnader	139,8	109,8	— 30,1	— 22
14	Redovisad vinst	985,1	922,3	— 62,8	— 6
15	Summa	3 773,3	3 933,2	+ 159,9	+ 4
	Beräkning av bruttovinsten				
16	Bruttointäkt av rörelsen	28 632,6	31 168,0	+2 535,4	+ 9
17	Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	23 658,1	25 942,3	+2 284,2	+ 10
18	Varuskatter	1 850,4	2 063,1	+ 212,7	+ 11
19	Summa avgående poster	25 508,5	28 005,4	+2 496,9	+ 10
20	Bruttovinst	3 124,1	3 162,6	+ 38,5	+ 1
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	1 623,5	1 707,2	+ 83,7	+ 5
22	Därav egentlig investering	1 571,1	1 663,2	+ 92,1	+ 6
23	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	22,7	29,5	+ 6,8	+ 30
24	Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	853,9	892,7	+ 38,9	+ 5
25	Lagervärdeförändring	+ 598,0	+ 408,6	.	.
26	Uppskattad lagervolymförändring	+ 579,5	+ 538,8	.	.
27	Lön till anställda	6 348,9	6 920,1	+ 571,2	+ 9
28	Därav till industriarbetare	3 993,7	4 357,2	+ 363,5	+ 9
29	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	224,3	235,0	+ 10,7	+ 5
30	Betald utdelning	524,1	591,2	+ 67,1	+ 13
31	Beslutad utdelning	591,2	647,0	+ 55,8	+ 9

Centrala bilregistret: motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1956 års slut

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. äldre	1940–1945	1946–1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	
Personbilar											
Austin	273	4	7 441	870	2 473	3 209	7 904	4 349	4 243	117	30 883
B.M.W.	92	8	261	79	12	44	127	290	187	2	1 102
Borgw. (Hansa-)	324	2	1 461	206	918	571	311	3 800	1 157	1	8 751
Buick	707	46	930	73	79	92	113	100	59	—	2 199
Chevrolet	9 065	147	6 433	2 395	834	2 601	2 921	2 465	1 477	—	28 338
Chrysler	647	20	662	72	67	117	136	146	41	—	1 908
Citroën	1 231	26	5 976	2 299	932	1 028	558	173	196	3	12 422
De Soto	312	7	1 161	128	45	280	239	347	173	1	2 693
D.K.W.	6 593	17	214	323	761	1 290	2 424	3 057	3 984	155	18 818
Dodge	2 903	17	2 070	450	131	637	328	920	147	—	7 603
Fiat	1 250	47	3 127	1 794	2 099	3 214	4 854	3 873	3 016	44	23 318
Ford	14 966	159	17 703	7 368	7 322	7 397	19 918	16 063	12 012	—	102 908
Goliath	1	—	4	55	395	502	578	448	90	—	2 073
Hillman	273	2	2 452	345	823	1 208	3 165	1 234	200	334	10 036
Hudson	649	8	1 110	170	57	30	88	285	92	—	2 489
Humber	4	—	386	230	79	184	134	226	21	—	1 264
Ifa	—	—	12	522	906	66	4 206	2 133	804	1	8 650
Jowett	2	—	732	655	127	116	—	1	1	—	1 634
Kaiser	1	—	278	619	595	15	19	2	3	—	1 532
Lloyd	—	—	12	32	119	404	1 902	1 887	820	—	5 176
Mercedes-Benz	1 022	24	5 265	263	1 991	71	2 957	2 919	4 986	1	19 499
Minor	—	—	1 124	334	1	1	1	—	—	—	1 461
Morris	389	5	6 818	2 171	2 515	3 910	3 341	2 676	1 488	8	23 321
Moskwitz	1	—	976	1 171	2	3	514	4	—	—	2 671
Nash	519	7	914	105	164	48	177	207	37	—	2 178
Oldsmobile	789	45	769	45	22	53	51	58	16	1	1 849
Opel	13 920	47	6 714	8 131	209	8 622	3 063	13 073	18 057	3 585	75 421
Panhard	1	—	438	821	59	5	1	113	21	—	1 459
Peugeot	61	3	1 603	381	796	1 549	1 847	1 292	1 479	238	9 249
Plymouth	3 017	36	1 724	586	203	550	654	967	489	—	8 226
Pontiac	592	54	708	50	21	58	44	57	69	—	1 653
Renault	1 174	4	6 469	1 150	1 822	1 572	2 835	1 444	1 094	—	17 564
Rover	1	—	457	255	248	312	602	268	93	6	2 242
Saab	—	—	1 892	3 136	—	2 566	3 678	5 364	6 144	2	22 782
Simca	4	2	1 877	23	1 872	15	1 905	1 743	1 755	144	9 340
Singer	10	—	307	686	150	141	145	22	8	—	1 469
Skoda	158	1	2 065	129	242	454	183	57	619	—	3 908
Standard	63	4	7 484	436	1 412	1 212	4 923	1 661	870	3	18 068
Studebaker	657	26	906	192	146	479	314	270	190	3	3 177
Triumph	2	—	88	416	696	3	44	35	12	—	1 296
Vauxhall	338	44	3 911	8	2 420	1 398	3 516	1 675	1 292	—	14 602
Willys	448	146	294	83	59	20	57	11	10	—	1 128
Volkswagen	5	5	13 737	6 894	535	7 750	14 282	24 813	18 942	1	86 964
Wolseley	17	—	357	123	29	263	586	97	66	—	1 538
Volvo	3 456	298	18 112	10 785	3 833	34 302	24 560	1 557	23 474	3	120 380
Övriga	2 930	44	2 356	731	853	353	604	698	718	4	9 291
Summa	68 867	1 299	139790	57 790	39 074	88 715	120809	102880	110652	4 657	[1]734 533

[1] Därav 643 jeepar.

Registered motor vehicles by make and model

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. äldre	1940–1945	1946–1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	
Bussar											
Scania-Vabis ...	251	136	1 757	150	172	340	241	82	223	9	3 361
Volvo	307	241	2 036	333	274	198	244	135	189	—	3 957
Övriga	220	116	340	98	66	42	39	33	24	—	978
Summa	778	493	4 133	581	512	580	524	250	436	9	8 296
Lastbilar											
Austin	8	2	1 678	230	498	539	326	205	124	—	3 610
Bedford	26	9	988	315	624	299	448	175	49	—	2 933
Chevrolet	2 028	1 164	3 183	204	230	230	324	449	288	—	8 100
Commer.....	—	—	486	117	192	170	136	86	31	—	1 218
D.K.W.	247	7	234	49	88	172	18	142	62	—	1 019
Dodge	547	230	554	10	52	34	30	13	1	—	1 471
Ford	1 218	271	5 083	118	1 136	219	512	739	723	—	10 019
International ...	197	14	724	46	92	62	148	206	88	—	1 577
Morris	13	—	1 166	406	234	252	230	67	44	1	2 413
Opel	104	40	605	1 170	756	563	381	659	278	5	4 561
Scania-Vabis ...	98	190	3 184	1 027	1 266	1 755	1 874	1 252	1 576	28	12 250
Willys	17	174	1 170	330	242	123	229	111	99	—	2 495
Volkswagen	1	1	112	554	113	950	1 714	1 317	1 250	—	6 012
Volvo	2 406	3 708	10 025	3 417	3 922	8 482	4 589	3 630	4 178	20	44 377
Övriga	537	147	3 938	912	1 202	1 258	1 079	692	495	4	10 264
Summa	7 447	5 957	33 130	8 905	10 647	15 108	12 038	9 743	9 286	58	[1]112 319
Motorcyklar											
A.J.S.	130	1	283	157	227	440	494	150	24	—	1 906
Apollo	314	2	2 603	726	1 002	1 074	780	388	140	—	7 029
Ariel	275	497	306	235	164	199	462	161	31	—	2 330
Blixt	3 200	10	279	25	9	2	1	—	—	—	3 526
B.M.W.	97	11	738	189	156	137	160	153	47	—	1 688
B.S.A.	702	1 341	1 133	1 056	366	1 337	871	228	176	—	7 210
Centrum	195	17	873	268	347	324	221	89	—	—	2 334
D.K.W.	2 389	245	44	821	792	108	250	185	166	—	5 000
Erlan	—	—	330	160	246	171	76	28	—	—	1 011
Fram	766	5	545	1 040	1 441	6	239	154	23	—	4 219
Goggo.....	—	—	—	—	1	72	321	391	112	—	897
Gripen	679	4	615	196	167	—	—	—	—	—	1 661
Harley-Davidson	1 090	717	589	5	9	5	3	—	1	—	2 419
Husqvarna	7 446	1 054	26 648	11 859	4 604	6 897	2 244	2 465	1 119	—	64 336
Indian	362	130	214	2	—	96	52	7	—	—	863
Java	4	—	2 714	11	74	644	64	44	68	—	3 623
King	538	—	264	528	678	5	113	67	14	—	2 207
Kärnan	488	1	891	248	164	1	97	1	—	—	1 891
Lambretta	3	—	518	6	520	511	1 248	659	470	6	3 941
Maico.....	2	—	2	—	4	39	500	190	3	—	740
Maraton	327	1	346	183	408	67	107	93	--	—	1 532
Matchless	67	310	310	213	345	369	386	150	26	—	2 176
Messerschmitt ..	1	—	—	—	—	2	416	837	142	—	1 398
Monark	7 619	1 304	13 452	4 415	4 153	4 907	3 213	1 901	8	—	40 972
Norton	140	201	118	256	39	515	110	47	28	—	1 454
N.S.U.	174	21	80	435	213	196	405	324	564	—	2 412
N.V.	1 553	117	8 338	10 643	2 247	5 918	922	1 732	249	—	31 719

[1] Därav 2 977 jeepar.

Centrala bilregistret: motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1956 års slut

Registered motor vehicles by make and model

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. äldre	1940–1945	1946–1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	
Panther	24	—	131	183	298	158	159	32	—	—	985
Puch	11	—	1 088	228	177	31	372	296	4	—	2 207
Rex	7 341	136	5 532	573	1 730	315	532	178	1	—	16 338
Royal Enfield	181	101	459	457	32	390	154	4	2	—	1 780
Speed	94	1	759	85	84	95	18	9	—	—	1 145
Stanley	—	—	440	141	140	116	64	17	—	—	918
Svalan	2	—	839	1 185	1 039	323	511	64	—	—	3 963
Suecia	152	7	84	8	461	31	17	—	—	—	760
Triumph	144	84	718	477	483	680	719	244	89	1	3 639
TWN	166	6	83	145	274	162	264	78	—	—	1 178
Velocette	17	1	201	173	162	130	29	1	1	—	715
Vespa	3	—	356	727	38	964	1 639	1 209	1 162	38	6 136
Zündapp	240	10	72	193	161	62	332	398	267	—	1 735
Örnen	193	—	474	553	202	248	77	1	—	—	1 748
Övriga	5 885	166	5 299	3 594	2 666	1 904	2 048	1 012	471	—	23 045
Summa	43 014	6 501	78 768	42 399	26 323	29 651	20 690	13 987	5 408	45	266 786
Hjultraktorer											
Allgaier	2	—	1	—	49	1 004	1	137	35	—	1 229
Allis Chalmers	939	147	1 625	365	453	4	62	57	19	—	3 671
Bolinder-Munktell	1 566	691	4 857	1 410	3 638	1 060	1 498	954	2 336	—	18 010
Case	834	114	847	19	—	—	—	2	2	—	1 818
David Brown	226	9	1 618	648	778	434	296	526	619	—	5 154
Deutz	25	2	10	83	358	63	95	20	3	—	659
Ferguson	1 351	14	6 897	3 610	5 217	3 370	4 448	4 601	13	114	29 635
Ford	126	19	25	1	2	2	—	—	—	—	175
Fordson	3 623	482	7 765	2 142	5 741	14	1 287	1 399	804	—	23 257
Hanomag	37	6	169	132	146	69	63	1	3	—	626
International-Harvester	2 159	233	1 691	554	786	360	1 368	63	96	—	7 310
John Deere	732	222	903	119	13	7	1	12	—	—	2 009
Johnston	54	3	164	68	68	13	—	1	—	—	371
Lanz	94	244	8	1	27	151	12	4	4	—	545
M. A. N.	27	1	163	57	56	24	50	47	27	—	452
Massey-Harris	354	57	893	86	68	—	63	7	4	—	1 532
Nuffield	109	—	395	382	850	3	333	312	139	—	2 523
Oliver	1 363	139	972	62	9	1	—	3	—	—	2 549
Renault	21	1	76	108	1	—	—	—	—	—	207
Steyr	58	1	295	119	49	4	2	—	—	—	528
Volvo	1 991	389	9 994	3 336	5 388	2 806	5 778	9	1 020	—	30 711
Zetor	41	—	307	341	215	1	1	26	—	—	932
Övriga	6 605	403	631	312	220	151	131	105	28	—	8 586
Summa	22 337	3 177	40 306	13 955	24 132	9 541	15 489	8 286	5 152	114	142 489
Bandtraktorer											
Allis Chalmers	37	7	66	18	3	—	—	—	—	—	131
Caterpillar	78	16	127	18	7	2	2	3	—	—	253
Cletrac	32	52	162	101	142	—	—	—	1	—	490
International	26	9	74	9	1	1	—	—	-	—	120
Övriga	82	106	62	49	59	26	10	13	23	—	430
Summa	255	190	491	195	212	29	12	16	24	—	1 424

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Augusti 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *August 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t. [2]	T. [2]	S:a [2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	12	—	12	47	8	55	227	97	324	286	105	391
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	11	1	12	52	8	60	317	119	436	380	128	508
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	6	3	9	30	16	46	90	154	244	126	173	299
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	1	2	3	7	7	14	29	39	68	37	48	85
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	7	2	9	15	16	31	46	157	203	68	175	243
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	8	1	9	12	15	27	31	61	92	51	77	128
Cyklister *Cyclists*	16	8	24	21	23	44	65	165	230	102	196	298
Fotgängare *Pedestrians*	11	6	17	29	26	55	31	130	161	71	162	233
Övriga *Others*	—	—	—	—	—	—	3	11	14	3	11	14
Samtliga *Total*	72	23	95	213	119	332	839	933	1 772	1 124	1 075	2 199

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 998	3 289	5 287
Lastbil *Lorry*	341	600	941
Buss *Bus*	41	147	188
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	198	401	599
Moped *Cycle with aux. motor*	88	303	391
Annan lätt mc *Other light mc*	68	136	204
Spårvagn *Tram*	—	57	57
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	13	8	21
Cykel *Cycle*	123	281	404
Annat fordon *Other vehicle*	45	324	369
Fotgängare *Pedestrian*	74	168	242
Andra trafikelement *Other traffic elements*	72	7	79
Samtliga *Total*	3 061	5 721	8 782

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision*			
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	979	2 059	3 038
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	26	443	469
med fotgängare *with pedestrian*	69	164	233
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	—	—
med djur *with animal*	73	3	76
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	8	20	28
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	60	50	110
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	531	71	602
Kullkörning *Vehicle overturned*	54	57	111
Olycka av annat slag *Other type of accident*	17	31	48
Samtliga *Total*	1 817	2 898	4 715

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Augusti 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	4	61	66	131	238	4	23	56	83
Uppsala »	1	28	28	57	95	1	12	25	38
Södermanlands »	1	33	34	68	110	1	10	42	53
Östergötlands »	7	39	75	121	213	7	16	48	71
Jönköpings »	2	21	53	76	125	2	8	28	38
Kronobergs »	3	10	30	43	66	3	3	11	17
Kalmar »	2	27	37	66	99	4	6	32	42
Gotlands »	1	7	13	21	37	4	3	6	13
Blekinge »	—	16	27	43	72	—	3	16	19
Kristianstads »	3	34	45	82	148	3	10	45	58
Malmöhus »	4	42	67	113	194	4	6	51	61
Hallands »	2	35	53	90	148	3	10	47	60
Göteb. o. Bohus »	4	28	40	72	129	5	10	29	44
Älvsborgs »	3	48	64	115	195	3	14	69	86
Skaraborgs »	2	29	34	65	106	2	6	47	55
Värmlands »	3	37	57	97	149	3	3	39	45
Örebro »	4	28	37	69	130	4	11	34	49
Västmanlands »	3	24	34	61	112	4	6	23	33
Kopparbergs »	3	25	25	53	82	3	8	34	45
Gävleborgs »	3	32	52	87	153	3	10	41	54
Västernorrlands »	6	31	45	82	132	6	6	37	49
Jämtlands »	1	16	27	44	76	1	6	19	26
Västerbottens »	1	35	38	74	113	1	9	35	45
Norrbottens »	1	29	57	87	139	1	14	25	40
Summa *Total*	64	715	1 038	1 817	3 061	72	213	839	1 124

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *August 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	3	175	546	724	1 431	3	18	189	210
Stockholms län	2	41	95	138	268	3	6	43	52
Uppsala »	—	18	54	72	138	—	1	20	21
Södermanlands »	1	16	38	55	105	1	5	14	20
Östergötlands »	—	49	94	143	275	—	5	50	55
därav Norrköpings stad	—	21	39	60	118	—	—	23	23
Jönköpings län	1	33	42	76	161	1	6	34	41
Kronobergs »	2	11	15	28	56	2	3	14	19
Kalmar »	2	13	24	39	78	2	1	15	18
Gotlands »	—	2	8	10	19	—	—	2	2
Blekinge »	1	20	32	53	106	1	—	22	23
Kristianstads »	—	18	35	53	105	—	3	18	21
Malmöhus »	—	95	185	280	557	—	9	93	102
därav Malmö stad	—	51	117	168	336	—	3	52	55
Hallands län	—	20	58	78	149	—	2	20	22
Göteb. o. Bohus »	3	159	307	469	938	3	24	160	187
därav Göteborgs stad..	3	141	278	422	852	3	21	145	169
Älvsborgs län	—	23	45	68	134	—	7	23	30
Skaraborgs »	2	15	26	43	87	2	2	18	22
Värmlands »	1	25	40	66	128	1	5	21	27
Örebro »	1	28	61	90	174	1	8	29	38
Västmanlands »	—	33	65	98	193	—	3	34	37
Kopparbergs »	1	21	33	55	107	1	4	21	26
Gävleborgs »	—	24	58	82	166	—	3	26	29
Västernorrlands »	1	18	57	76	146	1	1	19	21
Jämtlands »	—	8	15	23	46	—	—	9	9
Västerbottens »	—	18	13	31	59	—	2	17	19
Norrbottens »	1	21	26	48	95	1	1	22	24
Summa *Total*	22	904	1 972	2 898	5 721	23	119	933	1 075
Hela riket *Sweden*	86	1 619	3 010	4 715	8 782	95	332	1 772	2 199

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98
Juli	95	15	1 034	349	565	108	2 056	532	157	70
Aug.	79	6	1 038	359	539	104	2 040	536	175	62
Sept.	92	10	930	335	476	130	1 871	483	149	55

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555.9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954.9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418.4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319.3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005.5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	1955 Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490.6	4 865,8	1 161,8	329.5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797.2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255.1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319.4	1 597.8	412,3	230.8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370,4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213,8	218,3	1 022,7	1 551,1	3 005.9	704,5	178,8	113,2	1957 Jan.
199,0	239,6	997.2	1 206,7	2 642,5	637,9	212.4	122,7	Febr.
222,6	251,2	1 077.3	1 511,5	3 062.6	685,8	293.5	164,5	Mars
193,1	217,8	1 100,1	1 343,2	2 854,2	739,1	292.4	93,6	April
239,1	260,5	1 244,9	1 806,5	3 551,0	1 074.8	197,0	197,0	Maj
240,1	295,5	1 341,2	1 823,8	3 700.6	1 172,1	262,2	258,1	Juni
250,9	255,5	1 234.2	1 470,9	3 211.5	1 040,1	231,3	126,2	Juli
241,7	287,7	1 177,6	1 750,8	3 457.8	1 381.3	283.6	68.5	Aug.
220,2	247,2	1 018,8	2 429,8	3 916,0	2 003,2	181,3	79,2	Sept.

Preliminär försäkringsstatistik för juli och augusti 1957

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen[1] förvaltade tillgångarna har under juli och augusti 1957 ökat med 134 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning å 264 resp. 130 mkr. Förändringarna har mätts i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I *tabell 1* redovisas bruttoökningarna och nettoföränd-

[1] Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1955 tillhopa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*			Härav direktteckande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*		
	30/6 1957[2]	Ökningar[3] *Increases*[3] Juli+Aug. 1957		30/6 1957[2]	Ökningar[3] *Increases*[3] Juli+Aug. 1957	
		Brutto *Gross*	Netto *Net*		Brutto *Gross*	Netto *Net*
Fastigheter *Real property*	[4] 554	3	2	[4] 308	3	2
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	338	10	4	153	10	4
Svenska *Swedish*	322	10	4	153	10	4
Utländska *Foreign*	[5] 16	[5] —	[5] — 0	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	3 994	91	60	2 901	60	48
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	2 448	37	26	1 823	28	22
Övriga fastigheter *Others*	1 546	54	34	1 078	32	26
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	1 377	11	7	1 262	10	7
Lån till kommun *Loans to municipalities*	1 102	10	6	1 005	9	6
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	275	1	1	257	1	1
Obligationer *Bonds*	5 885	132	78	5 201	109	62
Svenska *Swedish borrowers*	5 738	131	80	5 121	109	63
Utländska *Foreign borrowers*	[5] 147	[5] 1	[5] — 2	80	0	— 1
Förlagsbevis *Debentures*	150	0	— 2	73	0	— 1
Andra värdehandlingar *Other securities*	[6] 396	16	5	[6] 238	13	6
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	200	11	6	136	11	7
Övriga *Others*	196	5	— 1	102	2	— 1
Livlån[7] *Policy loans*	619	(1)	1	619	(1)	1
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav.[7] *Cash at banks and in hand*	195	..	— 21	17	..	— 7
Summa *Total*	13 508	264	134	10 772	206	122

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [3] Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. *Cash values.* — [4] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [5] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [6] Exkl. 157 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — [7] Här har endast nettoförändringar angivits.

Period	Bruttoökning år 1956	år 1957	Bruttominskning år 1956	år 1957	Nettoökning år 1956	år 1957
januari—februari	390	254	291	61	189	193
mars—april	224	247	103	70	121	177
maj—juni	249	287	127	164	122	123
juli—augusti	220	264	112	130	108	134
september—oktober	268		119		149	
november—december	405		182		223	
Hela året	1 756		844		912	

ringarna för skilda placeringsobjekt. Svenska obligationer visar den största nettoökningen medan utländska obligationer, förlagsbevis samt kontanter och banktillgodohavanden visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade inteckningslån i »övriga fastigheter» och svenska näringslivets andel i andra värdehandlingar den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2.*

I tidigare rapporter — återgivna i Statistisk tidskrift häfte 8/1956, häfte 2/1957 och häfte 8/1957 — har lämnats utförliga uppgifter rörande 1956 och första halvåret 1957. Bruttoförändringarna återges här ovan.

I sammanställningen sid. 568, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån, samt på rad 7), nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8)—10) vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*		
		30/6 1957[1]	Ökningar[2] *Increases*[2] Juli+Aug. 1957		30/6 1957[1]	Ökningar[2] *Increases*[2] Juli+Aug. 1957	
			Brutto *Gross*	Netto *Net*		Brutto *Gross*	Netto *Net*
	Issued by						
Statens o. statsgarant.	*the Government*	2 117	59	22	1 881	45	10
Statsskuldförbind.....	» »	25	—	—	20	—	—
Hypoteksbankens	*mortgage companies*	519	2	2	488	2	2
Stadshypotekskassans		1 300	14	14	1 213	12	12
Bostadskreditkassans		266	48	46	242	44	42
Skeppshypotekskass:s		28	—	— 1	13	—	— 0
Övriga hyp. o. int. bol.		90	—	— 0	81	—	— 0
Kommuners	*municipalities*	669	—	— 1	606	—	— 1
Trafik- o. industri-bolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	692	8	1	566	6	0
Övriga	*others*	32	—	— 3	11	—	— 2
	Summa *Total*	5 738	131	80	5 121	109	63

[1] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [2] Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

Belopp i mkr	År 1956 jan.— dec.	År 1957 jan.— febr.	mars— april	maj— juni	juli— aug.
1) nettoökning av tillgångarna	912	193	177	123	134
2) bruttoökning av lån	84,3	6,2	8,4	8,6	1,3
3) härav banklån	48,5	—	1,0	4,5	1,0
4) bruttominskning av lån	66.6	7,3	3.9	6.4	4,9
5) härav banklån	47,1	4,3	0.0	1.1	0,3
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4)	17,7	— 1,1	4,5	2.2	— 3,6
7) rad 1)—6)	894	194	173	121	138
8) influtna premier[1]	1 811	353	312	292	..
9) influten nettoavkastning av kapital[2]	463	58	92	85	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1]	899	156	149	153	..

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under juli—aug. 1957 *(tab. 3)* till 228 mkr (f. å. 253 mkr). Härav kom 189 mkr (f. å. 169 mkr) på stor försäkring och 39 mkr (f. å. 84 mkr) på liten försäkring (folkförsäkring). Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 116 mkr (f. å. 113 mkr) temporär dödsfallsförsäkring, medan 112 mkr (f. å. 140 mkr) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment.

Den nedgång i nyteckningen inom liten försäkring, som siffrorna utvisar jämfört med 1956, sammanhänger bl. a. med att två av de fyra s. k. folklivförsäkringsbolagen fr. o. m. jan. 1957 upphört att teckna folklivförsäkring. Beträffande de båda övriga bolagen kan en tydlig förskjutning i nyteckningen från liten till stor försäkring iakttagas. Av siffrorna framgår vidare, att medan nyteckningen av ren dödsfallsförsäkring är obetydligt större än föregående år, nyanskaffningen av kapitalförsäkring med sparmoment avsevärt minskat jämfört med motsvarande period 1956.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under juli—aug. 1957 till 139 mkr (f. å. 87 mkr).

Utom i fråga om gruppförsäkring inbegriper siffrorna i tab. 3 icke SPP, som i huvudsak driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i *tab. 4*, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De båda sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3 under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan fr. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 26,4 milj. kronor. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 milj. kronor ult. 1955 till 464 milj. kronor vid juli månads utgång 1957.

G. E.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] (i milj. kr)
New Life Insurance Business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*				Folkförsäkring *Industrial insurance*				Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1956		1957		1956		1957					
	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1956	1957	1956	1957
Jan.	60,4	23,2	93,2	44.4	50,9	21,3	35,2	18,7	99,2	147,9	210,5	276,3
Febr.	93,6	35,9	133,9	63,6	66,3	28,6	44,7	23,1	43,2	66,5	203,1	245,1
Mars	118,4	45,3	153,2	78,8	95,6	45,6	58,0	29,8	58,2	87,1	272,2	298.3
April	125,0	47,9	135.5	63.3	74,9	37,1	37,6	19,2	63,1	107,8	263,0	280,9
Maj	130,5	51,6	135,6	68,7	63,2	32,9	33,7	17,3	70,8	75,9	264.5	245,2
Juni	118,6	47,8	139,8	70,3	78,3	41,8	37,2	19,1	48,3	74,2	245,2	251,2
Juli	87,5	34.3	106.4	53.2	39.5	20,8	19.3	10,0	41,8	50,1	168,8	175.8
Aug.	81,2	33.9	82,8	42,5	44,3	24,0	19,8	10,1	44.8	89,0	170.3	191,6
Sept.	122,9	53,4			74,1	39,6			30,8		227.8	
Okt.	153.6	60,2			108,8	56,7			111,8		374.2	
Nov.	160.6	60,1			65,8	35.1			189,6		416,0	
Dec.	353,8	83,8			64,4	32,6			372,4		790,6	
Summa *Total*	1606,1	577,4			826,1	416,1			1 174,0		3 606,2	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman i milj. kronor

Collective pensions insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Jan.	1,7	3,2	[1]—25,4	0,4	395,8	434,0
Febr.	3,8	4,4	2,9	3,6	398,7	437,6
Mars	0,0	4,6	0,0	2,3	398,7	439,9
April	1,6	2,0	1,6	0,8	400,3	440,7
Maj	4,5	6,9	4,0	5,3	404,3	446,0
Juni	6,0	9,0	5,1	8,2	409.4	454,2
Juli	10.2	10,1	7,5	9,3	416,9	463,5
Aug.	6,9	9,5	6,5	8,1	423,4	471,6
Sept.	6,5		5,2		428,6	
Okt.	6,3		5,0		433,6	
Nov.	4,7		3,6		437,2	
Dec.	3,8		0,7		[2]437,9	

[1] *Omtariffering* av avgifterna i samband med ändring av grunderna m. m. medförde en sänkning av beståndet med 26,4 milj. kronor. — [2] Sedan den exakta siffran ultimo 1956 framräknats till 433,6, har nettoökningarna under 1957 adderats till detta tal. Beståndssiffrorna för 1957 har därför justerats sedan föregående rapport.

Beställningstrafik med lastbil — Augusti 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: Augusti	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
7	1957: Mars	20 905	4,92	31 370	2 086	15,04
8	April	21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
9	Maj.	21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
10	Juni	21 199	4,95	35 604	2 271	15,68
11	Juli	21 244	4,95	31 020	1 994	15,55
12	Augusti.....	[2] 21 282	4,98	37 879	2 389	15,85
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 513	4,13	6 287	402	15,63
B	Stockholms län	1 089	5,03	2 677	157	17,09
C	Uppsala län	532	5,46	548	36	15,07
D	Södermanlands län	733	5,00	1 153	72	16,02
E	Östergötlands län	972	5,26	1 349	88	15,33
F	Jönköpings län	759	5,46	965	64	15,06
G	Kronobergs län	457	5,29	362	25	14,29
H	Kalmar län	515	5,57	654	41	15,84
I	Gotlands län	179	4,46	153	10	15,82
K	Blekinge län	353	5,46	373	26	14,35
L	Kristianstads län	688	5,40	711	43	16,65
M	Malmöhus län	1 491	5,04	2 143	159	13,50
N	Hallands län	468	4,94	610	40	15,25
O	Göteborgs och Bohus län	1 863	4,38	3 939	260	15,14
P	Älvsborgs län	932	5,19	1 341	90	14,95
R	Skaraborgs län	726	5,11	912	57	15,92
S	Värmlands län	867	5,10	996	63	15,84
T	Örebro län	753	5,53	1 395	89	15,66
U	Västmanlands län	732	5,48	1 249	76	16,33
W	Kopparbergs län	836	5,05	1 177	75	15,75
X	Gävleborgs län	1 030	6,00	1 991	115	17,34
Y	Västernorrlands län	954	4,71	2 364	140	16,89
Z	Jämtlands län	357	4,45	669	37	17,99
AC	Västerbottens län	757	4,68	1 791	104	17,19
BD	Norrbottens län	726	4,62	2 070	120	17,28

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 135 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate* [1]

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
7	2 982	20 553	10 275	33	56	1 569	32 312	105
8	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
9	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
10	3 217	19 274	10 115	34	49	1 450	31 737	108
11	3 033	18 219	9 868	35	47	1 397	28 958	103
12	3 520	20 976	11 167	34	50	1 563	33 949	106
A	8	197	5	—	394	8	323	160
B	95	487	354	42	37	44	836	99
C	107	820	471	37	54	63	1 226	95
D	116	972	486	33	67	68	1 520	104
E	209	1 373	669	33	54	101	2 149	105
F	142	1 127	463	29	63	76	1 747	110
G	115	897	660	42	59	63	1 277	82
H	99	802	324	29	70	57	1 274	113
I	72	188	136	42	11	18	299	92
K	45	652	164	20	133	36	868	106
L	138	1 390	499	26	110	86	1 994	106
M	289	1 681	853	34	48	125	2 629	104
N	72	618	275	31	62	48	901	101
O	77	630	221	26	77	40	1 052	124
P	185	1 038	496	32	42	85	1 686	110
R	130	1 171	475	29	82	79	1 708	104
S	253	1 319	933	41	40	103	2 363	105
T	120	836	444	35	65	60	1 434	112
U	159	781	384	33	45	59	1 316	113
W	332	1 065	773	42	24	96	2 050	112
X	164	944	554	37	52	75	1 694	113
Y	135	648	434	40	36	56	1 161	107
Z	145	365	334	48	16	32	669	96
AC	268	650	514	44	32	56	1 158	100
BD	105	325	246	43	23	29	615	108

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate* [1]						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	164 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
7	166 875	19	250 147	13	67	175	3 046
8	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
9	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
10	158 718	20	250 957	13	63	176	3 177
11	142 631	20	233 811	12	61	160	2 823
12	176 491	19	271 536	13	65	186	3 375
A	2 994	11	3 584	9	84	163	2 630
B	3 491	24	5 311	16	66	184	3 226
C	5 833	21	10 554	12	55	187	3 336
D	7 779	20	11 162	14	70	191	3 647
E	11 292	19	18 177	12	62	195	3 599
F	8 999	19	13 984	12	64	184	3 574
G	6 708	19	10 054	13	67	194	3 586
H	6 957	18	9 560	13	73	191	3 745
I	802	37	1 432	21	56	153	2 528
K	5 947	15	8 595	10	69	175	3 516
L	15 203	13	19 935	10	76	187	3 932
M	13 804	19	21 131	12	65	190	3 201
N	4 439	20	7 417	12	60	188	3 229
O	5 975	18	8 660	12	69	161	2 679
P	7 681	22	11 701	14	66	188	3 248
R	10 676	16	14 654	12	73	188	3 609
S	10 213	23	16 795	14	61	191	3 875
T	7 820	18	13 670	10	57	198	3 758
U	7 158	18	11 291	12	63	185	3 504
W	7 874	26	13 229	16	60	205	3 860
X	8 520	20	14 831	11	57	184	3 578
Y	4 908	24	7 604	15	65	206	3 694
Z	2 319	29	4 370	15	53	194	3 749
AC	6 669	17	10 162	11	66	211	3 896
BD	2 430	25	3 673	17	66	204	3 698

[1] Se not 1 på föregående sida.

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1954 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal *Year and quarter*	Antal avdömda fylleriförseelser *Convictions for drunkenness*	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna *Arrests for drunkenness in the towns*	Beivrade fall av spritsmuggling *Smuggling of liquors*	
		Stockholm	Göteborg	män *Males*	kvinnor *Females*	personer under 25 år *Persons under 25 years of age*		Antal beslag *Number of confiscations*	Liter *Litres*
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	8 531	42 545	2 689	5 280
1954	42 734	6 925	5 525	41 783	951	8 721	43 564	2 360	5 847
1955*	50 058	6 573	7 123	49 157	901	[1] 10 389	58 350	2 145	4 498
1956*	82 392	12 356	14 369	81 193	1 199	[1] 15 942	101 148	1 070	2 790
1955* 2 kv.	10 981	1 630	1 599	10 791	190	[1] 2 206	12 822	612	1 378
3 kv.	12 457	1 438	1 637	12 231	226	[1] 2 442	14 326	765	1 360
4 kv.	16 395	1 714	2 355	16 124	271	[1] 3 663	21 069	332	878
1956* 1 kv.	17 002	2 098	2 668	16 796	206	[1] 3 558	20 599	141	832
2 kv.	19 403	2 551	3 675	19 176	227	[1] 3 879	27 863	234	463
3 kv.	22 166	2 266	3 257	21 855	311	[1] 4 205	31 032	340	696
4 kv.	23 821	5 441	4 769	23 366	455	[1] 4 300	21 654	355	799
1957* 1 kv.	20 639	4 336	3 738	20 343	296	[1] 3 838	21 784	355	674
2 kv.	18 173	3 461	3 236	17 871	302	[1] 3 370	27 701	437	1 276
Därav									
Stockholm	3 461	3 461	·	3 355	106	[1] 328	7 913	68	289
Göteborg	3 236	·	3 236	3 123	113	[1] 456	5 737	108	373

[1] De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

Taxeringsutfallet år 1957

Preliminary Tax Assessment Data

Preliminär redogörelse för utfallet av 1957 års taxeringar enligt taxeringsnämndernas beslut lämnas i tab. 1—3. Redogörelsen grundar sig på sammandrag över årets taxeringar, vilka insänts till statistiska centralbyrån från de lokala skattemyndigheterna.

I tab. 1 meddelas uppgifter om taxeringsutfallet innevarande år inom hela riket för samtliga skattskyldiga varvid till jämförelse uppgifter även medtagits om 1956 års taxering samt om den absoluta och procentuella förändringen mellan denna och årets taxering.

Den allmänna fastighetstaxeringen år 1957 har givit till resultat ett värde av skattepliktig jordbruksfastighet på 22 133,0 milj. kr och annan fastighet på 64 303,6 milj. kr. Jämfört med år 1956 innebär detta en ökning med 61,8 % resp. 26,9 %. Av jordbruksfastighets delvärden utvisar skogsvärdet (värdet av växande skog) den största höjningen med 117,5 %, medan jordbruksvärdet stigit med 36,5 %. Det i sistnämnda delvärde ingående värdet på skogsmark har endast ökat med 11,8 %. Beträffande annan fastighet har markvärdet stigit med 35,3 % och byggnadsvärdet med 25,1 %. Utöver i tabellen lämnade uppgifter kan nämnas, att värdet av svenska aktiebolag tillhörande fastigheter uppgår till för jordbruksfastighet 2 790,5 milj. kr och för annan fastighet 17 648,0 milj. kr, vilket innebär en ökning mot föregående år med 89,5 % resp. 28,2 %.

Taxeringen enligt förordningen om statlig inkomstskatt har givit till resultat en taxerad inkomst av 31 708,2 milj. kr, vilket i jämförelse med den taxerade inkomsten föregående år innebär en ökning med 659,5 milj. kr eller 2,1 %. Den beskattningsbara inkomsten enligt årets taxering visar, jämfört med föregående års, en ökning med 2,3 % och uppgår till 21 983,6 milj. kr. I fråga om den viktigaste kategorien av skattskyldiga, nämligen fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser (A-längderna), har den beskattningsbara inkomsten ökat med 809,3 milj. kr (4,3 %). För den därnäst mest betydelsefulla kategorien, svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter, som icke är aktiebolag, samt sådana utländska juridiska personer, vilka icke skall upptagas i A-längden (bolag), har däremot en minskning inträffat med 328,8 milj. kr (12,5 %).

Uppgifterna i tab. 1 utvisar, att den efter avdrag för underskott å förvärvskälla framkomna totalsumman av inkomsterna från skilda förvärvskällor, den s. k. sammanräknade nettoinkomsten, har ökat med 1 564,5 milj. kr eller 4,4 %. Den förvärvskälla, som utvisar den största ökningen, är inkomst av tjänst, nämligen med 1 769,5 milj. kr (6,6 %). Inkomst av jordbruksfastighet och annan fastighet har även ledes stigit, men med relativt obetydliga belopp. Däremot har förvärvskällorna rörelse och kapital nedgått från föregående år, den förra med 185,1 milj. kr (3,4 %), den senare med 32,3 milj. kr (3,8 %). Nedgången av förvärvskällan rörelse sammanhänger med aktiebolagens minskade inkomster. Beträffande inkomst av kapital påverkas siffrorna av att varje skattskyldig med kapitalinkomst vid 1957 års taxering medgavs ett schablonavdrag på 100 kr.

Allmänna avdrag, som icke avser underskott å förvärvskälla, har stigit med 904,2 milj. kr (19,7 %). Denna betydande höjning sammanhänger med de fr. o. m. 1957 års taxering gällande avdragsbestämmelserna för försäkringsavgifter, inberäknat avgift för allmänna sjukförsäkringen. Ifrågavarande avgift var avdragsgill första gången vid detta års taxering.

Den enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt beskattningsbara förmögenheten (förmögenheter över 50 000 kr) utgör 27 726,5 milj. kr, vilket belopp med 617,8 milj. kr eller 2,3 % överstiger föregående års belopp. Den statliga förmögenhetsskatten utgör enligt tab. 1 för hela riket 157,2 milj. kr mot 156,8 milj. kr enligt 1956 års taxering, vilket innebär en ökning med 0,3 %.

Taxeringen till investeringsavgift enligt förordningen om investeringsavgift har givit till resultat en antagen avgifts-

Tab. 1. Sammanställning av taxeringsutfallet åren 1957 och 1956 inom hela riket (milj. kr)

Tax assessment summary

	År 1957	År 1956	Ökning (+) eller minskning (—)	
			Absoluta tal	%
Fastighetstaxeringen *Assessment of real estate*				
Fastighetsskattepliktig jordbruksfastighet	22 133,0	13 682,2	+ 8 450,8	+ 61,8
därav: jordbruksvärde	12 632,2	9 254,0	+ 3 378,2	+ 36,5
varav skogsmarksvärde	1 136,2	1 016,0	+ 120,2	+ 11,8
skogsvärde	9 338,6	4 293,7	+ 5 044,9	+ 117,5
tomt- o. industrivärde	162,2	134,5	+ 27,7	+ 20,6
Fastighetsskattepliktig annan fastighet	64 303,6	50 683,2	+ 13 620,4	+ 26,9
därav: markvärde	12 209,8	9 027,3	+ 3 182,5	+ 35,3
byggnadsvärde	52 090,3	41 652,6	+ 10 437,7	+ 25,1
parkvärde	3,5	3,3	+ 0,2	+ 6,1
Taxeringen till statlig inkomstskatt *Assessment for state income tax*				
Uppskattad inkomst av jordbruksfastighet	2 227,9	2 196,3	+ 31,6	+ 1,4
» » » annan fastighet	455,0	442,6	+ 12,4	+ 2,8
» » » rörelse o. d.	5 199,8	5 384,9	— 185,1	— 3,4
» » » tjänst m. m.	28 737,7	26 968,2	+ 1 769,5	+ 6,6
» » » kapital	820,8	853,1	— 32,3	— 3,8
Avdrag för underskott å förvärvskälla	230,6	199,0	+ 31,6	+ 15,9
Sammanräknad nettoinkomst	37 210,6	35 646,1	+ 1 564,5	+ 4,4
Allmänna avdrag, som icke avser underskott å förvärvskälla	5 493,5	4 589,3	+ 904,2	+ 19,7
Taxerad inkomst	31 708,2	31 048,7	+ 659,5	+ 2,1
Beskattningsbar inkomst	21 983,6	21 494,1	+ 489,5	+ 2,3
Uträknad inkomstskatt	4 580,7	4 414,9	+ 165,8	+ 3,8
Taxeringen till statlig förmögenhetsskatt *Assessment for state property tax*				
Beskattningsbar förmögenhet	27 726,5	27 108,7	+ 617,8	+ 2,3
Uträknad skatt	157,2	156,8	+ 0,4	+ 0,3
Taxeringen till investeringsavgift *Assessment for tax of investments*				
Antagen avgiftsbelagd investeringskostnad	1 681,2	727,0	+ 954,2	+ 131,3
Uträknad investeringsavgift	201,7	87,2	+ 114,5	+ 131,3
Underlag för beräkning av skogsvårdsavgift *Basis for calculation of forestry dues*	5 184,8	5 165,9	+ 18,9	+ 0,4
Taxeringen till allmän kommunalskatt *Assessment for local tax*				
Taxerad inkomst	36 946,8	35 957,0	+ 989,8	+ 2,8
Beskattningsbar inkomst enligt taxeringsnämndens beslut	31 019,8	30 220,2	+ 799,6	+ 2,6
Beskattningsbar inkomst efter omräkning med hänsyn till höjda ortsavdrag	27 139,6	.	.	.

belagd investeringskostnad av 1 681,2 milj. kr och en uträknad investeringsavgift av 201,7 milj. kr. Detta innebär en ökning gentemot 1956 på icke mindre än 954,2 resp. 114,5 milj. kr eller 131,3 %. Huvudparten av investeringsavgiften, 172,8 milj. kr, hänför sig till svenska aktiebolag m. fl.

Tab. 2. Sammanställning av taxeringsutfallet år 1957 inom hela riket för olika slag av skattskyldiga (milj. kr)

Tax assessment: Individuals and corporations

Taxeringen till statlig inkomstskatt *Assessment for state income tax*	A-längden: Fysiska personer m. fl. *Individuals*	B-längden:			C-längden: Ideella föreningar m. fl.[4]	Summa *Total*
		Svenska aktiebolag m. fl.[1]	Andra sv. ekon. fören. än sambruksföreningar[2]	Sparbanker m. fl.[3]		
Uppskattad inkomst av jordbruksfastighet	2 068,6	136,4	0,1	—	22,8	2 227,9
» annan fastighet	380,5	51,0	15,5	2,4	5,6	455,0
» rörelse o. d.	2 609,4	2 482,9	76,7	19,7	11,1	5 199,8
» tjänst m. m.	28 737,7	.	.	.	.	28 737,7
» kapital	754,4	17,3	2,8	0,0	46,3	820,8
Avdrag för underskott å förvärvskälla	211,1	16,9	0,7	1,1	0,8	230,6
Sammanräknad nettoinkomst	34 339,5	2 670,7	94,4	21,0	85,0	37 210,6
Allmänna avdrag, som icke avser underskott å förvärvskälla	5 088,3	376,6	14,8	2,6	11,2	5 493,5
Taxerad inkomst	29 242,3	2 294,1	79,6	18,4	73,8	31 708,2
Beskattningsbar inkomst	19 517,7	2 294,1	79,6	18,4	73,8	21 983,6
Uträknad inkomstskatt	3 414,1	1 117,8	31,8	5,9	11,1	4 580,7
Taxeringen till statlig förmögenhetsskatt *Assessment for state property tax*						
Beskattningsbar förmögenhet	26 023,3	11,9	7,2	—	1 684,1	27 726,5
Uträknad skatt	154,5	0,2	0,0	—	2,5	157,2
Taxeringen till investeringsavgift *Assessment for tax of investments*						
Antagen avgiftsbelagd investeringskostnad	106,0	1 440,1	127,2	5,9	2,0	1 681,2
Uträknad investeringsavgift	12,7	172,8	15,3	0,7	0,2	201,7
Underlag för beräkning av skogsvårdsavgift *Basis for calculation of forestry dues*	3 107,7	1 145,4	0,9	0,0	930,8	5 184,8
Taxeringen till allmän kommunalskatt *Assessment for local tax*						
Taxerad inkomst	33 192,0	2 899,0	317,9	23,3	514,6	36 946,8
Beskattningsbar inkomst	27 265,0	2 899,0	317,9	23,3	514,6	31 019,8

[1] *Swedish joint-stock companies.* — [2] *Swedish economic associations.* — [3] *Savings banks.* [4] *Other associations.*

Sammanställningen av underlag för beräkning av skogsvårdsavgift har givit till resultat ett belopp av 5 184,8 milj. kr, varav huvudparten eller 3 107,7 milj. kr kommer på skattskyldiga enligt A-längden (fysiska personer m. fl.).

De uträknade inkomstskatterna uppgår för samtliga skattskyldiga till 4 580,7 milj. kr, varav för fysiska personer m. fl. 3 414,1 milj. kr, för svenska aktiebolag m. fl. 1 117,8 milj. kr samt för övriga skattskyldiga 48,8 milj. kr. Vid föregående års taxering utgjorde skatterna 4 414,9 milj. kr, varav för fysiska personer 3 215,9 milj. kr och för svenska aktiebolag 1 156,2 milj. kr. Den procen-

Tab. 3. Utfallet av allmänna fastighetstaxeringen (i 1 000-tal kr) länsvis år 1957

Assessed value of real estate by county

Län	Fastighets-skattepliktig jordbruks-fastighet	Procentuell förändring från år 1956	Fastighets-skattepliktig annan fastighet	Procentuell förändring från år 1956
Stockholms stad	17 494	— 17,3	10 415 797	+ 12,2
Stockholms län	657 599	+ 45,5	5 380 285	+ 30,3
Uppsala »	583 932	+ 54,5	1 450 004	+ 30,1
Södermanlands »	724 054	+ 47,3	1 743 229	+ 24,5
Östergötlands »	1 359 970	+ 54,5	2 674 318	+ 18,8
Jönköpings »	1 143 494	+ 70,2	1 968 802	+ 27,3
Kronobergs »	888 329	+ 71,7	938 801	+ 25,2
Kalmar »	1 205 484	+ 62,9	1 457 289	+ 26,5
Gotlands »	221 733	+ 41,2	287 598	+ 15,7
Blekinge »	370 402	+ 62,1	953 830	+ 25,0
Kristianstads »	1 113 990	+ 49,3	1 633 806	+ 25,7
Malmöhus »	1 807 332	+ 43,3	5 118 103	+ 20,5
Hallands »	717 958	+ 53,8	1 340 390	+ 29,9
Göteborgs o. Bohus »	413 702	+ 38,5	5 823 097	+ 21,0
Älvsborgs »	1 189 250	+ 69,2	2 895 557	+ 29,4
Skaraborgs »	1 152 109	+ 59,0	1 398 067	+ 35,2
Värmlands »	1 399 807	+ 73,4	2 099 890	+ 37,9
Örebro »	823 831	+ 59,9	2 062 945	+ 24,3
Västmanlands »	619 686	+ 50,3	1 973 579	+ 26,6
Kopparbergs »	1 272 923	+ 78,3	2 326 912	+ 47,5
Gävleborgs »	1 090 860	+ 83,5	2 224 103	+ 32,5
Västernorrlands »	817 544	+ 60,8	2 868 099	+ 44,3
Jämtlands »	724 495	+ 75,3	1 434 333	+ 56,7
Västerbottens »	976 659	+ 72,0	1 779 815	+ 66,1
Norrbottens »	840 368	+ 104,3	2 054 967	+ 49,3
Hela riket år 1957	22 133 005	+ 61,8	64 303 616	+ 26,9
» » » 1956	13 682 155	.	50 683 218	.

tuella ökningen för fysiska personer utgjorde 6,2 %. Aktiebolagens uträknade skatter nedgick med 3,3 %, trots att bolagsskatten vid 1957 års taxering utgick efter 50 % av den beskattningsbara inkomsten mot 45 % året dessförinnan.

Den beskattningsbara inkomsten enligt kommunalskattelagen uppgår till 31 019,8 milj. kr, vilket jämfört med föregående år innebär en ökning med 2,6 %. På grund av höjda kommunala ortsavdrag fr. o. m. 1/1 1958 har de lokala skattemyndigheterna ålagts att företaga omräkning av skatteunderlaget. Den efter sådan omräkning sammanställda beskattningsbara inkomsten uppgår till 27 139,6 milj. kr. Skatteunderlagsbortfallet utgör sålunda 3,9 milj. kr beskattningsbar inkomst (38,8 milj. skattekronor).

I tab. 2 lämnas redogörelse för årets taxering till statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, investeringsavgift, underlag för beräkning av skogsvårdsavgift samt allmän kommunalskatt för olika kategorier av skattskyldiga. Av tabellen framgår, att A-längdernas skattskyldiga (fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser) samt svenska aktiebolag m. fl. utgör de ojämförligen mest betydelsefulla kategorierna av skattskyldiga. Av den totala beskattningsbara inkomsten vid taxeringen till statlig inkomstskatt kommer 88,8 % på fysiska personer och 10,4 % på aktiebolag.

I tab. 3 lämnas uppgifter länsvis över

utfallet av årets allmänna fastighetstaxering.

Utöver de i tabellerna lämnade uppgifterna må även nämnas, att enligt förordningen om utskiftningsskatt uträknad skatt uppgår till 10,7 milj. kr för riket i dess helhet.

Th. L.

Husdjursräkningen den 3 juni 1957

Census of Livestock

Statistiska centralbyrån har i samband med sommarens arealinventering verkställt en räkning av antalet husdjur den 3 juni 1957. Räkningen har grundats på samma urval som arealinventeringen och har omfattat hela riket men endast brukningsenheter med mer än två hektar åker. Beträffande brukningsenheter och lägenheter med högst två hektar åker har antalet husdjur hämtats från 1951 års jordbruksräkning. Huvudresultaten framlägges här. I Jordbruksekonomiska meddelanden nr 9/1957 lämnas en fullständigare redovisning av resultaten.

Antalet hästar den 3 juni 1957 utgjorde 262 000, varav 242 000 3 år och däröver, 14 000 unghästar 1 och 2 år och 6 000 föl. I förhållande till år 1956 förelåg en nedgång av hela antalet hästar med nära 8 %.

Hela antalet nötkreatur uppgick till 2 462 000, fördelat på 32 000 tjurar och oxar 1 år och däröver, 1 399 000 kor, 531 000 kvigor, stutar och kalvar över 1 år, 323 000 kalvar under 1 år avsedda för pålägg och 177 000 kalvar under 1 år avsedda för slakt. Hela antalet nötkreatur var drygt 1 % större än närmast föregående år. Uppgången sammanhängde med en stark ökning av antalet slaktdjur samt någon ökning av kalvar under 1 år avsedda för pålägg. Antalet kor samt kvigor och kvigkalvar över 1 år avsedda för pålägg visade däremot nedgång av antalet med omkring 2 %.

Antalet svin, som för brukningsenheter med över 2 hektar åker uppgick till 1 849 000, var 22 % större än år 1956. Antalet fördelade sig på 235 000 avelssvin, 754 000 gödsvin 3 månader och däröver och 860 000 grisar under 3 månader. Samtliga grupper ökade starkt, avelssvin med 18 %, gödsvin över 3 månader med 27 % och grisar under 3 månader med 19 %.

Antalet får utgjorde 146 000, vilket innebar en fortsatt nedgång med cirka 7 %.

T. S.

Kungl. Boktr. Stblm 1957
571546

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 11 NOVEMBER 1957

INNEHÅLL

ARTIKLAR

TORE DALENIUS:
Internationella statistiska institutets stockholmsmöte: Det vetenskapliga programmet 581, 665

Statistiska centralbyråns organisation och verksamhet. X

JOHN BREDAL-BAUER:
Maskincentralen jämte centrala bilregistret 586, 666

SVEN CRONQUIST:
Den finansiella förmögenhetsfördelningen i Sverige 595, 667

HENRIK GESCHWIND:
Inrikes omflyttning 1951—1955 .. 607, 669

THOMAS JOHNSTON:
The third statistical account of Scotland 615

MEDDELANDEN

Statistiska centralbyråns instruktion .. 620

Förslag till gemensam nordisk varuförteckning i utrikeshandelsstatistiken .. 620

Det Statistiske Departement, Köpenhamn: Ändrad arbetsfördelning 620

Union internationale pour l'étude scientifique de la population. Réunie en Stockholm le 9 août 1957: Extrait du discours de M. Giorgio Mortara, président 621

Sammanträde i Genève om samfärdselstatistik 621

Den fjärde folkräkningen i Sovjetunionen år 1959 622

Personalnotiser 624

Statistician wanted by international organization in Geneva 624

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 625

Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter .. 627

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 625, 628

Vägtrafikolyckor:
Månadsuppgifter 629
Års- och kvartalsuppgifter 626, 632

Brott, som kommit till polisens kännedom 625, 634

Konkurser och protesterade växlar 636

Resultat från jordbruksräkningen den 15 september 1956 638

Beställningstrafiken med lastbil 625, 642

Centrala bilregistret:
Fordon fördelade efter fordonsslag 645, 646
Traktorer 648
Bilar fördelade efter drivmedel 649
Förändringar i beståndet av motorfordon 650

Priserna på jordbruksfastigheter åren 1952—1956 ..... 651, 670

THE ISSUE IN BRIEF 665

LITTERATUR

Nyare svensk statistisk litteratur 671

Bokanmälningar:
Dalenius, T., Sampling in Sweden (M. Weibull) 673

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 6 | No. 11 | NOVEMBER 1957

CONTENTS

ARTICLES

T. DALENIUS:
International Statistical Institute: The Stockholm session. The scientific programme 581, 665

The organization and activity of the Central Bureau of Statistics. X

J. BREDAL-BAUER:
The machine pool and the central register of motor vehicles 586, 666

S. CRONQUIST:
The distribution of financial wealth in Sweden 595, 667

H. GESCHWIND:
Internal migration 1951—1955. A special investigation based on the population sample register 607, 669

T. JOHNSTON:
The third statistical account of Scotland 615

NOTES

New statute of the Central Bureau of Statistics 620

Proposal for a joint Internordic commodity nomenclature for foreign trade statistics 620

The Statistical Department, Copenhagen: Change of organization 620

Union internationale pour l'étude scientifique de la population. Réunie en Stockholm le 9 août 1957: Extrait du discours de M. Giorgio Mortara, président 621

ECE Inland Transport Committee: session of working party of experts on statistical information 621

The fourth census of population of USSR in 1959 622

Personal notes 624

Statistician wanted by international organization in Geneva 624

TABLES

Commentary 625

Local savings banks statistics, quarterly 627

Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 625, 628

Road accidents:
Monthly data 629
Annual and quarterly data 626, 632

Offences known to the police 625, 634

Bankruptcies and protested bills 636

Census of agriculture in 1956 638

For-hire lorry transport 625, 642

Registered motor vehicles 645, 646

Farm real estate prices in 1952—1956 651, 670

THE ISSUE IN BRIEF 665

LITERATURE

Recent Swedish books and articles on statistics 671

Book reviews:
Dalenius, T., Sampling in Sweden (M. Weibull) 673

INTERNATIONELLA STATISTISKA INSTITUTETS STOCKHOLMSMÖTE: DET VETENSKAPLIGA PROGRAMMET

Av docenten TORE DALENIUS

1. *Inledning.* Internationella statistiska institutet, ISI, är en »självständig sammanslutning, som är ägnad åt de statistiska metodernas utveckling och förbättring samt deras tillämpning inom hela världen . . .».

För att förverkliga ovannämnda målsättning anordnar ISI (i regel) vartannat år statistikermöten, sessioner. Bland de funktioner, som dessa har, skall här följande nämnas:

a) utbyte av teoretiska och metodologiska resultat genom publicering av uppsatser;

b) utbyte av teoretiska och metodologiska resultat genom de personliga kontakter, som sessionerna möjliggör; och

c) *stimulerande av intresset för statistiken* hos statsmakterna, näringslivet m. fl. i de länder, som arrangerar sessionerna.

Den redogörelse, som här lämnas för det vetenskapliga programmet vid den 30:e ISI-sessionen i Stockholm, tar främst sikte på den första av de nämnda funktionerna med särskilt beaktande av de olika programpunkternas aktualitet för svensk statistikproduktion. Denna del av redogörelsen är givetvis uttryck endast för författarens personliga synpunkter.

2. *Allmänna synpunkter på programmet.* Ett försök göres i detta avsnitt att i några få punkter karakterisera årets program.

2.1 Omfattning. Liksom fallet varit vid de senaste ISI-sessionerna, framlades vid årets session ett mycket stort antal uppsatser; i allt cirka 125. Detta stora antal är oavsett de i punkt 2.5 nedan nämnda praktiska svårigheterna tillräckligt för att göra det omöjligt för en enskild deltagare att få ett *omedelbart* utbyte av sessionen i dess helhet.

2.2 Allsidighet. Sessionens program omfattade statistisk teori och metodik lika väl som en rad olika tillämpningar. Det bjöd dessutom på ett antal bidrag, som lika väl kunnat framläggas på en konferens för t. ex. matematiker, ekonomer eller geografer. Programmet kan alltså med fog betecknas som allsidigt.

Sessionens internationella karaktär underströks av det ringa antalet inhemska *bidrag; i detta avseende skilde sig* årets program markant från exempelvis det som presenterades vid 1953 års session.

2.3 Typ av uppsatser. Flertalet uppsatser behandlade starkt avgränsade problem.

I de fall uppsatserna behandlade tillämpningar av statistisk teori och metodik hade de i stor utsträckning karaktären av redovisningar för erfarenheter etc. i respektive författares hemland.

Författaren till denna redogörelse skulle för sin del gärna se att framtida sessioner på sina program ger plats för flera *översiktsartiklar*, särskilt över ämnesområden, som är stadda i snabb utveckling.

2.4 Kvalitet. Utmärkande för de senaste ISI-sessionerna har varit en mar-

kant *kvalitativ heterogenitet* hos uppsatserna. Det ges från varje session exempel på uppsatser, som är både skarpsinniga och originella, men också uppsatser, som saknat dessa egenskaper. Årets session utgjorde i detta avseende icke något undantag. Detta omdöme är tillämpligt icke endast på de av olika författare frivilligt »contributed papers» utan också på de av ISI »invited papers», oaktat ISI i fråga om just dessa senare lär ha eftersträvat att inbjuda endast »erkända forskare».

2.5 Publicering av uppsatserna. Ett beklagligt litet antal författare hade färdigställt sina manuskript i så god tid, att det var möjligt att till deltagarna distribuera uppsatserna i god tid före sessionen. Det säger sig självt, att det omedelbara utbytet av ett möte riskerar att bli mycket ringa, om uppsatserna, som ju *vid* mötet i regel endast presenteras i sammanfattning, delas ut först *strax före* mötet.

3. *Några programpunkter.* Det urval av programpunkter, som här nedan meddelas, gör icke anspråk på att vara mer än en illustration till vad ovan sagts om programmets allsidighet. Enligt denna urvalsprincip har författaren emellertid eftersträvat att medtaga dels generellt intressanta bidrag, dels sådana bidrag, som borde vara av särskilt intresse för utvecklingen av den *svenska* statistikproduktionen; urvalet blir på detta sätt givetvis subjektivt.

3.1 Statistisk teori. Tillämpningen av de statistiska estimations- och hypotesprövningsmetoder, som är resultatet av framför allt R. A. Fishers arbete och ännu utgör huvudparten av innehållet i moderna läroböcker i matematisk statistik, är väsentligen baserad på (en större eller mindre) kännedom om fördelningen av den population, om vilken en statistisk inferens skall göras. Denna förutsättning är emellertid långt ifrån alltid uppfylld. Under senare år har man därför ägnat stort intresse åt att utveckla *»fördelningsfria» metoder för statistisk inferens;* ett klassiskt exempel på en sådan metod är Tchebysheffs sats.

Ett annat teoretiskt område, som numer ägnas stor uppmärksamhet, är *teorien för »order statistics»*, d. v. s. teori för analys av enligt någon princip, t. ex. stigande storleksordning, ordnade observationer.

Mötet för »Statistical theory» var i viss utsträckning präglat av denna nyorientering. Som ett exempel på en uppsats på det förstnämnda området kan nämnas »Distributionfree tests against trend and maximum likelihood estimates of ordered parameters» av professor J. Hemelrijk.

3.2 Planläggning av experimentell verksamhet. Under de senaste åren har statistiker världen runt ägnat stor uppmärksamhet åt att konstruera nya experimentplaner (»designs of experiment»). Det finns i dag många omfattande läroböcker i ämnet. Typiskt för (flertalet av) dessa är att de har formen av »design-kataloger», ett slags statistiska receptsamlingar.

En intresseförskjutning synes emellertid nu vara på väg från utveckling av teori för enskilda experiment till utveckling av teori för planläggning av experimentell verksamhet, i vilken det enskilda experimentet endast är en *del.* Denna utveckling kom klart till synes i diskussionen vid det möte, som behandlade »Problems of experimentation».

Kanske skall denna utveckling en gång visa sig leda fram till en statistisk teori, som i högre grad än nu tillgänglig teori »har minne». Karakteristiskt för många tillämpningar av teorin för experiment-

planering (och detsamma gäller tillämpningar av teorin för stickprovsundersökningar m. m.) är att experimentatorn i en strävan efter att använda endast de mest effektiva metoderna försummar att utnyttja den information, som han a priori har och som många gånger kan vara lika betydelsefull, ja t. o. m. betydelsefullare för fattandet av ett riktigt beslut än den information, som experimentet ensamt ger.

3.3 Survey-metodik. Karakteristiskt för utvecklingen på stickprovsteorins område är en strävan efter att ge förenklade framställningar av principiellt komplicerade förfaranden (jfr »Deming-planen»). Denna strävan illustrerades väl av ett par uppsatser.

Viktigare synes dock det ökade intresset för »*non-sampling errors*» vara. Detta intresse kom särskilt klart fram vid mötet för »Survey Techniques in Population Research», där fyra av sex »invited papers» behandlade detta ämne. Som en konsekvens av ökade insikter om storleksordningen och arten av olika felkällor vid statistiska undersökningar håller snabbt ett helt nytt census-begrepp att växa fram i konkurrens med det formalistiska census-begrepp, som fortfarande är det i tillämpningarna dominerande. En naturlig konsekvens av den nya utvecklingen är en allt större användning av stickprovsmetodik i samband med olika censuses.

»Non-sampling errors» är ett område, där vi i Sverige har det mesta ogjort. Den statistiska undervisningen har visserligen uppmärksammat området, men i otillfredsställande grad; en förändring till det bättre är dock på väg. Det räcker emellertid icke härmed. Statistikerna i statlig och annan statistikproduktion måste också intressera sig för saken. I den mån så sker, måste de känna, att de har stöd och att *den kritiska evalueringen av statistiken och det arbete, som denna kan ge anledning till, är en (minst) lika angelägen uppgift som den löpande statistikproduktionen själv.* Här ligger fältet öppet för initiativ, som kan visa sig bli i högsta grad fruktbringande. Har 1956 års statistikkommitté något att säga för framtiden i detta avseende?

3.4 Trafikstatistik. Den officiella produktionen av trafikstatistik har i många länder — Sverige är ett av dem — en utpräglat deskriptiv inriktning; utmärkande är vidare, att statistiken i betydande utsträckning är resultatet av bearbetning av officiella handlingar, som upprättas av andra myndigheter än de statistiska.

Vid sidan om denna statistikproduktion — och delvis som uttryck för en kritisk syn på dennas tillräcklighet som underlag för modern trafikplanering — har under de senaste åren på många håll i världen matematisk-statistiska metoder (icke sällan under namn av »operationsanalys») framgångsrikt utnyttjats för studium av olika trafikfenomen, framför allt för analys av kapacitetsproblem (inkluderande bl. a. köproblemet) och säkerhetsproblem. Instruktiva exempel härpå gavs vid mötet för »Statistics of transport», t. ex. den redogörelse, »Theoretical studies and operational research on traffic congestion», som Mr R. J. Smeed, Deputy Director of Road Research Laboratory i England, lämnade.

Situationen på trafikforskningens område i Sverige kan knappast betecknas som tillfredsställande; den är ur kvantitativ synpunkt långt ifrån tillräcklig. Den nästan fullständiga frånvaron av en ordnad sådan forskning är den kanske viktigaste förklaringen till den officiella

statistikproduktionens nuvarande inriktning, vilken enligt författarens mening *icke* är den ur den erforderliga trafikforskningens synpunkter önskvärda. En förutsättning för en rationell analys av sådana problem som t. ex. säkerhetsproblemet är bl. a. ett ianspråktagande av den operationsanalytiska forskningsmetodens möjligheter. Det är ingen tvekan om att organiserandet av en så arbetande trafikforskning snabbt skulle framtvinga en omprövning av inriktningen hos den nuvarande statistikproduktionen.

3.5 1960 års jordbruksräkning. Vid ett särskilt möte, »The 1960 Census of Agriculture», diskuterades planeringen och genomförandet av de jordbruksräkningar, som föreslagits att jorden runt äga rum 1960. Bland de aspekter, som diskuterades, skall här endast en nämnas.

FAO har föreslagit, att brukningsenheten (»the holding») görs till redovisningsenhet vid 1960 års jordbruksräkningar. En sådan rekommendation kan synas naturlig i Väst-Europa; det är dock uppenbart, att det t. ex. i vårt land i vissa landsändar kan beräknas vara långt ifrån enkelt att korrekt tillämpa en sådan enhet. Av det inlägg i diskussionen, som gjordes av bl. a. professor P. C. Mahalanobis från Indien framgick, att det kommer att möta direkta svårigheter att i Indien följa denna FAO:s rekommendation. Den för indiska förhållanden naturliga enheten är i stället *fältet*. Diskussionen illustrerade på ett intressant sätt den konflikt, som lätt uppstår mellan å ena sidan önskemålet om internationell jämförbarhet och å andra sidan kravet på administrativ enkelhet i den nationella statistikproduktionen.

3.6 Elektronisk databehandling. Metoderna för databehandling har under de senaste 10 åren undergått en nästan exempellöst snabb utveckling. En intressant redogörelse för vad som redan gjorts och vad som planeras vid US Bureau of the Census gavs i en uppsats av Mr M. H. Hansen, Assistant Director, och dr J. F. Daly: »Data Processing on Electronic Computers in the United States Bureau of the Census». En föreställning om vad de nya metoderna innebär i fråga om tidsbesparing får man kanske av att Bureau of the Census räknar med att ha avslutat maskinbehandlingen av storparten av det material, som skall insamlas för 1960 års Census of Population and Housing, som tas i fältet i april 1960, i november *samma år*. Detta nästan otroliga tidsschema är baserat på användningen av FOSDIC, Film Optical Sensing Device for Input to Computers, vilken teknik varit under utarbetande under de senaste 3—4 åren (jämför författarens redogörelse för 1955 års ISI-session i denna tidskrift, 1955 sid. 563), och nu anses ha nått det stadium, då den kan användas framgångsrikt i stor skala. Tekniken innebär (i sin nuvarande utformning), att data från folkräkningsblanketterna via mikrofilm överföres till tape för bearbetning på en (för databehandlingsändamål modifierad) Univac Scientific. Det kan vara anledning att erinra om, att folkräkningsblanketterna under alla förhållanden skall mikrofilmas för att bevaras för framtiden, varför mikrofilmningen icke innebär någon extra kostnad.

Användningen av FOSDIC är endast ett exempel på vad elektronisk databehandling i själva verket är (eller som experterna vid US Bureau of the Census föredrar att säga: automatic information processing, »automatisk informationsbehandling»; det principiellt viktiga är icke, att denna metod utnyttjar elektronik utan att den är *automatisk*), den är

nämligen en ersättning för andra arbetsmetoder och då främst för dyr men ändå icke hundraprocentigt tillförlitlig mänsklig arbetskraft vid olika led i den långa serie av arbetsprocesser, som tillsammantagna konstituerar »statistikproduktionen». I själva verket omfattar databehandlingsexperterna vid US Bureau of the Census den uppfattningen, att tabellering av data — den arbetsoperation, som lekmännen i första hand associerar med elektronisk databehandling — är den operation, där man har de minsta vinsterna att göra.

För statistiker från de små länderna torde det ha varit särskilt intressant att vid ett och samma möte konfronteras med redogörelser för utvecklingen i å ena sidan ett så stort land som USA och å andra sidan länder av Frankrikes och Englands storleksordning. Då det i ett litet land gäller att utnyttja elektronisk databehandling, är det av vikt att beakta, i vad mån utvecklingen i t. ex. USA är resultatet av att de arbetsuppgifter, som man där har att lösa, är flerfaldigt större än de arbetsuppgifter, som är aktuella i små länder som t. ex. Sverige. Därför är en lösning, som är optimal i USA icke *självklart* optimal också i Sverige. De amerikanska erfarenheterna synes emellertid peka på att även små länder har allvarlig anledning att överväga att anskaffa en »moderately large computer», som är i stånd att lösa många olika slag av uppgifter, d. v. s. en »general purpose computer»; man måste nämligen alltid räkna med risken, att en liten maskin får en oproportionerligt liten marknad. Man framhöll också från amerikanskt håll, att en god databehandlingsmaskin — och det härvidlag avgörande är utan all diskussion in- och utmatningsutrustningen och förmågan att samtidigt läsa, skriva och räkna eller verkställa andra interna operationer — också är en god »scientific computer», medan omvändningen av detta påstående icke gäller.

Av erfarenheterna utomlands framgår — och detta är kanske av intresse för svenska förhållanden — att bristande tillgång till utbildad personal lätt leder till att de besparingar, som införandet av elektronisk databehandling ställer i utsikt, förbyts i motsatsen. Utbildningen av den erforderliga personalen kan beräknas bli tidskrävande; de svårigheter, som man möter vid denna utbildning, har av en expert liknats vid dem som möter, då man försöker lära sig ett helt nytt språk, med annat alfabet än det gamla vanliga och en radikalt avvikande grammatik. Att döma av utländska erfarenheter är vi kanske sent ute, om vi räknar med en omläggning till »automatisk informationsbehandling» (i den mening, som detta begrepp användes vid US Bureau of the Census) i samband med de räkningar, som skall göras 1960.

3.7 Linjär programmering. Många av de problem, som behandlas t. ex. med operationsanalys, formuleras med fördel för användning av linjär programmering. Det utmärkande för detta sätt att ställa problem är att en linjär funktion skall minimeras (maximeras) med iakttagande av bivillkor, som innebär, att en eller flera linjära *olikheter* måste vara uppfyllda.

Den vid lösning av linjära programmeringsproblem vanligaste metoden är simplex-metoden, som i huvudsak utarbetats av den amerikanske matematikern dr G. B. Dantzig. Dr Dantzig gav vid mötet en översikt över de senaste årens utveckling. Professor L. Törnqvist från Finland redovisade en helt ny princip för behandling av dessa problem.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS ORGANISATION OCH VERKSAMHET

X. MASKINCENTRALEN JÄMTE CENTRALA BILREGISTRET

Av tf. byråchefen JOHN BREDAL-BAUER

A. Maskincentralen

Historik. Maskincentralen är näst efter utredningsinstitutet den yngsta av statistiska centralbyråns avdelningar. Den började sin verksamhet den 1 juli 1950. Men redan många år dessförinnan hade planer på skapandet av en statlig maskincentral diskuterats.

Sålunda hade besparingsutredningens statistikkommitté, vars ordförande var professor Sten Wahlund, i sitt år 1943 avgivna betänkande (S O U 1943: 28) varit inne på denna tanke. Kommittén ägnade däri en del utrymme åt en redogörelse för de tekniska hjälpmedel, som användes i den statistiska bearbetningen, samt framhöll därvid, att hålkortsmaskiner begynt användas i en del ämbetsverk, bl. a. i statistiska centralbyrån. Emedan dylika maskiner är jämförelsevis stora och dyrbara arbetsenheter, fann statistikkommittén, att det på grund av statistikens decentraliserade organisation skulle vara omöjligt att anskaffa maskiner på alla de ställen, där de skulle behövas. Man borde därför inrätta en central anläggning, som skulle användas i statistikens tjänst. Dessutom skulle de två anläggningar bibehållas, som redan fanns och var erforderliga för det löpande arbetet inom resp. verk (socialstyrelsen och generaltullstyrelsen). Statistikkommitténs förslag gick ut på att skapa ett särskilt organ, statistikkollegium, som skulle vara ett samarbets- och koordineringsorgan för all statlig statistik. Till detta organ, som skulle utrustas med ett eget kansli, skulle den centrala hålkortsanläggningen vara knuten. I sitt remissutlåtande över statistikkommitténs betänkande tillstyrkte statistiska centralbyrån i princip inrättandet av en för flertalet statistikutarbetande verk gemensam maskincentral.

Statistikkommitténs förslag föranledde emellertid ingen Kungl. Maj:ts åtgärd. Dess tankar på tillskapande av en maskincentral upptogs flera år senare av professor Wahlunds enmanskommitté, 1948 års statistikutredning. När denna vid sin översyn av den statliga statistiken granskade de maskinella bearbetningsmetoderna, konstaterade den, att statistiken ytterligare decentraliserats, efter det att statistikkommittén avgivit sitt betänkande. Flera anläggningar hade tillkommit, försedda med maskiner från samtliga i landet förekommande större maskinfirmor. De olika anläggningarnas kapacitet föreföll ej vara tillfredsställande utnyttjad. Under sådana förhållanden syntes tiden vara inne för ett realiserande av statistikkommitténs gamla tanke. Statistikutredningen ansåg, att inrättande av en maskincentral var en angelägen uppgift, som borde lösas skyndsamt. Leveranstiden från maskinfirmorna var dock lång, varför förhyrda maskiner knappast kunde levereras förrän ett år efter det avtal ingåtts. Emellertid fanns redan en maskinan-

läggning av tillfällig karaktär, nämligen den som förhyrts för 1945 års bostadsräknings behov. Eftersom bostadsräkningen då stod inför sin avveckling, fann statistikutredningen det rationellt att låta dess anläggning få bilda grundvalen för den centrala anläggning, som statistikutredningen ville låta inrätta. Både maskiner och sakkunnig expertis fanns då redan, och en framtida utbyggnad kunde vid behov göras. I skrivelse till chefen för finansdepartementet den 17 januari 1949 framlade statistikutredningen bl. a. sina synpunkter i denna fråga och hemställde, att ett principbeslut skulle fattas om att den vid allmänna bostadsräkningen inom socialstyrelsen befintliga hålkortsanläggningen skulle framdeles bibehållas och användas som maskincentral för hålkortsmässig bearbetning av statistiskt och annat därtill lämpat material. Anläggningen föreslogs tillsvidare kvarstanna under socialstyrelsen intill dess det av statistikutredningen tänkta rådgivande organet för den statliga statistiken inrättats. Därefter borde det övervägas, huruvida icke anläggningen skulle överföras till detta organ. Alternativt föreslogs, att anläggningen från och med budgetåret 1950/51 skulle överföras till statistiska centralbyrån.

Vid remissbehandlingen av statistikutredningens förslag avstyrkte såväl socialstyrelsen som statistiska centralbyrån och riksräkenskapsverket, att maskincentralen skulle kvarligga under socialstyrelsen i avvaktan på dess slutliga placering och föreslog i stället, att densamma förlades till ett ämbetsverk med huvudsakligen statistiska arbetsuppgifter, nämligen statistiska centralbyrån. Statistikutredningen, som efter remissbehandlingen verkställt en förnyad utredning av frågan om inrättande av en maskincentral, ville dock icke acceptera remissinstansernas förslag utan förordade i skrivelse till Konungen den 10 oktober 1949, att maskincentralen till en början skulle få utgöra en självständig institution, som skulle förestås av en styrelse på tre personer, representerande 1948 års statistikutredning, statens organisationsnämnd samt statistiska centralbyrån. Maskincentralens kostnader skulle täckas genom ersättningar, som centralen skulle uppbära för utförda arbeten. I samband med detta förslag föreslog statistikutredningen även, att till institutionen skulle förläggas en tryckericentral, som skulle ombesörja duplicering av det statistiska trycket.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1950 års riksdag (nr 164) angående anslag för budgetåret 1950/51 till kostnader för hålkortsbearbetning av visst statistiskt material m. m. föreslogs, att den anläggning för hålkortsbearbetning, som socialstyrelsen använde för 1945 års bostadsräkning, skulle, när den blev disponibel den 1 juli 1950, bibehållas såsom en allmän maskincentral för hålkortsbearbetning av statistiskt och annat därtill lämpat material samt förläggas till statistiska centralbyrån. Därvid förutsattes, att maskincentralen skulle vara självförsörjande, men statistiska centralbyrån beviljades ett förslagsanslag å 100 kr till maskincentralens verksamhet. Då detta anslag får tillfälligt överskridas innebar det i praktiken, att ett rörelsekapital ställdes till maskincentralens förfogande.

Verksamhet. När maskincentralen den 1 juli 1950 inrättades som en särskild avdelning inom statistiska centralbyrån, tillfördes detta ämbetsverk en avdelning av helt annan karaktär än verkets övriga. Som nämnts var avsikten, att maskincentralen skulle bestrida kostnader-

na för sin verksamhet med ersättningar för utförda arbeten. Så har också skett och maskincentralen har även under hela sin verksamhetstid kunnat redovisa och inleverera överskott till statskassan.

Den tid maskincentralen varit i verksamhet har kännetecknats av en betydande utveckling i flera avseenden. Nya arbetsuppgifter har tillkommit. Personalstyrkan har utökats och genom kursverksamhet bibringats högre maskintekniska kunskaper. Maskinbeståndet har tillförts nya och modernare enheter, delvis i utbyte mot äldre och mindre effektiva maskiner. Den ursprungliga tanken att med maskincentralen förena en tryckericentral har icke realiserats, men sedan maskincentralen i början av år 1952 anskaffat en maskin för multilithtryck, framställer maskincentralen på denna såväl hålkort som tabeller och blanketter samt diverse texttryck, i allmänhet av mer kortfattat slag.

I efterföljande sammanställning lämnas några uppgifter, som utvisar expansionen av maskincentralens verksamhet sedan dess tillblivelse (tkr = 1 000 kr).

Budgetår	Antal anställda 1 juli	Antal kunder	Inkomster, tkr	Utgifter, tkr	Överskott, tkr
1950/51	22	43	372,0	362,2	9,8
1951/52	34	49	648,3	636,6	11,7
1952/53	37	66	834,9	833,3	1,6
1953/54	45	87	1 165,4	1 144,2	21,2
1954/55	52	96	1 150,0	1 127,8	22,2
1955/56	47	100	1 302,5	1 278,8	23,7
1956/57	50	109	1 388,6	1 366,8	21,8

Affärsmässigt sett har resultatet varit bättre än vad de ovan redovisade överskotten utvisar. Maskincentralen har nämligen regelbundet kunnat balansera utestående fordringar, vilka hittills varje år ökat i storlek. Vid ingången av budgetåret 1956/57 uppgick dessa till 160,4 tkr och vid budgetåret 1957/58 till 287,9 tkr. Medräknas förändringen i maskincentralens förmögenhetsställning, utgjorde överskottet för budgetåret 1956/57, vilket var maskincentralens hittills ekonomiskt gynnsammaste verksamhetsår, 141,5 tkr, medan det kassamässiga överskottet för samma år, såsom tablån utvisar, stannade vid 21,8 tkr.

Ökningen av inkomster och utgifter sammanhänger i viss utsträckning med de allmänna prisstegringar, som förekommit under maskincentralens verksamhetstid och som slagit igenom i form av stegrade löner och maskinhyror m. m., vilket i sin tur tvingat maskincentralen att företa prishöjningar. Att den stigande omslutningen icke enbart har sin grund däri utan att verksamheten varit stadd i en fortlöpande utveckling, framgår bl. a. av tabellens uppgifter om antalet kunder.

Maskincentralens inkomster bokföres samtliga såsom uppbörd i maskincentralens verksamhet. De utgöres till övervägande delen av ersättning för utförda hålkortsarbeten.

Utgifterna är uppdelade på två huvudgrupper, nämligen avlöningar och omkostnader. Till avlöningarna föres sedan budgetåret 1953/54 även kostnader för pensionering och ersättning till statistiska centralbyrån för administration samt sedan budgetåret 1955/56 arbetsgivarbidrag till allmänna sjukförsäkringen. Dessa ersättningar måste sålunda numera intjänas, innan vinsten på maskincentralens rörelse framkommer. Bland omkostnaderna utgör maskinhyrorna den största posten. Även kostnaderna för hålkort uppgår till avsevärda belopp. Sedan budgetåret 1952/53 har även kostnader för lokalhyra belastat maskincentralens rörelse. Det senaste verksamhetsåret uppgick avlöningarna till 58 % och omkostnaderna till 42 % av maskincentralens totala utgifter.

I maskinkostnaderna ingår även sådana poster av engångskaraktär som installationskostnader o. d.

Maskincentralen är f. n. i organisatoriskt hänseende uppdelad på tre underavdelningar, nämligen stansavdelningen, den egentliga maskinavdelningen samt kansliet. Till det sistnämnda hör multilithtrycket samt vaktexpeditionen. Maskincentralen förestås av en byråchef med en förste byråingenjör som närmaste arbetsledare. Av den övriga personalen tillhör 22 stansavdelningen, 19 den egentliga maskinavdelningen samt 7 kansliet. Personalen är mestadels arvodesavlönad men flera har såsom bottenställning en ordinarie eller extraordinarie tjänst i ämbetsverket ehuru i lägre grad än arvodestjänsten vid maskincentralen.

Maskincentralens kunder utgöres till huvuddelen av statliga verk och myndigheter samt kommittéer. Även vissa kommunala organ samt privata företag och enskilda personer befinner sig bland maskincentralens uppdragsgivare. I sammanställningen härnedan lämnas några uppgifter om de skilda kundkategoriernas betydelse.

	Antal kunder		Fakturerade belopp, i %	
	1955/56	1956/57	1955/56	1956/57
Statliga verk och kommittéer	46	46	54	61
Kommunala myndigheter.....	7	8	4	5
Privata företag och enskilda personer	47	55	42	34
Summa	100	109	100	100

Åtskilliga kunder lämnar maskincentralen mer än ett uppdrag, varför antalet uppdrag är betydligt större än antalet kunder.

Såsom av ovanstående tablå synes, utgöres inemot hälften av maskincentralens kunder av statliga myndigheter. Ekonomiskt sett är deras betydelse i stigande. Detta beror till stor del på att statliga myndigheter genom ett kungl. cirkulär den 19 mars 1954 (nr 116) är anbefallda att för hålkortsarbeten o. d. anlita statistiska centralbyråns maskincentral. På grund av detta cirkulär anser sig även maskincentralen i första hand förpliktad att betjäna statliga myndigheter, trots att dessa vid prissättningen erhåller någon förmån jämfört med andra kundkategorier.

Maskincentralens största kund är statistiska centralbyrån. Av de båda senaste räkenskapsårens fakturor belöpte 25 % resp. 31 % på centralbyråns arbeten.

Bland övriga statliga myndigheter, som haft större beställningar placerade hos maskincentralen de senaste åren, märkes bostadsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, försvarets forskningsanstalt, konjunkturinstitutet, riksförsäkringsanstalten och telestyrelsen.

Av de kommunala myndigheterna är svenska stadsförbundet den mest betydande kunden, och bland enskilda uppdragsgivare märkes ett industriföretag, för vars reklamverksamhet maskincentralen utför diverse arbeten. Detta företag är efter statistiska centralbyrån maskincentralens största kund.

Även om maskincentralens arbetsuppgifter huvudsakligen är av statistisk natur — det var ju i första hand som ett statistiskt hjälpmedel centralen inrättades — har centralen även omhänderhaft andra arbeten, bl. a. hålkortsregister av skilda slag. Aktualiseringen av dessa register, såsom befolkningsregistret, centrala bilregistret m. m., kan knappast kallas statistiskt arbete, men däremot kan diverse statistiska utredningar utfö-

ras på grundval av registren. Även arbeten av merkantil natur, såsom lagerredovisningar o. d., samt vetenskapliga arbeten, som icke lämpligen bör utföras på den vid tekniska högskolan befintliga matematikmaskinen Besk, ingår bland maskincentralens arbetsuppgifter.

Maskinparken har, som förut nämnts, fortlöpande utökats och moderniserats. Med hänsyn till att maskincentralens lokaler numera är otillräckliga för centralens undan för undan ökade verksamhet, har maskincentralen på senare tid måst inrikta sig på att utbyta maskiner av äldre modell mot mer moderna och effektiva i stället för att anskaffa nya och därigenom kommit att mer lägga an på kvalitativ än på kvantitativ upprustning av maskinbeståndet. Samtliga maskincentralens maskiner förhyras från International Business Machines Svenska AB (IBM).

Den 1 juli 1957 fanns följande maskiner hos maskincentralen:

26 stansmaskiner
9 kontrollstansmaskiner
7 sorterare
2 kollatorer
1 översättare
4 gruppstansar
2 reproducerare
1 elektronisk statistikmaskin
4 tabulatorer
1 elektronisk kalkylator

Av ovanstående stansmaskiner är 15 avsedda enbart för numerisk samt 11 för såväl alfabetisk som numerisk stansning. Två av stansmaskinerna är mekaniska, de övriga drives elektriskt. Av de senare är en maskin av den moderna typen 026 card printing punch, vilken bl. a. är försedd med ett översättningsaggregat, varigenom önskade delar av kortets innehåll samtidigt med stansningen utskrives i klartext. Av de nio kontrollstansmaskinerna är sju enbart numeriska och två såväl alfabetiska som numeriska.

Maskincentralen har skrivit kontrakt om förhyrning av 14 stansmaskiner av typen 024—001 (numeriska) och 6 st. av typen 024—002 (alfabetiska och numeriska) samt 3 kontrollstansmaskiner av typen 056—001 (numeriska) och 4 av typen 056—002 (alfabetiska och numeriska). Samtliga dessa maskiner förväntas till maskincentralen i början av år 1958. Kontraktsenligt kommer därvid förhyrningen av ett motsvarande antal stans- och kontrollstansmaskiner av äldre typ att upphöra.

Av sorterarna är en av typen 075, en s. k. räknande sorterare. Dess kapacitet är cirka 24 000 kort i timmen. Maskinen är ej skrivande utan resultaten måste avläsas i räkneverket. Eftersom korten kan sorteras endast efter en kolumn åt gången, blir på denna maskin utförda arbeten tämligen tidskrävande. På 075 utföres därför endast tabellarbeten av enklare slag. Av de övriga sorterarna är en av typen 080 (kapacitet: cirka 27 000 kort i timmen), fyra av typen 082 (kapacitet: ca 39 000 kort) samt en av typen 083 (kapacitet: ca 60 000 kort). Dessa sorterare är ej räknande och användes för de många sorteringsarbeten, som ofta måste föregå tabuleringarna. Även i fråga om sorterarna motser maskincentralen en ökning av maskinkapaciteten, i det att samtidigt med de ovannämnda stansmaskinerna även fyra sorterare av typen 083 kontrakterats, vilka även de väntas levererade i början av år 1958.

Som komplement till sorterarna fungerar den elektroniska statistikmaskinen, vilken är av typ 101. Denna maskin lämpar sig särdeles väl för de statistiska

arbeten, som maskincentralen utför. »Hundraettan», som statistikmaskinen i dagligt tal kallas, är försedd dels med 60 räkneverk för antalsräkning, som lämnar högst fyrsiffriga svar, dels med två additionsräkneverk, som lämnar åttasiffriga svar. Maskinen, som lämnar resultaten skrivna på tabulatorlistor, kontrollerar även vid tväradderingen, att summan av detaljposterna överensstämmer med totalsumman, samt utskriver eventuella differenser på tabulatorlistan. Hundraettan användes huvudsakligen för mer komplicerade tabellarbeten men tas även i stor utsträckning i bruk för kontrolländamål, t. ex. genom utsortering av uppgifter, som antingen är uppenbart felaktiga och måste rättas eller förefaller tvivelaktiga och därför behöver kontrolleras. Maskinens kapacitet är cirka 27 000 kortgenomgångar per timme. Maskincentralen har nyligen kontrakterat ytterligare en hundraetta, vilken i motsats till den nuvarande maskinen även är försedd med summastansar.

De båda kollatorerna är av typen 077. De användes i främsta rummet vid aktualisering av de hos maskincentralen förda registren. Kontrakt har skrivits om förhyrning av ytterligare en kollator.

Översättaren är av typen 552. Den skriver klartext men endast i två rader. Maskincentralen har kontrakterat ännu en översättare, vilken vid behov kan skriva ända upp till 18 rader.

Av de båda reproducerarna är den ena av typen 513, den andra av typen 519. Den senare användes även för stansning av mark-sensingkort samt för s. k. endprinting, d. v. s. maskinen skriver klartext på hålkortens kortsida. Ytterligare en maskin av sistnämnda slag har kontrakterats för att utbytas mot reproduceraren av typ 513.

Av tabulatorerna är två av typen 416 och två av typen 421. Den ena tabulatorn av sistnämnda typ kan sammankopplas med den elektroniska kalkylatorn (se nedan). Tabulatorerna är försedda dels med s. k. automatic carriage, d. v. s. anordningar för frammatning av formulär i ändlös bana, dels med s. k. bill feed, som är en anordning för frammatning av hålkort m. m. Vidare finnes en anordning, en s. k. carbon ribbon feed, genom vilken tabulatorlistorna kan kopieras samtidigt som de framställs. Tabulatorerna är även försedda med summastansar, tre av typen 517 och en av typen 521. Den sistnämnda fungerar även som in- och utläsningsorgan för kalkylatorn. En av tabulatorerna av typen 421 användes huvudsakligen för merkantila arbetsuppgifter, bl. a. för framställande av etiketter med adressuppgifter. Denna maskin kommer i sinom tid att ersättas av en tabulator av typen 407 med cirka 50 % större kapacitet.

Den elektroniska kalkylatorn, som är av typen 604: 5, är en av maskincentralens senast förvärvade maskiner. Den anlände till centralen i november 1956. Samtidigt avvecklade centralen en kalkylator av typen 602: A med lägre kapacitet än den nya. På kalkylatorn kan beräkningar av flera skilda slag utföras, även serier av räkneoperationer. Genom möjligheten av sammankoppling med en tabulator kan arbetet utföras mer rationellt, i det att genom tabulatorns arbete antalet kortgenomgångar i kalkylatorn kan nedbringas. I kalkylatorn kan beräkningar, även relativt komplicerade sådana, utföras med en konstant hastighet av cirka 6 000 kort i timmen.

B. Centrala bilregistret

Historik. Centrala bilregistret började sin verksamhet under budgetåret 1942/43. Det inrättades i samband med ikraftträdandet av en kungl. kungörelse angående registerföring av motorfordon och släpfordon.

Tidigare gällande grundläggande bestämmelser om registrering av motorfordon var meddelade i motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561). Beträffande registrering av krigsmakten tillhöriga motorfordon gällde särskilda regler. Enligt stadgandena i motorfordonsförordningen finge, med vissa särskilt angivna undantag, civila motorfordon och släpvagnar icke tagas i bruk, förrän de registrerats. Registreringen skedde genom anteckning i automobilregistret hos länsstyrelsen i det län, där fordonet skulle anses ha sin hemort.

I december 1941 tillkallade chefen för kommunikationsdepartementet tre sakkunniga, vilka skulle utreda frågan om en förändring av bilregistreringsväsendets organisation och därmed sammanhängande spörsmål samt avge de förslag, vartill utredningen kunde ge anledning. I direktiven för de sakkunniga hade chefen för kommunikationsdepartementet bl. a. framhållit, att det numera blivit en fråga av vikt att äga en ingående och fortlöpande kännedom om landets fordonsbestånd, såväl i fråga om fordonsantal som om beståndets sammansättning. Uppgifter därom kunde emellertid erhållas endast ur länsstyrelsernas bilregister, och en bearbetning av dessa vore ett omfattande och tidsödande arbete icke minst av den anledningen, att uppgifter måste infordras från 25 olika myndigheter. För fullgörande bl. a. av de uppgifter, som ålåg statens trafikkommission samt vederbörande biluttagningsmyndigheter, krävdes andra möjligheter än de som då stod till buds för att snabbt och tillförlitligt få kännedom om fordonsparkens omfattning och sammansättning. Därför skulle de sakkunniga utreda lämpligheten av en omläggning av det dåvarande registreringsförfarandet och i samband därmed undersöka i vad mån ett civilt automobilregister borde uppläggas och föras efter liknande principer som det militära registret. De sakkunniga, vilka antog benämningen 1942 års bilregisterutredning, framlade sitt betänkande den 2 april 1942 (S O U 1942: 24).

I betänkandet förordade utredningen inrättandet av ett centralt register vid sidan av de skilda länsregistren, som sålunda alltjämt skulle bibehållas. Det centrala registret borde enligt utredningens mening icke göras till en fristående enhet utan anslutas till en statsinstitution med liknande arbetsuppgifter som dem, vilka skulle ankomma på registret, samt med erforderlig tillgång till maskinell utrustning m. m. för bearbetning av registrets uppgifter. Då skötseln av bilregistret till stor del skulle bestå av statistisk bearbetning, ansåg utredningen, att antingen det militära fordonsregistret eller statistiska centralbyrån vore den lämpligaste institutionen att handha det nya centralregistret. Av dessa båda myndigheter fann utredningen, att centralbyrån vore att föredraga. En av utredningsmännen ansåg dock, att valet borde stå mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och det militära fordonsregistret.

Vid remissbehandlingen tillstyrkte de flesta instanserna utredningens förslag men uttalanden gjordes även om centralregistrets anknytning till någon av de två övriga föreslagna myndigheterna. Varken väg- och vattenbyggnadsstyrel-

sen eller militärregistrets chefsmyndighet, arméförvaltningens tygdepartement, påyrkade dock någon ändring av utredningens förslag, vilket även vann departementschefens och riksdagens bifall.

Den 30 juni 1942 utfärdade Kungl. Maj:t en kungörelse (nr 616) angående registerföring av motorfordon och släpfordon, vilken trädde i kraft den 1 oktober 1942. I denna föreskrevs bl. a., att länsstyrelse i samband med registrering av motorfordon eller släpfordon skulle för alla fordon utom lättviktsmotorcyklar till statistiska centralbyrån översända ett exemplar av ingivna besiktningsinstrument eller typintyg. Vidare skulle länsstyrelserna avlämna anmälan dels angående fordons avförande ur bilregister eller beredskapsförteckning, dels om ändringar för i något av dessa register upptagna fordons hemort, dels om ändringar av förut avlämnade besiktningsinstrument eller typintyg.

De till statistiska centralbyrån sålunda insända uppgifterna skulle, i den utsträckning Kungl. Maj:t förordnade eller centralbyrån eljest funne lämpligt, hos centralbyrån överföras på hålkort och användas för statistisk bearbetning. Dessa hålkort jämte det till grund för dem liggande materialet skulle, ordnat länsvis och i serier, utgöra det *centrala bilregistret*.

Genom vägtrafikkungörelsen den 7 december 1951 (nr 743), vilken trädde i kraft den 1 januari 1952 utfärdades nya föreskrifter om det centrala bilregistret. Samtidigt med vägtrafikkungörelsen trädde även en ny vägtrafikförordning i kraft. Genom denna tillkom en ny kategori registreringspliktiga motorfordon, nämligen traktorerna, vilka tidigare inrangerats bland de s. k. motorredskapen. Samtidigt borttogs begreppet lättviktsmotorcykel, men i övergångsbestämmelserna till den nya vägtrafikförordningen föreskrevs, att de motorcyklar, som redan var registrerade i serien lättviktsmotorcyklar, skulle kvarstå där, intill dess att Kungl. Maj:t förordnade om ändring, vilket dock ännu ej har skett. Då, såsom ovan sagts, uppgifter om lättviktsmotorcyklar dittills ej insänts till centrala bilregistret, är uppgifterna om motorcyklarna för låga. Nya motorcyklar däremot, som tidigare på grund av vikten skulle förts i serien lättviktsmotorcyklar, rapporteras numera till centrala bilregistret.

Verksamhet. Från början tillhörde centrala bilregistret statistiska centralbyråns befolkningsstatistiska avdelning men överflyttades den 1 juli 1951 till maskincentralen. I motsats till denna, vilken som ovan nämnts är en självförsörjande institution inom statistiska centralbyrån, finansieras centrala bilregistrets utgifter med de anslag, som centralbyrån erhåller. I praktiken är därför maskincentralen och bilregistret helt skilda avdelningar, som endast förenas därigenom att de förestås av samme byråchef.

Primärmaterialet till bilregistret utgöres dels av kopior av besiktningsinstrument eller typintyg, dels av s. k. ändringsmeddelanden. De sistnämnda uppgifterna, som tidvis inkommer i stort antal, kan avse förändringar av skiftande slag, såsom överföring till och från bilreservregister, slutlig avregistrering (nedskrotning), överflyttning mellan län samt hemortsbyte inom län. Genom särskilda årligen utkommande författningar har länsstyrelserna under de senaste åren varit befriade från skyldighet att anmäla flertalet hemortsbyten, då dessa uppgifter kunde ställas till centralbyråns förfogande på annat sätt. Endast i fråga om bussar och lastbilar har läns-

styrelserna hela tiden varit skyldiga att anmäla hemortsbyten. Vidare insändes sedan juni 1943 på begäran av statistiska centralbyrån, föranledd av framställningar från statens trafikkommission och statens biltrafiknämnd, uppgifter om motorfordon, som får användas i yrkesmässig trafik.

Uppgifterna insändes från länsstyrelserna till statistiska centralbyrån, besiktningsinstrumenten dock icke direkt utan via arméförvaltningens tygavdelning (biluttagningsmyndigheten). Detta förfaringssätt kan icke undgå att orsaka viss försening av centrala bilregistrets arbete.

Centrala bilregistret är uppdelat i flera underregister. Dels finnes ett register över i trafik varande fordon (»levande register»), dels ett över temporärt avregistrerade fordon. Det förra kallas i dagligt tal bilregistret eller samma benämning, som oftast användes för centrala bilregistret i dess helhet. Det senare kallas bilreservregistret. Båda registren är uppdelade på sex skilda slag av fordon, nämligen personbilar, bussar, lastbilar, släpfordon, traktorer och motorcyklar. I samtliga fallen är registren förda länsvis.

Efter vederbörlig granskning och kodning av primäruppgifterna inom centrala bilregistret överlämnas dessa till statistiska centralbyråns maskincentral. Där instansas de uppgifter, som skall statistiskt bearbetas, på hålkort. På så sätt kommer centrala bilregistret att bestå icke endast av ett kartotek av registerkort (det s. k. manuella registret) utan även av ett däremot svarande hålkortskartotek.

Vid den maskinella bearbetningen användes två olika slag av hålkort, ett för traktorer och ett för övriga motorfordon. Icke alla uppgifter i primärmaterialet bearbetas statistiskt.

Uppgifter om motorfordonsbeståndet och dess sammansättning vid varje kvartalsskifte samt om under resp. kvartal inträffade förändringar lämnas numera i Statistisk tidskrift. Uppgifter för äldre år har offentliggjorts i Kommersiella meddelanden.[1] I kvartalsrapporterna i Statistisk tidskrift redogöres för fordonens fördelning efter fordonsslag samt huruvida de används i yrkesmässig trafik. I fråga om lastbilar och släpvagnar lämnas även uppgifter om deras fördelning efter maximilastens storlek. Vidare lämnas uppgifter om fordonens fördelning efter drivmedel. Beståndet vid 4:e kvartalets slut redovisas även med fördelning efter fabrikat och årsmodell (för äldre fordon har dock flera årsmodeller sammanförts i tre grupper).

Uppgifterna för årets tre första kvartal grundar sig helt på under resp. perioder registrerade ändringar. Uppgifterna för fjärde kvartalet åter erhålles vid en genomgång av den totala kortmassan.

Förutom de i Statistisk tidskrift lämnade redogörelserna utarbetas en större tabellbilaga som tryckes på maskincentralens multilithtryckeri. Dessa tabeller distribueras till vissa myndigheter och inrättningar på särskild begäran. På beställning kan även mer detaljerade sammanställningar erhållas genom maskincentralens försorg.

[1] I ett häfte utgivet 1943 har statistiska cbn meddelat uppgifter som går tillbaka ända till 1926 (Tabeller över antalet fordon m. m. upptagna i centrala automobilregistret vid ingången av 4:de kvartalet 1942). *Red.*

DEN FINANSIELLA FÖRMÖGENHETSFÖRDELNINGEN I SVERIGE[1]

Av pol. mag. SVEN CRONQUIST

A. Nationalräkenskaper och finansräkenskaper

1. Nationalräkenskaper

All nationalbokföring har sitt upphov i försök att sammanställa samhälleliga ekonomiska transaktioner, antingen för att få ett kriterium på den långsiktiga utvecklingen eller för analys av kortsiktiga konjunkturvariationer. Beräkningarna av nationalinkomsten och nationalprodukten tar därvidlag sin utgångspunkt i en funktionell indelning av de ekonomiska handlingarna, d. v. s. i räkenskaper där de skilda sektorernas konton avser olika typer av aktivitet såsom produktion, konsumtion, etc. Sådana räkenskaper är därför lämpade vid de studier, där gången av de ekonomiska processerna skall illustreras, och där värdet av de slutprodukter, som är tillgängliga för att täcka samhällets behov, är väsentligt.

För analys av konjunkturvariationer är det emellertid lämpligt att inte endast lägga upp en bokföring, som visar funktionen hos de ekonomiska transaktionerna, utan också en bokföring, som visar hur transaktionerna mellan de olika ekonomiska enheterna samverkar. Sådana räkenskaper presenterar alla ekonomiska aktiviteter hos subjekten i deras egenskap av beslutsenheter med hjälp av endast ett löpande konto samt kapitalkonto för varje sektor.

Gemensamt för de två antydda uppläggningarna av nationalräkenskaper är, att den realekonomiska innebörden av transaktionerna på marknaderna för varor och tjänster är föremål för uppmärksamhet. Det är alltså de monetära transaktionerna, d. v. s. betalningarna i en bytesekonomi, som redovisas på löpande konto samt på kapitalkonto i den mån transaktionerna kan hänföras till något slag av kapitalbildning.

2. Nationalräkenskaper och kreditmarknad

I den uppläggning av nationalräkenskaperna där beslutsenhetens transaktioner studeras, innehåller kontoplanen såsom angivits ett kapitalkonto för varje sektor. Genom denna uppläggning registreras på kapitalkonto även poster som inte motsvaras av realkapitalbildning inom den sektor där de bokföres. Dessa poster, de s. k. finansiella investeringarna (dessa kan vara positiva eller negativa), representerar sektorns engagemang på kreditmarknaden i vid mening. För bedömning av konjunkturtendenser är det väsentligt att skapa en så fullständig bild som möjligt av såväl realekonomiska som finansiella proces-

[1] Denna undersökning har utförts med ekonomiskt stöd av Livbolagsföreningens samhällsekonomiska nämnd och i samråd med professorerna Karin Kock och Ingvar Svennilson. Förf. vill rikta ett varmt tack till det nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik för tillgång till de promemorior, som utarbetats inom detta utskott, och de förberedande materialbearbetningar och anvisningar, som utförts från svensk sida.

ser på kort sikt. De finansiella posterna på nationalräkenskapernas kapitalkonto utgör därvid en förbindelselänk mellan transaktionerna på marknaderna för varor och tjänster och transaktionerna på kreditmarknaden. Genom att ytterligare undersöka dessa poster, m. a. o. genom att bygga ut nationalräkenskaperna så att de omfattar även transaktioner av finanskapital, kan upplysningar erhållas om interdependensen mellan de finansiella och de icke-finansiella processerna.

3. Finansräkenskaper

Den utbyggnad av nationalräkenskaperna, som ligger till grund för framställningen nedan, utgöres av en finansräkenskap. I denna räkenskap sammanfattas det material med vars hjälp den realekonomiska betydelsen av de finansiella transaktionerna på kreditmarknaden i vidaste mening kan analyseras. Innebörden av dessa transaktioner är att finanskapital i olika former är föremål för överflyttningar eller med andra ord, »köp» och »försäljning» mellan sektorerna på samma sätt som realkapital.

Sammanställningen av en finansräkenskap fordrar kännedom om dels den totala finanskapitalstrukturen inom de olika sektorerna, d. v. s. hur de finansiella investeringarna på nationalräkenskapernas kapitalkonto fördelar sig på olika typer av finansobjekt, dels vilka andra sektorer som dessa finansobjekt hänför sig till. Finansräkenskaperna utgör, för att använda företagsbokföringens terminologi, en redovisning av de finansiella tillgångar och skulder, som ingår i sektorernas balansräkningar. Genom en analys av de förändringar som eventuellt inträffat i innehavet av dessa finansiella tillgångar och skulder när de redovisas vid slutet av de successiva räkenskapsperioderna, fås en bild av transaktionerna på kreditmarknaden under perioden.

Sammanfattningsvis kan alltså uppläggningen av en finansräkenskap beskrivas så, att data »som belyser de finansiella relationerna mellan olika sektorer av ett lands ekonomi och mellan detta land och utlandet»,[1] sammanföres i en översiktstabell. Dessa data eller m. a. o. finansobjekten, utgöres av fordringsbevis (alt. skuldförbindelser) mellan två parter, d. v. s. det skall finnas både en kreditor och en debitor för att ett objekt skall betraktas som finansobjekt. Fordringsbevisen utgör sammantagna för alla sektorer i finansräkenskapen den finansiella förmögenheten i landet. I detta sammanhang skall nämnas att undersökningen i det följande endast omfattar sådana finansiella förmögenhetsbevis där debitors på förhand fastställda skyldigheter innefattar fixerade belopp. Detta medför således att alla aktier och liknande andelar är undantagna i fortsättningen.[2]

Analys av kreditmarknaden liksom överhuvud taget studiet av konjunkturvariationer fordrar att beslutsenhetens handlande presenteras. Ovan antyddes hur man i nationalräkenskaperna för

[1] Nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik. Rapport till chefsstatistikermötet 1957.

[2] Det kan diskuteras om aktier o. a. andelar bör föras till finansiella fordringar i egentlig mening. En fordran är ju definitionsmässigt en rättighet att uppbära vissa värden, och denna rättighet är då inte knuten till någon viss del av den föreliggande förmögenheten utan till förmögenheten som sådan.

Nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik anser dock att aktier skall inräknas bland finansobjekten då man i annat fall skulle få en felaktig uppfattning av fördelningen av sparandet mellan de olika sektorerna. Dessutom anför utskottet att aktieemissioner ur företagens synpunkt är en finansieringsform som är ett alternativ till en obligationsemission eller ett lån, loc. cit.

analys av interdependensen mellan ekonomiska transaktioner lägger upp en bokföring där kontona hänför sig till den enhet som fattar besluten. För finansräkenskaperna medför detta att den institutionella indelningsgrunden blir avgörande för uppdelningen av landets ekonomi i sektorer. Beslutsenheterna sammanförs »i sektorer efter sin ställning och sitt uppträdande på kreditmarknaden, d. v. s. varje sektor skall bestå av enheter, som är homogena i finansiellt avseende, vilket allmänt uttryckt innebär, att de följer samma metoder och har samma möjligheter att finansiera sina utgiftsöverskott respektive placera sina inkomstöverskott.»[1]

Till sist skall i detta avsnitt beröras den värderingsprincip för fordringsbevisen, som kommer att följas i undersökningen. I beslutsenheternas respektive balansräkningar förekommer flera skilda värderingsgrunder; sålunda anges ofta det nominella värdet, men vanligt förekommande är även t. ex. det bokförda värdet och dagsvärdet. Det bokförda värdet skulle *möjligen i en del fall* kunna användas,[2] men i andra fall däremot är t. ex. nedskrivningen av förmögenhetsbevisens värde inom en sektor sådan, att jämförelse med andra sektorer blir omöjlig. Dagsvärdet är ej heller lämpligt vid förmögenhetsredovisning i allmänhet. Visserligen försiggår alla transaktioner till dagsvärde, men detta värde är beroende av så många faktorer vid sidan av kontraktet, t. ex. räntefotens höjd, att jämförelse i tiden mellan räkenskaperna försvåras. För att uppnå jämförbarhet mellan tillgångarna och skulderna av skilda finansobjekt inom och mellan sektorerna (vilket är nödvändigt för upprättande av de kreditor-debitor-tabeller i form av matriser, som återfinnes nedan), och för att dessutom ansluta finansräkenskaperna till nationalräkenskaperna kommer därför i det följande, så långt det är möjligt, det nominella värdet för förmögenhetsbevisen att anges.

[1] Nordiska utskottet f. kreditmarknadsstatistik, loc. cit.

[2] Det *måste* användas i en del fall, t. ex. vid angivandet av bankernas utlåning.

B. Den finansiella förmögenhetsfördelningen

Den följande undersökningen avser att ge en bild av den finansiella förmögenhetsfördelningen i Sverige under åren 1952 och 1953. Undersökningen är baserad på finansräkenskaper, som upprättats från och med det förstnämnda året i avsikt att ge en så fullständig redogörelse som möjligt för kreditmarknaden under ett antal år. Räkenskaperna för de nämnda två åren framlägges här sammandragna på nedan angivet sätt för att möjliggöra en översikt över den totala finansiella förmögenhetens fördelning.

1. Sektorindelning[1]

Undersökningens huvudsektorer har bildats i enlighet med den i den ekonomiska debatten ofta förekommande uppdelningen av samhället i en finansiell, en offentlig och en privat sektor. Dessutom har en sektor medtagits för utländska tillgångar och skulder. Inom dessa huvudsektorer finns ett antal undersektorer, som utgöres av de ovan nämnda beslutsenheterna.

Sålunda omfattar den finansiella sektorn riksbanken, affärsbankerna, sparbankerna, postsparbank och postgiro,

[1] Nedanstående indelning överensstämmer med den som gjorts för den svenska marknaden av Sveriges representant inom det nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik. Se bilaga till utskottets rapport, loc. cit.

hypoteksinrättningar, försäkringsbolag samt andra finansinstitut.

Den offentliga sektorn omfattar riksgäldskontoret och statsverket, statliga myndigheter och fonder, socialförsäkringsfonder, statlig affärsverksamhet samt kommuner.

Den privata sektorn omfattar privata företag och konsumenter.

Några av de angivna undersektorerna fordrar kommentarer. I den finansiella huvudsektorn har sålunda angivits sektorn »andra finansinstitut». Denna sektor omfattar i första hand jordbrukskasserörelsen, alltså Svenska Jordbrukskreditkassan och centralkassorna för jordbrukskredit.[1]

I den offentliga sektorn har vidare angivits »statliga myndigheter och fonder». Här ingår dels statliga myndigheter med självständig finansförvaltning, d. v. s. de myndigheter, som har checkräkning i riksbanken och alltså inte disponerar statsverkets checkräkning (den statliga affärsverksamheten är förd till en särskild sektor), dels statliga fonder, som inte bokföringsmässigt ingår i riksgäldskontoret. De sistnämnda fonderna utgöres av statens utlåningsfonder, fonden för kreditgivning till utlandet samt fonden för låneunderstöd.

För den privata sektorn anges i det följande ingen uppdelning på undersektorer. Anledningen till detta är att det statistiska primärmaterial, som ligger till grund för undersökningen, ej är av den art att någon sådan uppdelning kunnat företas i detta sammanhang. Detta medför att finansiella transaktioner mellan bl. a. de två betydelsefulla sektorerna privata företag och konsumenter ej kommer till synes. Vid en undersökning av förmögenhetsfördelningen mellan de ovan angivna huvudsektorerna torde dock denna ofullständighet kunna förbises. Betydligt allvarligare är de brister i det statistiska materialet för den privata sektorn, som anges i följande avsnitt.

Sektorn utlandet presenteras utan uppdelning på undersektorer; det är endast de inhemska sektorerna som är av intresse i detta sammanhang.

2. Det statistiska materialet

Värdet av de finansiella förmögenhetsbevisen redovisas i förevarande undersökning utan uppdelning på olika typer av finansobjekt. I finansräkenskaperna som ligger till grund för denna undersökning, redovisas däremot de finansiella fordrings- och skuldbevisen i balanserna uppdelade på följande kategorier för varje sektor: guld, sedlar och mynt, skattkammarväxlar, bankinlåning, lån, obligationer (inkl. förlagslån) samt övriga fordringar.[1] I detta fall har värdet av alla dessa förmögenhetsbevis summerats inom varje sektor med hänsyn tagen endast till kreditor-debitorsambandet för att ge en uppfattning av den totala finansiella förmögenheten.

För den privata sektorn har emeller-

[1] Jordbrukskreditkassan är topporgan och under denna finns elva »centralkassor», som i sin tur har under sig »jordbrukskassor» och »jordbruksekonomiska föreningar». Jordbrukskassorna är lokala och organiserade på kooperativ grund; lån ges i första hand för jordbrukets drift. Medel till detta fås från centralkassorna, som anskaffar sina medel dels genom lån från Jordbrukskreditkassan, dels genom inlåning från allmänheten. Jordbrukskreditkassan fungerar som det centrala clearinginstitutet mellan de elva centralkassorna och kan ej emittera obligationer eller mottaga inlåning, men kan inom vissa gränser låna och göra placeringar i statspapper.

[1] Även aktier o. a. andelar ingår som finansobjekt i finansräkenskaperna. (Jfr not 2, sid. 596, och bilagan till det nordiska utskottets rapport.) Såsom antyddes ovan har dessa uteslutits i denna undersökning. Det kan dock nämnas att för de sektorer där uppgifter funnits tillgängliga för bearbetning, d. v. s. i huvudsak för de finansiella och offentliga sektorerna, utgör nominella värdet av aktiestocken den 31/12 1952 1 487 milj. och den 31/12 1953 1 582 milj.

tid det statistiska materialet varit alltför ofullständigt för att tillåta en direkt summering av erhållna uppgifter om förmögenhetsinnehavet. Värdet av denna sektors finansiella förmögenhet har därför måst beräknas med ledning av de övriga sektorernas uppgifter. Detta innebär att endast fordrings- och skuldbevis gentemot de finansiella och offentliga sektorerna kunnat redovisas fullständigt. Alla fordringsbevis som uppstått genom finansiella transaktioner inom den privata sektorn, t. ex. av typen reverslån eller lån mot inteckning har måst utelämnas. Värdet av den finansiella förmögenheten i den privata sektorn är följaktligen betydligt högre än vad som parentetiskt anges i tabellerna nedan. Det värde som anges har nämligen erhållits som ett saldo vid fördelning av utelöpande mängden obligationer (andra än statsobligationer) under resp. år och innefattar inga andra fordringar.[1]

Undersökningen av finansobjektens fördelning på sektorer har nödvändiggjort vissa antaganden beträffande obligationernas fördelning. Sålunda har antagits att riksbankens innehav av andra inhemska obligationer än statsobligationer endast består av hypoteks- och kommunobligationer. Beträffande storleken av respektive portföljer har antagits att fördelningen mellan de två slagen av obligationer är någorlunda jämn.

Även affärsbankernas obligationsportfölj är i vissa avseenden hypotetisk beträffande sammansättningen. För året 1952 redovisas sålunda ett innehav av hypoteksobligationer på 42 milj., som är osäkert. I denna post kan möjligen också ingå obligationer från den privata sektorn. För 1953 är innehavet av hypoteksobligationer bekant, men fördelningen på kommun- och industriobligationer osäker. En någorlunda jämn fördelning har antagits även i detta fall, vilket ger till resultat ett innehav av 44 milj. kommunobligationer.

3. Förmögenhetsfördelningen

De finansiella data som erhållits genom upprättandet av balansräkningar för sektorerna återfinnes i tabellerna 1 och 2. Dessa tabeller har formen av en matris med lika många rader som kolumner och avser att ge en framställning av kreditor-debitor-relationen mellan sektorerna. Kolumnerna anger sålunda varje sektors finansiella fordringar, d. v. s. inom respektive sektor innehavda förmögenhetsbevis vid slutet av kalenderåret. Raderna anger analogt debitorställningen för sektorerna, d. v. s. värdet av alla »sålda» monetära skuldbevis. Rad- och kolumnsummorna ange den ömsesidiga förmögenhetsställningen för huvudsektorerna. Till tabellerna är också fogad en rad för de differenser som av olika anledningar uppkommer mellan uppgifter som lämnas dels av kreditorer, dels av debitorer.

Sammanlagda nominella värdet av förmögenhetsbevisen för alla sektorer i tabellerna uppgick den 31/12 1952 till 109 miljarder och den 31/12 1953 till 118 miljarder. Detta värde blir betydligt högre om å ena sidan aktiestocken medräknas och å den andra tillförlitligare uppgifter kan erhållas om den privata sektorns förmögenhetsbalans.

[1] I tabellerna redovisas beloppen 381 resp. 414 milj. för de interprivata fordringsbevisen för de två tidpunkter framställningen avser. Dessa saldon har erhållits efter summering av alla kreditorers uppgifter angående innehav av industri- och liknande privata obligationer och en följande jämförelse med totala mängden obligationer av detta slag.

Tab. 1. Finansiell förmögenhetsfördelning $^{31}/_{12}$ 1952, milj. kr

Distribution of financial wealth

Tillgångar / Skulder	(1) *Finansiell sektor*								(2) *Offentlig sektor*						(3) *Privat sektor*	Summa s:um	(4) *Utlandet*	Summa s:um
	Riksbanken (11)	Aff.-banker (12)	Sparbanker (13)	PS o. PG (14)	Hypot.-inrättning. (15)	Andra fin.-inst. (16)	Förs. bol. (17)	Summa (11)-(17	RG o. statsv. (21)	Statl. myndigh. (22)	Socialförs. (23)	Statl. affärsverks. (24)	Kommuner (25)	Summa (21)-(25)				
(11) Riksbanken	3	687	108	252	2	10	3	1 065	185	176	—	138	9	508	4 257	5 830	480	6 310
(12) Affärsbanker ..	—	144	122	—	—	11	177	454	—	—	10	—	408	418	10 612	11 484	597	12 081
(13) Sparbanker	—	18	6	—	—	—	42	66	—	—	—	—	158	158	8 530	8 754	—	8 754
(14) Postsparbanken o. postgirot	—	—	—	9	—	..	39	48	—	—	1	—	73	74	4 323	4 445	—	4 445
(15) Hypot.inr.	(285)	(42	23	610	112	..	1 347	2 419	—	—	132	—	..	132	1 630	4 181	—	4 181
(16) Andra fin.-inst.	—	—	—	—	—	—	24	24	—	—	—	—	29	29	521	574	—	574
(17) Försäkr.bolag ..	—	6	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	8 996	9 002	—	9 002
Σ (11)—(17)	288	897	259	871	114	21	1 632	4 082	185	176	143	138	677	1 319	38 869	44 270	1 077	45 347
(21) Riksgäldskontoret o. statsverket	2 691	1 674	591	1 486	—	80	1 507	8 029	39	460	482	18	140	1 139	3 417	12 585	156	12 741
(22) Statl. mynd. o. fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	515	—	—	—	—	515	—	515	—	515
(23) Socialförs.fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6	1 007	1 013	—	1 013
(24) Statl. aff.verks.	—	—	—	—	—	—	—	—	125	4 397	—	—	—	4 522	212	4 734	—	4 734
(25) Kommuner	(280	—	566	1 695	—	—	1 227	3 768	—	—	423	—	—	423	1 268	5 459	—	5 459
Σ (21)—(25).....	2 971	1 674	1 157	3 181	0	80	2 734	11 797	685	4 857	905	18	140	6 605	5 904	24 306	156	24 462
(3) Privat sektor....	510	10 365	7 676	569	3 599	504	4 538	27 761	9	2 671	236	376	3 068	6 360	(381)	34 502	..	34 502
Summa s:um	3 769	12 936	9 092	4 621	3 713	605	8 904	43 640	879	7 704	1 284	532	3 885	14 284	45 154	103 078	1 233	104 311
(4) Utlandet	2 924	396	—	—	—	—	214	3 534	—	1 330	—	23	—	1 353	..	4 887	—	4 887
Summa s:um	6 693	13 332	9 092	4 621	3 713	605	9 118	47 174	879	9 034	1 284	555	3 885	15 637	45 154	107 965	1 233	109 198
Differenser		+ 49		— 2			—180	— 133		+ 58 (lån till statl. ab.)		+ 37 (lån till statl. ab.)		+ 95	± 0	— 38	+182	+ 144
								47 041						15 732	45 154	107 927	1 415	109 342

Tab. 1 a. Finansiell förmögenhetsfördelning: huvudsektorer $^{31}/_{12}$ 1952, milj. kr

Distribution of financial wealth: main sectors

Tillgångar / Skulder	Finansiell sektor	Offentlig sektor	Privat sektor	Utlandet	Summa
Finansiell sektor ..	4 082 (3,7 %)	1 319 (1,2 %)	38 869 (35,6 %)	1,077 (1,0 %)	45 347 (41,5 %)
Offentlig sektor ..	11 797 10,8 %)	6 605 (6,1 %)	5 904 (5,4 %)	156 (0,1 %)	24 462 22,4 %)
Privat sektor	27 761 (25,4 %)	6 360 (5,8 %)	(381) (0,4 %)	..	34 502 31,6 %)
Utlandet	3 534 (3,3 %)	1 353 (1,2 %)	..	—	4 887 (4,5 %)
Summa	47 174 (43,2 %)	15 637 (14,3 %)	45 154 (41,4 %)	1 233 (1,1 %)	109 198

Tab. 1 b. Finansiella sektorns status 1952 (milj. kr)

Balance of financial sector

	Fordringar	Skulder	Nettofordran (+) skuld (−)
Finansiell sektor....	4 082	4 082	± 0
Offentlig »	11 797	1 319	+ 10 478
Privat »	27 761	38 869	− 11 108
Utlandet	3 534	1 077	+ 2 457
Summa	47 174	45 347	+ 1 827
S:a — intersektoral balans = »yttre» balans	43 092	41 265	+ 1 827

Milj. kr

Nettofordran på offentlig sektor.... + 10 478
» » utlandet..... + 2 457
Nettoskuld till privata sektorer .... − 11 108

Tab. 1 c. Offentliga sektorns status 1952 (milj. kr)

Balance of public sector

	Fordringar	Skulder	Nettofordran (+) skuld (−)
Finansiell sektor....	1 319	11 797	− 10 478
Offentlig »	6 605	6 605	± 0
Privat »	6 360	5 904	+ 456
Utlandet	1 353	156	+ 1 197
Summa	15 637	24 462	− 8 825
»Yttre» balans.....	9 032	17 857	− 8 825

Milj. kr

Nettofordran på privata sektorn.... + 456
» » utlandet..... + 1 197
Nettoskuld till finansiella sektorn .. − 10 478

Tab. 1 d. Privata sektorns status 1952 (milj. kr)

Balance of private sector

	Fordringar	Skulder	Nettofordran (+) skuld (−)
Finansiell sektor....	38 869	27 761	+ 11 108
Offentlig »	5 904	6 360	− 456
Privat »	[1] (381	(381)	± 0
Utlandet	..	..	—
Summa	45 154	34 502	+ 10 652
»Yttre» balans.....	(44773)	(34121)	+ 10 652

[1] Se texten.

Milj. kr

Nettofordran på finansiella sektorn.. + 11 108
Nettoskuld till offentliga » .. − 456

Tab. 1 e. Utlandets status 1952 (milj. kr)

Balance of other countries sector

	Fordringar	Skulder	Nettofordran (+) skuld (−)
Finansiell sektor....	1 077	3 534	− 2 457
Offentlig »	156	1 353	− 1 197
Privat »	..	..	..
Summa	1 233	4 887	− 3 654

Milj. kr

Finansiella sektorns nettofordran på utlandet..... + 2 457
Offentliga sektorns nettofordran på utlandet..... + 1 197

Tab. 2. Finansiell förmögenhetsfördelning $^{31}/_{12}$ 1953, milj. kr

Distribution of financial wealth

Tillgångar / Skulder	(1) *Finansiell sektor*								(2) *Offentlig sektor*						(3) *Privat sektor*	Summa s:um	(4) *Utlandet*	Summa s:um
	Riksbanken (11)	Aff. banker (12)	Sparbanker (13)	PS o. PG (14)	Hypot.-inrättning. (15)	Andra fin. inst. (16)	Förs. bol. (17)	Summa (11)–(17	RG o. statsv. (21)	Statl. myndigh. (22)	Socialförs. (23)	Statl. affärsverks. (24)	Kommuner (25)	Summa (21)–(25				
(11) Riksbanken	6	319	90	238	7	10	3	673	88	173	—	173	13	447	4 492	5 612	476	6 088
(12) Affärsbanker ..	—	121	127	—	—	5	159	412	—	—	11	—	812	823	11 773	13 008	502	13 510
(13) Sparbanker	—	33	5	—	—	—	41	79	—	—	—	—	225	225	9 104	9 408	—	9 408
(14) Postsparbanken o. postgirot	—	—	—	37	—	..	38	75	—	—	1	—	97	98	4 733	4 906	—	4 906
(15) Hypot.inr.....	(246	72	5	715	128	..	1 529	2 695	—	—	146	—	..	146	1 633	4 474	—	4 474
(16) Andra fin.inst.	—	—	—	—	—	—	24	24	—	—	—	—	54	54	574	652	—	652
(17) Försäkr.bolag ..	—	28	—	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—	—	10 086	10 114	—	10 114
Σ (11)—(17).....	252	573	227	990	135	15	1 794	3 986	88	173	158	173	1 201	1 793	42 395	48 174	978	49 152
(21) Riksgäldskontoret o. statsverket	2 319	3 186	645	1 501	—	77	1 542	9 270	19	409	463	73	148	1 112	3 325	13 707	156	13 863
(22) Statl. mynd. o. fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	573	—	—	—	—	573	—	573	—	573
(23) Socialförs.fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5	1 024	1 029	—	1 029
(24) Statl. aff.verks.	—	—	—	—	—	—	—	—	190	4 902	—	—	—	5 092	230	5 322	—	5 322
(25) Kommuner	(247	(44	649	1 838	—	—	1 544	4 322	—	—	467	—	—	467	1 356	6 145	—	6 145
Σ (21)—(25).....	2 566	3 230	1 294	3 339	0	77	3 086	13 592	787	5 311	930	73	148	7 249	5 935	26 776	156	26 932
(3) Privat sektor....	479	10 445	8 215	744	3 896	591	4 905	29 275	18	3 314	232	341	3 119	7 024	(414	36 713	..	36 713
Summa s:um	3 297	14 248	9 736	5 073	4 031	683	9 785	46 853	893	8 798	1 320	587	4 468	16 066	48 744	111 663	1 134	112 797
(4) Utlandet	3 243	566	—	—	—	—	237	4 046	—	1 310	—	23	—	1 333	..	5 379	—	5 379
Summa s:um	6 540	14 814	9 736	5 073	4 031	683	10022	50 899	893	10108	1 320	610	4 468	17 399	48 744	117 042	1 134	118 176
Differenser		+ 86		— 37			—166	— 117		+ 55 (lån till statl. ab.)		+ 87 (lån till statl. ab.)		+ 142	± 0	+ 25	+235	+ 260
								50 782						17 541	48 744	117 067	1 369	118 436

Tab. 2 a. Finansiell förmögenhetsfördelning: huvudsektorer $^{31}/_{12}$ 1953, milj. kr

Distribution of financial wealth: main sectors

Tillgångar / Skulder	Finansiell sektor	Offentlig sektor	Privat sektor	Utlandet	Summa
Finansiell sektor ..	3 986 (3,4 %)	1 793 (1,5 %)	42 395 (35,9 %)	978 (0,8 %)	49,152 (41,6 %)
Offentlig sektor ..	13 592 (11,5 %)	7 249 (6,1 %)	5 935 (5,0 %)	156 (0,2 %)	26 932 (22,8 %)
Privat sektor	29 275 (24,8 %)	7 024 (5,9 %)	(414) (0,4 %)	..	36 713 (31,1 %)
Utlandet	4 046 (3,4 %)	1 333 (1,1 %)	..	—	5 379 (4,5 %)
Summa	50 899 (43,1 %)	17 399 (14,6 %)	48 744 (41,3 %)	1 134 (1,0 %)	118 176

Tab. 2 b. Finansiella sektorns status 1953, (milj. kr)

Balance of financial sector

	Fordringar	Skulder	Netto fordran(+) skuld (−)
Finansiell sektor....	3 986	3 986	± 0
Offentlig »	13 592	1 793	+ 11 799
Privat »	29 275	42 395	− 13 120
Utlandet	4 046	978	+ 3 068
Summa	50 899	49 152	+ 1 747
S:a—intersektoral balans = »yttre» balans	46 913	45 166	+ 1 747

Milj. kr

Nettofordran på offentliga sektorn.. + 11 799
» » utlandet..... + 3 068
Nettoskuld till privata sektorn .... − 13 120

Tab. 2 c. Offentliga sektorns status 1953, (milj. kr)

Balance of public sector

	Fordringar	Skulder	Netto fordran(+) skuld (−)
Finansiell sektor....	1 793	13 592	− 11 799
Offentlig »	7 249	7 249	± 0
Privat »	7 024	5 935	+ 1 089
Utlandet	1 333	156	+ 1 177
Summa	17 399	26 932	− 9 533
»Yttre» balans.....	10 150	19 683	− 9 533

Milj. kr

Nettofordran på privata sektorn.... + 1 089
» » utlandet..... + 1 177
Nettoskuld till finansiella sektorn .. − 11 799

Tab. 2 d. Privata sektorns status 1953, (milj. kr)

Balance of private sector

	Fordringar	Skulder	Netto fordran(+) skuld (−)
Finansiell sektor....	42 395	29 275	+ 13 120
Offentlig »	5 935	7 024	− 1 089
Privat »	(414)	(414)	± 0
Utlandet	..	..	—
Summa	48 744	36 713	+ 12 031
»Yttre» balans	(48330)	36299	+ 12 031

Milj. kr

Nettofordran på finansiella sektorn.. + 13 120
Nettoskuld till offentliga » .. − 1 089

Tab. 2 e. Utlandets status 1953, (milj. kr)

Balance of other countries sector

	Fordringar	Skulder	Netto fordran(+) skuld (−)
Finansiell sektor....	978	4 046	− 3 068
Offentlig »	156	1 333	− 1 177
Privat »	..	..	..
Summa	1 134	5 379	− 4 245

Milj. kr

Finansiella sektorns nettofordran på utlandet..... + 3 068
Offentliga sektorns nettofordran på utlandet..... + 1 177

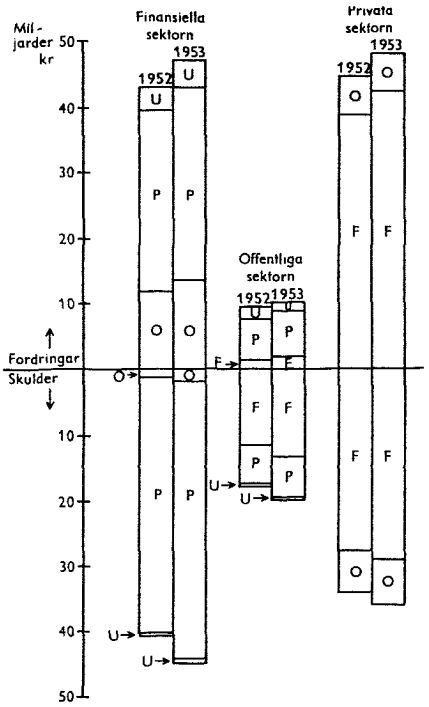

Fig. 1. Inhemska sektorernas »yttre» balans
»Outer» balance of sectors within country

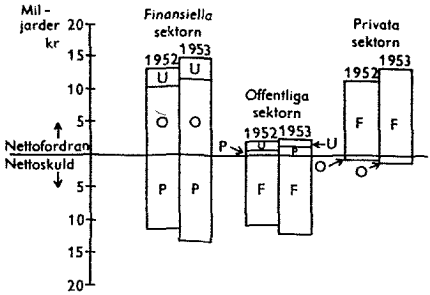

Fig. 2. Inhemska sektorernas nettobalans
Net balance of sectors within country

De angivna matriserna återfinnes konsoliderade i tabellerna 1a respektive 2a. I dessa tabeller har alltså rad- och kolumnsummorna för huvudsektorerna återgivits för att visa förmögenhetsfördelningen mellan den finansiella, den offentliga och den privata sektorn samt utlandet. Av den relativa fördelningen mellan sektorerna i dessa tabeller framgår att de finansiella tillgångarna både 1952 och 1953 huvudsakligen ligger i de finansiella och privata sektorerna. Finanssektorn hade sålunda ca 43 % och den privata sektorn ca 41 % av dessa. Betraktas förmögenhetsbevisen från skuldsidan kan det konstateras att finanssektorn även ligger med större delen av skulderna, ca 41 %, medan den privata sektorns andel av skulderna utgjorde ca 31 % av totala finansiella förmögenhetsbeloppet.

För huvudsektorerna har i tabellerna 1b—1e samt 2b—2e en förmögenhetsbalans upprättats genom utdrag ur de konsoliderade matriserna för respektive år. Dessa balanser visar varje huvudsektors finansiella nettofordran respektive nettoskuld i förhållande till de övriga sektorerna samt den finansiella status som erhålles för sektorn ifråga efter saldering av nettofordringar och nettoskulder gentemot övriga sektorer. Den 31/12 1952 hade sålunda den finansiella sektorn en nettobehållning på omkring 1,8 miljarder, medan den privata sektorns behållning uppgick till omkring 10,6 miljarder. Samtidigt hade den offentliga sektorn en sammanlagd nettoskuld på närmare 9 miljarder. Vid samma tid 1953 var den finansiella sektorns status i stort sett oförändrad. Den privata sektorn hade ökat sin nettoförmögenhet till 12 miljarder och den offentliga sektorn sin nettoskuld till ungefär 9,5 miljarder.

Dessa förmögenhetsbalanser åskådliggöres grafiskt i diagrammen 1 och 2. Diagram 1 visar de inhemska sektorernas »yttre» balans, d. v. s. finansiella

fordringar och skulder utom den egna sektorn, och diagram 2 samma sektorers nettoställning med avseende på övriga sektorer.

4. Transaktionerna

Undersökningen av förmögenhetsfördelningen skall avslutningsvis kompletteras med några tabeller som ger en föreställning om transaktionerna av finanskapital mellan sektorerna. »Köpen» och »försäljningarna» på kreditmarknaden i vid mening under en viss bestämd period ger upphov till förändringar i sektorernas finansiella tillgångar och skulder. Förmögenhetsbalanserna registrerar resultaten av transaktionerna vid slutet av perioden och ger vid successiva sammanställningar en bild av hur sektorernas finansiella status förändrats till följd av förloppet. Genom att jämföra sektorernas resp. förmögenhetsstatus vid slutet av två på varandra följande perioder fås alltså en uppfattning om nettoöverföringarna eller m. a. o. nettoströmmarna av fordringsbevis mellan sektorerna under perioden. Statusförändringarna är alltså ej identiska med de finansiella strömmarna utan ger endast en antydan om huvudinriktningen av dessa.

De fyra huvudsektorernas finansiella status vid slutet av åren 1952 och 1953 återges i tabell 3. Ur denna tabell kan utläsas att finanssektorn under 1953 minskade sitt nettoinnehav av olika finansiella tillgångar med 80 milj. medan den privata sektorn ökade sitt innehav med omkring 1,4 miljarder. Den offentliga sektorn ökade sin nettoskuld med ca 700 milj. Detta innebär att den privata sektorn genom sitt positiva finansiella sparande gav ett väsentligt tillskott till kredit- och kapitalmarknaderna under detta år, och alltså »finansierade» de övriga sektorerna.

För en undersökning av transaktionernas inriktning har förändringarna i förmögenhetsbalanserna åskådliggjorts i tabell 4 i form av en matris. Vad uppställningen beträffar liknar denna matris de »input-output» tabeller, som ofta användes vid studiet av inter-industriella processer. Sålunda visar kolumnerna vilka sektorer som under året »köpt» finansiella fordringar och varifrån de »köpt» dessa. Raderna visar analogt vilka sektorer som »sålt» skuldbevis och vart denna »försäljning» gick. Alla intersektorala förändringar i innehavet av finansiella tillgångar och skulder har här utelämnats för att ge en föreställning om interdependensen mellan sektorerna. Det visar sig att den finansiella sektorn ökade sina fordringar på de offentliga och privata sektorerna med resp. 1,8 och 1,5 miljarder, samtidigt som den ökade sina skul-

Tab. 3. Förändringar i finansiell status 1952—1953, (milj. kr)

Changes in financial status

	F	O	P	U
1953	+ 1 747	— 9 533	+ 12 031	— 4 245
1952	+ 1 827	— 8 825	+ 10 652	— 3 654
Diff.	— 80	— 708	+ 1 379	— 591

Tab. 4. Finansiella överflyttningar 1953, (milj. kr)

Financial transactions

»Köp» från	»Försäljning» till				
	F	O	P	U	Summa
F	—	+ 474	+ 3 526	— 99	— 3 901
O	+ 1 795	—	+ 31	0	— 1 826
P	+ 1 514	+ 664	—	..	— 2 178
U	+ 512	— 20	..	—	— 492
Summa	+ 3 821	+ 1 118	+ 3 557	— 99	± 8 397

Tab. 5. Finansieringsvägar och monetära nettoströmmar 1953, (milj. kr)

Direction of »finance» and net flows of payments

Ingående ström betecknad +, utgående ström betecknad —

	F			O			P			U		
	+	—	Netto	+	—	Netto	+	—	Netto	+	—	Netto
F.....	—	—	—	1 795	474	+ 1 321	1 514	3 526	— 2 012	611	0	+611
O.....	474	1 795	— 1 321	—	—	—	664	31	+ 633	0	20	— 20
P.....	3 526	1 514	+ 2 012	31	664	— 633	—	—	—	..	..	..
U.....	0	611	— 611	20	0	+ 20	..	..	..	—	—	—
Summa	4 000	3 920	+ 80	1 846	1 138	+ 708	2 178	3 557	— 1 379	611	20	+591

der framför allt till den privata sektorn med 3,5 miljarder. Det offentliga ökade sina fordringar på bl. a. den privata sektorn med närmare 700 milj. kr. Utlandet minskade sina fordringar på finanssektorn samtidigt som skulderna till denna sektor ökades.

Sammanlagt överflyttades finansobjekt mellan sektorerna enligt tabell 4 till ett nominellt värde av drygt 8 miljarder.

Tabell 5 avser slutligen att ge en framställning av sektorernas bidrag till, respektive anspråk på kredit- och kapitalmarknaderna, d. v. s. vilka »finansieringsvägar» som huvudsakligen anlitades av sektorerna under år 1953. En ökning av finansiella tillgångar eller m. a. o. en positiv finansiell investering innebär ett bidrag till dessa marknader och alltså en avgiven monetär ström i form av betalningar för förmögenhetsbevisen. Denna monetära transaktion får därför negativt tecken i tabellen. En ökning av de finansiella skulderna motsvarar en mottagen monetär nettoström och får analogt positivt tecken. Tabellen visar bl. a. att den finansiella sektorn under 1953 bidrog till den offentliga sektorns »finansiering» med ett nettobelopp på 1,3 miljarder, ett belopp som ställts till finansinstitutens förfogande av den privata sektorn. Detta år ökade nämligen den privata sektorn sina finansiella fordringar på finanssektorn med 2 miljarder, och kunde därigenom »finansiera» både den offentliga sektorn och en ström på 600 milj. kr till utlandet. Den offentliga sektorn var »överbalanserande» i den meningen, att sektorn ökade sin skuldsättning genom finanssektorn. Detta medförde att det offentliga, trots en nettoström på 600 milj. kr till den privata sektorn, vid årets slut hade erhållit ungefär 700 milj. kr för finansiering av ökad statlig (och kommunal) verksamhet. Som nämnts låg hela »finansieringsbördan» på den privata sektorn. Den monetära strömmen på 2 miljarder till finanssektorn kompenserades endast av 600 milj. från det offentliga, vilket alltså resulterade i en ökning av det finansiella sparandet i sektorn med närmare 1,4 miljarder under detta år.

INRIKES OMFLYTTNING 1951—1955

Av byrådirektören HENRIK GESCHWIND

En kort inledande orientering om den officiella omflyttningsstatistikens organisation före befolkningsregistrets tillkomst synes motiverad, då det gäller att i det följande belysa de ökade möjligheter till statistiska undersökningar på detta område som registret erbjuder.

Statistiken över inrikes omflyttning har tidigare måst grundas uteslutande på de antalsuppgifter, som pastorsämbetena vid varje årsskifte har att avge till statistiska centralbyrån över folkmängdens förändringar under det närmast föregående året. Dessa uppgifter tillät från början endast beräkning av ett flyttningssaldo för män och kvinnor i varje församling. Fr. o. m. år 1942 gör pastor dock i sin årsredogörelse åtskillnad mellan lands- och stadsförsamlingar, varigenom man får ett mått på flyttningsströmmarnas storlek vid omflyttningen mellan landsbygd och städer. Ännu en förbättring i redovisningen genomfördes fr. o. m. 1951, då prästerskapet i städer som innehåller mer än en församling började att särskilt redovisa flyttningarna till och från församlingar i samma stad. Även om dessa förbättringar var välbehövliga och av intresse, ökade de ej nämnvärt möjligheten att statistiskt belysa den inrikes omflyttningen.

Redan under 1930-talet, då 1935 års befolkningskommission efterlyste en mera utförlig statistik om inrikes omflyttning, stod det klart att den officiella årliga befolkningsstatistiken hade otillräckliga resurser för att belysa vitala spörsmål på området. En ny möjlighet att studera flyttningssaldots regionala variation erbjöd sig dock, då den av 1930 års folkräkning verkställda uppdelningen av landskommunerna på grupper, de s. k. A-, B-, C- och D-kommunerna, vid 1930-talets mitt började användas i statistiken över befolkningsrörelsen. För närvarande utnyttjar centralbyrån vid regional redovisning av de årliga flyttningssiffrorna en av 1950 års folkräkning verkställd gruppering av församlingarna efter tätorts- och näringskaraktär.

Befolkningsregistrets primärmaterial för omflyttningsstatistiken utgöres av de individuella flyttningsbetygen. Enligt gällande folkbokföringsregler kommer flyttningsbetyg, sedan flyttningen slutligt registrerats, att arkiveras hos utflyttningsförsamlingens länsbyrå för folkbokföring. En gång varje kvartal utsorterar länsbyråerna sådana inkomna flyttningsbetyg, som upptar personer födda den 15 i månaden, och överlämnar dessa betyg till centralbyrån. För varje flyttningsbetyg stansas ett hålkort, ett s. k. ändringskort, vars uppgifter på maskinell väg inarbetas i befolkningsregistrets allmänna hålkortskartotek, så att det blir möjligt att kombinera flyttningsdata med övriga uppgifter på den flyttandes hålkort. Ändringskorten användes även för utarbetande av vissa årliga flyttningstabeller, som publicerats i Statistisk tidskrift, i Statistisk årsbok och fr. o. m. år 1953 i Befolkningsrörelsen.

Följande uppgifter om bostad och flyttning ingår på det stående hålkortet

Åldersår 31/12 1955	Antalet flyttande 1951—1955, i %, som flyttat 1 gång		2 gånger		3 ggr o. flera		Antal flyttningar per 100 flyttande		De flyttandes åldersfördeln. %	
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv
20—24....	52	50	33	32	15	18	169	180	16	23
25—29....	54	54	30	28	16	18	170	173	21	21
30—39....	64	66	26	24	10	10	153	148	31	26
40—49....	72	71	20	21	8	8	140	142	17	14
50—59....	75	72	18	22	7	6	137	137	8	8
60—69....	77	78	18	17	5	5	130	128	4	5
70—ω....	77	79	19	19	4	2	128	125	3	3

i befolkningsregistrets hålkortskartotek. *Bostad:* län, församling, område (riksområde), tätort (stad, köping, municipalsamhälle, egentlig landskommun). *Senaste utflyttning:* år, typ av flyttning, varmed avses dels när- och fjärrflyttning (inom samma storkommun, från angränsande storkommun, övrig flyttning från församling), dels den flyttandes familjetillhörighet (ensamstående utan resp. med barn under 16 år samt makar utan resp. med barn under 16 år). *Nästföregående utflyttning:* uppgifter som för senaste utflyttning.

Den flyttningsundersökning som redovisas i det följande avser uteslutande flyttningar mellan kommuner och län samt omspänner åren 1951—1955. Dess ändamål är att i vissa avseenden belysa befolkningens rörlighet särskilt i de arbetsföra åldrarna. Frågan om en statistik över antalet flyttande personer i stället för antalet flyttningar träder därmed i förgrunden. Det är möjligt att på maskinell väg i befolkningsregistrets hålkortsmaterial särskilja de personer i registret vid periodens slut som flyttat en eller flera gånger under perioden och att fördela dem efter antalet flyttningar.

Tab. 1 ger en fördelning av de flyttande efter antalet flyttningar i kombination med de flyttandes kön och ålder. Då åldersfördelningen hänför sig till periodens slut, bör observeras att de flyttande i t. ex. åldersgruppen 15—19 år vid periodens början var i åldern 10—14 år. Ungdomsåldrarna bör av detta skäl i tab. 1 lämpligen anses börja med åldersgruppen 20—24 år.

Vad som närmast intresserar i tab. 1 är frågan hur pass vanligt det är att samma person flyttat en, två eller flera gånger under perioden. I ovanstående tablå har antalet flyttande inom olika åldersgrupper i åldrar över 20 år fördelats procentuellt på tre kategorier efter antalet genomförda flyttningar under åren 1951—1955. I runt tal 3/4 av de flyttande i åldrar över 50 år är »engångsflyttande». I åldern 20—24 år uppvisar hälften av de flyttande endast en flyttning, medan 1/3 flyttat två gånger. Under givna förutsättningar belyses rörligheten i olika åldrar bäst genom uppgift om antalet flyttningar per 100 flyttande. Dessa flyttningstal, som även meddelas i ovanstående tablå, visar att i åldrarna under 30 år rörligheten är betydligt större än i övriga åldrar. Intressant i detta sammanhang är också att kvinnorna i yngsta åldersgruppen har ett avsevärt högre flyttningstal än männen i samma ålder.

Av de personer, som under perioden 1951—1955 flyttade mellan kommuner, hade 6 % bland männen och 7 % bland kvinnorna vid periodens slut återflyttat till den ursprungliga bostadskommunen. Återflyttningsprocenten inom några större åldersgrupper av flyttande var följande.

Ålder 31/12 1955	M	Kv
15—19	8	14
20—24	14	12
25—29	8	7
30—39	5	5
40—ω	6	5

I tab. 2 har de flyttande fördelats efter antalet flyttningar i kombination med uppgift om senaste inflyttningslän. Det har ansetts vara av intresse att i råtabellen lägga fram siffror för både landsbygd och städer. Uppgifter om antalet flyttningar per 100 flyttande meddelas i tab. A. Dessa tal inkluderar flyttande av alla åldrar. Det största antalet flyttningar i denna mening visar män i Stockholms stad. I övrigt är det knappast möjligt att ur tabellen utläsa några utpräglade skillnader mellan länen.

Omflyttningen mellan kommuner 1951—1955 har lett till en omfördelning av befolkningen efter bostadslän, vars resultat kan närmare studeras i tab. 3. Underlaget för denna tabell är den del av befolkningsregistrets population, som tillhörde registret såväl den 31/12 1950 som den 31/12 1955. Den sålunda avgränsade befolkningen har i tabellen fördelats efter bostadslän vid periodens början och vid dess slut. De absoluta talen för personer i den undersökta befolkningen, som ändrat bostadslän under perioden, är i allmänhet ganska små. Av denna anledning ger tab. 3 uppgifter för män och kvinnor sammanslagna. I motsvarande råtabell finnes dock redovisning efter kön. Vad som under alla omständigheter är av intresse att studera i råtabellen är den andel av begynnelsefolkmängden uppdelad på kön som bor kvar i länet vid periodens slut den 31/12 1955. Detta framgår av tab. B, där anförda siffror för varje län beräknats under antagande, att folkmängden i länet vid periodens början satts lika med 1 000. Det visar sig, att i runt tal 90—95 % av

Tab. A. Antalet flyttningar mellan kommuner per 100 flyttande 1951—1955 länsvis efter senaste inflyttningslän samt kön

Migrations per 100 migrants, by sex, in rural and urban districts of the last county of domicile

Län *County*	Landsbygd *Rural distr.*		Städer *Towns*	
	Män *Males*	Kvinnor *Females*	Män *Males*	Kvinnor *Females*
Stockholms stad . . .			201	151
Stockholms län	152	149	145	147
Uppsala »	168	160	149	161
Södermanlands »	179	159	144	150
Östergötlands »	153	157	150	157
Jönköpings »	148	150	149	150
Kronobergs »	154	166	134	147
Kalmar »	153	165	141	152
Gotlands »	141	149	141	174
Blekinge »	149	152	147	138
Kristianstads »	160	161	152	141
Malmöhus »	150	159	148	141
Hallands »	142	158	147	163
Göteb. o. Bohus »	143	143	137	140
Älvsborgs »	141	156	150	144
Skaraborgs »	151	156	157	149
Värmlands »	152	161	141	159
Örebro »	146	157	146	153
Västmanlands »	163	160	149	156
Kopparbergs »	153	160	154	158
Gävleborgs »	148	166	147	147
Västernorrlands »	148	154	152	157
Jämtlands »	164	162	155	159
Västerbottens »	159	164	152	146
Norrbottens »	152	166	146	156

boendebefolkningen ej ändrat bostadslän. De lägsta procenttalen finner man för Stockholms, Uppsala och Södermanlands län samt, i fråga om kvinnorna, för Gotlands län. Jämförelsevis lågt ligger också procenttalet för kvarboende i Stockholms stad och Kristianstads län samt för kvinnornas vidkommande i Kronobergs, Västmanlands och Jämtlands län.

Den relativa avgången av boendebefolkning genom överflyttning till annat län jämföres lämpligen med motsvarande antal från andra län tillkomna personer. De högsta siffrorna för både tillkomst och avgång förekommer, såsom framgår av tab. B, i de län som ligger närmast

Tab. B. Relativa förändringar på grund av omflyttning från $^{31}/_{12}$ 1950 till $^{31}/_{12}$ 1955 i folkmängdens fördelning på bostadslän. Folkmängden den $^{31}/_{12}$ 1950 = 1 000

Index numbers of changes, by internal migration, of the distribution by county of domicile

Anm. Tabellen avser personer bosatta i riket både vid början och slutet av perioden 1951—1955

Län *County*	Män *Males*				Kvinnor *Females*			
	Kvarboende i länet $^{31}/_{12}$ 1955 *In same county 1950 and 1955*	Vid periodens slut Utflyttade till annat län *Migrated to other county*	Vid periodens slut Inflyttade fr. annat län *Migrated from other county*	Flyttn:s vinst el. förlust *Migration gain or loss*	Kvarboende i länet $^{31}/_{12}$ 1955	Vid periodens slut Utflyttade till annat län	Vid periodens slut Inflyttade fr. annat län	Flyttn:s vinst el. förlust
Stockholms stad ..	909	91	108	17	916	84	103	19
Stockholms län	867	133	183	50	857	143	173	30
Uppsala »	894	106	111	5	899	101	129	28
Södermanlands »	899	101	93	— 8	898	102	95	— 7
Östergötlands »	934	66	58	— 8	930	70	67	— 3
Jönköpings »	920	80	67	— 13	918	82	87	5
Kronobergs »	930	70	61	— 9	904	96	72	— 24
Kalmar »	928	72	53	— 19	923	77	60	— 17
Gotlands »	906	94	38	— 56	888	112	36	— 76
Blekinge »	913	87	56	— 31	915	85	62	— 23
Kristianstads »	909	91	61	— 30	904	96	67	— 29
Malmöhus »	951	49	60	11	949	51	55	4
Hallands »	943	57	58	1	935	65	60	— 5
Göteb. o. Bohus »	956	44	63	19	956	44	62	18
Älvsborgs »	926	74	64	— 10	930	70	62	— 8
Skaraborgs »	924	76	59	— 17	921	79	70	— 9
Värmlands »	939	61	66	5	939	61	62	1
Örebro »	925	75	82	7	915	85	88	3
Västmanlands »	913	87	118	31	904	96	116	20
Kopparbergs »	923	77	74	— 3	916	85	84	— 1
Gävleborgs »	931	69	65	— 4	933	67	75	8
Västernorrlands »	931	69	62	— 5	918	82	66	— 16
Jämtlands »	920	80	59	— 21	903	97	63	— 34
Västerbottens »	935	65	47	— 18	932	68	65	— 3
Norrbottens »	935	65	42	— 23	921	79	35	— 44

Stockholms stad. Detta bör dock ses mot bakgrunden av att stora delar av dessa län tillhör Stockholms förortsområde med därav betingade speciella förhållanden. I denna preliminära redogörelse är det ej anledning att närmare gå in på de differenser som i tab. B betecknats som »flyttningsvinst eller -förlust». Det är emellertid påfallande, att boendebefolkningen i Västmanlands län enligt materialet visar den största relativa flyttningsvinsten i landet närmast efter Stockholms län. En särställning intar också bl. a. Gotlands län genom den betydande avgången inom den kvinnliga befolkningen till annat län, men även männen har i detta län en icke obetydlig flyttningsförlust. Som i det föregående redan påpekats avser redovisningen personer kyrkobokförda i rikets län både vid början och slutet av perioden 1951—1955, varför personer inkomna i landet eller avflyttade till utlandet någon gång under denna tid ej kan påverka den i tab. B angivna nettoflyttningen.

De flyttandes fördelning inom olika civilstånd efter kön och antal flyttningar meddelas i tab. 1. Barn under 15 år in-

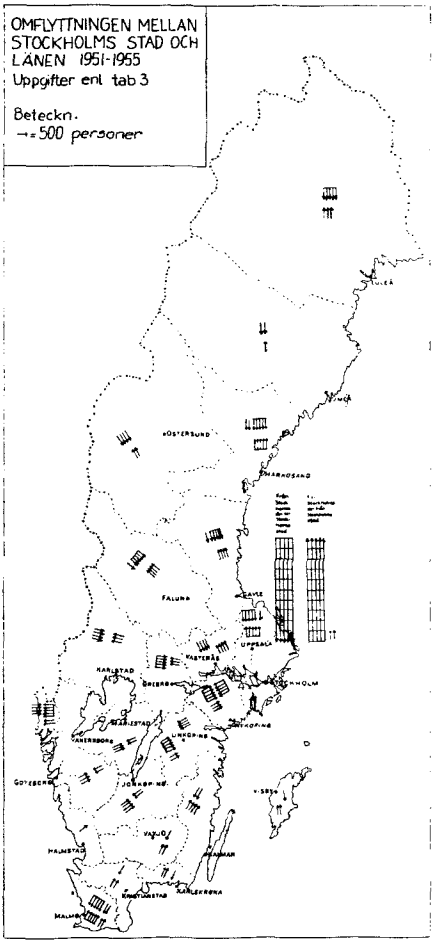

Migratory movements between Stockholm and counties

går ej i civilståndsgruppen ogifta. Absolut taget är antalet ogifta i flyttningsundersökningens material ungefär lika stort för båda könen. För gifta flyttande visar däremot gruppen gifta kvinnor en betydande övertalighet i jämförelse med gifta män. Till någon del beror detta på att gifta kvinnor i samband med vigseln flyttar till mannens bostadsort. Vidare observeras att flyttningar, som i tabellen föres på gifta kvinnor, kan ha ägt rum före giftermålet, t. ex. då kvinnan flyttat samman med mannen under hans adress.

Att statistiskt renodla de flyttningar som sker i samband med giftermål bör vara angeläget vid fortsatta undersökningar rörande omflyttningen. Det förtjänar nämnas, att statistiska centralbyrån redan vid befolkningsregistrets planläggning räknade med möjligheten att genom registrets primärmaterial över flyttningar kunna var för sig studera flyttningar i samband med giftermål och flyttningar i samband med yrkesväxling. En bearbetning av denna art ingår dock ej i planen för den här refererade undersökningen.

På grundval av uppgifter i tab. 1 har beräknats antalet flyttningar per 100 flyttande inom olika civilstånd, varvid följande värden erhölls.

	Män	Kvinnor
Ogifta över 15 år	161	168
Gifta	147	153
Förut gifta	161	154

Även här bör ovan anförda reservationer beaktas vid bedömning av siffrorna.

Omflyttningsstatistikens primärmaterial är som ovan nämnts de individuella flyttningsbetygen för personer födda den 15. Vid utsortering av dessa betyg på länsbyråerna kan den mänskliga faktorn i form av trötthet i ögonen hos den som sorterar medföra, att betyg blir överhoppade som rätteligen skulle ha plockats ut för bearbetning. Att sådan brist i redovisningen av flyttningar förekommer konstateras i registret, då inkommande meddelanden om annan förändring än flyttning — t. ex. vigsel, dödsfall — ibland visar sig innehålla en annan bostadsuppgift än den senast i registret antecknade. Centralbyrån har dock av

Tab. 1. Antalet flyttande mellan kommuner 1951—1955 efter kön och antal flyttningar samt efter ålder och civilstånd den $^{31}/_{12}$ 1955. Observerade tal, gällande 1/30-del av befolkningen

Migrants, by sex, age and number of migrations

Kön Ålder Civilstånd	Antal flyttande med nedanstående antal flyttningar *Migrants*						Hela antalet flyttningar *Migrations*
	1	2	3	4	5 o. flera	Summa *Total*	
Män							
0— 4	1 127	278	72	13	5	1 495	1 977
5— 9	1 199	415	142	38	13	1 807	2 679
10—14	892	256	74	20	10	1 252	1 760
15—19	746	263	66	19	13	1 107	1 620
20—24	1 049	673	205	63	30	2 020	3 417
25—29	1 467	811	262	107	49	2 696	4 571
30—34	1 444	643	202	55	36	2 380	3 759
35—39	1 143	398	102	33	14	1 690	2 453
40—44	917	254	74	19	17	1 281	1 822
45—49	715	194	39	16	7	971	1 320
50—54	464	116	30	7	9	626	864
55—59	333	72	25	5	3	438	589
60—64	251	53	11	3	2	320	418
65—69	196	50	7	1	2	256	331
70—ω	256	64	7	2	2	331	424
Summa	12 199	4 540	1 318	401	212	18 670	28 004
ogifta över 15 år	3 182	1 529	455	160	79	5 405	8 678
gifta	5 382	1 882	528	147	88	8 027	11 808
förut gifta	417	180	47	23	17	684	1 102
Kvinnor							
0— 4	1 107	242	67	20	8	1 444	1 919
5— 9	1 176	416	110	43	16	1 761	2 599
10—14	826	240	50	25	6	1 147	1 586
15—19	913	460	133	36	24	1 566	2 506
20—24	1 566	993	372	118	94	3 143	5 664
25—29	1 603	827	357	117	63	2 967	5 132
30—34	1 419	537	172	55	33	2 216	3 411
35—39	1 031	335	70	24	9	1 469	2 059
40—44	811	240	80	14	15	1 160	1 678
45—49	587	168	38	14	4	811	1 113
50—54	417	127	21	11	3	579	795
55—59	351	105	23	3	5	487	667
60—64	319	76	12	7	2	416	545
65—69	244	46	8	3	1	302	377
70—ω	294	69	6	—	2	371	463
Summa	12 664	4 881	1 519	490	285	19 839	30 514
ogifta över 15 år	2 988	1 636	553	150	113	5 440	9 160
gifta	5 831	2 069	668	222	121	8 911	13 503
förut gifta	736	278	71	30	21	1 136	1 747

flera skäl anledning förutsätta, att den här påtalade bristen relativt taget är ytterst obetydlig. Det kan vidare vara av intresse att framhålla, att registret behöver tillgång till flyttningsstatistikens uppgifter även i andra sammanhang än de här nämnda, t. ex. då det gäller att följa sådana förändringar i »antalet hem-

Tab. 2. Antalet flyttande mellan kommuner 1951—1955 efter kön, antal flyttningar och senaste inflyttningslän. Observerade tal, gällande 1/30-del av befolkningen

Migrants, by sex, number of migrations and last county of domicile

Län *County*	Antal flyttande med nedanstående antal flyttningar *Migrants*										Hela antalet flyttningar *Migrations*			
	1		2		3		4		5 o. flera		Summa *Total*			
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv
Stockholms stad ..	989	1 136	428	385	95	124	32	40	11	25	1 555	1 710	2 318	2 580
Stockholms län	1 122	1 060	363	359	127	94	35	38	22	21	1 669	1 572	2 486	2 332
Uppsala »	304	341	123	121	36	49	14	15	10	13	487	539	769	865
Södermanlands »	482	492	197	165	62	64	24	21	16	12	781	754	1 251	1 163
Östergötlands »	615	665	208	252	68	78	23	31	13	23	927	1 049	1 490	1 650
Jönköpings »	459	566	155	197	51	68	17	13	6	14	688	858	1 022	1 289
Kronobergs »	249	246	92	114	34	39	7	9	2	7	384	415	574	664
Kalmar »	357	378	135	146	46	48	12	15	2	17	552	604	824	969
Gotlands »	80	85	30	35	5	14	—	3	2	2	117	139	165	221
Blekinge »	223	245	92	72	20	26	6	8	3	2	344	353	509	510
Kristianstads »	386	448	144	169	57	56	18	15	10	13	615	701	973	1 086
Malmöhus »	993	1 070	349	355	107	98	31	43	16	21	1 496	1 587	2 226	2 359
Hallands »	244	249	91	111	21	39	8	10	1	7	365	416	527	665
Göteb. o. Bohus »	773	797	218	239	58	71	15	18	7	6	1 071	1 131	1 483	1 591
Älvsborgs »	561	557	211	204	54	56	9	22	5	11	840	850	1 217	1 281
Skaraborgs »	492	495	178	171	56	59	19	23	13	11	758	759	1 160	1 166
Värmlands »	548	448	177	214	53	66	18	21	11	10	807	759	1 193	1 215
Örebro »	475	465	160	203	52	66	15	16	4	7	706	757	1 031	1 173
Västmanlands »	409	416	190	173	40	51	13	24	13	8	665	672	1 032	1 058
Kopparbergs »	517	508	205	248	60	66	17	26	12	11	811	859	1 241	1 370
Gävleborgs »	490	512	167	219	47	67	11	23	12	14	727	835	1 073	1 317
Västernorrlands »	503	527	219	235	47	73	16	18	7	9	792	862	1 183	1 336
Jämtlands »	219	262	105	123	31	39	16	10	4	9	375	443	607	714
Västerbottens »	351	379	162	205	53	62	14	15	5	3	585	664	916	1 053
Norrbottens »	358	317	141	166	38	46	11	13	5	9	553	551	824	887
Summa	12 199	12 664	4 540	4 881	1 318	1 519	401	490	212	285	18 670	19 839	28 004	30 514

mavarande barn under 16 år» som beror på att något av barnen i en familj utflyttar. Det är då tänkbart — även om det lär förekomma mera sällan — att utflyttningen från familj, där familjeföreståndaren är född den 15, ej blir känd för befolkningsregistret därför att flyttningen avser ett barn, som flyttar med eget flyttningsbetyg.

Vid befolkningsregistrets planläggning räknade statistiska centralbyrån med att omflyttningsstatistikens primärmaterial skulle komma att förete vissa luckor men av så ringa omfattning, att materialets användbarhet för den årliga framskrivningen av den inrikes omflyttningen ej härigenom skulle äventyras. Centralbyrån fann det dock önskvärt att registrets uppgifter i möjlig mån kontrollerades vid en kommande folkräkning.

Det har framgått vid verkställda kontroller att det statistiska primärmaterialet måste anses fullt tillfredsställande som underlag för den här redovisade flyttningsundersökningen.

Tab. 3. Befolkningens fördelning efter bostadslän den $^{31}/_{12}$ 1955 i kombination med bostadslän den $^{31}/_{12}$ 1950. Observerade tal, gällande 1/30-del av befolkningen

Population cross-classified according to county of domicile in 1950 and 1955

Bostadslän vid 1950 års slut	Bostadslän vid 1955 års slut																											Summa *Total*
	Oförändrat bostadslän *Unchanged*	Stockholms st.	Stockholms län	Uppsala län	Södermanl. län	Östergötl. län	Jönköpings län	Kronobergs län	Kalmar län	Gotlands län	Blekinge län	Kristianst. län	Malmöhus län	Hallands län	Göteb. o. Bohus län	Älvsborgs län	Skaraborgs län	Värmlands län	Örebro län	Västmanl. län	Kopparb. län	Gävleborgs län	Västernorrl. län	Jämtlands län	Västerb. län	Norrbottens län	
Stockholms stad ..	21 149		852	87	90	65	36	17	33	16	21	21	115	10	129	24	28	51	48	65	62	67	77	34	23	41	23 161
Stockholms län	9 595	817		113	72	35	24	10	18	10	14	16	35	5	51	22	18	26	38	39	41	50	33	12	19	18	11 131
Uppsala »	4 279	99	114		18	16	7	2	1	1	4	3	15	3	14	13	8	10	11	54	24	37	15	6	8	11	4 773
Södermanlands »	5 961	137	91	20		73	21	7	14	3	2	8	9	2	16	20	21	18	56	63	29	24	8	12	10	9	6 634
Östergötlands »	9 973	118	63	20	62		90	13	58	6	6	7	36	11	21	34	18	19	56	34	13	16	10	6	6	7	10 703
Jönköpings »	7 855	59	54	14	10	82		57	58	2	9	24	48	36	45	42	59	16	19	19	11	15	6	2	4	4	8 550
Kronobergs »	4 513	32	16	9	11	19	67		45	2	30	43	55	14	17	6	5	1	11	7	6	3	3	2	2	3	4 922
Kalmar »	6 821	61	38	10	29	78	77	56		12	38	11	37	3	26	20	12	9	13	13	4	3	4	3	3	1	7 372
Gotlands »	1 647	39	37	6	15	14	4	3	10		5	4	5	1	7	4	5	3	2	6	2	4	9	1	3	—	1 836
Blekinge »	4 098	39	38	6	7	21	16	24	38			36	52	3	33	18	6	5	8	13	6	7	3	2	2	4	4 485
Kristianstads »	7 257	39	23	10	14	10	26	39	13	1	45		400	26	24	17	14	4	5	7	5	9	6	3	2	3	8 002
Malmöhus »	17 166	110	47	8	15	32	36	46	25	3	43	259		36	74	29	20	17	20	20	15	17	10	5	11	5	18 069
Hallands »	4 749	20	8	3	5	7	19	9	6	—	1	15	33		75	51	17	9	5	6	3	4	3	5	2	1	5 056
Göteb. o. Bohus »	16 673	72	50	8	15	17	35	8	14	—	11	16	53	51		182	60	46	25	17	26	17	15	11	7	9	17 438
Älvsborgs »	10 579	51	38	15	20	24	48	6	5	3	8	5	22	48	277		88	60	25	14	23	9	7	4	11	11	11 401
Skaraborgs »	7 217	45	41	9	16	18	57	6	15	3	6	9	24	18	86	113		41	44	22	9	6	5	2	3	4	7 819
Värmlands »	8 199	69	33	10	24	13	18	3	6	1	3	3	15	6	50	35	23		94	26	51	16	15	7	7	5	8 732
Örebro »	7 078	84	42	18	41	37	16	7	9	1	2	6	9	3	34	17	40	70		77	43	24	13	9	6	8	7 694
Västmanlands »	5 787	67	64	54	52	18	7	2	7	1	2	5	15	2	15	11	13	27	49		85	40	18	8	15	8	6 372
Kopparbergs »	7 757	94	56	30	30	20	11	4	5	2	2	2	10	4	22	19	12	50	46	91		96	23	17	20	15	8 438
Gävleborgs »	8 350	101	68	45	19	13	9	2	8	3	5	8	12	4	17	10	3	12	26	48	80		57	26	21	15	8 962
Västernorrlands »	8 303	116	74	26	23	16	18	4	5	4	3	2	7	4	18	13	10	17	14	35	40	66		62	80	24	8 984
Jämtlands »	4 121	60	33	13	4	12	4	—	4	1	—	2	10	3	10	4	8	11	9	10	29	47	76		36	13	4 520
Västerbottens »	6 759	35	42	20	16	15	9	1	4	—	3	1	10	3	5	9	3	24	9	24	26	27	100	21		75	7 241
Norrbottens »	7 107	75	55	18	14	15	6	3	4	3	3	6	10	2	17	7	13	10	20	37	32	23	56	16	103		7 655
Summa	202 993	2 439	1 977	572	622	670	661	329	405	68	266	512	1 037	298	1 083	720	504	556	653	747	665	627	572	276	404	294	219 950

THE THIRD STATISTICAL ACCOUNT OF SCOTLAND

By THOMAS L. JOHNSTON, Ph. D., Edinburgh

The author has studied in Sweden for two years. His doctoral thesis on Swedish labour relations probably will be published soon. He is a lecturer in economics at Edinburgh University, and subsidiarily engaged in the work described here. Though not strictly statistical, the investigations referred to are of no little interest.

A large number of voluntary workers are engaged at present in compiling the Third Statistical Account of Scotland, an analysis of the way of life of the people of Scotland in the mid-20th century. What is meant by this, and the wide range of topics covered, can only be seen by looking at the origins of the idea of the Statistical Account. The present enquiry is in fact the third in a series of which the first was initiated and carried through to a successful conclusion by Sir John Sinclair, Bart., (1754—1835), between the years 1791 and 1798. This first Account contained reports, parish by parish, on the state of the people of Scotland, written by the local parish ministers in accordance with a plan drawn up by Sinclair, and the accounts were published in 21 volumes. They are usually referred to collectively as the Old Statistical Account, to distinguish them from the Second or New Statistical Account, which was prepared and published fifty years later.

The Old Statistical Account gave to Scotland an extremely complete record of the whole way of life and the work of the nation, and was unique in the thoroughness of the records it made. Sinclair was aware of earlier enquiries in various countries into statistical matters, and instances Germany as a country where enquiries into population, political circumstances, the production of the country, and other matters of interest to the state were made, and he also mentions an attempt that was begun in Sweden in 1630 to make an investigation mainly into matters of antiquity. However, he also quotes a letter from the Archbishop of Uppsala to his clergy which contains the phrase »any thing further, which tends to the praiseworthy improvement of our native country.»

The use of the term »statistical» may perhaps seem strange to a modern reader, and Sinclair explains, indeed defends, what he means by it in volume 20. He seems to have discovered the term in Germany during a tour in 1786, but whereas he credits the Germans with meaning by statistical »an inquiry for the purpose of ascertaining the political strength of a country, or questions respecting matters of state», the idea Sinclair meant by the term was »an inquiry into the state of a country, for the purpose of ascertaining the quantum of happiness enjoyed by its inhabitants, and the means of its future improvement.» The scope of the term is thus much wider than our modern statistics. He adopted this new word simply in order to attract attention.

Yet in his original idea Sinclair seems to have had in mind some sort of enquiry into political circumstances. He was a Scottish landowner and Member of Parliament, and was distinguished in many fields, as a statesman, author of books and pamphlets, an agriculturist, and an authority on public finance. In this last field he had already written a History of the Public Revenue of the British Empire, and intended to follow that with a book on the political circumstances of Britain. But, as he explains, »after taking every possible pains to become master of the subject, all the information I could obtain was so extremely defective that it was necessary to give up the idea; which I did with a considerable degree of reluctance.» Frustrated by the lack of information about the state of the country Sinclair hit upon the idea of appealing to the clergy of the Church of Scotland, »whose members will yield to no description of men, for public zeal, as well as for private virtue, for intelligence, and for ability,» as the people best qualified to »furnish such information, respecting the general state of Scotland, as might enable me to give a sufficient idea of the political situation of that part of the British Empire.»

This original intention of using the clergymen as research assistants for his own project was soon abandoned, for Sinclair was so impressed with the quality of the early contributions that he decided to let each voice speak for itself, and began therefore to publish the reports from each individual parish minister as records in their own right. The result, the Old Statistical Account, thus contains an account of every parish in Scotland, written by the ministers of the parishes. Sinclair's method was to send out a list of 160 questions to each minister, 40 dealing with the geography and natural history of the parish, 60 with population, 16 with production and trade, and 44 with miscellaneous matters. Some further questions dealt with matters such as the state of the roads, the size and average rent of farms, etc. Many of the miscellaneous questions provided ample scope for the expression of opinion and general observations. Were the people disposed to industry? Were they economical, or expensive and luxurious for their circumstances? Were the people disposed to generous and humane actions, and did they enjoy, in a reasonable degree, the comforts and advantages of society? Were they contented with their situation and circumstances? Were there any means of improving their condition?

Sinclair began sending out letters to the clergy in 1790, and early in 1791 four accounts were completed and printed. Copies were then sent out to all parish ministers, together with a second circular letter. By mid-1792 more than half the parishes had returned accounts. In order to overcome the reluctance and dilatoriness of the less zealous ministers Sir John found, however, that he had to use a variety of means. He sought and obtained in 1793 the approval of the General Assembly of the Church of Scotland, of which he was a lay member in 1790, for the project, and he was able to offer some financial incentive to the ministers through the government paying 2 000 pounds into the funds of a society for the benefit of the sons of the clergy. From the start Sinclair had in fact intended that any profits from the undertaking should go to this fund, he himself being responsible for the risks and expense. In all, he

sent out 26 letters and circulars to the clergy, some pleading, others coaxing, one almost threatening in character and written in red ink, and finally, in order to finish the task, he had to employ several »statistical missionaries» (no doubt we would call them field workers) to visit the unreported parishes and draw up accounts of them. But by January,1798, the work was completed, in 21 volumes, and comprising the labours of over 900 individuals. Sinclair later published two volumes on the state of the country as revealed by the Accounts.

This Old Statistical Account has long been recognized as a publication of great historical value, and quite indispensable to anyone who wishes to understand the social and economic conditions of the period to which it relates and the changes that have taken place since then. The general observations of the clergy are of course also very valuable, indeed charming and richly flavoured reflections on the times in which they lived. Sinclair himself was not unduly modest about this achievement. Indeed, with some justification, he could claim that it was an achievement, for a private individual, albeit an influential one, such as himself, to have succeeded, »by unceasing energy and perseverance,... in the midst of a variety of other important avocations», in getting so many people to do his bidding and in overcoming the gloomy forecasts of many that such an enterprise was impracticable.

Following this pioneering work by Sinclair a second (New) Statistical Account of Scotland was compiled between the years 1832 and 1845 by a committee of the society for the benefit of the sons and daughters of the clergy. The General Assembly of the church again approved the project. One important change from the Old Account was that, while Sinclair had not been able to group the reports together in counties, because of the different dates at which they were completed, and simply published them in groups as they became available, an attempt was made in the New Account to gather the accounts together in county volumes. Each county volume also contained an article on General Observations about the county on the basis of the information contained in the accounts. In this Account the main questions asked were grouped under five main headings, a) topography and natural history, b) civil history, c) population, d) industry, e) parochial economy. The local clergyman was asked to give his general observations under a sixth heading. Some interesting comparisons with the Old Account emerge from the New, and there is striking evidence of the rapid changes that the development of new transport facilities was bringing.

After a lapse of 100 years work is now in progress once more on a Statistical Account of Scotland. When we reflect that Sinclair had been prompted to begin his enquiry for the purpose of collecting material for a book on the political condition of the country, it is pertinent to ask whether in fact a Statistical Account, at any rate of the original kind, which covers much more than »statistics» in the modern sense, can serve any useful purpose nowadays, when so much material is made available by official sources and through the efforts of professional scholars on the social, political, and economic problems of the country. Further, the ecclesiastical parish is no longer the isolated unit that it was in Sinclair's day, and much of the

local flavour in our communal life has been diluted by the development of efficient communications and the establishment of social services, such as water and electricity supplies covering a large area. Is there in fact a place nowadays for a Statistical Account on a parish basis?

An answer to this question, which suggests that there is still a place for this type of enquiry, is given in a circular that was sent out by the committee that is sponsoring this Third Account. The idea of taking a Third Account was first mooted by Mr J. G. Kyd, then Registrar-General for Scotland, at a meeting of the Royal Philosophical Society in Glasgow in 1944, and was taken up by the Scottish Council of Social Service, a body that represents all sides of Scottish social life. It appointed a committee to look into this suggestion, and it reported favourably. It sees the primary purpose of this Third Account as being a social one, that a record should be made and preserved of our way of life, social, economic, political, and cultural, throughout the whole of Scotland in mid-20th century. It argued that the preparation of an Account for each local community will strengthen the understanding of its growth, how far its industries have developed, how far it has built up its social life, and how its traditions have been handed down from past generations. There is an echo of Sinclair too in the idea that all this information may help to ameliorate the condition of the people. On the grounds of continuity, there is also a very strong case for a Third Account, since it will preserve a continuous chain running back to the Old Account which should be invaluable for historians and others who wish to compare the existing state of the community with that of one hundred and more years ago.

The area of study in the Old and New Accounts had been the parish. There are now 869 civil parishes in Scotland, but, while the parish still serves as the normal unit for analysis in the Third Account, the modification has been introduced that for cities and large towns the urban area as a whole is the most convenient one for study, and likewise certain rural areas may best be treated as a whole instead of by individual parishes. With these modifications, it is estimated that there will be 860 separate areas for study.

So far four volumes, which were planned experimentally as a pilot project, have been published in the Third Account. They cover a variety of types of area, namely the counties of Ayrshire, East Lothian, and Fife, and the city of Aberdeen. The publication of these volumes has been financed by the Nuffield Foundation, and further financial aid is being given by local authorities, private trusts, etc. Each of these four volumes contains general chapters about the area, together with the accounts for each parish that were compiled by recognised local experts on the various communities, and each was edited by professional scholars seconded by one of the four Scottish universities. Since the publication of these volumes there has been a slight change in policy, because of expense, and the intention now is that the universities should edit the accounts in a general way as they are submitted by the writers, but the final editors of the county volumes should simply make a general framework in which the parishes can speak for themselves. Many of the preliminary accounts for

the remainder of the area of Scotland are now ready, and the vast majority are still, as in the Old and New Accounts, compiled by the local clergyman, sometimes with the assistance of local schoolmasters and other interested and knowledgeable persons.

No doubt a great deal of criticism can be levelled by objective scholars at such an approach to such an enquiry. While Sinclair obviously considered it a merit that he had enlisted the aid of almost 1 000 helpers for his monumental work, modern scholarship is perhaps hesitant in the face of such a vast band of happy workers. How on earth, one asks, is coordination to be achieved, even by the universities? Paradoxically, and traditionally, too much coordination and uniformity are exactly what is *not* wanted. There must be some scheme of reference, of course, such as Sinclair provided in his list of questions, and in fact a framework has been drawn up as a guide to the writers of accounts. It is suggested that the accounts should include an analysis of the following: a) the physical basis, b) history of the local community, c) population, d) public and social services, e) housing, f) agriculture, industry, and commerce, and g) way of life. Population and agricultural statistics are supplied to writers where necessary. Much material is common to several parishes, e.g., the physical basis, and industrial specialisation, but, when uniformity has been satisfied and the common factors are recognised, there remains the all-important heading of »the way of life». If the Third Statistical Account is to keep faith with the unique feature of its predecessors it must find a large place for the life of the people in their localities, written by someone who has an intimate knowledge of their daily life. The way of life, then, is obviously the most significant part of the Accounts, aiming as it does to obtain local information about matters on which no information is available in the normal books of reference. It is not desired that the local accounts should be academic in tone. There is meant to be ample scope for personal experience of changes that have taken place within living memory, and for personal prejudice to find an outlet in the Accounts. There can be colourful and subjective material, which would be reprehensible in an academic thesis, but brings the personal touch into an analysis of the way of life of the people. There can be unevenness in quality, length, and completeness, but nevertheless there remains the human and individual quality, springing from the fact that each parish is being described by the person, probably the minister, who usually knows the parish and the way of life of the parishioners better than anyone else. It is the way people live that matters. The original committee expressed it thus: »We shall want to know not only about houses, but about family life, not only about churches, but about what religion means to people, not only about industries and products, but about the attitude of the people to work and leisure. We shall want to know of any significant changes that have occurred in customs, feelings and attitudes. And we shall want to know their hopes and prospects for the future.» Attitudes to change are thus given every encouragement to find expression. From it all, analysis and comment, there will emerge a composite picture of the structure of our mid-20th century Scottish society and economy, and vigorous comment on the manner of

(cont. p. 650)

Statistiska centralbyråns instruktion

New Statute of the Central Bureau of Statistics

Ny instruktion för statistiska centralbyrån har utfärdats den 20 september 1957 (SFS nr 549). Instruktionen träder i kraft 1/1 1958. Den nu gällande är från 1929 (nr 226).

Förslag till gemensam nordisk varuförteckning i utrikeshandelsstatistiken

Proposal for a Joint Internordic Commodity Nomenclature for Foreign Trade Statistics

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottets rapport »Nordiskt ekonomiskt samarbete» offentliggjordes den 21 oktober 1957 (SOU 1957: 37). Enligt de riktlinjer, som drogs upp för detta arbete vid ett nordiskt ministermöte i Harpsund i oktober 1954, skulle bl. a. en enhetlig tullnomenklatur på basis av Brysselnomenklaturen ävensom en enhetlig handelsstatistisk nomenklatur utarbetas för de nordiska länderna.

I bilaga III till samarbetsutskottets rapport, »*Statistiskt samarbete*» (Stockholm 1957), redovisas ett förslag till en gemensam nordisk utrikeshandelsstatistisk varuförteckning omfattande ca 3 400 varuposter.

I en uppställning är varuslagen grupperade på grundval av Brysselnomenklaturen och i en annan uppställning enligt Standard International Trade Classification (SITC). I uppställningen på grundval av Brysselnomenklaturen har utöver de gemensamma nordiska varuuppdelningarna även intagits de ytterligare uppdelningar, som de olika länderna, Danmark, Finland, Norge och Sverige, ansett sig ha behov av.

Bilaga III innehåller också förslag till enhetliga regler i olika utrikeshandelsstatistiska frågor, såsom statistikens omfattning och avgränsning, länderredovisning, statistisk värde- och kvantitetsangivelse m. m. I huvudsak har dessa regler utformats i enlighet med rekommendationer, som lämnats av Förenta Nationernas statistiska kommission.

I utredningen lämnas förslag till en gemensam nordisk länderförteckning samt till vissa gemensamma månads-, års- och kvartalstabeller i utrikeshandelsstatistiken.

S. Ö.

Ett utförligare referat är intaget i Kommersiella meddelanden nr 11/1957.

Vid samarbetsutskottets möte i Helsingfors i augusti i år beslöts fortsätta samverkan på det statistiska området. Närmast gäller det en gemensam nomenklatur inom produktions-, förbrukningsoch lagerstatistiken. Den bör grunda sig på den nu framlagda varuförteckningen.

Red.

Det Statistiske Departement, Köpenhamn: Ändrad arbetsfördelning

The Statistical Department, Copenhagen: Change of Organization

Från Departementschef C. U. Mortensen har inkommit följande meddelande:

Fra 1. november 1957 er der foretaget en ændring af arbejdsfordelingen i Departementet, således at fordelingen mellem kontorerne herefter er følgende:

1. Kontoret for større tællinger (folketælling, befolkningsstatistik i almindelighed, boligtælling, erhvervstælling). Chef: Helge Larsen

2. Im- og eksport, industriel produktion, lagerstatistik. Chef: Fru Skade

3. Landbrug, gartneri, skovbrug og fiskeri, ejendomssalg. Chef: Mads Iversen

4. Andre erhvervsforhold (håndværk, byggeri, detail- og engrosomsætning, transport (herunder færdselsuheld), turisme, beskæftigelse og lønninger. Chef: H. N. Skade

5. Det offentlige (stats- og kommuneregnskaber, skatter og afgifter, ejendomsvurdering og indkomstansættelser, socialstatistik, undervisningsvæsenet, kriminal- og retsplejestatistik. — Indkomst- og formuestatistik i fællesskab med 6. kontor). Chef: H. Stjernqvist

6. Nationalindkomst, forbrug og opsparing, kreditmarked (herunder aktieselskaber), balancen overfor udlandet, engros- og detailpriser (jfr. iøvrigt under 5). Chef: Kjeld Bjerke

7. Sekretariatet (personale, budget, regnskab, Stat.Efterretninger og andet sekretariatsarbejde). Ekspeditionssekretær: Sv. Aage Hansen

Union internationale pour l'étude scientifique de la population. Réunie en Stockholm le 9 août 1957:

Extrait du discours de M. Giorgio Mortara, président

— — — —

Probablement vous avez eu presque tous, au cours de vos recherches, quelques occasions de consulter les statistiques de la population de la Suède et d'en tirer des renseignements importants. Les tables de survie de générations construites magistralement par M. Delaporte représentent sans aucun doute un des résultats les plus brillants de cette utilisation. Un premier essai de ces calculs avait été entrepris par moi même il y a presque un demi siècle, et pendant ma longue carrière de démographe j'ai trouvé souvent dans les statistiques suédoises des éléments que j'aurais cherché en vain dans d'autres sources.

En adressant au Gouvernement Royal et au Bureau Central de Statistique de la Suède les remercîments de l'Union pour l'hospitalité généreuse qu'ils offrent à nos débats, je désire aussi leur exprimer la reconnaissance de tous les démographes pour l'aide inestimable que les statistiques de ce pays, embrassant une période biséculaire, donnent à l'étude scientifique de la population.

— — — —

Sammanträde i Genève om samfärdselstatistik

ECE Inland Transport Committee: Session of Working Party of Experts on Statistical Information

Under tiden den 5—9 augusti hölls i Genève ett sammanträde med transportkommitténs arbetsutskott för statistisk upplysning inom Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa. I sammanträdet deltog representanter för 13 europeiska länder samt representanter för ett antal internationella organisationer. Sverige representerades av byrådirektören Erik Hasselquist, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

För sammanträdet hade sekretariatet sammanställt vissa frågor avsedda att behandlas av arbetsutskottet. Dagordningen upptog bl. a. följande punkter:

Trafikräkningar på de internationella huvudvägarna. Ett kartverk över 1955 års trafikräkningar på det internationella huvudvägnätet i Europa förutsattes kunna publiceras före utgången av juni månad 1958.

För nästkommande räkning på de internationella huvudvägarna rekommenderades preliminärt år 1960 såsom lämpligt år.

Indexar för vägtrafiken. Arbetsutskottet var av den uppfattningen att det för närvarande icke vore möjligt att utarbeta ett tillfredsställande enkelt index för mätning av trafiktätheten, som avsåg indexar för studium av trafiksäkerhetsfrågor. Samma uppfattning kom även till uttryck beträffande frågan om indexar för mätning av vägtransporternas andel i kostnaderna för passagerar- och godstransporter.

Samplingundersökningar för inhemska godstransporter på väg. Arbetsutskottet

rekommenderade att samtliga regeringar tid efter annan skulle låta företaga samplingundersökningar avseende godstransporter på väg. Med hänsyn till de förberedelser, som redan gjorts i olika länder för undersökningar före 1960, ansågs detta år icke lämpligt med hänsyn till den belastning 1960 års folkräkning skulle innebära för de statistiska organen. Några förslag avseende periodiciteten i sådana undersökningar eller deras utförande i samband med 1960 års trafikräkning ansågs sålunda icke böra framläggas. Frågan skulle emellertid ånyo upptagas på nästkommande session.

E. Hql

Den fjärde folkräkningen i Sovjetunionen år 1959

The Fourth Census of Population of USSR

Sovjetunionens ministerråd har beslutat att i januari 1959 utföra en allmän folkräkning, som skall omfatta hela landet.

Historiska dokument visar, att lokala folkräkningar genomfördes i Ryssland redan i 11:e och 12:e århundradena. Tatarerna organiserade åren 1255—1257 och 1273 grova folkräkningar per capita, där prästerskapet inte räknades med. Katasterräkningar genomfördes över hela landet åren 1646, 1678 och 1710. År 1710 räknades alla män och kvinnor (inklusive adel) och denna räkning kan anses som ett första försök att registrera hela befolkningen inom landet. Sedan »huvudskatt» (personell skatt) införts, räknades landets skattepliktiga befolkning 10 gånger, enligt kungörelser åren 1718, 1742, 1761, 1781, 1794, 1811, 1815, 1833, 1850 och 1856. Privilegierade befolkningsgrupper betalade inte den personella skatten, och dessa grupper var följaktligen undantagna från folkräkningar. Endast män, oberoende av ålder, var taxerade. I de första, andra och sjätte räkningarna registrerades inte kvinnor som tillhörde skattebetalande grupper. Åldern upptecknades vid varje räkning. I mitten av 1800-talet uppkom strävanden att få en ny folkräkning. År 1874 utarbetade direktören för den centrala statistiska kommittén P. P. Semjonov en plan för folkräkningen. Före revolutionen genomfördes den enda allmänna folkräkningen den 9 februari 1897. Den förbereddes under ledning av Semjonov, som försökte planlägga och organisera folkräkningen så att erfarenheter i andra länder och jämväl de speciella förhållandena i Ryssland togs med i beräkningen. Folket utfrågades muntligen och bl. a. registrerades även biyrken. Behandlingen av det insamlade materialet var inte tillfredsställande, och detta påverkade ogynnsamt kvaliteten av de senare publicerade uppgifterna. Före kriget 1914 var förberedelser för en ny folkräkning påbörjade och planen för denna utarbetad. Programmet för denna folkräkning var mer detaljerat än 1897 års räkning. Själva folkräkningen utfördes dock ej.

Den kommande folkräkningen skall vara den fjärde i följd efter oktoberrevolutionen. Hittills har tre allmänna folkräkningar genomförts i Sovjetunionen, för vilka redogöres nedan, och två räkningar av befolkningen i städerna (1923 och 1931).

Den första allmänna folkräkningen (samtidigt med en jordbruksräkning och en registrering av industrianläggningar) genomfördes den 28 augusti 1920 på V. I. Lenins initiativ. För de makthavande i den nya staten var behovet av statistiska uppgifter mycket aktuellt. Lenin betonade i sina uttalanden dessa räkningars betydelse för hela folkhushållningen och underströk att de skulle läggas till grund för uppbyggnaden av Sovjetunionen.

Den andra allmänna folkräkningen ägde rum den 17 december 1926 och den tredje den 17 januari 1939 d. v. s. först tolv år efter den andra folkräkningen.

Vid tiden för 1926 års folkräkning spelade de kapitalistiska elementen ännu en ganska viktig roll i Sovjetunionens hushållning. Enligt 1926 års folkräkning räknades i Sovjetunionen 845 tusen företag med avlönad arbetskraft, s. k. »kulaker» på landet och små eller medelstora kapitalister i städerna. Den privata

sektorn i industrin utgjorde år 1926/1927 14 %. På landet bestod den huvudsakliga formen av jordbruk av små individuella jordbrukare. Det kollektiva jordbruket år 1926 omfattade endast 1 % av bönderna. Den privata sektorns andel i detaljhandeln utgjorde 34,6 %. Resultaten av 1926 års folkräkning visade även att en miljon var arbetslösa.

Det var uppenbart att under de tolv åren mellan ovannämnda folkräkningar stora förändringar hade skett i landets ekonomiska struktur, vilka krävde färskare statistiska uppgifter och översikter.

1939 års folkräkning återspeglade dessa förändringar såväl i själva folkmängden som i befolkningens fördelning och sammansättning — ett resultat av de två första femårsplanerna.

Sovjetunionens folkmängd ökades från 147,0 milj. år 1926 till 170,6 milj. år 1939 (inom SSSR:s gränser den 17 september 1939) eller med 15,9 %. Väsentliga förändringar kunde iakttagas mellan stads- och landsbygdens folkmängd. Stadsbefolkningens antal hade ökat från 26,3 milj. 1926 till 56,1 milj. 1939 d. v. s. mer än en fördubbling.

Förlusterna under andra världskriget samt främmande makters ockupation av betydande delar av landet påverkade starkt inte bara landets ekonomi utan även folkmängdens tillökning. Dödligheten var mycket stor och samtidigt stod födelsetalen på enormt låg nivå.

Snabb återuppbyggnad och fortsatt utveckling av folkhushållningen under efterkrigsåren medförde en ökning av folkmängden. Under femte femårsperioden (1951—1955) uppgick överskottet av födda till 16,3 miljoner eller 3,26 miljoner i medeltal per år. Dessa samt många andra förändringar i befolkningens struktur, som har skett under årens lopp från sista folkräkningen år 1939 i Sovjetunionen, gör att behovet av nya statistiska uppgifter är överhängande. Resultaten av den blivande folkräkningen bör återspegla landets utveckling, de bör tjäna som vägvisare till åtgärder för utförande av sjätte femårsplanens sista årsuppgifter samt för utarbetandet av planen för den sjunde femårsperioden.

Till att leda 1959 års folkräkning har ett centralt organ upprättats vid Sovjetunionens centrala statistiska förvaltning. Unionens särskilda republikers statistiska administrationer består av speciella departement, medan territorier och regioner har speciella nämnder för förberedelserna och för själva räkningen. På dessa institutioner ligger stora ansvarsfulla uppgifter beträffande såväl förberedande arbeten som utförande av räkningen.

Samtidigt med utarbetandet av folkräkningens program och instruktioner samt program för det insamlade materialets bearbetning skall fastställas tidpunkten för folkräkningen, insamlingstiden, anordningen av folkräkningen i dess helhet i landet och i svårtillgängliga områden, sammansättningen av folkräkningens personal, belastningsnormer för personalen samt många andra viktiga organisationsfrågor.

Regeringen har beslutat att 1959 års folkräkning skall äga rum i januari månad. I enlighet med detta beslut bör bestämmas dag och timme för folkräkningens utförande d. v. s. folkräkningens tidpunkt. Tidpunkten (kritiska momentet) — klockan 0^{00} en veckodag kring den 1 januari — bör fastställas till sådan arbetsfri dag, då befolkningen håller sig mest hemma. Folkräkningen kan utföras genom »självräkning», då blanketterna ifyllas av invånarna själva och sedan kontrolleras av folkräkningspersonalen, eller genom intervjuer, då samtliga blanketter ifylles av räknare. Hittills har samtliga folkräkningar i Sovjetunionen utförts med hjälp av intervjuer, som ansågs ge större noggrannhet i resultaten, men denna metod kräver stor arbetskrafts- och medelsförbrukning, eftersom den förutsätter större personal än »självräkningen». Ståndpunkt måste tagas till vilket räkningssätt som skall användas vid 1959 års folkräkning.

Av mycket stor betydelse är även folkräkningens längd (uppgifternas insamlingstid) och belastningsnormerna för personalen. 1939 års folkräkning pågick i städerna 7 dagar och på landsbygden 10 dagar, varvid belastningen i städerna uppgick till 410 och på landsbygden till

625 invånare per räknare. Hela personalen år 1939, reserverna inräknade, uppgick till 592 tusen, av vilka 26,5 % var bokförare, 22,3 % lärare och 11,9 % studenter. Om man vid 1959 års folkräkning skall använda samma metoder och samma tid, kommer för räkningen att behövas mycket mer än 600 tusen personer. Frigörande av så stor personal från det vanliga arbetet under längre tid anses icke vara önskvärt. Dessutom vållar en enhetlig undervisning av så stor personal stora svårigheter.

1939 års folkräknings huvudformulär innehöll 16 frågor. I fråga 1 uppgavs förhållande till familjeföreståndare. Svaren på 2—4 gav möjlighet att beräkna den aktuella och den permanenta befolkningen (de facto och de jure), 5 kön, 6 ålder, 7 nationalitet, 8 modersmål, 9 om man har inträtt i äktenskap, 10 medborgarskap, 11 läs- och skrivkunnighet. Studerande uppgav i fråga 12 undervisningsanstaltens namn samt adress, fråga 13 krävde svar om avslutad mellan- eller högre skolutbildning; 14—15 sysselsättning samt arbetsplats och fråga 16 tillhörighet till viss socialgrupp.

Planen för 1959 års folkräkning är nära besläktad med 1939 års folkräknings. Speciell vikt läggs på att mera exakt bestämma den aktuella och den permanenta befolkningen, den förvärvsarbetande befolkningens struktur, utbildning och arbetsplats samt arten av dess arbete.

Samtidigt med förberedande arbeten för folkräkningens utförande skall materialets bearbetning planeras. Det insamlade materialet skall bearbetas i speciellt organiserade maskinbearbetningsstationer. Man beräknar att bearbetningen av folkräkningens resultat skall vara avslutad före maj 1960.

För att kontrollera den förestående folkräkningens uppställda program samt användbarheten av folkräkningens blanketter och dokument etc., beslöt ministerrådet redan år 1957 utföra provräkningar i vissa delar av landet.

V. B.

Personalnotiser

Personal Notes

Kommerserådet Karl-Gunnar Nilsson har pensionerats från sin befattning som chef för kommerskollegiets statistiska byrå från och med den 1 september 1957. Hans efterträdare är Arthur Eriksson, sedan en tid byråchef i samma ämbetsverk och dessförinnan i statens handels- och industrikommission.

Förste aktuarien Viking Källström har avgått med pension från sin tjänst i kommerskollegiets statistiska byrå från och med den 1 oktober 1957. Han efterträdes av Bertil Nyvander.

K.-G. Nilsson och V. Källström började sin anställning i kommerskollegium 1915 och 1918 respektive.

Förste forskningsassistenten Krister Wickman, konjunkturinstitutet, efterträder den 1/1 1958 överdirektör Karin Kock som svensk representant i nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik.

Byråchefen Sven Moberg, statistiska centralbyrån, inträder samtidigt som ordförande såväl i utskottet för befolknings- och arbetskraftsstatistik (förut under dansk ledning) som ock i det nya utskottet för kulturstatistik.

Statistician wanted by international organization in Geneva

Requirements: University degree in statistics, social science or economics and actual experience of at least two years in statistical research on demographic, social or economic problems. Fluency in English, working knowledge of German. Knowledge of French and other languages valuable. Starting salary 15,400 Swiss francs net per year plus family allowances, if applicable. Requests for detailed information and application forms should reach the European Office of the United Nations, Room 246, Palais des Nations, Geneva before 15 December 1957. All correspondence must be in English or French.

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 628.

Shipping companies (joint-stock companies)

Kind of income, etc.
1 Manning
2 Number of vessels
3 Registered gross tonnage

Income
4 Gross profit from shipping trade
5 Dividends
6 Interest
7 Profit from sold fixed assets
8 Gross profit from other activities
9 Sundry
10 Total

Expenditure and net profit
11 Interest
12 Depreciation
13 Taxes
14 Pension funds
15 Investment reserve
16 Sundry
17 Net profit
18 Total

Gross profit account
19 Gross income
20 Deducted: Fuel and lubricant costs
21 General shipping dues, loading and unloading costs
22 Chartered vessels
23 Administrative expenses and sundry
24 Total
25 Gross profit

Other data
26 Vessels contracted during accounting period
27 Investments in vessels
28 of which primary investments
29 Amounts immediately written off on current investments
30 Book value of vessels at end of accounting period
31 Costs of maintenance and repairs
32 Pensions and pension insurance fees
33 Wages and salaries: Board of directors and executives
34 Manning
35 Other employees
36 Paid dividends
37 Declared dividends

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer redovisas biltrafiknämndens statistik för september månad 1957 över beställningstrafik för godsbefordran med lastbil.

Under tredje kvartalet i år har sysselsättningen — räknat i använd tid per bil och månad i all trafik — varit något lägre än under motsvarande period 1956 och utgjorde för september 1957 181 timmar mot 187 timmar 1956. Jämfört med perioden juli—september 1956 var sysselsättningen motsvarande månader 1957 mellan 1 och 6 enheter lägre.

Antalet bilar i trafiken steg från juni till september 1957 med 192 till 21 391, vilken senare siffra är något högre (0,6 %) än den för antalet bilar under september 1956.

Ökningen av bilarnas medelbärighet har fortgått under året; från september 1956 till september 1957 steg den från 4,82 till 4,99 ton d. v. s. med 0,17 ton. Ökningen under motsvarande period 1955—1956 var 0,12 ton.

Frakten vid körning efter timtaxa/timtariff hade under första halvåret i år visat en fortsatt stegring och hade under juni ökat till 15,68 kronor, vilket redovisades i föregående kommentar. Under tredje kvartalet visade den en viss oregelbundenhet; en relativt kraftig nedgång under juli månad, en mycket kraftig ökning under augusti månad och sedan återigen en viss nedgång under september månad. Siffrorna för tredje kvartalet var 15,55 respektive 15,85 och 15,77 kronor.

Frakten per körd kilometer efter kilometertaxa/kombinerad tariff hade även den under första halvåret i år fortsatt att stiga och noterade för juni månad kronor 1,08. Den sjönk under semestermånaden juli till kr 1,03 men steg under augusti och september. Septembersiffran var 2 öre lägre än junisiffran.

Brottsligheten. Antalet under tredje kvartalet 1957 till polisens kännedom komna strafflagsbrott är större än vid

samma tid år 1956. Ökningen uppgår till 7,8 % mot 1,6 % under tredje kvartalet 1956. Liknande är utvecklingen i fråga om den dominerande gruppen strafflagsbrott, stöld o. dyl. (SL 20 kap.). Under tredje kvartalet 1957 ökade de till denna grupp hörande inbrottsstölderna med 15,3 % och tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) med 15,1 %. Motsvarande procenttal för tredje kvartalet 1956 var 10,5 resp. 5,5.

Ser man till den totala ökningen av strafflagsbrotten under årets tre första kvartal, är även denna procentuellt något större än under samma tid år 1956 (10,0 % resp. 6,1 %). Särskilt framträder detta förhållande i fråga om inbrottsstölderna och motorfordonstillgreppen. Den procentuella ökningen (siffra utan förtecken) resp. minskningen (siffra med minustecken) kvartalsvis sedan närmast föregående år, i fråga om dessa båda brottsgrupper, åren 1955—1957, framgår av följande uppställning.

	Ökning el. minskning (-) i %		
	Inbrottsstöld		
	1955	1956	1957
1 kv.	18,8	4,1	31,2
2 »	14,7	6,1	22,6
3 »	11,3	10,5	15,3
4 »	21,9	3,3	..
Hela året	16,7	6,0	..
1—3 kv.	14,7	7,0	22,5
	Motorfordonstillgrepp		
	1955	1956	1957
1 kv.	68,8	30,1	19,0
2 »	52,3	2,3	34,7
3 »	57,4	5,5	15,1
4 »	62,6	−10,0	..
Hela året	59,2	3,5	..
1—3 kv.	57,8	9,4	22,3

Frånsett motorfordonstillgreppen under första kvartalet 1957 saknas, såvitt de preliminära siffrorna visar, hittills motsvarighet under år 1957 till den retardering i brottstalens ökning, som siffrorna för år 1956 utvisar i fråga om inbrottsstölderna och motorfordonstillgreppen. Procenttalen för de tre första kvartalen 1957 tillsammantagna är i båda fallen betydligt högre än för samma tid år 1956.

Primärmaterialet visar, att av motorfordonstillgreppen under tredje kvartalet 1957, tillhopa 9 677, tillgreppen av bilar, motorcyklar och mopeder utgjorde 4 772, 1 816 resp. 3 089. Häri är inräknade, förutom fullbordade tillgrepp, även försök. De senare är för tredje kvartalet 1957 i fråga om tillgreppen av bilar angivna till 2 171. Cykeltillgreppen var 15 277.

Den förhållandevis starka ökningen av bedrägeribrotten (SL 21 kap.) är huvudsakligen lokal. Antalet under tredje kvartalet 1957 till polisens kännedom komna restaurant-, hotell- och droskbedrägerier var 1 076.

Av de i strafflagen ej upptagna brotten redovisas här endast lönnbränning, rattfylleri och brott mot skattestrafflagen. Av dessa har de fåtaliga lönnbränningsbrotten ökat från 11 till 32 under tredje kvartalet 1957 i jämförelse med motsvarande kvartal år 1956, medan såväl rattfylleri- som skattestrafflagsbrotten minskat, de förra med 8,4 % och de senare med 43 %.

Vägtrafikolyckor. Efter den säsong-
(forts. sid. 630)

Antal vägtrafikolyckor: Kvartalssummor
Number of Road Accidents: Quarterly data

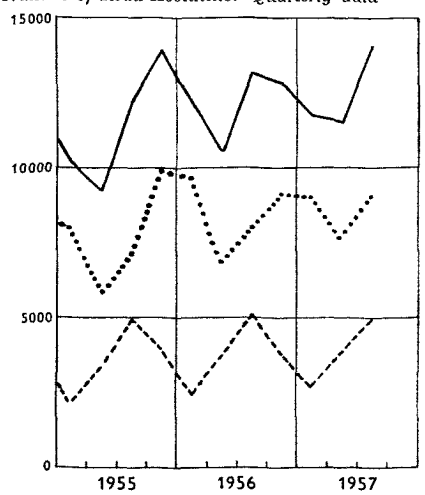

Hela antalet
Total
Med personskada
Personal injury
Med enbart egendomsskada
Damage to property only

Sparbanksstatistik: kvartalsuppgifter

Local savings banks statistics, quarterly

Preliminära uppgifter för de enskilda sparbankerna *Preliminary data*

	Ställningen i 1 000 kr			
	30 sept. 1956	31 mars 1957	30 juni 1957	30 sept. 1957
Tillgångar och skulder *Assets and liabilities*	11 774 289	12 283 074	12 379 256	12 705 538
AV TILLGÅNGARNA UTGJORDE:				
Certain assets:				
Kassabehållning *Cash*	34 136	39 428	46 108	42 429
I annan sparbank innestående *Due from other savings banks*	7 672	8 078	8 069	7 644
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kreditinstitut[1] innestående *Due from the Riksbank, commercial banks etc.*	212 794	328 263	266 425	328 870
Skattkammarväxlar och andra statsskuldförbindelser *Swedish treasury bills etc.*	3 799	4 729	4 647	4 475
Obligationer *Bonds*	1 145 674	1 155 341	1 170 679	1 223 670
Lån *Loans*	10 228 266	10 598 640	10 742 243	10 934 116
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning *Advances on current account*	585	1 290	1 673	2 040
AV SKULDERNA UTGJORDE:				
Certain liabilities:				
Insättarnas medel *Deposits by the public*	11 056 897	11 784 783	11 744 892	11 966 780
Därav sparbanksräkning *Of which savings accounts*	10 734 814	11 272 010	11 224 224	11 355 332
fria sektorn » » *other*	322 083	512 773	520 668	611 448
Upplåning *Borrowings*	20 132	5 370	20 057	11 464

INSÄTTARNAS MEDEL *Deposits*

	Insatta medel *Deposits made* 1 000 kr	Uttagna medel *Withdrawals* 1 000 kr
Tredje kvartalet 1956 *3rd quarter*	1 036 264	893 655
Första » 1957 *1st* »	1 550 367	1 270 586
Andra » 1957 *2nd* »	1 263 316	1 303 139
Tredje » 1957 *3rd* »	1 661 425	1 442 281

Anm. Insättarnas medel vid ett kvartals början överensstämmer i regel icke med insättarnas medel vid föregående kvartals slut. Detta beror huvudsakligen dels på att förändringar i sparbankernas fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland insättningar och uttag, dels vad behållningen den 30 september beträffar även på räntekrediteringar.

[1] Inländskt bankbolag, postgiro, postsparbanken, svenska jordbrukskreditkassan samt centralkassa för jordbrukskredit.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data

Rederiföretag (aktiebolag) ***Shipping companies (joint-stock companies)***

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m. i 145 rederiföretag	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal ombordanställda	18 133	18 513	+ 380	+ 2
2	Antal fartyg	598	607	+ 9	+ 2
3	Bruttodräktighet i reg.ton	2 190 277	2 325 908	+ 135 631	+ 6
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
4	Bruttovinst	313,4	382,1	+ 68,6	+ 22
5	Utdelning å aktier och andelar	8,8	10,2	+ 1,5	+ 17
6	Räntor	15,2	17,1	+ 2,0	+ 13
7	Vinst å avyttring av materiella anläggningstillgångar	51,5	78,5	+ 27,0	+ 52
8	Överskott å annan rörelse	3,1	3,5	+ 0,4	+ 14
9	Övriga intäkter	44,2	24,9	— 19,3	— 44
10	Summa	436,1	516,3	+ 80,2	+ 18
	Kostnader och vinst				
11	Räntor	25,0	31,7	+ 6,7	+ 27
12	Avskrivning å materiella anläggningstillgångar	250,2	349,9	+ 99,7	+ 40
13	Skatter samt investeringsavgift	38,8	41,9	+ 3,1	+ 8
14	Avsättn. till pensions- och personalstift.	8,9	17,6	+ 8,7	+ 99
15	Avsättningar till investeringsfonder	54,4	29,1	— 25,3	— 46
16	Övriga kostnader	17,0	11,6	— 5,3	— 31
17	Redovisad vinst	41,9	34,5	— 7,4	— 18
18	Summa	436,1	516,3	+ 80,2	+ 18
	Beräkning av bruttovinsten				
19	Bruttointäkt av rörelsen	1 625,7	1 883,3	+ 257,6	+ 16
20	Avgår: Kostnader för driv- och smörjmedel	160,9	176,6	+ 15,6	+ 10
21	Skeppsumgälder, lastnings- och lossningskostnader	331,4	365,2	+ 33,8	+ 10
22	Hyror för chartrade fartyg	99,1	103,4	+ 4,3	+ 4
23	Övriga driftskostnader samt förvaltningskostnader	720,8	856,1	+ 135,2	+ 19
24	Summa avgående poster	1 312,3	1 501,2	+ 188,9	+ 14
25	Bruttovinst	313,4	382,1	+ 68,6	+ 22
	Övriga uppgifter				
26	Nytecknade nybyggnadskontrakt	521,4	895,7	+ 374,3	+ 72
27	Anskaffning av fartyg (inkl. förbättringskostnader)	[1] 285,5	[1] 329,1	+ 43,5	+ 15
28	Därav egentlig investering	[1] 270,0	[1] 282,2	+ 12,1	+ 4
29	Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	2,0	0,3	— 1,7	— 86
30	Bokfört värde vid årets slut av fartyg	635,1	684,8	+ 49,7	+ 8
31	Ungefärliga kostnader för reparation och underhåll	97,1	138,0	+ 40,9	+ 42
32	Av företagen erlagda pensioner och pensionspremier	15,9	16,9	+ 0,9	+ 6
33	Löu till: Styrelse, verkst. dir. och andra företagsledare	11,5	12,9	+ 1,4	+ 12
34	Ombordanställda	246,6	268,5	+ 21,9	+ 9
35	Andra anställda	35,4	37,1	+ 1,6	+ 5
36	Betald utdelning	21,3	23,8	+ 2,5	+ 12
37	Beslutad utdelning	23,8	26,3	+ 2,5	+ 11

[1] Därtill har på kontrakt för under åren 1955 och 1956 levererat nytt tonnage tidigare avskrivits 28,5 resp. 21,0 milj. kr.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — September 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *September 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade [1] *Killed* [1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	12	1	13	46	7	53	180	116	296	238	124	362
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	12	—	12	41	11	52	214	130	344	267	141	408
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	3	6	9	24	19	43	29	123	152	56	148	204
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	2	1	3	5	5	10	16	24	40	23	30	53
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	8	5	13	12	25	37	20	135	155	40	165	205
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	2	1	3	12	5	17	22	60	82	36	66	102
Cyklister *Cyclists*	12	11	23	16	28	44	29	162	191	57	201	258
Fotgängare *Pedestrians*	15	3	18	22	36	58	30	167	197	67	206	273
Övriga *Others*	2	1	3	2	3	5	2	7	9	6	11	17
Samtliga *Total*	68	29	97	180	139	319	542	924	1 466	790	1 092	1 882

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 582	3 477	5 059
Lastbil *Lorry*	365	686	1 051
Buss *Bus*	33	142	175
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	93	351	444
Moped *Cycle with aux. motor*	47	307	354
Annan lätt mc *Other light mc*	42	116	158
Spårvagn *Tram*	1	90	91
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	11	15	26
Cykel *Cycle*	70	280	350
Annat fordon *Other vehicle*	46	385	431
Fotgängare *Pedestrian*	66	224	290
Andra trafikelement *Other traffic elements*	67	5	72
Samtliga *Total*	2 423	6 078	8 501

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision* mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	712	2 094	2 806
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	22	508	530
med fotgängare *with pedestrian*	62	216	278
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	3	3
med djur *with animal*	68	4	72
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	16	26	42
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	46	79	125
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	512	67	579
Kullkörning *Vehicle overturned*	31	52	83
Olycka av annat slag *Other type of accident*	12	22	34
Samtliga *Total*	1 481	3 071	4 552

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

September 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	5	43	58	106	188	5	11	47	63
Uppsala »	5	26	30	61	109	5	8	32	45
Södermanlands »	3	11	38	52	79	3	5	20	28
Östergötlands »	2	19	41	62	107	2	5	18	25
Jönköpings »	4	21	37	62	106	4	8	22	34
Kronobergs »	—	14	31	45	69	—	7	13	20
Kalmar »	—	18	31	49	78	—	5	23	28
Gotlands »	2	4	12	18	26	2	—	4	6
Blekinge »	2	7	31	40	64	2	2	8	12
Kristianstads »	1	34	49	84	137	1	12	27	40
Malmöhus »	4	27	47	78	135	5	10	32	47
Hallands »	4	14	25	43	72	4	4	16	24
Göteb. o. Bohus »	1	19	31	51	89	1	4	20	25
Älvsborgs »	6	19	67	92	156	6	10	31	47
Skaraborgs »	2	18	53	73	113	2	11	17	30
Värmlands »	2	23	67	92	143	2	13	17	32
Örebro »	2	22	29	53	83	2	7	29	38
Västmanlands »	3	19	37	59	94	4	5	23	32
Kopparbergs »	2	14	30	46	76	2	7	12	21
Gävleborgs »	3	28	32	63	103	5	9	35	49
Västernorrlands »	5	32	49	86	140	5	14	28	47
Jämtlands »	1	17	21	39	63	1	7	16	24
Västerbottens »	1	30	27	58	89	1	8	32	41
Norrbottens »	4	21	44	69	104	4	8	20	32
Summa *Total*	64	500	917	1 481	2 423	68	180	542	790

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

(forts. från sid. 626)

mässiga minskningen under andra kvartalet har antalet vägtrafikolyckor åter ökat i antal under årets tredje kvartal. I jämförelse med tredje kvartalet 1956 föreligger en ökning av antalet polisundersökta vägtrafikolyckor från 13 173 till 14 065 eller med 6,8 %. Ökningen är procentuellt något mindre än vid samma tid år 1956, då den uppgick till 8,0 %, och faller helt på de olyckor, vilka medfört enbart egendomsskada. För dessa var den procentuella ökningen (12,9 %) ungefär lika stor som under tredje kvartalet år 1956 (11,8 %), men dödsolyckorna och olyckorna med annan personskada till följd, vilka under tredje kvar-

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *September 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	5	229	693	927	1 858	5	34	229	268
Stockholms län	—	46	96	142	273	—	6	46	52
Uppsala »	—	19	56	75	146	—	3	21	24
Södermanlands »	—	16	27	43	86	—	4	12	16
Östergötlands »	2	47	91	140	280	2	6	48	56
därav Norrköpings stad	1	22	42	65	133	1	—	22	23
Jönköpings län	—	33	40	73	135	—	1	42	43
Kronobergs »	—	5	11	16	30	—	1	4	5
Kalmar »	1	7	23	31	57	1	2	6	9
Gotlands »	—	3	3	6	10	—	1	3	4
Blekinge »	—	17	22	39	76	—	2	17	19
Kristianstads »	—	18	29	47	88	—	4	17	21
Malmöhus »	2	95	179	276	556	2	9	100	111
därav Malmö stad	1	59	106	166	335	1	5	66	72
Hallands län	—	10	30	40	78	—	3	7	10
Göteb. o. Bohus »	7	153	354	514	1 034	7	18	156	181
därav Göteborgs stad..	4	132	330	466	941	4	15	135	154
Älvsborgs län	1	18	38	57	111	1	4	15	20
Skaraborgs »	1	6	28	35	67	1	1	6	8
Värmlands »	1	31	47	79	153	1	5	33	39
Örebro »	—	26	62	88	172	—	5	26	31
Västmanlands »	2	31	75	108	214	2	4	33	39
Kopparbergs »	1	24	34	59	113	1	5	27	33
Gävleborgs »	1	27	47	75	147	1	7	25	33
Västernorrlands »	2	20	70	92	179	2	6	18	26
Jämtlands »	1	9	14	24	48	1	—	9	10
Västerbottens »	1	11	20	32	64	1	3	9	13
Norrbottens »	1	16	36	53	103	1	5	15	21
Summa *Total*	29	917	2 125	3 071	6 078	29	139	924	1 092
Hela riket *Sweden*	93	1 417	3 042	4 552	8 501	97	319	1 466	1 882

talet 1956 ökade (med 20,1 % resp. 1,7 %), visade under tredje kvartalet 1957 tvärtom en minskning med 1,9 % resp. 2,9 %. De preliminära siffrorna visar sålunda i trafiksäkerhetsavseende efter andra kvartalets ogynnsamma siffra för dödsolyckorna en viss förbättring i jämförelse med tredje kvartalet år 1956.

I de icke tättbebyggda områdena har dödsolyckorna och olyckorna med annan personskada båda nedgått med 2,2 % i jämförelse med samma tid år 1956. För de tättbebyggda områdena är motsvarande procenttal 1,3 resp. 3,4.

Den under tredje kvartalet ökade frekvensen av bilar i trafiken har trots det i

(forts. sid.645)

Vägtrafikolyckor: Års- och kvartalsuppgifter

a) Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer

Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*		
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[1] *Killed*[1]	Eljest skadade *Injured*	Summa *Total*
Hela riket *Sweden*								
1946	435	6 841	8 590	15 866	29 652	461	8 322	8 783
1947	500	7 800	10 943	19 243	36 398	527	9 328	9 855
1948	492	7 110	9 215	16 817	31 976	531	8 583	9 114
1949	494	7 342	9 325	17 161	32 318	517	8 978	9 495
1950	571	8 559	12 450	21 580	40 490	595	10 583	11 178
1951	662	9 086	15 669	25 417	47 958	708	11 240	11 948
1952	723	10 242	19 294	30 259	56 647	750	12 846	13 596
1953	872	12 023	19 811	32 706	61 186	921	15 033	15 954
1954	899	13 460	27 033	41 392	77 043	942	16 963	17 905
1955	871	14 228	31 655	46 754	86 932	902	18 050	18 952
1956*	763	14 254	33 740	48 757	91 055	816	18 143	18 959
1955* 3 kv.	214	4 774	7 214	12 202	22 352	221	6 062	6 283
4 kv.	237	3 681	10 010	13 928	25 879	243	4 651	4 894
1956* 1 kv.	131	2 287	9 727	12 145	23 244	141	2 920	3 061
2 kv.	147	3 603	6 800	10 550	19 685	156	4 514	4 670
3 kv.	257	4 854	8 062	13 173	24 358	279	6 286	6 565
4 kv.	228	3 510	9 151	12 889	23 768	240	4 423	4 663
1957* 1 kv.	141	2 525	9 070	11 736	22 067	146	3 244	3 390
2 kv.	204	3 693	7 602	11 499	21 464	230	4 669	4 899
3 kv.	252	4 713	9 100	14 065	26 162	267	6 069	6 336
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*								
1956* 3 kv.	180	2 045	2 861	5 086	8 547	199	2 976	3 175
4 kv.	148	1 470	3 144	4 762	7 894	158	2 104	2 262
1957* 1 kv.	94	1 109	3 191	4 394	7 650	98	1 607	1 705
2 kv.	133	1 357	2 121	3 611	5 872	158	1 977	2 135
3 kv.	176	1 999	3 204	5 379	9 062	190	2 912	3 102
Tättbebyggt område *Built-up areas*								
1956* 3 kv.	77	2 809	5 201	8 087	15 811	80	3 310	3 390
4 kv.	80	2 040	6 007	8 127	15 874	82	2 319	2 401
1957* 1 kv.	47	1 416	5 879	7 342	14 417	48	1 637	1 685
2 kv.	71	2 336	5 481	7 888	15 592	72	2 692	2 764
3 kv.	76	2 714	5 896	8 686	17 100	77	3 157	3 234

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» resp. »Dödade personer» ingår i de preliminära siffrorna fr. o. m. *provisional figures from 3:rd quarter 1955 forth are including under »Fatal accidents» and »Persons killed»*

Road Accidents: Annual and quarterly data

b) Antal skadade personer efter trafikantgrupper

Persons killed and injured by group of road users

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal *Year and quarter*	Bilförare *Motorcar drivers*	Bilpassagerare *Motorcar passengers*	Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	Mopedister *Drivers of cycle with aux. motor*	Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	Cyklister *Cyclists*	Fotgängare *Pedestrians*	Andra *Others*	Summa skadade personer *Total*
Hela riket *Sweden*										
1946	654	1 297	1 003	259	·	193	3 075	1 764	538	8 783
1947	904	1 619	1 098	249	·	162	3 386	1 971	466	9 855
1948	683	1 474	1 087	243	·	127	3 070	1 911	519	9 114
1949	745	1 624	1 160	222	·	141	3 288	1 811	504	9 495
1950	1 182	2 161	1 553	272	·	130	3 484	1 845	551	11 178
1951	1 294	2 163	2 096	425	·	102	3 280	2 034	554	11 948
1952	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581	13 596
1953	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419	15 954
1954	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559	17 905
1955	2 922	3 970	2 466	542	1 505	658	3 280	3 015	594	18 952
1956*	3 428	4 282	2 094	520	1 754	895	2 571	3 018	397	18 959
1955* 3 kv.	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70	6 283
4 kv.	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167	4 894
1956* 1 kv.	760	908	114	19	109	68	325	595	163	3 061
2 kv.	675	922	639	171	488	245	734	760	36	4 670
3 kv.	1 013	1 326	995	284	770	406	922	785	64	6 565
4 kv.	980	1 126	346	46	387	176	590	878	134	4 663
1957* 1 kv.	842	953	138	24	178	92	343	712	108	3 390
2 kv.	1 047	773	661	133	546	284	632	755	68	4 899
3 kv.	1 103	1 446	845	253	720	349	838	726	56	6 336
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*										
1956* 3 kv.	725	922	429	156	223	174	297	220	29	3 175
4 kv.	707	820	130	16	86	56	161	213	73	2 262
1957* 1 kv.	590	664	47	7	39	36	97	156	69	1 705
2 kv.	709	540	250	62	149	89	157	143	36	2 135
3 kv.	782	1 035	343	114	196	145	254	212	21	3 102
Tättbebyggt område *Built-up areas*										
1956* 3 kv.	288	404	566	128	547	232	625	565	35	3 390
4 kv.	273	306	216	30	301	120	429	665	61	2 401
1957* 1 kv.	252	289	91	17	139	56	246	556	39	1 685
2 kv.	338	233	411	71	397	195	475	612	32	2 764
3 kv.	321	411	502	139	524	204	584	514	35	3 234

3 kv. 1955 i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *The only those leading to death within 24 hours.*

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott *Offences*[1]	1954	1955	1956	1955	
				3 kv.	4 kv.
Strafflagsbrott					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet	3 346	3 404	3 646	949	948
Därav: våld el. hot mot tjänsteman o. dyl.	679	742	777	223	215
våldsamt motstånd	1 650	1 609	1 897	431	453
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	473	539	487	176	102
12 kap. Förfalskningsbrott	1 154	1 247	1 049	244	265
13 kap. Mened, falskt åtal o. annan osann utsaga	771	800	750	132	266
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 658	9 351	9 163	2 411	2 743
Därav: mord och dråp	46	49	62	12	11
vållande till annans död	273	277	278	85	85
barnamord o. dyl.	12	11	10	—	5
fosterfördrivning	219	103	68	14	24
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 985	2 316	2 421	583	706
Därav: våldtäkt	284	304	335	88	92
18 kap. Sedlighetsbrott	2 217	2 409	2 166	646	585
Därav: otukt med person under 15 år	665	673	645	151	190
annan otukt	214	344	236	87	70
exhibitionism	500	516	491	158	126
annan sedlighetssårande handling	702	738	677	213	172
19 kap. Allmänfarliga brott	2 707	3 440	3 651	1 073	738
Därav: mordbrand	135	205	249	78	46
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	141 119	162 296	169 905	49 442	43 844
Därav: inbrottsstöld	28 184	32 878	34 839	8 366	9 422
tillgrepp av bilar, motorcyklar inkl. *mopeder*	15 735	25 051	25 922	7 972	7 632
tillgrepp av cyklar	..	..	..	..	..
rån	262	291	396	76	92
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri	15 812	16 206	16 897	4 212	4 103
Därav: restaurant-, hotell- o. droskbedrägeri	..	..	..	..	..
22 kap. Förskingring och annan trolöshet	5 881	5 579	5 573	1 287	1 540
23 kap. Gäldenärsbrott	318	380	497	90	104
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovl. väg	7 068	7 957	9 681	1 947	2 155
25 kap. Ämbetsbrott	761	813	800	163	214
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förargelseväckande beteende)	3 096	3 125	2 962	792	1 008
Summa	195 366	219 862	229 648	64 147	59 321
Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vard urbota straff kan följa					
Lönnbränning	326	231	71	58	34
Rattfylleri	7 332	9 066	11 553	3 004	2 396
Skattestrafflagen	4 401	3 813	4 450	1 034	1 119

[1] *For translation of text, v. p. 398 (No. 8).*

Offences known to the police. Preliminary data

1956				1957			Därav i		
1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	Stockholm	Göteborg	Malmö
892	925	946	883	954	946	941	282	77	36
203	191	204	179	187	178	192	44	25	7
417	500	495	485	486	538	519	133	48	19
134	141	127	85	101	126	114	4	1	—
262	220	262	305	315	287	255	38	12	15
204	165	157	224	265	180	165	24	5	10
2 138	2 354	2 483	2 188	2 238	2 269	2 436	526	161	224
12	18	12	20	8	13	15	1	1	—
62	48	73	95	47	59	74	8	1	2
—	4	1	5	1	9	1	—	—	—
20	15	18	15	22	54	27	18	—	—
567	599	598	657	638	591	684	132	55	29
69	86	116	64	69	90	151	20	45	4
553	642	538	433	453	538	517	57	42	44
178	220	136	111	153	148	111	10	7	2
75	41	62	58	44	30	29	2	3	3
94	154	136	107	108	151	101	11	1	8
171	203	179	124	122	161	210	18	21	25
818	1 252	826	755	853	1 116	707	170	7	18
52	82	46	69	85	47	54	6	7	6
31 914	42 677	50 408	44 906	39 688	47 241	54 169	11 397	3 816	2 887
7 450	8 412	9 242	9 735	9 776	10 315	10 659	2 062	1 317	639
4 563	6 079	8 409	6 871	5 430	8 191	9 677	3 630	1 301	510
..	..	..	..	10 226	13 222	15 277	1 385	879	933
92	97	117	90	110	93	110	30	27	13
4 506	4 566	3 990	3 835	4 103	3 931	5 011	961	327	130
..	..	..	..	931	850	1 076	412	69	39
1 423	1 314	1 324	1 512	1 435	1 229	1 330	230	134	80
142	118	117	120	121	160	82	4	4	7
1 834	2 655	2 581	2 611	2 650	2 970	2 784	277	57	81
209	205	188	198	232	193	176	1	1	—
899	757	648	658	654	601	891	6	86	10
46 495	58 590	65 193	59 370	54 700	62 378	70 262	14 109	4 785	3 571
19	14	11	27	24	48	32	1	—	—
1 7?8	3 349	4 082	2 334	1 856	3 124	3 741	559	256	152
1 358	532	1 439	1 121	830	330	820	127	36	15

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec	162	8	1 320	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98
Juli	95	15	1 034	349	565	108	2 056	532	157	70
Aug.	79	6	1 038	359	539	104	2 040	536	175	62
Sept.	92	10	930	335	476	130	1 871	483	149	55
Okt.	112	7	964	386	616	127	2 093	443	163	60

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351.2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522.7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249.4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418.4	1 204.6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319.3	3 364,7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005.5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
312.2	393.9	1 817,9	2 235.2	4 759,2	1 312,4	224,7	256.5	1955 Okt.
320.7	376.2	1 689.9	1 861.8	4 248.6	1 007.0	255.3	293.8	Nov.
335.5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202.2	230,3	192,5	Dec.
275.0	307.4	1 454.0	1 899.6	3 936.0	1 071.8	281.2	214.4	1956 Jan.
249.0	307.4	1 529,3	1 741.5	3 827.2	1 204.6	301.6	102,2	Febr.
258,6	328.2	1 594.0	1 746.9	3 927,7	819.5	430.9	198.9	Mars
286,2	334.0	1 400,2	2 207.5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875.6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340.4	387.5	1 647.3	2 490.6	4 865.8	1 161,8	329.5	133.4	Juli
312,5	375.7	1 706,3	1 797.2	4 191.7	923.3	327,0	196.5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712.0	4 663.8	1 229.1	255.1	409,1	Sept.
288.6	305,4	1 435.4	1 798.3	3 827,7	1 138.6	197.8	179,7	Okt.
252.9	289.1	1 287,5	2 489,9	4 319.4	1 597.8	412,3	230.8	Nov.
213,6	287,4	1 147,3	1 370.4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213.8	218.3	1 022.7	1 551.1	3 005.9	704.5	178,8	113.2	1957 Jan.
199.0	239.6	997.2	1 206.7	2 642.5	637.9	212.4	122.7	Febr.
222.6	251,2	1 077.3	1 511.5	3 062.6	685.8	293.5	164,5	Mars
193.1	217.8	1 100.1	1 343,2	2 854.2	739,1	292.4	93.6	April
239,1	260.5	1 244.9	1 806.5	3 551.0	1 074.8	197.0	197.0	Maj
240,1	295.5	1 341,2	1 823.8	3 700.6	1 172,1	262,2	258.1	Juni
250.9	255,5	1 234 2	1 470,9	3 211.5	1 040,1	231,3	126,2	Juli
241.7	287.7	1 177.6	1 750.8	3 457.8	1 381.3	283.6	68.5	Aug.
220 2	247,2	1 018 8	2 429 8	3 916,0	2 003.2	181,3	79.2	Sept.
238,7	292,1	1 204,0	1 736,0	3 470,8	656,0	286,0	76,3	Okt.

Resultat från jordbruksräkningen den 15 september 1956
Census of agriculture 1956

Antalet brukningsenheter, fördelat på storleksgrupper, och arealen åkerjord, länsvis och inom tre större riksområden vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker åren 1951 och 1956

Holdings above 2 hectares of arable land: number by size and arable land area, by county and in three major regions

En textkommentar kommer att intagas i häfte 12.

Län m. m.	Storleksgrupper med åkerareal i hektar om								Summa brukn.-enh. med mer än 2 ha åker	Summa åkerjord vid brukn.-enh. med mer än 2 ha åker, hektar
	2—5	5—10	10—15	15—20	20—30	30—50	50—100	över 100		
Stockholms stad och län År 1951	1 119	1 224	1 121	802	788	583	394	187	6 218	142 071
» 1956	791	987	962	793	862	578	396	186	5 555	140 252
Förändring 1951—1956 %	— 29,3	— 19,4	— 14,2	— 1,1	+ 9,4	— 0,9	+ 0,5	— 0,5	— 10,7	— 1,3
			— 8,7							
Uppsala län ..... År 1951	731	835	934	857	984	809	396	167	5 713	148 008
» 1956	575	724	830	827	992	865	377	162	5 352	146 641
Förändring 1951—1956 %	— 21,3	— 13,3	— 11,1	— 3,5	+ 0,8	+ 6,9	— 4,8	— 3,0	— 6,3	— 0,9
			— 7,5							
Södermanlands län .... År 1951	765	1 374	1 264	842	834	642	456	283	6 460	169 464
» 1956	544	1 068	1 133	846	886	663	461	273	5 874	167 818
Förändring 1951—1956 %	— 28,9	— 22,3	— 10,4	+ 0,5	+ 6,2	+ 3,3	+ 1,1	— 3,5	— 9,1	— 1,0
			— 6,0							
Östergötlands län ..... År 1951	1 988	2 453	1 751	1 090	1 251	1 039	753	292	10 617	237 740
» 1956	1 485	2 143	1 681	1 076	1 237	1 094	749	270	9 735	236 972
Förändring 1951—1956 %	— 25,3	— 12,6	— 4,0	— 1,3	— 1,1	+ 5,3	— 0,5	— 7,5	— 8,3	— 0,3
			— 3,0							
Jönköpings län ..... År 1951	5 540	5 697	1 726	655	411	204	90	26	14 349	125 863
» 1956	5 174	5 435	1 740	658	444	199	80	25	13 755	122 826
Förändring 1951—1956 %	— 6,6	— 4,6	+ 0,8	+ 0,5	+ 8,0	— 2,5	— 11,1	..	— 4,1	— 2,4
			+ 0,7							

Kronobergs län	År 1951	5 325	5 110	1 049	329	173	87	39	13	12 125	90 125
	» 1956	4 917	4 970	1 050	336	171	82	39	11	11 576	87 596
Förändring 1951—1956 %		− 7,7	− 2,7	+ 0,1	+ 2,1	− 1,2	− 5,7	± 0,0	..	− 4,5	− 2,8
				+ 0,6							
Kalmar län.....	År 1951	2 399	3 841	2 074	1 160	1 121	661	280	108	11 644	175 903
	» 1956	2 007	3 508	2 032	1 162	1 173	653	263	107	10 905	173 297
Förändring 1951—1956 %		− 16,3	− 8,7	− 2,0	+ 0,2	+ 4,6	− 1,2	− 6,1	− 0,9	− 6,3	− 1,5
				− 1,2							
Gotlands län	År 1951	1 149	1 085	944	650	705	431	125	27	5 116	82 941
	» 1956	926	906	868	652	746	481	129	23	4 731	82 577
Förändring 1951—1956 %		− 19,4	− 16,5	− 8,1	+ 0,3	+ 5,8	+ 11,6	+ 3,2	..	− 7,5	− 0,4
				− 4,6							
Blekinge län	År 1951	1 823	1 747	683	349	235	159	69	14	5 079	54 156
	» 1956	1 604	1 595	694	368	248	177	68	13	4 767	53 355
Förändring 1951—1956 %		− 12,0	− 8,7	+ 1,6	+ 5,4	+ 5,5	+ 11,3	− 1,4	..	− 6,1	− 1,5
				+ 2,9							
Kristianstads län	År 1951	3 789	5 057	3 074	1 512	1 267	740	286	133	15 858	221 820
	» 1956	3 803	4 757	2 992	1 497	1 308	750	283	117	15 507	217 334
Förändring 1951—1956 %		+ 0,4	− 5,9	− 2,7	− 1,0	+ 3,2	+ 1,4	− 1,0	− 12,0	− 2,2	− 2,0
				− 2,1							
Malmöhus län	År 1951	2 765	3 578	2 730	1 702	1 999	1 585	657	350	15 366	324 120
	» 1956	2 647	3 329	2 682	1 765	1 968	1 627	654	332	15 004	321 841
Förändring 1951—1956 %		− 4,3	− 7,0	− 1,8	+ 3,7	− 1,6	+ 2,6	− 0,5	− 5,1	− 2,4	− 0,7
				+ 0,3							
Hallands län	År 1951	2 641	3 340	2 006	1 095	834	438	135	67	10 556	139 661
	» 1956	2 375	3 136	1 964	1 109	864	447	155	66	10 116	139 423
Förändring 1951—1956 %		− 10,1	− 6,1	− 2,1	+ 1,3	+ 3,6	+ 2,1	+ 14,8	− 1,5	− 4,2	− 0,2
				− 0,9							
Göteborgs och Bohus län	År 1951	3 293	3 851	1 515	567	311	126	52	9	9 724	86 846
	» 1956	2 877	3 575	1 534	595	340	132	46	9	9 108	85 422
Förändring 1951—1956 %		− 12,6	− 7,2	+ 1,3	+ 4,9	+ 9,3	+ 4,8	− 11,5	..	− 6,3	− 1,6
				+ 2,3							
Älvsborgs län.....	År 1951	7 649	7 219	2 983	1 270	909	397	140	42	20 609	196 159
	» 1956	7 032	6 844	3 078	1 342	965	414	134	43	19 852	195 462
Förändring 1951—1956 %		− 8,1	− 5,2	+ 3,2	+ 5,7	+ 6,2	+ 4,3	− 4,3	+ 2,4	− 3,7	− 0,4
				+ 3,9							

Resultat från jordbruksräkningen den 15 september 1956 (forts.)
Census of agriculture 1956 (cont.)

Antalet brukningsenheter, fördelat på storleksgrupper, och arealen åkerjord, länsvis och inom tre större riksområden vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker åren 1951 och 1956 (forts.)

Holdings above 2 hectares of arable land: number by size and arable land area, by county and in three major regions (cont.)

En textkommentar kommer att intagas i häfte 12.

Län m. m.		Storleksgrupper med åkerareal i hektar om								Summa brukn.-enh. med mer en 2 ha åker	Summa åkerjord vid brukn.-enh. med mer än 2 ha åker, hektar
		2—5	5—10	10—15	15—20	20—30	30—50	50—100	över 100		
Skaraborgs län	År 1951	3 731	5 378	3 880	2 226	1 957	1 099	482	207	18 960	305 219
	» 1956	3 047	4 748	3 737	2 326	2 131	1 146	487	212	17 834	306 412
Förändring 1951—1956 %		— 18,3	— 11,7	— 3,7	+ 4,5	+ 8,9	+ 4,3	+ 1,0	+ 2,4	— 5,9	+ 0,4
Värmlands län	År 1951	7 318	5 699	1 936	952	700	421	228	88	17 342	170 863
	» 1956	7 085	5 315	1 915	952	735	436	227	83	16 748	167 744
Förändring 1951—1956 %		— 3,2	— 6,7	— 1,1	± 0,0	+ 5,0	+ 3,6	— 0,4	— 5,7	— 3,4	— 1,8
Örebro län	År 1951	2 597	2 322	1 411	952	892	560	253	118	9 105	143 260
	» 1956	2 046	2 075	1 280	957	933	580	276	99	8 246	141 563
Förändring 1951—1956 %		— 21,2	— 10,6	— 9,3	+ 0,5	+ 4,6	+ 3,6	+ 9,1	— 16,1	— 9,4	— 1,2
Västmanlands län	År 1951	768	1 013	958	854	1 169	881	448	160	6 251	158 569
	» 1956	589	816	878	887	1 187	923	425	158	5 863	157 843
Förändring 1951—1956 %		— 23,3	— 19,4	— 8,4	+ 3,9	+ 1,5	+ 4,8	— 5,1	— 1,3	— 6,2	— 0,5
Kopparbergs län	År 1951	5 914	3 535	1 142	628	419	178	73	15	11 904	97 073
	» 1956	5 034	2 827	1 118	587	432	213	59	14	10 284	90 023
Förändring 1951—1956 %		— 14,9	— 20,0	— 2,1	— 6,5	+ 3,1	+ 19,7	— 19,2	..	— 13,6	— 7,3

Gävleborgs län	År 1951	4 043	4 315	2 007	801	424	108	39	11	11 748	105 875
	» 1956	3 854	3 972	1 884	803	425	112	35	12	11 097	101 449
Förändring 1951—1956 %		— 4,7	— 7,9	— 6,1	+ 0,2	+ 0,2	+ 3,7	— 10,3	..	— 5,5	— 4,2
				— 4,3							
Västernorrlands län	År 1951	8 224	5 400	933	221	100	38	11	5	14 932	89 145
	» 1956	8 187	5 301	1 019	237	109	38	14	4	14 909	88 898
Förändring 1951—1956 %		— 0,4	— 1,8	+ 9,2	+ 7,2	+ 9,0	± 0,0	..	..	— 0,2	— 0,3
				+ 8,8							
Jämtlands län	År 1951	5 383	3 431	818	208	103	19	6	—	9 968	61 901
	» 1956	5 386	3 242	774	206	108	24	4	—	9 744	59 877
Förändring 1951—1956 %		+ 0,1	— 5,5	— 5,4	— 1,0	+ 4,9	..	..	—	— 2,2	— 3,3
				— 4,5							
Västerbottens län	År 1951	9 574	7 825	1 746	268	68	13	4	2	19 500	122 728
	» 1956	8 612	7 542	2 009	345	100	15	7	1	18 631	122 929
Förändring 1951—1956 %		— 10,0	— 3,6	+ 15,1	+ 28,7	+ 47,1	..	..	..	— 4,5	+ 0,2
				+ 16,9							
Norrbottens län.....	År 1951	7 417	4 426	914	201	65	16	3	1	13 043	77 036
	» 1956	6 957	4 431	1 077	304	115	18	5	1	12 908	80 444
Förändring 1951—1956 %		— 6,2	+ 0,1	+ 17,8	+ 51,2	+ 76,9	..	..	..	— 1,0	+ 4,4
				+ 23,9							
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	År 1951	16 679	22 118	18 474	12 381	13 020	9 079	4 430	1 991	98 172	2 009 456
	» 1956	14 069	19 574	17 441	12 464	13 458	9 442	4 438	1 918	92 804	1 997 828
Förändring 1951—1956 %		— 15,6	— 11,5	— 5,6	+ 0,7	+ 3,4	+ 4,0	+ 0,2	— 3,7	— 5,5	— 0,6
				— 3,1							
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder..	År 1951	39 821	41 010	15 055	6 336	4 081	1 990	938	322	109 553	1 050 568
	» 1956	36 380	38 355	15 001	6 500	4 315	2 051	885	293	103 780	1 030 508
Förändring 1951—1956 %		— 8,6	— 6,5	— 0,4	+ 2,6	+ 5,7	+ 3,1	— 5,7	— 9,0	— 5,3	— 1,9
				+ 0,5							
Norra Sverige	År 1951	39 445	26 627	6 070	1 474	618	165	51	12	74 462	466 522
	» 1956	37 105	25 317	6 489	1 666	706	174	50	10	71 517	459 662
Förändring 1951—1956 %		— 5,9	— 4,9	+ 6,9	+ 13,0	+ 14,2	+ 5,5	— 2,0	..	— 4,0	— 1,5
				+ 8,1							
Hela riket	År 1951	95 945	89 755	39 599	20 191	17 719	11 234	5 419	2 325	282 187	3 526 546
	» 1956	87 554	83 246	38 931	20 630	18 479	11 667	5 373	2 221	268 101	3 487 998
Förändring 1951—1956 %		— 8,7	— 7,3	— 1,7	+ 2,2	+ 4,3	+ 3,9	— 0,8	— 4,5	— 5,0	— 1,1
				— 0,4							

Beställningstrafik med lastbil — September 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952: Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953: » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954: » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955: » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956: » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
7	1957: April	21 043	4,93	31 327	2 089	15,00
8	Maj.	21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
9	Juni	21 199	4,95	35 604	2 271	15,68
10	Juli	21 244	4,95	31 020	1 994	15,55
11	Augusti	21 282	4,98	37 879	2 389	15,85
12	September	[2] 21 391	4,99	37 238	2 361	15,77
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 542	4,17	6 872	431	15,96
B	Stockholms län	1 100	5,03	2 706	153	17,71
C	Uppsala län	532	5,45	540	36	14,87
D	Södermanlands län	725	5,07	1 088	67	16,36
E	Östergötlands län	965	5,27	1 454	93	15,62
F	Jönköpings län	762	5,52	968	62	15,61
G	Kronobergs län	460	5,27	347	24	14,22
H	Kalmar län	529	5,69	726	44	16,51
I	Gotlands län	183	4,22	117	8	14,85
K	Blekinge län	355	5,48	388	27	14,47
L	Kristianstads län	686	5,40	602	38	15,76
M	Malmöhus län	1 469	5,05	2 168	157	13,85
N	Hallands län	474	4,96	599	39	15,19
O	Göteborgs och Bohus län	1 860	4,36	3 190	216	14,78
P	Älvsborgs län	1 018	5,19	1 451	94	15,37
R	Skaraborgs län	733	5,07	799	54	14,88
S	Värmlands län	880	5,07	997	63	15,74
T	Örebro län	750	5,49	1 246	80	15,68
U	Västmanlands län	712	5,46	1 223	75	16,35
W	Kopparbergs län	832	5,10	1 127	72	15,68
X	Gävleborgs län	1 002	6,14	1 886	113	16,70
Y	Västernorrlands län	979	4,71	2 268	149	15,17
Z	Jämtlands län	376	4,43	597	42	14,24
AC	Västerbottens län	744	4,78	1 772	103	17,14
BD	Norrbottens län	723	4,61	2 107	121	17,40

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 124 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate* [1]

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
7	2 911	19 192	9 536	33	55	1 451	29 896	104
8	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
9	3 217	19 274	10 115	34	49	1 450	31 737	108
10	3 033	18 219	9 868	35	47	1 397	28 958	103
11	3 520	20 976	11 167	34	50	1 563	33 949	106
12	3 342	20 857	10 379	33	52	1 500	33 223	106
A	8	202	1	—	427	7	355	175
B	101	485	362	43	31	41	851	100
C	102	764	408	35	53	58	1 149	98
D	126	969	473	33	64	70	1 563	108
E	196	1 342	650	33	58	102	2 152	108
F	138	1 101	362	25	69	73	1 655	113
G	125	945	399	30	55	66	1 356	101
H	92	789	441	36	78	54	1 299	106
I	59	168	108	39	11	16	248	90
K	46	650	135	17	139	36	921	117
L	141	1 508	528	26	106	89	2 041	100
M	255	1 588	725	31	53	115	2 414	104
N	84	638	280	31	56	49	958	104
O	63	598	191	24	88	39	1 024	130
P	209	1 290	576	31	42	94	1 855	99
R	120	1 156	441	28	83	78	1 679	105
S	204	1 258	880	41	50	96	2 247	105
T	120	817	430	34	68	60	1 423	114
U	172	760	384	34	41	54	1 225	107
W	281	985	689	41	26	87	1 859	111
X	134	954	455	32	53	66	1 508	107
Y	118	658	433	40	55	47	1 089	100
Z	162	373	345	48	14	34	712	99
AC	170	596	481	45	57	44	1 034	96
BD	116	263	202	43	15	25	606	130

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

	Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate*[1]					Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
7	160 205	19	254 852	12	63	168	2 909
8	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
9	158 718	20	250 957	13	63	176	3 177
10	142 631	20	233 811	12	61	160	2 823
11	176 491	19	271 536	13	65	186	3 375
12	174 768	19	274 332	12	64	181	3 294
A	3 330	11	3 792	9	88	172	2 843
B	3 166	27	6 131	14	52	177	3 234
C	5 459	21	9 552	12	57	178	3 174
D	8 099	19	14 101	11	57	188	3 657
E	11 395	19	18 147	12	63	202	3 736
F	9 563	17	13 520	12	71	178	3 442
G	6 918	20	10 364	13	67	197	3 702
H	7 159	18	12 143	11	59	184	3 829
I	662	38	1 042	24	64	130	1 998
K	6 387	14	8 636	11	74	177	3 686
L	14 938	14	19 607	10	76	185	3 853
M	13 503	18	20 416	12	66	185	3 119
N	4 731	20	7 598	13	62	187	3 284
O	5 554	18	8 233	12	67	137	2 265
P	8 703	21	14 628	13	59	185	3 248
R	9 984	17	14 259	12	70	179	3 380
S	10 221	22	16 171	14	63	181	3 686
T	8 148	18	13 231	11	62	186	3 560
U	7 109	17	11 565	11	61	181	3 439
W	7 301	25	12 555	15	58	191	3 589
X	7 120	21	13 123	11	54	178	3 387
Y	6 487	17	8 289	13	78	201	3 429
Z	2 212	32	4 135	17	53	202	3 481
AC	4 859	21	9 779	11	50	198	3 771
BD	1 760	34	3 315	18	53	202	3 752

[1] Se not 1 på föregående sida.

(forts. från sid. 631)
jämförelse med tredje kvartalet 1956 minskade antalet dödsolyckor och olyckor med annan personskada medfört en viss ökning av antalet skadade bilförare och passagerare. Ökningen uppgår i jämförelse med tredje kvartalet 1956 i båda fallen till omkring 9 %.

Diagrammet på sid. 626 visar de kvartalsvisa förändringarna av antalet vägtrafikolyckor, vilka föranlett personskada resp. enbart egendomsskada samt av totalantalet vägtrafikolyckor för hela riket.

Motorfordonsbeståndet. Vid slutet av första kvartalet år 1957 omfattade motorfordonsbeståndet 861 529 bilar, varav 742 653 var personbilar, 110 595 lastbilar och 8 281 bussar, samt 249 951 motorcyklar, 146 329 traktorer och 27 085 släpvagnar jämte släpslädar. Under första kvartalet 1957 har antalet personbilar ökats med 8 120 mot 9 903 under samma kvartal år 1956. Traktorernas antal har stigit med 2 416 mot 2 376 året innan. Antalet lastbilar har däremot nedgått med 1 724. Samma kvartal året förut nedgick antalet lastbilar med 2 543. Motorcyklarnas antal nedgick under första kvartalet 1957 med 16 835 mot 15 698 ett år tidigare.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade motorfordon, har i de flesta fall överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan.

Totala antalet definitivt avregistrera-

(forts. sid. 648)

Beståndet av motorfordon ***Motor vehicles***

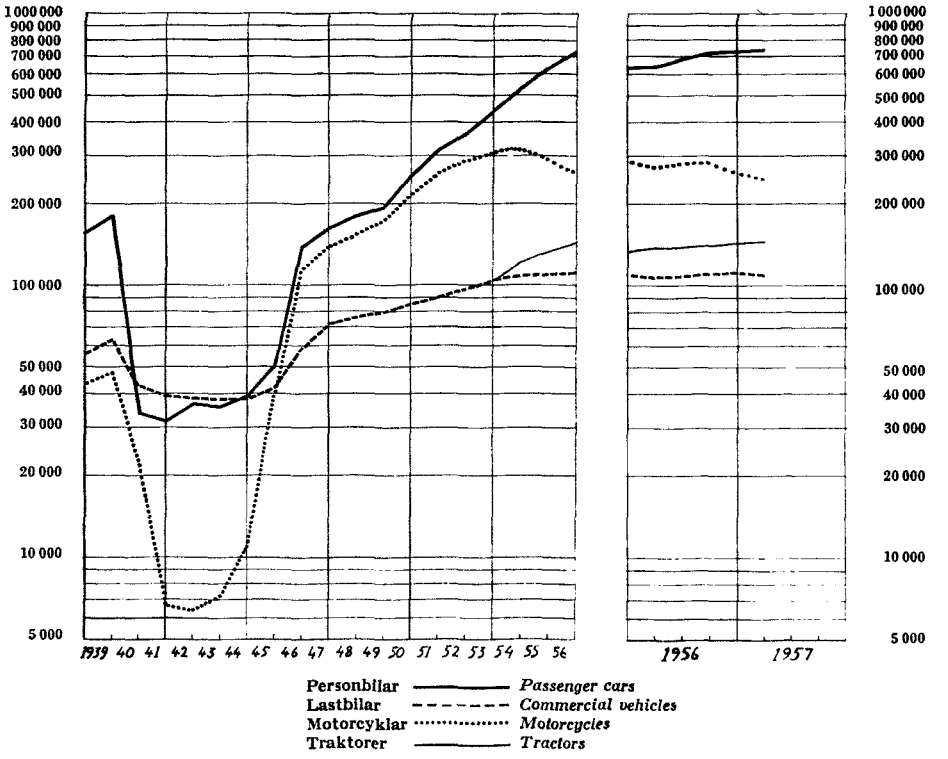

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av *End of*	Lastbilar *Commercial vehicles*										
	Skåp- och flakbilar med en maximilast av *Flat lorries, vans etc., by capacity*								Specialbilar *Special vehicles*	Summa[1] *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *For hire*
	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över 3–4 ton	över 4–5 ton	över 5–6 ton	över 6–7 ton	över *over* 7 ton			
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956	37 621	8 471	6 421	11 215	20 375	10 487	2 013	3 838	11 834	112319	20 650
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110043	20 411
1956 1 kv.	35 523	8 168	6 364	11 802	20 434	8 641	2 038	3 614	10 875	107500	20 448
2 kv.	36 253	8 243	6 400	11 596	20 447	9 221	2 002	3 697	11 148	109047	20 320
3 kv.	37 167	8 365	6 440	11 476	20 479	9 910	1 997	3 788	11 475	111138	20 674
4 kv.	37 621	8 471	6 421	11 215	20 375	10 487	2 013	3 838	11 834	112319	20 650
1957 1 kv.	37 325	8 352	6 175	10 439	19 475	10 944	1 998	3 854	[2]11 990	110595	20 768
Därav *County*											
A Stockholms stad	5 194	1 405	1 100	1 708	1 859	628	223	113	1 454	13 690	2 649
B Stockholms län	2 724	500	283	480	893	646	98	157	616	6 401	1 027
C Uppsala »	822	185	110	211	432	271	34	135	269	2 470	507
D Södermanlands »	1 169	211	152	265	680	325	54	147	444	3 450	738
E Östergötlands »	2 019	352	290	344	845	513	98	292	510	5 265	864
F Jönköpings »	1 030	316	194	303	641	485	78	181	367	3 595	683
G Kronobergs »	519	163	96	171	424	291	65	181	239	2 151	468
H Kalmar »	863	229	156	247	583	381	107	300	328	3 194	609
I Gotlands »	297	57	45	115	183	81	10	9	75	872	142
K Blekinge »	616	129	88	193	389	197	32	118	166	1 928	334
L Kristianstads »	1 302	346	256	334	818	558	74	196	481	4 368	637
M Malmöhus »	3 607	804	536	938	1 736	957	177	235	947	9 940	1 329
N Hallands »	879	211	150	265	552	322	54	74	252	2 760	443
O Göteb. o. Boh. »	3 360	790	699	983	1 521	670	197	213	797	9 234	1 917
P Älvsborgs »	1 868	336	316	442	934	661	92	220	587	5 458	916
R Skaraborgs »	1 007	267	174	280	584	550	103	193	355	3 516	706
S Värmlands »	1 186	202	212	351	705	416	82	158	721	4 037	795
T Örebro »	1 117	256	170	346	759	381	52	245	441	3 767	728
U Västmanlands »	1 048	226	153	291	628	337	67	190	424	3 364	641
W Kopparbergs »	1 277	274	239	460	728	341	57	146	642	4 165	746
X Gävleborgs »	1 393	336	203	458	679	389	51	106	719	4 335	956
Y Västernorrl. »	1 394	250	196	333	930	537	72	81	381	4 175	924
Z Jämtlands »	797	129	97	228	328	230	22	23	181	2 035	382
AC Västerbottens »	815	192	127	270	729	385	55	83	298	2 956	719
BD Norrbottens »	1 022	186	133	423	915	392	44	58	296	3 469	908

[1] Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — [2] Därav tankvagnar 1 034.

Registered motor vehicles by type

Personbilar *Passenger cars*		Bussar *Buses*	Summa bilar *Total motor cars*	Motorcyklar[3] *Motorcycles*		Släpvagnar med en maximilast av *Wheeled trailers, by capacity*					Släpslädar *Sleigh trailers*	Vid utgången av *End of*
Hela antalet *Total*	Därav i yrkesmässig trafik *Taxis*			Hela antalet *Total*	Med sidvagn *With side-car*	högst *up to* 1 ton	över 1–2 ton	över 2–3 ton	över *over* 3 ton	Summa[4] *Total*		
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
734 533	11 176	8 296	855 148	266 786	7 041	12 158	1 286	1 324	10705	25 574	1 915	1956
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
646 446	10 772	8 269	762 215	276 630	6 560	11 188	1 253	1 390	9 867	23 796	1 917	1956 1 kv.
687 235	10 729	8 390	801 672	282 676	6 909	11 471	1 272	1 361	10076	24 278	1 917	2 kv.
722 864	10 855	8 395	842 397	285 535	7 411	12 027	1 281	1 332	10410	25 150	1 917	3 kv.
734 533	11 176	8 296	855 148	266 786	7 041	12 158	1 286	1 324	10705	25 574	1 915	4 kv.
742 653	11 212	8 281	861 529	249 951	6 750	11 883	1 242	1 228	10712	25 170	1 915	1957 1 kv.
												Därav *County*
73 250	1 572	861	87 801	12 694	878	503	48	53	387	991	—	A
40 589	520	516	47 506	9 837	493	453	49	45	243	796	1	B
17 946	222	213	20 629	5 804	260	305	15	38	298	657	6	C
24 676	274	253	28 379	7 018	320	269	27	38	343	678	—	D
37 733	402	364	43 362	12 433	398	456	42	42	588	1 129	2	E
31 321	429	346	35 262	11 837	191	572	40	41	380	1 034	—	F
17 105	342	117	19 373	5 659	110	310	22	21	209	564	3	G
24 878	393	219	28 291	8 285	146	409	26	39	319	796	—	H
5 773	73	65	6 710	3 003	93	134	14	15	35	198	—	I
12 663	121	130	14 721	4 371	109	260	8	9	211	491	—	K
28 833	326	166	33 367	9 469	156	613	14	19	554	1 208	—	L
64 174	523	459	74 573	17 628	563	946	66	79	815	1 922	—	M
17 145	177	177	20 082	7 305	145	267	21	34	254	578	—	N
49 861	907	526	59 621	20 407	590	641	56	58	412	1 171	—	O
39 103	536	383	44 944	15 347	311	471	64	62	459	1 063	—	P
29 063	392	221	32 800	10 320	204	590	22	32	482	1 135	3	R
30 921	558	363	35 321	11 595	248	490	102	115	457	1 168	16	S
30 126	318	276	34 169	9 832	326	509	38	32	402	985	1	T
25 517	255	307	29 188	6 624	243	352	30	24	485	893	52	U
32 304	471	325	36 794	13 129	255	549	52	56	644	1 308	105	W
28 345	508	415	33 095	11 735	240	697	88	52	694	1 541	205	X
25 898	560	487	30 560	11 458	190	533	90	88	575	1 289	225	Y
12 898	349	261	15 194	5 572	85	302	60	63	269	696	256	Z
22 331	515	414	25 701	9 953	99	753	129	105	669	1 660	445	AC
20 200	469	417	24 086	8 636	97	499	119	68	528	1 219	595	BD

[3] Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. —
[4] Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer

Registered tractors

Vid utgången av *End of*	Hjultraktorer *Tractors wheeled*	Bandtraktorer *Caterpillars*	Summa *Total*	Fördelning efter drivmedel *Fuel type*					
				Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja *Gas oil*	Fotogen *Kerosene*	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Ej angivet *Unknown*
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956	142 489	1 424	143 913	23 576	37 698	82 001	18	3	617
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956 1 kv.	133 968	1 410	135 378	20 777	32 510	81 434	24	3	630
2 kv.	137 389	1 415	138 804	21 778	34 490	81 882	24	3	627
3 kv.	139 667	1 424	141 091	22 560	35 851	82 033	24	2	621
4 kv.	142 489	1 424	143 913	23 576	37 698	82 001	18	3	617
1957 1 kv.	144 876	1 453	146 329	24 266	39 548	81 880	19	3	613
Därav *County*									
A Stockholms stad	584	57	641	241	284	115	—	—	1
B Stockholms län	5 847	25	5 872	629	1 657	3 541	1	—	44
C Uppsala »	6 357	14	6 371	349	2 200	3 787	2	—	33
D Södermanlands »	6 615	14	6 629	614	2 070	3 920	—	—	25
E Östergötlands »	9 700	46	9 746	949	3 037	5 714	3	—	43
F Jönköpings »	4 378	13	4 391	1 251	1 110	2 013	—	—	17
G Kronobergs »	2 608	20	2 628	526	839	1 252	—	—	11
H Kalmar »	6 955	16	6 971	726	1 928	4 299	—	—	18
I Gotlands »	3 772	7	3 779	230	993	2 521	—	—	35
K Blekinge »	2 020	3	2 023	233	604	1 168	—	—	18
L Kristianstads »	10 344	36	10 380	1 786	2 680	5 884	1	—	29
M Malmöhus »	15 564	70	15 634	2 535	3 866	9 130	1	1	101
N Hallands »	5 499	16	5 515	866	1 174	3 428	1	—	46
O Göteb. o. Bohus »	3 627	19	3 646	1 012	741	1 884	2	—	7
P Älvsborgs »	6 958	24	6 982	1 944	1 389	3 631	—	—	18
R Skaraborgs »	12 065	20	12 085	2 104	3 099	6 868	—	1	13
S Värmlands »	6 058	100	6 158	1 192	1 256	3 679	1	—	30
T Örebro »	6 340	64	6 404	881	1 480	4 011	2	—	30
U Västmanlands »	6 850	72	6 922	470	2 110	4 306	2	1	33
W Kopparbergs »	5 119	131	5 250	1 744	1 134	2 359	1	—	12
X Gävleborgs »	4 475	70	4 545	1 032	1 453	2 045	—	—	15
Y Västernorrlands »	3 389	149	3 538	895	973	1 662	2	—	6
Z Jämtlands »	2 252	118	2 370	557	812	993	—	—	8
AC Västerbottens »	4 689	199	4 888	1 092	1 589	2 197	—	—	10
BD Norrbottens »	2 811	150	2 961	408	1 070	1 473	—	—	10

(forts. från sid. 645)

de fordon har varit större än under föregående år, medan förhållandet är det motsatta ifråga om nyregistreringarna. Av personbilar har sålunda 5502 avregistrerats samt 19 568 nyregistrerats under första kvartalet år 1957 mot resp. 4 576 och 23 650 samma kvartal år 1956. I fråga om lastbilarna utgjorde av- och nyregistreringarna resp. 1 230 och 2 837 mot 1 245 och 3 141 samt i fråga om traktorerna 476 och 2 935 mot 203 och 2 605. Av motorcyklar avregistrerades 6 212 och nyregistrerades 884 mot 5 079 resp. 1 069 ett år tidigare.

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av *End of*	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*				Lastbilar *Commercial vehicles*			
	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*	Bensin- och bensinblandn. *Gasoline*	Brännolja[1] *Gas oil*[1]	Gengas *Producer gas*	Andra *Other*
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956	732 785	1 691	50	7	2 007	6 121	1	167	84 907	27 319	21	72
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956 1 kv.	644 982	1 393	62	9	2 116	5 988	1	164	82 000	25 370	22	108
2 kv.	685 655	1 513	58	9	2 107	6 118	1	164	82 973	25 956	21	97
3 kv.	721 186	1 615	56	7	2 071	6 159	1	164	84 326	26 704	21	87
4 kv.	732 785	1 691	50	7	2 007	6 121	1	167	84 907	27 319	21	72
1957 1 kv.	740 851	1 744	51	7	1 954	6 158	1	168	83 217	27 298	21	59
Därav: *County*												
A	73 099	149	1	1	22	687	—	152	12 368	1 314	—	8
B	40 490	98	1	—	79	437	—	—	5 110	1 286	1	4
C	17 909	37	—	—	53	160	—	—	1 731	738	—	1
D	24 639	37	—	—	77	176	—	—	2 589	856	—	5
E	37 685	48	—	—	122	242	—	—	3 977	1 287	—	1
F	31 257	58	6	—	116	230	—	—	2 449	1 143	2	1
G	17 066	38	1	—	47	70	—	—	1 383	766	1	1
H	24 846	31	1	—	101	118	—	—	2 199	995	—	—
I	5 769	4	—	—	32	33	—	—	695	177	—	—
K	12 647	13	3	—	20	110	—	—	1 457	469	—	2
L	28 791	41	—	1	51	115	—	—	3 403	964	—	1
M	64 103	58	13	—	122	337	—	—	8 583	1 349	7	1
N	17 099	45	1	—	59	118	—	—	2 132	628	—	—
O	49 653	204	4	—	57	453	—	16	7 827	1 397	4	6
P	39 033	65	4	1	88	295	—	—	4 007	1 440	1	10
R	28 990	69	2	2	61	160	—	—	2 306	1 209	—	1
S	30 740	180	1	—	133	230	—	—	2 587	1 446	1	3
T	30 075	49	1	1	77	199	—	—	2 632	1 132	2	1
U	25 459	56	2	—	103	204	—	—	2 291	1 071	—	2
W	32 252	51	1	—	80	245	—	—	2 790	1 372	—	3
X	28 283	60	2	—	131	284	—	—	3 010	1 320	—	5
Y	25 769	127	2	—	108	379	—	—	2 651	1 520	1	3
Z	12 849	49	—	—	48	213	—	—	1 331	704	—	—
AC	22 217	109	4	1	60	353	1	—	1 733	1 222	1	—
BD	20 131	68	1	—	107	310	—	—	1 976	1 493	—	—

[1] samt fotogen *and kerosene.*

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon

Changes in registration of motor vehicles

Förändring *Change*	1955	1956		1957	1955	1956		1957
	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.
	Personbilar *Passenger cars*				Bussar *Buses*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	15 620	16 361	21 411	16 165	268	180	315	204
Definitivt avregistrerade *Condemned*	4 628	4 576	4 332	5 502	44	24	28	26
Återregistrerade *Re-registered*	5 139	7 112	7 058	10 079	134	69	124	82
Nyregistrerade *Registered*	30 870	23 650	30 115	19 568	84	96	123	136
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+15 720	+ 9 903	+11 669	+ 8 120	— 98	— 40	— 99	— 15
	Lastbilar *Commercial vehicles*				Motorcyklar *Motorcycles*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	2 782	5 394	2 596	4 544	18 298	13 561	19 077	14 575
Definitivt avregistrerade *Condemned*	1 158	1 245	1 072	1 230	4 588	5 079	4 498	6 212
Återregistrerade *Re-registered*	1 000	828	1 234	1 127	2 077	1 842	2 448	3 002
Nyregistrerade *Registered*	3 593	3 141	3 498	2 837	3 256	1 069	2 275	884
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 646	— 2 543	+ 1 181	— 1 724	—17 529	—15 698	—18 749	—16 835
	Traktorer *Tractors*				Släpfordon *Trailers*			
Överförda till bilreservregistret *Transferred to reserve*	119	192	122	93	511	971	520	1 069
Definitivt avregistrerade *Condemned*	331	203	334	476	122	206	118	223
Återregistrerade *Re-registered*	15	16	30	26	93	71	123	120
Nyregistrerade *Registered*	2 791	2 605	3 115	2 935	806	626	884	756
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) *Net change*	+ 2 469	+ 2 376	+ 2 822	+ 2 416	+ 256	— 479	+ 422	— 404

(cont. from p. 619)

life of the 5 000 000 inhabitants of Scotland. There is no doubt that future generations will be grateful to the present band of volunteers who are continuing the fine tradition initiated by Sir John Sinclair in the vivid picture he has left us of his country in the late 18th century.

Priserna på jordbruksfastigheter åren 1952—1956

Farm Real Estate Prices

Utformningen av statistiken över priserna på jordbruksfastigheter är bestämd av dess huvudsakliga syfte att tjäna till ledning vid förberedelserna till den allmänna fastighetstaxeringen. En redogörelse grundad på sammanställningar av vissa enligt särskilda uppdrag utförda undersökningar rörande jordbruksfastigheter, avseende tiden den 1 januari 1938—30 juni 1944, är första gången framlagd i Statistiska meddelanden serie A, band 6: 1. Från och med år 1945 föres enligt vederbörligt bemyndigande fortlöpande redogörelser för denna statistik, vilken ansetts ha även ett mera allmänt intresse såsom indirekt belysande jämväl bl. a. prisutvecklingen i fråga om jordbruksfastigheter. Från och med år 1952 föres fortlöpande en sådan statistik, förutom i fråga om jordbruksfastigheter, även för bostads- och affärsfastigheter.[1] Den härmed framlagda redogörelsen ger de definitiva resultaten i fråga om jordbruksfastigheter för hela den senast tilländagångna taxeringsperioden, 1952—1956. Uppgiftsmaterialet är sammanfattat i tab. 1—4. Redogörelsen för den närmast föregående perioden är meddelad i häften 1952: 1 och 4 (s. 30 resp. 312) av denna tidskrift, som också innehåller årsöversikter.

Denna statistik hämtar sina uppgifter ur de hos häradsskrivarna befintliga, från inskrivningsdomarna erhållna lagfartsunderrättelserna samt exemplaren av fastighetslängden (taxeringslängden). Utdrag ur dessa handlingar sammanställes av häradsskrivarna enligt särskilt formulär och insändes till statistiska centralbyrån.

Enligt de härför meddelade anvisningarna lämnas uppgifter rörande fastigheter: 1) vilka lyder under häradsrätt; och 2) är taxerade såsom jordbruksfastighet; samt 3) beträffande vilka lagfart sökts på grund av köp vid frivillig försäljning; 4) till pris överstigande 2 000 kronor.

[1] Redogörelse härför för 1952—1956 kommer i något av de närmaste numren.

Förvärv på exekutiv auktion eller konkursauktion, genom inlösen enligt ensittarlagen, expropriation eller annat s. k. exstinktivt fång faller i enlighet härmed helt utanför redovisningen. Även vissa frivilliga köp, vilka icke kan anses representativa för prisbildningen på normala självständiga jordbruksfastigheter på den allmänna fastighetsmarknaden, lämnas enligt anvisningarna utanför statistiken. Hit hör s. k. släktköp, köp av fastighet med byggnad (t. ex. slottsbyggnad), som står i uppenbar disproportion till jordbrukets omfattning eller av fastighet med vattenfall eller mineraltillgång, vars värde är högt i förhållande till fastighetens hela värde, samt köp, varvid köpevillkoren veterligen influerats av något tillfälligt förhållande, såsom företags tvångsläge vid behov av markförvärv för utvidgning av driften eller realisationstvång. Köp av obebyggda jordbruksfastigheter ingår icke i redovisningen, men från och med år 1954 föreligger uppgifter även rörande sådana fastigheter (skogsskiften). Dessa köp har dock på grund av sitt ringa antal icke särskilt bearbetats. Vissa uppgifter om även dessa köp lämnas emellertid i denna redogörelse (s. 657).

Uppgifterna rörande taxeringsvärde skall enligt anvisningarna avse året för köpet; under den löpande taxeringsperioden omtaxerade fastigheter, vilka därefter gått i köp bliver i enlighet härmed upptagna till det därvid åsatta taxeringsvärdet.

Det ovillkorliga kravet på att köpeskilling och taxeringsvärde skall avse samma föremål föranleder enligt anvisningarna utskiljande av köp, i fråga om vilka uppgifterna ger grundad anledning misstänka att någon inkongruens i detta avseende föreligger, liksom även av köp, i fråga om vilka priset på själva fastigheten icke med säkerhet kunnat utrönas, såsom köp, vid vilka köpeskillingen inkluderar undantagsförmån eller avbärgad gröda el. dyl. till ej angivet värde samt köp, omfattande både jordbruksfastighet och annan fastighet, därest ej av uppgiftsmaterialet framgår, vad av köpeskillingen belöper på den ena och den andra fastigheten.

Häradsskrivarnas förtrogenhet med de lokala fastighetsförhållandena torde innebära en särskild garanti för att uppgiftslämnandet till statistiken i dessa avseenden blir tillförlitligt. Särskild omsorg ägnas uppgiftsmaterialet i denna del vid den följande centrala granskningen.

Fingerade köpeskillingar i den mån sådana förekommer genom utsättande antingen — i syfte att kringgå lagen om kronans förköpsrätt — av för höga köpeskillingar eller också av andra anledningar av för låga köpeskillingar föranleder naturligen redovisning av en för hög resp. för låg köpeskilling, i den mån köpen blir medtagna i statistiken. Ehuru ett missbruk i detta avseende, vilket i annat sammanhang ifrågasatts kunna i viss utsträckning förekomma, således kan vara svårt att konstatera i det enskilda fallet, torde förhållandet sakna betydelse för statistiken såsom helhet, då frågan om prisets representativitet för normala självständiga jordbruk är föremål för kontinuerlig observation.

Hela antalet för taxeringsperioden 1952—1956 redovisade köp utgör 16 065 mot 40 137 för perioden 1945—1951. I genomsnitt för år motsvarar detta under den förstnämnda perioden 3 213 och under den sistnämnda 5 734 köp. För perioden 1938—1944 är redovisningen av antalet köp under år 1938 ofullständig. Antalet för åren 1939—1944 redovisade köp är 34 094, motsvarande ett genomsnitt för år av 5 682 köp. Antalet redovisade köp är således avsevärt mindre för den senaste taxeringsperioden än för tidigare två perioder.

Den statistiska enheten utgör i princip taxeringsenheten. Rörande antalet av jordbruksfastigheter bildade taxeringsenheter föreligger inga uppgifter. *Jordbruksräkningen* redovisar (senast för 1951) antalet brukningsenheter, men medräknar i viss utsträckning även annan fastighet än jordbruksfastighet. Brukningsenheter och taxeringsenheter brukar dock vanligen sammanfalla med varandra, och annan fastighet torde endast i förhållandevis mindre utsträckning ingå i jordbruksräkningens fördelning av brukningsenheterna efter åkerareal. En redovisning efter åkerareal har i den här förevarande statistiken skett av omkring två tredjedelar av hela antalet redovisade köp. Utanför denna redovisning faller emellertid fastigheter, vilkas taxeringsvärde till mer än 25 % utgöres av skogsmarks- och skogsvärde. Av antalet under år 1951 redovisade köp, 3 420, är 2 410 eller 70,5 % fördelade efter åkerarealen. Trots sålunda visade och vissa andra förefintliga bristande överensstämmelser i redovisningsavseende mellan de två uppgiftsmaterialen, synes en jämförelse med den senaste jordbruksräkningens uppgifter icke vara utan intresse. En procentuell fördelning efter åkerarealen meddelas här av antalet brukningsenheter enligt 1951 års jordbruksräkning och av antalet köp under samma år av jordbruksfastigheter, vilkas taxeringsvärde till högst 25 % belöper å skogsmark och skogsvärde.

Åkerareal	Brukningsenheter enligt 1951 års jordbruksräkning[1]		Köp av jordbruksfastigheter med högst 25 % skog år 1951	
	Antal	%	Antal	%
0,26— 5 ha	188 749	50,7	1 199	49,8
5— 10 »	88 841	23,9	550	22,8
10— 20 »	58 963	15,8	458	19,0
20— 50 »	28 227	7,6	173	7,2
50—100 »	5 173	1,4	22	0,9
>100 »	2 207	0,6	8	0,3
Summa	372 160	100	2 410	100

[1] Exkl. rådhusrättsstäder.

De procentuella fördelningarna visar en förhållandevis god överensstämmelse. De minsta fastigheterna torde, i den mån de går i köp, uteslutas ur statistiken genom den stipulerade nedre värdegränsen. De mera skogrika fastigheterna ingår såsom redan nämnts icke i köpens fördelning på arealgrupper. Köpen representerar således ett urval endast ur en grupp av hela fastighetsbeståndet. Det torde dock icke föreligga anledning antaga att dessa köp skulle medfört ett väsentligt annat resultat, om de kunnat medtagas i den procentuella fördelningen.

Uppgifterna rörande antalet försålda jordbruksfastigheter under åren 1939—

Tab. A. Köp av jordbruksfastigheter, procentuellt fördelade efter värdet av skogsmarken och skogen

Farms sold, number and distribution as to relative value of forests

Taxeringsperiod	Hela antalet köp	Därav i % avseende fastigheter med skog till						
		0,0 %	0,1—25,0 %	25,1—50,0 %	50,1—75,0 %	75,1—90,0 %	över 90 %	ej angivet värde
1938—44	34 718	26,5	42,0	21,7	6,0	1,0	1,2	1,6
1945—51	40 137	29,2	39,0	23,7	7,0	0,9	0,2	—
1952—56	16 065	30,0	38,5	22,5	7,7	1,2	0,1	—

1956 ger ett visst mått på omsättningen av jordbruksfastigheter på den fria marknaden. Siffrorna återges nedan.

År	Antal köp	År	Antal köp
1939	3 781	1948	5 398
1940	5 046	1949	4 099
1941	5 723	1950	4 387
1942	6 469	1951	[1]3 420
1943	6 142	1952	3 359
1944	6 933	1953	3 610
1945	9 840	1954	3 665
1946	6 542	1955	3 233
1947	6 451	1956	[1]2 198

[1] Ofullständigt antal; jfr texten.

Den starka ökningen år 1945 och följande minskningen av omsättningen år 1946 efter en med undantag för år 1943 oavbruten ökning sedan år 1939 torde, såsom i tidigare lämnade redogörelser anmärkts, få väsentligen tillskrivas ikraftträdandet med ingången av år 1946 av den s. k. jordförvärvslagen, vilken den 1 juli 1948 avlöstes av en ny lag med samma namn, vars giltighetstid utgick den 30 juni 1955. Från och med den 1 juli 1955 är sistnämnda lag ävensom 1947 års lag om kronans förköpsrätt, den s. k. förköpslagen, vilken senare hade till syfte att underlätta jordbrukets yttre rationalisering, ersatt av 1955 års jordförvärvslag. I fråga om den minskade omsättning, som framträder åren 1955 och 1956 bör uppmärksammas, att siffrorna för det sista året i vardera av de två senaste taxeringsperioderna, d. v. s. åren 1951 och 1956, icke är jämförbara med siffrorna för övriga år, enär köp under ifrågavarande år, för vilka lagfart sökts först påföljande år, icke såsom fallet är i fråga om köpen under övriga år omfattas av redovisningen. Siffrorna för dessa båda år är alltså för låga. Även om i betraktande skulle tagas den procentuella antalsökning, som medräknandet av dylika köp eljest brukar medföra för ett visst år (ca 20 %), skulle dock ett för år 1956 sålunda uppräknat antal köp komma att understiga antalet för år 1955.

Den kraftigt ökade omsättningen år 1945 kännetecknas av en relativt avsevärt starkare ökning av köpen av mera skogrika fastigheter (mer än 25 % skog). Ökningen av dessa köp uppgick till 88 % mot 22 % för fastigheter helt utan eller med mindre skog (högst 25 % skog). En utjämning skedde redan påföljande år, varigenom balansen i huvudsak återställdes mellan de två grupperna. Av antalet för hela perioden 1945—1951 redovisade köp utgjorde således fastigheter med högst 25 % skog liksom under de båda övriga taxeringsperioderna omkring två tredjedelar. Även år 1953 var ökningen av antalet köp relativt starkare i fråga om fastigheter med mer än 25 % skog (25 %) än för fastigheter med högst 25 % skog (1/2 %).

Det omsatta fastighetsbeståndet har under de tre ifrågavarande taxeringsperioderna bibehållit en i huvudsak oförändrad relativ sammansättning. En procentuell fördelning av antalet köp av jordbruksfastigheter på klasser, bestämda efter den procent värdet av skogsmarken och skogen tillsammans utgör av hela taxeringsvärdet, meddelas i tab. A.

En viss förskjutning iakttages inom de två grupperna av fastigheter med högst 25 % skog. Ett relativt något större antal köp av skoglösa fastigheter ingår således i statistiken för de två senaste perioderna. Antalet köp av fastigheter med mer än 90 % skog är svagt representerat

Tab. B. Köp av jordbruksfastigheter med högst 25 % skog, procentuellt fördelade efter åkerarealen

Farms sold with no or small forests: number and distribution as to arable land area

Taxeringsperiod	Hela antalet köp	Därav i % avseende fastigheter med en areal åker av						
		högst 5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—50 ha	50—100 ha	över 100 ha	ej uppgiven storlek
1938—44	23 759	46,2	23,7	16,5	8,1	1,4	0,6	3,5
1945—51	27 360	51,3	23,7	16,6	7,0	1,0	0,4	—
1952—56	11 000	50,2	23,0	18,4	7,2	0,9	0,3	—

för dessa båda perioder. För taxeringsperioden 1952—1956 redovisas tillhopa endast 21 sådana köp mot mer än 400 under perioden 1938—1944. Ett procentuellt något större antal köp av fastigheter med 50,1—75,0 % skog ingår i materialet för de två sista perioderna.

En i huvudsak likartad utveckling visar omsättningen av fastigheterna med högst 25 % skog, därest köpen av dessa fastigheter fördelas efter åkerarealens storlek. Fördelningen återges i tab. B.

Annorlunda blir bilden, om man ser på taxeringsvärdena för de i köp gångna fastigheterna. Naturligt nog har efter hand en förskjutning här skett, så att fastigheter med högre taxeringsvärden kommit att utgöra en allt större andel av hela antalet köp. Förhållandet belyses i följande tablå.

Taxeringsperiod	Hela antalet köp	Därav i % avseende fastigheter med ett taxeringsvärde av			
		högst 10 000 kr	10 100—50 000 kr	50 100—100 000 kr	över 100 000 kr
1938-44	34 718	60,9	36,2	2,2	0,7
1945-51	40 137	51,8	44,5	2,7	1,0
1952-56	16 065	29,7	61,1	7,1	2,1

De minsta fastigheternas relativa prisbildande betydelse har, som synes, starkt minskats. Medan under perioden 1938—1944 mindre än 40 % av de sålda fastigheterna hade ett taxeringsvärde överstigande 10 000 kr, var motsvarande procenttal för perioden 1952—1956 70.

Följande tablå, vars uppgifter för tiden före år 1938 hämtats ur särskilda utredningar, visar variationerna i överprisprocenten från taxeringsperioden 1918/21. Med överprisprocent menas här som annorstädes i denna redogörelse skillnaden mellan saluvärde och taxeringsvärde i procent av sistnämnda värde.

Taxeringsperioder	Överpris %	År	Överpris %
1918/21	45	1952	51
1922/27	21	1953	61
1928/32	15	1954	69
1933/37	20	1955	78
1938/44	39	1956	82
1945/51	64		
1952/56	68		

Taxeringsvärdena vid 1928 års allmänna fastighetstaxering torde ha understigit fastigheternas allmänna saluvärde. Minskningen i överprisprocenten under den följande taxeringsperioden sammanhänger med sänkta marknadspriser och höjda taxeringsvärden. Vid den allmänna fastighetstaxeringen år 1933 sänktes taxeringsvärdena med omkring 8 % för att vid de följande allmänna taxeringarna åren 1938, 1945 och 1952 åter höjas med 9,4, 29,1 resp. 55,5 %. Utvecklingen har sedan år 1938 under de olika perioderna varit i huvudsak likartad. Efter en höjning av taxeringsvärdena har överprisprocenten till en början sjunkit för att sedan åter successivt stiga. Såvitt angår den senaste taxeringsperioden framgår detta förhållande direkt av tablån. Överprisprocenten, som för år 1951 var 110,6, sjönk år 1952 till 51,1 för att år 1956 uppgå till 81,9. Den för hela perioden 1952—1956 beräknade överprisprocenten, 67,6, är den högsta under ifrågavarande perioder noterade.

De ändringar, vilka senare inkomna uppgifter föranlett i tidigare för åren 1952—1955 publicerade preliminära överprisprocenter, framgår, såvitt angår

Tab. C. Överpris för jordbruksfastigheter, länsvis

Surplus % of market value over assessed value, by county

Län	1938—1944		1945—1951		1952—1956	
	Ordningsnr	Överpris %	Ordningsnr	Överpris %	Ordningsnr	Överpris %
Stockholms	14	37,7	9	67,3	18	59,5
Uppsala	21	26,1	23	49,6	2	77,4
Södermanlands	6	44,5	16	60,0	15	62,7
Östergötlands	5	45,4	11	65,7	10	69,2
Jönköpings	4	46,6	4	71,6	8	69,7
Kronobergs	2	52,4	3	73,1	7	70,6
Kalmar	3	51,6	17	59,6	17	62,0
Gotlands	9	42,4	2	77,9	19	59,4
Blekinge	12	38,1	1	79,7	1	80,2
Kristianstads	1	53,6	5	70,4	5	72,6
Malmöhus	10	42,2	6	70,0	16	62,6
Hallands	8	42,7	12	64,8	12	66,1
Göteborgs o. Bohus	14	37,7	22	49,9	21	50,4
Älvsborgs	7	44,2	7	69,3	11	69,1
Skaraborgs	13	37,8	15	62,4	3	76,4
Värmlands	19	29,7	18	57,6	4	76,0
Örebro	11	39,9	21	52,3	13	65,4
Västmanlands	17	31,0	24	46,5	20	57,7
Kopparbergs	18	30,4	19	57,2	12	66,1
Gävleborgs	22	21,5	20	56,5	9	69,5
Västernorrlands	15	35,0	14	62,7	6	70,7
Jämtlands	9	42,4	8	68,3	1	80,2
Västerbottens	20	27,0	13	64,7	14	64,6
Norrbottens	16	34,8	10	66,0	22	45,1
Hela riket		40,6		63,8		67,6

de genomsnittliga procenttalen för länen och för hela riket, vid en jämförelse mellan uppgifterna i tab. 1 i denna och tidigare redogörelser (jfr 1956, s. 304). Det framgår, att den svagt nedåtgående tendens, som noterats i överprisprocenten för år 1956 i fråga om Kronobergs, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Hallands, Gävleborgs och Norrbottens län, kommer till synes även i de definitiva procenttalen för år 1955 vid jämförelse med motsvarande preliminära siffror för samma år, såvitt angår Kronobergs, Gotlands, Kristianstads och Hallands län.

Tab. C visar överprisprocenten för varje län under de tre taxeringsperioderna 1938—1944, 1945—1951 samt 1952—1956. Nummerkolumnerna anger ordningsföljden mellan länen efter procenttalens storlek på det sätt, att det lägsta numret anger den högsta överprisprocenten och tvärtom det högsta numret den lägsta procenten o. s. v.

Strukturella olikheter i fråga om beståndet av jordbruksfastigheter i olika län och även i olika bygder inom ett och samma län nödvändiggör försiktighet vid bedömande av prisutfallet inom länen. I detta avseende kan även olikheter spela in i fråga om utbudet av fastigheter och karaktären av de utbjudna fastigheterna. Viss ytterligare information lämnar de i tab. 2—4 gjorda fördelningarna av köpen efter taxeringsvärde, skogsmarks- och skogsvärde samt åkerareal. Antalet köp i de olika länen framgår ock av dessa tabeller samt av tab. 1.

Frågan i vad mån utbudet av fastigheter inom de olika klasserna är representativt för länets fastighetsbestånd eller innefattar en över- eller underrepresentation av en viss fastighetstyp, får däremot här lämnas obesvarad. Tydligt är att förutom omständigheter av antydd art taxeringens jämnhet i hög grad måste vara bestämmande för prisutfallet.

Tab. C visar icke obetydliga omkast-

Tab. D. Överpris % för jordbruksfastigheter efter värdet av skogsmarken och skogen
Surplus value % according to relative value of forests

Taxeringsperiod	Värdet av skogsmark och skog i % av hela taxeringsvärdet					
	0,0 %	0,1—25,0 %	25,1—50,0 %	50,1—75,0 %	75,1—90,0 %	Över 90 %
1938—44	46,0	36,6	38,4	47,1	62,3	81,7
1945—51	71,7	61,4	57,6	65,6	94,8	106,9
1952—56	69,4	65,9	64,3	69,0	101,5	117,8

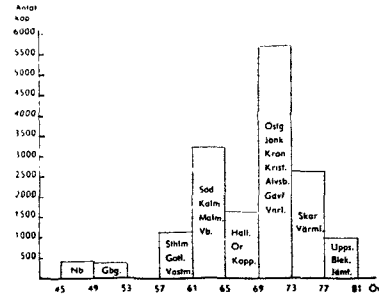

Diagram 1. Omsättningen och överprisprocenten i de olika länen, åren 1952—1956.
Farms sold, by county mean market value surplus

ningar i ordningsföljden mellan vissa län. Den högsta överprisprocenten uppvisar under båda de sista taxeringsperioderna Blekinge län, som under den sista perioden delar sitt ordningsnummer med Jämtlands län. En bibehållen eller i huvudsak bibehållen ordningsföljd noteras under de två sista taxeringsperioderna för Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Kristianstads, Hallands, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län.

En sammanställning för perioden 1952—1956 av antalet köp inom län eller grupper av län med fördelning efter länens medelöverprisprocent meddelas här nedan.

Överpris %	Köp antal	%	Överpris %	Köp antal	%
44,95—48,95	419	2,6	64,95—68,95	1 604	10,0
48,95—52,95	380	2,4	68,95—72,95	5 740	35,7
52,95—56,95	—	—	72,95—76,95	2 598	16,2
56,95—60,95	1 108	6,9	76,95—80,95	989	6,1
60,95—64,95	3 227	20,1	80,95—84,95	—	—

Tablån återges i diagram 1 med angivande vid medelöverprisprocenten av de län, till vilka denna hänför sig.

Tidigare har variationskoefficienten, beräknad som standardavvikelsen i procent av riksmedeltalet, angivits såsom ett spridningsmått. Den härvid framkomna minskade spridningen, från 19,4 % för perioden 1938—1944 till 12,0[1] % för perioden 1945—1951 har ansetts ge uttryck för en mera enhetligt genomförd taxering under den senare perioden. I den mån detta är riktigt — även andra faktorer påverkar överpriset — visar taxeringen år 1952 ett i huvudsak oförändrat läge. Variationskoefficienten för åren 1952—1956 är 10,0 %.

Följande tablå ger överprisprocenten vid en klassindelning av fastigheterna efter deras taxeringsvärden för taxeringsperioderna 1938—1944, 1945—1951 samt 1952—1956.

Taxeringsperiod	Överpris i % vid ett taxeringsvärde av kr			
	högst 10 000	10 100—50 000	50 100—100 000	över 100 000
1938—44	53,6	37,0	34,4	34,2
1945—51	82,1	58,8	59,0	62,8
1952—56	84,2	66,4	62,9	69,2

Överprisprocenten är såsom synes genomgående högst för de minsta fastigheterna med ett taxeringsvärde icke överstigande 10 000 kr. Förklaringen härtill brukar anses vara ett för dessa fastigheter förhållandevis stort byggnadsvärde, vilket vid taxeringarna regelmässigt blir för lågt uppskattat. Övriga fastigheter visar icke mera markanta prisvariationer. Förhållandena inom länen framgår av tab. 2. Oregelbundenheter i förhållande till rikssiffrorna förekommer i flera fall i synnerhet i fråga om de största fastigheterna (> 100 000 kr), för vilka antalet redovisade köp i regel är ringa. År 1956 var den genomsnittliga överprisprocen-

[1] Korrigerad siffra.

Tab. E. Överpris i procent för jordbruksfastigher med högst 25 % skog efter åkerarealen

Surplus value % for farms with no or small forests, by arable land area

Taxeringsperiod	Hela antalet	Därav med en åkerareal av					
		högst 5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—50 ha	50—100 ha	över 100 ha
1938—44	40,3	56,4	44,3	37,9	33,0	30,1	34,2
1945—51	65,3	89,2	66,4	59,7	53,8	48,7	63,7
1952—56	67,3	79,5	67,6	62,8	60,5	69,1	69,7

Tab. F. Index för priserna på jordbruksfastigheter $^{1}/_{1}$ 1938—$^{31}/_{12}$ 1956

Index numbers of farm prices

År	Index	Procentuell ändring från år till år
1938	100	—
1939	107	+ 6,5
1940	112	+ 4,9
1941	117	+ 4,9
1942	127	+ 8,8
1943	135	+ 5,8
1944	134	— 0,7
1945	157	+17,5
1946	166	+ 5,6
1947	181	+ 9,0
1948	192	+ 6,1
1949	203	+ 5,6
1950	215	+ 5,7
1951	238	+10,7
1952	265	+11,6
1953	283	+ 6,6
1954	297	+ 5,0
1955	312	+ 5,3
1956	319	+ 2,2

ten för hela riket nära nog lika hög för de fåtaliga största (91,5 %) som för de minsta fastigheterna (92,2 %).

Den allmänna regeln att taxeringsvärde skall åsättas till det belopp, som motsvarar taxeringsenhetens värde efter ortens pris, gäller icke i fråga om område, som utgöres av skogsmark och växande skog. Sådant område skall i stället upptagas till det värde, det kan anses äga vid ett efter rationella grunder bedrivet skogsbruk, d. v. s. till avkastningsvärdet. Överprisprocenten inom klasser av jordbruksfastigheter, bestämda efter den procent skogsmarkens och skogens taxeringsvärden tillsammans utgör av hela taxeringsvärdet framgår av tab. D.

Överprisprocenten är enligt tab. D genomgående lägre för fastigheter med 0,1—50,0 % skog än för övriga fastigheter. En högre överprisprocent än den för fastigheter utan skog redovisade framträder först i fråga om fastigheter med mer än 50 % eller — såvitt angår de två sista taxeringsperioderna — 75 % skog. I gruppen med över 90 % skog är antalet fastigheter under de två sista perioderna ringa (för perioden 1945—1951 76 och för perioden 1952—1956 21). Därest en bestämning efter avkastningsvärdet ger ett lägre taxeringsvärde än en bestämning efter det allmänna saluvärdet, synes detta förhållande således under senare perioder komma till synes i en högre överprisprocent först då värdet av skogsmarken och skogen börjar överskri-

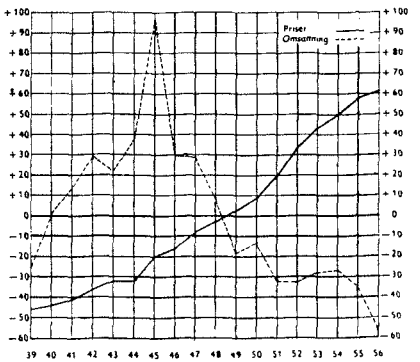

Diagram 2. Priser och omsättning på jordbruksfastigheter, åren 1939—1956

Farms sold and prices paid: percentage deviation from mean

Tab. 1. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter året för köpet (forts. nästa sida)

Market prices and assessed values of farm land, by county and year

Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor eller vilka lyder under rådhusrätt, är ej medtagna.

Län	1952				1953			
	Antal köp	Köpeskill.	Taxvärden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Taxvärden	Överpris %
Stockholms	65	3 411,7	2 299,0	48,4	81	6 246,8	3 714,3	68,2
Uppsala	63	4 051,7	2 377,7	70,4	56	2 111,5	1 446,9	45,9
Södermanlands	84	5 518,9	3 574,4	54,4	100	6 248,6	3 945,5	58,4
Östergötlands	144	8 617,9	5 527,3	55,9	159	11 255,0	7 525,0	49,6
Jönköpings	92	4 428,5	2 941,5	50,6	123	6 488,1	4 076,1	59,2
Kronobergs	114	3 432,9	2 342,9	46,5	128	5 019,7	3 133,1	60,2
Kalmar	86	5 088,3	3 694,3	37,7	115	6 349,8	3 783,4	67,8
Gotlands	89	2 220,3	1 389,9	59,7	84	2 735,8	1 684,6	62,4
Blekinge	67	1 794,9	1 162,9	54,3	70	2 346,2	1 331,5	76,2
Kristianstads	254	10 304,4	6 571,9	56,8	274	11 001,8	6 581,8	67,2
Malmöhus	341	15 862,1	11 236,6	41,2	331	15 847,5	9 881,4	60,4
Hallands	93	3 640,6	2 579,4	41,1	128	5 433,9	3 338,7	62,8
Göteborgs o. Bohus	87	2 299,3	1 735,8	32,5	83	2 855,5	1 931,6	47,8
Älvsborgs	214	6 725,4	4 400,2	52,8	248	8 589,9	5 283,0	62,6
Skaraborgs	319	11 337,3	7 211,2	57,2	328	12 429,7	7 315,8	69,9
Värmlands	241	5 832,4	3 612,1	61,5	218	6 330,4	3 836,7	65,0
Örebro	200	6 875,4	4 331,0	58,7	166	5 964,7	3 613,5	65,1
Västmanlands	92	3 584,2	2 665,9	34,4	92	3 674,8	2 405,2	52,8
Kopparbergs	88	2 443,4	1 491,0	63,9	72	1 859,2	1 250,5	48.7
Gävleborgs	119	2 581,9	1 774,9	45,5	191	5 254,8	3 113,1	68,8
Västernorrlands	205	3 146,6	1 949,6	61,4	205	3 631,4	2 302,2	57,7
Jämtlands	60	1 159,2	692,7	67,3	96	2 173,3	1 291,9	68,2
Västerbottens	150	2 703,5	1 759,0	53,7	152	3 512,1	2 282,6	53,9
Norrbottens	92	1 208,2	940,8	28,4	110	1 834,8	1 306,3	40,5
Summa *Total*	3 359	118 269,0	78 262,0	51,1	3 610	139 195,3	86 374,7	61,2

da 75 % av hela taxeringsvärdet. Möjligen sammanhänger detta med beskaffenheten av skogsfastigheternas åkerjord. Det i allmänhet ringa antalet köp i dessa grupper gör att siffrorna därför för olika år knappast kan tillerkännas betydelse.

Köp av obebyggda skogsskiften har för åren 1954—1956 redovisats till ett antal av 209. Antalet köp i länen är för ringa för att kunna anses som uttryck för ett allmänt saluvärde. Av hela antalet dylika köp kommer omkring två femtedelar (88) på de sex nordligaste länen. Den genomsnittliga överprisprocenten för åren 1954—1956 är för hela riket 262,8 och för de nyssnämnda länen 352,9.

Tab. E visar för fastigheter med högst 25 % skog, att överpriset är högst för fastigheterna med den minsta åkerarealen, d. v. s. högst 5 ha åker. Överpriset för perioden 1952—1956 är dock omkring 10 % lägre än under perioden 1945—1951. I det stora hela sjunker överpriset sedan med stigande åkerareal. Avvikelserna härifrån kan på grund av det ringa antalet redovisade köp i de ifrågavarande storleksgrupperna icke tillmätas betydelse.

Prisutvecklingen på jordbruksfastigheter under åren 1938—1956 framgår av den i tab. F återgivna indexserien. Till grund för framräknandet av denna har legat de procenttal, som anger den genomsnittliga ökningen av jordbruksfas-

(forts. sid. 674)

Tab. 1. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter året för köpet (forts.)

Market prices and assessed values of farm land, by county and year (cont.)

Län	1954				1955				1956				1952—1956			
	Antal köp	Köpeskill.	Taxeringsvärden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Taxeringsvärden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Taxeringsvärden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Taxeringsvärden	Överpris %
Stockholms	59	2 351,8	1 584,2	48,5	64	4 499,2	2 793,7	61,0	37	1 928,1	1 166,3	65,3	306	18 437,6	11 557,5	59,5
Uppsala	60	3 241,1	1 947,6	66,4	69	4 157,3	2 272,0	83,0	43	3 989,4	1 848,9	115,8	291	17 551,0	9 893,1	77,4
Södermanlands	117	5 970,8	3 743,3	59,5	86	4 944,2	2 914,2	69,7	83	5 320,7	3 032,9	75,4	470	28 003,2	17 210,3	62,7
Östergötlands	158	10 149,4	5 914,1	71,6	149	10 515,8	5 596,0	87,9	115	9 327,6	4 917,5	89,7	725	49 865,7	29 479,9	69,2
Jönköpings	126	6 525,8	3 957,5	64,9	118	6 681,3	3 620,4	84,5	72	4 493,0	2 268,1	98,1	531	28 616,7	16 863,6	69,7
Kronobergs	126	4 664,5	2 640,7	76,6	125	5 022,3	2 642,3	90,1	68	2 988,2	1 623,3	84,1	561	21 127,6	12 382,3	70,6
Kalmar	96	6 678,0	4 336,7	54,0	98	8 135,6	4 459,8	82,4	54	2 681,7	1 582,7	69,4	449	28 933,4	17 856,9	62,0
Gotlands	87	3 258,5	1 959,3	66,3	67	2 943,2	1 861,3	58,1	52	2 028,0	1 379,6	47,0	379	13 185,8	8 274,7	59,4
Blekinge	91	3 163,7	1 714,4	84,5	60	2 778,8	1 428,7	94,5	36	1 487,4	782,0	90,2	324	11 571,0	6 419,5	80,2
Kristianstads	273	11 394,6	6 392,1	78,3	240	10 728,5	5 872,9	82,7	217	11 666,9	6 504,9	79,4	1 258	55 096,2	31 923,6	72,6
Malmöhus	411	21 834,8	12 862,5	69,8	354	21 493,6	12 867,6	67,0	253	15 975,2	9 114,4	75,3	1 690	91 013,2	55 962,5	62,6
Hallands	117	5 509,8	3 075,5	79,2	72	3 846,7	2 122,2	81,3	65	3 365,6	2 008,5	67,6	475	21 796,6	13 124,3	66,1
Göteborgs o. Bohus	85	3 060,7	1 916,2	59,7	71	2 631,0	1 680,2	56,6	54	2 164,4	1 385,2	56,3	380	13 010,9	8 649,0	50,4
Älvsborgs	268	9 499,1	5 762,4	64,8	245	8 963,2	4 990,3	79,6	185	7 412,6	3 922,7	89,0	1 160	41 190,2	24 358,6	69,1
Skaraborgs	353	14 753,8	8 398,9	75,7	337	15 552,0	8 191,2	89,9	213	9 711,0	5 041,0	92,6	1 550	63 783,8	36 158,1	76,4
Värmlands	257	7 833,4	4 528,9	73,0	204	7 054,4	3 660,8	92,7	128	4 835,8	2 483,9	94,7	1 048	31 886,4	18 122,4	76,0
Örebro	168	6 713,2	4 055,4	65,5	138	6 649,5	3 924,3	69,4	123	5 044,9	2 965,1	70,1	795	31 247,7	18 889,3	65,4
Västmanlands	85	3 843,4	2 359,4	62,9	101	4 833,0	2 946,7	64,0	53	2 775,6	1 484,1	87,0	423	18 711,0	11 861,3	57,7
Kopparbergs	64	1 908,6	1 145,3	66,6	74	2 218,8	1 308,7	69,5	36	1 314,6	669,9	96,2	334	9 744,6	5 865,4	66,1
Gävleborgs	132	3 696,5	2 123,6	74,1	127	3 506,0	1 912,6	83,3	66	2 105,7	1 192,2	76,6	635	17 144,9	10 116,4	69,5
Västernorrlands	196	3 566,1	2 032,6	75,4	170	3 616,0	1 998,0	81,0	94	1 769,7	931,7	89,9	870	15 729,8	9 214,1	70,7
Jämtlands	90	2 087,3	1 209,1	72,6	81	2 266,5	1 160,4	95,3	47	1 228,4	592,1	107,5	374	8 914,7	4 946,2	80,2
Västerbottens	138	3 330,5	1 960,1	69,9	111	2 657,7	1 501,2	77,0	67	1 421,6	777,0	83,0	618	13 625,4	8 279,9	64,6
Norrbottens	108	1 960,0	1 276,5	53,5	72	1 440,4	914,5	57,5	37	483,0	334,9	44,2	419	6 926,4	4 773,0	45,1
Summa *Total*	3 665	146 995,4	86 896,3	69,2	3 233	147 135,0	82 640,0	78,0	2 198	105 519,1	58 008,9	81,9	16 065	657 113,8	392 181,9	67,6

Tab. 2. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter taxeringsvärdet

Market prices and assessed values of farm land, by county and by assessed farm value

Jämför anm. till tab. 1.

Taxeringsvärde / Län	Högst 10 000 kronor				10 100—50 000 kronor				50 100—100 000 kronor				Över 100 000			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
Stockholms	30	370,2	218,1	69,7	224	9 007,0	5 895,4	52,8	36	3 971,7	2 549,9	55,8	16	5 088,7	2 894,1	75,8
Uppsala	37	397,9	235,2	69,2	212	8 421,2	5 429,5	55,1	29	3 040,4	1 848,3	64,5	13	5 691,5	2 380,1	139,1
Södermanlands	45	570,8	328,0	74,0	340	13 652,8	8 659,7	57,7	69	7 374,6	4 839,0	52,4	16	6 405,0	3 383,6	89,3
Östergötlands	101	1 476,0	734,1	101,1	449	20 485,1	11 872,6	72,5	142	17 162,4	9 852,0	74,2	33	10 742,2	7 021,2	53,0
Jönköpings	79	1 057,9	570,6	85,4	375	15 816,3	9 369,6	68,8	62	7 118,0	4 151,7	71,4	15	4 624,5	2 771,7	66,8
Kronobergs	149	1 903,6	1 010,6	88,4	374	14 655,5	8 571,7	71,0	33	3 482,5	2 091,7	66,5	5	1 086,0	708,3	53,3
Kalmar	64	784,2	434,9	80,3	306	12 983,1	7 933,8	63,6	53	5 913,6	3 670,7	61,1	26	9 252,5	5 817,5	59,0
Gotlands	154	1 616,9	928,7	74,1	192	7 001,8	4 447,3	57,4	27	2 728,1	1 828,5	49,2	6	1 839,0	1 070,2	71,8
Blekinge	125	1 439,0	789,4	82,3	180	7 239,5	3 923,1	84,5	15	1 828,5	1 095,8	66,9	4	1 064,0	611,2	74,1
Kristianstads	308	4 086,7	2 070,6	97,4	825	33 241,1	18 796,3	76,8	99	10 270,9	6 603,2	55,5	26	7 497,5	4 453,5	68,4
Malmöhus	317	4 500,1	2 377,1	89,3	1 097	44 274,7	26 011,5	70,2	193	21 599,5	13 694,8	57,7	83	20 638,9	13 879,1	48,7
Hallands	92	1 241,0	658,3	88,5	327	13 776,3	8 264,0	66,7	50	5 318,8	3 216,1	65,4	6	1 460,5	985,9	48,1
Göteborgs o. Bohus	78	983,9	533,0	84,6	268	8 659,2	5 854,4	47,9	33	3 224,8	2 160,5	49,3	1	143,0	101,1	41,4
Älvsborgs	332	4 145,5	2 142,4	93,5	771	28 707,0	17 165,8	67,2	46	5 014,9	3 282,7	52,8	11	3 322,8	1 767,7	88,0
Skaraborgs	461	5 520,4	2 953,0	86,9	964	37 315,9	21 747,4	71,6	93	10 441,7	6 042,1	72,8	32	10 505,8	5 415,6	94,0
Värmlands	448	5 311,7	2 739,1	93,9	562	20 427,7	12 006,1	70,1	30	3 247,0	1 953,7	66,2	8	2 900,0	1 423,5	103,7
Örebro	212	2 607,2	1 465,3	77,9	507	17 138,3	10 919,2	57,0	56	6 412,7	3 662,5	75,1	20	5 089,5	2 842,3	79,1
Västmanlands	104	1 342,0	699,5	91,9	263	9 511,0	6 452,6	47,4	41	4 233,0	2 709,5	56,2	15	3 625,0	1 999,7	81,3
Kopparbergs	120	1 401,0	722,0	94,0	203	7 246,6	4 437,3	63,3	10	967,0	588,2	64,4	1	130,0	117,9	10,3
Gävleborgs	260	3 095,0	1 684,1	83,8	362	12 470,9	7 533,2	65,5	12	1 294,0	753,5	71,7	1	285,0	145,6	95,7
Västernorrlands	565	6 461,2	3 635,1	77,7	302	9 043,1	5 388,0	67,8	3	225,5	191,0	18,1	—	—	—	—
Jämtlands	194	2 415,4	1 298,7	86,0	175	5 608,7	3 198,4	75,4	4	783,7	342,2	129,0	1	106,9	106,9	± 0,0
Västerbottens	271	3 101,0	1 802,1	72,1	343	9 993,4	6 066,0	64,7	3	284,0	184,8	53,7	1	247,0	227,0	8,8
Norrbottens	222	2 069,6	1 410,1	46,8	195	4 692,8	3 247,5	44,5	2	164,0	115,4	42,1	—	—	—	—
Summa *Total* 1952–1956	4 768	57 898,2	31 440,0	84,2	9 816	371 369,0	223 190,4	66,4	1 141	126 101,3	77 427,8	62,9	340	101 745,3	60 123,7	69,2
» » 1952	1 088	12 303,5	7 115,4	72,9	1 993	67 127,8	44 749,0	50,0	208	20 090,2	14 323,5	40,3	70	18 747,5	12 074,1	55,3
» » 1953	1 073	12 976,4	7 071,3	83,5	2 225	79 672,4	49 924,8	59,6	241	25 363,5	16 276,5	55,8	71	21 183,0	13 102,1	61,7
» » 1954	1 071	13 249,7	7 137,1	85,6	2 265	86 804,5	51 397,9	68,9	264	28 642,4	17 402,4	64,6	65	18 298,8	10 958,9	67,0
» » 1955	904	11 366,2	5 953,5	90,9	2 005	82 282,8	46 328,3	77,6	250	30 638,1	17 159,8	78,5	74	22 847,9	13 198,4	73,1
» » 1956	632	8 002,4	4 162,7	92,2	1 328	55 481,5	30 790,4	80,2	178	21 367,1	12 265,6	74,2	60	20 668,1	10 790,2	91,5

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen

Market prices and assessed values of farm land, by county and by assessed value of forests

Jämför anm. till tab. 1.

Värdet av skogsmark o. skog i % av hela tax.-värdet / Län	0,0 %				0,1—25,0 %				25,1—50,0 %			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
Stockholms	25	616,2	359,5	71,4	135	7 999,9	4 955,5	61,4	133	8 774,5	5 517,6	59,0
Uppsala	45	1 075,3	590,0	82,3	152	10 330,9	5 724,9	80,5	91	5 845,8	3 426,9	70,6
Södermanlands	34	965,3	554,8	74,0	231	13 464,7	8 066,4	66,9	177	12 134,4	7 562,5	60,5
Östergötlands	186	9 172,7	4 955,6	85,1	257	19 759,9	11 426,4	72,9	196	11 933,3	7 515,5	58,8
Jönköpings	29	465,0	245,1	89,7	94	4 133,0	2 490,0	66,0	206	11 369,6	6 820,6	66,7
Kronobergs	37	560,1	296,1	89,2	160	5 188,8	3 189,8	62,7	244	9 265,9	5 284,9	75,3
Kalmar	64	1 744,1	978,1	78,3	111	7 480,9	4 868,3	53,7	130	7 032,1	4 390,8	60,2
Gotlands	117	1 513,3	912,6	65,8	197	9 333,6	5 776,0	61,6	56	2 078,8	1 429,6	45,4
Blekinge	49	826,3	481,3	71,7	132	4 879,5	2 766,7	76,4	87	2 986,1	1 641,6	81,9
Kristianstads	677	31 980,3	18 366,5	74,1	413	16 526,5	9 778,0	69,0	137	5 294,1	3 025,9	75,0
Malmöhus	1 482	75 619,7	46 322,3	63,2	181	14 274,5	9 015,2	58,3	22	890,0	507,2	75,5
Hallands	185	8 212,0	4 882,7	68,2	184	9 459,2	5 655,6	67,3	72	2 543,8	1 633,2	55,8
Göteborgs o. Bohus	33	759,1	443,8	71,0	239	8 463,1	5 597,7	51,2	82	2 568,5	1 788,2	43,6
Älvsborgs	145	2 921,3	1 742,7	67,6	474	15 517,4	9 372,3	65,6	368	14 059,4	8 536,3	64,7
Skaraborgs	497	15 345,9	8 602,9	78,4	723	30 798,9	17 447,9	76,5	226	10 991,2	6 405,1	71,6
Värmlands	137	1 656,3	894,6	85,1	395	8 725,1	5 128,4	70,1	380	13 836,0	8 242,4	67,9
Örebro	155	3 300,3	2 024,7	63,0	396	13 832,6	8 743,4	58,2	178	9 788,6	5 913,6	65,5
Västmanlands	61	996,2	588,9	69,2	219	8 508,8	5 430,1	56,7	121	7 136,1	4 608,0	54,9
Kopparbergs	28	529,5	289,8	82,7	155	4 184,5	2 609,3	60,4	114	3 986,6	2 517,8	58,3
Gävleborgs	114	1 481,4	849,4	74,4	243	5 235,7	3 017,6	73,5	211	7 458,2	4 532,0	64,6
Västernorrlands	398	4 860,9	2 725,6	78,3	311	5 807,4	3 369,4	72,4	132	3 729,9	2 349,8	58,7
Jämtlands	88	1 026,4	562,7	82,4	184	3 980,0	2 349,9	69,4	83	2 725,0	1 493,3	82,5
Västerbottens	100	1 092,1	632,1	72,8	382	8 717,3	5 431,5	60,5	102	2 754,2	1 652,7	66,6
Norrbottens	129	1 333,0	920,1	44,9	217	4 108,8	2 879,6	42,7	64	1 351,3	908,7	48,7
Summa *Total* 1952-1956	4 815	168 052,7	99 221,9	69,4	6 185	240 711,0	145 089,9	65,9	3 612	160 533,4	97 704,2	64,3
» » 1952	1 013	30 072,9	20 056,4	49,9	1 390	47 316,5	31 502,5	50,2	695	27 299,1	18 088,5	50,9
» » 1953	1 043	31 467,5	18 817,7	67,2	1 374	51 577,9	31 721,3	62,6	858	36 343,2	23 148,2	57,0
» » 1954	1 083	36 423,9	20 946,4	73,9	1 384	54 158,5	32 288,4	67,7	858	36 051,0	22 131,7	62,9
» » 1955	966	38 284,6	21 526,8	77,8	1 226	52 633,3	30 198,7	74,3	737	36 773,2	20 820,9	76,6
» » 1956	710	31 803,8	17 874,6	77,9	811	35 024,8	19 379,0	80,7	464	24 066,9	13 514,9	78,1

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen (forts.)

Market prices and assessed values of farm land, by county and by assessed value of forests (cont.)

Jämför anm. till tab. 1.

Värdet av skogsmark o. skog i % av hela tax.-värdet / Län	50,1—75,0 %				75,1—90,0 %				Över 90 %			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
Stockholms	11	877,0	632,0	38,8	2	170,0	92,9	83,0	—	—	—	—
Uppsala	3	299,0	151,3	97,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	26	1 389,6	990,7	40,3	2	49,2	35,9	37,0	—	—	—	—
Östergötlands	69	5 873,8	3 899,4	50,6	15	2 798,0	1 425,4	96,3	2	328,0	257,6	27,3
Jönköpings	179	10 211,5	6 270,6	62,8	20	2 258,6	886,4	154,8	3	179,0	150,9	18,6
Kronobergs	108	5 313,0	3 153,9	68,5	12	799,8	457,6	74,8	—	—	—	—
Kalmar	116	8 984,1	5 636,3	59,4	25	3 496,3	1 904,9	83,5	3	195,9	78,5	149,6
Gotlands	8	255,9	154,3	65,8	1	4,2	2,2	90,9	—	—	—	—
Blekinge län	49	2 518,6	1 303,7	93,2	7	360,5	226,2	59,4	—	—	—	—
Kristianstads	29	1 105,3	671,1	64,7	2	190,0	82,1	131,4	—	—	—	—
Malmöhus	4	215,0	111,3	93,2	—	—	—	—	1	14,0	6,5	115,4
Hallands	21	767,0	493,5	55,4	13	814,6	459,3	77,4	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus	18	787,0	535,2	47,0	8	433,2	284,1	52,5	—	—	—	—
Älvsborgs	147	6 713,9	3 815,7	76,0	24	1 398,2	736,6	89,8	2	580,0	155,0	274,2
Skaraborgs	93	5 885,8	3 372,1	74,5	10	754,0	327,3	130,4	1	8,0	2,8	185,7
Värmlands	111	6 361,1	3 351,8	89,8	21	1 020,9	402,1	153,9	4	287,0	103,1	178,4
Örebro	60	3 766,7	2 003,0	88,1	5	537,5	194,7	176,1	1	22,0	9,9	122,2
Västmanlands	20	1 656,9	1 027,0	61,3	1	88,0	74,3	18,4	1	325,0	133,0	144,4
Kopparbergs	27	854,8	379,5	125,2	9	180,0	65,9	173,1	1	9,2	3,1	196,8
Gävleborgs	62	2 681,6	1 607,1	66,9	3	194,0	73,1	165,4	2	94,0	37,2	152,7
Västernorrlands	25	1 105,9	633,0	74,7	4	225,7	136,3	65,6	—	—	—	—
Jämtlands	16	948,3	448,6	111,4	3	235,0	91,7	156,3	—	—	—	—
Västerbottens	32	1 052,5	559,4	88,1	2	9,3	4,2	121,4	—	—	—	—
Norrbottens	7	75,8	49,8	52,2	2	57,5	14,8	288,5	—	—	—	—
Summa *Total* 1952-1956	1 241	69 700,1	41 250,3	69,0	191	16 074,5	7 978,0	101,5	21	2 042,1	937,6	117,8
» » 1952	236	11 799,6	7 552,5	56,2	22	1 601,9	911,2	75,8	3	179,0	150,9	18,6
» » 1953	282	16 033,6	10 717,2	49,6	46	2 945,0	1 706,0	72,6	7	828,1	264,3	213,3
» » 1954	294	16 358,6	9 419,3	73,7	41	3 140,4	1 653,4	89,9	5	863,0	457,1	88,8
» » 1955	244	14 381,3	7 923,2	81,5	55	4 905,6	2 110,1	132,5	5	157,0	60,3	160.4
» » 1956	185	11 127,0	5 638,1	97,4	27	3 481,6	1 597,3	118,0	1	15,0	5,0	200,0

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter åkerarealens storlek

Market prices and assessed values of farm land, by county and by arable land area

Jämför anm. till tab. 1.

Åkerareal / Län	Högst 5 ha				5—10 ha				10—20 ha			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
Stockholms	50	1 086,3	588,3	84,7	40	1 463,0	813,7	79,8	47	2 678,6	1 900,7	40,9
Uppsala	51	825,8	471,5	75,1	37	1 009,7	605,8	66,7	66	2 899,9	1 860,2	55,9
Södermanlands	60	1 365,0	725,9	88,0	73	2 191,7	1 319,7	66,1	89	4 401,0	2 735,4	60,9
Östergötlands	152	3 043,7	1 698,9	79,2	88	3 354,9	1 877,4	78,7	108	7 837,8	4 251,8	84,3
Jönköpings	76	1 383,5	786,5	75,9	31	1 107,0	720,1	53,7	11	860,0	511,3	68,2
Kronobergs	135	2 285,6	1 288,9	77,3	38	1 263,3	819,2	54,2	19	1 360,0	831,1	63,6
Kalmar	76	1 333,2	767,7	73,7	29	944,2	527,7	78,9	46	2 432,1	1 475,7	64,8
Gotlands	135	1 620,8	913,9	77,3	54	1 089,6	657,2	65,8	69	2 518,3	1 598,2	57,6
Blekinge	120	1 816,6	1 027,5	76,8	33	1 243,7	733,8	69,5	23	1 596,5	862,8	85,0
Kristianstads	485	9 612,5	5 038,6	90,8	288	10 440,0	5 991,7	74,2	237	15 266,1	9 015,2	69,3
Malmöhus	749	16 670,9	9 376,3	77,8	398	16 691,0	9 708,5	71,9	337	24 812,3	15 318,5	62,0
Hallands	132	2 709,1	1 408,9	92,3	90	3 036,6	1 799,9	68,7	111	7 276,7	4 460,5	63,1
Göteborgs o. Bohus	101	1 675,0	1 007,8	66,2	97	2 871,5	1 877,4	53,0	51	2 527,5	1 732,4	45,9
Älvsborgs	277	4 199,2	2 248,8	86,7	174	4 676,8	2 820,7	65,8	113	4 950,1	3 045,0	62,6
Skaraborgs	421	6 121,4	3 227,3	89,7	320	8 284,0	4 603,4	80,0	340	15 239,7	8 960,0	70,1
Värmlands	360	5 085,9	2 701,6	88,3	104	2 335,7	1 444,0	61,8	53	2 048,3	1 301,8	57,3
Örebro	283	4 462,1	2 682,8	66,3	124	3 468,7	2 211,7	56,8	105	4 622,0	3 058,5	51,1
Västmanlands	98	1 415,8	761,1	86,0	69	1 576,6	1 053,7	49,6	69	2 502,6	1 740,7	43,8
Kopparbergs	93	1 524,5	812,6	87,6	45	1 120,0	754,3	48,5	37	1 567,5	1 021,8	53,4
Gävleborgs	272	4 193,7	2 292,0	83,0	65	1 701,5	1 046,3	62,6	18	619,9	414,0	49,7
Västernorrlands	619	8 102,2	4 544,3	78,3	77	2 093,6	1 206,4	73,5	13	472,5	344,3	37,2
Jämtlands	212	3 150,5	1 713,1	83,9	51	1 411,4	905,3	55,9	8	359,5	236,7	51,9
Västerbottens	293	4 069,9	2 351,8	73,1	153	4 024,3	2 529,6	59,1	35	1 628,2	1 127,7	44,4
Norrbottens	271	3 363,4	2 335,2	44,0	57	1 374,4	977,6	40,6	18	704,0	486,9	44,6
Summa *Total* 1952-1956	5 521	91 116,6	50 771,3	79,5	2 535	78 773,2	47 005,1	67,6	2 023	111 181,1	68 291,2	62,8
» » 1952	1 210	18 079,9	10 804,5	67,3	565	15 530,6	10 137,5	53,2	428	19 963,1	14 099,4	41,6
» » 1953	1 240	20 104,2	11 342,4	77,2	583	17 292,9	10 638,2	62,6	412	21 371,3	13 496,4	58,3
» » 1954	1 240	20 859,7	11 515,3	81,1	556	17 826,4	10 373,2	71,9	471	25 777,1	15 518,8	66,1
» » 1955	1 074	18 796,6	10 041,0	87,2	512	17 322,6	9 806,2	76,6	414	25 431,9	14 585,5	74,4
» » 1956	757	13 276,2	7 068,1	87,8	319	10 800,7	6 050,0	78,5	298	18 637,7	10 591,1	76,0

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden i 1 000 kr för frivilligt försålda jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart sökts åren 1952—1956, länsvis efter åkerarealens storlek (forts.)

Market prices and assessed values of farm land, by county and by arable land area (cont.)

Jämför anm. till tab. 1.

Åkerareal / Län	20—50 ha				50—100 ha				Över 100 ha			
	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %	Antal köp	Köpeskill.	Tax.-värden	Överpris %
Stockholms	17	1 728,2	1 112,6	55,3	5	1 260,0	694,7	81,4	1	400,0	205,0	95,1
Uppsala	35	3 245,8	1 850,5	75,4	5	1 170,0	623,4	87,7	3	2 255,0	903,5	149,6
Södermanlands	35	3 282,3	2 154,1	52,4	4	1 040,0	582,0	78,7	4	2 150,0	1 104,1	94,7
Östergötlands	85	11 789,5	6 493,2	81,6	7	1 585,7	941,2	68,5	3	1 321,0	1 119,5	18,0
Jönköpings	3	655,0	439,2	49,1	2	592,5	278,0	113,1	—	—	—	—
Kronobergs	3	410,0	299,3	37,0	2	430,0	247,4	73,8	—	—	—	—
Kalmar	15	1 534,5	1 024,3	49,8	5	1 303,0	795,0	63,9	4	1 678,0	1 256,0	33,6
Gotlands	44	3 152,4	2 049,7	53,8	10	1 585,8	936,0	69,4	2	880,0	533,6	64,9
Blekinge	5	1 049,0	623,9	68,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	69	9 149,4	5 589,3	63,7	9	2 883,8	1 778,3	62,2	2	1 155,0	731,4	57,9
Malmöhus	158	23 538,9	15 425,4	52,6	16	4 356,1	2 983,2	46,0	5	3 825,0	2 525,6	51,4
Hallands	34	3 861,3	2 369,7	62,9	1	262,5	136,3	92,6	1	525,0	363,0	44,6
Göteborgs o. Bohus	23	2 148,2	1 423,9	50,9	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	50	3 980,1	2 607,7	52,6	5	632,5	392,8	61,0	—	—	—	—
Skaraborgs	114	9 852,5	5 817,6	69,4	20	4 272,2	2 361,0	80,9	5	2 375,0	1 081,5	119,6
Värmlands	15	911,5	575,6	58,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	34	3 155,1	2 072,5	52,2	4	1 125,0	573,9	96,0	1	300,0	168,7	77,8
Västmanlands	39	2 855,0	1 832,8	55,8	2	315,0	190,9	65,0	3	840,0	439,8	91,0
Kopparbergs	8	502,0	310,4	61,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	1	47,0	47,4	— 0,8	1	155,0	67,3	130,3	—	—	—	—
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	1	85,0	57,5	47,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	1	87,0	54,5	59,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa *Total* 1952-1956	789	87 019,7	54 231,1	60,5	98	22 969,1	13 581,4	69,1	34	17 704,0	10 431,7	69,7
» » 1952	180	18 068,8	12 805,1	41,1	13	2 887,0	2 077,8	38,9	7	2 860,0	1 634,6	75,0
» » 1953	154	16 090,9	10 262,2	56,8	22	5 100,1	2 879,3	77,1	6	3 086,0	1 920,5	60,7
» » 1954	175	19 078,8	11 692,6	63,2	19	3 990,4	2 262,5	76,4	6	3 050,0	1 872,4	62,9
» » 1955	159	18 905,1	10 977,7	72,2	24	6 178,7	3 619,5	70,7	9	4 283,0	2 695,6	58,9
» » 1956	121	14 876,1	8 493,5	75,1	20	4 812,9	2 742,3	75,5	6	4 425,0	2 308,6	91,7

International Statistical Institute (ISI): The Stockholm Session. The Scientific Programme

By T. Dalenius

1. The paper presents a review of the scientific programme of the 1957 ISI-session, paying special attention to generally interesting papers, and in addition to papers of special interest to Swedish statistics production.

2. *The overall picture.* In all, some 125 papers of varying qualities were presented. As most authors had submitted their manuscripts at a very late date, an unsatisfactorily small portion of the papers had been reproduced and distributed in advance.

3. *Some specific points*

3.1 Statistical theory. In recent years, there has been a growing interest among theoretical statisticians to tackle the inference problem by means of procedures whose validity does not depend on the underlying random variables having a special (known or assumed) form, so-called »distribution-free» or »non-parametric» methods. This tendency was well reflected in the program.

3.2 Experimental design. The design of a single experiment is to-day one of the most advanced branches of statistical theory. It seems plausible to assume — and the papers on experimentation presented at the session support this assumption — that the next phase will be represented by the development of a theory for the rational design of an *experimental activity* of which a single experiment is only a component.

3.3 Survey methodology. In what may soon be considered the classical theory of sample surveys, one assumes that the observations are made without errors. This theory will, no doubt, be followed by a more realistic theory, dealing with observations which are subject to both systematic and random errors. An important step in this development is represented by the research in »non-sampling errors» carried out notably in the US and in India; interesting illustrations of this research were presented at the session.

3.4 Traffic statistics. To-day, traffic research is a well developed branch of science in some countries, e. g. in the UK and the US. The development in these countries has profited — as borne out by some papers — by an intensive use of »operations research». An important aspect is that this development has helped to clarify the proper content of the official production of traffic statistics.

3.5 The 1960 census of agriculture. The plan for this census was thoroughly discussed. Among topics thus debated, one will be mentioned. FAO has recommended — in the interest of international comparability — that »the holding» should be the basic census unit. According to some participants in the discussion, this recommendation may be difficult to adhere to in e. g. India. The case illustrates well some of the difficulties arising from the conflict between the demand for international comparability and national simplicity in the statistics production.

3.6 Electronic data processing. The introduction of electronic data processing represents perhaps the most challenging aspect of statistics production to-day. The lead in this development has been taken by the US Bureau of the Census.

The author draws — from the papers and the discussion — the conclusion that one should be somewhat careful

when taking over the experiences from the US to other countries and especially to *small* countries. It is not *self-evident* that large-scale computers and the type of organization for using them which are optimal in the US should also be optimal in a small country like e. g. Sweden.

Another important aspect worth mentioning is the urgent need for careful, long-range planning. While it may be possible to buy a large computer with a paramount potentiality with short time for delivery, the necessity of having personnel adequately trained for making (almost) full use of this potentiality is a problem that is neither easily nor quickly solved.

The Organization and Activity of the Central Bureau of Statistics

X. The Machine Pool and The Central Register of Motor Vehicles

By J. Bredal-Bauer

A. The Machine Pool

On the 1st of July, 1950, a special department was organized within the Central Bureau of Statistics, the Machine Pool, with the task of punching and processing all kinds of cards and of performing other work connected therewith. The expenses of the Machine Pool are met by the payments for accomplished work.

During its activity the Machine Pool has undergone a considerable development. New tasks have been added. The staff has been enlarged and rather high machine-technical knowledge has been knit to it. The set of machines has been supplied with new and more up-to-date machines, partly in exchange for older and less effective ones. In the beginning of 1952 the Machine Pool got a multilith-printing machine, and this enables the Machine Pool to produce cards for punching as well as tables and forms and also various publications, generally briefer ones.

During the last year (1/7 1956—30/6 1957) the income and expenditure of the Machine Pool amounted to 1338,6 and 1366,8 thousands of Sw. Crowns, respectively. The greater part of the income consists of payments for punching and processing cards. The expenses are divided into two principal parts, salaries and outlays. Among the outlays the hire of machines makes the largest item. The expenses for punching of cards, too, amount to considerable sums. Of the last year's expenses 58 % consisted of salaries and 42 % of outlays.

The Machine Pool consists of three sections, namely the punching section, the specific machine section and the secretary's office. The head of the department is a statistician and his nearest man an engineer. Of the rest of the staff 22 persons are working in the punching section, 19 in the specific machine section and 7 at the secretary's office.

The customers of the Machine Pool are chiefly composed of government agencies. The main customer is the Central Bureau of Statistics. Other important customers are the Housing Board, the Administration of Roads and Waterways, the Union of Swedish Towns and some industrial enterprises, for which the Machine Pool is performing various work, not only of a statistical character.

As several customers give more than one commission to the Machine Pool, the number of orders considerably surmounts that of customers.

On the 1st of July, 1957, the department had the following IBM-machines in use:

- 26 numerical or alphabetic punches
- 9 numerical or alphabetic verifiers
- 7 sorters (of which: 4 no. 082, 1 no. 083)
- 2 collators (077)
- 1 interpreter (552)
- 4 gang summary punches (3 no. 517, 1 no. 521)
- 2 reproducing punches (513, 519)
- 1 electronic statistical machine (101)
- 4 numerical or alphabetic accounting machines (2 no. 416, 2 no. 421)

1 electronic calculating punch (604: 5)

The latter machine and one of the 421's can be run together, thus reducing the number of card passages in the calculator.

B. The Central Register of Motor Vehicles

The Central Register of Motor Vehicles started during the budget year 1942/43.

The primary material for the Register, delivered by the county governments, first consists of copies of registration certificates and secondly of alteration returns. The last mentioned statements, at times very numerous, refer to changes of all sorts, for example deletion from the register (scrapping), or transfer from one county to another. Moreover motor vehicles which may be used for hire are reported to the Register since June, 1943.

The Central Register for Motor Vehicles consists of several subordinate registers. There is one of motor vehicles in traffic (»living register»), and another of motor vehicles, temporarily taken out of the register. Both of them are grouped into six different kinds of vehicles, namely passenger cars, buses, commercial vehicles, trailers, tractors and motor cycles. All these registers and groups are kept in county order.

After due control and coding within the Central Register the primary statements are delivered to the Machine Pool. There the data, which are to be used statistically, are punched on cards. Owing to this the Central Register consists not only of a register of cards (the so-called manual register) but also of a register of punched cards, corresponding to the former.

Nowadays quarterly reports are published in the Statistical Review on the number of motor vehicles registered and the composition of the stock at the end of the period, as well as on the changes that have occurred during the three months. Statements of earlier data have been published in the Kommersiella Meddelanden. The quarterly tables contain the distribution of the motor vehicles by type together. Special data are given on vehicles used for hire. Commercial vehicles and trailers are also subdivided according to their maximum capacity of loading. Moreover, the motor vehicles are classified by type of fuel. At the turn of every year the motor vehicles are reported by make and model.

The Distribution of Financial Wealth in Sweden

By S. Cronquist

As an introduction the paper gives a summary of the principles for the »traditional» national income and product accounts. It is emphasized that for an analysis of economic fluctuations it is appropriate to express the economic activities of the different subjects in their capacity of decision units. This is done with the aid of only one current account beside a capital account for each sector.

It is a characteristic of the traditional national accounts that only transactions in the markets for goods and services are considered. In those compilations of national accounts where the transactions of the decision-making units are being studied there are, however, items on capital account which do not correspond to the formation of real capital in the sector where they are accounted for. These »financial investments» give information on the interdependence between financial and non-financial processes.

By expanding the national accounts by means of a financial matrix, the financial investments and the transactions on the credit market may be studied. To compile such a matrix it is necessary to know, 1) the total structure of financial capital within the different sectors, and 2) what other sectors these financial items refer to.

Financial accounts are in other words accounts of those financial assets and liabilities to be found in the balance

sheets of the sectors. An analysis of the changes in the stocks of these financial items gives a view of the (net) transactions on the credit market.

The financial items are claims between two parties. Taken together the claims form the financial wealth of the country concerned. As far as possible the nominal value of the financial items has been used in order to equalize assets and liabilities for a specific item.

The tables give the distribution of the total financial wealth in 1952 and 1953 in Sweden. There are four main sectors, viz. the financial, the public, the private sector and »other countries».

The financial sector consists of the following decision units: the Central Bank (the Riksbank), commercial banks, savings banks, the Postal Savings Bank and the Postal Cheque Service, mortgage institutions, insurance companies, and »others» (the material for the last-mentioned decision units is deficient and refers mainly to agricultural credit associations).

The public sector includes the National Debt Office, government authorities and funds, public insurance funds, public enterprises, and municipalities.

The private sector includes private business enterprises, and individuals.

In this paper there is no division of the claims of financial wealth into different kinds of financial items. The total value of the items of financial wealth has been given with regard only to the creditor-debitor relation. The different categories are, however, the following: gold, notes and coins, treasury bills, deposit accounts, loans, bonds, and sundry items.

Tables 1 and 2 have the form of a matrix where the columns contain each sector's financial claims and the rows the debts at the end of the calendar year. The value of all the claims of financial wealth taken together amounted to 109 milliard (thousand million) Sw. kronor at Dec. 31, 1952, and at the same time 1953, to 118 milliard Sw. kronor.

The financial matrices are shown consolidated for the four main sectors in Tables 1a and 2a. It appears that the financial assets are mainly in the financial and the private sectors. The financial sector had thus c. 43 % and the private sector c. 41 % of the assets. The financial sector had also the greater part of the financial debts, c. 41 %, while the private sector had c. 31 % of these.

Tables 1b—1e and 2b—2e show the balances of financial wealth for the main sectors. The financial sector showed at the end of 1952 a net balance of 1,8 milliard Sw. kronor, while the private sector had a net balance of 10,6 milliard. The public sector showed a negative balance of nearly 9 milliard. These balances are also shown in Diagrams 1 and 2.

The transactions of financial capital between the sectors are shown in Table 3 (p. 605) by a comparison of the financial status of the sectors at the end of the two years. It appears that the financial sector reduced its net holdings of financial assets by 80 million during 1953, while the private sector increased its holdings by 1,4 milliard. The public sector increased its net debts by 700 million. The private sector thus gave an important contribution to the credit market by its positive financial savings during this year.

To show the direction of the transactions the changes in the balances have been given the form of a matrix in Table 4. The columns show which sectors bought financial claims and where they bought them. The rows show analogously which sectors sold and where. The table shows that the financial sector increased its claims on the public and private sectors by 1,8 resp. 1,5 milliard, while it increased its debts to the private sector by 3,5 milliard. The public sector increased its claims on the private sector by 700 million. With reservations for deficiencies in the material, financial claims with a value of more than 8 milliard in all were transferred during 1953 in Sweden.

Table 5 shows the direction of »finance». An increase of financial assets means a flow of payments for the claims of wealth towards the sectors where

they were bought, and is therefore given a negative sign in this table. It appears that the financial sector contributed to the financing of the public sector during 1953 by 1,3 milliard — money that was deposited in different ways with the financial sector by the private sector. Thus the whole »burden of finance» was put on the private sector. The monetary outflow of 2 milliard from this sector was only compensated by 600 million from the public sector and consequently the financial savings of the private sector was increased by appr. 1,4 milliard Sw. kronor during this year.

Internal Migration 1951—1955
A Special Investigation Based on the Population Sample Register

By H. Geschwind

As already has been mentioned in this Review (v. no. 9/1957, p. 521) a grant was made by the Government in 1956 to finance a special investigation of some problems pertaining to the development of internal migration in Sweden in 1951—1955. The investigation was based on the Population Sample Register at the Central Bureau of Statistics which, for a sample comprising 3,3 per cent of the population, provides a continuous registration of a number of demographic changes, i. a. internal migration.

The inhabitants in a parish have the duty to inform the parish office of intended migration. A migrant to another parish within the country shall bring a certificate of altered residence (flyttningsbetyg) for the new parish register. Certificates of internal migration for persons belonging to the sample population are sent to the Central Bureau and are used as a base for study of the migratory movements.

Official statistics give data of total internal migration for groups of parishes. The primary basis for grouping as carried out at the 1950 Census is the relative number of inhabitants in population clusters, the secondary basis is the distribution of parishes by industrial character (Cf Sveriges officiella statistik, Folkräkningen den 31 december 1950: 3, p. VII. Cf also Befolkningsrörelsen 1954, pp. 24°—28°). In this sense the net balance of migration is calculated by areas. (It should be noted, however, that the parish groups do not form coherent areas.) Some data concerning the volume of rural-urban migration are also available in official statistics.

The material for the above-mentioned special investigation of internal migrations 1951—1955 (nominal cards) will enable the statistician to observe every migrant during the whole period and the number of migrations. In this way it will be possible to estimate the intensity of internal migration, i. e. the number of migrations per 100 persons changing residence.

The investigation includes migrations only between communities and between counties. The object is to study the intensity of internal migratory movements especially for the youngest groups of economically active persons. In Table 1 the migrants are distributed by sex, age and number of migrations in the years 1951—1955. It is evident from the table that the migration frequency decreases with increasing age. About 75 % of all migrating persons over 50 years of age only once changed their residence, among younger people the number was 50 % changing once and about 33 % changing twice. The number of migrations per 100 persons changing their residence also reached its maximum value in the youngest age group (males 169, females 180).

In Table 2 the migrants are classified by county of residence at the end of the period. The number of migrations per 100 persons changing residence according to this table is communicated in Table A by sex in rural and urban areas.

In Table 3 all persons belonging to the sample population at the beginning and at the end of the period of observation have been cross-classified by county of residence 31/12 1950 respective 31/12

1955. The results are summarized in Table B where the population number of every county at the beginning of the period is presumed to be 1 000 persons. Table B illustrates the wellknown fact that Stockholm City and Stockholm county draw a balance of migration from most of the other counties of Sweden. Table 3 also contains some information about the migration volume. For instance it should be observed from Table B that about 90 % of the population did not change their county of residence during the period.

Farm Real Estate Prices

Since 1952 statistics of prices and assessed values of farm real estate voluntarily sold are published annually in this Review. A report for the period 1945—1951 appeared in 1952 (p. 30 and 75) and one for the previous period, 1938—1944, in Statistiska meddelanden, Ser. A. Vol VI: 1.

The statistics are prepared chiefly for use at the assessments for taxation of real estate, generally occurring quinquennially. The figures give the surplus of market prices over assessed values, thus also indicating the changes of the market prices.

The farms are classified according to assessed farm value (Table 2), assessed value of forests (Table 3) and, as regards farms, the assessed value of which up to 25 % is value of forests, according to arable land area (Table 4). In these respects the percentage distribution of sales, as Tables A and B indicate, as a whole has not changed very much during the three assessment periods. The only exception is the distribution of sales according to the assessed values (the first table on p. 654). It is a natural consequence of decreasing monetary values, that while about 40 % of the sales had an assessed value of more than 10 000 kronor during the period 1938—1944, the corresponding percentage was 70 in the last period 1952—1956.

The excess of the market prices over the assessed values as from the period 1918—1921 are shown by the figures on p. 654 (second table). As regards the time preceding 1938 the figures are based on special investigations. Table F gives index numbers of the excesses during 1938—1956, the values of later assessments being adjusted to the level of 1938, and Chart 2 gives i. a. the percentage deviations of the surpluses from the mean in 1939—1956. As these figures and the chart indicate, the market prices of voluntary sales as a whole have been increasing since 1938, but in 1956 the increase was not great and in 1944 a decrease occurred. The rapid decrease of the number of sales from 1946, which is indicated by the figures on p. 653 is no doubt due to an Act passed in 1945, the essential aim of which was to keep the farm lands to the farmers. As shown by a special investigation the development of market prices of farms as a whole has been about the same in Denmark and Norway as in Sweden during 1945—1956.

Farms with an assessed value not exceeding 10 000 kronor show the greatest surplus of prices over assessed values (the second table on p. 656). In general farm lands should be taxed at values corresponding to the local market prices, but forest lands as a rule are to be taxed at a value corresponding to the forest income. However Table D does not show an increasing excess of prices until the value of forest land is exceeding 50—75 % of the assessed total value of farms (p. 656). This may depend upon the nature of the arable area of farms with forest lands.

For farms the assessed values of which to a rate not exceeding 25 % come on forest land, Table E shows, that the greatest excess of prices over assessed values is attributed to farms with an arable area up to 5 hectares. In general the excesses then are decreasing with increasing arable area. Chart 1 gives the grouped mean surpluses for the counties and the number of sales for each group.

Hg

Nyare svensk statistisk litteratur

Ett urval av tidskriftsartiklar och böcker[1]

Recent Swedish Books and Articles on Statistics

Ahlberg, G., Population trends and urbanization in Sweden 1911—1950. Lund 1956. 31 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. 16.)

Allmänna bostadsräkningen i Stockholm 1950. Redogörelse utarb. av Stockholms stads statistiska kontor. Sthlm 1956. 285 s. (Stockholms stads statistik. 5: 15.)

Anderson, C. A., Employment, occupation, and socio-economic status of Swedish wives in relation to occupation and status of husbands. Statistisk tidskrift, Ny följd, 6 (1957): 1, s. 3—15.

Balanserad expansion. Bilagor: Särskilda utredningar. Sthlm 1957. 197 s. (Statens offentliga utredningar. 1957: 10.)

Barton, D. E., Neyman's ψ_k^2 test of goodness of fit when the null hypothesis is composite. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 3/4, s. 216—245.

Bennett, B. M., On a *rank-order* test for the equality of probability of an event. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 11—18.

Berggren, O. G. A., Demographic studies on carcinoma of the uterine cervix in Sweden. P. 1—2. Sthlm 1957. (Acta radiologica. Suppl. 145.) Akad. avh. Karol. inst.

Calculations of saving in Sweden. Memorandum by the Economic research institute (Konjunkturinstitutet), Stockholm. Statistisk tidskrift, Ny följd, 6 (1957): 3, s. 215—228.

Carlson, Ph. G., A least squares interpretation of the bivariate line of organic correlation. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 7—10.

Christiansson, G., Trafikrisker i olika åldersgrupper. Statens offentliga utredningar 1957: 18, s. 466—493.

Dalenius, T., Sampling in Sweden. Contributions to the methods and theories of sample survey practice. Sthlm 1957. 247 s. Akad. avh. Uppsala univ.

Dragvoll, R., Statistisk sentralbyrå (Norge). Virksomhet og organisasjon. Statistisk tidskrift, Ny följd, 6 (1957): 3, s. 119—125. Med eng. resumé.

Englund, K., Försök till en uppskattning av Sveriges nationalförmögenhet omkring år 1952. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 10, s. 493—518. Med eng. resumé.

Eriksson, T., C.—G. Janson & U. Larsson, Återfall i brott bland unga lagöverträdare. Statens offentliga utredningar 1956: 55, Bilagor, s. 35—82.

Esseen, C. G., A moment inequality with an application to the central limit theorem. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 3/4, s. 160—170.

Essen-Möller, E., Individual traits and morbidity in a Swedish rural population. In collaboration with Hans Larsson... Copenhagen (tr. i Lund) 1956. 160 s. (Acta psychiatrica et neurologica Scandinavica. Suppl. 100.)

Forsström, K. E., Järnverkens manufakturering 1930—1954. Kommersiella meddelanden 44 (1957): 3, s. 95—101.

Gjeddebæk, N. F., Contribution to the study of grouped observations. 2. Loss of information caused by grouping of normally distributed observations. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 3/4, s. 154—159.

Godlund, S., Bus service in Sweden. Lund 1956. 72 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. 17.)

— The function and growth of *bus traffic* within the sphere of urban influence. Lund 1956. 80 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. 18.)

Grenander, U., A prediction problem in game theory. Arkiv för matematik. 3 (1957): 4, s. 371—379.

— On the theory of mortality measurement. P. 1—2. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2; 3/4, s. 70—96; 125—153.

Grenander, U., & M. Rosenblatt, Statistical analysis of stationary time series. Sthlm 1956. 300 s.

Groth, S., & I. Strahl. Uppgifter om brottsligheten och dess bekämpande. Statens offentliga utredningar 1956: 55, Bilagor, s. 1—34.

[1] I de flesta fall utg. under tiden 16/9 1956—15/9 1957; urvalet har gjorts för den systematiskt ordnade bibliografien i kommande nummer av Revue de l'Institut international de statistique.

Gulbrandsen, O., Strukturomvandlingen i jordbruket. Sthlm 1957. 252 s. Akad. avh. Lantbrukshögsk.
Gurland, J., An inequality satisfied by the Gamma function. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 3/4, s. 171—172.
Hellström, N., On the comparison of compositions estimated for consecutively harvested or otherwise different samples. Acta agriculturæ Scandinavica 6 (1956): 2, s. 141—144.
Holmström, S., Skördetröskor i svenskt jordbruk. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1956: 10. Med eng. resumé.
Inghe, G., & T. Lindberg. Recidivrisken vid olika brottstyper med särskild hänsyn till inflytandet av alkoholmissbruk. Statens offentliga utredningar 1956: 55, Bilagor, s. 83—99.
Jonsson, L., Socialstyrelsens bostadsundersökningar 1955. Sociala meddelanden 1957: 3, s. 170—177. Med eng. och fransk resumé.
Kaarlehto, P., On the economic nature of cooperation. Acta agriculturæ Scandinavica 6 (1956): 3.
Kock, K., Ekonomiska prognoser och statistik. 25 economic essays in honour of Erik Lindahl 21 November 1956, Sthlm 1956, s. 160—174.
Korpelainen, L., Trends and cyclical movements in industrial employment in Finland, 1885—1952. Scandinavian economic history review 5 (1957): 1, s. 26—48.
Leissner, C., Kommerskollegii reviderade import- och exportprisindexar. Kommersiella meddelanden 44 (1957): 2, s. 51—60.
— Kommerskollegii reviderade partiprisindex. Kommersiella meddelanden 44 (1957): 4, s. 139—152.
— Vissa jämförelser mellan den äldre och den reviderade partiprisindexen. Kommersiella meddelanden 44 (1957): 5, s. 187—197.
Lindbäck, A., Statsbudgetens verkningar på konjunkturutvecklingen. Undersökning utarb. inom Finansdepartementets nationalbudgetkansli. Sthlm 1956. 114 s. (Statens offentliga utredningar 1956: 48.)
Lublin, F., Svenska hundraåringar under två århundraden. Statistisk tidskrift, Ny följd, 6 (1957): 5, s. 233—240.
Migration in Sweden. A symposium. Ed. by D. Hannerberg, T. Hägerstrand, B. Odeving. Lund 1957. 336 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. 13.)
Moore, P. G., The transformation of a truncated Poisson distribution. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 19—25.
Nordbotten, S., Allocation in stratified sampling by means of linear programming. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 1—6.
Philipson, C., Explicit expressions for the first four moments of a truncated distribution defined by Pearson. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 63—69.
Prawitz, H., Investigation of mortality from different causes of death as a basis for forecasting the future trend. Svenska aktuarieföreningen femtio år. Festskrift till erinran om försäkringsmatematisk verksamhet i Sverige, Sthlm 1954, s. 45—106.
Den privata konsumtionen i Sverige 1931—65. Av Ragnar Bentzel... [Utg. av] Industriens utredningsinstitut. Sthlm 1957. 475 s.
Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod. 3. Av T. Söderlind. Statistisk tidskrift 6 (1957): 1, s. 16—23. Med eng. resumé.
Quensel, C.-E., Studentekonomi. Studieutgifter och finansieringssätt åren 1951—1952. Lund 1957. 168 s. (Skrifter utg. av Fahlbeckska stiftelsen. 44.) Med eng. resumé.
— Tendencies in Swedish population development. Skandinaviska banken. Quarterly review 38 (1957): 3, s. 55—61.
Samordnad nordisk statistik rörande socialagstiftningen. Co-ordinated statistics of social welfare in the Northern countries. Sthlm 1957. 134 s. (Nordisk statistisk skriftserie. Statistical reports of the Northern countries. 4.) Med eng. resumé.
Segerdahl, C.-O., & G. Christiansson, Om unga förares riskfarlighet och om olycksfåglar i trafiken. Statens offentliga utredningar 1957: 18, s. 427—465.
Sjöberg, A., Järnvägarna i svenskt samhällsliv. Några huvuddrag i deras utveckling. Sthlm 1956. 160 s., kartbil. Ur: Sveriges järnvägar hundra år. SJ 1856—1956. Minnesskrift utg. av Kungl. Järnvägsstyrelsen med anledning av Statens järnvägars 100-årsjubileum 1/12 1956.
Sjöstrand, J., Sparbankerna i Sverige 1820—1955. Statistisk tidskrift 6 (1957): 3, s. 135—142.
Skogsindustriens utbyggnad. Betänkande avgivet av Södra Sveriges skogsindustriutredning. Sthlm 1956. 235 s. (Statens offentliga utredningar 1956: 33.)
Sveriges läkare och deras verksamhet i statistisk belysning. En kortfattad redogörelse för Sveriges läkarförbunds enkätundersökningar åren 1954—55. Svenska läkartidningen 53 (1956): 49, s. 3235—3294.
Sæmund, G., Landsbygdens avfolkning och jordbrukets framtid. Lantbruksveckan 1956, Sthlm 1956, s. 118—138.
Thomasson, L., Om lapparna i Jämtland och Härjedalen. Folkmängden och dess förändringar under ett århundrade. Sthlm

1956. 79 s. (Acta Lapponica. 12.) (Nordiska museet.)
Trafikflödeskartor över Sveriges allmänna vägar utarb. av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. 1953 års trafik. [Sthlm 1957.] 4:o. 49 kartbl.
Utterström, G., Jordbrukets arbetare. Levnadsvillkor och arbetsliv på landsbygden från frihetstiden till mitten av 1800-talet. D. 1—2. Sthlm 1957. (Den svenska arbetarklassens historia.)
Akad. avh. Sthlms högsk.
Walsh, J. E., Estimating population mean, variance, and percentage points from truncated data. Skandinavisk aktuarietidskrift 39 (1956): 1/2, s. 47—58.
Westermarck, N., Structure of family farms and their line of production. Acta agriculturæ Scandinavica 7 (1957): 2/3, s. 275—297.
Winberg, I. P., Hur skall det gå med Norrlands jordbruk? Kungl. Skogs- och lantbruksakademiens tidskrift 95 (1956): 2/3, s. 100—112. Med eng. resumé.
Wold, H., Kausal inferens från icke experimentella observationer. En översikt av mål och medel. Sthlm 1957. 51 s. Ur: Kungl. Humanistiska vetenskapssamfundet i Uppsala. Årsbok. 1955/56: 1.
Västhagen, N., De fria avskrivningarna 1938—1951. Ett försök att bedöma den fria avskrivningsrättens verkningar. D. 2. Rederierna. Sthlm 1956. 152 s. (Meddelanden från Företagsekonomiska forskningsinstitutet vid Handelshögskolan i Stockholm. 50.) Med eng. resumé i särskild bilaga.
Zackrisson, U., & Å. Kjessler, Variations in perinatal mortality with social economic factors and prenatal care. With a preface by Hannes Hyrenius. Göteborg 1956. 44 s. (Statistiska institutionen, Göteborgs universitet. Skriftserie. Statistical institute, University of Gothenburg, Sweden. Publications. 3.)
Även publicerad i Göteborgs universitets årsskrift. Vol. 62: 6.

Bokanmälningar

Book Reviews

Dalenius, Tore, Sampling in Sweden. Contributions to the methods and theories of sample survey practice. Sthlm 1957. 247 s. Akad. avh. Uppsala univ. Kr 20: —.

I sin gradualavhandling behandlar Dalenius en lång rad teoretiska och praktiska metodproblem inom samplingområdet. Problemen, som i många fall diskuterats av förf. i tidigare uppsatser, är sinsemellan vitt skilda och spänner över en icke ringa del av hela det samplingmetodiska fältet. Det är att beklaga, att arbetets rubricering står i dålig samklang med dess innehåll. Författarens ur vetenskaplig synpunkt mest betydelsefulla resultat har ingen speciell anknytning till svenska förhållanden utan utgör värdefulla bidrag till samplingteorin över huvud. Mera adekvat är utan tvekan avhandlingens underrubrik: »Contributions to the Methods and Theories of Sample Survey Practice.» Det är emellertid av stort intresse att konstatera, hur fruktbärande förf:ns mångåriga praktisk-statistiska erfarenhet varit också för de rent teoretiska frågeställningarna.

Efter en summarisk översikt över samplingteorin ger förf. i kap. 2 en historik över stickprovsundersökningar i Sverige. Framställningen är väsentligen grundad på två metodiska aspekter: å ena sidan undersökningens »aspirationsnivå», å andra slumpmässig contra icke-slumpmässig undersökning. »Aspirationsnivån» är ett uttryck för graden av optimal planering med avseende på resultatens precision. Bortsett från att »aspirationsnivån» är svårbedömd, då precisionen måste bli varierande i den mångfald skattningar, vartill en undersökning vanligen syftar, synes det rimligt att i en historisk framställning beakta också det mer eller mindre lyckade utfallet av en viss undersökning. Den ensidiga systematik förf. tillämpar, leder exempelvis till, att 1935/36 års särskilda folkräkning placeras i högsta, tolvtedelstickprovet av 1945 års folkräkning i den mittersta klassen i författarens femklassiga indelning.

Kap. 3 och 4 innehåller detaljerade redogörelser för stickprovsurvalet vid 1950 års arealinventering och kreatursräkning i Sverige resp. grundandet av statistiska centralbyråns utredningsinstitut. I båda fallen gäller det milstolpar i svensk samplingpraxis, varvid författarens insatser varit av avgörande betydelse. Hans erfarenheter från dessa tillfällen och tidigare bjuder honom också att i kap. 5—6 diskutera ytterligare framstegsmöjligheter i olika avseenden.

Fr. o. m. kap. 7 övergår förf. till samplingmetodiska problem av teoretisk karaktär, i kap. 7—8 frågan om optimal stratifiering för *en* skattningsvariabel — utan tvekan avhandlingens värdefullaste parti. Inledningsvis konstaterar författaren att stratifiering innebär fyra operationer: (1) val av stratifieringsvariabel, (2) fixering av antalet strata, (3) bestämning av gränserna mellan strata, (4) bestämning av antalet observationer i olika strata. Endast sistnämnda problem har tidigare mera ingående behandlats i litteraturen.

Författaren tar närmast upp frågan om stratifieringsgränserna. I första hand för-

utsättes att stratifieringsvariabeln är identisk med skattningsvariabeln och att populationen är oändlig. Förf. kan presentera generella resultat giltiga vid Bowleyurval, Neymanurval och i fall av minimikostnader. Formlerna exemplifieras för vissa enkla populationer såsom den exponentiella m. fl. I ett följande avsnitt (grundat på en uppsats i samarbete med M. Gurney) utvecklar författaren — dock ej fullt generellt — motsvarande formler för skilda stratifierings- och skattningsvariabler. Slutligen lyckas han också kasta loss från förutsättningen angående populationens oändlighet och med några exempel illustrera ändlighetsfaktorns relativa betydelselöshet. Över huvud pekar exempel m. m. mot att stratifieringsgränsernas exakthet icke spelar någon större roll. Däremot föreligger ur praktisk synpunkt ett behov av att enkla tumregler skapas, giltiga för olika typer av populationer. Möjligen kan man erhålla en utgångspunkt för sådana praktiska regler, då problemet om stratifieringsnätets optimala utseende vid växande antal strata erhållit sin lösning.

Också på frågan om optimalt antal strata ger författarens arbete värdefulla synpunkter. En diskussion på denna punkt förutsätter en viss given kostnadsrelation, som innebär att kostnaderna stiger med antalet strata. I annat fall skall givetvis största möjliga antal strata eftersträvas. Förf. löser problemet för en rektangulär population och visar att denna lösning approximativt kan tillämpas också i andra fall.

Avslutningsvis torde det vara av intresse att också ta upp författarens synpunkter på det multivariata samplingproblemet, utvecklade i kap. 9. Man vill med hjälp av stratifierat urval skatta två eller flera variabler. Förf. behandlar endast frågan om bestämning av antalet observationer i strata. I allmänhet ger den optimala lösningen med avseende på *en* variabel icke-optimala lösningar med avseende på de övriga. Problemet debatteras sedan länge i samplinglitteraturen. Lösningen måste otvivelaktigt byggas på ett vägningsförfarande, som väl i sista hand blir subjektivt. Författaren behandlar två fall: (*a*) man utgår från fixerad minimal precision för varje enskild skattning, (*b*) man utgår från fixerat antal observationer i stickprovet. I förra fallet rekommenderar förf. linear programmeringsteknik och ger en elegant grafisk illustration till förfarandet i ett enkelt fall. Uppslaget med linear programmering är otvivelaktigt av värde, men man bör beakta att själva fixerandet av den minimala precisionen för varje variabel i sig självt innebär ett vägningsförfarande av subjektiv art, vartill några utgångspunkter ofta icke är förhanden. I senare fallet föreslår författaren en formel, som innebär att man minimerar summan av de relativa precisionsförluster, som uppstår i samband med flera variabler. Formeln är i och för sig godtagbar, men andra kompromissuttryck låter sig också försvaras. Det bör emellertid påpekas, att det linearea programmeringsförfarandet också kan tillämpas i detta fall efter överväganden angående hur stor precisionsförlust man är beredd eller kompromissledes tvingas acceptera för de olika variablernas vidkommande.

Martin Weibull

(forts. från sid. 658)

tigheternas taxeringsvärden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1945 och 1952 i jämförelse med motsvarande taxeringsvärden vid den närmast föregående allmänna taxeringen. Med ledning härav har en omräkning skett av taxeringsvärdena för de under åren 1945—1956 försålda jordbruksfastigheterna till 1938 års nivå, varpå nya överprisprocenter beräknats och omräknats till en indexserie med 1938 såsom basår.

Prisutvecklingen sedan år 1938 kännetecknas, enligt vad tab. F visar, av en så gott som oavbruten och i allmänhet ganska jämn prisstegring, som dock år 1956 var relativt svag (2,2 %). En viss nedgång inträffade år 1944. Prisstegringen står naturligen i samband med nedgången i penningvärdet. Vilken inverkan införandet av jordförvärvslagen och ersättandet av denna samt förköpslagen med en ny lag till äventyrs kan ha haft på fastighetspriserna låter sig icke bedömas på det föreliggande materialet.

Variationerna i omsättningen och priserna åskådliggöres i diagram 2, som utvisar dessas procentuella avvikelser från genomsnitten för perioden 1939—1956.

Prisernas fortsatta stegring efter år 1945 trots den därefter fram till år 1949 i stort sett oavbrutet fortgående minskningen i antalet omsatta fastigheter framträder i diagrammet. Även omsättningen visar därefter några år en viss ökning. Minskningen åren 1951 och 1956 är på grund av ofullständig redovisning av antalet köp dessa år för stark (jfr s. 653).

En inom statistiska centralbyrån genomförd jämförelse har visat, att prisutvecklingen på jordbruksfastigheter varit ungefär densamma i Danmark och Norge som hos oss. *Hg*

STATISTISK TIDSKRIFT

12 · 1957

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm
Utkommer med 12 häften om året, nämligen varannan månad fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter
Pris kr. 15: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte

NY FÖLJD ÅRG. 6 NR 12 DECEMBER 1957

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 678
Befolkningsutvecklingen 678, 680
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956. Preliminära uppgifter 679, 682
Beställningstrafiken med lastbil 694
Vägtrafikolyckor 697
Konkurser och protesterade växlar 700
Preliminär försäkringsstatistik för september och oktober 702
Inkomstfördelningen år 1956. Preliminär redogörelse 706, 718
Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1957 721
Kommunernas inkomster och utgifter åren 1956—1958. Snabb- och prognosstatistik 722
Några resultat från 1956 års jordbruksräkning 726

CONTENTS

TABLES

Commentary 678
Vital statistics 678, 680
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1955 and 1956. Preliminary data 679, 682
For-hire lorry transport 694
Road accidents 697
Bankruptcies and protested bills 700
Preliminary insurance statistics 702
The income distribution of 1956. Preliminary data 706, 718
Local taxation: Taxable income and debited tax in 1957 721
Revenue and expenditure of local governments in 1956—1958. Provisional and projectional data 722
Some results from the census of agriculture in 1956 726

Kommentar

Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antalet ingångna äktenskap har både för tredje kvartalet 1957 och för årets tre första kvartal tillsammans ökat något gentemot samma perioder under de båda närmast föregående åren; ökningen i förhållande till 1955 års tal är dock icke större än att vigseltalet är oförändrat.

Antalet levande födda har minskat något, detta i motsats till alla tidigare kvartal fr. o. m. andra kvartalet 1955 med ett enda undantag (första kvartalet 1957), vilka visat någon ökning i jämförelse med motsvarande kvartal närmast före-

Befolkningsutvecklingen i o/oo ***Birth, death and marriage rates***

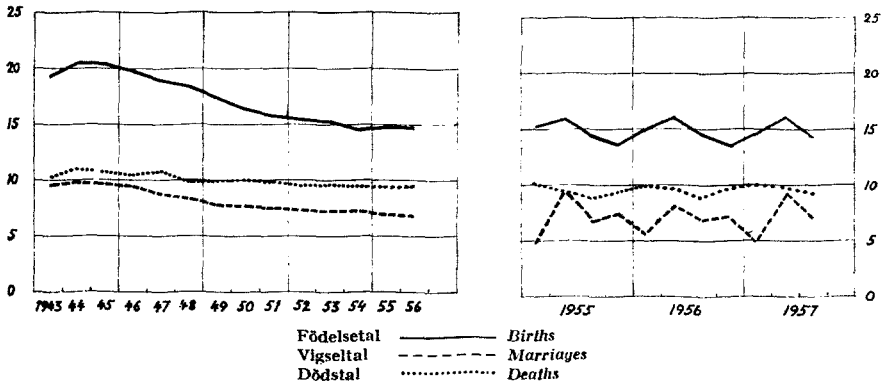

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i o/oo ***Infant and foetal mortality rates***

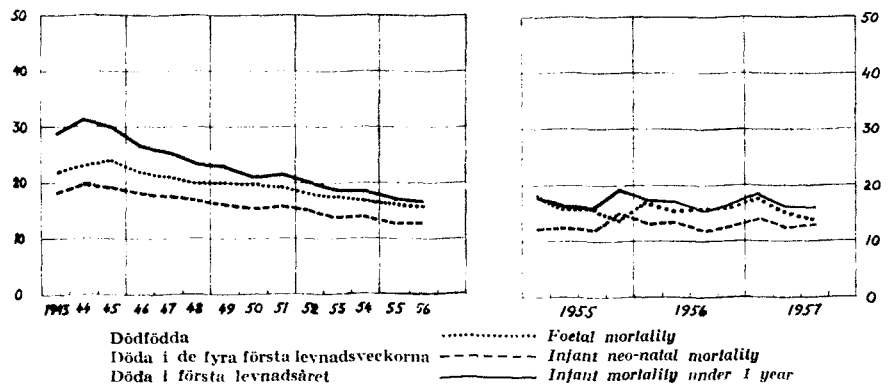

gående år. Då nedgången under första och tredje kvartalen i år sammanlagt är betydligt större än uppgången under andra kvartalet, är det att förmoda att antalet födelser under år 1957 blir lägre än under år 1956. Under förutsättning att nedgången under hela året relativt sett blir lika stor som under de hittills gångna tre kvartalen, skulle antalet födda år 1957 bli omkring 107 800. Detta antal är omkring 500 lägre än det preliminära talet för år 1956 men högre än motsvarande tal för åren 1955 och 1954.

Antalet döda är både för tredje kvartalet och för de hittills gångna kvartalen högre än under samma perioder 1956 och 1955.

Till följd av det minskade antalet födda och det ökade antalet döda har födelseöverskottet minskat sedan motsvarande kvartal 1956, och detsamma gäller för de tre kvartalen tillsammans.

Antalet invandrare var under tredje kvartalet 1957 betydligt högre än under samma kvartal föregående år. Visserligen ökade även utvandringen, men invandringsöverskottet under kvartalet uppgick dock ungefär till 2 500 personer mer än under samma tid 1956. Tendensen har varit densamma, men mindre utpräglad, under de båda föregående kvartalen i år. Om ökningen av invandringsöverskottet skulle fortgå under fjärde kvartalet i samma relation som under de tre gångna kvartalen, skulle detta överskott, som för år 1956 var 14 000 personer, bli så högt som 19 000 under hela år 1957. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure, profits of business, enterprises. **Translation of the text in the table, p. 682.**

Larger commercial enterprises

1 Number of employees

Income

2 Gross profit
3 Sundry
4 Total

Expenditure and net profit

5 Interest
6 Depreciation
7 Taxes
8 Pension funds
9 Sundry
10 Net profit
11 Total

Gross profit account

12 Sales proceeds
13 Added: Inventories at end of accounting period
14 Total
15 Deducted: Inventories at beginning of accounting period
16 Purchase of goods
17 Expenses
18 Excise duty
19 Total
20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment
22 Inventories; variation in value
23 Inventories; variation in volume (rough estimate)
24 Wages and salaries
25 Rent
26 Costs of pension and pension insurance
27 Paid dividends
28 Declared dividends

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

Repetition	»	*Repetition*
Intet finnes att redovisa.....	—	*Magnitude nil*
Mindre än 0,5 / 0,05 av enheten....	0 / 0,0	*Magnitude less than half of unit employed*
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	*Data not available*
Logiskt omöjlig uppgift	·	*Category not applicable*
Preliminär uppgift.....	*	*Provisional or estimated figure*

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda inom *Infant deaths*		Dödfödda *Stillbirths*
								1:a levnadsåret *under 1 year*	första 28 dagarna *Neonatal deaths*	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955	7 262 388	52 250	107 305	68 634	38 671	30 069	12 675	1 871	1 387	1 819
1956*	7 315 617	50 676	108 379	70 131	38 248	27 946	13 627	1 832	1 409	1 767
1956* juli		4 728	9 160	5 611	3 549			136	105	130
aug.	7 322 000	3 622	8 777	5 417	3 360	5 950	2 830	147	109	147
sept.		4 084	8 964	5 600	3 364			138	109	148
okt.		3 303	8 642	5 893	2 749			142	112	150
nov.	7 336 000	3 978	7 982	5 787	2 195	12 398	5 460	130	103	128
dec.		6 067	8 367	6 174	2 192			144	103	130
1957* jan.	7 343 000	2 218	8 611	6 423	2 188	2 338	1 104	174	137	162
febr.	7 346 000	2 794	8 250	5 441	2 809	1 965	1 219	151	110	139
mars	7 350 000	3 656	10 217	6 665	3 552	1 757	841	170	127	183
april	7 355 000	5 658	10 292	6 224	4 068	1 684	819	162	115	155
maj	7 360 000	2 716	9 807	6 089	3 718	1 955	1 158	158	123	141
juni	7 364 000	8 839	9 370	5 813	3 557	1 725	888	156	128	160
juli	7 368 000	4 955	9 082	6 009	3 073	1 866	1 005	153	123	135
aug.	7 373 000	4 591	8 428	5 501	2 927	2 487	894	135	108	122
sept.	7 378 000	3 266	8 917	5 684	3 233	3 009	939	139	114	116
		På 1 000 av medelfolkmängden[1] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[2]		På 1 000 födda[3]
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,89	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955	7 262 388	7,19	14,78	9,45	5,33	4,14	1,75	17,4	12,9	16,7
1956*	7 315 617	6,92	14,81	9,59	5,22	3,82	1,86	16,9	13,0	16,0
1956* 3 kv.	7 322 000	6,8	14,6	9,0	5,6	3,3	1,5	15,6	12,1	15,6
4 kv.	7 336 000	7,3	13,6	9,7	3,9	6,8	3,0	16,6	12,8	16,1
1957* 1 kv.	7 347 000	4,7	14,8	10,1	4,7	3,3	1,7	18,3	13,9	17,6
2 kv.	7 359 000	9,4	16,1	9,9	6,2	2,9	1,5	16,2	12,5	15,2
3 kv.	7 373 000	6,9	14,2	9,3	4,9	4,0	1,5	16,2	13,1	13,9

[1] För kvartal räknat på folkmängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffra. — [2] *Per 1 000 live births.* — [3] *Per 1 000 births.*

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad *Year and month*	Medelfolkmängd *Mean population*	Vigda par[1] *Marriages*	Levande födda *Live births*	Döda *Deaths*	Överskott av födda *Excess of births*	Invandrare *Immigrants*	Utvandrare *Emigrants*	Döda inom *Infant deaths*: 1:a levnadsåret *under 1 year*	Döda inom *Infant deaths*: första 28 dagarna *Neonatal deaths*	Dödfödda *Stillbirths*
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955	3 574 024	29 649	54 418	30 754	23 664	17 242	8 602	932	732	850
1956*	3 632 196	30 319	55 811	32 081	23 730	16 297	8 690	369	672	878
1956* juli	..	2 862	4 629	2 580	2 049			66	52	54
aug.	..	2 089	4 501	2 507	1 994	3 529	1 846	72	52	77
sept.	..	2 468	4 583	2 568	2 015			57	43	71
okt.	..	2 010	4 496	2 722	1 774			61	47	88
nov.	..	2 291	4 088	2 664	1 424	7 074	3 069	62	48	64
dec.	..	3 549	4 349	2 837	1 512			78	57	60
1957* jan.	..	1 335	4 588	2 947	1 641	1 585	810	92	70	85
febr.	..	1 659	4 364	2 447	1 917	1 238	862	81	60	65
mars	..	2 167	5 379	3 059	2 320	1 093	630	94	70	84
april	..	3 348	5 476	2 813	2 663	925	566	84	57	77
maj	..	1 523	5 116	2 779	2 337	1 109	804	73	58	73
juni	..	4 899	4 838	2 595	2 243	983	605	81	67	77
juli	..	2 915	4 698	2 766	1 932	1 071	679	78	62	67
aug.	..	2 565	4 391	2 540	1 851	1 478	623	69	57	67
sept.	..	1 841	4 666	2 543	2 123	1 822	621	69	60	54
		På 1 000 av medelfolkmängden[2] *Per 1 000 of mean population*						På 1 000 levande födda[3]		På 1 000 födda[4]
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8,82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955	3 574 024	8,30	15,23	8,60	6,63	4,82	2,41	17,1	13,5	15,4
1956*	3 632 196	8,41	15,48	8,90	6,58	4,52	2,41	15,6	12,0	15,5
1956* 3 kv.	..	8,2	15,1	8,4	6,7	3,9	2,0	14,2	10,8	14,5
4 kv.	..	8,7	14,4	9,1	5,3	7,9	3,4	15,5	11,8	16,1
1957* 1 kv.	..	5,6	15,6	9,2	6,4	4,3	2,5	18,6	14,0	16,1
2 kv.	..	10,7	16,9	9,0	7,9	3,3	2,1	15,4	11,9	14,5
3 kv.	..	7.9	14.9	8.5	6,4	4.7	2,1	15,7	13,0	13,5

[1] Vigda par redovisas fr. o. m. år 1955 efter mannens kyrkobokföringsort mot förut efter kvinnans. De preliminära uppgifterna för år 1956 avser dock fördelning efter kvinnans kyrkobokföringsort. — [2] För kvartal räknat på folkmängden vid årets början och omräknat till årssiffra. — [3] *Per 1 000 live births.* — [4] *Per 1 000 births.*

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1955 och 1956 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar)

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt olika vinstreglerande faktorer. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel *Wholesale trade*			
	Järn och metaller samt arbeten därav (99 företag) *Iron, steel, metals and their products*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal anställda	13 203	13 154	— 49	— 0
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	58,5	45,8	— 12,7	— 22
3 Övriga intäkter	11,2	12,3	+ 1,1	+ 9
4 Summa	69,7	58,1	— 11,6	— 17
Kostnader och vinst				
5 Räntor	10,7	11,8	+ 1,2	+ 11
6 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	6,7	7.6	+ 0,9	+ 14
7 Skatter samt investeringsavgift	16,9	14.0	— 2,9	— 17
8 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	5,3	4,5	— 0 7	— 14
9 Övriga kostnader	14,5	9,0	— 5,6	— 38
10 Redovisad vinst	15,7	11,2	— 4,5	— 29
11 Summa	69,7	58,1	— 11,6	— 17
Beräkning av bruttovinsten				
12 Försäljningsintäkt m. m.	1 930,8	2 059,2	+128,4	+ 7
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	159,6	176,5	+ 16,9	+ 11
14 Summa	2 090,4	2 235,7	+145,3	+ 7
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	134,8	159,6	+ 24,8	+ 18
16 Inköp av varor	1 640,6	1 751,5	+110,9	+ 7
17 Omkostnader	256,2	278,2	+ 22,1	+ 9
18 Försäljningsskatt	0,4	0,5	+ 0,1	+ 35
19 Summa avgående poster	2 031,9	2 189,9	+157,9	+ 8
20 Bruttovinst	58,5	45,8	— 12,7	— 22
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	16,4	18,4	+ 1,9	+ 12
22 Lagervärdeförändring	+ 30,9	+ 7,9	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 21,1	+ 20,3	.	.
24 Lön till anställda	166,5	179,4	+ 12,9	+ 8
25 Lokalhyror	5,3	5,5	+ 0,2	+ 3
26 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	7,5	7,4	— 0,1	— 1
27 Betald utdelning	5,8	6,2	+ 0,4	+ 6
28 Beslutad utdelning	6,2	6,2	+ 0,0	+ 0

Income, expenditure and profits of business enterprises
Preliminary data

Larger commercial enterprises

Percentage of increase or decrease of profit must be regarded in connection with the magnitude of the absolute numbers and other factors of importance.

Percentages, which are founded on small numbers or for some other reason are of little value have been put in brackets.

Partihandel *Wholesale trade*

Bilar (31 företag) *Automobiles*				Bränsle, oljor, byggnadsmaterial (30 företag) *Combustibles, oils and greases, construction materials*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
7 496	7 502	+ 6	+ 0	8 164	8 635	+ 471	+ 6	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
14,5	14,3	— 0,2	— 2	53,4	56,8	+ 3,5	+ 6	2
11,2	11,9	+ 0,7	+ 6	6,0	9,8	+ 3,9	+ 65	3
25,7	26,2	+ 0,5	+ 2	59,3	66,7	+ 7,3	+ 12	4
9,0	9,7	+ 0,7	+ 8	7,4	8,6	+ 1,2	+ 16	5
3,0	3,6	+ 0,5	+ 18	29,1	30,2	+ 1,2	+ 4	6
5,1	4,4	— 0,7	— 14	9,4	11,1	+ 1,7	+ 18	7
1,1	1,0	— 0,1	— 5	8,2	9,6	+ 1,5	+ 18	8
3,2	4,3	+ 1,1	+ 33	4,0	5,2	+ 1,1	+ 28	9
4,3	3,2	— 1,1	— 26	1,2	1,8	+ 0,6	+ 52	10
25,7	26,2	+ 0,5	+ 2	59,3	66,7	+ 7,3	+ 12	11
880,7	939,1	+ 58,5	+ 7	2 080,5	2 436,4	+355,9	+ 17	12
77,4	74,5	— 2,9	— 4	156,0	243,9	+ 87,9	+ 56	13
958,1	1 013,7	+ 55,6	+ 6	2 236,5	2 680,3	+443,8	+ 20	14
69,0	77,4	+ 8,5	+ 12	113,1	156,0	+ 43,0	+ 38	15
749,6	794,9	+ 45,3	+ 6	1 443,7	1 761,5	+317,7	+ 22	16
125,0	126,9	+ 2,0	+ 2	263,0	309,6	+ 46,6	+ 18	17
—	0,1	+ 0,1	.	363,4	396,4	+ 33,0	+ 9	18
943,5	999,4	+ 55,8	+ 6	2 183,2	2 623,5	+440,3	+ 20	19
14,5	14,3	— 0,2	— 2	53,4	56,8	+ 3,5	+ 6	20
12,7	22,5	+ 9,9	+ 78	74,3	83,7	+ 9,4	+ 13	21
+ 8,5	— 2,9	.	.	+ 41,0	+ 84,4	.	.	22
+ 3,9	— 8,5	.	.	+ 48,1	+ 74,2	.	.	23
88,9	94,0	+ 5,1	+ 6	104,0	118,2	+ 14,2	+ 14	24
4,2	4,6	+ 0,4	+ 10	12,5	14,9	+ 2,4	+ 19	25
1,6	1,5	— 0,1	— 6	2,8	2,8	— 0,0	— 1	26
0,7	0,7	— 0,0	— 5	2,8	2,9	+ 0,0	+ 1	27
0,7	0,5	— 0,2	— 26	2,9	2,9	+ 0,0	+ 1	28

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel *Wholesale trade*			
		Trävaror, snickeriarbeten, pappersmassa m. m. (21 företag) *Timber, wood products, wood pulp etc.*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal anställda	1 709	1 695	— 14	— 1
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	5,1	4,6	— 0,5	— 10
3	Övriga intäkter	2,2	1,3	— 0,9	— 42
4	Summa	7,3	5,8	— 1,4	— 20
	Kostnader och vinst				
5	Räntor	1,7	2,1	+ 0,4	+ 26
6	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	1,1	1,1	+ 0,0	+ 0
7	Skatter samt investeringsavgift	1.2	0,7	— 0,5	— 40
8	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	0,1	0,0	— 0,0	— 12
9	Övriga kostnader	2.0	1,3	— 0,8	— 38
10	Redovisad vinst	1.2	0,6	— 0,6	— 50
11	Summa	7,3	5,8	— 1,4	— 20
	Beräkning av bruttovinsten				
12	Försäljningsintäkt m. m.	299,1	293,2	— 6,0	— 2
13	Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	30,0	19,9	— 10,0	— 33
14	Summa	329,1	313,1	— 16,0	— 5
15	Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	23,6	30,0	+ 6,4	+ 27
16	Inköp av varor	262,3	242,8	— 19,5	— 7
17	Omkostnader	38,2	35,8	— 2,4	— 6
18	Försäljningsskatt	—	—	—	—
19	Summa avgående poster	324,0	308,6	— 15,4	— 5
20	Bruttovinst	5,1	4,6	— 0,5	— 10
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	1,5	1,9	+ 0,3	+ 22
22	Lagervärdeförändring	+ 6,4	— 10,0	.	.
23	Uppskattad lagervolymförändring	+ 6,2	— 9,9	.	.
24	Lön till anställda	19,1	19,9	+ 0,8	+ 4
25	Lokalhyror	0,4	0,4	— 0,0	— 2
26	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,7	0,8	+ 0,1	+ 13
27	Betald utdelning	0,4	0,4	+ 0,0	+ 0
28	Beslutad utdelning	0,4	0,1	— 0,3	— 66

Partihandel *Wholesale trade*

Papp och papper samt arbeten därav, kontors- och förlagsartiklar (23 företag) *Paper and its products; stationery, office supplies*				Livsmedel (54 företag) *Groceries and food*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
2 749	2 834	+ 85	+ 3	9 116	9 167	+ 51	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
25,6	23,2	— 2,4	— 9	22,6	24,4	+ 1,8	+ 8	2
3,4	4,6	+ 1,2	+ 35	7,2	7,0	— 0,2	— 3	3
29,0	27,8	— 1,2	— 4	29,8	31,4	+ 1,6	+ 5	4
1,8	1,7	— 0,1	— 5	7,1	8,1	+ 1,0	+ 14	5
1,4	2,7	+ 1,3	+ 95	7,3	9,0	+ 1,6	+ 22	6
10,9	11,9	+ 0,9	+ 8	4,7	5,4	+ 0,6	+ 13	7
3,6	1,9	— 1,7	— 48	3,7	2,9	— 0,9	— 24	8
1,5	0,8	— 0,7	— 45	3,2	2,5	— 0,7	— 23	9
9,8	8,9	— 0,9	— 9	3,8	3,7	— 0,1	— 3	10
29,0	27,8	— 1,2	— 4	29,8	31,4	+ 1,6	+ 5	11
354,2	360,9	+ 6,7	+ 2	1 531,7	1 655,2	+123,5	+ 8	12
17,2	16,1	— 1,1	— 6	71,8	77,7	+ 5,9	+ 8	13
371,4	376,9	+ 5,6	+ 1	1 603,4	1 732,9	+129,4	+ 8	14
14,0	17,2	+ 3,2	+ 23	71,2	71,8	+ 0,5	+ 1	15
276,7	278,5	+ 1,8	+ 1	1 344,7	1 466,0	+121,4	+ 9	16
55,1	58,0	+ 2,9	+ 5	164,9	170,7	+ 5,7	+ 3	17
0,1	0,1	+ 0,0	+ 26	0,0	0,0	— 0,0	(— 88)	18
345,7	353,7	+ 8,0	+ 2	1 580,8	1 708,5	+127,7	+ 8	19
25,6	23,2	— 2,4	— 9	22,6	24,4	+ 1,8	+ 8	20
1,9	3,3	+ 1,4	+ 75	19,9	20,4	+ 0,5	+ 3	21
— 3,2	— 1,1	.	.	+ 1,2	+ 5,9	.	.	22
+ 3,8	— 0,6	.	.	— 2,7	+ 13,2	.	.	23
34,3	36,6	+ 2,3	+ 7	94,8	103,1	+ 8,3	+ 9	24
1,9	2,1	+ 0,2	+ 11	4,4	4,8	+ 0,4	+ 9	25
0,8	0,9	+ 0,1	+ 12	3,0	3,0	— 0,0	— 1	26
3,8	4,7	+ 0,9	+ 23	2,2	2,3	+ 0,1	+ 6	27
4,7	4,6	— 0,1	— 2	2,3	3,5	+ 1,1	+ 49	28

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel *Wholesale trade*			
	Textil- och beklädnadsvaror (32 företag) *Textile products, clothing*			
	1955	1956	Ökning *increace* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal anställda	2 792	2 791	— 1	— 0
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	7,6	7,3	— 0,3	— 4
3 Övriga intäkter	2,3	2,6	+ 0,3	+ 12
4 Summa	9,9	9,9	— 0,0	— 0
Kostnader och vinst				
5 Räntor	1,9	2,1	+ 0,2	+ 9
6 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	0,8	[1] 2,5	+ 1,8	+221
7 Skatter samt investeringsavgift	2,6	2,5	— 0,1	— 4
8 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	—	0,1	+ 0,1	.
9 Övriga kostnader	1,6	1,9	+ 0,4	+ 23
10 Redovisad vinst	3,0	[1] 0,7	— 2,3	— 77
11 Summa	9,9	9,9	— 0,0	— 0
Beräkning av bruttovinsten				
12 Försäljningsintäkt m. m.	277,5	291,5	+ 14,0	+ 5
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	29,8	29,6	— 0,2	— 1
14 Summa	307,4	321,1	+ 13,8	+ 4
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	31,0	29,8	— 1,2	— 4
16 Inköp av varor	224,1	236,8	+ 12,7	+ 6
17 Omkostnader	44,6	47,2	+ 2,5	+ 6
18 Försäljningsskatt	0,1	0,1	+ 0,0	+ 18
19 Summa avgående poster	299,8	313,8	+ 14,1	+ 5
20 Bruttovinst	7,6	7,3	— 0,3	— 4
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	4,7	2,7	— 1,9	— 41
22 Lagervärdeförändring	— 1,2	— 0,2	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	— 2,2	+ 0,2	.	.
24 Lön till anställda	28,7	30,8	+ 2,1	+ 7
25 Lokalhyror	1,0	1,0	+ 0,0	— 1
26 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,5	1,6	+ 0,1	+ 10
27 Betald utdelning	2,2	2,3	+ 0,1	+ 4
28 Beslutad utdelning	2,3	2,0	— 0,3	— 13

[1] En extraordinär avskrivning å 1,7 milj. kr har påverkat dessa siffror

Partihandel *Wholesale trade*

Hudar och skinn, läder, gummivaror o. d. (8 företag) *Hides and furs, leather, rubber products etc.*				Färger, kemisk-tekniska artiklar o. d. (20 företag) *Colours, chemicals, chemical products etc.*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
639	627	— 12	— 2	2 733	2 723	— 10	— 0	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
0,5	1,0	+ 0.4	(+ 83)	7,4	8,1	+ 0,7	+ 9	2
0,5	0,5	— 0,0	— 6	1,3	0,8	— 0,5	— 37	3
1,0	1,4	+ 0,4	+ 41	8,6	8,9	+ 0,2	+ 3	4
0,5	0,6	+ 0,1	+ 22	1,5	1,7	+ 0,2	+ 15	5
0,1	0,2	+ 0,0	+ 11	2,1	2,3	+ 0,2	+ 9	6
0,2	0,3	+ 0,1	+ 93	1,8	2,2	+ 0,4	+ 20	7
—	—	—	—	0,9	0,5	— 0,4	— 44	8
0,1	0,2	+ 0,1	+ 63	0,5	0,3	— 0,2	— 32	9
0,1	0,2	+ 0,1	(+ 83)	1,8	1,8	+ 0,0	+ 0	10
1,0	1,4	+ 0,4	+ 41	8,6	8,9	+ 0,2	+ 3	11
58,7	57,1	— 1,5	— 3	427,0	483,5	+ 56,5	+ 13	12
6,5	6,4	— 0,1	— 2	21,8	22,9	+ 1,2	+ 5	13
65,2	63,5	— 1,7	— 3	448,8	506,4	+ 57,6	+ 13	14
6,1	6,5	+ 0,4	+ 7	21,4	21,8	+ 0,4	+ 2	15
52,1	49,6	— 2,5	— 5	349,3	404,8	+ 55,5	+ 16	16
6,4	6,4	— 0,0	— 1	64,7	65,3	+ 0,6	+ 1	17
—	—	—	—	6,1	6,5	+ 0,4	+ 7	18
64,6	62,5	— 2,1	— 3	441,4	498,4	+ 56,9	+ 13	19
0,5	1,0	+ 0,4	(+ 83)	7,4	8,1	+ 0,7	+ 9	20
0,2	0,2	— 0,0	— 6	3,3	2,8	— 0,5	— 15	21
+ 0,4	— 0,1	.	.	+ 0,4	+ 1,2	.	.	22
+ 0,4	— 0.4	.	.	— 0,4	+ 3,2	.	.	23
5,9	6,1	+ 0,2	+ 4	30,3	32,2	+ 1,9	+ 6	24
0,1	0,2	+ 0.0	+ 16	0,9	1,0	+ 0,0	+ 4	25
0,1	0,1	+ 0,0	+ 1	1,2	1,2	+ 0,0	+ 1	26
0,2	0,1	— 0,0	— 25	0,8	1,0	+ 0,2	+ 24	27
0,1	0.2	+ 0,0	+ 35	1,0	1,1	+ 0,1	+ 11	28

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel *Wholesale trade*			
	Utsädes-, spannmåls- och fröhandel (13 företag) *Seed and grain*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal anställda	1 434	1 456	+ 22	+ 2
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	6,8	5,6	— 1,2	— 17
3 Övriga intäkter	2,0	1,9	— 0,1	— 5
4 Summa	8,8	7,5	— 1,3	— 15
Kostnader och vinst				
5 Räntor	2,2	2,5	+ 0,3	+ 14
6 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	1,6	1,8	+ 0,2	+ 12
7 Skatter samt investeringsavgift	1,6	1,3	— 0,3	— 19
8 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	1,2	0,5	— 0,7	— 59
9 Övriga kostnader	0,7	0,5	— 0,1	— 17
10 Redovisad vinst	1,5	0,9	— 0,7	— 43
11 Summa	8,8	7,5	— 1,3	— 15
Beräkning av bruttovinsten				
12 Försäljningsintäkt m. m.	218,1	216,6	— 1,6	— 1
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	18,7	24,5	+ 5,8	+ 31
14 Summa	236,9	241,1	+ 4,2	+ 2
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	21,3	18,7	— 2,5	— 12
16 Inköp av varor	186,4	191,8	+ 5,4	+ 3
17 Omkostnader	22,4	24,9	+ 2,5	+ 11
18 Försäljningsskatt	—	—	—	—
19 Summa avgående poster	230,0	235,4	+ 5,4	+ 2
20 Bruttovinst	6,8	5,6	— 1,2	— 17
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	4,3	2,7	— 1,6	— 37
22 Lagervärdeförändring	— 3,3	+ 6,4	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	— 4,0	+ 7,5	.	.
24 Lön till anställda	14,8	15,9	+ 1,1	+ 7
25 Lokalhyror	0,2	0,2	— 0,0	— 15
26 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,2	0,3	+ 0,1	+ 27
27 Betald utdelning	0,8	0,8	+ 0,0	+ 0
28 Beslutad utdelning	0,8	0,7	— 0,1	— 10

Partihandel *Wholesale trade*

Jordbrukskooperativa inköps- och försäljningsföreningar (22 föreningar) *Farm products and farm supplies (cooperative enterprises)*				Blandade eller ej specificerade varuslag (29 företag) *Nonspecified branches*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
4 229	4 235	+ 6	+ 0	3 655	3 697	+ 42	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
23,0	27,5	+ 4,5	+ 20	12,8	10,9	— 1,9	— 15	2
17,7	18,2	+ 0,6	+ 3	2,8	4,1	+ 1,3	+ 45	3
40,7	45,7	+ 5,1	+ 12	15,7	15,0	— 0,7	— 4	4
25,1	26,8	+ 1,6	+ 7	3,2	3,4	+ 0,2	+ 7	5
10,8	11,6	+ 0,8	+ 8	2,7	3,1	+ 0,3	+ 12	6
2,0	3,6	+ 1,6	+ 82	4,4	3,4	— 1,0	— 23	7
0,3	0,2	— 0,1	— 21	0,1	0,3	+ 0,2	+192	8
0,9	1,2	+ 0,4	+ 41	1,4	1,8	+ 0,4	+ 27	9
1,7	2,3	+ 0,6	+ 38	3,8	3,0	— 0,8	— 21	10
40,7	45,7	+ 5,1	+ 12	15,7	15,0	— 0,7	— 4	11
1 667,1	1 727,7	+ 60,6	+ 4	654,2	714,0	+ 59,8	+ 9	12
132,8	181,1	+ 48,3	+ 36	37,8	36,4	— 1,4	— 4	13
1 799,9	1 908,8	+108,9	+ 6	692,0	750,4	+ 58,3	+ 8	14
159,6	132,8	— 26,8	— 17	35,4	37,8	+ 2,5	+ 7	15
1 551,8	1 670,3	+118,5	+ 8	585,1	638,0	+ 52,9	+ 9	16
65,5	78,2	+ 12,7	+ 19	58,7	63,5	+ 4,8	+ 8	17
—	—	—	—	0,1	0,1	— 0,0	— 17	18
1 776,9	1 881,3	+104,4	+ 6	679,2	739,5	+ 60,3	+ 9	19
23,0	27,5	+ 4,5	+ 20	12,8	10,9	— 1,9	— 15	20
27,2	17,6	— 9,7	— 36	5,1	6,8	+ 1,7	+ 34	21
— 26,8	+ 48,3	.	.	+ 2,5	— 1,4	.	.	22
— 28,8	+ 56,3	.	.	+ 1,9	+ 4,4	.	.	23
40,1	44,0	+ 3,9	+ 10	40,0	42,8	+ 2,7	+ 7	24
1,5	1,5	+ 0,0	+ 3	0,9	1,0	+ 0,1	+ 7	25
1,9	2,2	+ 0,3	+ 16	1,6	1,7	+ 0,1	+ 9	26
[1] —	[1] —	—	—	2,4	1,6	— 0,8	— 34	27
[1] —	[1] —	—	—	1,6	1,6	+ 0,0	+ 0	28

[1] Efterlikvid betraktas ej som utdelning.

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel *Wholesale trade*			
	Samtliga branscher (382 företag) *Total*			
	1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
			absolut	%
1 Antal anställda	57 919	58 516	+ 597	+ 1
Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	237,8	229,5	— 8,3	— 3
3 Övriga intäkter	67,7	74,9	+ 7,2	+ 11
4 Summa	305,5	304,4	— 1,1	— 0
Kostnader och vinst				
5 Räntor	72,0	79,2	+ 7,2	+ 10
6 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	66,8	75,7	+ 8,9	+ 13
7 Skatter samt investeringsavgift	60,8	60,7	— 0,1	— 0
8 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	24,4	21,6	— 2,8	— 11
9 Övriga kostnader	33,6	29,0	— 4,6	— 14
10 Redovisad vinst	47,9	38,2	— 9,6	— 20
11 Summa	305,5	304,4	— 1,1	— 0
Beräkning av bruttovinsten				
12 Försäljningsintäkt m. m.	10 379,6	11 234,3	+ 854,7	+ 8
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	759,4	909,6	+ 150,2	+ 20
14 Summa	11 139,0	12 143,9	+ 1 004,9	+ 9
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	700,2	759,4	+ 59,2	+ 8
16 Inköp av varor	8 666,4	9 486,5	+ 820,1	+ 9
17 Omkostnader	1 164,6	1 264,7	+ 100,1	+ 9
18 Försäljningsskatt	370,0	403,7	+ 33,7	+ 9
19 Summa avgående poster	10 901,2	11 914,4	+ 1 013,2	+ 9
20 Bruttovinst	237,8	229,5	— 8,3	— 3
Övriga uppgifter				
21 Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	171,4	182,9	+ 11,5	+ 7
22 Lagervärdeförändring	+ 63,2	+ 138,4	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 47,4	+ 159,8	.	.
24 Lön till anställda	667,3	722,9	+ 55,6	+ 8
25 Lokalhyror	33,4	37,1	+ 3,7	+ 11
26 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	22,9	23,5	+ 0,6	+ 3
27 Betald utdelning	22,1	22,9	+ 0,8	+ 4
28 Beslutad utdelning	22,9	23,3	+ 0,4	+ 2

Detaljhandel *Retail trade*

Textil- och beklädnadsvaror (37 företag) *Textile products, clothing*				Järnaffärer (15 företag) *Hardware*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
3 324	3 288	— 36	— 1	859	865	+ 6	+ 1	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
5,2	4,6	— 0,6	— 12	1,7	1,7	+ 0,0	+ 2	2
2,2	1,6	— 0,6	— 28	0,5	0,5	— 0,0	— 6	3
7,3	6,1	— 1,2	— 16	2,2	2,2	+ 0,0	+ 0	4
0,9	1,0	+ 0,1	+ 12	0,7	0,7	+ 0,0	+ 7	5
0,7	0,9	+ 0,1	+ 16	0,4	0,4	+ 0,0	+ 4	6
2,5	2,1	— 0,3	— 14	0,3	0,2	— 0,1	— 42	7
0,2	0,0	— 0,2	— 88	0,0	0,2	+ 0,2	(+427)	8
0,4	0,4	+ 0,0	+ 12	0,4	0,6	+ 0,1	+ 36	9
2,6	1,7	— 1,0	— 37	0,4	0,2	— 0,2	— 55	10
7,3	6,1	— 1,2	— 16	2,2	2,2	+ 0,0	+ 0	11
169,3	172,5	+ 3,2	+ 2	101,6	105,8	+ 4,3	+ 4	12
22,7	24,2	+ 1,5	+ 7	9,8	9,3	— 0,5	— 5	13
192,0	196,7	+ 4,7	+ 2	111,4	115,1	+ 3,8	+ 3	14
23,1	22,7	— 0,4	— 2	9,6	9,8	+ 0,2	+ 2	15
117,5	121,4	+ 3,9	+ 3	85,9	88,4	+ 2,5	+ 3	16
46,1	48,0	+ 1,8	+ 4	14,2	15,2	+ 1,0	+ 7	17
—	—	—	—	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 17)	18
186,8	192,1	+ 5,3	+ 3	109,7	113,4	+ 3,7	+ 3	19
5,2	4,6	— 0,6	— 12	1,7	1,7	+ 0,0	+ 2	20
2,4	1,8	— 0,6	— 26	0,6	0,5	— 0,0	— 7	21
— 0,4	+ 1,5	.	.	+ 0,2	— 0,5	.	.	22
— 2,1	+ 0,7	.	.	— 0,7	+ 0,2	.	.	23
31,4	32,9	+ 1,5	+ 5	9,4	9,9	+ 0,5	+ 5	24
3,7	4,1	+ 0,4	+ 11	0,4	0,5	+ 0,0	+ 10	25
0,8	0,7	— 0,1	— 9	0,2	0,3	+ 0,0	+ 6	26
0,5	0,5	+ 0,1	+ 11	0,0	0,0	—	—	27
0,5	0,5	— 0,0	— 3	0,0	0,0	—	—	28

	Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Detaljhandel *Retail trade*			
		Varuhus (10 företag) *Department stores*			
		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956	
				absolut	%
1	Antal anställda	13 268	13 732	+ 464	+ 3
	Intäkter	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2	Bruttovinst	51,5	58,2	+ 6,7	+ 13
3	Övriga intäkter	9,3	10,6	+ 1,4	+ 15
4	Summa	60,8	68,8	+ 8,0	+ 13
	Kostnader och vinst				
5	Räntor	2,9	2,7	— 0,3	— 9
6	Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	7,8	7,5	— 0,3	— 3
7	Skatter samt investeringsavgift	24,5	28,6	+ 4,0	+ 16
8	Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	2,0	5,1	+ 3,1	+ 155
9	Övriga kostnader	9,5	6,4	— 3,2	— 33
10	Redovisad vinst	14,0	18,6	+ 4,6	+ 33
11	Summa	60,8	68,8	+ 8,0	+ 13
	Beräkning av bruttovinsten				
12	Försäljningsintäkt m. m.	664,8	752,1	+ 87,3	+ 13
13	Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	37,8	42,3	+ 4,6	+ 12
14	Summa	702,6	794,5	+ 91,9	+ 13
15	Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	31,7	37,8	+ 6,1	+ 19
16	Inköp av varor	476,6	538,4	+ 61,8	+ 13
17	Omkostnader	142,2	159,6	+ 17,4	+ 12
18	Försäljningsskatt	0,6	0,5	— 0,0	— 5
19	Summa avgående poster	651,1	736,3	+ 85,2	+ 13
20	Bruttovinst	51,5	58,2	+ 6,7	+ 13
	Övriga uppgifter				
21	Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	23,1	19,5	— 3,6	— 16
22	Lagervärdeförändring	+ 6,1	+ 4,6	.	.
23	Uppskattad lagervolymförändring	+ 14,0	+ 6,6	.	.
24	Lön till anställda	107,8	118,6	+ 10,8	+ 10
25	Lokalhyror	4,7	6,1	+ 1,4	+ 29
26	Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	2,2	2,0	— 0,3	— 12
27	Betald utdelning	8,7	9,2	+ 0,5	+ 5
28	Beslutad utdelning	9,2	11,2	+ 2,0	+ 22

Detaljhandel *Retail trade*

Övrig detaljhandel (38 företag) *Nonspecified branches*				Samtliga branscher (100 företag) *Total*				
1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		1955	1956	Ökning *increase* (+) eller minskning *decrease* (—) 1955—1956		
		absolut	%			absolut	%	
3 359	3 443	+ 84	+ 3	20 810	21 328	+ 518	+ 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
5,8	6,2	+ 0,4	+ 7	64,2	70,7	+ 6,5	+ 10	2
0,9	1,2	+ 0,3	+ 30	12,9	13,9	+ 1,0	+ 8	3
6,8	7,5	+ 0.7	+ 10	77,1	84,6	+ 7,5	+ 10	4
1,8	2,2	+ 0,4	+ 23	6,3	6,6	+ 0,3	+ 5	5
1,3	1,6	+ 0,2	+ 19	10,2	10,3	+ 0,1	+ 1	6
1,3	1,5	+ 0,2	+ 14	28,6	32,4	+ 3,7	+ 13	7
0,3	0,3	— 0,0	— 5	2,5	5,6	+ 3,1	+125	8
1,0	0,9	— 0,1	— 13	11,3	8,2	— 3,1	— 28	9
1,1	1,1	+ 0,0	+ 0	18,2	21,5	+ 3,4	+ 18	10
6.8	7,5	+ 0,7	+ 10	77,1	84,6	+ 7,5	+ 10	11
192,8	203,1	+10,3	+ 5	1 128,4	1 233,5	+105.1	+ 9	12
32,8	34,7	+ 1,9	+ 6	103,0	110,5	+ 7,5	+ 7	13
225,5	237,7	+12,2	+ 5	1 231,4	1 344,0	+112,6	+ 9	14
30,0	32,8	+ 2,7	+ 9	94,5	103,0	+ 8,6	+ 9	15
138,6	142,5	+ 3,9	+ 3	818,6	890,7	+ 72,1	+ 9	16
50.5	55,8	+ 5,3	+ 10	253,0	278,5	+ 25,6	+ 10	17
0,6	0,5	— 0,1	— 19	1,2	1,0	— 0,1	— 12	18
219,7	231,5	+11,8	+ 5	1 167,2	1 273,3	+106,1	+ 9	19
5,8	6,2	+ 0,4	+ 7	64,2	70,7	+ 6,5	+ 10	20
2,3	2,0	— 0.3	— 13	28,4	23,8	— 4,6	— 16	21
+ 2.7	+ 1,9	.	.	+ 8,6	+ 7,5	.	.	22
+ 1,7	+ 2,8	.	.	+ 13,0	+ 10,2	.	.	23
33,4	35,4	+ 2.1	+ 6	182,0	196,9	+ 14,9	+ 8	24
2,5	2.9	+ 0,4	+ 14	11,4	13.6	+ 2,2	+ 19	25
0.7	0.8	+ 0,1	+ 10	4,0	3,7	— 0,2	— 6	26
0,3	0,3	— 0,0	— 1	9,6	10,1	+ 0,5	+ 5	27
0,3	0,3	— 0,1	— 17	10,1	12,0	+ 1,9	+ 19	28

Beställningstrafik med lastbil — Oktober 1957

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län *Year and county*	Antal redovisade bilar [1] *Number of vehicles*	Medelbärighet, ton *Mean loading capacity*	Körning enligt timtaxa *Hour rate*		
				Frakt *Freight* 1 000 kronor	1 000 timmar *hours*	Frakt per timme *Freight per hour* kronor
1	1952 Medeltal per månad	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
2	1953 » » »	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
3	1954 » » »	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
4	1955 » » »	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
5	1956 » » »	21 009	4,81	32 128	2 234	14,38
6	1956: oktober	21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
7	1957: Maj	21 148	4,94	36 356	2 389	15,22
8	» Juni	21 199	4,95	35 604	2 271	15,68
9	» Juli	21 244	4,95	31 020	1 994	15,55
10	» Augusti	21 282	4,98	37 879	2 389	15,85
11	» September	21 391	4,99	37 238	2 361	15,77
12	» Oktober	[2] 21 306	5,02	40 110	2 545	15,76
	Därav *County*					
A	Stockholms stad	2 524	4,19	6 897	459	15,04
B	Stockholms län	1 121	4,99	2 752	162	17,01
C	Uppsala län	534	5,46	631	41	15,39
D	Södermanlands län	736	4,99	1 195	76	15,80
E	Östergötlands län	977	5,24	1 555	100	15,57
F	Jönköpings län	771	5,32	1 071	70	15,24
G	Kronobergs län	460	5,29	365	25	14,61
H	Kalmar län	546	5,71	811	49	16,48
I	Gotlands län	188	4,10	121	8	14,63
K	Blekinge län	367	5,45	453	31	14,80
L	Kristianstads län	686	5,41	691	42	16,41
M	Malmöhus län	1 495	5,11	2 315	167	14,00
N	Hallands län	376	4,95	477	32	14,95
O	Göteborgs och Bohus län	1 800	4,51	4 260	279	15,25
P	Älvsborgs län	953	5,19	1 361	90	15,15
R	Skaraborgs län	716	5,09	917	57	16,06
S	Värmlands län	874	5,14	1 064	68	15,64
T	Örebro län	767	5,53	1 396	89	15,73
U	Västmanlands län	718	5,53	1 424	82	17,32
W	Kopparbergs län	830	5,17	1 250	79	15,82
X	Gävleborgs län	1 024	6,14	2 039	127	16,04
Y	Västernorrlands län	954	4,81	2 444	142	17,22
Z	Jämtlands län	385	4,50	671	35	19,24
AC	Västerbottens län	748	4,96	1 685	105	15,99
BD	Norrbottens län	756	4,62	2 265	130	17,45

[1] Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.
[2] Härtill kom 117 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa[1] *Kilometre rate*

	Godsvikt *Goods carried* 1 000 ton	1 000 km lastad *loaded*	1 000 km tom *empty*	Tomkörning *Empty haulage* %	Medeltransportlängd *Mean haul. distance* km	1 000 timmar *Hours*	Frakt *Freight* 1 000 kronor	Frakt per körd km *Freight per km* öre
1	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
2	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
3	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
4	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
5	2 897	19 020	9 516	33	51	1 476	28 853	101
6	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
7	3 396	20 396	10 194	33	49	1 511	32 521	106
8	3 217	19 274	10 115	34	49	1 450	31 737	108
9	3 033	18 219	9 868	35	47	1 397	28 958	103
10	3 520	20 976	11 167	34	50	1 563	33 949	106
11	3 342	20 857	10 379	33	52	1 500	33 223	106
12	3 616	22 012	10 867	33	50	1 574	35 017	107
A	7	206	6	—	466	7	353	167
B	129	512	387	43	26	42	890	99
C	116	811	451	36	50	60	1 158	92
D	123	1 016	494	33	65	72	1 574	104
E	211	1 401	746	35	54	99	2 155	100
F	151	1 207	418	26	68	80	1 715	105
G	132	944	397	30	54	67	1 353	101
H	102	973	345	26	83	60	1 483	113
I	89	251	160	39	14	21	407	99
K	55	748	180	19	123	40	1 047	113
L	202	1 611	574	26	69	103	2 412	110
M	328	1 812	776	30	46	135	2 990	116
N	63	529	246	32	65	39	783	101
O	71	635	206	24	86	39	1 070	127
P	152	1 165	484	29	54	87	1 716	104
R	121	1 216	437	26	89	77	1 753	106
S	230	1 365	966	41	75	101	2 241	96
T	126	879	430	33	64	64	1 517	116
U	186	817	423	34	47	60	1 309	106
W	308	1 066	733	41	25	91	2 012	112
X	141	888	476	35	55	69	1 544	113
Y	155	674	478	42	33	54	1 177	102
Z	180	379	355	32	13	36	756	103
AC	141	617	480	44	35	42	1 034	94
BD	97	290	219	43	22	29	568	111

[1] Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften sammansättes av en tidsavgift och en sträckavgift. Besvär anfördes emellertid över taxorna. Besvären har avgjorts den 25 januari 1957, men i avvaktan på omläggning av körrapportens uppställning sker redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate*[1]						Använd tid per bil i all trafik timmar *Hours per vehicle in all traffic*	Inkörd frakt per bil i all trafik *Freight per vehicle in all traffic* kronor
	1 000 ton-kilometer	Frakt *Freight* per tonkm öre	1 000 bärighets-tonkm *Capacity ton-km*	Frakt per bärighets-tonkm *Freight per capacity ton-km* öre	Utnyttjade bärighets-tonkm *Load factor* %		
1	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
2	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
3	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
4	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
5	148 243	19	231 867	12	64	177	2 903
6	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
7	167 529	19	263 255	12	64	184	3 257
8	158 718	20	250 957	13	63	176	3 177
9	142 631	20	233 811	12	61	160	2 823
10	176 491	19	271 536	13	65	186	3 375
11	174 768	19	274 332	12	64	181	3 294
12	181 648	19	287 804	12	63	193	3 526
A	3 358	11	3 594	10	94	195	2 872
B	3 321	27	6 243	14	53	182	3 249
C	5 781	20	10 480	11	55	189	3 349
D	8 031	20	12 789	12	63	201	3 762
E	11 336	19	18 850	11	60	204	3 797
F	10 268	17	15 016	11	68	195	3 613
G	7 138	19	10 745	13	66	200	3 736
H	8 517	17	11 362	13	75	200	4 202
I	1 267	32	2 040	20	62	157	2 811
K	6 707	16	10 366	10	65	192	4 088
L	13 935	17	20 538	12	68	211	4 523
M	15 087	20	21 820	14	69	202	3 548
N	4 085	19	6 548	12	62	188	3 350
O	6 069	18	8 658	12	70	177	2 961
P	8 121	21	13 607	13	60	186	3 228
R	10 680	16	15 263	11	70	188	3 728
S	10 945	20	17 236	13	64	193	3 781
T	8 117	19	13 991	11	58	199	3 797
U	8 772	15	13 762	10	64	198	3 807
W	7 809	26	13 034	15	60	205	3 929
X	7 685	20	14 016	11	55	191	3 499
Y	5 139	23	8 597	14	60	205	3 796
Z	2 349	32	5 145	15	46	184	3 707
AC	4 972	21	10 697	10	47	197	3 635
BD	2 159	26	3 407	17	63	210	3 747

[1] Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikelement och olyckans art — Oktober 1957

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident — *October 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper *Classification*	Skadade personer *Persons killed and injured*											
	Dödade[1] *Killed*[1]			Svårt skadade *Seriously injured*			Lindrigt skadade *Slightly injured*			Samtliga *Total*		
	Ej t.[2]	T.[2]	S:a[2]	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare *Motorcar drivers*	16	1	17	34	7	41	199	119	318	249	127	376
Bilpassagerare *Motorcar passengers*	9	3	12	43	7	50	212	88	300	264	98	362
Förare av tung mc *Drivers of heavy mc*	6	1	7	16	18	34	18	61	79	40	80	120
Passagerare på tung mc *Passengers on heavy mc*	1	1	2	7	—	7	4	10	14	12	11	23
Förare av moped *Drivers of cycle with aux. mot.*	9	4	13	11	23	34	26	127	153	46	154	200
Förare av annan lätt mc *Drivers of other light mc*	1	—	1	14	8	22	22	55	77	37	63	100
Cyklister *Cyclists*	8	8	16	17	31	48	44	122	166	69	161	230
Fotgängare *Pedestrians*	19	7	26	13	42	55	37	181	218	69	230	299
Övriga *Others*	2	—	2	2	2	4	10	4	14	14	6	20
Samtliga *Total*	71	25	96	157	138	295	572	767	1 339	800	930	1 730

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*	Ej t.	T.	S:a
Personbil *Passenger car*	1 544	3 563	5 107
Lastbil *Lorry*	377	757	1 134
Buss *Bus*	23	124	147
Tung motorcykel *Heavy motorcycle*	69	215	284
Moped *Cycle with aux. motor*	58	273	331
Annan lätt mc *Other light mc*	44	108	152
Spårvagn *Tram*	—	75	75
Järnvägsfordon *Railway vehicle*	11	7	18
Cykel *Cycle*	86	229	315
Annat fordon *Other vehicle*	69	377	446
Fotgängare *Pedestrian*	70	240	310
Andra trafikelement *Other traffic elements*	83	10	93
Samtliga *Total*	2 434	5 978	8 412

Olyckans art *Nature of accident*	Ej t.	T.	S:a
Kollision *Collision* mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade *between vehicles moving or temporarily stopped*	683	2 037	2 720
med parkerat fordon *with stationary vehicle*	38	513	551
med fotgängare *with pedestrian*	60	229	289
med annan vägtrafikant *with other traffic element*	—	—	—
med djur *with animal*	84	7	91
med hinder på körbanan *with obstacle on the road*	10	31	41
med föremål vid körbanan *with obstacle by the road*	48	89	137
Körning av vägen *Vehicle in ditch*	529	59	588
Kullkörning *Vehicle overturned*	35	52	87
Olycka av annat slag *Other type of accident*	16	26	42
Samtliga *Total*	1 503	3 043	4 546

[1] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.* — [2] Ej tättbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tättbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafikelement och skadade personer länsvis

Oktober 1957

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Ej tättbebyggt område *Non-built-up areas*									
Stockholms län	7	35	71	113	184	8	10	41	59
Uppsala »	1	11	34	46	75	1	2	17	20
Södermanlands »	—	19	23	42	64	—	6	30	36
Östergötlands »	5	18	35	58	88	7	3	23	33
Jönköpings »	2	19	28	49	84	2	9	28	39
Kronobergs »	—	5	25	30	50	—	1	8	9
Kalmar »	2	11	31	44	75	2	1	16	19
Gotlands »	1	5	6	12	21	1	2	4	7
Blekinge »	2	15	24	41	64	2	6	16	24
Kristianstads »	4	26	49	79	135	4	11	28	43
Malmöhus »	2	49	57	108	172	2	22	52	76
Hallands »	3	6	25	34	53	3	2	7	12
Göteb. o. Bohus »	2	20	41	63	108	2	10	21	33
Älvsborgs »	—	29	45	74	121	—	8	27	35
Skaraborgs »	1	30	30	61	98	1	7	40	48
Värmlands »	6	23	44	73	114	6	7	26	39
Örebro »	3	14	32	49	80	3	5	16	24
Västmanlands »	1	19	41	61	100	1	7	18	26
Kopparbergs »	1	16	29	46	73	1	4	17	22
Gävleborgs »	5	28	55	88	147	6	12	22	40
Västernorrlands »	6	34	60	100	170	6	5	41	52
Jämtlands »	4	19	27	50	80	4	6	20	30
Västerbottens »	3	33	57	93	147	3	5	35	43
Norrbottens »	6	19	64	89	131	6	6	19	31
Summa *Total*	67	503	933	1 503	2 434	71	157	572	800

[1] I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. *Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.*

[2] I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. *As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.*

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county — *October 1957*

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län *County*	Antal olyckor *Number of accidents*				Antal delaktiga trafikelement *Traffic elements involved*	Antal skadade personer *Persons killed and injured*			
	Med dödlig utgång[1] *Fatal*[1]	Med annan personskada *Non-fatal personal injury*	Med enbart egendomsskada *Damage to property only*	Summa *Total*		Dödade[2] *Killed*[2]	Skadade *Injured*		Summa *Total*
							Svårt *Seriously*	Lindrigt *Slightly*	
Tättbebyggt område *Built-up areas*									
Stockholms stad	6	186	654	846	1 676	6	20	192	218
Stockholms län	1	36	87	124	242	1	7	34	42
Uppsala »	—	16	55	71	135	—	4	15	19
Södermanlands »	—	16	40	56	109	—	3	16	19
Östergötlands »	2	42	97	141	274	2	12	32	46
därav Norrköpings stad	—	18	47	65	128	—	2	18	20
Jönköpings län	2	18	38	58	116	2	3	16	21
Kronobergs »	—	10	14	24	46	—	2	9	11
Kalmar »	1	12	24	37	74	1	2	12	15
Gotlands »	—	4	2	6	12	—	—	5	5
Blekinge »	—	13	21	34	63	—	5	8	13
Kristianstads »	—	15	31	46	94	—	3	14	17
Malmöhus »	3	88	222	313	630	3	10	91	104
därav Malmö stad	1	62	147	210	428	1	8	64	73
Hallands län	—	14	24	38	75	—	2	14	16
Göteb. o. Bohus »	2	126	426	554	1 100	2	22	118	142
därav Göteborgs stad..	1	118	392	511	1 021	1	21	110	132
Älvsborgs län	1	22	33	56	105	1	7	15	23
Skaraborgs »	—	11	27	38	72	—	3	8	11
Värmlands »	1	24	35	60	109	1	6	18	25
Örebro »	2	33	64	99	190	2	7	27	36
Västmanlands »	1	25	75	101	202	1	2	24	27
Kopparbergs »	—	14	37	51	98	—	1	18	19
Gävleborgs »	—	26	63	89	172	—	5	27	32
Västernorrlands »	1	19	46	66	127	1	4	21	26
Jämtlands »	—	9	17	26	48	—	2	7	9
Västerbottens »	—	15	22	37	73	—	4	11	15
Norrbottens »	2	13	57	72	136	2	2	15	19
Summa *Total*	25	807	2 211	3 043	5 978	25	138	767	930
Hela riket *Sweden*	92	1 310	3 144	4 546	8 412	96	295	1 339	1 730

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad *Year and month*	Tillkomna konkurser *Bankruptcies*		Protesterade växlar, antal *Protested bills, number*							
			T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons						Stockholm	Göteborg	Malmö
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1956	1 564	132	13 524	5 402	8 161	1 803	28 890	6 549	1 991	1 121
1955 Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec	162	8	1 320	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96
Dec.	100	10	904	378	513	103	1 898	464	147	80
1957 Jan.	121	12	880	292	463	118	1 753	452	116	65
Febr.	117	13	812	316	441	85	1 654	382	107	69
Mars	145	13	935	341	472	118	1 866	474	122	68
April	109	11	826	296	490	103	1 715	418	109	56
Maj	115	16	989	347	559	134	2 029	481	167	83
Juni	102	9	999	393	586	140	2 118	546	142	98
Juli	95	15	1 014	349	565	108	2 056	532	157	70
Aug.	79	6	1 038	359	539	104	2 040	536	175	62
Sept.	92	10	930	335	476	130	1 871	483	149	55
Okt.	112	7	964	386	616	127	2 093	443	163	60
Nov.	110	8	811	308	492	100	1 711	461	127	72

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr *Protested bills, amount*								År och månad *Year and month*
T. o. m. *Including* 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över *Over* 5 000 kr	Summa *Total*	Därav i			
					Stockholm	Göteborg	Malmö	
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522.7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249.4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418.4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319.3	3 364.7	1955
3 361,7	4 011,9	18 005,5	24 888,6	50 267,7	13 316,4	3 567,7	2 247,4	1956
320,7	376.2	1 689.9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	1955 Nov.
335,5	375.9	1 613.8	2 286.7	4 611,9	1 202.2	230,3	192,5	Dec.
275.0	307.4	1 454.0	1 899.6	3 936.0	1 071,8	281,2	214.4	1956 Jan.
249.0	307.4	1 529,3	1 741.5	3 827.2	1 204.6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328.2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334.0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148.2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875.6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387.5	1 647.3	2 490.6	4 865.8	1 161,8	329.5	133.4	Juli
312,5	375.7	1 706,3	1 797.2	4 191.7	923,3	327,0	196.5	Aug.
265,9	349.3	1 336.6	2 712.0	4 663.8	1 229.1	255.1	409,1	Sept.
288.6	305,4	1 435.4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179.7	Okt.
252.9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597.8	412.3	230.8	Nov.
213,6	287.4	1 147.3	1 370.4	3 018,7	917,2	173,1	154,3	Dec.
213.8	218.3	1 022.7	1 551.1	3 005.9	704,5	178,8	113 2	1957 Jan.
199.0	239.6	997.2	1 206.7	2 642.5	637,9	212.4	122.7	Febr.
222.6	251.2	1 077.3	1 511.5	3 062.6	685.8	293.5	164.5	Mars
193.1	217.8	1 100.1	1 343,2	2 854.2	739,1	292.4	93.6	April
239,1	260.5	1 244.9	1 806.5	3 551,0	1 074,8	197.0	197.0	Maj
240,1	295.5	1 341.2	1 823,8	3 700.6	1 172,1	262,2	258.1	Juni
250.9	255,5	1 234 2	1 470.9	3 211.5	1 040,1	231,3	126,2	Juli
241,7	287.7	1 177.6	1 750.8	3 457,8	1 381.3	283.6	68.5	Aug.
220.2	247 2	1 018 8	2 429 8	3 916.0	2 003.2	181.3	79 2	Sept.
238,7	292.1	1 204.0	1 736,0	3 470 8	656.0	286.0	76.3	Okt.
201,1	233,1	1 103,0	1 911,5	3 448,7	1 559,8	226,5	123,9	Nov.

Preliminär försäkringsstatistik för september och oktober 1957

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen[1] förvaltade tillgångarna har under september och oktober 1957 ökat med 153 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning å 303 resp. 150 mkr. Förändringarna har mätts i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I *tabell 1* redovisas bruttoökningarna och nettoföränd-

[1] Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1955 tillhopa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets[1] of Swedish nation-wide companies, by kind of object

Miljoner kronor *000 000 omitted*	Samtliga bolag *All companies*				Härav direktteckn. liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*			
	30/6 1957[2]	Ökningar[3] *Increases*[3]			30/6 1957[2]	Ökningar[3] *Increases*[3]		
		Juli + Aug. 1957	Sept. + Okt. 1957			Juli + Aug. 1957	Sept. + Okt. 1957	
		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*
Fastigheter *Real property*	[4] 554	2	8	8	[4] 308	2	5	4
Aktier och andra andelsbevis *Shares*	338	4	12	7	153	4	9	9
Svenska *Swedish*	322	4	11	8	153	4	9	9
Utländska *Foreign*	[5] 16	[5] — 0	1	— 1	—	—	—	—
Svenska inteckningslån *Mortgages*	3 994	60	100	70	2 901	48	76	61
Bostadsfastigheter *Dwelling houses*	2 448	26	42	29	1 823	22	34	28
Övriga fastigheter *Others*	1 546	34	58	41	1 078	26	42	33
Svenska kommunlån *Loans to municipalities (not bonds)*	1 377	7	10	1	1 262	7	9	3
Lån till kommun *Loans to municipalities*	1 102	6	5	— 3	1 005	6	5	— 1
Lån med kommunborgen *Loans with municipal guarantee*	275	1	5	4	257	1	4	4
Obligationer *Bonds*	5 885	78	145	64	5 201	62	126	58
Svenska *Swedish borrowers*	5 738	80	142	64	5 121	63	126	59
Utländska *Foreign borrowers*	[5] 147	[5] — 2	3	0	80	— 1	0	— 1
Förlagsbevis *Debentures*	150	— 2	1	— 1	73	— 1	1	— 0
Andra värdehandlingar *Other securities*	[6] 396	5	16	— 6	[6] 238	6	8	— 1
Lån till svenska näringslivet *Loans to Swedish enterprises*	200	6	4	— 4	136	7	2	1
Övriga *Others*	196	— 1	12	— 2	102	— 1	6	— 2
Livlån[7] *Policy loans*	619	1	0	— 1	619	1	0	— 1
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav.[7] *Cash at banks and in hand*	195	— 21	(11)	11	17	— 7	(7)	7
Summa *Total*	13 508	134	303	153	10 772	122	241	140

[1] *Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc.* — [2] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [3] Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. *Cash values.* — [4] Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — [5] Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — [6] Exkl. 157 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — [7] Här har endast nettoförändringar angivits.

Period	Bruttoökning år 1956	år 1957	Bruttominskning år 1956	år 1957	Nettoökning år 1956	år 1957
januari—februari	390	254	201	61	189	193
mars—april	224	247	103	70	121	177
maj—juni	249	287	127	164	122	123
juli—augusti	220	264	112	130	108	134
september—oktober	268	303	119	150	149	153
november—december	405		182		223	
Hela året	1 756		844		912	

ringarna för skilda placeringsobjekt. Svenska obligationer visar den största nettoökningen medan utländska aktier, »rena» kommunlån, förlagsbevis, andra värdehandlingar samt livlån visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade inteckningslån i »övriga fastigheter» och kontanter och banktillgodohavanden den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2*.

I tidigare rapporter — återgivna i *Statistisk tidskrift häfte 8/1956, häfte 2/1957 och häfte 8/1957* — har lämnats utförliga uppgifter rörande 1956 och första halvåret 1957. Bruttoförändringarna återges här ovan.

I sammanställningen s. 704, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån, samt på rad 7) nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8)—10) vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor *000 000 omitted*		Samtliga bolag *All companies*				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag *Life and Sickness insurance companies*			
		30/6 1957 [1]	Ökningar [2] *Increases* [2]			30/6 1957 [1]	Ökningar [2] *Increases* [2]		
			Juli + Aug. 1957	Sept. + Okt. 1957			Juli + Aug. 1957	Sept. + Okt. 1957	
			Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*		Netto *Net*	Brutto *Gross*	Netto *Net*
	Issued by								
Statens o. statsgarant.	*the Government*	2 117	22	93	51	1 881	10	85	48
Statsskuldförbind.....	» »	25	—	—	— 0	20	—	—	—
Hypoteksbankens		519	2	0	— 1	488	2	—	— 1
Stadshypotekskassans	*mortgage companies*	1 300	14	10	6	1 213	12	9	5
Bostadskreditkassans		266	46	2	— 1	242	42	2	— 1
Skeppshypotekskass:s		28	— 1	—	— 1	13	— 0	—	— 0
Övriga hyp. o. int. bol.		90	— 0	0	— 3	81	— 0	—	— 3
Kommuners	*municipalities*	669	— 1	—	—11	606	— 1	—	—10
Trafik- o. industri- bolags	*traffic,shipping and ind. comp.*	692	1	37	27	566	0	30	22
Övriga	*others*	32	— 3	—	— 3	11	— 2	—	— 1
Summa	*Total*	5 738	80	142	64	5 121	63	126	59

[1] Nominellt belopp. *Nominal values.* — [2] Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

Belopp i mkr	År 1956 jan.— dec.	År 1957 jan.— febr.	mars— april	maj— juni	juli— aug.	sept.— okt.
1) nettoökning av tillgångarna	912	193	177	123	134	153
2) bruttoökning av lån	84,3	6,2	8,4	8,6	1,3	5,4
3) härav banklån	48,5	—	1,0	4,5	1,0	2,9
4) bruttominskning av lån	66,6	7,3	3,9	6,4	4,9	5,1
5) härav banklån	47,1	4,3	0,0	1,1	0,3	0,2
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4)	17,7	— 1,1	4,5	2,2	— 3,6	0,3
7) rad 1)—6)	894	194	173	121	138	153
8) influtna premier[1]	1 811	353	312	292	293	..
9) influten nettoavkastning av kapital[2]	463	58	92	85	63	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring)[1]	899	156	149	153	143	..

[1] Direkt affär. — [2] Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under september—oktober 1957 *(tab. 3)* till 370 mkr (f. å. 459 mkr). Härav kom 266 mkr (f. å. 276 mkr) på stor försäkring och 104 mkr (f. å. 183 mkr) på liten försäkring (folkförsäkring). Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 188 mkr (f. å. 210 mkr) temporär dödsfallsförsäkring, medan 182 mkr (f. å. 249 mkr) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment.

Den nedgång i nyteckningen inom liten försäkring, som siffrorna utvisar jämfört med 1956, sammanhänger bl. a.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital[1] (i mkr)
New Life Insurance Business[1]. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Stor försäkring *Ordinary insurance*				Folkförsäkring *Industrial insurance*				Gruppförsäkring *Group insurance*		Totalt *Total*	
	1956		1957		1956		1957					
	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	Totalt *Total*	härav temporär förs.[2] *of which term. ins.*[2]	1956	1957	1956	1957
Jan.	60,4	23,2	93,2	44,4	50,9	21,3	35,2	18,7	99,2	147,9	210,5	276,3
Febr.	93,6	35,9	133,9	63,6	66,3	28,6	44,7	23,1	43,2	66,5	203,1	245,1
Mars	118,4	45,3	153,2	78,8	95,6	45,6	58,0	29,8	58,2	87,1	272,2	298,3
April	125,0	47,9	135,5	63,3	74,9	37,1	37,6	19,2	63,1	107,8	263,0	280,9
Maj	130,5	51,6	135,6	68,7	63,2	32,9	33,7	17,3	70,8	75,9	264,5	245,2
Juni	118,6	47,8	139,8	70,3	78,3	41,8	37,2	19,1	48,3	74,2	245,2	251,2
Juli	87,5	34,3	106,4	53,2	39,5	20,8	19,3	10,0	41,8	50,1	168,8	175,8
Aug.	81,2	33,9	82,8	42,5	44,3	24,0	19,8	10,1	44,8	89,0	170,3	191,6
Sept.	122,9	53,4	132,2	66,2	74,1	39,6	43,2	21,8	30,8	55,7	227,8	231,1
Okt.	153,6	60,2	133,8	69,4	108,8	56,7	61,3	31,0	111,8	83,7	374,2	278,8
Nov.	160,6	60,1			65,8	35,1			189,6		416,0	
Dec.	353,8	83,8			64,4	32,6			372,4		790,6	
Summa *Total*	1606,1	577,4			826,1	416,1			1 174,0		3 606,2	

[1] I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — [2] Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande årliga avgiftssumman i mkr

Collective pensions insurance: size of business in force as measured by annual amount of premiums. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad *Month*	Bruttoökning under månaden *Total increase during month*		Nettoökning under månaden *Net increase during month*		Bestånd vid slutet av månaden *Annual amount of premiums at end of month*	
	1956	1957	1956	1957	1956	1957
Jan.	1,7	3,2	[1]—25,4	0,4	395,8	434,0
Febr.	3,8	4,4	2.9	3,6	398,7	437,6
Mars	0,0	4.6	0,0	2,3	398,7	439,9
April	1,6	2,0	1.6	0,8	400,3	440,7
Maj	4,5	6.9	4.0	5,3	404.3	446,0
Juni	6,0	9.0	5,1	8,2	409.4	454,2
Juli	10.2	10.1	7.5	9,3	416,9	463,5
Aug.	6,9	9,5	6.5	8,1	423,4	471,6
Sept.	6,5	3.7	5,2	0,9	428,6	472,5
Okt.	6,3	4,2	5,0	2,2	433,6	474,7
Nov.	4,7		3,6		437,2	
Dec.	3,8		0,7		[2]437,9	

[1] Omtariffering av avgifterna i samband med ändring av grunderna m. m. medförde en sänkning av beståndet med 26,4 mkr. — [2] Sedan den exakta siffran ultimo 1956 framräknats till 433,6, har nettoökningarna under 1957 adderats till detta tal.

med att två av de fyra s. k. folklivförsäkringsbolagen fr. o. m. januari 1957 upphört att teckna folklivförsäkring. Beträffande de båda övriga bolagen kan en tydlig förskjutning i nyteckningen från liten till stor försäkring iakttagas. Av siffrorna framgår vidare, att medan nyteckningen av ren dödsfallsförsäkring under tiden januari—augusti 1957 varit något större än under motsvarande period föregående år, ligger den under september—oktober 1957 på en lägre nivå än under samma period 1956. Nyanskaffningen av kapitalförsäkring med sparmoment fortsätter att avsevärt minska jämfört med 1956.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under september—oktober 1957 till 139 mkr (f. å. 143 mkr).

Utom ifråga om gruppförsäkring inbegriper siffrorna i tab. 3 icke SPP, som i huvudsak driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i *tab. 4*, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De båda sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De båda första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande två kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3 under förutsättning att förhållandet mellan försäkringssumma och premier icke ändras. En sådan ändring inträffade emellertid vid införandet av nya premiegrunder för kassan fr. o. m. 1956. Den omtariffering av äldre bestånd, som härvid verkställdes, medförde en sänkning i den fortlöpande avgiftssumman med 26,4 mkr. Trots denna sänkning ökade den fortlöpande avgiftssumman från 421 mkr ult. 1955 till 475 mkr vid oktober månads utgång 1957.

G. E.

Inkomstfördelningen år 1956

Preliminär redogörelse

The Income Distribution

Preliminary Data

Liksom för närmast föregående år har uppgifter till inkomststatistiken även för år 1956 (taxeringsåret 1957) erhållits dels och till största delen genom en urvalsundersökning, dels genom en fullständig undersökning. Uppgifterna, som jämlikt kungl. kungörelsen om uppgifter till den årliga inkomststatistiken den 21 december 1951 (nr 832) införskaffats genom länsstyrelsernas och taxeringsnämndsordförandenas försorg, avser endast *fysiska* personer och omfattar utom inkomstbelopp och yrkesbeteckningar bl. a. även födelsenummer, födelsetid och civilstånd. Närmare redogörelse för undersökningsmetoden lämnas i publikationen Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1956.

Enligt föreskrifterna skall uppgifter insamlas för alla personer födda den 5, 15 och 25 dagen i månaden. Vidare skall *båda makarna i ett äktenskap medtagas*, även om endast endera av dem är född på sådan dag, i fall båda haft inkomst under redogörelseåret. Slutligen skall uppgifter insamlas för alla personer, som ensamma eller tillsammans med maken haft inkomst uppgående till minst 30 000 kr.

Inkomstuppgifterna avser den sammanräknade nettoinkomsten eller summan av enligt förordningen om statlig inkomstskatt uppskattade inkomster av olika förvärvskällor (jordbruksfastighet, annan fastighet, rörelse, tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet samt kapital), sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla. De största individuella årsinkomsterna härrör ofta från mer än en förvärvskälla, t. ex. både tjänst och kapital.

Yrkesbeteckningarna avser 9 huvudgrupper av näringsgrenar, nämligen jordbruk med binäringar, byggnadsverksamhet, industri och hantverk i övrigt, samfärdsel, handel, allmän förvaltningstjänst, fria yrken, husligt arbete och övriga.

Inom varje näringsgren är inkomsttagarna uppdelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma med undantag för huvudgrupperna allmän förvaltningstjänst och husligt arbete, i vilka företagare icke förekommer. Statistiken upptar alltså inalles 25 grupper. Såsom anställda räknas såväl arbetare som tjänstemän (även i chefsställning, såsom disponenter, verkställande direktörer m. fl.), medan till icke yrkesverksamma hänföres f. d. yrkesutövare, pensionärer, rentierer o. d.

Genom uppgifterna om födelsetid och födelsenummer erhålles uppgifter om ålder och kön (udda födelsenummer avser man, jämnt kvinna). Då dessutom uppgifter inhämtas om civilstånd, kan sammanställningar ske mellan å ena sidan inkomstuppgifterna och å andra sidan uppgifterna om *ålder* samt *kön* och *civilstånd*.

Primärmaterialets beskaffenhet. Vissa brister föreligger beträffande primärmaterialet såväl i vad avser urvalsundersökningen som den fullständiga undersökningen. Vid granskning av materialet har befunnits, att antalet personer födda den 5 resp. 25 understiger antalet födda den 15 med 1,8 resp. 1,0 %. Uppgifterna för dem, som är födda den 15, skall användas även för det s. k. befolkningsregistret, och därför skulle för dessa i motsats mot för de övriga lämnas uppgifter även om namn. Dessa uppgifter kan fördenskull möjligen ha synts uppgiftslämnarna viktigare och av den anledningen blivit fullständigare redovisade. Liknande skillnader har konstaterats även de föregående åren. Vad beträffar inkomsttagarna med minst 30 000 kr inkomst torde även vissa brister förefinnas. Visserligen har ämbetsverket i så stor utsträckning, som den knappa tiden för materialets bearbetning medgivit, sökt komplettera statistiken i detta avseende, men likväl kvarstår en viss ofullständighet.

För att förena urvalsundersökningen

Inkomstklasser, kr	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1956	År 1955	År 1956	År 1955
— 2 000	381 090	414 510	9,7	10,5
2 000— 3 000	385 040	394 510	9,8	10,1
3 000— 4 000	320 830	326 440	8,1	8,3
4 000— 5 000	271 380	275 630	6,9	7,1
5 000— 6 000	249 920	255 180	6,3	6,5
6 000— 7 000	245 550	265 550	6,2	6,8
7 000— 8 000	262 480	273 610	6,6	7,0
8 000— 9 000	263 410	281 960	6,7	7,2
9 000—10 000	267 360	281 530	6,8	7,2
10 000—12 000	500 900	483 480	12,7	12,4
12 000—15 000	416 880	349 290	10,6	8,9
15 000—20 000	226 720	179 440	5,7	4,6
20 000—30 000	107 390	88 960	2,7	2,3
30 000—50 000	35 663	30 015	0,9	0,8
50 000—	13 717	12 111	0,3	0,3
Summa	3 948 330	3 912 216	100	100

och den fullständiga undersökningen till en enhetlig översikt över inkomstfördelningen har företagits en uppräkning av urvalsdelen.

I fråga om det totala inkomstbeloppet kan jämförelse göras med inkomstlängdens A-längd. För centralbyrån nu tillgängliga uppgifter är i viss mån preliminära. Den sammanräknade nettoinkomsten uppgår enligt längden till 34 339,5 milj. kr och enligt inkomststatistiken till 33 348,8 milj. kr. Den sistnämnda summan understiger den förra med 990,7 milj. kr eller 2,9 % mot 3,4 % föregående år. En del av denna skillnad kommer på dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar, vilka ingår i taxeringsstatistikens uppgifter men icke i inkomststatistikens. De eftertaxerade beloppen brukar i allmänhet relativt sett vara obetydliga. Dödsbon och familjestiftelser torde betyda mera, men uppgift om dessas storlek saknas. Om man med ledning av vissa beräkningar antar, att dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar inbegriper omkring 1 % av inkomstbeloppet, skulle för inkomståret 1956 1,9 % av den sammanräknade nettoinkomsten enligt taxeringsstatistiken eller omkring 650 milj. kr utgöra bristen i inkomststatistiken. Detta antagande är emellertid alltför osäkert för att läggas till grund för en korrigering med hänsyn till bristerna i materialet. Det kan dock påpekas, att skillnaden mellan taxeringsstatistikens och inkomststatistikens inkomstuppgifter år 1956 är den minsta, sedan omläggningen av inkomststatistiken ägde rum.

Förutom dessa brister hos primärmaterialet bör observeras, att uppräkningen av urvalsundersökningens siffror i många fall grundar sig på ganska små tal. De i tabellerna framlagda uppgifterna bör därför användas med försiktighet, särskilt i de fall då talen är låga.

Undersökningsresultatet. I tab. 1 lämnas uppgifter för hela riket (inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet), landsbygden och städerna om antalet inkomsttagare inom olika inkomstklasser för samtliga 25 närings- och yrkesgrupper och i tab. 2 om den procentuella fördelningen på inkomstklasser.

Hela antalet inkomsttagare uppgick till 3 948 330, varav för landsbygden 1 841 113 och för städerna 2 106 521. Motsvarande tal var enligt 1955 års statistik 3 912 216, 1 848 583 och 2 062 977. För riket iakttages en ökning med 36 114 eller 0,9 % och för städerna med 43 544 eller 2,1 %. För landsbygden däremot har antalet inkomsttagare minskats med 7 470 eller 0,4 %, vilket sammanhänger med att folkmängden på landsbygden minskats år 1956 liksom de närmast föregående åren. Minskningen på landsbygden av antalet inkomsttagare gäller åldrarna 16—50 år. I förhållande till folkmängden vid årets slut utgjorde antalet inkomsttagare år 1956 för riket 53,8, för landsbygden 50,0 och för städerna 57,6 %.

Inkomstklasser, kr	Summa inkomster (1 000 kr) År 1956	År 1955	I % av totalsumman År 1956	År 1955
— 2 000	507 415	542 602	1,5	1,7
2 000— 3 000	956 002	979 654	2,9	3,1
3 000— 4 000	1 130 874	1 133 675	3,4	3,6
4 000— 5 000	1 206 752	1 234 983	3,6	3,9
5 000— 6 000	1 370 739	1 399 669	4,1	4,5
6 000— 7 000	1 595 058	1 714 756	4,8	5,5
7 000— 8 000	1 966 722	2 051 405	5,9	6,6
8 000— 9 000	2 236 671	2 394 588	6,7	7,6
9 000—10 000	2 538 416	2 672 624	7,6	8,5
10 000—12 000	5 481 982	5 280 123	16,4	16,9
12 000—15 000	5 526 957	4 665 939	16,6	14,9
15 000—20 000	3 840 047	3 042 398	11,5	9,7
20 000—30 000	2 545 887	2 107 689	7,6	6,7
30 000—50 000	1 320 329	1 115 195	4,0	3,6
50 000—	1 124 987	997 930	3,4	3,2
Summa	33 348 838	31 333 230	100	100

Fördelningen av antalet inkomsttagare efter inkomstens storlek framgår av sammanställningen på föregående sida, varvid som jämförelse uppgifter även lämnas för år 1955.

Inkomstklasserna under 10 000 kr har minskats jämfört med föregående år, under det att de högre inkomstklasserna har ökats, framför allt inkomstklasserna mellan 12 000 och 20 000 kr. Av hela antalet inkomsttagare hade något över 40 % inkomster under 6 000, nära 50 % 6 000—15 000 och nära 10 % över 15 000 kr. Endast något under 4 % hade inkomster på 20 000 kr eller däröver.

I ovanstående sammanställning redovisas fördelningen av hela inkomstsumman på olika inkomstklasser. Liksom i fråga om antalet inkomsttagare har även inkomstsummorna i inkomstklasserna under 10 000 kronor minskats, medan inkomstsummorna i de högre klasserna ökats. Den procentuella fördelningen av den totala inkomsten är emellertid en helt annan än fördelningen av inkomsttagarna. Av inkomstsumman kommer nämligen 15,5 % på inkomster under 6 000 kr, 58 % på inkomster mellan 6 000 och 15 000 och 26,5 % på inkomster över 15 000 kr. På inkomsttagare över 20 000 kr kom 15 % av inkomstsumman.

Fördelningen av inkomsttagarna efter näringsgren framgår av nedanstående sammanställning.

Beträffande fördelningen av inkomsttagarna efter näringsgren iakttages en ökning jämfört med år 1955 för byggnadsverksamhet, industri och hantverk i övrigt, samfärdsel samt handel och allmän förvaltningstjänst men en minskning för jordbruk med binäringar, fria yrken och husligt arbete.

Efter yrkesställning fördelar sig inkomsttagarna som sammanställningen överst på följande sida visar. I jämförelse med föregående år har företagarna minskats både numerärt och procentuellt, de anställda har ökats till antalet men utgör dock ungefär samma procentuella andel, och de icke yrkesverksam-

Näringsgren	Antal inkomsttagare År 1956	År 1955	I % av hela antalet inkomsttagare År 1956	År 1955
Jordbruk med binäringar	645 888	668 257	16,4	17,1
Byggnadsverksamhet	277 515	271 832	7,0	7,0
Industri o. hantverk i övrigt	1 181 620	1 173 565	29,9	30,0
Samfärdsel	322 200	314 259	8,2	8,0
Handel	648 145	638 465	16,4	16,3
Allmän förvaltningstjänst	440 784	420 724	11,2	10,8
Fria yrken	50 714	51 387	1,3	1,3
Husligt arbete	100 030	106 439	2,5	2,7
I övrigt	281 434	267 288	7,1	6,8
Summa	3 948 330	3 912 216	100	100

Yrkesställning	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1956	År 1955	År 1956	År 1955
Företagare	518 145	527 913	13,1	13,5
Anställda	2 892 358	2 870 208	73,3	73,4
Icke yrkesverksamma	537 827	514 095	13,6	13,1
Summa	3 948 330	3 912 216	100	100

ma har ökats såväl till antalet som procentuellt.

I tab. 3 lämnas uppgifter om den totala inkomstsumman inom olika närings- och yrkesgrupper. Det totala inkomstbeloppet för gruppen industri och hantverk i övrigt var betydligt högre än för de andra grupperna, vad beträffar riket och städerna, och uppvisade även för landsbygden den största inkomstsumman, men där låg gruppen jordbruk med binäringar endast obetydligt under. På landsbygden har sistnämnda grupp förut haft det största inkomstbeloppet. Vad angår de olika kategorierna efter yrkesställning, dominerade de anställda med drygt 77 % av den totala inkomstsumman.

Medelinkomsten uppgick år 1956 till 8 446 kr mot 8 009 år 1955. Företagarnas inkomster var högre än de anställdas. Medelinkomsten inom de skilda närings- och yrkesgrupperna framgår av nedanstående sammanställning. Bland företagarna låg de inom fria yrken, handel, samfärdsel och byggnadsverksamhet högst. Av de anställda uppvisar grupperna byggnadsverksamhet, allmän förvaltningstjänst och samfärdsel de högsta medelinkomsterna.

I tab. 4 lämnas redogörelse för inkomsttagarnas fördelning på åldersgrupper och inkomstklasser i hela riket samt landsbygd och städer. I den lägsta åldersgruppen återfinnes vad beträffar hela riket flertalet inkomsttagare i inkomstklasserna under 3 000 kr, i den näst lägsta liksom i den högsta gruppen tillhör det övervägande antalet inkomstklasserna under 5 000 kr. Inkomsttagarna i övriga åldersgrupper är mera koncentrerade till de medelhöga eller högre inkomstklasserna. Den procentuella fördelningen för hela riket av inkomsttagarna och deras inkomster på olika åldersgrupper samt inkomstmedeltalen för dessa framgår av sammanställningen överst på följande sida.

Åldersgrupperna upp till 25 år samt 67 år och däröver uppvisar högre procentuell andel av antalet inkomsttagare än av inkomstsumman, medan i fråga om övriga grupper procenttalet för inkomstsumman är högre än procenttalet för antalet inkomsttagare. Inkomstmedeltalet stiger t. o. m. åldersgruppen 40—50 år och sjunker sedan.

Tab. 5 innehåller fördelning för hela riket av inkomsttagarna efter ålder, inkomst och yrkesställning. För företagarna utgör antalet inkomsttagare i åldrarna över 40 år 78 % och inkomstsumman i samma åldrar 77,5 %, medan för de anställda motsvarande procenttal är 46 och 52. Vad angår de icke yrkesverksamma är givetvis de två högsta åldersgrupperna de helt dominerande. För bå-

Näringsgren	Företagare		Anställda		Samtliga	
	År 1956 kr	År 1955 kr	År 1956 kr	År 1955 kr	År 1956 kr	År 1955 kr
Jordbruk med binäringar	8 103	7 696	5 853	5 548	6 586	6 267
Byggnadsverksamhet	12 099	11 732	10 738	10 253	10 468	10 018
Industri och hantverk i övrigt	10 678	9 963	9 403	8 838	9 229	8 682
Samfärdsel	12 417	11 691	9 949	9 491	9 833	9 382
Handel	12 930	12 548	8 073	7 614	8 681	8 235
Allmän förvaltningstjänst	.	.	10 640	10 190	10 531	10 110
Fria yrken	16 902	16 865	9 123	8 573	11 245	10 876
Husligt arbete	.	.	3 287	3 159	3 183	3 081
Övriga	4 671	4 203	3 701	3 705	3 408	3 317
Samtliga	9 894	9 432	8 929	8 413	8 446	8 009

Åldersgrupper	Antal inkomsttagare %	Summa inkomster %	Inkomstmedeltal, kr
0—16	0,4	0,1	3 040
16—20	6,4	3,3	4 366
20—25	8,5	6,3	6 304
25—30	8,8	8,9	8 540
30—35	9,4	10,6	9 517
35—40	10,0	12,0	10 182
40—50	19,4	23,5	10 197
50—67	24,4	26,9	9 295
67—	12,7	8,4	5 559
Summa	100	100	8 446

de företagarna och de anställda har inkomstmedeltalet sitt största värde i åldersgruppen 40—50 år. De icke yrkesverksamma uppvisar de högsta inkomstmedeltalen i den lägsta och de två högsta åldersgrupperna.

I tab. 6 redovisas antalet inkomsttagare med fördelning efter kön och civilstånd samt inkomstklasser, och i följande sammanställning meddelas den procentuella fördelningen av antalet inkomsttagare och det totala inkomstbeloppet på olika kön och civilstånd ävensom inkomstmedeltalet för dessa.

Kön och civilstånd	Antal inkomsttagare %	Summa inkomster %	Medelinkomst, kr
Ogifta män	18,1	15,4	7 153
» kvinnor	13,8	9,5	5 804
Gifta män	41,6	58,9	11 969
» kvinnor	16,5	8,7	4 449
Förut gifta män	3,7	3,4	7 914
» » kvinnor	6,3	4,1	5 526
Samtliga	100	100	8 446

De gifta männen utgjorde närmare 42 % av inkomsttagarna men hade 59 % av inkomsterna. De gifta kvinnornas andel uppgick till 16,5 % men av den totala inkomsten till endast närmare 9 %. De gifta kvinnorna med inkomster var betydligt flera i städerna än på landsbygden. Den högsta medelinkomsten uppvisar de gifta männen, varefter kommer förut gifta män och ogifta män. Bland kvinnorna har ogifta kvinnor de största inkomsterna. De förut gifta kvinnorna har något och de gifta betydligt mindre inkomster. De gifta kvinnornas låga inkomster beror delvis på det förhållandet att många av dem utövar förvärvsverksamhet endast under en del av året eller har deltidsarbete. Vidare bör observeras det stora antalet gifta kvinnor med inkomster under 1 200 kr, som taxerats på grund av samtaxering med mannen.

I tab. 7 redovisas inkomsttagarna efter kön och civilstånd, inkomst och yrkesställning för hela riket. Männen och då särskilt de gifta är de dominerande framför allt bland företagarna men även bland de anställda. I fråga om de icke yrkesverksamma utgör männen endast 41 % av antalet, men närmare 52 % av inkomssumman kommer på dem. Medelinkomsten är högre för samtliga företagare än för samtliga anställda (s. 709). Vad angår de olika grupperna observeras, att alla de manliga grupperna anställda ävensom ogifta kvinnliga anställda uppvisar högre inkomstmedeltal än motsvarande företagargrupp, under det företagarna bland gifta och förut gifta kvinnor har högre inkomstmedeltal än motsvarande grupper anställda.

Tab. 8 innehåller redogörelse för fördelningen på inkomstklasser av *äktenskap, i vilka makarna samtaxerats.* Hela

(forts. sid. 715)

Inkomstklasser, kr	Antal äktenskap		Summa inkomster (1 000 kr)			
			Männen	Hustrurna	Makarna tillsamman	
	1956	1955	1956	1956	1956	1955
— 2 000	310	422	272	242	514	814
2 000— 3 000	3 226	3 689	4 706	4 102	8 808	9 991
3 000— 5 000	31 773	30 799	76 301	53 673	129 974	125 264
5 000— 7 000	27 724	26 357	110 217	55 332	165 549	158 024
7 000—10 000	58 978	67 876	384 876	126 267	511 143	591 544
10 000—20 000	362 606	369 027	3 998 783	1 346 349	5 345 132	5 201 957
20 000—50 000	111 791	86 901	2 033 133	855 324	2 888 457	2 253 529
50 000—	6 918	6 007	467 047	92 761	559 808	488 032
Summa	603 326	582 078	7 075 335	2 534 050	9 609 385	8 829 155

Tab. 1 a. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1956. Hela riket[1]

Income earners, by industry and size of income: Total

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	–2 000[2]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	1956	1955
FÖRETAGARE										
Employers										
Jordbruk m. binär. .	9 970	22 110	55 340	58 340	70 160	70 250	7 633	417	294 220	300 568
Byggnadsverksamhet	330	530	2 160	3 330	5 210	8 470	2 073	311	22 414	21 721
Ind. o. hantv. i övr. .	3 770	4 330	8 950	9 810	14 690	20 540	5 590	737	68 417	71 984
Samfärdsel	290	520	1 540	2 860	5 480	10 860	2 477	152	24 179	24 761
Handel	3 680	3 710	10 180	10 200	17 040	32 210	11 881	1 573	90 474	89 709
Fria yrken	1 440	1 060	2 020	1 570	1 980	2 720	3 256	1 059	15 105	15 651
I övrigt	1 030	770	660	300	260	240	69	7	3 336	3 519
Summa	20 510	33 030	80 850	86 410	114 820	145 290	32 979	4 256	518 145	527 913
ANSTÄLLDA										
Employees										
Jordbruk m. binär. .	31 710	38 080	62 370	47 830	63 460	28 950	1 313	66	273 779	292 517
Byggnadsverksamhet	5 530	7 000	18 510	22 700	53 750	123 680	8 259	287	239 716	235 308
Ind. o. hantv. i övr. .	59 730	51 470	114 450	129 250	246 570	419 510	27 138	3 055	1 051 173	1 040 341
Samfärdsel	8 170	9 140	20 520	25 650	66 520	123 480	6 858	308	260 646	253 428
Handel	59 160	46 880	92 320	85 040	111 560	111 590	21 200	2 774	530 524	521 388
Allm. förv.-tjänst ...	30 360	21 060	41 170	38 700	80 980	148 930	35 170	1 869	398 239	382 468
Fria yrken	3 840	2 820	5 070	4 540	5 870	7 230	2 621	241	32 232	32 297
Husligt arbete	19 870	24 170	29 020	7 810	2 630	750	96	1	84 347	90 534
I övrigt	8 860	4 250	3 960	1 810	1 280	1 360	160	22	21 702	21 927
Summa	227 230	204 870	387 390	363 330	632 620	965 480	102 815	8 623	2 892 358	2 870 208
ICKE YRKESVERKSAMMA										
Persons not in the labour force										
Jordbruk m. binär. .	16 550	27 120	23 890	5 740	2 890	1 520	166	13	77 889	75 172
Byggnadsverksamhet	2 670	5 010	4 800	1 530	810	490	67	8	15 385	14 803
Ind. o. hantv. i övr. .	7 300	19 370	19 310	6 090	5 370	3 840	655	95	62 030	61 240
Samfärdsel	1 400	2 880	5 730	7 730	13 240	6 010	375	10	37 375	36 070
Handel	3 020	6 060	7 390	3 570	2 930	3 020	1 033	124	27 147	27 368
Allm. förv.-tjänst ...	1 660	2 590	5 720	6 270	11 800	11 840	2 537	128	42 545	38 256
Fria yrken	390	930	860	400	350	250	179	18	3 377	3 439
Husligt arbete	4 390	7 850	2 820	410	190	20	2	1	15 683	15 905
I övrigt	95 970	75 330	53 450	13 990	8 230	6 740	2 245	441	256 396	241 842
Summa	133 350	147 140	123 970	45 730	45 810	33 730	7 259	838	537 827	514 095
SAMTLIGA										
Total										
Jordbruk m. binär. .	58 230	87 310	141 600	111 910	136 510	100 720	9 112	496	645 888	668 257
Byggnadsverksamhet	8 530	12 540	25 470	27 560	59 770	132 640	10 399	606	277 515	271 832
Ind. o. hantv. i övr. .	70 800	75 170	142 710	145 150	266 630	443 890	33 383	3 887	1 181 620	1 173 565
Samfärdsel	9 860	12 540	27 790	36 240	85 240	140 350	9 710	470	322 200	314 259
Handel	65 860	56 650	109 890	98 810	131 530	146 820	34 114	4 471	648 145	638 465
Allm. förv.-tjänst ...	32 020	23 650	46 890	44 970	92 780	160 770	37 707	1 997	440 784	420 724
Fria yrken	5 670	4 810	7 950	6 510	8 200	10 200	6 056	1 318	50 714	51 387
Husligt arbete	24 260	32 020	31 840	8 220	2 820	770	98	2	10C 030	106 439
I övrigt	105 860	80 350	58 070	16 100	9 770	8 340	2 474	470	281 434	267 288
Totalsumma år 1956	381 090	385 040	592 210	495 470	793 250	1 144 500	143 053	13 717	3 948 330	
» » 1955	414 510	394 510	602 070	520 730	837 100	1 012 210	118 975	12 111		3 912 216

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — [2] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 1 b. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1956. Landsbygden

Income earners, by industry and size of income: Rural districts

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	–2 000[1]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	1956	1955
FÖRETAGARE										
Employers										
Jordbruk m. binär. .	9 240	20 990	52 740	55 740	66 950	66 740	6 851	364	279 615	286 468
Byggnadsverksamhet	240	380	1 590	2 430	3 730	4 710	711	40	13 831	13 723
Ind. o. hantv. i övr. .	2 220	2 520	5 130	5 260	8 180	9 950	2 430	269	35 959	36 374
Samfärdsel	200	420	1 210	2 250	3 870	6 530	1 088	50	15 618	15 801
Handel	1 740	1 770	4 550	4 130	7 250	12 380	3 194	204	35 218	34 515
Fria yrken	580	440	680	520	640	790	653	150	4 453	4 412
I övrigt	480	480	390	100	120	60	17	1	1 648	2 031
Summa	14 700	27 000	66 290	70 430	90 740	101 160	14 944	1 078	386 342	393 324
ANSTÄLLDA										
Employees										
Jordbruk m. binär. .	29 440	35 850	58 510	44 680	57 840	24 700	823	33	251 876	270 624
Byggnadsverksamhet	2 260	3 850	10 980	14 470	34 200	54 510	1 486	28	121 784	119 725
Ind. o. hantv. i övr. .	26 450	22 990	50 290	55 220	112 640	146 150	5 900	619	420 259	419 072
Samfärdsel	3 620	4 020	9 290	12 000	30 280	39 980	902	23	100 115	98 357
Handel	17 120	15 420	30 420	22 820	24 810	18 750	2 209	237	131 786	128 597
Allm. förv.-tjänst ..	11 370	8 050	14 310	13 030	22 220	43 160	8 305	224	120 669	118 551
Fria yrken	1 180	830	1 600	1 390	1 520	1 290	417	26	8 253	8 594
Husligt arbete	12 440	17 240	16 630	3 770	1 280	310	33	1	51 704	55 088
I övrigt	4 340	2 180	1 600	780	470	360	20	1	9 751	9 651
Summa	108 220	110 430	193 630	168 160	285 260	329 210	20 095	1 192	1 216 197	1 228 259
ICKE YRKESVERKSAMMA										
Persons not in the labour force										
Jordbruk m. binär. .	15 070	24 430	21 280	4 950	2 250	1 180	125	10	69 295	66 810
Byggnadsverksamhet	1 460	2 250	2 520	830	330	120	12	—	7 522	6 954
Ind. o. hantv. i övr. .	3 640	9 130	8 310	1 810	1 390	940	152	27	25 399	24 388
Samfärdsel	730	1 170	2 580	2 830	4 110	1 600	60	2	13 082	12 483
Handel	1 120	2 150	1 910	860	600	510	179	18	7 347	7 217
Allm. förv.-tjänst ...	560	1 010	1 290	1 660	3 910	3 030	430	15	11 905	11 612
Fria yrken	110	260	150	50	80	40	28	3	721	1 143
Husligt arbete	3 130	5 100	1 120	220	110	10	1	1	9 692	9 252
I övrigt	43 990	30 380	13 180	3 300	1 490	900	302	69	93 611	87 141
Summa	69 810	75 880	52 340	16 510	14 270	8 330	1 289	145	238 574	227 000
SAMTLIGA										
Total										
Jordbruk m. binär. .	53 750	81 270	132 530	105 370	127 040	92 620	7 799	407	600 786	623 902
Byggnadsverksamhet	3 960	6 480	15 090	17 730	38 260	59 340	2 209	68	143 137	140 402
Ind. o. hantv. i övr. .	32 310	34 640	63 730	62 290	122 210	157 040	8 482	915	481 617	479 834
Samfärdsel	4 550	5 610	13 080	17 080	38 260	48 110	2 050	75	128 815	126 641
Handel	19 980	19 340	36 880	27 810	32 660	31 640	5 582	459	174 351	170 329
Allm. förv.-tjänst ...	11 930	9 060	15 600	14 690	26 130	46 190	8 735	239	132 574	130 163
Fria yrken	1 870	1 530	2 430	1 960	2 240	2 120	1 098	179	13 427	14 149
Husligt arbete	15 570	22 340	17 750	3 990	1 390	320	34	2	61 396	64 340
I övrigt	48 810	33 040	15 170	4 180	2 080	1 320	339	71	105 010	98 823
Totalsumma år 1956	192 730	213 310	312 260	255 100	390 270	438 700	36 328	2 415	1 841 113	·
» » 1955	213 800	220 050	325 590	268 820	411 220	375 080	31 768	2 255		1 848 583

[1] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 1 c. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1956. Städerna

Income earners, by industry and size of income: Towns

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 [1]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	1956	1955
FÖRETAGARE										
Employers										
Jordbruk m. binär.	730	1 120	2 600	2 600	3 210	3 510	782	53	14 605	14 096
Byggnadsverksamhet	90	150	570	900	1 480	3 760	1 362	271	8 583	7 998
Ind. o. hantv. i övr.	1 550	1 810	3 820	4 550	6 510	10 590	3 160	468	32 458	35 610
Samfärdsel	90	100	330	610	1 610	4 330	1 389	102	8 561	8 960
Handel	1 940	1 940	5 630	6 070	9 790	19 830	8 687	1 369	55 256	55 193
Fria yrken	860	620	1 340	1 050	1 340	1 930	2 603	909	10 652	11 239
I övrigt	550	290	270	200	140	180	52	6	1 688	1 488
Summa	5 810	6 030	14 560	15 980	24 080	44 130	18 035	3 178	131 803	134 584
ANSTÄLLDA										
Employees										
Jordbruk m. binär.	2 270	2 230	3 860	3 150	5 620	4 250	490	33	21 903	21 893
Byggnadsverksamhet	3 270	3 150	7 530	8 230	19 550	69 170	6 773	259	117 932	115 583
Ind. o. hantv. i övr.	33 280	28 480	64 160	74 030	133 930	273 360	21 238	2 436	630 914	621 269
Samfärdsel	4 550	5 120	11 230	13 650	36 240	83 500	5 956	285	160 531	155 071
Handel	42 040	31 460	61 900	62 220	86 750	92 840	18 991	2 537	398 738	392 759
Allm. förv.-tjänst	18 980	13 010	26 860	25 670	58 620	105 530	26 683	1 636	276 989	263 420
Fria yrken	2 660	1 990	3 470	3 150	4 350	5 940	2 204	215	23 979	23 703
Husligt arbete	7 430	6 930	12 390	4 040	1 350	440	63	—	32 643	35 446
I övrigt	4 520	2 070	2 360	1 030	810	1 000	140	21	11 951	12 276
Summa	119 000	94 440	193 760	195 170	347 220	636 030	82 538	7 422	1 675 580	1 641 420
ICKE YRKESVERKSAMMA										
Persons not in the labour force										
Jordbruk m. binär.	1 480	2 690	2 610	790	640	340	41	3	8 594	8 362
Byggnadsverksamhet	1 210	2 760	2 280	700	480	370	55	8	7 863	7 849
Ind. o. hantv. i övr.	3 660	10 240	11 000	4 280	3 980	2 900	503	68	36 631	36 852
Samfärdsel	670	1 710	3 150	4 900	9 130	4 410	315	8	24 293	23 587
Handel	1 900	3 910	5 480	2 710	2 330	2 510	854	106	19 800	20 151
Allm. förv.-tjänst	1 100	1 580	4 430	4 610	7 890	8 810	2 107	113	30 640	26 644
Fria yrken	280	670	710	350	270	210	151	15	2 656	2 296
Husligt arbete	1 260	2 750	1 700	190	80	10	1	—	5 991	6 653
I övrigt	51 940	44 950	40 270	10 690	6 700	5 810	1 941	369	162 670	154 579
Summa	63 500	71 260	71 630	29 220	31 500	25 370	5 968	690	299 138	286 973
SAMTLIGA										
Total										
Jordbruk m. binär.	4 480	6 040	9 070	6 540	9 470	8 100	1 313	89	45 102	44 351
Byggnadsverksamhet	4 570	6 060	10 380	9 830	21 510	73 300	8 190	538	134 378	131 430
Ind. o. hantv. i övr.	38 490	40 530	78 980	82 860	144 420	286 850	24 901	2 972	700 003	693 731
Samfärdsel	5 310	6 930	14 710	19 160	46 980	92 240	7 660	395	193 385	187 618
Handel	45 880	37 310	73 010	71 000	98 870	115 180	28 532	4 012	473 794	468 103
Allm. förv.-tjänst	20 080	14 590	31 290	30 280	66 510	114 340	28 790	1 749	307 629	290 064
Fria yrken	3 800	3 280	5 520	4 550	5 960	8 080	4 958	1 139	37 287	37 238
Husligt arbete	8 690	9 680	14 090	4 230	1 430	450	64	—	38 634	42 099
I övrigt	57 010	47 310	42 900	11 920	7 650	6 990	2 133	396	176 309	168 343
Totalsumma år 1956	188 310	171 730	279 950	240 370	402 800	705 530	106 541	11 290	2 106 521	.
» » 1955	200 660	174 440	276 480	251 900	425 720	636 890	87 042	9 845		2 062 977

[1] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 2. Inkomsttagarnas procentuella fördelning på inkomstklasser år 1956

Percentage distribution of income earners

Inkomstklasser, kr	Landsbygden			Städerna			Hela riket [1]			
	Företagare	Anställda	Samtliga	Företagare	Anställda	Samtliga	Företagare	Anställda	Samtliga	
									1956	1955
— 2 000 [2]	3,8	8,9	10,5	4,4	7,1	8,9	3,9	7,8	9,7	10,5
2 000— 3 000	7,0	9,1	11,6	4,6	5,6	8,2	6,4	7,1	9.8	10,1
3 000— 5 000	17,1	15.9	17,0	11,0	11,6	13,3	15.6	13,4	15.0	15,4
5 000— 7 000	18,2	13,8	13,8	12,1	11,7	11,4	16,7	12,6	12,5	13,3
7 000—10 000	23,5	23,5	21,2	18,3	20,7	19,1	22,2	21,9	20,1	21,4
10 000—20 000	26,2	27,1	23,8	33,5	38,0	33,5	28,0	33,4	29.0	25,9
20 000—50 000	3,9	1,6	2,0	13,7	4,9	5,1	6,4	3,5	3,6	3,1
50 000—	0,3	0,1	0,1	2,4	0,4	0,5	0,8	0,3	0,3	0,3
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — [2] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 3. Summa inkomster inom olika närings- och yrkesgrupper, milj. kr, år 1956

Total income, by industry and status

Yrkesgrupper	Jordbruk m. binär. *Agriculture etc.*	Byggnadsverks. *Construction*	Ind. o. hantv. i övr. *Manufacturing*	Samfärdsel *Transp. and comm.*	Handel *Commerce*	Allm. förv.-tjänst *Civil serv. etc.*	Fria yrken *Professions*	Husligt arbete *Domest. serv.*	I övrigt *Others*	Summa *Total*	
										1956	1955
Hela riket [1]											
Företagare	2 384	271	731	300	1 170	—	255	—	16	5 127	4 979
Anställda	1 603	2 574	9 885	2 593	4 283	4 237	294	277	80	25 826	24 147
Icke yrkesverksamma	267	60	290	275	174	405	21	41	863	2 396	2 207
Summa	4 254	2 905	10 906	3 168	5 627	4 642	570	318	959	33 349	31 333
Landsbygden											
Företagare	2 255	139	350	172	381	—	54	—	6	3 357	3 241
Anställda	1 444	1 178	3 598	893	843	1 162	61	161	30	9 370	8 914
Icke yrkesverksamma	232	27	101	86	38	103	4	24	247	862	792
Summa	3 931	1 344	4 049	1 151	1 262	1 265	119	185	283	13 589	12 947
Städerna											
Företagare	129	132	381	128	789	—	202	—	9	1 770	1 738
Anställda	158	1 396	6 286	1 700	3 440	3 064	233	117	51	16 445	15 223
Icke yrkesverksamma	35	33	189	189	136	302	17	17	615	1 533	1 415
Summa	322	1 561	6 856	2 017	4 365	3 366	452	134	675	19 748	18 376
Totalsumma år 1956	4 254	2 905	10 906	3 168	5 627	4 642	570	318	959	33 349	.
» » 1955	4 188	2 723	10 189	2 948	5 258	4 253	559	328	887	.	31 333

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

Tab. 4. Inkomsttagarna fördelade efter åldersgrupper och inkomstklasser år 1956

Income earners, by age and size of income

Åldersgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare
	-2 000 [2]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	
Hela riket [1]									
0—16.....	5 290	4 990	2 920	510	200	230	105	13	14 258
16—20.....	26 220	47 540	97 890	55 880	23 070	3 040	127	8	253 775
20—25.....	24 980	34 240	64 730	75 330	93 870	41 090	418	33	334 691
25—30.....	24 750	17 610	35 560	41 840	100 750	121 820	3 991	117	346 438
30—35.....	30 200	17 830	32 400	36 430	85 400	155 880	13 007	413	371 560
35—40.....	32 940	18 120	34 290	36 410	78 040	170 830	21 600	1 121	393 351
40—50.....	64 790	40 120	73 360	76 530	157 920	305 220	45 622	3 966	767 528
50—67.....	86 610	81 910	125 900	119 230	198 890	299 370	47 416	6 310	965 636
67—	85 310	122 680	125 160	53 310	55 110	47 020	10 767	1 736	501 093
Summa	381 090	385 040	592 210	495 470	793 250	1 144 500	143 053	13 717	3 948 330
Landsbygden									
0—16.....	2 340	2 520	1 480	230	60	30	34	3	6 697
16—20.....	15 360	28 870	54 510	27 180	11 940	1 450	61	2	139 373
20—25.....	*12 790*	*18 660*	*35 220*	*36 410*	*39 530*	*15 960*	*108*	7	*158* 685
25—30.....	11 320	9 230	18 210	20 560	44 520	42 550	924	26	147 340
30—35.....	13 150	8 310	15 440	18 540	41 270	55 120	2 950	78	154 858
35—40.....	14 250	8 720	16 570	18 230	40 610	63 080	4 822	214	166 496
40—50.....	29 680	20 090	36 010	39 300	83 940	122 740	11 887	739	344 386
50—67.....	44 590	46 870	69 270	67 120	104 690	121 520	13 058	1 079	468 197
67—	49 250	70 040	65 550	27 530	23 710	16 250	2 484	267	255 081
Summa	192 730	213 310	312 260	255 100	390 270	438 700	36 328	2 415	1 841 113
Städerna									
0—16.....	2 950	2 470	1 440	280	140	200	71	10	7 561
16—20.....	10 860	18 670	43 380	28 700	11 130	1 590	66	6	114 402
20—25.....	12 190	15 580	29 510	38 920	54 310	25 120	310	26	175 966
25—30.....	13 420	8 380	17 350	21 280	56 160	79 260	3 065	90	199 005
30—35.....	17 040	9 520	16 960	17 890	44 120	100 700	10 049	335	216 614
35—40.....	18 680	9 400	17 720	18 180	37 420	107 700	16 774	905	226 779
40—50.....	35 090	20 030	37 350	37 230	73 950	182 460	33 636	3 223	422 969
50—67.....	42 020	35 040	56 630	52 110	94 180	177 740	34 289	5 226	497 235
67—	36 060	52 640	59 610	25 780	31 390	30 760	8 281	1 469	245 990
Summa	188 310	171 730	279 950	240 370	402 800	705 530	106 541	11 290	2 106 521

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — [2] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

(forts. från sid. 710)

antalet samtaxerade äktenskap har beräknats till 603 326, men enligt tab. 6 var antalet gifta kvinnor 653 432. Det förra understiger det senare med nära 8 %. Skillnaden beror på följande förhållanden: 1) Gifta kvinnor med inkomst, vilkas män saknar inkomst, blir redovisade som inkomsttagare i de individuella tabellerna men icke som samtaxerade; 2) kvinnor, som ingått äktenskap under redogörelseåret, blir enligt taxeringsbestämmelserna icke samtaxerade; 3) hemskilda kvinnor redovisas som gifta men är icke samtaxerade; 4) äkta makar, som är upptagna i olika inkomstlängder, blir av skäl, som sammanhänger med uppgiftslämningen, icke räknade som sam-

Tab. 5. Inkomsttagarna fördelade efter åldersgrupper, inkomstklasser och yrkesställning år 1956. Hela riket

Income earners, by age, size of income and occupational status

Åldersgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare
	-2 000 [1]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	
Företagare									
0—16	50	50	50	50	10	—	—	—	210
16—20	180	320	530	290	250	170	47	—	1 787
20—25	500	380	880	1 220	1 440	1 050	74	7	5 551
25—30	530	890	2 510	3 060	4 380	5 160	534	29	17 093
30—35	960	1 070	3 550	5 860	8 610	12 630	2 399	143	35 222
35—40	1 520	1 480	4 970	7 160	13 370	19 760	3 963	375	52 598
40—50	4 420	4 990	13 810	19 470	32 610	47 820	11 230	1 322	135 672
50—67	9 540	15 080	35 690	36 890	44 030	49 550	12 238	1 907	204 925
67—	2 810	8 770	18 860	12 410	10 120	9 150	2 494	473	65 087
Summa	20 510	33 030	80 850	86 410	114 820	145 290	32 979	4 256	518 145
Anställda									
0—16	4 270	3 710	1 890	190	30	—	—	—	10 090
16—20	23 800	44 820	95 160	54 990	22 570	2 760	46	—	244 146
20—25	22 420	32 260	62 290	73 540	91 940	39 780	271	12	322 513
25—30	22 280	15 740	32 310	38 380	96 130	116 340	3 403	80	324 663
30—35	26 600	15 390	27 890	30 210	76 460	142 800	10 513	254	330 117
35—40	27 700	15 120	28 290	28 870	64 350	150 600	17 547	734	333 211
40—50	50 770	30 330	56 020	55 850	124 200	256 350	34 203	2 604	610 327
50—67	44 830	38 120	66 650	70 100	142 930	240 400	33 670	4 204	640 904
67—	4 560	9 380	16 890	11 200	14 010	16 450	3 162	735	76 387
Summa	227 230	204 870	387 390	363 330	632 620	965 480	102815	8 623	2 892 358
Icke yrkesverksamma									
0—16	970	1 230	980	270	160	230	105	13	3 958
16—20	2 240	2 400	2 200	600	250	110	34	8	7 842
20—25	2 060	1 600	1 560	570	490	260	73	14	6 627
25—30	1 940	980	740	400	240	320	54	8	4 682
30—35	2 640	1 370	960	360	330	450	95	16	6 221
35—40	3 720	1 520	1 030	380	320	470	90	12	7 542
40—50	9 600	4 800	3 530	1 210	1 110	1 050	189	40	21 529
50—67	32 240	28 710	23 560	12 240	11 930	9 420	1 508	199	119 807
67—	77 940	104 530	89 410	29 700	30 980	21 420	5 111	528	359 619
Summa	133 350	147 140	123 970	45 730	45 810	33 730	7 259	838	537 827

[1] Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

taxerade i inkomststatistiken (i verkligheten blir de samtaxerade).

Av de samtaxerade äktenskapen tillhörde 65 % städerna och 35 % landsbygden. Av männen i dessa äktenskap hade drygt 73 % inkomster mellan 7 000 och 20 000 kr, medan 67 % av hustrurna hade inkomster under 5 000 kr. Jämför vad ovan sagts om de gifta kvinnornas inkomster.

I tab. 9 redovisas fördelningen på näringsgrenar av äktenskap, i vilka makarna samtaxerats. Hustrurna till männen inom grupperna jordbruk med binäringar, industri och hantverk i övrigt, handel samt allmän förvaltningstjänst var i större antal sysselsatta inom samma näringsgren som männen än inom andra näringsgrenar. Inom byggnadsverksamhet och samfärdsel hade däremot ett be-

Tab. 6. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd samt inkomstklasser år 1956

Income earners, by sex, marital status, and size of income

Kön och civilstånd Ogifta *Single* Gifta *Married* Förut g. *Wid. or div.*	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare
	–2 000 [2]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	
Hela riket [1]									
Ogifta män	37 400	80 310	144 840	121 560	172 200	150 840	7 068	444	714 662
» kvinnor	46 560	92 110	133 310	102 210	111 350	56 520	3 715	143	545 918
Gifta män	27 370	44 280	116 530	135 460	356 320	830 060	119 472	11 866	1 641 358
» kvinnor	237 850	79 960	107 060	82 760	91 730	48 990	4 781	301	653 432
Förut gifta män	7 530	25 970	26 140	17 020	26 390	36 170	4 541	549	144 310
» » kvinnor	24 380	62 410	64 330	36 460	35 260	21 920	3 476	414	248 650
Summa	381 090	385 040	592 210	495 470	793 250	1 144 500	143 053	13 717	3 948 330
Landsbygden									
Ogifta män	23 500	53 850	97 580	79 710	101 360	63 740	1 738	87	421 565
» kvinnor	29 440	54 830	64 060	38 050	28 550	13 720	571	20	229 241
Gifta män	15 080	26 060	82 520	94 190	220 010	332 280	31 604	2 120	803 864
» kvinnor	104 250	27 730	34 150	24 310	22 220	14 460	857	51	228 028
Förut gifta män	5 050	17 340	13 540	9 070	11 260	10 420	1 016	79	67 775
» » kvinnor	15 410	33 500	20 410	9 770	6 870	4 080	542	58	90 640
Summa	192 730	213 310	312 260	255 100	390 270	438 700	36 328	2 415	1 841 113
Städerna									
Ogifta män	13 890	26 460	47 260	41 850	70 830	87 050	5 322	356	293 018
» kvinnor	17 120	37 280	69 250	64 160	82 710	42 740	3 143	123	316 526
Gifta män	12 290	18 220	34 010	41 270	136 270	497 690	87 699	9 739	837 188
» kvinnor	133 560	52 230	72 910	58 450	69 480	34 480	3 919	246	425 275
Förut gifta män	2 480	8 630	12 600	7 950	15 130	25 740	3 524	470	76 524
» » kvinnor	8 970	28 910	43 920	26 690	28 380	17 830	2 934	356	157 990
Summa	188 310	171 730	279 950	240 370	402 800	705 530	106 541	11 290	2 106 521

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — [2] Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

tydligt större antal av männen sina hustrur sysselsatta i handel och industri och hantverk i övrigt samt ehuru i mindre omfattning i allmän förvaltningstjänst. I fråga om fria yrken och husligt arbete var fördelningen mera jämn.

I sammanställning på sid. 710 lämnas slutligen för de samtaxerade äktenskapen uppgifter om inkomstbeloppen med fördelning på olika inkomstklasser efter makarnas sammanlagda inkomst.

Makarnas sammanlagda inkomst i dessa äktenskap uppgick till 9 609,4 milj. kr eller 28,8 % av hela den sammanräknade nettoinkomsten enligt inkomststatistiken. Av makarnas sammanlagda inkomst kom 74 % på männen och 26 % på hustrurna. Antalet äktenskap i inkomstklasserna 10 000—30 000 kr utgjorde 75 % av hela antalet äktenskap, och den sammanlagda inkomsten för dessa äktenskap uppgick till 78 % av det totala inkomstbeloppet för de samtaxerade äktenskapen. Medelinkomsten per äktenskap var år 1956 15 927 kr mot 15 168 år 1955.

Sjd

Tab. 7. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd, inkomstklasser samt yrkesställning år 1956. Hela riket

Income earners, by sex, marital status, size of income and occupational status

Kön och civilstånd	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare
	-2 000 [1]	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	
Företagare									
Ogifta män	3 100	8 430	16 980	14 880	14 020	11 290	1 287	126	70 113
» kvinnor	2 500	4 790	6 710	3 320	2 810	2 520	586	52	23 288
Gifta män	4 450	10 060	42 550	57 530	87 580	119 970	27 986	3 710	353 836
» kvinnor	8 220	3 160	4 870	3 700	4 180	5 260	1 437	104	30 931
Förut gifta män	810	3 090	4 920	4 020	3 560	3 480	1 025	163	21 068
» » kvinnor	1 430	3 500	4 820	2 960	2 670	2 770	658	101	18 909
Summa	20 510	33 030	80 850	86 410	114 820	145 290	32 979	4 256	518 145
Anställda									
Ogifta män	26 590	57 570	118 780	104 210	156 090	137 820	5 393	252	606 705
» kvinnor	33 150	61 570	109 900	92 540	100 770	49 790	2 633	44	450 397
Gifta män	8 600	11 830	37 860	61 930	248 850	693 310	87 699	7 843	1 157 962
» kvinnor	152 770	60 860	94 940	75 840	84 880	41 600	2 841	87	513 818
Förut gifta män	1 180	3 820	7 450	8 530	16 810	29 650	2 868	312	70 620
» » kvinnor	4 940	9 220	18 460	20 280	25 180	13 310	1 381	85	92 856
Summa	227 230	204 870	387 390	363 330	632 620	965 480	102815	8 623	2 892 358
Icke yrkesverksamma									
Ogifta män	7 710	14 310	9 080	2 470	2 090	1 730	388	66	37 844
» kvinnor	10 910	25 750	16 700	6 350	7 770	4 210	496	47	72 233
Gifta män	14 320	22 390	36 120	16 000	19 850	16 780	3 787	313	129 560
» kvinnor	76 860	15 940	7 250	3 220	2 670	2 130	503	110	108 683
Förut gifta män	5 540	19 060	13 770	4 470	6 020	3 040	648	74	52 622
» » kvinnor	18 010	49 690	41 050	13 220	7 410	5 840	1 437	228	136 885
Summa	133 350	147 140	123 970	45 730	45 810	33 730	7 259	838	537 827

[1] Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

The Income Distribution of 1956

Preliminary Data

From 1951 the annual income statistics are for the greater part based on a sample survey. Only income earners with a minimum income of 30 000 kronor are completely reported. The sample population consists of about 10 % of all income earners.

There are nine industry groups: agriculture (including forestry and fishing), construction, other manufacturing, transport and communications, commerce, civil service, professions, domestic service, and others. In most of the industry groups the income earners are divided into employers, employees and persons not in the labour force.

The income earners are also classified with regard to age, sex and marital status.

Finally the income-earning married

Tab. 8. Samtaxerade äkta makar fördelade efter inkomstklasser år 1956

Income-earning married couples, jointly assessed, by size of income

Mannens inkomst, kr *Income of husband*	Hustruns inkomst, kr *Income of wife*								Summa män
	–2 000	2 000–3 000	3 000–5 000	5 000–7 000	7 000–10 000	10 000–20 000	20 000–50 000	50 000–	
Hela riket[1]									
— 2 000.....	9 461	2 305	2 321	2 117	2 680	2 274	309	20	21 487
2 000— 3 000.....	12 142	6 394	2 372	1 499	1 475	975	77	6	24 940
3 000— 5 000.....	15 919	5 127	4 259	3 106	3 174	1 961	108	7	33 661
5 000— 7 000.....	17 715	4 242	5 837	4 568	4 309	2 344	112	6	39 133
7 000—10 000.....	49 395	15 151	21 042	17 298	16 620	5 041	140	12	124 699
10 000—20 000.....	111 635	37 620	57 367	42 693	48 225	20 205	678	43	318 466
20 000—50 000.....	14 621	3 481	4 557	3 227	3 451	5 730	1 413	97	36 577
50 000—	1 723	439	590	354	334	555	311	57	4 363
Summa hustrur	232 611	74 759	98 345	74 862	80 268	39 085	3 148	248	603 326
Landsbygden									
— 2 000.....	6 346	1 199	1 063	858	885	859	49	4	11 263
2 000— 3 000.....	7 894	1 516	1 089	632	490	411	26	—	12 058
3 000— 5 000.....	9 784	1 974	1 846	1 300	986	846	20	2	16 758
5 000— 7 000.....	9 894	2 021	2 622	1 769	1 377	1 027	32	3	18 745
7 000—10 000.....	26 385	7 520	8 836	6 505	5 025	1 763	38	2	56 074
10 000—20 000.....	37 973	10 879	15 037	10 525	9 500	4 659	120	6	88 699
20 000—50 000.....	3 127	673	833	571	521	1 040	179	14	6 958
50 000—	248	77	98	64	55	79	44	8	673
Summa hustrur	101 651	25 859	31 424	22 224	18 839	10 684	508	39	211 228
Städerna									
— 2 000.....	3 115	1 106	1 258	1 259	1 795	1 415	260	16	10 224
2 000— 3 000.....	4 248	4 878	1 283	867	985	564	51	6	12 882
3 000— 5 000.....	6 135	3 153	2 413	1 806	2 188	1 115	88	5	16 903
5 000— 7 000.....	7 821	2 221	3 215	2 799	2 932	1 317	80	3	20 388
7 000—10 000.....	23 005	7 631	12 206	10 793	11 595	3 278	102	10	68 620
10 000—20 000.....	73 662	26 741	42 330	32 168	38 725	15 546	558	37	229 767
20 000—50 000.....	11 475	2 805	3 716	2 654	2 924	4 682	1 230	79	29 565
50 000—	1 474	362	491	290	279	475	267	49	3 687
Summa hustrur	130 935	48 897	66 912	52 636	61 423	28 392	2 636	205	392 036

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

couples, who, according to the existing regulations, are assessed jointly, have been classified by size of income of husband and wife in combination.

The material embraces only individuals, not companies, etc. Certain deficiencies in the material have been discovered. For example, income earners with a minimum income of 30 000 kronor are not completely reported.

In 1956, there were about 3 948 300 income earners, or nearly 54 % of the population. The total amount of incomes was 33,3 million, the mean income being about 8 450 kr. About 37 % of the income earners came under mining and manufacturing, including construction, 16 % under agriculture, forestry and fishing, and 16 % under commerce. Somewhat over 73 % of the income earners were employees. About 42 % of the income earners were

Tab. 9. Samtaxerade äkta makar fördelade efter vardera makens näringsgren år 1956

Income-earning married couples, jointly assessed, by groups of industry

Mannens näringsgren	Hustruns näringsgren									Summa män
	Jordbruk m. binär.	Byggnadsverks.	Ind. o. hantv. i övr.	Samfärdsel	Handel	Allm. förv.-tjänst	Fria yrken	Husligt arbete	I övrigt	
Hela riket [1]										
Jordbruk m. binär. .	18 669	165	4 891	1 358	3 380	6 579	230	1 600	14 671	51 543
Byggnadsverksamhet	3 184	3 312	16 107	2 808	17 767	11 557	617	2 008	9 799	67 159
Ind. o. hantv. i övr. .	6 038	2 018	95 182	8 428	61 918	32 661	2 453	5 056	31 377	245 131
Samfärdsel	1 983	612	13 467	8 816	21 441	10 819	873	1 409	11 895	71 315
Handel	1 135	604	10 808	3 877	38 357	12 440	1 368	926	13 950	83 465
Allm. förv.-tjänst ..	838	372	6 798	2 450	13 813	29 712	1 319	743	11 039	67 084
Fria yrken	102	35	862	289	1 835	2 041	1 617	126	1 758	8 665
Husligt arbete	11	5	58	16	44	37	1	106	62	340
I övrigt	103	61	788	169	1 276	685	87	126	5 329	8 624
Summa hustrur	32 063	7 184	148 961	28 211	159 831	106531	8 565	12 100	99 880	603 326
Landsbygden										
Jordbruk m. binär. .	17 558	132	4 055	1 196	2 414	5 662	200	1 410	12 544	45 171
Byggnadsverksamhet	2 847	1 326	6 263	1 253	5 161	4 723	198	989	4 075	26 835
Ind. o. hantv. i övr. .	4 959	375	36 082	2 703	13 524	9 011	652	2 190	11 274	80 770
Samfärdsel	1 643	126	3 914	3 524	4 829	3 046	150	597	3 736	21 565
Handel	803	127	2 192	902	7 422	2 538	194	304	2 923	17 405
Allm. förv.-tjänst ...	585	49	1 126	501	1 830	8 845	211	241	2 272	15 660
Fria yrken	78	6	163	81	265	532	370	23	363	1 881
Husligt arbete	11	—	26	5	27	12	1	58	37	177
I övrigt	81	18	180	42	155	178	—	37	1 073	1 764
Summa hustrur	28 565	2 159	54 001	10 207	35 627	34 547	1 976	5 849	38 297	211 228
Städerna										
Jordbruk m. binär. .	1 111	33	836	162	966	917	30	190	2 127	6 372
Byggnadsverksamhet	337	1 986	9 844	1 555	12 606	6 834	419	1 019	5 724	40 324
Ind. o. hantv. i övr. .	1 079	1 643	59 100	5 725	48 394	23 650	1 801	2 866	20 103	164 361
Samfärdsel	340	486	9 553	5 292	16 612	7 773	723	812	8 159	49 750
Handel	332	477	8 616	2 975	30 935	9 902	1 174	622	11 027	66 060
Allm. förv.-tjänst ...	253	323	5 672	1 949	11 983	20 864	1 108	502	8 708	51 362
Fria yrken	24	29	699	208	1 570	1 509	1 247	103	1 395	6 784
Husligt arbete	—	5	32	11	17	25	—	48	25	163
I övrigt	22	43	608	127	1 121	507	87	89	4 256	6 860
Summa hustrur	3 498	5 025	94 960	18 004	124 204	71 981	6 589	6 251	61 524	392 036

[1] Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

married men who however received 59 % of the total amount of incomes. The corresponding figures for married women were 17 % and 9 % respectively. Jointly assessed married couples had 29 % of the whole amount of incomes.

Sjd

Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1957

Local Taxation:
Taxable Income and Debited Tax

I nedanstående tablå lämnas preliminära uppgifter om kommunalskatteunderlaget (antal skattekronor) enligt 1957 års taxering — såväl enligt taxeringsnämndens beslut som vid tillämpning av de nya ortsavdragen — samt om den på grundval därav beslutade genomsnittliga utdebiteringen per skattekrona.

	Landskommuner *Rural communes*	Städer *Towns*	Samtliga primärkommuner *All primary communes*
Antal skattekronor:			
Units of tax assessment			
A. Enligt taxeringsnämndens beslut, miljoner kr	117,62	192,46	310,08
Kr per invånare	32,01	52,49	42,24
B. Vid tillämpning av de nya ortsavdragen, miljoner kr	99,32	171,95	271,27
C. Av staten tillskjutet antal skattekronor, miljoner kr	21,84	21,84	43,68
Utdebitering per skattekrona:			
Local tax per unit			
Kommunalskatt			
borgerlig	8,64	11,24	10,29
kyrklig	1,03	0,62	0,77
summa	9,67	11,86	11,06
Landstings- och tingshusmedel	3,89	1,92	2,64
Total kommunal utdebitering	13,56	13,78	13,70

I jämförelse med föregående år har antalet skattekronor ökats med 8,1 milj. eller med endast 2,7 %. För landskommunerna (inklusive köpingarna) var ökningen synnerligen obetydlig, 1,4 milj., medan motsvarande ökning för städerna var 6,7 milj.

Tillämpningen av de nya ortsavdragen reducerade antalet skattekronor med 38,81 milj. kr, eller med 12,5 %. Landsbygden drabbades jämförelsevis hårdare än städerna, i det att reduktionen uppgick till 15,6 % för landskommunerna (inklusive köpingarna) mot 10,7 % för städerna. Det av staten tillskjutna skattekrontalet (SFS 205/1957) motsvarar ej exakt skillnaden mellan antalet skattekronor enligt taxeringsnämndens beslut och antalet skattekronor vid tillämpning av de nya ortsavdragen, utan är något större beroende på att hänsyn även tagits till den tidigare utgående s. k. provisoriska skatteersättningen.

Den totala kommunala utdebiteringen per skattekrona, vilken utöver kommunalskatten även innefattar landstings- och tingshusmedel, visar i jämförelse med föregående år (definitiva siffror enligt Årsbok för Sveriges kommuner 1957) en betydande uppgång. För samtliga primärkommuner utgör uppgången 110 öre (från 12,60 till 13,70 kr). Ökningen är större för städerna (114 öre) än för landskommunerna (101 öre).

Vad kommunalskatten beträffar har medelutdebiteringen, som enligt tablån uppgår till 11,06 kr, stigit med 95 öre, under det att utdebiteringen av landstings- och tingshusmedel endast ökats med 15 öre. I städerna har kommunalskatten stigit med i medeltal 101 öre, medan för landskommunerna ökningen stannar vid 73 öre. Utdebiteringen för kyrkliga ändamål visar endast en obetydlig ökning, eller med 4 öre för samtliga primärkommuner. För landskommunerna utgör motsvarande siffra 6 öre och för städerna 3 öre. Skatteökningen faller sålunda till övervägande del på de borgerliga kommunerna, vilkas medelutdebitering för borgerliga ändamål stigit med 91 öre.

L. A.

Kommunernas inkomster och utgifter åren 1956—1958

Snabb- och prognosstatistik

Revenue and Expenditure of Local Governments. Provisional and Projectional Data

Till statistiska centralbyråns ordinarie arbetsuppgifter hör sedan några år tillbaka den s. k. snabb- och prognosstatistiken över kommunernas finanser, vars resultat i första hand användes för nationalbudgetarbetet inom finansdepartementet. En redogörelse för tillkomsten av denna statistik ävensom utarbetandet av densamma har tidigare lämnats i denna tidskrift (år 1954, sid. 121, och 1955, sid. 100).

De viktigaste resultaten av 1957 års snabb- och prognosstatistik framlägges i tab. 1—4. I tab. 1 har även några uppgifter från äldre års statistik medtagits. De siffror, som hänför sig till prognosstatistiken, grundar sig i fråga om landskommuner och köpingar på ett urval, som sedan använts för beräkning av totalsiffror. Tabellerna 1—3 har samma uppställning som de tabeller över 1956 års snabb- och prognosstatistik, som återfinnes i denna tidskrift nr 1/1957, medan tab. 4 är ny.

Tab. 1 utgör en sammanställning över de borgerliga primärkommunernas finanser under åren 1954—1958. I denna tabell ingår icke de kyrkliga kommunernas skatter vare sig bland inkomsterna (skatter) eller utgifterna. Uppgifterna har, som framgår av tabellhuvudet, häm-

Tab. 1. Primärkommunernas inkomster och utgifter åren 1954—1958, milj. kr
Revenue and expenditure of primary communes

Inkomst- och utgiftsslag *Revenue and expenditure*	Enligt räkenskapssammandragen *Provisional*			Enligt prognosstatistiken *Projectional*		
	1954	1955	1956	1956	1957	1958
INKOMSTER *Revenue*						
Skatter *Taxes*	2 938,7	2 657,4	2 824,4	2 866,9	3 504,5	3 146,7
Statsbidrag *Government grants*	946,9	1 018,5	1 125,9	993,6	1 086,2	1 600,9
Övriga *Others*	1 558,0	1 784,9	2 025,5	1 866,6	2 127,1	2 220,0
S:a egentliga inkomster *Total*	5 443,6	5 460,8	5 975,8	5 727,1	6 717,8	6 967,6
Från skatteregleringsfond } *Funds*	5,0	16,4	12,8	9,1	7,6	44,8
Från andra fonder } *Funds*	182,6	205,7	239,8	183,3	338,6	320,3
Upplåning *Loans raised*	717,7	653,1	695,0	649,9	376,9	583,9
UTGIFTER *Expenditure*						
Fastighetsanskaffning o. nyanläggningar *Investments in real estate*	1 257,2	1 402,0	1 426,6	1 387,8	1 533,2	1 587,6
Underhåll av fastigheter o. anläggningar *Maintenance of real estate*	283,4	302,5	339,6	273,4	294,7	301,4
Anskaffning och underhåll av maskiner o. inventarier *Inventory*	160,9	180,2	194,9	214,8	271,5	263,2
Löner o. pensioner *Wages, salaries and pensions*	1 721,9	1 946,2	2 112,1	2 028,1	2 256,3	2 449,2
Räntor *Interest*	142,3	158,3	180,1	187,1	212,4	249,5
Folkpensionering *National pensions*	159,3	216,6	237,0	247,4	282,4	311,0
Övriga *Others*	1 444,4	1 575,6	1 890,1	1 920,0	2 166,0	2 433,3
S:a egentliga utgifter *Total*	5 169,4	5 781,4	6 380,4	6 258,6	7 016,5	7 595,2
Avsättn. till skatteregleringsfond } *Funds*	299,5	35,8	23,1	24,6	22,3	11,5
» till andra fonder } *Funds*	359,6	373,6	381,1	312,8	633,2	467,5
Amorteringar *Loans redeemed*	235,0	244,6	226,9	240,7	242,9	261,8

Tab. 2. Kommunernas inkomster och utgifter enligt räkenskapssammandragen år 1956, 1 000 kr. Preliminära tal

Actual revenue and expenditure of local governments. Preliminary figures

Kommuntyper och län *Communes County*	Samtliga inkomster *Total revenue*	Utgifter *Expenditure*					
		Löner *Wages and saluries*	Fastighetsanskaffning och nyanläggning *Investment in real estate*	Underhåll av fastigheter o. anläggningar *Maintenance of real estate*	Anskaffning och underhåll av maskiner o. inventarier *Inventory*	Övriga *Others*	Samtliga utgifter *Total*
Borgerliga primärkommuner *Civil communes*							
Landskommuner *Rural communes*							
Stockholms län	103 217	32 509	38 528	3 960	3 047	40 973	119 017
Uppsala »	37 665	12 289	11 926	1 316	1 098	12 924	39 553
Södermanlands »	40 457	14 573	9 501	1 357	985	15 414	41 830
Östergötlands »	56 240	20 844	13 613	1 892	1 383	19 864	57 596
Jönköpings »	44 413	15 990	11 991	1 606	1 087	14 085	44 759
Kronobergs »	36 343	13 212	10 942	1 631	896	14 119	40 800
Kalmar »	61 595	22 334	17 261	2 707	1 552	22 510	66 364
Gotlands »	15 177	6 164	2 863	585	433	5 884	15 929
Blekinge »	33 311	12 801	8 977	1 188	875	10 968	34 809
Kristianstads »	55 497	22 215	13 066	2 163	1 660	19 745	58 849
Malmöhus »	63 093	23 622	12 631	3 112	1 953	22 152	63 470
Hallands »	32 290	12 089	9 444	1 277	1 047	11 286	35 143
Göteborgs och Bohus län	56 702	21 223	14 530	2 524	1 309	19 974	59 560
Älvsborgs län	78 633	28 099	18 065	2 666	2 045	28 188	79 063
Skaraborgs »	53 624	19 790	11 322	2 020	1 685	17 972	52 789
Värmlands »	70 251	24 827	18 558	3 093	1 631	26 959	75 068
Örebro »	42 110	14 584	8 249	1 364	1 206	16 232	41 635
Västmanlands »	42 146	12 733	15 053	1 262	1 365	14 530	44 943
Kopparbergs »	87 675	31 011	22 288	4 569	2 247	33 002	93 117
Gävleborgs »	97 753	31 509	27 001	3 765	2 353	33 799	98 427
Västernorrlands »	111 582	37 281	27 037	3 939	2 365	40 380	111 002
Jämtlands »	57 415	22 239	14 730	1 928	973	22 002	61 872
Västerbottens »	90 158	37 166	18 477	2 574	2 329	36 337	96 883
Norrbottens »	118 611	45 762	31 156	4 564	2 674	51 546	135 702
Samtliga landskommuner *Total*	1 485 958	534 866	387 209	57 062	38 198	550 845	1 568 180
Köpingar *Boroughs*.....	298 174	87 016	86 934	16 583	10 687	115 992	317 212
Städer *Towns*	4 191 690	1 307 119	952 433	265 971	146 030	1 823 457	4 495 010
Samtliga primärkommuner *All primary communes*	5 975 822	1 929 001	1 426 576	339 616	194 915	2 490 294	6 380 402
Kyrkliga kommuner *Ecclesiastical communes*.....	341 215	124 546	40 458	59 550	9 921	122 349	356 824
Landsting *County councils*	1 083 563	470 870	146 931	17 990	47 617	355 542	1 038 950

tats dels från räkenskapssammandragen, dels från prognosuppgifterna, i fråga om år 1956 från båda materialen. Tabellen avser att i grova drag belysa utvecklingstendensen.

Av tabellen kan bl. a. utläsas, att flertalet poster visar en från år 1954 till 1958 fortgående stegring. Emellertid finns några anmärkningsvärda undantag. Sålunda understiger enligt prognosstatis-

Tab. 3. Kommunernas beräknade inkomster och utgifter enligt prognosstatistiken åren 1957—1958, milj. kr

Estimated revenue and expenditure of local governments

Inkomst- och utgiftsslag *Revenue and expenditure*	Landskommuner *Rural communes*		Köpingar *Boroughs*		Städer *Towns*		Samtliga primärkommuner *All primary communes*		Landsting *County councils*	
	1957	1958	1957	1958	1957	1958	1957	1958	1957	1958
INKOMSTER *Revenue*										
Skatter *Taxes*	980,3	805,8	196,2	171,0	2 328,0	2 169,9	3 504,5	3 146,7	935,0	790,1
Statsbidrag *Government grants*	436,6	627,7	52,9	82,8	596,7	890,4	1 086,2	1 600,9	91,0	214,4
Övriga *Others*	203,7	202,0	71,6	77,6	1 851,8	1 940,4	2 127,1	2 220,0	192,4	205,8
S:a egentliga inkomster *Total*	1 620,6	1 635,5	320,7	331,4	4 776,5	5 000,7	6 717,8	6 967,6	1 218,4	1 210,3
UTGIFTER *Expenditure*										
Fastighetsanskaffning o. nyanläggningar *Investment in real estate*	421,1	417,6	88,7	70,8	1 023,4	1 099,2	1 533,2	1 587,6	212,9	251,0
Underhåll av fastigheter o. anläggningar *Maintenance of real estate*	48,6	45,9	15,1	15,6	231,0	239,9	294,7	301,4	13,4	14,3
Anskaffning o. underhåll av maskiner o. invent. *Inventory*	31,8	31,1	9,8	9,0	229,9	223,1	271,5	263,2	46,4	52,2
Löner o. pensioner *Wages, salaries and pensions*	555,3	608,9	96,1	108,2	1 604,9	1 732,1	2 256,3	2 449,2	553,6	611,0
Övriga *Others*	594,7	694,0	120,6	145,8	1 945,5	2 154,0	2 660,8	2 993,8	395,2	456,9
S:a egentliga utgifter *Total*	1 651,5	1 797,5	330,3	349,4	5 034,7	5 448,3	7 016,5	7 595,2	1 221,5	1 385,4

tiken skatteinkomsterna år 1958 motsvarande siffra för år 1957 med nära 360 milj. kr. Anledningen härtill är, att de nya ortsavdragen (SFS 205/57) för första gången skola tillämpas år 1958. I stället erhåller kommunerna från och med år 1958 kompensation av statsmedel, s. k. »skatteersättning», vilken år 1958 beräknas uppgå till sammanlagt 433 milj. kr. Nämnda ersättning redovisas i tabellen under statsbidrag, vilket förklarar den kraftiga ökningen av dessa bidrag från år 1957 till år 1958. Vidare uppvisar upplåningen samt såväl uttagen från som avsättningarna till skatteregleringsfond synnerligen ojämna utvecklingslinjer. Den minskning av upplåningen, som beräknas för vissa senare år, särskilt för 1957, torde sammanhänga med åtstramningen på kreditmarknaden. I siffrorna för skatteregleringsfond ingår icke transaktioner rörande den s. k. särskilda skatteregleringsfonden i anledning av fastighetsskattens omläggning.

Investeringarna i fastigheter och anläggningar beräknas bli ökade med omkring 14 % från år 1956 till 1958. För löner och pensioner uppskattas motsvarande ökning bli ännu större eller nära 21 %. Under hela femårsperioden visar primärkommunernas inkomster och utgifter en ökning på 28 resp. 47 %.

Vad beträffar tillförlitligheten av prognosstatistikens uppgifter, har vid årets statistik såväl som tidigare kunnat konstateras, att dessa brukar visa sig något för låga jämfört med senare lämnade uppgifter. För år 1956 framträder detta

Tab. 4. Städernas och landstingens fasta upplåning och bankmedel enligt prognosstatistiken den 31 december 1956, milj. kr

Fixed loans and bank accounts of towns and county councils Projectional data

	Städer *Towns*		Landsting *County councils*	
	Milj. kr	%	Milj. kr	%
Fast upplåning *Fixed loans*				
Utestående obligationslån	1 395,5	37,6	7,1	6,4
Reverslån	2 315,8	62,4	103,1	93,6
därav hos:				
affärsbank	3,0	0,1	0.3	0,3
sparbank	212.7	5,7	15.6	14,1
försäkringsbolag	774,9	20,9	23,6	21,4
posten	449,9	12,1	19,2	17,5
jordbrukskreditkassa	0,7	0,0	—	—
övriga	874,6	23,6	44,4	40,3
Summa *Total*	3 711,3	100	110,2	100
Bankmedel *Bank accounts*				
Innestående i				
affärsbank	453,2	82,0	458,2	83,1
sparbank	99,0	17,9	52,1	9,5
jordbrukskreditkassa	0,4	0,1	38,0	6,9
postsparbank	0,0	0,0	0,2	0,0
i övrigt	—	—	3,0	0,5
Summa *Total*	552,6	100	551,5	100

förhållande särskilt i fråga om inkomsterna (jfr tab. 1), medan skillnaden ej är så stor och i några fall går i motsatt riktning beträffande utgifterna. Anledningen till att prognosstatistikens siffror är lägre än de, som framkommer vid bearbetningen av räkenskapssammandragen, torde delvis bero på, att kommunerna i tider av stigande priser och löner synes benägna att i sina beräkningar underskatta kommande inkomster och utgifter.

I snabb- och prognosstatistiken har huvudvikten lagts på att kunna redovisa kommunernas inkomster och utgifter med fördelning efter realekonomiska grunder. Däremot har uppgifter om uppdelning på skilda förvaltningsgrenar icke infordrats i prognosstatistiken annat än i fråga om investeringarna. I efterföljande sammanställning lämnas uppgifter om kostnader för nyanläggning och underhåll av fastigheter i milj. kr för åren 1956—1958 (samtliga år enligt prognosstatistiken).

	1956	1957	1958
Förvaltningsbyggnader	55,7	70,3	55,4
Bostäder	104,6	112,2	91,3
Gator och vägar	318,6	351,5	387,5
Hamnar	68,0	79,9	74,0
Elverk	155,7	142,3	150,9
Gasverk	10,8	10,4	15,4
Hälso- och sjukvård	42,3	54,4	70,8
Vattenverk, avlopps- och reningsverk	356,2	404,1	416,8
Undervisning	252,8	292,3	344,4
Sociala ändamål	67,7	56,3	67,8
Övriga ändamål	101,7	138,9	131,4
Summa	1 534,1	1 712,6	1 805,7

Ovanstående slutsummor understiger motsvarande siffror i tab. 1, vilket beror på att utgifter för inköp av fastigheter jämte tomtmark icke ingår i sammanställningen men väl i tab. 1. Av tablån framgår bl. a. att de största investeringarna förekommer inom förvaltningsgre-

narna »Vattenverk, avlopps- och reningsverk», »Gator och vägar» samt »Undervisning», vilka tillsammans svarar för över 60 % av samtliga investeringar.

I tab. 2 lämnas uppgifter enligt snabbstatistiken om kommunernas och landstingens inkomster och utgifter år 1956, för de egentliga landskommunernas vidkommande med fördelning på de särskilda länen. Av tabellen framgår bl. a., att de kyrkliga kommunernas inkomster och utgifter är obetydliga jämfört med de borgerliga primärkommunernas. Bland de senare dominerar städerna, medan köpingarna spelar en tämligen obetydlig roll.

En jämförelse av siffrorna i tab. 2 med 1955 års kommunala finansstatistik (definitiva siffror) ger bl. a. vid handen, att inkomsterna för samtliga borgerliga primärkommuner stigit med drygt 9 % mellan åren 1955 och 1956. Ökningen av utgifterna var obetydligt större eller något mer än 10 %.

I tab. 3 har de viktigaste uppgifterna ur prognosstatistiken fördelats på landskommuner, köpingar och städer. Till jämförelse meddelas även uppgifter för landstingen. Av tabellen framgår bl. a., att de totala inkomst- och utgiftssummorna för landstingen utgör mindre än en femtedel av motsvarande summor för samtliga primärkommuner. Som en komplettering till tabellen kan nämnas, att i statsbidragen för år 1958 ingår skatteersättning (jfr ovan) med 433,0 milj. kr till primärkommunerna, fördelade med 164,6 milj. kr på landskommunerna, 25,2 milj. kr på köpingarna och 243,2 milj. kr på städerna samt 112,7 milj. kr till landstingen.

Primärmaterialet för prognosstatistiken innehåller även vissa uppgifter rörande kommunernas fasta upplåning och i bank innestående medel vid olika tidpunkter, bl. a. den 31 december 1956. För landskommuner och köpingar är dessa uppgifter i många fall ofullständigt ifyllda och sålunda mindre tillförlitliga. I tab. 4 meddelas därför ifrågavarande siffror endast för städer och landsting. Av tabellen framgår bl. a., att ej mindre än 37,6 % av städernas fasta upplåning utgjorde obligationslån, medan dessa var av ringa betydelse för landstingen. Vidare kan nämnas, att över 80 % av såväl städernas som landstingens banktillgodohavanden innestod i affärsbank.

Utöver vad som angives i tabellerna kan nämnas, att skatteregleringsfonderna, som för samtliga primärkommuner beräknas uppgå till 773 milj. kr vid 1956 års slut, enligt prognosuppgifterna kan uppskattas till resp. 791 och 758 milj. kr för åren 1957 och 1958.

L. A.

Några resultat från 1956 års jordbruksräkning

Some Results from the Census of Agriculture in 1956

Under senare år har intresset för jordbrukets strukturförhållanden varit stort. Man har bl. a. önskat få en överblick över resultaten av de åtgärder, som syftar till att skapa mer rationella brukningsenheter. Förut tillgängliga uppgifter för landet i dess helhet om brukningsenheternas antal grundar sig på 1951 års allmänna jordbruksräkning. Nu föreligger emellertid resultat från 1956 års jordbruksräkning, avseende förhållandena den 15 september 1956. Uppgifter för år 1956 om antalet brukningsenheter, fördelat på storleksgrupper, och arealen åkerjord för län och tre större riksområden vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker lämnades i en tabell, införd i föregående häfte (nr 11) av denna tidskrift. Några kommentarer därtill skall lämnas här.

För anpassning till nutida krav på snabba resultat och aktuella uppgifter samt för att reducera kostnaderna för jordbruksräkningen till lägsta möjliga har 1956 års jordbruksräkning organiserats och genomförts enligt en ny förenklad metod, för vilken en redogörelse här skall lämnas.

Jordbruksräkningen år 1956 har begränsats till att omfatta brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Härigenom har en stor besparing kunnat göras både i fråga om tid och kostnader. Vidare har jordbruksräkningen upp-

delats i två arbetsmoment, det första avsett att snabbast möjligt ge resultat för bedömning av jordbrukets strukturförhållanden, det andra för att ge besked om åkerjordens fördelning på olika växtslag och om antalet husdjur. För uppgifter i förstnämnda avseende träffades överenskommelse med Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) att förbundet skulle för statistiska centralbyråns räkning bearbeta sitt på hålkort upplagda jordbruksregister, vilket omfattar samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Förbundet skulle för detta ändamål intensifiera sitt arbete att få uppgifterna i registret helt aktuella per den 15 september 1956.

De uppgifter RLF med hjälp av sitt register sålunda bidragit med till 1956 års jordbruksräkning är följande:

1) Uppgifter för församlingar och kommuner om
   antal brukningsenheter storleksgruppvis och
   summa areal för åker och för kultiverad betesmark + naturlig äng
2) Uppgifter för län och naturliga jordbruksområden storleksgruppvis om
   antal brukningsenheter,
   antal självägande brukare och summa åker för dessa,
   antal arrendatorer och summa åker för dessa samt
   summa areal för åker och för kultiverad betesmark + naturlig äng

Denna uppläggning överensstämmer i huvudsak med den som tillämpats vid tidigare jordbruksräkningar. Fullständiga uppgifter om skogsarealen kunde dock ej erhållas från RLF:s register, utan komplettering i detta hänseende måste ske med hjälp av fastighetstaxeringslängderna för 1957 års fastighetstaxering.

Vid tidigare allmänna jordbruksräkningar har vissa specialuppgifter infordrats, t. ex. om täckdikning, gödselvård, ensileringsanläggningar, viktigare maskiner och trädgårdsodling. Resultat i dessa hänseenden har då framlagts endast för naturliga jordbruksområden och län. Erfarenheten har visat, att tillförlitliga resultat av detta slag kan erhållas genom stickprovsundersökningar i samband med t. ex. de årliga arealinventeringarna. Det ansågs därför ej nödvändigt att belasta programmet för 1956 års jordbruksräkning med sådana uppgifter.

I RLF:s centrala jordbruksregister ingår, som tidigare nämnts, endast enheter taxerade som jordbruk. Taxeringsenheten utgör den primära enheten och varje sådan enhet har erhållit sitt brukningsenhetsnummer. Genom kontroll och upprepade årliga genomgångar i RLF:s lokalavdelningar (2 371 till antalet), vilka närmast ansvarar för att registret hålles aktuellt, har sambruken redovisats. Denna sambruksredovisning gör, att registret kan lämna aktuella uppgifter om antalet brukningsenheter (driftsenheter).

I registret redovisas hela arealen för ett sambruk endast på huvudgårdens kort men för att kunna redovisa exakta arealer för åker m. m. per socken i jordbruksräkningen (när sambruk går över sockengräns) har s. k. hjälpkort stansats. Dessa kort redovisar varje del i sambruket, fördelad på ägd respektive arrenderad areal sockenvis.

För att erhålla uppgifter enligt det andra arbetsmomentet genomfördes likaledes per den 15 september 1956, en särskild arealinventering och husdjursräkning, begränsad till brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, med uppgiftsinsamling genom samma kommunala myndigheter, som biträder statistiska centralbyrån vid de årliga stickprovsundersökningarna på jordbruksstatistikens område (kungl. kungörelsen den 29 juni 1956, nr 395).

Enligt anvisningarna till denna skulle uppgifter lämnas för varje brukningsenhet med mer än 2 hektar åker och avse brukningsenheten i dess helhet. Med brukningsenhet enligt formulärets anvisning menades »varje jordbruk, som i avseende på driften utgör ett och samma företag och som drives med en och samma arbetsstyrka». Tanken bakom dessa anvisningar har varit att vid bearbetningen inom statistiska centralbyrån kunna sammanföra uppgifter för hela den sambrukade egendomen. Detta har i regel kunnat utföras med hjälp av upp-

giftslämnarnas svar på de frågor beträffande sambruk, som intagits på blanketten, nämligen »Ligger fastigheten i sambruk med annan jordbruksfastighet? I så fall vilken eller vilka?» I en del fall har emellertid dessa frågor lämnats obesvarade, fastän sambruk uppenbarligen förelegat. Detta har kunnat konstateras genom särskilda undersökningar och jämförelser med RLF:s register. En ingående jämförelse mellan arealinventeringens material och registret har även gjorts för kontroll av respektive materials fullständighet och av de uppgivna arealerna för olika ägoslag. Därvid konstaterade ofullständigheter, vilka även gällt registret, har avhjälpts genom att uppgifter infordrats från de kommunala myndigheterna respektive RLF:s lokalavdelningar.

De möjligheter till jämförelse mellan två vid samma tidpunkt aktuella material, som förelegat vid 1956 års jordbruksräkning, ger anledning förmoda, att denna räkning givit säkrare resultat, särskilt i fråga om sambruken, än som varit fallet vid tidigare jordbruksräkningar med de begränsade kontrollmöjligheter, som då stått till buds.

Vid 1956 års jordbruksräkning har den inom jordbruksstatistiken sedvanliga grupperingen av brukningsenheterna i storleksklasser följts med det tillägg, som infördes vid 1951 års jordbruksräkning, att jordbruk med 10—20 hektar åker delats i två grupper, omfattande respektive 10—15 och 15—20 hektar åker.

Antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela riket enligt samtliga allmänna jordbruksräkningar framgår av nedanstående sammanställning.

Mellan jordbruksräkningarna 1927 och 1937 förblev antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i det närmaste oförändrat. Även mellan de olika storleksgrupperna var förändringarna obetydliga. Vid var och en av de tre senaste räkningarna däremot visar antalet jordbruk med mer än 2 hektar åker en markant nedgång, en utveckling, som avspeglar den yttre rationaliseringen i form av nedläggning av mindre s. k. ofullständiga jordbruk, förskjutning mot större enheter m. m.

Närmare uppgifter om utvecklingen mellan åren 1951 och 1956 lämnas för varje län, de tre större riksområdena samt hela riket i den tabell, som införts i föregående häfte (nr 11) av denna tidskrift. Antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har under perioden 1951—1956 minskat från 282 200 till 268 100 eller med 14 100, motsvarande 5 %. Minskningen har främst gått ut över de mindre brukningsenheterna (under 15 hektar), men även enheterna i de båda högsta grupperna, 50—100 och över 100 hektar åker, har minskat. Totalt har denna nedgång omfattat 15 700 enheter. Häremot står en ökning i grupperna 15—20, 20—30 och 30—50 hektar åker med cirka 1 600 enheter.

Vid jämförelse mellan de tre större riksområdena finner man vissa skillnader från rikssiffrorna. I södra och mellersta Sveriges slättbygder och samma områdes skogs- och dalbygder börjar ökningen av antalet brukningsenheter i gruppen 15—20 hektar, i norra Sverige redan i gruppen 10—15 hektar. Den största relativa ökningen föreligger för de båda södra områdena i grupperna 20—30 och 30—50 hektar, medan den i norra Sverige når sitt maximum i storleksklasserna 15—20 och 20—30 hektar. Den totala

Storleksgrupper efter åkerarealen	Antal brukningsenheter med mer än 2 hektar åker					
	År 1927	År 1932	År 1937	År 1944	År 1951	År 1956
2 — 5 ha	117 678	116 515	113 722	107 776	95 945	87 554
5 — 10 »	94 533	95 848	97 298	94 144	89 755	83 246
10 — 15 »	59 593	59 524	60 441	58 477	39 599	38 931
15 — 20 »					20 191	20 630
20 — 30 »	17 114	17 176	17 518	17 030	17 719	18 479
30 — 50 »	10 813	10 821	10 969	10 710	11 234	11 667
50 —100 »	5 195	5 100	5 077	5 065	5 419	5 373
Över 100 »	2 469	2 395	2 294	2 325	2 325	2 221
Samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker	307 395	307 379	307 319	295 527	282 187	268 101

Förskjutning i procent från 1951 till 1956 av antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Län	Åkerareal om 2—10 hektar	10—30 hektar	Över 30 hektar	Hela antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Stockholms stad och län	− 24,1	− 3,5	− 0,3	− 10,7
Uppsala län	− 17,0	− 4,5	+ 2,3	− 6,3
Södermanlands län	− 24,6	− 2,6	+ 1,2	− 9,1
Östergötlands län	− 18,3	− 2,4	+ 1,4	− 8,3
Jönköpings län	− 5,6	+ 1,8	− 5,0	− 4,1
Kronobergs län	− 5,3	+ 0,4	− 5,0	− 4,5
Kalmar län	− 11,6	− 0,3	− 2,5	− 6,3
Gotlands län	− 18,0	− 1,4	+ 8,6	− 7,5
Blekinge län	− 10,4	+ 3,4	+ 6,6	− 6,1
Kristianstads län	− 3,2	− 1,0	− 0,8	− 2,2
Malmöhus län	− 5,8	− 0,2	+ 0,8	− 2,4
Hallands län	− 7,9	+ 0,1	+ 4,4	− 4,2
Göteborgs och Bohus län	− 9,7	+ 3,2	± 0	− 6,3
Älvsborgs län	− 6,7	+ 4,3	+ 2,1	− 3,7
Skaraborgs län	− 14,4	+ 1,6	+ 3,2	− 5,9
Värmlands län	− 4,7	+ 0,4	+ 1,2	− 3,4
Örebro län	− 16,2	− 2,6	+ 2,6	− 9,4
Västmanlands län	− 21,1	− 1,0	+ 1,1	− 6,2
Kopparbergs län	− 16,8	− 2,4	+ 7,5	− 13,6
Gävleborgs län	− 6,4	− 3,7	+ 0,6	− 5,5
Västernorrlands län	− 1,0	+ 8,9	+ 3,7	− 0,2
Jämtlands län	− 2,1	− 3,6	+ 12,0	− 2,2
Västerbottens län	− 7,2	+ 17,9	+ 21,1	− 4,5
Norrbottens län	− 3,8	+ 26,8	+ 20,0	− 1,0
Hela riket	− 8,0	+ 0,7	+ 1,5	− 5,0

minskningen har procentuellt sett varit av ungefär samma storleksordning i södra och mellersta Sverige men något mindre i norra Sverige.

Tabellens länsuppgifter visar att antalet jordbruk med mer än 2 hektar åker minskat i samtliga län. Den största relativa nedgången uppvisar Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Gotlands, Örebro och Kopparbergs län, samtliga med minst 7 %. Maximum har Stockholms län med 10,7 % och Kopparbergs län med 13,6 %. I stort sett avtar minskningen norrut och söderut.

Genom sammanslagning av vissa storleksgrupper erhålles en mer överskådlig bild av utvecklingen. I tablån ovan lämnas uppgifter om den procentuella ökningen respektive minskningen av antalet brukningsenheter mellan åren 1951 och 1956 för mindre (2—10 hektar), medelstora (10—30 hektar) och större jordbruk (över 30 hektar) inom varje län.

I kort sammanfattning visar tablån föl-

Förskjutning av antalet brukningsenheter med mer än 2 hektar åker från 1951 till 1956

	Brukningsenheter med åkerareal om 2—10 hektar		10—30 hektar		Över 30 hektar		Samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	− 5 154	− 13,3	− 512	− 1,2	+ 298	+ 1,9	− 5 368	− 5,5
Södra o. mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	− 6 096	− 7,5	+ 344	+ 1,4	− 21	− 0,6	− 5 773	− 5,3
Norra Sverige	− 3 650	− 5,5	+ 699	+ 8,6	+ 6	+ 2,6	− 2 945	− 4,0
Hela riket	− 14 900	− 8,0	+ 531	− 0,7	+ 283	+ 1,5	− 14 086	− 5,0

	Åkerareal per brukningsenhet vid jordbruk med mer än 2 hektar åker, hektar			Procentuell ökning	
	År 1944	År 1951	År 1956	År 1944–1951	År 1951–1956
Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	19,42	20,47	21.53	+ 5,4	+ 5,2
Södra o. mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	9,27	9,59	9,93	+ 3,5	+ 3,5
Norra Sverige	6,01	6,27	6,43	+ 4,3	+ 2,6
Hela riket	12,07	12,50	13.01	+ 3,6	+ 4,1

jande. De mindre jordbruken har minskat i alla län, mest i Mälardalen, Östergötlands, Gotlands, Skaraborgs, Örebro och Kopparbergs län, minst i Jönköpings och Kronobergs län, Skånelänen, Värmlands län och Norrlandslänen. Mellangruppen har vuxit i antal särskilt i Norrland (främst Västerbottens och Norrbottens län). De större jordbruken, för vilka procenttalen i många fall bygger på låga absoluta tal, har ökat i samtliga län utom i Stockholms län, de tre Smålandslänen, Kristianstads samt Göteborgs och Bohus län.

Förändringarna i antalet brukningsenheter inom de olika riksområdena mellan åren 1951—1956 angives i sammanställningen nederst å sid. 729.

Tablån visar att reduceringen med de 14 100 enheterna fördelar sig med omkring 5 400 på slättbygderna i södra och mellersta Sverige, 5 800 på detta områdes skogs- och dalbygder samt 2 900 på norra Sverige. Den procentuella nedgången av antalet mindre jordbruk (2—10 hektar) har varit störst inom det förstnämnda och minst inom det sistnämnda området. De mellanstora jordbruken har visat den största ökningen (8,6 %) inom norra Sverige, betydligt mindre ökning i skogs- och dalbygderna samt någon minskning i slättbygderna. De större jordbruken har undergått mindre förändringar, någon ökning inom slättbygdsområdet och norra Sverige, obetydlig minskning inom skogs- och dalbygdsområdet.

Åkerarealens storlek vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker år 1956 i jämförelse med tidigare jordbruksräkningar lämnas i följande tablå för hela riket.

	Hektar
År 1927	3 563 424
» 1932	3 575 389
» 1937	3 589 972
» 1944	3 566 563
» 1951	3 526 546
» 1956	3 487 998

Den ökning i åkerarealen som kan konstateras mellan de tre första jordbruksräkningarna har förbytts i en minskning fr. o. m. räkningen 1944. Minskningen i såväl brukningsenheternas antal som åkerarealens storlek är i väsentliga hänseenden ett uttryck för den pågående rationaliseringen inom det svenska jordbruket. Minskningen av åkerarealen beror dessutom på att åkerjord, särskilt i närheten av tätorter, i icke ringa omfattning tagits i anspråk för bostadsbebyggelse, vägbyggen, industriell verksamhet, upplagsplatser o. s. v.

Såsom uttryck för strukturförändringens storlek kan även användas förskjutningen i medelarealen åker vid samtliga jordbruk. Tablån överst lämnar uppgifter därom vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker åren 1944—1951—1956 för riket och de tre riksområdena.

Tablån visar, att medelarealen åker ökat under de båda tidsperioderna 1944–1951 och 1951—1956 såväl i hela riket som i alla tre riksområdena. Den största ökningen, cirka 5 %, uppvisar slättbygdsområdet i södra och mellersta Sverige.

O. Z./T. Z—r